Bundel - Raadsvergadering van 29 januari 2018

Agenda bijlagen
- Vastgestelde besluitenlijst raad 2018-01-29

1 Opening van de vergadering.

2 Vaststellen van de agenda.
- 2 Agenda raad 2018-01-29

3 Besluitenlijst raad en toezeggingenlijst raad.

3.a Vaststellen besluitenlijst van de raadsvergadering van 18 december 2017.
- 3a Besluitenlijst raad 2017-12-18

3.b Actualiseren toezeggingenlijst raad.
- 3b Toezeggingenlijst per raad 2017-12-18 met stand van zaken d.d. 16 januari 2018

4 Inspreekrecht burgers naar aanleiding van geagendeerde onderwerpen.

5 Mededelingen.

6 Ingekomen stukken.
- 6 Overzicht ingekomen stukken
- 6A1 Brief GS Groningen - Herindeling - 2017-12-12
- 6A3 Brief GS Groningen - Begroting 2018 - 2017-12-19
- 6C1 Brief inwoner Finsterwolde - 2018-01-15
- 6C2 Zorgen over Zonnepark Finsterwolde - Brief aan College van Huurderscommissie Finsterwolde 2018-01-16
- 6C3 Zonnepanelenpark Finsterwolde - Brief aan College van Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde 2018-01-18

7 Vragenuurtje raad.

8 Onderwerpen ter besluitvorming zonder debat.

8.a Raadsvoorstel inzake ‘De vangnetuitkering voor 2017’.
- 8a. Raadsvoorstel inzake 'De vangnetuitkering voor 2017'
- 8a.1 Nota 'De vangnetuitkering voor 2017'

8.b Raadsvoorstel inzake aangaan gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer.
- 8b. Raadsvoorstel inzake aangaan GR Publiek Vervoer
- 8b.1 Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer

8.c Ter vergadering verschoven of toegevoegde agendapunten.

9 Onderwerpen ter besluitvorming met debat

9.a Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde.
- 9a Raadvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde
- 9a.1.1 Archeologisch onderzoek
- 9a.1.2 Quick scan flora en fauna
- 9a.1.3 Watertoets
- 9a.1.4 Landschappelijke notitie
- 9a.1.5 Sunny Central 2200
- 9a.1.6 Voorbeeld hekwerk
- 9a.1.7 Bouwtekening zonneweide
- 9a.1.8 Vragenlijst met respons
- 9a.1.9 Brief F&S Solar Holding BV Maastricht d.d. 2017-11-06
- 9a.2 Ruimtelijke onderbouwing

9.b Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Hoofdweg 24 te ’t Waar.
- 9b Raadvoorstel inzake vvgb Hoofdweg 24 te 't Waar
- 9b.1.1 Motivatie aanleg foliebassin
- 9b.1.2 Tekeningen mestbassin
- 9b.1.3 Locatieonderzoek mestbassin
- 9b.2 Ruimtelijke onderbouwing
- 9b.3 Overeenkomst landschappelijke inpassing
- 9b.4 Planschadeverhaalsovereenkomst

9.c Raadsvoorstel inzake Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt.
- 9c. Initiatiefraadsvoorstel Notitie aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt

9c.1 Aanbevelingen gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid - Dierenbescherming Den Haag - 2014
9c.2 Brief College van B&W gemeente Oldambt inzake Nota Dierenwelzijn - 2017-11-22

9.d Raadsvoorstel inzake Brede School Scheemda.
9d Raadsvoorstel inzake Brede School Scheemda
9d.1 Dekkingsplan Brede School Scheemda oktober 2017

9.e Raadsvoorstel inzake gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Winschoten-Renselkade e.o.' (woningbouw en historische haven).
9e. Raadsvoorstel gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Winschoten-Renselkade e.o.'
9e.1 Lijst van wijzigingen
9e.1.a. Toelichting
9e.1.b. Regels
9e.1.c. Verbeelding
9e.1.d. Lijst van bedrijfsactiviteiten
9e.1.e. Akoestisch onderzoek 2014
9e.1.f. Archeologisch bureauonderzoek
9e.1.g. Flora- en fauna onderzoek
9e.1.h. Actualisatie zonebeheer notitie geluid
9e.1.i. Bodem en historische informatie
9e.1.k. Evenementen Oldambt
9e.1.l. Advies geluid onderzoek woonschepen
9e.1.n. Bodemonderzoek Renselkade 4 en 5a

9.f Raadsvoorstel inzake vaststelling bestemmingsplan 'verlegging gasleidingen'.
9f. Raadsvoorstel inzake vaststelling bestemmingsplan 'verlegging gasleidingen'
9f.1 Bestemmingsplan
9f.1.1 Bijlage - Plankaart Oldambt (8-11-2017) Blad 1
9f.1.2 Bijlage - Plankaart Oldambt (8-11-2017) Blad 2
9f.1.3 Bijlage - REG BP Verlegging gasleidingen_vastgesteld (28-11-2017)
9f.1.4 Bijlage - TOE BP Verlegging gasleidingen_vastgesteld (28-11-2017)

9.g Raadsvoorstel inzake Nota van uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans.
9g. Raadsvoorstel inzake Nota van uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans
9g.1. Nota van uitgangspunten

9.h Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Verlengde Ekamperweg 1, Oostwold.
9h. Raadsvoorstel vvgb Verlengde Ekamperweg 1 Oostwold
9h.1.2. Bestektekening (tekening 171404-001)
9h.1.3. Situatie (Tekening 171404-003)
9h.2. Ruimtelijke onderbouwing

9.i Ter vergadering verschoven of toegevoegde agendapunten.

10 Sluiting van de vergadering.

U kunt alleen inspreken op agendapunten die niet eerder zijn besproken tijdens een commissievergadering. Elke spreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De voorzitter verdeelt de spreektijd evenredig over de insprekers als er meer dan zes insprekers zijn.
Spreekrecht kunt u, tot één dag voor de vergadering, aanvragen bij de griffier Pieter Norder, telefoon 06 - 46 01 73 76. U kunt ook mailen: pieter.norder@gemeente-oldambt.nl onder vermelding van het onderwerp/agendapunt.
De vergaderstukken kunt u bekijken op www.gemeente-oldambt.nl/gemeenteraad
De vergadering is live en na afloop te bekijken via www.gemeente-oldambt.nl/gemeenteraad

Corsanr. 18.0005165

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE OLDAMBT OP MAANDAG 29 JANUARI 2018 OM 20.00 UUR IN HALTE DEMOCRATIE TE WINSCHOTEN

1.	**Opening van de vergadering.** De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Hij bedankt alvast de leerlingen van De Stuwe uit Winschoten die later op de avond de aanwezigen trakteren op een lekkernij. Afwezig zijn de raadsleden Mulder, Noordergraaf en Nomden. Eveneens is afwezig wethouder Broekhuizen.
2.	**Vaststellen van de agenda.** In verband met de volle agenda stelt de voorzitter voor om kritisch te kijken naar de afhandeling daarvan. De raad besluit vervolgens: - Agendapunten 9f en 9g te verplaatsen naar de categorie onderwerpen ter besluitvorming zonder debat, respectievelijk als agendapunt 8c en 8d. - Agendapunt 9a – na zorgvuldige afweging - wel te behandelen. - Agendapunt 9b en agendapunt 9d door te schuiven naar de raadsvergadering op 19 februari 2018. Voor het overige stelt de raad de agenda ongewijzigd vast.
3.	**Besluitenlijst raad en toezeggingenlijst raad.**
3a.	**Vaststellen besluitenlijst van de raadsvergadering van 18 december 2017.** De raad stelt de besluitenlijst van 18 december 2017 ongewijzigd vast.
3b.	**Actualiseren toezeggingenlijst raad.** De raad bespreekt de toezeggingenlijst en conform de weergegeven stand van zaken wordt deze lijst geactualiseerd.
4.	**Inspreekrecht burgers naar aanleiding van geagendeerde onderwerpen.** Er zijn geen insprekers.
5.	**Mededelingen.** Wethouder Boon heeft een mededeling betreffende de jeugdzorg.
6.	**Ingekomen stukken.** De raad besluit de ingekomen stukken A1 tot en met A3 voor kennisgeving aan te nemen. Er zijn geen stukken in de categorie B.

	De raad besluit de ingekomen stukken C1 tot en met C3 te betrekken bij de behandeling van agendapunt 9a: raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde. De voorzitter stelt voor om de nagezonden brieven over dit onderwerp eveneens te betrekken bij de behandeling van agendapunt 9a. De raad stemt hiermee in.
7.	**Vragenuurtje raad.** Er is 1 vraag ingediend voor het vragenuurtje. Deze vraag van de heer Geesink wordt beantwoord bij de behandeling van agendapunt 9h.
8.	**Onderwerpen ter besluitvorming zonder debat.**
8a.	**Raadsvoorstel inzake 'De vangnetuitkering voor 2017'** De raad besluit unaniem: In te stemmen met de genomen maatregelen zoals verwoord in de nota 'De vangnetuitkering voor 2017'.
8b.	**Raadsvoorstel inzake aangaan gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer.** De raad besluit unaniem: In te stemmen met deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling "Bedrijfsvoerings-organisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe in oprichting".
8c.	**Raadsvoorstel nr. 9f inzake vaststelling bestemmingsplan 'verlegging gasleidingen'.** De raad besluit unaniem: Het bestemmingsplan 'Verlegging gasleidingen', bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.01BP0007-0401, met de bijbehorende bestanden, vast te stellen.
8d.	**Raadsvoorstel nr. 9g inzake Nota van uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans.** *De heer Hagedoorn neemt niet deel aan de stemming over dit agendapunt.* *De heer Viel, mevrouw Van Corbach en de heer Van der Wal leggen een stemverklaring af.* De raad besluit unaniem: De Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans vast te stellen.
9.	**Onderwerpen ter besluitvorming met debat**
9a.	**Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde.** *In verband met de afwezigheid van wethouder Broekhuizen neemt burgemeester Smit haar portefeuille waar tijdens de behandeling van dit agendapunt. De voorzittershamer wordt daarom overgedragen aan de plaatsvervangend voorzitter, mevrouw Van Corbach.* In eerste termijn wordt het woord gevoerd door de heer Viel, de heer Nieboer, de heer Hagedoorn, mevrouw Michels, de heer Postmus, de heer Bolt, de heer De Vos, de heer Wünker, de heer Modderman en de heer Van der Wal.

	Daarna volgt een korte schorsing van 5 minuten. Burgemeester Smit beantwoordt de gestelde vragen. In tweede termijn wordt het woord gevoerd door de heer Viel, de heer Nieboer, de heer Hagedoorn, mevrouw Michels, de heer Postmus, de heer Bolt, de heer De Vos, de heer Wünker, de heer Modderman en de heer Van der Wal. De heer De Vos dient een amendement in. De voorzitter lettert het als amendement A. In tweede termijn volgt beantwoording van de vragen door burgemeester Smit. Nadat de beraadslagingen zijn gesloten neemt burgemeester Smit – met dankzegging richting mevrouw Van Corbach – de voorzittershamer weer van haar over. De heer Modderman legt een stemverklaring af. Dan volgt stemming over amendement A. De raad neemt het amendement aan met 12 stemmen voor (SP 3, PvhN 3, VVD 2, D66 2, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) en 10 stemmen tegen (VCP 3, PvdA 4, CDA 2, ChristenUnie 1). De raad besluit vervolgens met 15 stemmen voor (SP3, VCP 3, PvhN 3, VVD 2, D66 2, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) en 7 stemmen tegen (PvdA 4, CDA 2, ChristenUnie 1) : Geen ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het realiseren van een zonneweide/zonnepanelenveld van 12 hectare, op een perceel van 15 hectare, tegenover Westbaan 9, 9684 BN Finsterwolde (ten noorden van de H.J. Siemonsstraat), kadastraal bekend gemeente Finsterwolde, sectie H, nummers 352 & 353, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning, onder vermelding van de ruimtelijke argumenten ter onderbouwing van het voornemen om de vvgb te weigeren zoals opgenomen in de bijlage behorende bij amendement A. ***Na de afhandeling van agendapunt 9a besluit de raad – gezien het late tijdstip van 22.00 uur - de vergadering voort te zetten op dinsdag 30 januari 2018.*** ***Op dinsdag 30 januari 2018 zijn afwezig: de raadsleden Greven, Mulder, Nomden, Noordergraaf en Wünker. Eveneens is afwezig wethouder Broekhuizen.*** ***Raadslid Flokstra is op 30 januari 2018 vanaf 20.30 uur aanwezig.***
9b.	**Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Hoofdweg 24 te 't Waar.** Dit raadsvoorstel wordt behandeld tijdens de raadsvergadering op 19 februari 2018.
9c.	**Initiatiefvoorstel inzake Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt.** Mevrouw Bolderman en de heer De Vos lichten het initiatiefvoorstel toe. In eerste termijn wordt het woord gevoerd door de heer Nieboer, mevrouw Michels, de heer Bolt, de heer Postmus en mevrouw Rijlaarsdam. De heer De Vos beantwoordt gaandeweg enkele vragen. Wethouder Swagerman en wethouder Boon geven hun reactie op het ingediende voorstel.

	De voorzitter sluit daarna de beraadslagingen. De heer Bolt legt een stemverklaring af. Mevrouw Rijlaarsdam en de heer Hagedoorn sluiten zich daarbij aan. De raad besluit vervolgens met 16 stemmen voor (SP 3, VCP 3, PvdA 3, PvhN 3, D66 2, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) en 4 stemmen tegen (CDA 2, VVD 1, ChristenUnie 1): 1. De Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt vast te stellen. 2. Het college opdracht te geven om te komen met een uitvoeringsprogramma Dierenwelzijn Oldambt en hierbij ook de financiële consequenties in beeld te brengen. Dit medio 2018 ter besluitvorming voor te leggen aan de nieuwe raad.
9d.	**Raadsvoorstel inzake Brede School Scheemda.** Dit raadsvoorstel wordt behandeld tijdens de raadsvergadering op 19 februari 2018.
9e.	**Raadsvoorstel inzake gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Winschoten-Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)** In eerste termijn wordt het woord gevoerd door de heer Nieboer, de heer Van der Wal, mevrouw Van Corbach, mevrouw Rijlaarsdam, mevrouw Michels en de heer Postmus. Burgemeester Smit beantwoordt de gestelde vragen. De heer Nieboer legt een stemverklaring af. De raad besluit unaniem: 1. In te stemmen met de weerlegging van de zienswijzen zoals opgenomen in de Reactienota Zienswijzen, commentaar en wijzigingen ten opzichte van het ontwerp-bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven). 2. De Reactienota Zienswijzen, commentaar en wijzigingen onderdeel te laten uitmaken van het gewijzigd vast te stellen bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven); 3. Het bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven), bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.02BP3004.0401, met de bijbehorende planobjecten vast te stellen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke ontleend is aan de GBKN versie 2016 met wijzigingen. De wijzigingen zijn vermeld op de bij dit besluit behorende lijst van wijzigingen. 4. Geen exploitatieplan vast te stellen.
9h.	**Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Verlengde Ekamperweg 1, Oostwold.** *De heer Hagedoorn neemt geen deel aan de beraadslagingen en de stemming over dit agendapunt.* In eerste termijn wordt het woord gevoerd door de heer Geesink. Wethouder Swagerman beantwoordt de gestelde vragen.

	In tweede termijn wordt het woord gevoerd door de heer Geesink, de heer Huizing, de heer De Vos, mevrouw Rijlaarsdam en de heer Postmus. Beantwoording van de vragen volgt in tweede termijn door wethouder Swagerman. De raad besluit unaniem: 1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve het bouwen van een woning met kantoor en het realiseren van een uitweg, op het perceel Verlengde Ekamperweg 1, 9682 VG Oostwold, kadastraal bekend gemeente Midwolda, sectie M, nummer 678, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning. 2. De definitieve verklaring van geen bedenkingen als afgegeven te verklaren indien blijkt dat er tegen de ontwerpverklaring en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend.
9i.	**Ter vergadering toegevoegd agendapunt: Motie vreemd aan de agenda.** Mevrouw Michels leest de tekst van de motie 'Sociale leningen socialer' voor. De motie wordt ingediend bij de voorzitter en geletterd als gi.1 De heren Modderman, Postmus, De Vos en Viel geven hun reactie op de ingediende motie. Daarna volgt de reactie van wethouder Boon. Naar aanleiding van zijn reactie wordt de tekst van de motie gewijzigd. De aangepaste motie wordt in stemming gebracht en unaniem gewijzigd aangenomen.
10.	**Sluiting van de vergadering.** De voorzitter memoreert dat vanavond de laatste raadsvergadering in Halte Democratie heeft plaatsgevonden onder het beheer van de Stichting Facilities uit Winschoten. Nadat hij de medewerk(st)ers van deze stichting hartelijk heeft bedankt voor de prettige samenwerking in de afgelopen jaren sluit hij de vergadering omstreeks 21.30 uur.

Aldus vastgesteld.

Winschoten, 19 februari 2018.

De raad van de gemeente Oldambt,
griffier, voorzitter,

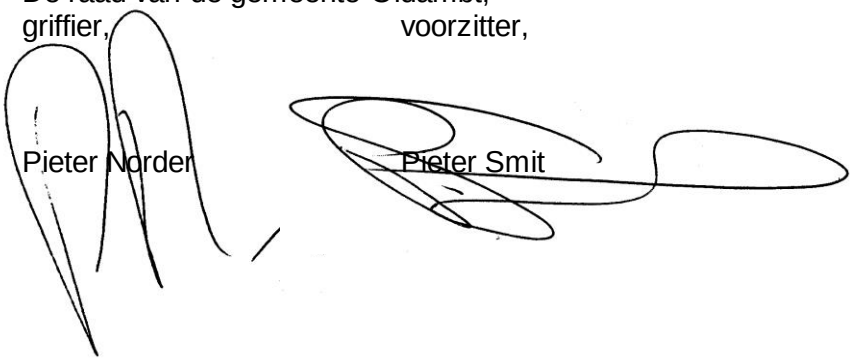

Pieter Norder Pieter Smit

GEMEENTERAAD

Datum: 29-01-2018 / indien nodig voortgezet op 30-01-2018
Tijd: 20.00 - 22.30 uur
Locatie: Raadzaal – Halte Democratie
Voorzitter: Burgemeester Pieter Smit
Corsanr.: 18.0001867

(Voorlopige agenda)

1.		*Opening van de vergadering.*
2.		Vaststellen van de agenda.
3.		Besluitenlijst raad en toezeggingenlijst raad.
	a.	Vaststellen besluitenlijst van de raadsvergadering van 18 december 2017.
	b.	Actualiseren toezeggingenlijst raad.
4.		Inspreekrecht burgers naar aanleiding van geagendeerde onderwerpen.
5.		Mededelingen.
6.		Ingekomen stukken.
7.		Vragenuurtje raad.
8.		**Onderwerpen ter besluitvorming zonder debat**
	a.	Raadsvoorstel inzake ‘De vangnetuitkering voor 2017’.
	b.	Raadsvoorstel inzake aangaan gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer.
	c.	Ter vergadering verschoven of toegevoegde agendapunten.
9.		**Onderwerpen ter besluitvorming met debat**
	a.	Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde.
	b.	Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Hoofdweg 24 te ’t Waar.
	c.	Initiatiefvoorstel inzake Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt.
	d.	Raadsvoorstel inzake Brede School Scheemda.
	e.	Raadsvoorstel inzake gewijzigde vaststelling bestemmingsplan ‘Winschoten-Renselkade e.o.’ (woningbouw en historische haven).
	f.	Raadsvoorstel inzake vaststelling bestemmingsplan ‘verlegging gasleidingen’.
	g.	Raadsvoorstel inzake Nota van uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans.
	h.	Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Verlengde Ekamperweg 1, Oostwold.
	i.	Ter vergadering verschoven of toegevoegde agendapunten.
10.		*Sluiting van de vergadering.*

Corsanr. 18.0002126

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE OLDAMBT OP MAANDAG 18 DECEMBER 2017 OM 20.00 UUR IN HALTE DEMOCRATIE TE WINSCHOTEN

1.	**Opening van de vergadering.** De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Afwezig zijn de raadsleden Mulder, Noordergraaf en Rijlaarsdam.
2.	**Vaststellen van de agenda.** De heer Kenter kondigt een motie aan, vreemd aan de agenda. De raad stemt ermee in om deze motie te behandelen als agendapunt 9e.1. De heer De Vos kondigt eveneens een motie aan, vreemd aan de agenda. De raad stemt ermee in om deze motie te behandelen als agendapunt 9e.2. Voor het overige stelt de raad de agenda ongewijzigd vast.
3.	**Besluitenlijst raad en toezeggingenlijst raad.**
3a.	**Vaststellen besluitenlijst van de raadsvergadering van 13 november 2017 en 20 november 2017.** De raad stelt beide besluitenlijsten ongewijzigd vast.
3b.	**Actualiseren toezeggingenlijst raad.** De raad stelt de toezeggingenlijst ongewijzigd vast. De heer De Vos informeert naar de stand van zaken betreffende toezegging 17.008 (accommodatienota). Wethouder Swagerman meldt dat de nota in de loop van de huidige werkweek gemaild wordt naar de raadsleden.
4.	**Inspreekrecht burgers naar aanleiding van geagendeerde onderwerpen.** Er zijn geen insprekers.
5.	**Mededelingen.** Er zijn geen mededelingen.
6.	**Ingekomen stukken.** De raad besluit de ingekomen stukken A1 tot en met A7 voor kennisgeving aan te nemen. De raad besluit het ingekomen stukken B1 afhandeling in handen te stellen van het college. De heer Van der Wal informeert naar de weggestreepte passages in de brieven van de Raad van State. De voorzitter geeft aan dat dit gedaan is in verband met het niet openbaar maken van vertrouwelijke gegevens. De gemeente heeft een verplichting in deze.

7.	**Vragenuurtje raad.** Er zijn drie vragen ingediend voor het vragenuurtje. De heer Geesink geeft aan dat zijn vragen over de consequenties van de nieuwe dienstregeling voor het openbaar vervoer schriftelijk beantwoord mogen worden. Wethouder Swagerman zegt dit toe. Zowel de heer De Vos als mevrouw Michels stellen vragen over de hoge rentes op 'sociale' kredieten die gehanteerd worden door de VKB in de gemeente Oldambt. De vragen worden gesteld naar aanleiding van een uitzending van het televisieprogramma Kassa waarin dit aan de orde kwam. Wethouder Boon beantwoordt de vragen. Naar aanleiding van de beantwoording van de wethouder wordt het woord gevoerd door de heer De Vos, mevrouw Michels, de heer Modderman, de heer Nieboer, de heer Viel, de heer Hagedoorn en de heer Postmus. Gezamenlijk wordt het idee opgevat om wethouder Boon middels een motie - en in samenwerking met collega-wethouders - de opdracht te geven om deze problematiek aan de kaak te stellen bij de VKB. De motie zal worden voorbereid voor de raadsvergadering van maandag 29 januari 2018.
8.	**Onderwerpen ter besluitvorming zonder debat.**
8a.	**Raadsvoorstel inzake het vaststellen van belastingverordeningen en enkele tarieventabellen 2018.** De raad besluit met 16 stemmen voor (SP 4, PvdA 4, PvhN 3, CDA 2, D66 2, ChristenUnie 1) en 6 stemmen tegen (VCP 3, VVD 1, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) de onderstaande belastingverordeningen en tarieventabellen: 1 "Verordening afvalstoffenheffing Oldambt 2018" en de bijbehorende tarieventabel; 2 "Verordening binnenhavengeld Oldambt 2018" en de bijbehorende tarieventabel; 3 "Legesverordening Oldambt 2018" en de bijbehorende tarieventabel; 4 "Verordening onroerende zaakbelastingen Oldambt 2018"; 5 "Verordening rioolheffing Oldambt 2018"; 6 "Verordening op roerende woon- en bedrijfsruimten Oldambt 2018".

8b.	**Raadsvoorstel inzake benoeming twee raadscommissieleden.**
	
	De raad besluit unaniem:
	
	tot raadscommissielid te benoemen:
	- voor de fractie van de ChristenUnie:
	  - mevrouw H. (Mieke) Jonkers-Geertsema
	- voor de fractie van de ChristenUnie:
	  - mevrouw W. (Willie) de Boer-Barten.

8b1.	**Vervolg 8b: Beëdiging twee nieuwe raadscommissieleden.** Mevrouw Jonkers-Geertsema en mevrouw De Boer-Barten leggen in handen van de voorzitter de eed af. Hierna feliciteert de voorzitter hen met hun benoeming en overhandigt beide een boeket. De voorzitter geeft aan, dat er voor de aanwezigen gelegenheid is om de nieuwe raadscommissieleden te feliciteren met de benoeming en schorst de vergadering kort. Na heropening van de vergadering wordt verder gegaan met agendapunt 9a.

8c.	**Ter vergadering verschoven of toegevoegde agendapunten.** Er zijn geen ter vergadering verschoven of toegevoegde agendapunten bij de onderwerpen ter besluitvorming zonder debat.
9.	**Onderwerpen ter besluitvorming met debat**
9a.	**Raadsvoorstel inzake herontwikkeling Poort van Winschoten.** In eerste termijn wordt het woord gevoerd door de heer Nieboer, de heer Postmus, de heer De Vos, de heer Modderman, de heer Wünker, de heer Van der Wal, de heer Hagedoorn, de heer Geesink en de heer Viel. Wethouder Broekhuizen en wethouder Swagerman beantwoorden de gestelde vragen. In tweede termijn wordt het woord gevoerd door de heer Postmus, de heer De Vos, de heer Modderman, de heer Wünker en de heer Van der Wal. In tweede termijn volgt beantwoording van de vragen door wethouder Broekhuizen. De heer Wünker legt een stemverklaring af. De raad besluit met 16 stemmen voor (SP 4, PvdA 4, PvhN 3, CDA 2, D66 2, ChristenUnie 1) en 6 stemmen tegen (VCP 3, VVD 1, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) : 1. In te stemmen met het uitwerken van variant 4 van de Poort van Winschoten, Complete Afronding Stadshart, tot een voorlopig ontwerp en begroting indien er een overeenkomst tot herontwikkeling wordt gesloten met de eigenaar van het pand Langestraat 1; 2. Mocht onverhoopt de overeenkomst tot herontwikkeling uiterlijk 1 februari 2018 niet worden gesloten, te kiezen voor variant 3 van de Poort van Winschoten, Gedeeltelijke Afronding Stadshart; 3. Kennis te nemen van het onderzoek naar de mogelijkheden voor en de consequenties van het opnemen van de raadzaal in het bouwprogramma van de Poort van Winschoten; 4. Voor de voorbereiding, ontwikkeling en realisatie van de Poort van Winschoten een voorlopig maximaal krediet ad € 9.180.000,-- ter beschikking te stellen. Het netto investeringsbedrag is € 6.990.000,--. Dit is exclusief de kosten van een eventuele raadzaal met fractiekamers. Het definitieve krediet zal afhankelijk zijn van de keuze voor variant 3 of 4 en de verdere uitwerking door een architect en de daarbij behorende besteksraming, rekening houdend met de te verwachten kostenstijging in 2018; 5. Medio 2018 de uitwerking van de definitieve plannen voor de Poort van Winschoten tegemoet te zien ter besluitvorming.
9b.	**Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde.** In eerste termijn wordt het woord gevoerd door de heer Viel, de heer Kalse, mevrouw Michels, de heer Van der Wal, de heer Postmus, de heer Bolt, mevrouw Van Corbach, de heer Wünker, de heer Modderman en de heer Hagedoorn. Wethouder Broekhuizen beantwoordt daarna de gestelde vragen. Het woord wordt in tweede termijn gevoerd door de heer Kalse, mevrouw Michels, de heer Postmus, de heer Bolt, de heer Geesink, mevrouw Van Corbach, de heer Wünker en de heer Modderman. Wethouder Broekhuizen antwoordt daarna de gestelde vragen. Op verzoek van mevrouw Michels schorst de voorzitter de vergadering voor 15 minuten.

	Nadat tijdens de schorsing onderling overleg heeft plaats gevonden tussen de partijen brengt mevrouw Michels een ordevoorstel in. Voorgesteld wordt het raadsvoorstel terug te laten keren op de agenda van de raadsvergadering op 29 januari 2018. Nadat wethouder Broekhuizen aangegeven heeft dat hier in verband met wettelijke termijnen geen bezwaar tegen is besluit de raad met 13 stemmen voor (PvdA 4, PvhN 3, CDA 2, VVD 1, D66 2, ChristenUnie 1) en 9 stemmen tegen (SP 4, VCP 3, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) om het raadsvoorstel inderdaad opnieuw te behandelen tijdens de raad op 29 januari 2018.
	In verband met het late tijdstip doet de voorzitter een ordevoorstel ten aanzien van de afhandeling van de agenda. De raad stemt ermee in om agendapunten 9c en 9d door te schuiven naar de raadsvergadering op 29 januari 2018. *De ingediende moties vreemd aan de agenda worden nog wel behandeld.*
9c.	**Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Hoofdweg 24 te 't Waar.** Dit raadsvoorstel wordt behandeld tijdens de raadsvergadering op 29 januari 2018.
9d.	**Initiatiefvoorstel inzake Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt.** Dit initiatiefvoorstel wordt behandeld tijdens de raadsvergadering op 29 januari 2018.
9e.1	**Ter vergadering toegevoegd agendapunt: Motie vreemd aan de agenda.** De heer Kenter leest de tekst van een motie van wantrouwen voor, waarin de VCP aangeeft van mening te zijn dat wethouder Swagerman niet in zijn huidige functie te handhaven is en opgeroepen wordt om zijn taken als wethouder neer te leggen. De motie wordt ingediend bij de voorzitter en geletterd als 9e.1. Wethouder Swagerman geeft zijn reactie op de ingediende motie. De motie wordt in stemming gebracht. Met 3 stemmen voor (VCP 3) en 19 stemmen tegen (SP 4, PvdA 4, PvhN 3, CDA 2, VVD 1, D66 2, ChristenUnie 1, Oldambt Aktief 1, Fractie Van der Wal 1) wordt de motie verworpen.
9e.2	**Ter vergadering toegevoegd agendapunt: Motie vreemd aan de agenda.** De heer De Vos leest de tekst van de motie "Aansluiten bij de statiegeldalliantie" voor. De motie wordt ingediend bij de voorzitter en geletterd als ge.2. Wethouder Broekhuizen geeft haar reactie op de ingediende motie. Naar aanleiding van de bespreking wordt het dictum aangepast. De aangepaste motie wordt in stemming gebracht en unaniem aangenomen.
10.	**Sluiting van de vergadering.** De voorzitter sluit de vergadering om 22.50 uur.

Aldus vastgesteld.

Winschoten, 29 januari 2018.

De raad van de gemeente Oldambt,
griffier, voorzitter,

Pieter Norder Pieter Smit

Toezeggingenlijst na raad 2017-12-18 met stand van zaken d.d. 16 januari 2018

Nr	Agenda-punt	Omschrijving	Datum raad	Portefeuille-houder	Stand van zaken
17.005	9a	De vragen van de heer Kalse, welke staande de vergadering niet door de portefeuillehouder kunnen worden beantwoord, worden meegenomen in het vervolg/de zienswijzeprocedure n.a.v. de verklaring van geen bedenkingen Zuiderveen 49A te Winschoten. NB: het ontwerpbesluit wordt medio december verzonden aan de aanvrager en tevens ter informatie gezonden aan de raad. In de begeleidende brief aan de raad worden de openstaande vragen beantwoord. (Raad 2017-12-18)	30-10-2017	Wethouder Broekhuizen	Het ontwerpbesluit wordt zo spoedig mogelijk na afgifte of weigering van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen verzonden aan de aanvrager en tevens ter informatie gezonden aan de raad.
17.006	9b	Er komt een kalender voor het vervolg van de omgevingsvisie, waarbij in ieder geval het proces van de uitvoeringsplannen wordt meegenomen, evenals een aantal bijpraatmomenten voor de raad. NB: Dit wordt begin 2018. (Raad 2017-12-18)	30-10-2017	Wethouder Broekhuizen	Het is de bedoeling om begin 2018 met een kalender te komen, waarin het uitvoeringsproces van de omgevingsvisie is opgenomen, inclusief een aantal bijpraatmomenten van de raad.
17.007	9b	De suggestie van de PvdA om te komen tot één brede 'natuur- en milieu-adviesraad', vergelijkbaar met de WMO-raad, wordt onderzocht. NB: Dit wordt meegenomen bij het ontwikkelen van het Programma Natuur, in de loop van 2018. (Raad 2017-12-18)	30-10-2017	Wethouder Broekhuizen	Dit onderwerp wordt meegenomen bij het ontwikkelen van het Programma Natuur, dat in de loop van 2018 wordt opgesteld.
17.008	4a/4b	De accommodatienota komt in december 2017 in de raad. NB: De concept-eindrapportage wordt in december 2017 ter informatie aan de raad verzonden. De accommodatienota komt in de loop van 2018 aan de orde. (Raad 2017-12-18)	13-11-2017	Wethouder Swagerman	In december is het concept eindrapport m.b.t. de buitensportaccommodaties ter informatie aan de raad toegezonden. Zoals eerder meegedeeld komt de accommodatienota zelf in de loop van 2018 aan de orde in de raad.
17.009	4a/4b	Het raadsvoorstel inzake de brede school in Scheemda komt in december in de raad. NB: Dit wordt januari 2018. (Raad 2017-12-18)	13-11-2017	Wethouder Boon	Dit voorstel wordt behandeld in de raadsvergadering van januari.
17.010	4a/4b	De suggestie van de PvdA om te komen tot een jongerenparlement wordt na de verkiezingen in maart 2018 opgepakt.	13-11-2017	Burgemeester Smit	
17.011	4a/4b	Wethouder Swagerman zegt naar aanleiding van de bijdrage van de fractie van de VCP toe dat de raad danwel de commissie met enige regelmaat, indien daartoe aanleiding is, zal worden bijgepraat	13-11-2017	Wethouder Swagerman	30 januari a.s. is er ambtelijk overleg met de provincie en adviesbureau Sweco. Sweco heeft medio 2017 (verkeers)onderzoek gedaan naar de verkeersafwikkeling Blauwe Roos. Dat

		over ontwikkelingen met betrekking tot de Blauwe Roos.			onderzoek is verwerkt in een rapport en er worden conclusies uit getrokken. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.
17.012	9b	Wethouder Broekhuizen geeft naar aanleiding van een vraag van de fractie van de Partij voor het Noorden aan, dat wordt gekoerst op behandeling van het bestemmingsplan van de historische haven van Winschoten in de raad van februari 2018. NB: Een voorstel voor behandeling in januari 2018 is in voorbereiding. (Raad 2017-12-18)	20-11-2017	Wethouder Broekhuizen	Voorstel is geagendeerd voor de raadsvergadering van januari.

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:
in te stemmen met de voorgestelde wijze van afhandeling van de ingekomen stukken.

Inleiding
De afgelopen periode zijn de volgende stukken ontvangen door de gemeenteraad van Oldambt.

A. Voor kennisgeving aan te nemen:
1. Brief Gedeputeerde Staten Groningen d.d. 12 december 2017 betreffende stand van zaken bestuurlijke organisatie/gemeentelijke herindeling en opgaven, rollen en taken (17.0035600).
2. Er zijn vier brieven binnengekomen van de Raad van State over drie ingediende beroepschriften betreffende Oldambt Bestemmingsplan De Wereldbazar te Winschoten 2017:
   2017-12-14: 17.0035984
   2018-01-04: 18.0000493
   2018-01-05: 18.0000654
   2018-01-16: 18.0001924
3. Brief Gedeputeerde Staten Groningen d.d. 19 december 2017 betreffende begroting 2018; repressief toezicht (17.0036617).

B. Ter afdoening in handen van het college van burgemeester en wethouders te stellen:
Geen stukken.

C. Op een andere manier:
1. Brief van een inwoner uit Finsterwolde d.d. 15 januari 2018 betreffende de ontwikkeling van het zonnepark achter de Siemonsstraat in Finsterwolde.
2. Brief van de Huurderscommissie Finsterwolde d.d. 16 januari 2018 betreffende zorgen over zonnepark Finsterwolde.
3. Brief van de Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde d.d. 18 januari 2018 betreffende zonnepanelenpark Finsterwolde.

Voorgesteld wordt:
Deze drie brieven te betrekken bij de behandeling van agendapunt 9a: Raadsvoorstel inzake verklaring van geen bedenkingen Zonneweide Finsterwolde.

Winschoten, 17 januari 2017

Voorzitter raad en griffier van de gemeente Oldambt,

Pieter Norder Pieter Smit

Datum commissievergadering
N.v.t.

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Overzicht ingekomen stukken

Portefeuillehouder
Pieter Smit

Contactpersoon
Heidi Drijfhout,
tel.nr. 0597 482014

Agendapunt
6

Documentnummer
18.0001758

provincie groningen

Gedeputeerde Staten

13 DEC 2017

Aan de raden en colleges van Burgemeester en Wethouders van de Groninger gemeenten

Datum	:	12 DEC. 2017
Documentnr.	:	2017-106.293/50/A.20
Dossiernummer	:	K7246
Behandeld door	:	D. Meijering-Klaren
Telefoonnummer	:	(050) 316 4273
Antwoord op	:	
Bijlage	:	1
Onderwerp	:	Stand van zaken bestuurlijke organisatie/gemeentelijke herindeling en opgaven, rollen en taken

Geachte raad, geacht college,

Hierbij doen wij u een afschrift toekomen van onze brief die heden aan Provinciale Staten is verstuurd en waarin wij ingaan op de ontwikkelingen en stand van zaken met betrekking tot de gemeentelijke herindelingen en het traject 'Opgaven, rollen en taken' in onze provincie.

Voor de inhoud verwijzen wij u kortheidshalve naar de bijgevoegde brief.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Martinikerkhof 12
9712 JG Groningen

Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen

Postbus 610
9700 AP Groningen

Telefoon
050 316 4911

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

De provincie Groningen werkt volgens normen die zijn vastgelegd in een handvest voor dienstverlening. Dit handvest vindt u op onze website of kunt u opvragen bij de afdeling Bestuur, Juridische Zaken & Communicatie: 050 316 4160. BTW: NL0019.32.822.B01 / KvK: 1182023 / IBAN: NL84 ABNA 0446 0456 91 / BIC: ABNANL2A

provincie groningen

Aan Provinciale Staten

Datum	:	12 DEC. 2017
Documentnr.	:	2017-105.532/50/A.20
Dossiernummer	:	K7246
Behandeld door	:	D. Meijering-Klaren
Telefoonnummer	:	(050) 316 4273
Antwoord op	:	
Bijlage	:	
Onderwerp	:	Bestuurlijke organisatie, stand van zaken gemeentelijke herindeling en opgaven, taken en rollen

Geachte dames en heren,

1. Samenvatting
Bij brieven van 7 maart 2017 (2017-004055/10/A.22) en 4 april 2017 (2017-16.567/14/A.13) hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken en het verdere proces met betrekking tot de bestuurlijke organisatie, de taak- en roldiscussie en gemeentelijke herindelingen in onze provincie. In deze brief informeren wij u over de laatste stand van zaken

2. Doel en wettelijke grondslag
Wij hebben toegezegd uw Staten te informeren over de relevante ontwikkelingen met betrekking tot de bestuurlijke organisatie, de taak- en roldiscussie en gemeentelijke herindeling in onze provincie. Met deze brief doen wij deze toezegging gestand en schetsen wij de ontwikkelingen sinds onze brief van 4 april 2017 en de huidige stand van zaken met betrekking tot gemeentelijke herindeling in de verschillende clusters.

3. Procesbeschrijving en planning
Zie hiervoor punt 6, Nadere toelichting.

4. Begroting
Dit onderwerp valt onder het thema Bestuurlijke samenwerking en toezicht van het programma Openbaar bestuur van de begroting 2017.

5. Inspraak/participatie
Niet van toepassing.

6. Nadere toelichting

6.1. Aanleiding en opzet
Bij brieven van 7 maart 2017 (2017-004055/10/A.22) en 4 april 2017 (2017-16.567/14/A.13) hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken en het verdere proces met betrekking tot de bestuurlijke organisatie, de taak- en roldiscussie en gemeentelijke herindeling in onze provincie. Wij hebben toegezegd uw Staten te informeren over de relevante ontwikkelingen. Met deze brief doen wij deze toezegging gestand. In deze brief zullen wij eerst ingaan op de laatste stand van zaken ten aanzien van de gemeentelijke herindelingen en schetsen wij vervolgens de stand van zaken van het traject 'Opgaven, rollen en taken'.

Martinikerkhof 12 | Sint Jansstraat 4 | Postbus 610 | Telefoon | www.provinciegroningen.nl
9712 JG Groningen | 9712 JN Groningen | 9700 AP Groningen | 050 3164911 | info@provinciegroningen.nl

De provincie Groningen werkt volgens normen die zijn vastgelegd in een handvest voor dienstverlening. Dit handvest vindt u op onze website of kunt u opvragen bij de afdeling Bestuur, Juridische Zaken & Communicatie: 050 3164160. BTW: NL0019.32.822.B01 / KvK: 01182023 / IBAN: NL84 ABNA 0446 0456 91 / BIC: ABNANL2A

6.2. Stand van zaken gemeentelijke herindeling
Hieronder schetsen wij de ontwikkelingen sinds onze brief van 4 april 2017 en de huidige stand van zaken met betrekking tot gemeentelijke herindeling in de verschillende clusters.

Midden-Groningen en Westerwolde
De voorbereidingen op beide nieuw te vormen gemeenten per 1 januari 2018 liggen op schema. De verkiezingen voor de raden van de gemeenten Midden-Groningen en Westerwolde hebben inmiddels op 22 november 2017 plaatsgevonden. De raad van Midden-Groningen zal 33 leden tellen en de raad van Westerwolde 19 leden.

Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn (Westerkwartier)
De raad van de gemeente Winsum en de raden van de gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn hebben op respectievelijk 18 en 24 mei 2017 het herindelingsadvies vastgesteld en vervolgens aan ons college verzonden. Het herindelingsadvies behelst de vorming van een nieuwe gemeente met de naam Westerkwartier per 1 januari 2019, waarbij tevens het gebied van de woonplaatsen Ezinge, Feerwerd en Garnwerd - thans behorende tot de gemeente Winsum - per 1 januari 2019 overgaat naar de nieuwe gemeente Westerkwartier. Op 20 juni 2017 hebben wij een positieve zienswijze gegeven op het herindelingsadvies en beide documenten verzonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij brief van dezelfde datum (2017-055652/25/A.15) hebben uw Staten daarvan een afschrift gekregen. Het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn en een deel van het grondgebied van de gemeente Winsum is op 20 november 2017 ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken 34 829).

Bedum, De Marne, Eemsmond en Winsum (Het Hogeland)
De raden van deze vier gemeenten hebben op 18 mei 2017 het herindelingsadvies vastgesteld, dat vervolgens aan ons college is verzonden. Het herindelingsadvies behelst de vorming van een nieuwe gemeente met de naam Het Hogeland per 1 januari 2019. Op 27 juni 2017 hebben wij een positieve zienswijze gegeven op het herindelingsadvies en beide documenten verzonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij brief van dezelfde datum (2017-057.490/26/A.25) hebben uw Staten daarvan een afschrift gekregen. Op 20 november 2017 is het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Bedum, De Marne, Eemsmond en Winsum ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken 34 828).

Groningen, Haren en Ten Boer
Uw Staten hebben op 1 februari 2017 het herindelingsadvies vastgesteld. Het advies is vervolgens verzonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De Ministerraad heeft op 7 juli 2017 ingestemd met het herindelingsvoorstel van de Minister, waarbij sprake was van toepassing van de lichte samenvoeging. Het wetsvoorstel is voor advies verzonden aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Op 4 augustus 2017 heeft de Afdeling advisering haar advies (nr. W04.17.0214/I) uitgebracht, waarin zij adviseert te kiezen voor een reguliere herindeling tussen de gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer, omdat er geen overeenstemming bestaat tussen de drie betrokken gemeenten conform het aanvullende criterium van het Beleidskader gemeentelijke herindeling. In het Nader Rapport van 10 oktober 2017 geeft de Minister aan dat het advies is overgenomen en het wetsvoorstel en memorie van toelichting dienovereenkomstig zijn gewijzigd, omdat "gelet op het vigerende beleidskader en het belang van draagvlak voor de herindeling de regering in het onderhavige geval, in navolging van het advies van de Afdeling advisering, een reguliere samenvoeging aangewezen [acht]. Dit betekent dat ook de gemeente Groningen zal worden opgeheven." Wel wordt daarbij het volgende aangetekend: "De regering acht het wenselijk dat de herindelingsvariant lichte samenvoeging, waarbij ten minste één van de betrokken gemeenten niet wordt opgeheven en daardoor minder lasten ondervindt, ook kan worden toegepast in gevallen waarin een gemeente zich tegen de herindeling verzet. Daartoe wordt overwogen het Beleidskader gemeentelijke herindeling aan te passen."

Het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer is op 13 oktober 2017 ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken 34 805). Uw Staten hebben naar aanleiding van het wetsvoorstel op 18 oktober 2017 een extra vergadering gehouden, waarin een motie 'Voorkoming van kosten'/ herindeling Groningen, Haren en Ten Boer' (M319) is aangenomen, waarin uw Staten uitspraken:
- Provinciale Staten de Tweede Kamer in overweging willen geven om het wetsontwerp te amenderen om alsnog een lichte samenvoeging mogelijk te maken;
- het wenselijk is dat de gemeente Haren samen met de gemeente Groningen en Ten Boer de voorbereidingen voor de voorgenomen herindeling voortvarend oppakt om samen tot samenwerking te komen zodat de dienstverlening aan de burgers optimaal wordt ingericht;
- dat onnodige maatschappelijke kosten zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Bij brieven van 19 oktober 2017 hebben wij de gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer en de Tweede Kamer der Staten-Generaal in kennis gebracht van de Statenmotie.

In haar procedurevergadering van 26 oktober 2017 heeft de commissie van Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer besloten een werkbezoek te brengen aan en een hoorzitting te houden in het gebied. Het werkbezoek en de hoorzitting vinden plaats in januari 2018.

Tot slot hebben wij de colleges van de gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer uitgenodigd voor een bestuurlijk overleg op 12 december a.s. over de stand van zaken van de tijdig te treffen voorbereidingen op de mogelijke herindeling, zoals bedoeld in artikel 79 Wet arhi. Het college van Haren is niet ingegaan op onze uitnodiging voor het bestuurlijk overleg. De bezorgdheid over de opstelling van het gemeentebestuur van Haren hebben wij, mede namens de colleges van de gemeenten Groningen en Ten Boer, bij brief van 8 december 2017 aan de raad en het college van Haren tot uitdrukking gebracht. Daarbij hebben wij het college van de gemeente Haren nogmaals verzocht deel te nemen aan het bestuurlijk overleg op 12 december a.s. Uw Staten hebben een afschrift van deze brief ontvangen (2017-106.471/49).

Pekela, Stadskanaal en Veendam

Bij brief van 30 mei jl. (2017-046.088/22/A.9) hebben wij u geïnformeerd over onze afspraken met de colleges van de gemeenten Pekela, Stadskanaal en Veendam ten aanzien van het vervolgproces. Wij hebben in het overleg met de drie gemeenten vastgesteld dat een herindeling van de drie gemeenten van onderop op dit moment voor de betrokken gemeenten niet aan de orde is. Tegelijkertijd is er onverminderd sprake van grote maatschappelijke opgaven, juist ook in deze regio. Deze gezamenlijke regionale opgaven zijn door de drie gemeenten opgenomen in de Strategische Agenda Pekela, Stadskanaal, Veendam (SA3) en worden door de drie raden en colleges onderschreven. In dat licht hebben wij met de colleges afgesproken dat zij in een brief aan ons inzichtelijk maken hoe de gemeenten voor de korte en middellange termijn deze gedeelde maatschappelijke opgaven in de regio - gecentreerd rondom de thema's arbeidsmarkt, economie en leefbaarheid - met kracht gaan oppakken. Aangezien de gemeentelijke heroriëntaties op de samenwerkingsrelaties in het najaar zouden worden afgerond, spraken wij af in het najaar een reactie van de gemeenten te ontvangen.
In de reacties geven de gemeenten Pekela en Stadskanaal aan dat de raden van beide gemeenten menen dat een gemeentelijke herindeling meerwaarde heeft voor het gebied (unaniem in Stadskanaal, een meerderheid in Pekela). Dit ligt in de lijn met de bevindingen van het onderzoek van bureau Berenschot waartoe de gemeenten opdracht hebben gegeven en de SA3 de leidraad vormde. Het feit dat de gemeente Veendam tegen de herindeling van de drie gemeenten is, beschouwen de gemeenten Pekela en Stadskanaal voor het moment als een gegeven.
Voor wat betreft de inhoudelijke uitwerking die de gemeenten aan de bestuurlijke afspraak hebben gegeven, moeten wij constateren dat de reacties uiteenlopen. De wijze waarop de gemeente Stadskanaal de heroriëntatie heeft neergelegd in een Koersdocument en bijhorend projectenboek spreekt ons zeer aan.
Graag memoreren wij hier aan onze brief van september 2015 (2015-38.408/36/A.12, BJC). Daarin staat: "Het wordt in beginsel aan de gemeenten gelaten om hun eigen keuzes te maken met betrekking tot hun bestuurlijke toekomst en voorstellen tot gemeentelijke herindeling te doen." (..) "Evenals de Groninger gemeenten onderschrijven ook wij de bestuurlijke en de daaraan ten grondslag liggende sociaal-maatschappelijke en economische analyse in 'Grenzeloos Gunnen' en het nut en de noodzaak van gemeentelijke opschaling om te komen tot gemeenten met voldoende toekomstbestendige bestuurskracht." (..) "Van gemeenten mag worden verwacht dat zij kunnen aantonen dat hun keuzes met betrekking tot de bestuurlijke toekomst robuuste, bestuurskrachtige gemeenten in regionaal perspectief opleveren. Maatschappelijke vraagstukken op regionale schaal vragen om een gemeenschappelijke aanpak en daarom ook om solidariteit tussen gemeenten als het gaat om keuzes voor de vorming van robuuste, bestuurskrachtige gemeenten. Daarop zullen wij keuzes van gemeenten (mede) beoordelen."
In het licht van bovenstaande bevindingen zullen wij het gesprek met de drie gemeenten in de komende periode daarom ook voortzetten.

Delfzijl, Appingedam en Loppersum

De gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum (hierna: DAL-gemeenten) hebben zich in de afgelopen periode georiënteerd op een mogelijk gezamenlijke bestuurlijke toekomst. Deze oriëntatie resulteerde in een procesaanpak dat door de drie betrokken raden in juni 2017 is vastgesteld, bestaande uit twee - onderling samenhangende - sporen. Het eerste spoor behelsde de besluitvorming over de bestuurlijke toekomst van de DAL-gemeenten. Daartoe zijn nadere verdiepingsonderzoeken gepleegd naar drie thema's: de financiële gevolgen voor de DAL-variant, het organiseren van overheidsnabijheid (en burgerparticipatie) en de opstelling

van een strategische agenda op voor de DAL-gemeenten voor de komende decennia. Het tweede spoor heeft betrekking op de samenwerking van de DAL-gemeenten met de nieuw te vormen gemeente Hogeland en de overige samenwerkingsverbanden.
Op 16 november 2017 hebben de drie betrokken raden, als richtinggevende uitspraak, "de intentie uitgesproken tot een herindeling van de DAL-gemeenten", waarbij in het raadsbesluit van de gemeente Appingedam als beoogde herindelingsdatum "uiterlijk per 1 januari 2021" wordt genoemd. De raden van de gemeenten Delfzijl en Loppersum hebben de betrokken colleges opgedragen de voorbereiding daarvan ter hand te nemen, terwijl de raad van de gemeente Appingedam het college heeft opgedragen samen met beide andere colleges "tijdig een concept-herindelingsontwerp als bedoeld in artikel 5 Wet arhi aan de raad voor te leggen waarin de datum van uiterlijk 1 januari 2021 is opgenomen". De colleges oriënteren zich op dit moment op de wijze waarop het vervolgproces vorm en inhoud moet worden gegeven. Wij hebben de drie betrokken colleges uitgenodigd voor een overleg om ons te laten informeren over het vervolgproces.

6.3. Opgaven, taken en rollen
Uw Staten hebben op 7 maart 2017 een voortgangsbrief ontvangen met het tussenrapport van februari 2017, waarin een verantwoording is gegeven over de eerste fase van het project. Die fase stond in het teken van de "Wat-vraag" en heeft - naast het tussenrapport - geresulteerd in een uitwerkingsdocument van mogelijke nieuwe rol- en taakverdelingen per thema, de zogeheten 'kruisjeslijsten'. In de fase na het tussenrapport is gestart met een traject langs drie sporen: (1) verdieping op inhoud, (2) provinciebrede implementatie van de omgevingswet en (3) bovenlokale samenwerking. Op 8 november jl. is in een informatiebijeenkomst voor de Statencommissie Bfv verslag gedaan van het traject en zijn op hoofdlijnen de inzichten geschetst die het opgeleverd heeft. De presentatie die gegeven is, is aan u toegestuurd. Op 29 november jl. zijn de genoemde inzichten nader verkend, gedeeld een besproken met een aantal direct betrokkenen vanuit gemeenten en provincie. De stuurgroep Opgaven, Rollen en Taken zal uiterlijk medio januari 2018 een voorstel doen voor het vervolg van het proces. Wij gaan dan graag met uw Staten hierover en over de daaraan verwante vragen in gesprek.

7. Geheimhouding
Niet van toepassing.

8. Afsluiting
Wij zullen uw Staten over de relevante ontwikkelingen blijven informeren en gaan ervan uit u hiermee voor het moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:
Geen

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar de raden en de colleges van alle Groninger gemeenten en aan het dagelijks bestuur van de VGG.

provincie groningen
Gedeputeerde Staten

AFSCHRIFT

20 DEC. 2017

Aan de raad van de gemeente Oldambt
Postbus 175
9670 AD WINSCHOTEN

Datum	:	19 DEC. 2017
Documentnr.	:	2017-107.032/51/A.29
Dossiernummer	:	K2086
Behandeld door	:	G. de Beer
Telefoonnummer	:	(050)316 4224
Antwoord op	:	mail van 14 november 2017
Bijlage	:	
Onderwerp	:	begroting 2018; repressief toezicht

Geachte raad,

Wij hebben de begroting van uw gemeente voor het jaar 2018, zoals deze door u in de vergadering van 13 november 2017 werd vastgesteld, in de zogenaamde eerste fase onderzocht.
Dit eerste fase onderzoek behelst een onderzoek op hoofdlijnen naar de (meerjarige) financiële positie van uw gemeente. Op basis van dit onderzoek besluiten wij omtrent het voor het komende jaar in te stellen begrotingstoezicht.

Naar aanleiding van het begrotingsonderzoek delen wij u het volgende mee.

Wij hebben geconstateerd dat de door u vastgestelde begroting voor het jaar 2018 een structureel en reëel evenwicht vertoont en dat het evenwicht gedurende de meerjarenraming gehandhaafd blijft. Op basis van het structureel en reëel begrotingsevenwicht hebben wij besloten om uw gemeente voor het jaar 2018 onder het repressieve begrotingstoezicht te plaatsen.

Indien ons meer gedetailleerde begrotingsonderzoek in de tweede fase daartoe aanleiding geeft zullen wij u te zijner tijd nader informeren.

Een afschrift van deze brief hebben wij gezonden aan het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Martinikerkhof 12
9712 JG Groningen

Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen

Postbus 610
9700 AP Groningen

Telefoon
050 316 4911

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

De provincie Groningen werkt volgens normen die zijn vastgelegd in een handvest voor dienstverlening. Dit handvest vindt u op onze website of kunt u opvragen bij de afdeling Bestuur, Juridische Zaken & Communicatie: 050 316 4160. BTW: NL0019.32.822.B01 / KvK: 1182023 / IBAN: NL84 ABNA 0446 0456 91 / BIC: ABNANL2A

Van: Jan Bruins
H.J.Siemonsstraat 3
9684 CM FINSTERWOLDE.

Aan: Burgermeester, Wethouders en de Gemeenteraad
van de gemeente Oldambt.
Postbus 175
9670 AD WINSCHOTEN.

Finsterwolde, 15 januari 2018.

Dames, heren,

Graag wil ik langs deze weg reageren over de vele negatieve berichten inzake de ontwikkeling van het zonnepark achter de Siemonsstraat in Finsterwolde.

Het verbaasd mij dat ik alleen maar negatieve berichten lees terwijl er mijn inziens ook positieve zaken zijn met de ontwikkeling van een zonnepark in Finsterwolde. Graag wil ik dan ook via dit schrijven mijn visie op de zaak toelichten.

Door de ontwikkeling van het zonnepark komen er minder koeien op het bedrijf van de heer Waalkens. Dus minder uitstoot van CO2. Ook zal er op dit stuk weiland geen drijfmest meer worden uitgereden wat zal leiden tot een beter leven in de bodem van allerlei organismen. Ook zal hierdoor minder vervuiling komen in het oppervlaktewater van sloten. Ook is het de bedoeling dat de gronden waarop de panelen worden geplaatst zal worden begraasd door schapen. Eindelijk een stuk grasland wat niet 4 a 5 keer per jaar word gemaaid. Dit geeft kansen voor bodembroeders. Het totale perceel bedraagt 15 ha echter op slechts 12 ha worden panelen geplaatst. Op deze niet benutte 3 ha is het mijn inziens mogelijk dat hier een vorm van kleinschalige natuur wordt aangelegd. Een overgang van de bos singel die al aanwezig is naar wat lagere begroeiing Denk aan bloembedden van akkerbloemen wat ten goede komt aan insecten. Vruchtdragende heesters wat ten goede komt aan vogels etc. Al met al een ideale gelegenheid om de natuur weer wat ruimte te geven in die zo kale polder waar totaal geen voedsel en dekking meer aanwezig is. Echter gezien de huidige stand van de bos singel, denk aan storten van afval en allerlei illegale bouwwerken ligt hier ook een belangrijke taak van de gemeente wat betreft handhaving.

En we willen toch allemaal graag Groene Energie. Op hoge windmolens zitten we ook niet te wachten. Zie de ophef hierover in Meeden en de Veenkoloniën. Mijn inziens is de realisatie van een zonnepark dan ook een goede optie om als gemeente Oldambt een steentje bij te dragen aan de ontwikkeling van Groene Energie.

IK hoop dat u in uw overweging bij de in het besluit omtrent de ontwikkeling van het zonnepark in Finsterwolde ook rekening houdt met mijn visie. Deze visie schrijf ik op persoonlijke titel echter ik sta in deze niet alleen. In mijn dagelijkse gesprekken met buurtbewoners en de echte Finnerwolmers hoor ik ook positieve geluiden.

Met vriendelijke groet,
Jan Bruins.

t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Oldambt
en de Gemeenteraad Oldambt
Postbus 175
9670 AD Winschoten
Betreft: Zorgen over zonnepark Finsterwolde

Finsterwolde 16-01-2017

Geacht College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Oldambt en geachte Gemeenteraad van Oldambt,

Wij, huurderscommissie Finsterwolde, maken ons zorgen omtrent de ontwikkelingen ten aanzien van het zonnepark Finsterwolde. Recentelijk is in de media veel aandacht besteed aan het zonnepark Finsterwolde. Omdat de huurderscommissie Finsterwolde en naar ons weten ook de Huurdersorganisatie Winschoten nooit gecontacteerd zijn over de planvorming, terwijl er toch een aanzienlijk huurblok betrokken is bij de planvorming willen wij graag ook onze mening laten horen omtrent het zonnepark.

Onze bezwaren richten zich onder andere tegen de doorlopen procedure van het creëren van draagvlak en de burgerparticipatie. Kan de raad aangeven waarom huurdersorganisaties (in de breedste zin des woords, daaronder ook vallende commissies), nooit gecontacteerd zijn door F&S Solar ten aanzien van hun mening over de planvorming?

Wij lezen nochtans in brieven dat verondersteld wordt dat door de sloop van de woningen van Acantus aan de H.J. Siemonsstraat zichtlijnen gecreëerd kunnen worden. Echter wij hebben bij Acantus daarover navraag gedaan, maar de herinrichting braakliggende partijen is niet opgepakt met Acantus. Sterker nog dit is op basis van de recent gemaakte prestatieafspraken en precedentenwerking voorbehouden aan omwonenden, in samenspraak met de corporatie en de gemeente. Daarin worden huurdersvertegenwoordigers natuurlijk geconsulteerd en geïnformeerd.

Deze procedure is thans compleet achterwege gelaten. Wij veronderstellen dan ook dat niet op voorhand al een melding gemaakt kan worden van zichtlijnen, indien daarvoor tevens het braakliggende terrein na sloop van Acantus voor benodigd is. In de onderbouwing van F&S Solar is te lezen dat er een nieuwe stedenbouwkundige as kan worden gemaakt (uitzichtsvenster) in het verlengde van de dorpshuisweg – De saneringen van de woningen aan de H.J. Siemonsstraat bieden een kans om deze as te kunnen maken. (zie foto).

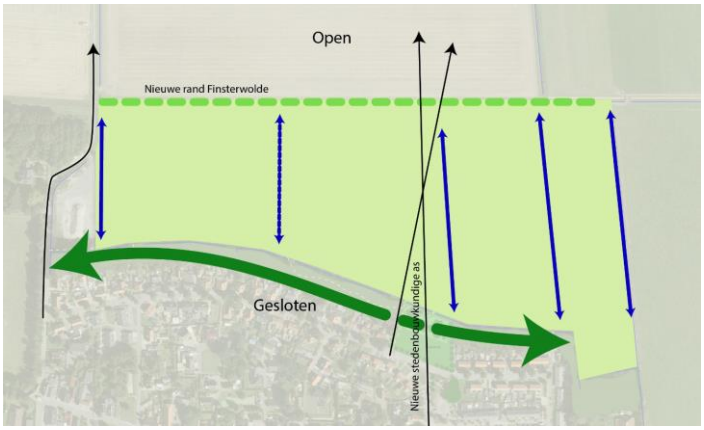

Er wordt echter herbouw gepleegd aan de H.J. Siemonsstraat en ook de herinrichting braakliggend terrein is niet voorbehouden ter invulling aan F&S Solar. Misschien kunt u uitleggen waarom u voor

een plan in strijd met de gemaakte afspraken in de prestatieafspraken een ontwerp verklaring van geen bedenkingen wil afgeven.

Verder zou bij iedere ingrijpende verandering in de leefomgeving van huurders tevens contact moeten worden gezocht met huurdersorganisaties, zodat zij ook zienswijzen kunnen indienen en inspraak kunnen hebben op de planvorming. Dit is nochtans nooit gebeurd.

Daarnaast zien wij ook juridische bezwaren. Zo wordt gesteld dat het plan past binnen het gemeentelijke en provinciale beleid. Echter het gemeentelijk beleid is vastgelegd en vastgesteld in de zonne-energie notitie. Daaruit volgt dat de regels van het provinciale beleid gevolgd dienen te worden.

Quote 1:
Provinciale omgevingsvisie
De provincie heeft in de ontwerp omgevingsverordening regels opgenomen voor zonne-energie (artikel 2.44). In deze regels worden ruimtelijke randvoorwaarden gesteld. Het beleid van de provincie biedt een redelijk strak kader om initiatieven van opstellingen van zonnepanelen aan te toetsen. Toch blijft er voor gemeenten vooral binnen de bebouwde kommen beleidsvrijheid over. Daarvoor worden in deze notitie de kaders aangegeven.

Door de provincie Groningen is de omgevingsvisie en omgevingsverordening in juni 2016 vastgesteld. Daarin zijn regels opgenomen voor installaties voor opwekking van zonne-energie. Artikel 2.42 zegt het volgende:

2.42.1 Zonneparken

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van installaties voor de opwekking van zonne-energie.
2. In afwijking van het onder 1 bepaalde, kunnen burgemeester en wethouders bij omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, jo. Artikel 2.23, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening voor het plaatsen van installaties voor de opwekking van zonne-energie voor een periode van maximaal 30 jaar:
a. binnen het stedelijk gebied;
b. aansluitend aan het stedelijke gebied , als de omvang van het stedelijk gebied kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
b. binnen of aansluitend aan het stedelijk gebied – of op of aansluitend aan een bouwvlak in het buitengebied – als de omvang van het zonnepark niet groter is dan 10.000 m² en de bouwblok op maatmethode is toegepast;
c. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
d. aansluitend aan een bouwvlak in het buitengebied, mits ondergeschikt aan de aan het perceel toegekende hoofdfunctie, en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
e. op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke, integrale gebiedsvisie aangewezen locaties.
3. Aan de omvang, situering, en inrichting van het zonnepark als bedoeld in het tweede lid dient een inrichtingsplan ten grondslag te liggen, waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:
a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
b.de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.
4. De ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid, biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark.

5. De in het tweede lid opgenomen afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven 'NNN-beheergebieden; NNN-natuurgebieden', 'NNN-natuur aanpassingsgebied' het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Quote 2:
Grondopstelling in het buitengebied groter dan 10.000 m²
Een grondopstelling in het buitengebied groter dan 10.000 m² moet volgens de provinciale omgevingsverordening via de maatwerk methode onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.

Ook vanuit de gemeente zullen we bij verzoeken om een dergelijk groot zonnepark kijken naar de geschiktheid van de locatie. Het door de raad vastgestelde ruimtelijk ontwikkelingsperspectief (2013) vormt daarvoor mede het toetsingskader. Per geval zal een verzoek voor een groter zonnepark dan 10.000 m² beoordeeld worden. In de omgevingsvisie zal dit onderwerp nader worden uitgewerkt.

Nergens wordt melding gemaakt van de begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur. Dit had nochtans wel dienen te gebeuren. Nergens in de onderbouwing is te vinden dat de maatwerkmethode die de provincie voor ogen heeft is toegepast.

De maatwerkmethode wordt conform de provincie begeleidt, waarin de locatiekeuze en inpassing van zonneparken in het buitengebied in een zogenoemde maatwerkbenadering zijn neergelegd. Hoe die doorlopen kan worden, wordt toegelicht in de Handreiking 'Locatiekeuze en ontwerp zonneparken' van de provincie Groningen. Nergens in de onderbouwing wordt aannemelijk gemaakt hoe aan deze verantwoording is voldaan. Conform de maatwerkmethode had de gemeente, indien het voorstel valt onder lid 2 onder c of onder d, de provincie moeten verzoeken het proces van de maatwerkmethode te starten.

Sterker nog als wij kijken naar de locatiekeuze en de onderbouwing van F&S Solar, dan zou deze conform de eigen documentatie passend zijn bij een dorpsopgave. Echter bij een dorpopgave moet het passend zijn bij de aard en schaal van het dorp en derhalve kleinschalig zijn, dus tussen de 200 m2 en 1 hectare in. Een park van 12 hectare past dus niet binnen deze kaders. Omdat niet voldaan is aan de wettelijke procedures, lijkt het ons evident dat er geen ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven kan worden.

Er zijn nog veel meer bezwaren te benomen, maar alleen al op juridische grond is de planvorming in strijd met het gemeentelijke en provinciale beleid.
Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groet,
Huurderscommissie Finsterwolde
Namens deze Solvejg ter Meer
p/a H.J. Siemonsstraat 97
9684 CR Finsterwolde
06 57826011

DORPSBELANGEN

FINSTERWOLDE

aan:

College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Oldambt
en de Gemeenteraad van Oldambt
Postbus 175
9670 AD Winschoten

Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde

Correspondentieadres:

Kromme Elleboog 17
9684 XA Finsterwolde

www.dorpsbelangen-finsterwolde.nl

Contactpersoon
Franny Oolders-de Waard
Voorzitter/Secretaris
Tel. 0597-331209 / 0652715303
Email: franny@dorpsbelangen-finsterwolde.nl

Brief

Datum 18 januari 2018

Kenmerk VDF2018-1801

Onderwerp: **Zonnepanelenpark Finsterwolde**

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Oldambt en Gemeenteraad van Oldambt,

Inleiding

Op 29 januari moet de gemeenteraad van Oldambt een beslissing nemen over de voortgang van het initiatief van F&S Solar en het veehoudersbedrijf Waalkens om een zonnepark langs de noordzijde van Finsterwolde te realiseren. De initiatiefnemers hebben daartoe een tweetal brieven en een optreden voor RTV-GO ingezet waarin zij hun visie geven op de introductie van het project bij het dorp en de gevolgde procedures om het project te realiseren. Dorpsbelangen Finsterwolde heeft de introductie en procedure echter heel anders ervaren en is dan ook zeer onaangenaam verrast over wat de initiatiefnemers beweren.
Voor alle duidelijkheid willen wij nog een keer aangeven dat we niet tegen duurzame energie zijn (wie is dat wel!), maar wel tegen de gevolgde procedures en beoogde parklocatie. De initiatiefnemers geven aan dat duurzaamheid en klimaatdoelstellingen voor hen belangrijke overwegingen zijn en dat kan natuurlijk zo zijn, maar daarnaast speelt financieel gewin ongetwijfeld een even belangrijke zo niet belangrijkere rol. F&S Solar heeft aangegeven dat hun project alleen rendeert als de bijbehorende subsidie afkomt. Subsidiegeld (van de overheid en dus ook van de burger) wordt dus gebruikt om een project te realiseren dat de initiatiefnemers geld oplevert ten koste van het woon- en leefgenot van omwonenden en bezoekers van de regio (toerisme).

Introductie en informatievoorziening rond project

Datum
18 januari 2018

In de brieven wordt aangegeven dat het proces een zoektocht is geweest en dat daarbij gebruik is gemaakt van richtlijnen voor dergelijke plannen. Dat kan zo zijn maar helaas heeft die zoektocht zich grotendeels afgespeeld in het gezelschap van de gemeente en initiatiefnemers en buiten het zicht van de omwonenden. Het initiatief is, naar ons later is gebleken, gestart eind 2016 (zie brief F&S Solar d.d. 14-01-2018) en pas in de zomer van 2017 heeft het dorp lucht gekregen van de plannen:

- 9 mei 2017 (vlak voor de start van een dorpsbijeenkomst over de dorpsvisie) heeft dhr. Waalkens op aandringen van de toenmalige werkgroep Dorpsvisie (waarvan hij ook lid was) het bestuur van Dorpsbelangen mondeling op de hoogte gebracht van de plannen. Daarbij werd duidelijk dat hij Dorpsbelangen een prominente rol toedichtte ten aanzien van de uitrol van de plannen in het dorp.
- 16 mei 2017 was een afvaardiging van het bestuur van Dorpsbelangen op eigen verzoek aanwezig bij een voorlichting van F&S Solar op het gemeentehuis over het zonnepanelenpark. Daarbij heeft Dorpsbelangen aangegeven zich neutraal op te stellen aangezien het niet aan Dorpsbelangen is maar aan de inwoners van Finsterwolde om er iets van te vinden.
- 19 juni 2017 is er als reactie op ons initiatief voor een dorps brede bijeenkomst gepland op 28 juni nog een gesprek geweest met F&S Solar. Dorpsbelangen wilde het hele dorp erbij betrekken en F&S Solar niet. F&S Solar wilde pas na aandringen van de wethouder mee werken aan deze bijeenkomst.

De gesprekken met F&S Solar gingen hoofdzakelijk over de procedure en altijd in aanwezigheid van mw. A. Hut en dhr. J. Adams namens de gemeente.

Op zaterdag 10 juni 2017 is door F&S Solar een voorlichtingsbijeenkomst voor direct omwonenden georganiseerd. Op deze en de door Dorpsbelangen georganiseerde voorlichtingsbijeenkomst op 28 juni 2017 (voor deze bijeenkomst is in het hele dorp geflyerd) hebben nagenoeg alle bezoekers laten blijken niet blij te zijn met het project en de gevolgde procedures.

Tot twee maal toe heeft de wethouder beweerd dat het hier slechts om een plan zou gaan en dat het geen doorgang zou vinden als er geen draagvlak voor zou zijn. Deze belofte verving ze later door de uitspraak "als de procedure maar juist wordt gevolgd".

Over de procedure

In de recente open brief aan de raad van F&S Solar wordt aangegeven dat gewerkt is volgens de maatwerkmethode van het Rijk. Echter er dient gewerkt te worden volgens de maatwerkmethode van de provincie.
https://www.provinciegroningen.nl/uitvoering/klimaat-en-energie/zonneparken/
In de onderbouwende stukken van F&S Solar en de raad is nergens te lezen hoe aan deze maatwerkaanpak is voldaan. Ten eerste moet de gemeente bij een aanvraag vallende onder artikel 2.42.1 van de Omgevingsverordening een melding doen van het initiatief bij de provincie op grond waarvan de maatwerkmethode wordt opgestart.

Uit:
https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten_2017/Downloads/Zonneparken-in-de-Omgevingsvisie-en-verordening.pdf

"Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing van zonneparken binnen het stedelijk gebied, en in het buitengebied aansluitend aan het stedelijk gebied voor zonneparken tot 1 ha. Bevoegdheid provincie: De afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing wordt door ons begeleid in de volgende situaties: - aansluitend aan het stedelijk gebied vanaf 1 ha."

Uit:
https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten_2017/Downloads/Maatwerkbenadering-zonneparken.pdf

"Indien het voorstel past bij lid 2a (binnen stedelijk gebied), kunt u een vergunning aanvragen bij de gemeente. Indien het voorstel past bij lid 2b (kleiner dan 1 ha, aansluitend aan het stedelijk gebied), start de gemeente het proces van de maatwerkmethode. Indien het voorstel past bij lid 2c of 2d, verzoekt de gemeente de provincie het proces van de maatwerkmethode te starten."

Verkenning van de opgave: keukentafelgesprek
De gemeente (2b) of de provincie (2c en 2d) start de maatwerkmethode met een keukentafelgesprek. Hierin wordt de opgave verkend ten aanzien van locatiekeuze en ontwerp. De handreiking 'Locatiekeuze en ontwerp' biedt aanknopingspunten voor deze verkenning.

	gemeente	gemeente: < 1 ha provincie: ≥ 1 ha		provincie	
	Stedelijk gebied	Buitengebied			
		aangrenzend aan stedelijk gebied		aangrenzend aan bouwblok	los in landelijk gebied
		Bij stedelijke kernen	Bij dorpen		
Kleinschalig	V	V passend bij de aard en schaal van de kern	V passend bij de aard en schaal van de kern	V Bedrijfseigen activiteit	X GS kan locaties aanwijzen
Grootschalig	V	V passend bij de aard en schaal van de kern	nvt	nvt	X GS kan locaties aanwijzen

Eisen aan het inrichtingsplan *Op basis van de verkenning worden door de gemeente of de provincie randvoorwaarden en aandachtspunten geïdentificeerd, om het voorstel in overeenstemming met de verordening te kunnen ontwikkelen. Deze moeten in het inrichtingsplan worden verwerkt. Hierin houdt u in ieder geval rekening met de historisch gegroeide landschapsstructuur, afstand tot andere ruimtelijke elementen, en een evenwichtige ordening en in de* ***omgeving passende maatvoering en vormgeving.*** *De gemeente of de provincie bevestigen de gemaakte afspraken in een brief aan de vergunningverlener. Dit is meestal de gemeente.*

De brief t.a.v. de gemaakte afspraken aan de vergunningverlener is nergens terug te vinden in de ruimtelijke onderbouwing van F&S Solar.

Zoals blijkt uit het bovenstaande diagram moet de opgave voor een dorp passen bij de aard en schaal van de kern. Daar is een maatvoering voor afgegeven.

Uit:
https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten_2017/Downloads/Basis-Ladderonderbouwing-Zonneparken-provincie-Groningen.pdf

"Kleinschalige initiatieven: postcodegebied
Kleinschalige initiatieven liggen qua oppervlakte doorgaans tussen 200 m² en 1 hectare, maar zijn soms groter. Het park is qua aard en schaal passend bij de buurt en/of dorp. De afnemers zijn lokaal georiënteerd. Door middel van de zogenoemde Postcoderoosregeling zijn de afnemers goed te bepalen.
De postcoderoos is het postcodegebied waarin de productie-installatie ligt, plus de direct daaraan grenzende postcodegebieden (gebieden waarin alle postcodes dezelfde vier cijfers hebben). Sinds 1 januari 2016 hoeft de installatie niet meer in het midden van een zogenoemde postcoderoos te bevinden, maar mag het ook in de rand van dezelfde viercijferige postcode liggen. Bijna alle kleinschalige initiatieven komen in aanmerking voor de Postcoderoosregeling 1."

In de stukken van F&S Solar wordt nadrukkelijk benoemd dat hun project een project is dat qua aard en schaal past bij een dorpsproject. Een zonnepark van 12 hectare doet dat dus niet.
Een opgaaf van 12 hectare is conform de bovengenoemde ladder in ieder geval een initiatief op regionaal niveau. Grootschalige initiatieven liggen qua oppervlakte doorgaans tussen de 10 en 30 hectare. Nergens in het provinciale beleid kan de onderbouwing gevonden worden tussen kwetsbare dorpen en een park van een dergelijke schaalgrootte. Wij zien daarom graag de brief van de provincie met de aanbevelingen ten behoeve van de maatwerkmethode terug.

De provincie stelt: Aanvullend verdient het de aanbeveling dat gemeenten op een hoger schaalniveau (bijvoorbeeld dat van het gemeentelijk grondgebied) tot een strategisch afwegingskader komen, waarin bovenstaande principes zijn meegenomen, binnen de kaders van het provinciale beleid. Zo'n gemeentelijke visie of strategie kan de basis vormen om in een vroeg stadium een onderbouwde indicatie te geven aan initiatiefnemers, of om richting te geven aan gewenste ontwikkelingen.

Conform de vastgestelde notitie zonne-energie Oldambt zal dit nog worden uitgewerkt in de Omgevingsvisie. De vaststelling van deze kaders zijn nog in concept en dienen niet in strijd te zijn met het provinciaal beleid. Het is derhalve vreemd dat de gemeente meent om in strijd met het provinciale beleid bij de realisering van een zonnepark de provinciale regels te negeren en enkel de raad vraagt om een ontwerpverklaring van geen bedenkingen, nu nochtans duidelijk is dat in de onderbouwing van het zonnepark nergens melding is gemaakt van het doorsturen van dit plan naar de provincie en tevens het evident is dat de gemeentelijke kaders nog niet vastgesteld zijn.

Het plan is derhalve in strijd met de provinciale zowel als het gemeentelijke beleid.
Conform het maatwerkconcept dienen tevens eisen aan het inrichtingsplan te worden gesteld. Het lijkt ons evident dat daarbij ook het draagvlakprincipe geformuleerd dient te worden, allen al omdat dit mede in toekomstig beleid wordt aangegeven, op grond waarvan een vertrouwensbeginsel rust, alsmede een zorgvuldigheidsbeginsel. Dit is nagelaten. Dus zelfs al zouden er geen kaders in het beleid liggen dan had de gemeente of provincie wel degelijk kaders moeten stellen. Nergens zijn deze kaders terug te vinden. Sterker nog, de gemeente stelt dat zij slechts hoeven te faciliteren. En reageert ontwijkend indien er vragen over kaders voor draagvlak worden gesteld.

Uit:
https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten_2017/Downloads/Maatwerkbenadering-zonneparken.pdf

"Eisen aan het inrichtingsplan *Op basis van de verkenning worden door de gemeente of de provincie randvoorwaarden en aandachtspunten geïdentificeerd, om het voorstel in overeenstemming met de verordening te kunnen ontwikkelen. Deze moeten in het inrichtingsplan worden verwerkt. Hierin houdt u in ieder geval rekening met de historisch gegroeide landschapsstructuur, afstand tot andere ruimtelijke elementen, en een evenwichtige ordening en in de* ***omgeving passende maatvoering en vormgeving. De gemeente of de provincie bevestigen de gemaakte afspraken in een brief aan de vergunningverlener. Dit is meestal de gemeente."***

We sommen nog wat zaken op: de gemeente meent de raad te moeten wijzen op een mogelijke claim van F&S Solar.
Uit het raadsvoorstel: *"Indien de verklaring wordt geweigerd of de beslissing op het voorstel wordt uitgesteld, kan dit leiden tot een claim van de aanvrager. Hierbij kan worden aangedragen dat er sprake is onbehoorlijk bestuur."*
Alleen al deze verwoording is volkomen in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Immers de gemeente dient een zorgvuldige belangenafweging te doen. Tenzij op voorhand al vast ligt dat er onbehoorlijk bestuur is gepleegd is deze stellingname niet gerechtvaardigd en geeft ook andere belanghebbenden de mogelijkheid tot het indien van een schadeclaim.

Wij overwegen dan ook een verzoek te doen om alle stukken tussen de gemeente en F&S Solar en de gemeente en de provincie Groningen in te zien en doen dit middels een verzoek namens de WOB
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-openbaarheid-van-bestuur-wob/vraag-en-antwoord/hoe-dien-ik-een-wob-verzoek-in

https://www.gemeente-oldambt.nl/wet-openbaarheid-van-bestuur-0
Conform uw website dient dit schriftelijk te gebeuren en dit zal dan ook indien nodig nog separaat door ons worden opgepakt.

F&S Solar geeft in haar brief aan de raadsleden aan dat ze gebruik hebben gemaakt van een vragenlijst of direct mailcontact, het dorpsblad De Proathörn en een website om het dorp mee te laten praten en te informeren. Deze middelen zijn aangeboden toen het project al uitgewerkt op tafel lag. Er kon alleen meegedacht worden over details in de uitvoering. In de vragenlijst en enquête kon aangegeven worden of je voor of tegen duurzame energie/zonneparken was maar niet of je bezwaar had tegen de locatie. De conclusie van F&S Solar laat zich raden: de meeste invullers zijn voor duurzame energie! De vragenlijst was absoluut niet objectief, niet anoniem en kon niet bijdragen aan een objectieve draagvlakmeting.

Dorpsbelangen heeft meerdere keren ingesproken bij de commissie BMR over het draagvlak en de gevolgde procedure. Ondanks meerdere verzoeken is er geen definitie gegeven door de gemeente wat bedoeld wordt met draagvlak. Daardoor is ook niet voldaan aan de principes van behoorlijk bestuur. De verhoudingen tussen gemeente, initiatiefnemers en bezwaarmakers is als gevolg van slechte communicatie en onderlinge afstemming ernstig vertroebeld.

De postcoderoos

Ten aanzien van de postcoderoos geeft mw. Meuleman van F&S Solar aan in haar inspreekronde dat er slechtst 8 aanmeldingen zijn.
Ten aanzien van het revolverend fonds telt dat mensen dus geld moeten LENEN om te kunnen deelnemen als zij het geld niet op de plank hebben liggen. Dus mensen moeten zich in de schulden steken voor iets wat ze niet willen, de waarde van hun huis daalt en het leefklimaat en woongenot wordt ernstig aangetast.
Veel bewoners in het betrokken gebied zijn huurders en zijn vaak niet voldoende kapitaalkrachtig om hier van te profiteren. Volgens mw. Meuleman zouden huurders kunnen participeren via Acantus, maar dat is nergens terug te vinden in de ruimtelijke onderbouwing.
Verder verdwijnt het zicht op de eindeloze horizon en maakt plaats voor landschapsvervuiling.

Sociaal dividend

F&S Solar heeft het dorp een zogenaamd sociaal dividend toegezegd van Euro 50.000,- over een periode van 10 jaar. Sociaal dividend is een fraaie benaming maar kan even zo goed onder een andere minder fraaie noemer worden gebracht. Dorpsbelangen vindt dat initiatiefnemers van een project dat gevoelig ligt bij de bevolking uiterst voorzichtig om moeten gaan met het aanbieden van (compensatie)gelden.
In de ruimtelijke onderbouwing geeft F&S Solar ook niet aan hoe de inrichting van de groenstrook wordt gefinancierd. Er wordt een advies gegeven over een mogelijke subsidie, maar nergens vinden wij een onderbouwing van de uitwerking hiervan of een garantstelling van de realisatie van deze plannen.

Landschappelijke inpassing

De initiatiefnemers geven aan dat ze naar hun mening het beoogde zonnepark zorgvuldig en met het oog voor de landschappelijke kenmerken hebben ingepast. Dat behoeft enige nuancering.
Het park is voorzien in weilanden die zich over nagenoeg de hele noordzijde van het dorp uitstrekken (van de Westbaan tot aan de Kerkeweg). Bewoners van de huizen aan de noordzijde kijken vanuit hun huis en/of tuin bijna allemaal uit op die weilanden en daarmee op het beoogde zonnepark. Het uitzicht van de aanwonenden wordt met de komst van het zonnepark steeds minder landelijk en steeds meer industrieel. Aan de horizon staan al over de hele lengte de windmolens van Delfzijl en Emden en het achterliggende areaal open agrarisch landschap is de laatste decennia al afgenomen door de tientallen megastallen die erin zijn opgetrokken. Het zonnepark voegt hieraan nog eens een areaalverlies van 15 ha toe. Dit alles heeft een grote invloed op het leef- en woongenot van de omwonenden maar ook van de bezoekers die de provincie wil aantrekken met haar toeristische projecten en routes.

Ronduit cynisch is de opmerking dat er doorzichten worden gecreëerd. Een streefdoel uit het project 'Een eindeloze Horizon' van de Stichting Landschap Oldambt dat voor de realisering van dergelijke doorzichten een subsidie heeft gekregen. Het karakteristieke doorzicht vanuit de beslotenheid van het dorp naar het open agrarisch landschap wordt door het zonnepark juist ontnomen. Er is nota bene in het verleden langs de noordkant van het dorp een dorpsommetje gerealiseerd (met subsidie) om dat contrast tussen dorp en landschap te kunnen beleven. Dat ommetje is na de aanleg jaren lang verwaarloosd en wordt nu binnen het project opgevoerd als een geschikt pad om te recreëren. Verder geeft F&S Solar aan ook bijzondere vegetaties, fruitbomen, vijvers, insectenhotels, nestkasten etc. te willen aanleggen wat de vraag oproept of dat wenselijk en

haalbaar is. Vijvers die jaarrond water houden zijn onwaarschijnlijk en fruitbomen passen niet in het landschap en overleven de lokale jeugd niet.

Datum
18 januari 2018

Bij een dergelijk project mag je verwachten dat serieus wordt gekeken naar locaties die zo min mogelijk overlast met zich meebrengen.
Ons inziens zijn er betere locaties denkbaar zoals bijv. op daken van megastallen, op of als geluidswallen langs de A7 en op industrieterreinen (bijv. onder de alom aanwezige windmolenparken).

Deelname in en ondersteuning van het project

Hoeveel mensen nemen deel aan de postcoderoos? Op de BMR-vergadering van 6 dec 2017 vertelde mw. Meuleman dat er zich acht deelnemers gemeld hebben. (Het gemiddeld aantal deelnemers aan een postcoderoos is slechts 1%)

De door F&S Solar benoemde postcoderoos op te zetten met Grunneger Power kan nooit gerealiseerd worden, om het eenvoudige feit dat deze niet de postcoderoos bedient van Finsterwolde. De ondersteuning wordt wel aangeboden door de Groninger Energie Koepel en Noordelijk Lokaal Duurzaam. In samenwerking met de nieuw op te zetten gebiedscoöperatie Oldambt is het wel mogelijk om een dergelijk postcoderoos-initiatief te realiseren. De trekker van dit project geeft in een recent interview aan: "Bewoners kunnen lid worden van de coöperatie en zelf het heft in handen nemen, zodat het landschap niet weer volgebouwd wordt door commerciële jongens uit Limburg. De revenuen moeten voor de burgers zelf zijn en niet voor commerciële bedrijven." Bij een postcoderoosgebied-project gaat het om kleinschalige inpassingen onder de 1 hectare. Deze dienen ook zo veel mogelijk gerealiseerd te worden in het binnenstedelijk gebied.

Tot slot

Het is duidelijk dat Dorpsbelangen alles behalve gelukkig is met dit project en de communicatie die erom heen loopt. Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde heeft dan ook een juridisch advies gekregen om verder geen contact te hebben en zoeken met F&S Solar. Dit wordt ook gedragen door de leden die het bestuur hebben opgedragen geen contacten te onderhouden met F&S Solar. De recente brief van F&S Solar om alsnog aanpassingen te doen is juridisch ongebruikelijk omdat je al draaiende het speelveld gaat veranderen.

De bovenstaande argumenten moeten meer dan duidelijk zijn dat dit park er niet moet komen. Wij vertrouwen erop dat u als raad de ontwerpverklaring van geen bedenkingen niet zal ondersteunen.

Hoogachtend,

Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde

Namens deze,

Frannie Oolders-de Waard
voorzitter

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:

1. In te stemmen met de genomen maatregelen zoals verwoord in de nota “De vangnetuitkering voor 2017”.

Inleiding en doel
Met dit voorstel wordt de raad gevraagd om in te stemmen met de genomen maatregelen in 2017. Deze maatregelen zijn door het college genomen om het tekort van het BUIG budget 2017 te beperken.

Argumenten
Gemeenten ontvangen jaarlijks van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), op grond van artikel 69 van de Participatiewet, een budget om daarmee de te verlenen uitkeringen te betalen (BUIG budget).

<u>Wat te doen bij een tekort?</u>
Van gemeenten wordt primair verwacht dat zij met het toegekend budget in de kosten kunnen voorzien. Als gemeenten toch worden geconfronteerd met een tekort, dan bestaat er een mogelijkheid om bij het Ministerie van SZW een beroep te doen op de ‘vangnetregeling’ ex artikel 74 van de Participatiewet. Wij verwachten voor 2017 een flink tekort en zullen hier een beroep op gaan doen.

Bij het indienen van een dergelijke aanvraag moet het college verklaren dat zij al in het jaar van het te verwachten tekort (in casu 2017) maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. De raad moet daarbij gevraagd worden om in te stemmen met de genomen maatregelen. Zonder die instemming bestaat er geen recht op een vergoeding via de vangnetregeling!

De Toetsingscommissie van SZW zal echter geen oordeel uitspreken over de door de gemeente genomen maatregelen, dat is immers voorbehouden aan de raad. Ook schrijft de Toetsingscommissie niet voor op welke wijze en op welk tijdstip (bijvoorbeeld tijdens het tekortjaar of achteraf) het college de raad moet vragen om instemming.

<u>Aankondiging tekort</u>
In de 1e BBR 2017 (pagina 11 en 12) hebben we al melding gemaakt van het te verwachten tekort en de ‘rol’ van de raad bij de te nemen maatregelen om dit tekort te dempen. In de raadsbrief van 3 augustus 2017 (dit naar aanleiding van een ingediende motie van de VCP) zijn we uitgebreid ingegaan op de genomen maatregelen voor met name de nieuwe kwetsbare doelgroepen. We zijn in de 2e BBR 2017 ook nog kort ingegaan op de ontwikkelingen van het BUIG budget. In de vele discussies rondom de vorming van het nieuwe bedrijf Werk in Uitvoering, werd ook aangegeven dat dit mede dient om het volume van de doelgroep te beperken c.q. te beheersen en hiermee de BUIG uitgaven te beperken.

Datum commissievergadering
16 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
De vangnetuitkering voor 2017

Portefeuillehouder
Bard Boon

Contactpersoon
Bé Wever

Agendapunt
8a

Casenummer
17.00446

Documentnummer
17.0034361

Eigen aandeel gemeente
Het tekort wordt niet volledig gecompenseerd door de vangnetuitkering. De eerste 5% van de overschrijding blijft voor rekening van de gemeente. Bij een overschrijding tussen 5 en 12,5% bedraagt de vergoeding 50% en bij een overschrijding van meer dan 12,5% bedraagt deze 100%.

Maatregelen 2017
Voor de genomen maatregelen verwijzen wij graag naar bijgevoegde nota. Hierin wordt uitvoerig ingegaan op de mogelijkheden om enerzijds de uitgaven te beperken en anderzijds om de inkomsten te optimaliseren.

Belangrijk element blijft uiteraard de noodzaak en urgentie om te komen tot het nieuwe bedrijf Werk in Uitvoering. Reeds in 2015 constateerde toenmalig Staatssecretaris van SZW, mevrouw J. Klijnsma, dat de arbeidsmarktsituatie in Oost Groningen van dusdanige aard was, dat het gerechtvaardigd was om hiervoor een specifiek Bestuursakkoord op te stellen (als enige regio in Nederland). In de soll situatie zijn voor Werk in Uitvoering de nodige ambities neergelegd die o.a. als doel hebben om de (per saldo) extra instroom teniet te doen middels extra uitstroom.

Verwachting
Op basis van de te verwachten realisatiecijfers 2017 verwachten we nu een tekort van € 2.593.414. Hiervan zal een bedrag van € 1.564.525 voor eigen rekening blijven en kunnen we voor een bedrag van € 1.028.889 een beroep doen op de vangnetuitkering. Op basis van de jaarrekening 2017 zullen de bedragen definitief berekend worden.

Uitbetaling
Indien de ingediende aanvraag wordt gehonoreerd, dan zal uitbetaling plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2019.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Het geen beroep doen op de vangnetregeling is – gelet op het te verwachten tekort – zeker geen alternatief.
Het indienen van een aanvraag om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling betekent niet automatisch dat deze ook wordt toegekend.

Integrale consequenties
Niet van toepassing.

Communicatie en burgerparticipatie
Niet van toepassing.

Vervolg
Op basis van de jaarrekening 2017 zal het BUIG tekort definitief vastgesteld worden. Voor 15 augustus 2018 zal de aanvraag ingediend moeten zijn bij de Toetsingscommissie van SZW.

Bijlagen
1. Nota De vangnetuitkering voor 2017.

Winschoten, 12 december 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017

gelet op artikel 69 en 74 van de Participatiewet

Besluit

In te stemmen met de genomen maatregelen zoals verwoord in de nota “De vangnetuitkering voor 2017”.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt,

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
De vangnetuitkering voor 2017

Agendapunt
8a

Casenummer
17.00446

Documentnummer
17.0034361

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

De vangnetuitkering voor 2017

Nieuwe doelgroepen en onvoldoende budget!

- Ontwikkelingen
- Analyse
- Maatregelen

Datum	28 november 2017
Steller:	Bé Wever
Telefoonnummer:	06 12045336
Mailadres:	Be.wever@gemeente-oldambt.nl
Afdeling:	Cluster Maatschappelijke Zaken / Team Beleid

1. Inleiding

Gemeenten ontvangen jaarlijks van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) op grond van artikel 69 van de Participatiewet een budget om de te verlenen uitkeringen grond van:

- de Participatiewet (inclusief de te verlenen loonkostensubsidie voor beschut werk en de afspraakbanen),
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw),
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz) en
- het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) voor zover betrekking op de kosten van levensonderhoud voor een startende ondernemer vanuit een bijstandssituatie

te kunnen voldoen.

Dit budget wordt het BUIG budget genoemd en staat voor Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten. Eventuele overschotten zijn voor gemeenten vrij besteedbaar en tekorten moeten gemeenten in eerste instantie uit eigen middelen voldoen.

Het Ministerie van SZW maakt op een drietal momenten het jaarbudget voor gemeenten bekend. In oktober wordt voor het volgend kalenderjaar het ‘voorlopig budget’ bekend gemaakt. In april van het lopend jaar vervolgens het ‘nader voorlopig budget’. Pas in september van het lopend jaar wordt het ‘definitief budget’ kenbaar gemaakt.

Het Ministerie van SZW stelt jaarlijks in haar begroting het macrobudget vast en hanteert een verdeelmodel om tot een budget per gemeente te kunnen komen. Vanaf het kalenderjaar 2017 wordt effectief met een hernieuwd verdeelmodel gewerkt. Dit heeft voor vele gemeenten aanzienlijke negatieve gevolgen. Dit bleek o.a. uit onderzoeken van Berenschot en APE. Bij tekorten op het BUIG budget spelen twee zaken een rol: de hoogte van het macrobudget en het verdeelmodel. Tijdens het laatste VNG congres (zomer 2017) riepen gemeenten het kabinet op adequate bijstandsfinanciering te regelen en financiële tekorten op de uitvoering te repareren. Het huidige tekort van 270 miljoen euro op het macrobudget vinden gemeenten onacceptabel en de manier waarop de omvang wordt berekend in strijd met de Gemeentewet. Van alle gemeenten heeft 90% tekort aan het BUIG budget. Een ander punt waarop de VNG wijst, is dat tekorten voor een aantal gemeenten nog forser uitpakken door het ingevoerde verdeelmodel.

2. De vangnetregeling van SZW

Gemeenten worden primair geacht met het toegekend budget in de totale kosten te kunnen voorzien. Als er aan het eind van het kalenderjaar budget overblijft, dan is dat saldo voor gemeenten vrij besteedbaar. Als gemeenten worden geconfronteerd met een tekort, dan bestaat er een mogelijkheid om een beroep te doen op de ‘vangnetregeling’ van SZW.

De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet. Voor het jaar 2014 hebben we hier gebruik van moeten maken (aanvraag is gehonoreerd). Voor het jaar 2015 werd de ‘drempel’ van meer dan 5% overschrijding niet overschreden, het tekort bleef voor eigen rekening. Voor 2016 hebben we geen beroep gedaan op deze regeling omdat de overschrijding slechts een paar honderd euro meer bedroeg dan de grens van 5% (de enorme inspanningen en kosten voor het opstellen van de aanvraag wogen niet op tegen de baten). Voor het jaar 2016 hebben 213 gemeenten met succes een beroep gedaan op deze regeling.

Ten opzichte van voorgaande jaren is er nu het nodige in de vangnetregeling gewijzigd.

Wat zijn de belangrijkste criteria?

- Over de eerste 5% (vanaf 2019 wordt dat verhoogd naar 7,5%) overschrijding bestaat geen recht op een aanvulling (is en blijft ‘eigen aandeel’ gemeente).
- Bij een overschrijding tussen 5 en 12,5 % bestaat er recht op een vergoeding van 50%.
- Bij een overschrijding van meer dan 12,5 % bestaat er recht op een vergoeding van 100%.

- Uiteraard moet de aanvragende gemeente ook aan alle (overige) voorwaarden voldoen.
- Vanaf de vangnetuitkering over 2017 wordt het begrip 'grote(re) tekorten' bezien in meerjarig perspectief. Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een beperkt aantal voorwaarden te voldoen. Nieuw is wel dat voor het jaar 2017 ook rekening moet worden gehouden met het resultaat van het voorafgaand jaar 2016 (bij toepassing van de vangnetregeling over 2018 wordt ook gekeken naar de resultaten van 2016 en 2017).
- Wordt voldaan aan de eis van meer dan 5% overschrijding in 2017, dan wordt vervolgens beoordeeld of over 2016 en 2017 samen sprake is van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over 2017 toegekende gebundelde uitkering. Het begrip “gecumuleerd tekort” houdt in dat de feitelijke resultaten over 2016 en 2017 bij elkaar worden opgeteld. Het is niet vereist dat in beide jaren sprake is van een tekort. Indien de gemeente niet aan deze eis voldoet, wordt zij geacht het tekort uit eigen middelen te kunnen opvangen en bestaat geen recht op vangnetuitkering. Indien de gemeente wel aan deze eis voldoet, wordt vervolgens beoordeeld of ook aan de overige voorwaarden voor een vangnetuitkering wordt voldaan.

Vanaf het begin van 2017 hebben we nauwgezet gevolgd of we een beroep moeten gaan doen op de vangnetregeling. Op basis van de huidige stand van zaken zal dat zeer zeker nodig zijn.

Betrokkenheid raad
Bij het indienen van de aanvraag vangnetregeling bij het Ministerie van SZW (voor 15 augustus 2018) moet het college verklaren dat zij al in 2017 maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. De raad moet daarbij, door middel van instemming, de juistheid van die verklaring bevestigen. Zonder die instemming bestaat er geen recht op een vergoeding via de vangnetregeling!
De Toetsingscommissie van SZW zal echter geen oordeel uitspreken over de door de gemeente genomen maatregelen, dat is immers voorbehouden aan de raad.

Aanvraag vangnetregeling over 2017
In de loop van 2017 is de aanvraagprocedure voor de vangnetregeling door SZW definitief bekend gemaakt. Op 29 september 2017 werd het BUIG budget voor 2017 definitief bekend gemaakt en dat is ook het moment dat we met meer zekerheid het te verwachten tekort kunnen vaststellen. We concluderen nu dat een aanvraag om in aanmerking te komen voor een aanvullend budget op grond van de vangnetregeling noodzakelijk is.

Maatregelen
We moeten nu beoordelen of de genomen maatregelen die het te verwachten tekort kunnen dempen, adequaat zijn geweest. Het beperken van het tekort kan in theorie door de inkomsten te verhogen en de uitgaven te beperken.

Daarvoor gaan we in hoofdstuk 3 eerst in op de lokale ontwikkeling van de omvang van de doelgroep en het ontvangen rijksbudget. Vervolgens zal in hoofdstuk 4 ingegaan worden op de mogelijkheden om het de uitgaven te beperken. In hoofdstuk 5 gaan we in op de optimalisatie van de inkomsten. In hoofdstuk 6 geven we aan welke maatregelen we hebben getroffen, zowel voor 2017 al voor volgende jaren. Tenslotte geven we in hoofdstuk 7 de conclusie weer.

3. De ontwikkelingen: een grotere doelgroep en een lager budget

In onze gemeente zien we enerzijds recent een flinke daling van het BUIG budget en anderzijds een blijvende toename van de doelgroep. Deze volumetoename is specifiek een gevolg van de invoering van de Participatiewet (‘de nieuwe doelgroepen’).

Dalende budgetten
Het definitief budget over 2015 bedroeg € 18.807.853 en over 2016 € 18.944.255. Het definitief budget 2017 werd op 29 september 2017 vastgesteld op € 17.880.286. Daarbij werd het voorlopig budget voor 2018 vastgesteld op € 16.811.147. Een flinke daling ten opzichte van voorgaande jaren.

Deze daling wordt veroorzaakt door het nieuwe landelijke verdeelsystematiek die wordt toegepast door SZW (zie ook hetgeen is aangegeven bij hoofdstuk 1). Op 1 januari 2015 is dit nieuw verdeelmodel al formeel in werking getreden. Echter, door het kabinet is ervoor gekozen om 2015 en 2016 aan te merken als overgangsjaren. Dat betekent dat we de effecten en consequenties van het nieuwe verdeelmodel pas in en over 2017ervaren.

Ontwikkeling budget

	Definitief toegekend	onze uitgaven	
2015	€ 18.807.853	€ 19.429.675	
2016	€ 18.944.255	€ 19.890.765	
2017	€ 17.880.286	€ 19.967.392	(volgens begroting)

Grotere doelgroep
We worden dus enerzijds geconfronteerd met een flink lager budget en anderzijds een in omvang toenemende (nieuwe) doelgroep. Vele personen die anders in aanmerking zouden komen voor een Wajong uitkering of een baan konden krijgen bij het sw-bedrijf, doen nu een beroep op een Participatiewet uitkering (dit is ook de landelijke trend). Ook de in omvang toegenomen doelgroep statushouders doet een beroep op de Participatiewet. De toegang tot de reguliere arbeidsmarkt is voor deze twee doelgroepen ook nog eens het moeilijkst. We kunnen nu wel gebruik maken van een tweetal nieuwe mogelijkheden, namelijk de afspraakbanen en de (nieuwe) beschut werk banen. Echter, de verlening van de loonkostensubsidie bij deze banen moet ook bekostigd worden vanuit het BUIG budget.

Ontwikkeling klantenbestand

Per 1 januari 2015	1425
Per 1 januari 2016	1467
Per 1 januari 2017	1520
Per 1 juli 2017	1549
Per 1 oktober 2017	1478

De toename van het bestand in 2017zien we ook terug in geheel Oost Groningen waarbij nagenoeg alle andere gemeenten een (nog) sterkere groei laten zien. De extra inspanningen voor het meer laten uitstromen van werkzoekenden naar regulier arbeid, werd zo ongedaan gemaakt door de extra instroom. Na de zomer van 2017 zien we echter een (per saldo) dalende lijn in het volume. In de zomermaanden zien we vaker een tijdelijke daling in het volume (seizoensarbeid is een belangrijke factor). De inspanningen vanuit het TDC komen ook hier tot uiting. Of de dalende lijn een blijvend karakter heeft moeten we afwachten.

Gevolgen voor Oldambt in 2017
Het definitief toegekend budget van SZW bedraagt € 17.880.286. In de begroting is rekening gehouden met een uitgave aan uitkeringen van € 19.967.392. De gemeente Oldambt zal op basis hiervan een aanvulling over 2017 kunnen en moeten vragen. Door Financieel Advies werd in eerste instantie berekend dat er (in theorie) recht bestaat op een aanvulling van € 573.027, in de 1e BBR 2017 werd hier al melding van gedaan. Op basis van het definitief budget 2017 en de stand van uitgaven per 1 november 2017, geëxtrapoleerd voor geheel 2017, zal er voor een bedrag van € 1.028.889 een beroep worden gedaan op de vangnetregeling.

4. De uitgaven: beperken waar kan

Het saldo van het budget wordt in hoofdzaak veroorzaakt door het aantal te verlenen uitkeringen (volume beheersing). Beperking van die uitgaven kan op een tweetal manieren geschieden.

1. Maatregelen controle toegang en rechtmatigheid verstrekkingen

Sinds het bestaan van de gemeente Oldambt wordt er flink op toegezien of aanvragers ook daadwerkelijk aan alle vereisten voldoen om in aanmerking te komen voor een uitkering (poortwachtersfunctie). Team Claimbeoordeling zorgt er zodoende voor dat alleen uitkeringen worden toegekend (en ook naar de juiste hoogte) aan die personen die er ook daadwerkelijk recht op hebben.

Daarnaast worden met behulp van diverse controlesystemen de rechtmatigheid van de toegekende uitkeringen periodiek gecontroleerd en wordt oneigenlijk en misbruik van uitkeringen zo maximaal mogelijk voorkomen en opgespoord. Dit laatste gebeurd in regionale samenwerking (Sociale Recherche Noord Oost Groningen) indien er sprake is van fraude met een benadelingsbedrag van meer dan € 50.000 (fraudezaken tot dat bedrag moeten bestuursrechtelijk worden afgedaan). De effectiviteit van controle neemt toe. Met adequate voorlichting en dienstverlening voorkomen we oneigenlijk en misbruik van bijstandsgelden en mocht daarvan toch sprake zijn dan constateren we dergelijke onrechtmatigheden in een vroeg stadium. We zien dit ook terug in het aantal processen verbaal die de sociale recherche op heeft moeten stellen, in 2016 werd dat in 2 zaken gedaan en in 2017 in 1 zaak. Bovenstaande lijn is al een aantal jaren ingezet en wordt periodiek onderhouden op effectiviteit.

Als we kijken naar het aantal ingediende aanvragen, dan zien we onderstaande ontwikkeling.

Ontwikkeling aantal aanvragen

	2015	2016	2017(3e kw)	2017(geheel)
Toegekend	473	493	299	399
Geen uitkering	226	239	208	276
Totaal	699	732	507	675

Dit overzicht laat tot en met 2016 een stijging zien van het aantal ingediende aanvragen. Voor 2017 wordt een lager aantal (in absolute zin) verwacht als voorgaande jaren (het aantal tot en met het derde kwartaal is voor geheel 2017 geëxtrapoleerd). Na afloop van het jaar 2017 kunnen we dat exact vaststellen.

Ook het resultaat van de poortwachtersfunctie is inzichtelijk. We zien dat in 2015 totaal 32% van de ingediende aanvragen niet tot een uitkering werd gekomen, in 2016 bedroeg dat percentage 33 en in 2017 kan dit oplopen tot 40%. Reden hiervoor zijn afwijzingen (door bijvoorbeeld recht op een voorliggende voorziening en toch meer eigen inkomen dan de norm), het niet in behandeling nemen wegens het ontbreken van noodzakelijke gegevens (ondanks een geboden hersteltermijn) en intrekkingen. Ondanks deze preventiequote bereiken er ons geen signalen dat de niet toegekende uitkeringen leiden tot schrijnende situaties, ook niet na afhandeling van bezwaar- en beroepschriften.

De 3 belangrijkste reden van instroom zijn (al jarenlang) einde werk of WW-uitkering, verhuizing naar onze gemeente en beëindig van relaties. We hebben dus niet op alle instroomredenen invloed.

2. Maatregelen bevordering uitstroom (naar werk of onderwijs)

We zien dat uitstroom in hoofdzaak wordt bepaald door actief in te zetten op re-integratie ondersteuning (zoals dat nu wordt uitgevoerd in ons TDC) en terugkeer naar onderwijs. Anderzijds wordt uitstroom sterk bepaald door niet direct beïnvloedbare factoren zoals verhuizing naar andere gemeenten en het aangaan van een relatie (dit zijn de 3 “omgekeerde” redenen van instroom).

Samenwerking gemeenten Oost Groningen
Gedurende vele jaren werken de gemeenten in Oost Groningen samen op het gebied van de uitvoering van de bijstandswet. Met de naderende komst van de Participatiewet hebben de gemeenten besloten om deze vorm van samenwerking ook hierbij voort te zetten. Dat is in het bijzonder gebeurd doordat de

gemeenten eind 2014 de nota ‘Invoering Participatiewet in Oost Groningen’ hebben vastgesteld. Hierin wordt aangegeven op welke wijze Oost Groningen deze nieuwe wet wil gaan uitvoeren en waar de speerpunten van beleid en uitvoering liggen. Ook de noodzakelijke verordeningen zijn gezamenlijk opgesteld.

Ontwikkeling TDC
In genoemde nota zien we veel aandacht voor de ontwikkeling van een Training en Diagnose Centrum (TDC). Met behulp van tijdelijke financiering door de provincie Groningen hebben we een methodiek ontwikkeld om enerzijds werkzoekenden te ondersteunen bij hun re-integratie en anderzijds hebben we een werkgeversaanpak ontwikkeld om o.a. plaatsingen zo effectief en maximaal mogelijk te kunnen realiseren (Oost Groningen kent nu 1 gezamenlijk team werkgeversbenadering samen met het UWV). Deze nieuwe aanpak moet gaan leiden tot meer uitstroom naar werk (een betere match) maar ook het weer naar school teruggeleiden van jongeren zonder startkwalificatie.

Werk in Zicht
Naast de samenwerking in Oost Groningen, werken we vanaf 2015 ook samen in de arbeidsmarktregio Groningen (de provincie Groningen en de kop van Drenthe) onder de titel Werk in Zicht. Hierbij is sprake van een samenwerking tussen enerzijds de 27 gemeenten, het UWV, de sw-bedrijven en anderzijds de onderwijsinstellingen, de sociale partners en de 2 provincies. In Werk in Zicht wordt o.a. ook gewerkt aan maatregelen om vooral de klanten met een arbeidsbeperking te laten uitstromen naar werk. Het gaat hierbij voornamelijk om de garantiebanen en de nieuwe beschut werk banen. De arbeidsmarktregio werkt aan een eensluidend aanbod aan werkgevers in het gehele gebied. Zo worden werkgevers niet geconfronteerd met verschillen tussen gemeenten.

Route arbeid
In de gemeente Oldambt is in gezamenlijkheid met Werk in Zicht de pilot ‘werkschool’ doorontwikkeld in de methodiek ‘Route Arbeid”. Het doel hierbij is om er voor te zorgen dat jongeren met een beperking niet buiten beeld raken nu de toegang tot het sw-bedrijf is gesloten en de Wajong alleen nog jongeren opneemt die 100% duurzaam arbeidsongeschikt zijn. In mei 2017 heeft het college het besluit genomen om deze methodiek regulier te borgen voor de Pro/VSO jongeren.

Jongeren aan Zet
Jongeren aan Zet combineert de methodieken om jongeren uit het praktijkonderwijs en speciaal onderwijs toe te leiden naar arbeid en zelfredzaamheid. Dit in 2017 gestart project geeft maximaal invulling aan de eigen kracht van jongeren en hun netwerk. Specifieke aandacht is er voor psychische ondersteuning. Dit is een project van de gemeenten Oldambt en Bellingwedde. We werken hierbij samen met MEE Groningen, Molendrift, Subrosa en CMOSTAMM.

Trajecten op maat voor thuiszitters
Twee nieuwe aanpakken in Oldambt slagen er in om (dreigende) thuiszitters, vaak met gecompliceerde problematiek, terug te leiden naar school, werk of dagbesteding. Met de Meentschool is een pilot gestart die zich richt op jongeren met een verstandelijke beperking. Kern van de aanpak is om in korte tijd een maatwerktraject uit te voeren waarmee de jongeren naar een passende plek in het speciaal onderwijs, een dagbestedingsvoorziening of een (beschermde) werkplek worden geleid. Een andere aanpak is gericht op thuiszitters die kunnen doorstromen naar regulier of speciaal onderwijs, dagbesteding of de arbeidsmarkt.

Rubicon project
Dit project start in 2017 en doel hierbij is om jongeren die dreigen uit te vallen binnen het niveau twee onderwijs op het ROC een passend opleidingstraject aan te bieden, dit in nauwe samenwerking met het ROC. TDC, Synergon en begeleidende instanties. Het gaat om jongeren die verschillende vormen van begeleiding ontvangen.

De harde leerschool
Dit is een initiatief van Werk in Zicht en hieraan doet Oldambt in 2017 ook mee. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise van de gemeente Rotterdam en wel in de vorm van een ‘rugbyproject met als titel “De harde leerschool” en daarin wordt samengewerkt met werkgevers en GasTerra. In dit project zien we kansen voor ‘lastige’ jongeren om aan de slag te komen.

Kansen in Duitsland
Voor het optimaal benutten van de mogelijkheden die de Duitse arbeidsmarkt biedt, is een Interegg aanvraag ingediend. Hierin zijn vele activiteiten opgenomen om de samenwerking met de Duitse collega's te optimaliseren waardoor plaatsingen in Duitsland nog meer mogelijk worden.

Samen kansen benutten
Met bedrijven die problemen hebben met het vervullen van hun vacatures maken we afspraken voor het gaan opleiden van werkzoekenden. Voorbeelden hiervan zijn Rensel Metaal en Virol. Samen met het Noorderpoort worden hiervoor scholingsprogramma's opgezet. In 2017 (en in volgende jaren) gaan we hier mee verder en zijn we ook nog actief op zoek naar andere bedrijven die interesse hebben in deze vorm van publiek – private samenwerking.

SROI
De gemeente Oldambt maakt in kader van haar inkoopbeleid al enige jaren gebruik van de methodiek van 'social return on investment'. Bij iedere aanbesteding wordt gekeken op welke wijze de gecontracteerde partner een bijdrage kan leveren voor het vergroten van kansen voor werkzoekenden via het aanbieden van regulier betaalde arbeidsplaatsen, beschikbaar stellen van BBL plaatsen of stageplaatsen. De vak-afdelingen, afdeling Inkoop en het TDC werken hierbij intensief samen. In 2017 is besloten om deze aanpak in de gehele arbeidsmarktregio Werk in Zicht uit te gaan voeren en daarin nauw samen te werken. Zo zijn bijvoorbeeld alle toekomstige aanbestedingen van alle overheidsinstanties en het UMCG in kaart gebracht die onder sroi gaan vallen. In gezamenlijkheid gaan we kijken in hoeverre we de werkzoekenden hierbij een kans kunnen bieden (ook in het aardbevingsgebied).

Ondernemersloket
Met het realiseren van het Ondernemersloket eind 2016 gaan we werkgevers faciliteren bij hun huidige en (toekomstige) strategische personeelsvraagstukken (wat heb je nu nodig maar ook wat in de komende jaren?), dit uiteraard in nauwe samenwerking met het TDC. Ook willen we hun optimaal faciliteren bij het gaan vestigen in onze gemeente en eventueel uit te breiden. In 2017 zij we bezig om het Ondernemersloket nog verder door te ontwikkelen en zodat het een nog effectiever instrument wordt.

Starters
Naast het ondersteunen van werkzoekenden naar arbeid in loondienst, maakt de bestaande wetgeving het ook mogelijk om ondersteuning te bieden aan die werkzoekenden die een eigen bedrijf willen gaan starten. Deze mogelijkheid wordt actief ingezet. Om deze mogelijkheid nog meer in te kunnen zetten, hebben we beleid vastgesteld om ook marginaal zelfstandigen een kans te bieden en eventueel door te groeien naar volwaardig eigen bedrijf.

Bestuursakkoord van Westerlee
Het in 2015 getekende Bestuursakkoord van Westerlee (en de oprichting van het nieuwe bedrijf Werk in Uitvoering) zal ook zijn uitwerking moeten krijgen. Enerzijds door meer werkgelegenheid te verkrijgen die past bij de gemeentelijke doelgroep en anderzijds door een nog effectievere vorm van ondersteuning en facilitering van personeelsvraagstukken van werkgevers.

Maatwerk
Naast bovenstaande maatregelen, worden er uiteraard op casusniveau ook nog vele maatwerk maatregelen getroffen. Daarbij is onze insteek de kortste weg naar duurzame arbeid.

3. Resultaten uitstroom werk

Als we kijken naar het resultaat van alle inspanningen, dan ziet het er naar uit dat we qua uitstroom richting werk en opleiding een flink beter resultaat kunnen verwachten dan was begroot. In bijlage 1 is de stand van zaken aangegeven per medio november 2017 en daaruit blijkt dat we onze doelstellingen vanuit het TDC qua plaatsingen op arbeid, BBL opleidingsplaatsen en werkervaringsplaatsen al ruim overtroffen hebben. Sinds het bestaan van de gemeente Oldambt zijn dit de best behaalde resultaten.

5. De inkomsten: optimaliseren waar moet en kan

Naast uitgaven, zijn ook de inkomsten een factor in het BUIG saldo. Deze inkomsten kunnen voortkomen uit een tweetal bronnen, namelijk het feitelijk innen van openstaande vorderingen (terugvordering) en het uitoefenen van verhaal onderhoudsplicht.

Terugvordering is aan de orde indien teveel of ten onrechte uitkering is verleend, dat kan zijn als gevolg van het verstrekken van geen of onjuiste inlichtingen, het al of niet bewust frauduleus handelen of nog niet verrekende inkomsten met de uitkering. Dergelijke ontvangsten worden als inkomsten geboekt in het budget.

Verhaal onderhoudsplicht is een mogelijkheid voor gemeenten om, indien een onderhoudsplichtige zijn (op grond van het Burgerlijk Wetboek) verplichtingen niet naar financiële draagkracht nakomt, zelf een onderhoudsbijdrage op te leggen (vergelijkbaar met alimentatieverplichtingen). Van deze wettelijke bevoegdheid wordt actief gebruik gemaakt. De te ontvangen bijdragen worden als inkomsten geboekt in het budget.

In 2017 kijken we gemeente-breed naar alle openstaande vorderingen en de werkprocessen om te komen tot daadwerkelijke inning. De insteek hierbij is om de incasso ratio te verhogen, daar waar het kan. Hiermee willen we de ten onrechte verleende uitkeringen en overige vorderingen sneller terug laten betalen en daarmee de inkomsten verhogen waardoor het BUIG tekort (ook) wordt gedempt.

Zowel de inkomsten uit terugvordering als uit verhaal onderhoudsplicht zijn afhankelijk van de mogelijkheden van inning op de debiteur en de hoogte van de inkomsten van de onderhoudsplichtige.

De uitvoering van verhaal onderhoudsplicht is gedurende enkele jaren uitbesteed aan een zeer deskundig landelijk opererend bedrijf.

6. Maatregelen 2017 en volgende jaren

Gelet op wat in hoofdstukken 4 en 5 is aangegeven, staan we nu voor de vraag of we nog meer aan uitgaven beperking en inkomsten maximalisatie kunnen doen.

<u>Uitgaven</u>
Ten aanzien van de uitgaven kunnen we vaststellen dat we enerzijds de toegang op een adequate wijze hebben georganiseerd. Aan iedereen die in bijstandsbehoeftige omstandigheden is komen te verkeren, wordt een op de persoonlijke situatie afgestemde uitkering toegekend. Ook tijdens de uitkeringsperiode worden afdoende controle instrumenten ingezet om de rechtmatigheid van de te verlenen uitkering te kunnen blijven vaststellen. Deze conclusie wordt mede ondersteund door de bevindingen van een externe deskundige die jaarlijks de interne controle op de rechtmatigheid uitvoert.

Met betrekking tot de uitstroomresultaten wordt flink ingezet op de doorontwikkeling van het TDC, de regionale samenwerking in Oost Groningen en de aanpak vanuit de arbeidsmarktregio Groningen.

In 2017 zijn we gestart met vele projecten c.q. aanpakken voor juist die doelgroepen die het moeilijk hebben om een plaats op de arbeidsmarkt te verkrijgen.

Vanaf 2018 zal met de oprichting van het nieuwe bedrijf Werk in Uitvoering (WiU) een toename van de uitstroom resultaten bewerkstelligd moeten gaan worden (ambities).

Tenslotte, de mogelijkheden voor werkzoekenden in Oost Groningen is al decennia lang niet optimaal. Er zijn verhoudingsgewijs veel meer inwoners met een arbeidsbeperking, het opleidingsniveau is gemiddeld laag en het aanbod van banen die passen bij de doelgroep is te gering. Juist die omstandigheden waren voor de Staatssecretaris van SZW aanleiding om (alleen) voor dit gebied een Bestuursakkoord op te stellen.

<u>Inkomsten</u>
Inwoners die na beëindiging van hun uitkering nog een bijstandsschuld hebben openstaan gaan in de regel niet zoveel verdienen dat zij op redelijk korte termijn deze kunnen aflossen. In vele situaties

bemerken we dat de Belastingdienst beslag legt op het inkomen zodat andere schuldeisers (waaronder de gemeente) voor langere tijd buiten spel staan.

Het aflossen van een vordering tijdens de bijstandsperiode is ook beperkt door toepassing van de beslagvrije voet. Dit geeft de inwoner een zekere mate van bestaanszekerheid en wordt dan ook altijd gerespecteerd.

De debiteuren administratie voert periodiek onderzoeken uit naar mogelijkheden om tot incasso te kunnen komen c.q. de opbrengsten te verhogen.

Het uitvoeren van verhaal onderhoudsplicht is een bevoegdheid voor gemeenten. Van deze wettelijke mogelijkheid wordt al jarenlang gebruik gemaakt en daarvoor is zelfs een deskundig bedrijf ingehuurd om zo tot een adequate oplegging en inning van de bijdrage te komen.

7. Conclusie en advies

Gelet op wat in de vorige paragrafen is weergegeven kan de conclusie worden getrokken dat:

1. Op dit moment alle nodige maatregelen worden genomen om enerzijds de uitgeven te beperken en anderzijds om de inkomsten te maximaliseren.

2. De noodzaak om te komen tot het Bestuursakkoord van Westerlee op zich al een afdoende verklaring is voor de problematische arbeidsmarktsituatie.

3. De ontwikkeling van WiU zal op termijn ook zijn resultaten moeten laten zien.

Het advies is dan om de ingezette lijn actief en voortvarend voort te zetten.

Bijlage 1

Stand van zaken per medio november 2017.

	Regulier & BBL		WEP	
	gerealiseerd	Begroot	gerealiseerd	begroot
Zorg en welzijn	**58**	17	**29**	45
Detailhandel	**36**	23	**21**	15
Zakelijke diensten (incl beveiliging en callcenter + uwv: secretarieel, ICT, schoonmaak)	**115**	23	**20**	5
Industrie & Techniek	**138**	77	**10**	15
Overheid en Onderwijs	**15**	13	**34**	15
Horeca	**13**	23	**12**	15
Bouw / Infra	**22**	77	**3**	15
Groen en agrarisch	**15**	20	**4**	10
Transport en logistiek (inclusief taxi)	**36**	20	**32**	10
Recreatie/toerisme	**4**	7	**2**	5
Totaal	**452**	**300**	**167**	**150**
Uitzenders	**183**		**12**	
Werken in Duitsland	**3**		**8**	
Afspraak Banen	**21**		**8**	

Afspraak Banen		
Bij overheid	0	0
Bij werkgevers in de markt	15	6

Bijlage 2

Op basis van de gegevens per 1 november 2017 en geëxtrapoleerd voor geheel 2017.

Berekening hoogte vangnetuitkering 2017

1.a	Lasten artikel 69 Pw over 2017, volgens SiSa-bijlage	€20.810.008	
1.b	Baten in kader budget artikel 69 Pw over 2017, volgens SiSa-bijlage	€-336.308	
1.c	Netto lasten artikel 69 Pw over 2017: €A - €B		€20.473.700
2.	Totaal van de door de gemeentelijke accountant gerapporteerde onrechtmatige en onzekere bestedingen in 2017	€0	
3.	Relevante bestedingen voor vangnet: €C - €D		€20.473.700
4.	Definitief budget Pw over 2017 of, bij toepassing van artikel 7 van het Besluit Participatiewet, het budget dat zou zijn vastgesteld zonder toepassing van die bepaling	€17.880.286	
5.	Relevant tekort voor vangnet: €E - €F		€2.593.414
6.	Getrapte vergoeding voor €G:		
6.a	Tekort 0% t/m 5%, berekend over €F	0% = €894.014	€ 0
6.b	Tekort meer dan 5% t/m maximaal 12,5%, berekend over €F	50% = €1.341.021	€ 670.511
6.c	Tekort meer dan 12,5%, berekend over €F	100% = €358.379	€ 358.379
7.	Hoogte vangnetuitkering over 2017: saldo 6.a t/m 6.c	**€ 1.028.889**	

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit
In te stemmen met deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling "Bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe in oprichting".

Inleiding en doel
Op 4 juli 2017 heeft ons college besloten om in te stemmen met een voorstel van de Stuurgroep Publiek Vervoer Groningen Drenthe om de samenwerking ten aanzien van het Publiek Vervoer te formaliseren door het aangaan van een Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (hierna te noemen GR PV) via het ondertekenen van een convenant ter zake. Deze samenwerking betreft het contractmanagement en de doorontwikkeling van publiek vervoer, na de gezamenlijke aanbesteding die dit najaar tot definitieve gunningen heeft geleid voor Wmo-, WSW- en leerlingenvervoer. Uitgangspunt bij deze samenwerking is dat er geen overdracht van bestuurlijke bevoegdheden plaats vindt. Het aangaan van de GR PV behoeft instemming door u als raad.

Argumenten
Voor het uitvoeren van de genoemde werkzaamheden is het noodzakelijk dat de uitvoeringsorganisatie als een rechtspersoon kan handelen. Gezien het grote aantal deelnemers is een neutrale oplossing gekozen in plaats van het onderbrengen van de rechtsvorm en de verantwoordelijkheid bij één van de deelnemers. Deze oplossing wordt juridisch geregeld in de vorm van de GR PV. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen maakt een dergelijke samenwerkingsvorm, die enkel toeziet op uitvoeringstaken en derhalve geen overdracht van bestuurlijke bevoegdheden regelt, sinds 1-1-2015 mogelijk. Het vaststellen van beleid en budgetten blijven een gemeentelijke aangelegenheid.

Inmiddels is gebleken dat alle colleges en de beide dagelijks besturen van de provincies hebben ingestemd met het convenant, waarin een afspraak voor brede bestuurlijke betrokkenheid en overleg tussen alle deelnemers worden vastgelegd. Wel is in het voortraject door een aantal colleges van andere gemeenten een aantal suggesties voor aanpassing gedaan. Deze zijn in de bijgevoegde tekst van de regeling al verwerkt. Ook het dagelijks bestuur van het OV-bureau heeft met het aangaan van deze GR ingestemd. Om het aangaan van deze GR mogelijk te maken dient het OV-bureau nog een statutenwijziging door te voeren.
De beoogde ingangsdatum voor deze GR is begin 2018. De gezamenlijke gemeenteraden worden verzocht zo spoedig mogelijk maar uiterlijk in januari 2018 hun toestemming te verlenen.
Eén en ander kan door de raden slechts met redenen omkleed worden geweigerd als er sprake zou zijn van een regeling die niet in het algemeen belang is, dan wel in strijd met de wet. Beide situaties zijn niet van toepassing. Wij verzoeken u dan ook om met het aangaan van de GR PV in te stemmen.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Het omzetten van het convenant in een gemeenschappelijke regeling is een

Datum commissievergadering
16 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Aangaan gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer

Portefeuillehouder
Bard Boon

Contactpersoon
Adrie de Wit

Agendapunt
8b

Casenummer
17.00420

Documentnummer
17.0033920

logische vervolgstap in het proces. De raad is formeel aanzet voor de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling en kan, zoals aangegeven, alleen met redenen omkleed geweigerd worden.

Integrale consequenties
Na het aangaan van de GR begin 2018 wordt formeel een uitvoeringsorganisatie Publiek Vervoer in het leven geroepen die de gegunde opdrachten Publiek Vervoer gaat monitoren, sturen en verder ontwikkelen. Het betreft voor onze gemeente het Wmo-vervoer, het leerlingenvervoer en het Wsw-vervoer zoals verzorgd door/voor medewerkers van Synergon. Mogelijkerwijs kan in de toekomst ook het vervoer in het kader van de Jeugdwet hier aan worden toegevoegd.

De beoogde ingangsdatum voor het Wmo- en Wsw-vervoer was 1 januari 2018 en voor het leerlingenvervoer 1 augustus 2018. Als gevolg van een niet voorziene vertraging in het aanbestedingsproces (door het aanspannen van een juridische procedure door één van de marktpartijen), is de genoemde ingangsdatum van 1 januari niet haalbaar omdat de overgangstermijn tussen de huidige en de toekomstige vervoerders te krap wordt en er meer tijd nodig is. Momenteel is met de huidige vervoerder een overbruggingsregeling afgesloten, waarbij de uitvoeringsorganisatie Publiek Vervoer de onderhandelingen heeft ondersteund.

Op dit moment lijkt er geen aanleiding te zijn om de in de begroting 2018 opgenomen bedragen voor Wmo-, Wsw- en leerlingenvervoer op grond van deze ontwikkelingen, bij te stellen.

De voorgenomen bekostiging van de uitvoeringsorganisatie is uitgewerkt binnen het financiële kader, dat door alle deelnemers begin 2017 is vastgesteld. Het kader is een jaarlijks budget van maximaal € 800.000,- ten behoeve van de uitvoering van de samenwerking, met een verdeelsleutel en evaluatiemomenten. In de GR is opgenomen, dat jaarlijks de begroting van de uitvoeringsorganisatie door alle deelnemers wordt vastgesteld. Tevens is opgenomen dat uittreding – onder voorwaarden – mogelijk is. Het onderhavige voorstel heeft daarom geen extra financiële consequenties of risico verhogende effecten ten opzichte van bestaand beleid.

Communicatie en burgerparticipatie
Communicatie met betrekking tot de GR PV wordt door Publiek Vervoer zelf georganiseerd en door onze eigen team communicatie verder lokaal doorgegeven.
Voor wat betreft de gebruikers van het Publiek Vervoer zal deze procedure identiek zijn: PV zet de lijnen uit, lokaal werken we zaken verder uit in samenwerking met de vervoerder die op grond van het bestek mede verantwoordelijkheid hiervoor heeft .
Door de Projectorganisatie Publiek Vervoer zijn de afgelopen tijd diverse voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor raadsleden. Deze bijeenkomsten zijn via de griffie aan u kenbaar gemaakt. Voor verdere informatie over Publiek Vervoer verwijzen wij u naar de projectwebsite www.publiekvervoer.nl.
De GR zal na de formele besluitvorming op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd.

Vervolg
Nadat alle gemeenteraden toestemming hebben verleend voor de GR Bedrijfsvoeringsorganisatie kan de GR PV worden opgericht.

Bijlagen
- Gemeenschappelijke regeling publiek vervoer

Winschoten, 5 december 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 december 2017,

Besluit

In te stemmen met deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling “Bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe in oprichting”.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt,

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Aangaan gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer

Agendapunt
8b

Casenummer
17.00420

Documentnummer
17.0033920

Gemeenschappelijke Regeling bedrijfsvoeringsorganisatie
Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Deelnemers:

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten:

Regio Centraal Groningen:

1. Gemeente Groningen
2. Gemeente Haren

Regio Zuidwest Groningen

3. Gemeente Grootegast
4. Gemeente Marum
5. Gemeente Leek
6. Gemeente Zuidhorn

Regio Noord Groningen

7. Gemeente Appingedam
8. Gemeente Bedum
9. Gemeente Loppersum
10. Gemeente Ten Boer
11. Gemeente Delfzijl
12. Gemeente Eemsmond
13. Gemeente De Marne
14. Gemeente Winsum

Regio Oost Groningen

15. Gemeente Bellingwedde
16. Gemeente Hoogezand-Sappemeer
17. Gemeente Menterwolde
18. Gemeente Oldambt
19. Gemeente Pekela
20. Gemeente Slochteren
21. Gemeente Stadskanaal
22. Gemeente Veendam
23. Gemeente Vlagtwedde

Regio Noordmidden-Drenthe

24. Gemeente Aa en Hunze
25. Gemeente Assen
26. Gemeente Midden-Drenthe
27. Gemeente Noordenveld
28. Gemeente Tynaarlo

Regio Zuidwest-Drenthe

29. Gemeente Hoogeveen
30. Gemeente Meppel
31. Gemeente Westerveld
32. Gemeente De Wolden

Regio Zuidoost-Drenthe

33. Gemeente Borger-Odoorn
34. Gemeente Coevorden
35. Gemeente Emmen

alsmede

36. het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe (hierna OV-bureau);

overwegende:

I. dat het wenselijk is gebleken taken in het kader van doorontwikkeling en contractmanagement voor vervoer gezamenlijk vorm te geven met het doel de kwaliteit en eenduidigheid van het contractmanagement, de synergie van en met de vervoersstromen in de gebieden van deelnemers en de kosten van de uitvoering van deze taken zo goed mogelijk te beheersen, is besloten één nieuwe publiekrechtelijke organisatie in te richten;

II. dat de Wet gemeenschappelijke regelingen de rechtsvorm Bedrijfsvoeringsorganisatie kent die daarvoor bij uitstek geschikt is voor de uitvoering van de ondersteunende en uitvoerende taken van samenwerkende gemeenten;

III. het OV-bureau als deelnemer zal toetreden tot deze regeling op het moment dat zij haar besluitvorming daaromtrent heeft afgerond;

gelet op:

de toestemmingsbesluiten van de gemeenteraden c.q. algemeen bestuur van de deelnemers, en de toepasselijke bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht en de Archiefwet;

besluiten:

een gemeenschappelijke regeling in te stellen genaamd “Publiek Vervoer Groningen Drenthe” in de zin van artikel 8, lid 3 van de Wet, zijnde een bedrijfsvoeringsorganisatie met rechtspersoonlijkheid.

1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze Regeling wordt verstaan onder:

a. Regeling: deze gemeenschappelijke regeling;

b. Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;

c. Samenwerkingsgebied: het gezamenlijke grondgebied van de deelnemers;

d. Bedrijfsvoeringsorganisatie: de rechtspersoonlijkheid bezittende bedrijfsvoeringsorganisatie in de zin van artikel 8, lid 3 van de Wet;

e. Deelnemers: de aan de Regeling deelnemende gemeenten en het Openbaar lichaam OV-bureau Groningen Drenthe, zoals weergegeven bij de opsomming onder Deelnemers;

f. begroting: de begroting zoals het bestuur die vaststelt overeenkomstig artikel 35, lid 6 van de Wet;

g. Kostenverrekenmodel: het model volgens welke de kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld tussen de deelnemers;

h. Raden: de raden van de deelnemers; bij het OV-bureau, het algemeen bestuur;

i. Colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers; bij het OV-bureau, het dagelijks bestuur.

Artikel 2 Bedrijfsvoeringsorganisatie en bestuurssamenstelling

1. Er is een Bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8, derde lid van de Wet, genaamd ‘Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe’.

2. De Bedrijfsvoeringsorganisatie is gevestigd te Assen.

3. Waar in deze Regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, wordt voor de gemeente, het college en of de burgemeester respectievelijk gelezen, de Bedrijfsvoeringsorganisatie, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

2. Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 3 Belang

Het belang waarvoor de Regeling wordt getroffen, is het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door de Bedrijfsvoeringsorganisatie van de uitvoerende taken in het kader van doorontwikkeling en contractmanagement van vervoer in het gebied van de deelnemers.

Artikel 4 Taken van de bedrijfsvoeringsorganisatie

1. De deelnemers laten met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 van deze Regeling door de Bedrijfsvoeringsorganisatie de betreffende taken van de deelnemers uitvoeren.
2. Dit takenpakket strekt zich in ieder geval uit tot de volgende aspecten:
    a. contractmanagement van de gecontracteerde opdrachtnemers inzake vervoer in de gebieden;
    b. inkoop- en aanbestedingstrajecten voor het vervoer en bijkomende diensten en leveringen;
    c. adviseren over beleidsontwikkeling, bevorderen innovatie en advisering over doorontwikkeling;
    d. de ter ondersteuning van voormelde taken uit te voeren taken op het gebied van bedrijfsvoering;
    e. en verder al wat nodig is om de bovenstaande uitvoerende taken uit te voeren in overeenstemming met de wensen van de deelnemers.
4. De Bedrijfsvoeringsorganisatie voert uitsluitend taken uit voor de deelnemers.
5. De Raden kunnen hun Colleges opdracht verstrekken bepaalde voorstellen te doen gericht op de financiële bijsturing binnen de Bedrijfsvoeringsorganisatie.
6. De deelnemers hebben ieder een planning- en control-cyclus. De planning- en control-cyclus van de Bedrijfsvoeringsorganisatie wordt hier op af gestemd binnen de grenzen van de Wet.
7. De Bedrijfsvoeringsorganisatie kan taken welke niet tot haar taken behoren zoals benoemd in lid 2, maar welke onder meer vallen onder het uitvoeren van werkgeverschap of de PIOFACH-taken uitbesteden aan deelnemers.

Artikel 5 Bevoegdheidstoedeling

De bestuursorganen van de deelnemers bepalen in afzonderlijke delegatie-, mandaat- en volmachtbesluiten, welke bevoegdheden worden over- of opgedragen, of toegekend worden aan het bestuur dan wel de directeur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie.

Artikel 6 Kostenverdeling

1. Voor de uitvoering van de taken zoals bedoeld in artikel 4 van de Regeling zijn de begrotingen van de deelnemers leidend.
2. De kosten van de bedrijfsvoering worden per deelnemer vastgelegd, in overeenstemming met de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de bijlage 1 “kostenverrekenmodel”.
3. De kosten voor de bedrijfsvoering worden conform het kostenverrekenmodel opgenomen in de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie. Op de vaststelling van de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie is artikel 19 van de Regeling van toepassing. Dit betekent derhalve dat de kostenverdeling jaarlijks wordt vastgesteld.

Artikel 7 Kwaliteitsborging

1. De Bedrijfsvoeringsorganisatie draagt zorg voor een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering van de taken, zoals vermeld in artikel 4 van deze Regeling.
2. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie inzake de uitvoering van de taken en de borging van de kwaliteit van de organisatie.
3. In het verlengde van hetgeen bepaald is in lid 1 draagt de Bedrijfsvoeringsorganisatie zorg voor een adequate verzekering van de risico's die samenhangen met de uitvoering van haar taken (de bedrijfsvoering) en die niet vallen onder de dekking van de aansprakelijkheidsverzekering van de deelnemers.
4. Over de wijze van afhandeling van aan (vertegenwoordigers van) de Bedrijfsvoerings-organisatie toe te rekenen schade die in het kader van de uitvoering van de taken van de Bedrijfsvoeringsorganisatie is ontstaan, maar niet voor vergoeding door een verzekeraar in aanmerking komt, wordt besloten door het bestuur.

3. Het bestuur

Artikel 8 Samenstelling

1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie bestaat uit een afvaardiging van de collegeleden van de deelnemers, te weten 1 vertegenwoordiger per deelnemer per regio en een vertegenwoordiger van het OV-bureau.
2. De zittingsduur van de leden van het bestuur is gelijk aan die van de leden van de colleges.
3. Een lid van het bestuur kan worden ontslagen door het college dat hem aangewezen heeft indien hij niet meer het vertrouwen van dat college bezit.

Artikel 9 De voorzitter van de Bedrijfsvoeringsorganisatie

1. Het bestuur wijst uit zijn midden telkens voor de duur van twee jaar een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan, die afwisselend uit een van de colleges van de deelnemers afkomstig is.
2. Als de voorzitter de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de Bedrijfsvoeringsorganisatie aan een ander opdraagt, doet hij daarvan mededeling aan het bestuur.

Artikel 10 Werkwijze bestuur

1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie vergadert zo vaak als het daartoe besluit, maar ten minste tweemaal per jaar en verder als de directeur of één College dit onder schriftelijke opgave van de te behandelen onderwerpen verzoekt. Een verzoek van het College dient te worden gericht aan de voorzitter van het bestuur.
2. In het bestuur heeft elke bestuurder één stem. Bij staken van de stemmen wordt het voorstel opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering die ten minste 1 week later wordt gehouden. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen. Besluiten tot vaststelling van de begroting en de rekening, zoals bedoeld in de artikelen 19 en 20 van de Regeling, en de besluiten tot benoeming en ontslag van de directeur, zoals bedoeld in artikel 15, lid 1 dienen unaniem genomen te worden.
3. De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding in welke vorm dan ook.
4. Op de vergaderingen van het bestuur zijn de artikelen 54 tot en met 58 Gemeentewet zo veel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
5. Voor zover deze Regeling niet anders bepaalt, kan het bestuur zijn werkzaamheden verdelen over de leden. Deze verdeling wordt schriftelijk vastgelegd en aan de deelnemers meegedeeld.

Artikel 11 Bevoegdheden bestuur

1. Aan het bestuur komen alle bevoegdheden toe die aan de Regeling zijn opgedragen.
2. Het bestuur kan de voorzitter, of één of meer leden bevoegdheden toekennen.
3. Het bestuur kan aan de directeur bevoegdheden overdragen met uitzondering van:
   a. het vaststellen, dan wel wijzigen van de begroting;
   b. het vaststellen van de jaarrekening;
   c. het vaststellen van de financiële beheerverordening, de controleverordening en de verordening op het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, zoals omschreven in de artikelen 212, 213 en 213a van de Gemeentewet;
   d. het vaststellen van een organisatiereglement en bijbehorende regels.

Artikel 12 Informatie- en verantwoordingsplicht

1. Het bestuur of een lid daarvan geeft zo spoedig mogelijk maar in ieder geval binnen vier weken aan de Raden de door een of meer leden van die Raden schriftelijke gevraagde inlichtingen, zo nodig met toepassing van artikel 23 van de Wet.
2. Het bestuur of een lid daarvan geeft aan de Raden ten minste eenmaal per jaar ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.
3. Een lid van het bestuur kan door het college dat hem heeft benoemd tot verantwoording worden geroepen over het door hem in het bestuur gevoerde beleid.
4. De Colleges stellen het bestuur in kennis van de bij hen in voorbereiding zijnde plannen en/of maatregelen met betrekking tot de in artikel 4 bedoelde taken, voor zover deze redelijkerwijs van belang kunnen zijn voor het functioneren van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

4. Organisatie, directeur en personeel

Artikel 13 Organisatiereglement

1. Binnen de uitgangspunten van deze Regeling kan het bestuur een Organisatiereglement voor de Bedrijfsvoeringsorganisatie vaststellen.
2. In het Organisatiereglement als bedoeld in het eerste lid legt het bestuur de organisatieprincipes en de organisatiestructuur van de ambtelijke organisatie vast.

Artikel 14 Organisatiestructuur

1. Op de ingangsdatum van deze Regeling geldt de organisatiestructuur zoals die in het Organisatiereglement is opgenomen.
2. Vanaf het derde jaar evalueert het bestuur elke twee jaar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de organisatiestructuur.

Artikel 15 De directeur

1. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur.
2. Het bestuur regelt de bezoldiging en de overige rechtspositie van de directeur.
3. De directeur is voor het bestuur aanspreekpersoon en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van de Bedrijfsvoeringsorganisatie.
4. De directeur verschaft informatie aan het bestuur om het functioneren en de bedrijfsvoering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie te kunnen beoordelen.
5. De dagelijkse leiding van de Bedrijfsvoeringsorganisatie berust bij de directeur.
6. De directeur draagt zorg voor de kwaliteit van personeel en organisatie, beheer en bedrijfsvoering.
7. De directeur is tevens bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden.

8. De directeur ondersteunt het bestuur.
9. De directeur woont de vergaderingen van het bestuur bij, tenzij zijn functioneren aan de orde is. Hij heeft in de vergaderingen van het bestuur een adviserende stem.

Artikel 16 Personeel

1. Het bestuur hanteert bij de regeling van de rechtspositie voor het personeel de CAR/UWO, of daarvoor op grond van de wet in de plaats komende opvolgende regelingen.
2. Ten aanzien van gedetacheerd personeel dat in dienst is bij één van de deelnemers gelden de voorwaarden van de betreffende deelnemer als werkgever.

5. Financiële bepalingen en begrotingscyclus

Artikel 17 Financiële administratie en controle

1. Op het financieel beleid, het financieel beheer, de inrichting van de financiële organisatie en de controle daarop zijn de artikelen 212, 213 en 213a Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
2. Het bestuur stelt in een Financieel reglement de financiële regels vast die vereist zijn om aan het in het eerste lid bepaalde te kunnen voldoen.
3. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.

Artikel 18 Dienstjaar

Het dienstjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 19 Begroting

1. Het bestuur zendt de (ontwerp)begroting, tijdig (voor 15 april) voorafgaand aan het jaar waarvoor de (ontwerp)begroting dient, aan de deelnemers.
2. De in het eerste lid bedoelde ontwerpbegroting is gebaseerd op de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie, die voor het lopende dienstjaar is vastgesteld. Het bestuur zendt voor de in de Wet genoemde datum de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de Raden.
3. De Raden kunnen binnen acht weken na toezending van de ontwerpbegroting het bestuur van hun zienswijze(n) schriftelijk laten blijken.
4. Het bestuur stelt de begroting tijdig vast.
5. De begroting wordt binnen twee weken na vaststelling door het bestuur aan de Colleges en de Raden toegezonden.
6. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval voor de in de Wet genoemde datum, naar gedeputeerde staten.
7. Het bestuur draagt er zorg voor dat de planning- en control-cyclus zodanig wordt ingericht dat de wettelijke termijn wordt gehaald.
8. De meerjarenbegroting en de ontwerpbegroting worden door de deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen ter beschikking gesteld. De ter inzage legging en de verkrijgbaarstelling van de stukken wordt openbaar bekend gemaakt.
9. De Raden behouden het recht om - na vaststelling van de begroting – met voorstellen voor begrotingswijzigingen te komen. Het bestuur zal deze voorstellen zo spoedig mogelijk doorrekenen op hun consequenties en daarover besluiten.
10. Op wijzigingen van de begroting zijn de voorafgaande bepalingen van dit artikel van overeenkomstige toepassing. Wijzigingen in de vastgestelde begroting welke geen effect hebben op het begrote financiële resultaat van de Bedrijfsvoeringsorganisatie, worden hiervan uitgezonderd. Deze wijzigingen worden door het bestuur vastgesteld.

Artikel 20 Jaarrekening

1. Het bestuur maakt elk jaar de ontwerprekening van baten en lasten van het voorgaande dienstjaar op. Het bestuur zendt de ontwerprekening ter controle naar de daartoe aangewezen accountant, met het verzoek zo spoedig mogelijk het controlerapport uit te brengen. Het bestuur zendt voor de in de Wet genoemde datum de ontwerprekening met de daarbij behorende bescheiden aan de deelnemers.
2. De Raden kunnen binnen acht weken na toezending van de voorlopige jaarrekening het bestuur hun zienswijze schriftelijk doorgeven.
3. Het bestuur stelt de jaarrekening tijdig vast en zendt deze binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor het einde van de wettelijke termijn aan gedeputeerde staten.

Artikel 21 Reserves en voorzieningen

1. Reserves en voorzieningen worden in overeenstemming met de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Hiertoe kan het bestuur een "Nota reserves en voorzieningen" vaststellen.
2. De nota, als bedoeld in het eerste lid, wordt voor de vaststelling voorgelegd aan de Raden. De raden kunnen binnen 8 weken hun wensen en bedenkingen kenbaar maken aan het bestuur.

6. Archief

Artikel 22 Archiefbeheer

1. Het bestuur is belast met de zorg voor de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de Bedrijfsvoeringsorganisatie in overeenstemming met een door het bestuur, met inachtneming van de Archiefwet, vast te stellen regeling.
2. De directeur is belast met de bewaring van de archiefbescheiden als bedoeld in het vorige lid, in overeenstemming met de door het bestuur vast te stellen nadere regels.
3. Bij opheffing van de Regeling worden de archiefbescheiden in een door het bestuur aan te wijzen archiefbewaarplaats geplaatst.

7. Geschillen

Artikel 23 Geschilbeslechting

1. In geval van een geschil tussen de Bedrijfsvoeringsorganisatie en een van de deelnemers over de uitvoering van de taken, treden het bestuur en het betreffende College meteen met elkaar in overleg, teneinde het geschil verder te verkennen en zo mogelijk op te lossen. Per situatie wordt bezien welke oplossingswijze het best bij het probleem past.
2. Met betrekking tot geschillen tussen de deelnemers onderling, dan wel tussen de deelnemers en de Bedrijfsvoeringsorganisatie over de toepassing in de ruimste zin van de Regeling, beslissen, conform artikel 28 van de Wet, gedeputeerde staten.
3. In geval van een geschil binnen het bestuur kan één der partijen het geschil aan een door de deelnemers aangewezen onafhankelijke arbiter voorleggen, indien overleg tussen de partijen niet tot een bevredigende oplossing leidt. Het bestuur en de deelnemers zullen de uitkomst van de arbitrage respecteren. De arbiter doet ook een uitspraak over de verdeling van de kosten van de arbitrage.

8. Toetreding, wijziging, opheffing

Artikel 24 Toetreding

1. Toetreding tot deze Regeling door andere rechtspersonen is enkel mogelijk na een unaniem besluit daartoe door alle deelnemers en instemming van alle raden van de deelnemers.

2. Lid 1 is niet van toepassing op de deelname van het OV-bureau. Met het besluit van de deelnemers en de instemming van de raden van de deelnemers met deze Regeling, hebben de deelnemers op voorhand besloten dat het OV-bureau toetreedt op het moment dat haar besluitvorming dit toelaat.

Artikel 25 Uittreding

1. Het college van elke deelnemer kan, na vooraf verkregen instemming van de Raad van die deelnemer, besluiten tot uittreding uit deze Regeling. Het college van de andere deelnemers worden over het besluit geïnformeerd. Een dergelijk besluit kan niet eerder worden genomen dan na twee jaar na de inwerkingtreding van deze Regeling.
2. Een uittredingsbesluit treedt in werking na publicatie van het besluit overeenkomstig artikel 26 van de Wet doch niet eerder dan twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar, waarin het besluit tot opzegging is genomen.
3. Alvorens de deelnemer tot besluitvorming komt, als bedoeld in het eerste lid, wordt eerst over het voornemen overleg met de andere deelnemer gevoerd.
4. In het voornemen als bedoeld in het derde lid worden de motieven gegeven op grond waarvan de deelnemer wenst uit te treden.
5. Het besluit als bedoeld in het eerste lid wordt meteen ter kennis gebracht van het bestuur.
6. Het bestuur regelt de financiële verplichtingen evenals de overige gevolgen van de uittreding, hierbij is de financiële bijdrage van het voorgaande jaar bepalend.
7. Van elk besluit tot uittreding van een deelnemer wordt meteen kennis gegeven aan de raden.

Artikel 26 Wijziging en opheffing

1. De Regeling wordt aangegaan voor bepaalde tijd tot en met 31 december 2022. Een half jaar voor verloop van de bepaalde tijd wordt de Regeling telkens voor de duur van twee aaneengesloten jaren verlengd. Dit geschiedt telkens een half jaar voor verloop van de bepaalde tijd.
2. Wijziging of opheffing van de Regeling vindt plaats indien de Colleges daar, na verkregen instemming van de Raden, gezamenlijk toe besluiten.
3. Indien het bestuur wijziging van de Regeling wenselijk acht, doet het daartoe een voorstel aan de Colleges.
4. In geval van opheffing van de Regeling stelt het bestuur een regeling op met betrekking tot de gevolgen van de opheffing; de regeling wordt vastgesteld door de Colleges.
5. Het bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijft het bestuur functioneren tot de liquidatie voltooid is.
7. Het opheffingsbesluit wordt door de deelnemer die op het moment van het besluit voorzitter is van het bestuur bekend gemaakt in de Staatscourant overeenkomst artikel 26 van de Wet.

Artikel 27 Richtlijnen ten aanzien van verplichtingen tegenover derden

1. De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat de Bedrijfsvoeringsorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen.
2. Indien aan het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie blijkt dat een deelnemer weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het bestuur meteen aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de art. 194 en 195 Gemeentewet.
3. De deelnemers verbinden zich in geval van opheffing van de Bedrijfsvoeringsorganisatie een liquidatieplan op te stellen dat voorziet in de verplichting van de deelnemers, alle rechten en verplichtingen van de Bedrijfsvoeringsorganisatie over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.

9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 28 Inwerkingtreding en onvoorzienbaarheden

1. De Regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de maand na de publicatie als bedoeld in artikel 26 van de wet en kan worden aangehaald onder de titel “Publiek Vervoer Groningen Drenthe”.
2. De deelnemer van de vestigingsplaats van de Regeling draagt, conform artikel 26 lid 1 en lid 2 Wgr zorg voor de bekendmaking van deze Regeling.
3. De deelnemers dragen conform artikel 27 Wgr zorg voor opname in haar eigen registers.
4. In alle gevallen waarin deze Regeling niet voorziet, beslist het bestuur, gehoord hebbende de Colleges.

Bijlage 1 Verdeling kosten bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Onderstaande bijdrage verlening is gebaseerd op de begroting voor 2018 van € 800.000,- en een bijdrage van het OV-bureau hierin van 15% op basis van de verdeelsleutel vanuit het gemeentefonds 2015 voor de Wmo.

Gemeente	%	€
		2018
Appingedam	1,39	11.144,87
Bedum	0,77	6.182,22
Bellingwedde	0,87	6.999,04
De Marne	0,90	7.231,97
Delfzijl	2,61	20.870,77
Eemsmond	1,50	12.015,18
Groningen	11,38	91.064,74
Grootegast	0,83	6.632,55
Haren	1,38	11.057,34
Hoogezand-Sappemeer	3,50	28.014,48
Leek	1,59	12.741,91
Loppersum	0,83	6.665,48
Marum	0,61	4.895,62
Menterwolde	0,97	7.751,13
Oldambt	4,19	33.511,93
Pekela	1,32	10.588,82
Slochteren	0,96	7.692,05
Stadskanaal	3,65	29.232,32
Ten Boer	0,45	3.609,01
Veendam	2,56	20.464,20
Vlagtwedde	1,73	13.800,66
Winsum	0,89	7.144,43
Zuidhorn	1,09	8.688,27
Aa en Hunze	1,84	14.689,60
Assen	4,96	39.648,48
Borger-Odoorn	1,95	15.631,38
Coevorden	2,93	23.427,46
De Wolden	1,72	13.721,82
Emmen	9,63	77.078,22
Hoogeveen	4,85	38.822,97
Meppel	2,37	18.965,45
Midden Drenthe	2,36	18.903,94
Noordenveld	2,50	19.996,20
Tynaarlo	2,31	18.488,79
Westerveld	1,58	12.626,73
OV-bureau Groningen Drenthe	15,00	120.000,00
Afgerond	**100 %**	**€ 800.000,00**

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:

Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het realiseren van een zonneweide/zonnepanelenveld van 12 hectare, op een perceel van 15 hectare, tegenover Westbaan 9, 9684 BN Finsterwolde (ten noorden van de H.J. Siemonsstraat), kadastraal bekend gemeente Finsterwolde, sectie H, nummers 352 & 353, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning.

Inleiding en doel
Doel:
Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht is nodig om te kunnen besluiten op de aanvraag om omgevingsvergunning.

In dit voorstel wordt aan u als gemeenteraad gevraagd om een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen af te geven. Uit de aanvraag, de bijbehorende ruimtelijke onderbouwing en het landschappelijk inpassingsplan, blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en deugdelijke motivatie (inzake aspecten als ecologie, archeologie, water, bodem, lucht, economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid). Daarnaast voldoet het plan aan het gemeentelijke duurzaamheids- en klimaatbeleid. Dit betekent dat er geen reden is tot weigering van de verklaring van geen bedenkingen.

We zijn ons ervan bewust dat er sprake is van weerstand tegen het plan en het gevolgde proces. Er zijn voorstanders maar ook tegenstanders. Aan een deel van de geuite bezwaren is tijdens het proces tegemoet gekomen hetgeen heeft geleid tot diverse aanpassingen. We zijn ons er ook van bewust dat niet alle bezwaren op dit moment kunnen worden weggenomen. Daarnaast blijkt uit de aanvraag en bijbehorende stukken dat er sprake is van een goede ruimtelijke inpassing en een goede ruimtelijke onderbouwing. In dit voorstel wordt nader uitgewerkt waarom deze conclusie gerechtvaardigd is.

Aangezien er geen reden is tot weigering van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen is er, ook het vanuit het beginsel van behoorlijk bestuur, voldoende reden om medewerking te verlenen aan de vergunningprocedure, door middel van het afgeven van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen.

Gezien het feit dat de ontwerpverklaring gedurende een periode van zes weken ter inzage ligt, is er nog ruimte en tijd om -indien gewenst- aanpassingen aan de landschappelijke inpassing, het besluit, de voorwaarden of anderszins door te voeren. Dit al dan niet aan naar aanleiding van ingebrachte zienswijzen.

Datum commissievergadering
6 december 2017

Datum raadsvergadering
18 december 2017

en 29 januari 2018

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen, Zonneweide Finsterwolde

Portefeuillehouder
Laura Broekhuizen

Contactpersoon
Dennis Rump

Agendapunt
9a

Casenummer
17.00400

Documentnummer
17.0030291

Inhoudelijke overwegingen

Inleiding:
De percelen landbouwgrond, kadastraal bekend gemeente Finsterwolde, sectie H, nummers 352 & 353, zijn beoogd als locatie voor een zonneweide van 12 hectare. Het totale terrein heeft een oppervlakte van 15 hectare, waarvan de overige grond ter grootte van circa 3 hectare wordt gebruikt voor de landschappelijke inpassing.

De aanvraag:
Op 31 augustus 2017 is door F&S Solar Holding B.V. (hierna F&S Solar) een aanvraag ingediend voor het realiseren van een zonneweide/zonnepanelenveld van 12 hectare, tegenover Westbaan 9, 9684 BN Finsterwolde (ten noorden van de H.J. Siemonsstraat), kadastraal bekend gemeente Finsterwolde, sectie H, nummers 352 & 353, voor een periode van vijfentwintig jaar.

De aanvraag bevat de volgende activiteiten:

- *het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan*, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het gebruiken van de percelen als zonneweide); en
- *het bouwen van een bouwwerk* als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het plaatsen van de frames met zonnepanelen, het plaatsen van vier technische units met omvormers en transformators, en het plaatsen van een erfafscheiding); en
- het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarbij dat bij een bestemmingsplan is bepaald als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden voor het aanleggen van parkbekabeling, een groene zone en een waterpartij).

Strijdigheid huidige/vigerende bestemmingsplan:
Het realiseren van de zonneweide is in strijd met de regels uit de geldende bestemmingsplannen Buitengebied Oldambt & Buitengebied Oldambt, Partiële herziening 2014). De strijdigheid kan een reden zijn de omgevingsvergunning te weigeren, tenzij er goede redenen zijn om af te wijken van het bestemmingsplan.

In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wordt de mogelijkheid gegeven om een omgevingsvergunning te verlenen voor activiteiten die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Dit is mogelijk indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (*artikel 2.10, tweede lid en artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° van de Wabo*). In het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt gesteld dat deze vergunning pas kan worden verleend nadat de gemeenteraad heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben. Nadrukkelijk wordt gesteld dat de verklaring van geen bedenkingen alleen kan worden geweigerd indien de activiteit in strijd is met een goede ruimtelijke ordening (*artikel 6.5 van de Bor*).

Bij raadsbesluit zijn categorieën van gevallen aangewezen, waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist (vastgesteld op 20 april 2011 en gewijzigd op 19 december 2012). De aanvraag valt niet onder één van deze categorieën. Hierdoor is een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad noodzakelijk.

Start van het proces
Begin 2017 zijn wij benaderd door het bedrijf F&S Solar met het plan voor een zonneweide in/bij Finsterwolde. Dit plan is voorgelegd aan de portefeuillehouder en op 23 januari 2017 hebben wij de initiatiefnemer aangegeven om een participatie traject in te gaan en daarmee inzichtelijk te krijgen wat het dorp vindt van de plannen voor een zonneweide.

Het plan
Het plan betreft de aanleg van een zonneweide achter de H.J. Siemonsstraat in Finsterwolde. De zonneweide heeft een totale oppervlakte van 15 hectare. Hiervan wordt 12 hectare ingenomen door zonnepanelen, met een gezamenlijk vermogen van 8 megawatt. De overige 3 hectare wordt gebruikt voor de landschappelijke inpassing (groenstrook, plukbos etc.).

Achter de H.J. Siemonsstraat in Finsterwolde is een groenstrook met een bosschage gelegen, die in eigendom is van de gemeente. Drie bewoners hebben een stuk van deze groenstrook achter hun woning aangekocht, die doorloopt tot het plangebied. Deze drie bewoners hebben daarom direct zicht op de toekomstige zonneweide.

Alle andere bewoners van de H.J. Siemonsstraat hebben dat directe zicht niet vanwege de groenstrook met de bosschage achter de woningen. Achter deze groenstrook ligt een perceel landbouwgrond van de heer Waalkens. Als landbouwgrond is deze grond niet erg goed/geschikt, omdat het erg nat is. Daarom wil hij het wel verkopen aan F&S Solar, die er vervolgens een zonneweide wil realiseren.
Tussen de bosschage en de daadwerkelijke zonneweide wordt een extra groenvoorziening aangelegd. In overleg met bewoners kunnen nadere afspraken worden gemaakt over deze groenvoorziening. Vanuit één woning aan de Westbaan is er direct zicht op de zonneweide. De bewoner van deze woning heeft aangegeven graag een groenstrook te willen voor de zonneweide. Deze wens is opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan.

De opgewekte stroom wordt geleverd aan het netwerk omdat het technisch niet mogelijk is om de opgewekte stroom direct via een kabel naar de woningen in Finsterwolde te leiden. Via de nog op te richten energie-coöperatie en/of via deelname aan de postcoderoos kunnen bewoners participeren in dit park. F&S Solar wil aan beide opties medewerking verlenen, maar het initiatief hiervoor moet wel vanuit het dorp komen. Wij zijn ook als gemeente aan het onderzoeken in hoeverre we de dorpsvereniging kunnen ondersteunen bij de oprichting van een coöperatie.

De panelen hebben een levensduur van circa 25 jaar. Na deze 25 jaar worden de panelen weer verwijderd en kan de grond weer als landbouwgrond worden gebruikt. De aanvraag is dan ook gedaan voor een omgevings-vergunning met een instandhoudingstermijn van vijfentwintig jaar (voor de exploitatie). Dit is exclusief de bouwperiode, die vermoedelijk zes maanden in beslag zal nemen.

Uitvoering van de zonneweide en toelichting landschappelijke inpassing
De zonneweide bestaat uit een tweetal zones elk omzoomd door een hekwerk. Dit hekwerk heeft een hoogte van 2,03 meter en is voorzien van een compact rasterwerk van stijlen en regels. Het betreft hierbij een door verzekeraars en investeerders goedgekeurd hekwerk, dat diefstal en vandalisme bestendig is. Dit hekwerk moet onbevoegden buiten het terrein houden, alsmede de schapen op het terrein houden. Het college heeft nog enkele bedenkingen bij de uitvoering van het voorgestelde hekwerk. In het vervolgproces is het mogelijk aanpassingen aan te brengen in de landschappelijke inpassing van de zonneweide.

In het geheel zijn zichtlijnen aangebracht en tussen de twee zones bevindt zich een grote zichtstrook en waterpartij. De zonnepanelen worden geplaatst door middel van palen in de grond verbonden met een frame. Op deze frames worden de panelen geplaatst. De totale hoogte van de zonnepanelen, inclusief constructie bedraagt iets minder dan 2,00 meter. De onderkant van de zonnepanelen bevindt zich op het hoogste punt op 1,94 meter boven het maaiveld. De panelen beginnen onderaan op 0,80 meter boven het maaiveld. De panelen worden geplaatst onder een helling van 20°. Deze hoogte is gekozen voor een optimale werking van de panelen (goede luchtcirculatie/koeling) en het behoud van de kwaliteit van de landbouwgrond (voorkomen ‘verstikking’). Voor terreinonderhoud is beoogd schapen te laten grazen, de gekozen hoogte draagt ook bij aan de mogelijkheid voor begrazing. De transformatoren worden op een regelmatige afstand centraal in de velden geplaatst, zodat de visuele impact van deze units wordt beperkt.

De afstand tussen de woningen aan de H.J. Siemonsstraat en de zonnepanelen bedraagt minimaal 60 meter. In het oorspronkelijke plan was deze afstand kleiner. In deze 60 meter bevindt zich bijna over de gehele lengte van de bestaande gemeentelijke groenstrook. Daarnaast is er voorzien in een extra groenstrook, het nieuwe plukbos. Gezien de aanwezigheid van hoge bomen in de huidige groenstrook, wordt in deze nieuwe extra groenstrook gekeken naar een groot aandeel struiken en lage bomen, die een deel van het (uit)zicht op de zonneweide wegnemen, ook in de winter.
De meeste bewoners hebben momenteel geen zicht op het achterliggende open landschap. Met de realisatie van de zonneweide blijft dit zo. De bosrand en het plukbos hebben in de winter geen bladeren, maar wel stammen en takken. De verwachting is dat het zicht op de zonneweide ook dan minimaal blijft.

De verticaliteit van takken en stammen wordt in deze aangevuld door het hekwerk. Er zijn woningen met bebouwing (schuren) achter in de tuin die al gedeeltelijk het (uit)zicht ontnemen. Ook heeft een aantal bewoners gekozen voor winterharde en groenblijvende beplanting dat hetzelfde bewerkstelligt. De “nieuwe” groenstrook aan de kant van de H.J. Siemonsstraat dient nog op detailniveau en in samenwerking met de omwonenden uitgewerkt te worden.

Argumenten

De vergunning kan worden verleend, aangezien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, hetgeen blijkt uit de aanvraag en bijbehorende ruimtelijke onderbouwing. Op basis hiervan is het mogelijk om een omgevingsvergunning te verlenen voor het gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan en hiermee de zonneweide te realiseren:

- *het plan voldoet aan de landelijke, provinciale en gemeentelijke doelstelllingen klimaat en duurzaamheid*

- *de aanvrager heeft bij de aanvraag omgevingsvergunning een ruimtelijke onderbouwing gevoegd, waarin wordt aangegeven waarom de omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan verleend kan worden. De ingediende ruimtelijke onderbouwing bevat alle relevante onderdelen en deze zijn naar behoren verwoord. Zo is onder andere aangetoond, dat wordt voldaan aan de landschappelijke inpasbaarheid van het plan.*

<u>*Beoordeling plan op basis van doelstellingen klimaat en duurzaamheid:*</u>

Zowel op landelijk als op regionaal niveau wordt grote waarde gehecht aan de energietransitie.

Landelijk niveau
Op landelijk niveau staat in het regeerakkoord een streven om de meest ambitieuze doelstelling van het klimaatakkoord van Parijs te halen. Dit zal nog nader moeten worden ingevuld.

Provinciaal niveau
Provinciaal is sprake van een Programma Energietransitie wat loopt tot 2020. De doelstelling die daarin is geformuleerd is een percentage duurzame energieopwekking van 17% in 2020. De inzet was een notitie zonneweides en nieuw windbeleid. De Notitie Zonneweides is inmiddels door de provincie vastgesteld.

Het nieuwe provinciale Groningse energiebeleid, dat in 2020 ingaat, moet ervoor zorgen dat in 2035 60% van alle energie duurzaam wordt opgewekt en dat Groningen in 2050 100% duurzame energie gebruikt. Om deze doelstelling te halen is een mogelijke extra inzet van (grote) windturbines en zonneweides nodig.

De provincie Groningen geeft in haar Omgevingsverordening en ‘Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020’ aan dat voor de locatiekeuze voor zonneparken bij voorkeur aansluiting gezocht moet worden bij het bestaand stedelijk gebied.

Gemeentelijk niveau
De gemeente Oldambt wil de energietransitie stimuleren en inzetten op duurzaamheid. Enerzijds door het omlaag brengen van energieconsumptie en anderzijds door het vergroten van duurzame energieopties. De gemeente wil hieraan een bijdrage leveren door het gebruik van biomassa en zonne-energie door inwoners en bedrijven actief te stimuleren. Met name voor zonne- en bio-energie ziet de gemeente grote kansen om in samenwerking met de agrarische sector vormen van duurzame opwekking van energie te bewerkstelligen.

In 2012 heeft de gemeenteraad unaniem besloten niet mee te werken aan de realisatie van grootschalige windturbineparken in de gemeente Oldambt. Wel willen we de ruimte bieden aan zonneparken.

Raadsvoorstel

De gemeente heeft in het door de raad vastgestelde Klimaatbeleidsplan 2017-2020 als doelstelling opgenomen dat in 2020 20% van de energiebehoefte door duurzame energiebronnen wordt opgewekt. Door 100 hectare zonneparken te ontwikkelen kan 30% van het huidige elektriciteitsverbruik (particulier en zakelijk) duurzaam worden opgewekt.

> *"100 hectare zonnepanelen levert onder ideale omstandigheden een vermindering in CO2-emissie op van 35.200 ton, maar alleen als de energie in Oldambt wordt afgenomen. (bron: advies op maat, milieucentraal). Dit is ongeveer de helft van de reductiedoelstelling voor 2020. 100 ha is ongeveer 0,35% van het oppervlak van de gemeente Oldambt. Dezelfde hoeveelheid zonnepanelen levert ongeveer 64 miljoen kWh elektriciteit. Volgens deze cijfers kan Oldambt hiermee 30% van haar elektriciteitsverbruik (particulier en zakelijk) duurzaam opwekken."*
>
> Notitie actualisatie klimaatbeleid gemeente Oldambt 2017-2020 (behandeld in de raadsvergadering van 30 januari 2017)

In het 'concept-programma inpassing zonneparken en kleine windmolens' is aangegeven hoe de gemeente mee wil werken aan initiatieven op dit vlak. Bij kleinere parken, aansluitend bij het stedelijk gebied, is onder voorwaarden een invulling mogelijk tot maximaal 15 hectare. Deze lijn sluit aan bij het provinciaal beleid. Verwacht wordt dat binnenkort het programma inpassing zonneparken en kleine windmolens door het college wordt vastgesteld en aan de raad wordt voorgelegd. In het concept programma wordt ook aandacht geschonken aan de lokale energiecoöperatie. Op dit moment wordt een zonnepark van 10 hectare aangelegd op het bedrijventerrein Hoogebrug te Winschoten. Er liggen op dit moment, behoudens die voor de Zonneweide Finsterwolde, geen aanvragen om een omgevingsvergunning voor. Wel is er een aantal beoogde initiatieven bekend.

De aanvraag om een omgevingsvergunning voor de Zonneweide Finsterwolde voldoet aan zowel het gemeentelijk klimaatbeleid, het concept programma inpassing zonneparken en kleine windmolens, de onlangs vastgestelde Omgevingsvisie Oldambt, als de Provinciale notitie

Uit het voorgaande blijkt dat het voor de gemeente Oldambt van groot belang is dat er een daadwerkelijke invulling van de energietransitie plaatsvindt. Deze zonneweide past binnen de ambities van de gemeente op het gebied van duurzaamheid en een klimaatbestendige samenleving.

Beoordeling plan op ruimtelijke inpassing en ruimtelijke onderbouwing

Het plan voor een zonneweide achter de H.J. Siemonsstraat is onderbouwd in de 'ruimtelijke onderbouwing zonneweide Finsterwolde' opgesteld door adviesbureau Ekwadraat. De conclusie uit de ruimtelijke onderbouwing is dat het plan voor een zonneweide past binnen het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid (klimaatbeleidsplan). Het plan past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Daarnaast zijn onderzoeken uitgevoerd op de onderdelen bodem, luchtkwaliteit, flora en fauna et cetera. De resultaten uit deze onderzoeken vormen geen belemmering voor de realisatie van de zonneweide. Er is voldoende onderbouwd dat op basis van de ruimtelijke kwaliteit medewerking kan worden verleend aan het initiatief.

Naast een ruimtelijke onderbouwing is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Dit plan is opgesteld door F&S Solar, Rom 3D architecten, het Bouwheerschap van de provincie Groningen en de gemeente Oldambt. Hierin zijn de wensen en ideeën vanuit het dorp meegenomen voor zover die bekend waren bij F&S Solar.

verbeelding

Beoordeling plan op maatschappelijke uitvoerbaarheid:

Bijeenkomst 10 juni 2017
F&S Solar is met het dorp in overleg gegaan en heeft op 10 juni 2017 een informatieochtend georganiseerd voor de bewoners van de H.J. Siemonsstraat en de Westbaan. Er was toen nog geen uitgewerkt plan, maar het idee is voorgelegd en de vraag aan de bewoners om met suggesties te komen. Voor deze ochtend waren 125 huishoudens uitgenodigd en waren er 10 bewoners aanwezig. Er is toen ook een vragenlijst opengesteld voor bewoners van Finsterwolde, via de website van F&S Solar. En er is aangegeven dat er rechtstreeks contact opgenomen kon worden met de contactpersoon van F&S Solar, mevrouw Meuleman. Tijdens deze bijeenkomst is ook gesproken over de mogelijkheid van participatie door bewoners door middel van de postcoderoos.

Bijeenkomst 29 juni 2017
Vervolgens is op 29 juni 2017 een tweede bijeenkomst georganiseerd voor het gehele dorp Finsterwolde waar ongeveer 35 inwoners bij aanwezig zijn geweest. Ook tijdens deze bijeenkomst is het plan gepresenteerd en was er ruimte voor inbreng en ideeën. Daarnaast is tijdens deze bijeenkomst gesproken over de mogelijkheden voor participatie door middel van de postcoderoos. De aanwezigen zijn gewezen op de website van F&S Solar en de online vragenlijst.

Uitkomsten online vragenlijst F&S Solar
In totaal hebben 18 personen -waarvan 6 bewoners uit de H.J. Siemonsstraat- de online vragenlijst van F&S Solar ingevuld. Negen reacties waren positief, acht waren negatief en één reactie was neutraal. Deze enquête is bekend gemaakt op de informatieavonden, maar heeft ook gestaan in de plaatselijke dorpskrant ‘de Proathorn’. Op de enquête van F&S Solar heeft het hele dorp, bestaande uit circa 1250 personen, kunnen reageren

Uitkomsten enquête Zun Finnewold
Het plan voor een zonneweide in Finsterwolde is bij een deel van de bewoners niet goed gevallen. Zij hebben een actiegroep Zun Finnewold opgericht en een draagvlak onderzoek uitgevoerd onder de bewoners van de H.J. Siemonsstraat en Westbaan. De actiegroep Zun Finnewold is van mening dat er volledig voorbij wordt gegaan aan de leefbaarheid en het draagvlak vanuit de bevolking. De vragenlijst van Zun Finnewold kon alleen worden ingevuld door bewoners van de H.J. Siemonsstraat en Westbaan. Hierbij hebben 32 bewoners aangegeven tegen de zonneweide te zijn, 5 bewoners vóór en 4 bewoners hebben aangegeven er neutraal in te staan. In de brief die de actiegroep heeft geschreven staat een aantal redenen vermeld waarom ze tegen het plan zijn. Op alle inhoudelijke punten wordt in de ruimtelijke onderbouwing en bijgeleverde landschappelijk inpassingsplan ingegaan.

Raadsvoorstel

Dorpsbelangen
Dorpsbelangen Finsterwolde is vanaf het begin geïnformeerd over deze plannen. Voorafgaand aan de bijeenkomst van 10 juni was Dorpsbelangen op de hoogte gesteld van de plannen en is hun gevraagd mee te denken. Naast de mogelijkheid voor individuele bewoners om mee te doen met de postcoderoos, is ook Dorpsbelangen gevraagd na te denken over de mogelijkheid voor het opzetten van een coöperatie. Aangeboden is dit via de bestaande energie coöperatie Grunneger Power te realiseren, maar hier is door Dorpsbelangen geen gebruik van gemaakt.

Aanpassing zonneweide na reacties
Naar aanleiding van reacties tijdens en naar aanleiding van de bijeenkomsten, de vragenlijst en de enquête is het plan door F&S Solar op een aantal onderdelen aangepast. Het gaat hierbij om de vergelijking van het plan zoals die is gepresenteerd tijdens de informatiebijeenkomsten en het plan zoals opgenomen in de aanvraag.

Het gaat hierbij om de volgende onderdelen betreffende de uitvoering:

* de afstand tot de woningen aan de H.J. Siemonsstraat is vergroot (minimale afstand is nu 60 meter);
* in de extra meters wordt groen gerealiseerd (plukbos);
* er is een groenstrook aangebracht aan de kant van de Westbaan;
* er wordt een geringer aantal panelen geplaatst (in totaal 30% minder panelen);
* hierdoor is er sprake van een verminderd vermogen (van 12 Megawatt naar 8 Megawatt);
* er zijn zichtlijnen toegevoegd;
* de hoogte van de panelen is teruggebracht met 0,50 meter (van 2,50 meter naar max. 1,99 meter).

Verder heeft F&S Solar aangegeven € 50.000,- aan sociaal dividend uit te keren (dit was € 5.000,- gedurende 10 jaar) en is F&S Solar bereid om een compensatie te bieden aan de bewoners van de H.J. Siemonsstraat die indertijd een deel van de gemeentelijke groenstrook hebben gekocht.

Faciliterende rol gemeente
Het plan voor de zonneweide is in strijd met het bestemmingsplan. We hebben dit plan opgepakt vanuit de gedachte vanuit de nieuwe Omgevingswet, de ‘ja, mits…’ gedachte. We hebben het initiatief zoveel mogelijk gelaten bij de initiatiefnemer, F&S Solar. De rol van de gemeente was alleen faciliterend. F&S Solar heeft de contacten gelegd met het dorp. De gemeente heeft hierbij vanaf het begin aangegeven het belangrijk te vinden dat het dorp kan instemmen met de plannen.

De les uit dit gevolgde traject is dat we in het vervolg meer spelregels meegeven aan zowel de initiatiefnemer als het dorp voor het te doorlopen proces. In het concept-“programma inpassing zonneparken en kleine windmolens” zal een apart hoofdstuk aan participatie worden gewijd. Voor toekomstige trajecten zal dit een gedegen kader gaan bieden. Aangezien opschorting van dit proces niet mogelijk is, kunnen we hier bij dit plan geen gebruik meer van maken.

Wat levert de zonneweide op?
Naast energie, levert de zonneweide werk op voor lokale ondernemers. Voor het groenonderhoud, schoonmaak en het storingsonderhoud worden lokale bedrijven ingeschakeld. Onder de zonnepanelen kunnen schapen lopen. Een lokale schapenhouder zal hierbij worden betrokken. Daarnaast ontvangt het dorp voor de leefbaarheid een bedrag van € 50.000,-. De zonneweide draagt tevens bij aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente, waarbij ingezet wordt op stimulering van duurzame energie (niet zijnde wind).

Conclusie:

Het plan voldoet aan het landelijke, provinciale en gemeentelijk beleid op gebeid van duurzaamheid en energietransitie.

De ruimtelijke onderbouwing en de landschappelijke inpassing geven een goede onderbouwing van het project. F&S Solar heeft het dorp en de individuele bewoners geïnformeerd en mogelijkheden geboden om te participeren en in overleg te komen. F&S Solar heeft een aantal aanpassingen in het plan doorgevoerd op basis waarvan tegemoet is gekomen aan een aantal geuite bezwaren.

F&S Solar heeft een aanvraag omgevingsvergunning ingediend. Deze aanvraag is onderbouwd met een ruimtelijke onderbouwing en een landschappelijk inpassingsplan. Het plan is voldoende onderbouwd. Voor wat betreft de maatschappelijke uitvoerbaarheid is er geprobeerd het dorp mee te krijgen in de planvorming.

Wij stellen voor de raad een verklaring van geen bedenkingen af te geven en wel om de volgende redenen:
- Wij zijn voorstander van de toepassing van duurzame energie maar niet van grote windmolens;
- Het plan past binnen het concept programma inpassing zonneparken en kleine windmolens;
- Het plan past binnen het klimaatbeleidsplan van de gemeente;
- Het plan past binnen het provinciale beleidskader;
- Het plan is (ruimtelijk) goed onderbouwd;
- Er ligt een goede landschappelijke inpassing aan het plan ten grondslag.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Indien de gemeenteraad géén verklaring van geen bedenkingen afgeeft, dient de omgevingsvergunning te worden geweigerd wegens het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan en een goede ruimtelijke ordening.

De verklaring van geen bedenkingen gaat over de activiteit handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken van het bestemmingsplan). Een verklaring van geen bedenkingen kan slechts geweigerd worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Er is geen grond om op basis van ruimtelijke ordeningsaspecten de verklaring te weigeren. De vergunning kan slechts worden geweigerd indien de activiteit in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit geen goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Indien de verklaring wordt geweigerd of de beslissing op het voorstel wordt uitgesteld, kan dit leiden tot een claim van de aanvrager. Hierbij kan worden aangedragen dat er sprake is onbehoorlijk bestuur.
Daarnaast zal bij uitstel van de beslissing de deadline voor het aanvragen van de SDE+ (Stimulering Duurzame Energieproductie) niet worden gehaald. Om deze investeringssubsidie te kunnen aanvragen moet er een omgevingsvergunning zijn verleend/afgegeven (indieningsvereiste).
Ook zal de maximale behandeltermijn (termijn van orde) worden overschreden, wat de aanvrager de mogelijkheid biedt gebruik te maken van de Wet Dwangsom wegens het niet tijdig beslissen op de aanvraag.

Integrale consequenties
Algemene (maatschappelijke) consequenties:
In de afgelopen periode is gebleken dat dit initiatief tot uiteenlopende reacties heeft geleid. Wij realiseren ons ook dat een aantal bewoners tegen deze zonneweide is.
Aangezien het initiatief past in de doelstellingen op het gebied van klimaat en duurzaamheid en de aanvraag is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing, zien wij geen andere mogelijkheid dan medewerking te verlenen aan dit plan.

Juridische consequenties:
Het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen worden gedurende zes weken ter inzage gelegd. Een ieder kan zienswijzen naar voren brengen over het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en het ontwerp-besluit op de vraag om het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen. Tegen de uiteindelijke beschikking kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank en vervolgens bestaat de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Raadsvoorstel

Het is mogelijk om indien gewenst, al dan niet in reactie op de zienswijzen, aanpassingen in de landschappelijke inpassing, het besluit, de voorwaarden of anderszins door te voeren. Zoals eerder vermeld is hierbij de uitvoering van het toe te passen hekwerk een discussiepunt.
Personele consequenties:
Niet van toepassing.

Financiële consequenties:
Niet van toepassing.

Communicatie en burgerparticipatie
De ontwerpverklaring van geen bedenkingen wordt samen met het ontwerpbesluit gepubliceerd en gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Tevens wordt er aangegeven op welke wijze er zienswijzen kunnen worden ingediend. Het ontwerpbesluit wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad verzonden.
Indien er zienswijzen worden ingediend wordt de gemeenteraad hiervan op op de hoogte gesteld. In het alsdan aan de gemeenteraad voor te leggen verzoek om afgifte van een definitieve (weigering) verklaring van geen bedenkingen, wordt dan ingegaan op deze zienswijzen.

Het definitieve besluit omgevingsvergunning en het definitieve besluit op de vraag omtrent het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen wordt in de Staatscourant geplaatst, digitaal beschikbaar gesteld via de website www.ruimtelijkeplannen.nl en wordt gezonden aan diegenen die zienswijzen naar voren hebben gebracht.

Vervolg
Op de aanvraag omgevingsvergunning dient officieel uiterlijk 28 februari 2018 te worden besloten (het betreft hier een termijn van orde). Na de raadsvergadering van 18 december 2017 wordt het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en het ontwerpbesluit op de vraag om het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen zes weken ter inzage gelegd.

Bijlagen
1. Aanvraag omgevingsvergunning (inclusief bijbehorende stukken)
2. Ruimtelijke onderbouwing

Winschoten, 14 november 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2017,

gelet op artikel artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht

Besluit

Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het realiseren van een zonneweide/zonnepanelenveld van 12 hectare, op een perceel van 15 hectare, tegenover Westbaan 9, 9684 BN Finsterwolde (ten noorden van de H.J. Siemonsstraat), kadastraal bekend gemeente Finsterwolde, sectie H, nummers 352 & 353, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt**,**

Datum raadsvergadering
18 december 2017
en 29 januari 2018

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen, Zonneweide Finsterwolde

Agendapunt
9a

Casenummer
17.00400

Documentnummer
17.0030291

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

DE | STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Finsterwolde, Zonnepark
(Gemeente Oldambt, Gr.)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Steekproefrapport 2017-06/14

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Finsterwolde, Zonnepark

(Gemeente Oldambt, Gr.)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Steekproefrapport 2017-06/14

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Finsterwolde, Zonnepark
(Gemeente Oldambt, Gr.)
Archeologisch Bureauonderzoek

Een onderzoek in opdracht van Ekwadraat

Steekproefrapport 2017-06/14
ISSN 1871-269X
Status: definitief

Auteur: drs. C.R.C. Schamp (senior KNA-archeoloog/prospector, registratienr. actorregister: 346505)
Autorisatie: dr. J. Jelsma (senior KNA-archeoloog/prospector, registratienr. Actorregister: 388073)

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.0 en BRL 4000, en bij dit onderzoek protocol 4002.
Foto's en tekeningen zijn gemaakt door De Steekproef, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, 6 juli 2017

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau, Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn

telefoon	050 – 5779784
internet	www.desteekproef.nl
e-mail	info@desteekproef.nl
kvk	02067214

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Inhoud

Samenvatting.....

Administratieve gegevens van het plangebied.....

1. Inleiding.....1

- 1.1 Aanleiding en doel (KNA 4: LS01).....1
- 1.2 Locatie (KNA 4: LS01, LS02).....2

2. Bureauonderzoek (KNA 4: LS06).....4

- 2.1 Bronnen.....4
- 2.3 Archeologie (KNA 4: LS04).....10
- 2.4 Historische geografie (KNA 4: LS03).....13
- 2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4: LS05).....14

3. Advies (KNA 4: VS07).....15

Gebruikte bronnen
Lijst van figuren en tabellen
Archeologische periodes

Samenvatting

In verband met een gepland toekomstig zonnepark (totaal aan oppervlakte: 15 hectare), waarbij een oppervlak van 10 hectare van zonnepanelen zal worden voorzien en in de overige 5 hectare een wandelpad, plukbos en waterpoelen zullen worden aangelegd, is in juli 2017 door De Steekproef een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Het plangebied Zonnepark ligt in Finsterwolde, in het buitengebied van de gemeente Oldambt, provincie Groningen. Voor de realisatie van deze plannen zijn bodemingrepen nodig zoals de aanleg van een waterpoel en bodemingrepen die te maken hebben met de egalisatie van het terrein. Dit graafwerk kan eventueel aanwezige archeologische resten aantasten. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek, waarbij bronnen zijn geraadpleegd op het gebied van fysische geografie, archeologie en historische geografie.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de onderzoekslocatie een hoge trefkans kent voor vindplaatsen uit de steentijd en late middeleeuwen. Het onderzoeksgebied bevindt zich op een glaciale rug die deel uitgemaakt van een uitgestrekt dekzandgebied dat is afgedekt met een holoceen kleidek. Eventuele grondsporen zullen in de top van het pleistocene zand liggen. Van bewoning uit de late middeleeuwen kunnen onder meer scherven aardewerk en puin gevonden worden. Deze zullen aan of nabij het maaiveld liggen, eventueel afgedekt door een laag klei uit de Dollard. Archeologische grondsporen kunnen zijn aangetast door het gebruik van het terrein als landbouwakker. Er zijn echter geen aanwijzingen gevonden voor ingrijpende verstoringen.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt een archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen. Het archeologisch vervolgonderzoek dient te bestaan uit een inventariserend veldonderzoek – verkennende fase ter toetsing van het verwachtingsmodel dat met deze bureaustudie is vastgesteld. Een verkennend booronderzoek levert naar verwachting meer informatie op over de aanwezigheid van archeologische resten en de aard, ouderdom, diepte en gaafheid daarvan.

Het bovenstaande betreft een advies. Het is aan de gemeente Oldambt (Mevr. E. Flooren) om te bepalen of zij dit advies overneemt.

Administratieve gegevens van het plangebied

Tabel 1: Finsterwolde, Zonnepark: administratieve gegevens

Provincie	Groningen
Gemeente	Oldambt
Plaats	Finsterwolde
Toponiem	Zonnepark
Kaartblad	8C
Centrumcoördinaat onderzoeksgebied	268,600 / 580,700
Kadastrale perceelnummer	H352 en H353
Oppervlakte van het onderzoeksgebied	15 hectare
NAP-hoogte maaiveld	+2 tot +3 meter NAP
Huidig grondgebruik	weiland
Soort onderzoek	bureauonderzoek
Opdrachtgever	Ekwadraat
Uitvoerder	De Steekproef, drs. C.R.C. Schamp
Bevoegde overheid	Gemeente Oldambt; mevr. E. Flooren
Steekproef projectcode	2017-06/14
Onderzoeksmeldingsnummer	4552276100
Datum veldwerk	n.v.t.
Maximale diepte onderzoek	n.v.t.
Beheer en plaats documentatie	De Steekproef bv / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / DANS / Noordelijk Archeologische Depot Nuis

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 4: LS01)

In opdracht van Ekwadraat, vertegenwoordigd door de mevrouw Cnossen – Van Esveld, is in juli 2017 door De Steekproef een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor plangebied Zonnepark Finsterwolde. Het plangebied Zonnepark ligt in Finsterwolde, in het buitengebied van de gemeente Oldambt, provincie Groningen (zie Figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is een gepland zonnepark (totaal aan oppervlakte: 15 hectare), waarbij een oppervlak van 10 hectare van zonnepanelen zal worden voorzien. In de overige 5 hectare worden een wandelpad, plukbos en waterpoelen aangelegd, aansluitend op de bestaande groenstrook. De bodemingrepen zijn onder meer de aanleg van waterpoelen en de egalisatie van grond. Dit graafwerk kan een bedreiging vormen voor eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld van het gebied aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie.

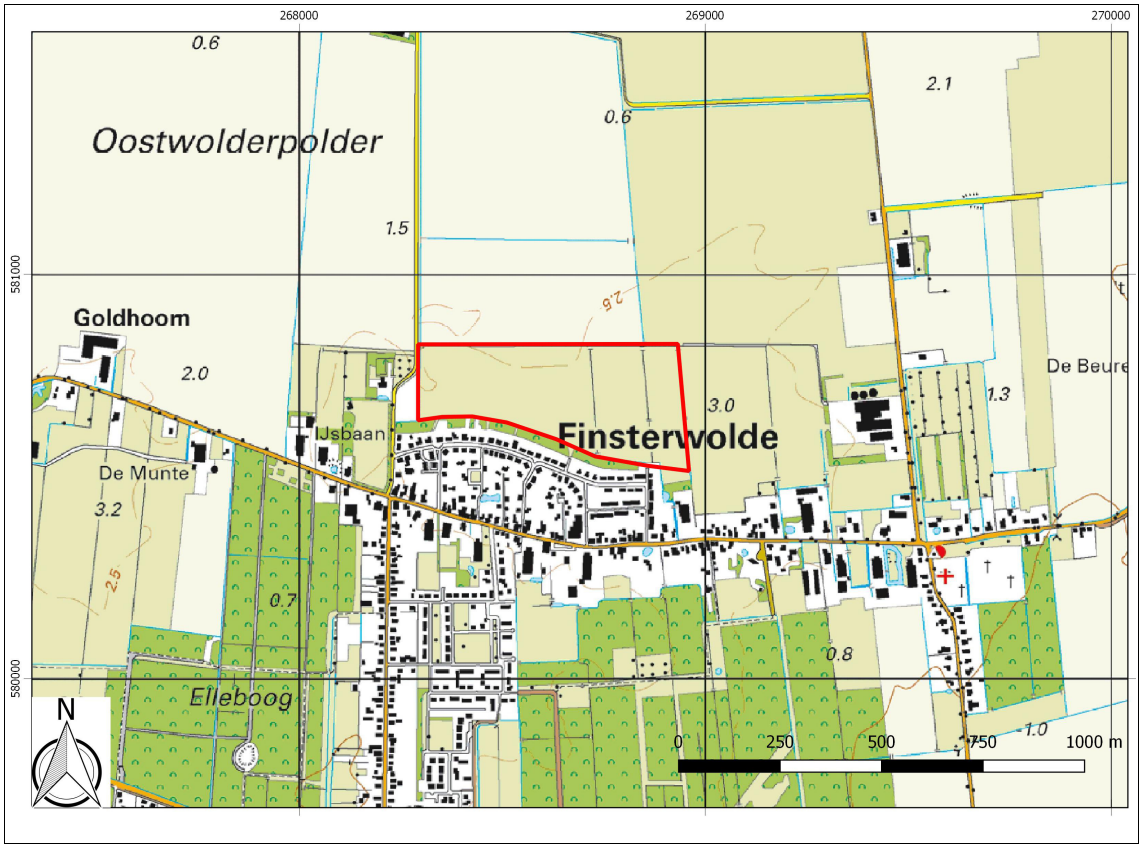

Figuur 1: Finsterwolde, Zonnepark: Uitsnede van de topografische kaart 1:25.000. Het plangebied is rood omlijnd. Bron: Topografische Dienst Kadaster, Emmen [2017].

1.2 Locatie (KNA 4: LS01, LS02)

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Oldambt, ten noorden van de dorpskern Finsterwolde. Ten zuiden van het terrein is de H.J. Siemonsstraat en ten westen de Westbaan. De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 15 hectare (zie Figuur 1). Tijdens het bureauonderzoek was dit gebied in gebruik als weiland (zie Figuur 2).

Plangebied Finsterwolde, Zonnepark valt binnen het Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt (partiële herziening 2014) en heeft Dubbelbestemming Waarde Archeologie. Voor het plangebied geldt Waarde – Archeologie 3 (Artikel 34): verplicht onderzoek als de bodemverstoring groter wordt dan 500 vierkante meter.

Volgens het Kabels en Leidingen Informatie Centrum (KLIC) lopen er geen kabels en leidingen door het terrein (KLIC-meldingen: 17G278398 en 17G278427).

Figuur 2: Finsterwolde, Zonnepark: foto van het plangebied genomen in oostelijke richting, vanaf de Westbaan te Finsterwolde. Bron: Google-Streetview.

Figuur 3: Finsterwolde, Zonnepark: luchtfoto van Google-Earth. Het plangebied is rood omlijnd.

2. Bureauonderzoek (KNA 4: LS06)

2.1 Bronnen

Tijdens het bureauonderzoek is de bestaande relevante kennis van het plangebied verzameld. De gebruikte bronnen voor het onderzoek staan aan het eind van dit rapport. Eén van de bronnen is ARCHIS 3, het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Deze databank is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarin onder meer een archeologische kaart en aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden.

2.2 Fysische geografie (KNA 4: LS04)

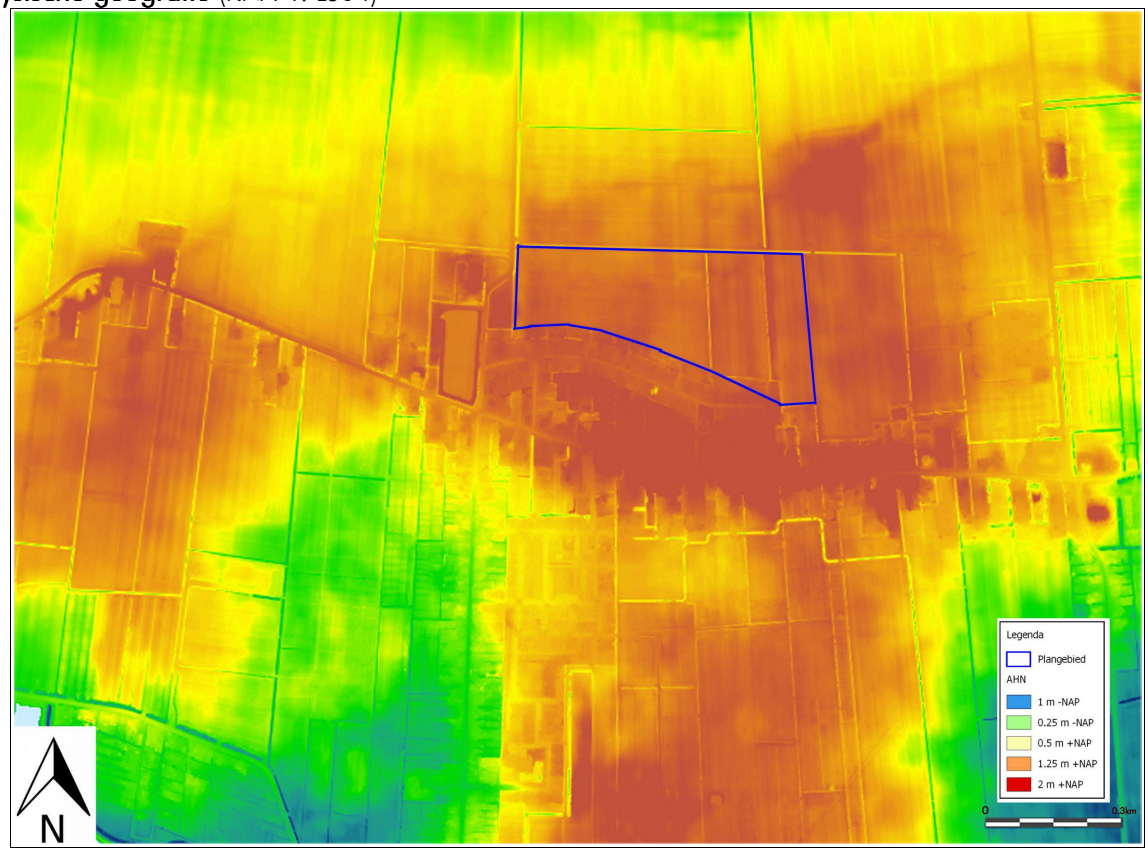

Figuur 4a: Finsterwolde, Zonnepark: Hoogtekaart gemaakt met het Actueel Hoogtebestand Nederland 2 uit 2016. Het plangebied is blauw omlijnd.

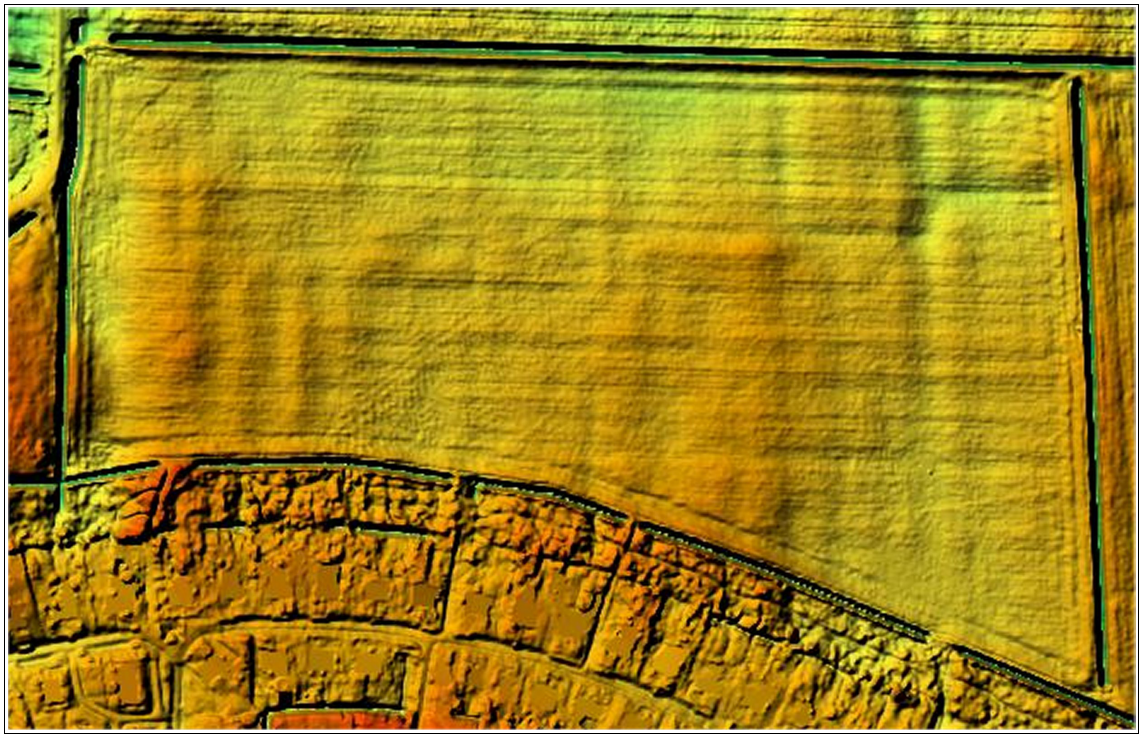

Figuur 4b: Finsterwolde, Zonnepark: nader ingezoomd op de Hoogtekaart gemaakt met het Actueel Hoogtebestand Nederland 2 uit 2016. De hoogte binnen het terrein varieert tussen de 239 en 306 cm boven NAP.

Finsterwolde ligt op een glaciale rug met dekzand, met glaciaal materiaal waarvan de top zich bevindt minder dan 120 cm -Mv en is afgedekt met een pakket klei met een dikte van 15 – 40 cm, dat waarschijnlijk door de zee en bij de vorming van de Dollard is afgezet. De glaciale rug is gevormd tijdens de voorlaatste ijstijd door landijs dat in zuidzuidoostelijke richting stroomde. De dorpskern Finsterwolde, ten zuiden van het plangebied, ligt op een keileemwelving uit het Saalien. De hoogte binnen het plangebied varieert tussen de 239 en 306 cm boven NAP (zie Figuur 4a en 4b). Op een paleogeografische reconstructie van 2750 vC maakte de rug nog deel uit van een uitgestrekt dekzandlandschap (zie Figuur 5). Op een reconstructie van 1500 vC was de rug geïsoleerd komen te liggen in een uitgestrekt veenmoeras. Door een stijgende zeespiegel werd het veenmoeras teruggedrongen door de zee. Omstreeks 800 nC lag het restant van de rug als een eiland ten westen van kwelder en getijdengebied, het overstromingsgebied van de zee.

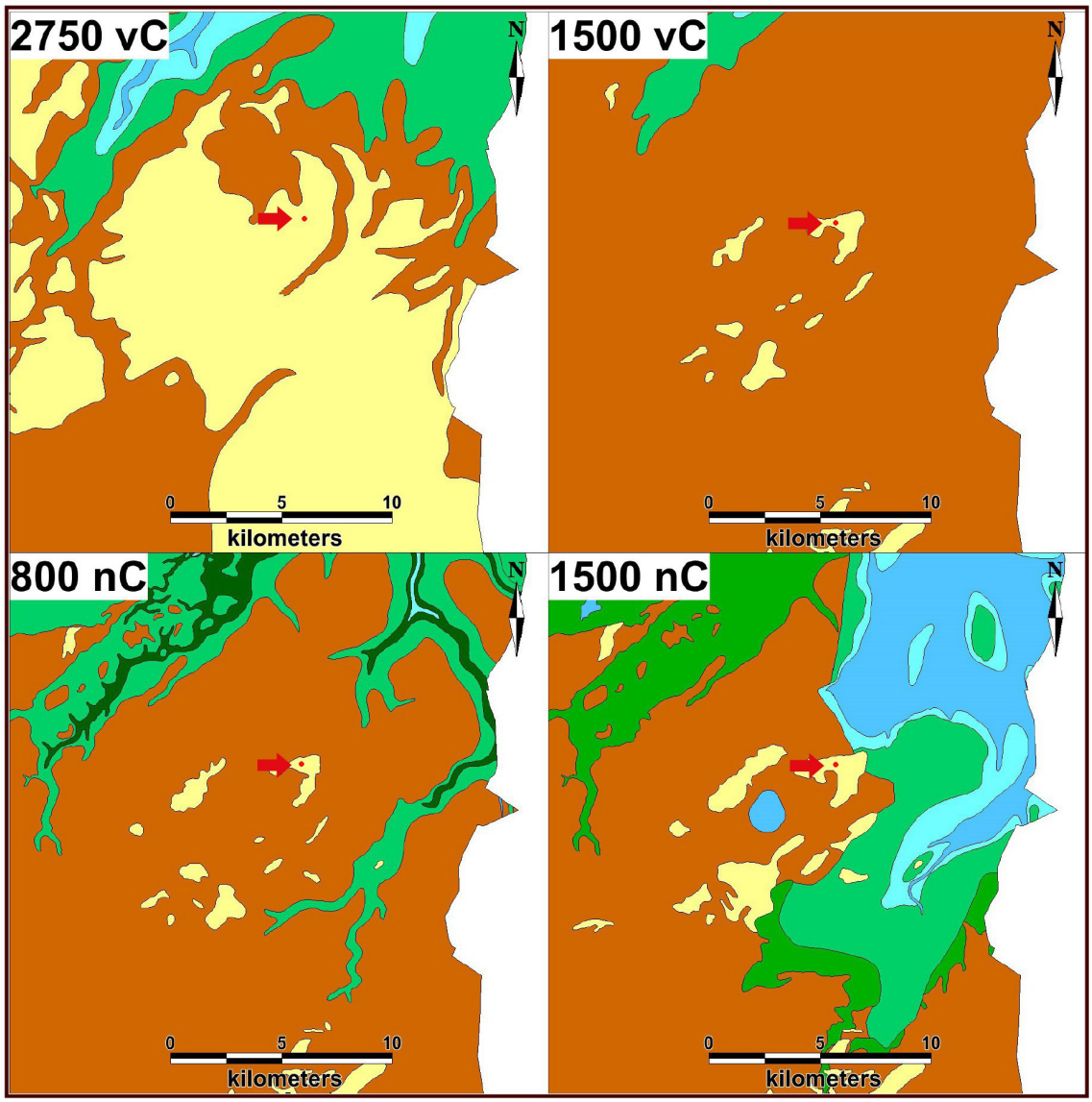

Figuur 5: Finsterwolde, Zonnepark: uitsnedes van vier paleogeografische kaarten van Nederland (Vos en De Vries 2013). Geel = dekzandlandschap, bruin = veen, groen = kwelder, donkergroen = kwelderwal, lichtblauw = getijdengebied, donkerbouw = water. Het plangebied ligt bij de rode stip naast de pijl.

Het plangebied ligt geomorfologisch gezien op een grondmorenerug, bedekt met dekzand (al dan niet met oud-bouwland; classificatie geomorfologische kaart: 4K6). Ongeveer honderd meter ten noorden van het plangebied bevindt zich een zeeboezemvlakte (classificatie geomorfologische kaart: 2M32) en enkele honderden meters ten oosten van het plangebied komt een vlakte van getij-afzettingen voor (classificatie geomorfologische kaart: 2M35). Ten zuidwesten van de bebouwde kom van Finsterwolde is een zone op de geomorfologische kaart gekarteerd als vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (vervlakt door veen en/of overstromingsmateriaal (classificatie geomorfologische kaart: 2M14; zie Figuur 6).

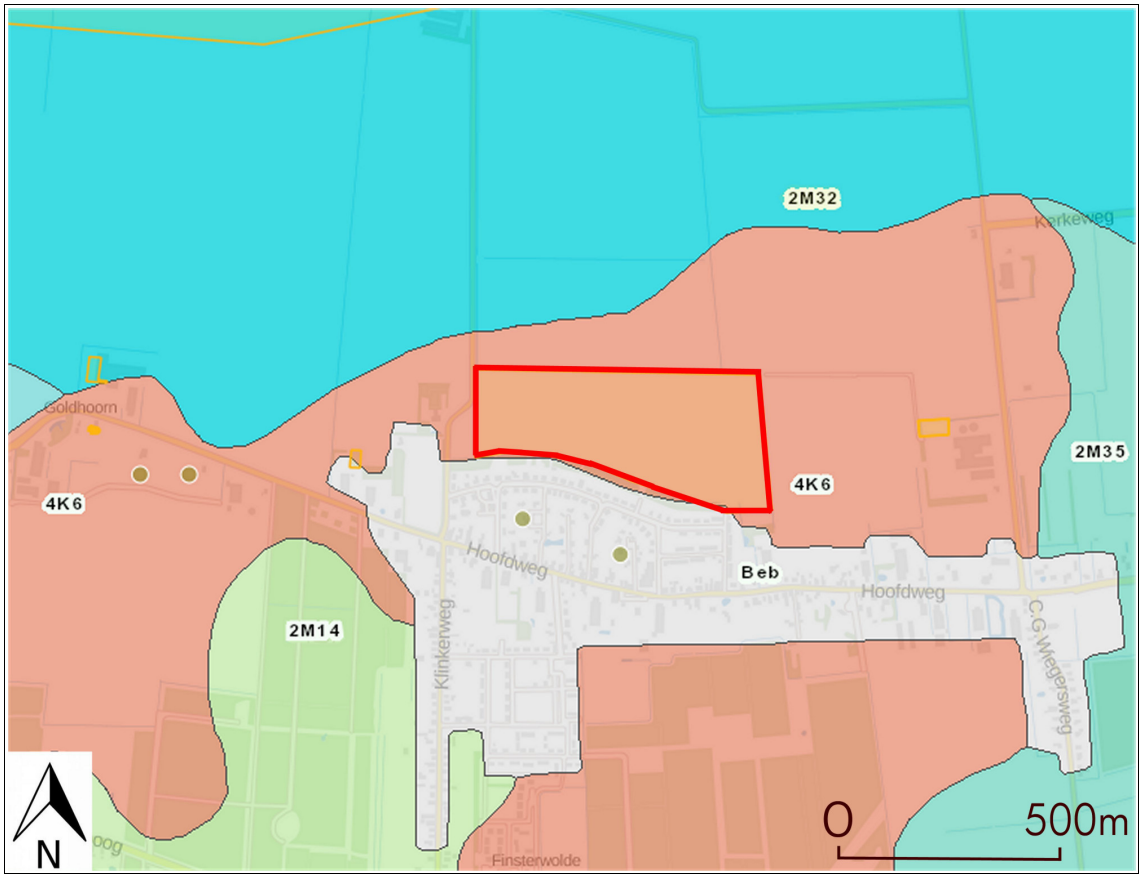

Figuur 6: Finsterwolde, Zonnepark: Uitsnede van de geomorfologische kaart 1:50.000. Het plangebied is rood omlijnd. Legenda: 4K6 = grondmorenerug, bedekt met dekzand (al dan niet met oud-bouwland), 2M32 = zeeboezemvlakte, 2M35 = vlakte van getij afzettingen, 2M14 = vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (vervlakt door veen en/of overstromingsmateriaal). Bron: Archis 3.

Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als gooreerdgronden; lemig fijn zand (classificatie bodemkaart: pZn23; zie Figuur 7; STIBOKA 1986). De gemiddelde grondwaterstand binnen het deelgebied is: Vb: >120 cm -Mv. Het is verder bekend dat de top van het pleistocene dekzand ter hoogte van het plangebied zich tussen 0 en 10 meter t.o.v. het NAP bevindt (zie Figuur 5).

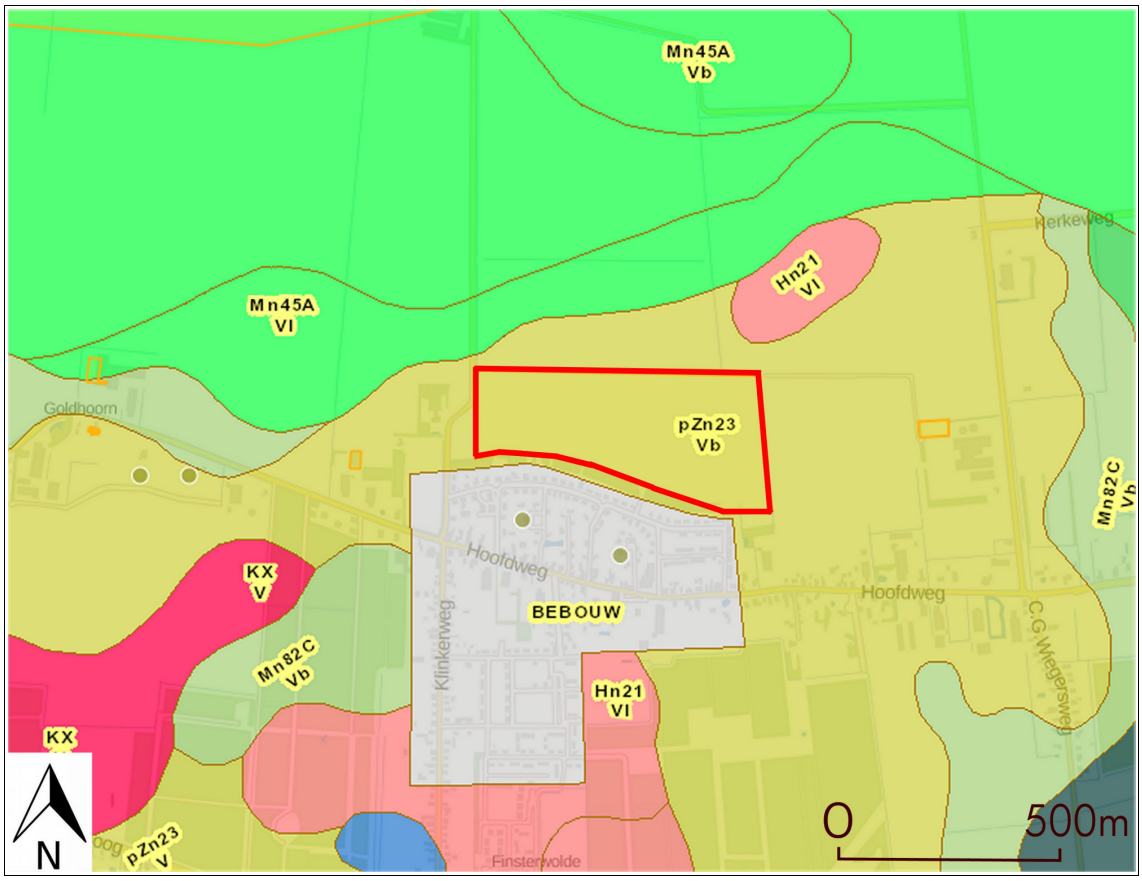

Figuur 7: Finsterwolde, Zonnepark: Uitsnede van de bodemkaart 1:50.000. Het plangebied is rood omlijnd. Legenda: pZn23 = gooreerdgronden; lemig fijn zand. Bron: Archis 3.

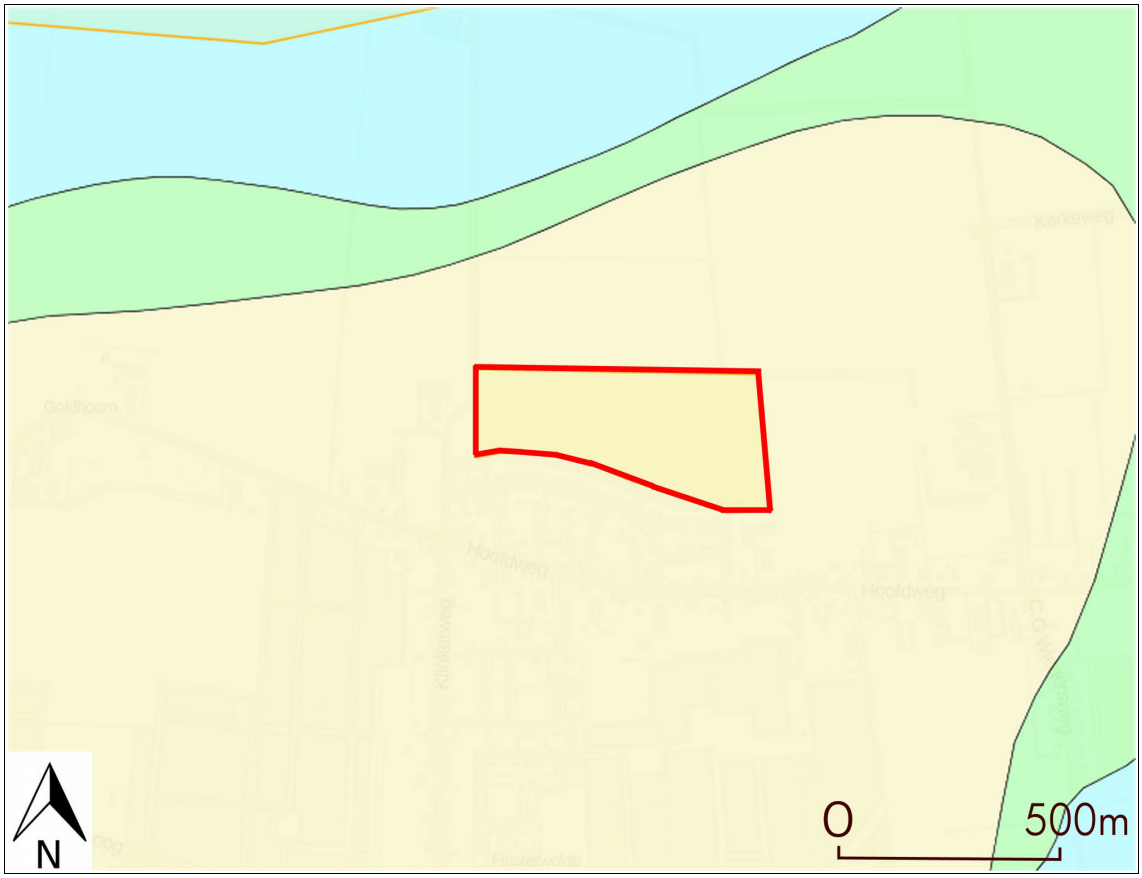

Figuur 8: Finsterwolde, Zonnepark: Uitsnede van de kaart met de top van de Pleistocene ondergrond (geel: tussen 0 en 10 meter t.o.v. het NAP; groen: tussen -2 en 0 meter t.o.v. het NAP en blauw: tussen -4 en -2 meter t.o.v. het NAP). Het plangebied is rood omlijnd. Bron: Archis 3.

2.3 Archeologie (KNA 4: LS04)

Uit het plangebied zelf zijn geen meldingen bekend van archeologische vondsten of archeologische terreinen (zie Figuur 9; Bron: Archis 3).

Ongeveer 500 m ten noordwesten van het plangebied bevindt zich een terrein van hoge archeologische waarde (AMK-monumentnummer: 7208). Op dit terrein zijn sporen van een overslibte nederzetting of een steenhuis uit de middeleeuwen gevonden.

De dichtstbijzijnde vindplaats bevindt zich circa 150 m ten zuiden van het plangebied. Op deze locatie is in 1964 een stenen hamerbijl gevonden uit de vroege bronstijd (zaakidentificatienummer: 2795508100). Meer richting het oosten van deze locatie, op een afstand van 200 m van het plangebied, werd bij graafwerkzaamheden (niet archeologisch) in 1979 aan de Dorpshuisweg een vuurstenen bijl gevonden uit het midden neolithicum (zaakidentificatienummer: 2795492100).

Op een afstand van meer de 600 m ten westen van het plangebied zijn nog twee meldingen bekend. Dit betreft een losse vondst van een slijpsteen met een onbekende datering (zaakidentificatienummer: 2795468100) en een locatie waar aardewerkscherven zijn gevonden uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd (zaakidentificatienummer: 2816851100).

In het plangebied zelf is nog niet eerder een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere archeologische onderzoeken bekend. De voor dit onderzoek meest relevante archeologische onderzoeken zijn met de zaakidentificatienummers opgenomen in Tabel 2 en Figuur 4.

Tabel 2: Finsterwolde, Zonnepark: Archeologische waarden in de omgeving van het plangebied. Voor de ligging zie Figuur 10. Voor dateringen zie Appendix.

Zaaknummer	Omschrijving	Datering
7208	AMK-terrein met overslibde nederzetting of een steenhuis. Terrein van hoge archeologische waarde.	Middeleeuwen
2795508100	Hamerbijl	Vroege bronstijd
2795492100	Vuurstenen bijl	Midden neolithicum
2795468100	Slijpsteen	Onbekend
2816851100	Aardewerkscherven	Late middeleeuwen / nieuwe tijd
Zaaknummer	**Resultaat / advies**	**Opmerking**
2420322100	Bureauonderzoek door Libau in 2013; kans op steentijd en middeleeuwen; booronderzoek geadviseerd (De Jong, 2013).	Vervolgonderzoek: booronderzoek
2422259100	Booronderzoek door Archeodienst BV in 2014; Geen archeologische indicatoren; geen vervolgonderzoek (Schorn, 2014).	Geen vervolg.
2426917100	Bureauonderzoek door Libau in 2013; kans op aanwezigheid archeologische resten, waarschijnlijk verstoord door gebruik als erf en bouw huidige loodsen; geen vervolgonderzoek geadviseerd.	Geen vervolg.
2421635100	Bureauonderzoek door Libau in 2013; kans op aanwezigheid archeologische resten, aard ingrepen reiken tot 30-40 cm -Mv; geen vervolgonderzoek geadviseerd.	Geen vervolg.
4019571100	Bureauonderzoek door Libau in 2016; kans op aanwezigheid archeologische resten, waarschijnlijk verstoord door gebruik als erf en bouw huidige loodsen; geen vervolgonderzoek geadviseerd (Van der Velde, 2016).	Geen vervolg.

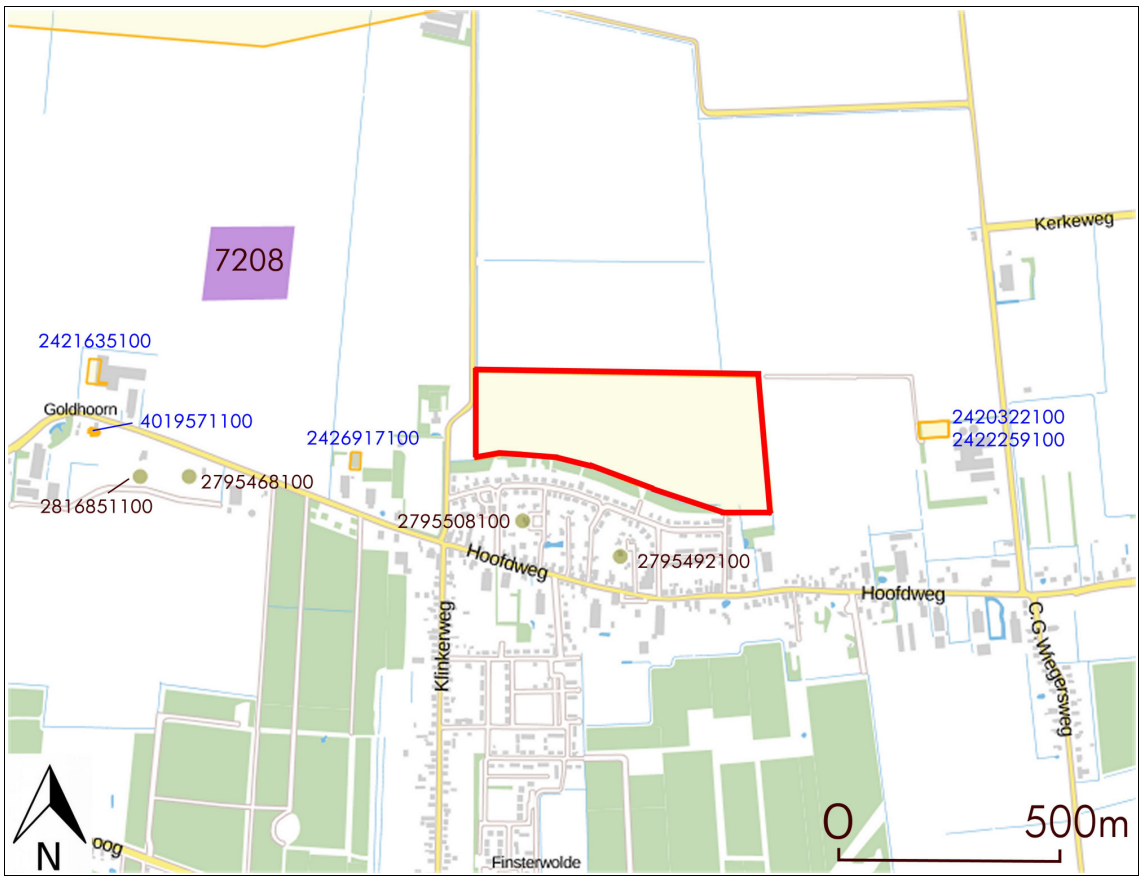

Figuur 9: Finsterwolde, Zonnepark: Archeologische kaart van de omgeving van het plangebied. De groene stippen zijn locaties van archeologische vondsten (zwarte zaakidentificatienummers), de paarse terreinen staan op de Archeologische Monumenten Kaart en de archeologische onderzoeken zijn de gele zones (blauwe zaakidentificatienummers). Het plangebied is rood omlijnd. Bron: Archis 3.

2.4 Historische geografie (KNA 4: LS03)

Vanaf de 10e / 11e eeuw is een veenontginningsnederzetting aanwezig in Finsterwolde (Feikens en Boers, 2016). Vanaf 1319 wordt het dorp voor het eerst genoemd als vestigingsplaats van de Johanniercommanderij te Goldhoorn. Dit gehucht uit de middeleeuwen met een commanderij (klooster) van de Johannieter Orde ligt op ongeveer een kilometer ten westen van het plangebied.

Vanaf de late middeleeuwen kregen de bewoners van Oldambt steeds vaker te maken met wateroverlast, waardoor de nederzettingen (waaronder ook Finsterwolde) binnen het veengebied zich meer richting de hogere keileemruggen verplaatsten.

Op de kadastrale kaart uit 1822 is binnen het plangebied geen bebouwing aanwezig (zie Figuur 10). Het terrein bestaat volledig uit weiland/landbouwgrond en ten westen van het plangebied staat de *Westbaan* weergegeven. Op de topografische kaart uit 1850 ligt ten zuiden van het plangebied het dorp *Finsterwolde*, met een dorpskern afgebeeld met de wegen: *Hoofdweg, H.J. Siemonsstraat* en *Westerbaan*. Vanaf deze periode (1850) in vergelijking tot de jongere kaarten, toont het kaartbeeld weinig veranderingen. Het onderzoeksgebied is altijd in gebruik geweest als weiland/landbouwgrond zonder bebouwing.

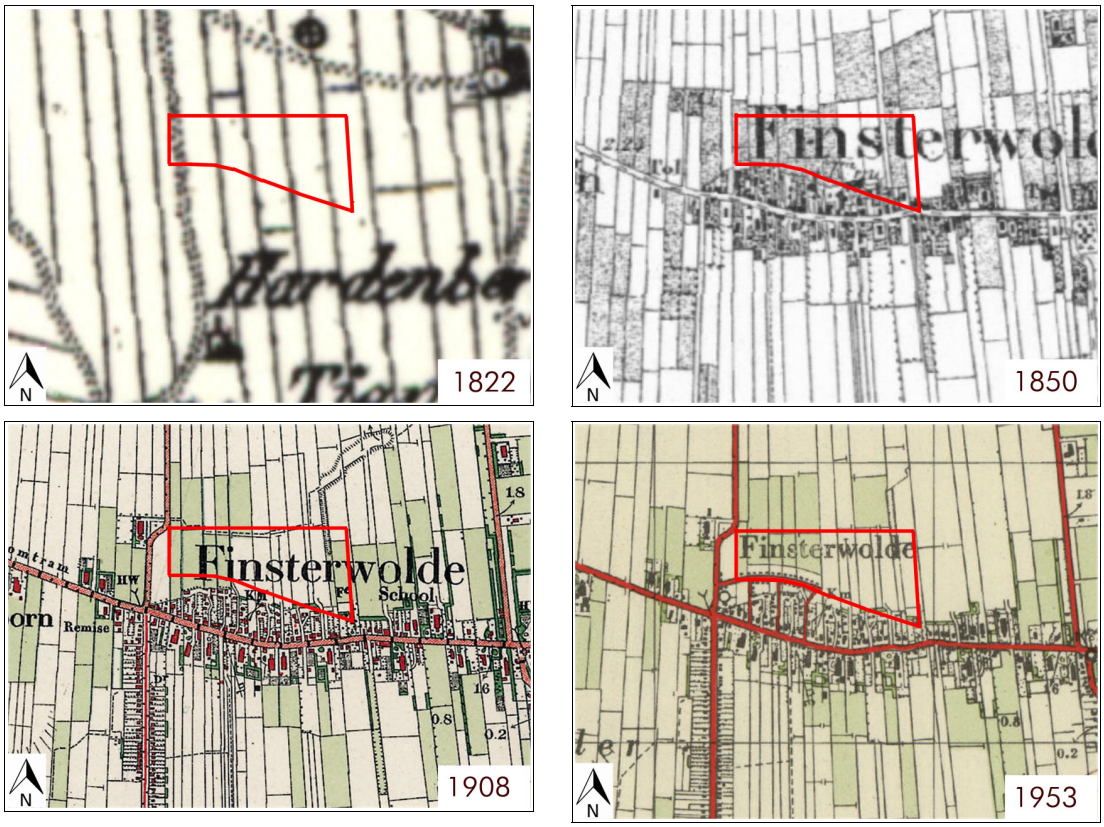

Figuur 10: Finsterwolde, Zonnepark: uitsnede van een topografische kaart uit 1822, 1850, 1908 en 1953. Het plangebied is rood omlijnd. Bron: www.topotijdreis.nl.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4: LS05)

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Oldambt heeft het onderzoeksgebied een hoge archeologische verwachting (zie Figuur 11). Hiervoor geldt dat archeologisch onderzoek nodig is bij ingrepen groter dan 200 m^2. In het oostelijke deel is net binnen het plangebied een bedijking weergegeven. Op de kaart met daarop de bedijkingen van de Dollardboezem in de Nota archeologie oktober 2010 van de gemeente Oldambt (Molema *et al.* 2010; Afbeelding 14), blijkt dat het plangebied in 1759 is bedijkt. Na het ontstaan van de Dollardboezem in de late middeleeuwen en de 16^e eeuw werden de ondergelopen gebied met dijken opnieuw teruggewonnen (Molema *et al.* 2010).

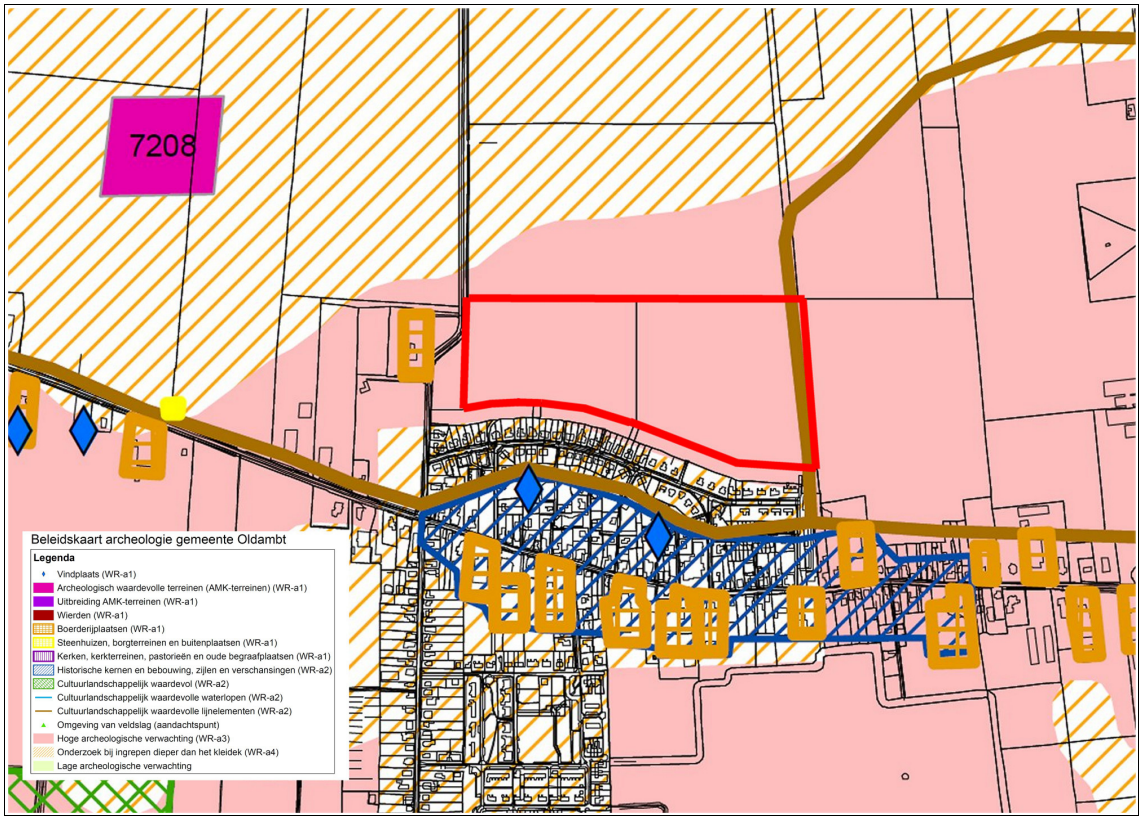

Figuur 11: Finsterwolde, Zonnepark: uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Oldambt. Het plangebied is rood omlijnd. Het heeft een hoge verwachting. Bron: Nota Archeologie Gemeente Oldamt 2010.

3. Advies (KNA 4: VS07)

belangrijkste resultaten
Plangebied Finsterwolde, Zonnepark ligt op een grondmorenerug (glaciale rug), op hoger gelegen gronden. Omstreeks het einde van het neolithicum verdronk het gebied rondom het onderzoeksgebied in een uitgestrekt veenmoeras. Het plangebied bleef op een hoger gelegen gebied, op een glaciale rug en vanaf 1500 vC was de rug geïsoleerd komen te liggen in het uitgestrekte veenmoeras. Door een stijgende zeespiegel in latere perioden werd het veenmoeras teruggedrongen door de zee. Omstreeks 800 nC lag het restant van de rug als een eiland ten westen van kwelder en getijdengebied, het overstromingsgebied van de zee. Vanaf de 10e/11e eeuw is in Finsterwolde een veenontginningsnederzetting aanwezig.

archeologisch verwachtingsmodel
Uit het bureauonderzoek blijkt dat de onderzoekslocatie een hoge trefkans kent voor vindplaatsen uit de steentijd en late middeleeuwen. Het onderzoeksgebied bevindt zich op een glaciale rug die deel uitgemaakt van een uitgestrekt dekzandgebied dat is afgedekt met een holoceen kleidek. Eventuele grondsporen zullen in de top van het pleistocene zand liggen. Van bewoning uit de late middeleeuwen kunnen onder meer scherven aardewerk en puin gevonden worden. Deze zullen aan of nabij het maaiveld liggen, eventueel afgedekt door een laag klei uit de Dollard. Archeologische grondsporen kunnen zijn aangetast door het gebruik van het terrein als landbouwakker.

Tabel 3: Finsterwolde, Zonnepark: specificatie archeologische verwachting.

datering:	Steentijd en late middeleeuwen/nieuwe tijd
complextype:	basiskamp/-nederzetting en (veenontginnings-)nederzetting
omvang:	onbekend
diepteligging:	In de top van het pleistocene zand en direct onder de bouwvoor
gaafheid en conservering:	onbekend
locatie:	hele terrein
uiterlijke kenmerken:	scherven aardewerk, bot, bewerkt vuursteen
mogelijke verstoringen:	Onbekend; mogelijk door akkerbewerking, maar geen kabels/leidingen binnen het terrein aanwezig

selectie-advies door senior KNA-prospector drs. C.R.C. Schamp
Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt een archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen. Het archeologisch vervolgonderzoek dient te bestaan uit een inventariserend veldonderzoek – verkennende fase ter toetsing van het verwachtingsmodel dat met deze bureaustudie is vastgesteld. Een verkennend booronderzoek levert naar verwachting meer informatie op over de aanwezigheid van archeologische resten en de aard, ouderdom, diepte en gaafheid daarvan.

Het bovenstaande betreft een advies. Het is aan de gemeente Oldambt (Mevr. E. Flooren) om te bepalen of zij dit advies overneemt.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geo-informatie en ICT.

Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en Bewoning vanaf de Laatste IJstijd tot nu. P.C. Vos, J. Bazelmans, H.J.T. Weerts en M.J. van der Meulen. Amsterdam 2011.

STIBOKA. 1989. Bodemkaart van Nederland: Schaal 1: 50.000: Toelichting bij kaartblad 8 West Nieuweschans. Plus bijbehorend kaartblad. *Wageningen: Stichting voor Bodemkartering*.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [Archis3].

Feikens J.F. en J.P. Koers. 2016. Bewoning in het Oldambtster veen. In: *Duvekoater* 57 (april 2016).

Jong. M. de, 2013. Kerkeweg 3 te Finsterwolde (gemeente Oldambt). Een archeologisch bureauonderzoek. *Libau rapport 13-213*, Groningen.

Kadata via www.kadaster.nl. Topografische Kaart 1:25.000 van Topografische Dienst Kadaster, Emmen 2013.

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4 www.SIKB.nl. Centraal College van Deskundigen Archeologie, 2016.

Molema, J., M. de Jong, M. Rooke & A. Mennens-Van Zeist, 2010. Nota Archeologie Gemeente Oldambt. Libau, Groningen.

Paleogeografische Kaarten van Nederland, tweede generatie (versie 2.0). P. Vos & S. de Vries. Deltares, Utrecht 2013. Op 11 april 2014 gedownload van www.archeologieinnederland.nl.

Schorn, E.A. 2014. Inventariserend Veldonderzoek karterende fase Kerkeweg 3 te finsterwolde. *Archeodienst rapport 375*, Zevenaar.

Velde, van der I. 2016. Goldhoorn 27 te Finsterwolde, gemeente Oldambt. Een Archeologisch Bureauonderzoek.

Vos, P. & S. de Vries. *Paleogeografische Kaarten van Nederland, tweede generatie (versie 2.0)*. Deltares, Utrecht 2013. Op 11 april 2014 gedownload van *www.archeologieinnederland.nl*.

Lijst van figuren en tabellen

Figuren

1 Topografische kaart 1:25.000
2 Foto plangebied
3 Luchtfoto Google-Earth
4 Hoogtekaart AHN2
5 Paleogeografische kaarten
6 Geomorfologische kaart
7 Bodemkaart
8 Pleistocene ondergrond
9 Archeologische kaart
10 Topografische kaarten uit 1822, 1850, 1908 en 1953
11 Archeologische beleidskaart

Tabellen

1 Administratieve gegevens
2 Archeologische waarden rondom het plangebied
3 Specificatie archeologische verwachting

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Archeologische periodes

paleolithicum:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC
mesolithicum:	
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC
neolithicum:	
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC
bronstijd:	
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC
ijzertijd:	
ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
ijzertijd midden:	500 - 250 vC
ijzertijd laat:	250 - 12 vC
romeinse tijd:	
romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
middeleeuwen:	
middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
nieuwe tijd:	
nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
nieuwe tijd C:	1.850 – heden

Vos ecologisch onderzoek

Altenaweg 22
9321 XE Altena
Tel. 050 - 7503817

Aan: Ekwadraat BV
t.a.v. mw K. Cnossen
Postbus 827
8901 BP Leeuwarden

Betreft: Quickscan flora & fauna zonnepark en plukbos Finsterwolde

Geachte mevrouw Cnossen,

Met deze brief rapporteer ik over de resultaten van de ecologische quickscan ten behoeve van de aanleg van een zonnepark, plukbos en wandelpad te Finsterwolde. In het kader van de ruimtelijke procedure is een onderzoek naar de flora en fauna nodig. De werkzaamheden hebben mogelijk effect op beschermde flora en fauna, op houtopstanden en op beschermde natuurgebieden. Naast soorten die bijzondere bescherming genieten, geldt er een algemene zorgplicht om planten en dieren niet onnodig te verstoren. Daarom dienen flora en fauna en eventuele negatieve effecten in kaart gebracht te worden om deze te kunnen toetsen aan de natuurwetgeving.

Plan- en studiegebied
Het plangebied is 15 ha groot. Daarvan wordt 10 ha gebruikt voor het opstellen van zonnepanelen. Op de overige 5 ha wordt een plukbos met wandelpad aangelegd. Momenteel bestaat het uit agrarisch grasland, omringd en doorsneden door een aantal sloten.

Het plangebied grenst aan de noordkant van Finsterwolde. De zuidgrens wordt gevormd door de groenstrook aan de H.J. Siemonsstraat. Aan de westzijde wordt het begrensd door de Westbaan en het parkeerterreintje dat hier ligt. De noordgrens is een watergang. De oostgrens loopt door het grasland en hier stond ten tijde van het veldbezoek een schrikdraadje.

Het plangebied ligt in de provincie Groningen. Voor inventarisatiedoeleinden wordt een indeling in uurhokken (5x5 km) en kilometerhokken gebruikt om de verspreiding van soorten en vegetaties in kaart te brengen. Het plangebied en de directe omgeving daarvan ligt in kilometerhok 268-580 en voor een klein deel in 269-580 (Atlasblok 08-42).

Methode
Het onderzoek bestaat uit een veldonderzoek op de locatie en bureaustudie. Op 26 juni 2017 is het plangebied bezocht en is de aanwezigheid van natuurwaarden in kaart gebracht. Aangetroffen beschermde plant- en diersoorten zijn genoteerd.

Het veldonderzoek is een momentopname. Verder is aan de hand van literatuur en gegevens van verschillende instanties is onderzoek gedaan om een beeld van de natuurwaarden van het plangebied aan te vullen. Er is daartoe een globale rapportage opgevraagd bij de Nationale Database Flora & Fauna (NDFF). Bronnen zijn verder o.a.: telmee.nl, bodemdata.nl, ahn.nl, verspreidingsatlas.nl en www.vogelatlas.nl.

Resultaten

Biotoop
Het plangebied bestaat uit grasland en wordt doorsneden door drie sloten. Om het plangebied heen liggen aan drie zijden sloten. Het grasland is een voedselrijke raaigrasweide en heeft toch een vrij hoge bedekking aan kruiden, zoals Witte klaver, Paardenbloem, Brede weegbree en Kruipende boterbloem. Het wordt blijkens sporen en mest beweid door runderen en (deels of geheel) bemest door koeienmest uit te rijden. Tijdens het veldbezoek waren er geen runderen aanwezig. Wel foerageerden er veel boerenzwaluwen, enkele huiszwaluwen en vlogen er diverse algemene soorten vlinders.

De sloten bevatten weinig water en stonden deels droog, waarschijnlijk samenhangend met het droge voorjaar. De sloten en slootranden zijn deels vermest, waardoor de slootranden vooral aan de westzijde begroeid zijn met ruige grassen en soorten als Grote brandnetel, Harig wilgenroosje en Haagwinde. Naar het oosten toe, vooral langs de drie sloten die het plangebied doorsnijden, is de vegetatie opener en bloemrijker, met ooievaarsbek en veel vlinderbloemigen, zoals Veldlathyrus. Hier waren ook open en schrale plekjes met mierennesten aanwezig.

Aan de zuidzijde, buiten het plangebied ligt een groenstrook met hoog opgaande bomen en een dichte struiklaag. De boomlaag wordt gedomineerd door Gewone es, verder komen soorten voor als meidoorn, Rode Bes en iep. Deze groenstrook wordt plaatselijk intensief gebruikt. Op enkele plaatsen hebben aanwonenden de ondergroei weggekapt en de strook bij hun tuin getrokken. Op andere plaatsen loopt een pad, waarlangs men de hond uitlaat en het gebied wordt gebruikt om te spelen (bijvoorbeeld hutten bouwen). Op de grens van het plangebied en de groenstrook loopt een graspad, dat de verschillende sloten kruist door middel van planken.

Vaatplanten, (korst)mossen en paddenstoelen
Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat er geen beschermde soorten hogere planten en (korst)mossen uit de omgeving van het plangebied bekend zijn. Wel komen er twee plantensoorten van de Rode lijst voor. Een soort die mogelijk in het beweide grasland voor kan

komen, is Kamgras (Rode Lijst-gevoelig). Deze en andere Rode-Lijstsoorten zijn echter niet aangetroffen. In het plangebied komen algemene plantensoorten en (korst)mossen voor.

Volgens de NDFF komen er in de omgeving drie paddenstoelsoorten van de Rode Lijst voor. Het plangebied wordt voor deze soorten niet geschikt geacht vanwege de voedselrijkdom van het grasland en de slootoevers.

Vleermuizen
Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de kilometerhokken slecht tot redelijk zijn onderzocht op vleermuizen. Er komen tenminste 2 à 3 soorten voor, waarvan één van de Rode Lijst. Soorten die in deze omgeving te verwachten zijn, zijn Gewone en Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Deze soorten verblijven in gebouwen. Daarnaast kan de Ruige dwergvleermuis ook verblijven in boomholten en spleten. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet uit te sluiten in de groenstrook, maar liggen waarschijnlijk in de bebouwing. De groenstrook vormt een aantrekkelijk foerageergebied voor vleermuizen en zou kunnen functioneren als vliegroute.

Overige zoogdieren
In de NDFF zijn 13 soorten zoogdieren bekend, waarvan 10 met een beschermde status en waarvan voor 3 geen provinciale vrijstelling geldt. Eén soort staat op de Rode Lijst. In de omgeving van het plangebied komen algemene soorten zoogdieren voor. In de aangrenzende boomsingel kan de Eekhoorn voorkomen. De Steenmarter verblijft mogelijk binnen de bebouwing en kan jagen binnen het plangebied. Voor de Waterspitsmuis (RL-KW) is het plangebied niet geschikt en andere niet-vrijgestelde soorten worden op basis van de bekende verspreiding uitgesloten.

Vogels
In de NDFF zijn 46-49 soorten broedvogels bekend, waarvan 8-10 van de Rode Lijst. Boven het plangebied foerageerden Boerenzwaluw en Huiszwaluw (beiden RL-GE), die in of aan bouwwerken broeden. In Finsterwolde zijn de Huismus (RL-GE) en Gierzwaluw waargenomen, die in gebouwen broeden. De Roodborsttapuit was aanwezig in de ruige vegetatie rond het parkeerterreintje aan de westzijde en heeft daar mogelijk gebroed. Het plangebied maakt deel uit van een groot, zeer open akkerbouwgebied, waarin de Grauwe kiekendief (RL-EB) als broedvogel voorkomt. Tijdens het veldbezoek zong een Veldleeuwerik (RL-GE) in het grasland ten noordoosten van het plangebied.

In de groenstrook waren de soorten Merel, Grote lijster en Zwartkop aanwezig. Jaarrond beschermde nesten van Buizerd en Sperwer zijn in de groenstrook niet aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten in het plangebied zijn uitgesloten.

Amfibieën en reptielen
In de omgeving van het plangebied komen tenminste 3 algemene soorten amfibieën voor. Streng beschermde soorten amfibieën en reptielen zijn uitgesloten op basis van de bekende verspreiding en biotoop.

Dagvlinders
In de omgeving zijn Groot dikkopje (RL-GE), Keizersmantel (RL-VN) en Grote weerschijnvlinder (RL-EB) waargenomen. Bij de eerste soort gaat het om individuen die bij een lokale populatie horen. Mogelijk geschikt leefgebied is er voor deze soort in het plangebied in de slootranden van de drie sloten die door het oostelijke deel van het plangebied lopen, maar de ligging in zeer open gebied maakt de kans daarop klein. De andere twee soorten betreft zwervende individuen waarvoor het plangebied en de omgeving daarvan weinig geschikt is als biotoop.

Overige soortgroepen
In de omgeving van het plangebied komen algemene soorten vissen en ongewervelde dieren voor. Van de sprinkhanen is één Rode-Lijstsoort bekend. Het parkeerterreintje aan de westzijde is vanwege het open karakter en de bloemrijke ruigte een aantrekkelijk leefgebied voor sprinkhanen. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de bekende verspreiding en het biotoop.

Beschermde gebieden
Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Waddenzee (Dollard) ligt op meer dan 5 km afstand ten noorden van het plangebied.

In het provinciale Natuurbeheerplan 2017 is het gebied aangegeven als *Leefgebied droge dooradering/ A01.02 Akkerfaunagebied*. Het plangebied ligt in de overgang tussen het bebouwde gebied met opgaande beplanting en het zeer open akkerlandschap tussen Finsterwolde en de Dollard. Het is voor het bevorderen van soorten van het *Leefgebied droge dooradering* belangrijk om bomen, struwelen en ruigte/randen te creëren en/of in stand te houden door periodiek onderhoud uit te voeren. Ook het beheer van perceelranden (met name die aan de zuidkant gelegen en) grenzend aan de dooradering kan van groot belang zijn voor deze soorten. Een kruidenrijke rand of ruigte langs een landschapselement komt bijvoorbeeld de vegetatieheterogeniteit ten goede en voor veel soorten daarmee foerageer- en voortplantingsgeschiktheid.

Kenmerkende vogelsoorten van de droge dooradering zijn zowel soorten die in deze elementen broeden (zoals Patrijs, Geelgors, en Braamsluiper), als soorten die tijdens de trek of overwintering afhankelijk zijn van deze elementen omdat er tal van voedselbronnen aanwezig zijn in de vorm van eetbare vruchten en zaden. Vleermuizen gebruiken de droge dooradering als oriëntatie tijdens verplaatsingen tussen rust- en foerageergebied. Voor het voorkomen van amfibieën (kikkers, salamanders en padden) is de aanwezigheid van poelen van groot belang.

Werkzaamheden
Voor de aanleg van het plukbos, het wandelpad en de opstelling van de zonnepanelen is grondwerk nodig en worden sloten (gedeeltelijk) gedempt. Tijdens de werkzaamheden is er uitstraling van geluid, trillingen en verstorende aanwezigheid van mensen en machines. Er is bij het beoordelen van de effecten uitgegaan van werkzaamheden tijdens de daglichtperiode.

Effecten
Overtreding van de Wet Natuurbescherming is aan de orde als afbreuk wordt gedaan aan de populaties van beschermde dieren en het doden van individuen of het vernietigen van nesten en vaste verblijfplaatsen. Voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën die in de Wet Natuurbeheer zijn opgenomen, geldt een provinciale vrijstelling in het kader van ruimtelijke inrichting.

- Bij werkzaamheden tijdens de broedperiode kunnen nesten van broedende vogels worden beschadigd of vernietigd. De werkzaamheden moeten daarom bij voorkeur buiten de broedperiode worden gepland. Wanneer in de broedperiode gewerkt wordt, moet voorafgaand het gebied ongeschikt zijn gemaakt voor broedvogels, zodat vogels er niet gaan broeden;
- Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten mits de werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie 's nachts niet wordt verlicht;
- Negatieve effecten op het Groot dikkopje zijn niet uit te sluiten, maar de kans dat deze soort zich er voortplant, is klein. In de nieuwe situatie kunnen maatregelen genomen worden om het leefgebied van dagvlinders te verbeteren;
- Als gevolg van de werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende soorten planten, zoogdieren, amfibieën en ongewervelde dieren worden verstoord, beschadigd/verwond of gedood. Effecten op populatieniveau zijn uitgesloten;
- Het project heeft een lokale uitstraling. Effecten op beschermde natuurgebieden zijn uitgesloten.

Conclusie en advies
Negatieve effecten op beschermde planten en dieren zijn uitgesloten, mits er gewerkt wordt overdag en buiten de broedperiode en de locatie 's nachts niet wordt verlicht. Wanneer er tijdens de broedperiode gewerkt moet worden, wordt geadviseerd om dit te laten begeleiden door een ecoloog. Dit moet tijdig gebeuren, omdat al voorafgaand aan de broedperiode maatregelen nodig kunnen zijn.

Zorgplicht: vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgplicht. Het verstoren, verwonden of doden van dieren (en planten) moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Wanneer er bijvoorbeeld amfibieën worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen deze het beste worden opgepakt en verplaatst naar een plek in de omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Aanvullend advies
Dit advies is vanuit de natuurwetgeving niet verplicht, maar door het uitvoeren van de volgende maatregelen kan de flora en fauna in het gebied verder versterkt worden:

- Bij het veldbezoek is opgevallen dat het grasland al relatief kruidenrijk is en een belangrijk foerageergebied vormt voor insectenetende vogels. Voor het beheer van de ondergrond rond de zonnepanelen wordt geadviseerd om dit door middel van (schapen)begrazing uit te voeren en te stoppen met extra bemesting. Hierdoor kan het grasland langzaam verschralen en neemt de waarde voor flora en fauna toe;
- Het plukbos is een verrijking van de biodiversiteit. Gezien de aanwezigheid van de hoge boomsingel is een groot aandeel struiken en lage bomen een aanwinst. Een amfibieënpoel zou op deze plek de natuur kunnen versterken als voortplantingsplek voor amfibieën, libellen en andere waterdieren. Het is dan van belang om de poel zoveel mogelijk in de zon te liggen (misschien situeren in het zonnepark?);
- Het plukbos past goed in het beheertype *Leefgebied droge dooradering* uit het *Natuurbeheerplan van de Provincie Groningen*. Subsidie krijgt men echter alleen als men deel uitmaakt van een agrarisch collectief en er voldoende soorten aanwezig zijn. Samenwerking op dit vlak kan tot meerwaarde leiden.

Met vriendelijke groet,
Namens Vos Ecologisch Onderzoek,

drs. P.G. Vos

Kristel Cnossen

Van: De Digitale Watertoets <noreply@dewatertoets.nl>
Verzonden: vrijdag 23 juni 2017 15:36
Aan: Kristel Cnossen
Onderwerp: Bevestiging van de Watertoets : 20170623-33-15529
Bijlagen: 33.jpg; logo_33.jpg

Geachte heer/mevrouw ,

U heeft een digitale watertoets uitgevoerd op de website www.dewatertoets.nl. De toets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van Waterschap Hunze en Aa's. In de bijlage vindt u de documentatie die bij de toets hoort. Wij verzoeken u de bijlagen goed door te nemen. Naast een samenvatting van de toets, treft u één van de volgende documenten aan afhankelijk van de procedure die u heeft doorlopen:

- paragraaf geen waterschapsbelang
- standaard waterparagraaf korte procedure
- uitgangspuntennotitie normale procedure

De volgende bestanden zijn aangemaakt bij deze toets:

Toetsresultaat download
Samenvatting download

Mocht u vragen hebben over deze toets dan kunt u contact opnemen met het waterschap.

met vriendelijke groet,

Waterschap Hunze en Aa's
postbus: 195
postcode: 9640 AD
plaats: Veendam
telefoon: 0598 693800

WATERSCHAP Hunze en Aa's

Disclaimer
De informatie in dit e-mail bericht (inclusief informatie in bijlagen) is uitsluitend bestemd voor het gebruik door de geadresseerde. Indien u deze e-mail per ongeluk ontvangt, verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de opsteller daarvan, het bericht te vernietigen en de inhoud daarvan niet te gebruiken of aan derden te openbaren.

datum 23-6-2017
dossiercode 20170623-33-15529

Samenvatting watertoets (Korte procedure)

In dit document vindt u een samenvatting van de door u ingevulde gegevens op de website www.dewatertoets.nl. De toets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van waterschap Hunze en Aa's. Op basis van deze toets kunt u de Korte procedure volgen. Dit houdt in dat u direct door kunt gaan met de planvorming van uw plan, waarbij u de standaard waterparagraaf aan het plan toevoegt.

PLAN: zonnepark Finsterwolde

Algemene projectgegevens:

Projectomschrijving:
Op een perceel landbouwgrond aansluitend aan de bebouwde kom van Finsterwolde wordt een zonnepark van 10ha aangelegd. Rondom het zonnepark wordt rondom een groenzone aangelegd met een oppervlakte van 5ha. Voor het realiseren van het zonnepark wordt een omgevingsvergunning aangevraagd inclusief ruimtelijke onderbouwing. Deze ruimtelijke onderbouwing is nog niet klaar. Deze zal u z.s.m. in concept worden toegezonden. De zonnepanelen worden op stellages geplaatst. De grond zelf blijft onbebouwd en wordt beweid door schapen
Oppervlakte plangebied:
241517 m2
Toename verharding in plangebied:
{verhardingtoename}

Aanvrager / initiatiefnemer:
Naam: mw. K. Cnossen - van Esveld
Organisatie: Ekwadraat
Postadres: Postbus 827
PC/plaats: 8901 BP Leeuwarden
Telefoon: 088-4000544
Fax:
E-mail: cnossen@ekwadraat.com

Gemeente Oldambt
Contactpersoon mw. L. Hut
Telefoon: 0597) 48 20 00
E-mail: lammechien.hut@gemeente-oldambt.nl

Ingevoerde plan gegevens

Heeft u een kaartlaag geraakt?

nee

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied?

Oldambt

Toetsvragen:

1) 1) Betreft het plan een m.e.r., structuurvisie, bestemmingsplan buitengebied, een conserverend bestemmingsplan stedelijk gebied of gaat het om een wijziging van de bestemming of functie, zonder fysieke aanpassing van het bestaande plan?
Antwoord: nee

Vervolgvragen:

2) Neemt in het plan het totale verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500 m2 in het landelijk gebied of met 150 m2 in het stedelijk gebied?
Antwoord: nee

3) Omvat het plan een afkoppeling van bestaand verhard oppervlak waarvan het hemelwater op een ander oppervlaktewater wordt geloosd dan waar voorheen de overstort van het gemengde stelsel op loosde?
Antwoord: nee

4) Wordt het afvalwater op een ander of nieuw overnamepunt aangeboden?
Antwoord: nee

5) Wil men voor het plan het waterpeil wijzigen?
Antwoord: nee

6) Omvat het plan een renovatie van rijkswegen en/of provinciale wegen?
Antwoord: nee

7) Worden in het plan wijzigingen in het oppervlaktewatersysteem aangebracht?
Antwoord: nee

De WaterToets 2014

datum 23-6-2017
dossiercode 20170623-33-15529

STANDAARD WATERPARAGRAAF - KORTE PROCEDURE

U heeft het Waterschap Hunze en Aa's geïnformeerd over het plan *zonnepark Finsterwolde* door gebruik te maken van de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Korte procedure van de watertoets is doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap Hunze en Aa's een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van deze standaard waterparagraaf.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.

Bij eventuele aanpassingen van het plan die van invloed zijn op de waterhuishouding moet met het waterschap overlegd worden. Mogelijk zijn de aanpassingen reden om voor het aangepaste plan nogmaals de Digitale watertoets uit te voeren.

PLAN: zonnepark Finsterwolde

Algemene projectgegevens:

Projectomschrijving:
Op een perceel landbouwgrond aansluitend aan de bebouwde kom van Finsterwolde wordt een zonnepark van 10ha aangelegd. Rondom het zonnepark wordt rondom een groenzone aangelegd met een oppervlakte van 5ha. Voor het realiseren van het zonnepark wordt een omgevingsvergunning aangevraagd inclusief ruimtelijke onderbouwing. Deze ruimtelijke onderbouwing is nog niet klaar. Deze zal u z.s.m. in concept worden toegezonden. De zonnepanelen worden op stellages geplaatst. De grond zelf blijft onbebouwd en wordt beweid door schapen
Oppervlakte plangebied:
241517 m2
Toename verharding in plangebied:
{verhardingtoename}

Aanvrager / initiatiefnemer:
Naam: mw. K. Cnossen - van Esveld
Organisatie: Ekwadraat
Postadres: Postbus 827
PC/plaats: 8901 BP Leeuwarden
Telefoon: 088-4000544
E-mail: cnossen@ekwadraat.com

Gemeente Oldambt
Contactpersoon mw. L. Hut
Telefoon: 0597) 48 20 00
E-mail: lammechien.hut@gemeente-oldambt.nl

Waterschap

Boy de Vries
Beleidsmedewerker Planvorming

T (0598) 69 3409 B.de.Vries@hunzeenaas.nl

Geachte mw. K. Cnossen - van Esveld,

Het klimaat is aan het veranderen. De gevolgen zijn ook in onze omgeving merkbaar. Regenbuien worden extremer. Er valt in een korte periode meer regen, maar ook nattere winters en drogere zomers komen steeds vaker voor. Ook stijgt de zeespiegel, waardoor waterafvoer naar zee minder eenvoudig wordt en dijken moeten worden verhoogd. Op sommige plaatsen in ons beheergebied hebben we te maken met bodemdaling. Ook bij ruimtelijke plannen dient men hiermee rekening te houden. Gevolgen van extreme neerslag- gebeurtenissen mogen geen wateroverlast veroorzaken, er moet voldoende water zijn ingeval van lange perioden met droogte en het watersysteem dient voldoende veilig te zijn.

Op grond van artikel 12 uit het besluit ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterschap Hunze en Aa's beoordeeld wat de invloed van het plan op de waterhuishouding is en geeft een wateradvies.

Waterparagraaf

In het kader van de ontwikkelingen van dit plan dient overleg gevoerd te worden met waterschap Hunze en Aa's. De wijze waarop de aanvrager het waterschap informeert over ruimtelijke plannen en om advies vraagt, hangt sterk af van de aard van het plan. In de waterparagraaf dienen de keuzes in ruimtelijke plannen ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd worden beschreven. Het wateradvies van het waterschap moet daarin zijn meegenomen.

Bij het opstellen van de waterparagraaf zijn ruimtelijk relevante criteria te onderscheiden in criteria die betrekking hebben op de locatiekeuze en in criteria die betrekking hebben op de inrichting van een ruimtelijk plan. In de waterparagraaf van het bestemmingsplan dienen zowel de huidige- als toekomstige relevante thema's worden beschreven. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de thema's die in de waterparagraaf kunnen worden meegenomen: veiligheid, wateroverlast, afvalwater & riolering, grondwater & ontwatering, peilen & drooglegging, waterkwaliteit & volksgezondheid, inrichting watersysteem, natuur & ecologie en bodemdaling.

Waterhuishoudkundige consequenties van een plan mogen niet op de omgeving afgewenteld worden. Het waterschap streeft er naar om de ingrepen binnen een peilgebied waterneutraal te houden. Wateraspecten die met een specifiek instrument geregeld kunnen worden, worden in de watertoets wel gesignaleerd maar niet geregeld. In het afgegeven advies wordt wel verwezen naar de regelstellende instrumenten zoals, de Keur van het waterschap, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen, Besluit bodemkwaliteit, peilbesluit, gemeentelijke verordening, watervergunning.

Thema wateroverlast

Het waterschap zorgt voor het functioneren van het watersysteem. Het watersysteem moet nu, maar ook op de lange termijn, goed functioneren. Het watersysteem moet zodanig zijn dat de inundatienormen niet worden overschreden bij toekomstige veranderingen zoals klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Dit is gebaseerd op het principe van niet-afwentelen zowel bestuurlijk, financieel en geografisch, in de tijd op elk schaalniveau. Er zijn landelijke werknormen (Nationaal Bestuursakkoord Water) opgesteld voor wateroverlast. Het gaat hierbij om wateroverlast, die ontstaat door inundatie vanuit oppervlaktewater als gevolg van lokale neerslag. De normen zijn uitgedrukt in de kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het maaiveld overschrijdt.

Grondgebruikstype Maaiveldcriterium Inundatienorm (1/jaar)
grasland 5% 1/10
akkerbouw 1% 1/25
hoogwaardige land- en tuinbouw 1% 1/50
glastuinbouwgebied 1% 1/50
bebouwd gebied 0% 1/100

Bovenstaande werknormen zijn gebaseerd op basis van de middenvariant van het klimaatscenario 2050 van het KNMI (klimaatscenario G).

In open water in stedelijk gebied kan water geborgen worden. De berging is afhankelijk van het oppervlak open water en de maximale toelaatbare peilstijging. In een situatie T=10 (T= herhalingstijd in jaren) wordt een geoorloofde peilstijging van 0,40 meter gehanteerd en ingeval van een T=100 (inclusief13% klimaatverandering) is dat afhankelijk van de laagst gelegen gronden in het stedelijk gebied, 0% van het bebouwd gebied mag inunderen. Hierbij moet opgemerkt worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere norm (nm. de norm van het grondgebruikstype grasland) van toepassing is dan het bebouwd gebied. Bepaalde gebieden kunnen zelfs aangewezen worden voor de tijdelijke opvang van water.

Bij stedelijke uitbreidingen of herstructureringen mag een toename van het verhard oppervlak niet resulteren in een extra belasting van het watersysteem, er moet waterneutraal gebouwd worden. Dit houdt in dat de initiatiefnemer voldoende maatregelen neemt om de versnelde waterafvoer, te compenseren. De initiatiefnemers van de uitbreiding van het verhard oppervlak moeten er voor zorgen dat ze voldoende compenserende maatregelen nemen.

Voor de berekening van de vereiste waterberging, om de toename van het verhard oppervlak te compenseren, wordt gebruik gemaakt van de regenduurlijnmethode. Met deze methode kan op basis van het oppervlak open water, de maximale peilstijging, de afvoernorm bij maatgevende afvoer, maatgevende buien en het maatgevende klimaatscenario op eenvoudige wijze inzichtelijk gemaakt worden hoeveel extra waterberging vereist is.

Voor stedelijke gebieden betekent dit concreet dat een regenbui van 89 mm in 24 uur opgevangen moet kunnen worden zonder dat de inundatienorm en de toegestane gebiedsafvoer wordt overschreden.

Als vuistregel hanteert het waterschap dat per m2 toename verhard oppervlak 80 liter extra waterberging gerealiseerd moet worden in het plangebied. In het definitieve wateradvies van het waterschap wordt een maatwerkberekening opgenomen voor de benodigde extra berging.

Thema afvalwater & riolering

De vergunningencheck van het Omgevingsloket geeft u nadere informatie over de vergunningplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Voor het toepassen van grond en baggerspecie in het oppervlaktewaterlichaam geldt een meldingsplicht op grond van het besluit Bodemkwaliteit. Meer informatie hierover kunt u vinden op de site van Meldpunt Bodemkwaliteit.

Informatie over het Activiteitenbesluit kunt u vinden op de Activiteitenbesluit internet module.

Samenwerking in de waterketen leidt tot een grotere doelmatigheid en verdergaande kwaliteitsverbetering van het oppervlaktewater. In een groot deel van het bestaand stedelijk gebied wordt het hemelwater en het afvalwater verzameld in een gemengd rioolstelsel. Via het gemengde stelsel wordt dit afvalwater getransporteerd naar de RWZI, waar het na zuivering geloosd wordt op het oppervlaktewater. Door het hemelwater gescheiden te houden van het afvalwater wordt het hemelwater niet vervuild en kan dit schone water behouden blijven voor het watersysteem. Ook is een vermindering van het volume afvalwater gunstig voor de capaciteit van de bestaande riolering, transportvoorzieningen en de RWZI. Het vrijkomende hemelwater na afkoppeling mag niet resulteren in een versnelde afvoer en het hemelwater mag in principe niet door diffuse bronnen zijn verontreinigd voordat het in het oppervlaktewatersysteem terecht komt.

Verontreiniging voorkomen
De invloed van diffuse bronnen op hemelwater moet zoveel mogelijk worden beperkt door het hanteren van de beleidsuitgangspunten in het landelijk emissiebeleid. Dit gaat volgens de trits voorkomen, scheiden en zuiveren. Door het gebruik van preventieve/ brongerichte maatregelen komt hemelwater met zo weinig mogelijk vervuilende stoffen of uitlogende materialen in aanraking en blijft het zo schoon mogelijk. Het uitgangspunt bij de invulling van deze zorgplicht is het gebruik van de beste beschikbare technieken. Alternatieve maatregelen zijn ook acceptabel, mits deze maatregelen aantoonbaar hetzelfde effect opleveren. Op grond van de huidige wet- en regelgeving is het niet de bedoeling om de zorgplicht volledig af te kaderen. De lozer mag zelf invulling geven aan de zorgplicht.

Mogelijke preventieve/brongerichte maatregelen zijn:

- - Bij nieuwbouw en renovatie zo weinig mogelijk uitlogende materialen zoals zink, koper en lood gebruiken. Alternatieven gebruiken heeft de voorkeur. De nationale pakketten duurzaam bouwen geven handvaten voor alternatieven;

- - Hondenuitlaatplaatsen aanleggen of mogelijkheid bieden of de verplichting in de apv opnemen om hondenpoep op te ruimen;
- - Afvalinzamelpunten plaatsen in woonbuurten, langs toegankelijke wegen voor burgers en op publieksintensieve locaties als pleinen en markten om zwerfvuil te voorkomen;
- - Autowasplaatsen aanleggen of autowassen op straat verbieden in de apv om menging van autowaswater met hemelwater te voorkomen;
- - De openbare ruimte zodanig inrichten dat onkruidgroei zo weinig mogelijk kans krijgt. Hiermee kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen worden voorkomen of beperkt. Het rapport "Handboek Bestrijdingsmiddelen in stedelijk gebied" gaat hierop in. Als de middelen toch gebruikt worden, dan moet de gebruiker maatregelen treffen om contact met hemelwater zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de methode voor Duurzaam Onkruidbeheer (DOB-methode);
- - Goten langs wegen vegen om onkruidgroei te voorkomen.
- - Op opslagplaatsen, tankputten en andere terreinen van bedrijven zo weinig mogelijk knoeien met stoffen;
- - Bij op- en overslag bulkpartijen bevochtigen om verwaaiing te voorkomen of beperken;
- - Luchtemissies van bedrijven verminderen of voorkomen om atmosferische depositie te beperken of te voorkomen;
- - Gladheidbestrijding effectief toepassen of beperken zolang de veiligheid dit toelaat. Gebruik middelen, die zo milieuvriendelijk mogelijk zijn.

Lozing van hemelwater op het oppervlaktewaterlichaam mag niet leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van dat oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast moet de lozing van hemelwater passen binnen de te bereiken waterkwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewaterlichaam of de functies van het gebied. Lozen op een oppervlaktewaterlichaam zonder één van de hierna aangegeven specifieke functies heeft de voorkeur boven lozen op een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam.

Kwetsbaar water
Op een aantal kwetsbare oppervlaktewaterlichamen staat waterschap Hunze en Aa's geen afvalwaterlozingen toe:

- Oppervlaktewaterlichamen met de functie zwemwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie drinkwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie natuur(waarde);
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie viswater;
- Oppervlaktewaterlichamen in een ecologisch gevoelig gebied;
- Kleine oppervlaktewaterlichamen met een geringe doorstroming.

Landelijk beleid
Voor de beoordeling van hemelwater, dat in contact is geweest met verontreinigde oppervlakken/activiteiten of schadelijke/verontreinigende stoffen, geeft de huidige Europese en landelijke wet- en regelgeving, het emissiebeleid en het vergunningen- en handhavingsbeleid van waterschap Hunze en Aa's het kader aan.

Hemelwater lozen op het vuilwaterriool is de minst gewenste en minst duurzame manier om het hemelwater af te voeren. Hemelwater mag alleen op het vuilwaterriool worden geloosd als de lozer het hemelwater niet kan hergebruiken of kan afvoeren via de bodem, het openbaar regenwaterstelsel, een oppervlaktewaterlichaam zonder een specifieke functie of een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam. Lozingen op de riolering vallen onder de bevoegdheid van de gemeente.

Alle agrarische bedrijven vallen onder het Activiteitenbesluit. Voor akkerbouwbedrijven gelden aanvullende voorschriften voor de toepassing van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. In het Activiteitenbesluit is een lozingsverbod opgenomen van verontreinigd hemelwater dat rechtstreeks afstroomt van het verharde erf naar het oppervlaktewater (=erfafspoelwater). Bij de inrichting van het plan moet rekeningen worden gehouden met de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Voor het Activiteitenbesluit geldt een meldingsplicht bij het waterschap.

Thema grondwater & ontwatering

Taken en verantwoordelijkheid
Ten aanzien van grondwater zijn de taken en verantwoordelijkheden verdeeld tussen burger, gemeente en waterschap. Perceeleigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast op hun eigen perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier).
Gemeente hebben een zorgplicht in het openbaar gebied en moeten maatregelen treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover gemeentelijke maatregelen doelmatig zijn en het niet de verantwoordelijkheid van de provincie of het waterschap is om maatregelen te nemen. Maatregelen die een gemeente kan nemen zijn het aanleggen van drainage , ontwateringssloten of hemelwaterriolering (grondwater mag niet geloosd worden op vuilwaterriolering).
Het waterschap is beheerder van het freatisch (ondiep) grondwater. Het beheer bestaat vooral uit toetsing, advies en

vergunningverlening voor kleine onttrekkingen.

Grondwater ordenend
Het functioneren van het grondwatersysteem moet als ordenend element meegenomen worden in de locatiekeuze en de inrichting van plannen. Bij de aanleg van nieuwe gebieden is het uitgangspunt dat wijzigingen in de grondwaterstanden niet mogen resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden. Dat kan tot gevolg hebben dat het oppervlaktewaterpeil niet gewijzigd kan worden of dat er daarvoor of daardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om grondwateroverlast in het plangebied te voorkomen.

Wateroverlast
Een te hoge grondwaterstand kan grondwateroverlast veroorzaken, bijvoorbeeld in de vorm van water in de kruipruimte. Te lage grondwaterstanden daarentegen resulteren in verdroging. Het verlagen van grondwaterstanden in bestaande bebouwde gebieden kan problemen geven wanneer er sprake is van houten funderingen en funderingen op klei. Zijn die aanwezig dan mogen de gemiddeld laagste grondwaterstanden (GLG) niet verder worden overschreden (niet nog lager worden). Ook de aanwezigheid van oude bomen verdient aandacht. Volwassen bomen kunnen afsterven als de ontwateringsdiepte snel en drastisch worden veranderd en verder verlaagd worden dan 1 m minus maaiveld. Oude bomen kunnen hun wortelstelsel niet meer aanpassen aan grote veranderingen in het grondwater. Tevens kunnen natuurgebieden in en rond het plangebied negatief beïnvloed worden wanneer het hydrologisch systeem veranderd. Het is dan ook belangrijk bij elk inrichtingsplan samen met het waterschap vanuit het bestaande watersysteem vast te stellen wat de huidige en gewenste grondwaterstanden zijn en of er sprake is van een nadelige beïnvloeding van de omgeving.

Normen
Bij een gewenste grondwatersituatie is er geen sprake van overlast en zijn de volgende ontwateringseisen richtinggevend. Voor verschillende typen grondgebruik gelden bij een halve maatgevende afvoer (een afvoer die 10 à 15 keer per jaar wordt overschreden) de volgende ontwateringsadviezen.

Advies ontwateringsdiepte grondgebruik:
- Woningen met kruipruimte: 0,7 m onder onderkant vloer;
- Woning zonder kruipruimte: 0,3 m onder onderkant vloer;
- Drijvende woningen: geen ontwateringseis;
- Woningen op (houten) palen: Er mag geen verdroging optreden, grondwaterstand mag niet verlagen en de paalkoppen moeten onder de gemiddeld laagste grondwaterstanden blijven;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) primair: 1,0 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) secondair: 0,7 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) weg op polystyreen-hardschuim: circa 0,3 m onder as van de weg;
- Gangbare tuin/plantsoen: 0,5 m onder maaiveld;
- Industrieterreinen: 0,7 m onder maaiveld.

Om de geadviseerde ontwateringsdiepte te realiseren moet het oppervlaktewaterpeil en het technisch ontwerp hier op afgestemd worden. Technische aspecten die van invloed zijn op de grondwaterstand zijn bodemtype, waterpeil, afstanden van waterlopen en drains en draindiepten. Als de gewenste grondwaterstanden niet te realiseren zijn met sturing in peilen, waterlopen en drainage of omdat aanpassing van de grondwaterstanden niet gewenst is door de negatieve beïnvloeding van de omgeving, bieden maatregelen als ophoging van het maaiveld, kruipruimteloos bouwen of een aangepaste inrichtingsvorm of een aangepaste functie wellicht een oplossing. Door creatief te zoeken naar van nature geschikte locaties dan wel aangepaste inrichtingsvormen (partieel ophogen van wegen en woningen, of minder gangbare vormen van woningen, wegen en tuinen) moet gestreefd worden naar een inrichting tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Geraakte kaarten in plangebied voor thema grondwater & ontwatering:

Gemiddeld Hoogste Grondwaterstanden

Om grondwateroverlast in woningen te voorkomen is een minimale ontwatering van 0,7 meter minus het maaiveld nodig. In het plangebied *{naam_plan (norm)}* is de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (plaatselijk) hoger dan op basis van deze ontwateringsnorm gewenst is. Woningbouw op deze plekken is zonder aanvullende maatregelen niet gewenst en zal resulteren in grondwateroverlast. Nader onderzoek naar de drooglegging en ontwatering is gewenst. De inrichting van dit gebied en de benodigde aanvullende maatregelen moeten afgestemd worden op dit nadere onderzoek.

Infiltratie

In het plangebied wordt de grondwaterstand lokaal beïnvloed door een neerwaartse grondwaterstroming (> 0.75 mm). Deze gebieden zijn meestal voldoende diep ontwatert en bieden mogelijkheden om hemelwater in de bodem te infiltreren, mits er geen sprake is van ondiepe slecht doorlatende lagen.

Slecht doorlatende bodemlagen

In het plangebied komen ondiepe slecht doorlatende bodemlagen voor. Dit kan resulteren in een schijngrondwaterspiegels waardoor hoge grondwaterstanden kunnen voorkomen. Door de aanleg van verticale drainage (bijvoorbeeld zand- of grondpalen) door de slecht doorlatende laag kan het overtollige ondiepe grondwater wegstromen naar de diepe ondergrond. Of er in dergelijke gebieden wel of geen infiltratie mogelijk is, is afhankelijk van de diepte en dikte van de slecht doorlatende bodemlaag en de voorkomende grondwaterstanden. Dit zal per situatie onderzocht moeten worden. Wellicht is infiltratie mogelijk door grondverbetering toe te passen en/of de slecht doorlatende laag te doorbreken. Hierbij moet echter wel beoordeeld worden dat deze maatregelen geen nadelige effecten hebben op omliggende terreinen en functies.

Thema oppervlaktewaterpeilen & drooglegging

Het uitgangspunt voor het operationele peilbeheer is het streven naar de gewenste grondwaterstand voor de verschillende functies en belangen. Het waterschap stelt voor het gehele beheersgebied peilbesluiten op waarin de te hanteren oppervlaktewater peilen worden vastgelegd. Een wijziging van een functie kan een reden zijn het peil te wijzigen, uitgangspunt hierbij is dat de peilwijziging niet mag resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden als gevolg van de door de peilwijziging opgetreden wijziging in de grondwaterstand. Het wijzigen van een peil moet vastgelegd worden in een peilbesluit.

Het gewenste peil kan bepaald worden op basis van de drooglegging en of op basis van het gewenste grondwaterregime (GGOR). Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het vastgestelde oppervlaktewaterpeil of het streefpeil ligt. Voor bebouwd gebied hanteert het waterschap voor het straatpeil een drooglegginsnorm van 1 meter en voor het bouwpeil (= vloerpeil van de begane grond) een norm van 1,30 meter. Deze drooglegginsnormen gelden bij het zomerstreefpeil.

Om water te kunnen bergen in extremere situaties is een stijging van het waterpeil toelaatbaar. Conform de landelijke werknormen mag in een situatie die 1/100 per jaar (inclusief 13% klimaatverandering) voorkomt in bebouwd gebied 0% inunderen, de toelaatbare peilstijging is in dergelijke situaties afhankelijk van de maaiveldhoogte. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere inundatienorm van toepassing is dan het bebouwd gebied.

Thema inrichting watersysteem

Het eigendom, beheer en onderhoud van alle oppervlaktewater en de bijbehorende infrastructuur ligt bij waterschap, gemeente of derden. Het waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar om het hoofdsysteem welke een belangrijke functie vervult in de aan- en afvoer van water in eigendom, beheer en onderhoud te hebben.

Naast het stelsel van hoofdwatergangen zijn er ook sloten aangewezen als schouwsloot. Schouwsloten vervullen een belangrijke functie in de detailwaterbeheersing en zijn meestal in eigendom bij gemeente en/of derden. Schouwsloten vallen onder de schouwverordening van het waterschap en moeten jaarlijks in november worden geschoond.

Met het dempen van sloten/watergangen neemt de potentiële bergingsruimte van oppervlaktewater af. Het dempen van sloten veroorzaakt hogere grondwaterstanden. In dit kader is een beleidsregel vastgesteld die het dempen van hoofdwatergangen, schouwsloten en overige sloten verbiedt. Het is onder andere verboden het profiel van hoofdwatergangen en schouwsloten te veranderen. Het dempen van sloten is alleen mogelijk onder de voorwaarden die zijn opgenomen in de beleidsregel Dempingen.

De vergunningencheck van het Omgevingsloket geeft u nadere informatie over de vergunningenplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Hoofdwatergang

Binnen het plangebied *{naam_plan (norm)}* zijn hoofdwatergangen van het waterschap gelegen. Aan weerszijden van alle hoofdwatergangen ligt een beschermingszone van 5 meter breed. Deze beschermingszone is ter bescherming van de hoofdwatergang. Deze beschermingszone moet worden gerekend vanaf de insteek. De beschermingszone langs hoofdwatergangen moet vrij blijven van obstakels. Obstakels kunnen bijvoorbeeld zijn: heggen, afrastering, bomen, schuttingen, schuurtjes, verharde paden. Binnen deze beschermingszone is voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden een watervergunning nodig. In de keur van het waterschap is aangegeven voor welke werkzaamheden een watervergunning noodzakelijk is.

Schouwsloot Binnen het plangebied *{naam_plan (norm)}* zijn schouwsloten gelegen. Schouwsloten zijn sloten die niet in eigendom zijn van het waterschap maar wel een belangrijke functie vervullen voor de ontwatering. Om deze ontwateringsfunctie goed te laten vervullen is het van belang dat een schouwsloot schoon is. De eigenaren van de schouwsloot zijn verplicht de schouwsloot jaarlijks schoon te maken, het waterschap ziet hier op toe. Schouwsloten mogen niet zonder toestemming van het waterschap gedempt worden, ook het profiel van een schouwsloot mag niet zonder toestemming gewijzigd worden. In de beleidsregel dempingen is aangegeven onder welke voorwaarden demping mogelijk is.

Thema inrichting natuur en ecologie

Bij de inrichting van het watersysteem dient er aandacht te zijn voor waterkwaliteit en ecologie. Van groot belang is het voorkomen van stilstaand water. In wateren met onvoldoende doorstroom mogelijkheden kunnen waterkwaliteitsproblemen ontstaan als vissterfte, blauwalg en de opeenhoping van drijfvuil. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met doorspoelmogelijkheden en moeten stilstaand water in watergangen voorkomen worden.

Tevens is een goede waterkwaliteit sterk afhankelijk van de mogelijkheid of water- en oeverplanten zich in voldoende mate kunnen vestigen en ontwikkelen. Ruimte voor natuurvriendelijke oevers met geleidelijke overgangen van nat naar droog is van groot belang voor het ecologisch functioneren van het watersysteem en het bieden van voldoende migratiemogelijken en leef- en fourageergebied voor planten en dieren.

Naast de inrichting is ook het beheer en onderhoud van invloed op het te behalen resultaat voor de natuur. Tijdens de voorbereiding van plannen moet ook nagedacht moeten worden over het uit te voeren toekomstig onderhoud en de daarbij behorende voorzieningen.

BETROKKENHEID waterschap Hunze en Aa's

Deze uitgangspuntennotitie is afgestemd op uw geselecteerd plangebied. Voor alle water gerelateerde onderwerpen die van toepassing zijn, zijn adviezen opgenomen in dit document.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets is het van belang om het waterschap te blijven betrekken en rekening te houden met de in dit document aangegeven adviezen. In de waterparagraaf van het plan moet aangegeven worden op welke wijze omgegaan wordt met de gegeven adviezen. Natuurlijk kunt u het waterschap altijd raadplegen voor overleg en nadere uitleg. De uitgewerkte waterparagraaf moet voorgelegd worden aan de beleidsmedewerker planvorming.

De WaterToets 2014

Landschappelijke notitie

Zonneweide Finsterwolde

Toelichting en onderbouwing van de landschappelijke inpassing

ROM3D
ENERGIE VOOR HET LANDELIJK GEBIED

Landschappelijke notitie

Zonneweide Finsterwolde

Toelichting en onderbouwing van de landschappelijke inpassing

29 augustus 2017

Opgesteld door:

ROM3D
Dorshorst 1a
7217 PH te Harfsen

ing. Mark Heebing – Mark.heebing@rom3d.nl
ing. Rik Olde Loohuis – Rik.oldeloohuis@rom3d.nl

In opdracht van:

F&S Solar

Ivanka Meuleman - meuleman@fs-email.de

Afbeelding omslag: Vogelvlucht Zonneweide Finsterwolde

Achtergrond

F&S Solar is voornemens een zonneweide te realiseren in de gemeente Oldambt. De locatie is ten noorden van de plaats Finsterwolde en gelegen op de overgang van de omsloten woonkern naar het open landschap. Op de onderstaande afbeelding is de locatie en ligging weergegeven. De zonneweide komt te liggen op de percelen kadastraal aangeduid is als FSW00H 352, 353 en deels 354. De zonneweide heeft een omvang van bruto 15 hectare.

Figuur 1- locatie Zonneweide Finsterwolde (bron google)

Van de totale oppervlakte á 15 hectare, wordt zo'n 3 hectare benut voor de landschappelijke inpassing en de verbinding met het dorp. In de zonneweide van bruto zo'n 12 hectare worden ruim 30.000 zonnepanelen geplaatst met een opgesteld vermogen van totaal +/- 8 MWp. Daarmee worden circa 2500 huishoudens van duurzame elektriciteit voorzien. Dit betekent dat met deze zonneweide een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de productie van duurzame energie in gemeente Oldambt. Het geeft daarmee invulling aan de doelstellingen conform het Energieakkoord Noord Nederland.

De zonneweide wordt gerealiseerd aan de rand van de kern van de plaats Finsterwolde op percelen die laatste jaren in gebruik zijn als grasland.

In deze notitie is aangegeven hoe de landschappelijke inpassing van de zonneweide wordt ingestoken.

Historisch gegroeide landschapsstructuur

De projectlocatie voor de zonneweide ligt op de overgang tussen de kern van Finsterwolde, de Dollardrand en het landschap dat aangeduid is al Wiede Leegte met een open karakter. Het landschap van de Wiede Leegte vertelt het verhaal van de inpoldering waarmee de mens de Dollard heeft teruggebracht tot zijn huidige omvang. Eeuwen lang is hier strijd gevoerd tegen het water. Het aanleggen van dijken en inpoldering heeft geleid tot het landschap zoals het vandaag de dag ervaren wordt.

(bron: Bestemmingsplan Buitengebied Oldbamt)

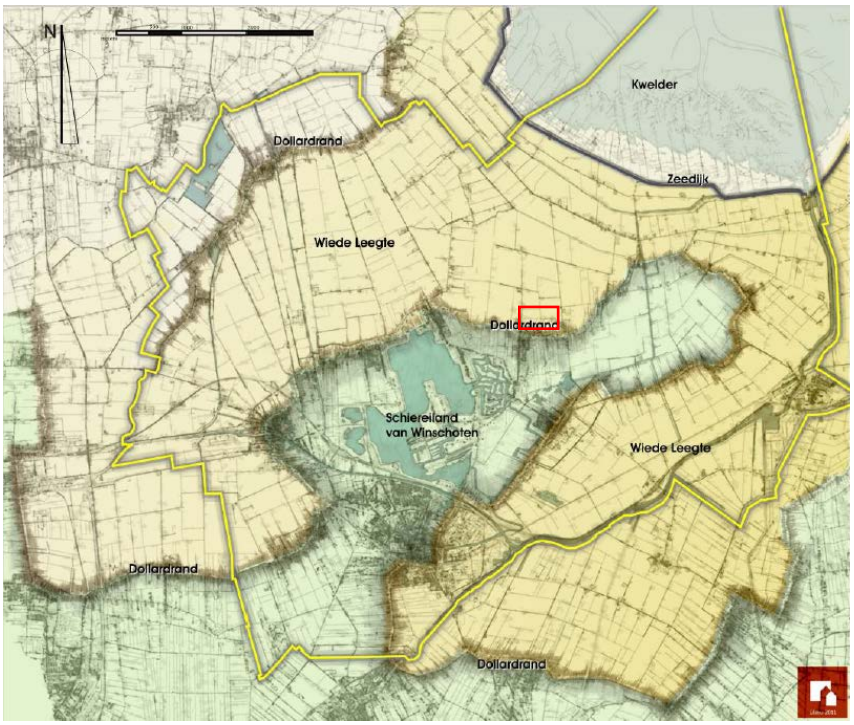

Figuur 2a – kwaliteitsonderlegger Oldambt

In het Oldambt is van oudsher de strokenverkaveling toegepast. Dit verkavelingspatroon bestaat al voor de Dollardoverstromingen en komt voort uit de Middeleeuwse veenontginningen. Bij de herontginning na de Dollardoverstromingen doen eigenaren hun rechten gelden en keert de strokenverkaveling terug hetgeen resulteert in kilometers lange smalle percelen. Het principe is veelvuldig toegepast omdat steeds meer land door inpoldering op de zee wordt heroverd. Zie figuur 2b. *(bron: Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt)*

Figuur 2b – Opgerekt strokenverkaveling vanuit Finsterwolde. Kaart 1850.

Vanaf de tweede helft van de achttiende eeuw wordt de strokenverkaveling niet meer toegepast. Mede onder invloed van investeerders van buiten het gebied krijgen nieuwe polders een moderne, rationele blokverkaveling. Vanaf het midden van de twintigste eeuw worden grootscheepse ruilverkaveling aangevraagd in het belang van meer efficiënte, agrarische bedrijfsvoering. In de jaren zeventig en tachtig worden de ruilverkavelingen voltooid. Door deze ingrepen is het oorspronkelijke cultuurlandschap met strokenverkaveling bij geheel vervangen door grootschalige, rationele blokverkaveling. Zie figuur 2c. *(bron: Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt)*

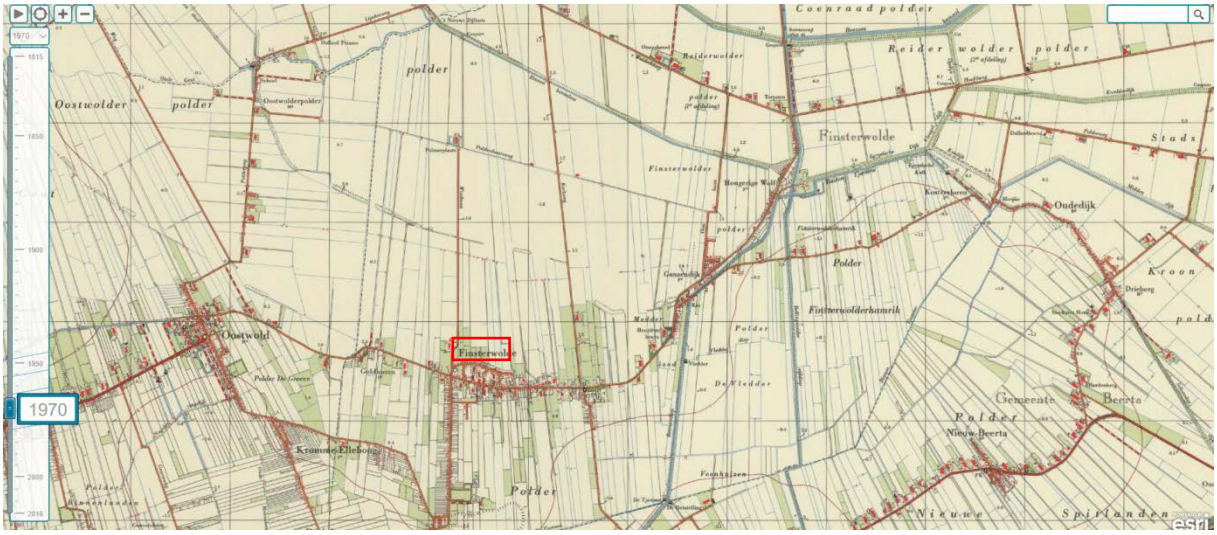

Figuur 2c – Opgerekt strokenverkaveling vanuit Finsterwolde. Kaart 1970.

De richting van de verkaveling is echter herkenbaar gebleven door de structuur van wegen en waterlopen. Op het schaalniveau van de dorpen heeft de ruilverkaveling geleid tot dorpsbosjes tegen de Dollardrand bij de dorpen.

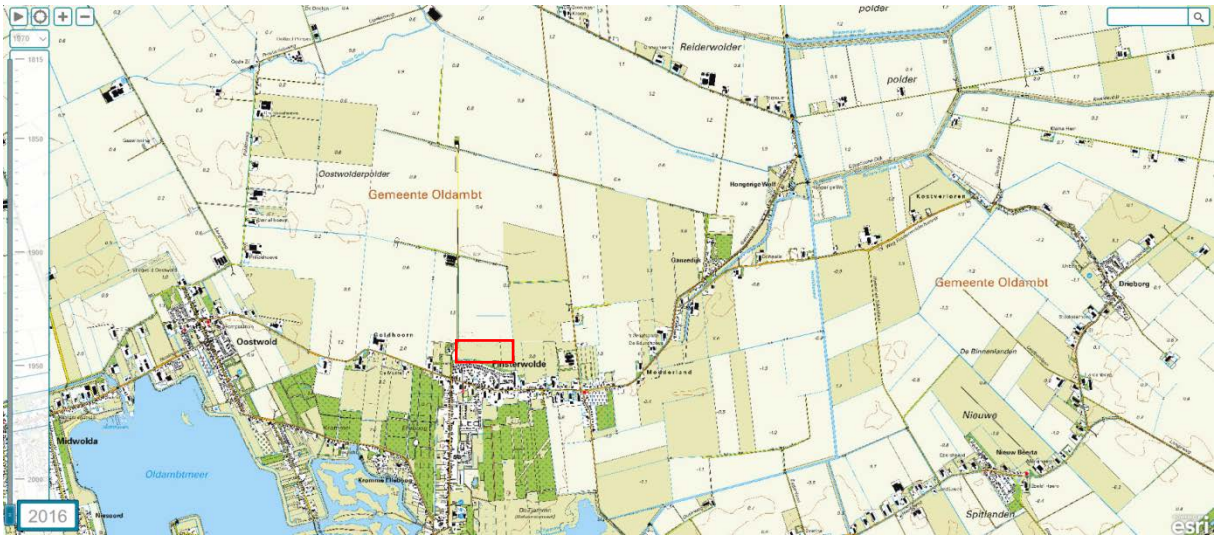

Figuur 2d – Bestaande situatie. Topografische kaart 2016.

Samenvattend zijn de kernkwaliteiten van het gebied nabij de projectlocatie:

- Opstrekkende verkaveling die steeds grootschaliger is geworden. Dit heeft geleidt tot een meer rationeel rechthoekig kavelpatroon.
- Openheid en overzicht aan de randen en buiten de kern van Finsterwolde.
- Rechtlijnige wegen en sloten die de hoofdstructuur bepalen en de openheid richting de Dollard accentueren.
- Landschappelijke beplanting die zich concentreert tegen de dorpskern aan.
- De realisatie van dijken heeft inpoldering mogelijk gemaakt en deze zijn nog steeds beeldbepalend in het huidige landschap

Gewenste situatie

In de gewenste situatie wordt een zonneweide van circa 15 hectare gerealiseerd. Daarbij is als uitgangspunt genomen om aan te sluiten bij de kernkwaliteiten van het gebied. Waar mogelijk zal gestreefd worden naar herstel van de cultuurhistorische waarden en principes die ten grondslag liggen aan het landschap.

Omwonenden hebben meerdere malen de gelegenheid gehad om te kunnen reageren op de plannen en hun inbreng is waar mogelijk meegenomen in de planvorming. Er heeft overleg plaats gevonden met het Bouwheerschap van de provincie Groningen waarbij gereageerd is op het schetsontwerp. Ook is de gemeente Oldambt intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van het ontwerp. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het ontwerp.

Concept

Het ontwerp van zonneweide Finsterwolde wordt toegelicht aan de hand van de volgende concepten:

- De stedenbouwkundige structuur
- De recreatieve structuur
- Het zonnepark
- De landschappelijke/ groene structuur

Per concept worden de belangrijkste overwegingen genoemd deze worden bij het ontwerp waar nodig verder toegelicht.

Stedenbouwkundige structuur

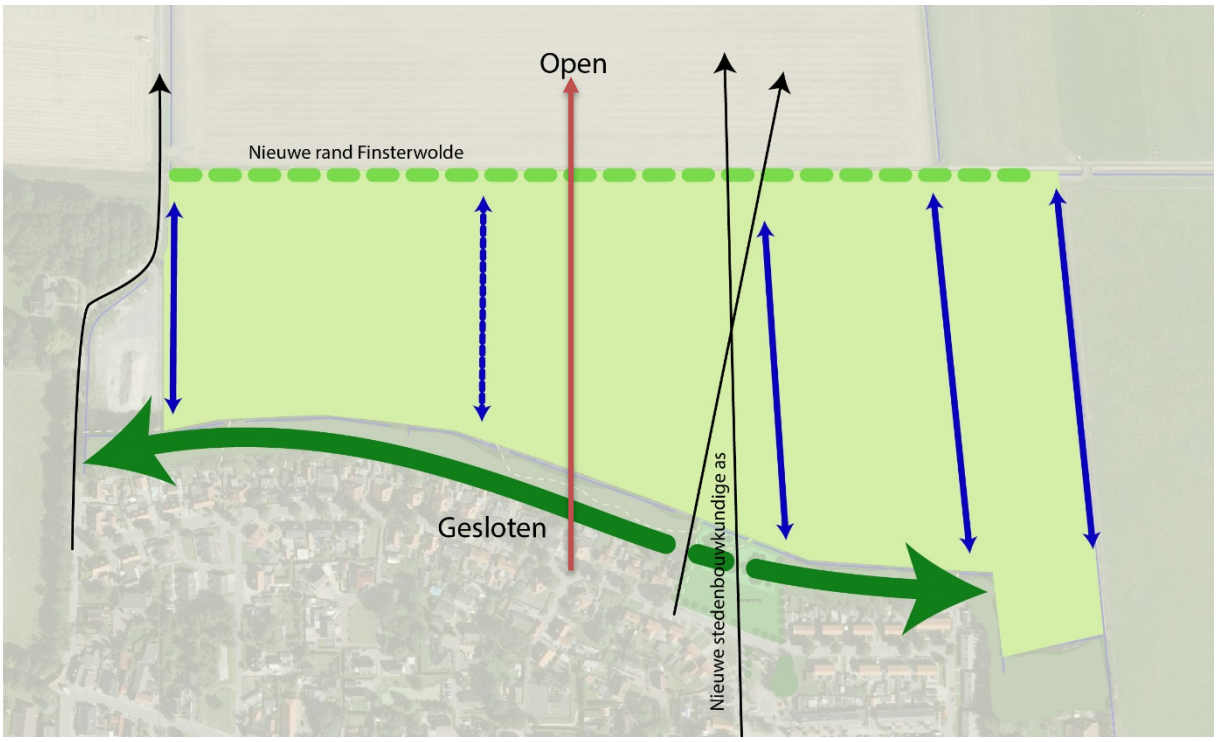

Figuur 3 – Concept stedenbouwkundige structuur

- Overgang van Finsterwolde (dicht) naar buitengebied (open)
- Visuele en functionele verbinding tussen Finsterwolde met het achterland
- Nieuwe stedenbouwkundige as (uitzichtsvenster) in het verlengde van de dorpshuisweg
    - De saneringen van de woningen aan de H.J. Simonsstraat bieden een kans om deze as te kunnen maken
- De noordrand van het zonnepark gaat de nieuwe rand van Finsterwolde worden
- De slootstructuur wordt de landschappelijke drager van de indeling van de zonnepercelen

Recreatieve structuur

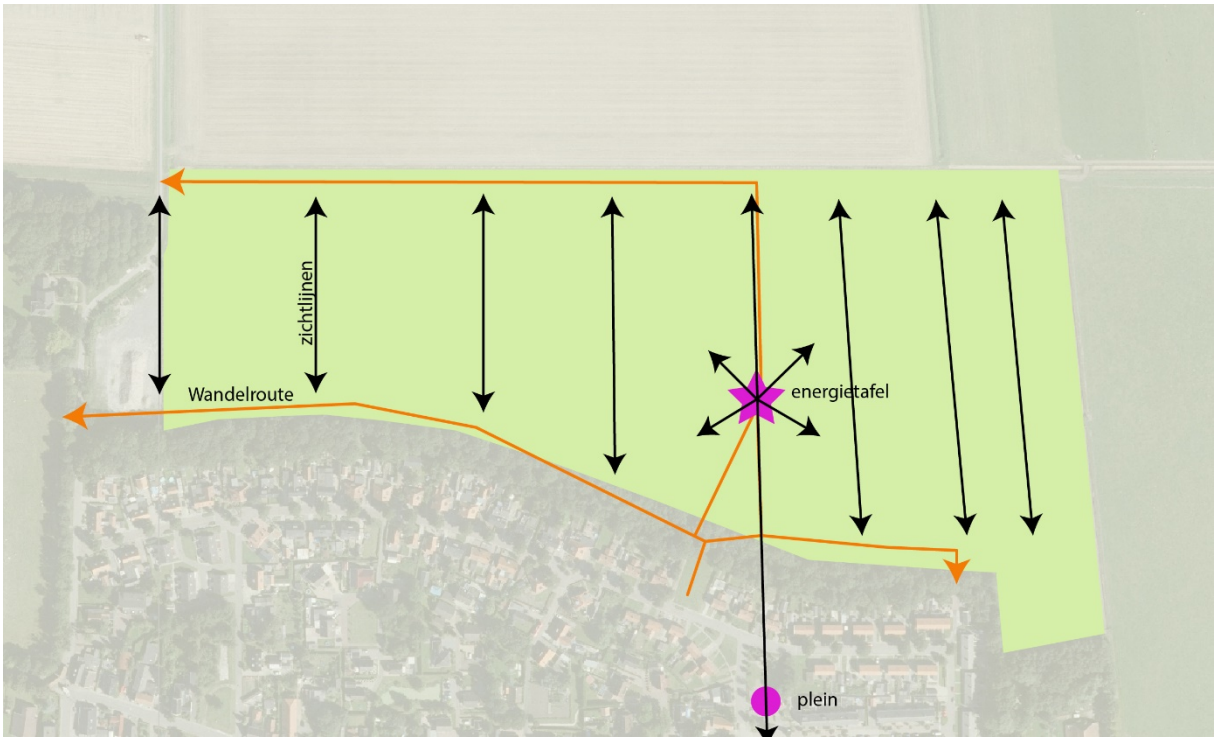

Figuur 4 – Concept recreatieve structuur

- Wandelpaden voor een klein en groot ommetje
- Vanaf de paden veel zicht naar het open achterland
- Inrichten van een uitzichtpunt (energietafel-optioneel) waar het zonnepark en het weidse achterland goed beleefd kan worden.

Opbouw zonnepark

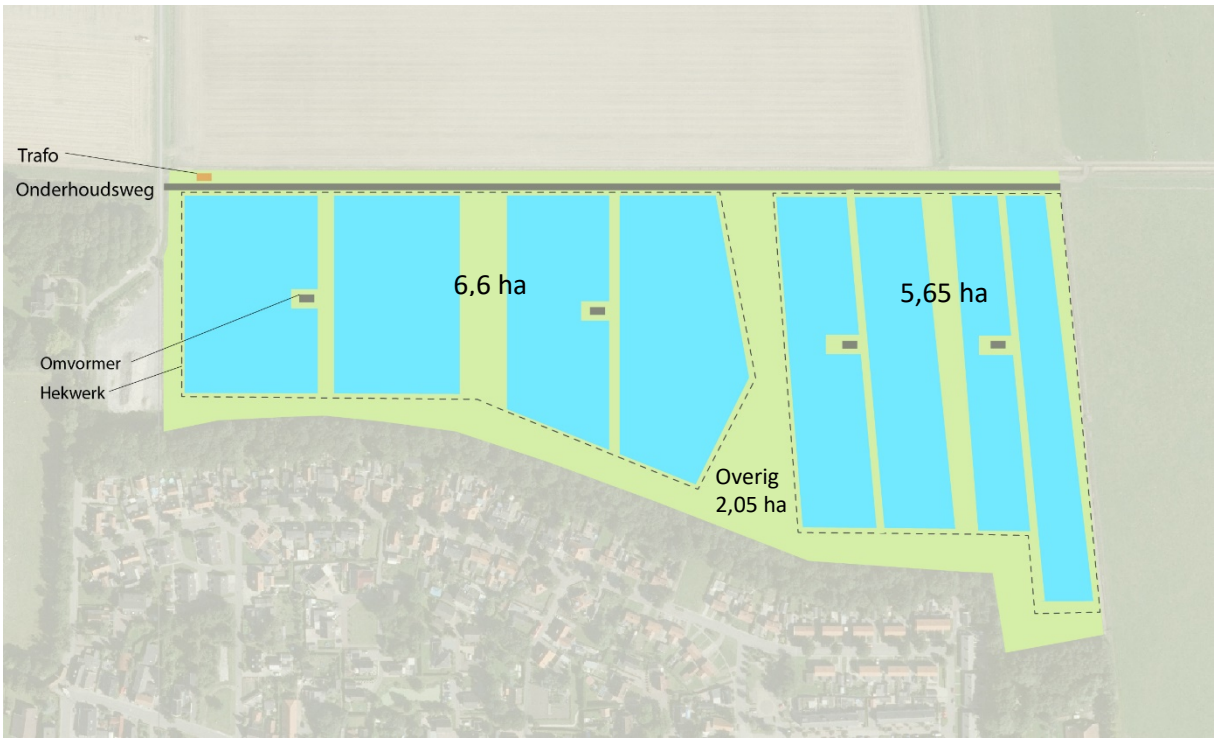

Figuur 5 – Concept opbouw zonnepark

- Meerdere opgeknipte zonnekavels voor optimaal zicht naar omgeving
- Percelen zonnekavels geënt op stedenbouwkundige schaal Finsterwolde
- Technisch 2 zonnevelden
- Ontsluiting aan de noordzijde van de kavels
- Trafo buiten de hekken
- Vier omvormers centraal, ritmisch tussen de panelen gesitueerd voor minste visuele impact (exacte locaties nog nader te bepalen)
- Dubbel gebruik schapen en zon

- 12,25 ha bruto zonnepark binnen hekken
- Waar binnen +/- 8 MWp opgesteld vermogen

Landschappelijke en groenstructuur

Figuur 7 – Concept landschap/ groenstructuur

- Zone binnen en buiten de hekken benutten voor landschap
- Noordrand aardenwal
- Sloten als landschappelijke drager
- Centrale as (groene wig):
  - Natuurvijver
  - Kruidenrijke vegetatie
- Natuurvriendelijke oevers
- Toevoegen afschermende landschappelijke beplanting om zicht op panelen weg te nemen
- 2,05 Ha benut voor opengestelde groenzone

De omgevingsverordening van de provincie Groningen is leidend geweest voor de indeling van deze paragraaf.

De afstand tot andere ruimtelijke elementen

De afstand tussen de woningen aan de H.J. Siemonsstraat en de zonnepanelen is minimaal 60 meter. Hiertussen staat een dichte bosrand en bevindt zich de landschappelijke extensieve zone. De meeste bewoners hebben momenteel geen zicht op het achterliggende open landschap. Met de realisatie van de zonneweide blijft dit zo.

Een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie

Met name de randen van de zonneweide zullen worden ervaren. De randen worden rationeel en rechtlijnig om de leesbaarheid van het ontwerp te versterken. Op tactische plekken worden de zonnepanelen onderbroken en doorzichten gecreëerd om vanuit het dorp het open landschap te kunnen ervaren. Op deze plekken worden de zonnepanelen met de zichtlijnen uitgelijnd voor een evenwichtig beeld en zichtlijnen versterkt worden. De transformatoren worden in de zonneweide op regelmatige afstand centraal in de velden zonnepanelen geplaatst. De visuele impact wordt hierdoor tot het minimum. Beplanting concentreert zich langs de zone waar momenteel al beplanting aanwezig is: de dorpsrand.

Ontwerp

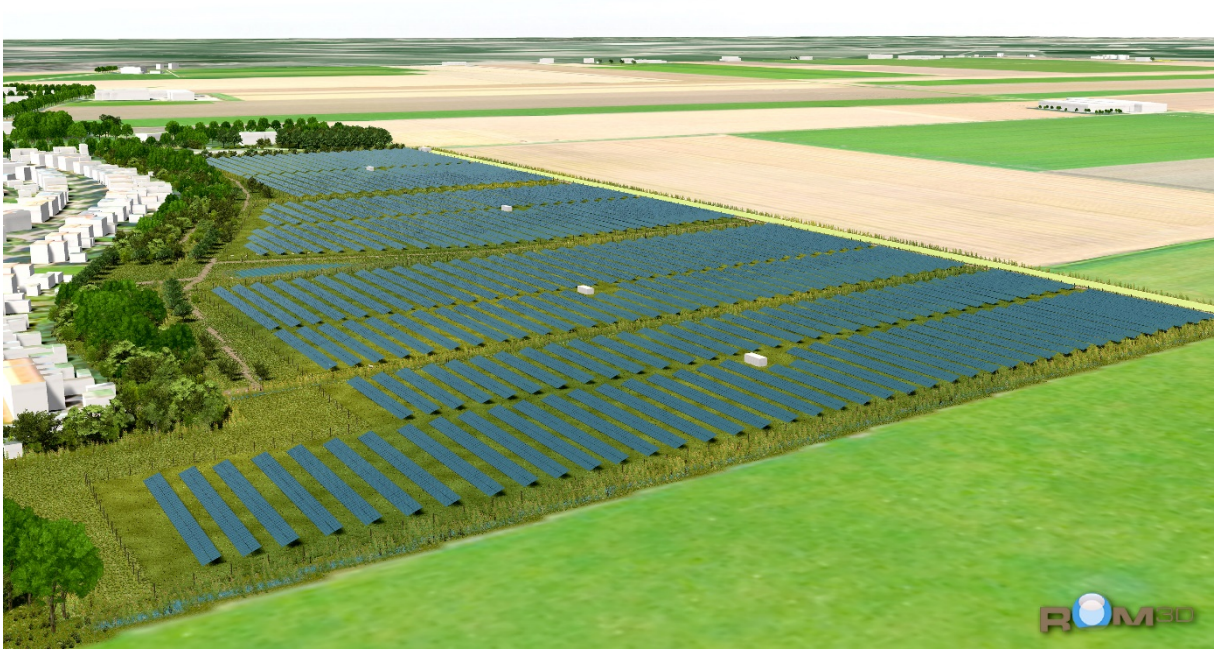

Figuur 8 - Overzicht van de zonneweide vanuit vogelvluchtperspectief

Figuur 9 – Ontwerp zonneweide

Blokverkaveling met doorzichten en rationeel van opzet

Een zonneweide heeft als hoofddoel om zonne-energie te 'oogsten'. Daarbij wordt gekozen voor een rationele opstelling van de op het zuiden gerichte zonnepanelen. Dit is gedaan om een extra kwaliteitsimpuls te geven aan de randen van de zonneweide. De zonneweide volgt als geheel de vorm van de rationele perceelstructuur.

Behoud openheid en overzicht

Het projectgebied ligt op de overgang van de dorpskern naar het open landschap. De zonneweide grenst aan de bebouwing van Finsterwolde. Het sluit hiermee aan op de bestaand bebouwd gebied en komt niet midden in een open ruimte te liggen. Ook wordt zwaar ingezet op de fysieke en visuele verbinding met het dorp. De zonneweide wordt opgedeeld in meerdere velden. Dit maakt het mogelijk doorzichten te creëren en het openheid van het landschap te ervaren. Door het realiseren van wandelpaden t.b.v. ommetjes wordt de belevingswaarde van het gebied vergroot.

Landschappelijke beplanting

Het terrein bestaat momenteel uit productiegrasland dat tot aan de slootkanten gemaaid wordt. Oevervegetatie krijgt in de bestaande situatie weinig kans. Bij de realisatie van de zonneweide worden sloten natuurvriendelijk ingericht en vindt natuurlijk beheer plaats. Ook de nieuwe poel krijgt flauwe oevers en wordt 1,5m diep dat deze sporadisch droogt valt wat er voor zorgt dat reptielen en insecten meer kans krijgen. Daarbij wordt de landschappelijke rand tegen Finsterwolde voorzien van diverse vruchtdragende bomen en heesters. Dit zorgt ervoor dat biodiversiteit aanzienlijk vergroot wordt.

Het plangebied grenst aan de achtertuinen van de woningen aan de H.J. Siemonsstraat. Enkele bewoners hebben een deel van de groenstrook gekocht van de gemeente en doorzichten gemaakt met de intentie uitzicht te krijgen. Met deze bewoners wordt gezocht naar een passende oplossing. Het overgrote deel van de groenstrook heeft een gesloten karakter. Het overgrote deel van de bewoners aan de H.J. Siemonsstraat gaat de zonneweide vanuit hun achtertuin niet zien.

Met name de bewoonster op het adres Westbaan 8 zal de zonneweide vanuit haar adres ervaren. Zij heeft aangegeven dat een groenstrook langs de zonneweide t.h.v. haar woning wenselijk is. Dit is opgenomen in het ontwerp.

Technische aspecten

Naast landschappelijke eisen geldt er een aantal technische eisen voor een zonneweide. In de zonneweide worden de transformatoren en omvormers geplaatst in containers. Deze containers hebben een hoogte van circa 2,60 meter en komen daarmee slechts voor een klein deel boven de zonnepanelen uit. De containers worden voor zover als technisch haalbaar zo ver mogelijk van de paden geplaatst vanwaar bezoekers de zonneweide beleven.

De panelen met een formaat van 1,00 x 1,65 meter worden in een opstelling van twee lagen verticaal geplaatst onder een hoek van 20 graden. De hoogte van de panelen is op zijn hoogst 2,50 meter boven maaiveld. Met dit patroon kan een grote dichtheid aan panelen worden gerealiseerd, die goed kunnen worden onderhouden en optimaal zon vangen. Tussen de rijen panelen worden werkpaden

aangelegd voor het schoonmaken van de panelen en eventueel het maaien van het gras onder de panelen. Ondanks de inzet van schapen, is het naar verwachting nodig enkele keren per jaar machinaal te maaien.

In verband met veiligheid (hoge spanning) en voorkomen van diefstal en vandalisme is een hekwerk rondom het terrein noodzakelijk. Dit hekwerk wordt met palen en gaas vormgegeven. De hoogte van het hekwerk is circa 2,50 meter. Het zal ook zonder beplanting vanaf enige afstand wegvallen tegen de achtergrond van het park.

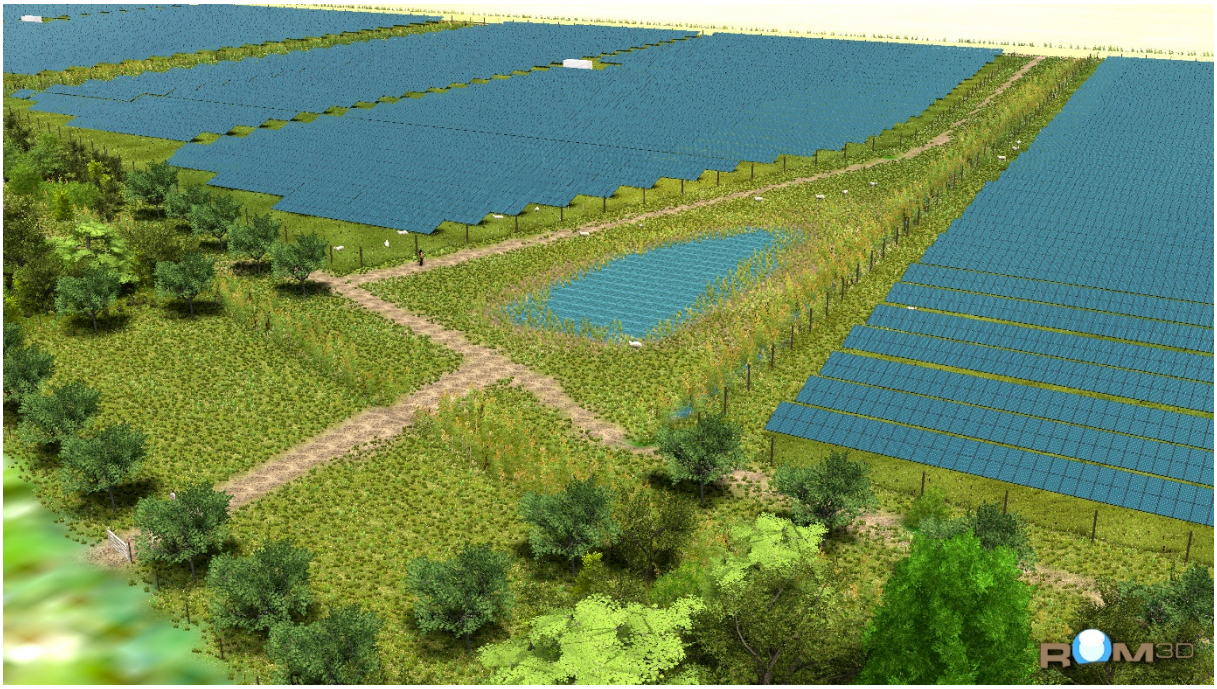

Figuur 10 – De groene wig

Vanuit vogelvluchtperspectief is goed te zien hoe de groene wig eruit komt te zien. De poel geeft een extra dimensie aan de wig en is een goed middel om de biodiversiteit te verhogen. Aan de randen van de velden zonnepanelen wordt extra aandacht besteed. Door de buitenste rand met de zichtlijnen uit te lijnen, ontstaat een rustiger beeld en worden de zichtlijnen versterkt.

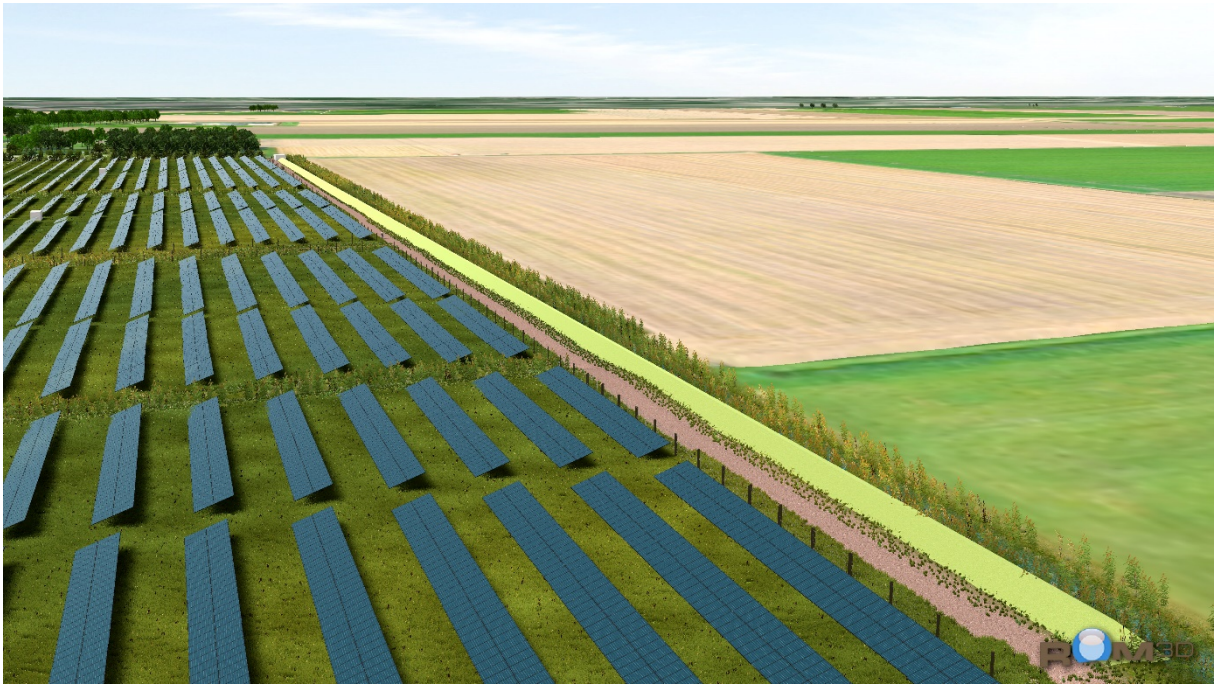

Figuur 11 – Aarden wallen aan de achterzijde

Vanuit de open ruimte buiten de zonneweide valt het zicht op de achterzijde van de zonnepanelen wat geen fraai aanzicht is. Om ook zorgvuldig met de achterzijde om te gaan, is gekozen voor een aarden wal. Hiermee blijft de openheid behouden en wordt het zicht op de achterkant van de zonnepanelen van buiten de zonneweide beperkt.

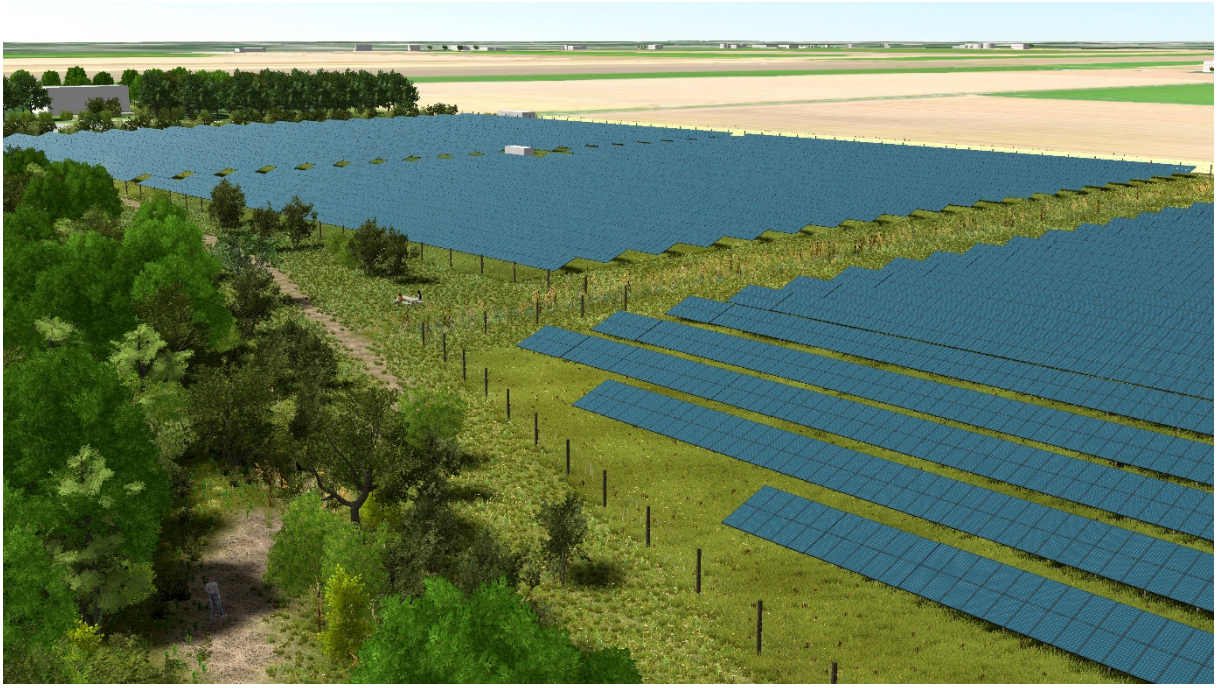

Figuur 12 – Attractieve wandelpaden met natuurlijke doorzichten en hoge biodiversiteit

Het wandelpad wordt geïntegreerd met de bestaande groenstrook. Door beplanting toe te voegen ontstaat er een sterk contrast tussen open en gesloten wat voor een sterker beleving zorgt. De landschappelijke zones worden natuurvriendelijk ingericht. De sloten en poelen krijgen

natuurvriendelijke oevers waar kruidenrijke vegetatie zich vrij kan ontwikkelen. De grasstroken worden niet bemest en maaisel wordt afgevoerd zodat bloemrijke soorten meer kans krijgen.

Effecten op het uitzicht

De ruimtelijk visuele effecten zijn in een aantal beelden weergegeven. Vanaf drie punten in de omgeving is hierna aangeven hoe het toekomstige zicht eruit zal zien. Hiervoor zijn virtuele 3D beelden gebruikt waarin de toekomstige zonneweide is ontworpen.

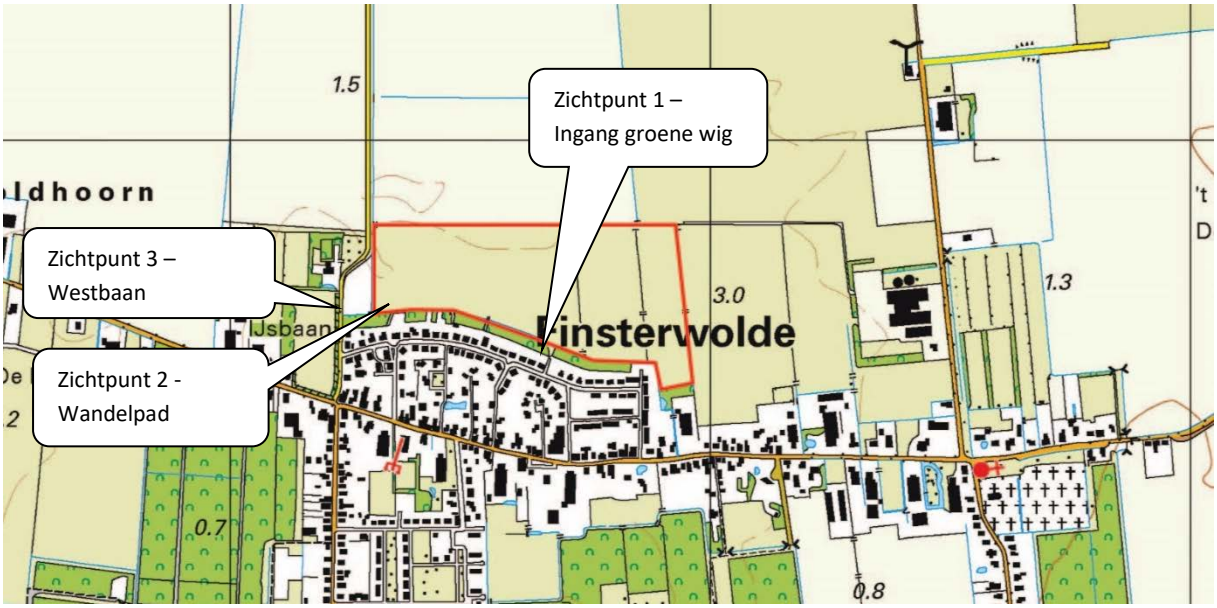

Figuur 13 – overzicht van drie zichtpunten waarvan het toekomstige uitzicht met de zonneweide en landschappelijke inpassing is weergegeven.

Zichtpunt 1 – Ingang groene wig

Figuur 14 – zichtpunt 1 – parkeerplaats A37-Oosterveen

Vanuit de kern van Finsterwolde wordt een opening gemaakt. Vanuit de kern wordt het mogelijk om het open landschap te ervaren door middel van een doorkijk, de groene wig. De openheid en de goed toegankelijke wandelpaden maken het aantrekkelijk een ommetje te maken langs of door de zonneweide.

Zichtpunt 2 – Wandelpad

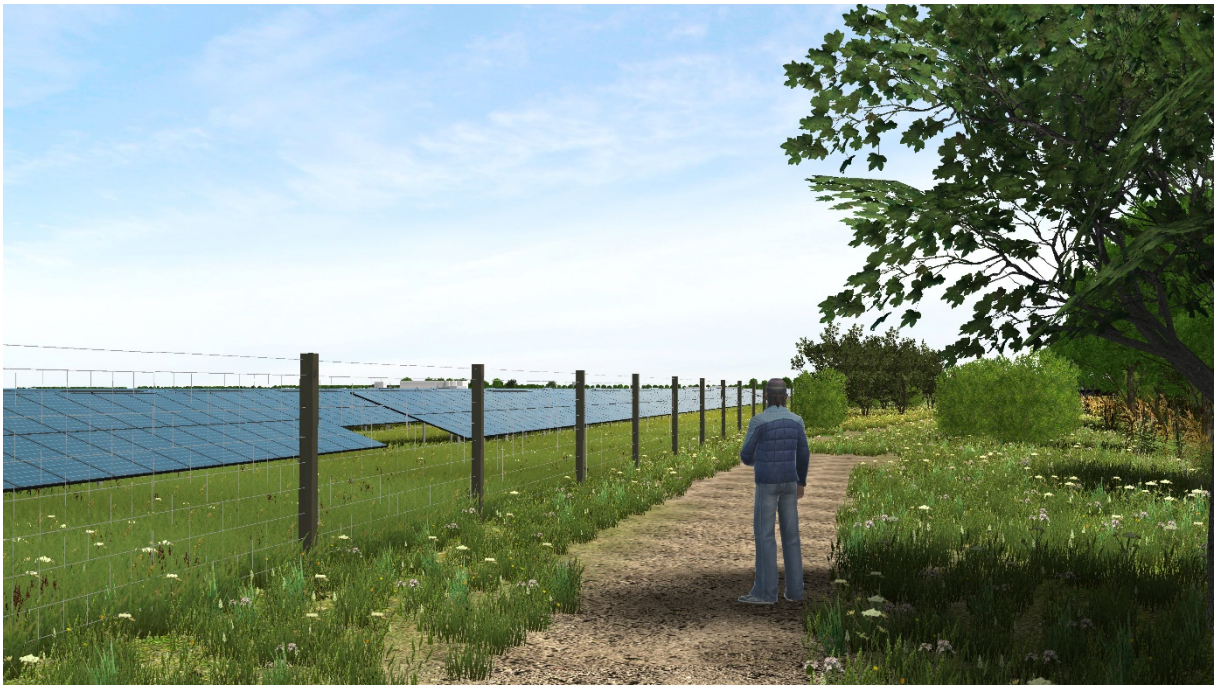

Figuur 15 – zichtpunt 2 – Wandelpad door de zonneweide

Het wandelpad krijgt een hoge belevingswaarde. Door verschillende knikjes, contrast tussen open en gesloten, vele doorkijkjes en rijke beplanting wordt het een aantrekkelijk gebied voor recreanten. Het is mogelijk langs de zuidzijde het pad te bewandelen of een doorsteek te maken via de groene wig en een volledig ommetje te maken. Onderweg is het mogelijk plaats te nemen op bv een picknickbank of te nuttigen van de vruchtdragende beplanting. Daarbij kunnen de schapen tot aan het hek komen en zijn daarmee goed zichtbaar. Dit zorgt voor extra dynamiek.

Zichtpunt 3 – Westbaan

Figuur 16 – zichtpunt 3 – Westbaan

De Westbaan is een doorgaande weg waar de zonneweide aan het zicht wordt onttrokken door middel van lage beplanting. Daarbij hebben de bewoners op Westbaan 8 zicht op de zonneweide. Zij hebben aangegeven graag beplanting voor de zonneweide te willen zodat het zicht op de zonnepanelen beperkt wordt. Dit is opgenomen in het ontwerp. Daarmee wordt tevens het algehele zicht vanaf de Westbaan op de zonneweide beperkt.

Overleg met de omgeving

Dit ontwerp sluit aan bij het cultuurhistorische landschap en laat de zonneweide opgaan in het landschap. Het ontwerp is echter letterlijk en figuurlijk niet in ‘beton’ gegoten. In de landschappelijke recreatiezone is ruimte om de inwoners van Finsterwolde mee te laten beslissen over de invulling.

De zonneweide gaat vele huishoudens van Finsterwolde van duurzame energie voorzien. We willen ook dat de zonneweide ván Finsterwolde wordt. Met de bewoners van de wijk en de omwonenden zijn we daarom in gesprek. Onderdeel daarvan is de inpassing in het landschap. Wensen van de mensen worden verwerkt in het definitieve ontwerp.

Conclusies

Het gepresenteerde landschappelijke ontwerp van zonneweide Finsterwolde laat zien dat deze zonneweide:

- op een goede manier in het landschap inpasbaar is;
- oude cultuurhistorische patronen respecteert;
- aandacht besteed aan de randen voor een optimale gebruikerservaring;
- ruimte biedt voor een ommetje en het landschap te ervaren;
- vanaf de omliggende wegen en de huizen van aanwonenden nauwelijks te zien is, zeker voor de argeloze voorbijgangers;
- op een efficiënte wijze in staat is een substantiële bijdrage te leveren aan de productie van duurzame energie voor circa 2500 huishoudens. Het is daarmee mogelijk om met een bescheiden ruimtelijke impact alle de huishoudens in Finsterwolde van duurzame energie voorzien.

Efficient

- More power per cubic meter
- Up to 4 inverters can be transported in one standard shipping container
- DC/AC Over-dimensioning up to 200%

Robust

- Proven high-precision air-cooling system for intelligent, effective cooling
- Can be installed outdoors anywhere in the world in any ambient condition

Flexible

- Conforms to all known grid requirements worldwide
- Provides Q on demand
- Available as a stand-alone or turnkey solution with medium-voltage block

Easy to Use

- Improved DC connection area
- Bay for connecting customer equipment
- Integrated voltage supply for internal consumption and external loads

SUNNY CENTRAL 2200

The new Sunny Central: maximum power density and integration

The Sunny Central 2200 inverter produces 2200 kVA from 1000 V DC and allows for more efficient system design as it now works with an even broader range of module types. It has an integrated transformer and additional space available for installation of customer equipment, and has been optimized for outdoor installation. The air cooling system OptiCool™ keeps this central inverter running smoothly, even in extreme ambient temperatures. Sand and dust particles are effectively kept away. The Sunny Central 2200 is the central component of SMA Utility Power Systems. In conjunction with the medium-voltage block, DC technology, power plant controlling system and SMA Service, it is also available as compact platform solution.

SUNNY CENTRAL 2200

Technical Data	SC 2200
Input (DC)	
MPP voltage range V_{DC} (at 25 °C / at 50 °C)	570 to 950 V / 850 V
Min. input voltage $V_{DC, min}$ / Start voltage $V_{DC, Start}$	545 V / 645 V
Max. input voltage $V_{DC, max}$	1100 V
Max. input current $I_{DC, max}$ (at 25°C / at 50°C)	3960 A / 3600 A
Max. short-circuit current $I_{DC, sc}$	6400 A
Number of DC inputs	24
Max. number of DC cables per DC input (for each polarity)	2 x 800 kcmil, 2 x 400 mm²
Integrated zone monitoring	○
Available DC fuse sizes (per input)	200 A, 250 A, 315 A, 350 A, 400 A, 450 A, 500 A
Output (AC)	
Nominal AC power at cos φ =1 (at 25°C / at 40°C / at 50°C)	2200 kVA / 2080 kVA / 2000 kVA
Nominal AC power at cos φ =0.8 (at 25°C / at 40°C / at 50°C)	1760 kW / 1664 kW / 1600 kW
Nominal AC current $I_{AC, nom}$ = Max. output current $I_{AC, max}$	3300 A
Max. total harmonic distortion	< 3% at nominal power
Nominal AC voltage / nominal AC voltage range[1]	385 V / 308 V to 462 V
AC power frequency / range	50 Hz / 47 Hz to 53 Hz 60 Hz / 57 Hz to 63 Hz
Min. short-circuit ratio at the AC terminals	> 2
Power factor at rated power / displacement power factor adjustable[7]	1 / 0.8 overexcited to 0.8 underexcited
Efficiency	
Max. efficiency / European efficiency / CEC efficiency[2]	98.6% / 98.4% / 98.0%
Protective Devices	
Input-side disconnection point	DC load break switch
Output-side disconnection point	AC circuit breaker
DC overvoltage protection	Surge arrester, type I
AC overvoltage protection (optional)	Surge arrester, class I
Lightning protection (according to IEC 62305-1)	Lightning Protection Level III
Ground-fault monitoring / remote ground-fault monitoring	○ / ○
Insulation monitoring	○
Degree of protection: electronics / air duct / connection area (as per IEC 60529)	IP65 / IP34 / IP34
General Data	
Dimensions (W / H / D)	2780 / 2318 / 1588 mm (109.4 / 91.3 / 62.5 inch)
Weight	< 3400 kg / < 7496 lb
Self-consumption (max.[3] / partial load[4] / average[5])	< 8100 W / < 1800 W / < 2000 W
Self-consumption (standby)	< 300 W
Internal auxiliary power supply	Integrated 8.4 kVA transformer
Operating temperature range[7]	−25°C to 60°C / −13°F to 140°F
Noise emission[6]	66.4 dB(A)
Temperature range (standby)	−40°C to 60°C / −40°F to 140°F
Temperature range (storage)	−40°C to 70°C / −40°F to 158°F
Max. permissible value for relative humidity (condensing / non-condensing)	95% to 100% (2 month/year) / 0% to 95%
Maximum operating altitude above MSL[7] 2000 m / 3000 m / 4000 m	● / ○ / ○ (earlier temperature-dependent de-rating)
Fresh air consumption	6500 m³/h
Features	
DC connection	Terminal lug on each input (without fuse)
AC connection	With busbar system (three busbars, one per line conductor)
Communication	Ethernet, Modbus Master, Modbus Slave
Communication with SMA string monitor (transmission medium)	Modbus TCP / Ethernet (FO MM, Cat-5)
Enclosure / roof color	RAL 9016 / RAL 7004
Display	HMI touchscreen (10.1")
Supply transformer for external loads	○ (2.5 kVA)
Standards and directives complied with	CE, IEC / EN 62109-1, IEC / EN 62109-2, UL1741, BDEW-MSRL, IEEE1547, UL 1998, UL 840 Cat. IV, Arrêté du 23/04/08
EMC standards	IEC / EN 61000-6-4, IEC / EN 61000-6-2, EN 55022, CISPR 22:2008 modified class A, FCC Part 15 Class A
● Standard features ○ Optional	
Type designation	SC-2200-10

1) At nominal AC voltage < 385 V, nominal AC power decreases in the same proportion
2) Efficiency measured with internal power supply
3) Self-consumption at rated operation
4) Self-consumption at < 75% Pn at 25°C
5) Self-consumption averaged out from 5% to 100% Pn at 25°C
6) Sound pressure level at a distance of 10 m
7) Values apply only to inverters. Permissible values for SMA MV solutions from SMA can be found in the corresponding data sheets.

SYSTEM DIAGRAM

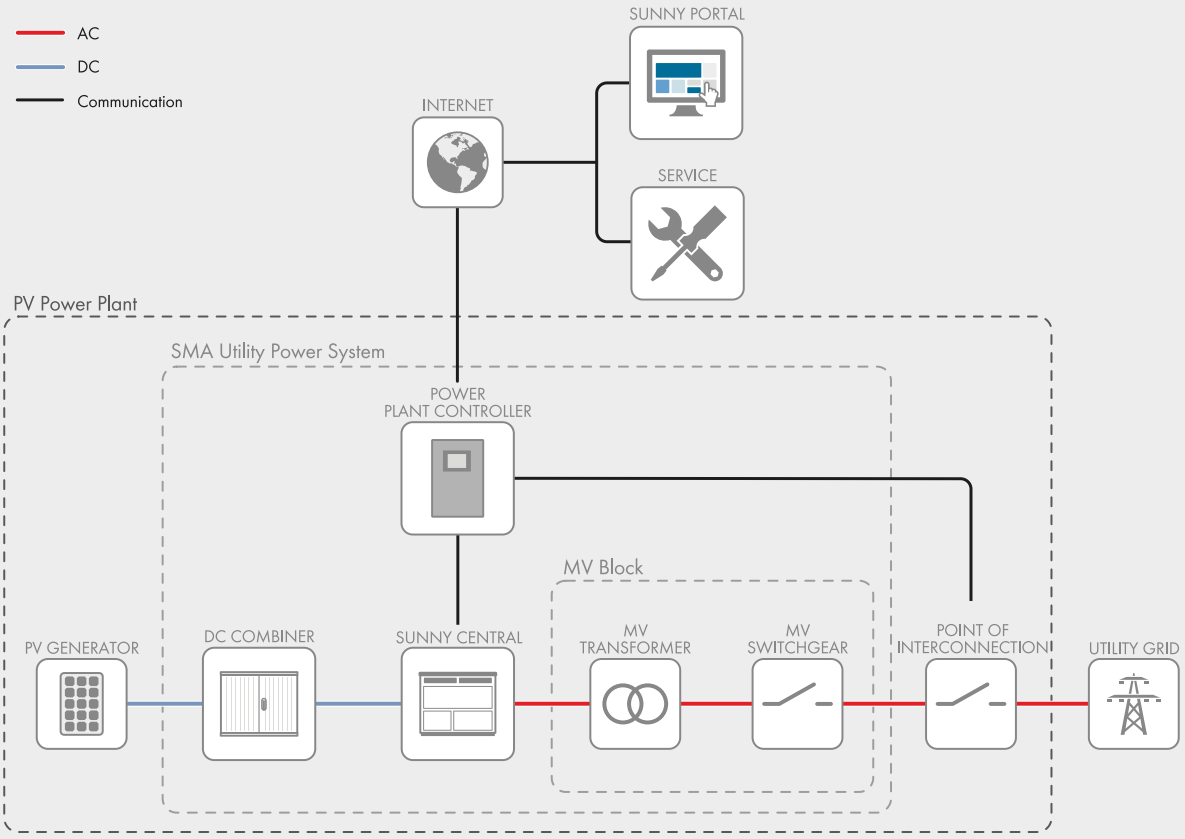

TEMPERATURE BEHAVIOR SC 2200

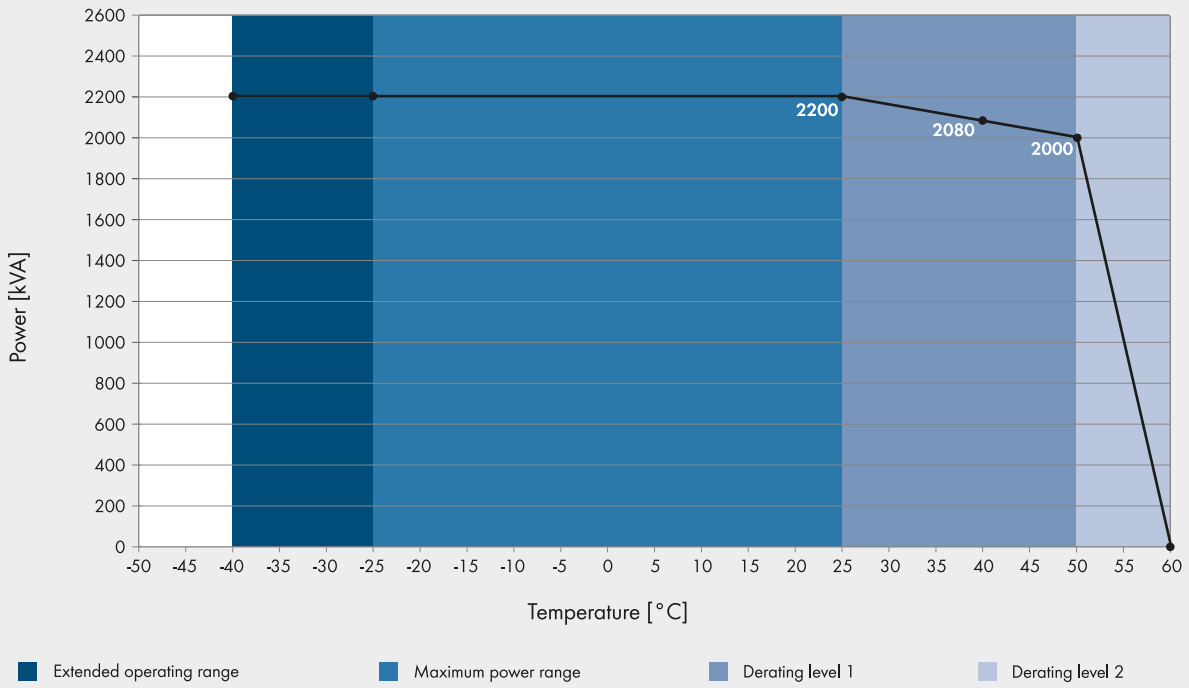

www.SMA-Solar.com

SMA Solar Technology

SC2200DEN1730-V32 Printed on FSC paper. All products and services described and all technical data are subject to change, even for reasons of country-specific deviations, at any time without notice. SMA assumes no liability for typographical or other errors. For current information, please visit www.SMA-Solar.com.

Zaunanlage
fence
vallado

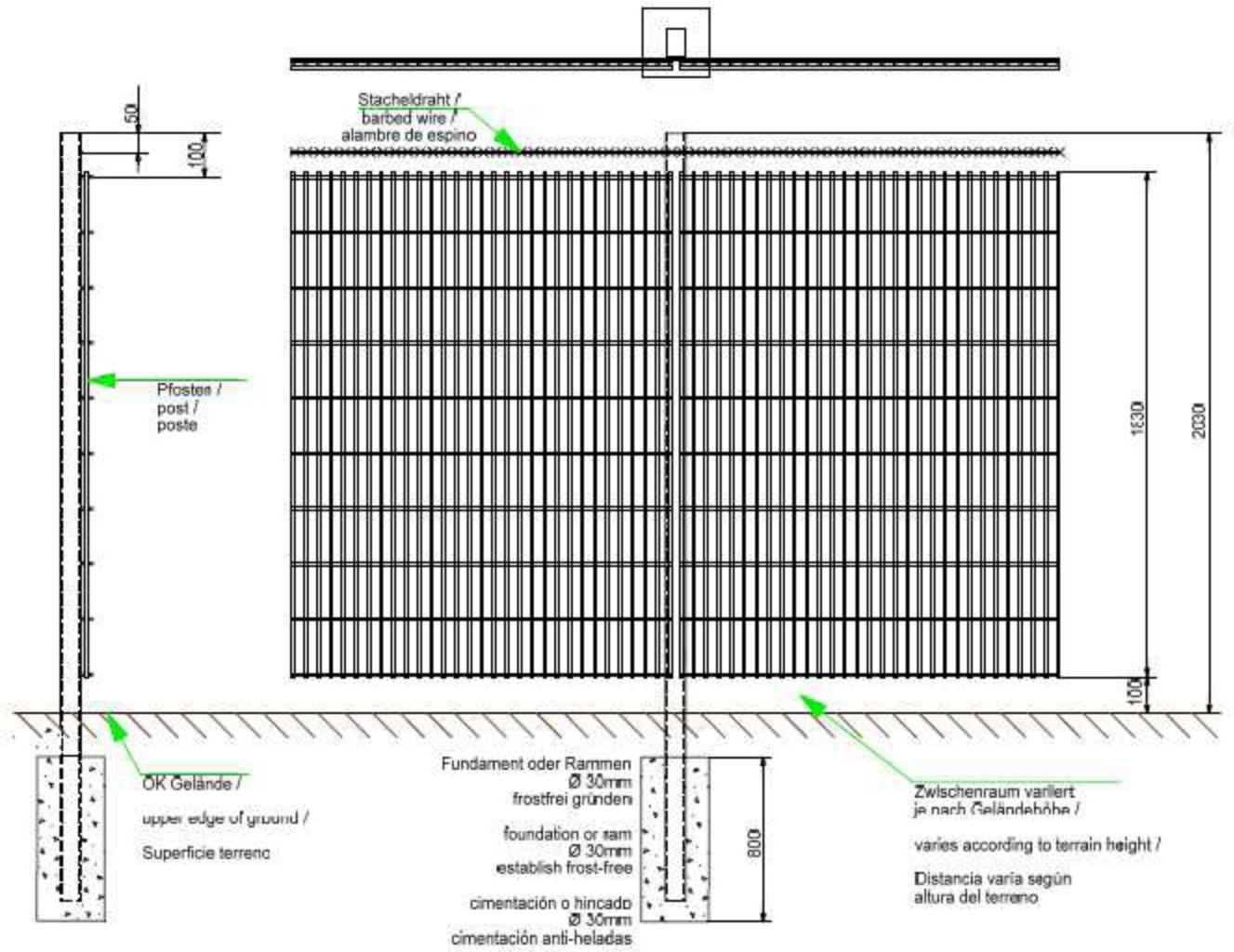

in mm

Modultisch - Seitenansicht
modules plate - side view
mesa de modulos - vista lateral

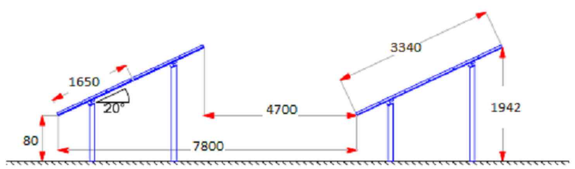

in mm

Zaunanlage
fence
vallado

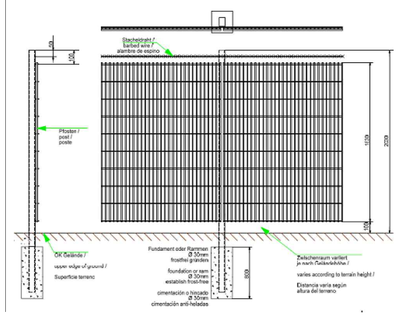

Kabelgraben - Seitenansicht
cable-trench - side view
canalización de cables - vista lateral

AC-Kabelgraben
ac-cables-trench
ca - canalización de cables

DC - Kabelgraben
dc - cable-trench
cc - canalización de cables

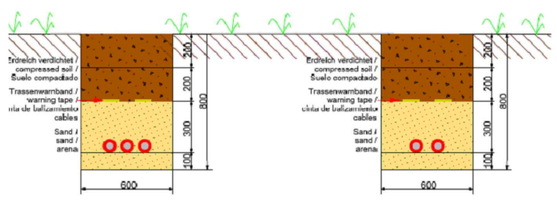

in mm

MV Power Station 2200

Dimensions of the MV Power Station
without Platforms and Support Feet
Width - 2780 mm
Height - 2318 mm
Depth - 1588 mm
Weight - 3,4t

Dimensions of the MV Power Station
with platforms and support feet
Width - 8063 mm
Height - 2957 mm
Depth - 5438 mm
Weight - 16t

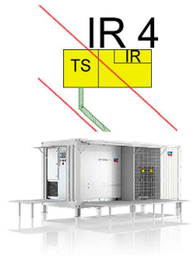

General Notes

Inverter locatie
Hekwerk

No.	Revision/Issue	Date

Firm Name and Address
F&S Solar
Marathonweg 1
6225 XV, Maastricht
0031(0)433111943
0031(0)654926085
Info@fs-email.de

Project Name and Address
Finsterwolde Pv installatie
+/- 7,6 MWp
29230 Modules Polycristaline

Project	Sheet
Finsterwolde	Vers.1.0
Date: 30.08.2017	
Scale: 1:1000	

Zonneweide Finsterwolde

In Finsterwolde (gemeente Oldambt) zijn er ideeën om een zonneweide te realiseren. De zonnepanelen opgesteld op een veld met een gezamenlijke capaciteit van zo'n 8 MW zouden voldoende elektriciteit moeten gaan opwekken voor zo'n 2500 huishoudens.

Een zonneweide is een grondgebonden systeem van zonnepanelen waarmee groene stroom opgewekt wordt.

Als ontwikkelaar van dergelijke zonneweides betrekken wij, F&S Solar Holding B.V., u graag bij deze ideeën. Ruimtelijke inpassing, betrokkenheid van bewoners en maatschappelijk draagvlak zien wij als essentiële factoren bij de realisatie van een zonneweide. Daarom vernemen wij graag úw mening. Wat zijn voor u belangrijke factoren in de realisatie van een zonneweide? Hoe kijkt u als inwoner van Finsterwolde tegen deze ideeën aan?
Úw mening telt mee. Vertel ons daarom uw mening via deze vragenlijst.

Alvast bedankt!

Namens F&S Solar Holding B.V.

* Required

Voorbeeld zonneweide

Algemeen

1. **Bent u bij de presentatie op 10 juni 2017 over zonneweide Finsterwolde aanwezig geweest?** *
   Mark only one oval.
   - ◯ Ja
   - ◯ Nee

2. **Bent u actief in de Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde?**
   Mark only one oval.
   - ◯ Ja
   - ◯ Nee

3. **In welk van de hieronder aangegeven gebieden woont u? ***

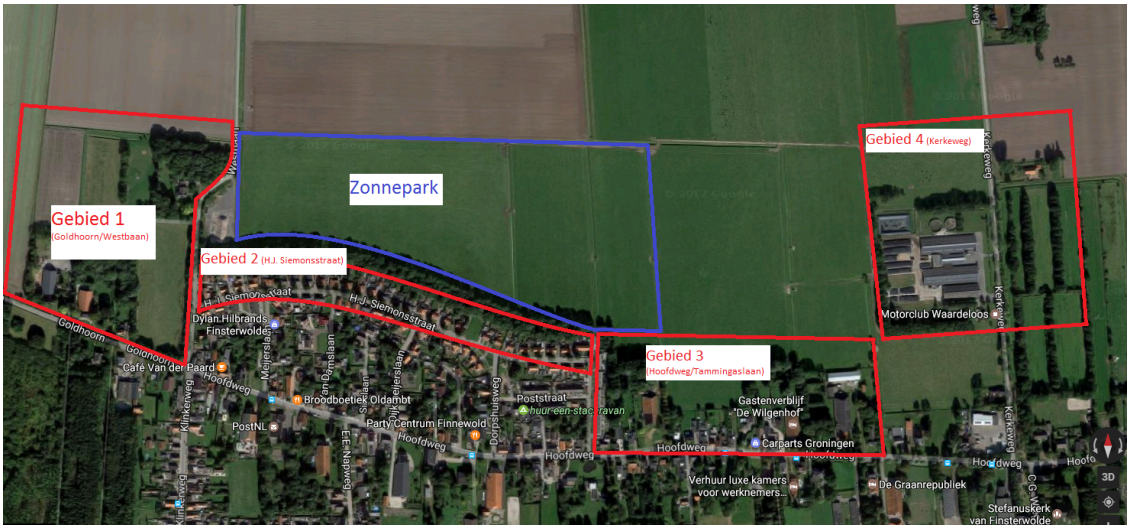

Mark only one oval.

- ◯ Gebied 1 (Goldhoorn/Westbaan)
- ◯ Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)
- ◯ Gebied 3 (Tammingaslaan/Hoofdweg)
- ◯ Gebied 4 (Kerkeweg)
- ◯ Anders

Uw mening over duurzame energie

Hieronder volgen een aantal vragen over uw mening over energie uit hernieuwbare bronnen, zoals zonne-energie.

4. **Hoe belangrijk is duurzame energie voor u?**

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	
Helemaal niet belangrijk	◯	◯	◯	◯	◯	Zeer belangrijk

5. **Gebruikt u groene stroom?**

Mark only one oval.

- ◯ Ja
- ◯ Nee, ik gebruik grijze stroom
- ◯ Weet ik niet

6. **Welke duurzame energie maatregelen heeft u zelf genomen?**

Check all that apply.

- ☐ Zonnepanelen
- ☐ Zonneboiler
- ☐ Warmtepomp
- ☐ Houtpellet (biomassa) kachel
- ☐ Ik heb geen maatregelen getroffen

7. **Vindt u zonneweides een goed alternatief voor de gaswinning in Groningen?**
Mark only one oval.

- ◯ Ja
- ◯ Nee
- ◯ Weet ik niet

8. **Kies de stelling die het best bij u past.**
Check all that apply.

- ☐ Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief.
- ☐ Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.
- ☐ Duurzame energieprojecten horen niet thuis in een landelijke omgeving.
- ☐ Geen van bovenstaande.

Uw participatie

Hieronder volgt een filmpje over de Postcoderoos regeling, een vorm van participatie. Het filmpje beschrijft de Postcoderoos regeling voor daken, maar dit kan ook gerealiseerd worden bij grondgebonden zonneweides.

Het filmpje is gemaakt door GrunnigerPower, een Groningse energiecoöperatie. GrunnigerPower zal helpen om de Postcoderoos regeling daadwerkelijk te realiseren en zal optreden als belangenbehartiger voor participanten in de Postcoderoos.

Let op: de in dit filmpje genoemde bedragen en getallen zijn indicatief en kunnen dus anders zijn van de uiteindelijk gerealiseerde postcoderoos regeling. Het filmpje fungeert dus puur als voorbeeld van hoe de regeling in zijn werk gaat.

Postcoderoos

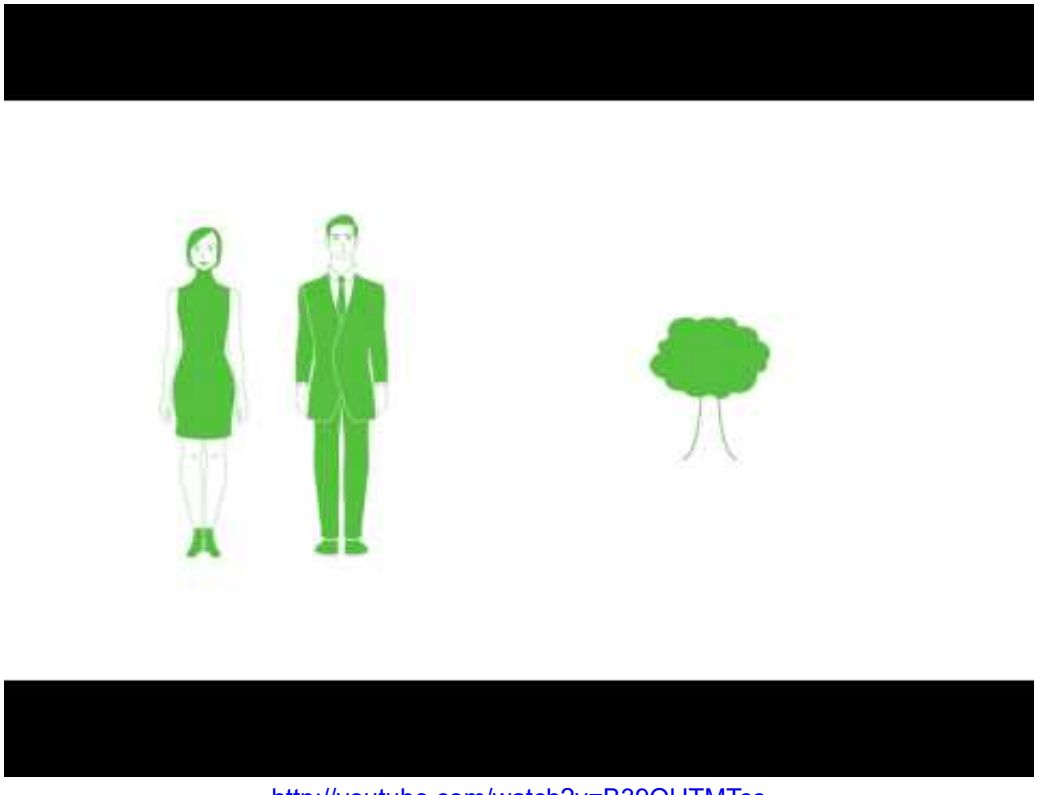

http://youtube.com/watch?v=B39QlJTMTcc

9. **Heeft u belangstelling om te participeren in een groene stroom project bij u in de buurt?** *
Mark only one oval.

- Ja, ik wil participeren via een Postcoderoos.
- Nee, ik wil niet participeren. *Skip to question 12.*
- Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.

Postcoderoos

Hieronder volgen een aantal vragen over de Postcoderoos regeling.

10. **Wat is uw viercijferige postcode?** *

11. **Vul uw e-mailadres in, zodat wij contact met u kunnen opnemen om de inhoud van de Postcoderoos regeling nader te bespreken.** *

Uw mening over zonneweide Finsterwolde

Hieronder volgen een aantal vragen over uw mening over zonnepark Finsterwolde.

12. **Hoe kijkt u naar de plannen voor zonneweide Finsterwolde?** *
Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	
Zeer negatief	◯	◯	◯	◯	◯	Zeer positief

Ruimtelijke inpassing zonneweide

13. **Wat vindt u van de hierboven afgebeelde manier van ruimtelijke inpassing van een zonneweide?**
Mark only one oval.

	1	2	3	4	5	
Zeer onaantrekkelijk	◯	◯	◯	◯	◯	Zeer aantrekkelijk

Afsluiting

14. **Zijn er nog aspecten die niet in deze vragenlijst aan bod zijn gekomen, maar waarvan u vindt dat wij daar wel van op de hoogte moeten zijn?**

15. **Indien u wenst dat wij contact met u opnemen over de plannen voor een zonneweide in Finsterwolde, laat dan hier uw e-mailadres achter.**

Afsluiting

Wij danken u voor uw deelname! Indien u uw e-mailadres heeft achtergelaten zal er contact met u opgenomen worden.

Powered by
Google Forms

Resultaten aangemaakt op 25-7-2017 10:45							
Timestamp	Bent u bij de presentatie op 10 juni 2017 over zonneweide Finsterwolde aanwezig geweest?	Bent u actief in de Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde?	In welk van de hieronder aangegeven gebieden woont u?	Hoe belangrijk is duurzame energie voor u?	Gebruikt u groene stroom?	Welke duurzame energie maatregelen heeft u zelf genomen?	Vindt u zonneweides een goed alternatief voor de gaswinning in Groningen?
6-10-2017 15:54:09	Ja	Nee	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)	5	Nee, ik gebruik grijze stroom	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja
6-10-2017 17:15:04	Ja	Nee	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)	2	Ja	Ik heb geen maatregelen getroffen	Nee
6-12-2017 23:01:07	Ja	Ja	Gebied 4 (Kerkeweg)	5	Ja	Zonnepanelen, Warmtepomp	Ja
6-13-2017 15:56:54	Ja	Nee	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)	5	Weet ik niet	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja
6-14-2017 22:18:11	Ja	Nee	Anders	5	Ja	Zonnepanelen, Warmtepomp	Ja
6-15-2017 10:27:44	Nee	Ja	Anders	4	Ja	Zonneboiler	Ja
6-15-2017 14:44:17	Ja	Nee	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)	3	Ja	Houtpellet (biomassa) kachel	Nee
6-15-2017 15:01:48	Ja	Nee	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)	5	Weet ik niet	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja
6-17-2017 19:34:30	Ja	Ja	Anders	5	Ja	Houtpellet (biomassa) kachel	Ja
6-17-2017 19:43:28	Ja	Ja	Gebied 3 (Tammingaslaan/Hoofdweg)	5	Weet ik niet	Houtpellet (biomassa) kachel	Ja

6-18-2017 10:26:09	Ja	Nee	Anders	5	Nee, ik gebruik grijze stroom	Zonnepanelen	Ja
6-18-2017 16:11:05	Nee	Ja	Gebied 3 (Tammingaslaan/Hoofdweg)	4	Nee, ik gebruik grijze stroom	Ik heb geen maatregelen getroffen	Weet ik niet
6-23-2017 12:53:27	Nee	Nee	Gebied 1 (Goldhoorn/Westbaan)	4	Ja	Ik heb geen maatregelen getroffen	Weet ik niet
6-28-2017 12:36:30	Nee	Nee	Anders	5	Ja	Zonnepanelen	Nee
6-28-2017 21:00:16	Nee	Nee	Gebied 1 (Goldhoorn/Westbaan)	4	Ja	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja
7-1-2017 17:13:02	Nee	Ja	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)	5	Ja	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja
7-4-2017 10:06:34	Nee	Nee	Anders	3	Weet ik niet	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja
7-4-2017 13:31:53	Ja	Nee	Anders	4	Ja	Ik heb geen maatregelen getroffen	Ja

Kies de stelling die het best bij u past.	Heeft u belangstelling om te participeren in een groene stroom project bij u in de buurt?	Wat is uw viercijferige postcode?	Vul uw e-mailadres in, zodat wij contact met u kunnen opnemen om de inhoud van de Postcoderoos regeling nader te bespreken.	Hoe kijkt u naar de plannen voor zonneweide Finsterwolde?	Wat vindt u van de hierboven afgebeelde manier van ruimtelijke inpassing van een zonneweide?
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.	9684	@hetnet.nl	4	4
Geen van bovenstaande.	Nee, ik wil niet participeren.			1	1
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Nee, ik wil niet participeren.			5	2
Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief.	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.	9684	@gmail.com	5	3
Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief.	Nee, ik wil niet participeren.			5	1
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Ja, ik wil participeren via een Postcoderoos.	9684	@gmail.com	4	4
Geen van bovenstaande.	Nee, ik wil niet participeren.			1	1
Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief.	Ja, ik wil participeren via een Postcoderoos.	9684	@ziggo.nl	5	5
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan., Duurzame energieprojecten horen niet thuis in een landelijke omgeving.	Ja, ik wil participeren via een Postcoderoos.	9684cm	@home.nl	1	1
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan., Duurzame energieprojecten horen niet thuis in een landelijke omgeving.	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.	9684 cm	@home.nl	1	1

Duurzame energieprojecten horen niet thuis in een landelijke omgeving.	Nee, ik wil niet participeren.			2	2
Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief., Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan., Duurzame energieprojecten horen niet thuis in een landelijke omgeving.	Nee, ik wil niet participeren.			1	1
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.	9684	@home.nl	4	4
Geen van bovenstaande.	Nee, ik wil niet participeren.			1	1
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.	9684	@home.nl	4	4
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Nee, ik wil niet participeren.			1	2
Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.	Nee, ik wil niet participeren.			4	4
Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief.	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstelling.	9684	@gmail.com	3	2

Summary

Bent u bij de presentatie op 10 juni 2017 over zonneweide Finsterwolde aanwezig geweest?

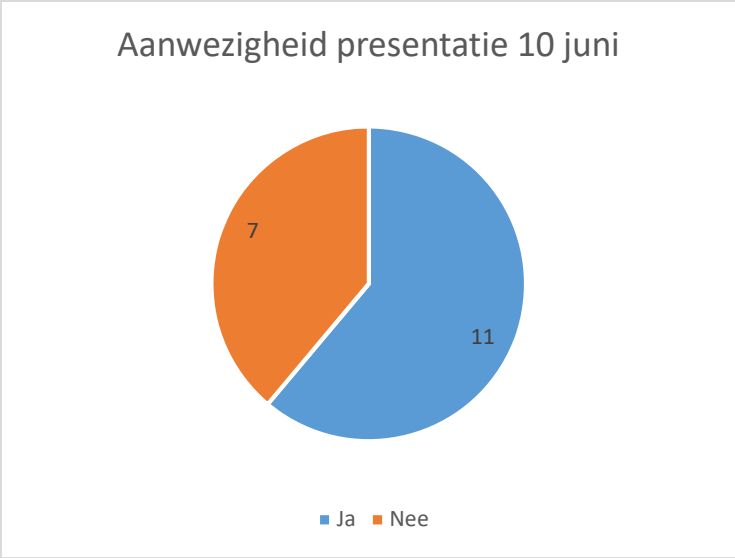

11	Ja
7	Nee

Bent u actief in de Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde?

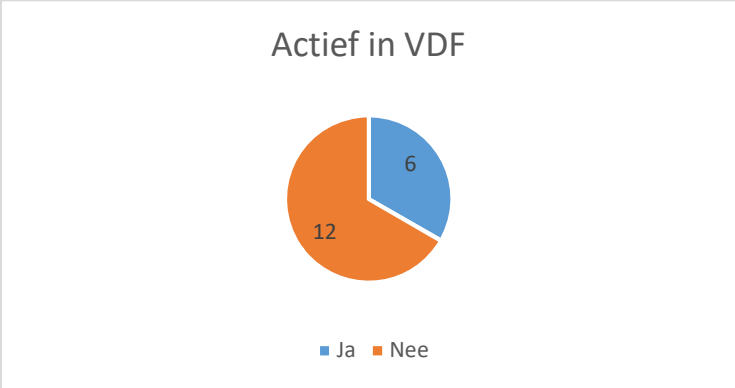

6	Ja
12	Nee

In welk van de hieronder aangegeven gebieden woont u?

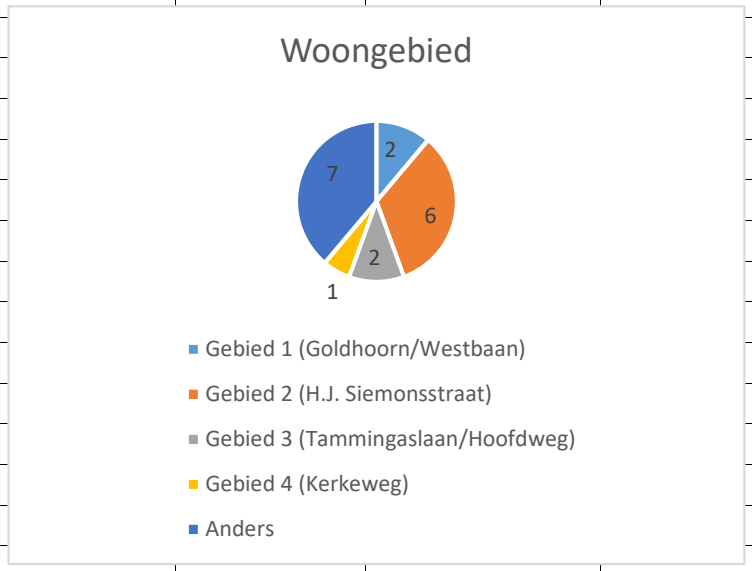

2	Gebied 1 (Goldhoorn/Westbaan)
6	Gebied 2 (H.J. Siemonsstraat)
2	Gebied 3 (Tammingaslaan/Hoofdweg)
1	Gebied 4 (Kerkeweg)
7	Anders

Hoe belangrijk is duurzame energie voor u?

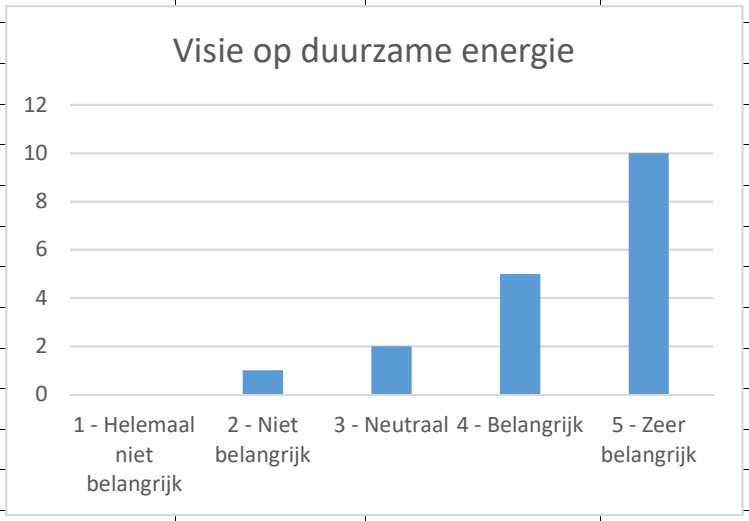

0	1 - Helemaal niet belangrijk
1	2 - Niet belangrijk
2	3 - Neutraal
5	4 - Belangrijk
10	5 - Zeer belangrijk

Gebruikt u groene stroom?

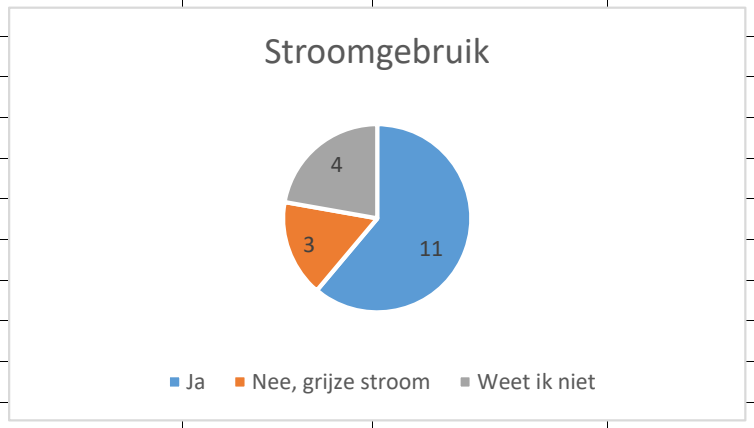

11	Ja
3	Nee, grijze stroom
4	Weet ik niet

Welke duurzame energie maatregelen heeft u zelf genomen?

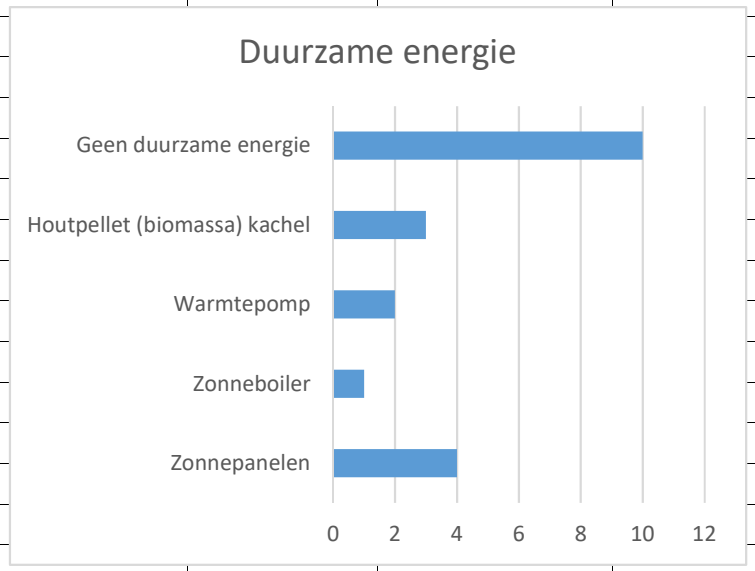

4	Zonnepanelen
1	Zonneboiler
2	Warmtepomp
3	Houtpellet (biomassa) kachel
10	Geen duurzame energie

Vindt u zonneweides een goed alternatief voor de gaswinning in Groningen?		
13	Ja	
3	Nee	
2	Weet ik niet	

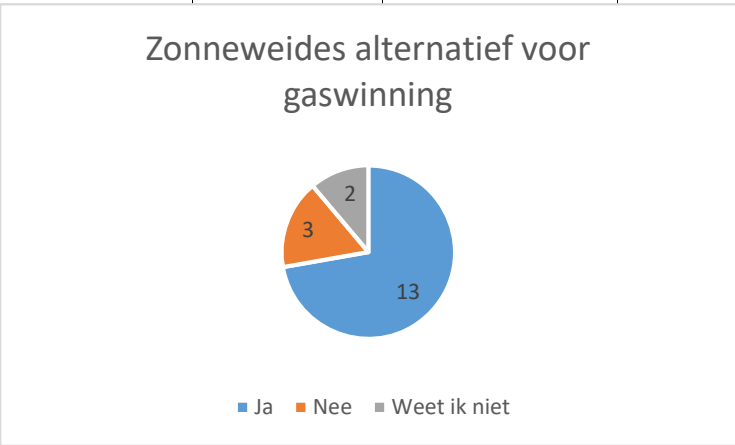

Kies de stelling die het best bij u past

5	Groene energieprojecten zijn ten alle tijden een goed initiatief.
10	Groene energieprojecten moeten alleen gerealiseerd worden als de lokale bewoners achter de plannen staan.
4	Duurzame energieprojecten horen niet thuis in een landelijke omgeving.
3	Geen van bovenstaande.

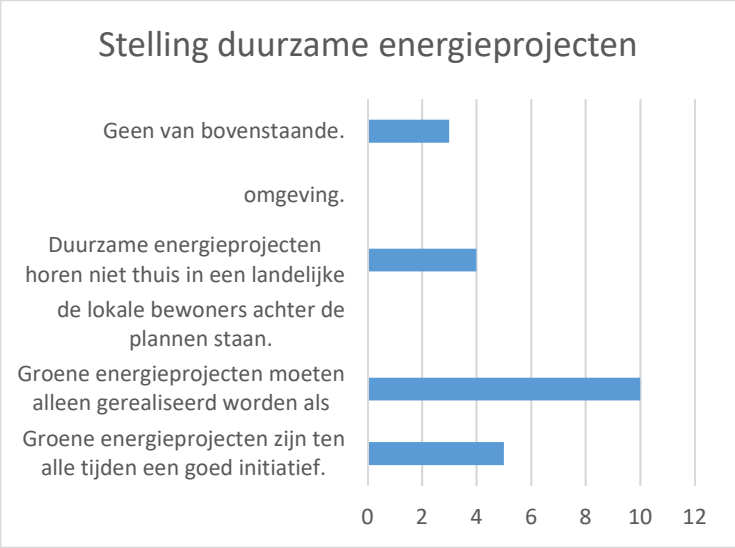

Heeft u belangstelling om te participeren in een groene stroom project bij u in de buurt?

3	Ja, ik wil participeren via een Postcoderoos.
9	Nee, ik wil niet participeren.
6	Ik weet nog niet of ik wil participeren, maar ik heb wel belangstellin

Wat is uw viercijferige postcode?

100%	9684

Vul uw e-mailadres in, zodat wij contact met u kunnen opnemen om de inhoud van de Postcoderoos regeling nader te bespreken.

Hoe kijkt u naar de plannen voor zonneweide Finsterwolde?

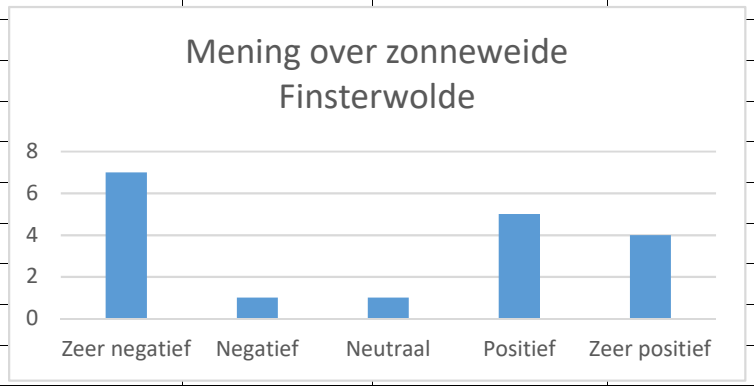

7	Zeer negatief
1	Negatief
1	Neutraal
5	Positief
4	Zeer positief

Wat vindt u van de hierboven afgebeelde manier van ruimtelijke inpassing van een zonneweide?

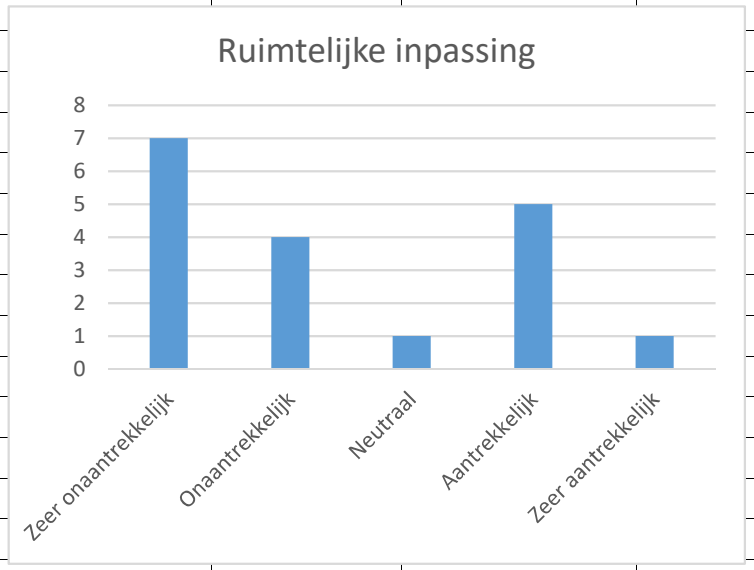

7	Zeer onaantrekkelijk
4	Onaantrekkelijk
1	Neutraal
5	Aantrekkelijk
1	Zeer aantrekkelijk

Zijn er nog aspecten die niet in deze vragenlijst aan bod zijn gekomen, maar waarvan u vindt dat wij daar wel van op de hoogte moeten zijn?

het plaatje komt niet overeen met de daadwerkelijke hoogte van 2,5 meter. Verlies van woonplezier en uitzicht. Planschade. Waardedaling huis. Verlies privacy, kans op toename crimineel gedrag,geluidsoverlast wandelaars. Het is en zonnepanelen en een recreatiestrook direct grenzend aan onze tuin (dubbel woonplezier derving). Dus nee, wij zijn niet voor een zonneweide die pal aan onze tuin grenst. Ideeen : verplaatsen meer naar achteren toe (langere strook), ingraven, pyramidevorm, meer naar rechts verplaatsen zodat de smalle strook vrij blijft (dus achter de huurwoningen plaatsen iom acantus), de recreatiestrook verplaatsen naar de achterkant of dwars tussendoor de panelen. Maar het mooiste idee: verplaatsen naar de blauwe stad of een braakliggend stuk land wat niet grenst aan woningen.
De eigenaar van het land heeft vast nog stukken ander weiland wat niet pal aan de huizen grenst (meer de kerklaan kant op)waardoor hij het verlies van inkomsten kan opvangen door verkoop van land.
De vraag of zonnepanelen een goed alternatief zijn voor de gaswinning is in onze ogen appels met peren vergelijken.

1 ik heb de panelen liever lager, dan maar geen schapen eronder. 2,5 m is wel erg hoog, kan het lager?
2 Mensen die geen eigen geld hebben, kunnen die geld lenen voor 10 panelen en is het dan nog voordelig?
3 Graag rekenvoorbeeld voor 10 panelen.
4 dorpsbelangen moet erkennen dat ze het zelf niet begrijpen en een nieuwe avond organiseren met een voorlichter die kan helpen bij de onderhandelingen en beoordelingen.

de tijd tussen aankondiging (juni) en het indienen van aanvraag (juli) met de indeling (die daarmee goedgekeurd zou worden) wordt als te kort ervaren. Zo komt de beoogde inspraak niet goed tot zijn recht.

Ik ben zeer tegen een zonneweide die het unieke landschap van het Oldambt aantast. Leg deze weide op het industriegebied rond Winschoten. Daar is plek zat en niemand heeft daar last van. Het gebied vanaf Finsterwolde tot aan de Dollard is een van de meest lege gebieden die Nederland telt. Wees daar zuinig op. Maak het drukker waar het druk is en respecteer de leegte. En daarbij: je zal maar een huisje gekocht hebben aan de Simonstraat met weids uitzicht en iemand anders bedenkt een zonneweide voor je neus!!! Ik zou er ernstig pissig van worden.!!

Ik ben zeer tegen een zonneweide die het unieke landschap van het Oldambt aantast. Leg deze weide op het industriegebied rond Winschoten. Daar is plek zat en niemand heeft daar last van. Het gebied vanaf Finsterwolde tot aan de Dollard is een van de meest lege gebieden die Nederland telt. Wees daar zuinig op. Maak het drukker waar het druk is en respecteer de leegte. En daarbij: je zal maar een huisje gekocht hebben aan de Simonstraat met weids uitzicht en iemand anders bedenkt een zonneweide voor je neus!!! Ik zou er ernstig pissig van worden.!!
je kan moeilijk tegen zonde energie zijn en het lijkt er nu op wel willen, maar niet in mijn achtertuin. maar daar er binnen dit gebied nog zo veel plekken zijn die veel beter en geschikter zijn dan deze kan ik er toch moeilijk voor zijn op juist deze lokatie

op het industrieterrein Winschoten is ruimte genoeg voor een zonneweide. m.i. horen zonnepanelen in een industriele omgeving, niet in een landelijke.

Mijn vraag is waarom moet die zonneweide perse op die plek Ik vind het een vorm van landschapsvervuiling. Ik ben voor groene stroom , maar niet als zonnepanelen in een dorpskern

geplaatst worden. Ik wil ook geen windmolens. Sommige inwoners van Finsterwolde worden belemmerd in hun uitzicht en de polder wordt er door vervuild in aanzicht.
Zoethoudertjes als kikkerpoeltjes zgn eetbare bomen en wandelgebied om en rond de zonnepanelen vind ik volkomen irrelevant. Ik ga toch niet tussen zonnepanelen wandelen . wat heeft dat voor meerwaarde?
Stichting het Groninger landschap is tegen windmolens varkensschuren en alles wat de oorsprong van het landschap aantast. waarom zou ik dan zonnepanelen toejuichen in mijn leefomgeving terwijl er heus andere plekken geschikt zijn.,zoals bijvoorbeeld industrieterrein Winschoten achter de Virol.
het geringe bedrag dat voordeel oplevert p de stroomrekening door het kopen van een aandeel in de panelen vind ik te verwaarlozen .
Onze groene stroom kunnen we ook wel ergens anders betrekken. de enige die echt voordeel heeft van dit plan is degen die zijn land verkoopt en uw firma.
Ik ben uitgesproken tegen dit plan.

Ik ben erg voor een energietransitie maar ben nu begaan met de manier waarop dit gebeurt. Ik wek zelf 9 jaar mijn eigen zonne energie op met subsidie. Zodoende heb ik geen enkel belang bij dit project anders dan dat ik vind dat de kwaliteit van mijn woonomgeving afneemt (landelijk wonen). Ik vind dat landbouwgrond, landelijk gebied, pas als laatste aan de beurt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Op zich zijn boerenerven wel heel geschikt om zaken als zonnepanelen, vergisting, (kleinschalige) windmolens, energieopslag etc te bundelen (zie van de bron, soort energieboerderijwinkel, of ideeën van LTO). Pas als alle andere mogelijkheden zijn uitgeput kan gedacht worden aan inbeslagname van agrarisch/ landelijk gebied. Eerst dus; daken, industrieterreinen vuilstorten etc. etc. Vaak planologisch, organisatorisch en juridisch moeizamer, maar dat is stadsvernieuwing ook. Dus niet uit gewin(subsidie pakken), gemakzucht of belang van een kleine groep een stuk landelijk gebied in beslag nemen. Op kleinere schaal wordt het uitzicht, doorzicht voor de bewoners minder. Verder kunnen de bewoners zelf, geholpen, voorgelicht worden panelen te plaatsen zodat hun voordeel groter is. Nu veel narigheid voor een toch al zwakke buurt met weinig gewin voor het dorp in het algemeen. Een groene bufferzone aan de noordrand van een bosrand heeft minder ecologische kwaliteit dan een zuidrand/zuidhelling en wordt alleen aangelegd om afstand te scheppen van de bosrand om schaduw van de bossingel op de zonnepanelen te voorkomen. Op zich is er een ecologische meerwaarde te bereiken door meer variatie in beplanting (hoogte/soort) en nat/dras maar dat kan ook zonder panelen aan te leggen. Groet Els Kolff

U had eerst de plannen eerder moeten indienen en de draagvlak van bewoners moeten peilen. Dan kon ook binnen het dorp gekeken worden naar alternatieven of binnen de gemeente oldambt

Geen bomen of bosschages aan de noordzijde wel west- en oost kant

F&S solar Holding B.V., Marathonweg 1, 6225 XV Maastricht, The Netherlands

F&S solar Holding B.V.
Marathonweg 1
6225 XV Maastricht
The Netherlands

Phone : +31 43 311 1943
E-Mail : info@fs-sun.nl
www.fs-sun.nl

Gemeente Oldambt
T.a.v de heer D. Rump
Cluster Ruimtelijke Zaken, team Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Postbus 175
9670 AD, Winschoten

Groningen, 6 november 2017

Geachte heer Rump,

Hierbij zoals afgesproken, geef ik in dit schrijven aan dat wij een tijdelijke vergunning aanvragen voor de bouw van een zonneweide in Finsterwolde voor de duur van 25 jaar en 6 maanden (25 jaar voor de exploitatie en 6 maanden voor de bouwperiode). Deze brief is een aanvulling op de aanvraag Zonneweide Finsterwolde, aanvraagnummer: 3166869, referentiecode: 101563, aangevraagd op 31 augustus 2017.

Hoogachtend,

I.Meuleman

Scanned by CamScanner

ekwadraat ARCHITECTS OF THE SUSTAINABLE CHAIN

F&S Solar

Ruimtelijke onderbouwing zonneweide Finsterwolde

F&S Solar

Ruimtelijke onderbouwing zonneweide Finsterwolde

Opdrachtgever	F&S Solar Holding B.V Ivanka Meuleman 06 11524106 imeuleman@fs-sun.com
Adviseur	Ekwadraat BV Legedijk 4 8935 DG Leeuwarden 088-4000 500 088-4000 509 info@ekwadraat.com
Colofon	Kristel Cnossen Rinske Pollema Finsterwolde 02 Definitief 31 Augustus 2017 101563

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding en Doelstelling 5
1.1.1 Doel 5
1.2 Organisatorische opzet 6
2 Planbeschrijving 7
2.1 Huidige situatie 7
2.1.1 Ligging plangebied 7
2.1.2 Planologische regeling 7
2.2 Toekomstige situatie 8
2.2.1 Het plan 8
2.2.2 Opstelling zonnepanelen 8
2.2.3 Benodigde vergunningen 9
2.2.4 Uitgebreide Wabo procedure 9
2.2.5 Verklaring van geen bedenkingen 9
3 Beleidskader 10
3.1 Nationaal beleid 10
3.1.1 SVIR 10
3.1.2 Besluit ruimtelijke ordening (Barro) 10
3.1.3 Energieakkoord 2013 10
3.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking 11
3.2 Provinciaal beleid 12
3.3 Gemeentelijk beleid 14
3.3.1 Klimaatbeleidsplan 14
3.3.2 Omgevingsvisie 15
3.3.3 Bestemmingsplan 15
3.3.4 Nota Archeologie 17
3.4 Conclusie beleid 18
4 Onderzoeken 18
4.1 Bedrijven en milieuzonering 18
4.2 Geluid 19
4.3 Luchtkwaliteit 19
4.4 Bodem 19
4.5 Archeologie en cultuurhistorie 21
4.6 Externe veiligheid 24
4.7 Wet natuurbescherming 25
4.8 Waterparagraaf 26
4.9 Vormvrije m.e.r. 26
4.10 Verkeer 27
4.11 Landschap 28

5 Uitvoerbaarheid 29
5.1 Economische uitvoerbaarheid 29
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 29
5.2.1 Informatievoorziening 29
5.2.2 Participatie 30
5.2.3 Draagvlak 30

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en Doelstelling

Europa en Nederland hebben grote ambities op het gebied van duurzame energie. Nederland heeft als doel om in 2020 14% van het totale energieverbruik uit duurzame bronnen te halen. Voor 2023 moet dit 16% zijn. Zonne-energie is één van de duurzame energiebronnen die kan bijdragen dit doel te behalen. In dit kader zijn in Finsterwolde initiatieven ontplooid om een zonneweide te ontwikkelen.

Het plan is om een zonneweide gecombineerd met wandelgebied en groene strook op te richten. De locatie ligt in Finsterwolde, op de percelen ten noorden van H.J. Siemonsstraat. Kadastraal bekend als Gemeente Finsterwolde – sectie H; perceel 352, 353 en deels 354. De totale oppervlakte is 15 hectare, hiervan wordt 12 hectare ingericht als zonneweide en 3 hectare voor landschappelijke inpassing en een natuurlijke verbinding met het dorp. Op de zonneweide worden ruim 30.000 zonnepanelen geplaatst met een opgesteld vermogen van totaal +/- 8 MWp. Daarmee worden circa 2500 huishoudens van duurzame elektriciteit voorzien. Naast het produceren van duurzame energie wordt er zwaar ingezet op de fysieke en visuele verbinding met het dorp. De zonneweide wordt opgedeeld in meerdere velden. Dit maakt het mogelijk doorzichten te creëren en de openheid van het landschap te ervaren. Door het realiseren van fiets/wandelpaden t.b.v. ommetjes wordt de belevingswaarde van het gebied vergroot.

1.1.1 Doel

In deze ruimtelijke onderbouwing worden de ruimtelijk relevante effecten van de voorgenomen bouw van een zonneweide op de beoogde locatie inzichtelijk gemaakt. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven waarom de realisatie van een zonneweide voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Op basis van deze ruimtelijke ordening beslist het college van burgemeester en wethouders van de gemeente op de aanvraag om de omgevingsvergunning van de initiatiefnemer voor de realisatie van een zonneweide op de locatie.

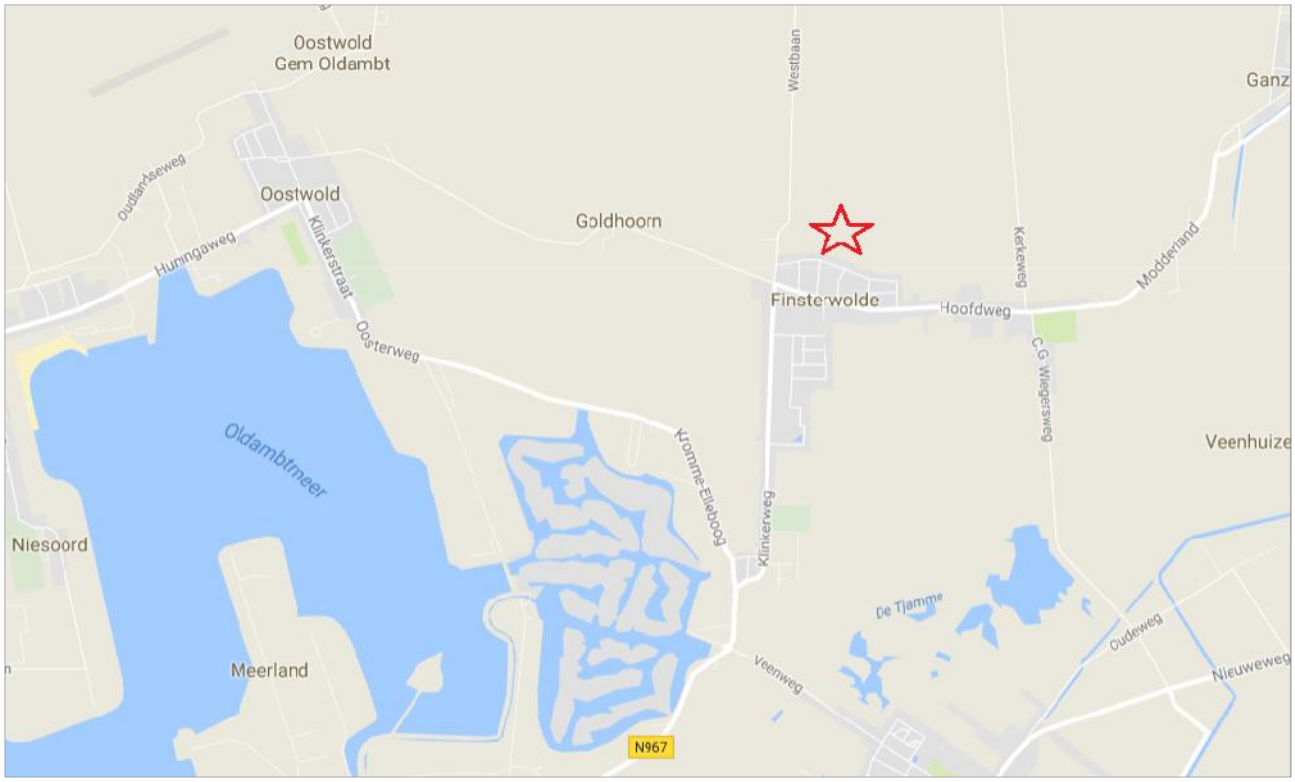

Figuur 1: ligging van het plangebied (bron: google maps)

1.2 Organisatorische opzet

In opdracht van:

Bedrijf:	F&S Solar Holding B.V
Contactpersoon:	Mevrouw Ivanka Meuleman
Bezoekadres:	Marathonweg 1
Postcode en plaats:	6225 XV Maastricht
Telefoonnummer:	06 11524106
e-mailadres:	imeuleman@fs-sun.com

Uitgevoerd door:

Bedrijf:	Ekwadraat BV
Contactpersoon:	Mevrouw Kristel Cnossen
Postadres:	Postbus 827
Postcode en plaats:	8901 BP Leeuwarden
Bezoekadres:	Legedijk 4
Postcode en plaats:	8935 DG Leeuwarden
Telefoonnummer:	088-4000 500
E-Mail adres:	cnossen@ekwadraat.com
Internet:	www.ekwadraat.com

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Momenteel zijn de percelen ten noorden van H.J. Siemonsstraat, kadastraal bekend als gemeente Finsterwolde – sectie H; percelen 352, 353 en 354 in gebruik als landbouwgrond. De percelen zijn in eigendom van de heer dhr. Waalkens, mede-eigenaar van Maatschap Reinaheerd. Het betreft een oppervlakte van 15 hectare.

2.1.1 Ligging plangebied

De beoogde percelen zijn op figuur 2 wit omrand.

Figuur 2: Aanduiding percelen (bron Google)

2.1.2 Planologische regeling

De gronden waar een zonneweide is geprojecteerd ligt in het plangebied van het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt' (vastgesteld 20-03-2013). Op grond van dit bestemmingsplan hebben de gronden de bestemming 'Agrarisch met waarden' en de dubbelbestemming 'Waarde – Geomorfologie'. Daarnaast is de gebiedsaanduiding 'Waarde – Dijkenlandschap' van toepassing.

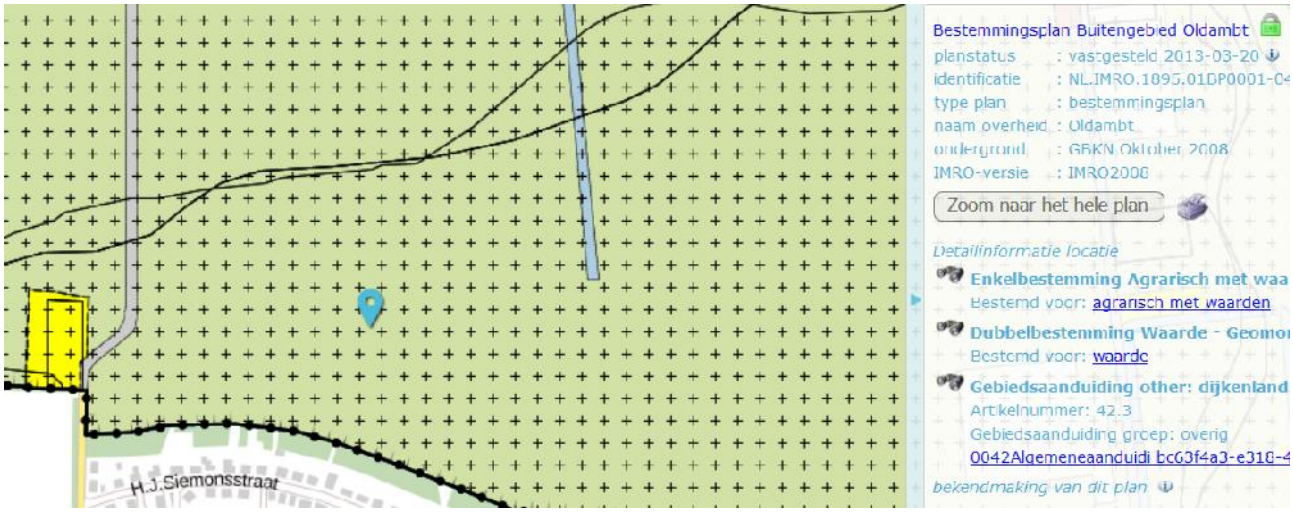

Figuur 3: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt' (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Naast het bestemmingsplan is ook de 'Omgevingsvisie Provincie Groningen 2016 – 2020 en de 'Omgevingsvisie Basisdocument gemeente Oldambt' van toepassing.

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Het plan

In de toekomstige situatie zal circa 12 hectare grasland worden ingericht met zonnepanelen, waarbij de mogelijkheid bestaat voor agrarisch dubbelgebruik, in de vorm van beweiding door schapen. De overige 3 hectare wordt ingericht als wandelgebied met groenstrook. De exacte inrichting wordt overgelaten aan de ontwikkelaar, maar het plan moet voldoen aan de volgende uitgangspunten:

- ruimtelijk is het project afgebakend tot de percelen sectie H 352, 353 en 354 gemeente Finsterwolde, in eigendom van de heer Waalkens;
- de omvormers en transformatoren worden in 4 technische units geplaatst verdeeld over de zonneweide;
- om stroom terug te leveren aan het net, wordt het aangesloten op een trafo, deze ligt ten noordwesten van de zonneweide.
- multifunctioneel grondgebruik, bijvoorbeeld in de vorm van beweiding door schapen is denkbaar. Indien beweiding door schapen gewenst is, zal de onderzijde van de panelen op een hoogte van 80 cm boven het maaiveld worden geplaatst.
- ten behoeve van de bereikbaarheid van de paden voor onderhoud, wordt er een onderhoud pad en inrit aan de noordzijde van de zonneweide net buiten de zonneweide (in verband met het ommetje voor de omwoners). Het onderhoud pad en inrit ten noorden van de zonneweide wordt voorzien van half verharding in de vorm van gebroken steenmengsels. De werkpaden tussen de panelen zijn graspaden.
- rondom het terrein zal ten behoeve van de veiligheid en diefstal preventie, een beveiligd hekwerk worden geplaatst. Dit hekwerk is circa 2,50 meter hoog.

2.2.2 Opstelling zonnepanelen

De zonnepanelen worden in zuid opstelling geplaatst. Dit houdt in dat de oriëntatie van de panelen op het zuiden is gericht en krijgt een optimale hellingshoek van 20 graden. De hoogte van de opstelling is maximaal 2,50 m en de panelen worden op een hoogte van 80 cm geplaatst boven het maaiveld.

De panelen met een formaat van 1,00 x 1,65 meter worden in een opstelling van twee lagen verticaal geplaatst onder een hoek van 20 graden. De hoogte van de panelen op zijn hoogst is 2,50 meter boven maaiveld. De breedte van een rij zonnepanelen gezien van de zijkant, is 3,13 m. Tussen de rijen komt een looppad van 4,7 meter (gemeten van achterkant paneel tot voorkant ander paneel). Voor de omvorming van gelijkstroom naar wisselstroom, worden de omvormers en de transformatoren in technische units geplaatst. De technische units worden voor zover als technisch haalbaar zo ver mogelijk van de paden geplaatst vanwaar bezoekers de zonneweide beleven. De technische units kunnen in elke kleur worden aangeleverd en hebben een hoogte van 2,60 meter. De oppervlakte van een zonneweide is 12,25 ha (inclusief interne onderhoudspaden). De gedetailleerde inrichting van het terrein is verder omschreven in Bijlage 1 Landschappelijke notitie zonneweide Finsterwolde.

2.2.3 Benodigde vergunningen

Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de realisatie van een zonneweide horen de volgende activiteiten:

- afwijken van het bestemmingsplan Buitengebied Oldambt, voor wat betreft het gebruik van de gronden voor een zonneweide met wandelgebied en groenstrook;
- het bouwen van de stellage waarop de zonnepanelen worden geplaatst, het plaatsten van vier technische units en een erfafscheiding rondom een zonneweide;
- het aanleggen van interne parkbekabeling en transformatoren voor het transporteren van de opgewekte energie;
- het inrichten van een zone rondom een zonneweide ten behoeve van de landschappelijke inpassing.

2.2.4 Uitgebreide Wabo procedure

Op grond van het bestemmingsplan kan een zonneweide niet zondermeer worden gerealiseerd. Om medewerking te kunnen verlenen moet daarom op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de uitgebreide procedure worden doorlopen. Voor een uitgebreide procedure moet een aanvraag zijn voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Onderhavige ruimtelijke onderbouwing maakt onderdeel uit van de aanvraag voor omgevingsvergunning.
De aanvraag, de ontwerp-omgevingsvergunning met bijbehorende documenten wordt voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn kan een zienswijze worden ingediend. Na deze termijn neemt het college van burgemeester en wethouders een besluit.

2.2.5 Verklaring van geen bedenkingen

Het Besluit omgevingsrecht (Bor) bepaalt in combinatie met artikel 2.27 van de Wabo dat een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) moet worden gevraagd aan de gemeenteraad, voor het verlenen van een

omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan. Deze ruimtelijke onderbouwing zal worden gebruikt om de gemeenteraad voor te stellen om een vvgb af te geven.

3 Beleidskader

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 SVIR

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is de kapstok voor bestaand en nieuw Rijksbeleid. Hierin schetst het Rijk de ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040. Daarnaast zijn de doelen, belangen en opgaven tot 2028 benoemd:

- De hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer en energie (inclusief het aanwijzen van de locaties voor windparken);
- De waterveiligheid, het kustfundament en de milieukwaliteit;
- De bescherming van het cultureel erfgoed en unieke natuur.

3.1.2 Besluit ruimtelijke ordening (Barro)

In het Barro geeft het rijk aan waar bestemmingsplannen dan wel omgevingsvergunningen aan moeten voldoen. Naar aanleiding van de SVIR, zijn de regels in het Barro met name gericht op het veiligstellen van nationale belangen. Hierdoor worden voor besluitvorming op lokaal niveau beperkingen opgelegd.

Het beoogde zonneweide raakt geen van de onderwerpen in het ruimtelijke Rijksbeleid, derhalve verzet het ruimtelijke Rijksbeleid zich niet tegen de ontwikkeling van een zonneweide op deze locatie.

3.1.3 Energieakkoord 2013

Het energieakkoord 2013 heeft een basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor korte en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 Peta joule energiebesparing per 2020;
- Een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- Het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn uitgewerkt in verschillende pijlers. Voor de ontwikkeling van een zonneweide, zijn de pijlers 2 (opschalen hernieuwbare energieopwekking) en 3 (stimuleren van decentrale duurzame energie) interessant. In het energieakkoord wordt uitgegaan van een opwekking van 186 PJ-energie uit hernieuwbare energiebronnen. Om deze hoeveelheid energie te halen, zijn alle vormen van energieopwekking nodig; wind, zon en biomassa. Tevens zal de onbalans tussen de hoeveelheid opwek van alle duurzame energiebronnen moeten worden verminderd.

In 2015 was de bijdrage van zonnestroom aan het eindverbruik van hernieuwbare energie in Nederland ruim 3 procent (CBS, 2016). Het toekomstige zonneweide levert daarom een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het rijk om tot de 16% duurzame energie in 2023 te komen. Ook draagt dit zonneweide bij aan het reduceren van de onbalans tussen de hoeveelheden opwek van alle duurzame energiebronnen. Concluderend kunnen wij zeggen dat het project binnen het energiebeleid van het Rijk past, zoals dat is neergelegd in het Energieakkoord.

3.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de SVIR geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Overheden dienen bij onder andere nieuwe stedelijke ontwikkeling standaard te motiveren op basis van de ladder voor duurzame verstedelijking, met behulp van drie opeenvolgende stappen. Het doel van de ladder is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijk gebied. De stappen borgen dit. De ontwikkeling van een zonneweide betreft een nieuwe planologische mogelijkheid ten behoeve van een specifieke vorm van bedrijvigheid. Een zonneweide valt daarom binnen het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking onder de definitie van een stedelijke ontwikkeling.

Stap 1: Is er een regionale behoefte?

Binnen de gemeente Oldambt bestaat er een regionale behoefte aan duurzaam opgewekte energie. In de omgevingsvisie van gemeente Oldambt (januari 2017 vastgesteld door de Raad) heeft duurzaamheid binnen de gemeente een belangrijke plaats gekregen. De gemeente geeft aan dat ze energietransitie wil stimuleren en inzetten op duurzaamheid, waarbij de nadruk ligt op zonne-energie, biomassa en aardwarmte/KWO. De gemeente kijkt naar geschikte locatie(s) voor zonnevelden in het buitengebied zonder de landschappelijke waarden aan te tasten. Naar schatting zal een zonneweide in Finsterwolde circa 8 megawatt (MW) aan elektriciteit opwekken. Een zonneweide levert dus een bijdrage aan de doelstelling van de gemeente en past tevens binnen het provinciale beleid (zie paragraaf 3.2).

Stap 2: Is (een deel van) de regionale behoefte op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied

In de omgevingsvisie is opgenomen dat ze energietransitie wil stimuleren en inzetten op duurzaamheid. Binnen het bestaand bebouwd gebied is geen ruimte voor een zonneweide van deze omgang. Het projectgebied sluit aan op bestaand stedelijk gebied.

Stap 3: Zoek een locatie die multimodaal ontsloten is of kan worden voor de resterende regionale behoefte

Een zonneweide vraagt niet om een multimodaal ontsloten terrein. Op het terrein zullen nauwelijks werkzaamheden verricht hoeven worden. Ontsluiting van het terrein is alleen nodig ten behoeve van onderhoud van het terrein en de zonnepanelen. Aangezien de resterende regionale vraag te groot is, is het niet reëel om een locatie te zoeken waar de resterende regionale behoefte aan duurzaam opgewekte energie kan worden ingevuld.

Conclusie
Binnen de ladder voor duurzame verstedelijking valt een zonneweide onder de definitie van een stedelijke ontwikkeling. Binnen de regio bestaat een regionale behoefte aan een zonneweide, echter is deze niet in te vullen binnen bestaand stedelijk gebied. Daarnaast is een multimodaal ontsloten terrein voor de functie van een zonneweide niet nodig.

3.2 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 is het provinciaal beleid voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen omschreven. In de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 staan de regels waarin wordt beschreven waaraan moet worden getoetst bij planologische ontwikkelingen.

De provincie Groningen schept in hun omgevingsvisie voorwaarden voor een goede infrastructuur en ruimte voor veilige winning, transport en opslag van duurzame energie. De provincie stimuleert de opwekking van duurzame energie, met name ook vanwege de grote impact van gaswinning op de provincie. Hierbij zijn de ruimtelijke inpassing en de maatschappelijke acceptatie wel van belang, net als deelname van burgers. Daarom wordt er in de omgevingsvisie ruimte geboden voor onder andere het opwekken van zonne-energie.

In de omgevingsvisie verzoekt te provincie de gemeenten de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen en zorgvuldig ruimtegebruik te garanderen. De provincie geeft de voorkeur aan een zonneweiden aansluitend aan stedelijk gebied, waarbij ook wordt aangesloten bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken. De gemeente is verantwoordelijk voor de afwegingen van locatiekeuzes en inpassing voor zonneweiden binnen het stedelijk gebied en in het buitengebied aansluitend aan stedelijk gebied voor zonneweiden tot 1 ha. De provincie begeleid zonneweiden aansluitend aan stedelijk gebied, groter dan 1 ha en aangrenzend aan een bouwblok of met een lijnvormige opstelling. Zonneweiden los in het buitengebied kunnen alleen worden gerealiseerd op locaties die door Gedeputeerde Staten worden aangewezen op basis van een integrale gebiedsvisie.

Zonneweiden zijn alleen toegestaan op basis van de technisch-economische levensduur. Hiermee zorgt de provincie ervoor dat de gebruikte locaties weer terug kunnen in hun oorspronkelijke functie. Zoals genoemd, omschrijft de omgevingsverordening de regels waaraan moet worden getoetst. Onderstaand worden de relevante regels benoemd.

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van het afwijken van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning afgeven voor het plaatsen van een zonneweide voor een periode van maximaal 30 jaar voor een zonneweide aansluitend aan stedelijk gebied, waarbij de omvang van een zonneweide groter is dan 10.000m^2 en de maatwerk methode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.

In de provinciale omgevingsverordening is aangegeven dat aan de omvang, situering en inrichting van een zonneweide een inrichtingsplan ten grondslag moet liggen. Hierbij is in ieder geval rekening gehouden met:

a. De historisch gegroeide landschapsstructuur;
b. De afstand tot andere ruimtelijke elementen;
c. Een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.

In Bijlage 1 Landschappelijke notitie Zonneweide Finsterwolde wordt hier verder op ingegaan. Zoals in hoofdstuk 2.1.2 aangegeven heeft het plangebied de landschapswaarde geomorfologie en dijken landschap toegekend gekregen. Deze landschapswaarde geomorfologie geeft aan dat het plangebied op een glaciale rug ligt.

Op grond van artikel 2.57.1 van de omgevingsverordening wordt het reliëf en de herkenbaarheid van het landschap beschermd. Het plangebied ligt op een glaciale rug. Voor dit gebied geldt een verbod op het afgraven, diepploegen, egaliseren en afschuiven van de glaciale ruggen en dat er regels gelden voor de houtteelt, aanleg van bos en boomgaarden. De aanleg van een zonneweide is bovengronds en leidt niet tot aantasting van de herkenbaarheid van de glaciale rug.

Voor de aanleg van de beplanting rondom de zonneweide is een omgevingsvergunning (de vroegere aanlegvergunning) nodig. Het realiseren van een zonneweide vormt geen belemmering voor onderhavige omgevingsvergunning.

De overige kernkwaliteiten van dit gebied, zijn reliëf, rust, hoge oppervlaktewater- en grondwaterstanden, natuurlijk peilbeheer en de kwaliteit van het water, de bodem en de lucht. Hiermee zal dan ook rekening worden gehouden in het plan, dit zal verder worden omschreven in hoofdstuk 4.

Tevens staat in de Omgevingsverordening dat in de ruimtelijke onderbouwing in moet worden gegaan op de mogelijkheden voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en de opbrengst van een zonneweide. In paragraaf 5.2 (maatschappelijke uitvoerbaarheid) wordt nader ingegaan op de mogelijkheden om te participeren voor omwonenden.

Figuur 4: uitsnede plangebied verbeelding Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 (bron www.ruimtelijkeplannen.nl)

Naast de Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie, is ook het programma Energietransitie 2016-2019 “vol ambitie op weg naar transitie” van belang. Deze is door de Provinciale Staten vastgesteld op 16 maart 2016. De provincie Groningen wil met behulp van dit programma de energietransitie versnellen, samen met anderen. De doelen die zij hierin hebben opgesteld zijn:

- 2020: 21% van onze energievoorziening duurzaam
- 2035: 60% van onze energievoorziening duurzaam
- 2050: 100% van onze energievoorziening duurzaam

Een van de manieren om deze doelstellingen te halen, is zonne-energie en daarmee ook zonneweides. Het beleid hiervoor is nader uitgewerkt in de Omgevingsvisie. Samen met de gemeente zal de provincie sturen op daarvoor geschikte locaties en daarbij ook zorgen voor een goede landschappelijke inpassing.

De voorgenomen ontwikkeling van een zonneweide past binnen het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Klimaatbeleidsplan

De gemeente Oldambt heeft op 17 januari 2017 de notitie actualisatie klimaatbeleid opgesteld. Hierin zijn de speerpunten voor de komende planperiode (2017-2020) verwoord. De gemeente Oldambt wil een duurzame gemeente zijn en bijdragen aan een schonere en gezondere leefomgeving. In het coalitieakkoord 2014-2018 wordt dan ook benoemd dat de weg naar energiezuinig c.q. energieneutraal wonen is ingezet en de gemeente alles zal doen om dit te faciliteren. Hierbij behoort het plaatsen van een zonne-energiepark tot de mogelijkheden, ten behoeve van de gang naar energieneutraliteit. Daarbij is het streven voor overheidsgebouwen om in 2018 energieneutraal te zijn.

De gemeente wil in 2020 een aandeel van 20% duuurzaam opgewekte energie hebben en een reductie van het energieverbruik met 20%. Om dit te bereiken, wordt ook volop op zonne-energie ingezet gezet in de gemeente. Grootschalige opwek wordt daarom ook ondersteund door de gemeente. In de omgevingsvisie wordt verder ingegaan op de inpassing van zonneweideen. De gemeente is tevens op zoek gegaan naar geschikte locaties voor zonneweideen, zodat uiteindelijk zo'n 100 ha aan zonne-energie binnen de gemeente te kunnen plaatsen. Hierbij is participatie van de inwoners en participatie door de gemeente van belang.

3.3.2 Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie wordt inzicht gegeven in de sturingsfilosofie om gewenste ontwikkelingen te faciliteren en de werking van de visie in de praktijk. Het plangebied valt binnen het buitengebied, primair agrarisch gebied. Het streefbeeld in het primair agrarisch gebied is een duurzame productieruimte van de landbouw, waarbij de grootschalige openheid van de polders wordt behouden. Door dit mee te nemen bij de inpassing van een zonneweide, wordt de grootschalige openheid van de polder niet aangetast. Een andere kernkwaliteit van het buitengebied is de duisternis. Een zonneweide is geen lichtgevoelig object en zal dit dus ook niet negatief beïnvloeden.

3.3.3 Bestemmingsplan

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt'. Dit bestemmingsplan is op 20 maart 2013 vastgesteld. Op grond van het bestemmingsplan is voor het plangebied de bestemming 'Agrarisch met waarden' en de dubbelbestemming 'Waarde – Geomorfologie' van toepassing. Daarnaast is de gebiedsaanduiding 'Dijkenlandschap' van toepassing. Relevant voor het realiseren van een zonneweide is dat de grond is onder andere bestemd voor:

a. uitoefening van het agrarisch bedrijf;
b. cultuurgrond;
j. behoud van cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden met dien verstande dat:
    1. voor zover de gronden ter plaatse nader zijn aangeduid met 'dijkenlandschap' het bepaalde onder j door middel van behoud en herstel van de volgende kenmerken wordt nagestreefd:
        - recht wegenpatroon;
        - afwisseling tussen groene transparante ontginningslinten en open agrarisch achterland;
        - dijkcoupures;
        - duisternis;
        - waardevolle dorpssilhouetten;
        - grootschalige tot zeer grootschalige open gebieden;
        - toenemende grootschaligheid richting Dollard;
        - plaatselijke reeksen puntsgewijze verdichting in de vorm van boerderijen met erfbeplanting of boomgaarden;
        - lijnvormige verdichting voornamelijk langs de randen van het gebied
        - vlakke ligging;
        - hoofdzakelijk grote akkerbouwpercelen;
        - cultuurhistorische en architectonisch waardevolle bebouwing in de vorm van Oldambster boerderijen, arbeidershuisjes, bruggen, sluizen en gemalen;
        - bebouwing voornamelijk langs (voormalige) dijken.

De aanleg van een zonneweide past niet binnen de bestemming ‘Agrarisch met waarden’. Bij de inpassing van een zonneweide moet rekening worden gehouden met, voor zover van toepassing, de hierboven genoemde geomorfologische waarden en het dijkenlandschap.

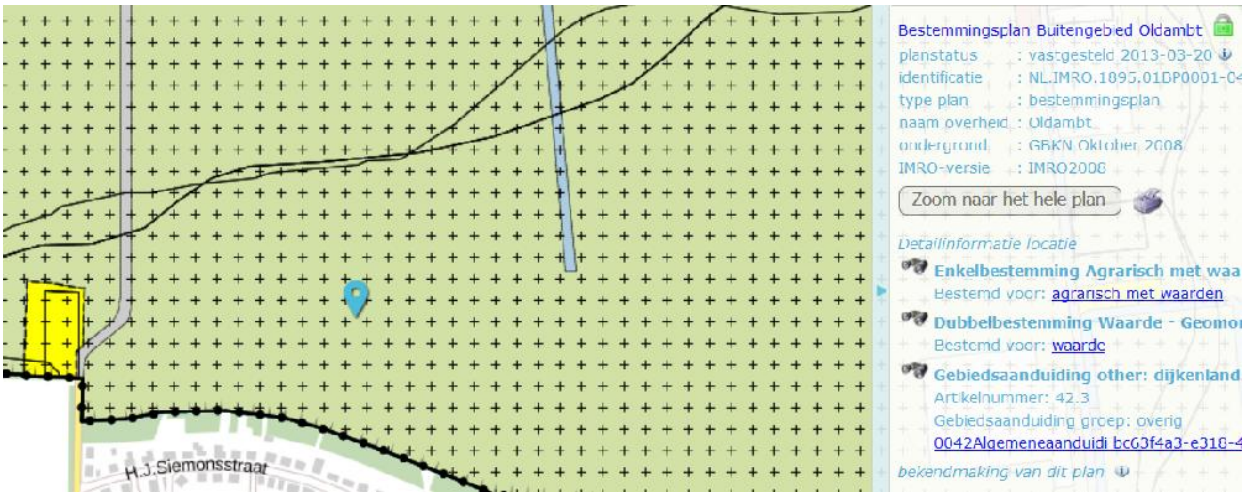

Figuur 5: uitsnede van de verbeelding bestemmingsplan ‘Buitengebied Oldambt’ (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Een zonneweide wordt aan de rand van Finsterwolde aangelegd groenstrook achter de die de scheiding vormt tussen de bebouwde kom en het landelijk gebied. Een zonneweide vormt daardoor een overgang naar het buitengebied. Rondom een zonneweide wordt een groenstrook aangelegd die dient ter afscherming van een zonneweide. Deze groenstrook is openbaar toegankelijk en wordt parkachtig ingericht.

Figuur 6: huidig zicht op plangebied (bron: google streetview)

In figuur 6 is de huidige situatie van het plangebied aan de dorpsrand van Finsterwolde weergegeven. Door de parkachtige inrichting door de groenstrook rondom een zonneweide wordt het aanzicht van het dorpssilhouet vanuit het noorden niet negatief beïnvloed.

In het ontwerp is rekening gehouden met de zichtlijnen in de omgeving en op het grootschalige open gebied. In figuur 7 geeft een indicatie van het toekomstige beeld.

Figuur 7: indicatie van de toekomstige situatie (bron ROM3D)

De zonneweide wordt geheel bovengronds aangelegd en heeft daardoor geen negatieve gevolgen voor de geomorfologische waarden van het plangebied.

3.3.4 Nota Archeologie

In de Nota Archeologie staat verwoord hoe de gemeente Oldambt omgaat met archeologische, cultuurhistorische en cultuurhistorische waarden binnen haar grondgebied. De nota geeft tevens inzage in wetenschappelijke onderbouwing van de Beleidskaart Archeologie.
De Beleidskaart Archeologie geeft een vlakdekkend overzicht van bekende en te verwachten archeologische waarden. Daarnaast is een aantal bekende cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarden op de beleidskaart opgenomen. Deze waarden zijn gekoppeld aan bestemmingsplanregels. De Beleidskaart Archeologie kent ook zgn. 'witte' gebieden: gebieden met een dermate geringe kans op (gave) archeologische resten dat ruimtelijke ingrepen in deze gebieden zonder archeologisch voorbehoud kunnen worden uitgevoerd.

Op grond van de Beleidskaart Archeologie ligt het plangebied voor de zonneweide in een gebied dat is aangeduid als 'Waarde – Archeologie 3'

Op grond van de Beleidskaart Archeologie ligt het plangebied voor de zonneweide in een gebied dat is aangeduid als 'Waarde – Archeologie 3, WR-a 3)'. De op de plankaart voor archeologische onderzoeksgebieden (Waarde – archeologie 3 (WR-a3)) aangewezen gronden zijn, naast het bepaalde in de

andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (hoofdbestemmingen), bestemd voor behoud van archeologische (verwachtings)waarden. In paragraaf 4.5 wordt nader ingegaan op het aspect archeologie.

3.4 Conclusie beleid

De voorgenomen ontwikkeling van dit zonneweide is in overeenstemming met het Rijks-, provinciaal- en het gemeentelijk beleid, maar past niet binnen het geldende bestemmingsplan. De ontwikkeling van een zonneweide draagt bij aan het halen van de doelstellingen uit het energieakkoord om in 2023 16% van de energiebehoefte uit hernieuwbare energiebronnen te halen.
Vanuit het provinciaal beleid geldt dat er aandacht moet worden besteed aan de landschappelijke inpassing van een zonneweide. Dit komt in Bijlage 1 Landschappelijke notitie Zonneweide Finsterwolde van deze ruimtelijke onderbouwing aan bod. Tevens past het initiatief binnen het gemeentelijk beleid en de richtlijnen, zoals deze zijn verwoord in het klimaatbeleidsplan van de gemeente.

Met toepassing van artikel 2:12, lid 1, sub a onder 3 kan het college in afwijking van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning verlenen mits de aanvraag is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Op deze wijze kan voor een zonneweide worden afgeweken van het geldende bestemmingsplan om een zonneweide te realiseren voor een periode van maximaal 30 jaar. Onderhavige ruimtelijke onderbouwing geeft aan dat er geen negatieve gevolgen zijn voor de omgevingsaspecten en dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

4 Onderzoeken

4.1 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet tussen een voorgenomen ontwikkeling en (milieu)gevoelige functies (woningen e.d.) voldoende afstand worden aangenomen om de goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat te waarborgen en (toekomstige knelpuntsituaties te voorkomen.
De aanleg van een zonneweide heeft geen nadelige gevolgen of overlast voor de nabij gelegen woonomgeving. De aanleg van een zonneweide is geen milieubelastende (bedrijfs)activiteit in het kader van milieuzonering. De zonnepanelen worden op stellages geplaatst. Om de opgewekte stroom te verwerken zijn transformatoren nodig die op verschillende locaties midden op het terrein worden geplaatst. Voor de transformatoren geldt op basis van de VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering een richtafstand van 10 meter ten opzichte van geluidsgevoelige objecten (woningen). De feitelijke afstand tussen de woningen en een zonneweide zal minimaal 50m bedragen.

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.2 Geluid

Volgens de Wet milieubeheer vormt een zonneweide een inrichting. Een zonneweide is een type A-inrichting. Daarmee valt een zonneweide onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit, echter is er geen melding of omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig.
Onderhavige ruimtelijke onderbouwing is opgesteld voor de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonneweide ten noorden van de H.J. Siemonstraat. De aanvraag voorziet niet in het realiseren van een geluidsgevoelige bestemming, zoals bedoelt in de Wet geluidhinder. Het plan heeft geen nadelige gevolgen voor de nabij gelegen woonomgeving. Een akoestisch onderzoek is daarom niet nodig.

De transformatoren die ervoor zorgen dat de gelijkstroom wordt omgezet in wisselstroom, maken wel geluid. Door deze transformatoren niet aan de rand van een zonneweide te plaatsen, maar in het midden van het terrein, wordt voorkomen dat daardoor geluidshinder kan ontstaan.

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.3 Luchtkwaliteit

De Wet milieubeheer omschrijft de Nederlandse wetgeving ten aanzien van de luchtkwaliteit. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats, hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing. Een zonneweide gaat in de gebruiksfase niet gepaard met de verbranding van (fossiele) brandstoffen.

Enkel in de aanlegfase van de zonneweide vinden verkeersbewegingen plaats, buiten deze fase heeft een zonneweide geen significant verkeer aantrekkende werking. In de gebruiksfase vindt enkel incidenteel verkeer plaats in verband met het beheer en het onderhoud van de zonneweide en de installatie. Luchtverontreinigende stoffen zijn daardoor niet aan de orde. Elektriciteitsproductie met zonnepanelen kent geen schadelijke (rook)gasemissie en heeft daarom geen invloed voor de luchtkwaliteit van de omgeving.

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.4 Bodem

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijke ontwikkeling inzicht verkregen moet worden in de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling. Dit betekent onder meer dat er duidelijkheid moet zijn of er sprake is of kan zijn van een noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering.
Een onderzoek naar de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem is dus feitelijke een onderdeel van de onderzoeksverplichting van burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan. Door deze onderzoek verplichting moet worden voorkomen dat gronden met een onvoldoende milieu hygiënische kwaliteit (bodemverontreiniging) worden bestemd voor gevoelige bestemmingen (zoals woningen). Een bepaalde mate van bodemverontreiniging hoeft in veel gevallen niet direct een probleem

op te leveren. In veel gevallen kan een historisch onderzoek uit wijzen of er een (aanvullend) bodemonderzoek moet plaatsvinden.

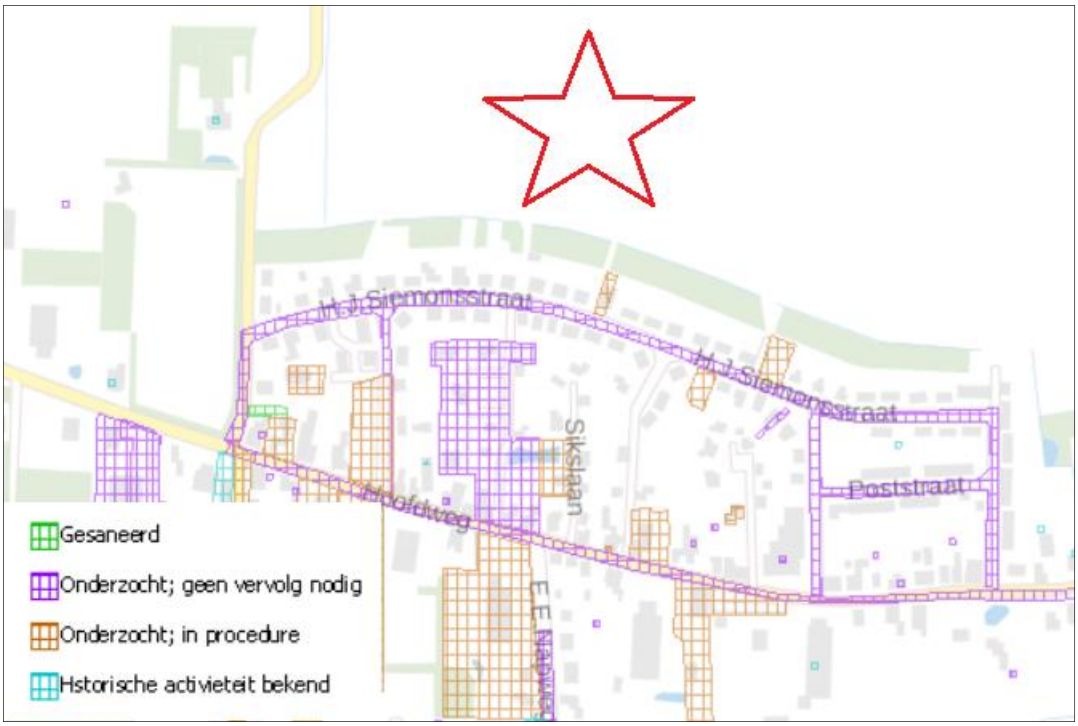

Figuur 8: Uitsnede van de kaart waarop het plangebied is aangeduid (bron: Bodemloket)

In figuur 8 is een uitsnede van de kaart van het bodemloket weergegeven. Op deze kaart is te zien dat er geen onderzoeksgegevens van de beoogde locatie bekend zijn. Onderhavige ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonneweide en niet gericht op een gebouw waar voortdurend of bijna voortdurend mensen aanwezig zijn of verblijven.
De gronden zijn, voor zover bekend, altijd als agrarisch productiegebied in gebruik geweest. Het is niet aannemelijk dat op deze gronden verontreinigende activiteiten hebben plaatsgevonden. Zoals aangegeven is onderhavige ruimtelijke onderbouwing onderdeel van de aanvraag voor het realiseren van een zonneweide en niet op een woning of ander voor mensen toegankelijk gebouw. Het plangebied is op grond van de verordening aangeduid als ‘Borings-vrije zone’. Verankering in de bodem kan bij een diepte groter dan 2,5m tot een conflict leiden met de provinciale verordening. De verankering van de zonnepanelen ligt op circa 1,60 onder het maaiveld. Dit leidt niet tot een conflict op de provinciale verordening. Bij de aanleg van de zonneweide worden geen uitlogende stoffen gebruikt die door middel van uitspoeling de onderliggende bodem kan verontreinigen.

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.5 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2019 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van toepassing is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Algemeen geldt dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van gemeentelijk of provinciaal beleid bepaald.

Het plangebied ligt op basis van de Beleidskaart Archeologie in een gebied dat is aangeduid met een hoge verwachtingswaarde ‘Waarde Archeologie (WR- a3). Voor gebieden met een hoge verwachtingswaarde geldt een verplichting voor een bureauonderzoek bij ingrepen groter dan 200m². In figuur 9 is een uitsnede van het plangebied van de Beleidskaart Archeologie weergegeven.

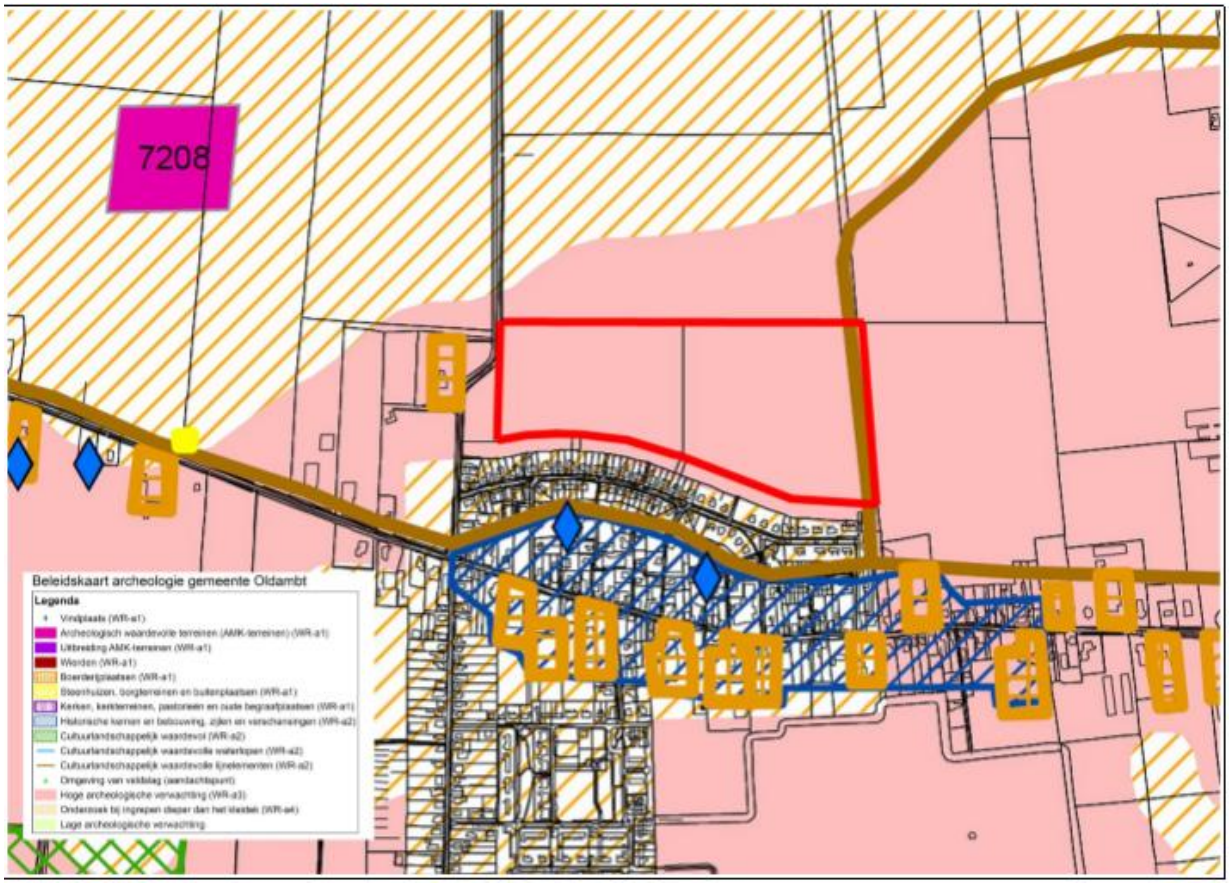

Figuur 9: Archeologische waarden plangebied (bron: Beleidskaart Archeologie)

Voor de voorgenomen ontwikkeling is door archeologisch onderzoeksbureau De Steekproef een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in juli 2017. Voor de resultaten zie Bijlage 2. Op basis van dit onderzoek wordt geadviseerd een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Dit archeologisch vervolgonderzoek moet bestaan uit een inventariserend veldonderzoek – verkennende fase ter toetsing van het verwachtingsmodel dat met deze bureaustudie is vastgesteld. Een verkennend booronderzoek levert naar verwachting meer informatie op over de aanwezigheid van archeologische resten en de aard, ouderdom, diepte en gaafheid daarvan. Dit veldonderzoek zal worden uitgevoerd als blijkt hoe de inrichting van de zonneweide er uit komt te zien. Daarnaast is het van belang te weten hoe de zonnepanelen op de grond worden verankerd, zoals de diepte van de palen als de methode (schroeven of drukken).

Cultuurhistorie

Het plangebied ligt in een gebied met de aanduiding ‘Dijkenlandschap’. Deze aanduiding geldt voor de polders op de Dollard, de Dollardrand en de lintdorpen. Het ‘Dijkenlandschap’ bestaat voor het overgrote deel uit grootschalige tot zeer grootschalige open gebieden. Het landschap kent een vlakke ligging en bestaat hoofdzakelijk uit grote akkerbouwpercelen. De hoofdstructuur van dit landschapstype wordt gevormd door de dijken met het daarop aansluitende (rechte) wegenpatroon. Enkele van de dijken zijn nog zichtbaar in het landschap en vormen cultuurhistorische en landschappelijk waardevolle overblijfselen van

de vroegere strijd tegen het water. Voor een uitgebreide toelichting op het historisch ontstaan van het landschap, zie Bijlage 1 Landschappelijke notitie zonneweide Finsterwolde, opgesteld door ROM3D.

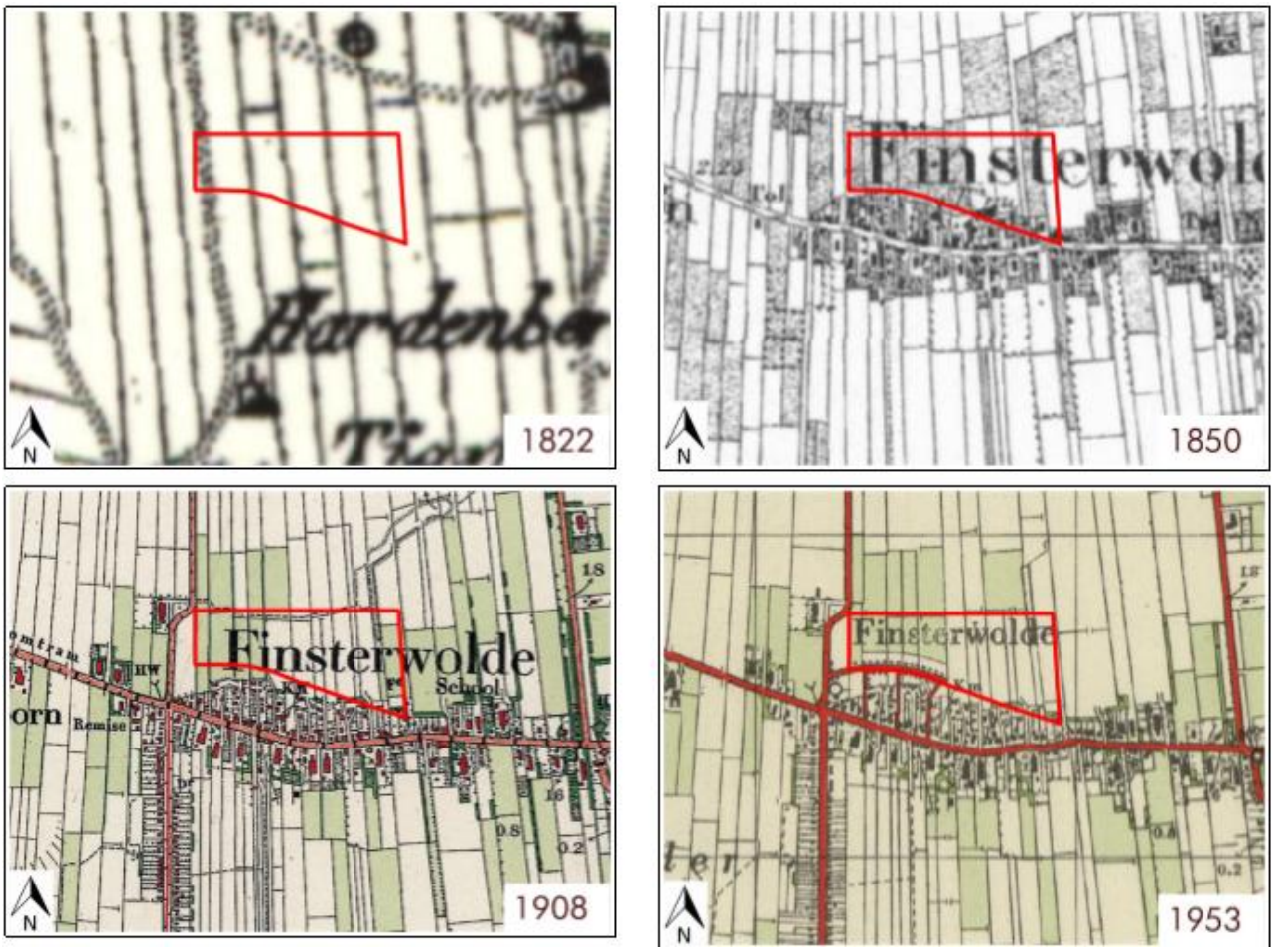

Figuur 10: cultuurhistorische opbouw van het plangebied (bron: archeologisch onderzoek juli 2017 De Steekproef)

In het plangebied zijn de dijken niet meer zichtbaar. Het plangebied is altijd in gebruik geweest als weiland/akkerbouwland zonder bebouwing.

Daarnaast worden de bestaande sloten voorzien van natuurvriendelijke oevers en komt er een natuurvijver. Op grond van het bestemmingsplan is onder andere voor het egaliseren en/of diepploegen, het aanbrengen of verwijderen van lijnvormige beplantingen, waaronder begrepen waardevolle wegbeplantingen en het aanleggen van ondergrondse leidingen een omgevingsvergunning vereist.

Voor gronden met de aanduiding ‘Dijkenlandschap’ geldt dat bij ontwikkelingen de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden moeten worden behouden dan wel herstelt. Bij de uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen zullen de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden, voor zover aanwezig in het plangebied gerespecteerd.

De cultuurhistorie vormt in geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide. Voor het onderdeel archeologie zal niet eerder met aanvang werkzaamheden worden begonnen dan nadat een booronderzoek

en eventueel daaruit volgend archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden en de uitkomsten daarvan door de gemeente zijn goedgekeurd.

4.6 Externe veiligheid

Naar aanleiding van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) uit 2004, moeten plannen worden getoetst op de aspecten van externe veiligheid. Externe veiligheid houdt zich bezig met de risico's als gevolg van ongevallen met gevaarlijke stoffen. In dat kader zijn vier onderwerpen van belang:

- Bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- Bedrijven die op grond van overige milieuwetgeving afstandsnormen voor veiligheid bezitten, zoals het Vuurwerkbesluit of het Activiteitenbesluit (bv. Propaantanks);
- Het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water;
- Het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

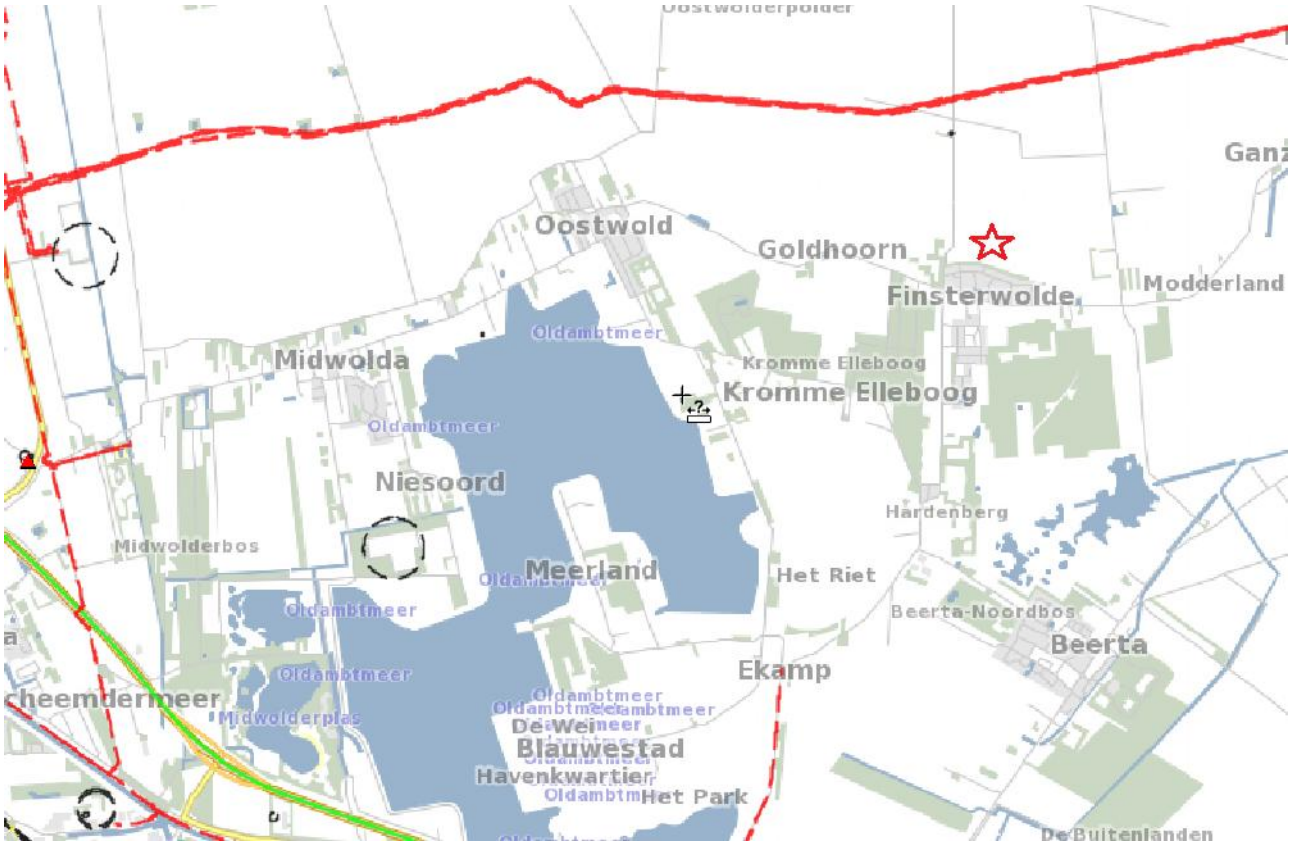

Figuur 11: Uitsnede van de risicokaart van de provincie Groningen met de ligging van het plangebied (bron: risicokaart Groningen)

In het kader van het aspect externe veiligheid is de risicokaart geraadpleegd, in figuur 11 is plangebied met een ster aangeduid. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen aanwezig. Ten noorden van het plangebied ligt een buisleiding, deze ligt echter op een afstand van meer dan 1 kilometer en vormt, gezien de afstand geen gevaar voor de voorgenomen ontwikkeling. Een zonneweide is geen gevoelige functie in het kader van externe veiligheid (er zijn geen personen aanwezig).

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing maakt onderdeel uit van de aanvraag omgevingsvergunning die is aangevraagd voor het realiseren van een zonneweide. Een zonneweide is geen risicovolle inrichting en vormt daarom geen gevaar voor de directe (woon)omgeving.

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.7 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden, ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De wet staat in het teken van het verbinden van ecologie en economie en bescherming van de natuur. De wet zet in op dat er geen schade mag ontstaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. Soms is het onvermijdelijk dat er schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten.
Om vast te stellen of er beschermde dieren en/of plantensoorten in het plangebied aanwezig zijn is een ecologische quickscan uitgevoerd. De quickscan bestaat uit een bureau – en een veldonderzoek. Tijdens het veldonderzoek wordt vastgesteld welke (beschermde) planten- en diersoorten in het plangebied aanwezig zijn. Ten behoeve van een dergelijke quickscan is het van belang om rekening te houden met de uit te voeren werkzaamheden dan wel wijzigingen van het plangebied.

Overtreding van de Wet Natuurbescherming is aan de orde als afbreuk wordt gedaan aan de populaties van beschermde dieren en het doden van individuen of het vernietigen van nesten en vaste verblijfplaatsen. Voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën die in de Wet Natuurbeheer zijn opgenomen, geldt een provinciale vrijstelling in het kader van ruimtelijke inrichting.

Er wordt zowel naar de gebiedsbescherming als naar de soortenbescherming gekeken. De resultaten van de quickscan zijn als Bijlage 3 toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing.
Uit de quickscan blijkt dat negatieve effecten op beschermde planten en dieren uitgesloten zijn, mits er overdag gewerkt wordt, buiten de broedperiode en de locatie ’s nachts niet wordt verlicht. Wanneer er tijdens de broedperiode gewerkt moet worden, wordt geadviseerd om dit te laten begeleiden door een ecoloog. Dit moet tijdig gebeuren, omdat al voorafgaand aan de broedperiode maatregelen nodig kunnen zijn.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgplicht. Het verstoren, verwonden of doden van dieren (en planten) moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Wanneer er bijvoorbeeld amfibieën worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen deze het beste worden opgepakt en verplaatst naar een plek in de omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Vanuit de quickscan is een aanvullend advies gegeven gezien de toekomstige ontwikkelingen die een positief effect kunnen hebben op de natuurwaarden van het gebied.

- bij het veldbezoek is opgevallen dat het grasland al relatief kruidenrijk is en een belangrijk foerageergebied vormt voor insectenetende vogels. Voor het beheer van de ondergrond rond de zonnepanelen wordt geadviseerd om dit door middel van (schapen)begrazing uit te voeren en te

stoppen met extra bemesting. Hierdoor kan het grasland langzaam verschralen en neemt de waarde voor flora en fauna toe;
- het plukbos is een verrijking van de biodiversiteit. Gezien de aanwezigheid van de hoge boomsingel is een groot aandeel struiken en lage bomen een aanwinst. Een amfibieënpoel zou op deze plek de natuur kunnen versterken als voortplantingsplek voor amfibieën, libellen en andere waterdieren. Het is dan van belang om de poel zoveel mogelijk in de zon te liggen (misschien situeren in het zonnepark?);
- het plukbos past goed in het beheertype Leefgebied droge dooradering uit het Natuurbeheerplan van de Provincie Groningen.

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de aanleg van de zonneweide.

4.8 Waterparagraaf

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in de ruimtelijke onderbouwing een waterparagraaf te worden opgenomen. Deze geeft weer wat de wijze is waarop rekening wordt gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. De waterhuishouding omvat het grond- en oppervlaktewater.

Het plangebied valt binnen het beheersgebied van het Waterschap Hunze en Aa's. De bestaande sloten worden voorzien van natuurvriendelijke oevers en er zal een natuurvijver worden aangelegd. Deze aanpassingen hebben geen negatieve gevolgen voor de huidige waterhuishoudkundige situatie. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater onbelemmerd kan infiltreren. Het compenseren van verharding voor het onderhoud pad is dan ook niet nodig. De panelen en constructies worden tevens uitgevoerd van niet-uitloogbare materialen.

Op grond van artikel 3.1.1 van het Bro wordt het ontwerp van de omgevingsvergunning voorgelegd aan Waterschap Hunze en Aa's. Op 23 juni 2017 is de watertoets uitgevoerd via www.dewatertoets.nl. Uit de resultaten van de watertoets is gebleken dat, gelet op het feit dat er geen sprake is van een toename van het verhard oppervlak, de verkorte procedure van toepassing is. Waterschap Hunze en Aa's heeft daarom een standaard wateradvies afgegeven. Het wateradvies is in Bijlage 4 bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Bij de uitvoer van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de verschillende aspecten die in het wateradvies zijn opgenomen.

Het aspect water vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.9 Vormvrije m.e.r.

In het Besluit m.e.r., bijlage C en D, is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, projectm.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. In het Besluit m.e.r. zijn voor deze activiteiten de drempelwaarden opgenomen. Tevens dient het bevoegd gezag bij de activiteiten die niet aan de drempelwaarden voldoen na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden zijn:

- De kenmerken van de projecten;
- De plaats van de projecten;
- De kenmerken van de potentiële effecten.

Een installatie voor zonne-energie opwekking worden niet behandeld in het Besluit milieueffectrapportage. Voor zover er voor de beoogde ontwikkeling sprake is van een herinrichting van een stuk landelijk gebied, een zogenaamd landinrichtingsproject, dan blijft de omvang van het project ver onder drempelwaarde die hiervoor in het Besluit m.e.r. is opgenomen. De drempelwaarde voor een landinrichtingsproject is 125 ha. De zonneweide heeft een oppervlakte van 15 ha, waarbij 12 ha aan zonnepanelen wordt gerealiseerd en een groenzone voor landschappelijke inpassing rondom de zonneweide van 3 ha.

Gezien de kenmerken en de omvang van het totale project, een zonneweide met wandelgebied in een groenstrook rondom de zonneweide, kan worden geconcludeerd dat het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling of het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet nodig is. Er zal geen sprake zijn van significante negatieve effecten op de omgeving of natuurwaarden.

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing kan zo mogelijk worden beoordeeld als vormvrije m.e.r. zoals genoemd als een activiteit D 9 (“een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan”).

Het aspect vormvrije m.e.r. vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.10 Verkeer

Een zonneweide is een beveiligde energiecentrale, met één ingang aan de zijde van de Westbaan. Deze keuze is uit praktisch en veiligheidsoogpunt gemaakt. Inrijden vanuit de Westbaan leidt niet tot een onveilige verkeerssituatie omdat deze weg onderdeel is van het landelijk gebied. Er is geen vrije toegang tot de zonneweide, toegang voor het onderhoud, begrazing en rondleidingen is strikt geregeld. Met name in de aanlegfase zal periodiek vracht- en bouwverkeer naar het terrein rijden. Tevens zal de installatieploeg naar het plangebied rijden. Wanneer de zonneweide in productie is kent deze geen verkeersaantrekkende werking. De verkeersgeneratie van een zonneweide is dus zeer gering.

Het aspect verkeer vormt geen belemmering voor het realiseren van de zonneweide.

4.11 Landschap

Door ROM3D is er een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Deze landschappelijke inpassing is besproken met het bouwheerschap van de provincie Groningen en met de gemeente Oldambt. Beide overheden zijn akkoord met het voorgestelde landschappelijke inpassingsplan.

Het gepresenteerde landschappelijke ontwerp van zonneweide Finsterwolde laat zien dat deze zonneweide:

- op een goede manier in het landschap inpasbaar is;
- oude cultuurhistorische patronen respecteert;
- aandacht besteed aan de randen voor een optimale gebruikerservaring;
- ruimte biedt voor een ommetje en het landschap te ervaren;
- vanaf de omliggende wegen en de huizen van aanwonenden nauwelijks te zien is, zeker voor de argeloze voorbijgangers;
- op een efficiënte wijze in staat is een substantiële bijdrage te leveren aan de productie van duurzame energie voor circa 2500 huishoudens. Het is daarmee mogelijk om met een bescheiden ruimtelijke impact alle de huishoudens in Finsterwolde van duurzame energie voorzien.

Voor het volledige landschappelijk inpassingsplan verwijzen we naar Bijlage 1.

5 Uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.6 van de Bro dient inzicht te worden gegeven in de maatschappelijke uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning. Dit omvat zowel de financieel-economische onderbouwing van de omgevingsvergunning, als de overige aspecten die met de uitvoering te maken hebben. Tevens moet worden gekeken hoe er wordt omgegaan met het betrekken van omwonenden en belanghebbenden in dit project, oftewel het draagvlak en participatie.

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkel- en uitvoeringskosten voor de zonneweide vinden geheel op risico van de initiatiefnemer plaats. Daarnaast zal er tussen de gemeente en initiatiefnemer een planschadeovereenkomst getekend worden, hiermee wordt het onderdeel planschade voldoende afgedekt.

De initiatiefnemer kan na het verlenen van de omgevingsvergunning een aanvraag indienen voor SDE+ subsidie. Mede door het verkrijgen van SDE+ subsidie is het project economisch uitvoerbaar. Met de SDE+ subsidie stimuleert het ministerie van Economische Zaken de ontwikkeling van duurzame energie in Nederland.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Informatievoorziening

Voor de bewoners van Finsterwolde zijn er meerdere mogelijkheden geweest om in te spreken op de plannen van een zonneweide.

Op 10 juni jl. is er door F&S Solar een informatiebijeenkomst gehouden voor de direct omwonenden. Er zijn 125 huishoudens uitgenodigd, hiervan zijn er circa 10 direct omwonenden gekomen. Daarnaast waren ook De Vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde en de gemeente Oldambt aanwezig. De aanwezige omwonenden zijn geïnformeerd en zijn ook uitgenodigd om mee te denken in de uitvoering van de zonneweide. De uitvoering van de zonneweide was uiteraard nog niet klaar. De omwonenden konden immers nog ideeën indienen met betrekking tot de uitvoering. Op de bijeenkomst is duidelijk gemaakt dat informatie over het plan op de site van F&S Solar beschikbaar is. Daarnaast heeft men de contactgegevens gekregen van Ivanka Meuleman.

Tevens is op 10 juni online een vragenlijst opengesteld voor alle inwoners van Finsterwolde, dit is o.a. via de plaatselijke krant, huis aan huis kenbaar gemaakt. De online vragenlijst was tot 25 juli jl. geopend. Uiteindelijk hebben 18 personen de anonieme vragenlijst ingevuld, waarvan 6 uit de H.J. Siemonsstraat. Dit was na te gaan door opgave van de postcode. Op de vraag: hoe kijkt u naar de plannen voor Zonneweide

Finsterwolde, zijn de volgende antwoorden gekomen: 9 positief, 1 neutraal, en 8 negatief. Zie Bijlage 5 voor de vragenlijst en de respons.

Vanuit De vereniging Dorpsbelangen Finsterwolde is er op 29 juni jl. een bijeenkomst georganiseerd, geheel Finsterwolde was uitgenodigd (2500 personen) er zijn circa 35 personen gekomen. De gemeente Oldambt ook was vertegenwoordigd, daarnaast waren Dorpsbelangen aanwezig. Tijdens deze avond zijn de aanwezige omwonenden door F&S Solar geïnformeerd en zijn ook in deze bijeenkomst wederom uitgenodigd om mee te denken in de uitvoering van de zonneweide. Ook hier was de volledige uitvoering van de zonneweide nog niet klaar en konden de omwonenden nog ideeën indienen met betrekking tot de uitvoering aandragen. Naast de toelichting is er een discussie geweest met de omwonenden. De kernvraag die deze avond naar voren kwam, was waarom er voor deze locatie is gekozen. Volgens een aantal omwonenden was een locatie in het buitengebied meer gewenst. Het antwoord op deze vraag is dat deze grond ter beschikking is gesteld door de grondeigenaar. Tevens past het binnen het provinciaal en gemeentelijk beleid, waar wordt genoemd dat een zonneweide tegen het stedelijk gebied aan dient te liggen.

5.2.2 Participatie

Via de postcoderoos regeling is participatie voor de omwonenden mogelijk. De bestaande energie coöperatie Grunneger Power wil dit beoogde project mee nemen in hun huidige coöperatie. Postcoderoos is één van de meest bekende vormen van participatie. Deze regeling is bedoeld voor leden van een coöperatie, die zijn gevestigd in de postcoderoos. De postcoderoos wordt bepaald door een kerngebied, plus de direct daaraan grenzende postcoderoos gebieden[1]. De productie-installatie dient te liggen in het kerngebied of in een van de postcoderoosgebieden.

In de online vragenlijst is de vraag ook gesteld of men belangstelling heeft voor de postcoderoos. Van de 18 personen die de vragenlijst heeft ingevuld hebben er 9 personen geen belangstelling, 6 personen weet het nog niet en 3 personen willen wel participeren. Als de omgevingsvergunning wordt verleend om de zonneweide aan te mogen leggen in Finsterwolde, zal Grunneger power een voorlichtingsbijeenkomst houden voor een uitgebreidere toelichting en om leden voor de coöperatie te werven.

5.2.3 Draagvlak

Via het informeren en het in contact blijven met de omwonenden, Vereniging Dorpsbelangen en de gemeente is er geprobeerd om draagvlak te creeren voor de plannen. Daarnaast is er de mogelijkheid om te participeren in het plan doormiddel van de postcoderoos regeling. De noodzaak van draagvlak wordt wel benoemd door de gemeente Oldambt en de provincie Groningen maar het wordt niet gekwantificeerd.

Tevens is er door F&S solar een bedrag van 50.000 euro ter beshikking gesteld ten behoeve van de leefbaarheid in Finsterwolde, deze zal worden beheerd door Verenining Dorpsbelangen. Inwoners van

[1]Dit zijn de gebieden waarin alle postcodes dezelfde vier cijfers hebben

Finsterwolde kunnen zelf ideen aandragen hoe deze gelden precies ingezet kunnen gaan worden en hebben daarmee zelf invloed uitoefenen op de leefbaarheid binnen hun woonomgeving. De vereniging Dorpsbelangen toest deze ingebrachte ideen en kent dan bij een goedgekeurd idee een geldbedrag toe.

Vanuit F&S Solar is er veel geïnvesteerd in het informeren van de bewoners en de dorpsbelangen. Ondanks de meerdere overleg momenten, online vragenlijst en contactmogelijkheden met F&S Solar is er vanuit de omwonenden zelf weinig inhoudelijk respons gekomen op de plannen.

F&S Solar heeft bewust de lokale en regionale pers niet benaderd. Een dergelijke procedure kan niet via de pers lopen. De gemeente Oldambt kan alleen een standpunt in nemen op basis van een goede onderbouwde aanvraag voor een omgevingsvergunning. F&S Solar heeft zich dan ook terughoudend opgesteld en nimmer publiekelijk gereageerd op aantijgingen en onjuiste berichtgeving.

Er zijn meerdere één op één gesprekken geweest tussen Ivanka Meuleman en de direct omwonenden vanwege de doorkijkjes vanuit hun woning of achtertuin. Daar waar mogelijk, is er getracht rekening gehouden met deze wensen. Naast de wensen vanuit de omwonenden dient het landschappelijke inpassingsplan ook goedgekeurd te worden door bouwheerschap van de provincie en de gemeente Oldambt.

In het kader van de wettelijke procedure wordt het ontwerp van deze omgevingsvergunning met de bijbehorende stukken zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kunnen zienswijzen worden ingediend.

Bijlage 1 Landschappelijke notitie zonneweide Finsterwolde

Bijlage 2 Archeologisch onderzoek

Bijlage 3 Quick scan flora en fauna

Bijlage 4 Watertoets

Bijlage 5 Vragenlijst incl. respons

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het realiseren van een folie-mestbassin inclusief het plaatsen van een hekwerk achter Hoofdweg 22 (voorheen Hoofdweg 24) te ‘t Waar, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning.
2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen als afgegeven te verklaren indien blijkt dat er tegen de ontwerpverklaring en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend.

Inleiding en doel
Doel:
Een verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht is nodig, om te kunnen besluiten op de aanvraag om omgevingsvergunning.

Inleiding:
Op het perceel voorheen Hoofdweg 24 ’t Waar is zonder omgevingsvergunning een foliemestbassin gerealiseerd. De aanvraag omgevingsvergunning dient ter legalisatie van dit mestbassin en het bijbehorende hekwerk.

De aanvraag:
Op 14 april 2017 is door Melkveebedrijf de Waarhoek een aanvraag ingediend voor het realiseren van een mestbassin inclusief het plaatsen van een hekwerk achter Hoofdweg 22 (voorheen Hoofdweg 24) te ‘t Waar, kadastraal bekend gemeente Scheemda, sectie M, nummer 73.
De aanvraag bevat de volgende activiteiten:
Het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het gebruiken van het mestbassin); en
Het bouwen van een bouwwerk als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het plaatsen van het hekwerk).

Strijdigheid huidige/vigerende bestemmingsplan
Het realiseren van een mestbassin is in strijd met de regels uit het geldende bestemmingsplan ‘Consolidatieplan Buitengebied’ (Buitengebied Oldambt & Buitengebied, Partiële herziening 2014).
De strijdigheid kan een reden zijn de omgevingsvergunning te weigeren, tenzij er goede redenen zijn om af te wijken van het bestemmingsplan.

In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wordt de mogelijkheid gegeven om een omgevingsvergunning te verlenen voor activiteiten die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Dit is mogelijk indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (*artikel 2.10, tweede lid en artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° van de Wabo*). In het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt gesteld dat deze vergunning pas kan worden verleend nadat de gemeenteraad

Datum commissievergadering
6 december 2017

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen, Hoofdweg 24 te ‘t Waar

Portefeuillehouder
Laura Broekhuizen

Contactpersoon
Dennis Rump

Agendapunt
9b

Casenummer
17.00387

Documentnummer
17.0023483

heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben. Nadrukkelijk wordt gesteld dat de verklaring van geen bedenkingen alleen kan worden geweigerd indien de activiteit in strijd is met een goede ruimtelijke ordening (*artikel 6.5 van de Bor*).

Bij raadsbesluit zijn categorieën van gevallen aangewezen, waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist (vastgesteld op 20 april 2011 en gewijzigd op 19 december 2012). De aanvraag zou kunnen vallen onder twee van deze categorieën van gevallen, te weten: Activiteiten buiten de bebouwde kom - activiteiten voor uitbreiding van agrarische bedrijven met uitzondering van bedrijven voor intensieve veehouderij (mestbassin) en activiteiten voor bouwwerken, geen gebouw zijnde (hekwerk).
Er is echter sprake van een activiteit die maatschappelijke consequenties met zich mee kan brengen. Hiervoor is gesteld dat het college alsnog het besluit voorlegt aan de raad voor een verklaring. Hierdoor is alsnog een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad noodzakelijk.

Inleiding
De initiatiefnemers hebben in oktober 2016 een mestbassin aangelegd aan de Hoofdweg (voorheen 24) in ‘t Waar. Om dit bassin te kunnen aanleggen is de restbebouwing op het perceel gesloopt. Daarnaast zijn er bomen gekapt. Zij hebben hiervoor willens en wetens niet de nodige vergunningen voor aangevraagd.

Wat is er gebeurd?
Op 24 oktober 2016 is door de gemeente geconstateerd, dat hier illegale activiteiten plaatsvonden en zijn deze activiteiten stilgelegd.
Er is vervolgens door initiatiefnemers op 6 december 2016 een omgevingsvergunning aangevraagd voor het gebruiken/realiseren van het mestbassin (afwijken van het bestemmingsplan). Door de gemeente is toen geconstateerd dat, ook voor het bouwen/plaatsen van het hekwerk een omgevingsvergunning aangevraagd had moet worden. Omdat het mestbassin geplaatst is op een locatie waar geen mestbassin is toegestaan, moest tevens een ruimtelijke onderbouwing worden ingediend. Hierbij wordt getoetst of het mestbassin gelegaliseerd kan worden. Voor de behandeling van de aanvraag geldt door de noodzaak van een ruimtelijke onderbouwing de uitgebreide voorbereidingsprocedure (Wabo) met een behandeltermijn van maximaal zes maanden.
Op 10 januari 2017 is de initiatiefnemers gevraagd de ontbrekende activiteit en de ruimtelijke onderbouwing aan te leveren. Dezelfde dag hebben initiatiefnemers een schrijven ingediend, waarvan zij in de veronderstelling waren dat er sprake was van een (complete) ruimtelijke onderbouwing. Door de gemeente is dit vervolgens niet als zodanig (h)erkend. Omdat er volgens de gemeente geen ruimtelijke onderbouwing was ingediend, is de aanvraag omgevingsvergunning op 6 maart 2017 buiten behandeling gesteld, vanwege het ontbreken van de juiste gegevens. Vervolgens is er aansluitend ook een aanschrijving gedaan tot het staken van het gebruik van het foliemestbassin en het verwijderen van het mestbassin en bijbehorende hekwerk (14 maart 2017).

Op 24 april 2017 hebben de initiatiefnemers opnieuw een aanvraag omgevingsvergunning ingediend.
Deze aanvraag bevat tevens de activiteit ‘uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden’ (de vroegere aanlegvergunning) die ook in de eerste aanvraag niet was meegenomen.
Omdat ook deze hernieuwde aanvraag niet vergezeld ging van een ruimtelijke onderbouwing, zijn de initiatiefnemers wederom in de gelegenheid gesteld deze aan te leveren. Een eerste ruimtelijke onderbouwing is vervolgens op 30 juni 2017 ingediend. Deze bevatte enkel een locatieonderzoek voor de locatie Hoofdweg West 6 te Nieuwolda. Er moest ook worden onderzocht of plaatsing direct achter Hoofdweg 22 ’t Waar mogelijk zou zijn. De uiteindelijke versie van de ruimtelijke onderbouwing dateert van 24 juli 2017.

Voor de sloopactiviteiten kon niet meer worden vastgesteld of deze meldingsplichtig waren. Wel heeft er, op ons verzoek, nog een asbestinventarisatie plaatsgevonden van de hopen overgebleven puin. Het rapport hiervan is op 23 januari 2017 ingediend. Tijdens het onderzoek zijn geen enkele asbesthoudende of asbestverdachte toepassingen aangetroffen.

Bestemmingsplan
De geldende bestemmingsplannen zijn het bestemmingsplan “Buitengebied Oldambt” en het bestemmingsplan “Buitengebied, Partiële herziening 2014”. De locatie heeft de bestemming ‘agrarisch met waarden’. Bij het bestemmingsplan is een kaart gevoegd waarop is aangegeven waar mestbassins toegestaan zijn, niet toegestaan zijn en waar ze onder voorwaarden toegestaan zijn. De betreffende locatie ligt op een plek waar een mestbassin niet is toegestaan. Reden hiervoor is dat hier een woning heeft gestaan en het daarom een zogenaamde ‘grijze cirkel’ op de kaart heeft gekregen.

Er is vervolgens door de gemeente specifiek naar de locatie gekeken en daarbij is geconstateerd dat bij nadere beschouwing een mestbassin op de locatie achter Hoofdweg 22 (voorheen Hoofdweg 24) te ‘t Waar wellicht toch

mogelijk is. Het gebruik van de woning was al lang geleden gestaakt en de aanwezige bebouwing was in verval geraakt. Met goede inpassing was er wellicht iets mogelijk. Daarvoor moest wel een goede ruimtelijke onderbouwing worden opgesteld, waarin is aangegeven, dat aan alle voorwaarden is voldaan, die het bestemmingsplan stelt aan een locatie. Een van die voorwaarden waaraan voldaan moet worden is dat moet zijn aangetoond dat het mestbassin binnen het bouwblok/-vlak van het melkveebedrijf niet mogelijk is. In het bestemmingsplan is dit nader verwoord.

Ruimtelijke onderbouwing
Voor de realisatie van het mestbassin heeft Agra-matic B.V., in opdracht van Melkveebedrijf de Waarhoek, een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Deze ruimtelijke onderbouwing voldoet aan de daaraan gestelde eisen en bevat alle onderwerpen die nodig zijn ter beoordeling van de aanvraag.
In deze ruimtelijke onderbouwing is aangegeven waarom een mestbassin niet binnen de bestaande bouwblokken (Hoofdweg West 6, Nieuwolda en Hoofdweg 22, ‘t Waar) geplaatst kan worden. Vervolgens is onderbouwd waarom het op de locatie voormalig Hoofdweg 24 ‘t Waar wel mogelijk is een mestbassin te realiseren.

Geconcludeerd wordt dat plaatsing binnen de bouwblokken niet mogelijk is. Vervolgens is geconcludeerd dat de plaatsing van het mestbassin op de huidige locatie geen negatieve effecten heeft op het landschap als deze op een juiste manier landschappelijk wordt ingepast. Hiervoor is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Deze inpassing zal in een overeenkomst met initiatiefnemers worden geborgd. De conclusie uit de ruimtelijke onderbouwing kunnen wij onderschrijven.

Argumenten
Beslispunt 1:
De vergunning kan worden verleend, aangezien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, hetgeen blijkt uit de aanvraag en bijbehorende ruimtelijke onderbouwing. Op basis hiervan is het mogelijk om een omgevingsvergunning te verlenen voor het gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan en hiermee het mestbassin te legaliseren:

- De aanvrager heeft bij de aanvraag omgevingsvergunning een ruimtelijke onderbouwing gevoegd, waarin wordt aangegeven waarom de omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan verleend kan worden.

- De ingediende ruimtelijke onderbouwing bevat alle relevante onderdelen en deze zijn naar behoren verwoord. Zo is onder andere aangetoond, dat wordt voldaan aan de landschappelijke inpasbaarheid van het plan. Voor de overige inhoudelijke gronden verwijzen wij u naar de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing.

Beslispunt 2:
Wanneer er geen zienswijzen worden ingediend, zal ons voornemen om medewerking te verlenen niet wijzigen en zal er tevens geen grond zijn om de gemeenteraad voor te stellen een gewijzigde verklaring van geen bedenkingen af te geven. Om deze redenen stellen wij u voor om, wanneer geen zienswijzen worden ontvangen, de ontwerpverklaring aan te merken als definitieve verklaring van geen bedenkingen.

Neveneffecten, risico’s en alternatieven
Indien de gemeenteraad geen verklaring van geen bedenkingen afgeeft, dient de omgevingsvergunning te worden geweigerd wegens het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan en een goede ruimtelijke ordening.

De verklaring van geen bedenkingen gaat over de activiteit handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken van het bestemmingsplan). Een verklaring van geen bedenkingen kan slechts geweigerd worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Integrale consequenties
Algemene (maatschappelijke) consequenties:
Wij zijn ons ervan bewust dat dit voorstel emoties oproept in de samenleving. Het lijkt onrechtvaardig dat iemand die zonder de benodigde vergunning handelt, wordt 'beloond' door medewerking te verlenen aan de achteraf gevraagde vergunning.
In het bestemmingsplan is een cirkel getrokken rond de voormalige woning, om te voorkomen dat hier een mestbassin op geringe afstand kan worden gerealiseerd. Doordat de oorspronkelijke woning al sinds langere tijd niet meer als woning werd gebruikt en in verval is geraakt en de restanten nu zijn gesloopt, is deze cirkel niet meer relevant.

Zoals in het voorstel staat aangegeven is voor de realisatie van het mestbassin een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Deze ruimtelijke onderbouwing voldoet aan de daaraan gestelde eisen en bevat alle onderwerpen die nodig zijn ter beoordeling van de aanvraag.
In deze ruimtelijke onderbouwing is aangegeven waarom een mestbassin niet binnen de bestaande bouwblokken (Hoofdweg West 6, Nieuwolda en Hoofdweg 22, 't Waar) geplaatst kan worden. Vervolgens is onderbouwd waarom het op de locatie voormalig Hoofdweg 24 't Waar wel mogelijk is een mestbassin te realiseren.

Juridische consequenties:
Het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen worden gedurende zes weken ter inzage gelegd. Een ieder kan zienswijzen naar voren brengen over het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en het besluit op de vraag om het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen. Tegen de uiteindelijke beschikking kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank en vervolgens bestaat de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Dorpsbelangen Nieuw Scheemda en 't Waar heeft zich in het begin van dit proces verzet tegen de plaatsing van het mestbassin. Hun bezwaren richtten zich met name op het kappen van de bomen. De mogelijkheid is aanwezig dat er door hen in het vervolgproces een zienswijze wordt ingediend tegen de ontwerp-omgevingsvergunning. Of de vereniging Dorpsbelangen vervolgens aangemerkt kan worden als belanghebbende (bij beroep) zal dan moeten blijken.

Personele consequenties:
Niet van toepassing.

Financiële consequenties:
Niet van toepassing.

Communicatie en burgerparticipatie
De ontwerpverklaring van geen bedenkingen wordt samen met het ontwerpbesluit gepubliceerd en ter inzage gelegd. Tevens wordt er aangegeven op welke wijze er zienswijzen kunnen worden ingediend.
Het ontwerpbesluit wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad verzonden.
Indien er zienswijzen worden ingediend wordt de gemeenteraad hiervan op op de hoogte gesteld. In het alsdan aan de gemeenteraad voor te leggen verzoek om afgifte van een definitieve (weigering) verklaring van geen bedenkingen, wordt dan ingegaan op deze zienswijzen.
Het definitieve besluit omgevingsvergunning en definitieve (weigering) verklaring van geen bedenkingen wordt in de Staatscourant geplaatst, digitaal beschikbaar gesteld via de website www.ruimtelijkeplannen.nl en wordt medegedeeld aan diegenen die zienswijzen naar voren hebben gebracht, middels toezending.

Vervolg
Op de aanvraag omgevingsvergunning dient officieel uiterlijk 12 december 2017 te worden besloten (het betreft hier een termijn van orde). Na de raadsvergadering van 18 december 2017 wordt het ontwerpbesluit en het besluit op de vraag om het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen zes weken ter inzage gelegd. Indien er geen zienswijzen worden ingediend dient het besluit binnen vier weken na afloop van de ter inzage ligging te worden genomen.

Bijlagen
1. Aanvraag omgevingsvergunning (inclusief bijbehorende stukken)

Raadsvoorstel

2. Ruimtelijke onderbouwing
3. Overeenkomst landschappelijke inpassing
4. Planschadeverhaalsovereenkomst

Winschoten, 14 november 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2017,

Besluit

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het realiseren van een folie-mestbassin inclusief het plaatsen van een hekwerk achter Hoofdweg 22 (voorheen Hoofdweg 24) te ‘t Waar, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning.
2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen als afgegeven te verklaren indien blijkt dat er tegen de ontwerpverklaring en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt**,**

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen, Hoofdweg 24 te ‘t Waar

Agendapunt
9b

Casenummer
17.00387

Documentnummer
17.0023483

Gemeente Oldambt

Cluster Ruimtelijke Zaken

Team Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Aan college van Burgemeester en Wethouders,

17 januari 2017

Betreft: motivatie aanleg foliebassin inclusief hekwerk buitengebied,

Hierbij doen we een aanvraag voor het plaatsen van een mestbassin inclusief hekwerk in het buitengebied en wel aan de, Hoofdweg 22, 9942 PE, 't Waar. Het betreft hier een mestopslag met hekwerk om de volgende redenen:

Ten eerste op de huislocatie is geen ruimte voor een foliebassin.

Ten tweede ligt het foliebassin gunstig ten opzichte van het land waar de mest uitgereden zal worden.

Ten derde nu wordt er niet een week lang continue door het dorp gereden met de mest.

Ten vierde het bassin ligt uit het zicht van de dorpsbewoners en is het dus geen horizon vervuiler. Ook ligt het ver genoeg van de bebouwing.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u mij bereiken op onderstaand telefoonnummer.

Met Vriendelijke Groet,

W. van Breugel

Namens Melkveebedrijf de Waarhoek

Hoofdweg West 6

9944 EB Nieuwolda

06-14345151

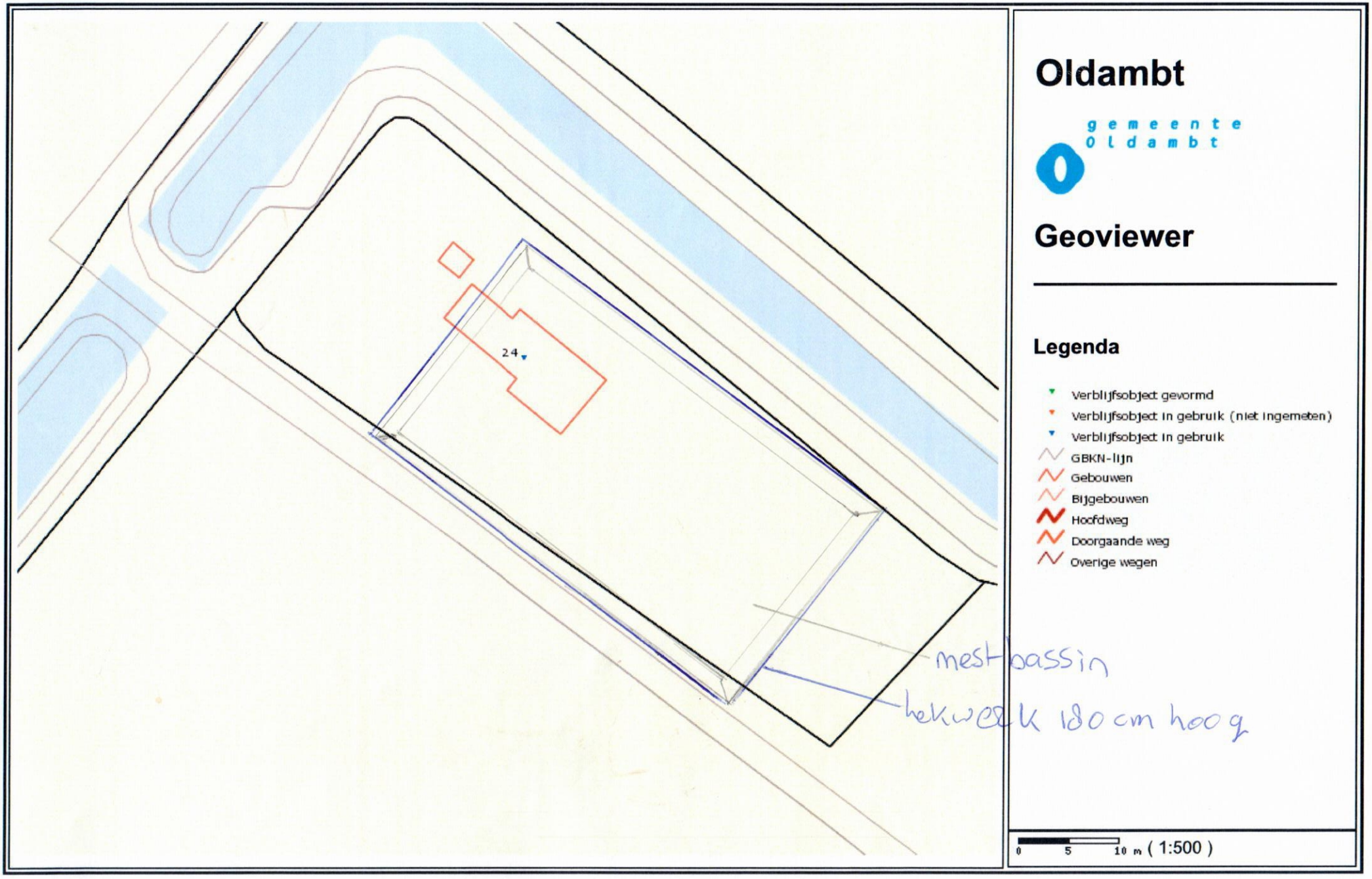

Oldambt

gemeente Oldambt

Geoviewer

Legenda

- Verblijfsobject gevormd
- Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)
- Verblijfsobject in gebruik
- GBKN-lijn
- Gebouwen
- Bijgebouwen
- Hoofdweg
- Doorgaande weg
- Overige wegen

0 5 10 m (1:500)

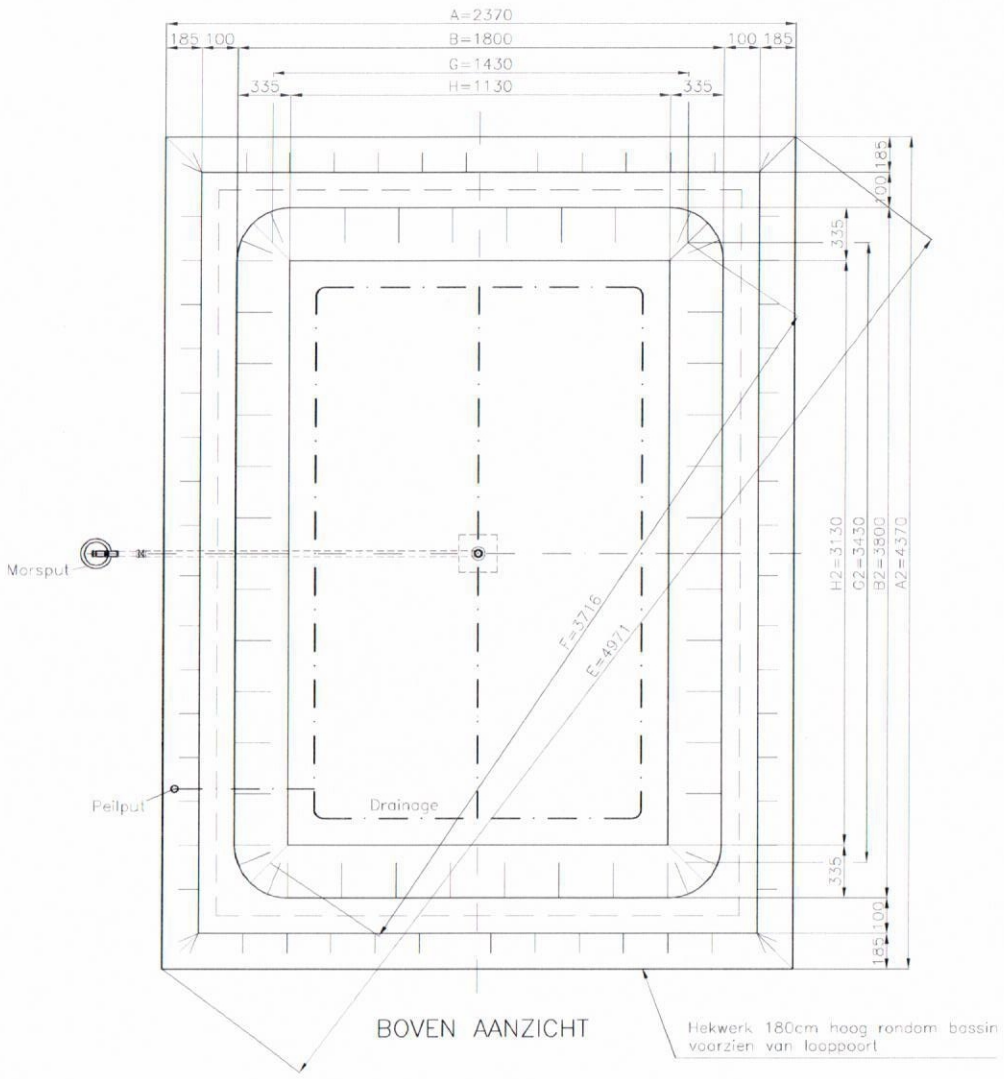

BOVEN AANZICHT

BASIS INFORMATIE

ONTWERP VOLGENS	HBRM
–	–
INHOUD netto 15cm onder de rand	1607 m3
OPPERVLAKTE 15cm onder de rand	667 m2
MAX.HOOGTE BOVEN MV	1,85 m
MINIMALE TALUD BREEDTE	1,00 m
HELLING TALUD	45°
–	–
BODEM FOLIE	1 mm (ca1000 gr/m2) oversterkt
BOVEN FOLIE	1 mm (ca1000 gr/m2) oversterkt
HEKWERK	HOOG: 1,8 m

BENAMING MATEN (MATEN IN CM)	
A	Buitenvoet talud
A2	Buitenvoet talud
B	Boven tussen taluds
B2	Boven tussen taluds
C	Diepte onder maaiveld
D	Hoogte boven maaiveld
E	Diagonaal buitenvoet
F	Diagonaal maaiveld
G	Breedte maaiveld hoogte
G2	Breedte maaiveld hoogte
H	Breedte bodemmaat
H2	Breedte bodemmaat

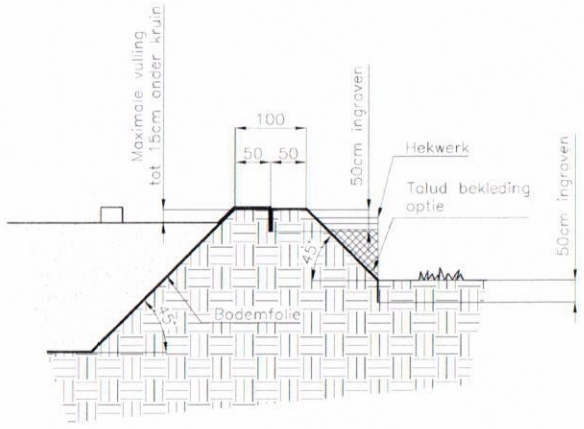

DETAIL TALUD DOORSNEDE

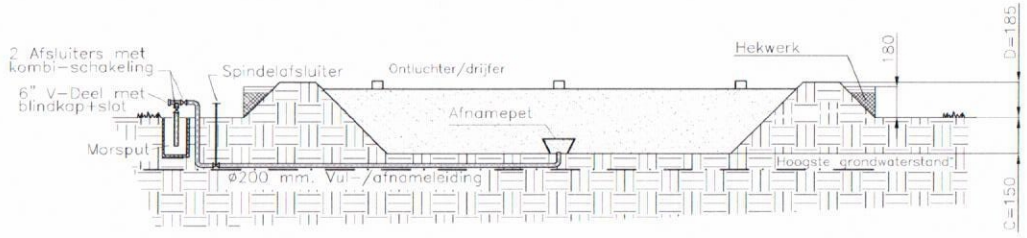

DWARSDOORSNEDE

SCHAAL	PROJECTIE		Naam:	Datum:	OPDRACHTGEVER:
~		Get.:	JAZ	13-1-2017	Melkveebedrijf de Waarhoek W. van Breugel Hoofdweg west 6 9944 EB Nieuwolda
Afmetingen in cm		Goedgek.:	–	–	

PAS MESTBASSIN 1607 m3

PAS MESTOPSLAGSYSTEMEN

A2 | PROJECT No. 16558

Tekening No. 16558-310-500 | Rev. –

de Giek 31 9206 AS Drachten tel: 0512-582 058 fax: 0512-518 933

This design and drawing is property of PAS Mestopslagsystemen BV; it must not be copied (in part or whole), or used by third parties, without our prior written consent.

PAS
MESTOPSLAGSYSTEMEN

Gaasafrastering type RBZ

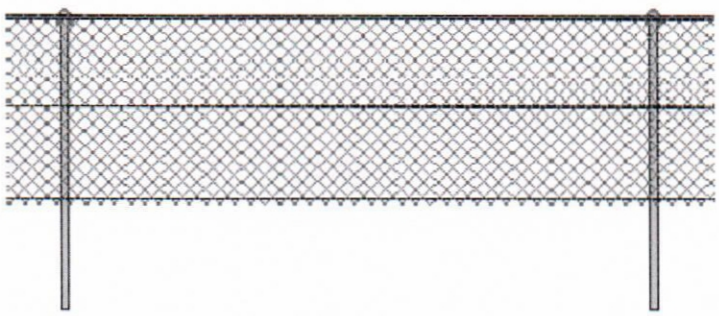

Gaasafrastering type RBZ

RBZ Verzinkt	RBZC gecoat
100)	100
125)	125
150)	150
180)	180
200)	200

RBZ	Gaashoogte in cm	Totale hoogte afrastering in cm	Diameter staanders in mm	Diameter bovenbuis in mm	Aantal spandraden	Aantal puntdraden	Bodemverankering
100	100	100	60	41.5	2	Geen	Staanders worden cá 80 cm diep in de ongeroerde bodem ingeheid
125	125	125	60	41.5	2	Geen	
150	150	150	60	41.5	2	Geen	
180	180	180	60	41.5	2	Geen	
200	200	200	60	41,5	2	Geen	

Overige specificaties:

Gaas	Geplastificeerd harmonicagaas. Standaard maaswijdte 50 mm met een draaddikte van 3.1 mm. Gaaskleur groen ral 6009 of grijs ral 7030 .
Staanders	Verzinkt volgens DIN 50976. standaard hart op hart 3 mtr.
Bovenbuis	Verzinkt volgens DIN 50976, worden door een op de staanders geplaatste aluminium doorvoerkop gevoerd . Bovenbuizen worden d.m.v. kunststof koppelstukken onderling met elkaar verbonden
Spandraad	Geplastificeerd , draaddikte 3.8 mm. Kleur groen ral 6009 of grijs ral 7030 .
Puntdraad	Geen.
Bodemverankering	De staanders worden ca 80 cm in de ongeroerde grond geheid .
Coating	Optioneel. De stalen onderdelen worden na het verzinken elektrostatisch gepoedercoat , dikte 80 mu , hardheid 80 bucholz Standaard kleur groen ral 6009. Andere kleuren op aanvraag mogelijk.

Formulierversie
2016.03

Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

1 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Met welke regels voor ruimtelijke ordening zijn de voorgenomen werkzaamheden in strijd?

- [x] Bestemmingsplan
- [ ] Beheersverordening
- [ ] Exploitatieplan
- [ ] Regels op grond van de provinciale verordening
- [ ] Regels op grond van een AMvB
- [ ] Regels van het voorbereidingsbesluit

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met de regels voor ruimtelijke ordening.

Hier stond een bouwval en een paar bomen en hier willen wij een mest-bassin plaatsen met een hek eromheen

Beschrijf het huidige gebruik van de gronden of het bouwwerk.

agrarisch

Beschrijf het beoogde gebruik van de gronden of het bouwwerk.

mest opslag

Beschrijf de gevolgen van het beoogde gebruik voor de ruimtelijke ordening.

geen idee

(?) Is het beoogde gebruik tijdelijk van aard?

- [ ] Ja > *Vul hieronder eerst in hoeveel hele jaren het beoogde gebruik duurt en vervolgens het aantal maanden (bijvoorbeeld: 0 jaren en 6 maanden of 1 jaar en 3 maanden)*
- [x] Nee

Hoeveel hele jaren duurt het gebruik?

Hoeveel maanden duurt het gebruik?

Hebt u een rapport nodig waarin de archeologische waarde van het terrein dat zal worden verstoord in voldoende mate is vastgelegd?

- [ ] Ja
- [x] Nee

Wordt er afgeweken van het exploitatieplan?

- [ ] Ja
- [x] Nee

Geef aan waarom en de mate waarin wordt afgeweken van het exploitatieplan.

Formulierversie
2016.03

Bouwen

Overig bouwwerk bouwen

1 Type bouwwerk

? Wat gaat u bouwen?

mestbassin met hekwerk eromheen

2 De bouwwerkzaamheden

? Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
- ☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen
- ☒ Het wordt nieuw geplaatst

? Eventuele toelichting

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
- ☒ Nee

3 Plaats van het bouwwerk

? Waar gaat u bouwen?

- ☒ Op het terrein
- ☐ Aan of op het hoofdgebouw
- ☐ Aan of op een bijgebouw of ander bouwwerk > *Vul hieronder de naam van het bijgebouw of bouwwerk in.*

Naam van het bijgebouw of bouwwerk

4 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

? Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?

- ☐ Ja > *Beantwoord de volgende twee vragen over de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk.*
- ☒ Nee

? Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

5 Bruto inhoud bouwwerk

? Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?

- ☐ Ja > *Beantwoord de volgende twee vragen over de bruto inhoud van het bouwwerk.*
- ☒ Nee

? Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

6 Oppervlakte bebouwd terrein

Verandert de bebouwde oppervlakte van het terrein na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

- ☒ Ja > *Beantwoord de volgende twee vragen over de bebouwde oppervlakte van het terrein.*
- ☒ Nee

? Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

7 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

> Een bouwwerk kan seizoensgebonden en/ of tijdelijk zijn. Denk aan bijvoorbeeld een tijdelijke bouwkeet of een strandtent die voor drie jaar achter elkaar in april wordt opgebouwd en in oktober weer afgebroken.

? Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

- ☐ Ja > *Beantwoord de volgende twee vragen over de periode waarin het bouwwerk aanwezig is.*
- ☒ Nee

Het bouwwerk is aanwezig van

- ☐ Januari
- ☐ Februari
- ☐ Maart
- ☐ April
- ☐ Mei
- ☐ Juni
- ☐ Juli
- ☐ Augustus
- ☐ September
- ☐ Oktober
- ☐ November
- ☐ December

Het bouwwerk is aanwezig tot

- ☐ Januari
- ☐ Februari
- ☐ Maart
- ☐ April
- ☐ Mei
- ☐ Juni
- ☐ Juli
- ☐ Augustus
- ☐ September
- ☐ Oktober
- ☐ November
- ☐ December

? Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

- ☐ Ja > *Vul hieronder eerst in hoeveel hele jaren het bouwwerk op de locatie blijft bestaan en vervolgens het aantal maanden (bijvoorbeeld: 0 jaren en 6 maanden of 1 jaar en 3 maanden).*
- ☐ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het bouwwerk op de locatie bestaan?

Hoeveel maanden?

8 Gebruik

Waar gebruikt u het bouwwerk en/ of terrein momenteel voor?

- ☐ Wonen
- ☒ Overige gebruiksfuncties > *Vul hieronder in waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt.*

Geef aan waar u het bouwwerk en/ of terrein momenteel voor gebruikt.

voor agrarisch gebruik

Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken?

- ☐ Wonen > *Beantwoord de volgende twee vragen over de gebruiks- en vloeroppervlakte.*
- ☒ Overige gebruiksfuncties > *Vul hieronder in waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken.*

Wat wordt de gebruiksoppervlakte van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Wat wordt de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Geef aan waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken.

het hekwerk is ter bescherming van het bassin tegen mensen en dieren dat ze er niet invallen

9 Gebruiksfuncties

> *Vul deze tabel in als het bouwwerk één of meer van de overige gebruiksfuncties krijgt.*

In onderstaande tabel staan in de eerste kolom mogelijke gebruiksfuncties die in een bouwwerk kunnen voorkomen. Vul voor alle gebruiksfuncties die voor u van toepassing zijn het aantal personen, de totale gebruiksoppervlakte en de totale vloeroppervlakte van het verblijfsgebied in m2 in hele getallen in.

Gebruiksfunctie	Aantal personen	Gebruiksoppervlakte (m2)	Verblijfsoppervlakte (m2)
Bijeenkomst			
Cel			
Gezondheidszorg			
Industrie			
Kantoor			
Logies			
Onderwijs			
Sport			
Winkel			
Overige gebruiksfuncties			

10 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels		
- Plint gebouw		
- Gevelbekleding		
- Borstweringen		
- Voegwerk		
Kozijnen		
- Ramen		
- Deuren		
- Luiken		
Balkonhekken		
Dakgoten en boeidelen		
Dakbedekking		

Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in. _____ _____ _____

11 Mondeling toelichten

(?) Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/ stadsbouwmeester.

- ☐ Ja
- ☒ Nee

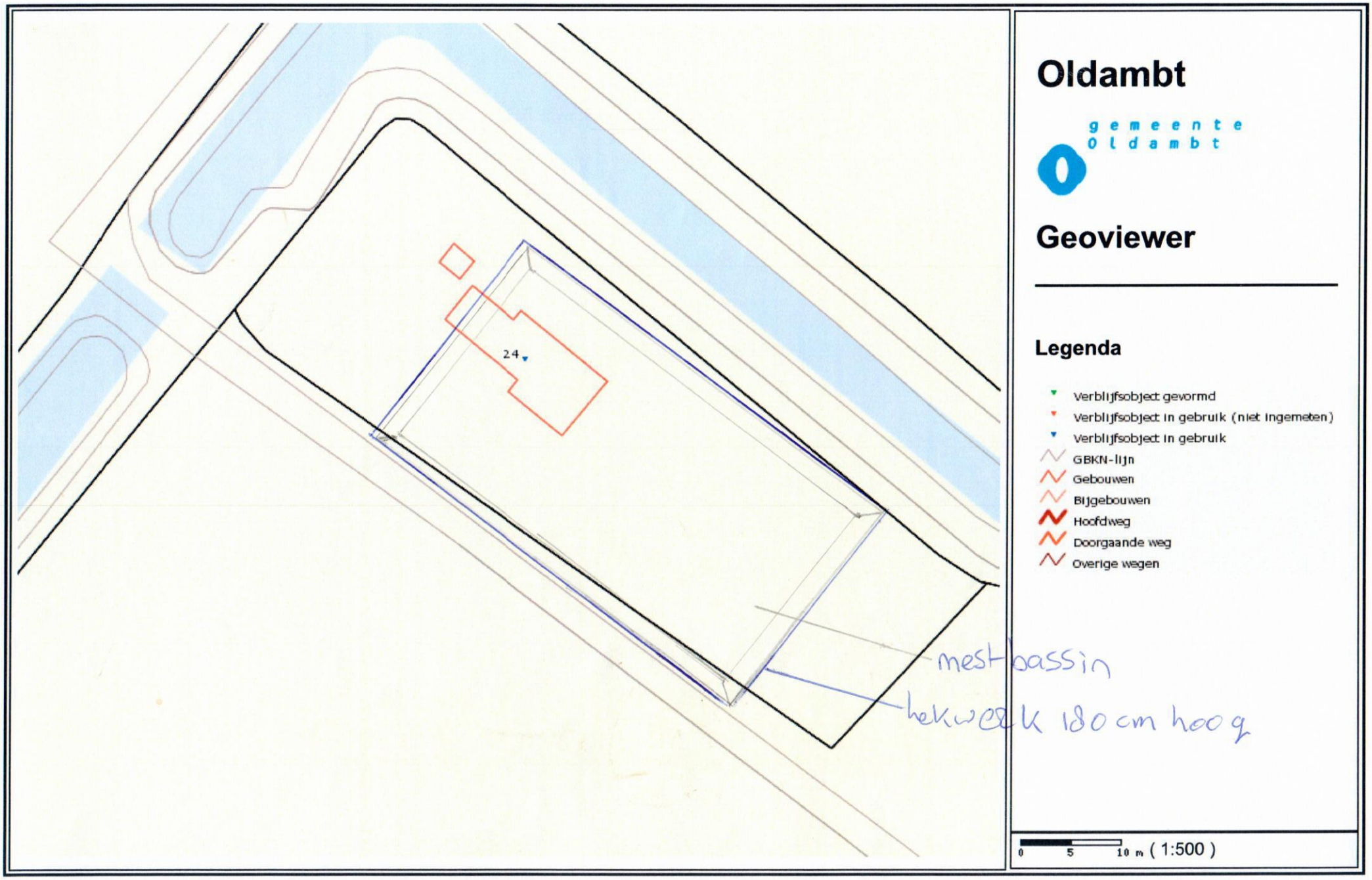

Oldambt

gemeente Oldambt

Geoviewer

Legenda

- Verblijfsobject gevormd
- Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)
- Verblijfsobject in gebruik
- GBKN-lijn
- Gebouwen
- Bijgebouwen
- Hoofdweg
- Doorgaande weg
- Overige wegen

0 5 10 m (1:500)

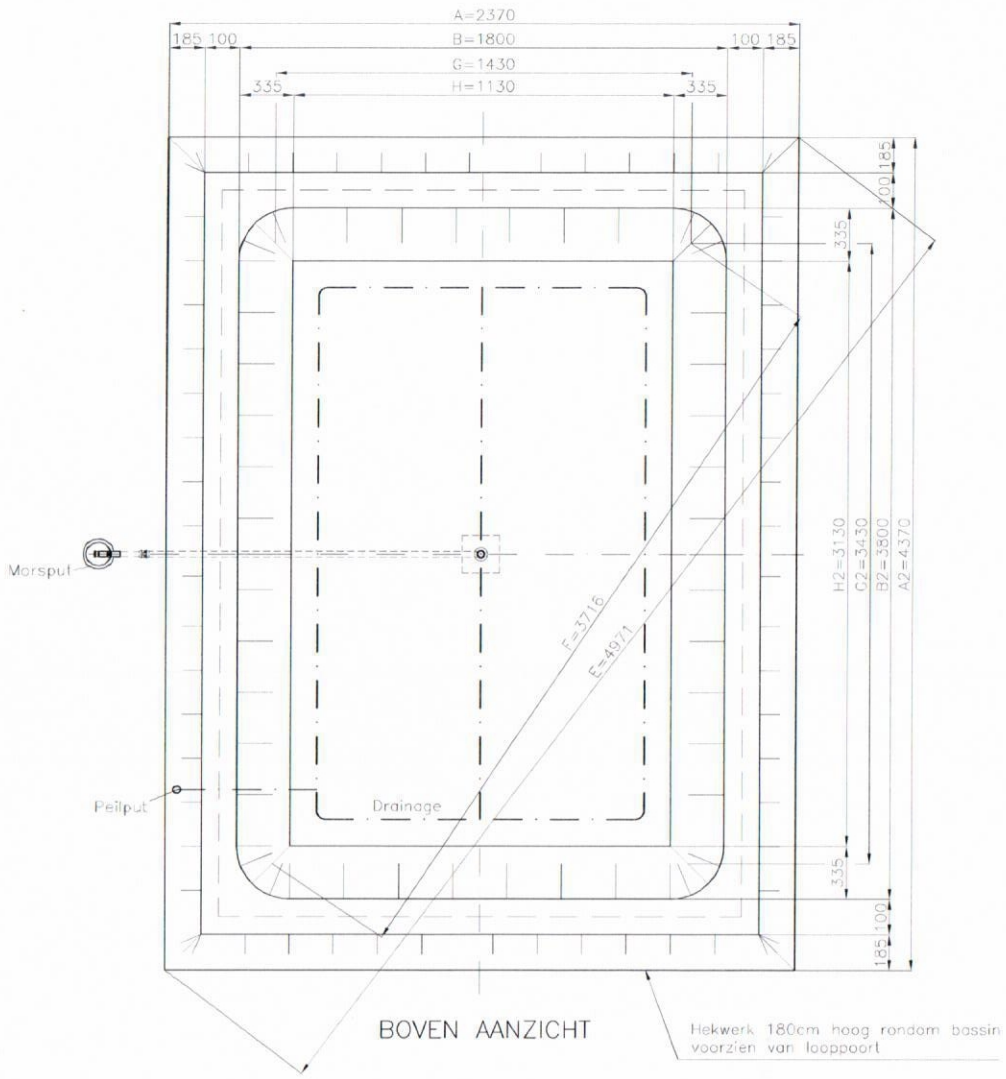

BOVEN AANZICHT

Hekwerk 180cm hoog rondom bassin voorzien van looppoort

BASIS INFORMATIE

ONTWERP VOLGENS	HBRM
–	–
INHOUD netto 15cm onder de rand	1607 m3
OPPERVLAKTE 15cm onder de rand	667 m2
MAX.HOOGTE BOVEN MV	1,85 m
MINIMALE TALUD BREEDTE	1,00 m
HELLING TALUD	45°
–	–
BODEM FOLIE	1 mm (ca1000 gr/m2) oversterkt
BOVEN FOLIE	1 mm (ca1000 gr/m2) oversterkt
HEKWERK	HOOG: 1,8 m

BENAMING MATEN (MATEN IN CM)	
A	Buitenvoet talud
A2	Buitenvoet talud
B	Boven tussen taluds
B2	Boven tussen taluds
C	Diepte onder maaiveld
D	Hoogte boven maaiveld
E	Diagonaal buitenvoet
F	Diagonaal maaiveld
G	Breedte maaiveld hoogte
G2	Breedte maaiveld hoogte
H	Breedte bodemmaat
H2	Breedte bodemmaat

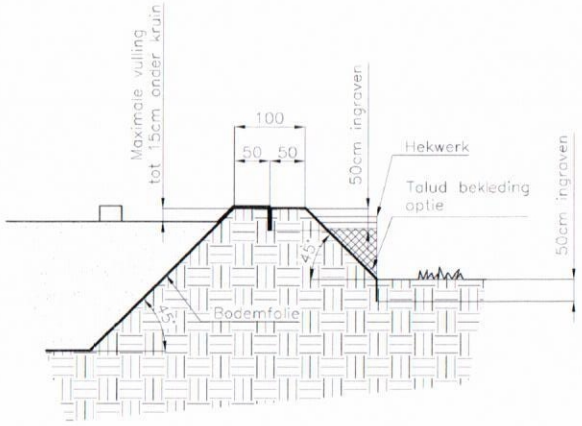

DETAIL TALUD DOORSNEDE

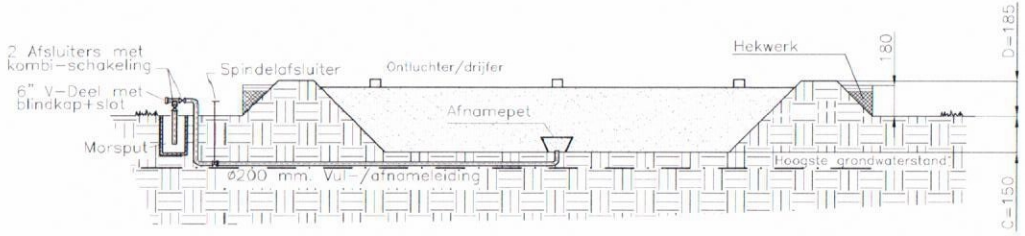

DWARSDOORSNEDE

SCHAAL	PROJECTIE		Naam:	Datum:	OPDRACHTGEVER:
~		Getr.:	JAZ	13-1-2017	Melkveebedrijf de Waarhoek W. van Breugel Hoofdweg west 6 9944 EB Nieuwolda
Afmetingen in cm		Gecont.:	–	–	
		Goedgek.:	–	–	

PAS MESTBASSIN 1607 m3

PAS MESTOPSLAGSYSTEMEN

A2 | PROJECT No. 16558

Tekening No. 16558-310-500 | Rev. –

de Giek 31 9206 AS Drachten tel: 0512-582 058 fax: 0512-518 933

This design and drawing is property of PAS Mestopslagsystemen BV. It must not be copied (in part or whole), or used by third parties, without our prior written consent.

PAS
MESTOPSLAGSYSTEMEN

Gaasafrastering type RBZ

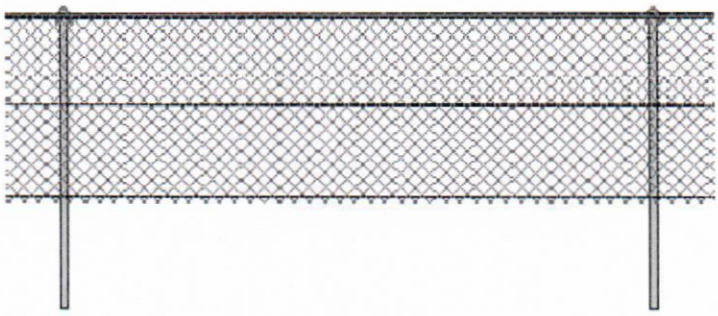

Gaasafrastering type RBZ

RBZ Verzinkt	RBZC gecoat
100)	100
125)	125
150)	150
180)	180
200)	200

RBZ	Gaashoogte in cm	Totale hoogte afrastering in cm	Diameter staanders in mm	Diameter bovenbuis in mm	Aantal spandraden	Aantal puntdraden	Bodemverankering
100	100	100	60	41.5	2	Geen	Staanders worden cá 80 cm diep in de ongeroerde bodem ingeheid
125	125	125	60	41.5	2	Geen	
150	150	150	60	41.5	2	Geen	
180	180	180	60	41.5	2	Geen	
200	200	200	60	41,5	2	Geen	

Overige specificaties:

Gaas	Geplastificeerd harmonicagaas. Standaard maaswijdte 50 mm met een draaddikte van 3.1 mm. Gaaskleur groen ral 6009 of grijs ral 7030 .
Staanders	Verzinkt volgens DIN 50976. standaard hart op hart 3 mtr.
Bovenbuis	Verzinkt volgens DIN 50976, worden door een op de staanders geplaatste aluminium doorvoerkop gevoerd . Bovenbuizen worden d.m.v. kunststof koppelstukken onderling met elkaar verbonden
Spandraad	Geplastificeerd , draaddikte 3.8 mm. Kleur groen ral 6009 of grijs ral 7030 .
Puntdraad	Geen.
Bodemverankering	De staanders worden ca 80 cm in de ongeroerde grond geheid .
Coating	Optioneel. De stalen onderdelen worden na het verzinken elektrostatisch gepoedercoat , dikte 80 mu , hardheid 80 bucholz Standaard kleur groen ral 6009. Andere kleuren op aanvraag mogelijk.

Locatieonderzoek

Plaatsing
mestbassin
Hoofdweg West 6

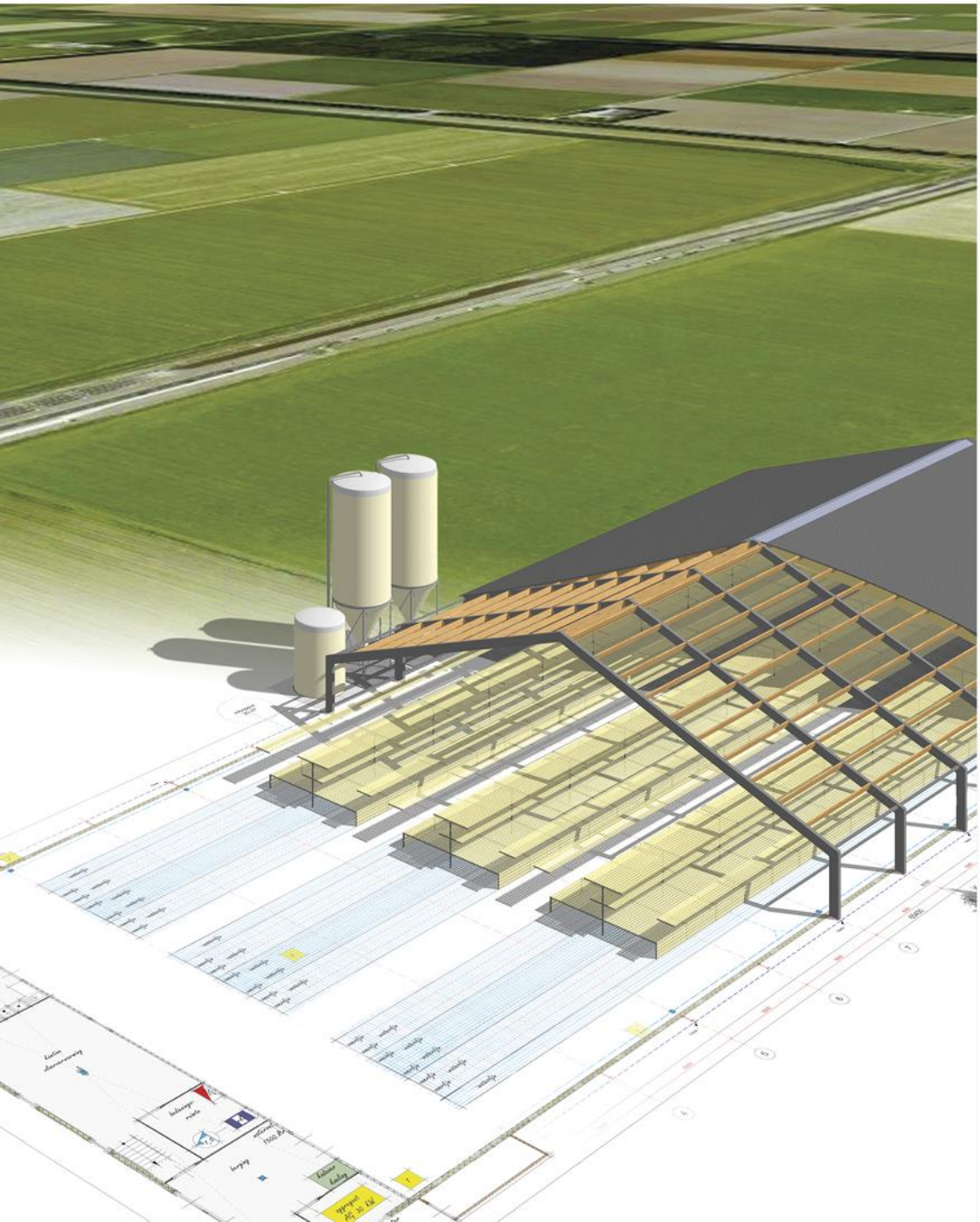

AGRA-MATIC
ADVIES MILIEU BOUW

Locatieonderzoek
Plaatsing mestbassin Hoofdweg West 6

Aanvrager
Melkveebedrijf de Waarhoek
Hoofdweg West 6
9944 EB Nieuwolda

Agra-Matic B.V.
Bart Dijkgraaf
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 26 april 2017
Status: Definitief

INHOUD

1 Inleiding 1

2 Bedrijfsopzet 3

3 Ruimtelijke situatie 5

3.1 Bestemmingsplanregels bouwvlak 5

3.2 Bestemmingsplanregels buiten bouwvlak 9

4 Bedrijfsontwikkeling 11

5 Conclusie 13

1 INLEIDING

Op 22 oktober 2016 is een mestbassin geplaatst op een perceel aan de Hoofdweg 24 te 't Waar. Dit mestbassin is geplaatst zonder benodigde vergunningen. Na controle is een vergunningstraject opgestart door de ondernemers. Onderdeel hiervan was een gesprek met de verantwoordelijke ambtenaren en wethouder.

In het gesprek met de verantwoordelijk wethouder van de gemeente Oldambt op 28 maart 2017 is afgesproken om te onderzoeken waarom het mestbassin niet op de hoofdlocatie aan de Hoofdweg West 6 geplaatst kan worden. Dit rapport geeft gevolg aan het verzoek van de gemeente. Het rapport is bedoeld voor ambtelijke en bestuurlijke beoordeling en heeft tot doel inzicht te geven in de gemaakte keuzes van de ondernemers.

Om inzichtelijk te hebben wat verstaan wordt onder een mestbassin wordt dit begrip eerst toegelicht.

Een mestbassin is een bovengrondse of ondergrondse opslag voor drijfmest of digestaat. Ondergrondse mestbassins hebben een afdekking die een vloer is. Bijvoorbeeld een mestbassin onder een werktuigenberging, opslagplaats of het erf. Ligt een mestbassin onder een (voormalig) dierenverblijf, dan is het een mestkelder. Alle andere mestbassins zijn bovengrondse mestbassins, ook als ze half onder de grond liggen (Infomil (z.d.) *Drijfmest en digestaat in mestbassins*. Geraadpleegd op 24 april 2017 van (http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/activiteitenbesluit /activiteiten/opslag-reinigen-0/mestbassins/). Onderhavig mestbassin betreft een bovengronds mestbassin voor het opslaan van drijfmest.

Het doel van een mestbassin is het tijdelijk opslaan van drijfmest. Op een melkrundveehouderij wordt drijfmest tijdelijk opgeslagen om deze op het juiste moment op het land te verwerken. Afhankelijk van de wettelijke uitrijperiode, de gewasbehoefte en weersinvloeden. Het is wettelijk voorgeschreven dat een veehouderijbedrijf een minimale mestopslagcapaciteit van 7 maanden (september – maart) heeft (RVO (z.d.) *Minimale mestopslagcapaciteit berekenen.* Geraadpleegd op 24 april 2017 van http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/mest-en-grond/mest/mest-vervoeren-enopsl aan/minimalemestopslagcapaciteit-berekenen). Echter wordt in de praktijk extra mestopslag voorzien (vaak tot 9 maanden) om een nog betere aansluiting te vinden bij de gewasbehoefte. Op het moment heeft het bedrijf net voldoende capaciteit om aan de wettelijke minimale opslagcapaciteit te voldoen. Aangezien de ondernemer onder andere de komende jaren met het bemesten van zijn grond meer wil aansluiten op de gewasbehoefte is het noodzakelijk om extra mestopslagcapaciteit te verwezenlijken. Daarnaast wil de ondernemer ober extra mestopslagcapaciteit beschikken in geval van calamiteiten.

De eisen voor het opslaan van drijfmest in mestbassins met een gezamenlijk oppervlak t/m 750m^2 of tot en met een inhoud van 2.500m^3 zijn opgenomen in het activiteitenbesluit (paragraaf 3.4.6). Wanneer het oppervlak of de inhoud groter is gelden regels uit het Besluit omgevingsrecht (Bor Bijlage I, onderdeel C, onderdeel 7.5 onder i en j van het Besluit omgevingsrecht). Aangezien onderhavig mestbassin onder het activiteitenbesluit valt zal enkel kort ingegaan worden op de regels in dit besluit. Zo zijn in het besluit regels opgenomen met betrekking tot vaste afstanden. Zo bedraagt voor een nieuw mestbassin de minimale vaste afstand tot een geurgevoelig object minimaal 100 meter. Wat een geurgevoelig object is, is gedefinieerd in de Wet Geurhinder en Veehouderij. Naast de vaste afstand tot geurgevoelige objecten geldt ook een vaste afstand van 250 of 350 meter

(afhankelijk van het oppervlak) tot zeer kwetsbare gebied. Het besluit schrijft ook voor dat voldaan moet worden aan de regels uit de ministeriële regeling (Activiteitenregeling milieubeheer). In deze regeling zijn onder andere regels opgenomen met betrekking tot de wijze van afdekking van het mestbassin en dat voldaan moet worden aan bepaalde onderdelen van BRL 2342. Het BRL 2342 is de beoordelingsrichtlijn voor mestbassins en afdekkingen voor mestbassins waarin onder andere in is opgenomen dat een afsluitbaar hekwerk rondom het mestbassin verplicht is.
In de praktijk wordt een mestbassin aangelegd door het opwerpen van grondwallen in een vierkante of rechthoekige vorm. Binnen in de grondwallen wordt middels plastic folie een dicht bassin gecreëerd.

In hoofdstuk 2 wordt eerst de bedrijfsopzet beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de ruimtelijke situatie met betrekking tot de Hoofdweg West 6 onderzocht. Hoofdstuk 4 gaat in op de bedrijfsontwikkeling. De conclusie is in hoofdstuk 5 opgenomen.

2 BEDRIJFSOPZET

In dit hoofdstuk wordt de algehele bedrijfsopzet toegelicht. Het bedrijf is gelegen aan de Hoofdweg West 6 te Nieuwolda (hoofdlocatie), daarnaast beschikt het bedrijf over een tweede locatie, Hoofdweg 22 te ’t Waar. Beide locaties zijn in onderstaande figuur weergegeven. De locatie waar het mestbassin is gerealiseerd is weergegeven met de rode cirkel en wordt aangeduid als Hoofweg 24 te ’t Waar.

Figuur 2-1 O is hoofdlocatie (Hoofdweg West 6) en O is tweede locatie (Hoofdweg 22) en O is locatie mestbassin (Hoofdweg 24)

Op de hoofdlocatie mogen volgens de vigerende milieuvergunning 384 melkkoeien, 228 stuks jongvee en 2 fokstieren gehuisvest worden. Op de tweede locatie worden geen dieren gehuisvest, hier worden voornamelijk materieel en voeders opgeslagen. Het bedrijf beschikt over circa 178 ha. grond om te kunnen voorzien in de ruwvoer behoefte van de dieren. Van de 178 hectare ligt 46 hectare bij de locatie aan de Hoofdweg 22, zie figuur 2.2. De overige gronden liggen voornamelijk bij de locatie aan de Hoofdweg West 6.

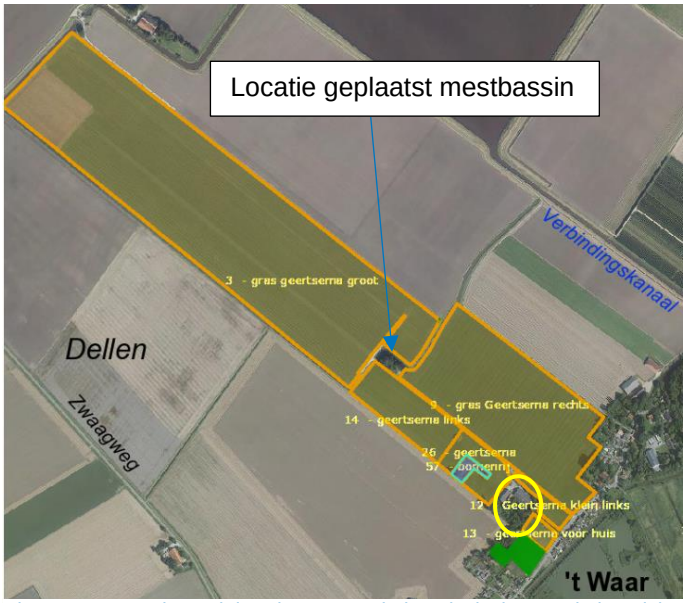

Figuur 2-2 Grond aansluitend aan tweede locatie (O is tweede locatie)

Binnen het bedrijf geniet het de voorkeur om de grond wat in eigendom en/of pacht is te bemesten middels het gebruik van een sleepslang. Dit komt omdat de grondsoort zware klei betreft met een gemiddelde grondwaterstand tussen de 40 en 80 cm onder maaiveld. Het bemesten middels een sleepslang ten opzichte van bemesting met een giertank heeft een aantal voordelen:

- Minimale bodemdruk door een laag eigen gewicht van de bemestingsmachine[1]
- Hogere opbrengst door minder structuurschade van de bodem[1]
- Bemesten mogelijk bij minder gunstige bodemomstandigheden (bijv. natter)[1]
- Grotere capaciteit waardoor efficiënter gewerkt kan worden[1]
- Door toevoeging van water wordt de mest verdund wat zorgt voor een betere verpompbaarheid[2]
- De verdunde mest geeft tot 40 procent minder ammoniakemissie omdat de ammoniumconcentratie in de mest verlaagd wordt[2]
- De verdunde mest infiltreert beter in de bodem waardoor minder ammoniak vervluchtigd[2]
- De grasopbrengst is 8 tot 17 procent hoger wanneer verdunde mest (50% mest en 50 % water) in plaatst van onverdunde mest (100% mest) wordt opgebracht[2]

Ter visualisatie zijn hieronder twee afbeeldingen opgenomen. Figuur 2-3 laat het bemesten via de sleepslang zien. Bemesten met een giertank is gevisualiseerd in figuur 2-4.

Figuur 2-1 Bemesten middels sleepslang

Figuur 2-2 Bemesten middels giertank

[1] De Covik (z.d.) *Bemesting.* Geraadpleegd op 24 april 2017 van https://www.decovik.nl/loonwerk/bemesting/
[2] Agriconnect (z.d.) A*anwenden mest verdund met water*. Geraadpleegd op 24 april 2017 van http://agriconnect.nl/thema/aanwenden-mest-verdund-met-water

3 RUIMTELIJKE SITUATIE

In dit hoofdstuk wordt de ruimtelijke situatie aan de Hoofdweg West 6 toegelicht.

3.1 BESTEMMINGSPLANREGELS BOUWVLAK

Het vigerende bestemmingsplan is Consolidatieplan Buitengebied. Gekeken naar het huidige bouwvlak is deze voor het grootste deel reeds benut, zie figuur 3-1. Enkel op locatie 1 en 2 is nog onbebouwde grond aanwezig.

Figuur 3-1 Bouwvlak hoofdlocatie

In het vigerende bestemmingsplan heeft deze locatie de bestemming Agrarisch – Bedrijf. Juridisch gezien is het op basis van de bestemmingplanregels, artikel 5.1, 5.2 en 5.5, mogelijk om een mestbassin binnen het bouwvlak te realiseren.

Uit artikel 5.3 blijkt dat burgemeester en wethouders met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het landschaps- en bebouwingsbeeld;
- de duisternis;
- de milieusituatie;
- het uitzicht van woningen;
- de verkeersveiligheid;

nadere eisen kunnen stellen aan de plaats van bebouwing. Uit artikel 1.10 blijkt dat onder bebouwing ook bouwwerken geen gebouw zijnde moeten worden verstaan. Zoals besproken is een mestbassin een bouwwerk geen gebouw zijnde. De gemeente moet dus op basis van artikel 5.3 niet alleen naar de mogelijkheden binnen het bouwvlak kijken maar ook naar de invloed op de zaken zoals genoemd in artikel 5.3.

Uit artikel 5.3 blijkt indirect dat bebouwing niet altijd wenselijk is op een bepaalde locatie als sprake is van onevenredige aantasting van de waarden in artikel 5.3. Daarom onderzoeken we nu of plaatsing van het mestbassin invloed kan hebben op de genoemde waarden in artikel 5.3.

Hierbij kijken wij naar twee mogelijke locaties (locaties 1 en 2 in figuur 3.1) voor de plaatsing van een mestbassin met gelijke omvang als het geplaatste mestbassin aan de Hoofdweg 24.

Aantasting van het landschaps- en bebouwingsbeeld

Wanneer het mestbassin op locatie 1 wordt gerealiseerd zal het aanzicht van het bedrijf veranderen. Verkeer dat in zuidelijke richting over de Pastorieweg rijdt heeft op het moment een wijds uitzicht over de polder. Het landschap kenmerkt zicht door een open karakter zonder verstorende elementen (zie figuur 3-2). Het verkeer dat zich in noordelijke richting over de Pastorieweg beweegt heeft uitzicht op de bestaande bebouwing (zie figuur 3-3). Door de lage goot- en nokhoogten van de stallen oogt het bedrijf compact. Het erf is opgeruimd en draagt daarmee bij aan een positief imago voor de melkrundveehouderij. Het realiseren van een mestbassin op locatie 1 is onwenselijk aangezien de ruimtelijke kwaliteit verslechterd doordat het landschaps- en bebouwingsbeeld voor het verkeer vanuit noordelijke en zuidelijke richting aanzienlijk wordt aangetast. In plaats van zicht op de primaire productieruimten (stallen) komt er dan zicht op een foliebassin met omliggende grondwal en hekwerk. Dit geeft een minder opgeruimd gezicht en heeft negatieve invloed op de ruimtelijke kwaliteit van het erf. Gezien de omliggende bestemmingen (natuur, woning en recreatie) en het feit dat de locatie is gelegen aan de toegangsweg tot het dorp is dit geen wenselijk beeld.
Realisatie van het mestbassin op locatie 2 zorgt niet voor een verandering van het aanzicht. Wanneer verkeer zich in zuidwestelijke richting beweegt op de Hoofdweg West is het bedrijf zichtbaar (zie figuur 3-4). Deze locatie is echter zover van de weg afgelegen dat het mestbassin niet of nauwelijks zichtbaar zal zijn.

Figuur 3-2 Uitzicht van verkeer dat zich in zuidelijke richting begeeft op de pastorieweg (Bron: Google Streetvieuw)

Figuur 3-3 Uitzicht van verkeer wat zich in noordelijke richting beweegt op de Pastorieweg. (Bron: Google Streetview)

Figuur 3-4 Uitzicht van verkeer wat zich in zuidwestelijke richting beweegt op de Hoofdweg West (Bron: Google Streetview)

Aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

Gekeken naar de aangrenzende gronden van het bedrijf bevindt ten zuidwesten van het bedrijf zich een bosgebied en een recreatiepark. Het bosgebied is gelegen op een afstand van circa 83 meter en het recreatiepark is gelegen op een afstand van circa 150 meter ten opzichte van locatie 1 (zie figuur 3-5)

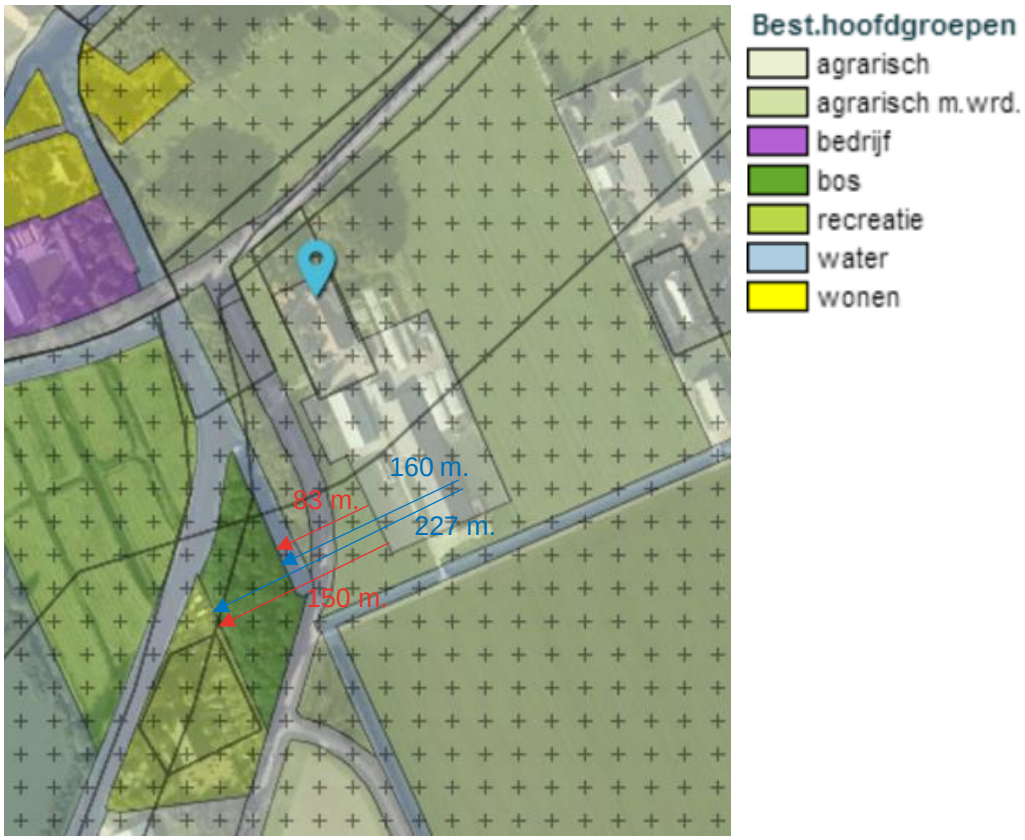

Figuur 3-5 Afstanden locatie 1 en locatie 2 tot bestemming bos en recreatie

Bezoekers van het recreatiepark 'De leeuwenborg' gebruiken het park voor dag- en verblijfsrecreatie. Onder andere voor het verblijven in chalets, in de boerderij en op de camping. De milieu-invloeden zoals emissies in de directe omgeving van het mestbassin leiden er toe dat de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden worden aangetast.
Locatie 2 ligt verder weg van het bosgebied (160 meter) en het recreatiepark (227 meter). Ondanks de groter afstand zullen de milieu-invloeden ongeveer gelijkwaardig zijn waardoor de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden eveneens worden aangetast.

Aantasting van de milieusituatie;
Zoals reeds vermeld is het niet wenselijk om het mestbassin op locatie 1 of 2 (zie figuur 3-1) te realiseren gezien de milieu-invloeden zoals emissies op de aangrenzende woningen. Vanuit het activiteitenbesluit wordt een vaste afstandseis van 100 meter gesteld ten opzichte van geurgevoelige objecten, deze afstandseis is opgenomen om geurhinder te voorkomen en te beperken. Een recreatiepark met verblijfsrecreatie wordt aangemerkt als een geurgevoelig object. Wanneer een recreatiepark in de directe omgeving aanwezig is het de vraag of de realisatie van een mestbassin op de betreffende locatie wenselijk is.

Aantasting van de verkeersveiligheid
Op basis van de verkeersveiligheid is het eveneens niet wenselijk om het mestbassin op locatie 1 of 2 te realiseren zoals aangeduid in figuur 3.1. Wanneer het mestbassin op één van beide locaties wordt gerealiseerd zorgt dit voor een piek van verkeersbewegingen tijden de bemestingsperiode. Tractoren zullen een aantal dagen achter elkaar af en aan rijden om de mest op 46 ha grond van de tweede locatie te verkrijgen. Deze verkeersbewegingen zullen dwars door de kwetsbare kom van het dorp plaatsvinden wat van invloed is op de verkeersveiligheid. Het realiseren van de mestopslag binnen het bouwvlak leidt tot een aantasting van de verkeersveiligheid.

Conclusie
Uit het bovenstaande blijkt dat realisatie van een mestbassin op locatie 1 of 2 binnen het bouwvlak zal resulteren in onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden, het landschaps- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie en verkeersveiligheid. De realisatie op deze locatie is dan ook ruimtelijk gezien niet wenselijk.

3.2 BESTEMMINGSPLANREGELS BUITEN BOUWVLAK

Een mestbassin aansluitend op bouwvlak kan eventueel enkel links van het bedrijf gerealiseerd worden zoals in afbeelding 3-6 is weergeven. Het perceel rechts van het bedrijf is niet in eigendom. De grond aansluitend aan het bouwvlak waarop het mestbassin eventueel gerealiseerd zou kunnen worden heeft in het bestemmingsplan de bestemming Agrarisch met Waarden. In de bestemmingplanregels is opgenomen dat een mestbassin buiten het bouwvlak enkel mogelijk is ter plaatse van de aanduiding mestopslag (artikel 4.1 onder b en artikel 4.2 sub a onder 1). Uit artikel 4.3 onder a en artikel 4.4 onder b blijkt dat Burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning kunnen verlenen voor het plaatsen van een mestbassin buiten het bouwvlak. Mits wordt voldaan aan een aantal verschillende voorwaarden. Twee voorwaarden waaraan niet kan worden voldaan zijn:

- De afstand tussen de mestopslag en bestemming Bos of de bestemming Natuur bedraagt minimaal 250 meter
- Het mestbassin wordt uitsluitend geplaatst in een zoekgebied mestbassins

Waarom niet kan worden voldaan aan deze voorwaarden bespreken wij hierna.

Afstand bestemming Bos

De afstand tot de bestemming bos bedraagt circa 60 meter wanneer het mestbassin links van het huidige bouwvlak wordt gerealiseerd. De afstand voldoet dus niet aan de eis van minimaal 250 meter. Dit is gevisualiseerd in onderstaande afbeelding.

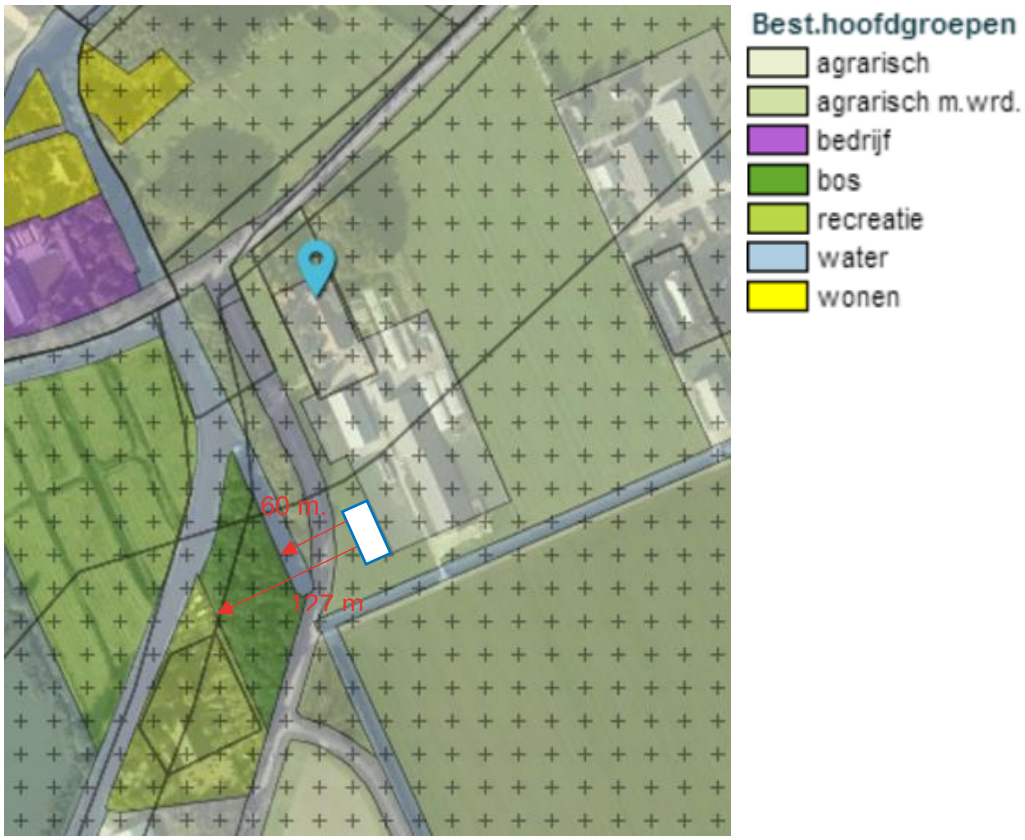

Figuur 3-6 Afstand mestbassin buiten bouwvlak ten opzichte bestemming bos en recreatie.

Zoekgebied mestbassins

Volgens onderstaande afbeelding ligt de locatie Hoofdweg West 6 in zijn geheel binnen een zone waarbinnen het plaatsen van mestbassin niet is toegestaan. Een mestbassin dient een ondergeschikte positie in te nemen in het landschapsbeeld. De kavel van het mestbassin dient buiten de in invloedsfeer van Blauwestad, het wonen in de linten en buiten de stads- en dorpsrandzones van Scheemda en Winschoten te liggen. Daarnaast zijn zichtassen van belang, een mestbassin mag niet worden gerealiseerd op een zichtas van sloten, wegen, dijken of nabij visueel opvallende kruisingen of kavelknikken liggen. Mestbassins zijn alleen langs rechtstanden toegestaan. Qua landschappelijke inpassing wordt op een verantwoorde wijze aansluiting gezocht bij bestaande verdichtingen in het landschap, bijvoorbeeld dijklichamen, oude erven of bosschages (zonder natuurwaarden). (Bron: Bestemmingsplan Buitengebied, partiële herziening 2014)

Figuur 3-7 Kaart zoekgebied mestbassins (O = bedrijfslocatie) Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Uit het bovenstaande blijkt dat realisatie van een mestbassin aansluitend op het bouwvlak niet mogelijk is.

4 BEDRIJFSONTWIKKELING

Qua oppervlak is het, aan de zuidzijde van het bouwvlak, mogelijk om het mestbassin ten westen of ten oosten van de huidige stal binnen het bouwvlak te realiseren zoals gevisualiseerd in figuur 3.1. Wanneer het mestbassin op één van deze twee locaties binnen dit bouwvlak wordt gerealiseerd kan het bedrijf niet verder worden ontwikkeld. De ondernemers hebben een uitbreidingsplan opgesteld voor de bedrijfsontwikkeling. Het plan bestaat uit het realiseren van een verdere bedrijfsuitbreiding van de stallen. De ondernemers willen een nieuwe stal realiseren ten westen van de bestaande stal. Ten oosten van de bestaande stal zal extra ruwvoer opslag gerealiseerd worden. De belangrijkste reden om de stal ten westen te bouwen is gelegen in ventilatie. Het doel is om hier jongvee en pas gekalfde dieren te gaan houden, doordat de heersende windrichting zuidwest is, voorkom je dat ziektekiemen via de oudere dieren naar het jongvee en de pas gekalfde dieren worden overgebracht via de lucht. De uitbreidingsplannen zijn gevisualiseerd in figuur 4-1. Het realiseren van het mestbassin binnen het bouwvlak zal deze uitbreidingsplannen onmogelijk maken.

Figuur 4-1 Visualisatie uitbreidingsplannen

Naast de geplande bedrijfsontwikkeling is nog een belangrijke bedrijfstechnische reden aanwezig waardoor het niet wenselijk is om het mestbassin ten westen van de bestaande stallen te realiseren. Het realiseren van het mestbassin op deze locatie resulteert in een ventilatie probleem voor het bedrijf. Zie figuren 4-2 waarin dit schematisch is gevisualiseerd. De rundveestallen worden op een natuurlijke wijze geventileerd. Verse lucht stroomt via de zijgevelopening de rundveestallen in en verlaat de rundveestallen via de nok. Wanneer een mestbassin wordt gerealiseerd met aarden wallen ontstaat de situatie dat deze aarden wallen de luchtstroom opstuwen waardoor een groot deel van de verse lucht niet door de stal heen stroomt maar over de stal heen. Het resultaat is dat de dieren gaan aanvoer krijgen van verse lucht. Dit is een zeer onwenselijk situatie. Het leefklimaat in de gebouwen komt onder druk te staan wat resulteert in een verslechtering van het dierenwelzijn wat uiteindelijk effect heeft op het bedrijfsresultaat.

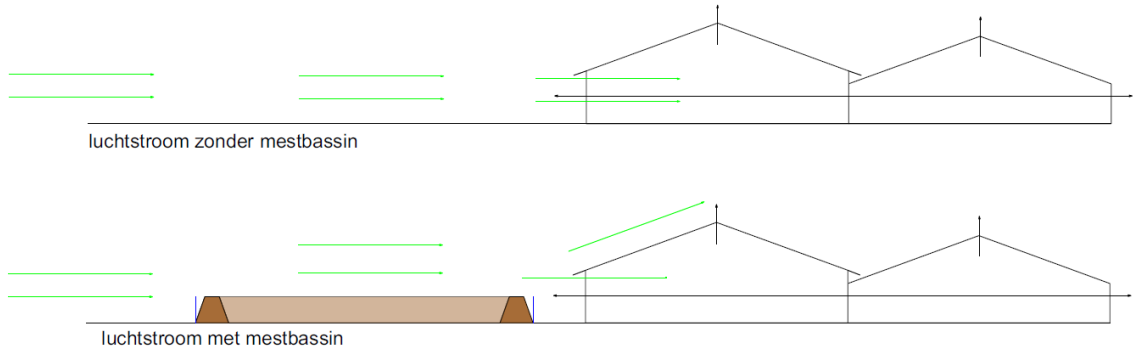

Figuur 4-2 Luchtstroom met en zonder mestbassin

5 CONCLUSIE

Er is onderzocht of het mogelijk is om het mestbassin dat nu aan de Hoofdweg 24 is geplaatst, geplaatst had kunnen worden op de locatie Hoofdweg West 6. De zogenaamde hoofdlocatie van het bedrijf.

Geconcludeerd kan worden dat er ruimte is op het bouwvlak om het mestbassin op te richten. Desalniettemin moet op basis van artikel 5.3 ook gekeken worden naar algemene belangen voor het kunnen toestaan van een mestbassin binnen een bouwvlak. Onder andere op de volgende onderdelen wordt geconcludeerd dat plaatsing van het mestbassin niet toegestaan kan worden:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het landschaps- en bebouwingsbeeld;
- de milieusituatie;
- de verkeersveiligheid;

De belangrijkste reden waarom niet kan worden voldaan aan bovenstaande voorwaarden is de positie van de locatie Hoofdweg West 6 in een dorpslint en nabij een natuurgebied met een bovengemiddeld groot recreatiebedrijf. Tevens is het bedrijf gelegen aan een toegangsweg tot het dorp waardoor plaatsing van het mestbassin invloed heeft op het bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheid. Dit is eveneens de reden dat op de aangrenzende grond plaatsing van een mestbassin niet is toegestaan (zie figuur 3-7). Daarnaast is het in het kader van bedrijfsontwikkeling en dierenwelzijn eveneens niet wenselijk aangezien dit beperkingen oplevert voor het bouwen van een nieuwe stal, het realiseren van extra ruwvoeropslag en de ventilatie van de stallen.

Aan de hand van dit onderzoek naar de ruimtelijke, milieukundige en bedrijfstechnische mogelijkheid tot plaatsing van het mestbassin aan de Hoofdweg West 6 is de conclusie dat het realiseren van een mestbassin binnen het bouwvlak dan wel aansluitend aan het bouwvlak niet mogelijk is. Gezocht zal moeten worden naar een alternatieve locatie voor het realiseren van een mestbassin. Gezien de positie van de gronden nabij de locatie Hoofdweg 22 te ’t Waar, (figuur 2-2), is de plaatsing van het mestbassin op de locatie Hoofdweg 24 te ’t Waar ruimtelijk, milieukundig en bedrijfsmatig een meer logische locatie.

Ruimtelijke onderbouwing Mestbassin

Hoofdweg 24 't Waar

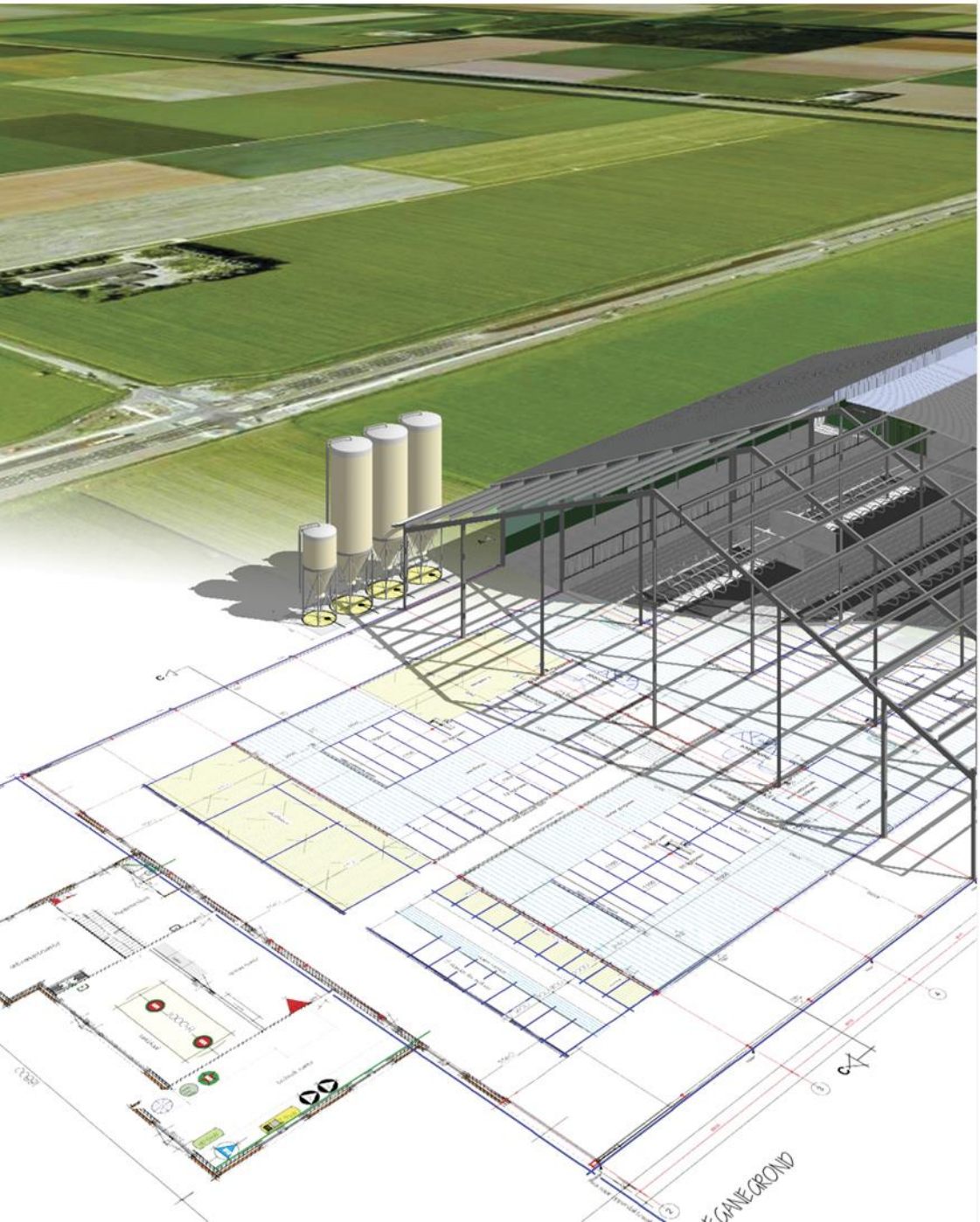

AGRA-MATIC

ADVIES MILIEU BOUW

Ruimtelijke onderbouwing Mestbassin Hoofdweg 24 't Waar

Aanvrager
Melkveebedrijf de Waarhoek
Hoofdweg West 6
9944 EB Nieuwolda

Locatie
Hoofdweg 24
9942 PE 't Waar

Agra-Matic B.V.
drs. Mark de Jong

Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 24 juli 2017
Status: Definitief

INHOUD

Inleiding 1

1

1.1. Aanleiding en doelstelling 1
1.2. Plangebied 3
1.3. Vigerend bestemmingsplan 3
1.4. Leeswijzer 6

Planbeschrijving 7

2

2.1. Huidige situatie 7
2.2. Ruimtelijke Structuur 8
2.3. Gewenste situatie 8

Beleid 11

3

3.1. Rijksbeleid 11
3.2. Provinciaal beleid 11
3.2.1. Omgevingsvisie Groningen 2016-2020 11
3.2.2. Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 14
3.3. Gemeentelijk beleid 18
3.3.1. Omgevingsvisie 18
3.4. Conclusie 19

Mogelijkheid mestbassin Hoofdweg 22 20

4

4.1. Bestemmingsplan 20
4.2. Buitenplanse afwijkingsbevoegdheid 22
4.3. Conclusie 23

Ruimtelijke aspecten 24

5

5.1. Bedrijven- en milieuzonering 24

5.2. Archeologie en cultuurhistorie 26
5.2.1. Archeologie 26
5.2.2. Cultuurhistorie 27
5.3. Kabels en leidingen 27
5.4. Externe veiligheid 28
5.5. Waterparagraaf 29
5.5.1. Beschrijving watersysteem 29
5.5.2. Wateroverlast 30
5.6. Ecologie 30
5.6.1. WAV gebieden 30
5.6.2. Wet natuurbescherming 31
5.7. Landschappelijke Inpassing 34
5.7.4. Uitgangssituatie 35
5.7.5. Realisatie mestbassin 35
5.7.6. Inpassingsplan 36

Uitvoerbaarheid 38
6

6.1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 38
6.2. Economische uitvoerbaarheid 38

Conclusie 39
7

Bijlage 1: Plaatsing mestbassin Hoofdweg West 6 40

Bijlage 2: Beoordelings brief gemeente oldambt 41

Bijlage 3: Situatieschets 42

Bijlage 4: Watertoets 43

Bijlage 5: Quickscan Flora Fauna 44

Bijlage 6: Landschappelijk Inpassingsplan 45

Bijlage 7 Watervergunning 46

1 INLEIDING

1.1. AANLEIDING EN DOELSTELLING

Melkveebedrijf de Waarhoek is een melkveebedrijf waar volgens de vigerende vergunning 384 melkkoeien, 228 stuks jongvee en 2 fokstieren gehuisvest mogen worden. Het bedrijf is een groot agrarische bedrijf met veel grasland om in de ruwvoerbehoefte van de dieren te voorzien. Hiermee draagt het bedrijf bij aan het karakteristieke open landschap van de gemeente Oldambt. Om voldoende ruwvoer van het grasland te krijgen om te voorzien in de ruwvoerbehoefte van de dieren dient het grasland bemest te worden. In Nederland is bij wet vastgelegd dat mest niet het gehele jaar door uitgereden mag worden. Daarnaast is voorgeschreven dat een veehouderijbedrijf beschikt over een minimale mestopslagcapaciteit van 7 maanden (september – maart). (RVO (z.d.) *Minimale mestopslagcapaciteit berekenen.* Geraadpleegd op 24 april 2017 van http://www.rvo.nl). Echter wordt in de praktijk extra mestopslag gerealiseerd (vaak tot 9 maanden) om een nog betere aansluiting te vinden bij de gewasbehoefte.

Op het moment heeft het bedrijf net voldoende capaciteit om aan de wettelijke minimale opslagcapaciteit te voldoen. Aangezien de ondernemer onder andere de komende jaren met het bemesten van zijn grond meer wil aansluiten op de gewasbehoefte is het noodzakelijk om extra mestopslagcapaciteit te verwezenlijken. Daarnaast wil de ondernemer over extra mestopslagcapaciteit beschikken in geval van calamiteiten. Een ander aspect is dat binnen het bedrijf het de voorkeur geniet om de grond wat in eigendom en/of pacht is te bemesten middels het gebruik van een sleepslang. Dit komt omdat de grondsoort zware klei betreft met een gemiddelde grondwaterstand tussen de 40 en 80 cm onder maaiveld. Het bemesten middels een sleepslang ten opzichte van bemesting met een giertank heeft een aantal voordelen:

- Minimale bodemdruk door een laag eigen gewicht van de bemestingsmachine[1]
- Hogere opbrengst door minder structuurschade van de bodem[1]
- Bemesten mogelijk bij minder gunstige bodemomstandigheden (bijv. natter)[1]
- Grotere capaciteit waardoor efficiënter gewerkt kan worden[1]
- Door toevoeging van water wordt de mest verdund wat zorgt voor een betere verpompbaarheid[2]
- De verdunde mest geeft tot 40 procent minder ammoniakemissie omdat de ammoniumconcentratie in de mest verlaagd wordt[2]
- De verdunde mest infiltreert beter in de bodem waardoor minder ammoniak vervluchtigd[2]
- De grasopbrengst is 8 tot 17 procent hoger wanneer verdunde mest (50% mest en 50 % water) in plaatst van onverdunde mest (100% mest) wordt opgebracht[2]

Ter visualisatie zijn hieronder twee afbeeldingen opgenomen. Figuur 2-3 laat het bemesten via de sleepslang zien. Bemesten met een giertank is gevisualiseerd in figuur 2-4.

[1] De Covik (z.d.) *Bemesting.* Geraadpleegd op 24 april 2017 van https://www.decovik.nl/loonwerk/bemesting/
[2] Agriconnect (z.d.) A*anwenden mest verdund met water*. Geraadpleegd op 24 april 2017 van http://agriconnect.nl/thema/aanwenden-mest-verdund-met-water

Figuur 1-1 Bemesten middels sleepslang

Figuur 1-2 Bemesten middels giertank

Gezien de bovenstaande aspecten is op 22 oktober 2016 is een mestbassin geplaatst aan de Hoofdweg 24 te 't Waar. Na controle is een vergunningstraject opgestart door de ondernemers. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing heeft betrekking op de juridisch-planologische regeling voor de legalisatie van een mestbassin van 1.607 m^3 en een oppervlak van 667 m^2 (beide gemeten op 15 cm onder de rand). Zie onderstaande figuur voor de ligging van het mestbassin.

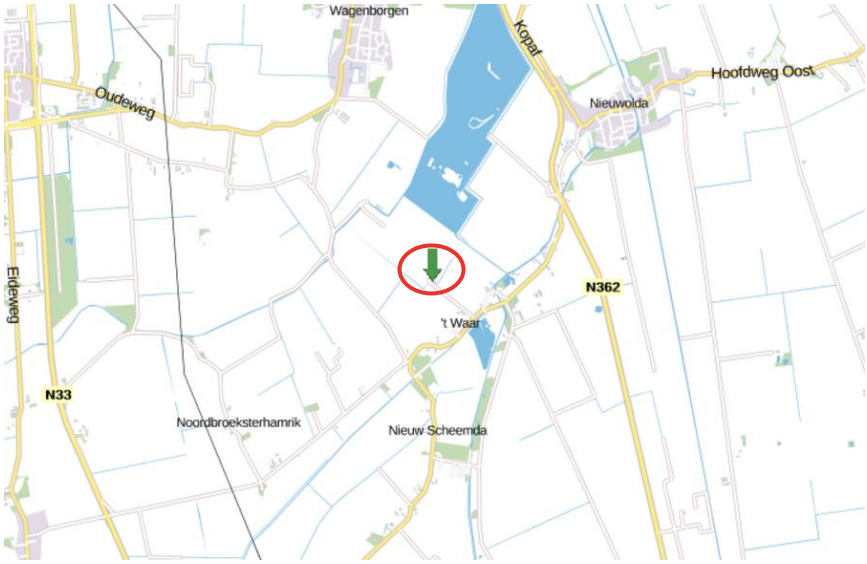

Figuur 1-3 Kadastrale kaart, O is de locatie aan de Hoofdweg 24 aangegeven (bron: kadaster)

1.2. PLANGEBIED

Het mestbassin is gerealiseerd op de locatie die aangeduid wordt als Hoofdweg 24 te 't Waar. Dit is buiten het bouwvlak van de hoofdlocatie (Hoofdweg 6 te Nieuwolda) en tweede locatie (Hoofdweg 22 te 't Waar). De locatie Hoofdweg 24 te 't Waar staat kadastraal bekend als gemeente Scheemda, sectie M, nummer 73. Het plangebied is gelegen in het buitengebied op circa 550 meter van de openbare weg (Hoofdweg) in een landelijke omgeving. De luchtfoto (figuur 1.4) toont de ligging van drie verschillende locaties gelegen in het buitengebied.

Voordat op de locatie het mestbassin gerealiseerd werd, stond op de locatie een molenaarswoning. Deze molenaarswoning was al jaren niet meer bewoond. Doordat geen onderhoud meer is gepleegd aan de woning verkeerde het in een vervallen staat. De weelderig bosschage is ontstaan doordat de tuin verwaarloosd is in de jaren dat de molenaarswoning niet meer bewoond was.

Figuur 1-4 O is hoofdlocatie (Hoofdweg West 6) en O is tweede locatie (Hoofdweg 22) en O is locatie mestbassin (Hoofdweg 24) Bron: Google Maps

1.3. VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

Om de vigerende bestemming van de locatie Hoofdweg 24 te onderzoeken is het "Consolidatieplan Buitengebied" van de gemeente Oldambt geraadpleegd. Het consolidatieplan is gebaseerd op het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt en bestemmingsplan "Buitengebied, Partiële Herziening 2014. Op deze locatie is geen bouwvlak aanwezig. De locatie heeft de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden' en dubbelbestemming 'Waarde Archeologie 4. Daarnaast heeft het de gebiedsaanduiding 'Overige zone wegdorpenlandschap'. Zie onderstaande verbeelding van het vigerende bestemmingsplan:

Figuur 1-5 Verbeelding bestemmingsplan Hoofdweg 24 te 't Waar (= gerealiseerde mestbassin)
Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Uit de bestemmingsomschrijving voor gronden die zijn aangewezen voor 'Agrarisch met waarden' blijkt dat uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'opslag' of 'silo' bestemd voor respectievelijk een mestopslagplaats of mestsilo. Dit is op onderhavige locatie niet van toepassing. Echter blijkt uit het bestemmingsplan dat het realiseren van een mestbassin buiten deze aanduiding onder voorwaarden mogelijk is. Concreet wordt het volgende aangegeven in het bestemmingsplan:

4.3 Afwijken van de bouwregels

MESTOPSLAGEN BUITEN HET BOUWPERCEEL
Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning ten behoeve van afwijking van het bepaalde in lid 4.2, sub a onder 1 verlenen ten behoeve van de bouw van mestopslagen in de vorm van foliemestbassins buiten het agrarisch bouwperceel, mits:

1. *de milieuregelgeving zich niet tegen de aanleg verzet;*
2. *de archeologische beleidskaart in ogenschouw wordt genomen;*
3. *de mestbassins uitsluitend in de gebieden zoals aangegeven op de in bijlage 1h opgenomen kaart Zoekgebied mestbassins worden geplaatst, waarbij aansluiting zal worden gezocht met bestaande infrastructuur, niet zijnde recreatieve fietspaden;*
4. *de mestbassins in de Reiderwolderpolder, Carel Coenraadpolder, Stadspolder en Kroonpolder in de cultuurhistorische boerderijlinten worden geplaatst, met dien verstande dat plaatsing van mestbassins niet aan de overzijde van deze boerderijlinten worden gesitueerd;*
5. *de afstand tot oppervlaktewater ten minste 5 m bedraagt;*
6. *de afstand tussen de mestopslag en de bestemming Bos of de bestemming Natuur minimaal 250 m bedraagt;*
7. *de afstand tussen het mestbassin en de ontsluitingswegen minimaal 20 m bedraagt;*

8. *de afstand tussen de mestopslag en markante plekken en karakteristieke of monumentale gebouwen minimaal 250 m bedraagt;*
9. *ten hoogste twee mestbassins worden geclusterd, de afstand tussen clusters mestbassins en/of niet geclusterde bassins bedraagt minimaal 500 m;*
10. *de mestopslag alleen bestemd is voor de agrarische bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf op diens gronden de vergunningaanvraag betrekking heeft;*
11. *de inhoud van het mestbassin niet meer bedraagt dan 2.500 m3;*
12. *de hoogte van het bassin ten hoogste 2 m bedraagt, met dien verstande dat in de Wiede Leegte de hoogte ten hoogste 1,5 m bedraagt;*
13. *objectief wordt aangetoond dat:*
    - *de mestopslag op grond van milieuhygiënische belemmeringen binnen het bouwperceel of daarop aansluitend niet mogelijk is of;*
    - *noodzakelijk is om aantoonbare structurele verkeersoverlast te voorkomen dan wel te beperken als reële alternatieve ontsluitingsroutes ontbreken;*
14. *het mestbassin landschappelijk wordt ingepast, waarbij wordt voldaan aan de criteria zoals opgenomen in de als bijlage 1g bij deze regels opgenomen notitie Mestopslagplaatsen in het buitengebied en inpassing op een verantwoorde wijze plaatsvindt; over de landschappelijke aanvaardbaarheid van de locatie en de wijze van inpassing wordt advies ingewonnen bij (de landschapsarchitect van) de Stichting Libau te Groningen; afwijking van een uitgebracht negatief advies behoeft een bijzondere rechtvaardiging en een daartoe strekkende overtuigende motivering;*
15. *de nakoming van eventueel te stellen voorwaarden aan de landschappelijke inpassing van de opslagvoorziening voor mest op de veldkavel wordt geborgd door aan de omgevingsvergunning een voorwaarde te verbinden die ertoe strekt dat de betrokken voorziening uitsluitend mag worden* opgericht of aangelegd indien de erfbeplanting vóór een nader te bepalen datum na het verlenen van de omgevingsvergunning overeenkomstig het bij de vergunning gevoegde beplantingsplan wordt aangelegd en vervolgens in stand wordt gehouden gedurende de periode dat hetgeen gebouwd is feitelijk aanwezig is.

Realisatie van het mestbassin is op basis van de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid in het bestemmingsplan niet mogelijk. Het gerealiseerde mestbassin voldoet niet aan het derde, vijfde en achtste punt. Volgens de gemeentelijke ‘beleidskaart mestbassins’ is de plaatsing van een mestbassin op de locatie Hoofdweg 24 te ’t Waar niet toegestaan. Daarnaast ligt het gerealiseerde mestbassin op 4 meter afstand vanaf de insteek van de watergang. De locatie betreft eveneens een markante plek aangezien de erfbeplanting op de locatie beeldbepalend is voor het omliggende open landschap.

Door middel van het bepaalde in artikel 2.1, lid 1, sub c, in combinatie met artikel 2.12, lid 1 onder a ten derde van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. Middels het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan, kan van het vigerende bestemmingsplan worden afgeweken. Indien het initiatief niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening (artikel 2.12, lid 1 van de Wabo) en mits voorzien van een ruimtelijke onderbouwing. Door middel van deze ruimtelijke onderbouwing wordt onderbouwd dat de realisatie van het mestbassin in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.4. LEESWIJZER

De ruimtelijke onderbouwing omvat naast dit hoofdstuk, 5 andere hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige en de gewenste situatie. In hoofdstuk 3 komt het relevante beleid aan bod. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de relevante ruimtelijke aspecten. Tevens wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing. In hoofdstuk 5 komen de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid aan de orde. Hoofdstuk 6 bevat de conclusie.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1. HUIDIGE SITUATIE

De aanvrager heeft een melkveebedrijf op de hoofdlocatie (Hoofdweg West 6 te Nieuwolda). Volgens de vigerende milieuvergunning mogen hier 384 melkkoeien, 228 stuks jongvee en 2 fokstieren gehuisvest worden. Op de tweede locatie (Hoofdweg 22 te 't Waar) worden geen dieren gehuisvest, hier worden voornamelijk materieel en voeders opgeslagen. Daarnaast is de locatie Hoofdweg 24 te 't Waar eveneens in eigendom van de aanvrager. Het bedrijf beschikt over 178 ha. grond om te kunnen voorzien in de ruwvoer behoefte van de dieren. Van de 178 hectare ligt 46 hectare bij de locaties Hoofdweg 22 en Hoofdweg 24. zie figuur 2.1. De overige gronden liggen voornamelijk bij de locatie aan de Hoofdweg West 6.

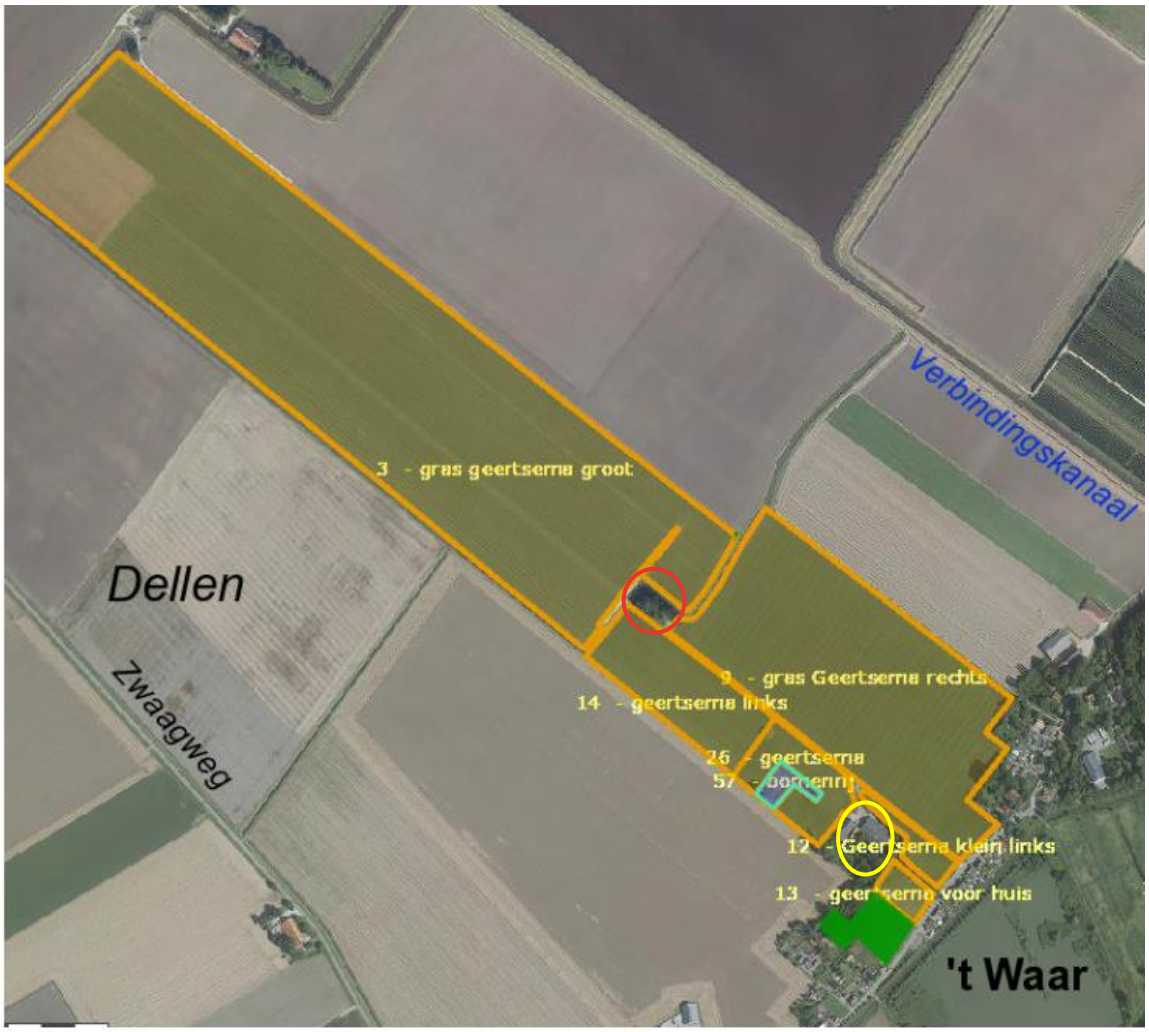

Figuur 2-1: Gronden rondom bedrijfslocatie (O is Hoofdweg 22 en O is Hoofdweg 24) Bron: RVO

2.2. RUIMTELIJKE STRUCTUUR

De locatie waar het mestbassin gerealiseerd is ligt in het buitengebied van de gemeente Oldambt ten noordwesten van de lintbebouwing van het dorp ‘t Waar. Het gebied maakt onderdeel uit van het wegdorpenlandschap. De hoofdstructuur van dit landschapstype wordt bepaald door een grootschalig open gebied met daaromheen lintbebouwing.

Historisch geografisch wordt het gebied getekend door de worsteling tegen het water. Het door mensen ingerichte polderlandschap getuigt van de geschiedenis van bedijkingen en inpolderingen. In het Oldambt werd van oudsher de strokenverkaveling toegepast. Dit verkavelingspatroon komt voort uit de Middeleeuwse veenontginningen. Sinds de voltooiing van de grootscheepse ruilverkaveling in de jaren 70 en 80 van de 20ste eeuw is het oorspronkelijke cultuurlandschap met strokenverkaveling bij geheel vervangen door grootschalige, rationele blokverkaveling. De richting van de verkaveling is echter herkenbaar gebleven door de structuur van wegen en waterlopen.

2.3. GEWENSTE SITUATIE

De mestopslag van de geproduceerde mest op de hoofdlocatie vindt tot op heden plaats in de mestkelders onder de stallen. Doordat de mestregelgeving strenger is geworden is de aanwezige opslagcapaciteit niet meer toereikend. De uitrijperiode voor mest op het land wordt steeds korter en er is een verplichte mestopslagcapaciteit voor een periode van 7 maanden. Extra mestopslagcapaciteit dient gerealiseerd te worden om aan de regelgeving te voldoen. Uit het eerder uitgevoerde onderzoek ‘Plaatsing mestbassin Hoofdweg West 6” (Agra-Matic, 2017) blijkt dat het realiseren van een mestbassin op de hoofdlocatie van het bedrijf niet mogelijk is (Bijlage 1). Gemeente Oldambt heeft dit onderzoek beoordeeld en heeft middels een brief (29 mei 2017) laten weten eveneens te moeten concluderen dat een mestbassin op de hoofdlocatie van het bedrijf niet mogelijk is (Bijlage 2).

Het voornemen is de instandhouding van mestbassin op de locatie Hoofdweg 24 te ’t Waar om te voldoen aan de wet en regelgeving op dit gebied. Deze locatie is gunstig gelegen ten opzichte van de omliggende gronden welke in eigendom zijn, zie figuur 2.1. Op de volgende pagina is een tekening van het gerealiseerde mestbassin opgenomen.

BASIS INFORMATIE	
ONTWERP VOLGENS	HBRM
–	–
INHOUD netto 15cm onder de rand	1607 m3
OPPERVLAKTE 15cm onder de rand	667 m2
MAX.HOOGTE BOVEN MV	1,85 m
MINIMALE TALUD BREEDTE	1,00 m
HELLING TALUD	45°
–	–
BODEM FOLIE	1 mm (ca1000 gr/m2) onversterkt
BOVEN FOLIE	1 mm (ca1000 gr/m2) onversterkt
HEKWERK	HOOG: 1,8 m

BENAMING MATEN (MATEN IN CM)	
A	Buitenvoet talud
A2	Buitenvoet talud
B	Boven tussen taluds
B2	Boven tussen taluds
C	Diepte onder maaiveld
D	Hoogte boven maaiveld
E	Diagonaal buitenvoet
F	Diagonaal maaiveld
G	Breedte maaiveld hoogte
G2	Breedte maaiveld hoogte
H	Breedte bodemmaat
H2	Breedte bodemmaat

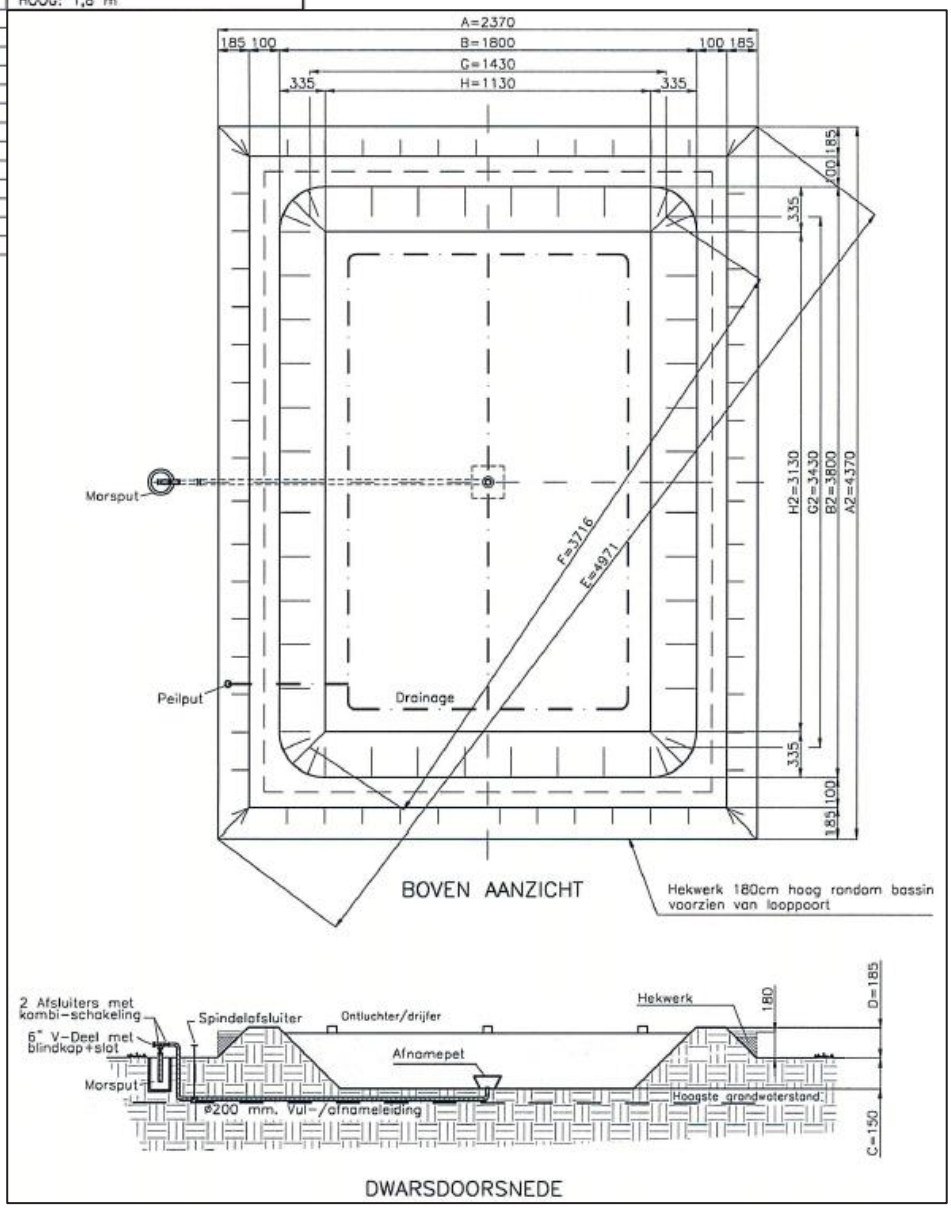

Figuur 2-2 Plattegrond en dwarsdoorsnede mestbassin

Het mestbassin wordt voor een deel ingegraven en omsloten door aardenwallen. De bodem en de aarden wallen worden bedekt door folie. Uit bovenstaande doorsnede blijkt dat de lengte van het mestbassin op maaiveldniveau 34,3 meter betreft en de breedte 14,3 meter. De diepte van het mestbassin bedraagt 1,5 meter onder maaiveld. De aardenwallen (en dus het mestbassin) hebben een hoogte van 1,85 meter vanaf het maaiveld.

In de onderstaande figuur is een uitsnede van de situatietekening (bijlage 3) opgenomen.

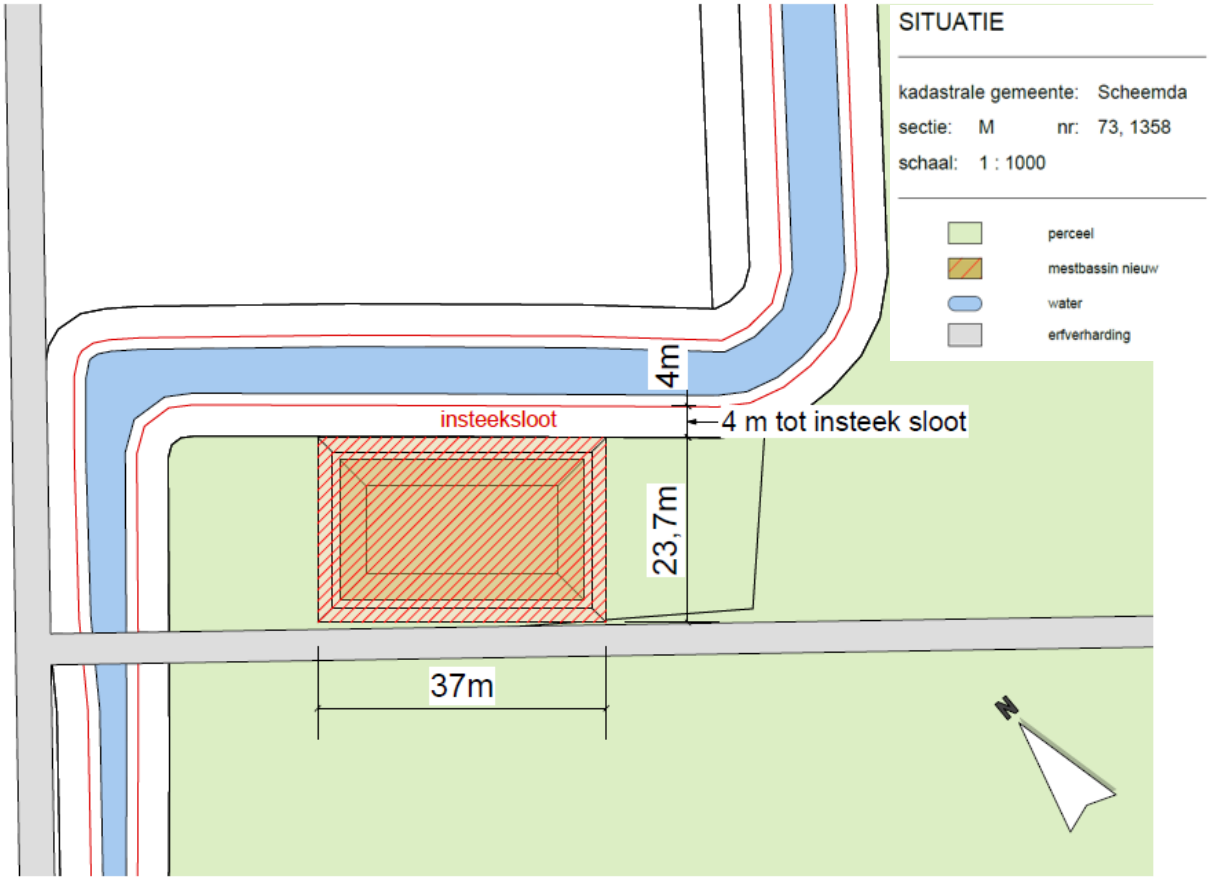

Figuur 2-3 Uitsnede situatieschets van de gewenste situatie

3 BELEID

In dit hoofdstuk zullen we het beleid bespreken voor zover dat invloed heeft op dit project. We zullen van globaal rijksbeleid inzoomen via het provinciale naar het gemeentelijke beleid.

3.1. RIJKSBELEID

Het rijksbeleid dat van toepassing is op de oprichting van de mestbassin is door provincie en gemeente verder uitgewerkt in provinciaal en gemeentelijk beleid. Dit initiatief is van een dermate kleinschalige schaal dat er geen nationale belangen in het geding zijn. Het rijksbeleid is daarom niet verder uitgewerkt.

3.2. PROVINCIAAL BELEID

3.2.1. Omgevingsvisie Groningen 2016-2020

De omgevingsvisie van de provincie Groningen 2016-2020 is vastgesteld op 1 juni 2016. Onderhavig initiatief dient dan ook rekening te houden met de uitgangspunten in de omgevingsvisie

Provincie Groningen werkt aan het behoud en versterking van het karakter, diversiteit en belevingswaarde van het landschap. In de omgevingsvisie 2016-2020 wordt door de provincie onderscheidt gemaakt in 7 deelgebieden. Per deelgebied wordt aangegeven hoe de landschapsstructuur kan worden gerespecteerd en versterkt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De zeven deelgebieden hebben elk hun eigen kwaliteiten en karakteristieken, maar vormen tegelijk een samenhangend geheel. De locatie Hoofdweg 24 te ’t Waar ligt in het deelgebied Oldambt, zie figuur 2-2)

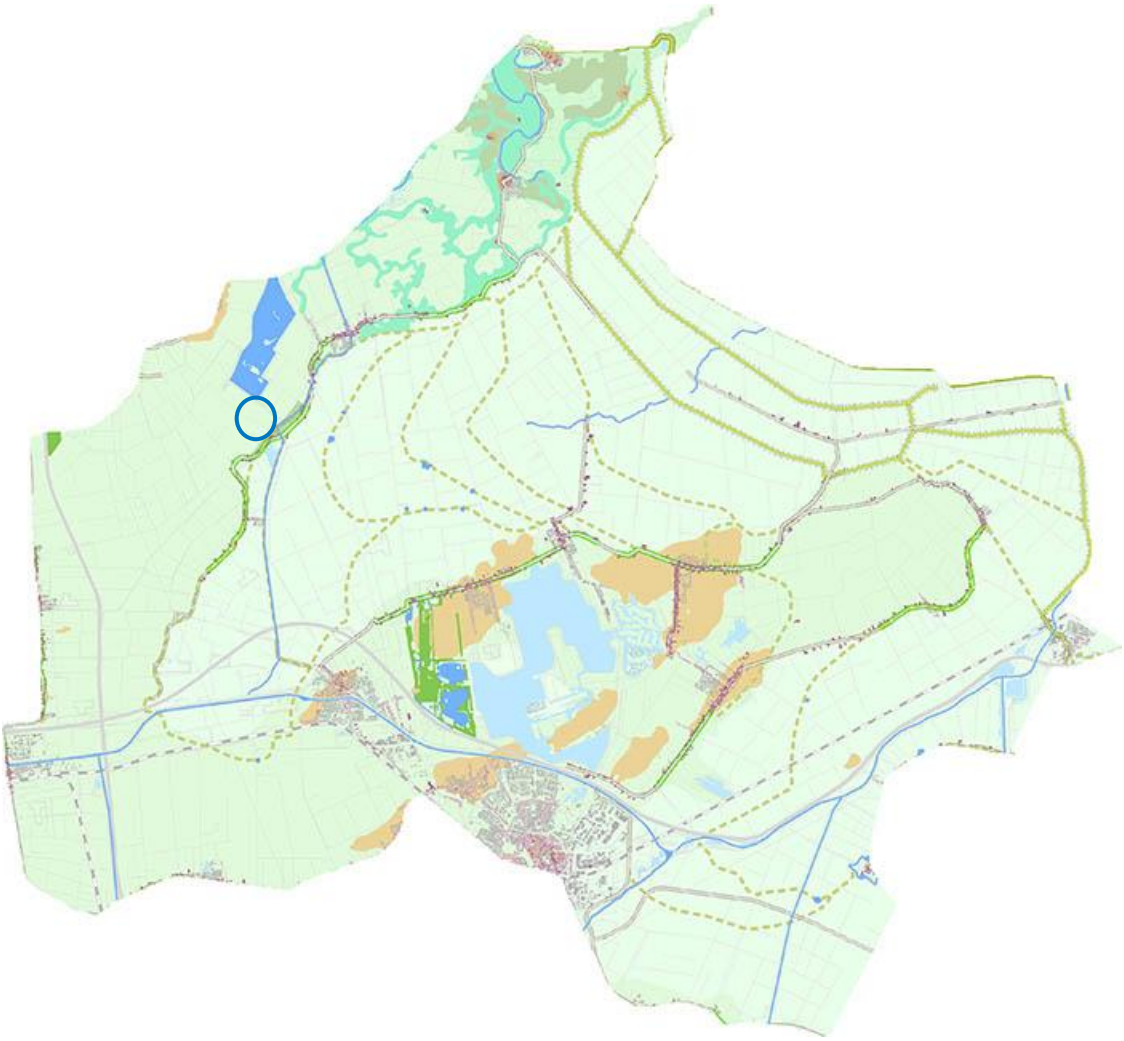

Figuur 3-1 Deelgebied Oldambt (O = locatie) Bron: Omgevingsvisie Groningen 2016-2020

Het deelgebied Oldambt wordt gekenmerkt door een groot contrast tussen de bebouwingslinten (groene lijnen in bovenstaand figuur) op de hoger gelegen glaciale ruggen en de grootschalige open Dollardpolders met een structuur van opeenvolgende (voormalige) slaperdijken en boerderijreeksen. Waar het open gebied zich met name als landbouwgebied kenmerkt, worden de zandgronden (glaciale ruggen) vooral als aantrekkelijk woongebied ervaren. De bebouwingslinten zijn cultuurhistorisch waardevol. (Bron: Omgevingsvisie Groningen 2016-2020)

In het Oldambt dient in het bijzonder rekening te worden gehouden met:

- de groene bebouwingslinten: deze vormen harde overgangen van de open polders naar de meer besloten hogere zandruggen;
- de grootschalige openheid tussen parallelle dijken;
- de verspreid liggende bebouwing langs ontsluitingswegen in de polders;
- de eenzijdige bebouwing langs de dijken;
- de langgerekte tweezijdige bebouwingslinten overgaand in dichte bebouwingslinten;
- de Oldambster boerderijen, slingertuinen, dijkcoupures, schotbalkenhuisjes en kolken.

Landbouw

In de omgevingsvisie staat het volgende ten aanzien van de landbouw:

"Groningen is een landbouwprovincie. Zo'n 80% van het landoppervlak is agrarische grond. De landbouwsector heeft voor een groot deel onze karakteristieke landschappen gevormd en is van groot belang voor de plattelandseconomie. De landbouwsector zit in een transitie. Agrarische ondernemers worden vandaag de dag sterk uitgedaagd om marktgerichter en milieubewuster te produceren, en om oog te hebben voor natuur en landschap, diervriendelijk produceren en andere maatschappelijke belangen. Het mede door hen gevormde cultuurlandschap staat ook onder druk door schaalvergroting. Er is een toenemende vraag naar de productie van (diervriendelijk en biologisch geproduceerd) voedsel en groene grondstoffen. Ook wordt productie voor andere sectoren (biobased economy) steeds belangrijker ".

Ten aanzien van mestbassins staat het volgende in de omgevingsvisie:

"Om versnippering en verstening van het landelijk gebied tegen te gaan staan wij in beginsel niet toe dat buiten de aangewezen agrarische bouwpercelen nieuwe agrarische bedrijfsbebouwing en voorzieningen voor mestopslag worden opgericht. Gemeenten kunnen in bestemmingsplannen uitzonderingen opnemen voor:

- *bestaande solitair gesitueerde agrarische bedrijfsbebouwing;*
- *bestaande solitair gesitueerde voorzieningen ten behoeve van mestopslag;*
- *erf- en terreinafscheidingen;*
- *schuilstallen voor het niet-bedrijfsmatig houden van vee.*

<u>Uitzondering voor nieuwe voorzieningen voor mestopslag</u>
Als er geen mogelijkheid is om de aanwezige mest binnen het bestaande agrarisch bouwperceel op te slaan, mogen gemeenten in bestemmingsplannen ruimte bieden voor het oprichten van nieuwe voorzieningen voor mestopslag buiten de aangewezen agrarische bouwpercelen. Wij maken hierbij een onderscheid in:

- *de oprichting van mestopslag aansluitend op een agrarisch bouwperceel;*
- *mestopslag op een veldkavel.*

In beide situaties moet de nieuwe mestopslag zorgvuldig worden ingepast in het landschap. Gemeenten moeten zich hierin laten adviseren door een onafhankelijke adviesinstantie voor landschapsarchitectuur. Over het oprichten van agrarische bebouwing en mestopslag buiten bouwpercelen hebben we regels opgenomen in de Omgevingsverordening (titel 2.8: Agrarische ontwikkelingsmogelijkheden)."

Landschap

Onderdeel van de omgevingsvisie is kaartmateriaal, een van deze kaarten is de kaart op het gebied van 'Landschap'. Een uitsnede van deze kaart is opgenomen als figuur 3-2. Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt de locatie in het grootschalig open landschap. Ten zuidoosten van de locatie zijn lintbebouwing, een karakteristieke waterloop en een aantal (voormalige) oude dijken gelegen.

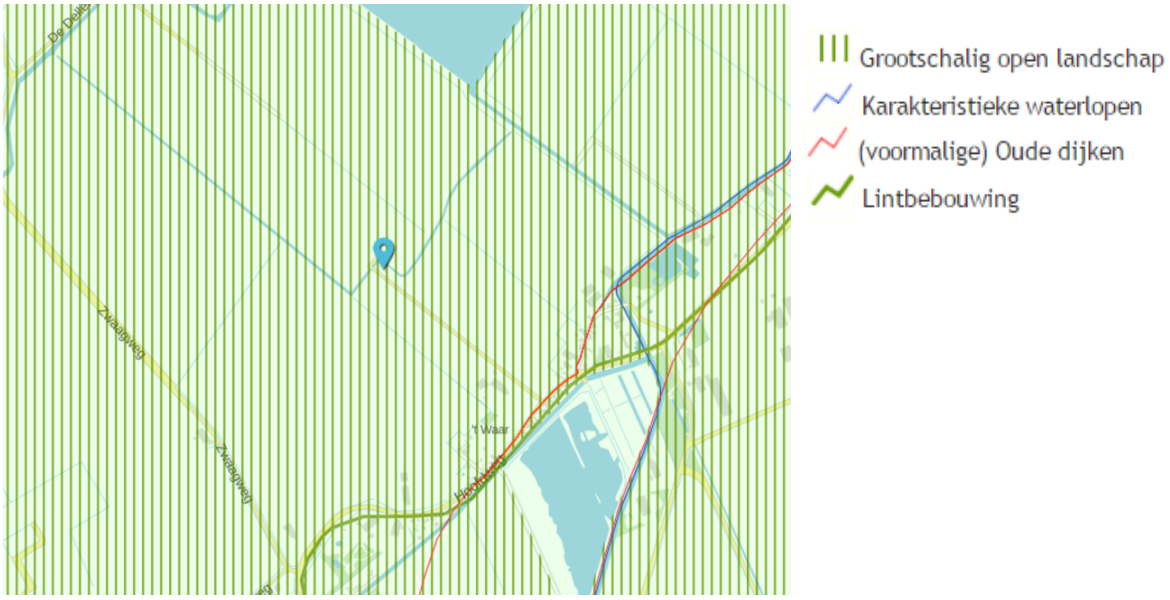

Figuur 3-2 Uitsnede landschapskaart omgevingsvisie Groningen (is bedrijfslocatie)

Uit de omgevingsvisie blijkt dat de landbouw de drager is en blijft van de openheid van het landschap:

"De provincie geeft ruimte aan modernisering en schaalvergroting en werken in dialoog met de boeren aan het behouden en versterken van de kwaliteit (openheid) van het landschap, onder andere door vergroening en verduurzaming. "

Toetsing

Onderhavig initiatief bestaat uit de realisatie van een mestbassin op een veldkavel. Een ontwikkeling die door de provincie in beginsel niet wordt toegestaan maar waarvoor gemeenten in bestemmingsplannen wel uitzonderingen kunnen opnemen.

3.2.2. Omgevingsverordening provincie Groningen 2016

De omgevingsverordening van de provincie Groningen 2016 is vastgesteld op 1 juni 2016. Onderhavig initiatief betreft het realiseren van een mestbassin op een veldkavel. Er zijn in 'titel 8' van de omgevingsverordening regels opgenomen voor agrarische ontwikkelingsmogelijkheden.

Toetsing

In artikel 2.26.7 is opgenomen dat een bestemmingsplan kan voorzien in de oprichting van voorzieningen voor mestopslag op een veldkavel op voorwaarde dat in de planregeling in de vorm van voorwaarden is geborgd dat een omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als:

- *"de locatie voor de mestopslag ligt in een gebied dat daarvoor uit oogpunt van behoud van landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten aanvaardbaar wordt geacht, en;*

De locatie waar het mestbassin gerealiseerd is betrof oorspronkelijke erfbeplanting bestaande uit een bosje, windsingels en spontane opslag ter hoogte van de tuin en moestuin. Ten behoeve van het mestbassin zijn enkele bomen en planten verwijderd. Het verwijderde groen wordt

gecompenseerd. Er is een landsschappelijk inpassingsplan en een natuurtoets opgesteld door onafhankelijke deskundigen. In deze onderzoeken is gezocht naar mogelijkheden zodat de landschappelijke en natuurlijke waarden van de locatie versterkt dan wel hersteld wordt. Dit wordt in hoofdstuk 5 en 6 nader besproken.

- *wordt aangetoond dat de mestopslag op grond van milieu hygiënische belemmeringen binnen het bouwperceel of daarop aansluitend niet mogelijk is; of*

Uit het eerder uitgevoerde onderzoek 'Plaatsing mestbassin Hoofdweg West" (Agra-Matic, 2017) blijkt dat realisatie binnen het bouwperceel of daarop aansluitend niet mogelijk is op grond van milieu hygiënische belemmeringen (bijlage 1). Gemeente Oldambt heeft dit onderzoek beoordeeld en heeft middels een brief (29 mei 2017) laten weten eveneens te moeten concluderen dat een mestbassin op de hoofdlocatie van het bedrijf niet mogelijk is (bijlage 2).

- *de voorzieningen noodzakelijk zijn om aantoonbare structurele verkeersoverlast door transportbewegingen in kernen te voorkomen of te beperken als reële alternatieve ontsluitingsroutes ontbreken; en*

Op basis van de verkeersveiligheid is het wenselijk om het mestbassin aan de Hoofdweg 24 te realiseren in plaats van aan de Hoofdweg West 6. Realisatie van het mestbassin aan de Hoofdweg 24 beperkt de transportbewegingen door het dorp tijdens de bemestingsperiode. Het gehele jaar kunnen transporten plaats vinden in plaats van dat alle transporten plaatsvinden op het moment van bemesten. Juist in de voorjaars- en zomermaanden (de bemestingsperiode) is meer fietsverkeer van zowel schoolgaande kinderen als toeristen aanwezig. Het gerealiseerde mestbassin resulteert in een verbetering van de verkeersveiligheid en voorkomt verkeersoverlast in de voorjaars- en zomermaanden doordat geen piek in transportbewegingen noodzakelijk is om de landbouwgronden te bemesten.

- *andere ruimtelijk relevante belangen niet onevenredig worden geschaad;*

<u>Zoekgebied Mestbassins</u>
De locatie van het mestbassin ligt in zijn geheel binnen een zone waarbinnen plaatsen van mestbassin niet is toegestaan (zie figuur 3.3). Volgens het bestemmingsplan buitengebied (partiële herziening 2014) dient een mestbassin een ondergeschikte positie in te nemen in het landschapsbeeld. De kavel van het mestbassin dient buiten de in invloedsfeer van Blauwestad, het wonen in de linten en buiten de stads- en dorpsrandzones van Scheemda en Winschoten te liggen. Daarnaast zijn zichtassen van belang, een mestbassin mag niet worden gerealiseerd op een zichtas van sloten, wegen, dijken of nabij visueel opvallende kruisingen of kavelknikken liggen. Mestbassins zijn alleen langs rechtstanden toegestaan. Qua landschappelijke inpassing wordt op een verantwoorde wijze aansluiting gezocht bij bestaande verdichtingen in het landschap, bijvoorbeeld dijklichamen, oude erven of bosschages (zonder natuurwaarden).

Figuur 3-3 Uitsnede kaart zoekgebied mestbassins, O is locatie mestbassin

Het gerealiseerde mestbassin voldoet aan alle eisen die gesteld zijn. Ondanks dat het boombestand is gedund de struiklaag is afgezet is de erfbeplanting in deze beeldbepalend en is het mestbassin van ondergeschikt belang. Het opgestelde landschappelijk inrichingsplan voortziet in het versterken en herstellen van de bestaande verdichtingen in het landschap. In paragraaf 4.7 wordt hier verder op in gegaan. Het mestbassin ligt buiten de in invloedsfeer van Blauwestad, het wonen in de linten en buiten de stads- en dorpsrandzones van Scheemda en Winschoten. Het wonen in linten is voor de locatie niet van toepassing aangezien op de locatie een vervallen molenaarswoning stond welke al jaren onbewoond is. Volgens het bestemmingsplan heeft de locatie ook geen woonbestemming maar de bestemming agrarisch met waarden. Het mestbassin is niet gerealiseerd op een zichtas van wegen, dijken of nabij visueel opvallende kruisingen of kavelknikken. Ondanks dat de locatie direct aan een watergang gelegen is kan de locatie niet bestempeld worden als een zichtas van sloten aangezien de gronden in het verlengde van de watergang bestemd zijn als zoekgebied mestbassin. Daarnaast is het mestbassin gerealiseerd langs rechtstanden. Gelet op bovenstaande punten is het onjuist dat de locatie is aangemerkt als een gebied dat het plaatsen van het mestbassin niet toestaat.

Afstand oppervlakte water

Direct aangrenzend aan de locatie is een watergang gelegen. Het mestbassin is gerealiseerd binnen de beschermingszone van de watergang Waterschap Hunze en Aa's heeft kenbaar gemaakt dat deze sloot geen beperking factor is voor een mestbassin op deze locatie. Daarnaast is in hoofdstuk 4 de waterparagraaf opgenomen (paragraaf 4.5).

Afstand markante plekken

De omgeving wordt gekenmerkt door grootschalige openheid. Echter betrof de locatie oorspronkelijke erfbeplanting bestaande uit een bosje en windsingels. Deze oorspronkelijke erfbeplanting was een beeldbepalend element, ook wel markante plek genoemd, wat zeer goed zichtbaar was vanaf het fietspad 't Waar – Hondshalstermeer. Om dit beeldbepalende element te versterken en te herstellen is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld zodat de afbreuk aan de belevingswaarde van zowel de bewoners als toeristen hersteld wordt. Naast dit landschappelijke inpassingsplan is eveneens een Quickscan Flora – Fauna uitgevoerd zodat ook de ecologisch waarden van de locatie versterkt kan worden.

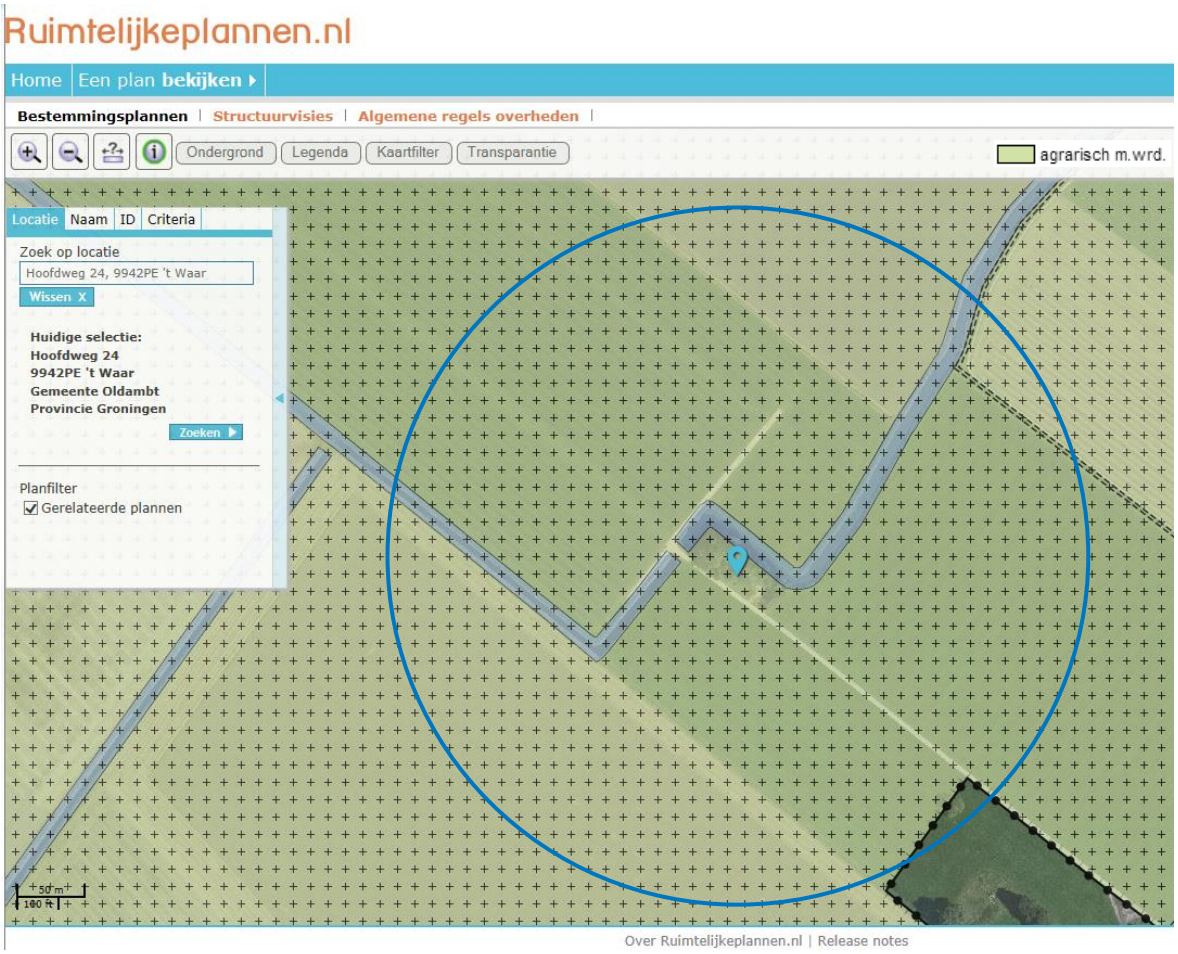

Figuur 3-4: O = straal 250 meter rondom mestbassin

Afstand bestemming 'Bos' en 'Natuur', ontsluitingswegen en karakteristiek of monumentale gebouwen.

Rondom de locatie hebben de gronden de bestemming agrarisch met waarden en zijn binnen een straal van minimaal 250 geen ander gebouwen gelegen (Zie figuur 3-3). Gezien de locatie van het mestbassin bedraagt de afstand tussen het mestbassin en de bestemming 'Bos' en 'Natuur als ook de afstand ten opzichte van monumentale en karakteristiek gebouwen minimaal 250 meter. De locatie van het mestbassin wordt ontsloten door erfverharding van circa 560 meter wat aansluit op de Hoofdweg.

- *over de landschappelijke aanvaardbaarheid van de locatie en de wijze van inpassing van de mestopslag advies wordt ingewonnen bij een onafhankelijke of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur; en*

Een landschappelijk inpassingsplan is opgesteld door een onafhankelijke deskundige. In paragraaf 4.7 wordt dit nader besproken.

- *de nakoming van eventueel te stellen voorwaarden aan de landschappelijke inpassing van opslagvoorzieningen voor mest op de veldkavel wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting of voorwaarde bij de omgevingsvergunning."*

Gemeente Oldambt kan in de omgevingsvergunning een voorwaardelijke verplichting of voorwaarde opnemen zodat eventuele te stellen voorwaarden aan de landschappelijke inpassing worden geborgd.

3.3. GEMEENTELIJK BELEID

3.3.1. Omgevingsvisie

De gemeente Oldambt heeft vooruitlopende op de Omgevingswet een omgevingsvisie opgesteld. De omgevingsvisie biedt gemeente de mogelijkheid om nu al een integraal beleidskader op te stellen die aansluit bij de cultuur van de Omgevingswet, te weten 'Ja, mits' in plaats van het 'Nee, tenzij'-principe. Dit biedt kansen voor initiatiefnemers van ontwikkelingen.

De omgevingsvisie is tot stand gekomen via een participatieproces waarin vele betrokkenen hebben deelgenomen. In de omgevingsvisie worden de kernwaarden per dorp weergeven. De kernwaarden van het dorp 't Waar worden als volgt omschreven:

"Het wonen vindt plaats in de lintbebouwing met op enkele plaatsen een korte zijstraat. De leefbaarheid is gelegen in de rust en ruimte, met mogelijkheden voor alternatieve activiteiten."

Met betrekking tot de kernwaarden van het buitengebied wordt onder andere gesteld dat het agrarisch gebruik identiteit geeft aan de gemeente. De bedrijven in het buitengebied zijn veelal grote landbouwbedrijven. De boerderijen liggen vaak op regelmatige, en naarmate de polders recenter zijn, steeds grotere afstand van elkaar. Kenmerkend zijn de uitgestrekte akkers met graan, suikerbieten en koolzaad. De strakke percelen grasland en de agrarische gebouwen die als eilanden daar middenin staan. In de gemeente is de bodem vruchtbaar, de lucht schoon en zijn er vooruitstrevende ondernemers. Daarnaast is de donkerte een belangrijke kernwaarde. Sommige plekken in het buitengebied zijn 's nachts nog echt donker. Deze duisternis wil de gemeente beschermen.

Volgens de omgevingsvisie bestaat gemeente Oldambt uit de kernwaarden ruimte, rust, landschap, gastvrijheid, verbindingen (ligging aan een snelweg, aan water en Duitsland), natuur, landbouw, toerisme en recreatie, water, duisternis en karakteristieke elementen. Deze kernwaarden vormen de basis voor de omgevingsvisie van de gemeente. Met inachtneming van de kernwaarden is er ruimte voor kansen en flexibiliteit. De omgevingsvisie schetst de kaders voor de toekomst van de fysieke leefomgeving van de gemeente. Met de omgevingsvisie biedt de gemeente ruimte aan initiatieven, zonder dat deze initiatieven al bekend zijn. De gemeente wil uitnodigen tot ontwikkeling.

Onderhavig initiatief betreft het realiseren van een mestbassin op een veldkavel. Ten aanzien van mestbassins staat het volgende in de omgevingsvisie:

"*Voor mestopslag wordt eerst gekeken naar de mogelijkheden binnen of direct aansluitend aan het agrarische bouwblok. Als dit niet mogelijk is dan kan, onder voorwaarden, gekeken worden naar een veldkavel.*"

Toetsing

Uit het eerder uitgevoerde onderzoek "Plaatsing mestbassin Hoofdweg West" (Agra-Matic, 2017) blijkt dat het realiseren van een mestbassin binnen of direct aansluitend aan het agrarische bouwblok op de hoofdlocatie (Hoofdweg West 6) van het bedrijf niet mogelijk is en gezocht moet worden naar een andere locatie. Uit de omgevingsvisie blijkt dat het mogelijk is om een mestbassin te realiseren op een veldkavel zoals de locatie Hoofdweg 24 te 't Waar.

3.4. CONCLUSIE

Uit de voorgaande paragrafen is duidelijk geworden dat de plaatsing van het mestbassin op de locatie hoofdweg 24 te 't Waar mogelijk is op basis van provinciaal en gemeentelijk beleid. Uit dit beleid blijkt echter wel dat de realisatie van een mestbassin bij voorkeur plaats vindt op het bouwblok of direct aansluiten aan het bouwblok. Aangezien de locatie Hoofdweg 22 te 't Waar in eigendom is van de ondernemer en op deze locatie een bouwblok aanwezig is dient de mogelijkheid tot plaatsing van het mestbassin op deze locatie eveneens onderzocht worden. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op deze locatie.

4 MOGELIJKHEID MESTBASSIN HOOFDWEG 22

In dit hoofdstuk wordt de mogelijkheid voor het realiseren van het mestbassin aan de Hoofdweg 22 onderzocht.

4.1. BESTEMMINGSPLAN

Op basis van het geldende bestemmingsplan 'Nieuw-Scheemda, 't Waar en Nieuwolda' is de locatie Hoofdweg 22 bestemd als 'Agrarisch'.

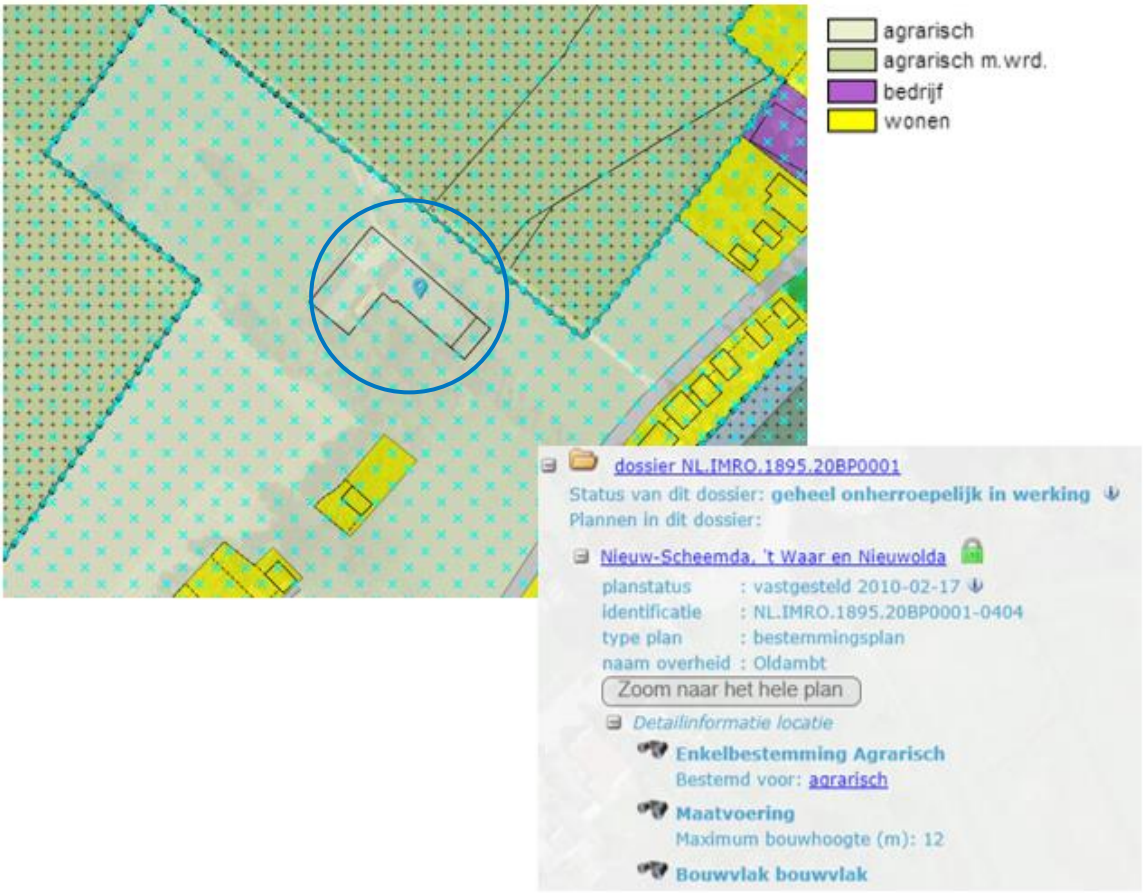

Figuur 4-1 Uitsnede bestemmingsplan (O = Hoofdweg 22). Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

De bestemmmingsplanregels met betrekking tot het realiseren van een mestbassin op deze locatie luiden alsvolgt:

3.2.4 Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
- *a. bouwwerken geen, gebouwen zijnde, ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering zullen binnen een bouwvlak worden gebouwd;*
- *b. de hoogte van mestsilo's inclusief kap zal ten hoogste 6 m bedragen;*
- *c. de hoogte van voedersilo's zal ten hoogste 14 m bedragen;*

d. de hoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen;
e. met uitzondering van bestaande silo's die buiten het bouwvlak zijn gelegen, mogen silo's uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd.

Het begrip silo is in het bestemmingsplan alsvolgt gedefinieerd:

silo: een bouwwerk ten behoeve van agrarische opslagdoeleinden

Gezien deze definitie valt een mestbassin onder het begrip silo en is realisatie hiervan uitsluitend mogelijk binnen het bouwvlak. Op de locatie hoofdweg 22 is geen ruimte meer binnen het bouwvlak, de grens van het bouwvlak sluit strak aan op de aanwezige bebouwing. In figuur 4-2 is dit gevisualiseerd waarbij het rode vlak het bouwvlak aangeeft.

Figuur 4-2 Bouwvlak Hoofdweg 22. Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Toetsing

Op basis van het bestemminsplan is realisatie van het mestbassin binnen het bouwvlak of aansluitend op het bouwvlak niet mogelijk

4.2. BUITENPLANSE AFWIJKINGSBEVOEGDHEID

Ondanks dat de realisatie van het mestbassin niet binnen het bouwvlak past zou de realisatie plaats kunnen vinden middels een buiteplanse afwijkingsbevoegdheid (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3o Wabo). De realisatie is alleen mogelijk wanneer sprake is van een goede ruimtelijke ordening en voldaan wordt aan de milieuwetgeving.

In paragraaf 1.3 is aangegeven dat in het bestemmingsplan 'Consolidatieplan Buitengebied" van de gemeente Oldambt 15 voorwaarden zijn opgenomen waaraan voldaan moet worden om ter plaatse van de bestemming 'Agrarische met Waarden' de realisatie van een mestbassin op een veldkavel middels de binnenplanse afwijking te realiseren. Verwacht mag worden dat wanneer de realisatie van het mestbassin middels de buitenplanse afwijkingsbevoegdheid tot stand komt voor de realisatie van een mestbassin aansluitend aan het bouwvlak er sprake is van een goede ruimtelijke ordening wanneer aan deze 15 voorwaarden wordt voldaan.

Op basis van deze voorwaarden kan geconcludeerd worden dat niet voldaan kan worden aan voorwaarden 6. Deze voorwaarde geeft aan dat de afstand tussen een mestopslag en de bestemming 'Bos' of de bestemming 'Natuur' minimaal 250 dient te bedragen. De afstand van de hoeken van het bouwvlak tot aan de bestemming 'Natuur bedraagt 233 meter en 236 meter. Dit is in figuur 4.3 weergegeven. Het is niet mogelijk om het mestbassin direct aansluitend aan het bouwvlak te realiseren gezien de te korte afstand tot de bestemming 'Natuur'.

Figuur 4-3 Afstand bouwvlak tot bestemming Bos en dichtstbij gelegen GGO. Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Daarnaast is het op milieu hygiënische redenen niet wenselijk om het mestbassin op deze locatie aansluitend aan het bouwvlak te realiseren aangezien het een locatie in de dorpskern van 't Waar betreft.
Vanuit het activiteitenbesluit wordt een vaste afstandseis van 100 meter gesteld ten opzichte van geurgevoelige objecten, deze afstandseis is opgenomen om geurhinder te voorkomen en te beperken. Aan deze minimale afstandseis wordt voldaan. De afstand bedraagt 102 meter, dit is in figuur 4-4 weergegeven (hoek van het bouwvlak tot het dichtstbij gelegen geurgevoelig object). De

woningen in de dorpskern worden aangemerkt als een geurgevoelig object. Wanneer een dorpskern in de directe omgeving aanwezig is en maar net voldaan wordt aan de minimale afstandseis vanuit het activiteitenbesluit is realisatie van een mestbassin op de betreffende locatie onwenselijk in het kader van een goede ruimtelijke ordening

Daarnaast is het op het gebied van geluid niet wenselijk. In de directe omgeving zijn verschillende woningen gelegen die in de bemestingsperiode overlast kunnen ondervinden van de werkzaamheden die behoren bij het uitrijden van mest. Gezien de bedrijfstechnische wens om het land te bemesten middels een sleepslang betekent dat op het moment van bemesten de mest uit het mestbassin gepompt wordt. De pomp is een lange tijd onafgebroken in gebruik. Ondanks dat dit aan de geluidsvoorschriften voldoet kan overlast ervaren worden door omwonende.

Toetsing

Op basis van een goede ruimtelijke ordening en milieuhygiënische redenen is het niet mogelijk en niet wenselijk om het mestbassin op of aansluitend aan het bouwvlak aan de Hoofdweg 22 te realiseren

4.3. CONCLUSIE

Op basis van de vorige twee paragrafen wordt geconcludeerd dat plaatsing binnen het bouwvlak of direct aangrenzend aan het bouwvlak niet mogelijk is. Aangezien het mestbassin reeds geplaatst op de locatie Hoofdweg 24 onderzoeken wij in hoofdstuk 5 de ruimtelijke aanvaardbaarheid van dit veldkavel.

5 RUIMTELIJKE ASPECTEN

5.1. BEDRIJVEN- EN MILIEUZONERING

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om in de bestemmingsregels de belangenafweging tussen bedrijvigheid en nieuwe woningen in voldoende mate mee te nemen, wordt in dit plan gebruik gemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009). Zo worden hinder en gevaar voorkomen en kunnen bedrijven zich binnen aanvaardbare voorwaarden in een gebied vestigen en activiteiten (blijven) uitoefenen. De publicatie heeft bedrijven ingedeeld in categorieën met bijbehorende richtafstanden tot gevoelige functies. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de bestemmingsgrens van bedrijven en anderzijds de gevel van een woning. De richtafstanden hangen samen met de gebiedskenmerken.

Voor de uitwerking is gebruik gemaakt van de in de VNG uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” (2009) opgenomen richtafstanden, waarbij is uitgegaan van de omgevingskwaliteit van een rustige woonwijk / buitengebied. Volgens de VNG-lijst valt onderhavig mestbassin onder de omschrijving “gier / drijfmest (gesloten opslag) oppervlakte 350 – 750 m^2, waarvoor het volgende is opgenomen:

- voor het aspect ‘geurhinder’ => 100 meter,
- voor het aspect ‘stofhinder’ => - meter,
- voor het aspect ‘geluidhinder’ => - meter,
- voor het aspect ‘gevaar’ => - meter,
- Voor het aspect ‘bodem’=> B.

Uit het bovenstaande blijkt dat onderhavig mestbassin op minimaal 100 meter afstand gelegen dient te zijn van de dichtstbijzijnde burgerwoning. Het dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten is de woning aan de Molenlaan 14. De afstand van de bestemmingsgrens en de gevel van de woning bedraagt 487 meter. Dit is in figuur 5-1 weergegeven.

De aspecten stofhinder, geluidhinder en gevaar zijn volgens de VNG uitgave “Bedrijven en Milieuzoneringen” niet van toepassing of niet relevant. Deze aspecten worden verder dan ook niet besproken

Met betrekking tot het aspect bodem geeft de uitgave aan dat de activiteit een verhoogde kans op bodemverontreiniging geeft, bijvoorbeeld door calamiteiten, incidenten of ‘sluimerende’ lekkages. Het gerealiseerde mestbassin is aangelegd door een gespecialiseerd bedrijf. Het bedrijf is KIWA en VCA gecertificeerd zodat de aanleg van het mestbassin volgens de wettelijke eisen is uitgevoerd. De kans op bodemverontreiniging door het mestbassin is hierdoor tot een minimum beperkt.

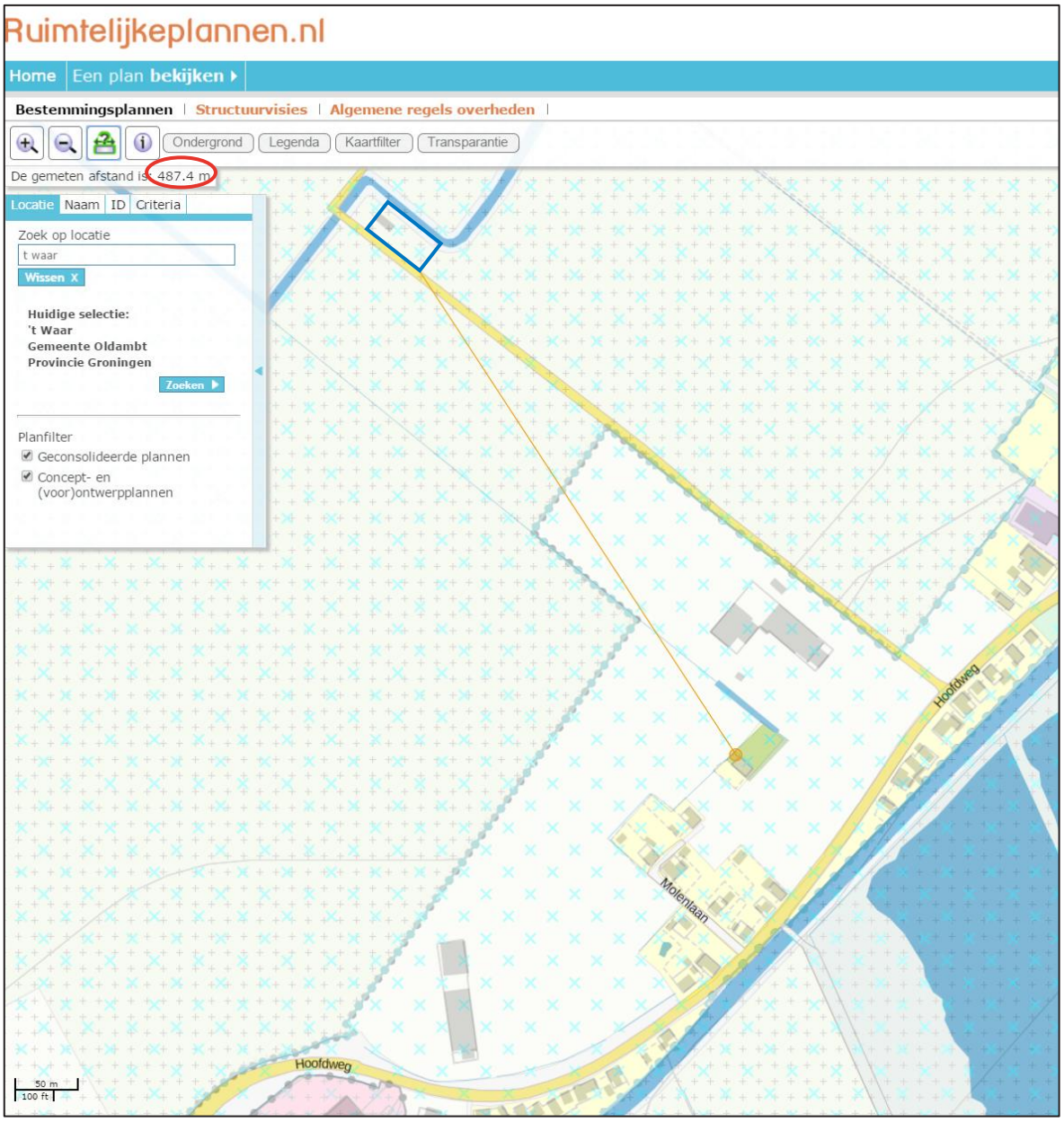

Figuur 5-1 afstand bestemmingsgrens en gevel van dichtstbij gelegen woning.

Toetsing

Het aspect milieuzonering vormt dan ook geen belemmering voor het gerealiseerde mestbassin.

5.2. ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE

5.2.1. Archeologie

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag in 1998 goedgekeurd. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. Deze bescherming is in Nederland wettelijk verankerd in de Monumentenwet. Op basis van deze wet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren. In het kader van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de Monumentenwet kan vooronderzoek naar mogelijke waarden nodig zijn zodat, waar nodig, die waarden veilig gesteld kunnen worden en/of het initiatief aangepast kan worden.

In het bestemmingsplan is ook een zonering van het archeologiebeleid opgenomen. Hieruit blijkt dat er ter plekke van het nieuw te bouwen mestbassin sprake is van een bestemming ‘Waarde - Archeologie 4’. Hiervoor is in de regels bepaalt dat een archeologisch onderzoek noodzakelijk is als een oppervlakte groter dan 500m^2 wordt afgegraven. In dit geval is voor de gerealiseerde mestbassin 490,5 m^2 afgegraven. 14,3 meter bij 34,3 meter gemeten op het (binnenmaats) maaiveld niveau (zie figuur 2-2)

Toetsing

Aangezien het mestbassin is gelegen in een gebied in categorie 4 is nader onderzoek niet noodzakelijk en kan worden gesteld dat met de realisatie geen archeologische waarden zijn geschaad.

5.2.2. Cultuurhistorie

Uit de omgevingsvisie van gemeente Oldambt blijkt dat het landschap zich gevormd heeft door vier verschillende ontgingen:

"De eerste ontginning vormt de ingebruikname van het veenpakket binnen het eiland van Winschoten en rondom de Pekela's. Kloosters spelen een belangrijke rol hierin.

De tweede ontginning is die van de vaarverkaveling met kanalen. De ontsluiting van de Dollardpolders door dijken en trekvaarten.

De derde ontginning is voor de landbouw. Een welvarend landbouwgebied ontstaat, waarbij de vaarverkaveling wordt omgezet in een verkaveling met grote rechthoekige stukken grond. De graanrepubliek.

De vierde ontginning is die van de grootschalige ruilverkavelingen en de herinrichting van de Gronings Drentse veenkoloniën. Industrialisatie van de woonkernen vindt plaats, nieuwe scheepvaartkanalen en autowegen worden aangelegd. Het Europese landbouwbeleid wordt toegepast met het verschijnsel van braaklegging en tijdelijke bossen. Hieruit is ook de gebiedsontwikkeling van Blauwestad ontstaan.

Deze gelaagdheid is herkenbaar in het landschap, deze herkenbaarheid is een belangrijke waarde die we willen behouden."

Provincie Groningen stelt in zijn omgevingsvisie dat de cultuurhistorische waarden in het gebied gewaarborgd dienen te worden. Drie elementen die in het plangebied van belang zijn, is de bescherming van de oude dijken, de planologische bescherming van karakteristieke waterlopen en de bescherming van karakteristieke panden. Daarnaast kenmerkt het gebied zich door een grootschalige openheid en gebieden met reliëf. Ook deze karakteristieke elementen acht de provincie beschermingswaardig. Gemeente Oldambt sluit in het bestemmingplan 'buitengebied' aan bij de uitganspunten die in de provinciale en gemeentelijke omgevingsvisie zijn opgenomen.

Toetsing

Het realiseren van het mestbassin heeft niet geleidt tot een andere verkaveling. De naastgelegen waterloop wordt niet gewijzigd. Het mestbassin is niet in de direct omgeving van een oude dijk gerealiseerd. Ter plaatse van het nieuwe mestbassin zijn bomen gekapt, middels een landschappelijk inrichtingsplan wordt geborgd dat het aanzicht van het plangebied, grootschalige openheid met het kenmerkende bosschage, hersteld wordt. Op deze manier worden de cultuurhistorische waarden behouden. Het gerealiseerde mestbassin heeft niet geleidt tot aantasting van de karakteristieke elementen en cultuurhistorische waarde van het plangebied.

5.3. KABELS EN LEIDINGEN

Grotere kabels en leidingen krijgen in een bestemmingsplan veelal een planologische beschermingszone door middel van een dubbelbestemming. Hiermee wordt de bedrijfszekerheid en de veiligheid van de betreffende leiding gewaarborgd.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan is er geen sprake van een dergelijke dubbelbestemming. De ondernemer is het ook niet bekend dat hier leidingen of kabels liggen, ter plaatse van het gerealiseerde mestbassin.

5.4. EXTERNE VEILIGHEID

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen zijn op 27 oktober 2004 in werking getreden. Het Besluit legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein, bijvoorbeeld rondom chemische fabrieken, lpg-tankstations en spoorwegemplacementen waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Gezien de aard van het voorgenomen gebruik is het Besluit externe veiligheid inrichtingen niet van toepassing. De werkzaamheden omvatten niet het gebruik, de opslag of het vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook ontstaan bij de werkzaamheden geen gevaarlijk rest- of afvalstoffen.

Volgens de risicokaart Nederland is in de directe omgeving een ‘overige’ inrichting gelegen (figuur 5-2). Dit betreft het recreatiepark ‘De Leeuwenborg’. Volgens de informatie behorend bij de risico kaart betreft de inrichting geen inrichting waarop het besluit externe veiligheid van toepassing is. Evenmin is sprake van buisleidingen waarop het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing is. De locatie is niet gelegen binnen het beïnvloedingsgebied van bronnen waarmee bij het beoordelen van het aspect externe veiligheid rekening moet worden gehouden. Het aspect externe veiligheid vormt derhalve geen belemmering voor het voorliggende initiatief.

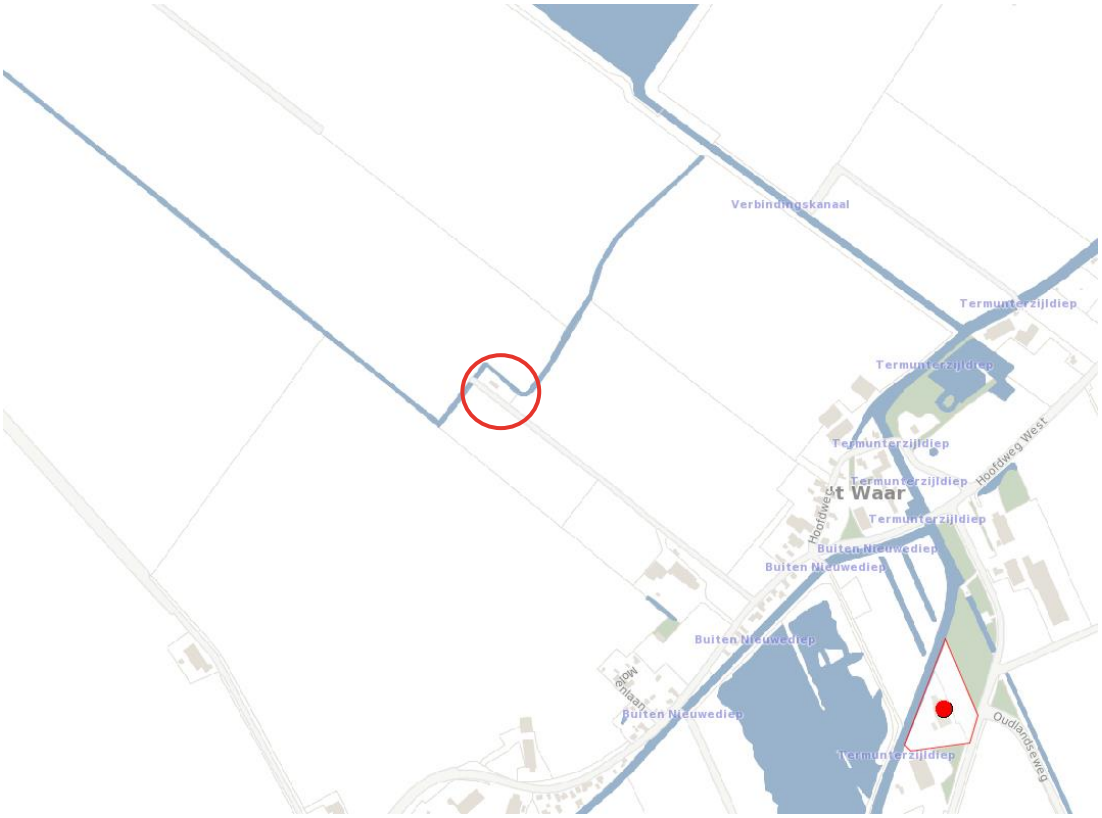

Figuur 5-2: Uitsnede risicokaart. O is bedrijfslocatie. Bron. www.nederland.risicokaart.nl

5.5. WATERPARAGRAAF

Het Rijk heeft met het waterbeleid van de 21e eeuw twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd. De trits ‘vasthouden, bergen en afvoeren’ houdt in, dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms in een stroomgebied wordt vastgehouden. Vervolgens wordt, zo nodig, het water tijdelijk geborgen en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd. Bij ‘schoonhouden, scheiden en zuiveren’ gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Schoon en vuil water worden zoveel mogelijk gescheiden en als laatste, wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Sinds 14 februari 2001 is het verplicht een Watertoets bij ruimtelijke ontwikkelingen uit te voeren. De digitale watertoets is bijgevoegd in bijlage 4. Deze verplichte watertoets heeft als gevolg dat in alle ruimtelijke plannen een zogeheten waterparagraaf moet zijn opgenomen.

5.5.1. Beschrijving watersysteem

In onderstaande figuur (figuur 5-3) is een uitsnede opgenomen van de legger van Waterschap Hunze en Aa’s. Hieruit blijkt dat de locatie direct gelegen is aan een hoofdwatergang. Uit de Keur blijkt dat hoofdwatergangen beschikken over een beschermingszone van 5 meter. Deze beschermingszone wordt gemeten vanaf de insteek van de watergang. Het gerealiseerde mestbassin is gerealiseerd op een afstand van 4 meter vanaf de insteek van de watergang (zie figuur 2-3 en bijlage 3). Op basis van artikel 3.1 lid 3 van de Keur is het verboden om zonder vergunning van het bestuur in de beschermingszone werken te plaatsen of te behouden. Voor het gerealiseerde mestbassin is reeds een watervergunning aangevraagd. Het waterschap heeft een vergunning verleend voor het legaliseren van een mestbassin binnen de beschermingszone van een hoofdwatergang te ’t Waar. In bijlage 7 is de watervergunning opgenomen.

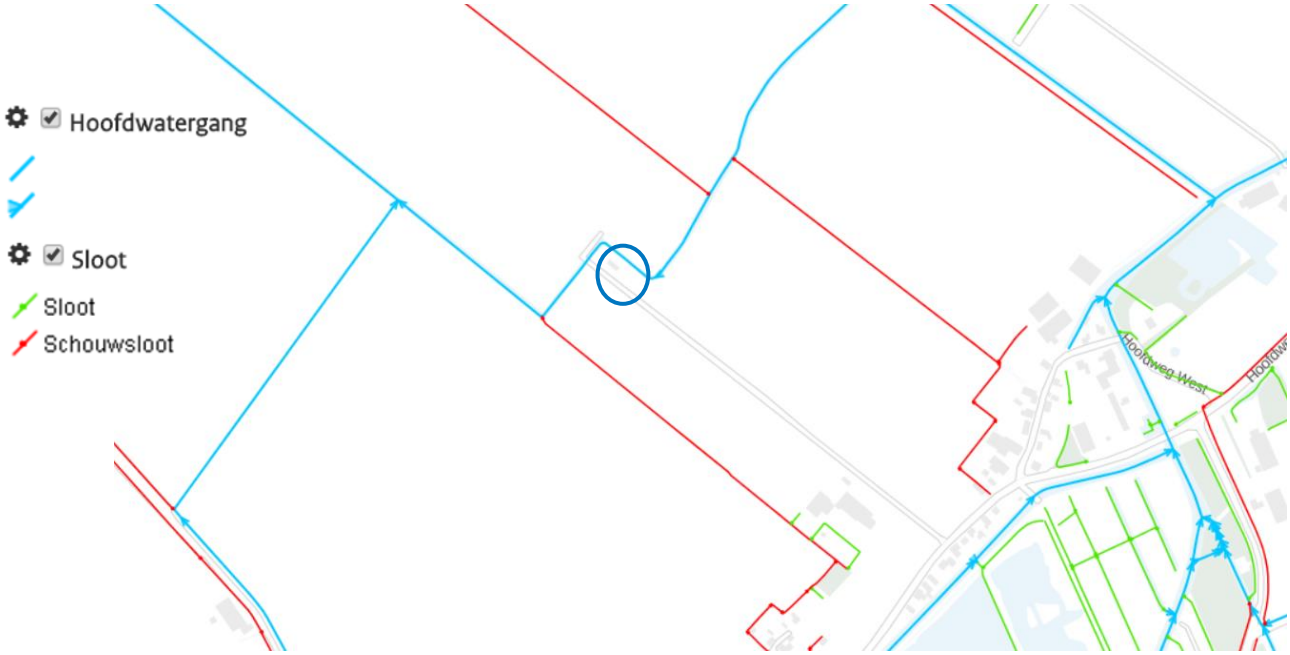

Figuur 5-3 Uitsnede legger Hunze en Aa's (O = locatie mestbassin)

5.5.2. Wateroverlast

Op dit moment is er geen sprake van overlast van grondwater of oppervlaktewater in het plangebied. Er is onderzocht of het noodzakelijk is om compenserende maatregelen in de vorm van (vasthouden, bergen en afvoeren) uit te voeren. In de algemene regels Keur onderdeel 6: 'lozing verhard oppervlak en bijbehorende voorzieningen' zijn de regels bepaald. Hieruit blijkt dat de begripsomschrijving 'verhard oppervlak' als volgt gedefinieerd is:

"Verhard oppervlak: een dak of een (gesloten) bestrating."

Het mestbassin betreft geen dak of een (gesloten) bestrating waardoor geen compenserende maatregelen getroffen hoeven te worden

Toetsing:
Waterschapbelangen worden niet geraakt door de oprichting van het mestbassin. Compenserende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

5.6. ECOLOGIE

5.6.1. WAV gebieden

Zoals uit figuur 5-4 blijkt, zijn er in de directe omgeving van het bedrijf geen zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet Ammoniak en Veehouderij gelegen, die bescherming nodig hebben. Voor de kwetsbare gebieden geldt een beschermingszone van 250 meter (geel gearceerd). Het bedrijf ligt buiten deze zones, zie onderstaande figuur.

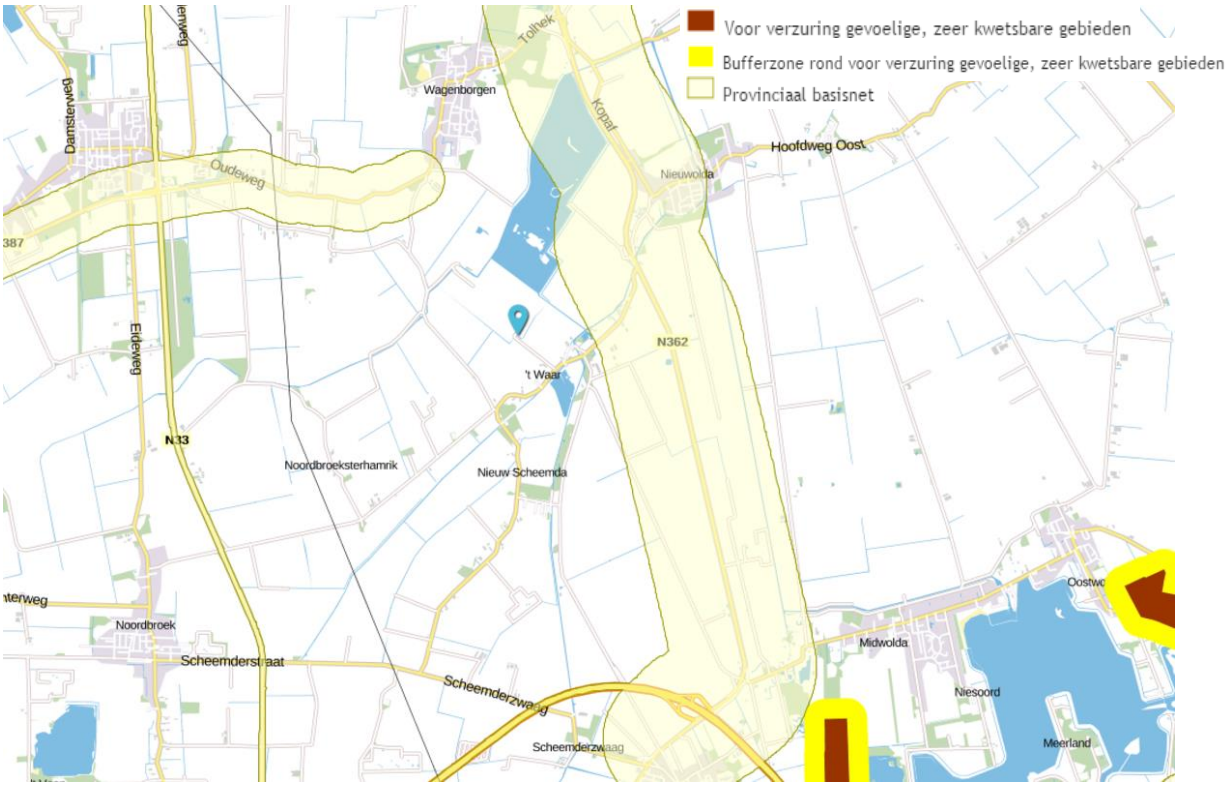

Figuur 5-4 Kaart zeer kwetsbare gebieden WAV (O = bedrijfslocatie)

Toetsing

Het nieuwe mestbassin waarvoor deze ruimtelijke onderbouwing wordt geschreven, ligt buiten een verzuring gevoelig gebied en buiten de 250 meter zone rondom deze gebieden. Dit betekent dat er geen sprake is van een nadelige invloed door het bassin op de ecologische situatie van een zeer kwetsbaar gebied.

5.6.2. Wet natuurbescherming

Nederland heeft sinds 1967 een natuurbeschermingswet. Deze wetgeving is in de loop der jaren verschillende keren gewijzigd. De laatste wijziging betreft de Wet Natuurbescherming, welke op 1 januari 2017 in werking is getreden. In deze wet zijn de Natuurbeschermingswet (waarin de PAS opgenomen was), de Flora en Faunawet en de Boswet opgenomen. Deze wet heeft ten doel het geven van wettelijke bescherming aan terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden. Een tweede doel is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Een derde doel van de wet is dat alle in het wild levende planten en dieren in principe met rust worden gelaten, niet alleen de zeldzame soorten. Een vierde doel van de wet is het beschermen van bossen. Het plangebied ligt op 9,5 kilometer afstand van het Natura 2000 gebied: Waddenzee. Zie onderstaande figuur 5-5.

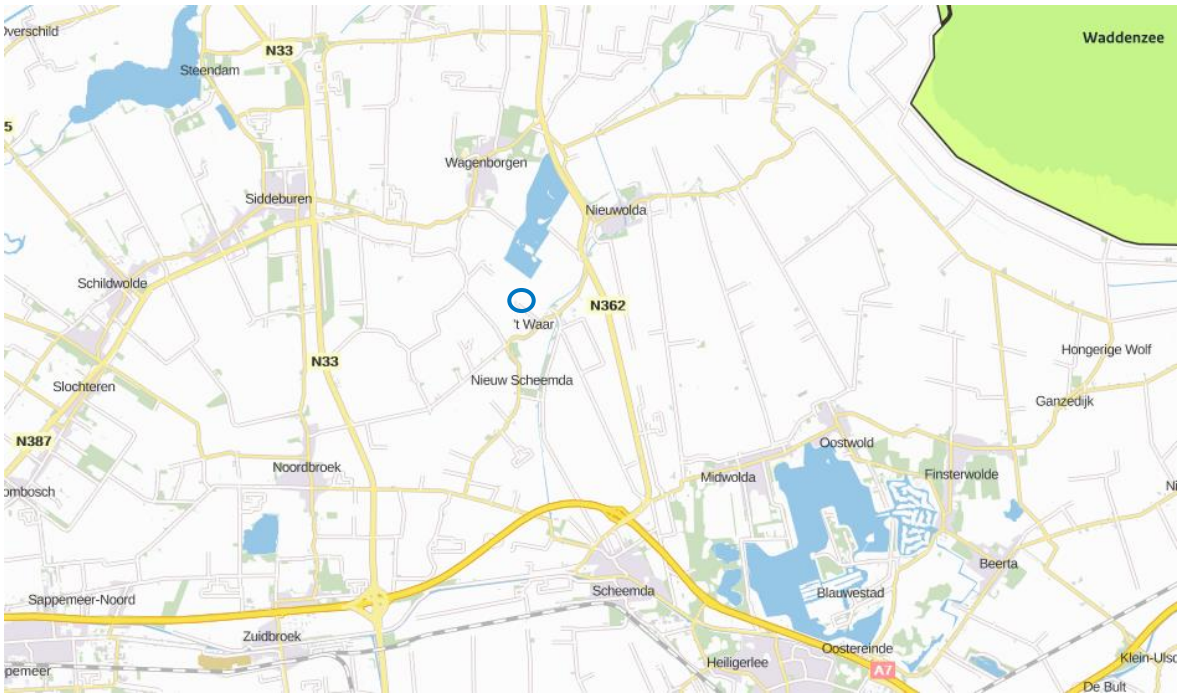

Figuur 5-5 Kaart Natura 2000 gebieden uit Aerius (O = bedrijfslocatie)

Het mestbassin is dicht waardoor geen sprake is van ammoniakemissie en daarmee geen negatief effect op de Natura2000-gebieden. Voor het overige is de afstand tot de Natura2000-gebieden dusdanig ruim dat er geen sprake kan zijn van een negatief effect. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is daarom niet benodigd.

Het mestbassin is gerealiseerd ter plaatse van de voormalige molenaarswoning en bijbehorende tuin. Dit is een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' in het kader van de soortenbescherming. Omdat effecten op flora en fauna niet bij voorbaat uitgesloten konden worden had een quick scan flora en fauna uitgevoerd dienen te worden. Dit is echter niet gebeurd. Wel is een quick scan flora en fauna naderhand uitgevoerd om te inventariseren of beschermde soorten op grond van de Wet Natuurbescherming in de huidige situatie in of nabij het plangebied voorkomen. Het plangebied is in figuur 5-6 weergegeven. De Quickscan is uitgevoerd door 'Boerema & van den Brink' en is opgenomen in bijlage 2. Op 16 juni 2017 is het veldonderzoek afgenomen door een ervaren veldecoloog. Daarnaast is op 23 juni 2017 (circa 22.00 uur) rond zonsondergang het plangebied bezocht om de eventuele aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen.

Figuur 5-6 Plangebied Quickscan Flora - Fauna. Bron: Boerema & van den Brink, 2017 p.5

In de quick scan flora en fauna komen de volgende conclusies naar voren:

"Voor de soortgroep 'vogels' is vastgesteld dat er in en in directe nabijheid van het plangebied geen nesten aanwezig zijn welke het gehele jaar door beschermd zijn."

"Het plangebied is van belang voor foeragerende vleermuizen. Herstel van de bomenrij tussen de nu nog aanwezige restanten van de bosschages zal dan ook leiden tot een verbetering van de foerageermogelijkheden voor vleermuizen"

"Voor de overige soortgroepen 'flora', 'insecten', 'reptielen', 'amfibieën' , 'vissen' en 'overige soortgroepen' zijn er geen belemmeringen."

Daarnaast blijkt uit het rapport dat het aannemelijk is dat algemene zangvogel het plangebied heeft gebruikt om te broeden. Volgens de ecoloog voorziet het landschappelijk inpassingsplan met bijbehorende beplantingsplan erin dat voor de algemene zangvogels voldoende dekking en geschikte broedplaatsen terug komen.

Daarnaast geeft de ecoloog aan dat ecologische meerwaarde gecreëerd kan worden door aanpassing van het voormalige transformatiehuisje (realiseren invliegopeningen en dichtmaken deur). Dit heeft voornamelijk betrekking op de holen broedende vogels zoals de aanwezige witte kwikstaart. Door deze aanpassingen wordt het voormalige transformatiehuisje een interessante verblijfplaats voor de gebouw bewonende vleermuizen zoals de aanwezige foeragerende laatvliegers of (mogelijk) ook de tweekleurige vleermuis. Tijdens het veldbezoek op 23 juni zijn waarnemingen gedaan van minimaal twee foeragerende laatvliegers.

Toetsing

Concluderend kunnen wij stellen dat onderhavig project geen invloed heeft op de beschermde natuurgebieden en dat dit project geen nadelige effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen.

Op basis van de uitgevoerde Quickscan Flora - Fauna is het te verwachten dat de ecologische waarden van het plangebied hersteld dan wel versterkt kan worden. De adviezen met betrekking tot de aanpassing van het transformatiehuisje (realiseren invliegopeningen en dichtmaken deur) alsmede het onderhoud aan beplanting zal uitgevoerd worden. Het aanwezige puin zal worden verwijderd aangezien de ondernemer geen rommelige uitstraling wil creëren. Het beplantingsplan voorziet in het versterken van de aanwezige flora door extra beplanting te realiseren zodat de grotendeels afgezette struiklaag en het gedunde boombestand hersteld worden.

5.7. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Voor onderhavig initiatief is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld (Paumen 2017), zie bijlage 4. Over het plangebied wordt het volgende gezegd:

'Het plangebied is solitair gesitueerd; het wordt omgeven door open ruimte. Deze ruimte wordt aan de zuidoostkant begrensd door de bebouwing en beplanting van de lintbebouwing. In noordwestelijke richting lijkt de ruimte schier eindeloos diep. De diepte wordt gedramatiseerd door solitair in de open ruimte gelegen bewoonde erven met bebouwing en beplanting ten noordwesten en zuidwesten van het plangebied'. (Zie figuur 5-7)

Figuur 5-7 Locatie plangebied met begrenzing van de open ruimte. Bron: Landschappelijk inpassingsplan

5.7.4. Uitgangssituatie

In de uitgangsituatie, voor realisatie van het mestbassin, was sprake van een vervallen woning, restanten van de oorspronkelijke erfbeplanting en een met spontane opslag overgroeide tuin (figuur 5-8). Gezien het gebrek aan onderhoud in het plangebied is een soortarme situatie ontstaan. Echter is de erfbeplanting voor flora en fauna van betekenis gezien de solitaire ligging in de open ruimte en de nabijheid van de watergang.

Figuur 5-8 Uitganssituatie plangebied Bron: Landschappelijk inpassingsplan

5.7.5. Realisatie mestbassin

Ten behoeve van het realiseren van het mestbassin is de vervallen molenaarswoning gesloopt, is de spontane opslag ter hoogte van de tuin gerooid en is achterstallig onderhoud van de singel aan de noordoostkant uitgevoerd (zie figuur 5-9). In het landschappelijk inpassingsplan (Paumen 2017) wordt aangeven dat bij het uitvoeren van het achterstallig onderhoud het boombestand gedund is en de struiklaag afgezet is.

Figuur 5-9 Uitgevoerde werkzaamheden ten behoeve realisatie mestbassin. Bron: Landschappelijke inpassing

5.7.6. Inpassingsplan

Het gepleegde onderhoud en de realisatie van het mestbassin heeft geleidt tot twee negatieve effecten. De erfbeplanting in het plangebied werd in de uitgangsituatie waargenomen als één geheel. Door het uitgevoerde achterstallige onderhoudt is de erfbeplanting geen geheel meer (zie figuur 4.7). Volgens het landschappelijk inpassingsplan (Paumen 2017) is het begrijpelijk dat deze ontwikkeling als een negatieve ontwikkeling beoordeeld wordt door gebruikers van het buitengebied. Daarnaast heeft de realisatie van het mestbassin geresulteerd in de afname van leefgebied voor flora en fauna.

Om deze negatieve effecten te herstellen zijn in het landschappelijk inrichtingsplan (Paumen 2017) maatregelen op het gebied van inpassing en compensatie opgenomen. Met betrekking tot de inpassing dienen de volgend maatregelen genomen te worden:

- Ter plaatse van het uitgevoerde achterstallige onderhoud dient een rij bomen en struikvormers aangeplant te worden
- Dient het talud van het mestbassin aan alle zijden, conform het gemeentelijke beleid, bekleed te worden met graszoden

- De aanwezige beplanting aan de noordwestkant en zuidoostkant dient kwalitatief versterkt te worden door de aanplant van struikvormers

Met betrekking tot de compensatie dient aan de zuidoostkant van het plangebied natuurgerichte opgaande beplanten aangelegd worden.

Het beplantingsplan voorziet in het versterken van de aanwezige flora door extra beplanting te realiseren zodat de grotendeels afgezette struiklaag en het gedunde boombestand hersteld worden. In figuur 5-10 is het landschappelijk inpassingsplan weergegeven

Figuur 5-10 Landschappelijk inpassingsplan. Bron: landschappelijk inpassingsplan

6 UITVOERBAARHEID

6.1. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

De plannen worden afgewikkeld middels een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, lid 1a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hierbij is sprake van de uitgebreide voorbereidingsprocedure. De uitgebreide procedure duurt 26 weken (soms verlengd met zes weken). De gemeente maakt een ontwerpbesluit dat zes weken ter inzage ligt. Iedereen kan tijdens deze periode een zienswijze indienen op het ontwerpbesluit. Daarna maakt de gemeente een definitief besluit (de omgevingsvergunning). De omgevingsvergunning ligt zes weken ter inzage en wordt gepubliceerd in de krant en op internet. Belanghebbenden kunnen tegen de vergunning in beroep gaan.

6.2. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Conform artikel 3.1.6 van het Bro dient bij het opstellen van een bestemmingsplan onderzoek te worden ingesteld naar de uitvoerbaarheid van het plan. Dit geldt ook voor een ‘buitenplanse’ omgevingsvergunning. De gronden waarop de ontwikkelingen plaatsvinden, zijn eigendom van de initiatiefnemers. De realisatie heeft plaatsgevonden voor rekening en risico van initiatiefnemers en kende derhalve geen financiële risico’s voor de gemeente. De kosten die verbonden zijn aan het doorlopen van de procedure worden verhaald op de initiatiefnemer op basis van de legesverordening. Mogelijke planschadekosten zijn eveneens voor rekening van de initiatiefnemer. Overigens is het niet de verwachting dat planschade optreedt. De plaatsing van het mestbassin zorgt namelijk niet voor een beperking van de activiteiten uitgevoerd door (agrarische) bedrijven en burgerwoningen in de omgeving. Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

7 CONCLUSIE

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing – Hoofdweg 24 ‘t Waar Schalkwijk - heeft betrekking op de juridisch-planologische regeling voor de realisatie van een mestbassin van 1.607 m^3 en een oppervlakte van 667 m^2. (beide gemeten op 15 cm onder de rand). Het mestbassin is reeds gerealiseerd buiten het bouwvlak van een bestaand agrarisch grondgebonden bedrijf in het buitengebied van de gemeente Oldambt.

Uit het eerder uitgevoerde onderzoek ‘Plaatsing mestbassin Hoofdweg West 6” (Agra-Matic, 2017) blijkt dat het realiseren van een mestbassin op de hoofdlocatie van het bedrijf niet mogelijk is. Daarnaast is in hoofdstuk 4 van dit rapport geconcludeerd dat het plaatsen van een mestbassin binnen het bouwvlak of aansluitend aan het bouwvlak op de locatie Hoofdweg 24 eveneens niet mogelijk is.

Het oprichten van het mestbassin op een veldkavel, zoals het gerealiseerde mestbassin op de locatie Hoofdweg 22, kan gevolgen hebben voor het behoud van het landschap. Kenmerkend aan het landschap van ’t Waar is de grootschalige openheid en de karakteristieke lintbebouwing. In deze ruimtelijke onderbouwing is daarom onderzocht wat het effect is van de plaatsing van het mestbassin op het te beschermen landschap.

In paragraaf 1.3 is aangegeven dat niet aan 3 van de 15 voorwaarden voldaan kan worden om de realisatie van het mestbassin op een veldkavel middels de binnenplanse afwijking te realiseren. In hoofdstuk 3 en 5 is ruimtelijk onderbouwt dat door te nemen maatregelen aan alle 15 voorwaarden wordt voldaan en dat vanuit provinciaal en gemeentelijk beleid als ook op milieutechnisch gebied geen bezwaren zijn tegen het gerealiseerde mestbassin

De realisatie van het mestbassin heeft op dit moment geleidt tot twee negatieve effecten op het landschap: ontstaan van twee losstaande kleine bosjes in plaats van erfbeplanting als één geheel en verkleining leefgebied flora en fauna. Het beplantingsplan voorziet in het versterken van de aanwezige flora door extra beplanting te realiseren zodat de grotendeels afgezette struiklaag en het gedunde boombestand hersteld worden. De adviezen vanuit de QuickScan Flora - Fauna met betrekking tot de aanpassing van het transformatiehuisje (realiseren invliegopeningen en dichtmaken deur) alsmede het onderhoud aan beplanting zal uitgevoerd worden. Het aanwezige puin zal worden verwijderd aangezien de ondernemer geen rommelige uitstraling wil creëren.

Voorgaande leidt tot de conclusie dat de plaatsing van het mestbassin, door de genoemde maatregelen geen negatieve invloed heeft op het waardevolle landschap. Met het oog op de ruimtelijke ordening is het mestbassin daarom goed inpasbaar. Middels de omgevingsvergunning wordt zeker gesteld dat de erfbeplanting wordt hersteld met betrekking tot de landschappelijke en ecologische waarde. Hiermee zijn de belangrijkste ruimtelijke bezwaren tegen het realiseren van het mestbassin weggenomen. De plaatsing van het mestbassin wordt hiermee in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening.

BIJLAGE 1: PLAATSING MESTBASSIN HOOFDWEG WEST 6

Locatieonderzoek

Plaatsing
mestbassin
Hoofdweg West 6

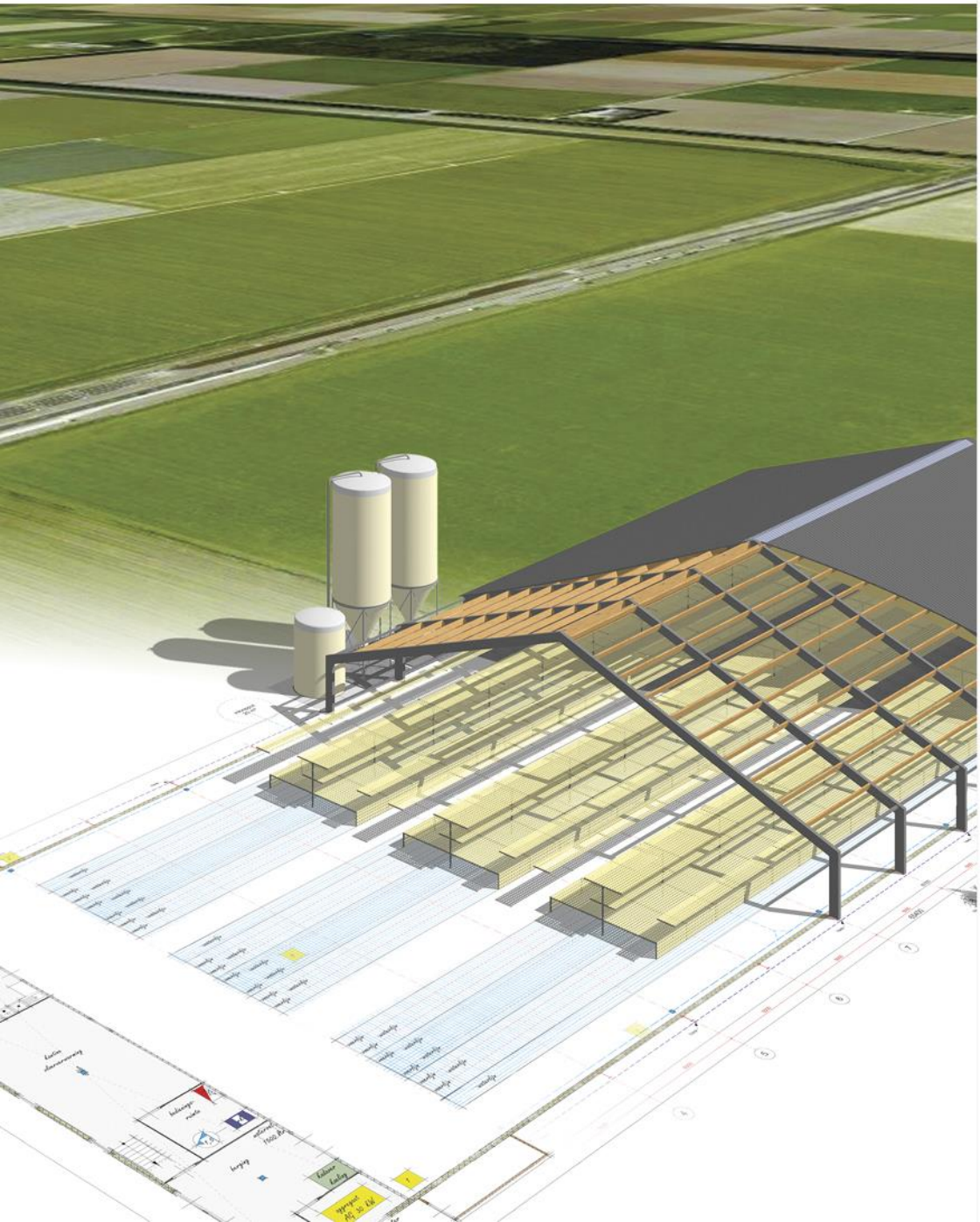

AGRA-MATIC
ADVIES MILIEU BOUW

Locatieonderzoek
Plaatsing mestbassin Hoofdweg West 6

Aanvrager
Melkveebedrijf de Waarhoek
Hoofdweg West 6
9944 EB Nieuwolda

Agra-Matic B.V.
Bart Dijkgraaf
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 26 april 2017
Status: Definitief

INHOUD

1 Inleiding 1

2 Bedrijfsopzet 3

3 Ruimtelijke situatie 5

3.1 Bestemmingsplanregels bouwvlak 5

3.2 Bestemmingsplanregels buiten bouwvlak 9

4 Bedrijfsontwikkeling 11

5 Conclusie 13

1 INLEIDING

Op 22 oktober 2016 is een mestbassin geplaatst op een perceel aan de Hoofdweg 24 te 't Waar. Dit mestbassin is geplaatst zonder benodigde vergunningen. Na controle is een vergunningstraject opgestart door de ondernemers. Onderdeel hiervan was een gesprek met de verantwoordelijke ambtenaren en wethouder.

In het gesprek met de verantwoordelijk wethouder van de gemeente Oldambt op 28 maart 2017 is afgesproken om te onderzoeken waarom het mestbassin niet op de hoofdlocatie aan de Hoofdweg West 6 geplaatst kan worden. Dit rapport geeft gevolg aan het verzoek van de gemeente. Het rapport is bedoeld voor ambtelijke en bestuurlijke beoordeling en heeft tot doel inzicht te geven in de gemaakte keuzes van de ondernemers.

Om inzichtelijk te hebben wat verstaan wordt onder een mestbassin wordt dit begrip eerst toegelicht.

Een mestbassin is een bovengrondse of ondergrondse opslag voor drijfmest of digestaat. Ondergrondse mestbassins hebben een afdekking die een vloer is. Bijvoorbeeld een mestbassin onder een werktuigenberging, opslagplaats of het erf. Ligt een mestbassin onder een (voormalig) dierenverblijf, dan is het een mestkelder. Alle andere mestbassins zijn bovengrondse mestbassins, ook als ze half onder de grond liggen (Infomil (z.d.) *Drijfmest en digestaat in mestbassins*. Geraadpleegd op 24 april 2017 van (http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/activiteitenbesluit /activiteiten/opslag-reinigen-0/mestbassins/). Onderhavig mestbassin betreft een bovengronds mestbassin voor het opslaan van drijfmest.

Het doel van een mestbassin is het tijdelijk opslaan van drijfmest. Op een melkrundveehouderij wordt drijfmest tijdelijk opgeslagen om deze op het juiste moment op het land te verwerken. Afhankelijk van de wettelijke uitrijperiode, de gewasbehoefte en weersinvloeden. Het is wettelijk voorgeschreven dat een veehouderijbedrijf een minimale mestopslagcapaciteit van 7 maanden (september – maart) heeft (RVO (z.d.) *Minimale mestopslagcapaciteit berekenen.* Geraadpleegd op 24 april 2017 van http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/mest-en-grond/mest/mest-vervoeren-enopsl aan/minimalemestopslagcapaciteit-berekenen). Echter wordt in de praktijk extra mestopslag voorzien (vaak tot 9 maanden) om een nog betere aansluiting te vinden bij de gewasbehoefte. Op het moment heeft het bedrijf net voldoende capaciteit om aan de wettelijke minimale opslagcapaciteit te voldoen. Aangezien de ondernemer onder andere de komende jaren met het bemesten van zijn grond meer wil aansluiten op de gewasbehoefte is het noodzakelijk om extra mestopslagcapaciteit te verwezenlijken. Daarnaast wil de ondernemer ober extra mestopslagcapaciteit beschikken in geval van calamiteiten.

De eisen voor het opslaan van drijfmest in mestbassins met een gezamenlijk oppervlak t/m 750m^2 of tot en met een inhoud van 2.500m^3 zijn opgenomen in het activiteitenbesluit (paragraaf 3.4.6). Wanneer het oppervlak of de inhoud groter is gelden regels uit het Besluit omgevingsrecht (Bor Bijlage I, onderdeel C, onderdeel 7.5 onder i en j van het Besluit omgevingsrecht). Aangezien onderhavig mestbassin onder het activiteitenbesluit valt zal enkel kort ingegaan worden op de regels in dit besluit. Zo zijn in het besluit regels opgenomen met betrekking tot vaste afstanden. Zo bedraagt voor een nieuw mestbassin de minimale vaste afstand tot een geurgevoelig object minimaal 100 meter. Wat een geurgevoelig object is, is gedefinieerd in de Wet Geurhinder en Veehouderij. Naast de vaste afstand tot geurgevoelige objecten geldt ook een vaste afstand van 250 of 350 meter

(afhankelijk van het oppervlak) tot zeer kwetsbare gebied. Het besluit schrijft ook voor dat voldaan moet worden aan de regels uit de ministeriële regeling (Activiteitenregeling milieubeheer). In deze regeling zijn onder andere regels opgenomen met betrekking tot de wijze van afdekking van het mestbassin en dat voldaan moet worden aan bepaalde onderdelen van BRL 2342. Het BRL 2342 is de beoordelingsrichtlijn voor mestbassins en afdekkingen voor mestbassins waarin onder andere in is opgenomen dat een afsluitbaar hekwerk rondom het mestbassin verplicht is.
In de praktijk wordt een mestbassin aangelegd door het opwerpen van grondwallen in een vierkante of rechthoekige vorm. Binnen in de grondwallen wordt middels plastic folie een dicht bassin gecreëerd.

In hoofdstuk 2 wordt eerst de bedrijfsopzet beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de ruimtelijke situatie met betrekking tot de Hoofdweg West 6 onderzocht. Hoofdstuk 4 gaat in op de bedrijfsontwikkeling. De conclusie is in hoofdstuk 5 opgenomen.

2 BEDRIJFSOPZET

In dit hoofdstuk wordt de algehele bedrijfsopzet toegelicht. Het bedrijf is gelegen aan de Hoofdweg West 6 te Nieuwolda (hoofdlocatie), daarnaast beschikt het bedrijf over een tweede locatie, Hoofdweg 22 te ’t Waar. Beide locaties zijn in onderstaande figuur weergegeven. De locatie waar het mestbassin is gerealiseerd is weergegeven met de rode cirkel en wordt aangeduid als Hoofweg 24 te ’t Waar.

Figuur 2-1 O is hoofdlocatie (Hoofdweg West 6) en O is tweede locatie (Hoofdweg 22) en O is locatie mestbassin (Hoofdweg 24)

Op de hoofdlocatie mogen volgens de vigerende milieuvergunning 384 melkkoeien, 228 stuks jongvee en 2 fokstieren gehuisvest worden. Op de tweede locatie worden geen dieren gehuisvest, hier worden voornamelijk materieel en voeders opgeslagen. Het bedrijf beschikt over circa 178 ha. grond om te kunnen voorzien in de ruwvoer behoefte van de dieren. Van de 178 hectare ligt 46 hectare bij de locatie aan de Hoofdweg 22, zie figuur 2.2. De overige gronden liggen voornamelijk bij de locatie aan de Hoofdweg West 6.

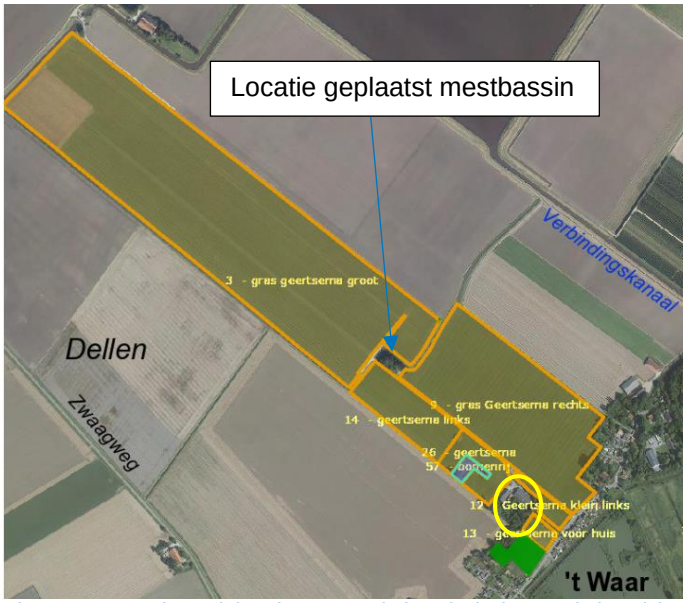

Figuur 2-2 Grond aansluitend aan tweede locatie (O is tweede locatie)

Binnen het bedrijf geniet het de voorkeur om de grond wat in eigendom en/of pacht is te bemesten middels het gebruik van een sleepslang. Dit komt omdat de grondsoort zware klei betreft met een gemiddelde grondwaterstand tussen de 40 en 80 cm onder maaiveld. Het bemesten middels een sleepslang ten opzichte van bemesting met een giertank heeft een aantal voordelen:

- Minimale bodemdruk door een laag eigen gewicht van de bemestingsmachine[1]
- Hogere opbrengst door minder structuurschade van de bodem[1]
- Bemesten mogelijk bij minder gunstige bodemomstandigheden (bijv. natter)[1]
- Grotere capaciteit waardoor efficiënter gewerkt kan worden[1]
- Door toevoeging van water wordt de mest verdund wat zorgt voor een betere verpompbaarheid[2]
- De verdunde mest geeft tot 40 procent minder ammoniakemissie omdat de ammoniumconcentratie in de mest verlaagd wordt[2]
- De verdunde mest infiltreert beter in de bodem waardoor minder ammoniak vervluchtigd[2]
- De grasopbrengst is 8 tot 17 procent hoger wanneer verdunde mest (50% mest en 50 % water) in plaatst van onverdunde mest (100% mest) wordt opgebracht[2]

Ter visualisatie zijn hieronder twee afbeeldingen opgenomen. Figuur 2-3 laat het bemesten via de sleepslang zien. Bemesten met een giertank is gevisualiseerd in figuur 2-4.

Figuur 2-1 Bemesten middels sleepslang

Figuur 2-2 Bemesten middels giertank

[1] De Covik (z.d.) *Bemesting.* Geraadpleegd op 24 april 2017 van https://www.decovik.nl/loonwerk/bemesting/
[2] Agriconnect (z.d.) A*anwenden mest verdund met water*. Geraadpleegd op 24 april 2017 van http://agriconnect.nl/thema/aanwenden-mest-verdund-met-water

3 RUIMTELIJKE SITUATIE

In dit hoofdstuk wordt de ruimtelijke situatie aan de Hoofdweg West 6 toegelicht.

3.1 BESTEMMINGSPLANREGELS BOUWVLAK

Het vigerende bestemmingsplan is Consolidatieplan Buitengebied. Gekeken naar het huidige bouwvlak is deze voor het grootste deel reeds benut, zie figuur 3-1. Enkel op locatie 1 en 2 is nog onbebouwde grond aanwezig.

Figuur 3-1 Bouwvlak hoofdlocatie

In het vigerende bestemmingsplan heeft deze locatie de bestemming Agrarisch – Bedrijf. Juridisch gezien is het op basis van de bestemmingplanregels, artikel 5.1, 5.2 en 5.5, mogelijk om een mestbassin binnen het bouwvlak te realiseren.

Uit artikel 5.3 blijkt dat burgemeester en wethouders met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het landschaps- en bebouwingsbeeld;
- de duisternis;
- de milieusituatie;
- het uitzicht van woningen;
- de verkeersveiligheid;

nadere eisen kunnen stellen aan de plaats van bebouwing. Uit artikel 1.10 blijkt dat onder bebouwing ook bouwwerken geen gebouw zijnde moeten worden verstaan. Zoals besproken is een mestbassin een bouwwerk geen gebouw zijnde. De gemeente moet dus op basis van artikel 5.3 niet alleen naar de mogelijkheden binnen het bouwvlak kijken maar ook naar de invloed op de zaken zoals genoemd in artikel 5.3.

Uit artikel 5.3 blijkt indirect dat bebouwing niet altijd wenselijk is op een bepaalde locatie als sprake is van onevenredige aantasting van de waarden in artikel 5.3. Daarom onderzoeken we nu of plaatsing van het mestbassin invloed kan hebben op de genoemde waarden in artikel 5.3.

Hierbij kijken wij naar twee mogelijke locaties (locaties 1 en 2 in figuur 3.1) voor de plaatsing van een mestbassin met gelijke omvang als het geplaatste mestbassin aan de Hoofdweg 24.

Aantasting van het landschaps- en bebouwingsbeeld

Wanneer het mestbassin op locatie 1 wordt gerealiseerd zal het aanzicht van het bedrijf veranderen. Verkeer dat in zuidelijke richting over de Pastorieweg rijdt heeft op het moment een wijds uitzicht over de polder. Het landschap kenmerkt zicht door een open karakter zonder verstorende elementen (zie figuur 3-2). Het verkeer dat zich in noordelijke richting over de Pastorieweg beweegt heeft uitzicht op de bestaande bebouwing (zie figuur 3-3). Door de lage goot- en nokhoogten van de stallen oogt het bedrijf compact. Het erf is opgeruimd en draagt daarmee bij aan een positief imago voor de melkrundveehouderij. Het realiseren van een mestbassin op locatie 1 is onwenselijk aangezien de ruimtelijke kwaliteit verslechterd doordat het landschaps- en bebouwingsbeeld voor het verkeer vanuit noordelijke en zuidelijke richting aanzienlijk wordt aangetast. In plaats van zicht op de primaire productieruimten (stallen) komt er dan zicht op een foliebassin met omliggende grondwal en hekwerk. Dit geeft een minder opgeruimd gezicht en heeft negatieve invloed op de ruimtelijke kwaliteit van het erf. Gezien de omliggende bestemmingen (natuur, woning en recreatie) en het feit dat de locatie is gelegen aan de toegangsweg tot het dorp is dit geen wenselijk beeld.
Realisatie van het mestbassin op locatie 2 zorgt niet voor een verandering van het aanzicht. Wanneer verkeer zich in zuidwestelijke richting beweegt op de Hoofdweg West is het bedrijf zichtbaar (zie figuur 3-4). Deze locatie is echter zover van de weg afgelegen dat het mestbassin niet of nauwelijks zichtbaar zal zijn.

Figuur 3-2 Uitzicht van verkeer dat zich in zuidelijke richting begeeft op de pastorieweg (Bron: Google Streetvieuw)

Figuur 3-3 Uitzicht van verkeer wat zich in noordelijke richting beweegt op de Pastorieweg. (Bron: Google Streetview)

Figuur 3-4 Uitzicht van verkeer wat zich in zuidwestelijke richting beweegt op de Hoofdweg West (Bron: Google Streetview)

Aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

Gekeken naar de aangrenzende gronden van het bedrijf bevindt ten zuidwesten van het bedrijf zich een bosgebied en een recreatiepark. Het bosgebied is gelegen op een afstand van circa 83 meter en het recreatiepark is gelegen op een afstand van circa 150 meter ten opzichte van locatie 1 (zie figuur 3-5)

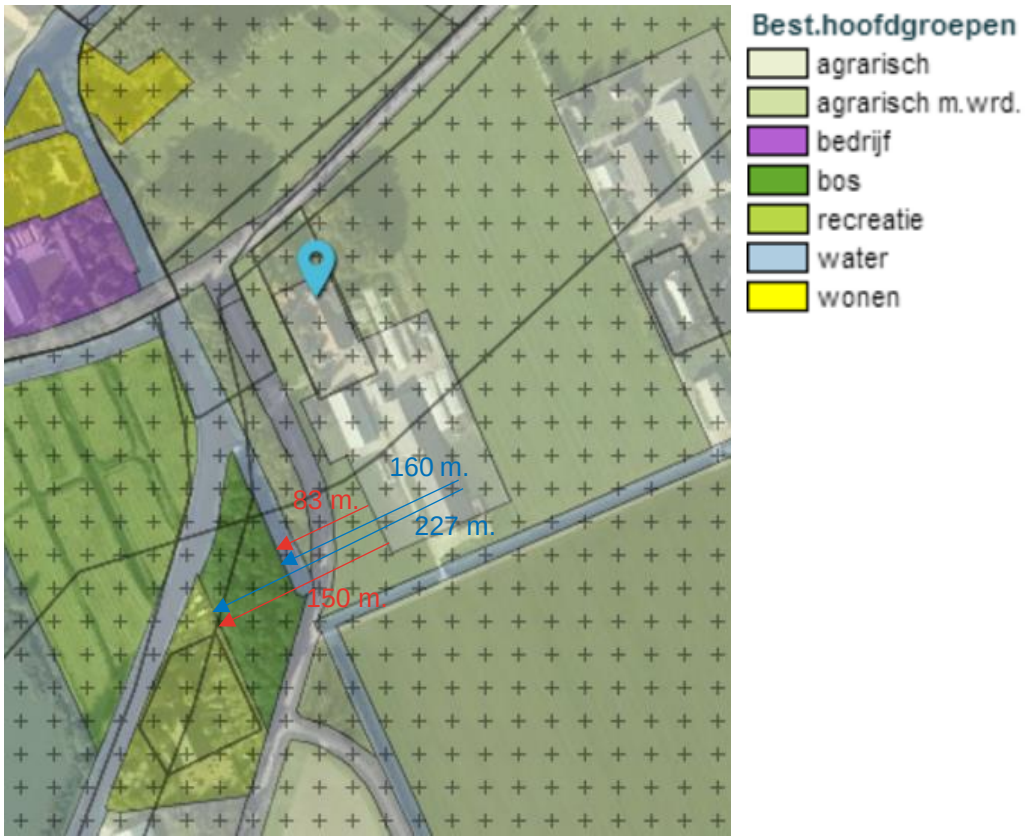

Figuur 3-5 Afstanden locatie 1 en locatie 2 tot bestemming bos en recreatie

Bezoekers van het recreatiepark 'De leeuwenborg' gebruiken het park voor dag- en verblijfsrecreatie. Onder andere voor het verblijven in chalets, in de boerderij en op de camping. De milieu-invloeden zoals emissies in de directe omgeving van het mestbassin leiden er toe dat de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden worden aangetast.
Locatie 2 ligt verder weg van het bosgebied (160 meter) en het recreatiepark (227 meter). Ondanks de groter afstand zullen de milieu-invloeden ongeveer gelijkwaardig zijn waardoor de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden eveneens worden aangetast.

Aantasting van de milieusituatie;
Zoals reeds vermeld is het niet wenselijk om het mestbassin op locatie 1 of 2 (zie figuur 3-1) te realiseren gezien de milieu-invloeden zoals emissies op de aangrenzende woningen. Vanuit het activiteitenbesluit wordt een vaste afstandseis van 100 meter gesteld ten opzichte van geurgevoelige objecten, deze afstandseis is opgenomen om geurhinder te voorkomen en te beperken. Een recreatiepark met verblijfsrecreatie wordt aangemerkt als een geurgevoelig object. Wanneer een recreatiepark in de directe omgeving aanwezig is het de vraag of de realisatie van een mestbassin op de betreffende locatie wenselijk is.

Aantasting van de verkeersveiligheid
Op basis van de verkeersveiligheid is het eveneens niet wenselijk om het mestbassin op locatie 1 of 2 te realiseren zoals aangeduid in figuur 3.1. Wanneer het mestbassin op één van beide locaties wordt gerealiseerd zorgt dit voor een piek van verkeersbewegingen tijden de bemestingsperiode. Tractoren zullen een aantal dagen achter elkaar af en aan rijden om de mest op 46 ha grond van de tweede locatie te verkrijgen. Deze verkeersbewegingen zullen dwars door de kwetsbare kom van het dorp plaatsvinden wat van invloed is op de verkeersveiligheid. Het realiseren van de mestopslag binnen het bouwvlak leidt tot een aantasting van de verkeersveiligheid.

Conclusie
Uit het bovenstaande blijkt dat realisatie van een mestbassin op locatie 1 of 2 binnen het bouwvlak zal resulteren in onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden, het landschaps- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie en verkeersveiligheid. De realisatie op deze locatie is dan ook ruimtelijk gezien niet wenselijk.

3.2 BESTEMMINGSPLANREGELS BUITEN BOUWVLAK

Een mestbassin aansluitend op bouwvlak kan eventueel enkel links van het bedrijf gerealiseerd worden zoals in afbeelding 3-6 is weergeven. Het perceel rechts van het bedrijf is niet in eigendom. De grond aansluitend aan het bouwvlak waarop het mestbassin eventueel gerealiseerd zou kunnen worden heeft in het bestemmingsplan de bestemming Agrarisch met Waarden. In de bestemmingplanregels is opgenomen dat een mestbassin buiten het bouwvlak enkel mogelijk is ter plaatse van de aanduiding mestopslag (artikel 4.1 onder b en artikel 4.2 sub a onder 1). Uit artikel 4.3 onder a en artikel 4.4 onder b blijkt dat Burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning kunnen verlenen voor het plaatsen van een mestbassin buiten het bouwvlak. Mits wordt voldaan aan een aantal verschillende voorwaarden. Twee voorwaarden waaraan niet kan worden voldaan zijn:

- De afstand tussen de mestopslag en bestemming Bos of de bestemming Natuur bedraagt minimaal 250 meter
- Het mestbassin wordt uitsluitend geplaatst in een zoekgebied mestbassins

Waarom niet kan worden voldaan aan deze voorwaarden bespreken wij hierna.

Afstand bestemming Bos

De afstand tot de bestemming bos bedraagt circa 60 meter wanneer het mestbassin links van het huidige bouwvlak wordt gerealiseerd. De afstand voldoet dus niet aan de eis van minimaal 250 meter. Dit is gevisualiseerd in onderstaande afbeelding.

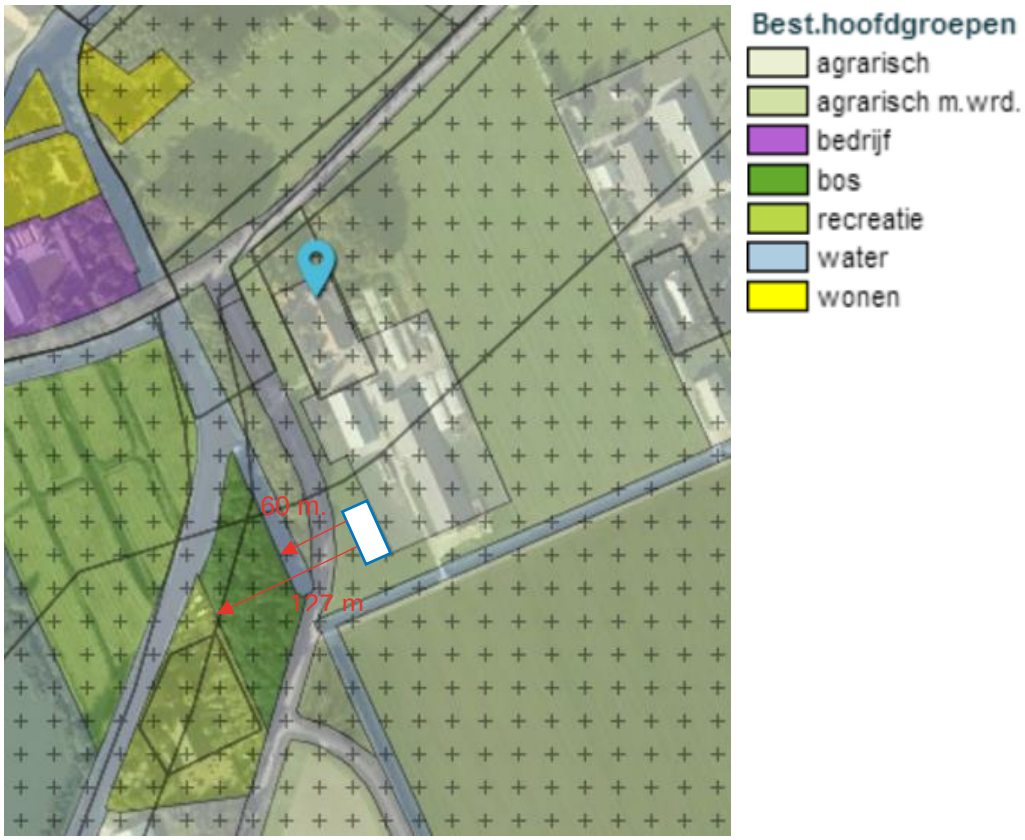

Figuur 3-6 Afstand mestbassin buiten bouwvlak ten opzichte bestemming bos en recreatie.

Zoekgebied mestbassins

Volgens onderstaande afbeelding ligt de locatie Hoofdweg West 6 in zijn geheel binnen een zone waarbinnen het plaatsen van mestbassin niet is toegestaan. Een mestbassin dient een ondergeschikte positie in te nemen in het landschapsbeeld. De kavel van het mestbassin dient buiten de in invloedsfeer van Blauwestad, het wonen in de linten en buiten de stads- en dorpsrandzones van Scheemda en Winschoten te liggen. Daarnaast zijn zichtassen van belang, een mestbassin mag niet worden gerealiseerd op een zichtas van sloten, wegen, dijken of nabij visueel opvallende kruisingen of kavelknikken liggen. Mestbassins zijn alleen langs rechtstanden toegestaan. Qua landschappelijke inpassing wordt op een verantwoorde wijze aansluiting gezocht bij bestaande verdichtingen in het landschap, bijvoorbeeld dijklichamen, oude erven of bosschages (zonder natuurwaarden). (Bron: Bestemmingsplan Buitengebied, partiële herziening 2014)

Figuur 3-7 Kaart zoekgebied mestbassins (O = bedrijfslocatie) Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Uit het bovenstaande blijkt dat realisatie van een mestbassin aansluitend op het bouwvlak niet mogelijk is.

4 BEDRIJFSONTWIKKELING

Qua oppervlak is het, aan de zuidzijde van het bouwvlak, mogelijk om het mestbassin ten westen of ten oosten van de huidige stal binnen het bouwvlak te realiseren zoals gevisualiseerd in figuur 3.1. Wanneer het mestbassin op één van deze twee locaties binnen dit bouwvlak wordt gerealiseerd kan het bedrijf niet verder worden ontwikkeld. De ondernemers hebben een uitbreidingsplan opgesteld voor de bedrijfsontwikkeling. Het plan bestaat uit het realiseren van een verdere bedrijfsuitbreiding van de stallen. De ondernemers willen een nieuwe stal realiseren ten westen van de bestaande stal. Ten oosten van de bestaande stal zal extra ruwvoer opslag gerealiseerd worden. De belangrijkste reden om de stal ten westen te bouwen is gelegen in ventilatie. Het doel is om hier jongvee en pas gekalfde dieren te gaan houden, doordat de heersende windrichting zuidwest is, voorkom je dat ziektekiemen via de oudere dieren naar het jongvee en de pas gekalfde dieren worden overgebracht via de lucht. De uitbreidingsplannen zijn gevisualiseerd in figuur 4-1. Het realiseren van het mestbassin binnen het bouwvlak zal deze uitbreidingsplannen onmogelijk maken.

Figuur 4-1 Visualisatie uitbreidingsplannen

Naast de geplande bedrijfsontwikkeling is nog een belangrijke bedrijfstechnische reden aanwezig waardoor het niet wenselijk is om het mestbassin ten westen van de bestaande stallen te realiseren. Het realiseren van het mestbassin op deze locatie resulteert in een ventilatie probleem voor het bedrijf. Zie figuren 4-2 waarin dit schematisch is gevisualiseerd. De rundveestallen worden op een natuurlijke wijze geventileerd. Verse lucht stroomt via de zijgevelopening de rundveestallen in en verlaat de rundveestallen via de nok. Wanneer een mestbassin wordt gerealiseerd met aarden wallen ontstaat de situatie dat deze aarden wallen de luchtstroom opstuwen waardoor een groot deel van de verse lucht niet door de stal heen stroomt maar over de stal heen. Het resultaat is dat de dieren gaan aanvoer krijgen van verse lucht. Dit is een zeer onwenselijk situatie. Het leefklimaat in de gebouwen komt onder druk te staan wat resulteert in een verslechtering van het dierenwelzijn wat uiteindelijk effect heeft op het bedrijfsresultaat.

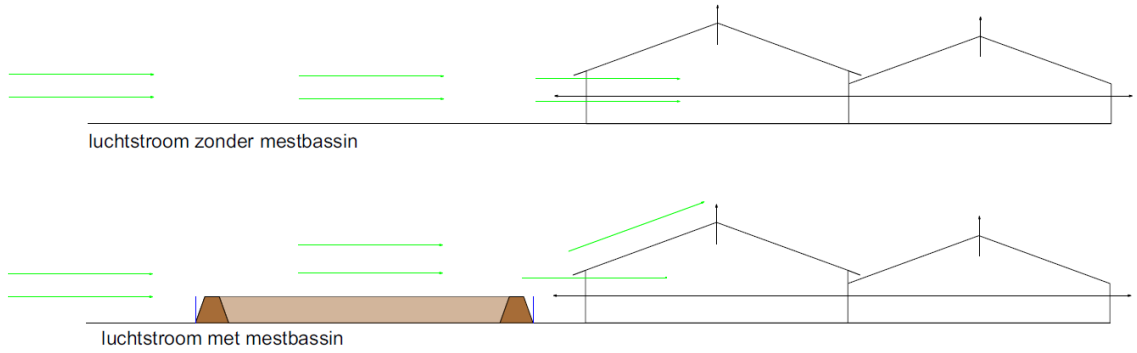

Figuur 4-2 Luchtstroom met en zonder mestbassin

5 CONCLUSIE

Er is onderzocht of het mogelijk is om het mestbassin dat nu aan de Hoofdweg 24 is geplaatst, geplaatst had kunnen worden op de locatie Hoofdweg West 6. De zogenaamde hoofdlocatie van het bedrijf.

Geconcludeerd kan worden dat er ruimte is op het bouwvlak om het mestbassin op te richten. Desalniettemin moet op basis van artikel 5.3 ook gekeken worden naar algemene belangen voor het kunnen toestaan van een mestbassin binnen een bouwvlak. Onder andere op de volgende onderdelen wordt geconcludeerd dat plaatsing van het mestbassin niet toegestaan kan worden:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het landschaps- en bebouwingsbeeld;
- de milieusituatie;
- de verkeersveiligheid;

De belangrijkste reden waarom niet kan worden voldaan aan bovenstaande voorwaarden is de positie van de locatie Hoofdweg West 6 in een dorpslint en nabij een natuurgebied met een bovengemiddeld groot recreatiebedrijf. Tevens is het bedrijf gelegen aan een toegangsweg tot het dorp waardoor plaatsing van het mestbassin invloed heeft op het bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheid. Dit is eveneens de reden dat op de aangrenzende grond plaatsing van een mestbassin niet is toegestaan (zie figuur 3-7). Daarnaast is het in het kader van bedrijfsontwikkeling en dierenwelzijn eveneens niet wenselijk aangezien dit beperkingen oplevert voor het bouwen van een nieuwe stal, het realiseren van extra ruwvoeropslag en de ventilatie van de stallen.

Aan de hand van dit onderzoek naar de ruimtelijke, milieukundige en bedrijfstechnische mogelijkheid tot plaatsing van het mestbassin aan de Hoofdweg West 6 is de conclusie dat het realiseren van een mestbassin binnen het bouwvlak dan wel aansluitend aan het bouwvlak niet mogelijk is. Gezocht zal moeten worden naar een alternatieve locatie voor het realiseren van een mestbassin. Gezien de positie van de gronden nabij de locatie Hoofdweg 22 te ’t Waar, (figuur 2-2), is de plaatsing van het mestbassin op de locatie Hoofdweg 24 te ’t Waar ruimtelijk, milieukundig en bedrijfsmatig een meer logische locatie.

BIJLAGE 2: BEOORDELINGS BRIEF GEMEENTE OLDAMBT

Johan Modastraat 6
postbus 175 . 9670 AD Winschoten
T(0597)48 20 00 . info@gemeente-oldambt.nl
www.gemeente-oldambt.nl

gemeente Oldambt

Agra-Matic
t.a.v. de heer Nuland
Postbus 396
6710 BJ EDE

Onderwerp	locatieonderzoek plaatsing mestbassin	Datum	29 mei 2017
Ons kenmerk	17.0015532	Uw brief	
Inlichtingen bij	Lammechien Hut	Bijlage(n)	

Geachte heer Nuland,

Wij hebben van u ontvangen het locatieonderzoek naar de plaatsing van een mestbassin aan de Hoofdweg West 6 in Nieuwolda. In dit locatieonderzoek concludeert u dat er ruimte is op het bouwvlak om een mestbassin op te richten. Maar om een aantal redenen geeft u aan waarom een mestbassin toch niet op het bouwblok geplaatst kan worden. De redenen die u aangeeft zijn:
1. Gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
2. Landschaps- en bebouwingsbeeld
3. Milieusituatie en toekomstige bedrijfsontwikkeling
4. Verkeersveiligheid.

Wij hebben uw locatieonderzoek bekeken en komen met u tot de conclusie dat plaatsing aan de Hoofdweg West 6 geen optie is. Wij begrijpen dat vanwege toekomstige bedrijfsontwikkelingen plaatsing naast de bestaande stallen niet wenselijk is. Wij verwachten hiervoor dan wel in de komende vijf jaar een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, voor deze toekomstige ontwikkelingen. Ook vanwege de nabijheid van het recreatiebedrijf en het natuurgebied is plaatsing op het bouwperceel niet wenselijk.

Wij kunnen niet geheel instemmen met uw conclusies ten aanzien van het landschaps- en bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheid. Hierover hebben wij een iets andere mening dan u in uw locatieonderzoek aangeeft. De aantasting van het landschaps- en bebouwingbeeld kan door een goede landschappelijke inpassing juist leiden tot een verbetering van dit beeld. Ook ten aanzien van de verkeersveiligheid zijn wij van mening dat deze transporten op dit moment ook plaatsvinden. Nu wordt er dagelijks met tractoren door de kom van het dorp gereden.

Wij wijzen u er nogmaals nadrukkelijk op dat nu wij met u van mening zijn dat een mestbassin aan de Hoofdweg West 6 niet mogelijk is, maar wij kunnen nog niet instemmen met een andere locatie. Hiervoor zult u eerst met een nadere ruimtelijke onderbouwing moeten komen.

Wij rekenen erop dat wij u bij deze voldoende hebben geïnformeerd.

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met Lammechien Hut via (0597) 48 20 00.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

Anton Saman
Clusterdirecteur Ruimtelijke Zaken

BIJLAGE 3: SITUATIESCHETS

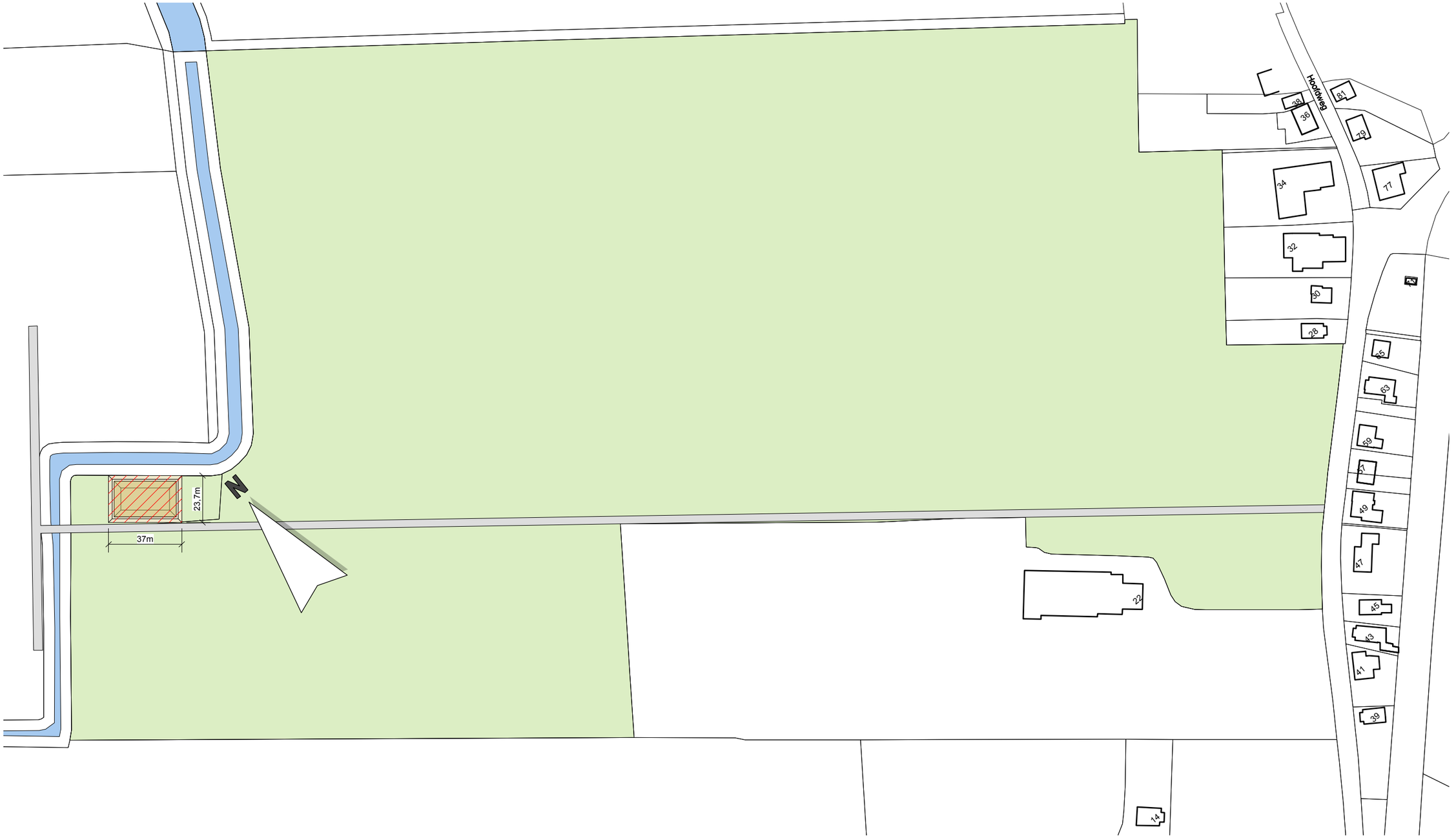

SITUATIE

kadastrale gemeente: Scheemda
sectie: M nr: 73, 1358
schaal: 1 : 2000

- perceel
- mestbassin nieuw
- water
- omliggende bebouwing
- erfverharding

Situatietekening van een mestbassin aan de Hoofdweg 24 't Waar

Melkveebedrijf de Waarhoek
Hoofdweg West 6
9944 EB Nieuwolda
Tel. 0598 - 446396

adviseur	B. Dijkgraaf
getekend	PvdH
datum	RiH 26 juni 2017
wijz. a	
b	
c	
schaal	1 : 2000
formaat	A3
projectno.	860304
bladnr.	Si-02

Postbus 396
6710 BJ Ede
Tel. 0318 - 675 400
E. info@agra-matic.nl

AGRA-MATIC
ADVIES MILIEU BOUW

© 2017 alle rechten voorbehouden

BIJLAGE 4: WATERTOETS

datum	30-6-2017
dossiercode	20170630-33-15576

STANDAARD WATERPARAGRAAF - KORTE PROCEDURE

U heeft het Waterschap Hunze en Aa's geïnformeerd over het plan *Ruimtelijke onderbouwing mestbassin Hoofdweg 24 't Waar* door gebruik te maken van de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Korte procedure van de watertoets is doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap Hunze en Aa's een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van deze standaard waterparagraaf.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.

Bij eventuele aanpassingen van het plan die van invloed zijn op de waterhuishouding moet met het waterschap overlegd worden. Mogelijk zijn de aanpassingen reden om voor het aangepaste plan nogmaals de Digitale watertoets uit te voeren.

PLAN: Ruimtelijke onderbouwing mestbassin Hoofdweg 24 't Waar
---

Algemene projectgegevens:

Projectomschrijving:
Zie bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing De gemeente heeft reeds contact gehad met het waterschap over het project. Het waterschap heeft aangeven dat het geen probleem was aangezien geschouwd en onderhoud gepleegd wordt aan de andere zijde.
Oppervlakte plangebied:
2323 m2
Toename verharding in plangebied:
{verhardingtoename}

Aanvrager / initiatiefnemer:
Naam: Mark de Jong
Organisatie: Agra-Matic B.V
Postadres: Postbus 396
PC/plaats: 6710 BJ EDE
Telefoon: 0318675401
E-mail: mjong@agra-matic.nl

Gemeente Oldambt
Contactpersoon Lammechien Hut
Telefoon: 0597 48 24 11
E-mail: lammechien.hut@gemeente-oldambt.nl

Waterschap

Boy de Vries
Beleidsmedewerker Planvorming

T (0598) 69 3409 B.de.Vries@hunzeenaas.nl

Geachte Mark de Jong,

Het klimaat is aan het veranderen. De gevolgen zijn ook in onze omgeving merkbaar. Regenbuien worden extremer. Er valt in een korte periode meer regen, maar ook nattere winters en drogere zomers komen steeds vaker voor. Ook stijgt de zeespiegel, waardoor waterafvoer naar zee minder eenvoudig wordt en dijken moeten worden verhoogd. Op sommige plaatsen in ons beheergebied hebben we te maken met bodemdaling. Ook bij ruimtelijke plannen dient men hiermee rekening te houden. Gevolgen van extreme neerslag- gebeurtenissen mogen geen wateroverlast veroorzaken, er moet voldoende water zijn ingeval van lange perioden met droogte en het watersysteem dient voldoende veilig te zijn.

Op grond van artikel 12 uit het besluit ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterschap Hunze en Aa's beoordeeld wat de invloed van het plan op de waterhuishouding is en geeft een wateradvies.

Waterparagraaf

In het kader van de ontwikkelingen van dit plan dient overleg gevoerd te worden met waterschap Hunze en Aa's. De wijze waarop de aanvrager het waterschap informeert over ruimtelijke plannen en om advies vraagt, hangt sterk af van de aard van het plan. In de waterparagraaf dienen de keuzes in ruimtelijke plannen ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd worden beschreven. Het wateradvies van het waterschap moet daarin zijn meegenomen.

Bij het opstellen van de waterparagraaf zijn ruimtelijk relevante criteria te onderscheiden in criteria die betrekking hebben op de locatiekeuze en in criteria die betrekking hebben op de inrichting van een ruimtelijk plan. In de waterparagraaf van het bestemmingsplan dienen zowel de huidige- als toekomstige relevante thema's worden beschreven. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de thema's die in de waterparagraaf kunnen worden meegenomen: veiligheid, wateroverlast, afvalwater & riolering, grondwater & ontwatering, peilen & drooglegging, waterkwaliteit & volksgezondheid, inrichting watersysteem, natuur & ecologie en bodemdaling.

Waterhuishoudkundige consequenties van een plan mogen niet op de omgeving afgewenteld worden. Het waterschap streeft er naar om de ingrepen binnen een peilgebied waterneutraal te houden. Wateraspecten die met een specifiek instrument geregeld kunnen worden, worden in de watertoets wel gesignaleerd maar niet geregeld. In het afgegeven advies wordt wel verwezen naar de regelstellende instrumenten zoals, de Keur van het waterschap, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen, Besluit bodemkwaliteit, peilbesluit, gemeentelijke verordening, watervergunning.

Thema veiligheid

In het Beheerplan 2010-2015 van het waterschap Hunze en Aa's zijn beleidsdoelen geformuleerd op het gebied van veiligheid. Levensbedreigende situaties voor mensen mogen niet plaatsvinden; voor dieren proberen we die zoveel mogelijk te voorkomen. We zorgen ervoor dat de zeedijk en de boezem nu en in de toekomst voldoen aan de wettelijke veiligheidsnorm. Voor overstroming vanuit zee is de norm een gemiddelde overschrijdingsfrequentie van 1 keer per 4000 per jaar. Voor overstroming vanuit de boezem is de norm een gemiddelde overschrijdingsfrequentie van 1 keer per 100 per jaar.

Overstromingskans vanuit de boezem
Voor het beheersgebied van het waterschap Hunze en Aa's is onderzocht welke gebieden overstromingsgevoelig zijn vanuit de boezem. Het plangebied *{naam_plan (norm)}* ligt (deels) in een overstromingsgevoelig gebied. Nieuwe woningen, bedrijven en andere infrastructuur moeten bij voorkeur op de hogere gronden worden gebouwd. Als er toch wordt gekozen om in de lagere delen te bouwen, is het raadzaam om overstromingsbestendig te bouwen. Dat kan op de volgende manieren:

- de bouwlocatie ophogen tot het verwachte overstromingsniveau (de gehele locatie of alleen de bebouwing en/of de wegen)
- de bouwlocatie ophogen ten opzichte van de omgeving (bijvoorbeeld 0,5 m)
- de gebouwen bestendig tegen overstromingen maken
- drijvend of op palen bouwen

- een robuuste (bebouwbare) dijk aanbrengen ter bescherming van de bouwlocatie

Bij de inrichting van bouwlocaties in overstromingsgevoelige gebieden moeten gemeenten aandacht besteden aan vluchtroutes die voldoende hoog liggen.

Thema wateroverlast

Het waterschap zorgt voor het functioneren van het watersysteem. Het watersysteem moet nu, maar ook op de lange termijn, goed functioneren. Het watersysteem moet zodanig zijn dat de inundatienormen niet worden overschreden bij toekomstige veranderingen zoals klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Dit is gebaseerd op het principe van niet-afwentelen zowel bestuurlijk, financieel en geografisch, in de tijd op elk schaalniveau. Er zijn landelijke werknormen (Nationaal Bestuursakkoord Water) opgesteld voor wateroverlast. Het gaat hierbij om wateroverlast, die ontstaat door inundatie vanuit oppervlaktewater als gevolg van lokale neerslag. De normen zijn uitgedrukt in de kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het maaiveld overschrijdt.

Grondgebruikstype Maaiveldcriterium Inundatienorm (1/jaar)
grasland 5% 1/10
akkerbouw 1% 1/25
hoogwaardige land- en tuinbouw 1% 1/50
glastuinbouwgebied 1% 1/50
bebouwd gebied 0% 1/100

Bovenstaande werknormen zijn gebaseerd op basis van de middenvariant van het klimaatscenario 2050 van het KNMI (klimaatscenario G).

In open water in stedelijk gebied kan water geborgen worden. De berging is afhankelijk van het oppervlak open water en de maximale toelaatbare peilstijging. In een situatie T=10 (T= herhalingstijd in jaren) wordt een geoorloofde peilstijging van 0,40 meter gehanteerd en ingeval van een T=100 (inclusief13% klimaatverandering) is dat afhankelijk van de laagst gelegen gronden in het stedelijk gebied, 0% van het bebouwd gebied mag inunderen. Hierbij moet opgemerkt worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere norm (nm. de norm van het grondgebruikstype grasland) van toepassing is dan het bebouwd gebied. Bepaalde gebieden kunnen zelfs aangewezen worden voor de tijdelijke opvang van water.

Bij stedelijke uitbreidingen of herstructureringen mag een toename van het verhard oppervlak niet resulteren in een extra belasting van het watersysteem, er moet waterneutraal gebouwd worden. Dit houdt in dat de initiatiefnemer voldoende maatregelen neemt om de versnelde waterafvoer, te compenseren. De initiatiefnemers van de uitbreiding van het verhard oppervlak moeten er voor zorgen dat ze voldoende compenserende maatregelen nemen.

Voor de berekening van de vereiste waterberging, om de toename van het verhard oppervlak te compenseren, wordt gebruik gemaakt van de regenduurlijnmethode. Met deze methode kan op basis van het oppervlak open water, de maximale peilstijging, de afvoernorm bij maatgevende afvoer, maatgevende buien en het maatgevende klimaatscenario op eenvoudige wijze inzichtelijk gemaakt worden hoeveel extra waterberging vereist is.

Voor stedelijke gebieden betekent dit concreet dat een regenbui van 89 mm in 24 uur opgevangen moet kunnen worden zonder dat de inundatienorm en de toegestane gebiedsafvoer wordt overschreden.

Als vuistregel hanteert het waterschap dat per m2 toename verhard oppervlak 80 liter extra waterberging gerealiseerd moet worden in het plangebied. In het definitieve wateradvies van het waterschap wordt een maatwerkberekening opgenomen voor de benodigde extra berging.

Thema afvalwater & riolering

De vergunningencheck van het Omgevingsloket geeft u nadere informatie over de vergunningplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Voor het toepassen van grond en baggerspecie in het oppervlaktewaterlichaam geldt een meldingsplicht op grond van het

besluit Bodemkwaliteit. Meer informatie hierover kunt u vinden op de site van Meldpunt Bodemkwaliteit.

Informatie over het Activiteitenbesluit kunt u vinden op de Activiteitenbesluit internet module.

Samenwerking in de waterketen leidt tot een grotere doelmatigheid en verdergaande kwaliteitsverbetering van het oppervlaktewater. In een groot deel van het bestaand stedelijk gebied wordt het hemelwater en het afvalwater verzameld in een gemengd rioolstelsel. Via het gemengde stelsel wordt dit afvalwater getransporteerd naar de RWZI, waar het na zuivering geloosd wordt op het oppervlaktewater. Door het hemelwater gescheiden te houden van het afvalwater wordt het hemelwater niet vervuild en kan dit schone water behouden blijven voor het watersysteem. Ook is een vermindering van het volume afvalwater gunstig voor de capaciteit van de bestaande riolering, transportvoorzieningen en de RWZI. Het vrijkomende hemelwater na afkoppeling mag niet resulteren in een versnelde afvoer en het hemelwater mag in principe niet door diffuse bronnen zijn verontreinigd voordat het in het oppervlaktewatersysteem terecht komt.

Verontreiniging voorkomen
De invloed van diffuse bronnen op hemelwater moet zoveel mogelijk worden beperkt door het hanteren van de beleidsuitgangspunten in het landelijk emissiebeleid. Dit gaat volgens de trits voorkomen, scheiden en zuiveren. Door het gebruik van preventieve/ brongerichte maatregelen komt hemelwater met zo weinig mogelijk vervuilende stoffen of uitlogende materialen in aanraking en blijft het zo schoon mogelijk. Het uitgangspunt bij de invulling van deze zorgplicht is het gebruik van de beste beschikbare technieken. Alternatieve maatregelen zijn ook acceptabel, mits deze maatregelen aantoonbaar hetzelfde effect opleveren. Op grond van de huidige wet- en regelgeving is het niet de bedoeling om de zorgplicht volledig af te kaderen. De lozer mag zelf invulling geven aan de zorgplicht.

Mogelijke preventieve/brongerichte maatregelen zijn:

- - Bij nieuwbouw en renovatie zo weinig mogelijk uitlogende materialen zoals zink, koper en lood gebruiken. Alternatieven gebruiken heeft de voorkeur. De nationale pakketten duurzaam bouwen geven handvaten voor alternatieven;
- - Hondenuitlaatplaatsen aanleggen of mogelijkheid bieden of de verplichting in de apv opnemen om hondenpoep op te ruimen;
- - Afvalinzamelpunten plaatsen in woonbuurten, langs toegankelijke wegen voor burgers en op publieksintensieve locaties als pleinen en markten om zwerfvuil te voorkomen;
- - Autowasplaatsen aanleggen of autowassen op straat verbieden in de apv om menging van autowaswater met hemelwater te voorkomen;
- - De openbare ruimte zodanig inrichten dat onkruidgroei zo weinig mogelijk kans krijgt. Hiermee kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen worden voorkomen of beperkt. Het rapport "Handboek Bestrijdingsmiddelen in stedelijk gebied" gaat hierop in. Als de middelen toch gebruikt worden, dan moet de gebruiker maatregelen treffen om contact met hemelwater zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de methode voor Duurzaam Onkruidbeheer (DOB-methode);
- - Goten langs wegen vegen om onkruidgroei te voorkomen.
- - Op opslagplaatsen, tankputten en andere terreinen van bedrijven zo weinig mogelijk knoeien met stoffen;
- - Bij op- en overslag bulkpartijen bevochtigen om verwaaiing te voorkomen of beperken;
- - Luchtemissies van bedrijven verminderen of voorkomen om atmosferische depositie te beperken of te voorkomen;
- - Gladheidbestrijding effectief toepassen of beperken zolang de veiligheid dit toelaat. Gebruik middelen, die zo milieuvriendelijk mogelijk zijn.

Lozing van hemelwater op het oppervlaktewaterlichaam mag niet leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van dat oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast moet de lozing van hemelwater passen binnen de te bereiken waterkwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewaterlichaam of de functies van het gebied. Lozen op een oppervlaktewaterlichaam zonder één van de hierna aangegeven specifieke functies heeft de voorkeur boven lozen op een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam.

Kwetsbaar water
Op een aantal kwetsbare oppervlaktewaterlichamen staat waterschap Hunze en Aa's geen afvalwaterlozingen toe:

- Oppervlaktewaterlichamen met de functie zwemwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie drinkwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie natuur(waarde);
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie viswater;
- Oppervlaktewaterlichamen in een ecologisch gevoelig gebied;
- Kleine oppervlaktewaterlichamen met een geringe doorstroming.

Landelijk beleid
Voor de beoordeling van hemelwater, dat in contact is geweest met verontreinigde oppervlakken/activiteiten of schadelijke/verontreinigende stoffen, geeft de huidige Europese en landelijke wet- en regelgeving, het emissiebeleid en het vergunningen- en handhavingsbeleid van waterschap Hunze en Aa's het kader aan.

Hemelwater lozen op het vuilwaterriool is de minst gewenste en minst duurzame manier om het hemelwater af te voeren. Hemelwater mag alleen op het vuilwaterriool worden geloosd als de lozer het hemelwater niet kan hergebruiken of kan afvoeren via de bodem, het openbaar regenwaterstelsel, een oppervlaktewaterlichaam zonder een specifieke functie of een kwetsbaar

oppervlaktewaterlichaam. Lozingen op de riolering vallen onder de bevoegdheid van de gemeente.

Alle agrarische bedrijven vallen onder het Activiteitenbesluit. Voor akkerbouwbedrijven gelden aanvullende voorschriften voor de toepassing van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. In het Activiteitenbesluit is een lozingsverbod opgenomen van verontreinigd hemelwater dat rechtstreeks afstroomt van het verharde erf naar het oppervlaktewater (=erfafspoelwater). Bij de inrichting van het plan moet rekeningen worden gehouden met de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Voor het Activiteitenbesluit geldt een meldingsplicht bij het waterschap.

Thema grondwater & ontwatering

Taken en verantwoordelijkheid
Ten aanzien van grondwater zijn de taken en verantwoordelijkheden verdeeld tussen burger, gemeente en waterschap. Perceeleigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast op hun eigen perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier).
Gemeente hebben een zorgplicht in het openbaar gebied en moeten maatregelen treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover gemeentelijke maatregelen doelmatig zijn en het niet de verantwoordelijkheid van de provincie of het waterschap is om maatregelen te nemen. Maatregelen die een gemeente kan nemen zijn het aanleggen van drainage , ontwateringssloten of hemelwaterriolering (grondwater mag niet geloosd worden op vuilwaterriolering).
Het waterschap is beheerder van het freatisch (ondiep) grondwater. Het beheer bestaat vooral uit toetsing, advies en vergunningverlening voor kleine onttrekkingen.

Grondwater ordenend
Het functioneren van het grondwatersysteem moet als ordenend element meegenomen worden in de locatiekeuze en de inrichting van plannen. Bij de aanleg van nieuwe gebieden is het uitgangspunt dat wijzigingen in de grondwaterstanden niet mogen resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden. Dat kan tot gevolg hebben dat het oppervlaktewaterpeil niet gewijzigd kan worden of dat er daarvoor of daardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om grondwateroverlast in het plangebied te voorkomen.

Wateroverlast
Een te hoge grondwaterstand kan grondwateroverlast veroorzaken, bijvoorbeeld in de vorm van water in de kruipruimte. Te lage grondwaterstanden daarentegen resulteren in verdroging. Het verlagen van grondwaterstanden in bestaande bebouwde gebieden kan problemen geven wanneer er sprake is van houten funderingen en funderingen op klei. Zijn die aanwezig dan mogen de gemiddeld laagste grondwaterstanden (GLG) niet verder worden overschreden (niet nog lager worden). Ook de aanwezigheid van oude bomen verdient aandacht. Volwassen bomen kunnen afsterven als de ontwateringsdiepte snel en drastisch worden veranderd en verder verlaagd worden dan 1 m minus maaiveld. Oude bomen kunnen hun wortelstelsel niet meer aanpassen aan grote veranderingen in het grondwater. Tevens kunnen natuurgebieden in en rond het plangebied negatief beïnvloed worden wanneer het hydrologisch systeem veranderd. Het is dan ook belangrijk bij elk inrichtingsplan samen met het waterschap vanuit het bestaande watersysteem vast te stellen wat de huidige en gewenste grondwaterstanden zijn en of er sprake is van een nadelige beïnvloeding van de omgeving.

Normen
Bij een gewenste grondwatersituatie is er geen sprake van overlast en zijn de volgende ontwateringseisen richtinggevend. Voor verschillende typen grondgebruik gelden bij een halve maatgevende afvoer (een afvoer die 10 à 15 keer per jaar wordt overschreden) de volgende ontwateringsadviezen.

Advies ontwateringsdiepte grondgebruik:
- Woningen met kruipruimte: 0,7 m onder onderkant vloer;
- Woning zonder kruipruimte: 0,3 m onder onderkant vloer;
- Drijvende woningen: geen ontwateringseis;
- Woningen op (houten) palen: Er mag geen verdroging optreden, grondwaterstand mag niet verlagen en de paalkoppen moeten onder de gemiddeld laagste grondwaterstanden blijven;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) primair: 1,0 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) secondair: 0,7 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) weg op polystyreen-hardschuim: circa 0,3 m onder as van de weg;
- Gangbare tuin/plantsoen: 0,5 m onder maaiveld;
- Industrieterreinen: 0,7 m onder maaiveld.

Om de geadviseerde ontwateringsdiepte te realiseren moet het oppervlaktewaterpeil en het technisch ontwerp hier op afgestemd worden. Technische aspecten die van invloed zijn op de grondwaterstand zijn bodemtype, waterpeil, afstanden van waterlopen en drains en draindiepten. Als de gewenste grondwaterstanden niet te realiseren zijn met sturing in peilen,

waterlopen en drainage of omdat aanpassing van de grondwaterstanden niet gewenst is door de negatieve beïnvloeding van de omgeving, bieden maatregelen als ophoging van het maaiveld, kruipruimteloos bouwen of een aangepaste inrichtingsvorm of een aangepaste functie wellicht een oplossing. Door creatief te zoeken naar van nature geschikte locaties dan wel aangepaste inrichtingsvormen (partieel ophogen van wegen en woningen, of minder gangbare vormen van woningen, wegen en tuinen) moet gestreefd worden naar een inrichting tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Geraakte kaarten in plangebied voor thema grondwater & ontwatering:

Slecht doorlatende bodemlagen

In het plangebied komen ondiepe slecht doorlatende bodemlagen voor. Dit kan resulteren in een schijngrondwaterspiegels waardoor hoge grondwaterstanden kunnen voorkomen. Door de aanleg van verticale drainage (bijvoorbeeld zand- of grondpalen) door de slecht doorlatende laag kan het overtollige ondiepe grondwater wegstromen naar de diepe ondergrond. Of er in dergelijke gebieden wel of geen infiltratie mogelijk is, is afhankelijk van de diepte en dikte van de slecht doorlatende bodemlaag en de voorkomende grondwaterstanden. Dit zal per situatie onderzocht moeten worden. Wellicht is infiltratie mogelijk door grondverbetering toe te passen en/of de slecht doorlatende laag te doorbreken. Hierbij moet echter wel beoordeeld worden dat deze maatregelen geen nadelige effecten hebben op omliggende terreinen en functies.

Thema oppervlaktewaterpeilen & drooglegging

Het uitgangspunt voor het operationele peilbeheer is het streven naar de gewenste grondwaterstand voor de verschillende functies en belangen. Het waterschap stelt voor het gehele beheersgebied peilbesluiten op waarin de te hanteren oppervlaktewater peilen worden vastgelegd. Een wijziging van een functie kan een reden zijn het peil te wijzigen, uitgangspunt hierbij is dat de peilwijziging niet mag resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden als gevolg van de door de peilwijziging opgetreden wijziging in de grondwaterstand. Het wijzigen van een peil moet vastgelegd worden in een peilbesluit.

Het gewenste peil kan bepaald worden op basis van de drooglegging en of op basis van het gewenste grondwaterregime (GGOR). Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het vastgestelde oppervlaktewaterpeil of het streefpeil ligt. Voor bebouwd gebied hanteert het waterschap voor het straatpeil een drooglegginsnorm van 1 meter en voor het bouwpeil (= vloerpeil van de begane grond) een norm van 1,30 meter. Deze drooglegginsnormen gelden bij het zomerstreefpeil.

Om water te kunnen bergen in extremere situaties is een stijging van het waterpeil toelaatbaar. Conform de landelijke werknormen mag in een situatie die 1/100 per jaar (inclusief 13% klimaatverandering) voorkomt in bebouwd gebied 0% inunderen, de toelaatbare peilstijging is in dergelijke situaties afhankelijk van de maaiveldhoogte. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere inundatienorm van toepassing is dan het bebouwd gebied.

Thema inrichting watersysteem

Het eigendom, beheer en onderhoud van alle oppervlaktewater en de bijbehorende infrastructuur ligt bij waterschap, gemeente of derden. Het waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar om het hoofdsysteem welke een belangrijke functie vervult in de aan- en afvoer van water in eigendom, beheer en onderhoud te hebben.

Naast het stelsel van hoofdwatergangen zijn er ook sloten aangewezen als schouwsloot. Schouwsloten vervullen een belangrijke functie in de detailwaterbeheersing en zijn meestal in eigendom bij gemeente en/of derden. Schouwsloten vallen onder de schouwverordening van het waterschap en moeten jaarlijks in november worden geschoond.

Met het dempen van sloten/watergangen neemt de potentiële bergingsruimte van oppervlaktewater af. Het dempen van sloten veroorzaakt hogere grondwaterstanden. In dit kader is een beleidsregel vastgesteld die het dempen van hoofdwatergangen,

schouwsloten en overige sloten verbiedt. Het is onder andere verboden het profiel van hoofdwatergangen en schouwsloten te veranderen. Het dempen van sloten is alleen mogelijk onder de voorwaarden die zijn opgenomen in de beleidsregel Dempingen.

De vergunningencheck van het Omgevingsloket geeft u nadere informatie over de vergunningenplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Hoofdwatergang
Binnen het plangebied *{naam_plan (norm)}* zijn hoofdwatergangen van het waterschap gelegen. Aan weerszijden van alle hoofdwatergangen ligt een beschermingszone van 5 meter breed. Deze beschermingszone is ter bescherming van de hoofdwatergang. Deze beschermingszone moet worden gerekend vanaf de insteek. De beschermingszone langs hoofdwatergangen moet vrij blijven van obstakels. Obstakels kunnen bijvoorbeeld zijn: heggen, afrastering, bomen, schuttingen, schuurtjes, verharde paden. Binnen deze beschermingszone is voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden een watervergunning nodig. In de keur van het waterschap is aangegeven voor welke werkzaamheden een watervergunning noodzakelijk is.

Thema inrichting natuur en ecologie

Bij de inrichting van het watersysteem dient er aandacht te zijn voor waterkwaliteit en ecologie. Van groot belang is het voorkomen van stilstaand water. In wateren met onvoldoende doorstroom mogelijkheden kunnen waterkwaliteitsproblemen ontstaan als vissterfte, blauwalg en de opeenhoping van drijfvuil. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met doorspoelmogelijkheden en moeten stilstaand water in watergangen voorkomen worden.

Tevens is een goede waterkwaliteit sterk afhankelijk van de mogelijkheid of water- en oeverplanten zich in voldoende mate kunnen vestigen en ontwikkelen. Ruimte voor natuurvriendelijke oevers met geleidelijke overgangen van nat naar droog is van groot belang voor het ecologisch functioneren van het watersysteem en het bieden van voldoende migratiemogelijken en leef- en fourageergebied voor planten en dieren.

Naast de inrichting is ook het beheer en onderhoud van invloed op het te behalen resultaat voor de natuur. Tijdens de voorbereiding van plannen moet ook nagedacht moeten worden over het uit te voeren toekomstig onderhoud en de daarbij behorende voorzieningen.

BETROKKENHEID waterschap Hunze en Aa's

Deze uitgangspuntennotitie is afgestemd op uw geselecteerd plangebied. Voor alle water gerelateerde onderwerpen die van toepassing zijn, zijn adviezen opgenomen in dit document.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets is het van belang om het waterschap te blijven betrekken en rekening te houden met de in dit document aangegeven adviezen. In de waterparagraaf van het plan moet aangegeven worden op welke wijze omgegaan wordt met de gegeven adviezen. Natuurlijk kunt u het waterschap altijd raadplegen voor overleg en nadere uitleg. De uitgewerkte waterparagraaf moet voorgelegd worden aan de beleidsmedewerker planvorming.

De WaterToets 2014

datum	30-6-2017
dossiercode	20170630-33-15576

Samenvatting watertoets (Korte procedure)

In dit document vindt u een samenvatting van de door u ingevulde gegevens op de website www.dewatertoets.nl. De toets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van waterschap Hunze en Aa's. Op basis van deze toets kunt u de Korte procedure volgen. Dit houdt in dat u direct door kunt gaan met de planvorming van uw plan, waarbij u de standaard waterparagraaf aan het plan toevoegt.

PLAN: Ruimtelijke onderbouwing mestbassin Hoofdweg 24 't Waar
---

Algemene projectgegevens:

Projectomschrijving:
Zie bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing De gemeente heeft reeds contact gehad met het waterschap over het project. Het waterschap heeft aangeven dat het geen probleem was aangezien geschouwd en onderhoud gepleegd wordt aan de andere zijde.
Oppervlakte plangebied:
2323 m2
Toename verharding in plangebied:
{verhardingtoename}

Aanvrager / initiatiefnemer:
Naam: Mark de Jong
Organisatie: Agra-Matic B.V
Postadres: Postbus 396
PC/plaats: 6710 BJ EDE
Telefoon: 0318675401
Fax: 0318675401
E-mail: mjong@agra-matic.nl

Gemeente Oldambt
Contactpersoon Lammechien Hut
Telefoon: 0597 48 24 11
E-mail: lammechien.hut@gemeente-oldambt.nl

Ingevoerde plan gegevens

Heeft u een kaartlaag geraakt?

nee

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied?

Oldambt

Toetsvragen:

1) 1) Betreft het plan een m.e.r., structuurvisie, bestemmingsplan buitengebied, een conserverend bestemmingsplan stedelijk gebied of gaat het om een wijziging van de bestemming of functie, zonder fysieke aanpassing van het bestaande plan?
Antwoord: nee

Vervolgvragen:

2) Neemt in het plan het totale verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500 m2 in het landelijk gebied of met 150 m2 in het stedelijk gebied?
Antwoord: nee

3) Omvat het plan een afkoppeling van bestaand verhard oppervlak waarvan het hemelwater op een ander oppervlaktewater wordt geloosd dan waar voorheen de overstort van het gemengde stelsel op loosde?
Antwoord: nee

4) Wordt het afvalwater op een ander of nieuw overnamepunt aangeboden?
Antwoord: nee

5) Wil men voor het plan het waterpeil wijzigen?
Antwoord: nee

6) Omvat het plan een renovatie van rijkswegen en/of provinciale wegen?
Antwoord: nee

7) Worden in het plan wijzigingen in het oppervlaktewatersysteem aangebracht?
Antwoord: nee

De WaterToets 2014

BIJLAGE 5: QUICKSCAN FLORA FAUNA

Boerema & Van den Brink B.V.

juridisch en ecologisch adviseurs Natuur en Leefomgeving

terrein voormalige molenaarswoning
realisatie mestopslag
Hoofdweg 22
Het Waar - Nieuwolda

QUICK SCAN SOORTENBESCHERMING

Boerema & Van den Brink B.V., 24/6/2017

Boerema & van den Brink B.V.
juridisch en ecologisch adviseurs Natuur en Leefomgeving

QUICK SCAN
SOORTENBESCHERMING

terrein voormalige molenaarswoning
realisatie mestopslag
Hoofdweg 22
Het Waar - Nieuwolda

Opdrachtgever:
Agra-Matic B.V.
Postbus 396 6710 BJ Ede
Rubensstraat 175 6717 VE Ede

Uitgevoerd door:
Boerema & van den Brink B.V.
Hoofdstraat 43, 9973 PE Houwerzijl

tel: 0651066348
e-mail:info@Boerema-vdbrink.nl

Rapport: QSWnb 2017 AM1.D
Datum: 24 juni 2017

D.B. van den Brink, M.Sc.

VERANTWOORDING

De opdracht aan Boerema & Van den Brink b.v. omvat het uitvoeren van inventarisatie naar het mogelijk voorkomen van beschermde soorten op grond van de Wet Natuurbescherming in of nabij een perceel gelegen aan de Hoofdweg 22 te Het Waar - Nieuwolda.

Dit rapport is opgesteld als onafhankelijke toets, met inachtneming van de informatie die is aangeleverd door de opdrachtgever en de informatie inzake het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten in het plangebied, voor zover deze bekend zijn op het moment van onderzoek en rapportage. Het onderzoek is uitgevoerd met de grootste zorgvuldigheid. Het kan echter nooit worden uitgesloten dat op een ander tijdstip soorten zich op de locatie vestigen. Boerema & Van den Brink b.v. kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele (gevolg) schade als gevolg van later beschikbaar komende informatie of kennis.

De Wet Natuurbescherming heeft, naast soortbescherming, ook betrekking op gebiedsbescherming, alsmede de bescherming van houtopstanden. De opdracht strekt zich niet uit naar deze beide beschermingsregimes uit de Wet natuurbescherming. Derhalve zijn deze elementen niet in het onderzoek betrokken.

Vermenigvuldiging van deze uitgave is toegestaan ten behoeve van het verkrijgen van toestemmingen of ter aanvraag van besluiten van de overheid. In andere gevallen is vermenigvuldiging en/of openbaar maken van deze uitgave, of delen daarvan, door middel van druk, fotokopie, gedigitaliseerd of op welke ander wijze ook, niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en auteur. Boerema & Van den Brink B.V. is niet aansprakelijk voor directe of gevolgschade die voortvloeit uit toepassing van de conclusies, aanbevelingen en resultaten uit dit rapport en overige werkzaamheden. Opdrachtgever vrijwaart Boerema & Van den Brink B.V. in deze tevens voor aanspraken van derden. Aan de in het rapport opgenomen conclusies kunnen geen rechten worden ontleend.

Inhoudopgave

VERANTWOORDING 2

1. AANLEIDING EN VOORGESCHIEDENIS 4

1.1 QUICK SCAN VOORKOMEN VERSTORINGSGEVOELIGE SOORTEN 4
1.2 LOCATIE 5
1.3 BESCHRIJVING PLANGEBIED 5

2. WET NATUURBESCHERMING 7

2.1 DE WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING 7
2.2 VERORDENING NATUURBESCHERMING GRONINGEN 8

3. QUICK SCAN 9

3.1 DOEL EN FUNCTIE 9
3.2 VELDBEZOEKEN 9
3.3 WAARNEMINGEN 10

4. SAMENVATTENDE CONCLUSIES 12

BIJLAGE: BIJLAGE II VAN DE VERORDENING NATUURBESCHERMING GROINGEN 13

1. Aanleiding en voorgeschiedenis

1.1 Quick scan voorkomen verstoringsgevoelige soorten

De opdracht aan Boerema & Van den Brink b.v. omvat het uitvoeren van inventarisatie naar het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in of nabij een perceel gelegen aan de Hoofdweg 22 te Het Waar – Nieuwolda. Uit de door opdrachtgever aangeleverde informatie[1] blijkt dat op deze locatie tot voor kort een in verval geraakte molenaarswoning werd aangetroffen. De woning werd ontsloten via een ten zuidoosten hiervan gelegen halfverharding. Recent is besloten een mestbassin op deze locatie te realiseren. Ten behoeve van de realisatie van het mestbassin zijn reeds een aantal werkzaamheden uitgevoerd;

- de vervallen molenaarwoning is gesloopt,
- de opslag ter hoogte van de tuin en de huisweide is gerooid,
- de singel aan de noordoostkant van het perceel is sterk gedund. De struiklaag is grotendeels afgezet, het boombestand van deze singel is gedund.

Het bassin wordt gebruikt voor de opslag van mest die zal worden uitgereden op het ten noordwesten van het plangebied gelegen grasland. Het mestbassin is 20 x 45 meter groot. Het bassin is aansluitend aan het ten zuidwesten gelegen koeiepad gerealiseerd; Het bassin wordt conform de regels omzoomd door een hekwerk.

De bovenbeschreven maatregelen zijn reeds uitgevoerd. Het onderzoek (quick scan soortenbescherming) richt zich dan ook alleen op het vaststellen van de (eventuele) aanwezigheid van beschermde soorten in de huidige situatie (juni 2017). De resultaten daarvan zijn vastgelegd in hoofdstuk 3.
Door opdrachtgever is tevens aan Boerema & van den Brink B.V. gevraagd een oordeel te geven of de maatregelen zoals deze zijn opgenomen in het reeds opgesteld landschappelijk inpassingsplan bij (biotoops) eisen van de in het plangebied aanwezige (of te verwachten) flora en fauna. Dit zal worden behandeld in hoofdstuk 4 (conclusie en aanbevelingen).

[1] *Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt; Landschappelijke inpassing en Kwaliteitsbijdrage Mestbassin 'Hoofdweg 22' 9944EB Nieuwolda - PNR 9944EB6-130517 ongedateerd*

1.2 Locatie

Figuur 1 geeft het plangebied weer (rood omlijnd). De luchtfoto is van eerdere datum en geeft nog niet de huidige situatie (aangelegde mestopslag) weer.

Figuur 1 plangebied

1.3 Beschrijving plangebied

In de situatie juni 2017 wordt het grootste deel van het plangebied in beslag genomen door de mestopslag. Om deze mestopslag is een hekwerk geplaatst (Figuur 2).

Figuur 2 mestopslag met hekwerk

Aan de noord-westzijde van de mestopslag ligt een berg puin. Tevens staat hier een in ongebruik geraakt transformatorhuisje. Naast de puinberg staan een aantal (hogere) bomen en struiken. Opvallend is ook dat hier nog de goot aanwezig is waar vroeger de vijzel van de watermolen in moet hebben gelegen. De kruidenlaag ter plaatse bestaat uit algemene kruiden van akker en berm. Tevens een opvallend groot opschot van de invasieve exoot reuzenberenklauw (Figuren 3 en 4).

Figuur 3 Aangetroffen puinberg en voormalig transformatorhuis

Figuur 4 Opschot van reuzenberenklauw

De zuid-oostzijde van de mestopslag bevat minder bomen en wel enige struikopslag waaronder vlier.

2. Wet natuurbescherming

2.1 De Wet natuurbescherming - soortbescherming

De Wet Natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden. In de Wet Natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld, waarbij drie verschillende beschermingsregimes worden gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld;

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- Lid 1; het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;Lid 2; het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- Lid 3; het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- Lid 4; het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- Lid 5; het verbod bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (en verdrag van Bern en Bonn) (artikel 3.5 e.v.)

- Lid 1; Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of Bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- Lid 2; Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- Lid 3; Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Lid 4; Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- Lid 5; Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten (Artikel 3.10 e.v.) Lid 1; Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- Onderdeel a, in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- Onderdeel b, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- Onderdeel c, vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beperkt verbod op verstoring

Opzettelijk verstoring is op grond van de Wnb alleen nog verboden bij Habitatrichtlijnsoorten (zoals vleermuizen en de kamsalamander). Bij vogels (voor zover deze niet zijn opgenomen in één of meer van de hiervoor benoemde bijlagen van de Verdragen van Bern of Bonn) is het opzettelijk verstoren alleen verboden als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van een betreffende vogelsoort.
Bij nationaal beschermde soorten is opzettelijke verstoring niet verboden.

Verbod op beschadigen, vernielen van vaste verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of nesten
In algemene zin geldt voor alle soorten (alle drie de beschermingsregimes) dat het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of nesten (inclusief het wegnemen van eieren) verboden is. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat een zodanige verstoring van de diersoorten in of nabij deze verblijfplaatsen of nesten ook moet worden beschouwd als een handeling waardoor een verblijfplaats of nest kan worden verlaten en derhalve wordt beschadigd.

Met name in relatie tot deze quick scan zal dan ook vooral aandacht moeten worden besteed aan het al dan niet in de nabijheid voorkomende - en in gebruik zijnde - verblijfplaatsen of nesten.

2.2 Verordening natuurbescherming Groningen

Op grond van de Wet kunnen Provinciale staten middels een verordening eveneens vrijstellingen verlenen. Bij besluit van 14 december 2016 hebben Provinciale staten de Verordening natuurbescherming provincie Groningen vastgesteld[2].

Voor het beoogde initiatief is enkel het artikel 3.4 relevant.

Artikel 3.4 Vrijstelling onderhoud, beheer en werkzaamheden

1. *In afwijking van artikel 3.10, eerste lid, van de wet gelden de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten genoemd in bijlage II, mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met:*
a) *de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;*
b) *de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aanvaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;*
c) *de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;*
d) *bestendig gebruik.*
2. *De in het eerste lid bedoelde vrijstellingen gelden indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.*
3. *Gedeputeerde Staten wijzen de middelen aan waarmee gebruik mag worden gemaakt van de vrijstelling bedoeld in het eerste lid, voor zover het betreft vangen en doden als bedoeld in artikel3.25, eerste lid, van de wet.*

Samengevat volgt uit de Verordening van de provincie Groningen dat vrijstelling bestaat voor het doden of vangen, maar ook het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opgenomen in bijlage II van de verordening. In dit geval in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, inclusief het latere gebruik van het gebied. De bijlage II van de Verordening is voor de volledigheid ook als bijlage bij dit rapport opgenomen.

[2] Provinciaal Blad Nr 6952 d.d. 27 december 2016

3. Quick Scan

3.1 Doel en functie

Een quick scan soortenbescherming is een ecologisch onderzoek, vastgelegd in een rapportage waarin de (potentieel) in een plangebied voorkomende flora en fauna beschreven wordt. Tevens wordt bepaald in hoeverre door voorgenomen maatregelen of ingrepen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden kunnen worden.

Op basis van een aantal criteria wordt door een deskundig persoon bepaald of er een kans bestaat dat in het plangebied beschermde plant- of diersoorten voorkomen en of de voorgenomen ingreep of handelingen mogelijk kan (kunnen) leiden tot aantasting van deze beschermde dier- of plantsoorten.

Dit onderzoek heeft zich enkel gericht op het vaststellen van de situatie zoals deze werd aangetroffen in juni 2017. Daarnaast wordt – enkel op basis van desktop studie – een oordeel gevormd in hoeverre het plangebied voorafgaand aan de aanleg van de mestopslag – mogelijk verblijfplaats kan zijn geweest van soorten die in een dergelijke locatie (beoordeeld naar landschap en aanwezige biotopen in de omgeving) kunnen worden verwacht. Hiertoe is door opdrachtgever inzage gegeven in een bezwaarschrift van omwonenden welke is ingediend tegen een vergunningaanvraag voor het kappen van vier essen.

3.2 Veldbezoeken

Om een goed beeld van de situatie en een correcte beoordeling van (mogelijke) biotopen van beschermde diersoorten danwel (het bepalen van een kans op) het voorkomen ervan, wordt minimaal één veldbezoek uitgevoerd. In principe is één veldbezoek voldoende indien daarbij met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld dat het plangebied niet geschikt is als vestigingsplaats voor, of verblijfplaats is van (met name in de wet genoemde) beschermde soorten. Bij het veldbezoek wordt daarbij ook rekening gehouden met het seizoen waarin het bezoek plaatsvindt. Omdat tijdens de dagperiode geen beeld kan worden gekregen van het gebruik van het plangebied door de strikt beschermde vleermuizen, is er ook voor gekozen om de quick scan uit te breiden naar een nachtbezoek waarbij een oordeel wordt gevormd of en zo ja in welke omvang het plangebied, maar ook de aangrenzende percelen, worden gebruikt door vleermuizen als verblijfplaats of foerageergebied.

Ten behoeve van deze quick scan is het plangebied op 16 juni 2017 in de vroege ochtend bezocht door D.B. van den Brink, M.Sc. Gedurende dit bezoek is gezocht naar aanwezigheid of (aanduidingen van) verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Tevens is nagegaan in hoeverre het plangebied en de nabije omgeving actuele of potentiële waarden hebben. Daarnaast is gezocht naar andere aanduidingen van aanwezigheid van beschermde diersoorten. (graaf/voetsporen of anderszins).

Vervolgens is het plangebied op 23 juni nogmaals bezocht. Maar dan vanaf het moment van zonsondergang (ca 22:00 uur). Tijdens dit bezoek is met gebruikmaking van een vleermuisdetector bepaald of - en in welke mate - het plangebied wordt gebruikt door vleermuizen als foerageergebied of trekroute. Hierbij is ook de omgeving van het plangebied in ogenschouw genomen.

3.3 Waarnemingen

Flora
Tijdens de bezoeken is beoordeeld of in het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Zoals reeds uit de beschrijving van het plangebied volgt zijn alleen algemeen voorkomende planten aangetroffen van bermen en rijke gronden. Tevens is er veel opschot van de invasieve exoot reuzenberenklauw. Deze plantensoort verdringt andere plantensoorten. Geconcludeerd kan worden dat in het plangebied met zekerheid geen plantensoorten voorkomen welke zijn te beschouwen als beschermde soorten op grond van artikel 3.10 lid 1 c of 3.5 lid 5 van de Wnb voor.

Fauna
Vogels
Broed/vestigingsgevallen
Tijdens het veldbezoek is nagegaan of er, in het plangebied zelf en direct daar omheen, aanduidingen zijn van vestigingsplaatsen van en/of mogelijke broedplaatsen voor vogels.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen welke jaarrond bescherming genieten.

Wel zijn een beperkt aantal vogels waargenomen. Er zijn waarnemingen gedaan van houtduif, zwarte kraai en fitis. Daar echter het broedseizoen ten tijde van het veldbezoek grotendeels is afgelopen mag worden aangenomen dat niet alle vogelsoorten aanwezig zijn of niet aan de hand van zang kunnen worden opgemerkt.
In het bezwaar van de omwonenden tegen de kapvergunning van vier essen wordt gewag gemaakt van de aanwezigheid van struweelsoorten als kneu, putter, spotvogel, bosrietzanger en fitis. Gezien het landschap en de beschrijving van het plangebied voorafgaand aan de aanleg van de mestopslag, is het zeker aannemelijk dat een aantal van de genoemde vogelsoorten gebruik maakten van het plangebied om te broeden.
Dit geldt ook voor een soort als de witte kwikstaart. Deze werd in de nabije omgeving waargenomen. Het is niet uit te sluiten dat de witte kwikstaart het voormalige transformatorhuisje gebruikt als broedplaats. Zie verder hoofdstuk 4.

Zoogdieren

Vleermuizen
Tijdens de veldbezoeken is apart in de periode dat vleermuizen actief zijn (nachtperiode) middels het gebruik van een vleermuisdetector geïnventariseerd of en welke vleermuizen van het plangebied en de nabije omgeving gebruik maken.
Tijden het dagbezoek op 16 juni is gezocht naar locaties binnen het plangebied waar vleermuizen mogelijk een verblijfplaats hebben. Deze konden in het plangebied niet worden vastgesteld. Wel zou het in onbruik zijnde transformatiehuisje door bepaalde vleermuissoorten gebruikt kunnen worden als dagverblijf. Er konden (ook door de ontoegankelijkheid) echter geen aanduidingen worden gevonden dat dit ook daadwerkelijk aan de orde is. Ook de bomen in de aangrenzende houtwallen zijn te jong en beschikken niet over holtes of scheuren welke geschikt zijn als verblijfplaats. In hoeverre de voormalige molenaarswoning (voor de sloop) gebruikt werd als verblijfplaats van vleermuizen kan uiteraard niet meer worden vastgesteld.

Tijdens het nachtbezoek op 23 juni zijn waarnemingen gedaan van foeragerende laatvlieger. De laatvlieger (minimaal 2 exemplaren) gebruikte vooral de noord-oostelijke kant van het plangebied (boven het water) om te foerageren. Omdat er die avond een matig aantrekkende wind uit het zuid-westen waaide konden de vleermuizen alleen hier in de windluwte op nog vliegende insecten jagen. Het is wel aannemelijk dat de laatvliegers bij andere weersomstandigheden het gehele plangebied gebruiken om te foerageren.

Er zijn geen waarnemingen gedaan van soorten als gewone dwergvleermuis of ruige dwergvleermuis. Bij rustigere weersomstandigheden zullen deze soorten (zij het niet in grote aantallen) ook vanuit de omliggende bebouwingen en bosschages hier kunnen foerageren.
Hoewel dit deel van Groningen van belang is voor de tweekleurige vleermuis, zijn ten tijde van het veldbezoek geen waarnemingen gedaan.

Overige zoogdieren
Tijdens het bezoek is gezocht naar aanduidingen van het voorkomen van zoogdieren op het plangebied. Er zijn daarvan geen directe aanduidingen gevonden. Wel werd in de nabijheid een ree waargenomen. Het is niet onaannemelijk dat reeën het plangebied gebruiken als rustplaats. Verder mag worden aangenomen dat het plangebied en de omgeving wordt gebruikt door meer algemene zoogdiersoorten, waaronder egel, spitsmuizen, marterachtigen etc. Het is dan ook niet onaannemelijk dat de door de omwonenden benoemde bosspitsmuis in het plangebied voorkomt. Gezien de locatie is het wat minder aannemelijk dat het plangebied van belang is voor soorten als dwergmuis en rosse woelmuis. Uit de beoordeling van het gebied volgt dat het voor de zoogdiersoorten alleen zal gaan om soorten welke zijn benoemd in bijlage II van de Verordening natuurbescherming Groningen.

Reptielen en amfibieën
Gezien de situatie ter plaatse worden geen bijzondere reptielen of amfibieën in het plangebied verwacht. Tijdens het veldbezoek is wel het voorkomen van de groene kikker in de aangrenzende tocht vastgesteld.

Insecten
Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor insecten die op basis van de Wnb (strikt) worden beschermd. Verdere maatregelen of onderzoeken zijn niet nodig.

Vissen
Er is geen sprake van aantasting van enig oppervlaktewater. De realisatie van het mestbassin en overige ingrepen hebben geen invloed op vissoorten. Onderzoek naar vissen is dan ook niet aan de orde. Verdere maatregelen of onderzoeken zijn niet nodig.

Overige soortgroepen
Beschermde soorten uit de overige soortgroepen zijn dusdanig zeldzaam en komen doorgaans in dusdanig specifieke biotopen voor welke geheel ontbreken binnen het plangebied. Dit maakt het plangebied ongeschikt als leefgebied van specifieke soorten uit de 'overige soortgroepen'.

4. Samenvattende conclusies

In deze quick scan is geïnventariseerd of vanuit de Wet natuurbescherming beperkingen aanwezig kunnen zijn voor het voorgenomen gebruik van het perceel van de voormalige molenaarswoning (nu in gebruik als mestopslag) aan de Hoofdweg 22 Het Waar - Nieuwolda.

Voor de soortgroep 'vogels' is vastgesteld dat er in en in directe nabijheid van het plangebied geen nesten aanwezig zijn welke het gehele jaar door beschermd zijn.

Het is aannemelijk dat met name meer algemene zangvogels in het plangebied tot broeden komen, of het gebied voorafgaand aan de ingrepen als zodanig hebben gebruikt. Om welke soorten het exact gaat is niet met volledige zekerheid vast te stellen. Soorten als fitis, tjiftjaf, putter, bosrietzanger zullen hier zeker gebroed kunnen hebben. Het landschappelijk inpassingsplan en het daarin opgenomen beplantingsplan voorziet er in dat voor deze soorten voldoende dekking en geschikte broedplaatsen terugkomen. Het gaat dan vooral om de aanplant van voldoende (dicht) struikgewas, afgewisseld met een hogere bomenlaag. Om voldoende geschikt broedgebied voor vogelsoorten – en met name de kleinere zangvogels – te realiseren is het van belang dat ook de struikenlaag door beheer zo compact mogelijk wordt gehouden.

Verder bleek tijdens het veldbezoek dat in de omgeving witte kwikstaart voorkomt. Deze vogelsoorten kunnen het voormalige transformatorhuisje gebruiken als broedplaats. Dit huisje kan met enige voorzieningen (invliegopeningen en dichtmaken deur) ook dienst doen als nestellocatie voor vogelsoorten als de witte kwikstaart of andere holenbroedende vogels. Zie ook hieronder het advies met betrekking tot vleermuizen.

De (verwachte) aanwezigheid van een aantal zoogdiersoorten gaat allen om soorten die vallen onder het beschermingsregime van artikel 3.10 van de Wnb, en waarvoor op grond van artikel 3.4 van de Verordening natuurbescherming Groningen een vrijstelling geldt.

Het plangebied is van belang voor foeragerende vleermuizen. Herstel van de bomenrij tussen de nu nog aanwezige restanten van de bosschages zal dan ook leiden tot een verbetering van de foerageermogelijkheden voor vleermuizen.
Het aangetroffen transformatorhuisje kan daarbij met enige ingrepen worden omgevormd tot een interessante verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen zoals de laatvlieger of (mogelijk) ook de tweekleurige vleermuis.

Voor de overige soortgroepen 'flora', 'insecten', 'reptielen', 'amfibieën' , 'vissen' en 'overige soortgroepen' zijn er geen belemmeringen.

In algemene zin kan worden gesteld dat herstel van de bomen- en struikenrij aan de noord-oostzijde (als beschreven in het landschapsplan) de ecologische waarde van het plangebied (ten opzichte van de huidige situatie) zal versterken. Wel zal in de eerste jaren goed beheer moeten plaatsvinden. Niet alleen om de struiklaag te kunnen omvormen tot goede broedgelegenheid. Ook om de aanwezige woekering van reuzenberenklauw een halt toe te roepen.
Ook het transformatorhuisje bevat kansen om het gebiedje een ecologische meerwaarde te geven. Het is niet bekend of de aangetroffen puinberg moet worden verwijderd. Indien deze blijft liggen zal deze in de toekomst ook zeker een interessante verblijfplaats kunnen worden voor soorten die nu nog niet in het plangebied voorkomen.

Bijlage: bijlage II van de Verordening natuurbescherming Groingen

provincie groningen

Bijlage II, behorende bij artikel 3.3 en 3.4

Zoogdieren	
Aardmuis	*Microtus agrestis*
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*
Bunzing	*Mustela putorius*
Dwergmuis	*Micromys minutus*
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*
Egel	*Erinaceus europaeus*
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*
Haas	*Lepus europeus*
Hermelijn	*Mustela erminea*
Huisspitsmuis	*Crocidura russula*
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*
Ondergrondse woelmuis	*Pitymys subterraneus*
Ree	*Capreolus capreolus*
Rosse woelmuis	*Clethrionomys glareolus*
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*
Veldmuis	*Microtus arvalis*
Vos	*Vulpes vulpes*
Wezel	*Mustela nivalis*
Woelrat	*Arvicola terrestris*
Amfibieën	
Bruine kikker	*Rana temporaria*
Gewone pad	*Bufo bufo*
Kleine watersalamander	*Triturus vulgaris*
Meerkikker	*Rana ridibunda*
Middelste groene kikker	*Rana esculenta*

BIJLAGE 6: LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN

LIGGING

Het plangebied is gesitueerd in het plaatselijk als de Dellen bekende gebied ten noordwesten van het bebouwingslint 't Waar'. Het plangebied wordt aan de noordwestkant en de noordoostkant begrensd door een waterschapssloot. Zie de markeringen in de uitsnede van de topografische kaart hieronder en de luchtfoto rechts.

plangebied

waterschapssloot ***bebouwingslint***

plangebied

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

HISTORIE & CONTEXT 1864

De landschappelijke context is te kenschetsen als een oudere dollardpolder. In 1864 werd een mengeling van akkerland en grasland op de lichte tot zware zeeklei in de landschappelijke context van het plangebied aangetroffen. Het gehucht het Waar (het huidige bebouwingslint) toonde in 1864 al de anno 2017 in het veld aangetroffen kenmerkende structuur.

molens
In het plangebied werd een windmolen gekarteerd; deze maakte deel uit van een groep van 3 windmolens die van betekenis waren voor de ontwatering van de ten noordwesten van t Waar elegen polder.

openheid
Kenmerkend zijn voor context zijn de openheid en het voorkomen van langgerekte percelen. De geschiedenis hiervan voert terug op de ontginning; het was in de 18e eeuw toegestaan dat iemand een perceel verlengde door aanliggende gronden te ontginnen. Zie de uitsnede van de topkaart uit 1867 hieronder en de projectie in de luchtfoto rechts.

uitsnede topkaart 1867

langgerekte percelen met bouwland, gras- en hooiland ***de watermolens***

uitsnede topkaart 1867; de reeds duidelijk geprofileerde lintbebouwing van gehucht t Waar

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

HISTORISCHE SCHETS

De kleinschalige percelering werd gehandhaafd tot in de periode na de 2e Wereldoorlog. In de periode na de 2e wereldoorlog werd een dijk ten behoeve van een spoorverbinding van Delfzijl naar Zuidbroek gerealiseerd. In de tachtiger jaren werd een ruilverkaveling doorgevoerd en werd deze onbenutte dijk geruimd. De kleinschalige percelering maakte vervolgens plaats voor een royale blokverkaveling. Het verloop van de ontwateringssloot werd aangepast.

Molenaarswoning
De karteringen van 1936 en 1962 tonen twee kleinere bebouwingen in het plangebied; de molenaarswoning en een bijgebouw. In 1982 werd naast de molen een langgerekter gebouw gekarteerd; het is aannemelijk dat de molenaarswoning en het bijgebouw in de wederopbouwtijd is herbouwd.

Verval
De oorspronkelijke molen werd in de loop van de jaren tachtig in het kader van de doorgevoerde ruilverkaveling naar elders verplaatst. De molenaarswoning werd aan zijn lot overgelaten en raakte gaandeweg in verval. De omgeving van de woning, het voormalig erf van de molen en de woning werd aan zijn lot overgelaten. Zie de uitsnedes van de topografische kaarten rechts.

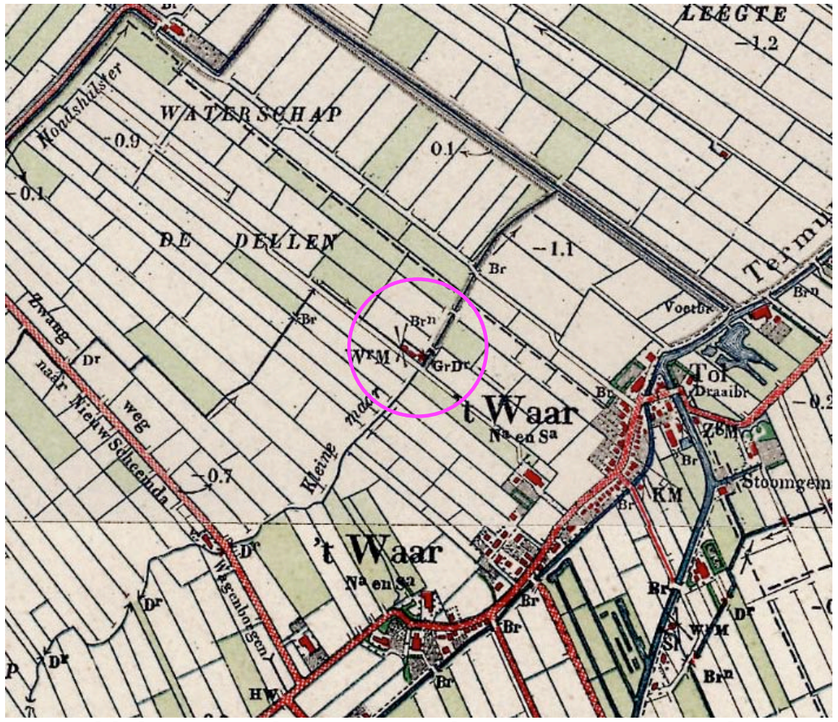

1936 kleine percelen, twee gebouwen en een molen

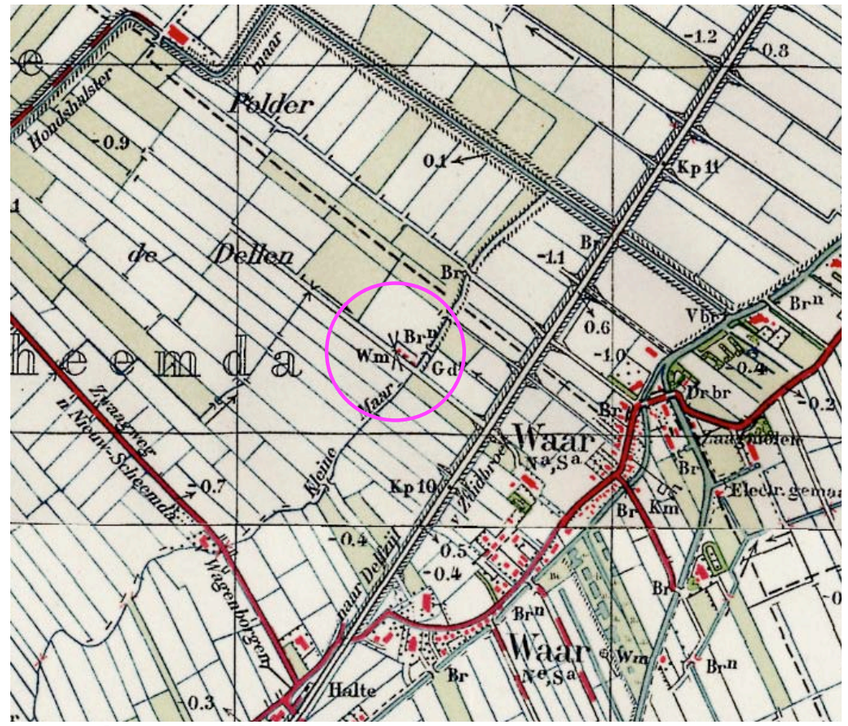

1962 de spoordijk

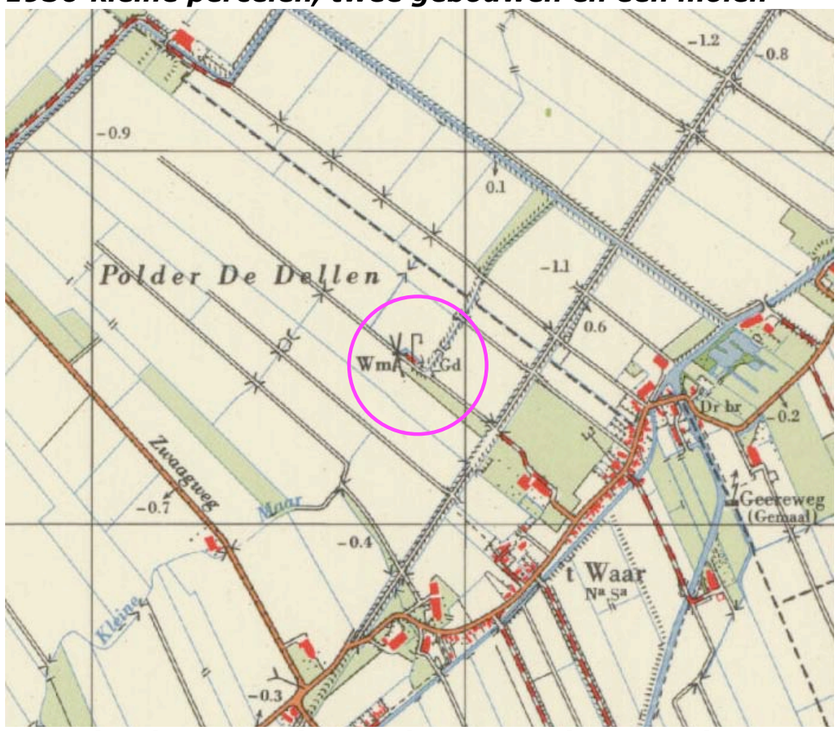

1982 bredere percelen, molen en een langer gebouw

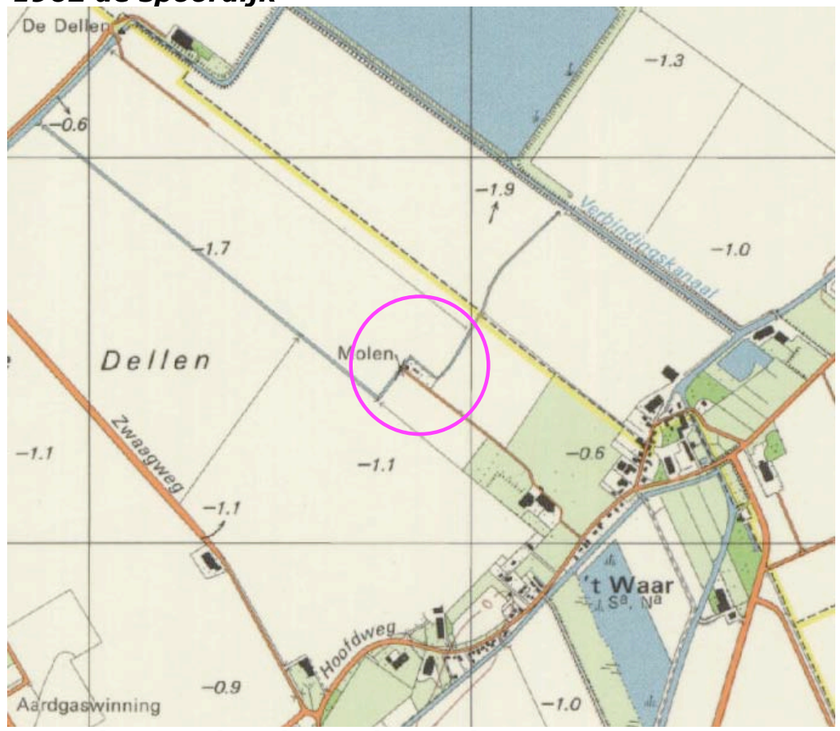

1997 in verval verkerende woning

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

RUIMTELIJK KADER

Het plangebied is solitair gesitueerd. Het is wordt omgeven door open ruimte. Deze ruimte wordt aan de zuidoostkant begrensd door de bebouwing en beplanting van de lintbebouwing. In noordwestelijke richting lijkt de de ruimte schier eindeloos diep. De diepte wordt gedramatiseerd door solitair in de open ruimte gelegen bewoonde erven met bebouwing en beplanting ten noordwesten en zuidwesten van het plangebied. Het uimtelijk kader wordt anno 2017 gevormd door;

a de uit beplanting en bebouwing bestaande verdichtingen van het bebouwingslint t Waar,

b de uit een bebouwing en beplanting bestaande verdichtingen van de ten noordwesten en zuidwesten gelegen bewoonde buurerven,

Zie de markeringen in de luchtfoto rechts.

Vanaf t lint en de context

Betreffende de ruimtelijke beleving kan een onderscheid worden gemaakt tussen twee schaalniveau's:

a) de beleving in doorkijken vanaf het besloten bebouwingslint.

b) de beleving vanaf wegen in de open ruimtelijke context.

a de bebouwingen en beplanting van het bebouwingslint vormen een begrenzing van de open ruimte

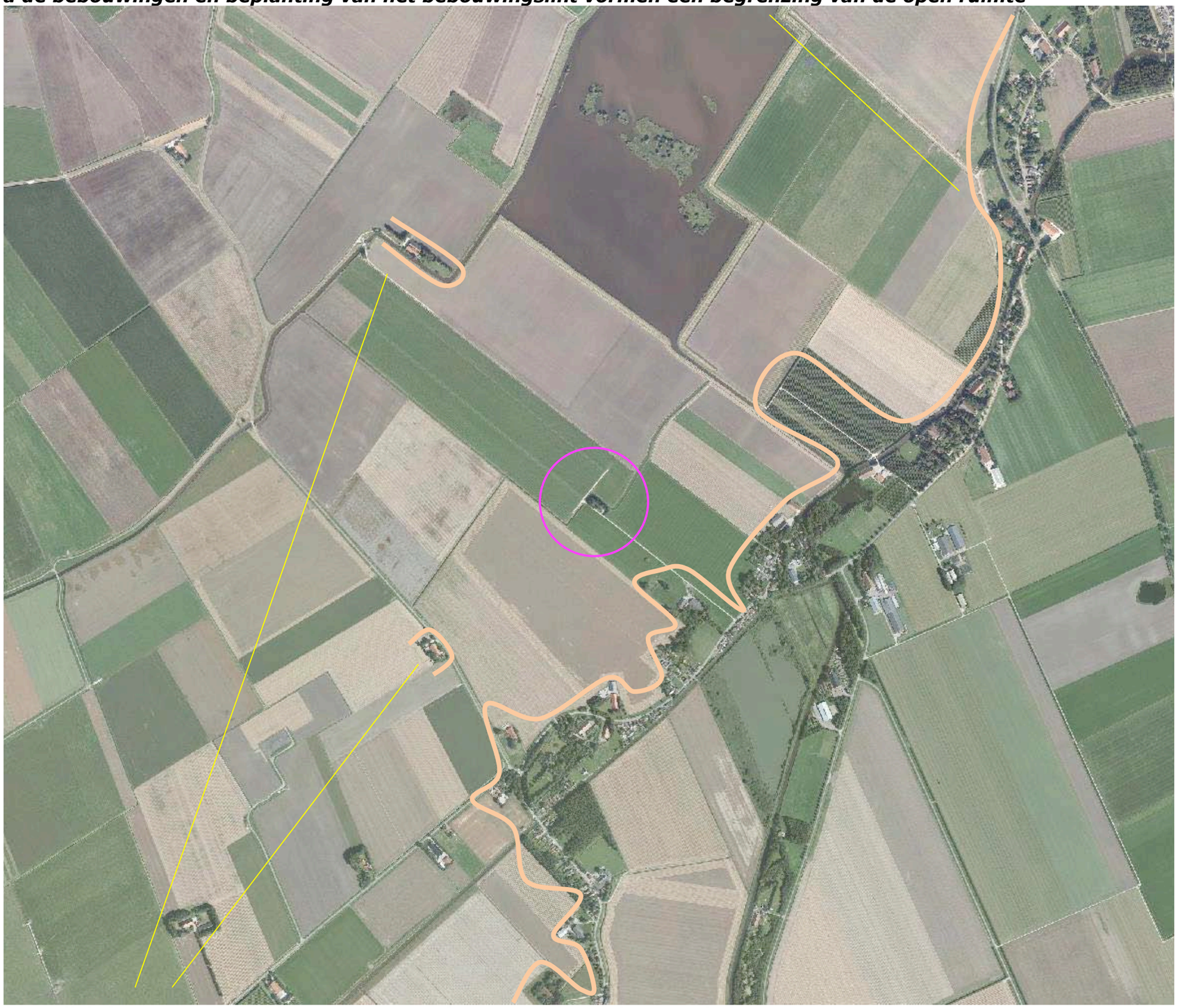

b verdichtingen op ten zuidwesten en noordwesten gelegen bewoonde buurerven

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

3D-BELEVING - VANAF T LINT

Komend over de Hoofdweg uit het zuiden toont zich het plangebied in een drietal doorkijken als een maat en schaal aan het uitzicht toevoegend ruimtelijke element in de uitzichten op de open ruimte. Zie de foto's rechts en de markering in de luchtfoto hieronder.

standplaats fotograaf

a) vanaf de bocht in de Hoofdweg ten zuiden van het plangebied

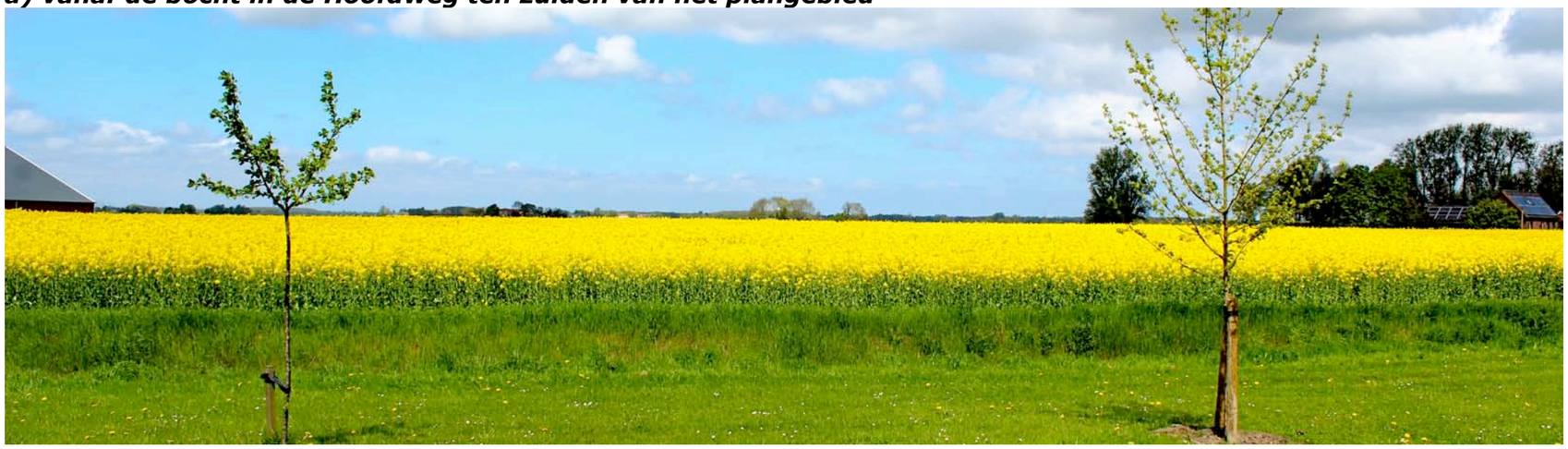

b) vanaf een 'onderbrekening' in de lintbebouwing langs de Hoofdweg ten zuidoosten van het plangebied

c) vanaf de Hoofdweg ter hoogte van het plangebied

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

3D-BELEVING - VANAF DE CONTEXT

Het plangebied kan uit de context vanaf de ten zuidwesten gelegen Zwaagweg, de ten noordwesten gelegen weg naar het gemaal de Dellen, de ten noordoosten gelegen Westerse Leegteweg en het ten noordoosten gelegen fietspad "Everts Loantjes" worden waargenomen.
In de uitzichten vanaf de ten noordwesten gelegen weg naar het gemaal en vanaf de Westerse Leegteweg is de afstand tot het plangebied dermate groot dat het ook op heldere dagen in visueel opzicht versmelt met het achterliggende decor (bebouwingslint of verdichtingen).
In het zicht vanaf de ten zuidwesten gelegen weg de Zwaag profileert zich het plangebied in beperkte mate ten opzichte van het decor.
Vanaf het relatief nabij gelegen fietspad Everts Loantje vormt het plangebied duidelijk een zich van het decor losmakende ruimtelijk element wat maat en schaal aan het uitzicht toe voegt.
Zie de foto's rechts en de markering in de luchtfoto hieronder.

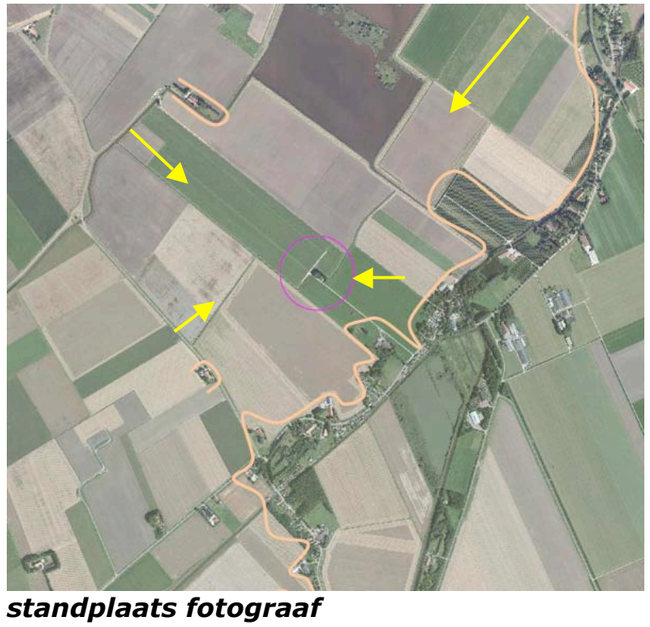

standplaats fotograaf

a) vanaf de ten zuidwesten gelegen weg de Zwaag; het plangebied profileert zich in geringe mate tov het decor

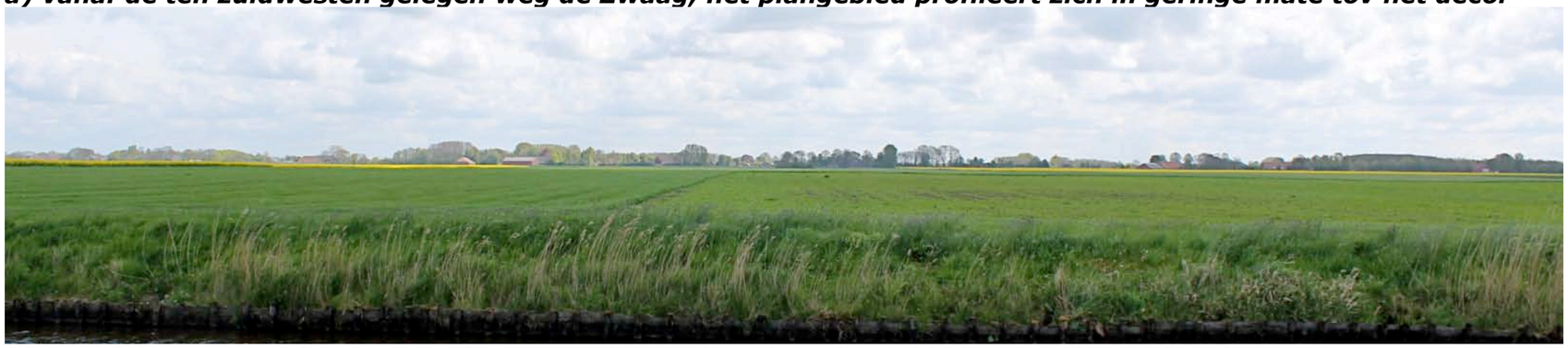

b) vanaf de onverharde weg naar het gemaal de Dellen; het plangebied versmelt met het decor

c) vanaf het begin van het Everts Loantje; het plangebied voegt maat en schaal aan het uitzicht toe

d) vanaf de ten noordoosten gelegen Westerse Leegteweg; het plangebeid gaat op in het decor

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

PLANOLOGISCH KADER

Het plangebied werd aan het begin van de 21ste eeuw niet als een erf met bebouwing en een bijbehorende betekenis, maar als agrarisch gebied met waarden, in het bestemmingsplan gerangschikt. Het werd niet als bosje of groenelement gerangschikt. Zie de uitsnedes hieronder en rechts; bron Ruimtelijke Plannen.

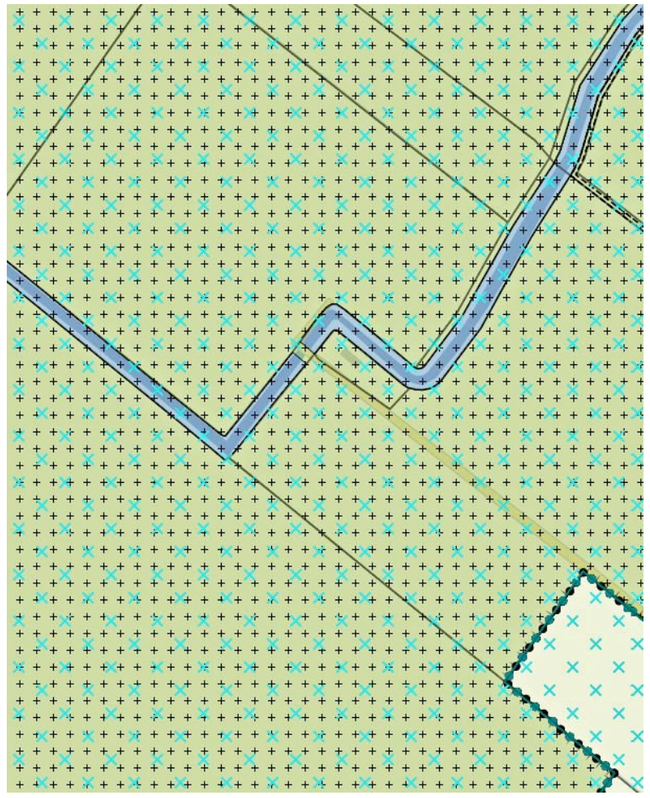

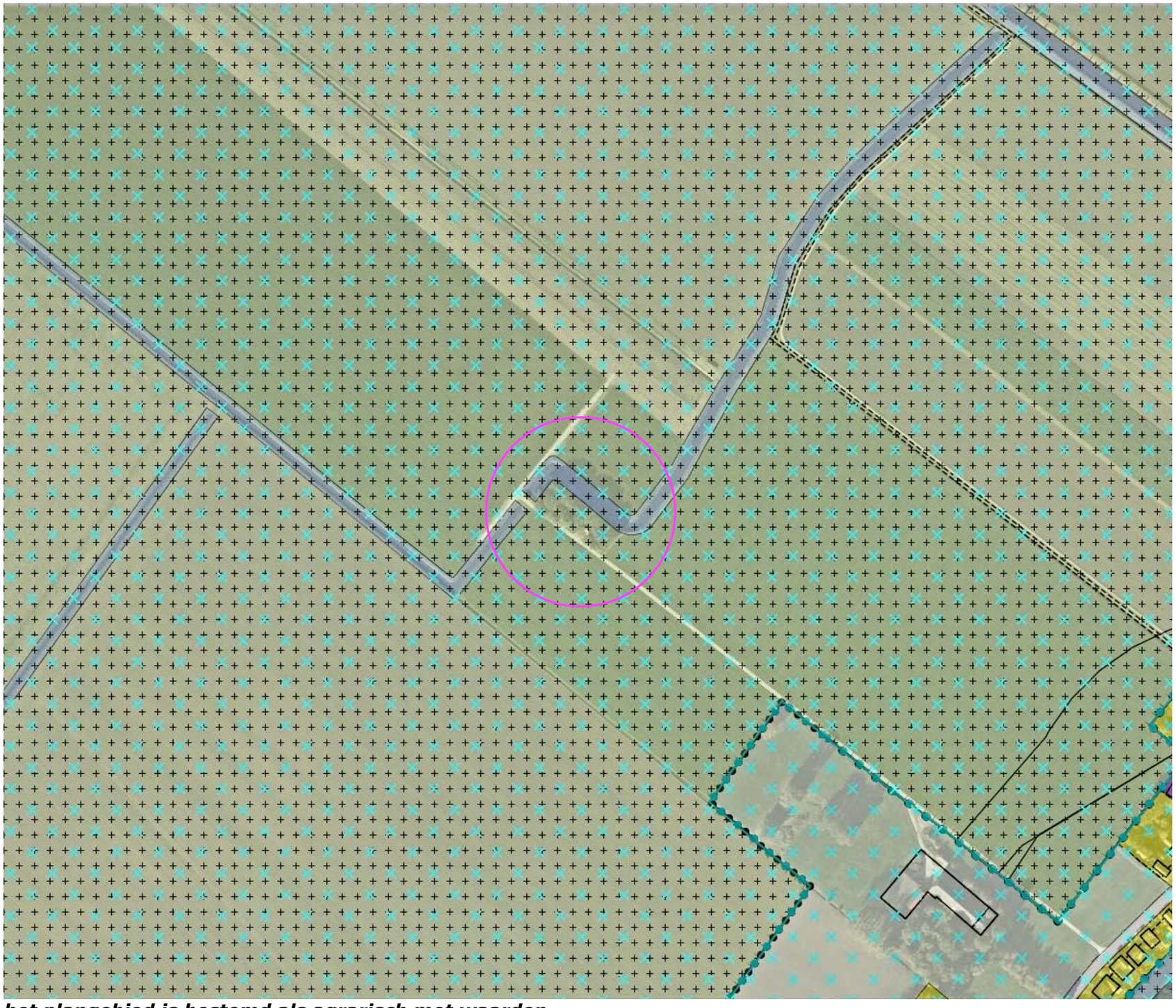

het plangebied is bestemd als agrarisch met waarden

SITUATIE - KADASTRAAL – 1:1000

Het plangebied omvat perceel 73, gelegen in de sectie M van de kadastrale gemeente Scheemda. Zie de aanduiding in de luchtfoto rechts. Bron PDOKviewer.

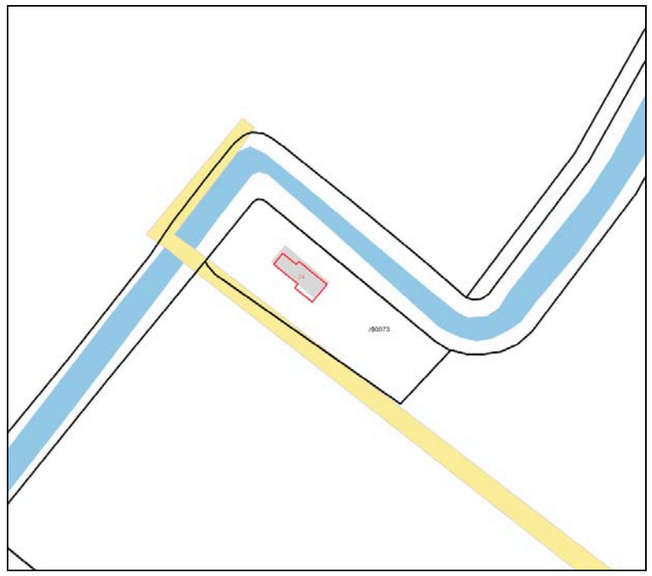

kadastraal overzicht

plangebied kadastraal

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

UITGANGSSITUATIE - BEBOUWING

In het plangebied werd tot voor kort de in verval geraakte molenaarswoning aangetroffen. De woning werd ontsloten via een ten zuidoosten hiervan gelegen halfverharding. vervallen woning aangetroffen. Zie de markeringen in de luchtfoto rechts.

vervallen woning ***ontsluiting via halfverharding***

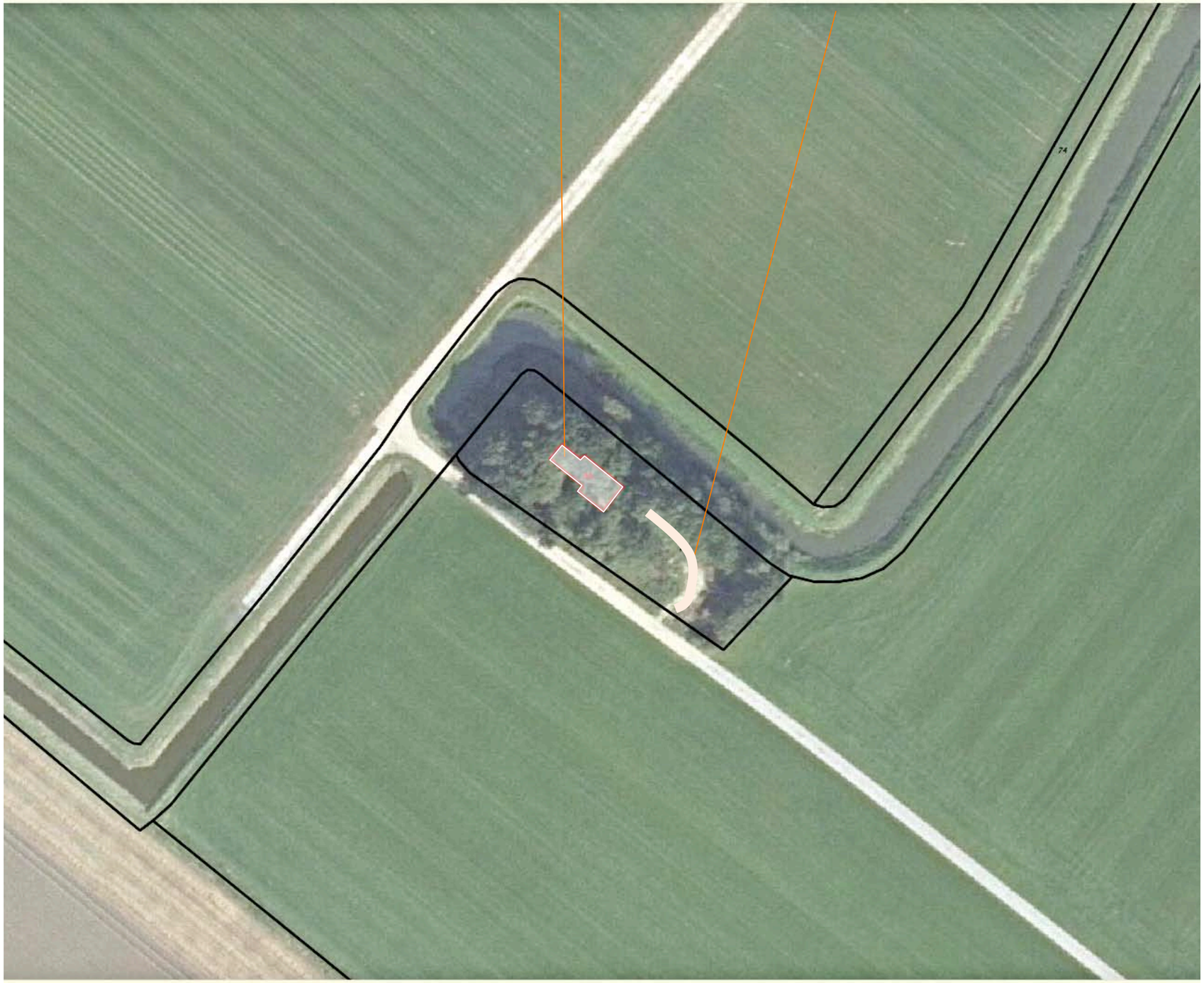

UITGANGSSITUATIE - BEPLANTING

Het in de uitgangssituatie aangetroffen opgaande groen is aan de hand van de luchtfoto rechts en veldopnames als volgt te zoneren:
a) De restanten van de oorspronkelijke erfbeplanting bestaande uit een bosje aan de noordwestkant, een windsingel aan de noordoostkantwest en een bomenrij aan de zuidoostkant.
b) De met spontane opslag overgroeide tuin en moetuin ten zuidwesten en zuidoosten van de voormalige woning.

Conditie
Het gebrek aan beheer leverde een ontwikkeling op die naar een soortenarme situatie. Het boombestand wordt gedomineerd door de Es, de struiklaag door vlierbessen of struikwilgen. Op zeeklei gangbare soorten als Kardinaalsmuts, Kornoelje, Hazelaar of Els konden weinig aangetroffen.

Betekenis ecologisch
De opgaande beplanting in het plangebied is door zijn situering als "eiland in de ruimte" en de nabijheid van de watergang tot op zekere hoogte van betekenis als refugium voor flora en fauna.

oorspronkelijk erfbeplanting bestaande uit een bosje en windsingels

spontane opslag ter hoogte van de tuin en moestuin

REALISATIE MESTBASSIN

Recent is besloten een mestbassin in het plangebied te realiseren. Het bassin wordt gebruikt om mest op te slaan die zal worden uitgereden op het ten noordwesten van het plangebied gelegen grasland. Het bassin wordt benut voor de opslag van mest van het bedrijf gelegen aan de hoofdweg 6.

Extra werk + ruimtelijk voordeel
Het overbrengen van de mest van het bedrijf naar het bassin vergt manuren maar levert in ruimtelijke zin voordelen op:
a) Het benutten van het plangebied impliceert dat reeds geclaimde grond wordt benut en geen nieuwe volwaardig agrarisch te benutten grond in een ruimtelijk veel sterk geexponeerde situatie ter hoogte van het hoofderf gelegen aan het landschap hoeft te worden ontrokken.
b) Realisatie in het plangebied betekent dat een ruime afstand tot de bebouwingen van het gehucht t Waar kan worden aangehouden.
c) De landschappelijke inpassing is reeds voor een groot deel aanwezig en per direct ruimtelijk effectief; op een op 'nieuwe' grond te realiseren inpassing moet meestal enige tijd worden gewacht.

ruimtelijk sterk geexponeerd

SLOPEN & ROOIEN

Het mestbassin is 20 x 45 meter groot. Het bassin is aansluitend aan het ten zuidwesten gelegen koeiepad gerealiseerd; hierdoor kon zoveel mogelijk van de beplanting aan de noordoostkant van het plangebied worden behouden. Het bassin wordt conform de regels omzoomd door een hekwerk.

uitgevoerd
Ten behoeve van de realisatie van het mestbassin zijn de navolgende werkzaamheden uitgevoerd:
a) de vervallen molenaarwoning is gesloopt,
b) de spontane opslag ter hoogte van de tuin en de huisweide is gerooid,
c) het achterstallig onderhoud van de singel aan de noordoostkant is uitgevoerd; de struiklaag van is grotendeels afgezet, het boombestand van deze singel is gedund.

bomen gerooid
Bij de het dunnen van de bomen in de wind singel aan de noordoostkant zijn helaas verhoudingsgewijs veel bomen gerooid. Enkele Essen en Elzen hadden waarschijnlijk kunnen worden behouden.

Gerealiseerd bassin

a) slopen woning ***b) rooien opslag*** ***c) inlopen achterstallig onderhoud***

EFFECTEN

Naast de beschreven positief te waarderen effecten (geen nieuwe grond claimen om het bassin elders op een geexponeerde plek, dichterbij het lint te realiseren) zijn twee negatief te waarderen effecten te constateren:
1) Het plangebied werd voorheen niet als oude bewoningsplaats maar als een bosje waargenomen; door het uitvoeren van het achterstallig onderhoud aan de windsingel aan de noordoostkant en het rooien van de spontane opslag in de tuin en de moestuin is het 'bosje' ogenschijnlijk uiteengevallen in twee plukken beplanting. Dit uiteenvallen wordt niet of nauwelijks waargenomen vanaf het ten zuidoosten gelegen bebouwingslint of de ten noordwesten gelegen weg naar het gemaal, maar wel vanaf de ten zuidwesten gelegen Zwaagweg en met name vanaf het ten noordoosten gelegen fietspad. Alhoewel het vermeende bosje in feite geen bosje is, is het begrijpelijk dat het uiteenvallen van de schaars aanwezige opgaande beplanting als een negatieve ontwikkeling door gebruikers van het fietspad wordt gewaardeerd.
2) Het uitvoeren van het achterstallig onderhoud en het rooien van de spontane opslag heeft de betekenis die het plangebied als refugium heeft voor flora en fauna gereduceerd.

1 (tijdelijk) uiteenvallen in twee delen

2 minder ruimte als refugium beschikbaar

MAATREGELEN - INPASSING

Het bassin wordt aan de noordwestkant en de zuidoostkant in feite reeds stevig in het landschap verankerd. Aan de noordoostkant den de zuidoostkant laat de inpassing te wensen over. Op grond hiervan wordt voorgegesteld:
a) De inpasssing aan de noordoostkant te verbeteren door de als gevolg van doorgeschoten onderhoud sterk gereduceerde windsingel te revitaliseren middels de aanplant van een rij bomen en struikvormers.
b) De taluds van het mestbassin aan de alle zijden, conform de richtlijnen van de gemeente) te bekleden met graszoden zodat het bassin niet als zodanig zal worden waargenomen in het bladloze deel van het seizoen.
c) De aanwezige beplanting aan de noordwestkant en zuidoostkant in kwalitatieve zin te versterken door de aanplant van struikvormers; hierdoor kan de soortenrijkdom en daarmee de ecologische betekenis van deze aanwezige beplanting sterk worden verbeterd.

a) bomen en struikvormers toevoegen ***b) taluds rondom bekleden met graszoden***

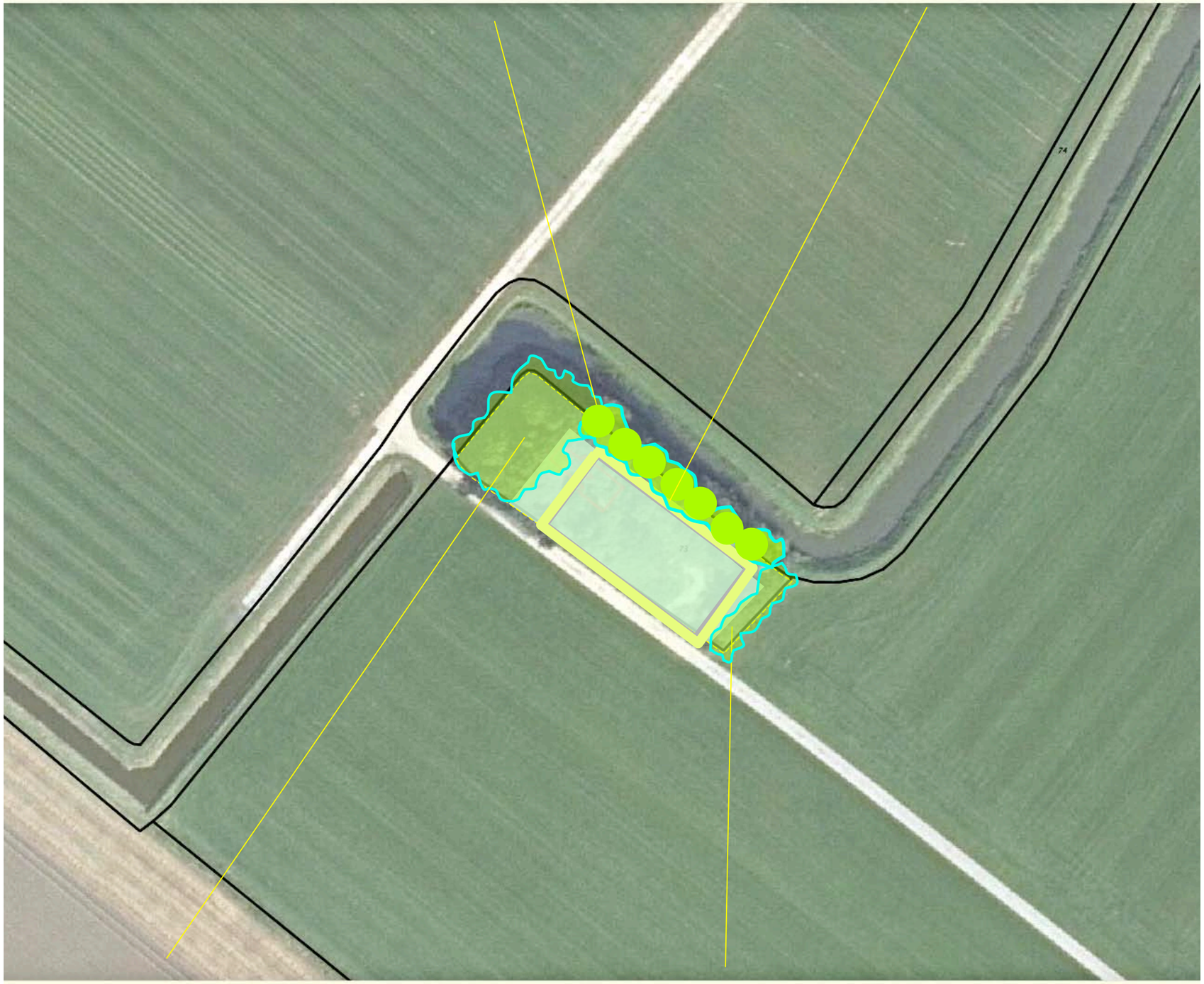

c) kwaliteit en ecologische betekenis verhogen door struikvormers toe te voegen

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

MAATREGELEN: COMPENSATIE

Betreffende de te constateren reductie van de betekenis als refugium (door het uitvoeren van het achterstallig onderhoud en het rooien van de spontane opslag) wordt voorgesteld de "uitholling" van het plangebied te compenseren middels de aanleg van een natuurgerichte opgaande beplanting aan de zuidoostkant van het plangebied.

herstel betekenis als refugium door aanplant extra opgaande beplanting aan de zuidoostkant

BEPLANTINGSPLAN

Het beplantingsplan omvat op grond van het voorafgaande de aanplant van:
S1 struikvormers om de ondergroei van de aanwezige beplantingselementen te verbeteren,
B1 een rij bomen bestaande uit zwarte Populier en Es.
S1 een bosje om de betekenis als refugium te herstellen en versterken.
Zie de plantlijst op de volgende pagina.

Talud
Het talud aan de zuidwestkant van het mestbassin is te bekleden met graszodes: element G1.

S1 struikvormers toevoegen in de bestaande beplanting ***B1 Zwarte Populier en Elzen***

G1 graszodes op het talud ***S2 bosje***

PLANTLIJST

Aan te planten soorten en aantallen, de omvang bij aanplant en plantverbanden zijn vastgelegd in de lijst rechts.

Code		**S1**	**B1**	**S2**
Omvang bij aanplant		**80/100**	**16/18**	**16/18**
Plantverband		**ntb**	**nvt**	**150x150**
Omvang van het element		**600 m2**	**7 st**	**500 m2**
Acer campestre	veldesdoorn			
Acer pseudoplatanus	esdoorn			
Aesculus hippocastanum	paardekastanje			
Alnus glutinosa	zwarte els	25		25
Alnus incana	witte els			
Amelanchier lamarckii	drents krenteboompje			
Betula pendula	ruwe berk			
Betula pubescens	zachte berk			
Carpinus betulus	haagbeuk			
Castanea sativa	tamme kastanje			
Cornus mas	kornoelje, gele			
Cornus sanguinea	kornoelje, rode			
Corylus avellana	hazelaar			25
Crateagus monogyna	meidoorn	25		25
Euonymus europaeus	kardinaalsmuts	25		25
Fagus sylvatica	gewone beuk			
Fraxinus excelsior	es		4	20
Juglans regia	okkernoot			
Ligustrum vulgare	liguster			
Ilex aquifolium	hulst			
Populus nigra	zwarte populier		3	25
Populus tremula	ratepopulier			
Populus trichocarpa	balsempopulier			
Prunus avium	zoete kers			
Prunus padus	vogelkers			
Prunus spinosa	sleedoorn			
Quercus petraea	wintereik			
Quercus robur	zomereik			
Rhamnus catharticus	wegedoorn			
Rhamnus frangula	vuilboom			
Robinia pseudoacacia	acacia			
Rosa canina	hondsroos			
Rosa rubiginosa	egelantier roos			
Sambucus nigra	gewone vlier			
Salix alba	schietwilg			
Salix aurita	geoorde wilg			25
Salix caprea	boswilg			
Salix cinerea	grauwe wilg			
Salix fragilis	kraakwilg	25		25
Sorbus aucuparia	lijsterbes			
Tilia cordata	winterlinde			
Tilia platyphyllos	zomerlinde			
Viburnum opulus		25		25
Totaal		150	7	5

BIJLAGE 7 WATERVERGUNNING

WATERSCHAP
Hunze en Aa's

Agra-Matic BV
De heer B. Dijkgraaf
Postbus 396
6710 BJ EDE GLD

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel 0598-693800
Fax 0598-693893
www.hunzeenaas.nl

Uw brief	30 juni 2017	**Datum**	17 juli 2017
Ons kenmerk	Z05428/17-010539	**Behandeld door**	Jan Copinga
Onderwerp	watervergunning HAS2017_Z05428	**Doorkiesnummer**	0598-693273

Geachte heer Dijkgraaf,

U heeft namens Melkveebedrijf de Waarhoek een aanvraag om een watervergunning op grond van de Keur bij ons ingediend. De aanvraag betreft het legaliseren van een mestbassin binnen de beschermingszone van een hoofdwatergang te 't Waar. Wij hebben de watervergunning verleend waarvan u hierbij een afschrift aantreft. In de watervergunning staan voorschriften voor o.a. de bescherming van de waterhuishouding en waterstaatswerken. Daarnaast maken wij u er op attent dat door de activiteiten de waterkwaliteit niet nadelig mag worden beïnvloed.

De uitvoering van de werken in de watervergunning is voor u van belang. Volledigheidshalve delen wij u mee dat deze watervergunning is gezonden aan Melkveebedrijf de Waarhoek.

Bezwaar maken
Wij maken de watervergunning bekend op onze website www.hunzeenaas.nl onder het kopje Actueel/Bekendmakingen/Watervergunningen van 21 juli 2017 tot en met 1 september 2017. In deze periode kunnen u en andere belanghebbenden bij ons bezwaar maken tegen de watervergunning. Op onze website bij Watervergunningen vindt u de brochure "Bezwaar en beroep" met meer informatie.

Voor informatie kunt u op werkdagen tussen 12.00 en 16.00 uur contact opnemen met bovengenoemde behandelaar.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur,

Jan van der Laan
Hoofd Veiligheid en Voldoende Water

Bijlage(n): - afschrift watervergunning HAS2017_Z05428

WATERSCHAP
Hunze en Aa's

WATERVERGUNNING OP BASIS VAN DE KEUR

1. Aanhef

Het dagelijks bestuur van het waterschap Hunze en Aa's heeft op 3 juli 2017 een aanvraag watervergunning ontvangen van Melkveebedrijf de Waarhoek, Hoofdweg West 6, 9944 EB te NIEUWOLDA . Het betreft een aanvraag op grond van de Keur en als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet (Wtw) voor het verrichten van handelingen in een watersysteem.

De aanvraag is namens Melkveebedrijf de Waarhoek ingediend door Agra-Matic BV te Ede Gld.

2. Beoordeling aanvraag

Tegen het verlenen van de vergunning bestaat geen bezwaar, mits aan de algemene- en bijzondere voorschriften wordt voldaan.

Uitgangspunten voor het gebruik van waterstaatswerken in beheer bij het waterschap zijn verwoord in de volgende verordening of beleidsregel(s):

- De Keur 2010

Bij de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende overwegingen gemaakt:

- de aan deze vergunning verbonden voorschriften zijn voldoende om de doelstellingen genoemd in artikel 2.1. van de Waterwet te waarborgen.
- overwegende dat de werken reeds zijn gerealiseerd en deze watervergunning dient ter legalisering van deze werken.
- overwegende dat het onderhoud aan de hoofdwatergang altijd via de overzijde van het aangelegde mestbassin is uitgevoerd.

3. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, de Keur van het waterschap Hunze en Aa's 2010 en de Algemene wet bestuursrecht besluit het dagelijks bestuur als volgt:

I. Aan Melkveebedrijf de Waarhoek, Hoofdweg West 6 te NIEUWOLDA vergunning te verlenen voor het legaliseren van een mestbassin binnen de beschermingszone van een hoofdwatergang te 't Waar.
II. Aan de vergunning bijzondere voorschriften te verbinden als opgenomen bij punt 5.
III Aan de vergunning algemene voorschriften te verbinden als opgenomen in Bijlage 1.

4. Ondertekening

Veendam, 17 juli 2017

namens het dagelijks bestuur,

Jan van der Laan
Hoofd Veiligheid en Voldoende Water

5. Bijzondere voorschriften

5.1. Plaats

a. Het mestbassin is aangelegd binnen de beschermingszone van een hoofdwatergang, gelegen ten noordwesten van 't Waar.
b. Het mestbassin ligt volledig op het perceel kadastrale gemeente Scheemda, sectie M, perceelnummer 73 en ligt circa 1 meter buiten het eigendom van het waterschap.
c. Een en ander als aangegeven op onderstaande luchtfoto.

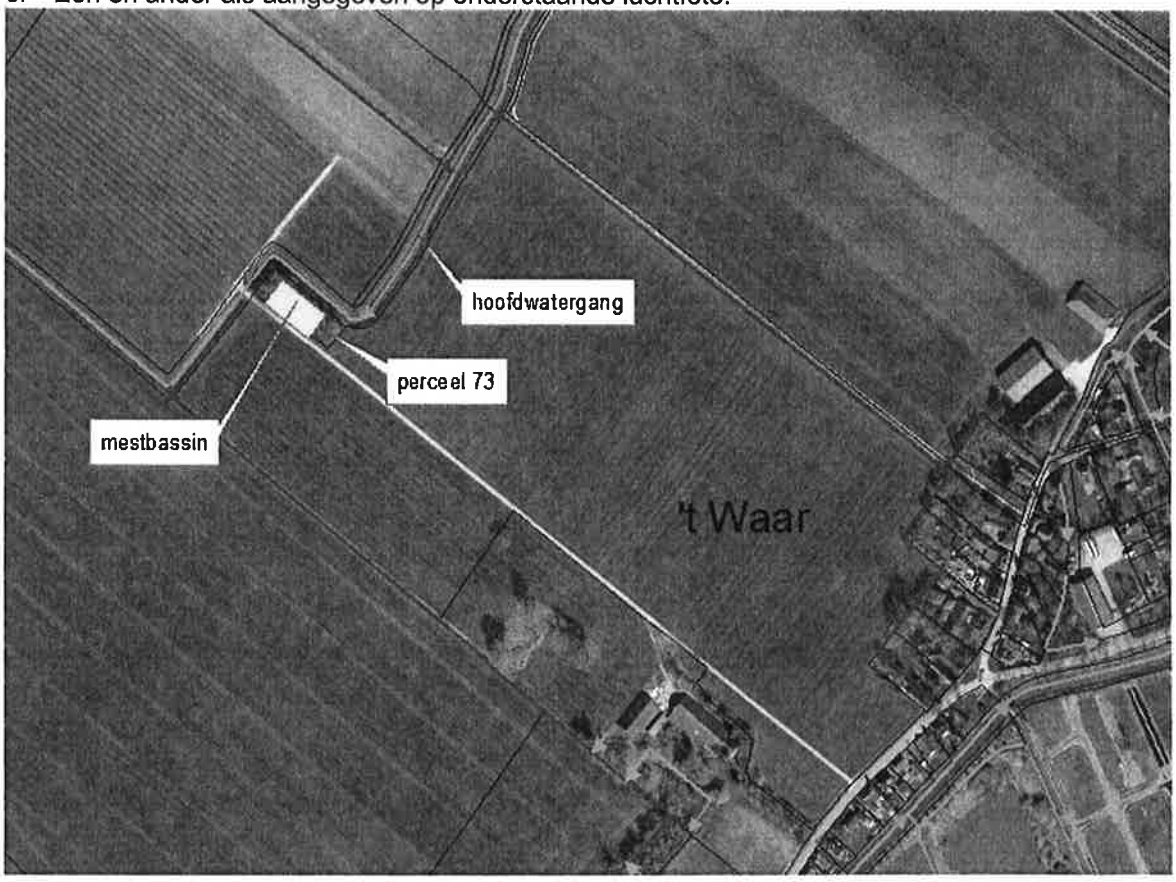

5.2. Goedkeuring

a. De bij de vergunningaanvraag van Melkveebedrijf de Waarhoek, als bijlage gevoegde tekening van Agri-Matic BV, betreffende "Situatie van een mestbassin aan de Hoofdweg 24 't Waar", met projectnummer 860304, bladnummer Si-01, d.d. 26-06-2017, wordt bij deze goedgekeurd. Het betreft die werken, die binnen de reikwijdte van de Keur vallen, met inachtneming van de onder punt 2b genoemde wijziging.
b. Deze wijziging betreft het volgende. Op de tekening is een afstand van 4 meter aangegeven. Ter plaatse is een afstand van 3 meter gemeten.
c. De werkzaamheden moeten conform de tekening worden uitgevoerd, met in achtneming van het gestelde onder punt 2b, en voldoen aan de algemene- en bijzondere voorschriften die zijn opgenomen in deze vergunning. De algemene en bijzondere voorschriften zijn leidend.
d. Afwijkingen mogen slechts plaatsvinden ter beoordeling en ter goedkeuring van het dagelijks bestuur van het waterschap.

5.3. Vrije doorgang

a. Ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden aan de hoofdwatergang moet langs de zuidoostzijde en de zuidwestzijde van het perceel kadastrale bekend gemeente Scheemda, sectie M, perceelnummer 73 een onderhoudspad van tenminste 3 meter aanwezig zijn.
b. Het onderhoudspad moet altijd vrij toegankelijk en berijdbaar zijn voor personeel en materieel van het waterschap.

5.4. Onderhoud

a. Er is een onderhoudstermijn van toepassing van één jaar na de controle van de werken uitgevoerd door het waterschap, waarbinnen de vergunninghouder eventuele schade aan waterschapsobjecten herstelt, die als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden zijn ontstaan.
b. Als na uitvoering van de werken verzakkingen van taluds/maaipaden van de hoofdwatergang optreden, moeten deze door de vergunninghouder worden hersteld; dit ter beoordeling van het waterschap.

WATERSCHAP
Hunze en Aa's

Bijlage 1 Algemene voorschriften bij Watervergunning Keur

1. Waterbeheer

De vergunninghouder moet maatregelen treffen om te voorkomen dat door de uit te voeren werken wateroverlast of tekort aan water kan ontstaan.

2. Onderhoud

a. De vergunninghouder moet de aangebrachte werken in goede staat onderhouden, tenzij dit in de bijzondere voorschriften anders is aangegeven.
b. Eventuele aanwijzingen door of namens het waterschap moeten direct worden opgevolgd.

3. Vernieuwen van het werk

a. Bij vernieuwing van de in deze watervergunning genoemde werken moet de vergunninghouder dit tenminste één maand van tevoren melden bij het waterschap.
b. Indien het belang van de waterbeheersing het nodig maakt dat de in deze watervergunning genoemde werken worden gewijzigd, dan doet de vergunninghouder dat voor eigen rekening, tenzij omstandigheden aanleiding geven tot het overeenkomen van een andere regeling.

4. Overdracht

De vergunning geldt tevens voor de rechtsopvolgers van de vergunninghouder. Rechtsopvolging moet binnen 4 weken na overdracht bij het waterschap worden gemeld.

AGRA-MATIC

ADVIES MILIEU BOUW

OVEREENKOMST

Ondergetekenden:

1.a De Gemeente Oldambt, zetelende te 9670 AD Winschoten aan de Johan Modastraat 6, handelend ter uitvoering van het besluit van Burgemeester & Wethouders, ten dezen vertegenwoordigd door burgemeester P. Smit,

hierna te noemen: **de gemeente;**

en

b. Melkveebedrijf de Waarhoek, Hoofdweg West 6 te Nieuwolda, ten dezen vertegenwoordigd door de heer Van Breugel,

hierna te noemen: **de ondernemer**;

overwegen:

- In het kader van het beleid in het geldende bestemmingsplan kan met agrarische bedrijfsontwikkelingen die planologische consequenties hebben worden ingestemd indien de doorvertaling van de in het beleid genoemde ruimtelijke randvoorwaarden met behulp van gebiedsgericht maatwerk een impuls aan de ruimtelijke kwaliteit leveren;
- De ondernemer is voornemens om een mestbassin te plaatsen aan de Hoofdweg 24 in 't Waar;
- Dit past niet in het ter plaatse geldende bestemmingsplan Buitengebied Oldambt;
- Onder toepassing van de in het beleid genoemde ruimtelijke randvoorwaarden kan de gemeente met deze uitbreiding instemmen;
- Het beleid houdt tevens in dat de doorvertaling van de ruimtelijke randvoorwaarden in een overeenkomst privaatrechtelijk kan worden vastgelegd, waarin partijen met deze overeenkomst voorzien;

en verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1:
De ondernemer verplicht zich jegens de gemeente om binnen één jaar na verlening van de omgevingsvergunning, de doorvertaling van ruimtelijke randvoorwaarden te hebben gerealiseerd, conform het inrichtingsplan dat aan deze overeenkomst is gehecht en hiervan deel uitmaakt, en deze vervolgens, zowel kwantitatief als kwalitatief, in stand te houden. In het inrichtingsplan zijn de aard en omvang van de doorvertaling van de ruimtelijke randvoorwaarden weergegeven en de wijze waarop deze doorvertaling wordt gerealiseerd en in stand gehouden alsmede de onroerende zaak waarop de doorvertaling van de ruimtelijke randvoorwaarden is gericht.

Artikel 2:
Deze overeenkomst vervalt zodra onherroepelijk vast komt te staan dat de planologische maatregel zoals de door de verzoeker is verzocht, niet wordt vastgesteld of wordt vernietigd, respectievelijk niet wordt verleend.

Artikel 3:
De vestiging van welk recht dan ook op het bedrijf of de onroerende zaak waarop de doorvertaling van ruimtelijke randvoorwaarden is gericht, laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de ondernemer ten aanzien van de realisatie en instandhouding van de doorvertaling van de ruimtelijke randvoorwaarden, zoals weergegeven in het aan deze overeenkomst gehechte inrichtingsplan.

Artikel 4:
De ondernemer is verplicht jegens de gemeente en de provincie om zijn verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst bij gehele of gedeeltelijke vervreemding van het bedrijf of de onroerende zaak waarop de doorvertaling van ruimtelijke randvoorwaarden is gericht, alsmede bij elke verlening van enig goederenrechtelijk of persoonlijk gebruiks- of genotsrecht, aan de nieuwe eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker op te leggen en in verband daarmee woordelijk op te nemen in een akte tot levering, vestiging van beperkt of persoonlijk gebruiks- of genotsrecht. Op gelijke wijze is de ondernemer verplicht jegens de gemeente en de provincie om bij wijze van derdenbeding aan de nieuwe eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker op te leggen dat ook deze de hem door de ondernemer opgelegde verplichtingen zal opleggen aan zijn rechtsopvolger.

Artikel 5:
De ondernemer zal aan de gemeente en de provincie gezamenlijk een onmiddellijk opeisbare en niet voor matiging vatbare boete verschuldigd zijn van € 1.000,-. voor iedere dag of gedeelte daarvan dat de ondernemer in gebreke is om aan zijn verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst te voldoen, met een maximum van € 40.000,- onverminderd het recht van de gemeente en/of de provincie op nakoming of schadevergoeding. De ondernemer zal zich niet met een beroep op overmacht aan het betalen van de boete kunnen onttrekken.

Artikel 6:
Mocht buiten toedoen van partijen op enig moment door uitvoering van deze overeenkomst niet langer voldaan kunnen worden aan de doorvertaling van de ruimtelijke randvoorwaarden, dan zijn partijen – onverlet de wettelijke taken en bevoegdheden – verplicht om medewerking te verlenen aan een aanpassing van deze overeenkomst. Deze aanpassing dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij de strekking van het aan deze overeenkomst gehechte inrichtingsplan;

Artikel 7:
Het in deze overeenkomst bepaalde laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van de gemeente en/of de provincie onverlet. Publiekrechtelijk handelen dan wel het nalaten van publiekrechtelijk handelen door de gemeente en/of de provincie zal geen tekortkoming in de nakoming van deze overeenkomst kunnen vormen.

Artikel 8:
Indien op enig onderdeel van deze overeenkomst knelpunten optreden, zullen partijen onderling in overleg treden. Indien het overleg niet tot een voor partijen bevredigend resultaat leidt, zal de meest gerede partij het geschil voorleggen aan de rechter.

Artikel 9:
Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.

Aldus opgemaakt en ondertekend in drievoud:

plaats: Winschoten	plaats: Nieuwolda
datum: ……	datum: 27-10-2017
……	……
de gemeente	de ondernemer

Bijlage:
- Beplantingsplan

BEPLANTINGSPLAN

Het beplantingsplan omvat op grond van het voorafgaande de aanplant van:
S1 struikvormers om de ondergroei van de aanwezige beplantingselementen te verbeteren,
B1 een rij bomen bestaande uit zwarte Populier en Es.
S1 een bosje om de betekenis als refugium te herstellen en versterken.
Zie de plantlijst op de volgende pagina.

Talud
Het talud aan de zuidwestkant van het mestbassin is te bekleden met graszodes: element G1.

S1 struikvormers toevoegen in de bestaande beplanting

B1 Zwarte Populier en Elzen

G1 graszodes op het talud

S2 bosje

Ir Guido W.F.M. Paumen, Tuin- & landschapsarchitect Bnt
St. Annadijk 2A, 6107 RA Stevensweert - Haarenerstrasse 38, 52525 Waldfeucht Duitsland
T +31-475-430684 M +31-6-51852937 +49-2455-398401 www.guidopaumen.com guido@guidopaumen.com

Planschadeverhaalsovereenkomst

met betrekking tot het nemen van een planologische maatregel ten aanzien van het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt'

Doel:

In deze overeenkomst zijn de uitgangsbepalingen en voorwaarden opgenomen

Juridische grondslag(en):	Artikel 160, eerste lid, sub e en 171 Gemeentewet Artikel 6.4a Wet ruimtelijke ordening
Datum inwerkingtreding overeenkomst:	Datum ondertekening door burgemeester.
Datum einde overeenkomst:	Als opgenomen in artikel 8 van deze overeenkomst
Overeenkomstbeheerder:	Lammechien Hut
Zaaknummer:	

Ondergetekenden,

1. De **Gemeente Oldambt**, gezeteld te (9670 AD) Winschoten, aan de Johan Modastraat, nummer 6, te dezen ingevolge het bepaalde in artikel 160, lid 1 en artikel 171 Gemeentewet vertegenwoordigd door haar burgemeester de heer P. Smit, hierna te noemen: '**de Gemeente**'.

EN

2. **De heer Van Breugel** van Melkveebedrijf de Waarhoek**,** wonende te Nieuwolda, aan de Hoofdweg West 6, hierna te noemen: '**de verzoeker**'.

In aanmerking nemende:

- dat de verzoeker bij de gemeente een verzoek heeft ingediend om een planologische maatregel te nemen ten aanzien van het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt', ten behoeve van de verwezenlijking van een project, plaatsen van een mestbassin aan de Hoofdweg 24 in Nieuwolda kadastraal bekend gemeente Scheemda, sectie M, nummer 73.;
- dat de gemeente pas dan kan besluiten tot een planologische maatregel als daarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening;
- dat de gemeente uit eerste onderzoek niet is gebleken van doorslaggevende planologische beletselen om mee te werken aan het gemelde verzoek;
- dat er evenwel uit de planologische maatregel zoals deze door de verzoeker wordt verzocht, planschade kan voortvloeien om welke reden er bij de gemeente gerede twijfel bestaat over de vereiste economische uitvoerbaarheid van deze planologische maatregel;
- dat de gemeente bereid is de planologische maatregel zoals deze door de verzoeker is verzocht, verder in procedure te brengen, onder voorwaarde dat de verzoeker zich ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid van deze planologische maatregel bereid verklaart de daaruit voortvloeiende voor tegemoetkoming in aanmerking komende planschade volledig aan de gemeente te compenseren;
- dat de gemeente een *Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Oldambt* heeft vastgesteld op grond waarvan de verzoeker betrokken wordt bij de behandeling en beoordeling van aanvragen om tegemoetkoming in planschade.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1
In deze overeenkomst wordt onder de navolgende begrippen verstaan:
a. *planologische maatregel*: een besluit als bedoeld in artikel 6.4a, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening;
b. *verzoek:* het verzoek om een planologische maatregel;
c. *planschade:* schade als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, Wet ruimtelijke ordening;
d. *aanvraag:* een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade.

Artikel 2
De gemeente zal de planologische maatregel zoals deze door de verzoeker is verzocht en door de gemeente nader is, en wordt, vormgegeven in procedure brengen.

Artikel 3
Deze overeenkomst laat de uitoefening van alle publiekrechtelijke bevoegdheden door de gemeente volledig onverlet. De gemeente behoudt haar bevoegdheid om bij nadere overweging, onder meer als gevolg van indiening van zienswijzen, wijzigingen aan te brengen in de planologische maatregel zoals de door de verzoeker is verzocht, of alsnog te weigeren deze planologische maatregel te treffen.

Artikel 4
De verzoeker verbindt zich om aan de gemeente het totale bedrag te compenseren van de planschade die onherroepelijk voor tegemoetkoming door de gemeente in aanmerking komt en die voortvloeit uit de planologische maatregel zoals deze naar aanleiding van het door de verzoeker ingediende verzoek door de gemeente wordt vastgesteld, respectievelijk verleend en in werking treedt.

Artikel 5
De gemeente zal de verzoeker schriftelijk in kennis stellen van een aanvraag om tegemoetkoming in planschade die voortvloeit uit de planologische maatregel zoals deze naar aanleiding van het door de verzoeker ingediende verzoek door de gemeente wordt vastgesteld, respectievelijk verleend en in werking treedt. De gemeente zal de verzoeker bij de behandeling van de aanvraag betrekken op de wijze zoals voorgeschreven in de *Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Oldambt*.

Artikel 6
De gemeente zal zo spoedig mogelijk na iedere aparte en onherroepelijke toekenning van een tegemoetkoming in planschade die voortvloeit uit de planologische maatregel zoals deze naar aanleiding van het door de verzoeker ingediende verzoek door de gemeente wordt vastgesteld, respectievelijk verleend en in werking treedt, het bedrag van de toegekende tegemoetkoming schriftelijk aan de verzoeker meedelen.

Artikel 7
Ter uitvoering van het in artikel 4 bepaalde verplicht de verzoeker zich het desbetreffend bedrag na iedere mededeling aan de gemeente over te maken binnen twee weken na de verzending van de mededeling door storting op rekeningnummer BNG 2851.44.502 ten name van de gemeente Oldambt onder vermelding van *Hoofdweg 24 't Waar.*

Artikel 8
Deze overeenkomst vervalt zodra onherroepelijk vast komt te staan dat de planologische maatregel zoals de door de verzoeker is verzocht, niet wordt vastgesteld of wordt vernietigd, respectievelijk niet wordt verleend.

Artikel 9
Het is de verzoeker zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente niet toegestaan rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen aan derden. De gemeente is bevoegd aan een mogelijk te geven toestemming nadere voorwaarden te verbinden.

Artikel 10
Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 11
Alle geschillen welke tussen partijen mochten ontstaan, naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst dan wel van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn of uit enige andere bestaande of toekomstige rechtsbetrekking zullen in eerste instantie worden beslecht door middel van gerechtelijke procedures voor de bevoegde rechter te Groningen, zulks behoudens dwingende competentieregels aan deze keuze in de weg zouden staan.

Artikel 12
De kosten die de gemeente maakt of moet maken, daarin begrepen gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten, omdat de verzoeker zijn verplichtingen niet, niet tijdig of niet volledig nakomt, met uitzondering van de ingevolgde een definitieve rechterlijke beslissing door de gemeente te betalen proceskosten, komen voor rekening van de verzoeker.

Artikel 13
De verzoeker dient zijn eventuele klachten en wensen schriftelijk bij de gemeente in. In dringende gevallen kan dit mondeling geschieden gevolgd door een schriftelijke bevestiging.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Winschoten	Nieuwolda
Datum:	Datum: 27-10-2017
.....	.....
Namens gemeente Oldambt,	De heer Van Breugel
De heer P. Smit	
Burgmeester gemeente Oldambt	

Initiatief Raadsvoorstel van SP, VCP en D66

Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt

Voorgesteld raadsbesluit:

De raad besluit:
1. De Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt vast te stellen
2. Het college opdracht te geven om te komen met een uitvoeringsprogramma Dierenwelzijn Oldambt en hierbij ook de financiële consequenties in beeld te brengen. Dit medio 2018 ter besluitvorming voor te leggen aan de nieuwe raad.

Inleiding
De fracties van SP, VCP en D66 hebben in onderstaande Notitie aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt de aanbevelingen voor het Dierenwelzijnsbeleid in de gemeente Oldambt geformuleerd. Indien de raad instemt met deze aanbevelingen dan zullen deze door het college uitgewerkt moeten worden in een uitvoeringsprogramma.
De eerdergenoemde fracties hebben bij het opstellen van deze aanbevelingen dankbaar gebruik gemaakt van de Aanbevelingen gemeentelijke Dierenwelzijnsbeleid van de landelijke Dierenbescherming**.** Deze Aanbevelingen kunnen beschouwd worden als een nadere toelichting op de notitie.

Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt

Algemeen
Aanbeveling 1: Op de gemeentelijke website komt een aparte pagina over Dierenwelzijn.

Aanbeveling 2: De gemeente heeft een wethouder dierenwelzijn, die verantwoordelijk is voor dierenbeleid en dierenwelzijn waarborgt.

Dieren in nood
Aanbeveling 3: De gemeente maakt goede afspraken met dierenopvangcentra en dierenambulancediensten, over de opvang van dieren en verstrekt een kostendekkende vergoeding. Dit geld ook voor niet gedomesticeerde dieren. De gemeente gebruikt hiervoor bij voorkeur het door de Dierenbescherming opgestelde ‘Basisarrangement Dierennoodhulp’.

Aanbeveling 4: De gemeente ziet het vervoer van zieke, gewonde en gevonden dieren**,** zowel gedomesticeerd als niet gedomesticeerd**,** als onderdeel van haar verantwoordelijkheden en ondersteunt het werk van de dierenambulance.

Aanbeveling 5: De gemeente neemt een faciliterende rol in bij het tot stand komen van afspraken tussen hulpdiensten en opvangcentra over de opvang van huisdieren in geval van een (gedwongen) opname, arrestatie of huiselijk geweld.

Aanbeveling 6: De gemeente zorgt ervoor dat een gebrek aan financiële middelen geen reden is om te laat of niet met een ziek huisdier naar de dierenarts te gaan. De gemeente zorgt daarom voor een beleid die het mogelijk maakt om in een dergelijk

geval toch naar de dierenarts te kunnen; de Oldambtster Dierenhulp aan Minima-regeling. Zie de bijlage.

Aanbeveling 7: De gemeente neemt in haar rampenplan een apart stuk op over de hulp aan dieren.

Gezelschapsdieren
Aanbeveling 8: De gemeente informeert burgers over het belang van chippen en registreren van katten en ondersteunt en faciliteert chip- en registratieacties voor katten.

Aanbeveling 9: De gemeente stelt hondenbeleid op, dat betrekking heeft op onder andere voorzieningen voor honden en bijtincidenten. Bij het opstellen van het beleid staat het welzijn van de hond centraal.

Aanbeveling 10: De gemeente ondersteunt opvangcentra voor gezelschapsdieren.

Aanbeveling 11: De gemeente geeft in haar gemeentegids en op haar website tips over hoe te handelen bij een weggelopen huisdier en plaatst daarbij het telefoonnummer van de plaatselijke afdeling van de Dierenbescherming of andere meldpunten voor vermiste huisdieren.
Aanbeveling 12: De gemeente speelt een rol bij de uitbreiding van het aantal woonzorg- en verpleeghuizen waar ouderen met hun huisdier welkom zijn of bemiddelt tussen ouderen met een huisdier en directies van woonzorg- en verpleeghuizen.

Aanbeveling 13: De gemeente geeft op haar website voorlichting over het diervriendelijk houden van hobbydieren en regelgeving met betrekking tot hobbydieren.

Aanbeveling 14: De gemeente stelt een diervriendelijk beleid op ten aanzien van het verlenen van vergunningen voor schuilstallen voor hobbydieren.

Aanbeveling 15: De gemeente staat het oprichten en beheren van een kinder- of stadsboerderij of hertenkamp slechts onder bepaalde voorwaarden toe en ziet erop toe dat het welzijn, de gezondheid en integriteit van de dieren zijn gewaarborgd en maakt bij voorkeur gebruik van de intentieovereenkomst voor dierenwelzijn op kinderboerderijen. De gemeentelijke beheerder van de kinderboerderij in Winschoten staat de vrijwilligers op de kinderboerderijen elders in de gemeente hiertoe bij met raad en daad.

Evenementen met dieren
Aanbeveling 16: De gemeente staat evenementen met dieren, zoals struisvogelraces, roofvogelshows en paardenmarkten niet toe.

Aanbeveling 17: Wanneer de gemeente toch een vergunning voor een paardenmarkt wil afgeven, doet zij dit volgens het protocol welzijn paardenmarkten.

Landbouwhuisdieren
Aanbeveling 18: De gemeente voorkomt met behulp van haar ruimtelijke instrumenten de vestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij binnen haar grenzen. Een en ander conform de landbouwnotitie.

Aanbeveling 19 : De gemeente stimuleert vormen van diervriendelijkere veehouderij door zelf het goede voorbeeld te geven en alleen biologische producten te gebruiken en te zorgen voor de aanwezigheid van vegetarisch voedsel.

Aanbeveling 20: De gemeente stelt extra eisen aan de brandveiligheid van stallen en controleert stallen regelmatig op brandveiligheid. Ook zorgt de gemeente ervoor dat de brandweer is voorbereid op het aanpakken van stalbranden door regelmatig te oefenen en een aanvalsplan voor stalbranden op te stellen. Uitgangspunt hierbij is dat het gaat om levende dieren en niet om goederen.

Proefdieren
Aanbeveling 21: De gemeente besteedt aandacht aan het gebruik van proefdiervrije producten, zoals schoonmaakmiddelen en zeep, in gemeentelijke ruimtes en gebouwen.

In het wild levende dieren: jacht, beheer en schadebestrijding
Aanbeveling 22: De gemeente staat jacht op gemeentelijke gronden niet toe.

Aanbeveling 23: De gemeente voorziet, eventueel in samenwerking met de Dierenbescherming, inwoners van informatie over dieren in hun omgeving. Zo kan acceptatie van dieren rondom de woningen worden vergroot en door preventief handelen worden voorkomen dat mensen overlast ervaren.

Aanbeveling 24: De gemeente overlegt met o.a. de Dierenbescherming over alternatieve methoden, in plaats van doden van dieren (dit geldt ook voor het doden en ophangen van kraaiachtigen), voor het voorkomen van schade en verkeersongevallen binnen de gemeente.

Aanbeveling 25: De gemeente geeft informatie aan burgers over diervriendelijke manieren van schade beperken en legt daarbij de nadruk op diervriendelijke en preventieve maatregelen.

Aanbeveling 26 : De gemeente biedt financiële ondersteuning aan de TNR-methode (vangen, castreren en terugplaatsen indien mogelijk) van de Dierenbescherming, in het kader van haar wettelijke taak ten aanzien van zwervend aangetroffen dieren.

Aanbeveling 27: De gemeente verpacht geen (vis)water aan hengelsportverenigingen tenzij de hengelsportvereniging zorgt voor strikte handhaving van de eisen die gelden voor vispashouders.

Aanbeveling 28: De gemeente geeft samen met natuur- en dierenbeschermingsorganisaties voorlichting over de leefwijze en gedrag van vissen, zonder ze daarbij op te vissen of op andere wijze te verstoren.

In het wild levende dieren: ruimtelijke ingrepen
Aanbeveling 29: De gemeente zorgt ervoor dat diegenen die ruimtelijke ingrepen doen of hierbij betrokken zijn, goed op de hoogte zijn van de geldende gedragscode en volgens deze gedragscode werken. Een regelmatige evaluatie en controle in het veld maken hier onderdeel van uit.

Aanbeveling 30: De gemeente treft bij ruimtelijke ingrepen zo veel mogelijk compenserende en/of mitigerende maatregelen, waardoor schade aan flora en fauna verder worden beperkt.

Aanbeveling 31: De gemeente besteedt in haar bestemmingsplan aandacht aan dierenwelzijn en soortenbescherming.

Aanbeveling 32: De gemeente neemt een artikel op in haar algemene plaatselijk verordening waarin staat dat het verboden is om in het broedseizoen bomen te kappen. Ontheffing is alleen mogelijk bij dreigend gevaar.

Aanbeveling 33: De gemeente neemt eventueel in overleg met de Dierenbescherming verkeersmaatregelen op wegen en in goten die door hen worden beheerd met het oog op het beschermen van dieren in het wild.

Aanbeveling 34; De gemeenten neemt, eventueel in overleg met RAVON (*kennisorganisatie voor reptielen, amfibieën en vissen*), maatregelen die voorkomen dat amfibieën en reptielen terecht komen in straatkolken en maatregelen om sterfte tijdens de paddentrek te voorkomen. Een mogelijk maatregel is de nachtelijke afsluiting van wegen die in uitsluitend in gebruik zijn voor landbouwdoeleinden.

Aanbeveling 35: Als de gemeente een opdracht geeft tot het droogleggen of uitbaggeren van een sloot, verplicht zij de baggeraar contractueel om preventieve maatregelen te nemen die leed ten aanzien van vissen en andere dieren in de sloot voorkomen.

Aanbeveling 36: De gemeente gebruikt geen gif ter bestrijding van ongewenste kruidengroei en geeft prioriteit aan natuurontwikkeling door bijvoorbeeld de aanleg van bloemrijke bermen, plaatsing van nestkasten of het creëren van ecologische infrastructuur.

Aanbeveling 37: Het maaibeleid van de gemeente is gericht op een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van bloemen en planten en zo min mogelijk verstoring van de fauna (broedende vogels, bijen en insecten). Dit houdt in dat er pas gemaaid wordt na de langste dag. Na het maaien en drogen wordt het gras afgevoerd ter bevordering van een kruiden- en bloemrijk grasland.

Aanbeveling 38: De gemeente legt haar integrale visie op openbaar groen voor de langere termijn vast in bijvoorbeeld een natuurontwikkelingsplan of groenstructuurplan.

Aanbeveling 39: De gemeente stimuleert vleermuis en zwaluwvriendelijk bouwen, verbouwen, slopen en isoleren en zorgt voor vleermuisvriendelijke verlichting.

Aanbeveling 40: De gemeente geeft (via haar website) voorlichting over vleermuizen, zwaluwen en huismussen en informeert zo burgers en aannemers over vleermuizen, zwaluwen en huismusvriendelijk werken.

Aanbeveling 41; de gemeente stimuleert het plaatsen van nestgelegenheid voor gierzwaluwen, huis en boerenzwaluwen en huismussen. De gemeente onderzoek de mogelijkheden in gemeentelijke gebouwen en realiseert daadwerkelijk nestgelegenheid.

Aanbeveling 42: De gemeente streeft ernaar om bij ontheffingsaanvragen voor ruimtelijke ingrepengebiedsgericht te werken en verschillend plannen op elkaar af te stemmen en op termijn te gaan werken volgens de Generieke Aanpak Natuur.

BIJLAGE bij aanbeveling 6

Oldambtster Dierenhulp aan Minima-regeling
Inwoners met een minimum inkomen en een ziek huisdier kunnen gebruik maken van de Oldambtster Dierenhulp regeling. Zij mogen met één huisdier één keer gratis naar de dierenarts voor een consult. Als blijkt dat een medische behandeling noodzakelijk is, vergoedt de gemeente de helft van de kosten.
Dierenartsen geven aan dat mensen met weinig geld vanwege de kosten soms te lang wachten om met hun zieke huisdier naar de dierenarts te gaan. De gemeente vindt dat gebrek aan financiële middelen geen reden mag zijn dat inwoners te laat of zelfs helemaal niet met hun zieke huisdier naar de dierenarts gaan

Eerste bezoek is gratis
De regeling houdt in dat het eerste bezoek aan de dierenarts altijd gratis is. Dit geldt voor alle soorten huisdieren. Als blijkt dat een medische behandeling noodzakelijk is, vergoedt de gemeente de helft van de kosten. De maximum vergoeding per jaar is € 300.

Chippen en onvruchtbaar maken
Om van de regeling gebruik te kunnen maken is het laten chippen en registreren van honden, katten en konijnen verplicht. Is het dier nog niet gechipt, dan doet de dierenarts dit gratis. Het definitief onvruchtbaar maken van honden, katten en konijnen (castreren of steriliseren) wordt geheel vergoed tot € 100,-. Eventuele kosten boven de € 100,- worden voor de helft vergoed, tenzij de maximum vergoeding per jaar van € 300 al bereikt is.

BIJLAGE 2:
Aanbevelingen gemeentelijke Dierenwelzijnsbeleid van de landelijke Dierenbescherming

Winschoten, 15 juni 2017
Namens de fracties van SP, VCP en D66

Willem Nomden en Linda Bolderman
Jan Kenter en Engel Modderman
Johnny de Vos en Pascal van Corbach

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Oldambt
Gelezen het initiatiefvoorstel van de fracties van SP, VCP en D66 van 15 juni 2017;

Besluit:

1. De Notitie Aanbevelingen Dierenwelzijn Oldambt vast te stellen
2. Het college opdracht te geven om te komen met een uitvoeringsprogramma Dierenwelzijn Oldambt en hierbij ook de financiële consequenties in beeld te brengen. Dit medio 2018 ter besluitvorming voor te leggen aan de nieuwe raad.

Winschoten, 29 januari 2018 ,

De raad van de gemeente Oldambt,

Pieter Norder	Pieter Smit
Griffier	Voorzitter

AANBEVELINGEN GEMEENTELIJK DIERENWELZIJNSBELEID

Dierenbescherming

Aanbevelingen gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid

Versie 2014

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.

Colofon

Opgesteld door: Maite van Gerwen, MSc. (beleidsmedewerker gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid)
Juridisch advies: mr. Léon Ripmeester (juridisch beleidsmedewerker)

Beeld: Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (tenzij anders vermeld)

Eindredactie: Annelie Verhagen (redacteur)

© 2014, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren
Postbus 85980
2508 CR Den Haag
www.dierenbescherming.nl

Voorwoord

De Dierenbescherming komt op voor de belangen van alle dieren. Wij proberen dit onder andere te doen door het dierenwelzijnsbeleid op diverse niveaus te beïnvloeden. We richten onze inspanningen niet alleen op de Europese en nationale overheden, maar ook op provincies en gemeenten. Over deze laatste doelgroep gaat het in deze nota.

Dierenwelzijn is een thema dat veel mensen aanspreekt. Dat merken wij als Dierenbescherming dagelijks. Veel mensen willen iets doen voor dieren, bijvoorbeeld omdat zij in aanraking komen met dierenleed in de gemeente waar ze wonen. Zwerfdieren, verkeersslachtoffers, circussen die dieren exploiteren, jacht; het zijn allemaal onderwerpen die de burger raken. Het is dan ook belangrijk dat gemeenten een structureel dierenwelzijnsbeleid voeren. Tal van besluiten en handelingen van de gemeente hebben immers, direct of indirect, invloed op het welzijn van dieren. Tevens vragen veel dierenwelzijnsproblemen juist om een lokale aanpak.

Sinds de laatste versie van deze nota Aanbevelingen Gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid (2008) is relevante wet- en regelgeving gewijzigd en/of tot stand gekomen. Daarom komen wij nu met deze herziene editie, waarvan ik hoop dat hij gemeenten en dierenbeschermers wederom inspireert om gezamenlijk een optimale bescherming van dieren te bewerkstelligen. De afgelopen jaren heeft een groot aantal gemeenten op basis van deze nota beleid gemaakt. Ook komen er meer en meer wethouders die dierenwelzijn specifiek in hun portefeuille hebben. Als Dierenbescherming zijn we zeer verheugd over deze ontwikkeling. Wij hopen dat veel gemeenten zullen volgen!

Bij deze nota bieden we u tevens ondersteuning aan van de Dierenbescherming. Hebt u vragen, neem dan gerust contact op met het Verenigingsbureau in Den Haag of met een lokale afdeling van de Dierenbescherming bij u in de regio.

Frank Dales
Algemeen directeur

Dieren
bescherming

1 Inleiding 7
1.1 Doel 7
1.2 Opbouw 8

2 Relevante wetgeving 9
2.1 Wet dieren 9
2.2 Flora- en faunawet 10
2.3 De Natuurbeschermingswet 12
2.4 Wet natuurbescherming 12
2.5 Wet op de dierproeven 13
2.6 Gemeentelijke vergunningen 13

3 Dieren in nood 15
3.1 Zorgplicht 15
3.2 Rol van de gemeente 15
3.2.1 Opvang en vervoer 15
3.2.2 Rampenplan 18
3.3 Basisarrangement dierennoodhulp 18

4 Gezelschapsdieren 19
4.1 Wetgeving 19
4.2 Honden en katten 20
4.2.1 Chippen 20
4.2.2 Hondenbeleid 21
4.3 Kleine huisdieren 23
4.4 Opvang 24
4.5 Hobbydieren 26
4.5.1 Schuilstallen 26
4.5.2 Kinderboerderijen 27

5 Evenementen met dieren 29
5.1 Circussen 30
5.2 Levende kerststallen 31
5.3 Overig vermaak met dieren 31

6 Landbouwhuisdieren 33
6.1 Wetgeving 33
6.2 Vee-industrie 33
6.2.1 Pelsdierhouderij 34
6.2.2 Stalbranden 34
6.2.3 Diervriendelijke consumptie 35
6.3 Rol van de gemeente 36

7 Proefdieren 39
7.1 Wetgeving 39
7.2 Ethiek 40
7.3 Rol van de gemeente 40

8 In het wild levende dieren: jacht, beheer en schadebestrijding 41
8.1 Jacht 42
8.1.1 Wetgeving 42
8.1.2 Visie Dierenbescherming 42
8.1.3 Rol van de gemeente 42
8.2 Beheer en schadebestrijding 43
8.2.1 Wetgeving 43
8.2.2 Visie Dierenbescherming 44
8.2.3 Rol van de gemeente 46
8.2.4 Verwilderde katten 47
8.3 Hengelen 49
8.3.1 Wetgeving 49
8.3.2 Visie Dierenbescherming 50
8.3.3 Rol van de gemeente 51

9 In het wild levende dieren: ruimtelijke ingrepen 53
9.1 Wetgeving 53
9.2 Rol van de gemeente 56
9.2.1 Bevordering van het dierenwelzijn in bestemmingsplannen 57
9.2.2 De kapvergunning 58
9.2.3 Verkeersmaatregelen om dieren te beschermen 58
9.2.4 Baggeren 59
9.2.5 Bescherming van flora en fauna in openbaar groen 60
9.2.6 Vleermuizen in de stad 60
9.2.7 Generieke Aanpak Natuur 61

10 Overzicht aanbevelingen 63
10.1 Algemeen 63
10.2 Dieren in nood 63
10.3 Gezelschapsdieren 63
10.4 Evenementen met dieren 64
10.5 Landbouwhuisdieren 64
10.6 Proefdieren 64
10.7 In het wild levende dieren: jacht, beheer en schadebestrijding 64
10.8 In het wild levende dieren: ruimtelijke ingrepen 65

Bijlage 1 Vissoorten met speciale regelgeving ten aanzien van hengelen 67

1 Inleiding

Binnen de grenzen van een gemeente bevinden zich tal van dieren. De inwoners houden verschillende gezelschapsdieren, zoals honden, katten en konijnen. In het buitengebied en op enkele plaatsen binnen de bebouwde kom bevinden zich landbouwhuisdieren, zoals varkens en koeien. In een laboratorium van bijvoorbeeld bedrijven of ziekenhuizen bevinden zich proefdieren. De grootste groep dieren, ook in stedelijke gemeenten, wordt gevormd door in het wild levende dieren zoals duiven, muizen en eenden.

Tegenover al deze dieren hebben wij als mens verplichtingen. Zo hebben we een zorgplicht en mogen we niet zomaar alles doen met dieren. We hebben zelfs een extra zorgplicht, omdat dieren in een dorp of stad in hoge mate van de mens afhankelijk zijn. Dieren horen bij de samenleving. Waar mensen leven, zijn dieren en veel mensen beschouwen een huisdier als een volwaardig gezinslid. Een gemeente zonder dieren zou minder levendig en veelzijdig zijn en zou zelfs een saaie uitstraling krijgen. Alle dieren, zowel huisdieren als in het wild levende dieren, verdienen dan ook onze zorg en aandacht. Daar is iedereen het over eens, welke levensovertuiging ook wordt aangehangen.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor dieren binnen hun grenzen en veel besluiten en handelingen van de gemeente zijn van invloed op het welzijn van dieren. Om die redenen is het van belang dat de gemeente in haar beleid aandacht besteedt aan dierenwelzijn en een diervriendelijk beleid opstelt, bij voorkeur in de vorm van een nota Dierenwelzijn. Om hierbij te helpen, heeft de Dierenbescherming deze nota met aanbevelingen voor gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid opgesteld.

Naast een nota Dierenwelzijn, pleit de Dierenbescherming voor een wethouder dierenwelzijn (of een wethouder met dierenwelzijn in de portefeuille) die verantwoordelijk is voor het dierenbeleid en dierenwelzijn binnen de gemeente. Logischerwijs past hier ook een ambtenaar met dierenwelzijn in de portefeuille bij.

Aanbeveling 1: De gemeente stelt diervriendelijk beleid op en legt dit vast in een nota Dierenwelzijn.

Aanbeveling 2: De gemeente heeft een wethouder dierenwelzijn, die verantwoordelijk is voor dierenbeleid en dierenwelzijn waarborgt.

1.1 Doel

Deze nota heeft twee doelen:

1. Lokale afdelingen van de Dierenbescherming informeren over diverse onderwerpen met betrekking tot dieren, die zij kunnen aandragen bij gemeenten en waar zij alert op kunnen zijn.
2. Gemeenten informeren over dierenwelzijn en hulp bieden bij het opstellen van diervriendelijk beleid of een nota Dierenwelzijn. De lokale afdelingen van de Dierenbescherming kunnen altijd worden benaderd voor extra informatie en hulp bij onder andere het opstellen van diervriendelijk beleid.

1.2 Opbouw

In het eerste deel van deze nota wordt een algemeen overzicht gegeven van relevante wetgeving en een korte beschrijving hiervan. Vervolgens wordt specifieker ingegaan op de verschillende dieronderwerpen, zoals gezelschapsdieren, landbouwhuisdieren, proefdieren en dieren in het wild. Bij de specifiekere beschrijving komt de visie van de Dierenbescherming naar vormen en wordt per thema ingegaan op wetgeving, huidige stand van zaken en de rol van de gemeente. Ook worden er per hoofdstuk verschillende aanbevelingen voor de gemeente gegeven. Een overzicht van alle aanbevelingen wordt in het laatste hoofdstuk gegeven.

2 Relevante wetgeving

In dit hoofdstuk wordt een algemeen overzicht gegeven van de wetgeving die van toepassing is op dieren. Ook wordt er kort ingegaan op gemeentelijke vergunningen, die bijvoorbeeld gaan over veehouderij, evenementen met dieren of schuilstallen. Veel Nederlandse wetgeving komt voort uit Europese wetgeving en is hier een implementatie van.

2.1 Wet dieren

Op 1 januari 2013 is de Wet dieren in werking getreden. De Wet dieren is een kaderwet. Dit betekent dat de wet zelf een beperkt aantal regels stelt en daarnaast de mogelijkheid biedt om allerlei deelonderwerpen (bijvoorbeeld regels ten aanzien van houden en doden van dieren) te regelen via Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en ministeriële regelingen. De Wet dieren is de belangrijkste wet met betrekking tot gehouden dieren (onder ander landbouwhuisdieren en gezelschapsdieren) en bundelt alle regels ten aanzien van deze dieren in één wet. De volgende bestaande wetten gaan op in de Wet dieren en komen fasegewijs (deels) komen te vervallen:

- Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd)
- Diergeneesmiddelenwet
- Wet op de dierenbescherming (inclusief Waak- en heemhondenbesluit)
- Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990
- Kaderwet diervoeders
- Landbouwkwaliteitswet

De belangrijkste regels op het gebied van dierenwelzijn zijn opgenomen in drie AMvB's, die nog in werking moeten treden (voorzien voor halverwege 2014). Het betreft het Besluit houders van dieren, het Besluit gezelschapsdieren (vervangt het Honden- en kattenbesluit 1999) en het Besluit diergeneeskundigen. In het Besluit houders van dieren zijn algemene regels opgenomen voor het houden van dieren, het doden van dieren en evenementen met dieren. Ook bevat het besluit aanvullende regels over dierenmishandeling en specifieke regels voor het houden van bepaalde diersoorten (runderen, varkens, kippen). Met name dit besluit bevat regels die nu nog gelden op grond van de Gwwd. In het Besluit diergeneeskundigen zijn onder andere regels opgenomen over lichamelijke ingrepen die zijn toegestaan. Zolang de nieuwe regels niet formeel in werking zijn getreden, is de oude regelgeving nog van kracht.

De Wet dieren bevat enkele noviteiten. Zo is voor het eerst de erkenning van de intrinsieke waarde (eigen waarde) van het dier expliciet als uitgangspunt vastgelegd in de belangrijkste wet voor gehouden dieren (artikel 1.3). Ook het verplicht chippen van honden is geregeld in de Wet dieren (zie paragraaf 4.2.1).

Positieflijst

Een andere belangrijke vernieuwing is de komst van de zogeheten 'positieflijst' voor zoogdieren. Dit is een limitatieve lijst van zoogdieren die als huisdier gehouden mogen worden. Het bezit van andere zoogdiersoorten, die niet op de lijst staan, wordt daarmee verboden. Er zal een overgangsregeling komen, zodat de huidige eigenaar van een zoogdier, dat niet op de positieflijst staat, het dier mag houden tot het overlijdt. Op termijn komen er ook positieflijsten vogels, reptielen en amfibieën en vissen. De komst van de positieflijst is een langgekoesterde wens van de Dierenbescherming, waar zij zich ook bij de totstandkoming van de Wet dieren sterk voor heeft gemaakt.

De uitvoeringsregelgeving bij de Wet dieren zou ook de meest aangewezen plek zijn om regels neer te leggen over het voorgenomen verbod op wilde dieren in het circus (zie ook paragraaf 5.1). In de huidige teksten van de Wet dieren is hierover nog niets opgenomen, maar dit zou kunnen via een latere toevoeging.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet, die in 1998 door het parlement is aangenomen, is op 1 april 2002 in werking getreden. De wet verving de Vogelwet 1936, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten, de Nuttige dierenwet 1914 en, het op soortenbescherming gerichte deel van, de Natuurbeschermingswet.

De Flora- en faunawet is, net als de Wet dieren, een kaderwet. Een belangrijk deel van de nadere uitwerkingen is geregeld in AMvB's, Ministeriële regelingen en provinciale regelingen. De wet geeft ook aan voor welke zaken de minister of staatssecretaris van Economische Zaken verantwoordelijk is en voor welke zaken het college van Gedeputeerde Staten (GS). De provincie heeft een taak bij de uitvoering van de Flora- en faunawet en de beschermingsmaatregelen.

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van plant- en diersoorten die in het wild voorkomen. De wet geldt voor zowel inheemse (van nature in Nederland voorkomende) als uitheemse (van nature niet in Nederland voorkomende) soorten. Daarnaast heeft de wet als doel dat alle in het wild levende dieren en planten zo veel mogelijk met rust worden gelaten, niet alleen de zeldzame soorten. De Flora- en faunawet gaat, naast soortenbescherming, uit van de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren en planten. Dat wil zeggen dat dieren en planten op zichzelf waardevol zijn, dus ongeacht hun betekenis of nutswaarde voor mensen. Ook is er een zorgplicht opgenomen. Deze houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Handelingen met nadelige gevolgen moeten achterwege worden gelaten of, voor zo ver mogelijk, worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Indien dieren moeten worden bestreden, mag het welzijn van dieren niet onnodig worden aangetast en mogen dieren niet onnodig lijden. Via de wet zijn middelen aangewezen voor het vangen en doden van dieren en veel dieren mogen alleen bestreden worden als de provincie of het ministerie van Economische Zaken daarvoor een ontheffing van een verbodsbepaling heeft afgegeven of hiervoor een generieke aanwijzing of een vrijstelling heeft gegeven. De precieze regels voor het bestrijden van dieren verschillen per diersoort en/of situatie.

Anno 2014 wordt gewerkt aan een voorstel voor de Wet natuurbescherming, een vervanging van verschillende wetten waaronder de Flora- en faunawet. Het is nog niet bekend wanneer deze nieuwe wet in werking zal treden.

Beschermde plant- en diersoorten

De Flora- en faunawet wijst aan welke soorten als 'beschermd' worden aangemerkt. Als beschermde diersoorten zijn bij wet aangewezen (artikel 4 van de wet):

- alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, met uitzondering van gedomesticeerde diersoorten en de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis (aan te wijzen bij AMvB);
- alle van nature op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels, met uitzondering van gedomesticeerde vogelsoorten (aan te wijzen bij AMvB);
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten amfibieën en reptielen;
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten vissen, met uitzondering van de
- soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.

De overige diersoorten (inheems en uitheems) zijn, net als circa 90 inheemse plantensoorten (artikel 5), alleen beschermd als zij bij AMvB[1] of bij ministeriële regeling[2] als beschermde soort zijn aangewezen. In 'rode lijsten'[3] zijn diersoorten opgenomen die van nature in ons land voorkomen en met uitsterven worden bedreigd of speciaal gevaar lopen.

Algemene verbodsbepalingen

De belangrijkste artikelen voor de bescherming van individuele exemplaren van beschermde dier- en plantensoorten zijn de bepalingen die specifieke handelingen, welke een nadelig effect hebben op deze soorten en hierdoor direct het voortbestaan van individuele of groepen beschermde planten en dieren aantasten of bedreigen, verbieden. Zo verbiedt artikel 8 het plukken van beschermde inheemse plantensoorten, artikel 9 het doden, verwonden en vangen van beschermde inheemse dieren; artikel 10 het opzettelijk verontrusten van beschermde inheemse dieren, artikel 11 het beschadigen of verstoren van nesten, holen en dergelijke en artikel 12 het zoeken en rapen van eieren van beschermde inheemse dieren. Daarnaast bevat de Flora- en faunawet verbodsbepalingen voor het bezit, de handel en het vervoer van beschermde dieren (artikel 14).

Bescherming van leefgebieden

Bij het beschermen van leefgebieden gaat het in de Flora- en faunawet om kleine gebieden, zoals een grot of een fort waar vleermuizen voorkomen, een plek in het bos waar veel orchideeën staan of een stadsmuur met muurhagedissen of muurplanten. De provincie kan zo'n gebied aanwijzen als beschermde leefomgeving, waardoor bepaalde handelingen, zoals bouwwerkzaamheden, verboden kunnen worden.

[1] Besluit van 28 november 2000, houdende aanwijzing van dier- en plantensoorten ingevolge de Flora- en faunawet

[2] Regeling aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet

[3] Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 4 november 2004, nr. TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van Rode lijsten flora en fauna

2.3 De Natuurbeschermingswet

De Flora- en faunawet focust voornamelijk op de bescherming van soorten en de directe leefomgeving van deze soorten. Om grotere gebieden te beschermen, is er aparte wetgeving. De Natuurbeschermingswet 1998[4], die in 2005 in werking is getreden, is hier een voorbeeld van. Binnen deze wet wordt onderscheid gemaakt tussen drie typen gebieden, namelijk: beschermde natuurmonumenten, gebieden die zijn aangewezen voor de uitvoer van verdragen of andere internationale verplichtingen en Natura-2000 gebieden.

De beschermde natuurmonumenten zijn bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden, die extra bescherming behoeven. Wanneer deze gebieden zich binnen de gemeente bevinden, moet de gemeente eerst bij de provincie een vergunning aanvragen als zij activiteiten, zoals bouw- of sloopwerkzaamheden, wil laten plaatsvinden in of om het gebied.

Natura-2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden[5] en is een initiatief van de Europese Unie, met als doel de gevarieerde en rijke natuur in Europa te behouden. Binnen Natura-2000 vallen alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en ook zijn opgenomen in de Natuurbeschermingswet.

Voor het beheren van gebieden worden beheerplannen opgesteld met als doel de natuur te verbeteren. De gemeente heeft formeel geen bevoegdheden ten aanzien van beheerplannen, maar bij het opstellen van beheerplannen voor Natura-2000 gebieden moet de gemeente wel worden betrokken, omdat het grondgebied van de gemeente betreft.

Vergunningen worden alleen door de provincie afgegeven, als vast is komen te staan dat de activiteit geen aantasting van natuurlijke kenmerken van het gebied tot gevolg heeft op basis van de habitattoets en er geen externe werking is naar beschermde gebieden in de omgeving.

2.4 Wet natuurbescherming

De hiervoor beschreven Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet zullen naar verwachting op enig moment (in de loop van 2014) opgaan in de nieuwe Wet natuurbescherming. Deze wet beoogt wetgeving met betrekking tot natuurbescherming te harmoniseren, bundelen en vereenvoudigen. Welke inhoudelijke verschillen er zullen ontstaan ten opzichte van de huidige situatie, is begin 2014 moeilijk te zeggen. De overheid streeft in ieder geval naar minder regeldruk en is voornemens zo veel mogelijk te decentraliseren naar de provincies, in het kader van een kleinere rijksoverheid.

[4] Wet van 25 mei 1998, houdende nieuwe regelen ter bescherming van natuur en landschap.
[5] Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

2.5 Wet op de dierproeven

Dierproeven zijn in principe verboden. Om dierproven te mogen uitvoeren heeft een instelling (bijvoorbeeld universiteit of farmaceutisch bedrijf) een instellingsvergunning van het ministerie van Economische Zaken nodig en de onderzoekers een projectvergunning van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD). Aan welke eisen en voorwaarden de instellingen en onderzoekers nog meer moeten voldoen, staat beschreven in de Wet op de dierproeven (Wod) en in het Dierproevenbesluit. De Wod bestaat sinds 1977 en is in 1996 gewijzigd . Een grote herziening, volgend uit een nieuwe Europese dierproevenrichtlijn, is in 2014 doorgevoerd.

In de Wod is ook vastgelegd voor welke doeleinden dierproeven wel of niet gedaan mogen worden. Vergunning wordt verleend voor proeven:

- in het kader van biomedisch onderzoek: voor het bestuderen van ziekten en het ontwikkelen van medicijnen en therapieën;
- die zowel nationaal als internationaal wettelijk verplicht zijn: dit zijn voornamelijk giftigheidtests in het kader van veiligheid van bijvoorbeeld verf- en schoonmaakmiddelen, stoffen in huishoudelijke producten en chemische stoffen in landbouw en industrie. Ook worden er tests gedaan om te zien of stoffen in bijvoorbeeld geneesmiddelen, vaccins en ander medische producten wel werken;
- vanwege wetenschappelijk onderzoek: zo worden er dieren uit het wild gevangen en voor giftigheidtests gebruikt, maar ook worden ze gemerkt en weer teruggezet in hun leefomgeving om hun gedrag of de grootte van hun territorium te bestuderen.

2.6 Gemeentelijke vergunningen

De gemeente is verantwoordelijk voor een groot aantal onderwerpen, inclusief het afgeven van vergunningen die daarmee samenhangen. Een aantal daarvan zijn direct relevant voor onderwerpen in deze nota. Bijvoorbeeld in relatie tot de vestiging en uitbreiding van veehouderijbedrijven, schuilstallen en evenementen met dieren. Hier worden kort enkele van de belangrijkste regelingen beschreven.

De Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) regelt de inrichting van het land. Zowel de Rijksoverheid, provincies als gemeenten dienen hierover beleid op te stellen in een structuurvisie en verordening ruimte, die betrekking hebben op hun eigen grondgebied. De verdere uitvoering van deze visie geschiedt via bestemmingsplannen. Daarin staat concreet beschreven welke doeleinden zijn toegewezen aan de verschillende gebieden en wijken (bijvoorbeeld 'recreatie', 'landbouw' of 'wonen') en wat daar onder welke voorwaarden mag gebeuren. Bijvoorbeeld in hoeverre uitbreiding van een veehouderijbedrijf is toegestaan (aantal dieren of anderszins). Dit kan ook relevant zijn voor het al dan niet mogen plaatsen van een schuilstal (lees: een bouwwerk) in het buitengebied.
Een variant op het bestemmingsplan is de 'beheersverordening', voor gebieden waar geen ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien. Dan wordt de bestaande situatie vastgelegd.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) uit 2010 regelt de omgevingsvergunning. Dit is een geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, natuur en milieu. Deze kan bijvoorbeeld relevant zijn bij de bouw of uitbreiding van een dierenasiel. De omgevingsvergunning kan ook vergunningen bevatten op grond van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. De omgevingsvergunning moet worden aangevraagd bij de gemeente. Hier is voor gekozen om voor burgers en bedrijven een duidelijk loket te creëren. De gemeente moet soms wel weer afstemmen bij de verdere behandeling ervan. Zo moet zij bijvoorbeeld toestemming vragen aan het Ministerie van EZ, als het gaat om handelingen met schadelijke gevolgen voor planten en/of dieren, zoals bedoeld in de Flora- en faunawet.

Op grond van artikel 174 van de Gemeentewet is de burgemeester belast met het toezicht op 'openbare samenkomsten en vermakelijkheden'. Dit raakt aan aspecten van openbare orde en veiligheid, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Vaak wordt deze bevoegdheid nader uitgewerkt in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en stelt de gemeente ook een evenementenbeleid op. Daarin is onder meer bepaald voor welke evenementen een evenementenvergunning nodig is. Vaak geldt daarbij een indeling naar omvang van de evenementen. Na een toets aan het beleid kan een evenementenvergunning worden verleend, inclusief daarbij geldende vereisten en beperkingen.

Naast een evenementenvergunning, kan soms ook een omgevingsvergunning vereist zijn. Bijvoorbeeld als een evenement zich afspeelt in of nabij een natuurgebied en verstoring van de aldaar aanwezige dieren aan de orde is. Dit is afhankelijk van de specifieke omstandigheden (aard van de overlast, aanwezige diersoorten).

Op grond van het evenementenbeleid kan de gemeente bij de beoordeling en de verlening van de evenementenvergunning dus ook voorwaarden en beperkingen stellen aan voorgenomen evenementen met dieren, zoals circussen met wilde dieren.

3 Dieren in nood

In dit hoofdstuk worden de verantwoordelijkheden van de gemeente in geval van dieren in nood beschreven. Hierbij wordt nog geen onderscheid gemaakt tussen verschillende diergroepen. In hoofdstuk 4 wordt meer specifiek ingegaan op de dierennoodhulp (met name opvang) van gezelschapsdieren.

3.1 Zorgplicht

Iedere burger heeft op grond van artikel 1.4 van de Wet dieren en artikel 2 van de Flora- en faunawet een zorgplicht voor dieren. In beide gevallen houdt dit in dat handelingen die mogelijkerwijs schade kunnen toebrengen aan het dier achterwege moeten worden gelaten of, voor zo ver mogelijk, moeten worden voorkomen dan wel beperkt.

Voor de Wet dieren is daarnaast in artikel 2.1 vastgelegd, dat iedereen verplicht is een dier in nood te helpen en het verboden is een dier de nodige zorg te onthouden. Dit is vastgelegd in afzonderlijke strafbepalingen over dierenmishandeling en –verwaarlozing. Deze bepalingen gelden, bij wijze van uitzondering, ook voor in het wild levende (niet gehouden) dieren.

In het geval van de Flora- en faunawet houdt de zorgplicht in, dat in het wild levende dieren in principe met rust moeten worden gelaten. Een ieder moet gewonde of zieke dieren wel helpen. Dit kan bijvoorbeeld door het dier naar een opvang te brengen of een dierenambulance te bellen.

3.2 Rol van de gemeente

3.2.1 Opvang en vervoer

Gemeenten hebben, naast de zorgplicht die voor iedereen geldt, een wettelijke verplichting met betrekking tot het opvangen van zwervend aangetroffen dieren. In artikel 8 lid 3 van het Burgerlijk Wetboek (boek 5) is vastgelegd dat een gevonden dier, met een vermeende eigenaar, onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. De gemeente moet deze ‘gevonden zaak’ gedurende 14 dagen voor de eigenaar bewaren. Wanneer de eigenaar zich niet binnen deze termijn meldt, wordt de gemeente eigenaar van het dier. De gemeente mag vervolgens ook bepalen wat er met het dier gebeurt. Bij voorkeur draagt de gemeente het via een officiële eigendomsoverdracht over aan een dierenopvang en staat daarbij het juridisch eigendom af aan de opvang. Vanuit de opvang kan daarna voor herplaatsing worden gezorgd. In de periode dat het dier door de gemeente wordt ‘bewaard’ is de gemeente verantwoordelijk voor alle kosten voor verzorging en vervoer. Wanneer een eigenaar zich binnen de periode van 14 dagen meldt of wordt achterhaald, zijn de gemaakte kosten voor zijn rekening.

Weigert de eigenaar de opgegeven kosten te voldoen, dan vervalt het eigendom van het dier na een maand alsnog aan de gemeente of de opvang.

Volgens de wet is de gemeente dus de eerste 14 dagen nadat een zwerfdier is gevonden verantwoordelijk voor opvang. De Dierenbescherming is van mening dat de gemeente ook na de eerste 14 dagen een verantwoordelijkheid draagt vanuit de algehele zorgplicht voor dieren. De gemeente is dan formeel de eigenaar van het dier en kan ervoor kiezen het dier over te dragen aan een asiel, een gebruikelijke situatie. De zorg brengt echter wel kosten met zich mee. Als de gemeente wil dat het dier goed wordt verzorgd en dat er een nieuwe eigenaar wordt gevonden, moet de gemeente bereid zijn ook deze zorg te vergoeden. Vanuit het basisarrangement dierennoodhulp (zie paragraaf 3.3), dat de Dierenbescherming voor gemeenten heeft opgesteld, wordt daarom een kosten vergoedende periode van totaal 4 weken aangehouden. Twee weken wettelijk vanuit de bewaarplicht naar de burger toe en 2 weken bovenwettelijk in het kader van een zorgplicht voor het dier.

Dieren komen niet enkel in de opvang terecht omdat zij op straat zijn gevonden. Het kan ook zo zijn dat dieren opvang nodig hebben als gevolg van een huisontruiming, huiselijk geweld, arrestatie of (gedwongen) opname van de eigenaar. Volgens de Algemene Wet Bestuursrecht is een gemeente verplicht om in de situatie van huisontruimingen ‘zaken’ tijdelijk op te slaan. Wanneer een ‘zaak’, een dier in dit geval, in beslag wordt genomen, kan de gemeente het maximaal 13 weken in bewaring houden. Wanneer het na deze periode niet mogelijk is om het dier weer over te dragen aan de rechtmatige eigenaar, is de gemeente bevoegd het over te dragen, te verkopen of te euthanaseren.
In het geval van een gedwongen opname, arrestatie of huiselijk geweld is het belangrijk dat eventuele huisdieren worden opgevangen of herplaatst. Het komt regelmatig voor dat in dergelijke situaties niets wordt geregeld voor de huisdieren. Opvang van dieren kan soms bij familie of kennissen van de eigenaar, maar als dit niet mogelijk is, kan een asiel uitkomst bieden.
Om de opvang of herplaatsing goed te regelen, is het van belang dat hierover afspraken worden gemaakt tussen de diverse hulpdiensten die hierbij betrokken zijn, zoals politie, sociale hulpdiensten en opvangcentra. De gemeente zou hier een faciliterende rol bij kunnen innemen.

Ook opvang voor huisdieren van slachtoffers huiselijk geweld
De gemeente begint een proef om huisdieren van slachtoffers van huiselijk geweld op te vangen in Dierenopvang Amsterdam. Uit onderzoek van de Universiteit Utrecht blijkt dat er een verband bestaat tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling.
Het gebrek aan opvang voor huisdieren belemmert slachtoffers om zelf naar de opvang te gaan, zo blijkt uit het onderzoek dat de universiteit in samenwerking met Kadera en de Hondenbescherming uitvoerde. In sommige gevallen is het daarnaast onverantwoord de dieren tijdens hun opvang thuis te laten, omdat die dan mishandeld zouden kunnen worden.

Bron: Parool, 8 januari 2014.

Opvang en vervoer van dieren moeten ook in de toekomst goed zijn geregeld en gemeenten moeten hun wettelijke taken op dit gebied uitvoeren. Het is daarom belangrijk dat gemeenten contracten afsluiten met dierenopvangcentra en ambulances in de regio voor het opvangen en vervoeren van dieren in nood en zwervend aangetroffen dieren. Opvangcentra en ambulances zijn uitvoerders van een dienst en daarom moeten er afspraken worden gemaakt over de kosten die hiermee gepaard gaan. De vergoeding vanuit de gemeente moet in ieder geval kostendekkend zijn. Afspraken worden bij voorkeur ook gemaakt voor de opvang van inheemse dieren, die in een noodsituatie terecht zijn gekomen.

Wanneer gemeenten de wettelijke taken met betrekking tot opvang van dieren uitbesteden aan opvangcentra gaat dit vaak via aanbestedingstrajecten. In een aanbestedingsprocedure gunt de gemeente de opdracht bij voorkeur aan een organisatie die alle taken (vervoer, opvang, verzorging) op zich kan nemen of hierover afspraken maakt met andere organisaties. Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente kiest voor kwaliteit en niet enkel voor de goedkoopste optie. Opvangcentra en ambulancediensten dienen professioneel te zijn en het belang van het dier te allen tijde voorop te stellen.

Het vervoer van dieren in nood wordt verzorgd door de dierenambulance in de regio. Om ervoor te zorgen dat de dierenambulance overal goed en snel kan komen, is het wenselijk dat de gemeente een ontheffing verleent zodat de dierenambulance ook op bus- en trambanen mag rijden.

Dierenambulance mag voortaan over tram- en busbaan
Er komt een regeling voor overig medegebruik van tram- en busbanen, zowel voor gebruik van het hele net (bijvoorbeeld dierenambulance) als incidenteel (voor onderhoudswerkzaamheden e.d.). Dit houdt in dat dierenambulances voortaan toestemming krijgen om over de tram- en busbaan te rijden. Met dit besluit komt het college van B&W tegemoet aan de motie Flos.

Bron: www.amsterdam.nl, Juli 2005. www.emea.nl/persberichten/dierenambulance-mag-voortaan-over-tram-en-busbaan-9246

Aanbeveling 3: De gemeente maakt goede afspraken met dierenopvangcentra en ambulancediensten over de opvang van dieren en verstrekt een kostendekkende vergoeding. De gemeente gebruikt hiervoor bij voorkeur het door de Dierenbescherming opgestelde ‘Basisarrangement Dierennoodhulp’.

Aanbeveling 4: De gemeente ziet het vervoer van zieke, gewonde en gevonden dieren als onderdeel van haar verantwoordelijkheden en ondersteunt het werk van de dierenambulance.

Aanbeveling 5: De gemeente neemt een faciliterende rol in bij het tot stand komen van afspraken tussen hulpdiensten en opvangcentra over de opvang van huisdieren in geval van een (gedwongen) opname, arrestatie of huiselijk geweld.

Aanbeveling 6: De gemeente verleent een ontheffing aan de dierenambulance voor het medegebruik van bus- en trambanen.

In het wild levende dieren
Ook in het wild levende dieren zoals egels, vogels en eekhoorns kunnen in een noodsituatie verkeren. Ze kunnen bijvoorbeeld vastzitten in prikkeldraad, gewond raken in het verkeer of worden vergiftigd. Gemeenten hebben op basis van het Burgerlijk Wetboek geen plicht ten aanzien van deze dieren, maar vanuit de Flora- en faunawet is er wel een zorgplicht voor in het wild levende dieren. Vanuit deze zorgplicht zou de gemeente in ieder geval een bijdrage kunnen leveren aan opvangcentra die deze dieren helpen. Ook kan zij burgers informeren over dit onderwerp.

EHBO-cursus voor dieren
Om burgers in staat te stellen zelf eerste hulp te bieden aan dieren in nood, organiseren verschillende afdelingen van de Dierenbescherming EHBO-cursussen voor dieren. De gemeente kan haar burgers informeren over deze cursussen en ruimtes beschikbaar stellen waar de cursussen gegeven kunnen worden.

3.2.2 Rampenplan
Volgens artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) belast met organiseren van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De burgemeester heeft het opperbevel over de brandweer en het college van B&W moet minimaal elke vier jaar doelen opstellen voor brandveiligheid. Volgens artikel 3, lid 1, onderdeel b van de Wet veiligheidsrisico's moet de brandweer in haar taken zorgen voor de veiligheid van mens én dier. Om naast het welzijn en de veiligheid van mensen, ook die van dieren te waarborgen in het geval van een ramp, is het belangrijk dat de gemeente in haar rampenbestrijdingsplan maatregelen opneemt voor de veiligheid van alle dieren. Bij voorkeur neemt de gemeente de Dierenbescherming op als formele samenwerkingspartner. Op die manier krijgen dieren de professionele zorg die zij nodig hebben en worden overige hulpdiensten op dit gebied ontlast.

Speciale aandacht kan worden geschonken aan het redden van grote dieren, zoals paarden en koeien. Wanneer deze dieren in een noodsituatie verkeren, is voor het redden vaak specifieke ervaring en kennis nodig. De brandweer kan hier tijdens oefeningen extra aandacht aan besteden.

Aanbeveling 7: De gemeente neemt in haar rampenplan een apart stuk op over de hulp aan dieren.

3.3 Basisarrangement dierennoodhulp
Om de gemeente te helpen bij een professionele en efficiënte uitvoering van de wettelijke taak met betrekking tot het organiseren van dierennoodhulp, heeft de Dierenbescherming een basisarrangement dierennoodhulp ontwikkeld.
Het basisarrangement biedt een volledig productenpakket (van melding tot herplaatsing of hereniging) en zorgt er zo voor dat er slechts één partij betrokken is om te voorzien in de taken met betrekking tot opvang. Dit voorkomt onoverzichtelijkheid en versnippering van dierennoodhulp. Door het basisarrangement als uitgangspunt te gebruiken voor beleid rondom dierennoodhulp, voldoet de gemeente aan haar verplichtingen die voortvloeien uit artikel 8 van het Burgerlijk Wetboek 5. Een uitgewerkte versie van het basisarrangement is verkrijgbaar via de lokale afdelingen van de Dierenbescherming.

4 Gezelschapsdieren

In Nederland worden ongeveer 20 miljoen dieren uit liefhebberij gehouden. Tot deze gezelschapsdieren worden onder andere honden, katten, cavia's, konijnen, vogels, reptielen, amfibieën en vissen gerekend, maar ook hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren zoals schapen, geiten, paarden en kippen. In veel gevallen krijgen deze dieren een goede en liefdevolle verzorging en worden ze als gezinslid gezien.

Helaas komt het ook vaak voor dat gezelschapsdieren in een impuls in huis worden gehaald, zonder dat de eigenaren beseffen welke zorg dieren nodig hebben en wat de kosten kunnen zijn voor onder andere de dagelijkse verzorging en medische zorg. Op een gegeven moment komen de eigenaren erachter dat het dier toch niet aan de wensen voldoet, de kosten voor verzorging en dierenarts te hoog zijn of vinden ze het volwassen dier niet meer zo leuk als toen het bijvoorbeeld een puppy was. Maar al te vaak gebeurt het dat dieren dan worden afgestaan aan een asiel of worden gedumpt. Ook worden er dieren in beslag genomen omdat de eigenaar er niet goed voor zorgt en het dier verwaarloost of mishandelt. Deze dieren komen dan in de opvang of een asiel terecht, waar zij worden verzorgd tot er een nieuwe eigenaar wordt gevonden.

4.1 Wetgeving

Regels met betrekking tot gezelschapsdieren zijn vastgesteld in de Wet dieren. In het Besluit houders van dieren zijn algemene regels opgenomen over het houden en de verzorging van dieren. In het Besluit gezelschapsdieren zijn specifieke regels opgenomen over het bedrijfsmatig houden, fokken en verhandelen of verkopen van gezelschapsdieren. Zo mogen gezelschapsdieren bijvoorbeeld niet verkocht worden aan kinderen onder de 16 jaar en worden er regels gesteld over het maximaal aantal nestjes dat een dier mag krijgen. Beide besluiten zullen naar verwachting medio 2014 in werking treden.

In de Wet dieren is een chipplicht voor honden opgenomen. Vanaf 1 april 2013 moeten alle pups binnen 7 weken na de geboorte verplicht gechipt en geregistreerd worden. De chipplicht draagt bij aan het tegengaan van illegale handel en fokkerij van honden en het opsporen van eigenaren in het geval van gevonden of gedumpte honden.

Ook is er binnen de Wet Dieren een 'positieflijst' opgesteld voor zoogdieren. Dit is een limitatieve lijst van zoogdieren die als huisdier gehouden mogen worden. Het bezit van zoogdiersoorten die niet op de lijst staan, wordt daarmee verboden. Ook is er een aantal zoogdieren dat alleen onder (nog nader te bepalen) voorwaarden gehouden mag worden. Er zal een overgangsregelingen komen, zodat de huidige eigenaar van een zoogdier dat niet op de positieflijst staat, dit dier mag houden tot het overlijdt. Op

termijn zullen er ook positieflijsten komen voor bijvoorbeeld reptielen en amfibieën, vogels en vissen. De komst van de positieflijst is een langgekoesterde wens van de Dierenbescherming, waar zij zich ook bij de totstandkoming van de Wet dieren sterk voor heeft gemaakt. De positieflijst zal naar verwachting medio 2014 in werking treden.

4.2 Honden en katten

In Nederland leven ongeveer 3,6 miljoen katten en bijna 2 miljoen honden[6]. Het is belangrijk dat eigenaren en hun hond of kat prettig kunnen samenleven met andere inwoners. Om het welzijn van de dieren te bevorderen en overlast te beperken, is het van belang dat de gemeente zaken zoals dierenopvang en hondenbeleid goed regelt. De Dierenbescherming helpt hier graag bij en komt daarom met een aantal aandachtspunten en aanbevelingen.

Veel honden en katten hebben een goed thuis, waar zij de verzorging en aandacht krijgen die zij nodig hebben. Jaarlijks komen echter ook ruim 25.000 honden en 50.000 katten in asielen of opvangcentra terecht omdat zij zijn verdwaald, zijn gaan zwerven, worden afgestaan of zijn gevonden na dumping. Het asiel gaat in eerste instantie op zoek naar de eigenaar van deze dieren. Wanneer de eigenaar niet wordt gevonden of het dier niet meer wil verzorgen, wordt er een nieuwe eigenaar gezocht. Van alle honden gaat uiteindelijk 72 procent terug naar de eigenaar. Bij katten slechts 13 procent. Het grote verschil in percentages komt waarschijnlijk doordat veel meer honden dan katten zijn voorzien van een identificatie in de vorm van een chip, waardoor de eigenaar kan worden gevonden. Dit maakt meteen het belang van een chip duidelijk.

4.2.1 Chippen

Sinds 1 april 2013 is het chippen van honden in Nederland verplicht met als doel eigenaren te kunnen opsporen, meer honden te herenigen met hun eigenaar en malafide hondenhandel te voorkomen. De Dierenbescherming pleit ervoor het chippen van katten ook verplicht te stellen om de problemen met zwerfkatten en verwilderde katten (zie paragraaf 8.2.4) aan te pakken en overvolle asielen te voorkomen. Helaas wil het ministerie van Economische Zaken het chippen van katten (nog) niet verplichten.
Gemeentes kunnen nu al wel een belangrijke rol spelen bij het aanpakken van de problemen met zwerfkatten en verwilderde katten, door burgers voor te lichten over het belang van chippen en erop aan te dringen dat burgers hun kat laten chippen.
Elk jaar worden door verschillende dierenorganisaties, dierenartsen en dierenspeciaalzaken chipacties georganiseerd. De gemeente kan een nuttige bijdrage leveren door deze acties te faciliteren, eventueel te financieren en mensen te attenderen op de acties.

Chipacties
Vele dierenartspraktijken, dierenspeciaalzaken, dierenpensions en dierenasielen ondersteunen elk jaar weer de Chipmaand, bijvoorbeeld door het organiseren van allerlei acties in juni. Onder ‘Juni Chipmaand en Chipacties’ kunt u opzoeken welke acties er bij u in de buurt gehouden worden.

Bron: www.chipjedier.nl

Aanbeveling 8: De gemeente informeert burgers over het belang van chippen van katten en ondersteunt en faciliteert chipacties voor katten.

[6] Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren, 2013.

4.2.2 Hondenbeleid

In de Nederlandse samenleving hebben honden een belangrijke rol als gezinslid, hulphond of bijvoorbeeld politiehond. Het ontwikkelen van gemeentelijk beleid ten aanzien van honden is onontkoombaar, gezien het feit dat er in Nederland bijna 1,8 miljoen honden leven. Mensen gaan met honden naar buiten om ze hun behoeften te laten doen en ze te laten rennen en spelen. Het is belangrijk dat hondeneigenaren en hun medeburgers zonder ergernissen kunnen samenleven en dat honden hun soortspecifieke gedrag ook in de openbare ruimte kunnen vertonen. Hondeneigenaren zijn verantwoordelijk voor het gedrag van hun hond en het voorkomen van overlast voor medeburgers. Dit kan onder andere betekenen dat hondeneigenaren ervoor moeten zorgen dat hun hond zijn behoefte doet op daarvoor aangewezen plekken of dat zij hondenpoep opruimen. In veel gemeenten geldt een algehele opruimplicht voor hondenpoep. Voor honden en hun eigenaren is het belangrijk dat er genoeg plekken zijn waar honden hun behoeften kunnen doen en hun energie kwijt kunnen raken. Dit kan in losloopgebieden, die in veel gemeenten aanwezig zijn. Wanneer eigenaren overlast van hun hond voorkomen, zal er onder medeburgers meer draagvlak zijn voor dit soort gebieden. In het hondenbeleid kan de gemeente verder regels opnemen over onder andere de omgang met bijtincidenten of agressieve honden.

Officiële presentatie van de hondenfolder in Ridderkerk.
Foto: gemeente Ridderkerk.

Een goed hondenbeleid resulteert in minder overlast en de aanwezigheid van goede voorzieningen voor honden, waarbij het welzijn van de honden centraal staat. Voorlichting aan hondeneigenaren en overige burgers heeft een belangrijke plaats in het beleid, omdat het kan zorgen voor een mentaliteitsverandering, een hoger acceptatieniveau voor honden en meer wederzijds begrip. Bij voorkeur plaatst de gemeente informatie over het hondenbeleid goed zichtbaar op haar website en is duidelijk aangegeven waar in de gemeente zich uitlaatstroken, losloopgebieden en speelweides bevinden.

Bron: www.haarlemmermeer.nl

De Dierenbescherming kan helpen bij het opstellen van hondenbeleid. Zo werd in de gemeente Ridderkerk in samenwerking met Dierenbescherming Rijnmond een hondenfolder opgesteld en heeft Dierenbescherming Amsterdam een specifieke hondenlobby in het leven geroepen om overeenstemming tussen hondenbezitters en niet-hondenbezitters te creëren en verantwoord hondenbezit te stimuleren[7].

Folder voor baasjes van 3.000 honden in Ridderkerk
Vanaf komende woensdag wordt huis-aan-huis de folder 'Honden in Ridderkerk' verspreid. Het is een gezamenlijke uitgave van de gemeente en de Dierenbescherming. Maandag werd de folder officieel gepresenteerd, in het bijzijn van wethouder Arie den Ouden, Peter Boertje van de Dierenbescherming en hondentrainster Eveliene Bax met haar hond Skunk.
De folder vertelt onder meer hoe het hondenbeleid in Ridderkerk er uit ziet, waar de 25 losloopgebieden voor de ongeveer 3000 Ridderkerkse honden zich bevinden en welke spelregels er zijn om overlast te voorkomen.

Bron: www.dichtbij.nl, 11 november 2013

Aanbeveling 9: De gemeente stelt hondenbeleid op, dat betrekking heeft op onder andere voorzieningen voor honden en bijtincidenten. Bij het opstellen van het beleid staat het welzijn van de hond centraal.

Hondenbelasting
Op basis van artikel 226 van de Gemeentewet hebben gemeenten het recht om hondenbelasting te heffen. In een aantal gemeenten is discussie ontstaan over het heffen van hondenbelasting, omdat men vond dat hondenbezitters gediscrimineerd worden door het heffen van de belasting. In januari 2013 deed het gerechtshof in Den Bosch de uitspraak dat gemeenten geen onderscheid mogen maken tussen inwoners met en zonder hond en daarom alleen hondenbelasting mogen heffen, als die ook gebruikt wordt voor hondenbeleid binnen de gemeente. Wanneer de hondenbelasting ten goede komt aan de algemene middelen, zou dit discriminatie zijn van hondenbezitters. De gemeente Sittard-Geleen stapte daarop naar de Hoge Raad, die in oktober 2013 concludeerde dat gemeenten gewoon hondenbelasting mogen heffen, ook als die terecht komt bij de algemene middelen. Het blijft dus zo dat hondenbelasting geen doelbelasting is en niet besteed hoeft te worden aan zaken die met honden te maken hebben. In andere landen, waaronder Groot-Brittannië, Frankrijk en Spanje is de hondenbelasting wel afgeschaft.

Hoge Raad: Hondenbelasting is legitiem
Gemeenten mogen hondenbelasting heffen van de Hoge Raad. Het is geen discriminatie dat gemeenten geld ophalen bij hondenbezitters terwijl ze niet datzelfde doen bij mensen die geen hond hebben. Het kost de gemeente immers geld om de openbare weg en plaatsen voor honden schoon te maken, meent de Hoge Raad.

Bron: www.binnenlandsbestuur.nl, 18 oktober 2013

[7] Dierenbescherming Amsterdam, http://amsterdam.dierenbescherming.nl/hondenlobbyamsterdam

Ondanks dat de hondenbelasting geen doelbelasting is, kan de gemeente ervoor kiezen de inkomsten uit hondenbelasting (ook) te besteden aan voorzieningen voor honden of de praktische uitwerking van hondenbeleid. Dit is ook wat de Dierenbescherming bepleit. Voorbeelden van voorzieningen die de gemeente kan creëren zijn uitlaatplaatsen, losloopgebieden, speelweides, en afvalbakken.
Een alternatief is dat de gemeente geen hondenbelasting heft, maar iets terugvraagt van hondeneigenaren. Bijvoorbeeld dat zij altijd hondenpoep opruimen en zo zelf de verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan het schoonhouden van de openbare ruimte. De gemeente Ridderkerk heeft een dergelijk beleid.

De Gemeentewet noemt geen vrijstellingen voor de hondenbelasting. Gemeenten kunnen wel zelf vrijstellingen invoeren voor bepaalde groepen. De Dierenbescherming vindt dat deze vrijstellingen zeker moeten gelden voor honden die in een asiel verblijven.

Agressieve honden
Helaas heeft elke gemeente ook weleens te maken met bijtincidenten veroorzaakt door honden.
De oorzaak van bijtincidenten is meestal een slechte opvoeding. Daarbij speelt de genetische aanleg van de hond een cruciale rol, in combinatie met inprenting en socialisatie. Inprenting (de eerste kennismaking met de mens) vindt vlak na de geboorte plaats. De socialisatie, het leren van maatschappelijke spelregels, volgt na acht à negen weken.
Met bijtincidenten moet zorgvuldig worden omgegaan. Zowel het slachtoffer, de hond als zijn eigenaar zijn hierbij gebaat. Om adequaat om te gaan met bijtincidenten is het goed als de gemeente ook beleid opstelt ten aanzien van bijtincidenten in de vorm van een protocol. In dit protocol kan staan wat hondeneigenaren en slachtoffers kunnen doen na een bijtincident. Zo kan een slachtoffer aangifte doen. De gemeente kan vervolgens bepalen wat er met de hond gebeurt en bijvoorbeeld een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen, de hond laten testen op agressie, de eigenaar adviseren of verplichten een cursus te volgen met de hond of de hond in beslag nemen. De Dierenbescherming pleit ervoor dat honden na een aangifte bij voorkeur niet direct in beslag worden genomen, maar dat andere oplossingen, zoals een aanlijn- en muilkorfgebod of het volgen van een cursus, eerst worden bekeken. Wanneer er sprake is van een (vermoedelijk) agressief dier, kan een onafhankelijke gedragstest worden gebruikt om vast te stellen of een hond op straat gevaar oplevert.

Om het aantal bijtincidenten terug te dringen en te voorkomen, pleit de Dierenbescherming voor een verantwoord preventiebeleid, waar goede voorlichting, gehoorzaamheidscursussen en goed fokbeleid onderdeel van uitmaken. De gemeente kan hier een belangrijke rol in spelen door informatie te verstrekken over het houden van honden en het onder de aandacht brengen en stimuleren van het volgen van gehoorzaamheidscursussen.

4.3 Kleine huisdieren

In Nederland worden naast honden en katten ongeveer 600.000 kleine knaagdieren en evenzoveel konijnen als huisdier gehouden. Ook telt Nederland helaas steeds meer exotische huisdieren. De handel in deze dieren is omvangrijk. Bij tropische vissen ligt het importaantal rond de 40 miljoen per jaar. Het aantal reptielen en amfibieën ligt rond de 130.000 per jaar, waarvan circa 100.000 schildpadden.

Zo gemakkelijk als de aanschaf van exotische dieren is, zo problematisch is vaak hun verzorging. Over de dieren is vaak weinig bekend en ook ontbreekt de informatie die nodig is om ze goed te verzorgen. Bovendien leven de dieren hier in een ander (kouder) klimaat dan in de natuur het geval zou zijn, vaak met een gebrek aan leefruimte. Veel exotische dieren overleven mede daardoor de Nederlandse huiskamer niet. De dieren die het wel overleven, krijgen het alsnog zwaar te verduren. Zo kunnen

papegaaien vereenzamen en zichzelf kaal pikken van de stress en hebben schildpadden vaak ernstig te lijden onder een chronisch gebrek aan ruimte. Dit leidt er toe dat ook deze dieren uiteindelijk door hun eigenaren worden afgestaan of worden gedumpt en op straat of in sloten worden gevonden.

Voor kleine huisdieren en exoten bestaat gespecialiseerde opvang. In sommige gemeenten verzorgen de opvangcentra voor honden en katten ook de opvang van andere dieren zoals schildpadden, konijnen of knaagdieren. Daarnaast zijn er specifieke opvangcentra voor groepen dieren zoals knaagdieren, konijnen en exoten. Deze opvangcentra zijn vaak in particuliere handen. Geld van de overheid krijgen zij niet. Ze moeten het doen met donaties van sympathisanten en donateurs. Het werk in de centra wordt goeddeels gedaan door vrijwilligers. De Dierenbescherming ondersteunt het werk van diverse opvangcentra, onder meer met financiële bijdragen. Gemeenten zouden dit ook moeten doen in het kader van hun wettelijke taak.

4.4 Opvang

Doordat veel gezelschapsdieren in een impuls in huis worden gehaald, specifieke kennis over verzorging en aard van het dier ontbreekt en kosten voor de zorg hoger op kunnen lopen dan gedacht, hebben asielen en opvangcentra jaarlijks te maken met vele dieren in de opvang. Opvangcentra zitten vooral in de zomermaanden bijna helemaal vol. De opvang van zwervend aangetroffen dieren behoort tot de wettelijke taken van gemeenten en daarom zou de gemeente de kosten voor opvang en benodigde zorg moeten vergoeden. Veel gemeenten doen dit echter nog niet of te weinig, met als resultaat dat asielen en opvangcentra kampen met financiële problemen. De Dierenbescherming pleit ervoor dat gemeenten hun wettelijke taak met betrekking tot dierenopvang serieus nemen en afspraken maken met lokale afdelingen van de Dierenbescherming en asielen over de opvang van zwervend aangetroffen dieren.

Een zwervend aangetroffen kat kan ook een verwilderde kat zijn. In dat geval wordt door de Dierenbescherming binnen de bebouwde kom de TNR-methode (TNR staat voor Trap, Neuter and Return) toegepast en wordt de kat na castratie of sterilisatie weer teruggeplaatst in de natuur. Het is wenselijk dat de gemeente de kosten voor castratie of sterilisatie bekostigt of een algemene bijdrage levert aan een TNR-project van de Dierenbescherming. In paragraaf 8.2.4 wordt nader ingegaan op verwilderde katten en de TNR-methode.

In de praktijk beschikt een gemeente niet zelf over opvangmogelijkheden. Daarom sluit zij meestal een contract af met asielen of opvangcentrum (bijvoorbeeld van de Dierenbescherming). Het asiel neemt de opvang van het gevonden dier op zich en de gemeente betaalt hiervoor een kostendekkende vergoeding voor de uitgevoerde dienst. Het asiel probeert de eigenaar van gevonden dieren te achterhalen, dan wel een nieuwe eigenaar te vinden. Meer informatie over opvang van dieren en de rol van de gemeente is te vinden in hoofdstuk 3 van deze nota.
Behalve met financiële vergoedingen, kan de gemeente ook op andere manieren dierenopvangcentra steunen, bijvoorbeeld door een locatie ter beschikking te stellen. In sommige gemeenten is de huisvesting van het asiel zodanig dat renovatie noodzakelijk is. Aangezien een goed opvangadres ook in het belang van de gemeente is, is het wenselijk dat de gemeente in de renovatiekosten bijdraagt.

Om ervoor te zorgen dat vermiste dieren snel bij hun eigenaar terugkomen, is het belangrijk dat eigenaren weten wat zij moeten doen wanneer hun dier vermist is. De gemeente kan hier een rol in spelen door op haar website en in de gemeentegids informatie te geven hierover en het nummer van het lokale dierenopvangcentrum te vermelden.

Aanbeveling 10: De gemeente maakt afspraken met opvangcentra over een locatie of een eventuele bijdrage voor renovatiekosten.

Aanbeveling 11: De gemeente geeft in haar gemeentegids en op haar website tips over hoe te handelen bij een weggelopen huisdier en plaatst daarbij het telefoonnummer van de plaatselijke afdeling van de Dierenbescherming of andere meldpunten voor vermiste huisdieren.

Ouderen en huisdieren

Dieren kunnen ook in de opvang terecht komen omdat hun eigenaar oud is en bijvoorbeeld naar een verzorgingstehuis moet. Dit is een erg nare situatie voor zowel eigenaar als dier. Dieren kunnen een positief effect hebben op de gezondheid van mensen en bijdragen aan het welzijn van ouderen. Door een dier hebben mensen sociale contacten en een hond kan voor lichaamsbeweging zorgen.
Het is onwenselijk dat een ouder persoon afstand moet doen van een huisdier wegens opname in een verzorgingstehuis. Gelukkig zijn er door de inzet van de Landelijke Stichting Ouderen en Huisdieren verschillende woonzorg- en verpleegcentra waar ouderen met hun huisdier welkom zijn.

Om te voorkomen dat dieren in een asiel terechtkomen omdat hun eigenaar naar een verpleeg- of verzorgingstehuis moet, kan de gemeente een rol spelen bij uitbreiding van het aantal woonzorg- en verpleeghuizen, waar ouderen welkom zijn samen met hun dier. De gemeente kan inventariseren waar in de gemeente dit mogelijk is en bemiddelen tussen ouderen en directies van verzorgingstehuizen en ervoor zorgen dat een dier wordt toegestaan. Verder kan de gemeente informatie verstrekken aan bewoners over de mogelijke adressen waar ouderen samen met hun huisdier terecht kunnen.

Aanbeveling 12: De gemeente speelt een rol bij de uitbreiding van het aantal woonzorg- en verpleeghuizen waar ouderen met hun huisdier welkom zijn of bemiddelt tussen ouderen met een huisdier en directies van woonzorg- en verpleeghuizen.

4.5 Hobbydieren

Hobbydieren zijn landbouwdieren die als hobby in kleine aantallen worden gehouden, zonder winstoogmerk. Schapen, geiten, paarden, runderen, varkens en kippen die in beperkte aantallen worden gehouden, behoren allemaal tot hobbydieren[8]. Nederland telt zeer veel particulieren, schattingen lopen uiteen van vijftig- tot honderdduizend, die voor hun plezier landbouwdieren houden. Het houden van deze dieren als hobbydieren is over het algemeen aan meer regels gebonden, dan het houden van een hond of een kat. Zij vallen namelijk onder de regels waar ook de commercieel gehouden landbouwhuisdieren onder vallen. Ook zij kunnen bijvoorbeeld dezelfde zeer besmettelijke dierziekten oplopen, zoals varkenspest, mond- en klauwzeer of vogelgriep.

Iemand die een hobbydier houdt, is verantwoordelijk voor de gezondheid van het dier en moet bij het vermoeden van een ziekte een dierenarts inschakelen. Die kan constateren of het dier ziek is en zo ja, of het om een ziekte gaat die moet worden gemeld bij het ministerie van Economische Zaken. Ook weet de dierenarts hoe de ziekte moet worden gemeld en kan hij de eigenaar van het dier vertellen wat er verder moet gebeuren.

Een weide met soortgenoten is meestal de beste plek voor hobbydieren, zowel uit het oogpunt van dierenwelzijn als diergezondheid. De meeste hobbydieren zijn kuddedieren en zij moeten in ieder geval met minimaal één soortgenoot worden gehouden. Een weide alleen biedt onder bepaalde weersomstandigheden echter niet alle voorzieningen voor een dier. Wanneer er hevige regenval plaatsvindt of het erg warm is en de zon de hele dag op het weiland staat, kunnen dieren veel last hebben van de weersinvloeden. Het is daarom noodzakelijk dat hobbydieren ook een schuilmogelijkheid hebben.

Aanbeveling 13: De gemeente geeft op haar website voorlichting over het diervriendelijk houden van hobbydieren en regelgeving met betrekking tot hobbydieren.

4.5.1 Schuilstallen

Veel gemeenten hebben een dilemma ten aanzien van het toestaan van schuilstallen. Gemeenten willen aan de ene kant verrommeling van het buitengebied voorkomen, maar zien aan de andere kant ook dat de bouw van schuilstallen belangrijk is voor het welzijn van hobbydieren.
Wanneer een gemeente voor een algeheel verbod op schuilstallen kiest, blijft het buitengebied vrij van bebouwing. Dit betekent echter dat in het kader van dierenwelzijn het houden van hobbydieren niet meer mogelijk is, tenzij de dieren worden gehouden in de directe omgeving van woningen in het buitengebied. Hobbydieren zullen daarmee deels uit het buitengebied verdwijnen en weilandjes zullen leeg komen te staan en braak komen te liggen. Als er toch hobbydieren worden gehouden zonder schuilstal, komt het dierenwelzijn in het geding en kan niet worden voldaan aan geldende wetgeving voor dierenwelzijn. Wanneer vergunningen voor schuilstallen onbeperkt worden afgegeven, is er een groot risico op verrommeling van het buitengebied.

De Dierenbescherming pleit voor een compromis door het opstellen van een diervriendelijk beleid ten aanzien van het verlenen van vergunningen voor schuilstallen en tegelijkertijd in het beleid rekening te houden met ruimtelijke ordening. Het moet mogelijk zijn hobbydieren te houden in het buitengebied, enerzijds om de behoefte hiernaar te faciliteren, anderzijds omdat dieren in de wei bijdragen aan het karakter van het buitengebied en op een natuurlijke manier de weilanden onderhouden.

[8] www.rijksoverheid.nl

In het kader van dierenwelzijn moet het ook mogelijk zijn de hobbydieren adequate huisvesting te bieden in het buitengebied. Om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen kunnen er eisen worden gesteld aan omvang en het materiaal waarvan de schuilstallen worden gemaakt. Ook kunnen eisen worden gesteld ten aanzien van beplanting rond de stallen. De gemeente kan in bijvoorbeeld een beleidsnotitie regels opstellen die ervoor zorgen dat schuilstallen zijn toegestaan voor het houden van hobbydieren, mits zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. De gemeente Wijchen in Gelderland heeft een dergelijke beleidsnotitie over schuilstallen[9].

De Dierenbescherming heeft samen met het kennisnetwerk voor hobbydierhouders, Levende Have, en de Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders (NBvH) de folder 'Schuilstallen in het buitengebied' opgesteld. Deze folder kan gemeenten helpen bij het vaststellen van beleid ten aanzien van schuilstallen. De lokale afdelingen van de Dierenbescherming kunnen ook helpen bij het opstellen van goed beleid.

Aanbeveling 14: De gemeente stelt een diervriendelijk beleid op ten aanzien van het verlenen van vergunningen voor schuilstallen voor hobbydieren.

4.5.2 Kinderboerderijen

In Nederland zijn ongeveer 500 kinderboerderijen, met een gemiddeld aantal bezoekers van ruim 25 miljoen per jaar[10]. Ze hebben een recreatieve en educatieve functie en brengen hun bezoekers in aanraking met gezelschapsdieren en landbouwhuisdieren, de natuur, hun omgeving en elkaar.

Op kinderboerderijen, stadsboerderijen of hertenkampen kunnen zich gemakkelijk dierenwelzijnsproblemen voordoen, die voornamelijk ontstaan doordat de belangen van het dier ondergeschikt worden aan die van de mens. Het gaat hierbij om tekortkomingen in de geschiktheid van soort of het individu, sociale situatie van het dier, huisvesting, verzorging, toezicht, hygiëne en fokbeleid.

De Dierenbescherming accepteert de aanwezigheid van kinderboerderijen, stadsboerderijen en hertenkampen. Het in contact brengen van kinderen en volwassenen met dieren is belangrijk voor het leren omgaan met en het denken over dieren. Hierbij is het heel belangrijk dat de gezondheid, het welzijn en de integriteit van het dier niet worden aangetast.

Niet iedere diersoort is geschikt om op een kinderboerderij te houden. Exoten en wilde (niet gedomesticeerde) dieren zijn niet geschikt. De Dierenbescherming vindt dat alleen de bekende, veel voorkomende gezelschaps- en hobbydieren, zoals katten, cavia's, konijnen, paarden, pony's, varkens, kippen, eenden en ganzen op kinderboerderijen mogen worden gehouden. De gehouden dieren moeten

[9] Gemeente Wijchen, 3 december 2008. Beleidsnotitie schuilstallen.
[10] vSKBN, Brancheorganisatie voor kinderboerderijen, 2013. www.kinderboerderijen.nl

een geschikt karakter hebben en gewend zijn aan het contact met mensen, anders levert dit te veel angst en stress op. Het is onacceptabel om door middel van fokkerij (selectie) of ingrepen de dieren geschikt te maken voor het gebruik op een kinderboerderij.

De verzorging van de dieren moet in handen zijn van een gediplomeerd en vakbekwaam medewerker. Afspraken over de verzorging en omgang moeten schriftelijk in een protocol vastgelegd te worden. De medewerker moet ook toezicht houden op het contact tussen mensen en dieren. Door voldoende en goede voorlichting, begeleiding en toezicht, kan de omgang met de dieren op een diervriendelijke manier verlopen.

Omdat er veel komt kijken bij het verantwoord runnen van een kinderboerderij, dient de gemeente het oprichten en beheren van een kinderboerderijen slechts onder bepaalde voorwaarden toe te staan. Deze voorwaarden kunnen bijvoorbeeld worden vastgelegd in een overeenkomst. In 2010 heeft de Dierenbescherming samen met de Vereniging Medewerkers Kinderboerderijen (inmiddels opgegaan in de SKBN) een intentieverklaring ontwikkeld om dierenwelzijn op kinderboerderijen te waarborgen en verbeteren. In deze intentieverklaring zijn uitgangspunten geformuleerd over onder ander huisvesting, verzorging en fokbelang.

Aanbeveling 15: De gemeente staat het oprichten en beheren van een kinder- of stadsboerderij of hertenkamp slechts onder bepaalde voorwaarden toe en ziet erop toe dat het welzijn, de gezondheid en integriteit van de dieren zijn gewaarborgd en maakt bij voorkeur gebruik van de intentieovereenkomst voor dierenwelzijn op kinderboerderijen.

5 Evenementen met dieren

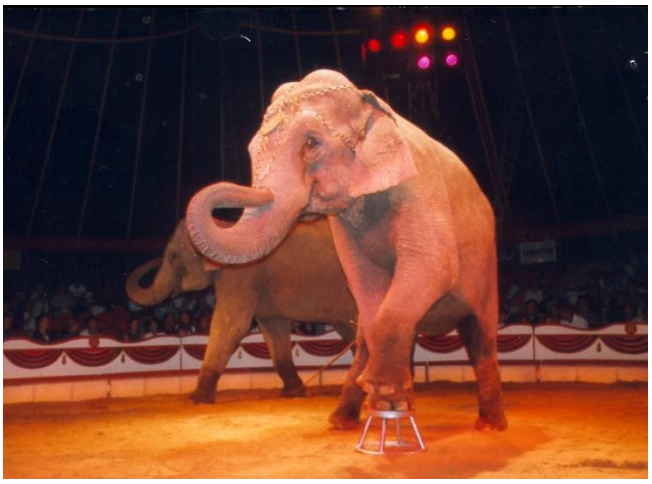

Onder evenementen met dieren verstaan we het gebruiken van dieren ter vermaak, zoals bij kunst, reclame, promotieactiviteiten, circussen, volksvermaak en tentoonstellingen. De Dierenbescherming is tegen het gebruik van dieren voor evenementen omdat het gebruik van dieren voor vermaak in strijd is met de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier. Het geeft blijk van weinig respect en degradeert het dier tot spelobject. Deze vorm van misbruik geeft bovendien een slecht voorbeeld aan mensen (en dus ook aan kinderen) over hoe zij met dieren om moeten gaan. Een uitzondering kan gemaakt worden als het educatie voor mensen betreft, mits de integriteit, gezondheid en het welzijn van de dieren behouden blijven.

Evenementen met dieren kunnen niet zomaar worden gehouden. De Wet dieren stelt beperkingen aan de mogelijkheden om dieren te gebruiken bij evenementen en wedstrijden. Zo is het verboden om dieren als prijs, beloning of gift uit te reiken (artikel 2.13), dierengevechten te organiseren (artikel 2.14) of bij een dier onnodig pijn of letsel te veroorzaken of zijn gezondheid of welzijn aan te tasten (artikel 2.1).

Op lokaal niveau hebben vrijwel alle gemeenten in hun APV de bepaling opgenomen dat het verboden is zonder vergunning een evenement te organiseren. De gemeente moet dus toestemming geven voor het organiseren van evenementen met dieren en kan een evenement met dieren verbieden met als motief de openbare orde en veiligheid. De Dierenbescherming pleit ervoor dat de gemeente bij het verlenen van vergunningen een voorkeursbeleid hanteert voor evenementen waar geen dieren bij betrokken zijn. De gemeente zou dit kunnen vastleggen in de APV of een aparte beleidsnota voor dierenwelzijn en kan dit doen door regels op te nemen over het aantal evenementen met dieren dat wordt toegestaan en de verhouding van evenementen met en zonder dieren.

5.1 Circussen

Anno 2014 is het gebruik van (wilde) dieren in circussen omstreden. Dit blijkt ook uit het in 2012 vastgestelde regeerakkoord ‘Bruggen slaan’ van PvdA en VVD, waarin een verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen is aangekondigd. De plannen van de regering zijn begin 2014 nog niet uitgewerkt en het gebruik van (wilde) dieren in circussen komt nog veel voor.

De Dierenbescherming is tegen het gebruik van gedomesticeerde en wilde dieren in circussen en is dan ook blij met het voorgenomen verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen. Het moeten uitvoeren van trucjes is nutteloos en respectloos voor het dier en staat op gespannen voet met de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren. Gedomesticeerde, maar vooral wilde dieren, lijden onder de omstandigheden waarin ze in een circus gehouden worden. Tijdens optredens moeten de dieren routinematig kunstjes uitvoeren, die vaak haaks op hun soorteigen gedrag staan. Trainingsmethoden zijn in veel gevallen dieronvriendelijk en gaan gepaard met mishandeling (bijvoorbeeld het gebruik van de olifantenhaak). In deze gevallen is de relatie met de trainer gebaseerd op angst. Buiten de optredens en trainingen om zitten de dieren vaak in kleine verblijven en hebben ze geen of amper beschikking over een buitenverblijf. Sociaal levende dieren zijn in circussen gedoemd tot eenzame opsluiting en door huisvesting in een te krappe omgeving kunnen dieren hun normale gedragspatroon niet uitoefenen. Verveling, stereotiep gedrag, apathie en zelfverwonding zijn het gevolg.

Doordat circussen steeds van plaats naar plaats trekken, krijgen de dieren vaak te maken met lange transporten. Tijdens deze transporten zitten ze gedurende lange tijd in kleine hokken, worden ze aan kettingen geketend en hebben ze niet de beschikking over goede drinkwatervoorzieningen. Bij aankomst moeten de dieren nog lange tijd in hun transportkooien blijven, omdat de tenten en verblijven moeten worden opgebouwd. Dit alles veroorzaakt veel stress bij de dieren.

De gemeente kan een circus met dieren alleen verbieden met als motief de openbare orde en veiligheid. Bijvoorbeeld omdat een circus niet beschikt over een noodplan in verband met ontsnapping, brand, wateroverlast of noodweer. Dierenwelzijn is op zichzelf geen weigeringsgrond voor het verlenen van een vergunning. Wat een gemeente wel kan doen, is een voorkeursbeleid hanteren voor circussen zonder (wilde) dieren door deze circussen actief uit te nodigen zodat er minder ruimte ontstaat voor circussen die wel (wilde) dieren gebruiken. Ook kan de gemeente regels stellen over het toegestane aantal circussen en de verhouding tussen circussen met en zonder (wilde) dieren. De gemeente kan er ook voor kiezen juist moderne circussen, vaak zonder (wilde) dieren te stimuleren om zo een bepaalde veelzijdigheid te creëren (mix van klassiek en modern).

Gemeentelijk beleid circusdieren
De gemeente Heemskerk ontwikkelde in 2009 een voorkeursbeleid voor circussen zonder (wilde) dieren en wil graag naar de bevolking toe een voorbeeld stellen hoe respectvol met dieren moet worden omgegaan. Naast Amsterdam en andere gemeenten heeft ook de gemeente Groningen dit model met succes overgenomen.

Bron: www.wildedierendetentuit.nl

Aanbeveling 16: De gemeente hanteert een voorkeursbeleid voor circussen zonder (wilde) dieren.

5.2 Levende kerststallen

In levende kerststallen worden levende dieren gebruikt die gehuurd worden bij bijvoorbeeld een

dierenverhuurbedrijf. Vaak is er sprake van een provisorisch, zeer beperkt onderkomen en voldoen de kerststallen niet aan veiligheidsnormen, waaronder die voor brandveiligheid. Door de aanwezigheid van stro en hooi is het risico op brand groot met een gruwelijke afloop voor zowel mensen als dieren tot gevolg. Daarnaast kan door de tijdelijke huisvesting moeilijk worden voldaan aan de behoeften van de dieren in kwestie. De dieren kunnen zich bijvoorbeeld niet op natuurlijke wijze gedragen en raken gestrest door omstandigheden zoals muziek, veel mensen, drukte en lawaai.

De Dierenbescherming pleit ervoor dat gemeenten kiezen voor alternatieve kerststallen zonder levende dieren. Wanneer de gemeente desondanks kiest voor een kerststal met levende dieren, moeten er strenge voorwaarden gelden voor de huisvesting en verzorging van de dieren en moet het dierenwelzijn zijn geborgd.

Levende kerststal verdwijnt uit stadhuis Den Haag
In het Haagse stadhuis zal voortaan geen levende kerststal meer te vinden zijn. Nu ook de VVD heeft aangegeven te willen stoppen met de kersttraditie, is er in de gemeenteraad een meerderheid te vinden voor de afschaffing daarvan.

Bron: www.binnenlandsbestuur.nl, 19-02-2011

5.3 Overig vermaak met dieren

Jaarlijks worden er tal van evenementen, zoals kermissen of braderieën, ‘opgeleukt’ met dieren. Dit met dierenwelzijnsproblemen en een hoop commotie tot gevolg. Voorbeelden hiervan zijn kamelen- en struisvogelraces. In het voorjaar van 2013 werd in het Gelderse plaatsje Ugchelen door de gemeente Apeldoorn een vergunning verleend voor een struisvogelrace met ernstige gevolgen voor het dierenwelzijn. Ook op de kermis worden vaak dieren puur voor menselijk vermaak gebruikt. Te denken valt aan ponyritjes voor kinderen. Bij huwelijken worden sierduiven losgelaten, die vaak hun weg niet terug vinden, onderweg gewond raken of totaal uitgeput ergens aankomen.
Al deze vormen van vermaak met dieren hebben ernstige gevolgen voor het dierenwelzijn en vergunningen voor dit soort evenementen zouden niet verleend moeten worden.

Apeldoorn wil gesprekje met organisaties dierenspektakel
Mensen die een wedstrijd met dieren organiseren in Apeldoorn, krijgen voortaan de uitnodiging voor een gesprekje met de wethouder dierenwelzijn.
[…]
Het gemeentebestuur gaat er niet per definitie vanuit dat er sprake is van dierenleed, aldus Van der Steen. “Maar we willen dat onderwerp wel bespreekbaar maken. Aangeven dat we er oog voor hebben." In Nijmegen zou een dergelijke aanpak al leiden tot minder omstreden evenementen.

Bron: www.destentor.nl, 20 juli 2013.

Paardenmarkten

Naast typen volksvermaak zoals hierboven beschreven, zijn er in Nederland steden en dorpen waar een of meerdere keren per jaar een paardenmarkt wordt gehouden. Meestal hebben de markten een folkloristisch karakter en zijn ze van geen enkele economische betekenis. De paarden staan vaak in een omgeving met veel lawaai, moeten lange dagen maken en zonder beweging en beschutting op een te harde ondergrond staan. Voorafgaand aan de markt hebben de paarden er vaak al een transport op zitten en ook als de markt ten einde is, volgt een transport in soms oude en slecht onderhouden trailers. Handel op of paardenmarkten en het daarmee gepaard gaande transport van dieren zijn een duidelijke bron van stress, angst en lijden en vormen daardoor een grote inbreuk op het welzijn van de dieren. De omgang van de kooplui en bezoekers met de dieren lijden tot enorme welzijnsnadelen. Als naast de paardenmarkt een luidruchtige kermis is gelokaliseerd, is dit vanuit dierenwelzijn bezien geen goede combinatie. Paarden hebben zeer gevoelige oren en het is voor deze dieren zeer onprettig de hele dag in de herrie te staan. Zeker als de aanvoerroute naar de markt via de kermis is gelegd.

De Dierenbescherming is tegen paardenmarkten, omdat het welzijn van de paarden vaak in het geding is en het puur ter vermaak van mensen is. Zolang paardenmarkten in Nederland bestaan, moet er voor worden gezorgd dat het welzijn van de dieren zo goed mogelijk is. Om hierbij te helpen heeft de Dierenbescherming, samen met de Sectorraad Paarden (SRP), de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) en drie marktorganisaties medio 2011 een protocol paardenmarkten opgesteld, met hierin richtlijnen voor het verbeteren van het welzijn van paarden op paardenmarkten. De gemeente kan dit protocol gebruiken om vergunningaanvragen te beoordelen op dierenwelzijn. De Dierenbescherming is, naast paardenmarkten, ook tegen veemarkten. Dieren op een veemarkt, waaronder koeien en schapen, hebben dezelfde welzijnsproblemen als de paarden op een paardenmarkt en de markten zijn niet meer van deze tijd.

Aanbeveling 17: De gemeente staat evenementen met dieren, zoals struisvogelraces en paardenmarkten niet toe.

Aanbeveling 18: Wanneer de gemeente toch een vergunning voor een paardenmarkt wil afgeven, doet zij dit volgens het protocol welzijn paardenmarkten.

6 Landbouwhuisdieren

6.1 Wetgeving

Regels over productiedieren zijn voor een groot deel afkomstig vanuit de Europese Unie. In Nederland zijn deze regels met name vastgelegd in de Wet dieren en de daaronder hangende AMvB's, namelijk het Besluit houders van dieren en het Besluit diergeneeskundigen. In het Besluit houders van dieren zijn algemene regels opgenomen voor het houden van dieren, specifieke regels voor bepaalde diersoorten (runderen, varkens, kippen) en regels over doden van dieren. In het Besluit diergeneeskundigen zijn onder andere regels opgenomen over lichamelijke ingrepen die zijn toegestaan. De regels in het kader van de Wet dieren vervangen stapsgewijs de regels die eerder waren gesteld op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.

6.2 Vee-industrie

Nederland houdt meer dan 450 miljoen dieren per jaar, vissen in aquacultuur nog niet meegerekend. Landbouwhuisdieren zijn dieren die door mensen voor productiedoeleinden gehouden worden. Het gaat dan om vlees, vis, eieren, melk, wol of bont. Ruim 95 procent leeft in de vee-industrie (intensieve veehouderij). In deze bedrijfstak produceren zo veel mogelijk dieren zo veel mogelijk vlees, eieren, melk of bont, op een zo klein mogelijke oppervlakte, zo snel mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten. In de vee-industrie zijn dieren steeds verder doorgefokt op hoge productie. Ze worden heel klinisch, zeer dicht op elkaar gehouden op roostervloeren in een kale ruimte zonder afleiding en daglicht. De gezondheids- en gedragsproblemen die hierdoor ontstaan, worden gemaskeerd door antibiotica en andere medicaties en door het amputeren van lichaamsdelen zoals hoorns, staarten en het kappen van snavelpunten. Het is daarom niet vreemd dat er steeds meer stemmen opgaan om beperkende maatregelen te nemen ten aanzien van de vestiging en uitbreiding van dergelijke bedrijven. Deze beperkende maatregelen worden over het algemeen om milieutechnische redenen genomen, maar kunnen ook het dierenwelzijn ten goede komen.

Al sinds vele jaren is er in Nederland sprake van een toenemende schaalvergroting en intensivering in de veehouderij en hierdoor ontstaan er steeds meer megastallen, waarin duizenden of honderdduizenden dieren op elkaar worden gehouden. Deze intensivering brengt problemen met zich mee op het gebied van milieu, volksgezondheid en dierenwelzijn. Doorgaan met concurreren op kostprijs is een neerwaartse spiraal die uiteindelijk alleen verliezers kent; de boer met zijn familiebedrijf wordt vervangen door fabrieksarbeiders en het dier wordt steeds meer een ding.

Sinds de Q-koorts crisis, waarbij honderden mensen ziek zijn geworden en negen mensen zijn overleden door de bacterie *Coxiella burnetii*, uitgescheiden door geiten en schapen, zijn er plannen om ook

volksgezondheid mee te wegen bij het al dan niet verlenen van een omgevingsvergunning aan een veehouderijbedrijf. Zo wordt gedacht over het stellen van een minimum afstand tussen een veehouderijbedrijf en de bebouwde kom van een dorp of stad.

Verborgen vee-industrie
Naast de algemene takken van veehouderij, zoals melkvee-, pluimvee- en varkenshouderij, zijn er ook andere (minder bekende) takken. Daarin vinden we onder andere kalkoenen, vissen of eenden, waarvan de consument niet weet dat ze in kleine hokken, bakken en schuren gehouden worden. Vandaar de naam: 'verborgen vee-industrie'. Ook het grootste deel van het zogenaamde ‘wild’, zoals konijnen- en hertenvlees, komt uit de verborgen vee-industrie. In deze sector worden de dieren opgefokt onder dikwijls erbarmelijke omstandigheden. Adequate, specifiek op deze diersoorten toegesneden regelgeving ontbreekt helaas.

6.2.1 Pelsdierhouderij
Een bijzondere tak van de vee-industrie is de pelsdierhouderij. Vooral nertsen moeten hier hun hele leven slijten in een kleine kooi. De dieren vertonen duidelijk gestoord gedrag dat erg afwijkt van hun soortspecifieke gedrag. Het is ethisch niet aanvaardbaar om dieren zo te behandelen. Daar komt nog eens bij dat het gaat om bont, een luxeproduct waar voldoende alternatieven voor zijn. In Nederland is er per 1 april 2008 een definitief verbod op de vossen- en chinchillafokkerij van kracht.
In december 2012 heeft na de Tweede Kamer ook de Eerste Kamer met een verbod op het fokken van nertsen in Nederland ingestemd. Deze laatste tak van de bontindustrie in Nederland verdwijnt voorgoed in 2024. Tot die tijd mogen de nertsenhouders niet uitbreiden en geen nieuwe nertsenfokkerijen starten. Mocht er in een gemeente toch een vergunning worden afgegeven voor start of uitbreiding van een nertsenfokkerij, dan kunnen mensen contact opnemen met Stichting Bont voor Dieren. Zij zal dan de gemeente aanspreken op het niet naleven van het nertsenfokverbod en zo nodig juridische stappen tegen de gemeente ondernemen.

6.2.2 Stalbranden
Regelmatig verschijnen er in de media berichten over stalbranden en aantallen dieren die daarbij omkomen. De kans dat een stal in brand vliegt is niet zo groot, maar heel vaak betekent een stalbrand een afschuwelijke dood voor de dieren in de stal. En met het steeds groter worden van stallen zijn bij een enkele brand steeds grotere aantallen dieren slachtoffer.

In 2008 heeft de Dierenbescherming de noodklok geluid over stalbranden en is zij hierover in overleg getreden met boerenorganisatie LTO (Land- en tuinbouw organisatie) Nederland en de Rijksoverheid. Een aantal studenten van een hogeschool is daarop gevraagd om, met steun van de lectoren dierenwelzijn en personen van brandpreventie, de aard en omvang van stalbranden in kaart te brengen[11]. Vervolgens heeft de Dierenbescherming samen met LTO Nederland een Werkgroep Stalbranden ingesteld, met daarin vertegenwoordigers van de Rijksoverheid, de verzekeraars en de brandweer. Deze werkgroep heeft een Actieplan Stalbranden 2012 – 2016 opgesteld. In het kader van dit actieplan verzorgen LTO en verzekeraars voorlichting aan veehouders, vindt onderzoek plaats naar zinvolle maatregelen om stalbranden te voorkomen en te bestrijden en wordt onder andere gekeken naar wat gemeenten op dit vlak kunnen doen.

[11] Rapport Brand in veestallen, Onderzoek naar de omvang, ernst, oorzaken, preventie- en bestrijdingsmogelijkheden van brand in rundvee-, varkens- en pluimveestallen”, afstudeeronderzoek door M. Looije, M. Smit, Van Hall Larenstein, september 2010.

Wageningen Universiteit heeft in 2012 onderzoek gedaan naar stalbranden. In dit onderzoek wordt geconcludeerd dat dieren in een stal niet zelfredzaam zijn en dat er zoveel mogelijk aan gedaan moet worden om stalbranden te voorkomen[12]. In het onderzoek van hogeschool Van Hall Larenstein zijn de belangrijkste oorzaken van stalbranden in kaart gebracht[11]. Korstsluiting in elektrische installaties is de belangrijkste oorzaak. Daarnaast kunnen vonken, die vrijkomen bij lassen en slijpen, verhitte apparaten en andere apparatuur voor brand zorgen

Veel stalbranden ontstaan dus door onwetendheid en onvoorzichtigheid. LTO Nederland en verzekeraars geven voorlichting aan veehouders over deze zaken. Verzekeraars verlangen ook steeds vaker dat de elektrische installatie in een stal regelmatig door een deskundige wordt gekeurd.

Aanpassing Bouwbesluit
Als er toch brand uitbreekt, is het zaak dat deze zo snel mogelijk gestopt wordt. Anno 2014 wordt in het landelijke Bouwbesluit een aparte paragraaf opgenomen over veestallen. Om te beginnen worden hierin een tweetal wettelijke voorschriften opgenomen, later volgen er wellicht nog meer.

Allereerst wordt de belangrijkste oorzaak van stalbranden, kortsluiting, aangepakt. Voortaan moeten bij nieuw- en verbouw elektrische installaties als de stoppenkast en de verwarmingsketel achter een 60 minuten brandwerende muur worden gezet. Zestig minuten moet genoeg zijn om de brand te ontdekken en te blussen.
Als tweede wordt de belangrijkste oorzaak van de snelle verspreiding van brand in een stal aangepakt. Voortaan moeten bij nieuwbouw en bij verbouw zaken als plafonds en isolatiematerialen voldoen aan brandklasse B in plaats van brandklasse D. Dat wil zeggen dat ze onbrandbaar moeten zijn. Hierdoor kan een brand zich niet meer razendsnel via bijv. het plafond verspreiden.

Naar verwachting zal de rijksoverheid in de nabije toekomst nog andere maatregelen gaan voorschrijven via het Bouwbesluit. Maar naar maatregelen als het aanbrengen van brandmelders in stallen, extra bluswater in de buurt van stallen en effectiviteit van brandcompartimenten wordt eerst nader onderzoek gedaan.

6.2.3 Diervriendelijke consumptie
De Dierenbescherming wil meer ruimte voor dierenwelzijn. De veehouderij zal zich daartoe moeten richten op het creëren van duurzamer vlees, eieren en zuivel met meerwaarde, waaronder een hoger dierenwelzijn met uitloop. Het merendeel van de in Nederland geproduceerde dierlijke producten wordt in Noordwest-Europa verkocht. Het bedrijfsleven is in staat de consumenten in dit gebied met voorlichting en marketing ervan te overtuigen dat zij wat meer moeten betalen voor een beter product, met een beter dierenwelzijn.

De Dierenbescherming steunt niet alleen de biologische veehouderij. Met haar Beter Leven kenmerk op de verpakking steunt zij ook veehouderij tussen gangbaar en biologisch in, om stapsgewijs het dierenwelzijn te verhogen. Niet mega, maar minder en beter, is volgens de Dierenbescherming de weg naar een maatschappelijk aanvaardbare veehouderij met toekomst.

Sinds de introductie van het Beter Leven kenmerk van de Dierenbescherming in 2007, is het aanbod van producten afkomstig van dieren die diervriendelijker gehouden worden enorm toegenomen.

[12] Wageningen Universiteit, Bokma-Bakker *et al.*, 2012. Onderzoek naar brandveiligheid voor dieren in veestallen; Knelpunten en verbetermogelijkheden.

Het Beter Leven kenmerk drukt het dierenwelzijnsniveau uit in drie sterren; hoe meer sterren, hoe beter. Producten met het Beter Leven kenmerk zijn te vinden in supermarkten, maar ook in de catering. Het Beter Leven kenmerk staat inmiddels op kip, varkensvlees, rundvlees, kalfsvlees, konijn en eieren.

Er is nog geen Beter Leven kenmerk voor zuivel. Wie zuivelproducten wil consumeren en daarbij op het dierenwelzijn wil letten, kan biologische zuivel kopen. Biologisch gehouden melkkoeien hebben bijvoorbeeld gegarandeerd weidegang gehad. Naast biologische zuivel is er nu ook de zogenaamde 'weidezuivel'. Dit komt van koeien die tijdens het weideseizoen van april tot november tenminste 120 dagen, 6 uur per dag in de wei hebben gelopen. De Dierenbescherming is ook bezig met het Beter Leven kenmerk voor vissen.

6.3 Rol van de gemeente

Veehouders hebben een Omgevingsvergunning van het college van B&W nodig voor het oprichten en uitbreiden van het bedrijf. Het verlenen van een vergunning staat open voor inspraak en mag niet in strijd zijn met landelijke wetgeving, jurisprudentie en richtlijnen, zoals milieuwetgeving, stank- en stofnormen en geluidshinderregels. Ook provinciale en gemeentelijke regelgeving zijn van belang.

Een provincie kan in een Structuur –of Omgevingsvisie en een provinciale Verordening Ruimte kaders voor het gemeentelijk ruimtelijke ordeningsbeleid weergeven. Gemeenten moeten hiermee rekening houden in hun structuur- en bestemmingsplannen. Een gemeentelijk bestemmingsplan geeft uiteindelijk aan wat er in een bepaald gebied ruimtelijk mag gebeuren en is dus ook bepalend voor het wel of niet mogen oprichten en uitbreiden van veehouderijen.

In de afgelopen jaren zijn door verschillende provincies vele tientallen gebieden genomineerd als LOG (Landbouw ontwikkelingsgebied), waar de vee-industrie de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. Andere gebieden zijn juist aangewezen als extensiveringsgebied, waar de vee-industrie weggesaneerd moet worden, of verwevingsgebieden, waar natuur en recreatie met veehouderij verweven mag worden. Door protesten van bewoners en verzet van gemeenten is het ontwikkelen van LOG's op veel plaatsen mislukt en komen genoemde provincies terug op dit beleid. Naar aanleiding van de groeiende protesten tegen de vee-industrie zijn diverse provincies bezig de nieuwvestiging en uitbreiding van veehouderijbedrijven in hun Omgevingsvisie en hun Verordening Ruimte aan banden te leggen.

In de bestemmingsplannen van de gemeente kan worden opgenomen dat nieuwe vestiging van intensieve veehouderijen niet wordt toegestaan. Het omzetten van de bestemming 'grondgebonden agrarisch bedrijf' in de bestemming 'niet-grondgebonden bedrijf' of 'agrarisch bedrijf' kan eveneens worden geblokkeerd. Dit betekent dat de komst van alle vormen van intensieve veehouderijen wordt tegengehouden. Veel gemeenten hebben in hun bestemmingsplan voor het buitengebied de bepaling dat alleen 'grondgebonden veehouderij' is toegestaan. Deze bepaling sluit de vestiging uit van niet-grondgebonden bedrijven, zoals intensieve varkens- en pluimveehouderij. De bepaling dat alleen grondgebonden veehouderij is toegestaan, sluit een melkveebedrijf waar koeien niet worden geweid maar het hele jaar op stal staan niet uit. Als een melkveehouder voldoende grond heeft voor het weiden van zijn koeien, maar ze niet weidt, kan het bedrijf toch als grondgeboden worden gezien. Het is daarom zaak dat de gemeente uitdrukkelijk in haar bestemmingsplan bepaalt dat het bedrijf de koeien gedurende het weideseizoen weidegang moet geven.

Binnen hun verantwoordelijk voor het afgeven van een vergunning voor het bouwen van een stal, moet de gemeente de plannen ook toetsen op de brandveiligheid. De gemeente moet volgens het landelijk Bouwbesluit een aantal eisen aan de vergunning voor de bouw van een stal verbinden, zoals

vluchtdeuren en blusmiddelen voor mensen en de hiervoor genoemde 60 minuten brandwerende scheiding van elektrische installaties en verwarmingsketel, alsmede het gebruik van plafond- en wandbekleding van brandklasse B. Daarnaast kan een gemeente op grond van specifieke omstandigheden in en om de stal extra eisen stellen. Als er bijvoorbeeld geen bluswater in de buurt is, kan de gemeente het aanleggen van een bluswatervijver voorschrijven. En om als brandweer te weten hoe een stallencomplex in elkaar zit en wie te waarschuwen bij brand, kan het plaatsen van een informatiebord bij het complex voorgeschreven worden.

In de praktijk toetsen gemeenten zelden op brandveiligheid. Ook het regelmatig, zo eens in de vijf à tien jaar, controleren of een stal nog steeds volgens de voorschriften is ingericht en gebruikt wordt, gebeurt in de meeste gemeenten zelden of nooit.

Het is te hopen voor brandweerkorpsen dat ze nooit stalbranden meemaken, maar het is wel zaak dat ze zich hier op voorbereiden. Dit kan door aanvalsplannen voor stallen op te stellen. In deze plannen wordt beschreven hoe stallen in elkaar zitten en hoe de brandweer bij een brand te werk zal gaan. In het gemeentelijk veiligheidsplan kan de gemeente, naast scholen, verzorgingshuizen en warenhuizen ook prioriteit geven aan brandveiligheid bij veestallen. Zeker als het om een gemeente gaat met veel veehouderij.

Aanbeveling 19: De gemeente voorkomt met behulp van haar bestemmingsplannen de vestiging of uitbreiding van vee-industrie binnen haar grenzen.

Aanbeveling 20: De gemeente stimuleert vormen van diervriendelijkere veehouderij door zelf het goede voorbeeld te geven en alleen producten met het Beter Leven kenmerk of biologische producten te gebruiken en te zorgen voor de aanwezigheid van vegetarisch voedsel.

Aanbeveling 21: De gemeente stelt extra eisen aan de brandveiligheid van stallen en controleert stallen regelmatig op brandveiligheid. Ook zorgt de gemeente ervoor dat de brandweer is voorbereid op het aanpakken van stalbranden door regelmatig te oefenen en een aanvalsplan voor stalbranden op te stellen.

7 Proefdieren

In enkele gemeenten zijn proefdierfaciliteiten, waaronder hogescholen, universiteiten en onderzoekscentra, gevestigd en hierdoor hebben deze gemeenten ook proefdieren onder hun ‘inwoners’. Het totaal aantal dierproeven in Nederland schommelt de laatste jaren rond de 600.000 per jaar. Daarnaast worden er nog eens evenveel dieren, die in voorraad worden gehouden, gedood, omdat zij bijvoorbeeld over zijn na een proef of gebruikt zijn voor het fokken van (genetisch gemodificeerde) proefdieren. De dieren die het meest als proefdier worden gebruikt zijn muizen en ratten. Daarnaast worde cavia’s, hamsters, konijnen, honden, katten, kippen, geiten, varkens, paarden, apen en vissen gebruikt in verschillende onderzoeken. Gegevens over het aantal dierproeven en daarin gebruikte dieren zijn te vinden in het rapport ‘Zo doende’, dat jaarlijks door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit wordt uitgegeven.

7.1 Wetgeving

Proefdieren vallen in Nederland onder de Wet op de dierproeven (Wod). Deze wet bestaat sinds 1977 en is in 1996 gewijzigd en in 2004 geëvalueerd. De Wod is in 2014 drastisch gewijzigd om te voldoen aan de herziene Europese Richtlijn dierproeven (Directive 2010/63/EU), die van kracht werd in 2010. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) is hoofdverantwoordelijke voor het beleid rondom proefdieren. Het uitvoeren van dierproeven is in principe verboden, tenzij de instelling, die de proeven wil uitvoeren, over een instellingsvergunning beschikt en de onderzoekers een projectvergunning hebben gekregen van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD). In de Wod is beschreven aan welke eisen en voorwaarden de instellingen en onderzoekers moeten voldoen.

De meeste dierproeven worden verricht in het kader van biomedisch onderzoek, namelijk het bestuderen van ziekten en het ontwikkelen van medicijnen en therapieën. Daarnaast wordt ongeveer een derde deel van de proeven uitgevoerd vanwege wettelijke eisen. Dit zijn bijna allemaal giftigheidtests, bijvoorbeeld van chemische stoffen, schoonmaakmiddelen, huishoudelijke producten, stoffen die gebruikt worden in de industrie, maar ook stoffen in geneesmiddelen en vaccins. Het testen van cosmetische producten is 1996 verboden in Nederland en sinds 2013 ook in de rest van Europa.

Voor bepaalde onderzoeken worden dieren uit het wild gevangen. Zij worden voor giftigheidtests gebruikt, bijvoorbeeld om de waterkwaliteit te testen. Andere worden gemerkt en weer teruggezet in hun leefomgeving om het gedrag van de diersoort of populatie of de grootte van het territorium te bestuderen. Het overgrote deel van de proefdieren wordt echter gebruikt binnen de laboratoria van universiteiten, farmaceutische bedrijven en scholen.

7.2 Ethiek

Dierproeven roepen ethische vragen op, omdat de dieren mogelijk pijn, leed en stress wordt aangedaan en dus in hun gezondheid en welzijn worden aangetast. Ook de huisvesting van de dieren kan tot welzijnsproblemen leiden. Veel proefdieren zijn gehuisvest in kleine kooien die nauwelijks tegemoet komen aan hun soortspecifieke behoeften. Er wordt wel meer en meer gewerkt aan betere huisvesting en andere welzijnsverbeteringen. Binnen de proefdierwereld hanteert men het principe van de drie V's: Vervanging, Vermindering en Verfijning.

De Dierenbescherming vindt dat dierproeven uiteindelijk moeten verdwijnen, ook dierproeven voor geneesmiddelen. Dierproeven die een fundamenteel gezondheidsbelang dienen voor mens en dier, moeten stap voor stap worden afgebouwd volgens de drie V's. Dierproeven ten bate van de cosmetische industrie, van huishoudelijke producten of van de oorlogsindustrie wijst de Dierenbescherming al zonder meer af, net zoals genetische manipulatie en kloneren van dieren.
Genetische manipulatie en kloneren zijn in strijd met de erkenning van de intrinsieke waarde van het individuele dier. Er wordt zodanig aan het dier gesleuteld, dat het voor de onderzoeker een 'menselijk' model wordt van een bepaalde ziekte of aandoening of een waardevolle stof gaat produceren. Maar ook puur uit wetenschappelijke nieuwsgierigheid kunnen dieren worden gemanipuleerd. In de natuur zal het nooit mogelijk zijn om verschillende diersoorten met elkaar te combineren. Met genetische manipulatie tasten wetenschappers mogelijk de gezondheid en het welzijn van het dier aan, maar ook de uniekheid en de integriteit van de dieren. Dieren worden beschouwd als 'dingen' die naar de wens van de mens kunnen worden aangepast. Genetische manipulatie leidt tot een verdergaande beheersing en 'vertechnologisering' van het dier.

Veel mensen weten weinig over het gebruik van proefdieren en openbaarheid van gegevens binnen de proefdierwereld is gering. De Dierenbescherming is van mening dat openbaarheid van gegevens belangrijk is en beter moet, zowel voor de informatievoorziening naar burgers toe als voor onderzoekers zelf. Leren van elkaar kan immers zorgen voor vermindering, verfijning en vervanging van dierproeven.

7.3 Rol van de gemeente

Op proefdiergebruik kan de gemeente weinig invloed uitoefenen, omdat de regelgeving uitdrukkelijk aan de rijksoverheid is toebedeeld. Wel heeft de gemeente te maken met het afgeven van bouwvergunningen voor proefdierfaciliteiten. De gemeente kan hierbij te maken krijgen met protesten van (lokale) belangengroeperingen die tegen de komst van een dergelijke faciliteit zijn. Het geplande Sciencepark in Venray is er door felle protesten uiteindelijk niet gekomen. Bij het proces van vergunningverlening voor dit soort faciliteiten zou de gemeente rekening kunnen houden met omwonenden en vooraf onderzoeken of er wel draagvlak is voor de plannen. Dit voorkomt protesten en ophef achteraf. Daarnaast kan de gemeente zelf aandacht besteden aan het gebruik van proefdiervrije producten zoals schoonmaakmiddelen en zeep.

Aanbeveling 22: De gemeente besteedt aandacht aan het gebruik van proefdiervrije producten, zoals schoonmaakmiddelen en zeep, in gemeentelijke ruimtes.

8 In het wild levende dieren: jacht, beheer en schadebestrijding

In de wetgeving met betrekking tot in het wild levende dieren wordt onderscheid gemaakt tussen jacht enerzijds en beheer en schadebestrijding anderzijds. Daarom is in dit hoofdstuk ook voor dit onderscheid gekozen. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk ingegaan op hengelsport.

Onder jacht verstaan we het najagen, opsporen, vangen en doden van dieren puur voor recreatie, ontspanning en vermaak en voor de consumptie van vlees of het gebruik van bijvoorbeeld huiden en geweien. Er wordt gesproken van beheerjacht wanneer men het heeft over populatiebeheer. Van sommige diersoorten wordt geoordeeld dat de populaties te groot zijn geworden en daardoor overlast (kunnen) veroorzaken. Er kan dan besloten worden om de populatie te verkleinen, ofwel te beheren. Bij sommige soorten is het de bedoeling de stand terug te brengen naar nul. Dit geldt voor de zogeheten ‘exoten’, oftewel diersoorten die niet van oorsprong in Nederland voorkomen.

Schadebestrijding vindt plaats om schade en overlast tegen te gaan en te voorkomen. Wanneer bijvoorbeeld ganzen veel schade veroorzaken aan landbouwgewassen, dan mogen er soms, indien er geen alternatieve oplossingen zijn, ganzen worden afgeschoten. Schadebestrijding wordt vaak uitgevoerd door jagers, die daarvoor in het bezit moeten zijn van een geldige jachtakte. Soorten die in aanmerking komen voor schadebestrijding staan op de landelijke of provinciale vrijstellingslijst.

De bescherming van zowel inheemse (van oorsprong in Nederland voorkomende) als uitheemse planten- en diersoorten en regels met betrekking tot jacht, beheer en schadebestrijding zijn vastgelegd in de Flora- en faunawet. Regels met betrekking tot visserij, dus ook hengelen, zijn vastgelegd in de Visserijwet. Een aantal zeldzame vissoorten (zie Bijlage 1) valt echter onder de Flora- en faunawet. Op deze soorten mag niet worden gevist.

8.1 Jacht

8.1.1 Wetgeving

In de Flora- en faunawet worden zes diersoorten als vrij bejaagbaar aangemerkt. Dit zijn: haas, fazant, patrijs, wilde eend, konijn en houtduif. Op de patrijs mag feitelijk niet worden gejaagd, omdat die op de ‘rode lijst’ staat van diersoorten die met uitsterven worden bedreigd of speciaal gevaar lopen. Daarom is de jacht op de patrijs gesloten (i.e. er is geen jachtseizoen voor aangewezen). Op de vrij bejaagbare soorten mag alleen tijdens de openingstijden van de jacht worden gejaagd. Openingstijden zijn door het ministerie van Economische Zaken per diersoort vastgesteld. Buiten deze periodes geldt voor deze soorten, net als voor niet-wildsoorten, een regime van beheer en schadebestrijding.

De wet geeft ook aan wie er mag jagen. Het ‘genot van de jacht’ is gekoppeld aan het bezit of gebruik van de grond, maar kan worden verhuurd aan anderen als bijvoorbeeld de eigenaar of de grondgebruiker niet zelf de wildstand wil beheren. Zolang een pachter of grondgebruiker toestemming verleent, kan de gemeente ‘het genot van de jacht’ op gemeentegronden verhuren.
Wettelijk mag er niet gejaagd worden in beschermde natuurmonumenten, Wetlands en Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. In een beschermde leefomgeving (zie hoofdstuk 9) is de jacht niet toegestaan, als die in strijd is met de voorschriften in het aanwijzingsbesluit. Ook gebieden met een planologische bescherming, zoals nationale landschappen of een toebedeelde functie ‘buitengebied' of ‘natuur', zijn niet geopend voor de jacht, wanneer dit blijkt uit de voorschriften in het bestemmingsplan.

8.1.2 Visie Dierenbescherming

De Dierenbescherming is tegen jacht. In het wild levende dieren in Nederland hebben te maken met veel menselijke verstoring. Hun leefomgeving is sterk teruggedrongen door intensieve landbouw, steden en infrastructuur. Ook gebieden met een natuurbestemming, zijn vaak doorsneden met wegen en bebouwing. Het is daarom van belang in het wild levende dieren zo veel mogelijk met rust te laten om hun welzijn zo goed mogelijk te waarborgen. Zij moeten de kans te krijgen om in vrijheid te leven en te sterven. Jacht is niet nodig om mensen van voedsel te voorzien. Bovendien veroorzaakt jacht onrust onder de bejaagde soort én andere diersoorten, onder andere omdat dieren niet altijd direct gedood zijn. Jacht op ouderdieren kan er voor zorgen dat jongen zonder ouders een langzame dood sterven. Bezien vanuit dierenwelzijn brengt jacht veel negatieve gevolgen met zich mee.

8.1.3 Rol van de gemeente

Gemeenten zijn vaak in het bezit van verschillende gronden (bijvoorbeeld agrarisch land of landgoederen). Het gebeurt regelmatig dat deze gronden verhuurd worden voor de jacht. Vaak gebeurt dit omdat gemeenten denken dat het bestrijden van schade anders niet mogelijk is. Echter, omdat er voldoende alternatieven zijn om via diervriendelijke maatregelen gewasschade tegen te gaan en omdat er een wettelijk afwegingskader bestaat waardoor het doden van dieren in het kader van schadebestrijding mogelijk is, zonder daarbij gebruik te maken van de jacht, is het toestaan en toepassen van de traditionele jacht op gemeentegronden overbodig. Er wordt hiermee geen algemeen belang gediend en er is voor de gemeente dan ook geen enkele reden de jacht op gemeentegronden toe te staan.

Dierenbescherming blij met jachtverbod.
PURMEREND – De Dierenbescherming is blij dat er vanaf eind januari 2010 op gemeentegronden van Purmerend niet meer gejaagd mag worden. Het jachtverbod komt voort uit de Dierenwelzijnsnota die de gemeente Purmerend in 2007 vaststelde. De Dierenbescherming is, net als het merendeel van de bevolking, tegen de jacht.

Bron: www.dichtbij.nl/noordkop, 30 januari 2010.

Aanbeveling 23: De gemeente staat jacht op gemeentegronden niet toe.

8.2 Beheer en schadebestrijding

8.2.1 Wetgeving

Beheer en schadebestrijding zijn, in tegenstelling tot jacht, wel mogelijk in beschermde natuurgebieden. Naast een ontheffing van de Flora- en faunawet moet de handeling ook getoetst worden aan de Natuurbeschermingswet en wordt er een belangenafweging gemaakt. De belangenafweging bij schadebestrijding binnen beschermde natuurgebieden kan anders uitvallen dan bij schadebestrijding buiten beschermde natuurgebieden. Beschermde natuurgebieden zijn immers speciaal aangewezen om rust en veiligheid te waarborgen. Zo dient bescherming van vogels hier bijvoorbeeld zwaarder te wegen. Bestrijding van soorten waarvoor het natuurgebied speciaal is aangewezen, is in ieder geval uitgesloten.

Van sommige diersoorten ervaart men wel eens overlast. Om die reden is het wettelijk toegestaan dieren te verontrusten of doden. De staatssecretaris van het ministerie van Economische Zaken of Gedeputeerde Staten (GS) bij provincies bepalen wie welke gewervelde (land)dieren mag verstoren en doden, en onder welke voorwaarden. De Flora- en faunawet sluit enkele diersoorten, waaronder de bruine rat en de huismuis, uit van bescherming. Andere diersoorten zijn wel beschermd, maar kunnen via een vrijstelling, aanwijzing of een ontheffing, toch verstoord of gedood worden. In algemene maatregelen van bestuur, hangend onder de Flora- en faunawet, is voor verschillende diersoorten aangeven in welke gevallen en op welke manieren schadebestrijding mag worden toegepast en deze soorten dus verstoord of gedood mogen worden. Voor alle diersoorten geldt dat doding alleen mag plaatsvinden met de daarvoor toegestane middelen en lijden dient zo veel mogelijk te worden voorkomen. Voor alle beschermde diersoorten geldt dat dieren alleen verontrust of gedood mogen worden als er geen andere bevredigende oplossing voor handen is en de stand van de soort niet onder druk komt te staan (er moeten voldoende dieren van de soort aanwezig zijn). Dit laatste geldt niet voor uitheemse soorten.

Voor schadebestrijding wordt onderscheid gemaakt tussen vier categorieën van diersoorten:

A. niet-beschermde of van bescherming vrijgestelde soorten die onder voorwaarden, zoals het juiste gebruik van toegestane middelen, door iedereen mogen worden verstoord, gevangen of gedood (onder andere bruine rat en huismuis);
B. landelijk vrijgestelde soorten die mogen worden verontrust, gevangen of gedood om schade aan gewassen, vee, bos, visserij of andere fauna te voorkomen (onder andere Canadese gans en vos);
C. provinciaal vrijgestelde soorten (meest gebruikelijk) die met toestemming van de provincie mogen worden verontrust, gevangen of gedood (onder ander grauwe gans en spreeuw);
D. soorten waarvoor de provincie kan bepalen of er beheer moet plaatsvinden om aantallen laag of beperkt te houden (tot een aantal van 0 bij uitheemse soorten) en zo overlast te voorkomen (onder andere de muskusrat en verwilderde kat).

Een overzicht van niet-beschermde of landelijk vrijgestelde soorten en toegestane middelen voor verstoren of doden, is te vinden in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren en het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten of via de soortendatabase van het ministerie van Economische Zaken[13]. Provinciaal vrijgestelde soorten zijn te vinden op de websites van de betreffende provincies.

Overige beschermde diersoorten die overlast veroorzaken en niet op vrijstellingslijsten staan, mogen alleen verstoord of gedood worden via een ontheffing. Wie de ontheffing afgeeft, hangt af van het belang waarop een ontheffing aangevraagd wordt. Als ontheffing nodig is in het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid, veiligheid luchtverkeer, schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of het voorkomen van schade aan flora en fauna, dan moet deze bij provincie aangevraagd worden.
In beginsel worden ontheffingen slechts verleend aan faunabeheereenheden op basis van een door GS goedgekeurd faunabeheerplan. Voordat van de ontheffing gebruik kan worden gemaakt, dient de grondgebruiker schriftelijk toestemming te hebben verleend voor het betreden van de door hem gebruikte gronden of opstallen.
Betreft het dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en omwille van, voor het milieu wezenlijk gunstige effecten of het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren, dan is het ministerie van Economische Zaken het loket om een ontheffing aan te vragen voor het verstoren of doden van beschermde dieren.

8.2.2 Visie Dierenbescherming

De Dierenbescherming hanteert voor zowel beheer als schadebestrijding het ‘nee, tenzij’-beginsel.
In het geval van schadebestrijding betekent dit dat dieren in geval van schade of overlast niet gedood worden, tenzij er echt geen enkele andere mogelijkheid is. De Dierenbescherming vindt dat ingrijpen, of het nu beschermde inheemse, uitheemse of niet beschermde dieren betreft, door de mens alleen gerechtvaardigd is als er sprake is van zeer ernstige schade of overlast en alternatieve, diervriendelijkere oplossingen niet voorhanden zijn. Het doden van dieren om schade en overlast te bestrijden niet duurzaam en effectief. Er wordt vaak vanuit gegaan dat door het doden van dieren de schade en overlast minder zullen worden. Echter, vaak hebben populaties een zelfregulerend vermogen, wat betekent dat er meer jongen worden geboren die de plekken van de gedode dieren opvullen. Schade en overlast treden dan opnieuw op. Bejaging kan er verder toe leiden dat dieren gaan vluchten, daardoor meer energie gebruiken en meer (gewassen) eten en dus meer schade veroorzaken of door opvliegen juist meer verstoring geven aan het vliegverkeer.

In het geval van beheer houdt het ‘nee, tenzij’-beginsel in dat populaties niet worden beheerd, tenzij alternatieven redelijkerwijs niet voorhanden zijn en er direct gevaar is voor de mens (bijvoorbeeld openbare veiligheid of volksgezondheid). Dit omdat de draagkracht van de natuur de populaties zelf het beste kan regelen. De natuurlijke draagkracht hangt af van het voedselaanbod, competitie voor nest- en verblijfplaatsen, sociale interacties en dierziekten.
Als het aantal dieren in een gebied onder de draagkracht zit, dan zal er over het algemeen voldoende voedsel, water, rustgelegenheid en nestplaatsen aanwezig zijn voor groei en voortplanting. Als het aantal dieren boven de draagkracht zit, zal de populatie door ziekte, migratie, gebrek aan voedsel en verminderde voortplanting kleiner worden. Als binnen deze ecologische draagkracht conflicten optreden tussen mens en dier dan dient men te zoeken naar diervriendelijke oplossingen om het probleem te

[13] Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Nederlandse soorten. http://mineleni.nederlandsesoorten.nl

verminderen. Het doel is te komen tot een situatie waarin de maatschappelijke draagkracht zo dicht mogelijk ligt bij de ecologische draagkracht.

Wat betreft onnodig lijden, stress en angst, voor zowel beheer als schadebestrijding, hanteert de Dierenbescherming dezelfde argumenten als bij jacht (zie paragraaf 8.1.2).

Alternatieven
Er zijn verschillende alternatieven mogelijk om beheer en schadebestrijding middels jacht overbodig te maken. Voorbeelden hiervan zijn:

- ter voorkoming van verkeersongelukken kunnen wildsignaleringssystemen, die pas bij beweging van dieren in de wegberm een signaal afgeven aan bestuurder, of hekken (inclusief faunapassages) uitkomst bieden;
- gebieden onaantrekkelijk maken, bijvoorbeeld door het spannen van draden, inzetten van knalapparaten of neproofvogels of het verspreiden van stoffen met een sterke geur;
- foerageergebieden aanwijzen door een gebied aantrekkelijk te maken voor de dieren, bijvoorbeeld door het inzaaien van witte klaver in gebieden waar ganzen mogen foerageren of het aanleggen van rasters of afdekken van gewassen;
- nestbeheer om kleine, overzichtelijke ganzen- of eendenpopulaties in toom te houden;
- tegengaan van verwilderen exoten door bezit van bepaalde exotische dier- en plantensoorten te verbieden.

Overlast van (knaag)dieren
Waar mensen leven, leven dieren. Helaas worden dieren regelmatig aangemerkt als schadelijk of hinderlijk, doordat zij bijvoorbeeld knaagschade achterlaten of geuroverlast veroorzaken. In Nederland worden jaarlijks alleen al ongeveer 3,4 miljoen muizen en ratten gedood omdat ze als schadelijk of hinderlijk worden aangemerkt. Dit doden gebeurt deels door particulieren en deels door dierplaagbeheersers. Middelen die ervoor worden ingezet, zoals muizen- of rattengif, zijn in veel gevallen dieronvriendelijk. Muizen en ratten zijn niet beschermd en er geldt daarom geen verbod om deze dieren te vangen, doden of verstoren. Dit geldt ook voor stadsduiven. Wel geldt voor deze dieren de algemene zorgplichtbepaling uit de Flora- en faunawet en de Wet dieren, wat inhoudt dat ze niet zinloos gedood, mishandeld, verstoord of gevangen mogen worden.

De Dierenbescherming is van mening dat bestrijding gericht moet zijn op preventie in plaats van op doding. Door de beschikbaarheid van voedsel en nestgelegenheid te beperken, kan al een hoop ‘overlast’ worden voorkomen. Een aantal voorzorgsmaatregelen die geschikt zijn als preventieve methode zijn:

- opruimen van voedselresten, afsluiten van containers en gebruik van ondergrondse containers;
- minder, anders of niet voeren van onder andere watervogels;
- bouwkundige maatregelen treffen, zoals het dichten van gaten en kieren, mogelijke schuilplaatsen wegnemen en het goed onderhouden van het rioolstelsel;
- uitvoeren van nestbeheer, door een deel van de eieren weg te halen en eventueel te vervangen door nepeieren of eieren te behandelen met maïsolie;
- groenvoorzieningen verstandig inrichten en beheren;
- natuurlijke vijanden, zoals katten en vossen, vrij baan geven.

8.2.3 Rol van de gemeente

De gemeente heeft als taak de openbare ruimte te beheren. Eventueel door mensen ervaren overlast van dieren die in deze ruimte in het wild leven, zoals boerenganzen, bruine ratten, stadsduiven, meeuwen, steenmarters, verwilderde katten en konijnen, dient de gemeente 'op te lossen'. Het voert te ver om elke mogelijk overlast gevende diersoort en daarvoor beschikbare diervriendelijke oplossingen te bespreken. Hieronder heeft de Dierenbescherming een globaal advies geformuleerd. Voor diergerichte aanbevelingen kan gemeente contact opnemen met de lokale afdeling van de Dierenbescherming.

In eerste instantie is het belangrijk dat gemeenten bepalen of de ervaren overlast wel reëel is en door een groot deel van de inwoners ook als overlast gezien wordt. Met andere woorden: is er daadwerkelijk sprake van overlast? Is dat het geval, dan zijn vaak simpele maatregelen al voldoende om ervaren overlast te beperken. Soms is er één persoon in de omgeving die dieren overmatig voert en kan deze persoon via een gesprek er toe bewogen worden minder, anders of elders te voeren, waardoor minder dieren zich op een plek concentreren. In Amsterdam geeft de GGD op haar website informatie over het anders voeren van dieren[14]. Op plekken waar veel voedsel is, doordat mensen daar bijvoorbeeld eenden voeren, in de omgeving van een snackbar etensresten laten slingeren of prullenbakken niet goed afgesloten zijn, kan advies over minder voeren en het voorzien van betere prullenbakken of ondergrondse containers overlast verminderen. Overlast van huismuizen, ratten en steenmarters in woningen kan voorkomen worden door woningen goed na te lopen op gaten en kieren en deze te dichten. Aanpassingen aan de leefomgeving, zodat deze minder geschikt is voor bepaalde overlast gevende dieren, kan uitkomst bieden. Gemeenten kunnen hier voorlichting over geven. Zo heeft de gemeente Deventer op haar website informatie staan over steenmarters en diervriendelijke preventieve maatregelen om overlast te voorkomen[15].

Als alle preventieve omgevingsmaatregelen genomen zijn, maar de overlast niet voldoende is weggenomen, dan kan de gemeente overwegen om dieren weg te vangen en te verplaatsen. In het geval van beschermde diersoorten zal hiervoor een ontheffing bij het ministerie van EZ aangevraagd moeten worden. Betreft het niet-beschermde diersoorten, zoals boerenganzen in stadsparken, dan is dat niet nodig. Wel is het voor het welzijn van de dieren en ter voorkoming van publieke verontwaardiging belangrijk te zoeken naar een betrouwbare uitvoerder die de dieren onderbrengt op een goede plek. In het geval van boerenganzen en eenden is het belangrijk om in het vervolg te voorkomen dat de populatie weer uitgroeit. Dit kan door de opdracht aan derden te verstrekken om nesten van deze dieren te beheren en eieren tijdig te behandelen zo dat ze niet uitkomen.
Steriliseren van dieren om op die manier de populatie te stabiliseren of af te laten nemen, kan ook een methode zijn om overlast van kleine populaties dieren met weinig instroom en uitstroom (immigratie en emigratie) te beperken. Dit wordt vaak toegepast op verwilderde katten (zie paragraaf 8.2.4). De Dierenbescherming pleit ervoor dat dieren waar mensen overlast van ervaren, op diervriendelijke wijze worden gevangen en verplaatst en preventieve maatregelen worden ingezet om de overlast te voorkomen of beperken.

In uiterste gevallen, kan een gemeente besluiten om dieren die overlast geven te vangen of te doden. In geval van beschermde diersoorten zal de gemeente hiervoor een ontheffing aan moeten vragen. Gaat het om niet beschermde soorten, dan is dit niet nodig. Wel kan het nodig zijn een ontheffing aan te vragen voor het gebruik van bepaalde vangst- of dodingsmethoden.
De Dierenbescherming adviseert vangen en/of doden van dieren op een zo diervriendelijk mogelijke manier te doen en ervoor te zorgen dat andere dieren in de omgeving hiervan geen schade ondervinden.

[14] GGD Amsterdam, 16 juli 2013. Anders voeren. www.ggd.amsterdam.nl
[15] Gemeente Deventer, 12 juni 2013. www.deventer.nl/steenmarter

Aanbeveling 24: De gemeente voorziet, eventueel in samenwerking met de Dierenbescherming, inwoners van informatie over dieren in hun omgeving. Zo kan acceptatie van dieren rondom de woningen worden vergroot en door preventief handelen worden voorkomen dat mensen overlast ervaren.

Aanbeveling 25: De gemeente overlegt met de Dierenbescherming over alternatieve methoden, in plaats van doden van dieren, voor het voorkomen van schade en verkeersongevallen binnen de gemeente.

Aanbeveling 26: De gemeente geeft informatie aan burgers over diervriendelijke manieren van schade beperken en legt daarbij de nadruk op diervriendelijke en preventieve maatregelen.

8.2.4 Verwilderde katten

In Nederland leven zowel in stedelijke gebieden als buitengebieden verwilderde katten. Dit zijn katten die buitenshuis leven en geen aanwijsbare eigenaar hebben of niet door een eigenaar worden opgeëist. Het kunnen zowel in het wild geboren of verwilderde huiskatten zijn.
De katten zijn meestal schuw, angstig voor mensen en ze vermenigvuldigen zich snel. Ze leven op plekken waar voedsel te vinden is, zoals woonwijken, campings, restaurants of industrieterreinen. Vaak worden ze gevoerd door mensen uit de buurt. Hoe meer voedsel en nestplekken in een gebied, hoe meer katten er kunnen en zullen leven. Daar waar meer voedsel aanwezig is, zoals op de boerderij, camping, industrieterreinen of in steden, leven ze meestal in groepen (sociaal). In het buitengebied is het voedselaanbod vaak beperkt en leven verwilderde katten meestal alleen (solitair).
Met name in steden wordt de aanwezigheid van verwilderde katten regelmatig ervaren als overlast. Ze krabben bijvoorbeeld vuilniszakken open en veroorzaken, vooral tijdens de paartijd, geluids- en stankoverlast (door urineren en sproeien). Volgens sommigen richten ze ook schade aan in de natuur, doordat zij op vogels en andere kleine dieren jagen. Bij voldoende voedselaanbod kunnen de katten zich snel voortplanten, waardoor de overlast snel kan toenemen. Voor de katten zelf is het ook geen prettig bestaan. Als ‘wilde kat’ lijden ze aan ziektes, honger en kou, en worden ze overal weggejaagd.

Verwilderde katten mogen volgens de Flora- en faunawet binnen de bebouwde kom met vangkooien gevangen worden zonder ontheffing. Buiten de bebouwde kom is dit alleen mogelijk met een ontheffing van het ministerie. Het terugzetten van de katten binnen of buiten de bebouwde kom, zoals plaatsvindt bij de TNR-methode die de Dierenbescherming toepast om overlast te beperken mag ook alleen met een ontheffing van het ministerie. Buiten de bebouwde kom mogen katten in sommige provincies of in delen van provincies afgeschoten worden door jachtaktehouders.

Het wegvangen en opvangen van zwerfkatten is een veel gebruikte methode om overlast te beperken. De opvang van deze katten levert echter vaak problemen op, omdat deze katten in verwilderde staat zijn en daarom moeilijk tot niet in een huiselijke sfeer gehouden kunnen worden. Het gevolg is dat de kat lange tijd in het asiel blijft zitten of zelfs geëuthanaseerd wordt.
Met name in het buitengebied worden jagers ingeschakeld om verwilderde katten te doden. Het doodschieten van de katten is dieronvriendelijk en het is maar de vraag of het wel zin heeft om hele kattenpopulaties te vangen en te doden. De leeggevallen plekken zullen namelijk door andere katten worden opgevuld, omdat de leefomgeving nog steeds de draagkracht (voldoende voedsel en nestplekken) heeft voor één of meerdere katten.

Het jagen op verwilderde katten heeft ook nog een ander nadeel. Omdat jagers niet weten wat een verwilderde kat is en hoe deze eruit ziet, worden katten zonder halsbandje, magere katten of katten die zich ‘verdacht’ ophouden in het veld, al gauw als ‘verwilderd’ bestempeld. Dit leidt ertoe dat huiskatten ‘per ongeluk’ worden gedood. Met veel verdriet en boosheid onder hun eigenaren tot gevolg.
In oktober 2013 is de Dierenbescherming een petitie gestart tegen het afschot van zwerfkatten. In een paar weken tijd tekenden maar liefst 136.113 mensen deze petitie. Dit geeft het ongenoegen over deze methode goed weer.

De Dierenbescherming wil bevorderen dat het aantal verwilderde katten in Nederland op termijn wordt teruggedrongen. Ze zet zich hierbij in voor een aanpak die uitgaat van de erkenning van de intrinsieke waarde van katten en heeft haar beleid gericht op preventieve maatregelen om overlast te voorkomen en diervriendelijke en effectieve manieren van populatiebeheer zoals de TNR-methode. Het chippen van katten maakt ook onderdeel uit van preventieve maatregelen. Als dieren een chip hebben, zullen zij eerder bij hun eigenaar terugkomen nadat ze zijn vermist of ergens worden gevonden en dit voorkomt dat de katten verwilderen. Het is ook daarom van belang dat eigenaren informatie krijgen over het belang van chippen.

TNR-methode
Voor het oplossen of voorkomen van problemen ten aanzien van verwilderde katten binnen de bebouwde kom kan de zogenaamde TNR-methode worden ingezet. Hierbij worden katten gevangen (Trap), gecastreerd of gesteriliseerd (Neuter) en weer teruggezet (Return). De katten worden gevangen met speciale vangkooien. Dat gebeurt met gerichte acties, waarbij zo veel mogelijk katten in één keer worden gevangen. Buurtbewoners worden gevraagd de zwerfkatten in deze periode niet te voeren en hun eigen kat binnen te houden of te onderscheiden met een halsbandje. De gecastreerde of gesteriliseerde katten worden bij voorkeur weer teruggeplaatst in hun oude leefomgeving. Teruggeplaatste dieren veroorzaken veel minder overlast, doordat ze gecastreerd zijn (geen sproeien, vechten en krijsen meer).
Uiteindelijk, mits instroom van nieuwe dieren beperkt wordt door voldoende voorlichting aan omwonenden over chippen en steriliseren, wordt de groep steeds kleiner en zal door natuurlijk verloop uitsterven. Volwassen katten die nog niet erg lang op straat hebben geleefd en redelijk tam zijn, kunnen worden geresocialiseerd, maar uitsluitend wanneer terugplaatsen of plaatsen in een andere leefomgeving niet mogelijk is. Dieren die (opnieuw) zijn gesocialiseerd, kunnen in een huiselijke omgeving worden geplaatst of op een boerderij, camping of recreatiepark.

Verwilderde katten in het stedelijke gebied vallen wettelijk onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. Omdat zij in eerste instantie worden gezien als een zwervend aangetroffen dier met een vermeende eigenaar is de gemeente wettelijk verplicht deze dieren 14 dagen op te vangen. Binnen de termijn van 14 dagen kan bij veel van deze katten al duidelijk worden dat het om een verwilderde kat gaat. Er wordt dan gekeken of de kat nog is te socialiseren. Wanneer dit niet het geval is, wordt de kat gecastreerd of gesteriliseerd en weer uitgezet. Aangezien de kat wel onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt, is het logisch dat de gemeente ook een bijdrage levert aan het castreren of steriliseren van de kat.

Aanbeveling 27: De gemeente biedt financiële ondersteuning aan de TNR-methode van de Dierenbescherming, in het kader van haar wettelijke taak ten aanzien van zwervend aangetroffen dieren.

8.3 Hengelen

In Nederland is hengelen op veel zoet- en zoutwatervissen toegestaan en gebruikelijk. Het merendeel van de mensen vist op zoetwatervissen en de meeste vissen worden na vangst teruggeplaatst. De meeste vissoorten vallen onder de Visserijwet 1963. Een enkele zeldzame soort valt onder de Flora- en faunawet en hier mag niet op worden gevist. Nederland kent ongeveer 70 zoetwatervissoorten, waarvan 48 inheems. Voor de Nederlandse kust leven ongeveer 128 soorten vissen.

8.3.1 Wetgeving

Om te mogen vissen in de Nederlandse binnenwateren, moet men zelf visrechthebbende zijn of schriftelijke toestemming hebben van de visrechthebbende[16]. Deze schriftelijke toestemming kan verkregen worden via de VISpas. Deze geldt als bewijs van lidmaatschap van de hengelsportvereniging of visrechthebbende federatie en Sportvisserij Nederland. Met deze VISpas kan men vissen in de aangewezen wateren van de daarbij aangesloten visrechthebbenden. Een Nederlandse lijst van Viswateren is daarvoor opgesteld. Veel gemeenten hebben als visrechthebbenden hun visrecht (van delen van hun wateren) verhuurd aan hengelsportverenigingen. Deze staan vervolgens toe dat personen met een VISpas mogen hengelen in door hen gehuurde wateren. Over het algemeen kan men met de VISpas met twee hengels en alle toegestane aassoorten vissen. Het is niet toegestaan om met levende visjes, zoogdieren, reptielen of amfibieën als aas te gebruiken.

Jongeren onder de 14 jaar mogen onder begeleiding van een volwassene die schriftelijke toestemming heeft, vissen met 1 hengel. Kinderen onder de 14 jaar die met meer dan 1 hengel vissen, of zonder begeleiding, hebben zelf schriftelijke toestemming nodig (eventueel via de Jeugd VISpas). Voor de sportvissers die geen lid zijn van een hengelsportvereniging is er sinds 1 januari 2007 een document: *de Kleine VISpas*. Hiermee mag met één hengel en een beperkt aantal aassoorten in een beperkt aantal wateren (volgens de Kleine Lijst van Viswateren[16]) worden gevist.

Er zijn verschillende vissoorten waar aparte regelgeving voor bestaat. Deze soorten zijn weergegeven in Bijlage 1 van deze nota en opgedeeld in de volgende categorieën:

A. volgens de Flora- en faunawet beschermde soorten waar niet op mag worden gevist;
B. soorten waarvoor minimum maten van kracht zijn wanneer de vissen worden meegenomen voor consumptie;
C. soorten die gedurende het hele jaar niet mogen worden meegenomen;
D. soorten waarvoor geldt dat hengelaars ze in een bepaalde tijd van het jaar niet mogen meenemen.

Elke gevangen vis valt onder de beschikkingsmacht van de mens. Daarom is de Wet dieren van kracht vanaf het moment dat een vis wordt gevangen. De zorgplicht volgend uit de Wet dieren is dan ook van toepassing en het is verboden om zonder redelijk doel bij een vis pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Om hier aan te voldoen is het belangrijk dat hengelaars die vissen tijdelijk bewaren, dit doen in een daarvoor geschikt leefnet, in het water, tot het moment van vrijlaten. Vissen die ter consumptie meegenomen worden, dienen direct, via een goed gerichte klap op de kop gedood te worden.

[16] www.sportvisserijnederland.nl

8.3.2 Visie Dierenbescherming

De opvatting dat vissen koudbloedige dieren zijn en daardoor gevoelloos, is beslist onjuist. Vissen zijn gewervelde dieren. Wetenschappers zijn het erover eens dat de bouw en de werking van zintuigen van vissen zijn te vergelijken met die van andere gewervelde dieren. Vissen voelen bij vangst en verwonding niet alleen pijn, maar zij ervaren ook angst en stress. Bovendien onthouden zij pijn en angst. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat een karper, na eenmaal te zijn gevangen, een volgende keer de haak ontwijkt. Hengelaars zetten de meeste van de door hen gevangen vissen terug. Daarmee zou men kunnen zeggen dat het hengelen slechts tijdelijk ongerief zou geven aan vissen. Echter, uit wetenschappelijke studies blijkt dat gemiddeld 18% van de gevangen vis sterft ondanks dat de hengelaar de bedoeling had het dier 'levend' terug te zetten[17].

Vissen die met behulp van een hengel worden opgevist ondervinden veel leed. Vaak sterven zij vervolgens een langzame en pijnlijke dood. Ook andere dieren dan vissen ondervinden leed als gevolg van hengelen. Hieronder worden de meest voorkomende problemen door hengelen beschreven:

- hengels en lijnen breken af en hierdoor blijven vissen rondzwemmen met een haak of stuk lijn aan zich;
- verkeerde haken of verkeerde bevestiging ervan zorgen ervoor dat vissen de haak inslikken;
- de haak wordt vaak ruw en ondeskundig verwijderd, waardoor pijn en wonden ontstaan en de vis later toch nog sterft;
- het gebruik van levende vis als aas, dat is verboden, vindt nog steeds plaats. Hierdoor brengt hengelen ook leed met zich mee voor de vis die als aas wordt gebruikt;
- het 'drillen' van de vis is het systeem van een klein stukje ophalen, weer laten gaan, weer een stukje ophalen enzovoort. Dit veroorzaakt veel angst en stress bij de vis;
- vissen worden vaak met droge handen uit het water gehaald, waardoor de slijmhuid wordt aangetast. Voor vissen staat dit gelijk aan het afrukken van huid. Dit veroorzaakt veel pijn en leidt vaak tot de dood van het dier. De slijmhuid is bovendien een belangrijke barrière tegen ziektekiemen;
- vissen worden met name bij wedstrijden in (te kleine) leefnetten bewaard, om later op te meten of te wegen. Vissen die willen ontsnappen verwonden zich, lijden pijn en ervaren angst;
- vissen die worden meegenomen voor de consumptie, worden vaak niet kundig gedood;
- het gebruik van lood kan leiden tot loodvergiftiging bij watervogels die de stukjes lood opeten in plaats van steentjes;
- veel vogels sterven een ellendige dood, omdat zij verstrikt raken in losgeraakte of verloren visdraad of omdat zij een vishaak inslikken.

De Dierenbescherming is van mening dat hengelen en viswedstrijden als een vorm van niet noodzakelijke plezierjacht gezien moet worden en is tegen hengelen. Vissen moeten zo veel mogelijk met rust worden gelaten, zodat de natuur gewoon haar gang kan gaan. Kinderen zou van jongs af aan respect voor dieren en natuur moeten worden bijgebracht en hengelen moet niet worden gestimuleerd, ook niet in het kader van voorlichting of educatie.

[17] Bartholomew, A. en Bohnsack, J.A., 2005. A review of catch-and-release angling mortality with implications for no-take reserves. Reviews in Fish Biology and Fisheries (2005) 15: 129-154.

8.3.3 Rol van de gemeente

De hengelsport is door de Rijksoverheid in de Visserijwet geregeld. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente geen nadere regels ten aanzien van hengelen kan stellen. Wel kan de gemeente bij het afgeven van een vergunning voor een vis-evenement aan deze vergunning voorwaarden verbinden of de vergunning weigeren. Als de gemeente eigenaar is van water of oevers, kan zij het hengelen in dat water of vanaf die oever verbieden of onder bepaalde voorwaarden toestaan. Ook kan zij een overeenkomst van visrecht met een hengelsportvereniging niet verlengen. Dit moet volgens de Visserijwet uiterlijk 8 maanden voor het eind van de overeenkomst worden aangegeven.

De gemeente kan in het kader van natuur- en milieueducatie in samenwerking met natuur- en dierenbeschermingsorganisaties voorlichting geven over het onderwaterleven. De Dierenbescherming pleit ervoor dat deze educatie op dusdanige wijze wordt gedaan dat vissen niet worden opgevist of op andere wijze worden verstoord.

Aanbeveling 28: De gemeente verpacht geen (vis)water aan hengelsportverenigingen

Aanbeveling 29: De gemeente geeft samen met natuur- en dierenbeschermingsorganisaties voorlichting over de leefwijze en gedrag van vissen, zonder ze daarbij op te vissen of op andere wijze te verstoren.

9 In het wild levende dieren: ruimtelijke ingrepen

Foto: Rob Doolaard

In iedere gemeente, zelfs binnen de bebouwde kom, vinden we een groot aantal dieren in het wild. Deze dieren dragen bij aan een levendige en groene gemeente en dit is een reden om hun aanwezigheid te bevorderen. Niet door het uitzetten van nieuwe dieren of door het geven van voedsel (uitgezonderd extreme omstandigheden zoals een zeer strenge winter), maar juist door indirecte maatregelen zoals aanleg en onderhoud van een diervriendelijke omgeving.

Iedere diersoort stelt specifieke eisen aan zijn leefomgeving. Er zijn soorten die hun hele leven doorbrengen in bossen en struwelen. Andere dieren gebruiken deze alleen om in te broeden en langs te trekken, maar zoeken hun voedsel in open gebieden. Weer andere dieren zijn te vinden bij grazige vegetaties, bij water, of voelen zich bijzonder goed in en bij gebouwen.

In de praktijk komen veel dieren in een stad of dorp regelmatig in het nauw door nieuwe bedrijfs-vestiging, woningbouw, sloop, wegaanleg en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. In dit geval hebben ruimtelijke ingrepen een negatief effect op de dieren die op de betreffende locatie leven.
Ruimtelijke ingrepen kunnen echter ook worden gedaan met als doel de leefomstandigheden van dieren te verbeteren en zo op termijn een positief effect hebben op de diersoort.

9.1 Wetgeving

Als de gemeente aan het werk gaat in de openbare ruimte, krijgt zij te maken met de Flora- en faunawet, die planten- en diersoorten beschermt. Beschermde dieren mogen in beginsel niet opzettelijk worden verontrust of gedood en vaste rust- en verblijfplaatsen moeten intact blijven. De gemeente dient hier dus rekening mee te houden. Ook kunnen er door de provincie stukken natuur worden aangewezen als beschermde leefomgeving, maar deze mogelijkheid is in de praktijk nog niet toegepast.

De Flora- en faunawet stelt voor beschermde plant- en diersoorten een specifiek regime voor wat betreft ontheffingen. Er wordt hierbij een indeling gemaakt in drie categorieën: algemene soorten, overige soorten en streng beschermde soorten (volgens AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Overzichten van de soorten zijn te vinden via de soortendatabase van het ministerie van Economische Zaken[18]. Op de website van Dienst Regelingen staat informatie over regels met betrekking tot ruimtelijke ingrepen en

[18] Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Nederlandse soorten. http://mineleni.nederlandsesoorten.nl

worden hulpmiddelen aangeboden voor initiatiefnemers, vergunningverleners en handhavers[19]. De Rijksoverheid heeft verder een brochure gemaakt over ruimtelijke ingrepen[20]. Hierin is kort beschreven waar men rekening mee dient te houden.

In 2012 is een start gemaakt met het opstellen van zogenaamde soortenstandaards[21] voor de soorten waarvoor het vaakst een ontheffing wordt aangevraagd. In deze soortenstandaards wordt per soort beschreven welke maatregelen effectief zijn wanneer bijvoorbeeld nieuwe verblijfplaatsen moeten worden aangeboden. In vereenvoudigde vorm komen deze standaards ook terug in de maatregelen-[22] en effectenindicatoren[23], die in het najaar van 2013 zijn gelanceerd door het Ministerie van Economische Zaken. Om mensen wegwijs te maken in alle zaken rondom de Flora- en faunawet, is in het najaar van 2013 eveneens een 'routeplanner' gepresenteerd [24].

Algemene soorten
Voor ongeveer 40 in Nederland algemeen voorkomende beschermde soorten (waaronder konijn, egel, veldmuis, mol, ree, bruine kikker en gewone pad) wordt aangenomen dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt, wanneer dieren van deze soort een keer worden verstoord of geschaad. Daarom is het voor deze soorten niet nodig een ontheffing aan te vragen bij de volgende activiteiten:

- Regulier (ook wel bestendig genoemd) beheer en onderhoud (bijvoorbeeld waterschapsbeheer, natuurbeheer, bosbouw en landbouw);
- regulier gebruik (bijvoorbeeld defensie en recreatie);
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (bijvoorbeeld woningbouw en wegenaanleg).

Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig – deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort', oftewel de zogenaamde 'lichte toets'.

In alle gevallen gelden als 'vangnetten' de in de Flora- en faunawet opgenomen zorgplicht (artikel 2) en de regels over dierenmishandeling, zoals die zijn opgenomen in de Wet dieren. Ook met algemene soorten mag dus niet zomaar alles worden gedaan. Er is hier sprake van een grijs gebied in relatie tot de hiervoor geschetste regels. Beoordeling zal per situatie moeten plaatsvinden.

[19] DR-loket, Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, 29 oktober 2013. www.hetlnvloket.nl.
[20] Rijksoverheid, 1 maart 2010. Brochure 'Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!'. Te vinden op www.rijksoverheid.nl, documenten en publicaties.
[21] DR-loket, Soortenstandaards.www.hetlnvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/soortenstandaards
[22] Ministerie van Economische Zaken, De maatregelenindicator soorten. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatormaatregelen.aspx?subj=soorten
[23] Ministerie van Economische Zaken, De effectenindicator soorten www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorsoorten.aspx?subj=soorten
[24] Ministerie van Economische Zaken, Routeplanner beschermde natuur binnen de WABO procedure. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#gemeente-verleent-vergunning-eventueel-met-randvoorwaarden

Overige soorten
Dit zijn beschermde soorten die niet onder de categorie ‘algemeen’ of ‘streng beschermd’ vallen en een strengere bescherming hebben dan algemene soorten. Voorbeelden zijn eekhoorn, steenmarter, edelhert, levendbarende hagedis, vals heideblauwtje, moerasparelmoervlinder, kleine modderkruiper. Voor de meeste activiteiten (regulier beheer, onderhoud en gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze soorten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. In zo’n code geeft een sector of organisatie zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat er altijd eerst wordt geïnventariseerd waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee wordt gehouden door bijvoorbeeld een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven. Ook een groot aantal gemeenten heeft een dergelijke gedragscode.

De meeste gedragscodes kunnen worden overgenomen, zodat niet iedereen zelf een eigen gedragscode hoeft op te stellen. Wanneer er niet volgens een gedragscode wordt gewerkt, is er nog steeds een ontheffing nodig. Ook is er een ontheffing nodig voor werkzaamheden die op een andere manier dan gebruikelijk worden uitgevoerd en in die vorm niet zijn vastgelegd binnen een gedragscode en voor grootschalige veranderingen, zoals het afgraven van een duingebied in het kader van natuurontwikkeling. Een overzicht van bestaande gedragscodes is te vinden op de website van het DR-loket (Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken)[25].

Streng beschermde soorten
Het gaat hierbij om ongeveer honderd min of meer zeldzame soorten waaronder de das, hamster, veldspitsmuis, ringslang, boommarter, alle soorten vleermuizen, vroedmeesterpad, kleine groene kikker, adder en hazelworm. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt in deze gevallen géén vrijstelling op basis van een gedragscode. Het is wel mogelijk een ontheffing aan te vragen. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst op basis van drie voorwaarden waaraan moet worden voldaan en die samen de zogenaamde ‘uitgebreide toets’ vormen:

- er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang (bijv. onderzoek en onderwijs, volksgezondheid);
- er is geen goed alternatief;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Beschermde leefomgeving
De Flora- en faunawet maakt het mogelijk dat kleine leefgebieden en objecten door de provincie worden aangewezen als beschermde leefomgeving. Dit gebeurt als deze locaties van groot belang zijn voor het voortbestaan van diersoorten. Hierbij valt te denken aan een fort of bunker waarin vleermuizen overwinteren of aan een dassenburcht. De aanwijzing maakt het mogelijk bepaalde handelingen te verbieden of strenge voorwaarden te stellen aan de handelingen op die bewuste plaats, die de kwaliteit van de beschermde leefomgeving kunnen aantasten.
Het instellen van een beschermde leefomgeving is in de praktijk echter nog zelden of nooit toegepast. Dit komt deels omdat bekende verblijfplaatsen op zichzelf al beschermd zijn op basis van artikel 11 van de Flora- en faunawet. De maatregel zou kunnen werken bij soorten waarvan de exacte verblijfplaats vaak slecht is aan te tonen, zoals een overwinteringsplek van ringslangen.

[25] DR-loket, Overzicht van gedragscodes. www.hetlnvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/stap-5-gedragscode-gebruiken/overzicht-van-de-gedragscodes

Nesten van broedende vogels zijn ook beschermd en voor een aantal vogelsoorten, die elk jaar gebruik maken van hetzelfde nest, zijn hun nesten het hele jaar door beschermd. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de ooievaar, de slechtvalk en de oehoe. De complete lijst is te vinden via de website van het DR-loket[26].

9.2 Rol van de gemeente

Wanneer de gemeente plannen ontwikkelt voor ruimtelijke ingrepen of voornemens is werkzaamheden uit te voeren, is het belangrijk dat vooraf goed wordt beoordeeld of er mogelijk nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. De gemeente is als initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Tijdens de uitwerking van de plannen of tijdens het plannen van werkzaamheden moet de gemeente het volgende in kaart (laten) brengen:

- Welke beschermde dieren- en plantensoorten komen in of nabij het plangebied voor?
- Leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden, dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- Is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing van verbodsbepalingen vereist?

Bovenstaande punten zijn van belang bij het opstellen van gemeentelijke plannen en het verlenen van vergunningen voor activiteiten, zoals ontwikkeling van bouwlocaties, aanleg van wegen, kappen van bospercelen en natuurontwikkelingsprojecten. Het is van belang dat een inventarisatie wordt gedaan door een persoon of organisatie die capabel is om dit te doen en verstand heeft van het onderwerp.

Voor wat betreft het eerste punt: ‘Welke beschermde dieren en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?’ is het belangrijk dat de gemeente goed veldonderzoek laat verrichten naar de aanwezigheid van dieren. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van het natuurloket[27] kan een hulpmiddel zijn als voorbereiding op het veldonderzoek. Op deze internetpagina kan de gemeente inzicht krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten. Per vierkante kilometer wordt aangegeven of er beschermde soorten voorkomen Ook staat er informatie over de wettelijke bepalingen waaronder deze dieren en planten vallen, zoals de Flora- en faunawet.

Unieke samenwerking Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en Nationale Databank Flora en Fauna

In augustus 2013 werden 17 gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dankzij een pilot bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) werd het mogelijk de gehele regio toegang te geven. De pilot loopt tot 1 januari 2014. Een unieke samenwerking: nog niet eerder sloten zoveel gemeenten tegelijk aan op de databank. “De omgevingsdienst en de gemeenten zijn klaar om aan de slag te gaan met de Nationale Databank”, aldus Coen Ladrac, projectleider groene regelgeving bij OZHZ.

Bron: Gegevensautoriteit Natuur , 28 augustus 2013.

[26] DR-loket, 16 februari 2012. Lijst met jaarrond beschermde vogelnesten. www.hetlnvloket.nl
[27] www.natuurloket.nl/ndff

Een ander hulpmiddel is de soortendatabase van het ministerie van Economische Zaken[28]. Deze database bevat beknopte informatie over de formele status van soorten die in Nederland in het wild voorkomen of voor zouden kunnen komen en mogelijke vrijstellingen. Tevens bevat de database beknopte biologische informatie over soorten, zoals de Latijnse naam, populatiegegevens etc.

De gemeente is verplicht zich te houden aan de natuurwetgeving. Ook al heeft zij toestemming gekregen voor een project, dan kan het verstrekkende gevolgen hebben wanneer de gemeente niet heeft voldaan aan de eisen van de natuurwetgeving of geen of onvoldoende rekening heeft gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Er kan dan bezwaar worden aangetekend en Dienst Regelingen of de rechter kan besluiten tot het stilleggen van een reeds gestart project. Ook kan het leiden tot een herstelverplichting en een boete. Daarnaast wordt bij strafvervolging gekeken naar strafverzwarende omstandigheden, zoals de kans op herhaling, de kwetsbaarheid van het gebied en de mate waarin de soort wordt bedreigd.

Om bij ruimtelijke ingrepen meer rekening te houden met de flora en fauna kan men compenserende of mitigerende maatregelen treffen. In sommige gevallen is dit zelfs verplicht. Op ‘www.vleermuizenindestad.nl’ is een overzicht van dit soort maatregelen te vinden die voor vleermuizen getroffen kunnen worden.

Aanbeveling 30: De gemeente zorgt ervoor dat diegenen die ruimtelijke ingrepen doen of hierbij betrokken zijn, goed op de hoogte zijn van de geldende gedragscode en volgens deze gedragscode werken. Een regelmatige evaluatie en controle in het veld maken hier onderdeel van uit.

Aanbeveling 31: De gemeente treft bij ruimtelijke ingrepen zo veel mogelijk compenserende en/of mitigerende maatregelen, waardoor schade aan flora en fauna verder worden beperkt.

9.2.1 Bevordering van het dierenwelzijn in bestemmingsplannen

Een bestemmingsplan geeft voorschriften over het gebruik van de grond en de gebouwen die erop staan of komen. In het bestemmingsplan legt de gemeente vast wat de bestemming van de grond is. Zo geeft het plan bijvoorbeeld aan waar woningen mogen staan, wat groengebied is en welk stuk grond bestemd is voor winkels. De gemeente moet bij het opstellen van een bestemmingsplan alle relevante belangen inventariseren en deze belangen tegen elkaar afwegen. Ze is bij het maken van een bestemmingsplan ook verplicht een onderzoek te (laten) doen om alle belangen in beeld te brengen. De bescherming van dieren die in het plangebied voorkomen, vormt een belang dat bij de inventarisatie en vervolgens bij de afweging van de belangen aan de orde zal moeten komen. Dit betekent dat het college van B&W in het kader van het opstellen van elk bestemmingsplan onderzoek moet (laten) verrichten naar de aanwezigheid van beschermde soorten en de mate waarin door het voorgenomen plan het leefgebied van deze soorten wordt aangetast. Is er sprake van beschermde soorten en wordt hun leefgebied aangetast, dan dient naar alternatieven te worden gezocht.

Aanbeveling 32: De gemeente besteedt in haar bestemmingsplan aandacht aan dierenwelzijn en soortenbescherming.

[28] Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Nederlandse soorten. http://mineleni.nederlandsesoorten.nl

9.2.2 De kapvergunning

Voor het kappen van bomen is soms een kapvergunning nodig. De gemeente legt in een bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning gekapt mogen worden en voor welke bomen een kapvergunning moet worden aangevraagd. De regels zijn dus niet in elke gemeente hetzelfde. In sommige gemeenten hoeft bijvoorbeeld geen vergunning aangevraagd te worden voor het kappen van fruitbomen of dode bomen. In een bomenverordening kan de gemeente verder nog extra voorwaarden voor een kapvergunning opnemen, zoals een verbod op het kappen van bomen in het broedseizoen. De gemeente Den Haag heeft zo bijvoorbeeld de voorwaarde opgenomen dat een kapvergunning niet gebruikt mag worden tussen 15 maart en 15 juli[29].

De kapvergunning maakt onderdeel uit van de omgevingsvergunning, die ongeveer 25 typen vergunningen op het gebied van bouwen, ruimte, natuur en milieu bundelt. De omgevingsvergunning houdt rekening met onder andere de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet (zie ook paragraaf 2.6).

Aanbeveling 33: De gemeente neemt een artikel op in haar bomenverordening, waarin staat dat het verboden is om in het broedseizoen bomen te kappen.

9.2.3 Verkeersmaatregelen om dieren te beschermen

Gemeenten kunnen als wegbeheerder maatregelen nemen voor de regulering van het verkeer. Dit is

geregeld in de Wegenverkeerswet (WVW). Bij verkeersbesluiten moet worden aangegeven welke doelstellingen met het besluit worden beoogd. De WVW geeft een opsomming van de belangen die met maatregelen op grond van deze wet kunnen worden nagestreefd. Naast de bescherming van verkeersbelangen (bijvoorbeeld het verzekeren van de veiligheid op de weg en het beschermen van gebruikers en passagiers), kunnen verkeersbesluiten ook leiden tot het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade en het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte aantasting van het karakter of de functie van objecten of gebieden.

Het beschermen van dieren die door het verkeer worden bedreigd, vormt een belang dat valt onder de eerste situatie. Dit betekent dat gemeenten met het oog op het beschermen van in het wild levende dieren verkeersbesluiten kunnen nemen voor de wegen die door hen worden beheerd. De gemeente kan bijvoorbeeld wegen afsluiten in verband met de paddentrek, hekwerken of tunnels plaatsen of de maximumsnelheid beperken om overstekende dieren te beschermen. Door middel van tunnels en bruggen (ecoducten) kan de gemeente versnipperde natuur weer ontsnipperen zodat dieren zich kunnen verspreiden en naar andere gebieden kunnen trekken. In goten en bij putten kunnen maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat kikkers en padden vast komen te zitten of in straatkolken worden meegevoerd.

[29] Gemeente Den Haag, 12 januari 2010. Herziening periode broedseizoen in kapvergunning.

Oplossingen tegen sterfte amfibieën in straatkolken
Onderzoek op 36 locaties in Nederland toont aan dat jaarlijks substantiële aantallen amfibieën en ook zoogdieren opgesloten raken in straatkolken van de riolering. Ze komen er bijna nooit meer levend uit. Stichting RAVON en Stichting RIONED hebben oplossingen ontwikkeld, die de dieren beschermen of de gelegenheid geven om te ontsnappen.

Bron: www.dierenbescherming.nl, 20 februari 2013.

Aanbeveling 34: De gemeente neemt in overleg met de Dierenbescherming verkeersmaatregelen op wegen en in goten die door hen worden beheerd met het oog op het beschermen van dieren in het wild.

9.2.4 Baggeren

Een gemeente mag niet zomaar ergens baggeren, maar is verplicht eerst een gedegen onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde diersoorten om na te gaan of ze een ontheffing aan moet vragen bij het ministerie van Economische Zaken. Bij de voorbereiding van het baggerwerk moet dus rekening worden gehouden met de aanwezige dieren en planten. In samenwerking met een ecoloog kunnen kwetsbare punten op een rij worden gezet. Vervolgens moet de gemeente een plan maken wanneer en hoe het best gebaggerd kan worden afhankelijk van een inventarisatie van de aanwezige fauna.
Een ontheffing is niet nodig als het gaat om regulier beheer, gebruik en onderhoud in een gebied waarin uitsluitend algemene soorten voorkomen. Gaat het om regulier beheer, onderhoud of gebruik en komen er andere dan uitsluitend algemene soorten voor, dan hoeft men ook geen ontheffing aan te vragen als er gewerkt wordt volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Een voorbeeld van een dergelijke gedragscode is de Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen[30].

Wanneer de gemeente baggerwerkzaamheden uitvoert, kunnen die het beste plaatsvinden in september of oktober, omdat dit een periode is tussen de voortplanting en winterrust van vissen en amfibieën in. Het is belangrijk om gefaseerd en gericht te baggeren, zodat dieren kunnen wennen en rustig naar een andere plek kunnen gaan. Ook is het belangrijk er rekening mee te houden dat dieren ontsnappingsmogelijkheden moeten hebben. Vissen kunnen eventueel worden teruggezet of verplaatst en er dient rekening te worden houden met de weersomstandigheden. Dit laatste heeft met name betrekking op de temperatuur van het water. Als die te hoog of te laag is, dan is extra voorzorg noodzakelijk. Bij een te lage temperatuur raken vissen en amfibieën inactief waardoor zij niet meer kunnen vluchten. Bij een te hoge temperatuur kan zuurstofloosheid van het water ontstaan.

Aanbeveling 35: Als de gemeente een opdracht geeft tot het droogleggen of uitbaggeren van een sloot, verplicht zij de baggeraar contractueel om preventieve maatregelen te nemen die leed ten aanzien van vissen en andere dieren in de sloot voorkomen.

[30] Unie van Waterschappen, oktober 2006. Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen. Goedgekeurd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 10 juli 2006.

9.2.5 Bescherming van flora en fauna in openbaar groen

Als beheerder van parken, plantsoenen en overig openbaar groen kan een gemeente ook allerlei maatregelen nemen ter bescherming van de dieren die in deze gebieden leven.
Er kan gedacht worden aan allerlei praktische maatregelen, zoals de keuze om bij het bestrijden van onkruid geen chemische middelen te kiezen, maar middelen die niet schadelijk zijn voor dieren.
Een andere maatregel is om in plaats van een hoge beschoeiing aflopende oevers te creëren, zodat amfibieën en watervogels gemakkelijk in en uit het water kunnen komen. Bloeiende oevers en wegranden geven een thuis aan veel soorten insecten en dat trekt weer allerlei vogels. Men kan de aanwezigheid bevorderen van insecten en slakken etende dieren, zoals egels. Met dit soort maatregelen wordt dus juist flora en fauna in stand gehouden en gestimuleerd en wordt het beheer van het gemeentelijk groen afgestemd op natuurontwikkeling en op de bescherming van de dieren en hun leefgebieden.

Beheer van openbaar groen kan ook bijdragen aan de vorming van een ecologische infrastructuur tussen de terreinen die uit natuuroogpunt waardevol zijn. Verbindingszones zijn onmisbaar voor de natuur in het stedelijke gebied. Dieren kunnen zich daarlangs verplaatsen naar andere gebieden. Dergelijke gebiedswisseling is niet alleen voor het overleven van individuele dieren, maar ook voor de instandhouding van de populatie van belang. Voorbeelden van ecologische infrastructuur zijn lintvormige beplantingen, niet gemaaide oeverkanten voor kleine dieren, viaducten en tunnels voor dieren bij drukke verkeerswegen en het laten groeien van bloemen in de bermen, zodat deze voor insecten een verbinding kunnen vormen tussen natuurgebieden.

In een plan (een natuurontwikkelingsplan, een groenstructuurplan en dergelijke) kan de gemeente haar integrale visie voor de langere termijn voor het openbaar groen vastleggen. Een belangrijk onderdeel van zo'n plan is een inventarisatie van de verschillende in de gemeente levende dieren en hun leefgebieden. Op basis van deze inventarisatie kan de natuurwaarde van de verschillende gebieden worden vastgesteld en kunnen doelstellingen worden geformuleerd. Bovendien zal het plan maatregelen en voorstellen moeten bevatten om de geformuleerde doelstellingen te realiseren. Voorbeelden van dergelijke voorstellen zijn het zorgen voor ecologische ontwerpen voor nieuwbouwwijken, het aanpassen van groenbeheer en groeninrichting, zodat natuurlijke processen een kans krijgen en bestaande groenvoorzieningen natuurlijker worden.

Aanbeveling 36: De gemeente gebruikt geen gif ter bestrijding van ongewenste kruidengroei en geeft prioriteit aan natuurontwikkeling door bijvoorbeeld de aanleg van bloemrijke bermen, plaatsing van nestkasten of het creëren van ecologische infrastructuur.

Aanbeveling 37: De gemeente legt haar integrale visie op openbaar groen voor de langere termijn vast in bijvoorbeeld een natuurontwikkelingsplan of groenstructuurplan.

9.2.6 Vleermuizen in de stad

In Nederland komen 17 verschillende soorten vleermuizen voor. Een aantal vleermuissoorten leeft in stedelijk gebied, waar de dieren zich schuilhouden in spleten en kieren van gebouwen, op zolders of in bomen. Lange tijd waren gebouwen en huizen uiterst geschikt voor de vleermuizen. De laatste tijd worden gebouwen en huizen echter vaak zodanig gebouwd, gerenoveerd of gesloopt dat zij ontoegankelijk zijn voor onder andere muizen en ratten en daardoor ook verblijfplaatsen voor vleermuizen verloren gaan of ontbreken. Ook komt er op steeds meer plekken verlichting, die schadelijk kan zijn voor vleermuizen.

Op 6 september 2013 is tussen Rijksoverheid, werkgevers, vakbonden en milieuorganisaties het Energieakkoord gesloten. Dit akkoord is erop gericht energie te besparen en groene vormen van energie in te zetten. Een onderdeel van het akkoord is speciaal gericht op het na-isoleren van bestaande woningen om de stookkosten en daarmee uitstoot van CO2 omlaag te brengen. Een goede zaak, vindt ook de Dierenbescherming. Echter, het na-isoleren van woningen brengt risico's met zich mee voor vleermuizen. Als mogelijke maatregel om huizen beter te isoleren worden spouwmuren, veelal een verblijfplaats van vleermuizen, opgevuld met isolerend materiaal. Het gevolg is dat vleermuizen niet meer terecht kunnen in de spouwmuur of sterven doordat zij gevangen zitten in het isolatiemateriaal.

Om ervoor te zorgen dat vleermuizen ook in de toekomst kunnen overleven in stedelijk gebied en om te voorkomen dat bepaalde vleermuissoorten lokaal of regionaal zullen uitsterven als gevolg van menselijk handelen, is het van belang het stedelijk gebied geschikt te maken en te houden voor vleermuizen. De gemeente kan hier een belangrijke rol in spelen door te sturen op vleermuisvriendelijk bouwen, verbouwen of na-isoleren, bij gemeentelijke projecten te kiezen voor een aannemer die rekening houdt met vleermuizen en te werken aan vleermuisvriendelijke verlichting. Daarnaast kan de gemeente voorlichting geven over vleermuizen in de stad en burgers en aannemers informeren over de problematiek en oplossingen, zoals het ophangen of inbouwen van vleermuiskasten en het treffen van maatregelen bij na-isolatie. De gemeente Amersfoort besteedt op haar website al aandacht aan vleermuizen en na-isolatie[31] en werkt mee aan het ontwikkelen van een leidraad hiervoor.
Op 'www.vleermuizenindestad.nl' is meer informatie te vinden over vleermuizen in stedelijk gebied en vleermuisvriendelijke oplossingen.

Aanbeveling 38: De gemeente stimuleert vleermuisvriendelijk bouwen, verbouwen, slopen en isoleren en werkt aan vleermuisvriendelijke verlichting.

Aanbeveling 39: De gemeente geeft (via haar website) voorlichting over vleermuizen in stedelijk gebied en informeert zo burgers en aannemers over vleermuizen en vleermuisvriendelijk werken.

9.2.7 Generieke Aanpak Natuur

Wanneer gemeenten, bedrijven of burgers te maken krijgen met de Flora- en faunawet in het kader van ruimtelijke ingrepen is het vaak een tijdrovende en kostbare klus om rekening te houden met beschermde soorten en hier compenserende of mitigerende maatregelen voor te treffen. Bovendien blijven er tot op heden kansen om soorten beter te beschermen en effectiever te werk te gaan onbenut doordat verschillende partijen ieder hun eigen ontheffing aanvragen en er weinig tot geen afstemming plaatsvindt. Het Ministerie van Economische Zaken is momenteel bezig met een implementatietraject van de natuurwetgeving waarbij een aantal instrumenten ontwikkeld wordt om de burger, bedrijven en overheden te ontzorgen en kansen beter te benutten[32]. In samenwerking met een aantal gemeenten en ecologische adviesbureaus is begin 2013 een werkgroep opgericht die zich bezighoudt met het opstellen van kaders voor het aanvragen van een Generieke Ontheffing enerzijds en het maken van een Handreiking Generieke Aanpak anderzijds. Op deze manier hoopt men te komen tot de Generieke Aanpak Natuur.

De Generieke Aanpak Natuur (GAN) moet de mogelijkheid bieden om in de toekomst zorgvuldiger om te gaan met ruimtelijke ingrepen, doordat er gebiedsgericht wordt gewerkt met een lange termijn planning. Hierdoor is meer afstemming mogelijk binnen een regio en wordt rekening gehouden met andere gebiedsontwikkelingen die binnen de regio plaatsvinden. De focus ligt op een gunstige staat van

[31] www.amersfoort.nl/vleermuizen
[32] Nieuwsbrief Generieke Aanpak Natuurwetgeving, Juni 2013. generiekeaanpaknatuurwetgeving.blogspot.nl

instandhouding van soorten en het robuuster maken van populaties, waardoor zij ook tegen een stootje kunnen. Binnen deze aanpak wordt het mogelijk generieke ontheffingen aan te vragen.

Een belangrijk onderdeel binnen de GAN zijn soortenmanagementplannen. Een soortenmanagementplan (SMP) beschrijft hoe een soort (op de lange termijn) wordt beschermd in relatie tot het plan waarvoor ontheffing wordt aangevraagd. Om een SMP op te stellen is een gedegen inventariserend onderzoek nodig naar soorten die voorkomen in het gebied en het (ruimtelijke) gedrag van deze soorten. In het SMP wordt ook rekening gehouden met kansen voor de toekomst en worden potentiële natuurwaarden meegenomen.

De Dierenbescherming staat positief tegenover meer samenhang tussen verschillende projecten, maar benadrukt dat bij elke ingreep ook rekening gehouden dient te worden met het individuele dier. Bij ingrepen dient men dusdanig te werk te gaan dat aanwezige dieren niet worden verwond en de kans krijgen zich te verplaatsen. Ook in het kader van de zorgplicht die is vastgelegd binnen de Wet dieren en de Flora- en faunawet is dit laatste van belang.

Aanbeveling 40: De gemeente streeft ernaar om bij ontheffingsaanvragen voor ruimtelijke ingrepen gebiedsgericht te werken en verschillend plannen op elkaar af te stemmen en op termijn te gaan werken volgens de Generieke Aanpak Natuur.

10 Overzicht aanbevelingen

10.1 Algemeen

Aanbeveling 1: De gemeente stelt diervriendelijk beleid op en legt dit vast in een nota Dierenwelzijn.

Aanbeveling 2: De gemeente heeft een wethouder dierenwelzijn, die verantwoordelijk is voor dierenbeleid en dierenwelzijn waarborgt.

10.2 Dieren in nood

Aanbeveling 3: De gemeente maakt goede afspraken met dierenopvangcentra en ambulancediensten over de opvang van dieren en verstrekt een kostendekkende vergoeding. De gemeente gebruikt hiervoor bij voorkeur het door de Dierenbescherming opgestelde ‘Basisarrangement Dierennoodhulp’.

Aanbeveling 4: De gemeente ziet het vervoer van zieke, gewonde en gevonden dieren als onderdeel van haar verantwoordelijkheden en ondersteunt het werk van de dierenambulance.

Aanbeveling 5: De gemeente neemt een faciliterende rol in bij het tot stand komen van afspraken tussen hulpdiensten en opvangcentra over de opvang van huisdieren in geval van een (gedwongen) opname, arrestatie of huiselijk geweld.

Aanbeveling 6: De gemeente verleent een ontheffing aan de dierenambulance voor het medegebruik van bus- en trambanen.

Aanbeveling 7: De gemeente neemt in haar rampenplan een apart stuk op over de hulp aan dieren.

10.3 Gezelschapsdieren

Aanbeveling 8: De gemeente informeert burgers over het belang van chippen van katten en ondersteunt en faciliteert chipacties voor katten.

Aanbeveling 9: De gemeente stelt hondenbeleid op, dat betrekking heeft op onder andere voorzieningen voor honden en bijtincidenten. Bij het opstellen van het beleid staat het welzijn van de hond centraal.

Aanbeveling 10: De gemeente maakt afspraken met opvangcentra over een locatie of een eventuele bijdrage voor renovatiekosten.

Aanbeveling 11: De gemeente geeft in haar gemeentegids en op haar website tips over hoe te handelen bij een weggelopen huisdier en plaatst daarbij het telefoonnummer van de plaatselijke afdeling van de Dierenbescherming of andere meldpunten voor vermiste huisdieren.

Aanbeveling 12: De gemeente speelt een rol bij de uitbreiding van het aantal woonzorg- en verpleeghuizen waar ouderen met hun huisdier welkom zijn of bemiddelt tussen ouderen met een huisdier en directies van woonzorg- en verpleeghuizen.

Aanbeveling 13: De gemeente geeft op haar website voorlichting over het diervriendelijk houden van hobbydieren en regelgeving met betrekking tot hobbydieren.

Aanbeveling 14: De gemeente stelt een diervriendelijk beleid op ten aanzien van het verlenen van vergunningen voor schuilstallen voor hobbydieren.

Aanbeveling 15: De gemeente staat het oprichten en beheren van een kinder- of stadsboerderij of hertenkamp slechts onder bepaalde voorwaarden toe en ziet erop toe dat het welzijn, de gezondheid en integriteit van de dieren zijn gewaarborgd en maakt bij voorkeur gebruik van de intentieovereenkomst voor dierenwelzijn op kinderboerderijen.

10.4 Evenementen met dieren

Aanbeveling 16: De gemeente hanteert een voorkeursbeleid voor circussen zonder (wilde) dieren.

Aanbeveling 17: De gemeente staat evenementen met dieren, zoals struisvogelraces en paardenmarkten niet toe.

Aanbeveling 18: Wanneer de gemeente toch een vergunning voor een paardenmarkt wil afgeven, doet zij dit volgens het protocol welzijn paardenmarkten.

10.5 Landbouwhuisdieren

Aanbeveling 19: De gemeente voorkomt met behulp van haar bestemmingsplannen de vestiging of uitbreiding van vee-industrie binnen haar grenzen.

Aanbeveling 20: De gemeente stimuleert vormen van diervriendelijkere veehouderij door zelf het goede voorbeeld te geven en alleen producten met het Beter Leven kenmerk of biologische producten te gebruiken en te zorgen voor de aanwezigheid van vegetarisch voedsel.

Aanbeveling 21: De gemeente stelt extra eisen aan de brandveiligheid van stallen en controleert stallen regelmatig op brandveiligheid. Ook zorgt de gemeente ervoor dat de brandweer is voorbereid op het aanpakken van stalbranden door regelmatig te oefenen en een aanvalsplan voor stalbranden op te stellen.

10.6 Proefdieren

Aanbeveling 22: De gemeente besteedt aandacht aan het gebruik van proefdiervrije producten, zoals schoonmaakmiddelen en zeep, in gemeentelijke ruimtes.

10.7 In het wild levende dieren: jacht, beheer en schadebestrijding

Aanbeveling 23: De gemeente staat jacht op gemeentegronden niet toe.

Aanbeveling 24: De gemeente voorziet, eventueel in samenwerking met de Dierenbescherming, inwoners van informatie over dieren in hun omgeving. Zo kan acceptatie van dieren rondom de woningen worden vergroot en door preventief handelen worden voorkomen dat mensen overlast ervaren.

Aanbeveling 25: De gemeente overlegt met de Dierenbescherming over alternatieve methoden, in plaats van doden van dieren, voor het voorkomen van schade en verkeersongevallen binnen de gemeente.

Aanbeveling 26: De gemeente geeft informatie aan burgers over diervriendelijke manieren van schade beperken en legt daarbij de nadruk op diervriendelijke en preventieve maatregelen.

Aanbeveling 27: De gemeente biedt financiële ondersteuning aan de TNR-methode van de Dierenbescherming, in het kader van haar wettelijke taak ten aanzien van zwervend aangetroffen dieren.

Aanbeveling 28: De gemeente verpacht geen (vis)water aan hengelsportverenigingen

Aanbeveling 29: De gemeente geeft samen met natuur- en dierenbeschermingsorganisaties voorlichting over de leefwijze en gedrag van vissen, zonder ze daarbij op te vissen of op andere wijze te verstoren.

10.8 In het wild levende dieren: ruimtelijke ingrepen

Aanbeveling 30: De gemeente zorgt ervoor dat diegenen die ruimtelijke ingrepen doen of hierbij betrokken zijn, goed op de hoogte zijn van de geldende gedragscode en volgens deze gedragscode werken. Een regelmatige evaluatie en controle in het veld maken hier onderdeel van uit.

Aanbeveling 31: De gemeente treft bij ruimtelijke ingrepen zo veel mogelijk compenserende en/of mitigerende maatregelen, waardoor schade aan flora en fauna verder worden beperkt.

Aanbeveling 32: De gemeente besteedt in haar bestemmingsplan aandacht aan dierenwelzijn en soortenbescherming.

Aanbeveling 33: De gemeente neemt een artikel op in haar bomenverordening, waarin staat dat het verboden is om in het broedseizoen bomen te kappen.
Aanbeveling 34: De gemeente neemt in overleg met de Dierenbescherming verkeersmaatregelen op wegen en in goten die door hen worden beheerd met het oog op het beschermen van dieren in het wild.

Aanbeveling 35: Als de gemeente een opdracht geeft tot het droogleggen of uitbaggeren van een sloot, verplicht zij de baggeraar contractueel om preventieve maatregelen te nemen die leed ten aanzien van vissen en andere dieren in de sloot voorkomen.

Aanbeveling 36: De gemeente gebruikt geen gif ter bestrijding van ongewenste kruidengroei en geeft prioriteit aan natuurontwikkeling door bijvoorbeeld de aanleg van bloemrijke bermen, plaatsing van nestkasten of het creëren van ecologische infrastructuur.

Aanbeveling 37: De gemeente legt haar integrale visie op openbaar groen voor de langere termijn vast in bijvoorbeeld een natuurontwikkelingsplan of groenstructuurplan.
Aanbeveling 38: De gemeente stimuleert vleermuisvriendelijk bouwen, verbouwen, slopen en isoleren en werkt aan vleermuisvriendelijke verlichting.

Aanbeveling 39: De gemeente geeft (via haar website) voorlichting over vleermuizen in stedelijk gebied en informeert zo burgers en aannemers over vleermuizen en vleermuisvriendelijk werken.

Aanbeveling 40: De gemeente streeft ernaar om bij ontheffingsaanvragen voor ruimtelijke ingrepen gebiedsgericht te werken en verschillend plannen op elkaar af te stemmen en op termijn te gaan werken volgens de Generieke Aanpak Natuur.

Bijlage 1 Vissoorten met speciale regelgeving ten aanzien van hengelen

A. Volgens de Flora- en faunawet beschermde soorten waar niet op mag worden gevist:

- Aal
- Beekprik
- Bittervoorn
- Elrits
- Gestippelde alver
- Grote modderkruiper
- Houting
- Kleine modderkruiper
- Rivierdonderpad
- Steur

Wanneer een hengelaar per ongeluk een van deze soorten vangt, dient hij het dier zo zorgvuldig mogelijk terug te zetten in hetzelfde water.

B. Soorten waarvoor minimum maten van kracht zijn wanneer de vissen worden meegenomen voor consumptie:

- Baars
- Barbeel
- Beekforel
- Bot
- Kopvoorn
- Paling
- Rivierprik
- Snoek
- Snoekbaars
- Vlagzalm
- Zeelt (in zoetwater)

Deze regels zijn ingevoerd om te voorkomen dat jonge vissen, die nog nakomelingen kunnen krijgen, voortijdig uit de populatie gehaald worden. Het is een maatregel om te voorkomen dat de populatie achteruit gaat. Ook voor zoutwatervissen zijn er voor veel soorten minimum maten van kracht.

C. Soorten waarvoor geldt dat hengelaars ze in een bepaalde tijd van het jaar niet mogen meenemen:

- Baars
- Barbeel
- Beekforel
- Kopvoorn
- Snoek
- Snoekbaars
- Winde

D. Soorten die gedurende het hele jaar niet mogen worden meegenomen:

- Elft
- Fint
- Graskarper
- Kwabaal
- Meerval
- Serpeling
- Sneep
- Vlagzalm
- Zalm
- Zeeforel
- Zeeprik

raadsbrief

gemeente Oldambt

Aan de raad

Onderwerp	Nota Dierenwelzijn	Datum	22 november 2017
Ons kenmerk	17.0032741	Uw Brief	
Inlichtingen bij	Herman Groothuis	Bijlage(n)	geen

Geachte raad,

Aanleiding
In mei 2016 heeft de SP, naar aanleiding van het raadsvoorstel APV, aangekondigd een initiatiefvoorstel te zullen doen in de vorm van een beleidsnotitie dierenwelzijn. Dit mede als uitwerking van de beleidsvoornemens uit het coalitieakkoord. D'66 en VCP hebben zich hierbij aangesloten. Als zodanig werd dit initiatief ook opgenomen op de toezeggingenlijst van de raad.
In het coalitieakkoord, dat op 11 juni 2014 werd vastgesteld, staat hierover in de paragraaf 'Agrarisch Oldambt': 'De ontwikkelingsmogelijkheden van landbouwbedrijven via Groninger verdienmodellen, waarin een aantal thema's zoals dierenwelzijn geregeld worden, worden ondersteund'.

Op 29 juni van dit jaar is de nota aangeboden aan de raad. Deze zou in eerste instantie besproken worden in de commissie van september echter de initiatiefnemers stelden prijs op een reactie van de raad zodat deze meegenomen kon worden bij de verdere behandeling van het initiatiefvoorstel. Dit sluit aan bij het (herziene) artikel 147 in de gemeentewet waarin in lid 4 staat dat de raad pas een besluit neemt nadat het college in de gelegenheid is gesteld om haar wensen en bedenkingen te uiten.

Op 30 oktober 2017 heeft daarom een overleg plaatsgevonden van de initiatiefnemers met de burgemeester, griffier en gemeentesecretaris. Afgesproken is dat, hoewel de termijn erg krap is en er geen deskundige formatie beschikbaar is op zo'n korte termijn, toch getracht zou worden om voor de commissievergadering van november een actie van het college aan te leveren.

Waardering voor dit initiatief
Allereerst wil het college haar waardering uitspreken voor het initiatief. Dierenwelzijn is een onderwerp die het college ter harte gaat. Het college constateert bovendien met genoegen dat het initiatief voortkomt uit een samenwerking tussen coalitie- en oppositiepartijen.

Voorstel heeft veel ambitie en een brede reikwijdte
Het college constateert dat de reikwijdte van het voorstel breed is. De aanbevelingen hebben ook consequenties voor ons vergunningenbeleid en ons handhavingsbeleid en raken ook aan aspecten van ons economisch beleid. Op zich is dat terecht. Dierenwelzijn speelt in allerlei aspecten van onze lokale samenleving. Het college mist echter in het voorstel een afweging van belangen en prioriteiten waardoor nu alles even belangrijk wordt gevonden. In die zin kan het college het voorstel ook niet zien als een afgewogen beleidsnota maar meer als een opsomming van 42 gewenste maatregelen. Realisatie van het hele voorstel op korte termijn is naar het oordeel van het college dan ook niet realistisch.

Consequenties van het voorstel niet helder.
Hoewel het merendeel van de aanbevelingen op sympathie kan rekenen bij het college hebben wij het als teleurstellend ervaren dat de wensen en ambities op geen enkele wijze op haar consequenties zijn beoordeeld. Dat bemoeilijkt naar ons oordeel een goede afweging in de raad.

Wenselijkheid
Het college onderschrijft een aantal aanbevelingen zonder meer zoals aanbeveling 1 (website) hoewel een aparte pagina zich niet verdraagt met ons beleid, 2 (aparte portefeuillehouder) en 11 en 13 (communicatie).
Ook de aanbevelingen met betrekking tot evenementenbeleid 16 en 17 onderschrijft het college. Verder staat het college positief ten aanzien van een aantal aanbevelingen zoals bijvoorbeeld het verbod op jacht op gemeentelijk gebied. De aanbevelingen voor gezond eten in de eigen kantines is al onderwerp van gesprek.
Een aantal voorgestelde aanbevelingen zijn al bestaand beleid. Met betrekking tot aanbeveling 9 hebben we in de APV beleid voor bijtincidenten opgenomen. Aanbeveling 18 (intensieve veehouderij) is opgenomen in het bestemmingsplan buitengebied. Met betrekking tot aanbeveling 20 (brandveiligheid) wijzen we op het bouwbesluit waarover de VRG advies geeft. Ook aanbeveling 30 (beperking flora en fauna bij ruimtelijke ingrepen) is nu al een verplicht onderdeel van de Natuurwet. In de wet Natuurbescherming is aanbeveling 32 (verbod bomenkap in broedseizoen) al opgenomen.

Daarnaast zijn een aantal aanbevelingen opgenomen waarbij het college vraagtekens plaatst.
Dit geldt voor onder meer aanbeveling 3 en 10 (opvang), 4 (vervoer), 6 (bekostiging dierenartsbezoek voor minima) en 12 (woonzorg en verpleegtehuizen), omdat we ons afvragen in hoeverre dit past bij de conclusies die de raad heeft getrokken bij de kerntakendiscussies en omdat het de vraag is of de gemeente hierin een verantwoordelijkheid moet nemen. Wij zijn benieuwd naar de visie van de raad hierop.

Financiële gevolgen
Nieuw beleid vraagt in de regel ook om extra middelen om de ambities hiervan te kunnen realiseren. Dat is bij dit initiatiefvoorstel vanzelfsprekend eveneens het geval. Veel van de aanbevelingen hebben financiële gevolgen. In de, vorige week door de raad vastgestelde begroting, is hier op geen enkele wijze rekening mee gehouden. Met name de aanbevelingen 4, 6, 10, 21, 33 en 36 hebben financiële consequenties waarvan de omvang nog onbekend is.

Formatieve consequenties
De realisatie van een aantal aanbevelingen vereist specifieke deskundigheid die momenteel in onze formatie niet beschikbaar is. Daarnaast vereist een aantal maatregelen extra capaciteit op het gebied van vergunningverlening en handhaving, communicatie, natuurbehoud en groenonderhoud.

Advies
Het college zou willen voorstellen het initiatiefvoorstel nu eerst in de commissie en in de raad te brengen zodat daar het draagvlak voor een beleidsnota en de voorgestelde maatregelen kan worden getoetst. Daarbij geeft het college mee om bij de behandeling de volgende afwegingen te betrekken:

- De vraag of de maatregel behoort tot de verantwoordelijkheid van de gemeente;
- De vraag of de raad bereid is hiervoor extra financiële en formatieve middelen vrij te maken;
- De extra regelgeving die hiervoor nodig is;
- De mogelijkheden van een gefaseerde invoering.

Op basis hiervan kan dan door het college een nadere uitwerking plaatsvinden. Dit vraagt overigens de nodige tijd vanwege het inschakelen van voldoende deskundige capaciteit en vanwege de noodzaak van overleg met de betrokken organisaties.

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met Herman Groothuis op telefoonnummer 0610960964.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

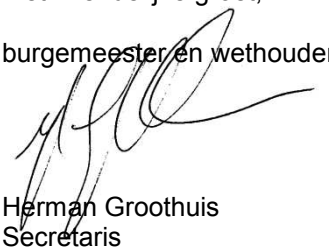

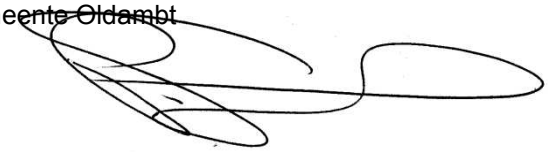

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:

1) In te stemmen met het beschikbaar stellen van een extra investeringskrediet van € 1.500.000,- tot een totaal bedrag aan investeringen van € 5.850.000,- volgens het dekkingsplan onder bijlage 1;
2) In te stemmen met het hervatten van de aanbestedingsprocedure met een plafondbedrag (ad € 4.989.504,- inclusief BTW) met ingang van 30 januari 2018. De huidige planning zal hierop worden aangepast;
3) In te stemmen om het aan de algemene reserve te onttrekken bedrag van € 508.542,- (raadsbesluit 27 juni 2016) naar beneden bij te stellen op het moment dat de brede school in gebruik wordt genomen naar een bedrag van € 150.000,-. De eventuele verkoopopbrengsten van de oude gebouwen zullen hiermee verrekend worden;
4) In te stemmen met het *niet* aardbevingbestendig bouwen van de brede school Scheemda.

Datum commissievergadering
16 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Brede School Scheemda

Portefeuillehouder
Bard Boon

Contactpersoon
Marcus Hazenberg

Agendapunt
9d

Casenummer
18.00001

Documentnummer
17.0031654

Inleiding en doel
Op 27 juni 2016 heeft u ingestemd met het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 4.350.000,- (zie mycorsa: 16.00246) voor de realisatie van een brede school in Scheemda met een omvang van 2.715 m2.

In juli 2016 is gestart met de individuele gesprekken van de gebruikers van de brede school over hun visie(s) en de kansen op samenwerking voor het nieuwe schoolgebouw.
Deze visies zijn uiteindelijk vertaald naar een vraagspecificatie (Programma van Eisen) hetgeen een intensief en langdurig proces is geweest om uiteindelijk draagvlak te creëren tussen alle gebruikers.

Er zijn vier zaken die momenteel spelen:

1) De vraag of de brede school aardbevingbestendig gebouwd dient te worden of niet;
2) Stijging van de bouwkosten;
3) Vraag naar meer ruimteoppervlak;
4) Planning.

Argumenten
Ad 1) De vraag of de brede school aardbevingbestendig gebouwd dient te worden of niet?
De effecten op gebouwen ten gevolge van aardbevingen worden bepaald door de grondversnellingen en de mate van kwetsbaarheid van een gebouw in kwestie. Dit is overigens geen absolute grens, maar een grens die kan opschuiven aan de hand van nieuwe informatie, onderzoek, waarnemingen, metingen en berekeningen.

Aan de hand van metingen en berekeningen wordt (steeds nieuwe) informatie verkregen over de grondversnellingen (de zogenaamde Piekgrondversnelling) Deze worden uitgedrukt in een waarde g.

Uit de nieuwste /meest recente contourenkaart van de KNMI blijkt, dat deze Piekgrondversnelling in de kern Scheemda 0,08 g bedraagt.
Om voor een vergoeding door de NAM in aanmerking te komen, dient de PGA tenminste 0,1 g te bedragen.

Het 'plan brede school Scheemda' is aangemeld bij de NAM. Met de NAM heeft in april 2017 een intakegesprek plaatsgevonden.

De *extra* kosten voor aardbevingbestendig bouwen worden *geschat* op € 450.000,-. De daadwerkelijke kosten voor aardbevingbestendig bouwen kunnen evengoed hoger of lager uitvallen.

Het bedrag van € 450.000,- is circa 10 % van de oorspronkelijke bouwsom. In de 'aardbevingsgemeenten' wordt namelijk maximaal 10% van de bouwkosten door de NAM vergoed.

Op het moment van schrijven is geen enkele duidelijkheid te geven of de NAM de kosten aangaande gaat vergoeden en hoeveel de NAM zal gaan vergoeden.

Het besluit om *wel* aardbevingbestendig te bouwen zou van invloed kunnen zijn op (een aantal van) de huidige /overige scholen (gebouwen) in de gemeente voor wat betreft aardbevingsbestendigheid.
Er bestaat echter geen wettelijke plicht om aardbevingbestendig te bouwen.

Het 'aardbevingsdossier' in de provincie Groningen is al geruime tijd zeer actueel. De gemeente Oldambt heeft in het verleden uitgesproken ook als 'aardbevingsgemeente' te willen worden aangemerkt. De brede school dan niet aardbevingbestendig bouwen, zou aldus de nodige vragen kunnen oproepen.
Daarnaast is in maart 2017 in de 'stuurgroep brede school Scheemda' (hierna: stuurgroep) gesproken over het al dan niet aardbeving bestendig bouwen. Dit is daarop door de schoolbesturen besproken met allerlei geledingen binnen het primair onderwijs. Een besluit om niet aardbevingbestendig te bouwen kan veel discussie opleveren en niet alleen op de scholen.

In de aanbestedingsdocumenten die in concept klaar liggen, is aan de geselecteerde aannemers niet gevraagd een offerte in te dienen voor een 'aardbevingbestendige' school.
Aardbevingbestendig bouwen is tot op heden niet meegenomen in de voorselectie van aannemers van de aanbesteding. In de voorselectie zijn derhalve geen eisen aan de aannemers gesteld over aardbevingbestendig bouwen. Er kan niet 100% gegarandeerd worden, dat de aannemers die nu geselecteerd zijn ervaring hebben aangaande aardbevingbestendig bouwen.
In de voorselectiefase zijn er van de 11 aannemers uiteindelijk 4 geselecteerd op basis van selectiecriteria.

Aardbevingbestendig bouwen is geen selectiecriterium geweest. Dit betekent dat indien de aanbesteding wordt ingegaam met deze 4 aannemers de meerprijs voor het aardbevingsbestendig bouwen niet meegewogen mag worden hetgeen de kans op strategische inschrijvingen vergroot.

Ad 2) Stijging van de bouwkosten
Daar waar in het jaar 2011 nog een 'Bouwbesluit-school' kon worden gebouwd met het door de rijksoverheid *berekende* budget, is dat tegenwoordig vrijwel onmogelijk met de EPC - aanscherping. Er is ingezet op de Frisse Scholen - eisen ten aanzien van goede ventilatie, verwarming, koeling en verlichting.
Hierover is intensief overleg gevoerd met de scholen en de overige gebruikers wat heeft geresulteerd in een gedragen en gedetailleerde ruimtestaat /indeling. De in de bouw gangbare percentages voor ontwerp en berekeningen zijn hierin ook verwerkt.
De extra tijd die nodig was voor de voorbereiding (met name het vaststellen van de ruimtelijke kaders /'vertaling' in de ruimtestaat) heeft geleid tot ongeveer € 400.000,- aan meerkosten.

ABC Nova (adviesbureau op het gebied van bouwkundige projecten) heeft de gemeente begin 2017 te kennen gegeven dat de bouwkosten de afgelopen jaren met 17% zijn gestegen blijkens de zogeheten 'BDB - indexcijfers marktontwikkelingen' van maart 2015 – oktober 2017. (Dit betekent een stijging van € 739.500,- zijnde 17% van € 4.350.000,-).

Daarop is in mei 2017 door de stuurgroep besloten eerst door u een besluit te laten nemen over het beschikbaar stellen van een hoger investeringskrediet alvorens door te gaan met het proces.

Raadsvoorstel

De basis voor de budgetten van onderwijshuisvesting vormt de VNG – normvergoeding welke in het jaar 2017 met 3,5% is *gedaald* ten opzicht van 2016. De bouwkosten daarentegen zijn opnieuw gestegen. In de VNG – normvergoeding is geen compensatie terug te vinden voor de kostenverhogingen als gevolg van wetswijzigingen van het afgelopen decennium en het gewijzigde bouw economisch klimaat, terwijl sinds 2015 de energieprestatie - eis (EPC) voor nieuw te bouwen scholen met bijna 50 procent is aangescherpt.

Ook is er ingezet op duurzaamheid (voor o.a. zonnepanelen). De extra kosten hiervan bedragen € 200.000,-.

De prijsstijgingen zijn ook een gevolg van de aantrekkende markt voor (dergelijke) nieuwbouwprojecten. Verder speelt schaarste aan goederen /bouwmaterialen een rol op de bouwkosten.

Er zijn alternatieven onderzocht om het investeringskrediet van € 4.350.000,- niet te overschrijden althans niet te laten stijgen met een bedrag van € 1.500.000,- tot € 5.850.000,- *waarbij uit is gegaan van het prijspeil van oktober 2017*.
Het niet bouwen van de gymaccommodatie op het schoolterrein blijkt geen reële optie, omdat het dorp sowieso een gymzaal (Hesserzand) verliest en de Eextahal niet geschikt is voor lichamelijke opvoeding van de basisschool leerlingen.
Ook het handhaven van het huidige Annewieke schoolgebouw (in overleg met het schoolbestuur van het VCO) bracht niet de gewenste kostenbesparing. De kosten voor renovatie van de huidige Annewieke school (bouwjaar 1965) met inachtneming van de eisen welke tegenwoordig worden gesteld aan schoolgebouwen bedragen € 1.000.000,-. Dit bedrag afgezet tegen het aandeel van de nieuwbouwkosten voor het deel Annewieke in de brede school van € 1.254.200,- zou een financiële besparing opleveren van € 254.200,-.

Annewieke blijft na de renovatie echter een schoolgebouw met relatief hoge energie -, schoonmaak - en onderhoudskosten.

Ad 3) Vraag naar meer ruimteoppervlak
De nieuw te realiseren gymzaal heeft een grotere ruimte behoefte dan waarvan in eerste instantie werd uitgegaan. Er is een grotere berging nodig voor de gymzaal. De (vele) gymattributen van de (sport)verenigingen en basisscholen vergen een groter onderkomen, doordat de kern Scheemda een volwaardige sportaccommodatie verliest (Gymzaal Hesserzand wordt immers afgestoten). Het totale aantal m2 gaat hierdoor toenemen met 51 m2 tot een totaal aantal van 2.766 m2 (extra kosten: 51 m2 x € 2.000,- = € 102.000,- De bouwkosten per m2 bedragen momenteel zo'n € 2.000,-). Ook dit heeft invloed op de huidige investeringsraming ten opzichte van het raadsbesluit d.d. 27 juni 2016.

Ad 4) Planning
In de stuurgroep is afgesproken dat er voor wat betreft de planning wordt gekoerst op datum oplevering 1 augustus 2019.

Er is gekozen om de opdracht aan te besteden door middel van een nationaal niet - openbare procedure. De niet - openbare procedure bestaat uit twee fasen: de selectiefase en de offertefase.
De selectiefase houdt in dat iedere geïnteresseerde een verzoek tot deelneming mag indienen. Er zijn in totaal 11 verzoeken tot deelneming ingediend waarvan uiteindelijk in april 2017 4 aannemers zijn geselecteerd.

In mei 2017 is de gemeente samen met ABC Nova druk doende geweest met het definitief maken van de vraagspecificatie en het opstellen van de leidraad voor de 2de ronde van de aanbesteding. Op 23 mei 2017 heeft het college de overwegingen aangaande de brede school besproken en geen besluit genomen aangaande, waarop de 2de ronde van de aanbesteding nog niet is opgestart: voor de aanbesteding is immers meer budget nodig.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Het aardbevingsbestendig bouwen van de brede school kan een precedent scheppen voor andere (gemeentelijke) gebouwen. Hiervan zijn de financiële consequenties niet te overzien. Daarnaast zijn de bouwkosten circa € 450.000,- hoger en is het onzeker of de NAM de extra kosten (deels) gaat vergoeden.
Bij het niet beschikbaar stellen van het extra investeringskrediet ad € 1.500.000,- is het zeer aannemelijk dat de brede school niet gebouwd kan worden.

Verdere prijsstijgingen zijn overigens niet uit te sluiten tot aan het moment van het definitief gunnen.

De grens voor het Europees aanbesteden van werken ligt op € 5.225.000,- exclusief BTW. Voor dit project wordt uitgegaan van een raming van € 4.959.859,- exclusief BTW. Wordt het bedrag ad € 4.959.859,- ten tijde van de uitvoering overschreden, dan is er sprake van onrechtmatigheid. Om dit risico te beheersen zal de aanbesteding worden ingegaan met een maximum plafondbedrag die door de aannemer niet mag worden overschreden.

Er kan niet met zekerheid gezegd worden, dat de aannemers die in april 2017 geselecteerd zijn nog steeds bereid zijn om in te schrijven op de aanbesteding. De aantrekkende markt maakt dat het reëel is te veronderstellen, dat één of meerdere partijen inmiddels andere opdrachten hebben aanvaard en daardoor niet beschikbaar zijn. Op het moment dat zich dit voordoet, kan dit van invloed zijn op het wel of niet starten van de aanbesteding.

Bij het niet aardbevingbestendig bouwen kunnen bij kleine aardbevingen scheurtjes in muren ontstaan en /of kleine delen van het gebouw afbreken. Als de aardbeving groter wordt, kunnen er grote scheuren in muren ontstaan.

Integrale consequenties
Het investeringskrediet dient te worden verhoogd van € 4.350.000,- naar € 5.850.000,-.

• Aangepaste ruimtestaat /aangescherpte eisen:	€ 400.000,-
• Stijging bouwkosten:	€ 739.500,-
• Duurzaamheid:	€ 200.000,-
• Extra m2:	€ 102.000,-

Extra krediet (afronding):	€ 1.500.000,-

Hierdoor is een extra dekking in de begroting nodig van structureel € 248.064,- (zie bijlage 1) tot een bedrag van € 488.682,- zijnde de totale jaarlijkse dekkingslasten in de begroting.

De € 248.064,- die extra nodig is ter dekking bedroeg ten tijde van het raadsbesluit van 27 juni 2016 € 90.724,-. Dit verschil is te verklaren door enerzijds de bovengenoemde prijsstijgingen /-ontwikkelingen en wordt anderzijds veroorzaakt doordat de boekwaarden van de oude schoolgebouwen en gymlokalen op het moment van schrijven een stuk lager zijn dan 2 jaar geleden als gevolg van versnelde afschrijvingen. In de huidige begroting is dus ten aanzien van de oude gebouwen een veel lager bedrag aan kapitaallasten geraamd in vergelijking met 2 jaar geleden.

In de begroting 2018 is reeds de stelpost 'Realisering brede school Scheemda' van € 100.000,- verhoogd naar € 250.000,- waarmee de extra lasten gedekt kunnen worden.

In de kabinetsplannen staat vermeld, dat men de sportvrijstelling met betrekking tot de BTW in 2019/ 2020 wil verruimen. De impact hiervan is dat de BTW op onderhouds- en investeringskosten van sportgebouwen niet meer terug vorderbaar zijn en dus voor de gemeente kostenverhogend zal werken.
In het dekkingsplan is het totaalbedrag aan aftrekbare BTW € 87.500,-. Het "sportgedeelte" van dit bedrag (€ 58.750) is waarschijnlijk vanaf 1 januari 2019 niet meer aftrekbaar.
De uiteindelijke jaarlijkse kapitaallasten zullen daardoor zo'n € 3.000,- per jaar hoger uitvallen.

Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan gesteld worden dat de brede school gerealiseerd zal zijn per 1 augustus 2019.

Communicatie en burgerparticipatie

Raadsvoorstel

Uw besluit zal middels de nieuwsbrief brede school Scheemda (en Facebookpagina en webpagina) worden gecommuniceerd.

Bijlagen
Bijlage 1: Dekkingsplan brede school Scheemda oktober 2017.

Winschoten, 12 december 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017,

Besluit

1) In te stemmen met het beschikbaar stellen van een extra investeringskrediet van € 1.500.000,- tot een totaal bedrag aan investeringen van € 5.850.000,- volgens het dekkingsplan onder bijlage 1;
2) In te stemmen met het hervatten van de aanbestedingsprocedure met een plafondbedrag (ad € 4.989.504,- inclusief BTW) met ingang van 30 januari 2018. De huidige planning zal hierop worden aangepast;
3) In te stemmen om het aan de algemene reserve te onttrekken bedrag van € 508.542,- (raadsbesluit 27 juni 2016) naar beneden bij te stellen op het moment dat de brede school in gebruik wordt genomen naar een bedrag van € 150.000,-. De eventuele verkoopopbrengsten van de oude gebouwen zullen hiermee verrekend worden;
4) In te stemmen met het *niet* aardbevingbestendig bouwen van de brede school Scheemda.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt,

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Brede School Scheemda

Agendapunt
9d

Casenummer
18.00001

Documentnummer
17.0031654

Resterende boekwaarden per 1-1-2016		**2017**
OBS Eexterbasisschool	€ 167.478	€ 57.698
OBS Jaarfke	€ 28.804	€ 4
BBS Annewieke	€ 191.454	€ 123.635
Gymnastieklokaal Merelstraat	€ 41.946	€ 0
Peuterspeelzaal Eexta	€ 54.399	€ 52.384
Gymnastieklokaal Hesserzand	€ 24.460	€ 0
Totaal	**€ 508.542**	**€ 233.721**

Opbrengst verkoop/huurkoop	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
OBS Eexterbasisschool	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250
OBS Jaarfke	€ 100.000						
BBS Annewieke							
Gymnastieklokaal Merelstraat							
Peuterspeelzaal Eexta	€ 30.000						
Gymnastieklokaal Hesserzand							
Totaal	**€ 142.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**

Niet meegenomen		
Dollard College (locatie Scheemda)	€ 477.863	€ 454.738

Nodig uit algemene reserve om de resterende boekwaarden van de oude gebouwen ineens af te schrijven:

Resterende boekwaarde oude gebouwen (excl. Eexterbasisschool)		€ 176.023
Opbrengst peuterspeelzaal Eexta	€ 30.000	
Opbrengst Jaarfke (verwacht)	€ 100.000	
		€ 130.000
Nodig uit algemene reserve t.b.v. afschrijving ineens		**€ 46.023**

2025	2026	2027	2028	2029		
€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	€ 12.250	totaal -->	€ 147.000
€ 12.250	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**€ 12.250**	**totaal -->**	**€ 277.000**

Begrote kapitaallasten in begroting 2016		**2017**
OBS Eexterbasisschool	€ 34.347	€ 5.626
OBS Jaarfke	€ 29.952	€ 4
BBS Annewieke	€ 21.251	€ 11.600
Gymnastieklokaal Merelstraat	€ 3.886	€ 0
Peuterspeelzaal Eexta	€ 4.191	€ 3.848
Gymnastieklokaal Hesserzand	€ 9.131	€ 0
Totaal	**€ 102.758**	**€ 21.078**

Niet meegenomen		
Dollard College (locatie Scheemda)	€ 42.240	€ 39.041

Investering en dekking brede school Scheemda

Realisatie brede school (bouwkosten excl. onvoorzien)	€ 3.855.000,00
Verrekenbare btw	-€ 70.000,00
Investeringsbedrag (bruto)	€ 3.785.000,00
Onvoorzien / afronding	€ 315.000,00
Totaal investeringsvolume	**€ 4.100.000,00**
Bijdragen derden	
- éénmalige (investerings)bijdrage SOOOG	-€ 150.000
Benodigd investeringsbedrag (netto)	**€ 3.950.000**

Jaarlijkse lasten

Investeringsbedrag (netto, voor het permanente gedeelte)				€ 3.950.000
Afschrijvingstermijn	40 jaar			
Rente	4 %			
Jaarlijkse kapitaallasten (permanente gedeelte)				€ 256.750
Bijkomende jaarlijkse kosten				
- gebouwenonderhoud, energie en schoonmaak			€ 101.082	
- overige bijkomende exploitatiekosten			€ 20.000	
- compensatie huurstijging peuterspeelzaal			€ 8.850	
- compensatie huurstijging jeugdbibliotheek			€ 10.750	
				€ 140.682
Jaarlijks te dekken bedrag				**€ 397.432**

Beschikbaar in huidige begroting (na afboeking oude boekwaarden)

Vrijval kapitaallasten oude gebouwen			€ 102.758	
Vrijval kapitaallasten i.v.m. geplande invest. verv. dakbed. Annewieke			€ 5.669	
				€ 108.427
Vrijval budgetten gebouwenonderhoud, energie & water vm. gymnastieklokalen				€ 63.236
				€ 171.663

Nieuwe inkomsten

Bijdragen derden:				
- jaarlijkse LONDO-vergoeding vanuit het onderwijs			vast bedrag	€ 106.671
- huur peuterspeelzaal	76 m2	à	€ 125	€ 9.500
- huur jeugdbibliotheek	86 m2	à	€ 125	€ 10.750
- huur BSO	93 m2	à	€ 125	€ 11.625
				€ 138.546

Recapitulatie

Jaarlijks te dekken bedrag		€ 397.432
Beschikbaar in huidige begroting	€ 171.663	
Nieuwe inkomsten	€ 138.546	
		€ 310.209
Nog nodig aan dekking		**€ 87.223**

Investering en dekking brede school Scheemda

				Raad 27-6-16 *o.b.v. 4%*	*incl. gestegen kosten* *incl. 51 m2 extra* *excl. aard.best.* *o.b.v. 3,5%* *o.b.v. begr. '17* *incl. logopedie* *o.b.v. huurkoop*
Realisatie brede school (bouwkosten excl. onvoorzien)				€ 4.105.000	€ 5.623.270
Verrekenbare btw				-€ 70.000	-€ 87.500
Investeringsbedrag (bruto)				€ 4.035.000	€ 5.535.770
Onvoorzien / afronding				€ 315.000	€ 314.230
Totaal investeringsvolume				**€ 4.350.000**	**€ 5.850.000**
Bijdragen derden					
- éénmalige (investerings)bijdrage SOOOG				-€ 150.000	-€ 150.000
Benodigd investeringsbedrag (netto)				**€ 4.200.000**	**€ 5.700.000**
Jaarlijkse lasten					
Investeringsbedrag (netto, voor het permanente gedeelte)				€ 4.200.000	
Afschrijvingstermijn	40	jaar			
Rente	4	%			
Jaarlijkse kapitaallasten (permanente gedeelte)				€ 273.000	
Investeringsbedrag (netto, voor het permanente gedeelte)					€ 5.700.000
Afschrijvingstermijn	40	jaar			
Rente	3,5	%			
Jaarlijkse kapitaallasten (permanente gedeelte)					€ 342.000
Bijkomende jaarlijkse kosten					
- gebouwenonderhoud, energie en schoonmaak			€ 101.082		
- overige bijkomende exploitatiekosten			€ 20.000		
- compensatie huurstijging peuterspeelzaal			€ 8.850		
- compensatie huurstijging jeugdbibliotheek			€ 10.750		
				€ 146.682	€ 146.682
Jaarlijks te dekken bedrag				**€ 419.682**	**€ 488.682**
Beschikbaar in huidige begroting (na afboeking oude boekwaarden)					
Vrijval kapitaallasten oude gebouwen				€ 102.758	€ 15.453
Vrijval kapitaallasten i.v.m. geplande invest. verv. dakbed. Annewieke				€ 5.669	€ 5.354
Vrijval budgetten gebouwenonderhoud, energie & water vm. gymnastieklokalen				€ 63.236	€ 44.866
				€ 171.663	**€ 65.673**
Nieuwe inkomsten					
Bijdragen derden:					
- jaarlijkse LONDO-vergoeding vanuit het onderwijs			vast bedrag	€ 106.671	€ 106.671
- huur peuterspeelzaal	76	m2	à € 125	€ 9.500	€ 9.500
- huur jeugdbibliotheek	86	m2	à € 125	€ 10.750	€ 10.750
- huur BSO	93	m2	à € 125	€ 11.625	€ 11.625
- huur kinderopvang bij 2 permanente lokalen	150	m2	à € 125	€ 18.750	€ 18.750
- huur logopedist			vast bedrag	€ 0	€ 5.400
- huurkoop Eexterbasisschool			vast bedrag	€ 0	€ 12.250
				€ 157.296	**€ 174.946**
Recapitulatie					
Jaarlijks te dekken bedrag				**€ 419.682**	**€ 488.682**
Beschikbaar in huidige begroting				€ 171.663	€ 65.673
Nieuwe inkomsten				€ 157.296	€ 174.946
				€ 328.958	**€ 240.618**
Nog nodig aan dekking				**€ 90.724**	**€ 248.064**

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:
1. In te stemmen met de weerlegging van de zienswijzen zoals opgenomen in de Reactienota Zienswijzen, commentaar en wijzigingen ten opzichte van het ontwerp-bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven).
2. De Reactienota Zienswijzen, commentaar en wijzigingen onderdeel te laten uitmaken van het gewijzigd vast te stellen bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven);
3. Het bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven), bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.02BP3004.0401, met de bijbehorende planobjecten vast te stellen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke ontleend is aan de GBKN versie 2016 met wijzigingen. De wijzigingen zijn vermeld op de bij dit besluit behorende lijst van wijzigingen.
4. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Inleiding en doel
Door middel van dit bestemmingsplan wordt aan het project 'Waterkwartier' uit de Centrumvisie Winschoten invulling gegeven met woningbouw en horeca aan de Renselkade en een historische haven aan de Renselkade en de Havenkade West.

Voor de invulling van beide afzonderlijke punten is uitvoerig gesproken en overlegd met de betrokken partijen.

Ook heeft er overleg plaats gevonden met andere partijen, enkelen hebben een zienswijze ingediend. De beantwoording van deze zienswijzen treft u aan in de Reactienota zienswijzen, commentaar en wijzigingen.

Het vorenstaande heeft geleid tot dit voorstel om te komen tot een gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)'.

Argumenten
1. Met het bestemmingsplan wordt invulling gegeven aan (een gedeelte van) het onderdeel 'Waterkwartier' uit de Centrumvisie 2025.

In de Centrumvisie Winschoten uit 2011 is het onderdeel 'Havenkwartier' aangemerkt als één van de speerpunten ter versterking van de structuur van Winschoten als aantrekkelijke stad om te wonen, winkelen en te recreëren.

Met dit bestemmingsplan wordt dit ingevuld met 18 woningen. Gedeeltelijk zijn deze op braakliggende terreinen langs de Renselkade geprojecteerd. Een ander gedeelte komt in het pand Renselkade 5 (de Schippersbeurs) waarin ook een horecavoorziening wordt gerealiseerd. Tot slot komen er langs de Renselkade en de Havenkade-west en de komst van maximaal 12 historische

Datum commissievergadering
15 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)'

Portefeuillehouder
Laura Broekhuizen

Contactpersoon
Jan Samberg

Agendapunt
9e

Casenummer
17.00453

Documentnummer
17.0036376

woonschepen in de historische haven aan de Renselkade en Havenkade West. Voor de ontwikkeling van de haven is samengewerkt met de Stichting Tramhaven Winschoten.

2. Ontwerp met reacties.
Het ontwerp van het bestemmingsplan heeft met ingang van 7 juli 2017 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen.

Er zijn schriftelijke zienswijzen ingediend door:
1. Steenhuis Recycling B.V., Renselweg 1a te Winschoten.
2. J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard B.V., Postbus 1180 te Heerhugowaard,
3. Familie Kliphuis, Renselkade 4 te Winschoten,
4. Zuidema Omgevingsrecht, namens Beja Beheer BV, Stapelerveldweg 4 te De Wijk en
5. Zaadhof Cartonnagefabrieken BV, Industrieweg 5-18 te Winschoten.

De ingediende zienswijzen met een reactie treft u aan in de Reactienota zienswijzen, commentaar en wijzigingen'. De meest belangrijke onderdelen hiervan zijn de volgende.
- Er is de vrees voor (klachten over) geluidsoverlast en beperking van de bedrijfsmogelijkheden.

Metingen hebben uitgewezen dat de geluidsbelasting op de woningen en de schepen minder bedraagt dan 55dB(A) voor industrielawaai. Met een vaststelling van dit niveau als hogere geluidswaarde, waarvoor een procedure tot een besluit is gestart, wordt de realisatie mogelijk gemaakt zonder dat dit de geluidsruimte van de bedrijven op het bedrijventerrein aantast.
Klachten over geluid zullen dus niet worden gehonoreerd, mits vergunningen worden nageleefd.

- Er is vrees voor parkeeroverlast en rommelige kades.

Er zijn voldoende parkeerterreinen in de omgeving. Rommelige kades worden onder meer vermeden door geen opslagruimtes op de kades toe te staan. Voor de woonschepen zullen achter de Tramwerkplaats bergruimten worden gerealiseerd.

- Er is geen overeenstemming over aankoop van de woning Renselkade 4. Aanpassing van aangrenzende bouwvlakken is wenselijk.

Het perceel Renselkade 4 wordt uit het bestemmingsplan gehaald. Enige aanpassingen van de aangrenzende bouwvlakken worden gedaan.

- Een ligplaats voor het pand Renselkade 5 met de horecavoorziening is niet wenselijk, liever daar de mogelijkheid van horeca op een historisch schip. Ook op en nabij de kade graag mogelijkheden voor horecavoorzieningen (terras).

Deze verzoeken zijn ingewilligd. Voor de woonschepen is een vervangende ligplaats geprojecteerd oostelijk van de van Goghbrug.

- Permanente bewoning van de schepen.

Door een reactie van de Provincie bij het voorontwerp over de bevaarbaarheid van de Rensel is in het ontwerp mede de mogelijkheid van permanente bewoning van de woonschepen verwijderd.
Dit is natuurlijk nooit de bedoeling geweest. Nader overleg is gevoerd met de Provincie en die heeft onderkend dat bewoning mogelijk moet zijn. Ook heeft zij volledig ingestemd met de aanduiding van de ligplaatsen, zoals in het vast te stellen plan is opgenomen.

- Aantal woningen.

Er is geconstateerd dat er sprake moet zijn van 18 woningen. Afgesproken was een toevoeging van 15 en er zijn 3 nog bestaande of voormalige woningen (twee in het pand Renselkade 5 en de gesloopte woning Renselkade 3. Dit aantal wordt als maximum op de bouwvlakken geprojecteerd met een verdeling over de bouwvlakken. Volgens de regels is er flexibiliteit mogelijk voor de verdeling over de bouwvlakken.

Raadsvoorstel

Naast de wijzigingen als gevolg van de ingediende zienswijzen zijn er ook een aantal ambtshalve wijzigingen opgenomen. Onder andere is dit een regeling voor evenementen.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Het niet vaststellen van dit bestemmingsplan betekent dat er geen ontwikkeling kan plaats vinden zoals in de Centrumvisie Winschoten 2025 is aangegeven. Het bestaande planologische regime blijft dan van toepassing.

Als gevolg van de nieuwe bestemmingen bestaat er een beperkt risico voor wat betreft planschade. Wij achten deze gering.

Integrale consequenties.
- Er is al rekening gehouden met de extra lasten van de haven ten gevolge van de ontwikkeling.
- Op 20 november 2017 heeft uw gemeenteraad al besloten tot wijziging van de ligplaatsenverordening voor de realisatie van de historische haven
- Zoals al is aangegeven, is een besluit van ons college voor de vaststelling van de hogere geluidswaarde nodig. Dit moet zijn genomen voor de vaststelling door uw raad van het bestemmingsplan. Het ontwerp ervoor ligt al ter inzage en bij een normale afhandeling wordt het besluit door ons genomen voor de behandeling van dit raadsvoorstel in de raad. Als enige gebeurtenis ertoe leidt dat een besluit door ons niet tijdig kan worden genomen, zullen wij u hierover informeren.

Communicatie en burgerparticipatie
Na vaststelling van het bestemmingsplan vindt, conform de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht, publicatie van het vastgestelde bestemmingsplan plaats. Tegelijk wordt het besluit tot vaststelling van de hogere geluidswaarde gepubliceerd. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en zij die bezwaar hebben de vastgestelde wijzigingen kunnen beroep instellen bij de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak in Den Haag.

Vervolg
Het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan 'Winschoten –Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)' in de vergadering van de gemeenteraad op 29 januari 2018

Bijlagen
1. Bestemmingsplan met bijlagen:
    a. Toelichting
    b. Regels
    c. Verbeelding
    d. Lijst van bedrijfsactiviteiten.
    e. Akoestisch onderzoek 2014
    f. Archeologisch bureauonderzoek
    g. Flora- en faunaonderzoek.
    h. Actualisatie zonebeheer notitie geluid
    i. Bodem en historische informatie
    j. Nota insprak en overleg
    k. Evenementen Oldambt
    l. Advies geluid onderzoek woonschepen
    m. Reactie nota zienswijzen
    n. Bodemonderzoek Renselkade 4 en 5a.

2. Zienswijzen van
   a. Steenhuis Recycling B.V., Renselweg 1a te Winschoten.
   b. J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard B.V., Postbus 1180 te Heerhugowaard,
   c. Familie Kliphuis, Renselkade 4 te Winschoten,
   d. Zuidema Omgevingsrecht, namens Beja Beheer BV, Stapelerveldweg 4 te De Wijk en
   e. Zaadhof Cartonnagefabrieken BV, Industrieweg 5-18 te Winschoten.

Winschoten, 12 december 2017.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

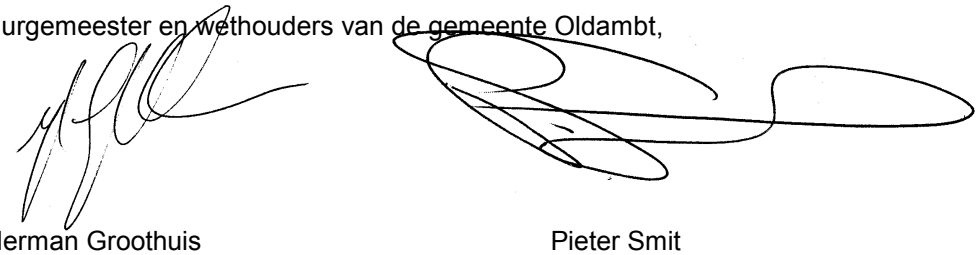

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017,

gelet op het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening

Besluit

- In te stemmen met de weerlegging van de zienswijzen zoals opgenomen in de Reactienota Zienswijzen, commentaar en wijzigingen ten opzichte van het ontwerp-bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven).
- De Reactienota Zienswijzen, commentaar en wijzigingen onderdeel te laten uitmaken van het gewijzigd vast te stellen bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven).
- Het bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven), bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.02BP3004.0401, met de bijbehorende planobjecten vast te stellen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke ontleend is aan de GBKN versie 2016 met wijzigingen. De wijzigingen zijn vermeld op de bij dit besluit behorende lijst van wijzigingen.
- Geen exploitatieplan vast te stellen.

Winschoten, 29 januari 2018.

De raad van de gemeente Oldambt,

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)'

Agendapunt
9e

Casenummer
17.00453

Documentnummer
17.0036376

Lijst van wijzigingen, behorende bij het raadsbesluit tot gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan 'Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)

Artikel 1. Toevoegen.

1.24 Evenementen: Elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
a. bioscoopvoorstellingen;
b. weekmarkten;
7
c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
d. het in een horeca-inrichting gelegenheid geven tot dansen;
e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
f. spelbeoefeningen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren;
g. gebruik overeenkomstig de bestemming; met inbegrip van:
h. een herdenkingsplechtigheid;
i. een braderie;
j. een optocht, anders dan een betoging als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
k. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg of in het water;
l. een straatfeest of buurtbarbecue.

1.26 Historisch schip: een schip dat als Varend Monument staat geregistreerd in het register van de Federatie Varend Erfgoed Nederland

1.36 Ruimtelijke relevant evenement: een evenement in de open lucht of in tijdelijke onderkomens met een tijdelijk, plaatsgebonden en van het reguliere gebruik afwijkend karakter, met dien verstande dat niet als ruimtelijk relevant evenement worden aangemerkt:
a. het gebruik van de openbare ruimte voor:
1. herdenkingsplechtigheden;
2. braderieën;
3. optochten;
4. feesten, muziekvoorstellingen of wedstrijden;
5. straatfeesten en buurtbarbecues;
b. nieuwjaarsactiviteiten;
c. paasactiviteiten;
d. Koningsdagactiviteiten;
e. bevrijdingsdagactiviteiten;
f. wandel-, fiets-, skeeler-, schaats-, boot- en paardrijtochten;
g. oldtimertochten;
h. jaarmarkten;
i. Sinterklaasactiviteiten;
j. kerstactiviteiten; k. oudjaarsactiviteiten;
k. evenementen zonder versterkte muziek en zonder wedstrijden met gemotoriseerde voertuigen;
l. het gebruik van sport-, recreatie- en maatschappelijke terreinen voor sport-, spel- en verenigingsactiviteiten;
m. het vieren van openingen en jubilea en het houden van open dagen;
n. foodfestivals, buitentheatervoorstellingen, mode-, kunst- en liefdadigheidsevenementen;

Artikel 3
3.1 onder b. ter plaatse van de aanduiding 'ligplaats' ligplaatsen ten behoeve van historische woonschepen.
3.1. onder c. ter plaatse van de aanduidingen 'ligplaats' en 'horeca tot en met categorie 2' een ligplaats ten behoeve van een historisch schip met horeca;
3.2.1 Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden opgericht met uit zondering van historische woonschepen ter plaatse van de aanduiding 'ligplaats'.
3.2.2 onder b2. Mogen ter plaatse van de aanduiding 'ligplaats' historische woonschepen worden aangelegd met dien verstande dat :
 het aantal historische woonschepen niet meer bedraagt dan 12;

 de historische woonschepen mogen niet meer dan 1 laag bovendeks hebben waarbij de hoogte niet meer mag bedragen dan 6 meter boven waterpeil met uitzondering van ondergeschikte delen, zoals masten en een stuurhut;
 de onderlinge afstand tussen de historische woonschepen minimaal 2 meter bedraagt.
8
3.4. Huidige tekst komt te vervallen.
Nieuw: Burgemeester en wethouders kunnen voor de ligplaats met aanduiding horeca-2 ontheffing verlenen van het bepaalde in de begripsbepaling van een historisch schip in artikel 1.24a, mits het schip voor wat betreft het uiterlijk als passend binnen context van de historische haven wordt beschouwd.

Artikel 4

4.1 Toevoegen: verblijfsdoeleinden op openbare ruimte voor het gedeelte met de aanduiding horeca-2.
4.2.1. Gebouwen ten behoeve van wonen en horeca
Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van het wonen en horeca gelden de volgende regels:
4.1. onder e ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – ondergronds bouwen' voor parkeren, bergingen en toegangsvoorzieningen;
4.2.1. na b. invoegen nieuw lid c.
Ter plaatse van de aanduiding 'Horeca tot en met categorie 2' mag gebouwd worden ten behoeve van Horeca
4.2.1. na c. invoegen nieuw lid d.
Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – ondergronds bouwen' mag maximaal 1 bouwlaag ondergronds worden gebouwd ten behoeve van parkeren, bergingen en toegangsvoorzieningen
4.2.1. na d. invoegen nieuw lid e.
Ter plaatse van de aanduiding 'garage' mogen garages worden gebouwd.
4.2.1. bestaande c. en d. worden vernummerd tot e. en f.
4.2.1 onder e. Komt te vervallen.
4.2.3. onder b. de hoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer dan 3,5 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van erf- en terreinafscheidingen vóór de voorgevel c.q. het verlengde daarvan niet meer dan 1 meter mag bedragen;

4.4. te vervangen door
4.4.Afwijking van bouwregels.
Het bevoegd gezag kan middels een omgevingsverguning afwijken van het bepaalde in artikel 4 lid 2.1 sub a voor het veranderen van het aantal woningen, mits het totale aantal woningen in het plangebied niet meer bedraagt dan 18.

Vervolgens de oorspronkelijke 4.4 en 4.5. te vernummeren tot 4.5 en 4.6

4.6. het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in artikel 4 lid 1 ten behoeve van het gebruik voor nieuwe kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten tot maximaal 40% van de gebruiksoppervlakte van de gerealiseerde gebouwen op het bijbehorende bouwperceel met een maximum van 50 m² per woning, mits:
4.6. onder b: activitieten aanpassen in activiteiten

6.2 na c. invoegen nieuw lid d. historische woonschepen.

Artikel 8 komt te vervallen

De artikel 9, 10, 11 en 12 worden vernummerd in 8, 9, 10 en 11

Verbeelding
- Vanaf de brug (aan de noordzijde van het plangebied naar het Posttil-terrein) komt er een ligplaats met een lengte van 25 meter voor een historisch woonschip.

- Vanaf een lijn ter hoogte van de zijgevel aan de zijde van de Brugstraat van het pand Renselkade 5/5a (de Schippersbeurs) tot aan de huidige begrenzing van de ligplaatsen naar de noordzijde: een ligplaats met een lengte voor een historisch schip met een bestemming horeca 2.
- Tussen de beide ligplaatsen in komt er een steiger.
- Op de verbeelding voor langs de gevel van het pand Renselkade 5/5a tot het einde van de (nieuwe aanduiding) steiger een bestemming horeca-2.
- Het perceel Renselkade 4 wordt in zijn geheel uit het bestemmingsplan gehaald.
- Hoogte aanduiding garages en erfscheidingsmuur aan de Brugstraat wordt maximaal 3,5 meter.
- Het bouwvlak oostelijk van Renselkade 4 wordt gesitueerd op 0,5 meter van de perceelgrens met Renselkade 4.
- Het maximaal te realiseren woningen in het bouwvlak met daarin opgenomen de Schippersbeurs (Renselkade 5 en 5a) wordt gesteld op 6.
- De aanduiding [sba-ob] aan de westkant van de verbeelding komt te vervallen.
- Daar waar de aanduiding (hs2) op de verbeelding is opgenomen komt tevens de aanduiding [sba-ob] op de verbeelding te staan.
- Vergroten van de beide aanduidingen ‘garage’ in noordelijke richting tot ca. halverwege de percelen.

Toelichting.
Waar nodig wordt de toelichting hierop aangepast. Tevens worden er nog enige correcties gemaakt.

Planstatus:	vastgesteld
Datum:	6 december 2017
Plan identificatie:	NL.IMRO.1895.02BP3004-0401
Auteur:	**HKB** Stedenbouwkundigen

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 4
1.2 Plangebied 5
1.3 Vigerende bestemmingsplannen 6
1.4 Opzet van de toelichting 8
2 Planbeschrijving 9
2.1 Ontstaansgeschiedenis 10
2.2 Bestaande situatie 11
2.3 Planvoornemen 13
3 Beleid 16
3.1 Rijksbeleid 17
3.2 Provinciaal beleid 19
3.3 Gemeentelijk beleid 22
4 Planologische randvoorwaarden 25
4.1 Geluid 26
4.2 Luchtkwaliteit 27
4.3 Bodemkwaliteit 29
4.4 Externe veiligheid 30
4.5 Archeologie 34
4.6 Flora en fauna 36
4.7 Water 39
4.8 M.e.r.-beoordeling 41
4.9 Duurzaamheid en duurzame energie 42
5 Juridische toelichting 43
5.1 Inleiding 44
5.2 Nadere toelichting op de regels 45
6 Uitvoerbaarheid 48
6.1 Economische uitvoerbaarheid 49
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 50

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het onderhavige bestemmingsplan is opgesteld ten behoeve van het realiseren van een historische haven aan de Renselkade te Winschoten. De gemeente Oldambt wil het Winschoter Waterkwartier, de Renselkade en de Havenkade West aantrekkelijker maken. Als onderdeel daarvan wordt de Historische Haven gerealiseerd aan de Renselkade. Hier komen maximaal 10 tot 12 historische schepen te liggen. Daarnaast wordt het gebied ontwikkeld met woningbouw en horeca, zodat het een maritiem karakter zal krijgen en een positieve stimulans zal bieden voor het gehele Winschoter Waterkwartier. Het concept van een historische haven is gelanceerd door de Partij voor het Noorden en de Landelijke Vereniging tot Behoud van het Historisch Bedrijfsvaartuig (LVBHB).

Deze ontwikkelingen zijn in strijd met het bestemmingsplan. Om het plan mogelijk te maken, moet deze strijdigheid worden opgeheven. Er wordt derhalve specifiek voor deze ontwikkelingen een herziening van het bestemmingsplan opgesteld.

1.2 Plangebied

Het plangebied bevindt zich in Winschoten aan de Renselkade. De historische haven zal worden gerealiseerd langs de Renselkade en de Havenkade-West, de woningbouw op de Renselkade tussen nummers 1a en 4 en 4 en 5/5a. De horeca zal worden gerealiseerd op Renselkade 5.

Afb.: Plangebied

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

In het vigerende bestemmingsplan Bedrijventerreinen (2013) en Winschoten Centrum (2009) is de locatie grotendeels bestemd als Woongebied en Water. Binnen de bestemming Water zijn geen ligplaatsen toegestaan. Daarnaast is binnen de bestemming Woongebied geen uitbreiding van het aantal woningen toegestaan en zullen de woningen in de vorm van appartementen en rijwoningen worden gerealiseerd. Dit is tevens in strijd met de bestemming. Tenslotte is niet overal een bouwvlak aanwezig. De bestemmingen dienen derhalve te worden aangepast en het bouwvlak wordt aangepast.

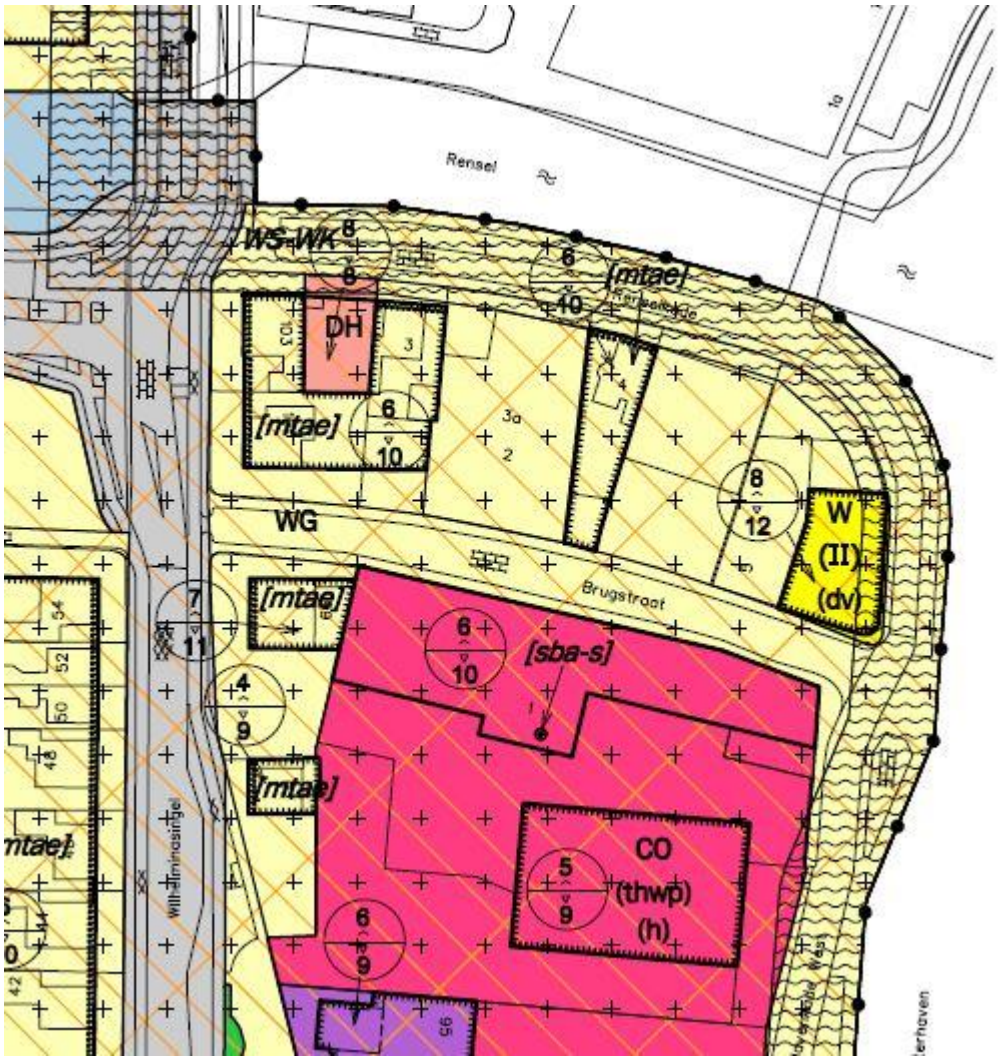

Afb.: Uitsnede bestemmingsplan Winschoten Centrum

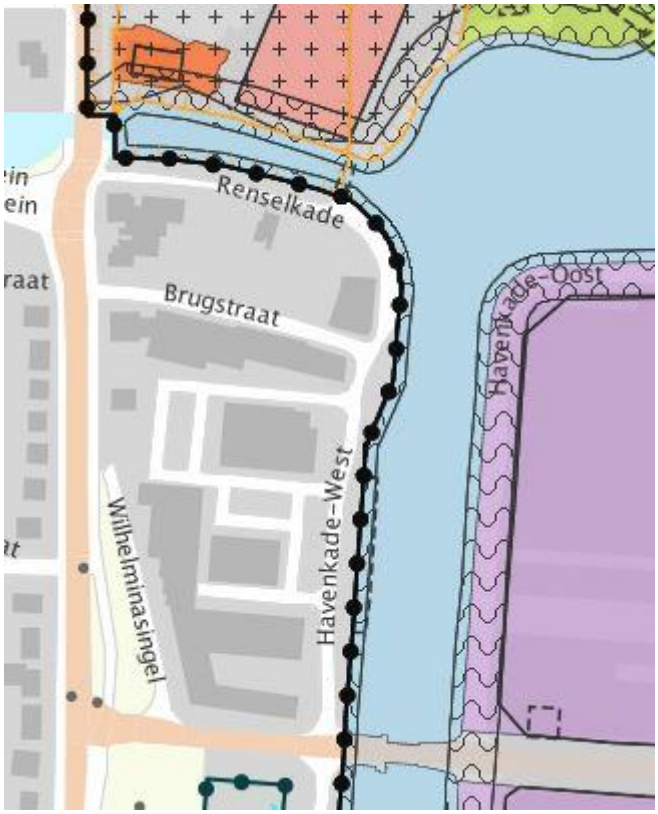

Afb.: Uitsnede bestemmingsplan Bedrijventerreinen Winschoten

1.4 Opzet van de toelichting

In het volgende hoofdstuk wordt nader ingegaan op de beoogde ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de relevante ruimtelijke beleidskaders. De planologische randvoorwaarden komen in hoofdstuk 4 aan bod waarop in hoofdstuk 5 de juridische vertaalslag van de ruimtelijke keuzes in de planregels en de bijbehorende verbeelding wordt toegelicht. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de (economische) uitvoerbaarheid van het plan en de bijbehorende procedure.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Winschoten is, in ieder geval in de periode voor de veertiende eeuw, ontstaan op een zandrug op de grens van klei en veen. Vanuit het zuidwesten doorsneed de Pekel Aa het gebied en vanuit het westen deed de Rensel hetzelfde. Voor bewoning vormde het gebied een goede locatie: droger dan de omgeving maakte het deel uit van tenminste twee verbindingsroutes. Vanuit de stad Groningen bereikte men via Winschoten Westerwolde om van daaruit langs smalle zandruggen in het veen het Saksische gebied binnen te kunnen gaan. Daarmee was Winschoten ook militair een strategisch belangrijke plek. Als vesting maakte het in de vijftiende en zestiende eeuw deel uit van de verdedigingslinie die Groningen en Friesland moest beschermen tegen invallen vanuit het oosten en zuidoosten. Hoewel de versterking na de zeventiende eeuw eigenlijk geen rol van betekenis meer heeft gespeeld, is de militaire functie en omwalling van Winschoten pas veel later definitief verdwenen. Zowel de Rensel als de Pekel Aa zijn in de Middeleeuwen (deels) rechtgetrokken of gekanaliseerd. De Rensel was van belang voor de afwatering, maar fungeerde tevens al vroeg als transportroute. Beide vaarwegen zijn in gebruik geweest als trekvaarten met jaagpad.

Het gebied van de bedrijventerreinen in het oosten van Winschoten is jarenlang agrarisch gebied geweest. Het had als agrarisch gebied een geïsoleerde positie en werd beheerd vanuit elders gevestigde boerderijen. De eerste bedrijvigheid was veelal water-gerelateerd. De vroege industriële bedrijvigheid vestigde zich aan de Oosterhaven en daarna oostelijker. Door de aanleg van het Winschoterdiep is de doorgaande waterroute van de Rensel opgeheven. In de tweede helft van de 20e eeuw zijn de bedrijventerreinen Hoogebrug en Reiderland tot ontwikkeling gekomen. De functie van het gebied als bedrijventerrein is de laatste decennia sterk toegenomen.

2.2 Bestaande situatie

De huidige bebouwing aan de Renselkade betreft een menging van functies. Er zijn zowel woningen als kleine bedrijfjes aanwezig. Er liggen tevens enkele kavels braak. Aan de overzijde van de Rensel bevindt zich het Posttilterrein in het noorden (bereikbaar via de Van Gogh-fietsbrug en de Beertsterweg) en het bedrijventerrein De Rensel in het oosten. Ten zuiden van de Renselkade bevinden bevindt zich een gebied met gemengde functies, zoals woningen, een horecagelegenheid, een vervallen fabriek, en enige detailhandel.

De Rensel zelf is bestemd voor beroeps- en recreatievaart.

2.2.1 Cultuurhistorie

Cultureel erfgoed bestaat uit archeologische, historisch (steden)bouwkundige en historisch-geografische aspecten. Archeologische waarden zijn bijzondere zichtbare en onzichtbare resten van vroegere culturen op het land, in de bodem en onder water. Bij historische (steden)bouwkundige waarden gaat het om gebouwde elementen met bijzondere betekenis, zoals molens, bruggen, kastelen of hele dorpen en binnensteden. Historisch-geografische waarden verwijzen naar de ontstaanswijze en bijzondere plekken van onze cultuurlandschappen, zoals polders, kavelstructuren, terpen en het landschap van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Er kan onderscheid worden gemaakt in waardevaste elementen (beschermde status) en waardevolle elementen (bijzondere en kansrijke cultureel erfgoed waarden). De aanwezigheid van archeologische waarden wordt beschreven in hoofdstuk 4.

Aan de huidige Havenkade-West werden in 1915-1916 twee loodsen van de Stoomtramwegmaatschappij Oostelijk Groningen (OG) gebouwd: links (vanuit de haven gezien) de 'werkplaats voor schilder- en bekledingswerkzaamheden' en rechts de 'algemene locomotief werkplaats'. Nadat de maatschappij in 1948 werd opgeheven, werd de algemene werkplaats aangekocht door de Firma H.J. Phaff en opgenomen in de ernaast liggende vruchtenwijn- en likeurfabriek. De Phaff-fabriek uit 1916 kreeg in 2001 de status van rijksmonument. Tegenover de Phaff-fabriek, aan de andere kant van de Brugstraat op de hoek met de Renselkade, ligt het in 1925 gebouwde expeditiekantoor of de schippersbeurs; ook dit pand kreeg in de 2001 de status van rijksmonument.

Het expeditiekantoor met pakhuis en bovenwoning is in 1925 gebouwd voor de Winschoter Expeditie Onderneming naar een ontwerp van architect J. Heikens (1888-1955) uit Winschoten. In de stijl zijn Amsterdamse School elementen te herkennen. De Winschoter Expeditie Onderneming werd in 1919 opgericht door een aantal ondernemers die ontevreden waren over de prijs en kwaliteit van het bestaande vervoer van hun produkten. In 1953 sloot het bedrijf zijn deuren. In 1955 werd aan de noordzijde een garage aangebouwd en 1956 aan de westzijde een pakhuis. Zowel het pakhuis als de garage komen wegens te geringe ouderdom niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking. Momenteel wordt het pand gerenoveerd.

Het langwerpige blok met ronde gevel is prominent gelegen op de hoek van de Renselkade en de Brugstraat. Door de gerichtheid van de boegvormige gevel op het tegenoverliggende water van de Rensel heeft het pand een sterke markeringsfunctie voor het gehele gebied. Het pand vormt in combinatie met de tegenoverliggende eveneens beschermde Phaff-fabriek (Wilhelminasingel bij 99) een fraai stedenbouwkundig ensemble. Beide gebouwen houden gezamenlijk het beeld van een vroeg-twintigste-eeuwse industriestraat levend.

2.3 Planvoornemen

Het Winschoter Waterkwartier omvat het oostelijk gebied van het centrum tot en met de jachthaven langs de Rensel en langs het aansluitende water naar de zuidzijde. Het plangebied voor dit bestemmingsplan beperkt zich tot een gebied langs de Renselkade met aangrenzende water en het water langs de Havenkade-west.

Het te realiseren concept van de Historische Haven maakt gebruik van de kades van de Renselkade en de Havenkade West. Er is zo'n 360 meter kade beschikbaar voor ligplaatsen van historische schepen tussen de Wilhelminasingel en de brug ter hoogte van de Industrieweg. Langs deze kades is er ruimte maximaal voor 12 historische schepen. In het bestemmingsplan wordt het aantal daarom begrensd op 12. Het gaat dan om historische bedrijfsvaartuigen, die bij voorkeur bewoond worden. De ligplaatsen worden voorzien van nutsvoorzieningen, zoals gas, water en electriciteit en aansluiting op het riool.

Door de bewoners van de schepen worden activiteiten ontwikkeld die positief bijdragen aan de ambachtelijke sfeer van een historische haven(onder andere een Winter Welvaart en een open dag).

Een alternatief is gebruik te maken van de 'Schepencaroussel'. Hiermee kan het beeld in de haven dynamischer worden. Er kunnen om de 3 maanden andere historische schepen worden uitgenodigd om in de historische haven aan te meren. Schippers kunnen via informatiepanelen en activiteiten laten zien wat de scheepshistorie is van de schepen.

Om de historische haven allure te geven, is besloten om ook de (bebouwing aan de) Renselkade een impuls te geven. Zo zal het expeditiekantoor een invulling krijgen met appartementen en horeca. De braakliggende kavels worden ingevuld met grondgebonden woningen en appartementen. In totaal komen er 18 woningen. Drie daarvan vervangen nog bestaande of gesloopte woningen. Er worden 15 woningen toegevoegd.

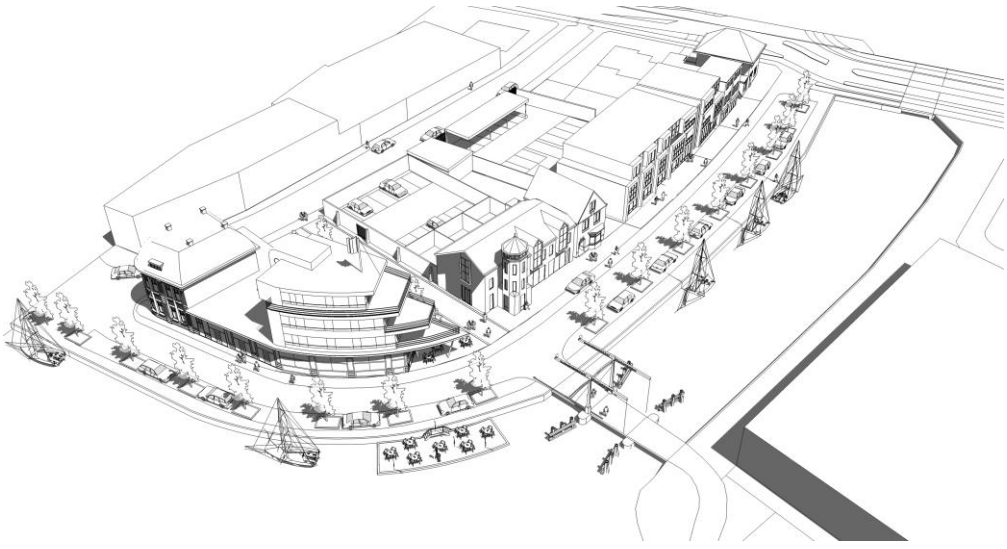

Impressie Vogelvluchtperspectief nieuwe ontwikkeling

Impressie Vooraanzicht Renselkade

In het plan zijn 24 parkeerplaatsen voorzien bestaande uit garages en vrije parkeerplaatsen. Deze bevinden zich op het terrein met de bestemming 'Woongebied'. Het aantal benodigde parkeerplaatsen kan worden berekend met de parkeerkengetallen van de ASVV (CROW). Voor de categorieën "koop tussen, hoek", "etage duur" en "huur vrije sector" geldt de norm: 1,3 tot 2,1 parkeerplaatsen per woning (schil centrum in matig stedelijk gebied). Hieruit volgt dat er 19 tot 32 parkeerplaatsen benodigd zijn.

Voor de woonboten is geen specifieke norm vastgesteld. Wij gaan uit van 1 parkeerplaats per woonboot. De maximale invulling zal bestaan uit 12 woonboten, waarbij het benodigd aantal parkeerplaatsen op 12 komt.

Voor de horeca wordt gerekend met de parkeernormen voor bar, café, cafetaria. Per 100 m^2 bedrijfsvloeroppervlak (bvo) moeten 4-6 parkeerplaatsen worden gerealiseerd. De horeca heeft een bvo van 1100 m^2. Het aantal benodigde parkeerplaatsen komt daarmee op 44-66. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het totaal aantal benodigde parkeerplaatsen.

Functie	**Aantal/bvo**	**Parkeernorm**	**Benodigde parkeerplaatsen**
Woning	18	1,3 - 2,1	23 - 38
Woonboot	12	1	12
Horeca	1100 m2	4 - 6	44 - 66
Totaal			**75 – 110**

Deze parkeerbehoefte kan deels op eigen terrein worden opgelost (24 parkeerplaatsen). De overige parkeerbehoefte kan op openbaar gebied worden opgelost. Bijgevoegde afbeelding geeft in het rood een indicatie waar geparkeerd kan worden. Hier is voldoende ruimte beschikbaar om de overige 53 tot 88 parkeerplaatsen op te vangen. Deze parkeerplaatsen worden gecombineerd met de realisering van opslag- en bergruimte ten behoeve van de woonschepen op de locatie ten westen van het pand Havenkade-west 3.

Afb. Indicatie parkeermogelijkheden omgeving Renselkade (in rood weergegeven)

3 BELEID

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. Deze structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de ‘kapstok’ voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Daar streeft het Rijk naar met een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Dit doet het Rijk samen met andere overheden. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

• het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;

• het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;

• het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk schenkt vertrouwen in en biedt ruimte aan lagere overheden, burgers en bedrijven om oplossingen te creëren. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de belangen voor Nederland als geheel, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie en natuur. Ook waterveiligheid en milieukwaliteit (lucht, geluid, bodem, water en externe veiligheid) horen daarbij, evenals de bescherming van het Nederlandse werelderfgoed.

Ook afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap worden bij de provincies en gemeenten neergelegd. Hiervoor wordt de ladder voor duurzame verstedelijking (ook wel SER-ladder) gehanteerd. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen. Indien er een regionale behoefte bestaat aan woningbouw wordt gezocht naar een binnenstedelijke locatie om de woningbouw te realiseren. Indien deze niet aanwezig is, ook niet middels herstructurering, dan kan worden uitgeweken naar een locatie buiten het bestaand bebouwd gebied, mits deze multimodaal is of kan worden ontsloten. Voor de historische haven geldt dat de woningen een kwalitatieve toevoeging zijn aan de woningvoorraad door in het hoge segment te bouwen in een ruime en rustige omgeving. Deze locatie is daarnaast binnenstedelijk en wordt door middel van herstructurering benut.

Tenslotte is een kaart vervaardigd met de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Deze bevat een samenvatting van de nationale belangen, waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Op deze kaart is op hoofdlijnen aangegeven welke gebieden en structuren van nationaal belang zijn bij de geformuleerde rijksdoelen rond concurrentiekracht, bereikbaarheid en leefbaarheid en veiligheid, zodat een samenhangende ruimtelijke hoofdstructuur zichtbaar wordt.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het kabinet heeft in de genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied/(uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau.

De Rensel is opgenomen als hoofdvaarweg klasse IV. Om deze vaarweg voor de beroepsvaart geschikt te houden, zijn algemene regels gesteld voor de zone van 25 meter rondom de vaarweg. In het bestemmingsplan is dit opgenomen in de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg'.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie 2016-2020

De omgevingsvisie 2016-2020 is een nota waarin het beleid wordt vastgelegd voor de inrichting en het beheer van de leefomgeving van de provincie Groningen. De Omgevingsvisie behandelt onderwerpen als milieu, verkeer en vervoer, ruimte en water. De Omgevingsvisie is de opvolger van het Provinciaal Omgevingsplan en is vastgesteld op 1 juni 2016.

De doelstelling van provinciaal beleid is om het woon- en leefklimaat in de provincie verder te verbeteren. Het accent van het beleid ligt op het benutten van de ontwikkelingsmogelijkheden, naast het beschermen van karakteristieke bebouwde en onbebouwde elementen. In de visie wordt nu meer ruimte gecreëerd voor gemeenten en waterschappen, voor duurzame energie en voor ondernemerschap in het buitengebied.

Een belangrijk doel van de omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarom zijn zoveel als mogelijk de visies op verschillende terreinen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden.

Het provinciaal beleid dat een raakvlak heeft met de fysieke leefomgeivng is in 5 samenhangende thema's en 11 provinciale belangen gekoppeld:

1.Ruimte	▪ Ruimtelijke kwaliteit ▪ Aantrekkelijk vestigingsklimaat ▪ Ruimte voor duurzame energie ▪ Vitale landbouw
2.Natuur en landschap	▪ Beschermen landschap en cultureel erfgoed ▪ Vergroten biodiversiteit
3.Water	▪ Waterveiligheid ▪ Schoon en voldoende water
4.Mobiliteit	▪ Bereikbaarheid
5.Milieu	▪ Tegengaan milieuhinder ▪ Gebruik van de ondergrond

Voor Oldambt is vooral de opgave Groei en Krimp van belang. In de provincie liggen groei en krimp op korte afstand van elkaar. Zo is de gemeente Oldambt benoemd als één van de gemeenten waar sprake is van een sterke bevolkingsdaling. Vanwege de relatie tussen de verschillende gebieden is een integrale aanpak en maatwerk nodig. Dit betekent geen masterplan, maar wel rekening houden bij het voeren van regie op economische, sociale en ruimtelijke vraagstukken. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan de dorpen.

Voor onder andere Winschoten ligt een opgave voor investering in het centrumherstel. Samen met gemeenten wil de provincie inzetten op:

- concentratie van winkel-, welzijns-, zorg- en onderwijsvoorzieningen in de centrumgebieden;
- het maken van keuzes welke voorzieningen in welke centrumgebieden geconcentreerd worden;
- herstel en verbetering van de stedenbouwkundige structuur en ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden. Dit impliceert duidelijke keuzes voor herstructurering en combinaties van sloop en inbreiding boven uitbreiding/nieuwbouw;
- behoud, herstel, ontwikkeling en herbestemming van het cultureel erfgoed;
- het aantrekkelijk houden van de openbare ruimte van de betrokken centrumgebieden, onder andere door oplossen/voorkomen van leegstand van winkels, woningen en ander (beeldbepalend) vastgoed;
- het creëren van draagvlak voor het gegeven dat buiten de robuuste centrumgebieden het voorzieningenniveau en de bereikbaarheid minder hoog zal worden. Prioriteit wordt met name gegeven aan impulsen voor de leefbaarheid en vitaliteit van de aanwezige gemeenschap.

Provinciale Omgevingsverordening

Deze Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 bevat regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. Deze regels richten zich op de thema's ruimtelijke ordening, water, infrastructuur, milieu en ontgrondingen. De Omgevingsverordening is nauw verboden met de Omgevingsvisie 2016-2020 en is samen met de visie op 1 juni 2016 vastgesteld. De Omgevingsvisie bevat de doelstellingen voor het provinciale beleid. Met de verordening kan het beleid doorwerken in de plannen van gemeente en waterschappen.

De Omgevingsverordening gaat uit van deregulering, decentralisering en dualisering. Dit betekent dat er minder regels zijn gesteld en de bevoegdheden worden overgedragen aan gemeente of de waterschappen.

Het centrum van Winschoten behoort tot het gebied dat in de verordening is aangewezen als bestaand stedelijk gebied. Vanuit de verordening zijn regels over de nieuwbouw van woningen van toepassing. Een bestemmingsplan kan alleen voorzien in de bouw van nieuwe woningen voor zover de aard, locatie en aantal woningen in overeenstemming is met een regionale woonvisie die rekening houdt met de regionale woningbehoeftenprognoses van de provincie.

De verordening kent met name specifieke regelingen voor het buitengebied. Het plangebied bevindt zich hier echter niet in, dus zijn er geen extra eisen vanuit de verordening. Het plan betreft een toevoeging van 15 woningen en maximaal 12 ligplaatsen in permanente vorm. De bouw van vijftien woningen past binnen het gemeentelijk woonprogramma. Het woonprogramma wordt periodiek geactualiseerd en hier is overleg over met de provincie. Het programma blijft, inclusief de nog niet benutte plancapaciteit, onder het maximaal toe te voegen woningen. Er is derhalve geen reden om bezwaren te zien tegen de bouw van genoemde woningen.

De Renselkade is een regionale waterkering. Er worden echter geen werkzaamheden uitgevoerd die de waterkering bedreigen. Het plangebied valt tevens binnen het zoekgebied voor een nieuwe spoorverbinding. Er is echter al veel bebouwing in het plangebied en de directe omgeving aanwezig. Het toevoegen van bebouwing levert geen grotere beperking op ten opzichte van het zoekgebied.

Het bovenstaande in beschouwing genomen, is het plan passend binnen het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie

In december 2009 is de Toekomstvisie voor de gemeente Oldambt gepubliceerd. Hierin wordt aangegeven wat de sterke en zwakke punten zijn en waar de kansen en bedreigingen liggen voor de gemeente. Daarbij is gekeken naar het zelfbeeld en het imago van de gemeente.

De woonkwaliteit is door Blauwestad in de lift gekomen. Er is nadrukkelijker gekozen voor gevarieerd bouwen, zowel voor starters als spijtoptanten. Tevens omdat de afstand naar het werk steeds minder een probleem is, hebben veel mensen die elders werken gekozen voor een specifiek woonmilieu in het Oldambt, van wonen in stadswijken tot in intieme dorpslinten. In de vele karakteristieke panden van Oldambt zijn bedrijven gekomen die leven van recreatie, cultuur, ambacht en zorg.

De gemeente ziet het als haar verantwoordelijkheid om starters op de woningmarkt en jonge mensen te helpen aan een eerste en passende woning. Het wegtrekken van jonge mensen om reden van studie en/of baan is niet altijd te voorkomen maar als jonge mensen willen blijven, is passende huisvesting een aandachtspunt. Tevens wordt er aangegeven dat de gemiddelde leeftijd van de bewoners in Oldambt op 49 ligt tegen 38 in de rest van Nederland. Ook hier dient voorzichtig mee te worden omgegaan omdat niet bekend is of mensen langer gezond zijn en zelfstandig blijven wonen in het Oldambt. Ongetwijfeld zal ook de vergrijzing hierin een rol spelen.

Omgevingsvisie

In oktober 2017 heeft raad een omgevingsvisie vastgesteld. Daarin staat dat ook de upgrading van het waterkwartier valt onder het vervolgprogramma als ook de herinrichting en aanpak van het Schönfeldplein met waterelementen. We willen het water terug brengen tot in het centrum. Water kan de nodige ruimtelijke samenhang geven en de watercultuur kan een aanvulling zijn op de belevings- en verblijfskwaliteit van dit deel van de stad.

Woonvisie Oldambt 2015-2020 (2015)

In september 2015 is het concept voor een nieuwe Woonvisie Oldambt naar buiten gebracht. Na een inspraak- en overlegronde is de Woonvisie Oldambt op 16 oktober 2015 door de gemeenteraad van Oldambt vastgesteld. Daarmee is tevens ingespeeld op de vereisten van de Omgevingsverordening, die gemeenten vroeg om vóór 31-12-2015 een geactualiseerde woonvisie op te stellen.

Met de nieuwe Woonvisie levert het gemeentebestuur van Oldambt een bijdrage aan een aantrekkelijk woonklimaat voor alle typen huishoudens. In het licht van de demografische ontwikkelingen (bevolkingsdaling en vergrijzing) ligt de nadruk niet op nieuwbouw, maar op het aantrekkelijker maken van de bestaande woningvoorraad en de woonomgeving voor bewoners en nieuwe bewoners. De gemeente geeft in de Woonvisie de volgende thema's weer:

1. “De toekomst is nu”:
    - nadruk op inbreidings- of herontwikkelingslocaties, liefst nabij voorzieningen;
    - bestaande voorraad gezinswoningen bij de tijd houden;
    - ingeval van beeldbepalende panden die leeg komen te staan of verpauperen: maatregelen overwegen.
2. Evenveel woningen onttrekken als toevoegen als voortvloeisel van het Regionaal Prestatiekader Oost-Groningen (c.q. van het Regionaal Woon- en leefbaarheidsplan).
3. Woningen bouwen met toekomstwaarde: flexibel, levensloopbestendig.
4. Inbreiding vóór uitbreiding.
5. Voorzichtig zijn met nieuwe initiatieven die leiden tot voorraadgroei, zoals verbouw/herbestemmen van bestaande panden.
6. Woonlasten beperken door energiebesparende maatregelen, zowel in de huur als in de koop.

De nieuw opgenomen woningen passen in de woonvisie.

Centrumvisie Winschoten

De Centrumvisie Winschoten is op 26 oktober 2011 vastgesteld. De gemeente Oldambt profileert zich als "jongste watergemeente van Nederland". Middels de Blauwestad is hier een grote impuls aan gegeven, maar er wordt gezocht om Winschoten ook meer als waterstad te ontwikkelen. Dit wordt onder andere gezocht in de recreatieve sfeer met als hoofdtonen groen en water. Binnen het centrumgebied zijn vier deelgebieden onderscheiden:

1. Waterkwartier
2. Het Hart
3. De Zuidpool
4. Langestraat/Venne

Het plangebied bevindt zich in het Waterkwartier. Hiervoor is een toekomstbeeld geschetst, waarbij er vanuit Winschoten gevaren kan worden naar de Waddeneilanden, Groningen en Duitsland. Daarbij wordt tevens gedacht aan het wonen aan het water en het creeren van een stadsboulevard. De historische panden aan de Oosterhaven worden gerestaureerd en krijgen een recreatieve en/of watergerelateerde functie. Ook horecagelegenheden in de route naar het centrum worden voorzien.

Welstandsnota

Op 21 maart 2013 is de Welstandsnota van de gemeente Oldambt vastgesteld. Deze bevat welstandsgebieden met elk hun eigen uitgangspunten. Deze vormen het kader waarbinnen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn.

In de welstandsnota van de gemeente Oldambt valt het plangebied onder gebied 16; bedrijventerrein zichtlocatie. De beeldkwaliteitcriteria zijn opgesteld ten behoeve van de bouw van nieuwe bedrijven en niet zo zeer voor woningen. Er zal daarom worden afgeweken van de opgestelde criteria.

Beleidsplan Recreatie,Toerisme en Evenementen Gemeente Oldambt

Recreatie, toerisme en evenementen zijn belangrijk voor de gemeente. Ze zorgen voor levendigheid, leefbaarheid, economische impulsen en werkgelegenheid. De gemeente wil de mogelijkheden voor recreatie en toerisme optimaal benutten en versterken. In deze nota is de visie hierop verwoord alsmede de wijze waarop de gemeente dit wil realiseren.

Het beleidsplan Recreatie,Toerisme en Evenementen onderstreept ook het belang van evenementen. De uitgangspunten voor de evenementenregeling zoals opgenomen in Bijlage 7 Evenementen sluiten hier op aan.

Evenementenbeleid

Jaarlijks vinden in de gemeente Oldambt diverse evenementen plaats. Lange tijd waren evenementen het domein van de APV. Sinds enige tijd wijst de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op de noodzaak om ruimtelijk relevante evenementen in het bestemmingsplan te regelen. Daarom voorziet dit plan in een regeling. De uitgangspunten voor deze regeling zijn opgenomen in Bijlage 7 Evenementen.

Conclusie

Het plangebied is onderdeel van het Waterkwartier en voldoet aan het toekomstbeeld hiervan. De woningen passen bovendien binnen de Woonvisie 2015 van de gemeente. Het bovenstaande in beschouwing genomen, is het plan passend binnen het gemeentelijk beleid.

4 PLANOLOGISCHE RANDVOORWAARDEN

In voorliggend hoofdstuk zijn de planologische randvoorwaarden voor het plangebied in kaart gebracht. In het navolgende is ingegaan op de verschillende milieuaspecten (zoals geluid, luchtkwaliteit en bodem) en omgevingsaspecten (zoals milieuzonering, externe veiligheid, archeologie en ecologie).

4.1 Geluid

Geluidhinder is een van de belangrijkste factoren die meebepalend zijn voor de kwaliteit van ons leefmilieu. Geluidhinder wordt door diverse bronnen veroorzaakt, zoals industrie en (spoor)verkeer. Voor het onderhavig plangebied zal er gekeken worden naar industrielawaai en wegverkeer. Ingevolge artikel 74 van de Wet geluidhinder (2007) gelden van rechtswege zones langs wegen waarbinnen aandacht besteed moet worden aan de geluidhinder. Wegen met een 30-kilometerregime zijn hiervan uitgezonderd en er geldt dan ook geen normenstelsel zoals volgens de Wet geluidhinder.

De Omgevingsdienst Groningen heeft de geluidbelasting voor het plan onderzocht (zie bijlage 1: Advies geluid, 4: actualisatie zonebeheer en bijlage 8: advies geluid woonschepen). Hieruit volgt dat het plangebied aan de Renselkade is gesitueerd binnen de zone van het voor geluid gezoneerde industrieterrein Winschoten Oost te Winschoten. Daarnaast ligt het plangebied ook binnen de geluidszone van de Wilhelminasingel/Beersterweg. Dit is een doorgaande weg met een snelheidsregime van 50 km/u. Met twee rijstroken in een stedelijk gebied heeft deze weg een geluidszone van 200 meter.

Conclusie

Vanwege beide afzonderlijke bronnen (industrielawaai en wegverkeerslawaai) zijn overschrijdingen berekend van de voor die geluidsbron geldende voorkeursgrenswaarden. De maximale ontheffingswaarde wordt echter voor geen van de bronnen overschreden. Een besluit tot vaststelling van hogere grenswaarden voor de woningen en de ligplaatsen is voor de vaststelling van het plan genomen.

4.2 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' (hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer) in werking getreden. Ruimtelijke plannen, zoals het bestemmingsplan, dienen hieraan getoetst te worden.

Luchtkwaliteitsnormen

Luchtkwaliteitsnormen gelden voor de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. De Wet luchtkwaliteit geeft aan op welke termijn de normen gelden en moeten worden gehaald en welke bestuursorganen verantwoordelijk zijn voor het halen van die normen. Vastgelegd zijn grenswaarden, plandrempels en alarmdrempels.

- Alarmdrempels zijn er voor zwaveldioxide (SO2) en stikstofdioxide (NO2). Ze zijn bedoeld om beschermende maatregelen te kunnen opleggen bij kortdurende blootstelling, vergelijkbaar met de Smogregeling.
- Plandrempels zijn vastgesteld voor stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10). Met de plandrempels wordt gestreefd naar het geleidelijk toewerken naar de grenswaarde. Er is met de plandrempel een afnemende overschrijdingsmarge toegestaan in een aantal jaren tot het jaar waarin de grenswaarde definitief gehaald moet worden.
- Grenswaarden zijn voor alle stoffen vastgesteld. Voor een aantal stoffen geldt daarnaast een termijn waarop uiterlijk aan de grenswaarde moet worden voldaan, bijvoorbeeld stikstofdioxide (jaargemiddelde concentratie; in 2010 aan te voldoen) en fijn stof (jaargemiddelde concentratie; in 2005 aan te voldoen).

De soort normen die zijn gesteld betreffen diverse concentratie-eisen, maar ook het maximum aantal overschrijdingen per jaar. Het aantal overschrijdingen van een normwaarde moet in dat geval onder een maximum aantal blijven.

In de wet staat centraal onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden met mogelijke effecten op de luchtkwaliteit, zoals het vaststellen van een bestemmingplan, kunnen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen geen belemmering voor het uitoefenen van deze bevoegdheden. Dat is indien:

- het aannemelijk is dat er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- daardoor, al dan niet per saldo, geen verslechtering van de luchtkwaliteit optreedt;
- dit 'niet in betekenende mate' (nibm) bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- het een project betreft dat past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

nibm

Of een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof is vastgelegd in het 'Besluit niet in betekenende mate (luchtkwaliteitseisen)'. Deze 'nibm-projecten' mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit en zonder luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd worden. Met de inwerkingtreding van het Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL) per 1 augustus 2009, dragen projecten "niet in

betekenende mate” bij als de 3% grens niet wordt overschreden. Deze is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor fijn stof of stikstofdioxide. Dit komt overeen met 1,2 microgram per m3. Daarnaast zijn verschillende ontwikkelingen specifiek genoemd in de Ministeriële regeling ‘Niet in betekenende mate bijdragen’, waaronder woningbouw tot 3.000 woningen.

In het plan is sprake van de bouw van 18 woningen, het aanleggen van 12 historische woonschepen en het realiseren van horeca. De woningbouw draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit. Hetzelfde kan gezegd worden over de woonboten. De horeca zal wel een verkeersaantrekkende werking hebben. De gemiddelde achtergrondwaarden (2013) in de gemeente Oldambt zijn echter dermate laag (17,2/m^3 PM10 en 13,1/m^3 NO^2), dat er door het project geen sprake is van een overschrijding van de normen (31,2/m^3 PM10 en 40/m^3 NO^2).

Conclusie

Het plan draagt niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

4.3 Bodemkwaliteit

Het Besluit bodemkwaliteit streeft naar duurzaam bodembeheer. Dat wil zeggen: een balans tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu en ruimte voor het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of aanleg van wegen. De Wet bodembescherming bevat de voorwaarden die kunnen en worden verbonden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. Primair komen bescherming en sanering in deze wet aan bod. De wet heeft betrekking op zowel land- als waterbodems.

De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan de uitvoerbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied beïnvloeden of belemmeren. Het bodembeleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De bodemkwaliteit wordt mede bepaald door de historie en het huidige gebruik.

Een deel van het plangebied is reeds gesaneerd. Dit betreft het perceel tussen Renselkade 4 en 5. Voor het overige deel is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd.

Het verkennend bodemonderzoek is gedaan naar drie locaties liggend binnen het gebied en zes locaties die binnen de 25-meter buffer rond het plangebied liggen. Voor de onderzochte locaties die binnen het plangebied liggen, is vastgesteld door middel van het verkennend bodemonderzoek dat er voldoende onderzoek gedaan is naar mogelijke bodemverontreiniging. Het perceel tussen Renselkade 4 en 5 is hierin ook opgenomen en hiervoor is geconstateerd dat voldoende sanering heeft plaatsgevonden. Voor de zes locaties binnen de 25-meter buffer is bij drie locaties geadviseerd om historisch onderzoek te doen en voor de overige drie locaties is geen verder onderzoek vereist.

4.4 Externe veiligheid

Externe veiligheid moet altijd in preventieve zin deel uitmaken van de besluitvorming bij nieuwe situaties, en kan bij besluitvorming over bestaande situaties leiden tot aanvullende maatregelen. Voor externe veiligheid ten aanzien van inrichtingen, de zogenoemde stationaire bronnen, is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van kracht en voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, de zogenoemde mobiele bronnen, is het Besluit externe veiligheid transportroutes en het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen van toepassing.

De regelgeving voor ondergrondse buisleidingen valt per 1 januari 2011 onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het Bevb gaat uit van dezelfde systematiek zoals die in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) wordt toegepast.

Dit betekent dat het Bevb ook uitgaat van grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (GR).

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

In Nederland hanteren we een kans van 10-6 per jaar. Dat betekent de kans van 1 op een miljoen dat je op een bepaalde plek komt te overlijden als gevolg van een ongeval (met gevaarlijke stoffen).

Groepsrisico (GR)

Onder het groepsrisico wordt verstaan, de kans dat een groep mensen overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Groepsrisico wordt niet uitgedrukt in een risicocontour maar in een FN-curve, waarbij het aantal slachtoffers wordt afgezet tegen de cumulatieve kans die ze als groep hebben om te overlijden. Het groepsrisico moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Inventarisatie

Het aantal personen binnen het plangebied zal veranderen. In onderstaande tabel is dit weergegeven.

	huidig		toekomstig		
	dag	nacht	dag	nacht	
expeditiekantoor + wonen	10	2,4			aanname
12 historische schepen			14,4	28,8	
4 appartementen			4,8	9,6	
horeca (1.100 m ^{2})			84	84	op basis van melding Activiteitenbesluit
6 woningen			7,2	14,4	
6 appartementen			7,2	14,4	
	10	2,4	117,6	151,2	

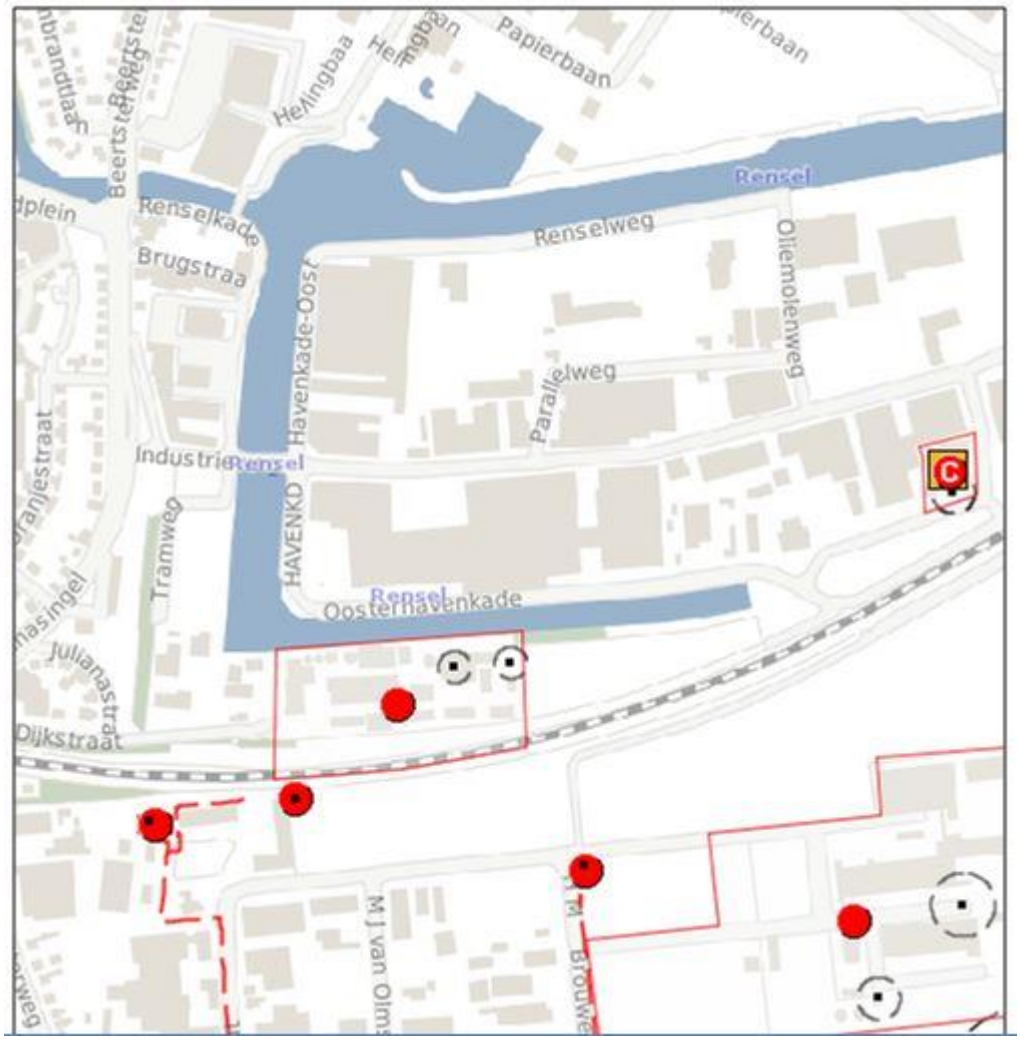

Uitsnede risicokaart

-

Inrichtingen

Het plangebied ligt niet binnen een contour van het plaatsgebonden risico van een Bevi-inrichting. Het plangebied ligt wel binnen het invloedsgebied van het bedrijf JPB Logistics. Het plangebied ligt op circa 900 meter afstand van JPB Logistics en daarmee binnen het invloedsgebied van een toxisch scenario. Voor deze inrichting zijn in 2009 risicoberekeningen uitgevoerd. Daaruit volgde dat het groepsrisico beneden de oriëntatiewaarde lag. Hieronder staan de resultaten van de berekening van de twee uiterste situaties.

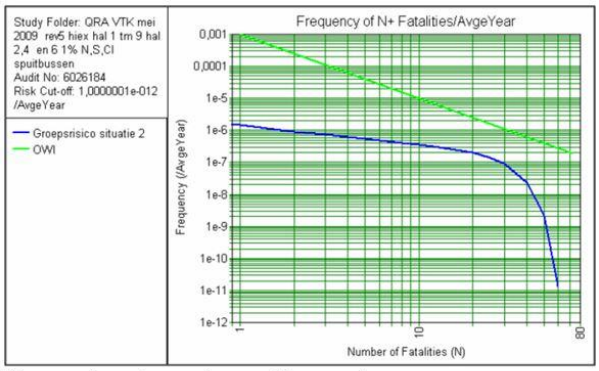

fN-curve (zonder opslag spuitbussen)

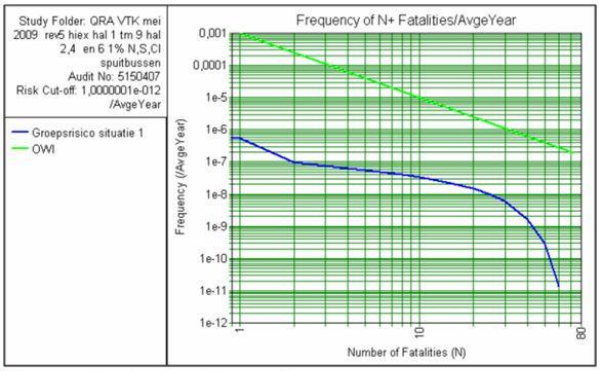

fN-curve (opslag spuitbussen)

Nu er binnen het invloedsgebied nieuwe ontwikkelingen worden toegestaan, moet het groepsrisico worden verantwoord. De verwachting is dat het groepsrisico gering zal toenemen ten opzichte van het in 2009 berekend groepsrisico. De verwachting is echter dat het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde zal blijven.

Wegen

De dichtstbijzijnde van belang zijnde weg is de provinciale weg N367, welke op circa 1.030 meter van het plangebied ligt. Aangezien de afstand van de weg tot het plangebied groter is dan 200 meter, hoeft het groepsrisico niet te worden verantwoord.

Spoorwegen

De dichtstbijzijnde spoorweg is het spoortraject Groningen - Bad Nieuweschans, welke op circa 300 meter van het plangebied ligt. Het invloedsgebied is volgens het Provinciaal basisnet Groningen gesteld op 1.500 meter. Aangezien het plangebied zich op meer dan 200 meter van het spoor bevindt, is een nadere verantwoording van het groepsrisico niet nodig en kan worden volstaan met een advies van de Veiligheidsregio Groningen met betrekking tot zelfredzaamheid en rampenbestrijding.

Water

Het Winschoterdiep ligt op circa 1.380 meter van het plangebied. In het definitief-ontwerp Basisnet Water (januari 2008) is het Winschoterdiep aangewezen als een ‘Binnenvaartcorridor zonder toetsafstand’. Dit is de categorie scheepvaart zonder frequent vervoer van gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat gelet op het geringe aantal transporten er geen 10-6 contour van het plaatsgebonden risico is en er geen groepsrisicoverantwoording nodig is, vanwege nauwelijks merkbare effecten van een ongeval. Ook is er geen plasbrandaandachtsgebied.

Buisleidingen

De dichtstbij gelegen leiding is een hogedruk aardgastransportleiding van de Gasunie, welke op circa 325 meter ligt. De leiding met leidingcode N-524-22 heeft een diameter van 4,5 inch en een werkdruk van 40 bar. Het plaatsgebonden risico ligt op de leiding en het invloedsgebied is circa 45 meter.

Advies Veiligheidsregio Groningen

Op 9 november 2017 heeft de Veiligheidsregio Groningen advies uitgebracht op het plan met betrekking tot bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Dit advies bestaat uit een e-mail met daarbij twee documenten van twee eerder uitgebrachte adviezen (29-04-2015 en 18-10-2016).

De conclusie luidt dat de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening voldoende zijn en dat het aspect zelfredzaamheid geen aanleiding geeft tot het treffen van maatregelen.

De Veiligheidsregio Groningen vraagt om aandacht voor het behoud van de bestaande brandkranen tijdens en na de voorgenomen bouwwerkzaamheden. Daarnaast wijst de Veiligheidsregio Groningen de gemeente er op at ze ook nog een rol spelen bij de beoordeling van aanvragen omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, op brandveiligheidsaspecten uit het Bouwbesluit.

Conclusie

Het plangebied ligt niet binnen een plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar van een risicovolle inrichting, een transportmodaliteit of een buisleiding. Wel ligt het plangebied binnen de invloedsgebieden van het bedrijf JPB Logistics en het spoortraject Groningen – Bad Nieuweschans.

Het groepsrisico ligt voor beide risicobronnen beneden de oriënterende waarde en de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid geven geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

In het kader van de bestemmingsplanprocedure is het aspect externe veiligheid onderzocht. De gemeente is zich bewust van de risico’s en acht de situatie acceptabel.

4.5 Archeologie

Bij ingrepen die een verstoring van het bodemprofiel met zich mee (kunnen) brengen is een adequate bescherming van het archeologische erfgoed van belang. Dit belang is in internationaal verband erkend in het ‘Verdrag van Valetta’. In Nederland zijn de uitgangspunten van dit verdrag per 1 juli 2016 opgenomen Erfgoedwet. Bescherming volgens de Erfgoedwet vindt plaats door regulering van bodemverstorende activiteiten in een zo vroeg mogelijk stadium. Dit wordt gerealiseerd door archeologie te betrekken in het proces van ruimtelijke planontwikkeling. Al tijdens de planvoorbereiding moet worden onderzocht wat er over archeologie bekend is, zodat daar tijdens de planvorming rekening mee gehouden kan worden. Het behoud van archeologische waarden in situ is daarbij primair het streven.

Erfgoedwet

In de Memorie van Toelichting bij de Erfgoedwet is aangegeven dat de archeologische waarden kunnen worden ontzien door bouwlocaties zodanig te situeren dat deze waarden niet worden aangetast. De archeologische waarden kunnen ook worden ontzien door zodanig te bouwen dat deze zo ongeschonden mogelijk blijven. Een geringe planaanpassing of gewijzigde bouwmethode kan hiervoor al voldoende zijn. Indien behoud niet mogelijk blijkt, wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke documentatie door middel van opgraving voorafgaand aan de bouw. Tot slot kan worden gekozen voor het teniet laten gaan van de archeologische waarden, indien het gaat om minder waardevolle vindplaatsen.

Door Libau is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd op 30 maart 2015 (zie bijlage).

Het plangebied is gesitueerd aan de oostelijke rand van de oude kern van Winschoten, nabij het voormalige bastion Rabenhaupt. In het oostelijk deel van het plangebied zijn tijdens veldonderzoek in 2008 geen intacte archeologische resten aangetroffen. Direct ten westen van het plangebied zijn tijdens veldonderzoek in 2009 archeologische resten vanaf de late middeleeuwen aangetroffen. Op basis van de bovenstaande informatie wordt de kans op de aanwezigheid van archeologische resten voor het westelijk deel van het plangebied groot geacht. Daarom dienen eventuele bodemingrepen vooraf te worden gegaan door een archeologisch booronderzoek bestaande uit 6 boringen verdeeld over het westelijk deel van het plangebied. Het booronderzoek heeft tot doel de bodemopbouw in kaart te brengen en de aan- of afwezigheid van archeologische resten aan te tonen.

Tijdens het onderzoek dient te worden gelet op het voorkomen van archeologische indicatoren zoals stadsophogingspakketten, aardewerk, botmateriaal, oud puin onder de bouwvoor, oude akkerlagen en brandlagen. Afhankelijk van de uitkomsten van het booronderzoek wordt bepaald of en in welke vorm aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Binnen het oostelijk deel van het plangebied worden op basis van het in 2008 uitgevoerde veldonderzoek geen intacte archeologische resten verwacht. Nader archeologisch onderzoek wordt daarom voor dit deel van het plangebied niet nodig geacht. Mochten tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen dan geldt krachtens de Monumentenwet (1988) een meldingsplicht. Vondsten dienen zo spoedig mogelijk te worden gemeld bij het bevoegd gezag (de gemeente Oldambt) en bij Libau.

4.6 Flora en fauna

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Deze nieuwe wet bestaat uit minder regels en is overzichtelijker dan de drie huidige wetten. De uitvoering van de Wet natuurbescherming komt grotendeels bij de provincie te liggen.

Het doel van de wet is om de biodiversiteit in Nederland te beschermen. Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht houdt in dat tegen de werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van activiteiten en ontwikkelingen op beschermde soorten. Vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten goed samen. Onder de Wet natuurbescherming geldt dat door de provincie onderzocht moet worden of de ruimtelijke ingrepen effect hebben op de beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde bosopstanden en dat het plan de natuurlijke kenmerken en/of soorten van het betrokken gebied niet significant aantast. Voor het onderhavig plan is een quickscan flora en fauna uitgevoerd.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en heeft tot doel om de natuurwaarden in het land te stabiliseren. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelinggebieden en verbindingszones. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een ‘nee-tenzij’ procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

Op 21 januari 2015 is een veldinspectie uitgevoerd ten behoeve van het ecologisch onderzoek door Geofox-Lexmond. Daarnaast heeft een bureau-onderzoek plaatsgevonden (zie bijlage 3). De beoogde ontwikkeling is getoets aan het ten tijde van het opstellen van het onderzoek vigerende beleid (Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en Faunawet).

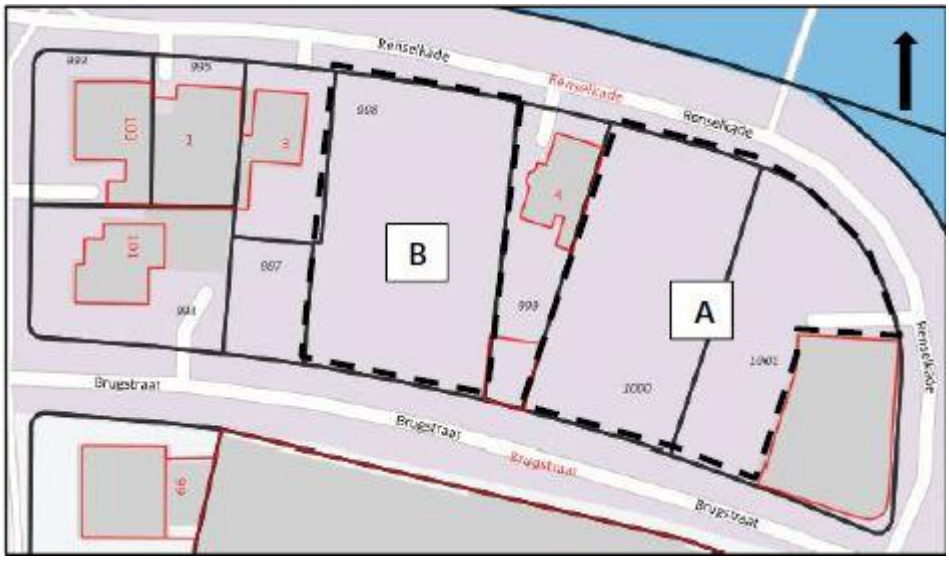

Afb. Onderzoekslocaties

Gebiedsbescherming

Binnen een straal van 3 kilometer rondom het plangebied zijn geen Natura 2000-gebieden gelegen. Op een afstand van ca. 1,7 kilometer is een deel van de EHS gelegen. Gezien de afstand tot de locatie en de aard van de ontwikkeling (nieuwbouw) wordt geen invloed verwacht van de ontwikkeling op de EHS.

Soortbescherming

Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen oppervlaktewater op de locatie aanwezig. Dit maakt de locatie ongeschikt voor vissen. Het is onwaarschijnlijk dat er streng beschermde amfibieën of reptielen op locatie voorkomen vanwege de slechte bereikbaarheid, gebrek aan geschikte watervoerende watergangen, gebrek aan beschutting en ligging van de locatie tussen de bebouwing.

Broedvogels

Er zijn geen (jaarrond beschermde) nesten op beide deellocaties waargenomen. Beide deellocaties zijn geschikt als foerageerplaats voor de vogels. Gezien het ontbreken van beschutting worden de deellocaties niet geschikt geacht voor nestgelegenheden. De rondom beide deellocaties gelegen hagen, de huizen aan de Renselkade 3 en 4 en het pand aan de oostzijde van deellocatie A (Renselkade 5) vormen echter wel broedgelegenheid voor vogels. Het pand aan de Renselkade 5 wordt geschikt bevonden als broedgelegenheid voor huismussen gezien de aanwezige kieren en gaten in het pand. Het is niet vastgesteld of in het pand nesten aanwezig zijn van huismussen. De nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Deze nesten vallen ook buiten het broedseizoen onder artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor gierzwaluwen is het pand niet geschikt bevonden.

Zoogdieren

Voor de strenger beschermde soorten zoals eekhoorn en das is de locatie niet geschikt (ontbreken van bomen en te veel verstoring, verkeersdrukte). Voor steenmarter is de locatie wel geschikt als foerageergebied. Beide deelgebieden zijn ongeschikt als rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen en steenmarter. Het pand aan de Renselkade 5 is geschikt bevonden als mogelijke rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen en steenmarter. Het is niet vastgesteld of steenmarter en vleermuizen gebruik maken van het pand. Steenmarters vallen onder tabel 2 van de Flora- en faunawet en vleermuizen vallen onder tabel 3 van de Flora- en faunawet. Volgens de Flora- en faunawet is verboden om beschermde diersoorten te verjagen, vangen of doden en is het verboden om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ongewervelden

Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor beschermde insecten of overige beschermde ongewervelden.

Flora

Er zijn algemene plantsoorten op locatie aangetroffen. Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor strikt beschermde flora.

Aanbevelingen

Voor de beide deellocaties A en B is nader onderzoek is op basis van de huidige resultaten niet noodzakelijk.

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels hiermee voorkomen. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.

4.7 Water

Sinds 1 november 2003 is het verplicht plannen te toetsen op water. Het doel van deze watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen. De waterhuishouding bestaat uit de overheidszorg die zich richt op het op en in de bodem vrij aanwezige water, met het oog op de daarbij behorende belangen. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater valt onder de zorg voor de waterhuishouding. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) worden ook de gevolgen van het plan voor de waterkwaliteit en verdroging onderzocht. De belangrijkste beleidsdocumenten op het gebied van de waterhuishouding zijn de Vierde Nota Waterhuishouding, Anders omgaan met water: Waterbeleid 21e eeuw, de Europese Kaderrichtlijn Water, Beleidslijn ruimte voor de rivier en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. In het Nationaal Bestuursakkoord Water worden de gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor een integraal waterbeleid in de 21e eeuw. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen gericht op: vasthouden, bergen en afvoeren van water (trits: kwantiteit) en het schoon houden, scheiden en zuiveren van water (trits: kwaliteit) ligt bij alle betrokkenen en het waterschap.

Provincies en gemeenten zorgen voor een integrale afweging en leggen deze vast in provinciale beleidsplannen en streekplannen, respectievelijk structuur- en bestemmingsplannen. De provincie geeft richting aan ruimtelijke ontwikkeling door de gebieden te benadrukken die van nature het eerst onder water komen te staan bij hevige regenval of overstromingen. De provincie wil dat deze gebieden gevrijwaard blijven van kapitaalintensieve functies.

In de provinciale overzichtskaart vaarwegen is een groot deel van de Rensel aangeduid als een provinciale vaarweg, maar dit gebied begint buiten het plangebied ter hoogte van de hoek Renselweg-Oliemolenweg. Het water binnen het plangebied is aan geduid als groot water. Derhalve dient wel een adequate en veilige doorvaart te zijn vanuit de Oosterhaven naar het deel van de Rensel welke als provinciale vaarweg is aangeduid.

Watertoets

Het uitgangspunt is dat hemelwater gescheiden wordt opgevangen, zo mogelijk vast wordt gehouden en/of geïnfiltreerd en vervolgens afgevoerd naar het watersysteem. Bij nieuwbouw wordt tegenwoordig de hemelwaterafvoer niet gekoppeld aan de riolering. Het infiltreren van hemelwater in de bodem heeft de voorkeur, wanneer dit niet mogelijk is kan het naar het oppervlaktewater worden afgevoerd. Hierbij dient er voldoende waterbergende capaciteit te zijn.

De Renselkade is een secundaire waterkeing en behoort bij hoofdwatergang De Rensel. Aan weerszijden van de secundaire waterkering ligt een beschermingszone van 5 meter, die dient ter bescherming van deze kering. Binnen deze zone is voor het uitvoeren van werkzaamheden een watervergunning nodig. In de keur van het waterschap is aangegeven voor welke werkzaamheden een watervergunning noodzakelijk is. Daarnaast moet deze zone vrij blijven van obstakels.

Doordat in het plangebied verhard oppervlak wordt toegevoegd (ca. 1.895 m2) dient dit gecompenseerd te worden door middel van het toevoegen van extra wateroppervlak. Een deel van het gebied was in het verleden echter ook al verhard. Overleg over de hoeveelheid te compenseren verharding vindt plaats met het Waterschap Hunze en Aa's. Naar aanleiding van overleg kan het waterschap instemmen met de beoogde ontwikkelingen.

4.8 M.e.r.-beoordeling

Het nieuwe Besluit milieueffectrapportage is per 1 april 2011 van kracht geworden. Het aantal situaties waarvoor een m.e.r. verplicht moet worden uitgevoerd, is verminderd. Er zijn echter wel meer situaties waarvoor een, al dan niet vormvrije, beoordeling moet plaatsvinden of een m.e.r. moet worden uitgevoerd. Hierdoor moet voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen in de D-lijst, maar beneden de daar genoemde drempelwaarde vallen, bepaald worden of een m.e.r.(beoordelings)plicht aan de orde kan zijn.

In categorie 11.2 in de D-lijst wordt gesproken over een stedelijk ontwikkelingsproject, waarbij het gaat om meer dan 2.000 woningen, een oppervlak van meer dan 100 ha of een bedrijfsvloeroppervlak van 200.000 m2 of meer. Het project ligt beneden deze drempelwaarden. Er kan daarom worden volstaan met een vormvrije m.e.r.beoordeling.

m.e.r.-beoordeling

Het project omvat de bouw van 18 woningen. Het plangebied bevindt zich in een stedelijke omgeving en is niet als kwetsbaar gebied aangemerkt. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op minimaal 3 km afstand van het plangebied. Door de relatief grote afstand van het plangebied tot dit Natura 2000-gebied worden geen negatieve effecten verwacht op het functioneren van het Natura 2000-gebied. Een m.e.r.-beoordeling wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

4.9 Duurzaamheid en duurzame energie

Ten aanzien van duurzaam bouwen voert de gemeente Oldambt in algemene zin een actief beleid. Daartoe is het convenant Duurzaam Bouwen ondertekend en is door de Gemeenteraad een Plan van aanpak Duurzaam Bouwen Oost Groningen vastgesteld in 1997. Bij duurzaam bouwen worden de milieu- en gezondheidseffecten van het bouwen en de gebouwde omgeving tot een minimum beperkt. Om aan deze inspanningsverplichtingen vorm te geven zullen met toekomstige bouwers nadere afspraken worden vastgelegd, naast de regeling in het bestemmingsplan. Verder beperkt een op duurzaamheid ingestelde samenleving haar afvalstromen en haar energieverbruik. Een belangrijke bijdrage aan duurzaamheid wordt echter geleverd door de inrichting van de panden en de directe (woon)omgeving. Een aantal aspecten is geregeld in bestaande wetgeving en daarmee onderdeel van de gebruikelijke bouwvergunningverlening.

De gemeente heeft samen met de provincie het "Energieakkoord Noord Nederland" ondertekend. Daarin wordt de ambitie uitgesproken met een verscherpte Energie Prestatie Coëfficiënt te bouwen. Materiaalkeuze in relatie tot duurzaam bouwen kenmerkt zich door een zuinig gebruik, het verminderen van schadelijke emissies en het gebruik van vernieuwbare grondstoffen. Daarnaast gelden er maatregelen die de flexibiliteit van gebouwen bevorderen, opdat ze in de toekomst aangepast kunnen worden aan veranderende woongebruikfuncties en -wensen. Ook het aspect veiligheid heeft in diverse maatregelen een plaats gekregen.

In de openbare ruimte is de gemeente Oldambt bezig de openbare verlichting energiezuinig te maken door het vervangen van de bestaande armaturen door energiezuinige ledverlichting. De ontwikkelaar wordt gevraagd om aan beide aspecten aandacht te besteden bij het realiseren van de nieuwe appartementen.

5 JURIDISCHE TOELICHTING

5.1 Inleiding

De opzet van voorliggend bestemmingsplan is gebaseerd op het vastgestelde bestemmingsplan Winschoten Centrum (2017). Verder is de opzet van het bestemmingsplan gebaseerd op de Wet ruimtelijke ordening. Tevens dient een bestemmingsplan (per 1 januari 2010) te voldoen aan de RO standaarden en regels. Inmiddels gelden de standaarden en regels 2012. Dit houdt onder meer in dat het plan opgesteld dient te worden conform IMRO 2012 en Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen: SVBP 2012.

5.2 Nadere toelichting op de regels

Hieronder wordt ingegaan op de regels in het bestemmingsplan.

Inleidende regels

In artikel 1 en 2 worden de gehanteerde begrippen gedefinieerd en wordt beschreven hoe de maten worden gemeten.

Bestemmingsregels

In de artikelen 3 t/m 7 worden de verschillende (dubbel)bestemmingen geregeld.

Water

Deze bestemming (artikel 3) betreft de Rensel, dat een functie voor waterberging en waterhuishouding heeft. Onder de bestemming vallen tevens oevers met groenvoorzieningen. Het gebruik ten behoeve van (vaste) ligplaatsen voor (woon)boten is alleen toegestaan daar waar dit is aangeduid met de aanduiding 'ligplaats'. Er zijn maximaal 12 woonschepen toegestaan. De fietsbrug is tevens specifiek aangeduid.

Woongebied

Een groot deel van het plangebied is bestemd tot woongebied. Deze bestemming regelt het wonen (artikel 4). De rond de woningen voorkomende functies als verkeers- en verblijfsdoeleinden, speel- en groenvoorzieningen,

waterlopen en nutsvoorzieningen vallen binnen deze bestemming. Ook zijn binnen de bestemming aan huis verbonden beroepen toegestaan. Deze passen binnen de woonomgeving en worden daarom als zodanig bestemd. Daarnaast is een horecazaak toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'horeca tot en met categorie 2'. Hieronder vallen onder andere restaurants, snackbars en café's.

Zoals aangegeven is in de voorbeeldregeling gekozen voor een systematiek waarbij het onderscheid tussen hoofd- en bijgebouwen binnen de woonbestemming wordt losgelaten. Er wordt gekozen voor een zogenaamde bebouwingsenvelop. Dit houdt in dat niet zozeer het gebruik van de bebouwing, maar de maatvoering bepalend is. Het gebruik moet uiteraard wel binnen de bestemmingsomschrijving passen. Uitgangspunt bij deze keuze is onder andere dat het, voor zover gebruik binnen de woonfunctie valt, niet uitmaakt waarvoor welk deel van de bebouwing gebruikt wordt. In dit bestemmingsplan is gekozen voor een regeling waarin staat hoeveel m2 van een perceel mag worden bebouwd en onder welke voorwaarden (ten aanzien van situering van bebouwing en de goot- en bouwhoogte) dit mag.

In principe is het realiseren van nieuw te bouwen woningen niet toegestaan, met uitzondering van het vervangen van bestaande woningen. Hierbij mag het aantal woningen per bouwvlak niet toenemen en moeten deze woningen binnen het bouwvlak opgericht worden. Daarnaast mogen woningen worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' met als maximum het aangeduide aantal. Deze zijn in overeenstemming met de (provinciale) nieuwbouwruimte.

Alle gebouwen moeten binnen het op de kaart aangegeven bouwvlak gebouwd worden. Aangezien er geen onderscheid wordt gemaakt tussen hoofd- en bijgebouwen geldt dit voor alle soorten bebouwing (inclusief overkappingen/carports). Binnen de aanduiding 'garage' op de plankaart mogen garages worden gerealiseerd. Alleen vergunningvrije gebouwen zijn hiervan uitgezonderd, omdat zij buiten de werkingssfeer van het bestemmingsplan vallen.

De maximale goot- en bouwhoogtes die voor een bouwperceel gelden staan op de verbeelding aangegeven. Deze gelden echter niet voor het gehele perceel. Ter bescherming van de belangen van omwonenden is een regel opgenomen dat aan de niet aangebouwde zijkant(en) van een perceel en op de achterperceelgrens de hoogte op deze grens niet meer dan 3 meter mag bedragen en dat de bouwhoogte tussen 0 en 3 meter vanuit deze zijdelingse perceelgrens en achterperceelgrens mag oplopen naar 6 meter. Bestaande afwijkingen zijn ook hierbij echter toegestaan.

Uit stedenbouwkundig oogpunt mag aan de zuidzijde een muur worden opgericht ter afscheiding van de tuinen/ parkeren aan de zijde van de Brugstraat van maximaal 3,5 meter hoogte.

Evenementen

De kern van de juridische regeling is dat ruimtelijk relevante evenementen worden beschouwd als met het bestemmingsplan strijdig gebruik, met uitzondering van zodanige evenementen die zijn toegestaan in een van toepassing zijnd bestemmingsplan. Het gaat dan om evenementen die de dorpse schaal overstijgen. Evenementen die er nou eenmaal gewoon bij horen, zoals Koningsdag-, bevrijdingsdag-, Sinterklaas- en oudjaarsdagactiviteiten en dergelijke zijn uitgezonderd van het begrip 'ruimtelijk relevant evenement'.

De in het plangebied voorkomende evenementen zijn geen ruimtelijke relevant evenement. Wij doelen op activiteiten als de drakenbootrace, de paas- en pinkstermarkten, de Winter Welvaart en de Intocht van Sinterklaas.

Waarde - Archeologie 3

Deze dubbelbestemming is opgenomen ter bescherming van de archeologische waarden. Bij ingrepen in de bodem groter dan 200 m^2 dient middels archeologisch onderzoek te zijn aangetoond dat de aanwezige waarden niet worden aangetast, niet aanwezig zijn of dat er maatregelen worden getroffen ter bescherming van de archeologische waarden. Indien dit kan worden aangetoond, kan een omgevingsvergunning worden afgegeven.

Waterstaat - Waterkering

De gronden met de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering zijn gelegen langs de Rensel. Een op de kaart aangeduide zone is, naast de andere basisbestemmingen tevens

bestemd voor het waterbeheer en de waterkering. Op deze gronden zijn alleen bouwwerken ten behoeve van het waterbeheer en de waterkering toegestaan, tenzij het bestaande gebouwen betreffen. Middels een afwijkingsbevoegdheid kan een omgevingsvergunning worden ontleend voor de bouw van bouwwerken die niet ten dienste staan van het waterbeheer en waterkering onder de voorwaarde dat de waterbelangen niet onevenredig worden geschaad en nadat hierover advies is ingewonnen bij het waterschap/de beheerder van de waterkering.

Algemene regels

In artikel 8 t/m 10 zijn de anti-dubbeltelregel, de algemene gebruiksregels, algemene aanduidinsregels en de algemene afwijkingsregels opgenomen. Hieronder vallen de regels voor de geluidzone - weg, geluidzone - industrie en de vrijwaringszone - vaarweg.

Overgangs- en slotregels

Artikel 11 bevat de regels met betrekking tot het overgangsrecht en artikel 12 bevat de slotregel.

6 UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat volgens artikel 3.1.6 lid 1 sub f van het Besluit ruimtelijke ordening, de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheidaspecten van een bestemmingsplan. In dat verband wordt in de onderstaande tekst ingegaan op de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

Daarnaast dient een bestemmingsplan volgens de Wet ruimtelijke ordening inzicht te geven in de wijze van financiering door middel van een exploitatieplan of een overeenkomst. Dit heeft een sterke samenhang met de economische uitvoerbaarheid is wordt daarom ook in dit hoofdstuk behandeld.

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Inzicht in de economische uitvoerbaarheid is vanuit het bestemmingsplan in het bijzonder van belang waar het gaat om nieuwe activiteiten.

Het bestemmingsplan heeft betrekking op percelen die in eigendom zijn van Beja Beheer BV en Condor Hoogeveen BV, waarbij de ontwikkelingen aan bouwbedrijf Slomp uit Hoogeveen worden overgelaten. De kosten worden door deze partij gedragen. Eventuele planschade zal worden verhaald op de ontwikkelaar. Dit is middels een planschadeovereenkomst gegarandeerd. De gemeente heeft naast de leges geen overige kosten. De leges worden doorberekend aan de ontwikkelaar. Het is derhalve niet noodzakelijk een exploitatieplan of exploitatieovereenkomst op te stellen.

De kosten van de aanleg en de exploitatie van de historische haven zijn en worden opgenomen in de gemeentelijke begroting.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Over het onderhavige bestemmingsplan wordt de gelegenheid tot inspraak geboden. Hiervoor zal het plan 6 weken ter inzage worden gelegd. Daarnaast zullen in het kader van het verplichte overleg ex art. 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening onder andere de betrokken diensten van rijk en provincie en het waterschap worden gehoord.

Voorontwerp-bestemmingsplan

Met ingang van vrijdag 14 oktober 2016 heeft het voorontwerp-bestemmingsplan gedurende 6 weken in het kader van de inspraak ter visie gelegen. Tijdens deze termijn zijn 3 reacties in het kader van het vooroverleg ontvangen:

- Provincie Groningen
- Veiligheidsregio Groningen
- Waterschap Hunze en Aa's

Tevens zijn twee inspraakreacties ontvangen van de ontwikkelaar en een bewoner binnen het plangebied.

De vooroverleg- en inspraakreacties zijn samengevat en beantwoord in de Nota Inspraak en overleg, reactie en wijzigingen (bijlage 6) en hebben geleid tot een aantal wijzigingen in het bestemmingsplan.

Ontwerp-bestemmingsplan

Met ingang van vrijdag 7 juli tot en met 17 augustus 2017 heeft het ontwerp-bestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon een ieder een zienswijze indienden, schriftelijk dan wel mondeling. Tijdens de periode van zes weken zijn 5 zienswijzen ontvangen welke hebben geleid tot een aantal wijzigingen in het vast te stellen bestemmingsplan. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in de Reactienota zienswijzen, commentaar en wijzingen(bijlage 9).

Actualisatie reactie op voorontwerp bestemmingsplan

In december 2017 heeft de Provincie middels een mail(onderdeel van bijlage 9) de reactie op het voorontwerp wat betreft permanente bewoning van de historische woonschepen geactualiseerd. Het standpunt dat permanente bewoning van historische woonschepen niet is toegestaan komt, na overleg met de inspecteur scheepvaart, te vervallen.

Planstatus:	vastgesteld
Datum:	6 december 2017
Plan identificatie:	NL.IMRO.1895.02BP3004-0401
Auteur:	**HKB** Stedenbouwkundigen

1 Inleidende regels 3
Artikel 1 Begrippen 4
Artikel 2 Wijze van meten 9
2 Bestemmingsregels 10
Artikel 3 Water 11
Artikel 4 Woongebied 12
Artikel 5 Waarde - Archeologie 3 15
Artikel 6 Waterstaat - Waterkering 17
3 Algemene regels 18
Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 19
Artikel 8 Algemene aanduidingsregels 20
Artikel 9 Algemene afwijkingsregels 21
4 Overgangs- en slotregels 22
Artikel 10 Overgangsrecht 23
Artikel 11 Slotregel 24

1 INLEIDENDE REGELS

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 het plan
het bestemmingsplan "Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)" van de Gemeente Oldambt;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.02BP3004-0401 met de bijbehorende regels en bijlagen;

1.3 aan huis verbonden bedrijf
het beroepsmatig verlenen van diensten of het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid door middel van handwerk, waarvan de omvang in een woning met bijbehorende gebouwen past en de woonfunctie in ruimtelijke en visuele zin in overwegende mate behouden blijft;

1.4 aan huis verbonden beroep
een (para) medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, ontwerptechnisch, adviesgevend of daarmee gelijk te stellen dienstverlenend beroep, alsmede het beroep van schoonheidsspecialist en pedicure, dat in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft, die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.5 aanbouw
een gebouw dat als afzonderlijke ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw waarmee het in directe verbinding staat, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.6 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.7 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.8 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.9 bebouwingspercentage
een in het plan aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van een terrein aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd;

1.10 bestaand
het op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van dit plan bestaande dan wel vergunde situatie;

1.11 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak;

1.12 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.13 bijgebouw
een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw, niet zijnde een aanbouw;

1.14 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.15 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

1.16 bouwlaag
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.17 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.18 bouwperceelgrens
een grens van een bouwperceel;

1.19 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.20 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct, hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, o.a. overkappingen;

1.21 dak
iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.22 erf
al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden;

1.23 erker
kleine toevoeging van ten hoogste één bouwlaag aan de gevel van een gebouw, meestal uitgevoerd in metselwerk, hout en/of glas;

1.24 evenementen
Elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

a. bioscoopvoorstellingen;
b. weekmarkten;

c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
d. het in een horeca-inrichting gelegenheid geven tot dansen;
e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
f. spelbeoefeningen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren;
g. gebruik overeenkomstig de bestemming; met inbegrip van:
h. een herdenkingsplechtigheid;
i. een braderie;
j. een optocht, anders dan een betoging als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
k. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg of in het water;
l. een straatfeest of buurtbarbecue.

1.25 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.26 historisch schip
een schip dat als Varend Monument staat geregistreerd in het register van de

Federatie Varend Erfgoed Nederland

1.27 hoofdgebouw
een gebouw dat, gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt;

1.28 horeca, categorie 1
een horecabedrijf, waar in hoofdzaak maaltijden worden verstrekt en waar doorgaans geen overlast voor het leefklimaat veroorzaakt wordt, zoals restaurants, hotels en pensions en een horecabedrijf dat vooral is gericht op het overdag en ‘s avonds verstrekken van in hoofdzaak alcoholvrije dranken en eenvoudige etenswaren, zoals ijssalons, croissanterieën, lunchrooms, snackbars, cafetaria’s en naar de aard en openingstijden daarmee gelijk te stellen horecabedrijven;

1.29 horeca, categorie 2
een horecabedrijf, waar meestal in hoofdzaak alcoholische dranken worden verstrekt en/of waarvan de exploitatie doorgaans overlast voor het leefklimaat kan veroorzaken en een grote druk op de openbare orde met zich meebrengt, zoals cafés en bars;

1.30 kap
een dakafdekking onder een hoek van meer dan 5° met het horizontale vlak;

1.31 nutsvoorzieningen
een voorziening ten behoeve van de telecommunicatie en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zendmasten;

1.32 overkapping
elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder wanden;

1.33 peil

a. voor een bouwwerk waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het ter plaatse geldende peil;
d. het peil zoals door of namens het bevoegd gezag is bepaald;

1.34 platte dakafdekking
een horizontale dakafdekking of een dakafdekking onder een hoek van maximaal 5° met het horizontale vlak;

1.35 privacyscherm
een bouwwerk in de vorm van een scherm om een terras mee af te scheiden;

1.36 ruimtelijk relevant evenement
een evenement in de open lucht of in tijdelijke onderkomens met een tijdelijk, plaatsgebonden en van het reguliere gebruik afwijkend karakter, met dien verstande dat niet als ruimtelijk relevant evenement worden aangemerkt:

a. het gebruik van de openbare ruimte voor:
    1. herdenkingsplechtigheden;
    2. braderieën;
    3. optochten;
    4. feesten, muziekvoorstellingen of wedstrijden;
    5. straatfeesten en buurtbarbecues;
b. nieuwjaarsactiviteiten;
c. paasactiviteiten;
d. Koningsdagactiviteiten;
e. bevrijdingsdagactiviteiten;
f. wandel-, fiets-, skeeler-, schaats-, boot- en paardrijtochten;
g. oldtimertochten;
h. jaarmarkten;
i. Sinterklaasactiviteiten;
j. kerstactiviteiten; k. oudjaarsactiviteiten;
k. evenementen zonder versterkte muziek en zonder wedstrijden met gemotoriseerde voertuigen;
l. het gebruik van sport-, recreatie- en maatschappelijke terreinen voor sport-, spel- en verenigingsactiviteiten;
m. het vieren van openingen en jubilea en het houden van open dagen;
n. foodfestivals, buitentheatervoorstellingen, mode-, kunst- en liefdadigheidsevenementen;

1.37 uitbouw
een gebouw dat als vergroting van een bestaande ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.38 verbeelding
de digitale en/of analoge weergave met bijbehorende verklaring waarop de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden zijn aangewezen;

1.39 voorgevel
de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw of, indien een perceel met meerdere zijden aan een weg grenst, de door of namens het bevoegd gezag aangewezen gevel(s);

1.40 woning
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.41 woonschip
een varend schip met een als zodanig herkenbaar uiterlijk dat geschikt is voor permanente bewoning;

1.42 zijdelingse perceelgrens
grens van een bouwperceel die is gelegen langs het zijerf;

1.43 zijerf
gedeelte van het erf dat aan de zijkant van het gebouw is gelegen.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de dakhelling
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;
voor zover in de regels een dakhelling is voorgeschreven, is deze niet van toepassing op de horizontale gedeelten van afgeknotte daken, de bovenste dakvlakken van mansarde kappen en op dakvlakken welke niet evenwijdig aan de noklijn zijn gelegen;

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.5 de inhoud van een bouwwerk
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen binnen bouwvlakken of bestemmingsvlakken worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de bouw- c.q. bestemmingsgrens, dan wel de rooilijn met niet meer dan 1 meter wordt overschreden.

2 BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3 Water

3.1 Bestemmingsomschrijving
De voor "Water" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een waterloop met een functie ten behoeve van waterberging en waterhuishouding;
b. ter plaatse van de aanduiding ‘ligplaats’ ligplaatsen ten behoeve van historische woonschepen;
c. ter plaatse van de aanduidingen 'ligplaats' en 'horeca tot en met categorie 2' een ligplaats ten behoeve van een historisch schip met horeca;
d. ter plaatse van de aanduiding ‘brug’ een fietsbrug;
e. ter plaatse van de aanduiding 'steiger' een steiger;
f. oevers met groenvoorzieningen;
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen
Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden opgericht met uit zondering van historische woonschepen ter plaatse van de aanduiding ‘ligplaats’.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat:

a. de hoogte niet meer mag bedragen dan 3 meter ten opzichte van het waterpeil;
b. in afwijking van het bepaalde onder a:
    1. mag ter plaatse van de aanduiding ‘brug’ een fietsbrug worden opgericht tot een maximale hoogte van 6 meter ten opzichte van het waterpeil;
    2. mogen ter plaatse van de aanduiding 'ligplaats' historische woonschepen worden aangelegd, met dien verstande dat:
        - het totaal aantal historische woonschepen niet meer bedraagt dan 12;
        - de schepen mogen niet meer dan 1 laag bovendeks hebben waarbij de hoogte niet meer mag bedragen dan 6 meter boven waterpeil met uitzondering van ondergeschikte delen, zoals masten en een stuurhut;
        - de onderlinge afstand tussen de historische woonschepen minimaal 2 meter bedraagt;

3.3 Afwijken van de bouwregels
Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd om bij een omgevingsvergunning af te wijken ten aanzien van het bouwen van steigers, mits overleg is gevoerd met de provincie en het waterschap.

3.4 Specifieke gebruiksregels
Burgemeester en wethouders kunnen voor de ligplaats met aanduiding 'horeca tot en met categorie 2' ontheffing verlenen van het bepaalde in de begripsbepaling van een historisch schip in artikel 1.24a, mits het schip voor wat betreft het uiterlijk als passend binnen context van de historische haven wordt beschouwd.

Artikel 4 Woongebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Woongebied" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen met als primaire functie wonen, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan huis verbonden beroep;
b. ter plaatse van de aanduiding 'horeca tot en met categorie 2' een horecabedrijf tot en met categorie 2, uitsluitend op de begane grondvloer;
c. ter plaatse van de aanduiding 'garage', garages;
d. gebouwen ten behoeve van verkeers- en verblijfsdoeleinden;
e. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - ondergronds bouwen' mag maximaal 1 bouwlaag ondergronds gebouwd worden ten behoeve van parkeren, bergingen en toegangsvoorzieningen;
f. (gebouwen ten behoeve van) nutsvoorzieningen;
g. tuinen, erven en terreinen;
h. woonstraten en paden;
i. parkeervoorzieningen;
j. groenvoorzieningen en waterlopen;
k. speelvoorzieningen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
m. verblijfsdoeleinden op openbare ruimte voor het gedeelte met de aanduiding 'horeca tot en met categorie 2';

Het bestaande systeem van ontsluiting door middel van wegen en paden, behoudens verbetering met het oog op een betere verkeersdoorstroming, de verkeersveiligheid en/of vermindering van geluidsoverlast, blijft gehandhaafd met uitzondering van de toepassing van eventuele afwijkings- of wijzigingsbevoegdheden.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen ten behoeve van wonen en horeca

Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van het wonen en horeca gelden de volgende regels:

a. het realiseren van nieuw te bouwen woningen is niet toegestaan, met uitzondering van de vervanging van bestaande woningen, mits het aantal woningen niet toeneemt per bouwvlak;
b. in afwijking van het bepaalde onder a mag in een (deel van een) bouwvlak dat op de kaart wordt aangeduid met “maximum aantal wooneenheden” ten hoogste het op de kaart aangegeven aantal nieuwe woningen/wooneenheden worden gebouwd;
c. ter plaatse van de aanduiding ‘Horeca tot en met categorie 2’ mag gebouwd worden ten behoeve van horeca;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - ondergronds bouwen' mag maximaal 1 bouwlaag ondergronds gebouwd worden ten behoeve van parkeren, bergingen en toegangsvoorzieningen;
e. ter plaatse van de aanduiding ‘garage’ mogen garages worden gebouwd;
f. de gebouwen worden gebouwd binnen het bouwvlak;
g. de goot- en bouwhoogte bedraagt niet meer dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte (m)' is aangeduid, dan wel de bestaande goot- en bouwhoogte indien deze meer bedragen.

4.2.2 Gebouwen ten behoeve van verkeers- en verblijfsdoeleinden en nutsvoorzieningen

Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van verkeers- en verblijfsdoeleinden en nutsvoorzieningen gelden de volgende regels:

a. de inhoud bedraagt per gebouw niet meer dan 50 m^3;
b. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 3 meter.

4.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. behoudens erf- en terreinafscheidingen, slagboom, speeltoestellen en/of tuinmeubilair dienen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak te worden opgericht;
b. de hoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer dan 3,5 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van erf- en terreinafscheidingen vóór de voorgevel c.q. het verlengde daarvan niet meer dan 1 meter mag bedragen;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt niet meer dan 6 meter;
d. op woongebouwen mag een antenne/vlaggemast worden geplaatst met een maximale hoogte gerekend boven het hoogste toegestane punt van het dakvlak, van maximaal 3 meter

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden, het bebouwingsbeeld en/of de verkeersveiligheid, nadere regels stellen aan:

a. de plaats van gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen en verkeers- en verblijfsdoeleinden;
b. de plaats van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met een grotere horizontale oppervlakte dan 6 m^2 en/of een grotere bouwhoogte dan 1,5 meter.

4.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan middels een omgevingsverguning afwijken van het bepaalde in artikel 4 lid 2.1 sub a voor het veranderen van het aantal woningen, mits het totale aantal woningen in het plangebied niet meer bedraagt dan 18.

4.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in elk geval gerekend:

a. het gebruik van bijgebouwen voor zelfstandige bewoning;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor een seksinrichting.

4.6 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in artikel 4 lid 1 ten behoeve van het gebruik voor nieuwe kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten tot maximaal 40% van de gebruiksoppervlakte van de gerealiseerde gebouwen op het bijbehorende bouwperceel met een maximum van 50m^2, mits:

a. het bedrijvigheid betreft die valt onder categorie 1 van de in de bijlage 1 opgenomen Lijst van Bedrijfsactiviteiten;

b. de bedrijfsmatige activiteiten uitsluitend op de begane grondvloer plaatsvinden en de woonfunctie zichtbaar dient te blijven;
c. er geen zodanig verkeersaantrekkende werking plaatsvindt dat extra parkeervoorzieningen in de openbare ruimte noodzakelijk zijn en er, uitzonderingen in de beroepsuitoefening daargelaten, geparkeerd kan worden op eigen erf;
d. er geen vergunningsplichtige activiteiten op grond van de Wet milieubeheer plaatsvinden;
e. de bedrijfsuitoefening of activiteiten ten behoeve daarvan (aan- en toelevering) geen zodanige (geluid)hinder voor de woonomgeving opleveren dat het woongenot op naburige erven met een zekere regelmaat in belangrijke mate wordt verstoord;
f. geen detailhandel plaatsvindt;
g. het karakter van de woonomgeving behouden blijft, in die zin dat reclame-uitingen beperkt blijven tot aan de gevel gemonteerde naamborden met een oppervlakte van ten hoogste 0,5 m^2 en gevelveranderingen ten behoeve van bedrijfsuitoefening niet plaatsvinden.

Artikel 5 Waarde – Archeologie 3

5.1 Bestemmingsomschrijving

De op de verbeelding voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, naast het bepaalde in de andere voor die gronden aangewezen hoofdbestemmingen, bestemd voor het behoud van archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

a. Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 200 m² moet, alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk, wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:
    1. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld;
    2. en in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.
b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
c. Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in sublid b, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren, zulks ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen:

a. het ontgronden, afgraven, egaliseren van gronden over een oppervlakte groter dan 200 m²;
b. het graven van sleuven breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm ten behoeve van het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatieleidingen, drainage en funderingen en daarmee verband houdende constructies, installaties en/of apparatuur.

5.3.2 Voorwaarden voor vergunningverlening

Een vergunning als bedoeld in artikel 5 lid 3.1 wordt slechts verleend indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, of;
b. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en/of werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht wordt genomen:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen, of;
    3. een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden voorwaarden te verbinden wordt een professioneel archeoloog om advies gevraagd.

5.3.3 Toegestane werkzaamheden

Het verbod als bedoeld in artikel 5 lid 3.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden die:

a. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
b. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
c. aanvaardbaar zijn op basis van een eerder onderzoek waaruit is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn.

5.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen door:

a. de dubbelbestemming gebieden van archeologische waarde (Waarde - Archeologie 3) te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. aan gronden alsnog de dubbelbestemming gebieden van archeologische waarde (Waarde - Archeologie 3) toe te kennen, indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat de begrenzing van de gronden met deze dubbelbestemming, gelet op ter plaatse aanwezige archeologische waarden, aanpassing behoeft.

Artikel 6 Waterstaat – Waterkering

6.1 Bestemmingsomschrijving
De voor “Waterstaat – Waterkering” aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het waterbeheer en de waterkering.

6.2 Bouwregels
Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, met uitzondering van:

a. bouwwerken ten behoeve van het waterbeheer en de waterkering;
b. steigers, ter plaatse van de aanduiding ‘steiger’;
c. bouwwerken die bestaan ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan;
d. historische woonschepen.

6.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 6 lid 2 voor de bouw van bouwwerken die niet ten dienste staan van het waterbeheer en de waterkering;
b. Alvorens af te wijken als bedoeld in artikel 6 lid 3 sub a wint het college van burgemeester en wethouders advies in bij het waterschap inzake omtrent de vraag of voldoende wordt rekening gehouden met het waterbelang ter plaatse (watertoets);
c. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend indien de waterbelangen niet onevenredig geschaad worden.

3 ALGEMENE REGELS

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene aanduidingsregels

8.1 Geluidzone – weg

a. De ter plaatse van de gebiedsaanduiding “Geluidszone – weg” aangewezen gronden zijn bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting vanwege weglawaai op geluidsgevoelige gebouwen.
b. Voor het bouwen van gebouwen geldt dat een op grond van de basisbestemming toelaatbaar geluidsgevoelig gebouw of een uitbreiding van een geluidsgevoelig gebouw niet mag worden gebouwd.
c. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder b en toestaan dat nieuwe geluidsgevoelige gebouwen of uitbreidingen van geluidsgevoelige gebouwen worden gebouwd, mits de geluidsbelasting vanwege het wegverkeer van de gevels van deze geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.
d. Het is verboden niet-geluidsgevoelige gebouwen te gebruiken als geluidsgevoelige gebouwen.
e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder d en toestaan dat niet-geluidsgevoelige gebouwen worden gebruikt als geluidsgevoelig gebouw, mits de geluidsbelasting vanwege het wegverkeer van de gevels van deze geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.

8.2 Geluidzone – industrie

a. De ter plaatse van de gebiedsaanduiding “Geluidszone – industrie” aangewezen gronden zijn bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting vanwege industrielawaai op geluidsgevoelige gebouwen.
b. Voor het bouwen van gebouwen geldt dat een op grond van de basisbestemming toelaatbaar geluidsgevoelig gebouw of een uitbreiding van een geluidsgevoelig gebouw niet mag worden gebouwd.
c. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder b en toestaan dat nieuwe geluidsgevoelige gebouwen of uitbreidingen van geluidsgevoelige gebouwen worden gebouwd, mits de geluidsbelasting vanwege de industrie van de gevels van deze geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.
d. Het is verboden niet-geluidsgevoelige gebouwen te gebruiken als geluidsgevoelige gebouwen.
e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder d en toestaan dat niet-geluidsgevoelige gebouwen worden gebruikt als geluidsgevoelig gebouw, mits de geluidsbelasting vanwege de industrie van de gevels van deze geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan afwijken van:

1. het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen worden overschreden indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
2. het bepaalde in het plan voor het bouwen van antennes, waarvan de bouwhoogte ten hoogste 25 meter mag bedragen, mits:
    a. de noodzaak wordt aangetoond;
    b. plaatsing op een bestaande mast of op een bestaand bouwwerk niet mogelijk is;
    c. de plaatsing aansluit bij bestaande verticale elementen en;
    d. de beeldkwaliteit van de omgeving niet wordt verstoord;
3. het bepaalde in het plan en toestaan dat openbare nutsgebouwen, wachthuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer, telefooncellen, kiosken, gebouwen ten behoeve van de bediening van kunstwerken, lichtmasten, toiletgebouwen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
    a. de inhoud per gebouw niet meer dan 100 m^3 bedraagt;
    b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten hoogste 16 meter bedraagt, met dien verstande dat voor reclamemasten geldt dat de bouwhoogte ten hoogste 6 meter mag bedragen.

De hierboven bedoelde mogelijkheden voor afwijken mogen niet leiden tot een onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden, het bebouwingsbeeld of de verkeersveiligheid.

4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 10 Overgangsrecht

10.1 Overgangsrecht ten aanzien van bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het bestemmingsplan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
    1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
    2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld onder a met maximaal 10%.
c. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

10.2 Overgangsrecht ten aanzien van het gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
c. Indien het gebruik, bedoeld onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 11 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

"Regels van het bestemmingsplan "Winschoten – Renselkade e.o. (woningbouw en historische haven)" van de Gemeente Oldambt

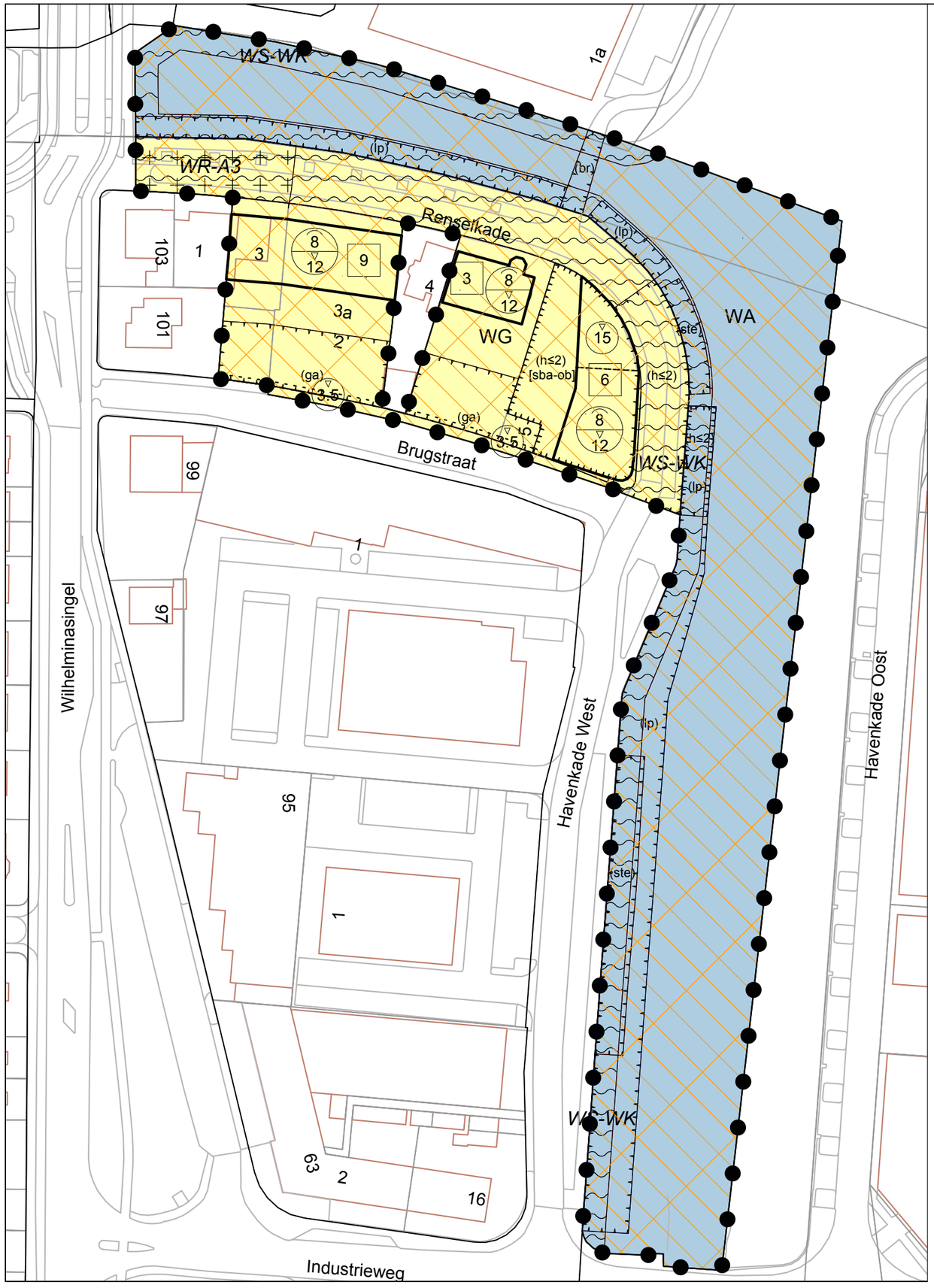

LEGENDA

Plangebied

Enkelbestemmingen

- WA — Water
- WG — Woongebied

Dubbelbestemmingen

- WR-A3 — Waarde - Archeologie 3
- WS-WK — Waterstaat - Waterkering

Gebiedsaanduidingen

- geluidzone - industrie
- geluidzone - weg

Functieaanduidingen

- (br) — brug
- (ga) — garage
- (h≤2) — horeca tot en met categorie 2
- (lp) — ligplaats
- (ste) — steiger

Bouwvlakken

- bouwvlak

Functieaanduidingen

- [sba-ob] — specifieke bouwaanduiding - ondergronds bouwen

Maatvoeringen

- 4 — maximum aantal wooneenheden
- 3.5 — maximum bouwhoogte (m)
- 8 / 12 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

ondergrond

ORDITO

Verbeelding

Bestemmingsplan "Winschoten - Renselkade eo"

Gemeente:	Oldambt	voorontwerp:	31-08-2016	datum:	01-12-2017
IMRO-code:	NL.IMRO.1895.02BP3004-0401	ontwerp:	05-07-2017	getekend:	BM
		vastgesteld:	..-..-....	schaal:	1:1000
Tekening nr:	1-A	onherroepelijk:	..-..-....	formaat:	A4

LIJST VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN

Bij de onderstaande indeling van bedrijfsactiviteiten in categorieën is gebruik gemaakt van de informatie en bewerkingsmethode uit de VNG-brochure “Bedrijven en milieuzonering” (2009). Bij de indeling van categorieën zijn per bedrijfstype voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar de afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaarde normen te houden. Het begrip “grootste afstand” staat hierbij voor de grootste van de vier genoemde afstanden. Deze afstand is dus maatgevend. De gebruikte categorieën met de daarbij behorende afstandsindicaties staan voor de volgende bedrijfsactiviteiten:

categorie 1:
Activiteiten, welke door hun aard toelaatbaar zijn tussen of onmiddellijk naast woningen;
Grootste afstand 0 en 10 meter

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									CATEGORIE
-	-	nummer		GEUR	STOF	GELUID		GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND			
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING										
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	A	Overige zakelijke dienstverlening: kantoren	0	0	10		0		10	D		1
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING										
9302	9602		Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	0	0	10		0		10			1
9305	9609	B	Persoonlijke dienstverlening n.e.g.	0	0	10	C	0		10	D		1

Advies geluid

Extern Advies

Bevoegd gezag	: Oldambt	**Datum**	: 24-10-2014
Kenmerk VTH/DMS	:	**ODG-zaaknummer**	: 22179
Aan	: Hemmo Philbert		
Van	: Oebele Kunnen	**Collegiale toetser**	: Erik Halsema
Onderwerp / Locatie	: Historische Haven, Winschoten		

Inleiding

De gemeente Oldambt is voornemens een historische haven te realiseren aan de Renselkade te Winschoten. In deze historische haven worden ligplaatsen voor historische schepen gerealiseerd.

Per 1 juli 2012 worden ligplaatsen binnen een geluidszone als geluidsgevoelige terreinen aangemerkt, zie info hieronder. De beoogde ligplaatsen aan de Renselkade zijn gesitueerd binnen de zone van het voor geluid gezoneerde industrieterrein Winschoten Oost te Winschoten. Omdat hier sprake is een nieuwe situatie en er dus geen overgangsrecht van toepassing is moet het terrein worden beschermd. Hierbij geldt conform artikel 2.1 Besluit geluidhinder een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) en conform artikel 2.2 onder c Besluit geluidhinder een maximale ontheffingswaarde van 55 dB(A) voor industrielawaai. Het betreft hier de etmaalwaarden.

Daarnaast liggen de beoogde ligplaatsen ook binnen de geluidszone van de Wilhelminasingel/Beersterweg. Dit is een doorgaande weg met een snelheidsregime van 50 km/u. Met twee rijstroken in een stedelijk gebied heeft deze weg een geluidszone van 200 meter. Alle beoogde ligplaatsen liggen binnen deze zone. Voor nieuwe gevoelige bestemmingen binnen de zone van een weg met twee rijstroken in stedelijk gebied geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB (L_{DEN}) en een maximale ontheffingswaarde van 63 dB (L_{den}). Deze waarden zijn inclusief de correctie van -5 dB conform artikel 110 g Wet geluidhinder.

De gemeente Oldambt heeft aan de Omgevingsdienst Groningen (ODG) opdracht gegeven tot het in beeld brengen van de akoestische situatie voor deze ligplaatsen. De geluidsbelasting ten gevolge van industrielawaai is in beeld gebracht voor een eventuele hogere waarde industrielawaai. Hetzelfde is gedaan voor wegverkeerslawaai. Daarnaast zijn ook de gecumuleerde waarden van wegverkeerslawaai + industrielawaai bepaald. Met de cumulatie van verschillende bronnen wordt de aanvaardbaarheid voor het verlenen van een hogere grenswaarde bepaald. Is het gecumuleerde geluidsniveau te hoog dan kan worden bepaald welke geluidsbron bepalend is en of eventueel de geluidsbelasting als gevolg van deze bron kan worden verlaagd tot een aanvaardbaar geluidsniveau. In de berekening van de cumulatie worden alleen bronnen opgeteld die de voorkeursgrenswaarde overschrijden. Is het gecumuleerde geluidsniveau aanvaardbaar dan kan per bron (wegverkeer, industrielawaai) een hogere grenswaarde worden verleend.

Industrielawaai

De ODG voert namens de gemeente Oldambt het zonebeheer uit voor het industrieterrein en heeft in deze separate opdracht de geluidsbelasting op de randen van de ligplaatsen bepaald. In figuur I is de situering van de woonschepen en de beoordelingspunten weergegeven. Op deze punten is op een hoogte van 2,5 meter de geluidsbelasting ten gevolge van het gehele industrieterrein berekend. De berekende waarden zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1: De langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus (LAr,LT) op de beoordelingspunten in dB(A)

Beoordelingspunt	**$L_{Ar,LT}$**
HH001	**53,3**
HH002	**52,2**
HH003	49,3
HH004	**50,3**
HH005	**52,7**
HH006	48,6
HH007	**52,5**
HH008	49,4
HH009	**50,8**
HH010	49
HH011	49,2
HH012	**53,7**
HH013	**52,8**

Uit tabel 1 blijkt dat voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) op diverse beoordelingspunten wordt overschreden. De belangrijkste oorzaken van deze overschrijding zijn te vinden in de benodigde/vergunde geluidsruimte van PQ, Zaadhof, Mc Donalds en de Winschoter Verfhandel. De maximale ontheffingswaarde wordt niet overschreden.

Wegverkeerslawaai

Het akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai is uitgevoerd met de Standaardrekenmethode II uit het Reken- en Meetvoorschrift Geluidhinder (RMG 2006). Het geluidsmodel is opgesteld met behulp van het programma Geomilieu (versie 2.40). Met dit programma is de geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer op het traject Wilhelminasingel/Beertsterweg op de gevels van de woningen berekend. In artikel 110g van de Wet geluidhinder is beschreven dat er op de berekende resultaten een correctie mag worden toegepast. Op wegen waar de maximaal toegestane snelheid hoger is dan 70 km/h betreft deze correctie -2 dB, daar waar de maximaal toegestane snelheid lager is dan 70 km/h betreft deze -5 dB. Op het genoemde traject geldt een snelheidsregime van 50 dB, de -5 dB correctie is verwerkt in de gepresenteerde resultaten.

De gehanteerde verkeersgegevens zijn aangeleverd door de gemeente Oldambt. Uit de aangeleverde gegevens is het weekdaggemiddelde berekend van 12.036 motorvoertuigen per dag in 2006. In dit onderzoek is rekening gehouden met de verkeersaantallen in de toekomstige situatie (10 jaar na realisatie plan). In overleg met de gemeente Oldambt is een klein groeipercentage per jaar verondersteld van 0,5 % per jaar. 10 jaar na realisatie (2025) wordt op deze wijze een etmaalintensiteit berekend van 13.232 mvt/dag. De onderstaande verkeersverdeling, tevens door de gemeente Oldambt aangeleverd, is gehanteerd voor het onderzoek.

Tabel 2: De gehanteerde verkeersverdeling

Categorie	Verkeersverdeling		
	Dag	Avond	Nacht
licht	92%	14%	3%
middelzwaar vrachtverkeer	7%	4%	11%
zwaar vrachtverkeer	1%	1%	1%

In het onderzoek is uitgegaan van een standaard wegdekverharding, DAB 0/16 referentiewegdek. In tabel 3 zijn de geluidsbelastingen ten gevolge van het wegverkeer weergegeven.

Tabel 3: Geluidsbelasting in dB bij de beoordelingspunten, inclusief -5 dB correctie conform artikel 110g Wgh.

Beoordelingspunt	L_{den}
HH001	32,4
HH002	32,9
HH003	36,5
HH004	33,6
HH005	26,2
HH006	40,7
HH007	23,9
HH008	39,1
HH009	43
HH010	45,3
HH011	45,4
HH012	**49,4**
HH013	**53,7**

Uit tabel blijkt dat voorkeursgrenswaarde van 48 dB op twee beoordelingspunten wordt overschreden. De maximale ontheffingswaarde van 63 dB wordt niet overschreden.

Cumulatie

De manier waarop cumulatie van industrielawaai en wegverkeerslawaai dient te worden berekend is weergegeven in het Reken- en meetvoorschrift 2012. Bij het berekenen van de cumulatie wordt de geluidsbelasting vanwege de industrie uitgedrukt in de geluidsbelasting die dezelfde hinderbeleving veroorzaakt als wegverkeerslawaai. Het verschil in hinderbeleving tussen wegverkeerslawaai en industrielawaai is vastgesteld op 1 dB. Een geluidsbelasting L_{den} van 50 dB industrielawaai wordt als wegverkeerslawaai als 51 dB ervaren. Industrielawaai is dus (in het algemeen) 1 dB hinderlijker. Op deze manier zijn de geluidsbelastingen eerst 'gelijkgesteld', waarna de cumulatieve geluidsbelastingen zijn berekend.
In de literatuur zijn gegevens voorhanden omtrent de indicatie van de geluidskwaliteit bij de cumulatieve geluidstingenen (zie o.a. RIVM: Rapport 680300005/2008, Milieuaandachtsgebieden in Nederland). Deze zijn weergegeven in tabel 4.

Tabel 4: Indicatie van geluidkwaliteit bij cumulatie

L_{CUM}, cumulatief in dB	Geluidkwaliteit
>45	Zeer goed
45-50	Goed
50-55	Redelijk
55-60	Matig
60-65	Slecht
>65	Zeer slecht

In tabel 5 is de cumulatieve geluidsbelasting weergegeven voor de relevante beoordelingspunten.

Tabel 5: Cumulatieve geluidsbelastingen

Beoordelingspunt	L^*_{IL}	L^*_{VL}	L_{CUM} (dB)	Indicatie
HH001	54,3	37,4	54,4	Redelijk
HH002	53,2	37,9	53,3	Redelijk
HH003	50,3	41,5	50,8	Redelijk
HH004	51,3	38,6	51,5	Redelijk
HH005	53,7	31,2	53,7	Redelijk
HH006	49,6	45,7	51,1	Redelijk
HH007	53,5	28,9	53,5	Redelijk
HH008	50,4	44,1	51,3	Redelijk
HH009	51,8	48	53,3	Redelijk
HH010	50	50,3	53,2	Redelijk
HH011	50,2	50,4	53,3	Redelijk
HH012	54,7	54,4	57,6	Matig
HH013	53,8	58,7	59,9	Matig

Uit tabel 5 blijkt dat op de meeste beoordelingspunten een geluidsniveau heerst wat getypeerd kan worden als "Redelijk". Op twee plekken is sprake van een "matig" geluidsniveau. De oorzaak hiervan is zowel industrielawaai als wegverkeerslawaai: relatief gezien hoge geluidsbelastingen ten gevolge van het industrieterrein en dicht bij de Wilhelminasingel gelegen dus ook relatief gezien hoge geluidsbelastingen ten gevolge van wegverkeerslawaai.

Conclusie /advies

Vanwege beide afzonderlijke bronnen (industrielawaai en wegverkeerslawaai) zijn overschrijdingen berekend van de voor die geluidsbron geldende voorkeursgrenswaarden. De maximale ontheffingswaarde wordt echter voor geen van de bronnen overschreden. De gemeente Oldambt zou kunnen overgaan tot het verlenen van hogere grenswaarden voor industrielawaai en wegverkeerslawaai. Het is aan de gemeente om de aanvaardbaarheid van de berekende overschrijdingen te beoordelen. Hierbij geeft de ODG de volgende overwegingen mee:

-Beschouwing cumulatie conform RMV 2012
Overheersend is het geluidsniveau ter plekke van de beoogde ligplaatsen in de historische haven als 'redelijk' te beschouwen. Alleen op de ligplaats die het dichtst bij de Wilhelminasingel is gelegen (in Figuur 1 de woonboot met beoordelingspunten HH011-HH013) zijn de geluidsbelastingen op twee zijden van de ligplaats als "matig" beschouwen. Gezien het feit dat de historische haven is geprojecteerd binnen de geluidszone van een voor geluid gezoneerd industrieterrein en (deels) dicht bij een doorgaande weg zijn er hogere geluidsbelastingen te verwachten dan de daarvoor geldende normen. Een kwalificatie 'redelijk' ten aanzien van het heersende geluidsniveau is dan ook zeer goed te rechtvaardigen. Voor de ligplaats waarvoor de kwalificatie 'matig' geldt wordt geadviseerd om deze in het bestemmingsplan zo ver mogelijk van de Wilhelminasingel af te projecteren om zodoende een zo laag mogelijke geluidsbelasting te laten heersen en hiermee een beter leefklimaat.

-toekomstige ontwikkelingen zonebeheer (industrieterrein moet niet 'op slot')
Als de berekende geluidsbelastingen worden vastgelegd met een ontheffing voor een hogere geluidsbelasting (hogere grenswaarde) is op het industrieterrein geen geluidsruimte meer beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen. Dit is ten nadele van de economische ontwikkelingen en tegenstrijdig met de doelstellingen zoals vastgelegd in het zonebesluit en bestemmingplan. Om die reden is verdient het aanbeveling de hogere waarden wat ruimer vast te stellen dan is berekend. Geadviseerd wordt om voor wegverkeerslawaai een hogere waarde vast te stellen van maximaal 54 dB, inclusief -5 dB correctie conform artikel 110g Wgh. Dit is wel de berekende waarde, maar hierin is al rekening gehouden met een groei van de verkeersintensiteit.

Voor industrielawaai wordt geadviseerd een hogere waarde vast te stellen van 55 dB(A).

-Omliggende bedrijven
Bij het berekenen van de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein is gebleken dat er een aantal omliggende bedrijven een te hoge geluidsruimte hebben. Deze worden hieronder kort besproken.

1 Zaadhof

Toen het bedrijf nog vergunningplichtig was had het bedrijf een geluidsruimte van 55 dB(A) op 50 meter van de inrichting. Dit is teveel geluidsruimte voor een bedrijf wat weinig lawaai maakt. Het bedrijf valt inmiddels al meer dan drie jaar onder het Activiteitenbesluit en heeft in tussentijd nooit maatwerkvoorschriften voor geluid aangevraagd of opgelegd gekregen. Hiermee valt het bedrijf nu officieel onder de standaardvoorschriften uit het Activiteitenbesluit, namelijk 50 dB(A) op 50 meter. Hiermee is in dit onderzoek gerekend. Het verdient aanbeveling voor de gemeente om Zaadhof hiervan op de hoogte te brengen.

2 MacDonalds

Deze fastfoodgigant valt onder de standaardvoorschriften van het Activiteitenbesluit namelijk 50 dB(A) op 50 meter. In dit onderzoek bleek echter dat de MacDonalds iets te ruim wat gemodelleerd en is in het zonemodel iets teruggezet naar de aan hun toegekende ruimte. Het bedrijf hoeft hier niet van op de hoogte gesteld te worden omdat hun beschikbare geluidsruimte niet is ingeperkt.

3 Winschoter verfhandel

Ook deze winkel aan de Renselkade had teveel geluidsruimte gemodelleerd gekregen. Deze is teruggezet naar 50 dB(A) op de gevel van de dichtstbijzijnde woning. Ook hier geldt dat het bedrijf niet hoeft te worden ingelicht omdat de beschikbare geluidsruimte niet is ingeperkt.

Figuur I

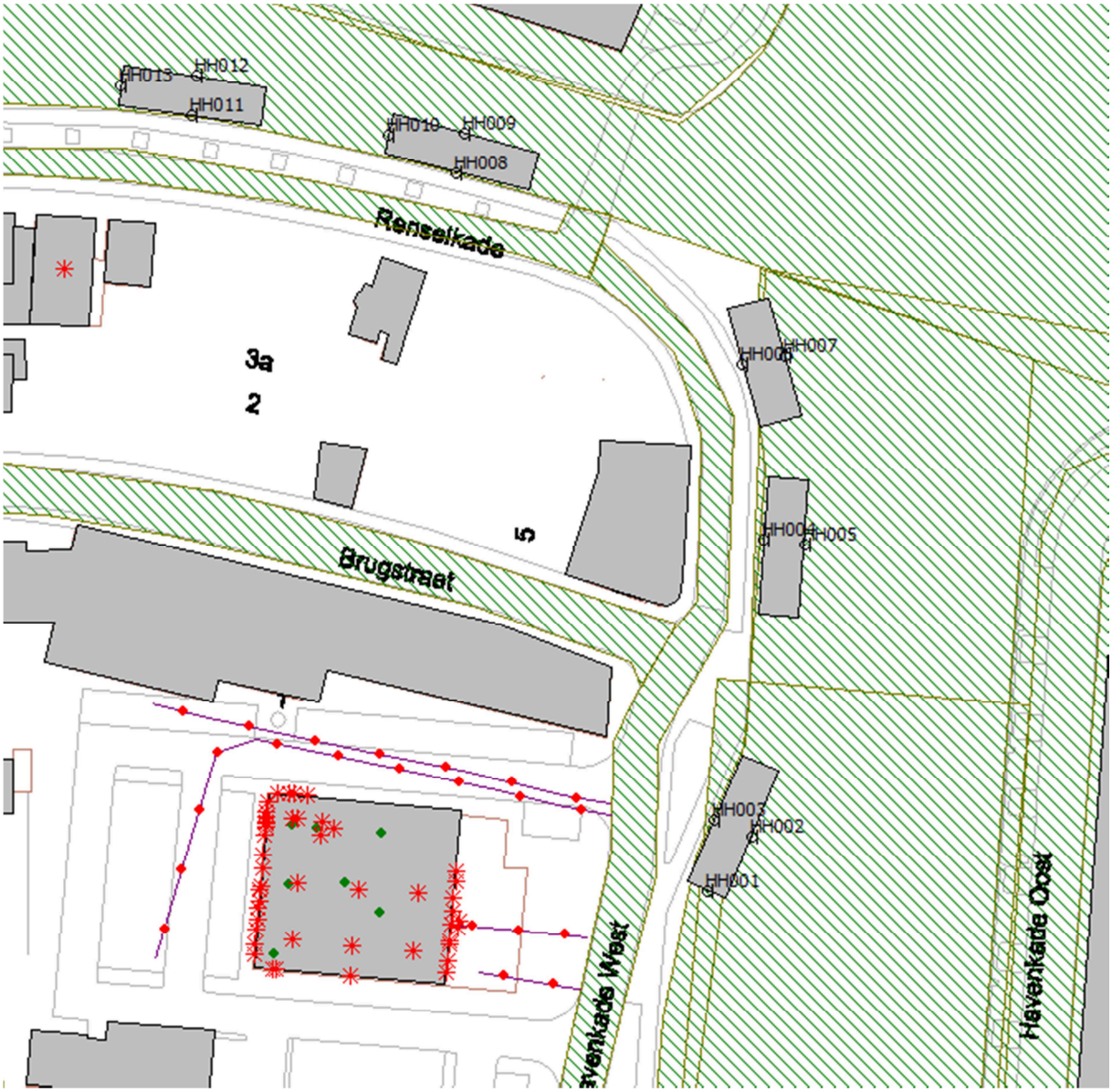
HH013
HH012
HH011
HH010
HH009
HH008
Renselkade
3a
2
HH006
HH007
HH004
HH005
Brugstraat
HH003
HH002
HH001
Havenkade Oost

Renselkade te Winschoten (gemeente Oldambt)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Libau, 30 maart 2015 – rapport 15-70

Administratieve gegevens

provincie:	Groningen
gemeente:	Oldambt
plaats:	Winschoten
toponiem:	Renselkade
bevoegd gezag:	gemeente Oldambt
opdrachtgever:	mevr. E. Flooren, gemeente Oldambt
centrumcoördinaat:	265921 - 574167
kaartbladen:	13 A
OM-nummer:	66016
beheer documentatie:	Libau, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeente Oldambt en E-depot
uitvoerder:	Libau
rapport:	15-70
auteur:	M. van Geffen MA
autorisatie:	drs. J. Molema
telefoon:	050-3126545
fax:	050-3123362
e-mail:	info@libau.nl

Renselkade te Winschoten (gemeente Oldambt)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Planvoornemen
In opdracht van de gemeente Oldambt, vertegenwoordigd door mevr. E. Flooren, is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Renselkade te Winschoten (zie figuur 1). De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen van de gemeente Oldambt om binnen het plangebied het bestemmingsplan te wijzigen.

Figuur 1: Plangebied Renselkade te Winschoten. Het plangebied is aangegeven met een rode lijn. In de inzet is een recente luchtfoto van het plangebied opgenomen.

Informatie
Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Winschoten, ten zuiden van de Rensel. De Rensel is een oude rivier die is gekanaliseerd en grotendeels is gedempt. Ten westen van het plangebied sloot de Rensel via de Venne aan op het Winschoterdiep.

De nederzetting Winschoten is in de middeleeuwen (11de eeuw) ontstaan op de plek waar de handelsweg tussen Groningen en Münster de watergang de Rensel kruiste. Winschoten ligt op de rand van een pleistocene opduiking, het zogenaamde “Schiereiland van Winschoten”. Gedurende de late middeleeuwen ontstond de Dollard, een zeeboezem die zich steeds verder uitbreidde en tijdens een stormvloed in 1509 haar grootste omvang bereikte. Het water reikte toen tot pal ten oosten en zuiden van Winschoten.

Het landschap van Winschoten en omgeving is een dekzandlandschap waarop in de loop der tijd een veenpakket ontstond. Dit veenpakket werd vervolgens door de Dollard overspoeld en afgedekt met klei. Het dekzandlandschap was in de prehistorie (met name in de steentijd) geschikt voor bewoning. In de loop van de bronstijd of mogelijk al eerder raakten de zandgronden grotendeels overgroeid met veen. Hierdoor werd de bewoning bemoeilijkt en uiteindelijk zelfs onmogelijk. In de loop van de middeleeuwen werd de veengrond in cultuur gebracht en raakte het gebied opnieuw bewoond. Door ontwatering en gebruik van het veen trad krimp en oxidatie op en daalde het maaiveld geleidelijk. Hierdoor kreeg men te kampen met wateroverlast vanuit het nog

niet ontgonnen veengebied. Door de maaivelddaling kon het water vanuit de Eems diep het land binnendringen en ontstond de Dollard. De kleigronden rondom Winschoten zijn afgezet tijdens de Dollardoverstromingen.

Het plangebied ligt aan de oostelijke rand van de pleistocene opduiking van Winschoten en grenst daar aan de kleiafzettingen van de Dollard. Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is de hoge ligging van Winschoten duidelijk te zien. Ook de pleistocene opduikingen van Westerlee en Heiligerlee in het westen en Beerta in het noordoosten zijn duidelijk zichtbaar (zie bijlage AHN2-kaart). Op de fysisch geografische kaart is het plangebied niet gekarteerd. Op basis van het gekarteerde omringende gebied kan worden afgeleid dat het plangebied waarschijnlijk op een vlakke getij-afzettingsvlakte en/of een zeeboezemvlakte (codes Mv2 en Mv4; zie bijlage Fysisch geografische kaart). Op de bodemkaart is het plangebied evenmin gekarteerd. Afgaande op de omgeving betreft de bodem van het plangebied uit kleibestaande kalkarme poldervaaggronden (codes Mn82C en Mn85C; zie bijlage Bodemkaart). Tevens is het, gezien de stedelijke aard van de nederzetting Winschoten, waarschijnlijk dat in en nabij het plangebied een ophogingspakket aanwezig is. Dit pakket bestaat doorgaans uit homogeen gekleurde humeuze grond, vermengd met afval zoals puin en scherven. Afhankelijk van de aard van de ondergrond ligt dit pakket op zandafzettingen, kleiafzettingen of veenafzettingen.

Het plangebied is niet geregistreerd als archeologisch terrein (AMK-terrein). Ook zijn er uit het plangebied geen archeologische waarnemingen bekend (geen waarnemingen geregistreerd in de archeologische database Archis). Direct ten westen van het plangebied ligt het AMK-terrein 15275 dat de oude kern van Winschoten en de voormalige vesting van Winschoten omvat. Overigens is de situering van de vesting Winschoten niet geheel juist in Archis geregistreerd en hebben de vestingwerken meer naar het oosten doorgelopen. In 2009 is tijdens een archeologisch onderzoek direct ten zuiden van het plangebied vermoedelijk de oostelijke vestinggracht aangetroffen (Archiswaarneming 423994). In 1999 werd iets westelijker eveneens deze gracht aangetoond (Archiswaarneming 40305). Op basis van de genoemde waarnemingen en recent onderzoek is in 2014 door Libau een nieuwe projectie van de vesting gepubliceerd (zie bijlage Kaart archeologie). Uit deze projectie blijkt dat het plangebied vlakbij het voormalige bastion Rabenhaupt is gelegen.

Op de beleidskaart archeologie van de gemeente Oldambt valt het plangebied net buiten de aanduiding ‘historische kern/bebouwing, zijlen en verschansingen’ (zie figuur 2). Op deze kaart is tevens te zien dat in het westelijk deel van het plangebied een hoge verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten is.

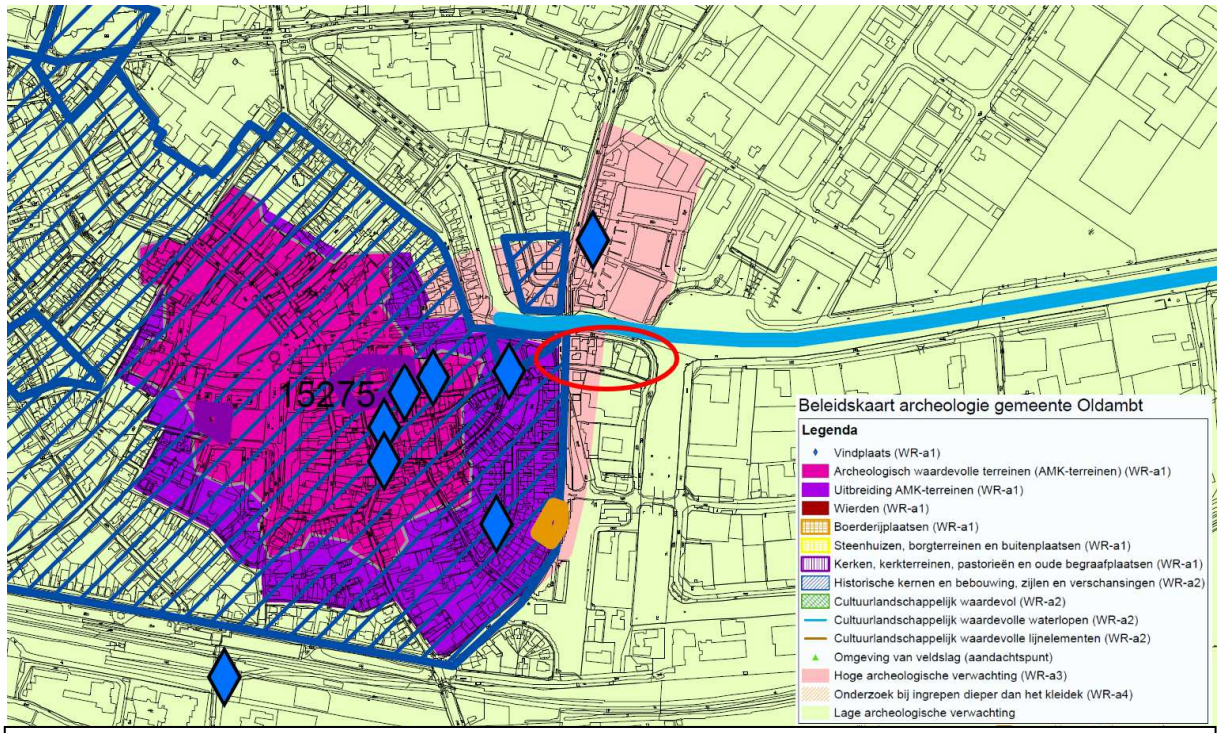

Figuur 2: Uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Oldambt (Libau, 2010). Het plangebied is globaal aangegeven met een rode ovaal.

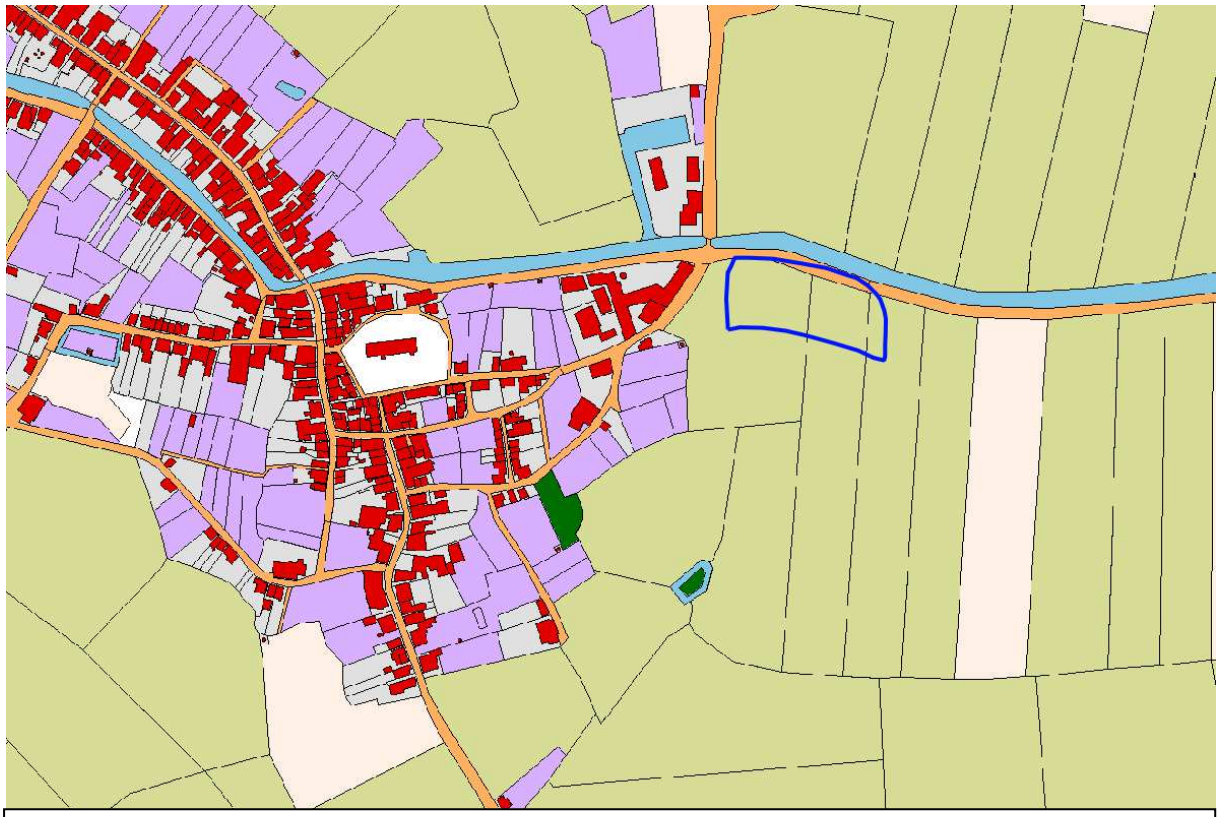

Figuur 3: Uitsnede van de kadastrale minuut (gemeente Winschoten, sectie F blad 2 en 3, sectie C blad 1; www.hisgis.nl) uit 1823. Het plangebied is aangegeven met een blauwe lijn.

Op de kadastrale minuut uit 1823 (gemeente Winschoten, sectie F, blad 2 en 3 en sectie C blad 1) is te zien dat het plangebied net buiten de toenmalig bebouwde kom ligt (zie figuur 3). Tevens is op deze kaart te zien dat het plangebied in gebruik was als weiland. Het westelijk deel van het plangebied was in handen van de schout Eisso (Eisse) Post en mede eigenaren. Het oostelijk deel was in handen van de koopman Jan Groenier en landbouwer Lambertus Hindriks Ludens. Post bezat eveneens de steenfabriek ten westen van het plangebied en de houtzaagmolen ten noordwesten van het plangebied (bron: www.hisgis.nl). Het is aannemelijk dat de aanvoer van grondstoffen van de steenfabriek en de afvoer van de bakstenen grotendeels, zo niet volledig over het water van de Rensel en, westwaarts aansluitend, het Winschoterdiep plaatsvond.

Eerder onderzoek
Binnen het plangebied en in de directe omgeving heeft een aantal archeologische veldonderzoeken plaatsgevonden. Hieronder wordt kort ingegaan op deze onderzoeken.

Binnen het oostelijk deel van het plangebied heeft Grontmij in 2008 een booronderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat de bodem in het oostelijk deel van het onderhavige plangebied bestaat uit een sterk verstoorde laag, welke ligt op veen en klei op zand. Binnen het plangebied zijn archeologische resten aangetroffen. Het onderzoeksbureau verwacht dat deze resten door verspoeling in het gebied terecht zijn gekomen (Boon & Boekema 2009).Ten zuiden van het plangebied heeft Grontmij, wederom in 2008, een booronderzoek uitgevoerd waarbij een vergelijkbare bodemopbouw is aangetroffen. Hierbij zijn geen archeologische resten aangetroffen (Boon 2009).

Direct ten westen van het plangebied heeft in 2009 door ARC een archeologische begeleiding plaatsgevonden van de aanleg van een parkeerterrein. Tijdens dit onderzoek zijn onder andere een laat middeleeuwse akkerlaag, vele fragmenten kogelpotaardewerk en mogelijke resten van de vestinggracht aangetroffen (Lenting & van Malsen, 2011).

Overweging en advies
Het plangebied is gesitueerd aan de oostelijke rand van de oude kern van Winschoten, nabij het voormalige bastion Rabenhaupt. In het oostelijk deel van het plangebied zijn tijdens veldonderzoek in 2008 geen intacte archeologische resten aangetroffen. Direct ten westen van het plangebied zijn tijdens veldonderzoek in 2009 archeologische resten vanaf de late middeleeuwen aangetroffen.

Op basis van de bovenstaande informatie wordt de kans op de aanwezigheid van archeologische resten voor het westelijk deel van het plangebied groot geacht. Daarom dienen eventuele bodemingrepen vooraf te worden gegaan door een archeologisch booronderzoek bestaande uit 6 boringen verdeeld over het westelijk deel van het plangebied. Het booronderzoek heeft tot doel de bodemopbouw in kaart te brengen en de aan- of afwezigheid van archeologische resten aan te tonen. Tijdens het onderzoek dient te worden gelet op het voorkomen van archeologische indicatoren zoals stadsophogingspakketten, aardewerk, botmateriaal, oud puin onder de bouwvoor, oude akkerlagen en brandlagen. Afhankelijk van de uitkomsten van het booronderzoek wordt bepaald of en in welke vorm aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Binnen het oostelijk deel van het plangebied worden op basis van het in 2008 uitgevoerde veldonderzoek geen intacte archeologische resten verwacht. Nader archeologisch onderzoek wordt daarom voor dit deel van het plangebied niet nodig geacht. Mochten tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen dan geldt krachtens de Monumentenwet (1988) een meldingsplicht. Vondsten dienen zo spoedig mogelijk te worden gemeld bij het bevoegd gezag (de gemeente Oldambt) en bij Libau.

Bijlagen:
- Fysisch geografische kaart;
- AHN2-kaart;
- Bodemkaart;
- Kaart archeologie.

Geraadpleegde literatuur, bronnen en kaarten

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl).

ANWB, 2004. *Topografische Atlas Groningen 1:25.000.* ANWB bv, Den Haag.

Archeologische Monumentenkaart (AMK) van de provincie Groningen.

Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Boon, H., 2009. *Archeologisch onderzoek Brugstraat Winschoten.* Grontmij archeologische rapporten 723. Grontmij, Assen.

Boon, H., & Y. Boekema, 2009. *Archeologisch onderzoek Renselkade te Winschoten.* Grontmij archeologische rapporten 722. Grontmij, Assen.

Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen. Provincie Groningen 2004.

Grote Historische topografische Atlas Groningen ± 1900 – 1930, schaal 1: 25000. Uitgeverij Nieuwland, 2006. Tilburg.

Grote Historische Atlas van Nederland, 1: 50000. Deel 2: Noord-Nederland 1851 – 1851. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. Groningen.

HISGIS (www.hisgis.nl).

Historisch kaartmateriaal (www.watwaswaar.nl).

Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) versie 3.1. College voor de Archeologische Kwaliteit (www.sikb.nl).

Lenting, J.J. & N. van Malsen, 2011. *De archeologische begeleiding van werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van een parkeerterrein op het Burgemeester Schönfeldplein te Winschoten, gemeente Oldambt (Gr).* ARC-Rapporten 2010-221. ARC bv, Groningen.

Luchtfoto's Google Earth.

Schroor, M. & J. Meijering, 2007. *Golden Raand. Landschappen van Groningen.* In boekvorm uitgevers bv., Assen.

Snijders, F.L., 1985. *Fysische geografie in de provincie Groningen*. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Stiboka, 1985. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000*. *Blad 7 West Groningen Uitgave 1973* Stiboka, Wageningen (Toelichting gepubliceerd in 1986; kaartopname door A.E. Clingeborg et al.).

Versfelt, H.J., 2003. *De Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland. 1773-1794.* Heveskes Uitgevers, Groningen.

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. *De atlas van Huguenin; militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829.* Heveskes Uitevers, Groningen/Veendam.

Archeologische periodes

paleolithicum	**tot 8800 v.Chr.**
paleolithicum vroeg	tot 300000 C14
paleolithicum midden	300000 - 35000 C14
paleolithicum laat	35000 C14 - 8800 v.Chr.
paleolithicum laat A	35000 - 18000 C14
paleolithicum laat B	18000 C14 - 8800 v.Chr.
mesolithicum	**8800 - 4900 v.Chr.**
mesolithicum vroeg	8800 - 7100 v.Chr.
mesolithicum midden	7100 - 6450 v.Chr.
mesolithicum laat	6450 - 4900 v.Chr.
neolithicum	**5300 - 2000 v.Chr.**
neolithicum vroeg	5300 - 4200 v.Chr.
neolithicum vroeg A	5300 - 4900 v.Chr.
neolithicum vroeg B	4900 - 4200 v.Chr.
neolithicum midden	4200 - 2850 v.Chr.
neolithicum midden A	4200 - 3400 v.Chr.
neolithicum midden B	3400 - 2850 v.Chr.
neolithicum laat	2850 - 2000 v.Chr.
neolithicum laat A	2850 - 2450 v.Chr.
neolithicum laat B	2450 - 2000 v.Chr.
bronstijd	**2000 - 800 v.Chr.**
bronstijd vroeg	2000 - 1800 v.Chr.
bronstijd midden	1800 - 1100 v.Chr.
bronstijd midden A	1800 - 1500 v.Chr.
bronstijd midden B	1500 - 1100 v.Chr.
bronstijd laat	1100 - 800 v.Chr.
ijzertijd	**800 - 12 v.Chr.**
ijzertijd vroeg	800 - 500 v.Chr.
ijzertijd midden	500 - 250 v.Chr.
ijzertijd laat	250 - 12 v.Chr.
Romeinse tijd	**12 v.Chr. - 450 n.Chr.**
Romeinse tijd vroeg	12 v.Chr. - 70 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg A	12 v.Chr. - 25 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg B	25 - 70 n.Chr.
Romeinse tijd midden	70 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd midden A	70 - 150 n.Chr.
Romeinse tijd midden B	150 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd laat	270 - 450 n.Chr.
Romeinse tijd laat A	270 - 350 n.Chr.
Romeinse tijd laat B	350 - 450 n.Chr.
middeleeuwen	**450 - 1500 n.Chr.**
middeleeuwen vroeg	450 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen vroeg A	450 - 525 n.Chr.
middeleeuwen vroeg B	525 - 725 n.Chr.
middeleeuwen vroeg C	725 - 900 n.Chr.
middeleeuwen vroeg D	900 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen laat	1050 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen laat A	1050 - 1250 n.Chr.
middeleeuwen laat B	1250 - 1500 n.Chr.
nieuwe tijd	**1500 - heden**
nieuwe tijd A	1500 - 1650 n.Chr.
nieuwe tijd B	1650 - 1850 n.Chr.
nieuwe tijd C	1850 - heden

Fysisch geografische kaart

Renselkade te Winschoten

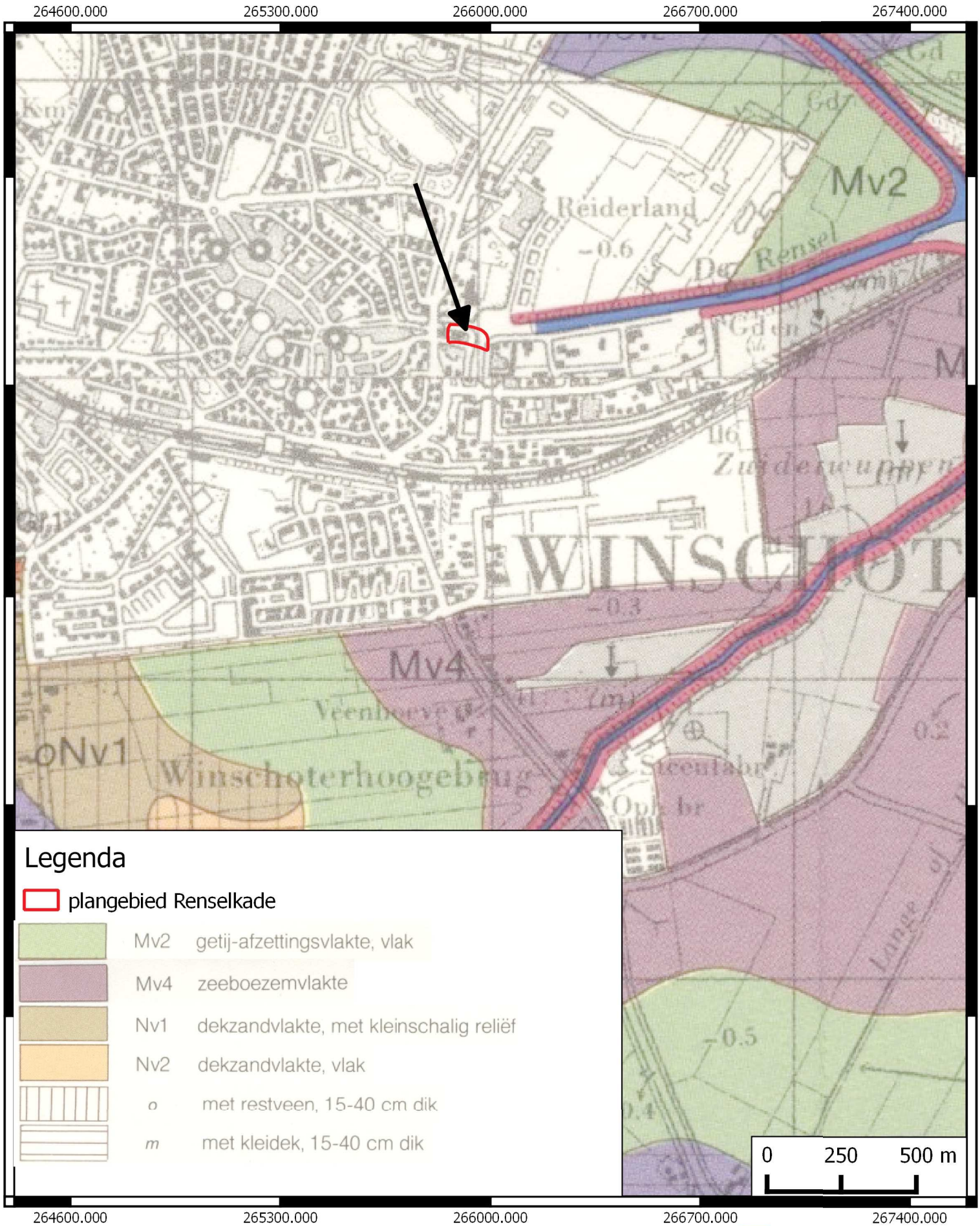

Legenda

- plangebied Renselkade
- Mv2 getij-afzettingsvlakte, vlak
- Mv4 zeeboezemvlakte
- Nv1 dekzandvlakte, met kleinschalig reliëf
- Nv2 dekzandvlakte, vlak
- *o* met restveen, 15-40 cm dik
- *m* met kleidek, 15-40 cm dik

Libau, 23 maart 2015

Bodemkaart

Renselkade te Winschoten

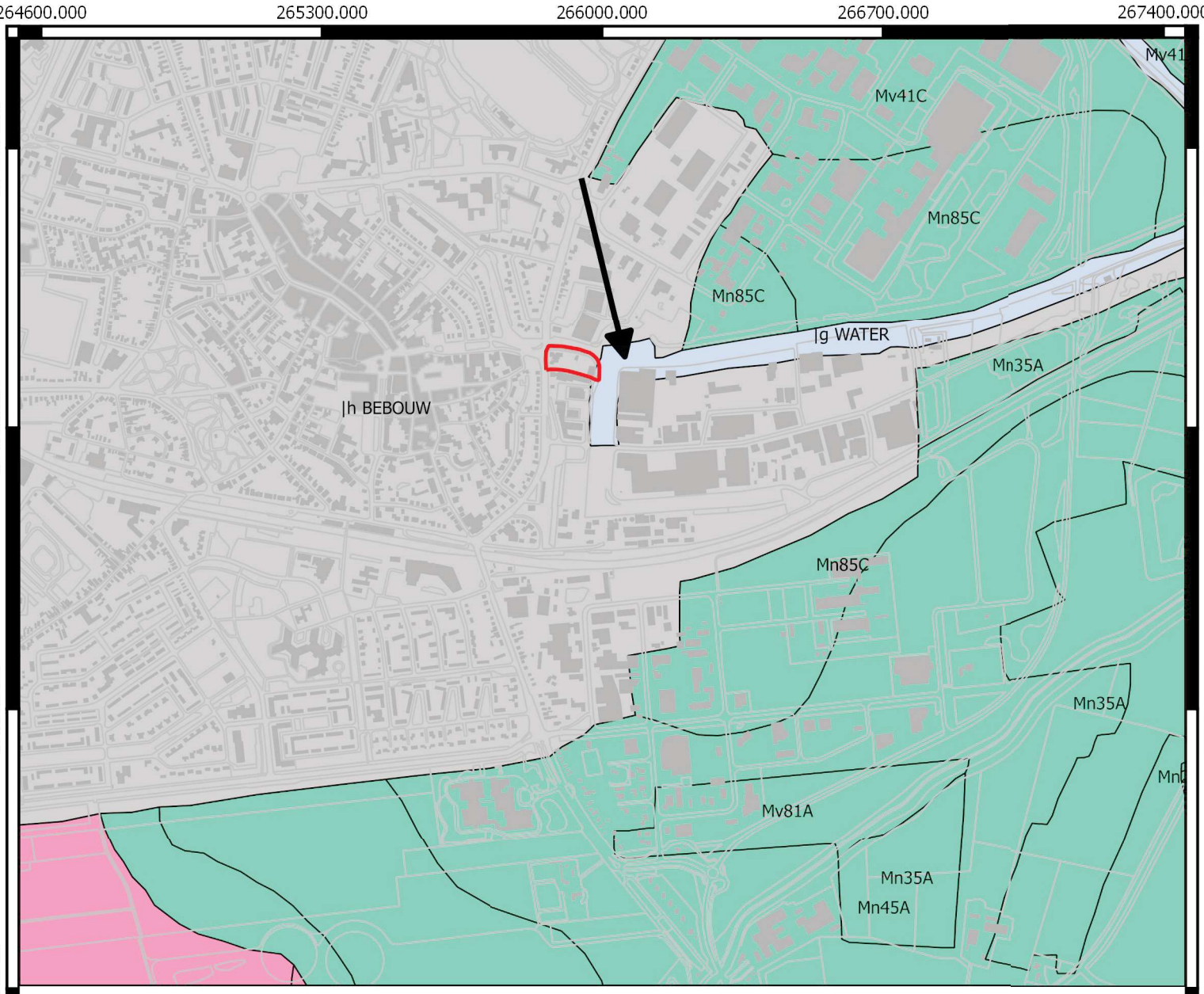

Legenda

- plangebied Renselkade

Bodemkaart

- |g WATER
- |h BEBOUW
- kWp: Moerige podzolgronden met een zavel- of een kleidek en een moerige tussenlaag
- kWz: Moerige eerdgronden met een zavel- of kleidek en een moerige tussenlaag op zand
- Mn35A: Kalkrijke poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 5
- Mn82C: Kalkarme poldervaaggronden; klei, profielverloop 2
- Mn85C: Kalkarme poldervaaggronden; klei, profielverloop 5
- Mv41C: Kalkarme drechtvaaggronden; zware klei, profielverloop 1
- Mv81A: Kalkrijke drechtvaaggronden; klei, profielverloop 1

0 250 500 m

Libau, 23 maart 2015

AHN2-kaart

Renselkade te Winschoten

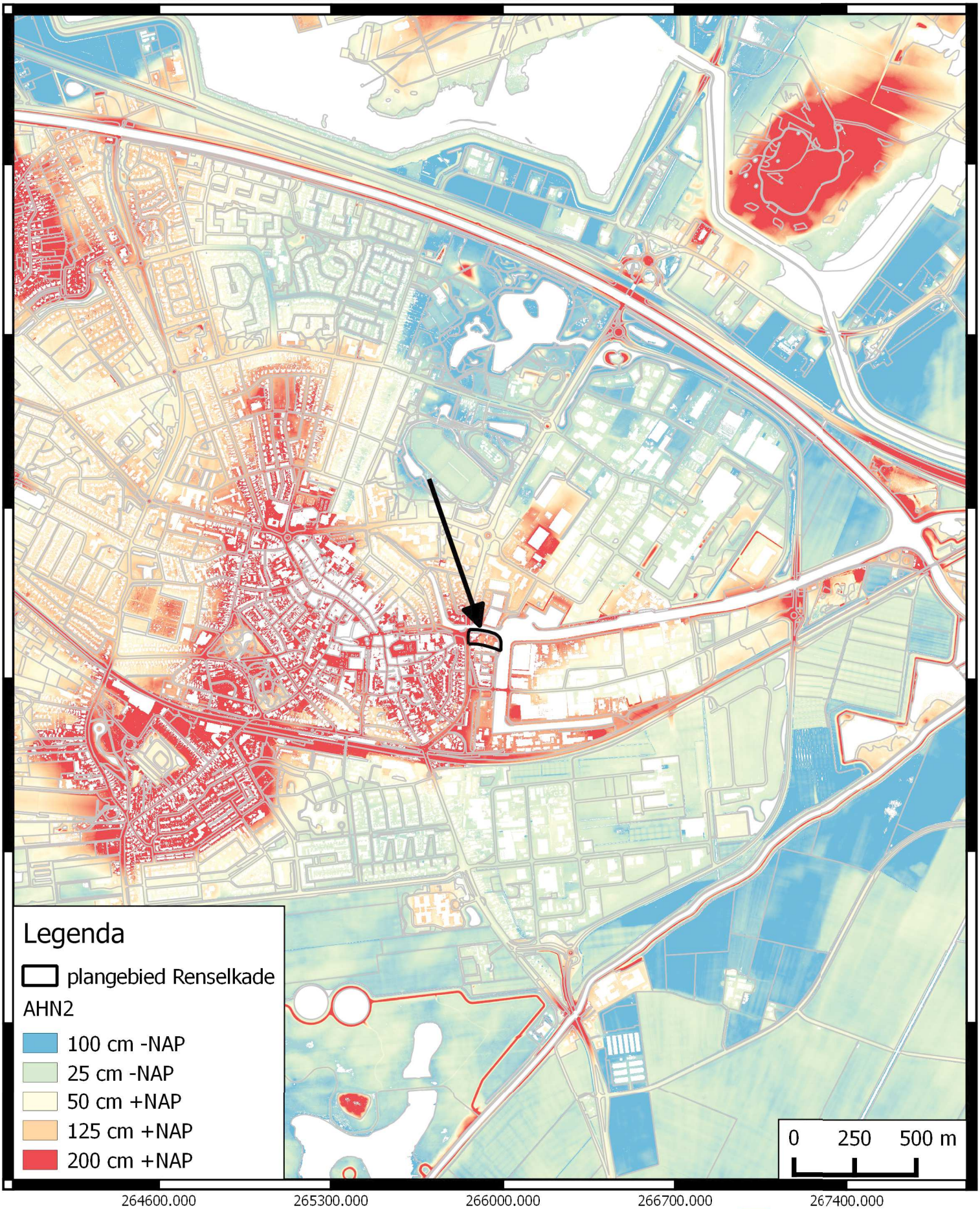

Libau, 23 maart 2015

Kaart archeologie

Renselkade te Winschoten

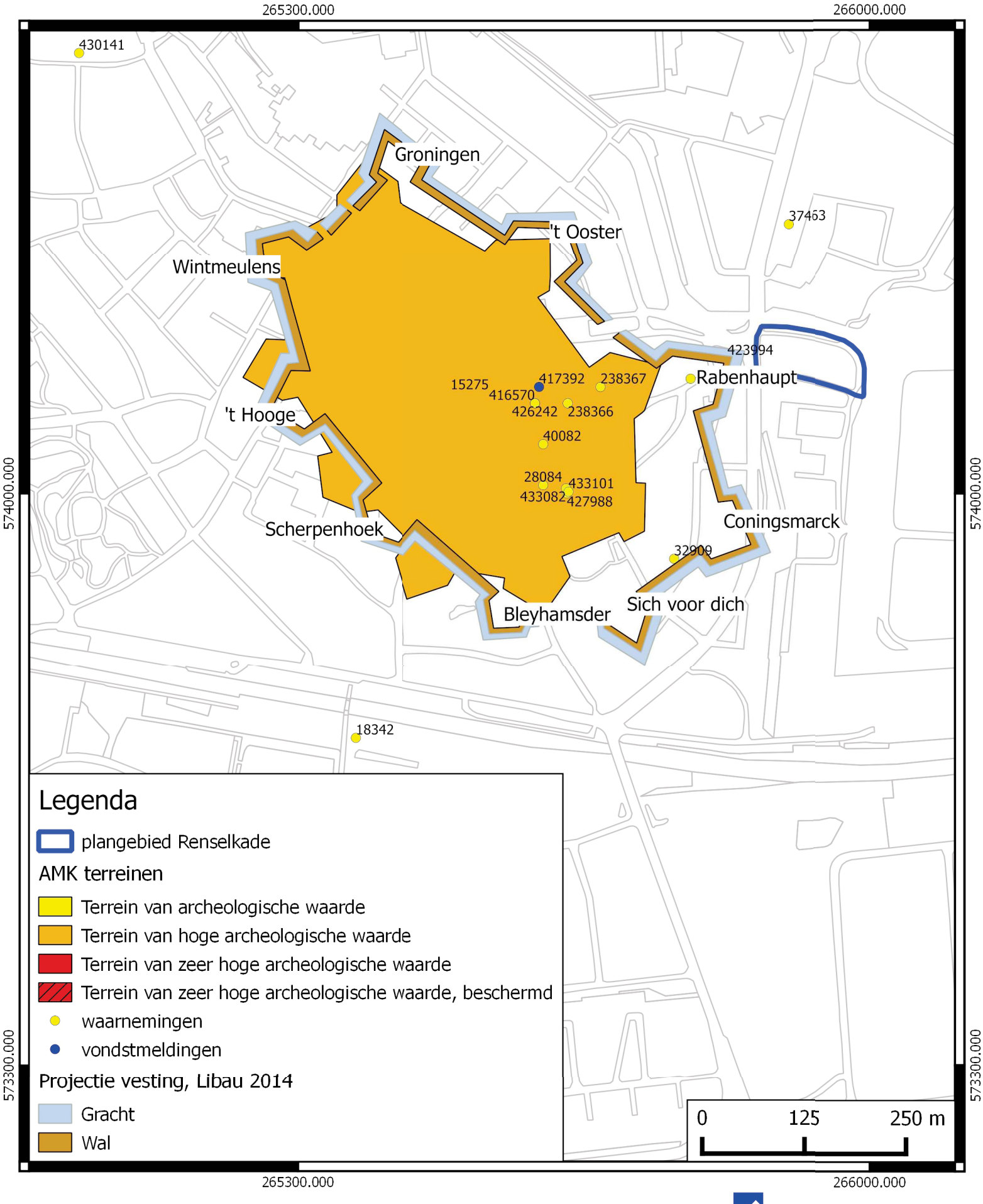

Libau, 23 maart 2015

GIS (water)bodemonderzoek geofysisch onderzoek
bodembescherming veiligheid (water)bodemsanering
beleidsondersteuning
ecologie directievoering Due Dilligence Assessments
geofysisch onderzoek
asbestinventarisaties energieadvies kwaliteitszorg
projectmanagement
management
(water)bodemonderzoek
detachering
igheid
geohydrologisch onderzoek
odemsanering
energieadvies
terhuishoudingsplannen
RO-projecten
subsidies
(water)bodemsanering
waterhuishoudingsplannen
beleidsondersteuning
subsidies
kwaliteitszorg
geohydrologisch onderzoek
energieadvies
asbestinventarisaties
projectmanagement
directievoering
RO-projecten
(water)bodemonderzoek
Due Dilligence Assessments
detachering
ecologie

Quikscan flora en fauna

Renselkade te Winschoten

Geofox-Lexmond

MILIEUADVISEURS

Quickscan flora en fauna

Renselkade te Winschoten

Opdrachtgever
Ordito BV
Mw M. van Schoonhoven
Postbus Postbus 94
5126 ZH Gilze

Adviesbureau
Geofox-Lexmond bv
Eektestraat 10-12
Postbus 221
7570 AE OLDENZAAL
Tel. 0541 - 585544

Status
Definitief
Datum
24 februari 2015
Projectnummer
20150047
Documentkenmerk
20150047_a1RAP.docx

Auteur
de heer ing. B.M. Flonk

Paraaf:

Controle/Vrijgave
de heer J. Faber MSc

Paraaf:

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**		**1**
2	**Locatieomschrijving**		**2**
	2.1	**Huidige situatie**	**2**
	2.2	**Ontwikkelingsplan**	**3**
3	**Wettelijk kader**		**4**
	3.1	**Gebiedsbescherming**	**4**
	3.2	**Soortenbescherming**	**4**
4	**Werkzaamheden, resultaten en interpretatie**		**6**
	4.1	**Werkzaamheden**	**6**
	4.2	**Gebiedsbescherming**	**6**
	4.3	**Beschermde soorten**	**7**
	4.4	**Veldinspectie**	**8**
5	**Conclusies en aanbevelingen**		**11**
	5.1	**Conclusies**	**11**
	5.2	**Aanbevelingen**	**12**

Bijlagen

1	**Foto's**
2	**Output quickscanhulp.nl**
3	**Lijst jaarrond beschermde vogels**
4	**Wetsartikelen flora- en faunawet**

1 Inleiding

In opdracht van Ordito B.V. heeft Geofox-Lexmond bv, als onafhankelijk adviesbureau[1], een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Renselkade te Winschoten.

De aanleiding voor het laten uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de voorgenomen woningbouw aan de Renselkade te Winschoten. De nieuwe te bouwen woningen zijn gepland op twee momenteel braakliggende percelen.

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid van kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader onderzoek noodzakelijk is.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

[1] De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

2 Locatieomschrijving

2.1 Huidige situatie

Op onderstaande figuur 1 is de onderzoekslocatie weergegeven. De onderzoekslocatie wordt gevormd door twee percelen waar de bouwwerkzaamheden zijn gepland. Omdat beide percelen gescheiden worden door het perceel van Renselkade 4 is de onderzoekslocatie verdeeld over twee deellocaties (A en B). De zwart gestreepte contouren geven beide deellocaties weer (A en B). Deellocatie A heeft geraamde oppervlakte van circa 1.500 m^2. Deellocatie B heeft een geraamde oppervlakte van circa 1050 m^2.

Beide percelen liggen braak. De locatie was voorheen bebouwd. In deze quickscan is de huidige braakliggende situatie beoordeeld. Op de deellocaties is geen oppervlaktewater aanwezig. De huidige begroeiing bestaat uit grassen en enkele struiken. Enkele foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 1.

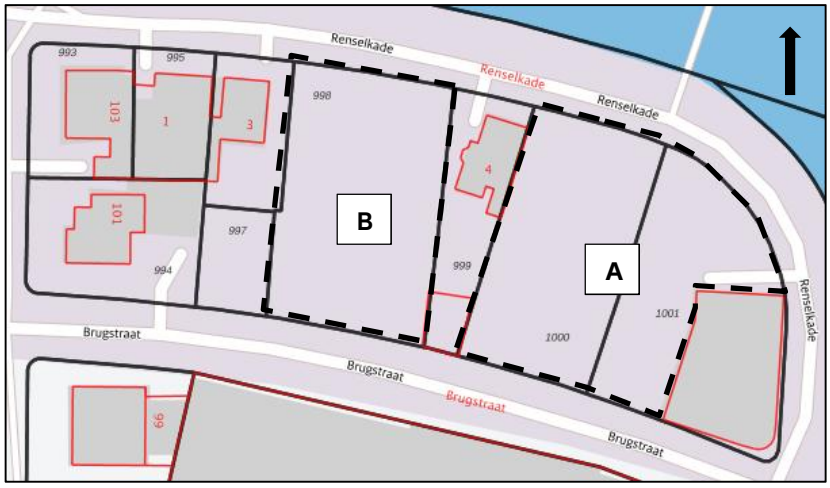

Figuur 1: onderzoekslocatie en deellocaties

Ten westen van de locatie ligt de rand van het centrum van Winschoten. De Rensel en het havengebied liggen aan de noord- en oostkant van de locatie. Ten zuiden van de locatie ligt de Brugstraat. Aan de zuidkant van de Brugstraat liggen enkele (oude) bedrijfspanden.

Tussen beide deelgebieden ligt het perceel van de Renselkade 4. Het perceel is bebouwd en het huis is bewoond. Rondom het perceel staat een muur. Aan de westkant van deellocatie B ligt het perceel van de Renselkade 3. Het perceel is bebouw met een huis en een garage. Rond het huis is lage begroeiing aanwezig in de vorm van een kleine heg. Aan de oostzijde van deellocatie A grenst het pand van de Renselkade 5. Het pand bevindt zich op de hoek Renselkade-Brugstaat. Het is een oud pand, is momenteel niet in gebruik en staat voor zover bekend leeg. Volgens door de opdrachtgever aangeleverde informatie zal dit gebouw niet worden gesloopt maar alleen worden gewijzigd qua functie. De omvang van eventuele renovatiewerkzaamheden is niet bekend. Op navolgende foto is het pand weergegeven.

Pand Renselkade 5

2.2 Ontwikkelingsplan

Een ruimtelijke ingreep kan negatieve gevolgen hebben voor de actuele natuurwaarden van de onderzoekslocatie. In deze quickscan is vooraf bekeken welke effecten op de actuele natuurwaarden optreden, als gevolg van de geplande nieuwbouw.

De nieuwbouw is gepland op de deellocaties A en B (zie figuur 1 op pagina 2). Beide deellocatie A en B zijn geïnspecteerd.

Op basis van door de opdrachtgever aangeleverde informatie zal het pand aan de Renselkade 5 niet worden gesloopt maar alleen worden gewijzigd qua functie. De nieuwe functie zal bestaan uit horeca en woonbestemming. Het pand maakt geen deel uit van de onderzoekslocatie.

Tijdens de veldinspectie is geconstateerd dat het pand aan de Renselkade 5 niet in gebruik is en leeg staat. Omdat het pand van functie wijzigt waarbij zeer waarschijnlijk renovatiewerkzaamheden zullen plaatsvinden, is het pand aan de buitenkant boordeelt op de aanwezigheid van kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden.

Het perceel tussen beide deellocatie Renselkade 4 (tussen gebied A en B) blijft in gebruik als woonhuis. Dit perceel maakt geen deel uit van de onderzoekslocatie.

3 Wettelijk kader

3.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000
In Nederland worden gebieden die zowel binnen de EU-vogelrichtlijn als de EU-habitatrichtlijn vallen aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor elk gebied gelden doelstellingen met betrekking tot de soorten en habitattypen waarvoor het gebied aangewezen is en er wordt een beheerplan opgesteld. In dit beheerplan wordt beschreven hoe de instandhoudingsdoelstellingen bereikt dienen te worden.

De EU-vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van deze richtlijn is het in stand houden van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied van de lidstaten. Deze richtlijn is van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Voor alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten moeten speciale beschermingsmaatregelen getroffen worden om de soort in stand te kunnen houden.

De EU-habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van deze richtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europees grondgebied van de lidstaten. De maatregelen die genomen worden hebben als doel de instandhouding van de natuurlijke habitats en het habitat van soorten.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
Ook kunnen gebieden deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit begrip bestaat sinds 1990 en bestaat uit gebieden die samen een netwerk vormen door Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd.

3.2 Soortenbescherming

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierin wordt de bescherming van plant- en diersoorten geregeld. In deze wet zijn de EU-richtlijnen, zoals bovengenoemde EU-vogelrichtlijn en EU-habitatrichtlijn, voor bescherming van soorten opgenomen en ook het CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. In de Flora- en faunawet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen. De verbodsbepalingen die betrekking hebben op ruimtelijke ingrepen zijn toegevoegd in bijlage 4.

In de Flora- en faunawet zijn de beschermde dieren- en plantensoorten onderverdeeld in drie tabellen.

Tabel 1: Algemene soorten
Voor deze soorten wordt vrijstelling gegeven op het moment dat de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, voor andere activiteiten dan bovengenoemde wel.

Tabel 2: Minder algemene en schaarse soorten
Voor deze soorten geldt dat geen ontheffing nodig is wanneer gewerkt wordt volgens een door het voormalig Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), tegenwoordig Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode en de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Voor andere activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd.

Tabel 3: Beschermde soorten
Voor strikt beschermde soorten geldt dat een uitgebreide toets gedaan moet worden om ontheffing aan te vragen. De broedgevallen van vogels vallen ook onder deze tabel alsmede een aantal jaarrond beschermde vogelnesten (zie bijlage 3). De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria: er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, er is geen alternatief en doet geen afbreuk aan de instandhouding van de soort.

4 Werkzaamheden, resultaten en interpretatie

4.1 Werkzaamheden

Geofox-Lexmond is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens hun gedragscode. Voor de bureaustudie zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten geraadpleegd. Door middel van quikscanhulp.nl is een actueel overzicht verkregen van waarnemingen uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) van soorten van tabel 2 en 3 van de Flora en faunawet en de vogels waarvan LNV (inmiddels Ministerie van Economische Zaken) op een indicatieve lijst aangeeft dat deze mogelijk jaarrond beschermde nesten hebben. Deze informatie is aangevuld met verspreidingsatlassen van diverse diergroepen. De informatiebronnen zijn indicatief gebruikt als hulp bij de veldinspectie.

De veldinspectie heeft plaatsgevonden op 21 januari 2015 en heeft ten doel een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen Beoordeeld is of de aanwezige habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van (beschermde soorten) flora, reptielen, amfibieën, vissen, vogels, zoogdieren en insecten (en overige beschermde ongewervelden). Ook is gezocht naar sporen van dieren en mogelijke broedgevallen. Specifiek is gekeken naar soorten die op de tabellen 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet voorkomen.

De resultaten voortkomend uit de bureaustudie en de veldinspectie en de interpretatie hiervan, zijn in de volgende paragraven weergegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden en EHS
Binnen een straal van drie kilometer van de locatie liggen geen Natura 2000-gebieden. Op een afstand van circa 1.7 kilometer van de locatie is een deel van de EHS aanwezig. Onderstaand is de ligging van het EHS-gebied (groen) ten opzichte van de locatie (rode cirkel) weergegeven. Gezien de afstand tot de locatie en de aard van de ontwikkeling (nieuwbouw) wordt geen invloed verwacht van de ontwikkeling op het EHS gebied.

Bron: http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

4.3 Beschermde soorten

In tabel 1 is een samenvatting weergegeven van de soorten die binnen een afstand van maximaal 5 km van de locatie zijn waargenomen (quickscanhulp.nl). Het volledige overzicht van de output van de beschermde soorten van tabel 2 en 3 en vogels met mogelijk jaarrond beschermde nesten is opgenomen in bijlage 2.

Tabel 1: Waargenomen soorten en soortgroepen < 5 km van onderzoekslocatie

Soortnaam	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Daslook	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km

4.4 Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaatsgevonden in de ochtend van 21 januari 2015 en heeft ten doel een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Tijdens de inspectie was het licht bewolkt en circa 0 graden Celsius. De inspectie is uitgevoerd door de heer ing. B.M. Flonk werkzaam bij Geofox-Lexmond. Tijdens de veldinspectie zijn foto's genomen. Deze zijn opgenomen in bijlage 1.

Omgeving
Langs de Renselkade staan bomen (iep). Het waterpeil van het water in de Rensel en de haven nabij de locatie ligt enkele meters lager dan het maaiveld van de Renselkade. Rondom de locatie zijn enkele algemene vogelsoorten waargenomen waaronder kokmeeuw en kauw.

Onderstaand zijn de waarnemingen per deellocatie weergegeven.

Deellocatie A
De locatie ligt braak. De begroeiing bestaat uit grassen en kruiden (zuring, weegbree, witbol, velddistel). Op basis van de aanwezige ondergroei wordt de locatie vermoedelijk regelmatig gemaaid. Op de locatie is geen oppervlaktewater aanwezig. Aan de kant van de Renselkade is sprake van een wat lager gelegen vochtig deel. In het lager gelegen deel is sprake van plasvorming. Tijdens drogere perioden valt dit vermoedelijk tijdelijk droog. De vegetatie in dit deel wijkt af van de kruiden en grassen op de rest van het perceel. De vegetatie bestaat uit russen en andere vochtminnende soorten. Deellocatie A grenst aan de oostzijde aan het pand aan de Renselkade 5. Langs het gebouw staan een aantal wilgenstruiken. Tijdens de inspectie droegen deze geen blad. In de struiken zijn geen vogelnesten waargenomen.

Tijdens de veldinspectie zijn geen zoogdieren, amfibieën, reptielen, zeldzame insecten of zeldzame planten op de locatie waargenomen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen (uilen, huismus, gierzwaluw, buizerd).

Deellocatie B
De locatie B ligt eveneens braak. De begroeiing bestaat ook hier uit grassen en kruiden (onder andere zuring, weegbree, witbol, velddistel). Op basis van de aanwezige vegetatie wordt de locatie vermoedelijk regelmatig gemaaid. Op deellocatie B is geen oppervlaktewater aanwezig. Op de locatie ligt, aan de westkant, een langwerpig depot met puingranulaat. Het depot is begroeid met lage kruiden.

Tijdens de veldinspectie zijn geen zoogdieren, amfibieën, reptielen, zeldzame insecten of zeldzame planten op de locatie waargenomen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen (uilen, huismus, gierzwaluw, buizerd).

Pand Renselkade 5
Tijdens de veldinspectie is geconstateerd dat het pand aan de Renselkade 5 niet in gebruik is en leeg staat. Gezien het huidige gebruik, de bouwstijl van het pand en de staat waarin het pand verkeerd, is het mogelijk dat beschermde fauna van het pand gebruik maakt. Omdat het pand van functie wijzigt waarbij zeer waarschijnlijk renovatiewerkzaamheden zullen plaatsvinden, is het pand aan de buitenkant boordeelt op de aanwezigheid van kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden.

4.4.1 Interpretatie

Onderstaand is de voorinformatie en de informatie uit de veldinspectie gecombineerd geïnterpreteerd.

Amfibieën, reptielen en vissen
Er is geen water op de locatie aanwezig waardoor vissen niet op de locatie kunnen voorkomen.

Binnen een straal van 5 km van de onderzoekslocatie zijn geen waarneming gemeld van beschermde amfibieën. De levendbarende hagedis is waargenomen op een afstand groter dan 1 km van de onderzoekslocatie.

Op de locatie zijn geen geschikte watervoerende en/of tijdelijk watervoerende watergangen aanwezig. De kade van de Rensel is dermate hoog dat dit een grote barrière vormt voor amfibieën. Verder ligt de locatie ingesloten tussen bebouwing en is er weinig beschutting aanwezig. Dit alles maakt dat de locatie slecht bereikbaar en geschikt als leef- of foerageergebied voor amfibieën en reptielen.

Broedvogels
Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Beide deellocaties zijn geschikt bevonden als foerageergelegenheid voor de waargenomen en meer algemene vogelsoorten. Als broedgelegenheid worden de locaties minder geschikt bevonden. De hagen die op de percelen van de Renselkade 3 en 4 staan vormen mogelijk broedgelegenheden voor vogels.

Het pand aan de Renselkade 5 wordt, vanwege kieren en gaten in het gebouw geschikt bevonden als mogelijke broedgelegenheid voor huismussen. De nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Deze nesten vallen ook buiten het broedseizoen onder artikel 11 van de Flora- en faunawet[2]. Voor de gierzwaluw wordt het pand niet geschikt bevonden.

Zoogdieren
In de nabijheid van de locatie zijn (op basis van quickscanhulp.nl) eekhoorn, steenmarter, en das waargenomen. Uit de resultaten van de quickscanhulp blijkt dat binnen een straal van 1 km vijf vleermuissoorten zijn waargenomen (Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis).

<u>Eekhoorn en Das</u>
Voor eekhoorn en das is de locatie niet geschikt (ontbreken van bomen en te veel verstoring, verkeersdrukte, ligging in de stad).

<u>Vleermuizen</u>
Beide deelgebieden zijn als rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen ongeschikt. Het pand aan de Renselkade 5 is gezien de bouwwijze en de staat waarin het verkeerd, mogelijk geschikt als rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen (gaten, kieren en spouwmuren). Het is niet vastgesteld of vleermuizen gebruik maken van het pand aan de Renselkade 5.

[2] **Volgens artikel 11 van de Flora- en Faunawet is het verboden om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.**

Vleermuizen vallen onder tabel 3 van de Flora- en faunawet. Op grond van de Flora- en faunawet is het verboden om zonder ontheffing vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

<u>Steenmarter</u>
Beide deelgebieden zijn als rust- en verblijfplaatsen voor steenmarter ongeschikt. Voor steenmarter is de locatie wel geschikt als foerageergebied. Het pand aan de Renselkade 5 (direct aangrenzend aan de locatie) is gezien de bouwwijze en de staat waarin het verkeerd, mogelijk geschikt als rust- en/of verblijfplaats voor steenmarter. Het is niet vastgesteld of steenmarter gebruik maakt van het pand aan de Renselkade 5. Steenmarter valt onder tabel 2 van de Flora- en faunawet.

Ongewervelden
De locatie is niet geschikt voor beschermde ongewervelden zoals de rouwmantel (vlinder). Deze soort is enkele keren in grote getalen in Nederland waargenomen, maar wordt verder zelden waargenomen.

Flora
Op de locatie zijn geen bomen aanwezig, slechts enkele wilgenstruiken. Er is sprake van een lage ondergroei van voornamelijk grassoorten en algemene kruiden. Er zijn geen beschermde muurplanten aanwezig. Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor strikt beschermde flora.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Gebiedsbescherming
Binnen een straal van drie kilometer zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Op circa 1.7 kilometer van de locatie is een onderdeel van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) gelegen. Gezien de afstand tot de locatie en de aard van de ontwikkeling (nieuwbouw) wordt geen invloed verwacht van de ontwikkeling op het EHS gebied.

Soortbescherming
Amfibieën, reptielen en vissen
Er is geen oppervlaktewater op de locatie aanwezig. Dit maakt de locatie ongeschikt voor vissen. Het is onwaarschijnlijk dat er streng beschermde amfibieën of reptielen op locatie voorkomen vanwege de slechte bereikbaarheid, gebrek aan geschikte watervoerende watergangen, gebrek aan beschutting en ligging van de locatie tussen de bebouwing.

Broedvogels
Er zijn geen (jaarrond beschermde) nesten op beide deellocaties waargenomen. Beide deellocaties zijn geschikt als foerageerplaats voor de vogels. Gezien het ontbreken van beschutting worden de deellocaties niet geschikt geacht voor nestgelegenheden.

De rondom beide deellocaties gelegen hagen, de huizen aan de Renselkade 3 en 4 en het pand aan de oostzijde van deellocatie A (Renselkade 5) vormen echter wel broedgelegenheid voor vogels.

Het pand aan de Renselkade 5 wordt geschikt bevonden als broedgelegenheid voor huismussen gezien de aanwezige kieren en gaten in het pand. Het is niet vastgesteld of in het pand nesten aanwezig zijn van huismussen. De nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Deze nesten vallen ook buiten het broedseizoen onder artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor gierzwaluwen is het pand niet geschikt bevonden.

Zoogdieren
Voor de strenger beschermde soorten zoals eekhoorn en das is de locatie niet geschikt (ontbreken van bomen en te veel verstoring, verkeersdrukte). Voor steenmarter is de locatie wel geschikt als foerageergebied. Beide deelgebieden zijn ongeschikt als rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen en steenmarter.

Het pand aan de Renselkade 5 is geschikt bevonden als mogelijke rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen en steenmarter. Het is niet vastgesteld of steenmarter en vleermuizen gebruik maken van het pand.

Steenmarters vallen onder tabel 2 van de Flora- en faunawet en vleermuizen vallen onder tabel 3 van de Flora- en faunawet. Volgens de Flora- en faunawet is verboden om beschermde diersoorten te verjagen, vangen of doden en is het verboden om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ongewervelden
Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor beschermde insecten of overige beschermde ongewervelden.

Flora
Er zijn algemene plantsoorten op locatie aangetroffen. Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor strikt beschermde flora.

5.2 Aanbevelingen

Deellocatie A en B
Voor de beide deellocaties A en B is nader onderzoek is op basis van de huidige resultaten niet noodzakelijk.

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels hiermee voorkomen. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.

Renselkade 5
Het is niet bekend waaruit de werkzaamheden bestaan aan het pand aan de Renselkade 5. Worden werkzaamheden uitgevoerd aan- of in het pand aan de Renselkade 5 waarbij mogelijk sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet, dan dienen hiervoor aanvullende maatregelen te worden getroffen.

Aanvullende maatregelen kunnen bestaan uit nader onderzoek naar steenmarter (inpandige inspectie), nader onderzoek naar vleermuizen en nader onderzoek naar huismus.

Aanbevolen wordt om de geplande renovatie van het pand Renselkade 5 te toetsen op mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet en op basis hiervan te beslissen of nader onderzoek noodzakelijk is.

Indien er sprake is van een overtreding van de Flora- en faunawet dan dient hiervoor mogelijk een ontheffing bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te worden aangevraagd. Voor steenmarter geldt hierbij dat geen ontheffing nodig is wanneer gewerkt wordt volgens een door Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode en de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Bijlage 1: Foto's

25-ZP-DV

uitgezonderd

ATELIER
HESTER SCHROOR
EN GASTEXPOSANTEN

W.E.D
ATELIER

yolo

yolo

ATELIER
HESTER SCHROOR
EN GASTEXPOSANTEN

JYSK

JYSK

JYSK

JYSK

K A W
KAW architecten en adviseurs
www.kaw.nl
Stijkel Bouw b.v.
Scheemda Tel. 0597 - 591555
Nieuwbouw • Verbouw • Renovatie • Restauratie

JYSK

McDonald's
DHL

Bijlage 2: Output quickscanhulp.nl

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

HET NATUURLOKET

disclaimer*De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.*

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 20-01-2015 14:03:35'

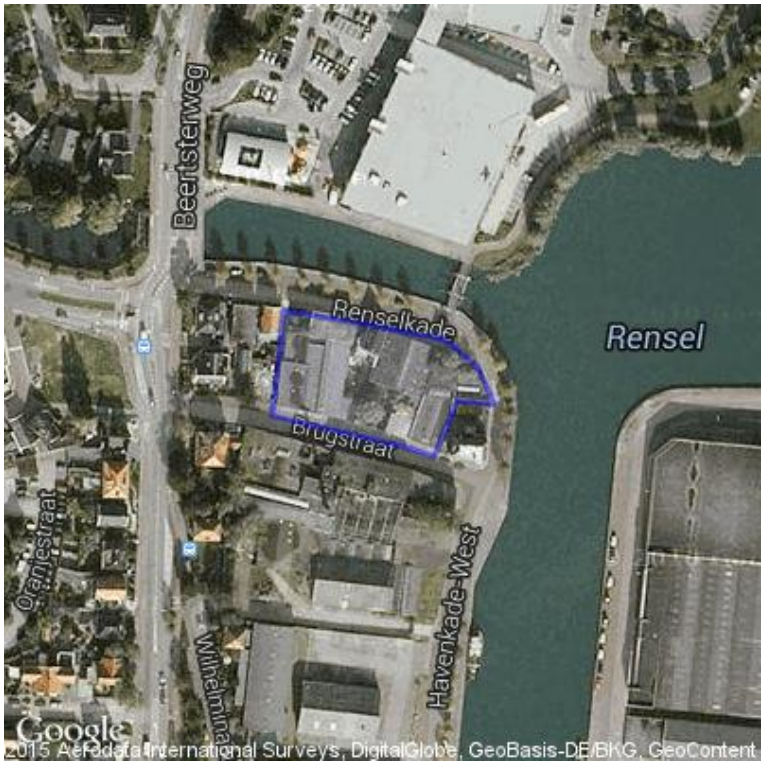

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: info@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Daslook	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
keizersmantel	Insecten-Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Zomerklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
rouwmantel	Insecten-Dagvlinders	tabel III	5 - 10 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	tabel III	5 - 10 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen	tabel III	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 20-01-2015 14:03:35

Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Groensteel	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Spaanse ruiter	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Stijf hardgras	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Valkruid	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Zwartsteel	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	10 - 25 km
Damhert	Zoogdieren	tabel II	10 - 25 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	tabel II	10 - 25 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	10 - 25 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	10 - 25 km
heideblauwtje	Insecten-Dagvlinders	tabel III	10 - 25 km
Adder	Reptielen	tabel III	10 - 25 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	10 - 25 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	10 - 25 km
Zandhagedis	Reptielen	tabel III	10 - 25 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	25 - 50 km
Beenbreek	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Dennenorchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Lange zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Spindotterbloem	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Stengelloze sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 20-01-2015 14:03:35

Bijlage 3: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten

Bijlage

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

Waarom deze lijst?

Waarom deze lijst?
De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd is in 2009 aangepast. Deze indicatieve lijst helpt u om te bepalen of u ontheffing nodig heeft van de Flora- en faunawet en om te kijken welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Op het eerste deel van de lijst staan soorten met nesten die in principe jaarrond zijn beschermd. Het tweede deel bestaat uit nesten die niet jaarrond zijn beschermd (categorie 5), maar waarvan inventarisatie gewenst is.

De ingevulde lijst kunt u meesturen met uw ontheffingsaanvraag voor een ruimtelijke ingreep. Komt bij uw project een vogelsoort voor die niet op de lijst staat? Vul dan de naam in onderaan de lijst. Een deskundige kan adviseren in welke categorie het nest van de vogel valt en welke maatregelen u moet nemen.

Meer informatie
Heeft u nog vragen, kijk dan op www.minlnv.nl/loket. Of bel met Het LNV-Loket: 0800 – 22 333 22 (op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur).
Meer informatie over soorten(bescherming) kunt u vinden op: www.minlnv.nl/loket, www.natuurloket.nl, www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.minlnv.nederlandsesoorten.nl.

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)			
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	**Aantal broedparen** (SOVON broedvogelatlas 2002)	**Koloniebroeder**	**Aanwezig in bebouwde omgeving**	**Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden**	**Categorie vaste nesten** (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	**Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?**	**Heeft de soort voldoende gelegenheid om *zelfstandig* een natuurlijk alternatief nest te vinden?**	**Is er voldoende mogelijkheid om met succes een *kunstmatig* alternatief nest aan te bieden?**	**Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?**
Boomvalk	750 - 1.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Buizerd	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Gierzwaluw	30.000 - 60.000	nee	ja	nee	2		ja / nee	ja / nee	
Grote gele kwikstaart	240 - 300	nee	nee	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Havik	2000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)			
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	**Aantal broedparen** (SOVON broedvogelatlas 2002)	**Koloniebroeder**	**Aanwezig in bebouwde omgeving**	**Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden**	**Categorie vaste nesten** (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	**Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?**	**Heeft de soort voldoende gelegenheid om *zelfstandig* een natuurlijk alternatief nest te vinden?**	**Is er voldoende mogelijkheid om met succes een *kunstmatig* alternatief nest aan te bieden?**	**Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?**
Kerkuil	1750	nee	ja	nee	3		ja / nee	ja / nee	
Oehoe	3	nee	nee	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Ooievaar	400	nee	ja	nee	3		ja / nee	ja / nee	
Ransuil	5000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Roek	60.000 - 65.000	ja	ja	nee	2		ja / nee	ja / nee	
Slechtvalk	8 - 10	nee	ja	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Sperwer	4500	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Steenuil	6000	nee	ja	nee	1		ja / nee	ja / nee	
Wespendief	700	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Zwarte wouw	0 - 1 (onregel-matig)	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst									
Blauwe reiger	10.000 - 13.000	ja	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Boerenzwaluw	100.000 - 200.000	nee	ja	nee	5		ja / nee	ja / nee	
Bonte vliegenvanger	14.000 - 18.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Boomklever	16.000 - 20.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Boomkruiper	80.000 - 120.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Bosuil	5000	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Brilduiker	15 - 20	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Draaihals	50 - 65	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Eidereend	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Ekster	40.000 - 60.000	nee	ja	nee	5		ja / nee	ja / nee	
Gekraagde roodstaart	23.000 - 30.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Glanskop	12.000 - 15.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)			
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	**Aantal broedparen** (SOVON broedvogelatlas 2002)	**Koloniebroeder**	**Aanwezig in bebouwde omgeving**	**Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden**	**Categorie vaste nesten** (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	**Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?**	**Heeft de soort voldoende gelegenheid om *zelfstandig* een natuurlijk alternatief nest te vinden?**	**Is er voldoende mogelijkheid om met succes een *kunstmatig* alternatief nest aan te bieden?**	**Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?**
Grauwe vliegenvanger	20.000 - 30.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Groene specht	6.000 - 7.500	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Grote bonte specht	55.000 - 65.000	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Hop	0 - 1	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Huiszwaluw	110.000 - 125.000	nee	ja	nee	5		ja / nee	ja / nee	
IJsvogel	300 - 400	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Kleine bonte specht	4.500 - 5.500	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Kleine vliegenvanger	onregel-matig	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Koolmees	500.000 - 600.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Kortsnavelboomkruiper	75 - 100	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Oeverzwaluw	18.000 - 32.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Pimpelmees	125.000 - 200.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Raaf	60	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Ruigpootuil	1	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Spreeuw	500.000 - 900.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Tapuit	600 - 800	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Torenvalk	5.000 - 7.500	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zeearend	1	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte kraai	70.000 - 100.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte mees	30.000 - 40.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte roodstaart	27.000 - 37.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte specht	1.100 - 1.600	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)			
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	**Aantal broedparen** (SOVON broedvogelatlas 2002)	**Koloniebroeder**	**Aanwezig in bebouwde omgeving**	**Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden**	**Categorie vaste nesten** (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	**Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?**	**Heeft de soort voldoende gelegenheid om *zelfstandig* een natuurlijk alternatief nest te vinden?**	**Is er voldoende mogelijkheid om met succes een *kunstmatig* alternatief nest aan te bieden?**	**Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?**
Andere aangetroffen soort									

Bijlage 4: Wetsartikelen Flora- en faunawet

Artikel 8:
Het is verboden (beschermde) planten, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:
Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:
Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:
Het is verboden nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

duurzaam ondernemerschap

creatief

ondernemend

mensgericht

kwaliteitsgericht

klantgericht

ondernemend

duurzaam ondernemerschap

mensgericht

betrouwbaar

betrokken

deskundig

creatief

betrokken

flexibel

flexibel

deskundig

integer

kwaliteitsgericht

klantgericht

betrouwbaar

Geofox-Lexmond is een milieuadviesbureau met vestigingen in Gouda, Oldenzaal en Tilburg. Onze activiteiten bewegen zich op het vlak van bodem, water, milieu en ruimtelijke ordening en alle mogelijke milieuvraagstukken die zich binnen dit spectrum aandienen. Voor deze vraagstukken bedenken wij pragmatische oplossingen.

Duurzaam ondernemerschap zit in onze genen. Samen met onze relaties zoeken wij continu naar de ultieme balans tussen menselijk handelen en ons leefmilieu. Elke dag opnieuw.

www.geofox-lexmond.nl / info@geofox-lexmond.nl

Gouda:
Tielweg 10
Postbus 2026
2800 BD Gouda
T (0182) 72 90 00

Oldenzaal:
Eektestraat 10-12
Postbus 221
7570 AE Oldenzaal
T (0541) 58 55 44

Tilburg:
Jules Verneweg 21-15
Postbus 2205
5001 CE Tilburg
T (013) 458 21 61

Actualisatie zonebeheer Renselkade

Aanleiding
Omgevingsdienst Groningen voert het zonebeheer uit voor het geluidmodel Winschoten-Oost. Dit is het zonemodel van de industrieterreinen Rensel, Reiderland en Hoogebrug in Winschoten. In het geluidmodel zijn sinds het in werking treden van de geluidszone eind jaren '90 alle bedrijven opgenomen die binnen de zonegrens gevestigd zijn en sindsdien zijn gewijzigd. Wijzigingen zijn onder andere veranderende gebieden, sloop, nieuwvestiging, uitbreidingen, verplaatsing of beëindiging van bedrijven, alsmede het veranderen van de milieuwetgeving en daaruit voortvloeiende geluidvoorschriften. Sinds de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit (inmiddels vierde tranche) zijn steeds meer vergunningplichtige bedrijven onder algemene regels komen te vallen. Deze wijzigingen worden bijgehouden door Omgevingsdienst Groningen, in opdracht van de gemeente Oldambt. Dit bijhouden van het vigerende geluidmodel is zonebeheer.

Zonetoets
In opdracht van de gemeente Oldambt heeft de zonebeheerder van Omgevingsdienst Groningen in december 2015 tezamen met de medewerker milieu van gemeente Oldambt het zonemodel doorgenomen om te kijken naar geluidruimte in verband met de voorgenomen ruimtelijke procedures voor woningbouw aan de Renselkade. Deze actualisatie was gericht op de wijzigingen van de per 1 januari 2016 in werking getreden vierde tranche Activiteitenbesluit, alsmede de wijzigingen op het industrieterrein in het afgelopen jaar. Er is gericht gekeken naar het gebied Renselkade Winschoten, en de belangrijkste bedrijven en toekomstbronnen die een geluidbelasting veroorzaken op de zone en woningen in het gebied van de Renselkade. Voor en na de actualisatie is een zonetoets uitgevoerd ter beoordeling van de geluidbelasting.

Vanwege de voorliggende plannen om bedrijven en woningen te realiseren ter plaatse van de gesloopte panden aan Renselkade 3, 4a en 5 moet beoordeeld worden wat de geluidbelasting is op deze woningen die binnen de geluidszone zijn geprojecteerd. Op grond van de Wet geluidhinder geldt voor geluidgevoelige objecten binnen de geluidszone een maximaal toelaatbare geluidbelasting van 55 dB(A) voor het langtijdgemiddeld (L_{arLT}) geluidniveau. Voor het realiseren van de woningen moet beoordeeld worden of aan deze hogere waarde kan worden voldaan, zonder dat daarmee afbreuk wordt gedaan aan de geluidruimte voor de gevestigde en te vestigen industrie en het leefklimaat in de woningen.

Gebied
De Renselkade is van oorsprong een gemengd gebied, het is de overgang tussen het centrum van Winschoten ten westen van de Wilhelminasingel/ Beertsterweg en de industrie aan de oostkant van de Rensel. Juist het gebied Renselkade is van oudsher een gemengd gebied van woningen, bedrijven, bedrijfswoningen en lichte industrie. Renselkade is de bocht aan de Rensel, naast de voormalige Schippersbeurs, ten noorden van de Pfaff fabriek aan de Brugstraat en gelegen naast woningen aan Renselkade 4. Op het geprojecteerde gebied is voorheen een brandstof- en kolenhandel gevestigd geweest, welke in 2009 is gesaneerd ten behoeve van nieuwbouw. Een woning is blijven staan, zowel aan de oost- als de westzijde van de bestaande woning is nieuwbouw geprojecteerd. Voor de geprojecteerde woningen heeft de zonebeheerder, op basis van de schetsen, het model aangepast en rekenpunten gelegd op te beoordelen woningen per woonlaag.

Met deze rekenpunten moet beoordeeld worden wat de geluidbelasting is op en of kan worden voldaan aan de maximale ontheffingswaarde van 55 dB(A). Bij deze beoordeling moet eveneens rekening gehouden worden met mogelijkheden voor groei van bestaande bedrijvigheid. In het zonemode zijn daarvoor toekomstbronnen opgenomen op plaatsen waar bedrijfsmatige activiteiten mogelijk zijn. Dat betreft lege kavels, of leegstaande bedrijfspanden. De overige geluidruimte is ingedeeld naar vergunde rechten op basis van milieuvergunningen of milieumeldingen.

In afbeelding 1 is een luchtfoto te zien van het gebied Renselkade, de Phaff fabrief en een aantal woonschepen van de historische haven. In afbeelding 2 wordt een weergave gegeven van het zonemodel ter plaatse van de Renselkade.

Afbeelding 1: Luchtfoto Renselkade

Figuur 2: weergave Renselkade in zonemodel

Actualisatie
Voor de actualisatie is naar de volgende aspecten gekeken (verkorte meer technische weergave):

- Toekomstbronnen industrieterrein Hoogebrug II en zonnepanelenveld H.M. Brouwerstraat. Geluidbronnen Agrifirm, Industrieweg 17. Oud geluidmodel van de jaren 90, luide bronnen die mogelijk niet meer aanwezig zijn (zie bijlage I). Met de vierde tranche Activiteitenbesluit valt dit bedrijf onder algemene regels en geldt standaard 50 dB(A) op 50 meter, tenzij (met een actueel) geluidonderzoek meer geluidruimte behouden moet blijven.
- Winteb, Parallelweg 1. Oudere manier van modelleren. Er staan veel luide bronnen in die feitelijk niet zodanig gebruikt worden (zie bijlage I) Bedrijf valt met de vierder tranche Activiteitenbesluit per 1-1-2016 onder algemene regels.
- Westelijke terreingrens Havenkade West 3 is voorzien van een muur van 2 meter hoog, deze behoort tot de oude Phaff fabriek. Muur moet gemodelleerd worden als scherm.
- Voormalig Croda Inks aan P. van Dijkstraat 11 staat nog in het model met luide bronnen. Bedrijf is al jaren verdwenen, het pand is gesloopt. Terrein is een ernstig verontreinigde locatie, hier komt geen nieuwvestiging. Bronnen verwijderen.
- Wereldbazar Papierbaan 90 komt op de plaats van de voormalige asfaltcentrale. Hiertoe is een nieuw bestemmingsplan opgesteld. De asfaltcentrale wordt niet meer opgericht, de bestemming vervalt met het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan ligt nog bij de Raad van State. De bronnen van de voormalige asfaltcentrale kunnen worden vervangen door een toekomstbron gericht op de Wereldbazar. Daartoe is een akoestisch onderzoek gedaan, met rekenmodel. Gebouwtekening gebruiken voor invoer van het pand.
- HVD Printerservice J.A. Koningstraat 9 is gestopt. Is opgesplitst in twee nieuwe adressen met bedrijven onder algemene regels. Aangepast met geluidbronnen volgens Activiteitenbesluit 50 dB(A) op 50 meter.
- Synergon Metaal Industrieweg 30 is veranderd in Rensel Metaal waarvoor een nieuwe melding Activiteitenbesluit is ingediend. Het geluidmodel is oud en ingetekend volgens oude modelleringsmethoden. Veel luide bronnen. Beoordelen of deze aan 50 dB(A) op 50 meter voldoet volgens het Activiteitenbesluit. Eventuele verleende maatwerkvoorschriften geluid controleren.

Toekomstige wijzigingen

- Jongbloed J.A. Koningstraat 16-22. Hier is een scherm van 3.85 m hoog geplaatst, invoeren in het model. Dit is tevens een oud rekenmodel, de methoden en technieken van nu leveren een ander beeld op die meer aansluit bij de werkelijkheid.. Hier zou een keer een nieuwe akoestisch onderzoek moeten plaatsvinden om de geluidbelasting reëel te modelleren.
- Oosterhavenkade 15, Van Iren heeft nog een oud en chaotisch model. Bedrijf gaat stoppen en kan dan gemodelleerd worden naar een amvb toekomstbron van 50 dB(A) op 50 meter.
- Philips H.M. Brouwerstraat 1. Oud rekenmodel. Hier wordt een nieuw akoestisch onderzoek uitgevoerd in verband met de revisievergunning milieu. Naar verwachting zullen er veel oude bronnen verwijderd zijn en de geluidbelasting nauwkeuriger gemodelleerd worden.
- Van Iren, Papierbaan 21 en 50. Oprichtingsvergunning wordt aangevraagd, waarvoor een akoestisch onderzoek is uitgevoerd. Vervangt oude bronnen geluidmodellen. Tijdens de gesprekken is een nieuw initiatief toegevoegd die nog beoordeeld moet worden aan de hand van de best bestaande technieken (Alara) en of die activiteit aan de 50 dB(A) contour en hogere waarden kan voldoen.

Bijwerken zonemodel
Aan de hand van bovenstaande punten is het zonemodel bijgewerkt, de toekomstige wijzigingen kunnen nog niet in het vigerende zonemodel worden opgenomen, aangezien de procedures nog niet doorlopen zijn, of in het geval van Van Iren nog niet is getoetst ten behoeve van een ontvankelijke aanvraag. Het betreft toekomstige wijzigingen I t/m IV.

Door het model te actualiseren is het zonemodel nauwkeuriger ingetekend en zijn onjuiste modelleringsgegevens aangepast naar reële geluidbronnen. Bedrijven die luide bronnen hebben, maar als bedrijf aan de geluidruimte van 50 dB(A) op 50 meter volgens het Activiteitenbesluit kunnen voldoen en inmiddels onder het Activiteitenbesluit vallen, zijn aangepast.
Met name door terreinen met toekomstbronnen die niet meer gebruikt zullen worden aan te passen is ruimte ontstaan. Dit is bijvoorbeeld het zonnepanelenveld rondom het Philips terrein. De

geprognotiseerde ruimte zal feitelijk niet meer gebruikt worden, aangezien het terrein volgebouwd wordt met panelen die geen geluidbelasting op de zone leveren.

Zonetoets

Na de actualisatie is door de zonebeheerder een zonetoets uitgevoerd, waarbij de rekenpunten ter plaatse van de woonlagen van de geprognotiseerde woningen aan de Renselkade zijn meegenomen in de toetsing. Aan de hand hiervan is gebleken dat de geluidbelasting op de zone beneden den 55 dB(A) blijft. Met name de hoger gelegen woningen zijn kritisch voor beoordeling aan de 55 dB(A) hogere waarde. In onderstaande tabel zijn de rekenresultaten van het vigerende zonemodel weergegeven, na actualisatie.

Tabel 1: rekenresultaten op beoordelingspunten Renselkade na actualisatie

Naam	Omschrijving	Hoogte (m)	Etmaalwaarde dB(A)
001_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	46,9
001_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	50,7
001_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	50,5
002_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	46,9
002_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	50,4
002_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	50
003_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	47,7
003_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	49,5
003_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	49,9
004_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	47,7
004_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	49,5
004_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	50
005_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	49
005_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	52,8
005_C	Toekomstige woningen Renselkade	8,5	53,2
006_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	49,4
006_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	53,5
006_C	Toekomstige woningen Renselkade	8,5	53,9
006_D	Toekomstige woningen Renselkade	12	54,5
007_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	50,9
007_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	54,2
007_C	Toekomstige woningen Renselkade	8,5	54,6
007_D	Toekomstige woningen Renselkade	12	54,9

Beoordeling

Uit de tabel met rekenresultaten is af te leiden dat met name de woonlaag op 12 meter boven het maaiveld de hoogste geluidbelasting optreedt. Dit betreft beoordelingspunten 6 en 7. Dat zijn de woningen in de bocht van de Renselkade die het meest naar het industrieterrein zijn gericht.

Ten opzichte van de rekenresultaten van de zonetoets vóór actualisatie van het model is de geluidbelasting op deze beoordelingspunten circa 0.2 dB verlaagd, waarmee aan de maximale ontheffingswaarde van 55 dB(A) kan worden voldaan. Tabel 2 geeft de rekenresultaten weer, per beoordelingspunt en -hoogte.

De beoordeling op de hogere woonlaag laat zien dat de ruimte voor toename van industrielawaai mogelijk is, zij het beperkt. Het is mogelijk om een hogere waarde te verlenen voor de geplande woningen aan de Renselkade. Daarvoor is er wel een inspanning nodig van zowel de gemeente in samenwerking met de Omgevingsdienst Groningen om meer geluidruimte voor de bedrijvigheid in te bouwen. Dat kan door oude modellen te actualiseren van zowel vergunningplichtige als meldingsplichtige bedrijven. Voorbeelden zijn onder andere Philips, Agrifirm, Jongbloed Beheer, Van Iren, Winteb. Bij enkele van deze bedrijven wordt inmiddels gewerkt aan een nieuwe vergunning.

Gelet op de wijzigingen van de vierde tranche Activiteitenbesluit en de aanvragen revisievergunning milieu zullen er nog meer actualisaties plaatsvinden, waarbij de verwachting is dat door een meer nauwkeurige manier van modelleren geluidruimte ontstaat. Met name voor mobiele bronnen is een betere modellering mogelijk ten opzicht van oudere methoden. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld bij Philips, Winteb en Agrifirm veel luide bronnen op hoogte aanwezig, waarvan getwijfeld wordt of die feitelijk aanwezig zijn, of volgens de opgegeven bedrijfstijden in werking zijn. Met name deze hoge bronnen (vaak ventilatoren) leiden tot hoge geluidbelastingen, of juist een vermindering bij actualisatie. Dat draagt bij aan de motivatie voor het verlenen van een hogere waarde. Het ontwerpbesluit hogere waarde, de motivatie en het akoestisch onderzoek daartoe dient tegelijk met het ontwerp bestemmingsplan ter inzage worden gelegd. Om de hogere waarde te verlenen moet een juiste afweging plaatsvinden van de mogelijkheden voor vestiging van de woningen op deze plek, de maatregelen ten aanzien van de geluidbelasting en de mogelijkheden voor groei van de activiteiten op het industrieterrein. Met name de actualisatie van oude gegevens is belangrijk voor het inbouwen van meer geluidruimte en het opschonen van het geluidzonemodel, zodat die meer overeenkomt met de werkelijke geluidbelasting.

Tabel 2: rekenresultaten zonetoets vóór actualisatie

Naam	Omschrijving	Hoogte (m)	Etmaalwaarde dB(A)
001_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	49,5
001_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	51,1
001_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	51,2
002_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	49
002_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	50,5
002_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	50
003_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	48,1
003_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	49,5
003_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	49,9
004_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	48,3
004_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	49,7
004_C	Toekomstige woningen Renselkade	7,5	50,1

005_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	45,8
005_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	47
005_C	Toekomstige woningen Renselkade	8,5	46,2
005_D	Toekomstige woningen Renselkade	12	47,4
006_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	51,4
006_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	53,6
006_C	Toekomstige woningen Renselkade	8,5	54
006_D	Toekomstige woningen Renselkade	12	54,6
007_A	Toekomstige woningen Renselkade	1,5	51,8
007_B	Toekomstige woningen Renselkade	5	54,2
007_C	Toekomstige woningen Renselkade	8,5	54,5
007_D	Toekomstige woningen Renselkade	12	55,1

17 februari 2016

Patrick de Jonge
Medewerker beleidsuitvoering, bodem en milieu
Gemeente Oldambt – Cluster ruimtelijke zaken

Bodem- en historische informatie

Dynamisch Rapport - 30-06-2017

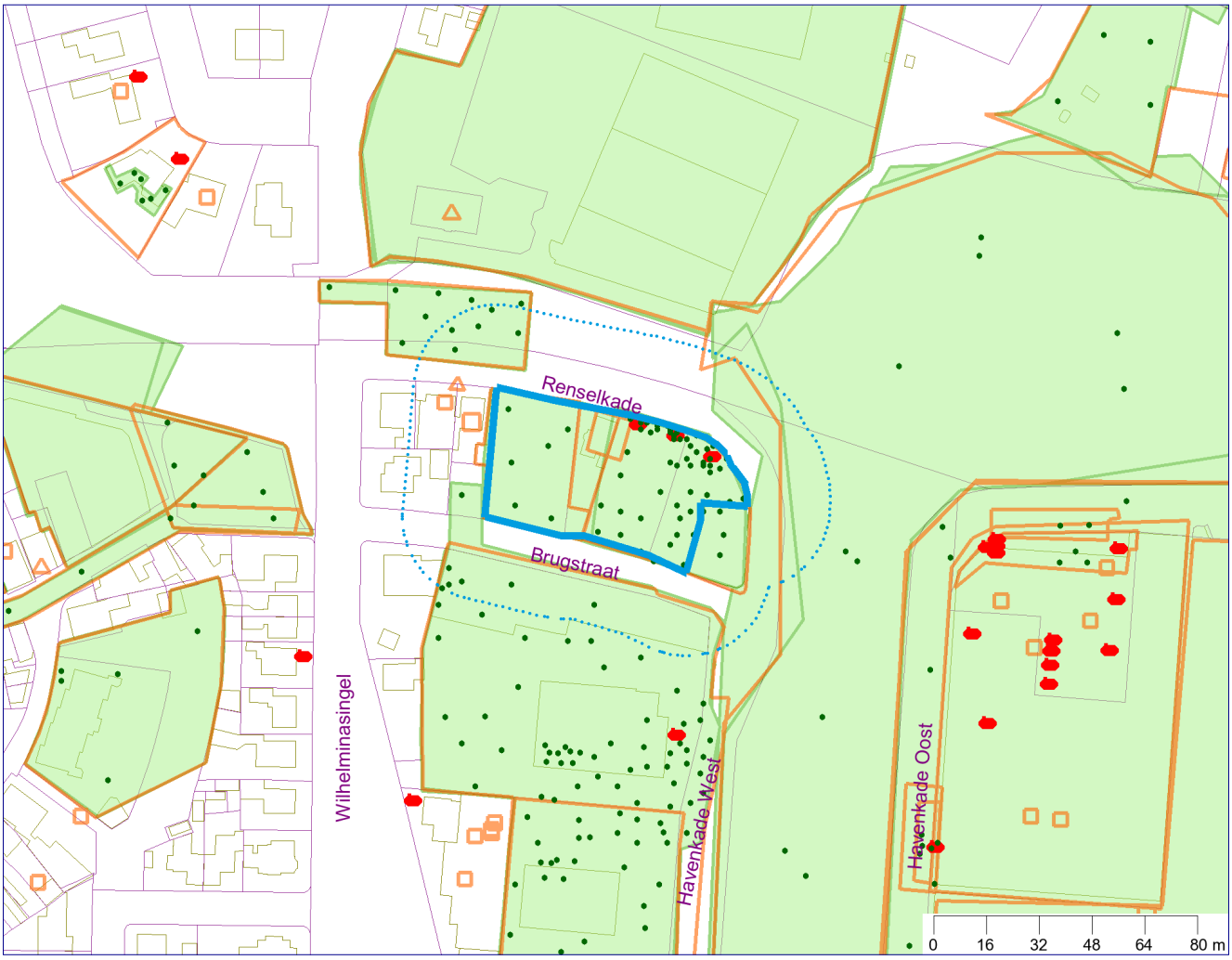

Geselecteerd perceel	Kadaster
25-meter contour	Onderzoek
Bebouwing	Locaties
Huisnummers	Tankgegevens
Straatnamen	Boringen

Inhoudsopgave

Gegevens binnen het geselecteerde perceel	3
Locaties	3
WN, WN, RENSELKADE 4	3
WN, Renselkade 4a-5	4
WN, Renselkade (tussen 3 en 4)/Brugstraat	9
Tankgegevens	11
Gegevens binnen de 25-meter buffer rond het geselecteerde perceel	12
Locaties	12
WN, Renselkade	12
WN, Rensel (watergangen), GR-116-014	13
WN, WN, Renselkade 1	15
WN, Brugstraat/Havenkade W., GR-116-012	17
WN, Renselkade 3	25
WN, WN, Renselkade 2	27
Tankgegevens	29
Luchtfoto	30
Toelichting	31
Disclaimer	32
Bijlage	33

Gegevens binnen het geselecteerde perceel

Locaties

WN, WN, RENSELKADE 4

Locatiecode	NZ005202171
Bevoegd gezag WBB	Provincie Groningen
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200036
Straat	Renselkade
Huisnummer	4
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	benzinepompinstallatie, NSX 320.9
Beoordeling Wbb	Niet ernstig
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende onderzocht

Onderzoeken bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
benzinepompinstallatie	320,90	onbekend	Onbekend	Onbekend	Nee
kolenopslag en -overslag	174	onbekend	Onbekend	Onbekend	Nee

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

WN, Renselkade 4a-5

Locatiecode	NZ005200253
Bevoegd gezag WBB	Provincie Groningen
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200344
Straat	Renselkade
Huisnummer	4
Huisletter	
Toevoeging	-5
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	brandstoffengroothandel (vloeibaar), NSX 423
Beoordeling Wbb	Pot. ernstig, niet urgent
Opgelegde beperkingen Wbb	Registratie
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende gesaneerd

Onderzoeken bij locatie

Naam	Meldingsformulier BUS evaluatieverslag
Rapportnummer	10486
Datum rapport	20100210
Onderzoeksbureau	AsmA
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	De onderzoeksconclusie kunt u vinden in het tabblad opmerkingen. Deze kunt u lezen door op het tabblad Opmerkingen
Opmerkingen	De aard van de verontreinigingen: minerale olie en zware metalen. De sanering heeft plaatsgevonden onder milieukundige begeleiding (AsmA). Sterk verontreinigd 1100m3, afgevoerd 1100m3 (1922,18 ton) naar de Stainkoeln, hergebruikt 0 en aangevoerd 1253m3. Aanvulgrond: 908m3 herkomst Zandput Kruiselwerk, 345m3 Heeresmeer-teelaarde. Geen tijdelijke opslag plaatsgevonden. Grondwateronttrekking, bemaling via horizontale drain, twee weken ontrekking 0,5 m3 per uur. Lozing op riool. Grondwaterkwaliteit is gecontroleerd voor lozing. Bijzonderheden: De ontrgraving is groter (1100m3 i.p.v. 400) dan verondersteld in het onderzoek van Grontmij. De sanering is beperkt gebleven tot de eigendomsgrenzen van de gemeente Winschoten. Een deel van de verontreiniging bevindt zicht onder de weg. Alle tussenwanden zijn zintuiglijk beoordeeld met een PID-meter en een olie-

	waterpan.
Naam	Meldingsfrm. BUS Saneringsplan
Rapportnummer	10486
Datum rapport	20090709
Onderzoeksbureau	AsmA
Aanleiding	Civieltechnisch
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Verkennend onderzoek NEN 5740 2
Rapportnummer	253726
Datum rapport	20090129
Onderzoeksbureau	Grontmij
Aanleiding	bestemmingswijziging, VINEX, locatieontwikkeling
Conclusie	De onderzoeksconclusie kunt u vinden in het tabblad opmerkingen. Deze kunt u lezen door op het tabblad Opmerkingen (links van dit conclusieveld) te klikken.
Opmerkingen	Zintuiglijk: Er zijn enkele waarnemingen gedaan die kunnen duiden op bodemverontreiniging. Renselkade 3a Zn>S (bg), De overige parameters zijn niet verhoogd aangetroffen. In de ondergrond met resten puin en aardewerk Hg>S. Grondwater: Naftaleen>S. Renselkade 4a/5 Zintuiglijk op diverse plekken olie waargenomen en bijmengingen met puin. Olie: B18 en B3 minerale olie>I, B11 minerale olie>T,. De olieverontreiniging is verticaal afgeperkt. Omvang sterke verontreiniging ca. 80m3. Er is sprake van een ernstige olieverontreiniging. T.h.v. vml. petroleumtank en pomp is een tweede sterke olieverontreiniging aangetroffen (B10). Ook deze is verticaal afgeperkt. Globale schatting meer dan 25m3 minder dan 50m3. Er is sprake van een ernstige olieverontreiniging. Grondwater: Pb3 minerale olie>I. De verontreiniging is voldoende afgeperkt. Omvang geschat op meer dan 100m3. De I-contour valt grotendeels samen met de I-contour van de grond. Zuidelijk van de lijn zuidwest-noordoosy PAK en/of metalen licht tot sterk verontreinigd (bg). Geen aaneengesloten sterke metalen/PAK verontreiniging. Asbest: Bij de vml. bebouwing van 4a zijn stukken asbestverdachte materiaal aangetroffen. Materiaal is i.h.k.v. sloop afgevoerd. Hypothese: Verdachte locatie Bijzonderheden: Geen. Conclusie: Aanbevolen wordt om een PvA op te stellen van de (deel) sanering van de locatie en dit af te stemmen met de herinrichting van het terrein. Voor de aanpak van de verontreiniging kan worden volstaan met een BUS melding die een kortere procedure kent dan een regulier saneringsplan. Boorbeschrijving bij boorpunt: N.V.T.

Naam	Verkennend onderzoek NEN 5740
Rapportnummer	253726
Datum rapport	20080910
Onderzoeksbureau	Grontmij
Aanleiding	Civieltechnisch

Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Nader Onderzoek 1
Rapportnummer	C-750.40
Datum rapport	19940228
Onderzoeksbureau	Fugro Milieu Consult
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	Zintuiglijke waarnemingen: terpentinegeur, oliegeur, puin, kooltjes Bovengrond: PAK >B ; minerale olie >A Ondergrond: PAK >C ; minerale olie, xyleen >A Grondwater: minerale olie, benzeen >B ; xyleen >A Bijzonderheden: aanbeveling tot saneren Beoordeling risico's: risico's zijn beperkt Boorbeschrijving bij boorpunt: 120

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
kleur- en verfstoffenindustrie	380,80	onbekend	1935	1954	Onbekend
benzine-service-station	420	onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend
brandstoffengroothandel (vloeibaar)	423	onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend
dieseltank (bovengronds)	99,60	onbekend	1989	Onbekend	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Bedrijfsnaam	WESTERWOLDE
UBI-omschrijving	kleur- en verfstoffenindustrie
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	WESTERWOLDE
UBI-omschrijving	kleur- en verfstoffenindustrie
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Rijksarchief
Dossiernummer	1035 doos 129 HW-118

Bedrijfsnaam	APC
UBI-omschrijving	benzinepompinstallatie
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1930-1944/135/529

Bedrijfsnaam	KLIPHUIS, Fa.
UBI-omschrijving	brandstoffengroothandel (vloeibaar)
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Rijksarchief
Dossiernummer	1035 doos 130 HW-256

Bedrijfsnaam	KLIPHUIS
UBI-omschrijving	brandstoffengroothandel (vloeibaar)
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	Kliphuis, Firma
UBI-omschrijving	brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare)
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1479/31

Bedrijfsnaam	H.V.D.-PRINTSERVICE
UBI-omschrijving	audiovisuele apparatenfabriek
UBI-klasse	6
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	

Vindplaats	
Dossiernummer	
Bedrijfsnaam	WESTERWOLDE
UBI-omschrijving	kleur- en verfstoffenindustrie
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Rijksarchief
Dossiernummer	1035 doos 146 HW-118
Bedrijfsnaam	Shell Ned.
UBI-omschrijving	white spirit-/terpentinatank (ondergronds)
UBI-klasse	6
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Rijksarchief
Dossiernummer	1035 doos 146 HW-156
Bedrijfsnaam	Shell Nederland
UBI-omschrijving	terpentijn(olie)tank (ondergronds)
UBI-klasse	6
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1497/11
Bedrijfsnaam	Westerwolde Verfindustrie
UBI-omschrijving	kleur- en verfstoffenindustrie
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1479/25
Bedrijfsnaam	KLiphuis-Am.Petr.Comp.
UBI-omschrijving	benzine-service-station
UBI-klasse	7

Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1930-1945/135/529

Besluiten bij locatie

Type besluit of Beschikking	Datum besluit
BUS-melding correct aangeleverd	20090710
beschikking BUS saneringsevaluatie	20100401

Verontreinigingscontouren bij locatie

Naam	Type verontreingingscontour	Overschreden grenswaarde
	Grond	I

Saneringsscontouren bij locatie

Naam	Type saneringsscontour	Startdatum	Einddatum
		22-09-2009	01-04-2010

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

WN, Renselkade (tussen 3 en 4)/Brugstraat

Locatiecode	NZ005200056
Bevoegd gezag WBB	Oldambt
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200710
Straat	Renselkade
Huisnummer	
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	hbo-tank (ondergronds), NSX 99.8
Beoordeling Wbb	Pot. ernstig, niet urgent
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	

Onderzoeken bij locatie

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Rapportnummer	95072
Datum rapport	19950330
Onderzoeksbureau	Boluwa
Aanleiding	Nulsituatie
Conclusie	
Opmerkingen	Zintuiglijke waarnemingen: geen
	Bovengrond: PAK, individuele PAK's >S
	Ondergrond: geen verhogingen
	Grondwater: p-m-xyleen >S
	Bijzonderheden:
	Beoordeling risico's:
	Boorbeschrijving bij boorpunt: 1

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
hbo-tank (ondergronds)	99,80	onbekend			onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Tankgegevens

Naam tank	Type brandstof	Volume	Aanwezig	Verontreiniging geconstateerd
OA_Renselkade 4	Petroleum		onbekend	onbekend
OA_Renselkade 4	Benzine		onbekend	onbekend
OA_Renselkade 4	Terpentine		onbekend	onbekend

Gegevens binnen de 25-meter buffer rond het geselecteerde perceel

Locaties

WN, Renselkade

Locatiecode	NZ005200251
Bevoegd gezag WBB	Oldambt
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200378
Straat	Renselkade
Huisnummer	
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	wegvervoer, NSX 137
Beoordeling Wbb	Pot. ernstig, niet urgent
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	

Onderzoeken bij locatie

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Rapportnummer	R94069
Datum rapport	19940228
Onderzoeksbureau	Grontmij
Aanleiding	Civieltechnisch
Conclusie	
Opmerkingen	Zintuiglijke waarnemingen: olie/water reacties, puin Grond: geen verhogingen Slib: individuele PAK > signaleringswaarde ; Hg, Cu >T ; minerale olie >grenswaarde ; dieldrin, aldrin > voorlogpige toetsingswaarde Bijzonderheden: Beoordeling risico's: Boorbeschrijving bij boorpunt: 11

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
wegvervoer	137	onbekend			onbekend
loodgieters-, fitters- en sanitairinstallatiebedrijf	0	onbekend			onbekend
burgerlijk- en utiliteitsbouwbedrijf	11	onbekend	1943	1958	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

WN, Rensel (watergangen), GR-116-014

Locatiecode	NZ005200367
Bevoegd gezag WBB	Provincie Groningen
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200014
Straat	DE RENSEL
Huisnummer	
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Waterbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	aardolie- en aardgaswinning, NSX 466
Beoordeling Wbb	niet ernstig, licht tot matig verontreinigd
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende onderzocht

Onderzoeken bij locatie

Naam	Waterbodemonderzoek Rensel te Winschoten
Rapportnummer	15-317-003
Datum rapport	20151217
Onderzoeksbureau	MACG
Aanleiding	Civieltechnisch
Conclusie	WB: Co, Cu, Hg, Zn, PAK, PCB, minerale olie >AW Slib is klasse industrie en toepasbaar op landbodem
Opmerkingen	WB: Co, Cu, Hg, Zn, PAK, PCB, minerale olie >AW Slib is klasse industrie en toepasbaar op landbodem

Naam	Nader waterbodemonderzoek
Rapportnummer	R-L0233.DR
Datum rapport	19970821
Onderzoeksbureau	DHV
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	Zintuiglijke waarnemingen: olie/benzine Slib: Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat het slib geen verontreinigingen bevat die de interventiewaarde of normwaarde voor klasse 4 slib overschrijdt. De normwaarde voor klasse 3 slib wordt plaatselijk overschreden voor de parameters koper, PAK, hexachloorbenzeen, PCB-180 en som DDT. De overige onderzochte parameters overschrijden maximaal de normwaarde voor klasse 2 slib. Bijzonderheden: geen geval van ernstige bodemverontreiniging Beoordeling: Omvang vd verontreiniging met som DDT nader bepalen.

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
fruitkwekerij/boomgaard	145	onbekend	1946	1956	onbekend
wegvervoer	137	onbekend	Onbekend	Onbekend	onbekend
aardolie- en aardgaswinning	466	onbekend	1946	1956	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten bij locatie

Type besluit of Beschikking	Datum besluit
Geen vervolg (geen adm Nazorg)	19971216

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Locatie	Document	Downloadlink
WN, Rensel (watergangen), GR-116-014, onderzoek Waterbodemonderzoek Rensel te Winschoten	verkennend waterbodemonderzoek	verkennend waterbodemonderzoek

WN, WN, Renselkade 1

Locatiecode	NZ005201385
Bevoegd gezag WBB	Provincie Groningen
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200274
Straat	Renselkade
Huisnummer	1
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek, NSX 198
Beoordeling Wbb	Pot. ernstig, niet urgent
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	Uitvoeren historisch onderzoek

Onderzoeken bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
transportbedrijf	137	onbekend	1926	1976	onbekend
verf- en verfwarendetailhandel	1	onbekend	Onbekend	Onbekend	onbekend
zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek	198	onbekend	1946	1978	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Bedrijfsnaam	N.N.D.
UBI-omschrijving	zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	Winschoter verfhandel
UBI-omschrijving	verf- en verfwarendetailhandel
UBI-klasse	2
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	WINSCHOTER VERFHANDEL
UBI-omschrijving	verf- en verfwarendetailhandel
UBI-klasse	2
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	NRD. NED. SCHEEPSVAART M
UBI-omschrijving	transportbedrijf
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	NOORD NED. DEKKLEDENFABR
UBI-omschrijving	zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	WINSCHOTER EXP.ONDERN.
UBI-omschrijving	transportbedrijf
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	ZAADHOF
UBI-omschrijving	zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Besluiten bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

WN, Brugstraat/Havenkade W., GR-116-012

Locatiecode	NZ005200057
Bevoegd gezag WBB	Provincie Groningen
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200012
Straat	Brugstraat/Havenkade-west
Huisnummer	1
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BC
Plaats	Winschoten

Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	tramwegwerkplaats, NSX 390.7
Beoordeling Wbb	Ernstig, urgentie niet bepaald
Opgelegde beperkingen Wbb	Registratie
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende onderzocht

Onderzoeken bij locatie

Naam	BUS-melding Immobiel
Rapportnummer	
Datum rapport	20150601
Onderzoeksbureau	
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Partijkeuring grond 1
Rapportnummer	812383
Datum rapport	20081230
Onderzoeksbureau	Klijn Bodemonderzoek B.V.
Aanleiding	Calamiteit
Conclusie	De onderzoeksconclusies kunt u vinden in het tabblad Opmerkingen. Deze kunt u lezen door het tabblad Opmerkingen (links van dit conclusieveld) aan te klikken.
Opmerkingen	Zintuiglijke waarnemingen: Geen bijzonderheden Grond: Lood, zink: kleiner dan of gelijk aan klasse wonen, grond en voldoet aan immisiewaarden zonder isolatiemaatregelen. Koper, PAK totaal, som PCB: gehalte is kleiner dan of gelijk aan klasse industrie minerale olie: het gehalte is groter dan klasse industrie en kleiner dan klasse niet toepasbaar en voldoet aan immisiewaarden met isolatiemaatregelen. Grondwater: Niet onderzocht Bijzonderheden: bv. asbest, afwijkende bemonstering. Boorbeschrijving bij boorpunt: Conclusies rapport: Het rapport beschrijft een partijkeuring van ongeveer 1500 m3 grond, welke gedeelte in situ en deels in depot op lokatie aanwezig is. In de onderzochte grond worden overschrijdingen voor lood en zink boven de achtergrondwaarde en koper, PAK en PCB boven de klasse wonen aangetoond. Tevens wordt voor minerale olie een overschrijding ten opzichte van de waarden voor de klasse industrie uit bijlage B van de Regeling Bodemkwaliteit vastgesteld. Gezien de resutlaten kan het materiaal worden toegepast in de gebieden, welke zijn aangewezen door de ontvangende gemeente volgens het gebiedsspecifiek beleid. De toepassing van grond dient te worden gemeld bij SenterNovem.

Naam	Actualisatieonderzoek Brugstr. 1 Winschoten
Rapportnummer	01/125760 - AvHEM/ak

Datum rapport	20080606
Onderzoeksbureau	Grontmij
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Nader onderzoek
Rapportnummer	253727
Datum rapport	20080605
Onderzoeksbureau	Grontmij Milieu
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Nader onderzoek
Rapportnummer	01.2900.01
Datum rapport	20010116
Onderzoeksbureau	de Bondt
Aanleiding	
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Overig 1
Rapportnummer	EU
Datum rapport	20000901
Onderzoeksbureau	Onbekend / Overig
Aanleiding	
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Nader Onderzoek 2
Rapportnummer	96.2424.03
Datum rapport	19960426
Onderzoeksbureau	De Bondt Rijssen b.v.
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	

Naam	Sanerings Plan 1
Rapportnummer	95.2912.02
Datum rapport	19960220
Onderzoeksbureau	de Bondt

Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	CONCLUSIE SANERINGSPLAN: Creosootolie: Het deel van het terrein dat is verontreinigd met creosoorolie zal tot 1,6 m-mv diepte worden afgegraven. In totaal wordt 15 m3 grond in een depot voor creosootolie geplaatst. Zintuiglijk schoned grond wordt op de lokatie hergebruikt. De lokatie wordt aangevuld met aavnvulzand dat een certificaat van herkomst bevat Minerale olie: Voor aanvang van de sanering wordt een bronbemaling geplaatst en opgestart. Nadat de grondwaterstand 1 metere is verlaagd wordt de tank leeggezogenen gereinigd. Vervolgens zal deze wordfen ontgraven door een deskundige. Aanvullend wordt de verontreinigede grond, geschat op 580 m3, ontgraven en in het depot voor minerale olie geplaatst. De verontreinigde toplaag, geschat op 80 m3, wordt na ontgraving teruggestort in de ontgravingskuil. Ter inschatting van de restverontreiniging worden van de ontgravingsput 8 grondmonsters genomen van de wnden en 3 van de putbodem. Vervolgens wordt in de kern van de voormalige verontreiniging een peilbuis geplaatst. Na verwijdering van de bronbemaling zal deze worden bemonsterd. Overig terrein Het terrein zal in het kader van de bouw worden voorzien van een bovenafdichting van beton/asfalt. De saneringsvariant IBC en verwijdering vd spots heeft de voorkeur.

Naam	Nader Onderzoek 1
Rapportnummer	G0276.01.001
Datum rapport	19930217
Onderzoeksbureau	de Bondt
Aanleiding	
Conclusie	
Opmerkingen	Zintuiglijke waarnemingen: Er is verspreid over het terrein een lichte tot sterke oliegeur waargenomen. tevens is het terrein sterk tot matig puinhoudend. Ook puin, sintels, cokes en verbrandingsresten waargenomen. Bovengrond: MO, Hg, EOX> s Zn, Cu, benzo(a)pyreen, PAK-tot, Pb> t PAK, Pb> i Ondergrond: Zn> t Cu, MO> i Grondwater: Cr, As> s MO, BTEX> i Bijzonderheden: nvt Beoordeling risico's: Op basis van bovenstaande gegevens is besloten de bodem te saneren. Boorbeschrijving bij boorpunt: 13

Naam	Indicatief onderzoek
Rapportnummer	88.445/C
Datum rapport	19881231
Onderzoeksbureau	de Bondt
Aanleiding	
Conclusie	

Opmerkingen

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
machine- en apparatenindustrie	266	onbekend	1979	Onbekend	onbekend
glas- en glaswerkindustrie	66	onbekend	Onbekend	Onbekend	onbekend
wegvervoer	137	onbekend	1979	Onbekend	onbekend
gereedschappenfabriek	232	onbekend	1986	Onbekend	onbekend
gereedschapswerktuigenfabriek	266	onbekend	1979	Onbekend	onbekend
vleesrokerij	0	onbekend	1965	Onbekend	onbekend
benzinepompinstallatie	320,90	onbekend	1964	Onbekend	onbekend
tramemplacement en -remises	334	onbekend	Onbekend	Onbekend	Nee
biscuit-, koek- en banketfabrieken	10	onbekend	1930	1936	onbekend
bouten-, schroeven- en moerenfabriek	222	onbekend	1962	Onbekend	onbekend
tramwegwerkplaats	390,70	onbekend	Onbekend	Onbekend	Nee
brandstoftank (ondergronds)	99,90	onbekend	Onbekend	Onbekend	Nee
dieseltank (ondergronds)	237	onbekend	Onbekend	Onbekend	onbekend
hbo-tank (ondergronds)	99,80	onbekend	Onbekend	Onbekend	onbekend
stookolietank (ondergronds)	237	onbekend	1962	Onbekend	onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	groente- en fruitverwerkend bedrijf
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1484/10

Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	cider- en vruchtenwijnenfabriek
UBI-klasse	4
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1485/14

Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	alcoholische drankenfabrieken, distilleerderijen en likeurst
UBI-klasse	4
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1485/14

Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	vruchtensappenfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1485/14

Bedrijfsnaam	Ned. Heidemaatschappij
UBI-omschrijving	timmerwerkplaats
UBI-klasse	1
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1474/6

Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	limonadefabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1485/14

Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	vruchtensappenfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	

Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1484/10
Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	cider- en vruchtenwijnenfabriek
UBI-klasse	4
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1484/10
Bedrijfsnaam	PHAFF
UBI-omschrijving	frisdranken- en mineraalwaterfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	
Bedrijfsnaam	H J PHAFF
UBI-omschrijving	distilleerderij en likeurstokerij
UBI-klasse	4
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	
Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	alcoholische drankenfabrieken, distilleerderijen en likeurst
UBI-klasse	4
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1484/10
Bedrijfsnaam	Van der Werf
UBI-omschrijving	rijwielonderdelenfabriek
UBI-klasse	7

Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1480/14
Bedrijfsnaam	Phaff, H.J.
UBI-omschrijving	groente- en fruitverwerkende industrie
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	
Bedrijfsnaam	NV Wijnhandel v/h fa. H.J. Pha
UBI-omschrijving	frisdranken- en mineraalwaterfabriek
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1484/10
Bedrijfsnaam	Van der Werf
UBI-omschrijving	verchroominrichting
UBI-klasse	7
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1946-1969/1480/14
Bedrijfsnaam	Mestemaker
UBI-omschrijving	brandstoftank (ondergronds)
UBI-klasse	4
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Besluiten bij locatie

Type besluit of Beschikking	Datum besluit
Instemmen met SP	19960723
besch urgent san binnen 4 jaar	19960723
besch. urg start san voor 2015	20010426
beschikking ernstig, geen spoed	20081020
Niet in behandeling nemen	20150625

Verontreinigingscontouren bij locatie

Naam	Type verontreingingscontour	Overschreden grenswaarde
	Grond	I
	Grond	I
	Grond	I
	Grondwater	I
	Grondwater	I

Saneringsscontouren bij locatie

Naam	Type saneringsscontour	Startdatum	Einddatum
Nassaustraat 80-82	Grond		
Brugstraat/ Havenkade West (GR-116-012)	Grond		

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

WN, Renselkade 3

Locatiecode	NZ005200528
Bevoegd gezag WBB	Oldambt
Locatiecode bevoegd gezag	GR005201345
Straat	Renselkade
Huisnummer	3
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	bestrijdingsmiddelenopslagplaats, NSX 143
Beoordeling Wbb	Pot. ernstig, niet urgent

Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	Uitvoeren historisch onderzoek

Onderzoeken bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
zaai- en pootgoedgroothandel	18	onbekend	1978		onbekend
granengroothandel	18	onbekend			onbekend
bestrijdingsmiddelenopslagplaats	143	onbekend	1978		onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Bedrijfsnaam	Robertus' Zaadhandel B.V.
UBI-omschrijving	zaai- en pootgoedgroothandel
UBI-klasse	3
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1970-1979/544/Renselkade 3

Bedrijfsnaam	Robertus zaadhandel bv
UBI-omschrijving	granengroothandel
UBI-klasse	3
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	
Dossiernummer	

Bedrijfsnaam	Robertus' Zaadhandel B.V.
UBI-omschrijving	bestrijdingsmiddelenopslagplaats
UBI-klasse	5
Start activiteit	
Einde activiteit	
Vermelding uit de bron	
Vindplaats	Gemeente archief
Dossiernummer	1970-1979/544/Renselkade 3

Besluiten bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

WN, WN, Renselkade 2

Locatiecode	NZ005202088
Bevoegd gezag WBB	Provincie Groningen
Locatiecode bevoegd gezag	GR005200275
Straat	Renselkade
Huisnummer	2
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	9672BD
Plaats	Winschoten
Gemeente	Oldambt (1895)
Land-/ Waterbodem	Landbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	, NSX
Beoordeling Wbb	
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	Uitvoeren historisch onderzoek

Onderzoeken bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gebruiken bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigingscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringsscontouren bij locatie

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Documenten

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Tankgegevens

Binnen de gemeente Oldambt zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Luchtfoto

	Luchtfoto		Geselecteerd perceel

Toelichting

Deze rapportage is automatisch tot stand gekomen. De informatie is afkomstig uit het bodeminformatiesysteem van de gemeente Oldambt.

Alle in deze rapportage geraadpleegde informatiebronnen zijn in juli 2009 samengevoegd in één centrale database en worden daar ook in onderhouden. Hierbij is geen inhoudelijke herbeoordeling van de samengevoegde informatie op de locaties uitgevoerd. Mocht u naar aanleiding van dit rapport nog stuiten op onduidelijkheden, dan kunt u contact opnemen met de gemeente Oldambt, afdeling Cluster Ruimtelijke zaken, dhr. P. de Jonge via 0597 - 482000. Als het noodzakelijk is om een herbeoordeling uit te voeren van de locatie en eventueel omliggende locaties, dan zullen wij het dossier met eventuele aanvullende informatie opnieuw beoordelen en u voorzien van een nieuwe rapportage.

Disclaimer

De door ons in deze rapportage beschikbaar gestelde informatie dient u te interpreteren als een inschatting van de verontreinigingsituatie op een bepaald moment. Omdat het veelal historische informatie betreft kunnen wij nooit 100% zekerheid geven wat de huidige kwaliteit is van grond en grondwater. De gemeente Oldambt is niet aansprakelijk voor enige schade dan wel enige andere indirecte incidentele of gevolgschade als blijkt dat in de praktijk de verontreinigingsituatie anders is dan in dit rapport is vermeld.Wij attenderen u op het feit dat u als makelaar, eigenaar, toekomstig eigenaar of als derde, bij aan- of verkoop van onroerend goed een vergaande onderzoeksplicht heeft als het gaat om het vaststellen van de kwaliteit van de bodem en/of de aanwezigheid van ondergrondse brandstoftanks. Wij adviseren u om in voorkomende gevallen zelf zorg te dragen voor bodemonderzoek dan wel een onderzoek naar de aanwezigheid van een tank. De informatie uit deze rapportage kan niet worden gebruikt bij de aanvraag van een omgevingsvergunning bouw of andere gemeentelijke producten. Bij een bouwaanvraag dient elke situatie opnieuw afzonderlijk te worden beoordeeld. Het is niet uitgesloten dat de gemeente dan opnieuw bodemonderzoek eist omdat de bestaande informatie verouderd is of omdat een onjuiste onderzoeksstrategie is toegepast.Wij gaan ervan uit u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd. Voor eventuele vragen en/of inlichtingen kunt u zich wenden tot de gemeente Oldambt.

Bijlage

1.Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) schrijft voor, dat melding gedaan moet worden aan het bevoegde gezag als men een bodemverontreiniging groter dan 25m³ of een grondwaterverontreiniging groter dan 100m³ vermoed. Op zo'n melding neemt het bevoegd gezag een 'besluit' (voorlopige beoordeling van mate van ernst van eventueel uitvoeren van vervolg onderzoek) of een Wbb-beschikking (ernst en urgentie tot 2006 en daarna ernst en spoedeisendheid). Ook als een sanering is uitgevoerd neemt het bevoegd gezag over het evaluatierapport een Wbb-beschikking of 'besluit'.

Gemeenten en de Wet bodembescherming

In de meeste gevallen worden ter voorbereiding van de uitvoering van infrastructurele werkzaamheden, woningbouw, milieuvergunningen en grondverplaatsing bodemonderzoeken uitgevoerd. Bij veel van deze onderzoeken is geen bodemverontreiniging geconstateerd en bij sommige in beperkte mate waarbij het niet noodzakelijk was een melding zoals bedoeld in de Wet bodembescherming door te geven aan het bevoegde gezag Wbb. Hoewel de gemeenten formeel de uitgevoerde onderzoeken zullen hebben getoetst aan de Wet bodembescherming is het toetsingsresultaat in veel gevallen niet vastgelegd in het bodeminformatiesysteem. Wel is bij elk rapport een conclusie of opmerking opgenomen met een samenvatting van het rapport.

Bevoegd Gezag Wet bodembescherming.

De (Gedeputeerde Staten van de) provincie Groningen is bevoegd gezag in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) welke op 1 januari 1995 in werking is getreden.
De besluiten en beschikkingen die zijn opgenomen in deze rapportage zijn afgegeven door de (Gedeputeerde Staten van de) provincie Groningen .
Alleen beschikkingen over grondverontreiniging, voor zover de interventiewaarde zijn overschreden, zijn geregistreerd bij het Kadaster.

Het Kadaster en de Wet bodembescherming

Sinds 1995 worden ernstige gevallen van grondverontreinigingen ook geregistreerd bij het Kadaster.
Grondwaterverontreiniging en waterbodemverontreinigingen hoeven niet geregistreerd te worden bij het Kadaster. De registraties in het kader van de Wet bodembescherming kunt u opvragen bij het Kadaster.
NB: Als er onderzoeken en saneringen zijn uitgevoerd voor 1995 dan zijn hier geen beschikkingen op afgegeven en heeft ook geen registratie plaats gevonden bij het Kadaster.

Bedrijven en de Wet bodembescherming

Bedrijven zijn verplicht om bodemonderzoek te laten uitvoeren voor het verkrijgen van een milieuvergunning. Nieuw ontstane bodemverontreiniging (als gevolg van calamiteiten) dient direct gemeld te worden bij het bevoegd gezag. De vervuiler zorgt onverwijld voor de volledige verwijdering van de vervuiling.

De gemeentelijke archieven zijn in 90'er jaren onderzocht op afgegeven milieu- en hinderwetvergunningen sinds begin 1800 betreffende bodembedreigende activiteiten. Ook zijn de Kamer van Koophandel inschrijvingen opgenomen tot 1994. In 2004 zijn dempingen, stortplaatsen en erfverhardingen toegevoegd.
De informatie over deze mogelijke bodembedreigende (bedrijfs)activiteiten kunnen gebruikt worden voor het uitvoeren van gericht historisch en/of bodemonderzoek op een locatie. Bij ongeveer 2,5% van alle geïndiceerde locaties met mogelijke belastende (bedrijfs)activiteiten zal naar verwachting een verontreiniging zijn achter gebleven. Hoe hoger de NSX-score van de (bedrijfs)activiteit des te groter is de kans op aanwezige verontreiniging. Bij een NSX-score lager dan 100 is de kans op verontreiniging zeer gering. In ieder geval is dan in het kader van de saneringsregeling Wbb geen bodemonderzoek verplicht. Bij een NSX-score van 100-300 worden locaties aangeduid als 'Potentieel ernstig'. Locaties met een NSX-score van >300 worden aangeduid als 'Potentieel spoedeisend'.

Burgers en de Wet bodembescherming

Als burger kunt u op meerdere manieren te maken krijgen met (mogelijke) bodemverontreiniging. Veel voorkomende situaties zijn:
• Aan- of verkoop van een woning. De verkoper heeft een informatieplicht, de koper een onderzoeksplicht naar informatie die van invloed is op het nemen van het besluit tot (ver)koop. Bij aan- en verkoop van een perceel is het van belang om de

kwaliteit van de bodem te kennen. Als koper wilt u niet voor ongewenste verrassingen komen te staan en is het van belang te weten of de locatie geschikt is voor uw plannen.
• Aanvraag bouwvergunning. Indien u een bouwwerk wilt realiseren op uw perceel, dan wordt bij de behandeling van de bouwaanvraag bij de gemeente gecontroleerd of er bodemonderzoek noodzakelijk is.
Als bodemverontreiniging de bouwplannen of aan- of verkoop belemmert of als er onaanvaardbare risico's zijn voor mens of milieu moet de bodemverontreiniging aangepakt worden.

2.Welke gegevensbronnen zijn geraadpleegd voor deze rapportage?

De gegevensbronnen zijn:
1.Registraties van beschikkingen en besluiten op (mogelijke) gevallen van bodem-, grondwater- en waterbodemverontreiniging en uitgevoerde saneringen zoals bedoeld is in het kader van de Wet bodembescherming (vanaf 1995).
2.Vermeldingen van bodemonderzoeken en bekende verontreinigingen en saneringen welke voor 1995 uitgevoerd zijn.
3.Uitgevoerde archiefonderzoeken naar mogelijk belastende (bedrijfs)activiteiten welke bodemverontreiniging hebben kunnen veroorzaken.
4.Gegevens uit luchtfoto interpretaties waarna in vergelijking met eerder genomen luchtfoto's sprake is van slootdempingen, stortplaatsen en erfverhardingen waar mogelijk verontreinigd materiaal in is gebruikt.
5.Uitgevoerde waterbodem en slibonderzoeken en eventueel uitgevoerde baggerwerken en saneringen
6.Informatie uit bodem- en grondwateronderzoeken of partijkeuringen welke de gemeente vereist voor het afgeven van bouwvergunningen (Bouwbesluit), locatieontwikkeling of grondverplaatsing (Bouwstoffenbesluit/Besluit bodemkwaliteit)
7.Brandstoftanks welke zijn verwijderd (BOOT/Activiteitenbesluit) of nog aanwezig kunnen zijn met eventuele indicatie van aanwezige verontreiniging. (deze info is niet volledig)

3. Toelichting van gebruikte termen

Voor nadere uitleg en informatie over de gehanteerde begrippen wordt verwezen naar de begrippenlijst van de Provincie

Groningen:

http://geoservices.provinciegroningen.nl/BIrapportage/begrippenlijst.html

Evenementen

Inleiding

Voor de leefbaarheid van kernen zijn lokale activiteiten van groot belang. Evenementen dragen bij aan een bruisend dorpsleven en sociale samenhang. Ook in de gemeente Oldambt zijn er vrijwilligers die veel tijd en energie steken in het organiseren van evenementen.

Lange tijd werden evenementen uitsluitend gereguleerd door middel van de Algemene plaatselijke verordening (APV). Jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State noopt tot het regelen van ruimtelijk relevante evenementen in een bestemmingsplan. Het onderhavige bestemmingsplan is opgesteld om evenementen binnen het plangebied een planologisch-juridische basis te bieden.

Wetgeving en beleid

De Gemeentewet geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om de verordeningen te maken die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. Ter regulering van enkele gemeentelijke belangen heeft de raad de Algemene Plaatselijke Verordening vastgesteld. Uit een oogpunt van openbare orde zijn regels opgenomen over evenementen. Jurisprudentie dwingt tot het bieden van een planologisch-juridische basis in een bestemmingsplan van evenementen waarbij dat voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van belang is. Op Rijks- of provinciaal niveau is geen wetgeving die instructies geeft over het reguleren van evenementen. Ook zijn er op Rijks- en provinciaal niveau geen beleidsstukken met betrekking tot evenementen.

De kern van het gemeentelijke evenementenbeleid is in beginsel "ja". De gemeente onderschrijft het grote belang van evenementen voor de leefbaarheid en de sociale samenhang van kernen. Vrijwilligers zetten zich gezamenlijk in om een sociale gebeurtenis te bereiken. Door het jaar heen is er een patroon te ontdekken: Koningsdag, bevrijdingsdag, jaarmarkten, sinterklaasintochten, kerstmarkten: ze zijn onderdeel van de cultuur en traditie in de gemeente Oldambt. Ze horen erbij.

Uitgangspunten

Als uitgangspunt voor dit bestemmingsplan wordt voor het begrip 'evenement' aangesloten bij de APV. Voorkomen moet worden dat festiviteiten wel onder de APV en niet onder het bestemmingsplan vallen en daardoor in strijd zijn met het bestemmingsplan.

Uitgangspunt is verder dat mensen wat van elkaar hebben te dulden als het om evenementen gaat. Koningsdag, bevrijdingsdag, jaarmarkten, sinterklaasintochten, kerstmarkten: ze horen erbij. Hetzelfde geldt voor wandel-, fiets-, skeeler-, schaats- en paardrijtochten: ze horen erbij. Dorpsfeesten, kermissen, circussen: ze horen erbij. Dergelijke evenementen vergroten de sociale samenhang en dragen bij aan de levendigheid in de kernen en op het platteland.

Het derde uitgangspunt van dit bestemmingsplan is dat hinder als gevolg van evenementen ook een kwestie van beleving is. Wie in het centrum van Winschoten gaat wonen, zoekt de levendigheid.

Het vierde uitgangspunt voor dit bestemmingsplan is het achterwege laten van het "worst case" denken, bijvoorbeeld met een vraag als: "wat als iedere week een Sinterklaasintocht wordt georganiseerd?" Centraal staat de grote inspanning die vrijwilligers moeten leveren om een evenement van de grond te krijgen. Zij hebben beperkte tijd en beperkte middelen. Gezond verstand en realisme dienen te prevaleren boven angst. Dat geldt ook voor de evenementen die niet door vrijwilligers worden georganiseerd, zoals circussen. Ook hier dient gezond verstand en een realistische benadering de boventoon te voeren. Er is geen markt voor een onrealistische stapeling van evenementen. Maar in beginsel moet een circus wel mogelijk zijn zonder bestemmingsplanwijziging.

Alle genoemde of vergelijkbare evenementen moeten kunnen worden georganiseerd zonder dat daarvan aantal, soort, duur en maximale bezoekersaantallen worden vastgelegd in een bestemmingsplan. Uiteraard zijn aan deze evenementen voorwaarden verbonden, maar hierin voorziet de APV-vergunning in voldoende mate, vanuit ruimtelijk oogpunt. De APV heeft voldoende aanvullende werking. Met deze uitgangspunten in

gedachten is het aantal evenementen dat de dorpse schaal van Winschoten te boven gaat en een specifieke regeling in het bestemmingsplan nodig heeft beperkt.

Juridische planbeschrijving

De kern van de juridische regeling is dat ruimtelijk relevante evenementen worden beschouwd als met het bestemmingsplan strijdig gebruik, tenzij deze als zodanig zijn aangeduid in dit plan of worden toegestaan in een ander bestemmingsplan. De evenementen die er nou eenmaal bij horen zijn in de definitie uitgezonderd van het begrip 'ruimtelijk relevant evenement'.

Procedures

Gestreefd wordt naar het voorkomen van dubbele procedures. Het organiseren van evenementen gebeurt doorgaans door vrijwilligers. Zij steken al genoeg tijd en energie in de organisatie. De vergunningverlening moet zo soepel mogelijk verlopen. Bij voorkeur zijn dus niet én een APV-vergunning én een afwijkvergunning nodig. Bij twijfel wordt dit bestemmingsplan zodanig uitgelegd dat alleen een APV-vergunning nodig is.

Omgevingsdienst Groningen

Advies geluid

Extern Advies

Bevoegd gezag	: Oldambt	Datum	: 27-10-2017
Kenmerk VTH/DMS	:	Zaaknummer	: Z2017-00014296
Aan	: Patrick de Jonge		
Van	: Oebele Kunnen	Collegiale toetser	: Erik Reijnen
Onderwerp / Locatie	: Geluidsbelasting bestemmingsplan Renselkade		

Inleiding

De gemeente Oldambt is voornemens een historische haven te realiseren aan de Renselkade te Winschoten. In deze historische haven worden ligplaatsen voor historische schepen gerealiseerd. In een eerder advies van de Omgevingsdienst (ODG-zaaknummer 22179, d.d. 24-10-2014) is de geluidsbelasting op de geprojecteerde ligplaatsen ten gevolge van het gezoneerde industrieterrein en het wegverkeer op het traject Wilhelminasingel/Beertsterweg in beeld gebracht. Het plan is echter sinds die tijd uitgebreid met meer ligplaatsen. In opdracht van de gemeente Oldambt heeft de Omgevingsdienst Groningen opnieuw de geluidssituatie onderzocht, de bevindingen zijn in dit advies weergegeven.

Per 1 juli 2012 worden ligplaatsen binnen een geluidszone als geluidsgevoelige terreinen aangemerkt, zie info hieronder. De beoogde ligplaatsen aan de Renselkade zijn gesitueerd binnen de zone van het voor geluid gezoneerde industrieterrein Winschoten Oost te Winschoten. Omdat hier sprake is een nieuwe situatie en er dus geen overgangsrecht van toepassing is moet het terrein worden beschermd. Hierbij geldt conform artikel 2.1 Besluit geluidhinder een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) en conform artikel 2.2 onder c Besluit geluidhinder een maximale ontheffingswaarde van 55 dB(A) voor industrielawaai. Het betreft hier de etmaalwaarden.

Daarnaast liggen de beoogde ligplaatsen ook binnen de geluidszone van de Wilhelminasingel/Beersterweg. Dit is een doorgaande weg met een snelheidsregime van 50 km/u. Met twee rijstroken in een stedelijk gebied heeft deze weg een geluidszone van 200 meter. Alle beoogde ligplaatsen liggen binnen deze zone. Voor nieuwe gevoelige bestemmingen binnen de zone van een weg met twee rijstroken in stedelijk gebied geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB (L_{DEN}) en een maximale ontheffingswaarde van 63 dB (L_{den}). Deze waarden zijn inclusief de correctie van -5 dB conform artikel 110 g Wet geluidhinder.

De geluidsbelasting ten gevolge van industrielawaai is in beeld gebracht voor een eventuele hogere waarde industrielawaai. Hetzelfde is gedaan voor wegverkeerslawaai. Daarnaast zijn ook de gecumuleerde waarden van wegverkeerslawaai + industrielawaai bepaald. Met de cumulatie van verschillende bronnen wordt de aanvaardbaarheid voor het verlenen van een hogere grenswaarde bepaald. Is het gecumuleerde geluidsniveau te hoog dan kan worden bepaald welke geluidsbron bepalend is en of eventueel de geluidsbelasting als gevolg van deze bron kan worden verlaagd tot een aanvaardbaar geluidsniveau. In de berekening van de cumulatie worden alleen bronnen opgeteld die de voorkeursgrenswaarde overschrijden. Is het gecumuleerde geluidsniveau aanvaardbaar dan kan per bron (wegverkeer, industrielawaai) een hogere grenswaarde worden verleend.

Industrielawaai

De omgevingsdienst Groningen voert namens de gemeente Oldambt het zonebeheer uit voor het industrieterrein en heeft de geluidsbelasting op de randen van de ligplaatsen bepaald. In figuur I is de situering van de woonschepen en de beoordelingspunten weergegeven. Op deze punten is op een hoogte van 2,5 meter de geluidsbelasting ten gevolge van het gehele industrieterrein berekend. De berekende waarden zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1: De langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) op de beoordelingspunten in dB(A)

Beoordelingspunt	**$L_{Ar,LT}$**
HH001_A	54,72
HH002_A	54,61
HH003_A	48,83
HH004_A	54,33
HH005_A	50,38
HH006_A	53,85
HH007_A	49,93
HH008_A	53,16
HH009_A	51,14
HH010_A	52,93
HH011_A	49,59
HH012_A	53,87
HH013_A	52,19
HH014_A	51,67
HH015_A	50,93
HH016_A	49,94
HH017_A	48,97
HH018_A	52,78
HH019_A	49,71
HH020_A	52,85
HH021_A	54,38
HH022_A	48,66
HH023_A	46,26

Uit tabel 1 blijkt dat voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) op diverse beoordelingspunten wordt overschreden. De belangrijkste oorzaken van deze overschrijding zijn te vinden in de benodigde/vergunde geluidsruimte van Agrifirm, PQ, Zaadhof, Mc Donalds en de Winschoter Verfhandel. De maximale ontheffingswaarde wordt niet overschreden.

Wegverkeerslawaai

Het akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai is uitgevoerd met de Standaardrekenmethode II uit het Reken- en Meetvoorschrift Geluidhinder (RMG 2006). Het geluidsmodel is opgesteld met behulp van het programma Geomilieu (versie 2.40). Met dit programma is de geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer op het traject Wilhelminasingel/Beertsterweg op de gevels van de woningen berekend. In artikel 110g van de Wet geluidhinder is beschreven dat er op de berekende resultaten een correctie mag worden toegepast. Op wegen waar de maximaal toegestane snelheid hoger is dan 70 km/h betreft deze correctie -2 dB, daar waar de maximaal toegestane snelheid lager is dan 70 km/h betreft deze -5 dB. Op het genoemde traject geldt een snelheidsregime van 50 dB, de -5 dB correctie is verwerkt in de gepresenteerde resultaten.

De gehanteerde verkeersgegevens zijn aangeleverd door de gemeente Oldambt. Uit de aangeleverde gegevens is het weekdaggemiddelde berekend van 12.036 motorvoertuigen per dag in 2006. In dit onderzoek is rekening gehouden met de verkeersaantallen in de toekomstige situatie (10 jaar na realisatie plan). In overleg met de gemeente Oldambt is een klein groeipercentage per jaar verondersteld van 0,5 % per jaar. 10 jaar na realisatie (2027) wordt op deze wijze een etmaalintensiteit berekend van 13.365 mvt/dag. De onderstaande verkeersverdeling, tevens door de gemeente Oldambt aangeleverd, is gehanteerd voor het onderzoek.

Tabel 2: De gehanteerde verkeersverdeling

Categorie	**Verkeersverdeling**		
	Dag	**Avond**	**Nacht**
licht	92%	14%	3%
middelzwaar vrachtverkeer	7%	4%	11%
zwaar vrachtverkeer	1%	1%	1%

In het onderzoek is uitgegaan van een standaard wegdekverharding, DAB 0/16 referentiewegdek. In tabel 3 zijn de geluidsbelastingen ten gevolge van het wegverkeer weergegeven.

Tabel 3: Geluidsbelasting in dB bij de beoordelingspunten, inclusief -5 dB correctie conform artikel 110g Wgh.

Beoordelingspunt	L_{den}
HH001_A	39,82
HH002_A	29,63
HH003_A	36,53
HH004_A	31,8
HH005_A	33,92
HH006_A	30,12
HH007_A	36,41
HH008_A	30,8
HH009_A	35,64
HH010_A	33,13
HH011_A	33,39
HH012_A	27,34
HH013_A	30,73
HH014_A	41
HH015_A	42,2
HH016_A	39,08
HH017_A	42,83
HH018_A	47,15
HH019_A	42,56
HH020_A	**49,97**
HH021_A	**54,43**
HH022_A	**49,29**
HH023_A	**59,22**

Uit tabel blijkt dat voorkeursgrenswaarde van 48 dB op vier beoordelingspunten wordt overschreden. De maximale ontheffingswaarde van 63 dB wordt niet overschreden.

Cumulatie

De manier waarop cumulatie van industrielawaai en wegverkeerslawaai dient te worden berekend is weergegeven in het Reken- en meetvoorschrift 2012. Bij het berekenen van de cumulatie wordt de geluidsbelasting vanwege de industrie uitgedrukt in de geluidsbelasting die dezelfde hinderbeleving veroorzaakt als wegverkeerslawaai. Het verschil in hinderbeleving tussen wegverkeerslawaai en industrielawaai is vastgesteld op 1 dB. Een geluidsbelasting L_{den} van 50 dB industrielawaai wordt als wegverkeerslawaai als 51 dB ervaren. Industrielawaai is dus (in het algemeen) 1 dB hinderlijker. Op deze manier zijn de geluidsbelastingen eerst 'gelijkgesteld', waarna de cumulatieve geluidsbelastingen zijn berekend.
In de literatuur zijn gegevens voorhanden omtrent de indicatie van de geluidskwaliteit bij de cumulatieve geluidstingenen (zie o.a. RIVM: Rapport 680300005/2008, Milieuaandachtsgebieden in Nederland). Deze zijn weergegeven in tabel 4.

Tabel 4: Indicatie van geluidkwaliteit bij cumulatie

$L_{CUM,}$ cumulatief in dB	**Geluidkwaliteit**
>45	Zeer goed
45-50	Goed
50-55	Redelijk
55-60	Matig
60-65	Slecht
>65	Zeer slecht

In tabel 5 is de cumulatieve geluidsbelasting weergegeven voor de relevante beoordelingspunten.

Tabel 5: Cumulatieve geluidsbelastingen

Beoordelingspunt	L^*_{IL}	L^*_{VL}	L_{CUM} (dB)	Indicatie
HH001_A	55,72	44,82	56,1	Matig
HH002_A	55,61	34,63	55,6	Matig
HH003_A	49,83	41,53	50,4	Redelijk
HH004_A	55,33	36,8	55,4	Matig
HH005_A	51,38	38,92	51,6	Redelijk
HH006_A	54,85	35,12	54,9	Redelijk
HH007_A	50,93	41,41	51,4	Redelijk
HH008_A	54,16	35,8	54,2	Redelijk
HH009_A	52,14	40,64	52,4	Redelijk
HH010_A	53,93	38,13	54,0	Redelijk
HH011_A	50,59	38,39	50,8	Redelijk
HH012_A	54,87	32,34	54,9	Redelijk
HH013_A	53,19	35,73	53,3	Redelijk
HH014_A	52,67	46	53,5	Redelijk
HH015_A	51,93	47,2	53,2	Redelijk
HH016_A	50,94	44,08	51,8	Redelijk
HH017_A	49,97	47,83	52,0	Redelijk
HH018_A	53,78	52,15	56,1	Matig
HH019_A	50,71	47,56	52,4	Redelijk
HH020_A	53,85	54,97	57,5	Matig
HH021_A	55,38	59,43	60,9	Matig
HH022_A	49,66	54,29	55,6	Matig
HH023_A	47,26	64,22	64,3	Matig

Uit tabel 5 blijkt dat op de meeste beoordelingspunten een geluidsniveau heerst wat getypeerd kan worden als "Redelijk". Op acht beoordelingspunten is sprake van een "matig" geluidsniveau. De oorzaak hiervan is zowel industrielawaai als wegverkeerslawaai: relatief gezien hoge geluidsbelastingen ten gevolge van het industrieterrein en dicht bij de Wilhelminasingel gelegen dus ook relatief gezien hoge geluidsbelastingen ten gevolge van wegverkeerslawaai.

Conclusie /advies

Vanwege beide afzonderlijke bronnen (industrielawaai en wegverkeerslawaai) zijn overschrijdingen berekend van de voor die geluidsbron geldende voorkeursgrenswaarden. De maximale ontheffingswaarde wordt echter voor geen van de bronnen overschreden. De gemeente Oldambt zou kunnen overgaan tot het verlenen van hogere grenswaarden voor industrielawaai en wegverkeerslawaai. Het is aan de gemeente om de aanvaardbaarheid van de berekende overschrijdingen te beoordelen. Hierbij geeft de ODG de volgende overwegingen mee:

-Beschouwing cumulatie conform RMV 2012
Op 15 van de 23 beoordelingspunten is het geluidsniveau in de historische haven als 'redelijk' te beschouwen. Op de ligplaatsen die het dichtst bij de Wilhelminasingel zijn gelegen (in Figuur 1 de woonboten met beoordelingspunten HH018-HH023) zijn de geluidsbelastingen op twee zijden van de ligplaats als "matig" beschouwen. Gezien het feit dat de historische haven is geprojecteerd binnen de geluidszone van een voor geluid gezoneerd industrieterrein en (deels) dicht bij een doorgaande weg zijn er hogere geluidsbelastingen te verwachten dan de daarvoor geldende normen. Een kwalificatie 'redelijk' ten aanzien van het heersende geluidsniveau is dan ook zeer goed te rechtvaardigen. Voor de ligplaats waarvoor de kwalificatie 'matig' geldt wordt geadviseerd om deze in het bestemmingsplan zo ver mogelijk van de Wilhelminasingel af te projecteren om zodoende een zo laag mogelijke geluidsbelasting te laten heersen en hiermee een beter leefklimaat.

-Toekomstige ontwikkelingen zonebeheer (industrieterrein moet niet 'op slot')
Als de berekende geluidsbelastingen worden vastgelegd met een ontheffing voor een hogere geluidsbelasting (hogere grenswaarde) is op het industrieterrein geen geluidsruimte meer beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen. Dit is ten nadele van de economische ontwikkelingen en tegenstrijdig met de doelstellingen zoals vastgelegd in het zonebesluit en bestemmingplan. Om die reden verdient het aanbeveling de hogere waarden wat ruimer vast te stellen dan is berekend.

Voor industrielawaai wordt geadviseerd een hogere waarde vast te stellen van 55 dB(A).

Geadviseerd wordt om voor wegverkeerslawaai een hogere waarden vast te stellen overeenkomstig de berekende waarden weergegeven in tabel 3. Dit is inclusief -5 dB correctie conform artikel 110g Wgh. In deze berekende waarden rekening gehouden met een groei van de verkeersintensiteit.

Omgevingsdienst Groningen

Figuur I

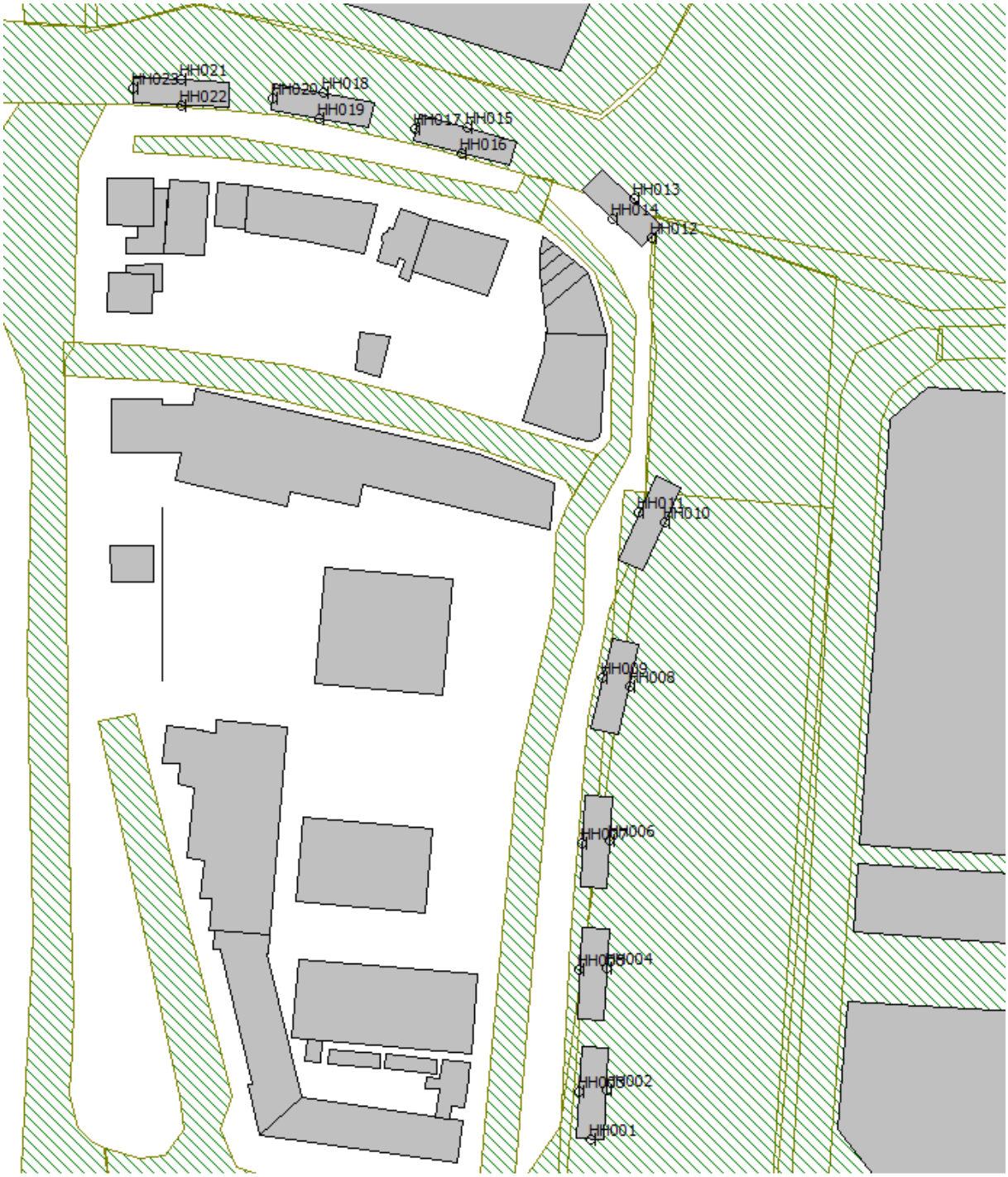

provincie groningen

bezoekadres: St. Jansstraat 4

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

faxnr.: 050 316 46 32

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

MILIEUTOEZICHT

6 april 2010

Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Oldambt
Postbus 175
9670 AD WINSCHOTEN

Datum	:	1 april 2010
Briefnummer	:	2010-21.871a, MTZ
Zaaknummer	:	236483
Behandeld door	:	H.J. Douwes
Telefoonnummer	:	(050) 3164308
Bijlage	:	2 (tekening en rapport)
Onderwerp	:	Bodemsanering; locatie Renselkade 4-5 te Winschoten; GR005200344; gemeente Oldambt; besluit instemming evaluatieverslag BUS-sanering.

Geacht college,

1. Inleiding

Op 10 februari 2010 ontving ik van u het formulier evaluatieverslag Besluit uniforme saneringen - als bedoeld in artikel 4.2, lid 3 van de Regeling uniforme saneringen - betreffende de locatie Renselkade 4-5 te Winschoten, kadastraal bekend gemeente Winschoten, sectie H, nrs.1000, 1001 en 1020.

2. Beschikking

Ik deel u mee dat ik kan instemmen met het ingediende evaluatieverslag overeenkomstig artikel 14 jo. artikel 4 van het Besluit uniforme regelingen.

3. Motivering

In de inspectiebrief, d.d. 29 oktober 2009, met briefnummer 2009-60039 is de instemming bevestigd met de wijziging in de uitvoering ten opzichte van de BUS-melding. In bijlage 3 van het evaluatieverslag is de geplande ontgraving weergegeven. Bijlage 4 toont de werkelijke ontgraving, welke verder strekt en een gedeelte van het nevengelegen voetpad bestrijkt. Deze afwijking valt echter binnen de eigendomsgrens van de gemeente Winschoten. De uitgevoerde sanering past hiermee binnen de in de BUS-melding gestelde doelstelling. Uit het evaluatieverslag blijkt dat de sanering is uitgevoerd in overeenstemming met artikel 39b van de Wet bodembescherming (Wbb), het Besluit uniforme saneringen en de Regeling uniforme saneringen.

De provincie Groningen werkt volgens normen die zijn vastgelegd in een handvest voor dienstverlening.
Dit handvest vindt u op onze website of kunt u opvragen bij de afdeling Communicatie en Kabinet, Publieksvoorlichting: 050 3164160

4. Kadastrale registratie en afschriften

Op basis van artikel 55 Wbb zend ik u een afschrift van de beschikking en een kadastrale kaart aan de Dienst voor het kadaster en de openbare registers.
Op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) onroerende zaken worden percelen aangetekend waar een publiekrechtelijke beperking als bedoeld in artikel 1, onderdeel a van de Wkpb aanwezig is. Dit zijn de percelen waar een overschrijding van de interventiewaarde in het vaste deel van de bodem is geconstateerd.
Omdat na de sanering geen (rest)verontreiniging boven de interventiewaarde in het vaste deel van de bodem is achtergebleven, is er geen sprake van nazorg en wordt dit besluit beschouwd als een besluit waarbij de opgelegde publiekrechtelijke beperking die voortvloeit uit de BUS-melding komt te vervallen. De vervallenverklaring geldt voor onderstaand perceel:

Kadastrale gemeente	Sectie	Nummer	Oppervlakte (m^2)
Winschoten	H	1000, 1001 en 1020	875, 965 en 34.310 (ged.)

6. Terinzagelegging

Het besluit ligt tezamen met het evaluatieverslag en bijbehorende stukken ter inzage van 1 april 2010 tot en met 12 mei 2010 in het gemeentehuis van Oldambt, Johan Modastraat 6 te Winschoten, op werkdagen tijdens kantooruren en buiten kantoortijden alleen volgens afspraak (0597-482000). Bovendien liggen de stukken ter inzage in het Provinciehuis aan de St. Jansstraat 4 te Groningen, op werkdagen tijdens kantooruren, en na telefonische afspraak (tel: 050-3164986, de heer J.P. Meles).

7. Bezwaar

Het besluit is een beschikking in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit kan bezwaar bij ons worden ingediend. Uw bezwaarschrift dient u te richten aan: Gedeputeerde Staten der provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP te Groningen.

Op basis van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht kan een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening moet worden ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Hoogachtend,

Namens Gedeputeerde Staten van Groningen:

ing. J. Smittenberg MScBA
Hoofd van de afdeling Milieutoezicht

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: 10486

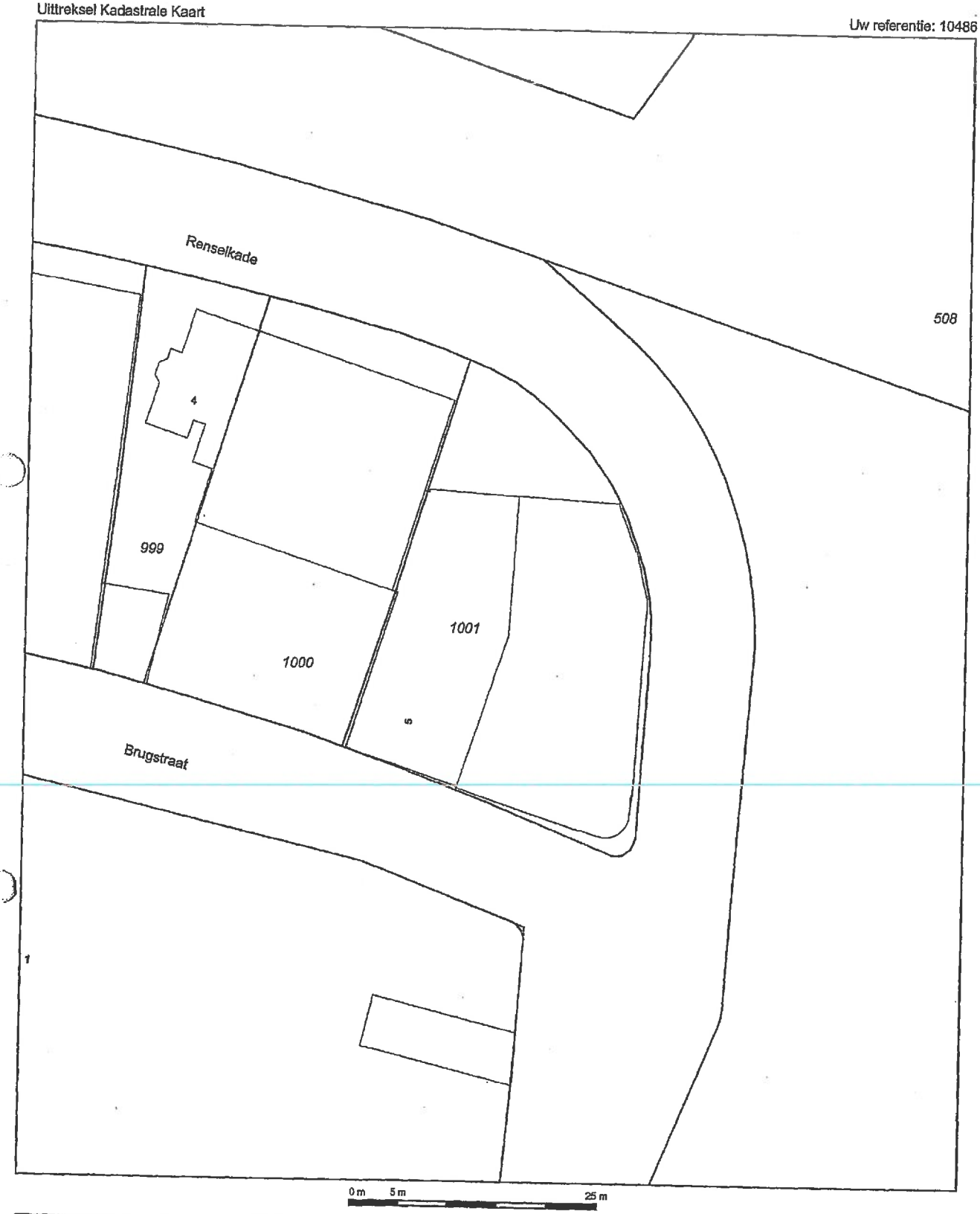

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer
25 Huisnummer
Kadastrale grens
Voorlopige grens
Bebouwing
Overige topografie

Schaal 1:500

Kadastrale gemeente WINSCHOTEN
Sectie H
Perceel 1001

Voor een aansluitend uittreksel, GRONINGEN, 19 november 2009
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

EVALUATIERAPPORT

bodemsanering

Renselkade 4-5 te Winschoten

Opdrachtgever:	B.Reer Sloop- en Grondwerken BV
Projectcode:	10486
Datum:	18 januari 2010
Status:	definitief

Opdrachtgever:	B. Reer Sloop- en Grondwerken BV
Contactpersoon:	de heer W.A. Smid
Titel:	Evaluatierapport bodemsanering Renselkade 4-5 te Winschoten
Projectcode:	10486
Projectcode opdrachtgever:	-
Publicatiedatum:	18 januari 2010
Projectleider:	ing. A. Schriemer
Auteur:	ing. A. Schriemer
Status:	definitief

Dit rapport is gedrukt op 100% gerecycled papier

Ingenieursbureau ASMA
Semsstraat 31
9659 PJ Eexterveenschekanaal

telefoon: 0598-468047
telefax: 0598-850801
e-mail: info@asmabv.nl
website: www.asmabv.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van ASMA (Atze Schriemer Milieu Advies).

©Ingenieursbureau ASMA

Op opdrachten aan Ingenieursbureau ASMA zijn de Algemene Voorwaarden van ASMA van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Emmen (04083750).

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB 6001

MGMT. SYS. RvA C 174

INTRON EN-324 ISO 9001:2008

VROM

Regeling uniforme saneringen
Evaluatieverslag sanering
categorie mobiel (art. 1.2.b)

Basisgegevens — Alleen basisgegevens in te vullen door bevoegd gezag

	Behandelnummer	Dossier
Datum van ontvangst		

A. Adres van het terrein waarop de saneringslocatie is gelegen (vanaf hier in te vullen door saneerder)

1 Locatienaam	Renselkade
2 Straat en nummer	Renselkade 4-5
3 Postcode	9672 BD
4 Plaats/gemeente	Winschoten

5 Kadastrale gegevens:

	kadastraal perceel 1	kadastraal perceel 2	kadastraal perceel 3	kadastraal perceel 4
a. Gemeente	Winschoten	Winschoten	Winschoten	
b. Sectie	H	H	H	
c. Nummer	1000	1001	1020	
d. Oppervlakte kadastrale perceel (in m²)	875	965	34.340	
e. Oppervlakte gesaneerde locatie (in m²)	270	230	30	

Recente kadastrale gegevens (kaart met eigendomsverhoudingen niet ouder dan 3 maanden) verplicht toevoegen als bijlage.

B. Gegegvens en positie saneerder

1 Gegevens **saneerder** (Adres volledig vermelden bij L)

Naam organisatie/bedrijf	Gemeente Winschoten
Naam contactpersoon	dhr. R. Middelberg
Telefoonnummer	0597-48 1111
Faxnummer	
E-mail	rmiddelberg@winschoten.nl

2 Saneerder is

- [x] Eigenaar van de bij A ingevulde kadastrale percelen
- [ ] Erfpachter van de bij A ingevulde percelen
- [ ] Gemachtigde ten aanzien van de percelen

Document(en) waaruit machtiging blijkt verplicht als bijlage toevoegen

Gegevens eigenaar/erfpachter volledig invullen bij L, indien afwijkend van saneerder

nh-vrom 448 / versie 3.0

Meerdere opties mogelijk

C Type saneringsaanpak

Welk type saneringsaanpak is van toepassing?

- ⊗ C.1 Open ontgraving t.b.v. verwijdering van de verontreiniging
- ○ C.2 Open ontgraving in combinatie met tijdelijk uitplaatsen
- ○ C.3 Pump & treat
- ○ C.4 Andere in-situ technieken

D Gegevens over verontreinigingssituatie en reikwijdte

1	De sanering is beperkt gebleven tot perceelsgrens van eigenaar/erfpachter ?	⊗ Ja	○ Nee
2.	Verontreinigingssituatie was geheel gesitueerd op perceel van eigenaar/erfpachter ?	⊗ Ja	○ Nee
3.	Vastgesteld is dat het alleen ging om stoffen uit Bijlage 6 van de Regeling voor de categorie Mobiel	⊗ Ja	○ Nee

Indien een van de vagen 1 t/m 3 met nee is beantwoord, dan dient de reden hiervoor te worden beargumenteerd onder J, Bijzonderheden

4. De aard van de verontreinigingen betrof :

a. minerale olie	⊗ Ja	○ Nee
b. aromatische stoffen	○ Ja	⊗ Nee
c. pak's	○ Ja	⊗ Nee
d. zware metalen	⊗ Ja	○ Nee
e. overige anorganische stoffen	○ Ja	⊗ Nee

E Gebruik van de saneringslocatie

Het gebruik van de saneringslocatie is: (meerdere opties zijn mogelijk)

		Huidig	Toekomst
1.	Wonen met moestuin	○	○
2.	Wonen met siertuin	○	⊗
3.	Wonen zonder tuin	○	○
4.	Volkstuin	○	○
5.	Bedrijven, kantoren	○	○
6.	Industrie	○	○
7.	Recreatie	○	○
8.	Braakliggend	⊗	○
9.	Openbaar groen	○	○
10.	Weiland	○	○
11.	Infrastructuur/ verkeer	○	○
12.	(glas)Tuinbouw	○	○
13.	Akkerbouw	○	○
14.	Natuurgebied	○	○
15.	Openbare gebouwen	○	○
16.	School	○	○

nh-vrom 448 / versie 3.0

F Gegevens over de saneringsuitvoering

1 Startdatum sanering was: 22,09,2009

2 Einddatum grondsanering was: 02,10,2009

3 Einddatum grondwater-sanering was : NVT

4 Afronding sanering is gemeld op : 02,10,2009

5 De werkzaamheden zijn uitgevoerd door : **adres volledig invullen bij L**

Naam aannemer: B. Reer Sloop- en Grondwerken BV

Contactpersoon: dhr. W.A. Smid

6. Zijn de werkzaamheden milieukundig begeleid (processturing)? **Zo nee, dan dit motiveren onder J, Bijzonderheden** ☒ Ja ○ Nee

7. Zo ja, geef de momenten aan waarop dit heeft plaatsgevonden **(adres volledig invullen bij L)**: alle kritische momenten

8. Is sprake geweest van milieukundige verificatie ? **Zo ja, adres volledig invullen bij L** ☒ Ja ○ Nee

9. Is sanering volledig uitgevoerd conform de onder het Besluit bodemkwaliteit vallende beoordelingsrichtlijnen en protocollen? ☒ Ja ○ Nee

10. Zo nee, de richtlijnen en/of protocollen waarvan is afgeweken, betreffen: **Nader toelichten onder J, Bijzonderheden**

11. Betrof de sanering de hele op zich zelf staande verontreiniging ? ☒ Ja ○ Nee

12. Is sprake geweest van een ontgraving van de verontreinigingsbron ? ☒ Ja ○ Nee

13. Zo ja, is ontgraven tot onder de heersende grondwaterstand ? **Indien nee, ga naar vraag F15** ☒ Ja ○ Nee

14. Was bemaling voor ontgraving in 'den droge' nodig ? **Zo ja, ook onderdeel I invullen** ☒ Ja ○ Nee

15. Heeft er grondafvoer plaatsgevonden ? ☒ Ja ○ Nee

16. Geef in tabel een overzicht van het totale grondverzet

Grondverzet in m³ (alle analyseresultaten toevoegen aan verslag)

	Ontgraven	Afgevoerd	Hergebruikt	Aangevoerd
a. Sterk verontreinigd	1100	1100		
b. Matig verontreinigd				
c. Licht verontreinigd				
d. Schone grond				
e. Grond, bodemkwaliteits klasse wonen/industrie/ lokale maximale waarden				
f. Totaal	1100	1100	0	1253 (los)

17. Is sprake geweest van tijdelijke opslag ? ○ Ja ☒ Nee

18. Zo ja, is het betreffende depot volledig opgeruimd ? ○ Ja ○ Nee

19. Heeft u gebruik gemaakt van het formulier Wijzigingen ? **Zo ja, formulieren toevoegen aan het verslag** ○ Ja ☒ Nee

20. Kosten (incl. BTW) van de sanering bedroegen: €

G Saneringsresultaat

Invullen voor uitgevoerde saneringsaanpak (zie C.1)

G.1 Open ontgraving

1 Het oppervlakte van de op zich zelf staande verontreinigings-situatie bedroeg: 530 m²

2 Het oppervlakte van de te saneren locatie was: 1840 m²

3 Het oppervlakte van brongebied dat is ontgraven, bedroeg: 50 m²

4 Ontgravingsdiepte t.o.v. huidig mv. was: max 2,4 m

Ontgravingen met dwarsprofielen op tekening toevoegen aan verslag

5 Is er een isolatiefolie met drain en pompput aangebracht voor de situatie, waarbij oppervlakte van vraag 1 groter is dan die genoemd bij vraag 2 ○ Ja ⊗ Nee

Voorzieningen in situatie tekening en dwarsprofielen aangeven en toevoegen aan verslag

6 Voldoet de bodem op ontgravingsdiepte aan de terugsaneerwaarde voor grond ? ⊗ Ja ○ Nee

7 Zo nee, is de terugsaneerwaarde voor grond gerealiseerd met een bewezen in-situ techniek ? ○ Ja ○ Nee

8 Geef een korte beschrijving van toegepaste in-situ techniek: NVT

9 Wat is de eindsituatie ter plaatse van de putbodem en putwand (monsterpunten met hoogste gehalten in mg/kg.ds) ?

	Monsternummers	Maatgevende stoffen	Eindsituatie (mg/kg.ds)
Bodem	P1	zink	41
	P4	Koper	15
	P4	minerale olie	16
Wand	W4	minerale olie	140
	W7	Koper	32
	W7	zink	71

Alle monsterpunten op kaart aangeven en alle analyseresultaten bijvoegen

10 Wat is de kwaliteit van de aanvulgrond ?

Kwaliteitsklasse grond onder de contactlaag	Generieke of Lokale Maximale Waarden	Omvang (m³)	Herkomst
a. Schone grond	BGW1	908	2 zandput Kruiselwerk
b. Grond met achtergrondwaarde aansluitende bodem			
Kwaliteitsklasse contactlaag			
c. Schone grond	BGW1	345	Heeresmeer- teelaarde
d. Grond, klasse wonen			
e. Grond, klasse industrie			
f. Anders a.g.v. ligging in beschermingsgebied			

Certificaten toevoegen aan het verslag

G.2 Open ontgraving in combinate met tijdelijk uitplaatsen (C.2) NVT

1 Het oppervlakte van de op zich zelfstaande verontreinigings-situatie bedroeg: [ ] m²

2 Het oppervlakte van de te saneren locatie was: [ ] m²

3 Het oppervlakte van de tijdelijk uitgeplaatste grond bedroeg: [ ] m²

4 Ontgravingsdiepte van de tijdelijk uitgeplaatste grond bedroeg: [ ] m

Ontgravingen met dwarsprofielen op tekening toevoegen aan verslag

5 Het oppervlakte van brongebied dat is ontgraven, bedroeg [ ] m²

6 Ontgravingsdiepte t.o.v. huidig mv. was [ ] m

Ontgravingen met dwarsprofielen op tekening toevoegen aan verslag

7 Is er een isolatiefolie met drain en pompput aangebracht voor de situatie, waarbij het oppervlakte van vraag 1 groter is dan die genoemd bij vraag 2 ○ Ja ○ Nee

Voorzieningen in situatie tekening en dwarsprofielen aangeven en toevoegen aan verslag

8 Voldoet de bodem op ontgravingsdiepte aan de terugsaneerwaarde voor grond ? ○ Ja ○ Nee

9 Zo nee, is de terugsaneerwaarde voor grond gerealiseerd met een bewezen in-situ techniek ? ○ Ja ○ Nee

10 Geef een korte beschrijving van toegepaste in-situ techniek [ ]

11 Wat is de eindsituatie ter plaatse van de putbodem en putwand (monsterpunten met hoogste gehalten in mg/kg.ds) ?

	Monsternummers	Maatgevende stoffen	Eindsituatie (mg/kg.ds)
Bodem			
Wand			

Alle monsterpunten op kaart aangeven en alle analyseresultaten bijvoegen

12 Wat is de kwaliteit van de aanvulgrond ?

Kwaliteitsklasse aanvulgrond (onder teruggeplaatste grond)	Generieke of Lokale Maximale Waarden	Omvang (m³)	Herkomst
a. Schone grond			
b. Grond met achtergrondwaarde aansluitende bodem			

vervolg zie volgende pagina

Kwaliteitsklasse contactlaag	Generieke of Lokale Maximale Waarden	Omvang (m²)	Herkomst
c. Schone grond			
d. Grond, klasse wonen			
e. Grond, klasse industrie			
f. Anders a.g.v. ligging in beschermingsgebied			

Certificaten toevoegen aan het verslag

G.3 Pump & treat (C.3.) NVT

1 Is grondwater onttrokken met een vertikaal systeem ? **Zo ja, ga naar vraag 3** ○ Ja ○ Nee

2 Is grondwater onttrokken met een horizontaal systeem ? ○ Ja ○ Nee

3 Op welke diepteniveaus en met welk debiet is grondwater onttrokken ?

Dieptetraject (m- mv)	Bodem-samenstelling	Aantal filters	Hoeveelheid m³/ uur	Duur van onttrekken (mnd)
1				
2				
3				

Tekening met plaats onttrekingen op tekening aangeven en toevoegen aan het verslag

Korte beschrijving onttrekkingssysteem

4 Is het grondwater gezuiverd voor lozing ? **Indien nee, ga naar vraag 6** ○ Ja ○ Nee

5 Geef een korte beschrijving van het zuiveringssysteem

Het zuiveringssysteem bestaat uit:

Tekening zuiveringssysteem en situering toevoegen aan het verslag

6 Is de terugsaneerwaarde voor grondwater overal gerealiseerd ?

7 Wat is de eindsituatie ten aanzien van het grondwater

Nr.	Kenmerk	Diepte t.o.v. mv.	Maatgevende stoffen	Gehalten (µg/l)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Tekening met plaats onttrekingen op tekening aangeven en toevoegen aan het verslag

G.4 Andere in-situ technieken (C.4)

NVT

1 Heeft sanering plaatsgevonden door middel van:

A. Verwijdering door transport via grondwater

- ○ In-situ extractie
- ○ Electroreclamation

B. Verwijdering door transport via de bodemlucht

- ○ Bodemluchtextractie
- ○ Bioventing
- ○ Combinatie bodemluchtextractie en bioventing
- ○ Persluchtinjectie
- ○ Combinatie persluchtinjectie en bodemluchtextractie
- ○ Anders, n.l.

2 Geef een beschrijving van de belangrijkste karakteristieken van systeem

Het in-situ systeem bestond uit :

3 Is de terugsaneerwaarde voor grondwater overal gerealiseerd ? ○ Ja ○ Nee

4 Wat is de eindsituatie ten aanzien van het grondwater (hoogste gehalten aangeven)

Nr.	Kenmerk	Diepte t.o.v. mv.	Maatgevende stoffen	Gehalten (µg/l)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Plaats alle peilbuizen op tekening aangeven en alle analysecertificaten aan verslag toevoegen

H Grondafvoer en grondverwerking

1 Heeft er grondafvoer plaatsgevonden ? **(zie vraag F15)**

- ⊗ Ja **Zo ja, tabel bij vraag 3 invullen**
- ○ Nee
- ○ Niet van toepassing

2 Is alle tijdelijk uitgeplaatste grond weer teruggeplaatst in het ontgravingsprofiel

- ○ Ja
- ○ Nee **Indien nee, tabel bij vraag 3 invullen**

Op tekening en in dwarsprofielen aangeven de plaats waar tijdelijk uitgeplaatste grond is teruggebracht en toevoegen aan het verslag

3 In geval van grondafvoer, wat was de bestemming ervan ? **(adressen volledig vermelden bij L)**

Afvalstroomnr.	Kwaliteit *)	Omvang m³	Omvang ton	Bestemming
01v26g746213	sterk verontreinigd	1100	1922,18	De Steinkoeln

*) categorie-indeling conform vraag F16

Afvoerbonnen toevoegen aan het verslag

I Grondwateronttrekking

↙ Invullen indien vraag F14 met ja is beantwoord

1 Wijze van bemaling was: horizontale drain

2 Duur van grondwater-onttrekking : twee weken

3 Onttrekkingshoeveelheden per uur 0,5 m³

4. Voldeed de grondwateronttrekking aan de gestelde (vergunning)voorwaarden ? ⊗ Ja ○ Nee

5. Zo nee, de reden hiervoor was ? **Nader toelichten onder J, Bijzonderheden**

6 Wijze van reinigen (indien van toepassing) olie water afscheider

7 Lozing vond plaats op:

- ⊗ Riool
- ○ Oppervlakte water
- ○ Anders nl.

8 Werd grondwaterkwaliteit gecontroleerd voor lozing ?

- ⊗ Ja **Zo ja, analyseresultaten toevoegen aan verslag**
- ○ Nee

9 Bleef de beinvloeding van de onttrekking beperkt tot de saneringslocatie (bij onder A genoemde percelen)

- ⊗ Ja
- ○ Nee

Informatie over grondwaterstandsverlagingen toevoegen op tekening

J Bijzonderheden

Geef een beschrijving van geconstateerde bijzonderheden tijdens de sanering:

De ontgraving is groter (1100 m^3 ipv 400) dan verondersteld werd in het onderzoek van Grontmij.

De sanering is beperkt gebleven tot de eigendomsgrenzen van de gemeente Winschoten. Een deel van de olie verontreiniging bevond zich onder de weg. Alle tussenwanden zijn zintuiglijk beoordeeld met een PID-meter en een olie-waterpan.

K Overige en bijgevoegde informatie

Aankruisen welke informatie is bijgevoegd (verplicht toevoegen indien geen keuzemogelijkheid staat aangegeven en indien van toepassing)

1	Overzichtstekening (regionaal) met saneringslocatie	☒ Ja	
2	Overzichtstekening (lokaal) incl. noordpijl met kadastrale gegevens, grenzen saneringslocatieen inrichtingsaspecten als plaats waterzuivering, keten e.d.	☒ Ja	
3	Verontreinigingssituatie grond (voor aanvang sanering)	☒ Ja	
4	Verontreinigingssituatie grondwater (voor aanvang sanering)	☒ Ja	
5	Situatietekening met geplande activiteiten uit melding	☒ Ja	
6	Ontgravingskaart inclusief dwarsprofielen van ontgraving met eventuele voorzieningen	☒ Ja	○ Nee
7	Bemonsteringskaart (procescontole)	☒ Ja	
8	Bemonsteringskaart (eindcontrole)		
	a. putwanden/grond	☒ Ja	○ Nee
	b. putbodem/grond	☒ Ja	○ Nee
	c. grondwater	☒ Ja	
10	Grondwaterstandsverlagingskaart ?	○ Ja	☒ Nee
11	Kaart met inrichtingsveranderingen ?	○ Ja	☒ Nee
12	Revisietekening met gerealiseerde situatie (en aanvullingen en voorzieningen)	○ Ja	
13	Kopieen van overige vergunningen en/of meldingen	○ Ja	☒ Nee
14	Melding wijzigingen	○ Ja	☒ Nee
15	Analysecertificaten grondmonsters	☒ Ja	
16	Analysecertificaten grondwatermonsters	☒ Ja	
17	Afvoerbonnen/ weegbonnen van verontreingde grond	☒ Ja	○ Nee
18	Afvoerbonnen overige afvalstromen	○ Ja	☒ Nee
19	Certificaten aanvulgrond	☒ Ja	○ Nee
20	Analyseresultaten/ bemonsteringsinfo bouwputbemaling en effluent	☒ Ja	○ Nee
21	Analyseresultaten/ bemonsteringsgegevens controle peilbuizen	☒ Ja	○ Nee
22	Reinigingscertificaten en verschrotingsbewijzen	☒ Ja	○ Nee
23	De volgende overige van belang zijnde informatie :	○ Ja	☒ Nee

Alle informatie in 3-voud te verstrekken

nh-vrom 448 / versie 3.0

Adressen

Saneerder (eigenaar, erfpachter, gemachtigde)

Naam	Gemeente Winschoten
Adres	Johan Modastraat 6
Postcode en woonplaats	9671 CP Winschoten
E-mail	info@winschoten.nl
Telefoon	0597-481111
Telefax	
Contactpersoon	dhr. R. Middelberg

Eigenaar, erfpachter (indien niet zijnde de saneerder)

Naam	
Adres	
Postcode en woonplaats	
E-mail	
Telefoon	
Telefax	
Contactpersoon	

Milieukundig begeleider (processturing)

Naam	Ingenieursbureau AsmA
Adres	Semsstraat 31
Postcode en woonplaats	9659 PJ Eexterveenschekanaal
E-mail	info@ingenieursbureau-asma.com
Telefoon	06-11316862
Telefax	—
Contactpersoon	dhr. A. Schriemer

Milieukundig begeleider (verificatie)

Naam	zie milieukundig begeleider (MKB)
Adres	
Postcode en woonplaats	
E-mail	
Telefoon	
Telefax	
Contactpersoon	

Aannemer

Naam	B. Reer Sloop- en Grondwerken BV
Adres	Zuiderveen 44
Postcode en woonplaats	9673 TB Winschoten
E-mail	info@reer.nl
Telefoon	0597-415800
Telefax	0597-417371
Contactpersoon	

nh-vrom 448 / versie 3.0

Transporteur

Naam	H.H.v.d.Velde BV
Adres	Pekelwerk 42
Postcode en woonplaats	9663 AW Nieuwe Pekela
E-mail	info@hhvdvelde.nl
Telefoon	0597-612838 Telefax 0597-618720
Contactpersoon	

Ontvanger van grond

Naam	De Stainkoeln
Adres	Winschoterweg 1
Postcode en woonplaats	9723 CG Groningen
E-mail	
Telefoon	050-5416633 Telefax
Contactpersoon	dhr. A. Schut

Adviseur

Naam	zie NMB
Adres	
Postcode en woonplaats	
E-mail	
Telefoon	Telefax
Contactpersoon	

Overige 1, namelijk

Naam	
Adres	
Postcode en woonplaats	
E-mail	
Telefoon	Telefax
Contactpersoon	

Overige 2, namelijk

Naam	
Adres	
Postcode en woonplaats	
E-mail	
Telefoon	Telefax
Contactpersoon	

nh-vrom 648 / versie 3.0

M Ondertekening

Hiermee verklaart ondergetekende dat voorgaande naar waarheid is ingevuld en dat de sanering is uitgevoerd volgens de regels van het Besluit en de Regeling uniforme saneringen.

Ondertekening saneerder

Naam (in blokletters)	Gemeente Winschoten
Datum	13,01,2010
Handtekening	

Ondertekening milieukundige begeleider (verificator)

Naam (in blokletters)	ATZE SCHRIEMER
Plaats	Eexterveenschekanaal
Datum	05,01,2010
Handtekening	

Dit is een publicatie van: **Ministerie van VROM**
→ Rijnstraat 8 → Den Haag → www.vrom.nl

Meer informatie
Voor meer informatie over het BUS kunt u kijken op www.vrom.nl/bus. Via deze website kunt u onder meer de meest recente versie van de Handreiking BUS en de standaard formulieren downloaden. In de handreiking vindt u een uitgebreid overzicht van de hele procedure en een gedetailleerde beschrijving van de juridische en technische aspecten.

Helpdesk
U kunt ook contact opnemen met de helpdesk van Bodem+. Deze is bereikbaar op telefoonnummer 070 - 3735123 of via bodemplus@senternovem.nl. U kunt ook kijken op www.senternovem.nl/bodemplus.

nh-vrom 448 / versie 3.0

Omgevingskaart

Klantreferentie: 10486

Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object WINSCHOTEN H 1000

Renselkade 4A, 9672 BD WINSCHOTEN

© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

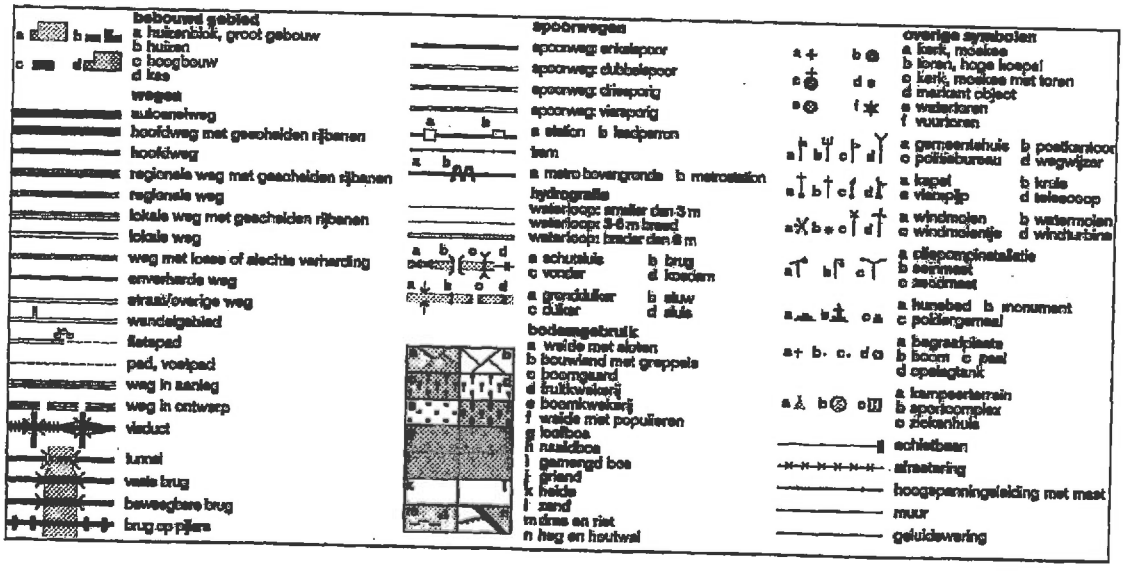

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:
Het bestemmingsplan ‘Verlegging gasleidingen’, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.01BP0007-0401, met de bijbehorende bestanden, vast te stellen.

Inleiding en doel
Gasunie gaat onderhoudswerkzaamheden verrichten aan het gastransportnet. Het gaat dan om renoveren, vervangen en versterken. Enkele bestaande leidingen liggen in de waterkering langs het Winschoterdiep. Tegenwoordig moeten de waterkeringen aan strenge eisen voldoen en kan een gasleiding niet meer een op een vervangen worden. Daarom zijn nieuwe tracés bepaald voor delen van deze leiding. De nieuwe tracés liggen in vijf gemeenten. Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde, Slochteren en Oldambt. Daarvoor is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

Inhoudelijke afwegingen

Locaties
In de gemeente Oldambt gaat het om twee tracés. De N-508-50 (nabij Scheemderzwaag, tracé 3) en de N-523-54 (nabij Beerta, tracé 4). Bij Scheemderzwaag gaat het om gasleidingen met afsluiterschema’s en een nieuwe vloeistofvervanger. In onderstaand figuur is de ligging van de leiding nabij Scheemderzwaag weergegeven.

Figuur 1.1: Ligging tracé 3 (Bron: ArcGIS)

De andere leiding begint bij de Oostwolderweg en loopt tot en met de spoorverbinding Groningen – Bad Nieuweschans. Hier is ook een

Datum commissievergadering
15 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Bestemmingsplan ‘Verlegging gasleiding’

Portefeuillehouder
Laura Broekhuizen

Contactpersoon
Lammechien Hut

Agendapunt
9f

Casenummer
17.00448

Documentnummer
17.0033969

afsluiterschema geprojecteerd. Het tracé deel tussen de Oostwolderweg en de Hoofdstraat wordt aangelegd in de vorm van een lange horizontaal gestuurde boring. Op onderstaande figuur is dit tracé weergegeven.

Figuur 1.2: Ligging van het tracé 4 onder het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde (Bron: ArcGIS)

Argumenten
1. Het geldende bestemmingsplan geeft niet de juiste bestemming aan.
In de geldende bestemmingsplannen is de aanleg van deze leidingen niet mogelijk. Daarom is een apart bestemmingsplan opgesteld om de aanleg mogelijk te maken.

2. Vaststellen bestemmingsplan is een stap in de procedure op grond van de Wet ruimtelijke ordening
Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan is ambtelijk op een paar kleine punten aangepast. Het voorstel is nu aan de raad om het bestemmingsplan vast te stellen.

De bestemmingsplanprocedure valt onder de werking van de Crisis- en herstelwet (Chw). Zie Chw bijlage I Categorie 13. De Crisis- en herstelwet brengt voordelen met zich mee met betrekking tot de voorbereiding van besluiten en de beroepsprocedure. Artikel 1 Chw bepaalt dat afdeling twee van toepassing is op projecten die vallen onder bijlage I.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Als er geen nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld kan de Gasunie haar leidingen niet verleggen en komt de gaslevering in gevaar.

Integrale consequenties
- Financieel: de kosten van het bestemmingsplan worden door de Gasunie zelf betaald. Voor legeskosten geldt hetzelfde.
- Juridisch: de gebruikelijke bestemmingsplanprocedure wordt gevolgd. Belanghebbenden kunnen een zienswijze indienen.

Raadsvoorstel

Communicatie en burgerparticipatie
Het ontwerpbestemmingsplan heeft voor zienswijzen ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Verder heeft de Gasunie al afspraken gemaakt met grondeigenaren en betrokken bevoegde gezagen en instanties.

Vervolg
Nadat de gemeenteraad het plan heeft vastgesteld, wordt het vastgestelde plan ter inzage gelegd en kan er beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Na ter inzage legging treedt het plan in werking.

Bijlagen
1. Bestemmingsplan
2. Bijlagen bij bestemmingsplan

Winschoten, 12 december 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017,

gelet op artikel 3.1, 3.8 en 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening

Besluit

Het bestemmingsplan ‘Verlegging gasleidingen’, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1895.01BP0007-0401, met de bijbehorende bestanden, vast te stellen.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt**,**

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Bestemmingsplan ‘Verlegging gasleidingen’

Agendapunt
9f

Casenummer
17.00448

Documentnummer
17.0033969

GEMEENTE
OLDAMBT

Bestemmingsplan
Verlegging gasleidingen

November 2017

Vastgesteld

BJZ.nu
ruimtelijke ordening en projectrealisatie

BESTEMMINGSPLAN

"Verlegging gasleidingen"

Plannaam:	Verlegging gasleidingen
IMRO-idn:	NL.IMRO.1895.01BP0007-0401
Status:	Vastgesteld
Datum:	November 2017

BJZ.nu bestemmingsplannen

Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

t. 0546-45 44 66
e. info@bjz.nu
i. www.bjz.nu

Toelichting

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding **5**
1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging en begrenzing van het plangebied 5
1.3 De bij het plan behorende stukken 7
1.4 Vigerend planologisch kader 7
1.5 Leeswijzer 9

Hoofdstuk 2 Beschrijving huidige en gewenste situatie **10**
2.1 Inleiding 10
2.2 Huidige en gewenste situatie 10

Hoofdstuk 3 Beleidskader **13**
3.1 Rijksbeleid 13
3.2 Provinciaal beleid 14
3.3 Gemeentelijk beleid 15

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten **16**
4.1 Geluid (Wet geluidhinder) 16
4.2 Bodemkwaliteit 16
4.3 Luchtkwaliteit 18
4.4 Externe veiligheid 19
4.5 Milieuzonering 20
4.6 Ecologie 21
4.7 Archeologie & Cultuurhistorie 24
4.8 Waterparagraaf 26
4.9 Besluit milieueffectrapportage 27
4.10 Niet Gesprongen Explosieven (NGE) 29

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten en planverantwoording **31**
5.1 Inleiding 31
5.2 Opzet van de regels 31
5.3 Verantwoording van de regels 32

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid **34**

Hoofdstuk 7 Vooroverleg & zienswijzen **35**
7.1 Vooroverleg 35
7.2 Zienswijzen 36

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gasunie Grid Services B.V. (hierna Gasunie) gaat in Groningen onderhoudswerkzaamheden verrichten aan het gastransportnet. Het betreft voor een groot deel reguliere werkzaamheden die ook elders in het land plaatsvinden. Oudere onderdelen van het gastransportnet worden gerenoveerd of vervangen zodat het gastransportnet in goede staat blijft. Tegelijkertijd wordt specifiek in het aardbevingsgebied in Groningen een klein deel van het gastransportnet versterkt, zowel bovengronds als ondergronds, in verband met mogelijk krachtigere aardbevingen in de toekomst. Het netwerk wordt dus toekomstbestendig gemaakt. Bij het vervangen van onderdelen wordt bekeken of de ligging van het onderdeel voldoet aan de eisen van goede beheerbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid. Indien dit niet optimaal is, wordt verplaatsing onderzocht.

In dit kader is Gasunie van plan om delen van de regionale gasleiding N-508-50 Winschoten-Groningen te vernieuwen. Ook zullen bijbehorende afsluiterschema's, vloeistofvangers en aftakleidingen (N-508-48, N-508-05 en N-523-54) worden vernieuwd. De bestaande leiding ligt grotendeels in de waterkering langs het Winschoterdiep. Omdat er aan waterkeringen tegenwoordig strengere veiligheidseisen worden gesteld, kan de leiding niet één-op-één worden vervangen. Daarom zijn nieuw tracés bepaald voor delen van de leiding. De nieuwe tracés liggen in vijf gemeenten: Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren, Menterwolde en Oldambt.

In de gemeente Oldambt gaat het om twee tracés, te weten de gasleidingen N-508-50 (tracé 3) en N-523-54 (tracé 4), met bijbehorende afsluiterschema's (S-4858 en S-4575) en vloeistofvanger (S-4524).

Het doorvoeren van bovengenoemde aanpassingen aan het gasleidingnetwerk is niet in overeenstemming met de huidige planologische kaders. Een herziening van het bestemmingsplan is noodzakelijk. Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch-planologische kaders om het voornemen mogelijk te maken. Hierbij zal worden aangetoond dat het voornemen in overeenstemming is met 'een goede ruimtelijke ordening'.

De verlegging en versterking van leidingen in dit gebied heeft prioriteit vanuit het Rijk. De Crisis- en Herstelwet is daarom van toepassing op dit plan (Chw artikel 2, afdeling 2, bijlage 1). Hierbij geldt onder andere een afwijkende beroepsprocedure.

1.2 Ligging en begrenzing van het plangebied

Het plangebied bestaat uit twee onderdelen, namelijk: tracé 3 met afsluiterschema S-4575 en vloeistofvanger S-4524 en tracé 4 met afsluiterschema S-4858. In deze paragraaf wordt per tracé de ligging nader toegelicht en verbeeld.

Tracé 3

Tracé 3 ligt binnen twee gemeenten. Circa 700 meter ligt in de gemeente Menterwolde, de overige bijna 3 kilometer buisleiding ligt in de gemeente Oldambt. In figuur 1.1 is de ligging van dit deel van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving weergegeven. Met de rode lijn is de te leggen leiding aangegeven en met de paarse cirkel de indicatieve locatie van afsluiterschema S-4575. De nieuwe vloeistofvanger S-4524 ligt aan de westelijke uiteinde van het tracé, nabij de grens met de gemeente Menterwolde.

Figuur 1.1: Ligging tracé 3 (Bron: ArcGIS)

Tracé 4

Tracé 4 begint bij de Oostwolderweg en loopt tot net na de spoorlijnverbinding Groningen – Bad Nieuweschans. Hier is tevens een nieuw afsluiterschema (S-4858) geprojecteerd. In figuur 1.2 is de ligging van dit deel van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving weergegeven. Met de rode lijn is de leiding aangegeven en met de paarse cirkel de indicatieve locatie van afsluiterschema S-4858.

Het tracédeel tussen de Oostwolderweg en de Hoofdstraat wordt aangelegd in de vorm van een lange, circa 14 meter diepe horizontaal gestuurde boring.

Figuur 1.2: Ligging van het tracé 4 onder het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde (Bron: ArcGIS)

Voor de concrete begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding.

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan “Verlegging gasleidingen” bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1895.01BP0007-0401) en een renvooi;
- regels.

Op de verbeelding is de bestemming van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Vigerend planologisch kader

Het plangebied ligt binnen meerdere bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten. Per tracé wordt ingegaan op het vigerend planologisch kader.

Tracé 3

Het plangebied ter plaatse van tracé 3 is gelegen in onderstaande ruimtelijke plannen:

Plan	**Vaststellingsdatum**
Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt	20-03-2013
Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening 2014	01-06-2015
Voorbereidingsbesluit Windpark N33	08-10-2015
Voorbereidingsbesluit met het oog op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel	09-11-2016

In figuur 1.3 is een uitsnede van de verbeelding behorend bij het geldende bestemmingsplan opgenomen. Met de rode lijn (leiding) en paarse cirkel (afsluiterschema) is dit deel van het plangebied indicatief aangegeven.

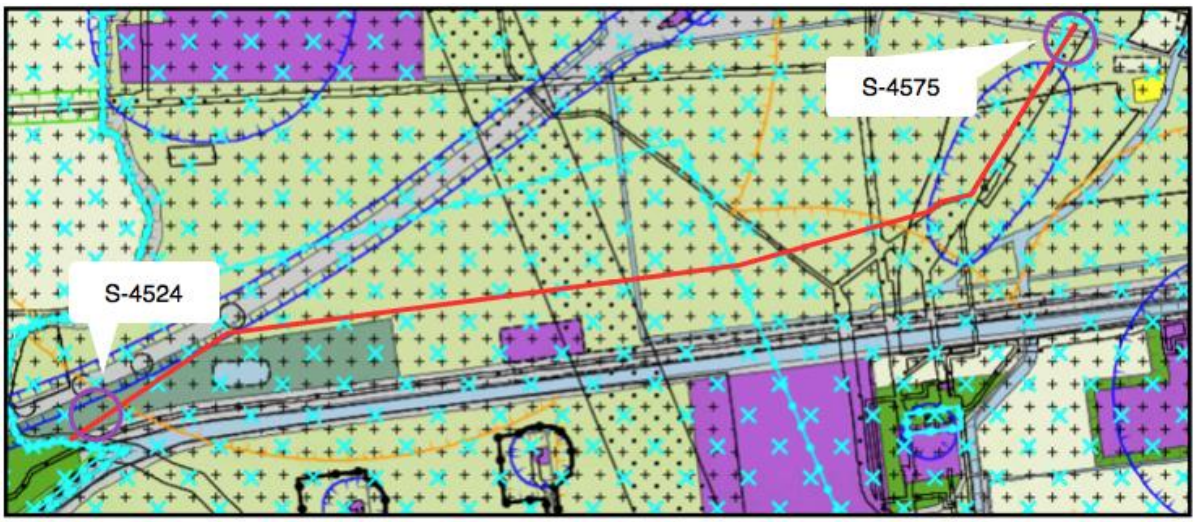

Figuur 1.3: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan(nen) ter plaatste van tracé 3 (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Tracé 4

Het plangebied ter plaatse van tracé 4 is gelegen in de volgende ruimtelijke plannen:

Plan	Vaststellingsdatum
Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt	20-03-2013
Bestemmingsplan Blauwe stad 2012	26-06-2013
Veegplan Blauwestad	19-01-2015
Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening 2014	01-06-2015
Voorbereidingsbesluit met het oog op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel	09-11-2016

In figuur 1.4 is een uitsnede van de verbeelding behorend bij het geldende bestemmingsplan opgenomen. Met de rode (leiding) en paarse (afsluiterschema's) omlijningen is indicatief het plangebied aangegeven.

Figuur 1.4: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan(nen) ter plaatste van tracé 4 (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Beoordeling en strijdigheden

Het tracé loopt door gronden bestemd voor bos, natuur, verkeer en water. Gezien de aard van de ontwikkeling is het niet relevant om uitgebreid stil te staan bij de van toepassing zijnde enkelbestemmingen en om hier individueel strijdigheden te benoemen.

Daarnaast ligt het tracé door de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 4'. Binnen deze dubbelbestemmingen geldt respectievelijk dat bij het bouwen van bouwwerken of bij het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden over een oppervlakte groter dan 200 m² (Waarde – Archeologie 3) of 500 m² (Waarde – Archeologie 4) slechts vergunning wordt verleend indien er op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn of onevenredig worden geschaad. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om te voldoen aan één of meer van de onderstaande voorwaarden:

- een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
- een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen, of;

- een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Het betreffende onderzoek in het kader van dit bestemmingsplan wordt in paragraaf 4.7 van deze toelichting aangehaald en toegelicht.

Het leggen van gasleidingen en het (ver)plaatsen van een afsluiterschema's op gronden zonder de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' is niet toegestaan. Vanwege het ontbreken van de dubbelbestemming ter plaatse van het plangebied, is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Dit bestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch planologische kaders op basis waarvan de voorgenomen ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in Hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven de huidige en gewenste situatie in het plangebied.

In Hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Groningen en de gemeente Oldambt beschreven.

In Hoofdstuk 4 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

In de Hoofdstuk 5 en 6 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de economische uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 7 gaat in op het vooroverleg.

Hoofdstuk 2 Beschrijving huidige en gewenste situatie

2.1 Inleiding

Zoals reeds verwoord in de aanleiding gaat Gasunie in Groningen onderhouds- en renovatiewerkzaamheden verrichten aan het gastransportnet. Hierbij worden onderdelen vervangen waarvan de technische levensduur bijna is bereikt en daarnaast wordt een klein deel van het gastransportnet versterkt, zowel bovengronds als ondergronds, in verband met mogelijk krachtiger aardbevingen in de toekomst. Bij het vervangen van onderdelen wordt bekeken of de ligging van het onderdeel voldoet aan de eisen van een goede beheerbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid. Indien dit niet optimaal is, wordt verplaatsing onderzocht.

Een belangrijk onderdeel van het leidingnetwerk zijn afsluiterschema's. Ter plaatse van een dergelijke schema kunnen gastransporttechnische schakelingen uitgevoerd worden ten behoeve van onder andere:

- Het schakelen van leidingen;
- Het afsluiten van een gedeelte van het gastransportsysteem;
- Het gasvrij maken van een gedeelte van het gastransportsysteem ten behoeve van beheer en onderhoud en bij calamiteiten.

Hierna wordt ingegaan op de huidige en gewenste situatie.

2.2 Huidige en gewenste situatie

Zoals reeds beschreven is Gasunie voornemens om aanpassingen te verrichten aan het gasleidingnetwerk N-508-50 Winschoten-Groningen (en aftakkingen van de N-508-48, N-508-05 en N-523-54). Het gaat in totaal om een vijftal verleggingen van leidingen (tracés) en het verplaatsen en verwijderen van afsluiterschema's. Deze aanpassingen vinden plaats in een vijftal gemeenten, namelijk: Groningen, Hoogezand-Sappenmeer, Slochteren, Menterwolde en Oldambt. Een overzicht van de nieuwe tracés en de ligging ervan in de gemeenten is opgenomen in onderstaande tabel en figuur.

Tracé	Gemeente(n)	Leiding	Leidingtype
1	Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren	N-508-50, N-508-48, N-508-05	DN150
Uitlussing	Hoogezand-Sappemeer	N-508-50	DN150
2	Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde	N-508-50	DN150
3	Menterwolde, Oldambt	N-508-50	DN150
4	Oldambt	N-523-54	DN100

Figuur 2.1: Totale ontwikkeling gasleiding Groningen-Winschoten (Bron: AnteaGroup)

Het voorliggende plan heeft betrekking op de aanpassingen van het gasleidingnetwerk in de gemeente Oldambt. De bestaande leiding N-508-50 ligt grotendeels in de waterkering langs het Winschoterdiep, in een gebied waar aardbevingen voor kunnen komen. Doordat er aan waterkeringen strengere veiligheidseisen worden gesteld, kan de leiding niet één op één worden vervangen, maar zijn er twee nieuwe tracés bepaald (N-508-50; tracé 3 en N-523-54; tracé 4).

Bij het bepalen van de ligging van de nieuwe leidingen en afsluiterschema's is nadrukkelijk gekeken naar de meest wenselijke situatie vanuit beheer, veiligheid en bereikbaarheid. Geconstateerd is dat het leggen van een nieuwe leidingen en afsluiterschema's op locaties zoals beschreven in paragraaf 1.2 het meest wenselijk is.

De te leggen gasleidingen in het plangebied hebben in totaal een lengte van ongeveer 6 kilometer en zijn beiden ontworpen voor een werkdruk van 40 bar. De leiding van tracé 3 heeft een diameter van ongeveer 17 cm, de leiding van tracé 4 heeft een diameter van ongeveer 12 cm. De dekking van de geprojecteerde leiding zal plaatselijk verschillen. Als gemiddelde wordt rekening gehouden met een dekking van 1,25 tot 1,5 meter.

Ter plaatse waar tracé 4 het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde en een spoorlijn passeert wordt gebruik gemaakt van gestuurde boringen (HDD). Hier wordt de leiding circa 14 meter onder het maaiveld doorgestuurd. Op deze manier zijn de effecten van de werkzaamheden op deze gebieden minimaal.

Voor de overige delen van de tracés geldt dat de leidingen worden gelegd door middel van het graven van sleuven. Nadat de leiding is gelegd worden de gronden weer in oorspronkelijke staat hersteld (cultuurtechnische afwerking). De bovengrondse ruimtelijke structuur van het plangebied en zijn omgeving wijzigt feitelijk niet. Er zal geen permanente bebouwing worden opgericht en behoudens de bestrating boven de afsluiterschema's (ca. 40 m² per schema) zal er geen sprake van een toename van verharding.

In figuur 2.2 en figuur 2.3 zijn luchtfoto's opgenomen waarin met de rode, groene en gele lijnen respectievelijk de nieuw te leggen, de te verwijderen en de te behouden leidingen zijn aangegeven. De locaties van de afsluiterschema's zijn aangegeven met de paarse cirkels.

Figuur 2.2: Luchtfoto t.p.v. tracé 3 (Bron: ArcGIS)

Figuur 2.3: Luchtfoto t.p.v. tracé 4 en afsluiterschema S-4858 (Bron: ArcGIS)

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

3.1.1.1 Algemeen

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en heeft de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits Aanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving vervangen. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

3.1.1.2 Rijksdoelen en regionale opgaven

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Noord-Nederland (de provincies Friesland, Groningen en Drenthe) zijn:

- Het versterken van Energyport (Noord-) Nederland als internationaal energieknooppunt en kenniscentrum voor energievoorziening en -transitie, en:
- het aanwijzen van locaties voor de vestiging van energiecentrales in de Eemshaven;
- het robuust en compleet maken van het internationale hoofdenergienetwerk, waaronder de verbinding van Eemshaven via Ens naar Diemen (Noord-West 380kV-verbinding);
- het aanwijzen van leidingstroken voor buisleidingen en het ruimtelijk reserveren van locaties voor ondergrondse opslag;
- het aanwijzen van voorkeursgebieden voor grootschalige windenergie in Noord-Nederland;
- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (wegen, spoorwegen en vaarwegen), buisleidingen en het hoofdenergienetwerk in Noord-Nederland;
- De ontwikkeling van een robuust kustlandschap en zoetwatersysteem ter vergroting van de waterveiligheid en waterzelfvoorziening en het voorkomen van verdroging (o.a. door versterking van de Afsluitdijk en bijbehorende sluizencomplexen, Hoogwaterbeschermingsprogramma en deelprogramma's Zoet- watervoorziening, IJsselmeer en Waddengebied van het Deltaprogramma);
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000-gebieden en het Werelderfgoed (de Waddenzee).

3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

De in dit bestemmingsplan voorziene ontwikkeling raakt, gelet op de beperkte omvang en aard (aanpassing regionaal gasleidingnetwerk), geen rijksbelangen en er is geen sprake van enige vorm van belemmeringen met betrekking tot de doelen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Daarnaast is, gelet op de aard van de ontwikkeling, de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijke plan betreft het Omgevingsplan 2016-2020.

3.2.1 Omgevingsplan 2016 -2020

Het Omgevingsplan 2016-2020 bestaat uit een tweetal nota's te weten de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Beide nota's zijn op 1 juli 2016 door het college van de Gedeputeerde Staten vastgesteld.

De Omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving. Een belangrijk doel van de Omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarom zijn in deze Omgevingsvisie zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Er zijn ook onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

De Omgevingsverordening betreft het juridisch kader om het beleid, zoals verwoord in de Omgevingsvisie, tot uitvoering te brengen. De Omgevingsverordening maakt vooraf duidelijk aan gemeenten en waterschappen wat wel en niet aanvaardbaar is met het oog op provinciale belangen.

3.2.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het provinciaal beleid

In het Omgevingsplan wordt niet expliciet ingegaan op het aanpassen van het regionaal gasnetwerk in verband met aardbevingsrisico's. Wel wordt in het Omgevingsplan de risico's van aardbevingen onderschreven en aangegeven welke maatregelen er (kunnen) worden getroffen. Met de voorgenomen ontwikkeling vindt er een kwalitatieve verbetering van het gasleidingnetwerk plaats. Hierdoor kan de energiezekerheid en –veiligheid beter worden gewaarborgd. In voorliggend geval betreft het dan ook een project waarbij sprake is van een maatschappelijk belang.

Ten aanzien waar het tracé het NNN, Bos- en natuurgebied buiten het NNN en bergingsgebieden kruist wordt in paragraaf 4.6.2 onderbouwd wat hiervan de gevolgen zijn.

De werkzaamheden van tracé 5 vinden deels plaats te hoogte van een glaciale rug (artikel 2.57.1 Omgevingsverordening). Het plan voorziet in de aanleg van een ondergrondse gasleiding, afsluiterschema’s en vloeistofvanger. Hiertoe wordt een dubbelbestemming 'Leiding-Gas' toegevoegd aan de geldende bestemmingen. Geldende bestemmingen blijven dus mede van toepassing. De nieuwe dubbelbestemming maakt geen bodemingrepen mogelijk die zouden kunnen leiden tot aantasting van de glaciale rug, zoals afgraven, diepploegen, egaliseren of afschuiven. Dergelijke ingrepen zouden immers ook schadelijk kunnen zijn voor de leiding. Na aanleg van de leiding wordt het bestaande bodemprofiel en peilhoogte op cultuurtechnisch verantwoorde wijze hersteld.

Het tracé ligt gedeeltelijk in een gebied dat in de Provinciale Omgevingsverordening is aangewezen als Grootschalig open landschap (artikel 2.51 Omgevingsverordening). Het plan voorziet in de aanleg van een ondergrondse gasleiding, afsluiterschema’s en vloeistofvanger. Hiertoe wordt een dubbelbestemming Leiding-Gas toegevoegd aan de geldende bestemmingen. De dubbelbestemming maakt geen bovengrondse bouwwerken mogelijk, die zouden kunnen leiden tot aantasting van de openheid. Onderliggende bestemmingen blijven van toepassing.

Het gebied gelegen ten noorden van de Zijlkerweg en ten oosten van de spoorlijn is in de Provinciale Omgevingsverordening aangewezen als Noodbergingsgebied. Deze aanwijzing is in het geldende bestemmingsplan Buitengebied Oldambt vertaald in een dubbelbestemming Noodbergingsgebied, die wordt begrensd door de Zijlkerweg. De geplande gasleiding en het afsluiterschema liggen buiten deze dubbelbestemming, in relatief hoger gelegen gronden. Daarbij worden gasleidingen van Gasunie altijd waterbestendig uitgevoerd, in verband met wisselende grondwaterstanden, kruisingen met watergangen etc.

Geconcludeerd wordt dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling niet in strijd is met het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Oldambt heeft geen specifiek beleid ten aanzien van het leggen van nieuwe aardgasleidingen die onderdeel gaan uitmaken van een regionaal gasnetwerk. Het voornemen is noodzakelijk om het gasleidingnetwerk ter plaatse naar de toekomst toe aardbevingsbestendig te maken en hiermee de energiezekerheid te kunnen waarborgen. Het betreft in voorliggend geval dan ook een project met een maatschappelijk belang. De ontwikkeling vormt geen strijdigheid met de uitgangspunten opgenomen in gemeentelijke beleidsdocumenten. Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieu- en omgevingsaspecten bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieu- en omgevingsaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie, water, het Besluit milieueffectrapportage en Niet Gesprongen Explosieven (NGE).

4.1 Geluid (Wet geluidhinder)

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

4.1.2 Beoordeling

De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet niet in de realisatie van nieuwe geluidsgevoelige objecten. Het toetsen van de voorgenomen ontwikkeling aan de aspecten industrielawaai, wegverkeers- en railverkeerslawaai is niet noodzakelijk.

Wat betreft de geluidsproductie van de gasleidingen en afsluiterschema's op de omgeving wordt opgemerkt dat bij ondergrondse gasleidingen en afsluiterschema's geen sprake is van geluidsemissie. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek is in voorliggend geval dan ook niet vereist.

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor het uitvoeren van de voorgenomen ontwikkeling.

4.2 Bodemkwaliteit

4.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

4.2.2 Beoordeling

4.2.2.1 Historisch vooronderzoek

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling heeft AnteaGroup een historisch vooronderzoek uitgevoerd. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 1 bij deze toelichting. Hierna zijn de resultaten en aanbevelingen uit dit onderzoek opgenomen.

Ter plaatse van afsluiterschema's S-4524, S-4858 en S-4575 is de bodem nog niet eerder onderzocht. Hiermee zijn deze locaties verdacht voor de aanwezigheid van bodemverontreiniging met minerale olie, vluchtige aromaten (BTEXN) en tetrahydrothiofeen. De parameters minerale olie, BTEXN en tetrahydrothiofeen komen voor in aardgascondensaat. Tetrahydrothiofeen is een geurstof die aan het reukloze gas wordt toegevoegd.

Verder is nabij de NAM aan de Scheemderzwaag (tracé 3) mogelijk sprake van grondwaterverontreiniging. Bij gemaal Scheemda aan de Trekweg 1 te Scheemda wordt melding gemaakt van een monitoring en de noodzaak tot het opstellen van een saneringsplan. Tracé 4 kruist een spoorlijn aan het Winschoterzijl met daarachter een met puin verhard pad (puinpad) dat kan worden aangemerkt als asbestverdacht. Uit de verzamelde informatie blijkt dat op en nabij het nieuwe leidingtracé verder geen bodemverontreinigingen worden verwacht.

Op basis van deze resultaten worden een aantal aanbevelingen gedaan, deze komen hieronder aan de orde.

- Het uitvoeren van een verkennend asbestonderzoek ter plaatse van het puinpad (tracé 4) op basis van de NEN 5707 of NEN 5897.
- Bij tracé 3 bij het gemaal Scheemda aan de Trekweg 1 te Scheemda wordt aanbevolen om in het kader van de uit te voeren graafwerkzaamheden de locatie nader te beschouwen en mogelijk een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 uit te voeren.
- De tracés kruisen diverse slootdempingen waar mogelijk verontreinigd dempingsmateriaal is toegepast. Aanbevolen wordt om deze locaties nader te beschouwen en mogelijk een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 uit te voeren.

Verder worden een aantal aanbevelingen gedaan indien er graafwerkzaamheden bij asfaltwegen en watergangen plaatsvinden. Door middel van gestuurde boringen (HDD) worden asfaltwegen en ongezoneerde watergangen ontzien.

De grondwaterverontreiniging ter plaatse van de directe omgeving van de leidingtracés dienen nader te worden beschouwd. Binnen het plangebied van het voorliggend plan gaat het om twee locaties in de buurt van tracé 3, namelijk: nabij de NAM aan de Scheemderzwaag en bij het gemaal Scheemda aan de Trekweg 1 te Scheemda.

Ter plaatse van de overige locaties (die niet hierboven zijn genoemd) kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van de bodemkwaliteitskaarten van de provincie Groningen (opgenomen in bijlage 4 van het betreffende onderzoek). Op deze kaarten is te zien dat de overige gronden zijn aangemerkt als AW2000, ofwel schone grond.

4.2.2.2 Asbestonderzoek

Ter plaatse van het puinpad wat door tracé 4 wordt doorkruist, is door AnteaGroup een asbestonderzoek conform NEN 5897 uitgevoerd. Het volledige onderzoek is opgenomen in Bijlage 2 van deze toelichting. Hieronder volgen de relevante conclusies en worden de aanbevelingen benoemd.

Ter plaatse van het puinpad zijn op het maaiveld en in de opgeboorde grond geen asbestverdachte materialen waargenomen. Uit de analyseresultaten van het uitgevoerde asbestonderzoek blijkt dat ter plaatse van het puinpad in de puinlaag analytisch geen asbest is aangetoond. In de grond, onder het aanwezige puinmateriaal, zijn geen verhoogde gehalten aan onderzochte stoffen aangetoond.

Derhalve geeft het onderzoek geen aanleiding tot het uitvoeren van vervolgonderzoek en vormen de resultaten geen belemmering voor de geplande werkzaamheden. Op basis van de CROW132b zijn voor de werkzaamheden ter plaatse van het puinpad geen veiligheidsmaatregelen van toepassing.

4.2.3 Conclusie

Met inachtneming van de genoemde aanbevelingen en het uitvoeren van nader onderzoek op de genoemde locaties wordt dit onderdeel van de milieu- en omgevingsaspecten ondervangen. In het kader van detailengineering van de leidingen en aanlegmethode wordt het geadviseerde nadere bodemonderzoek in de loop van dit jaar uitgevoerd. Dit heeft geen consequenties voor de ligging van de geplande leidingtracé.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Algemeen

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip *"niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikst*ofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet milieubeheer vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO_2 en PM_{10} moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet milieubeheer nodig.

4.3.2 Beoordeling

Gelet op de aard en omvang van dit project kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

De regelgeving omtrent buisleidingen is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten.

4.4.2 Beoordeling

Ondergrondse gasleidingen zijn niet aan te merken als (beperkt) kwetsbare objecten (woningen, scholen etc.). In voorliggend geval brengt de aanpassing van het bestaande gasleidingtracé wel wijzigingen met zich mee voor wat betreft het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Op grond van artikel 8 van het Bevb is de Gasunie, als exploitant zijnde, verplicht om bij wijzigingen aan gasleidingen een onderzoek uit te voeren naar de invloed van die wijziging op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Een dergelijk onderzoek is tevens noodzakelijk op basis van artikel 11 van het Bevb, aangezien de bestemmingsplanprocedure wordt doorlopen ten behoeve de aanleg van buisleidingen.

Voor de locatie is per tracé een onderzoek uitgevoerd waarin de wijziging van het plaatsgebonden- en groepsrisico inzichtelijk is gemaakt. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoeken wordt verwezen Bijlage 3 (tracé 3) en Bijlage 4 (tracé 4) bij deze toelichting.

4.4.2.1 Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gedefinieerd als *"het risico op een plaats nabij een buisleiding, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die bepaalde plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met die buisleiding".* Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven door contouren rondom de leiding met risicowaardes van, indien aanwezig, 10^{-4}, 10^{-6}, 10^{-6}, 10^{-7} en 10^{-8} per jaar.

Berekening

Het plaatsgebonden risico van de nieuwe leidingdelen van gastransportleiding N-508-50 en N-523-54 voldoen aan de door de Nederlandse overheid in het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen gestelde voorwaarde dat het PR op een afstand van vier meter gemeten uit het hart van de leiding, die een ontwerpdruk van 40 bar heeft, niet hoger is dan 10^{-6} per jaar. Er bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen deze risicocontour (invloedsgebied).

4.4.2.2 Groepsrisico

Het groepsrisico is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers voorkomt. Het wordt in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gedefinieerd als *"de cumulatieve kansen per jaar per kilometer buisleiding dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een buisleiding en een ongewoon voorval met die buisleiding"*.

Berekening

Voor de nieuw aan te leggen gastransportleiding N-508-50 en N-523-54 zijn er geen scenario's gevonden met 10 of meer slachtoffers. Hierdoor is er conform het Besluit externe veiligheid buisleidingen geen sprake van groepsrisico.

4.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het voornemen in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid. Dit temeer in het voorliggende bestemmingsplan ter plaatse van de aan te leggen leidingen en afsluiterschema's een belemmeringenstrook is verankerd.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan of wijzigingsplan mogelijk is.

4.5.2 Beoordeling

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

- past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
- laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

In voorliggend geval zijn gasleidingen niet aan te merken als milieugevoelige of milieubelastende functies. Voor gasleidingen gelden de bepalingen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen. Gasleidingen zijn niet relevant in het kader van milieuzonering.

4.5.3 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.6 Ecologie

4.6.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met Natura 2000-gebieden en het Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten.

In het voorliggende geval is door AnteaGroup een Natuurtoets, een Natuurtoets nader onderzoek en een Natuurtoets nader soortenonderzoek uitgevoerd. Hierna zijn de conclusies uit het onderzoek opgenomen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de volledige onderzoeksrapporten die respectievelijk zijn opgenomen in Bijlage 5, 6 en 7 bij deze toelichting.

4.6.2 Gebiedsbescherming

4.6.2.1 Algemeen

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

4.6.2.2 Onderzoeksresultaten gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

In de Wet natuurbescherming heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ.

Het plangebied ligt niet op of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn effecten op dit gebied uit te sluiten.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie.

Het plangebied ligt binnen het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde (tracé 4). Provincie Groningen past geen externe werking toe. Dit houdt in dat alleen effecten getoetst dienen te worden die binnen het NNN plaatsvinden. Ter plaatse van het NNN-gebied wordt het nieuwe leidingtracé aangelegd door middel van een gestuurde (HDD) boring. Gezien de diepte van deze boring (circa 14 m onder maaiveld) en de tijdelijke aard van de werkzaamheden worden (blijvende) negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden uitgesloten.

Tracé 4 doorsnijdt nabij de Zijlkerweg, Beerta, een perceel dat onderdeel is van het Natuur Netwerk Nederland. Bij aanleg van de leiding en het afsluiterschema zal gewerkt worden met een werkstrook van 18 meter breed. Deze werkstrook zal (grotendeels) worden vergraven, gebruikt worden voor opslag van ontgraven grond of materieel. Na de werkzaamheden worden de ontgraven grondlagen weer in dezelfde volgorde teruggezet, zodat de uitgangsituatie zo goed mogelijk hersteld wordt. Eventueel wordt de bodem gewoeld om verdichtingen op te heffen. Gevolg van de ingreep is dat de vegetatie op de werkstrook geheel af zal sterven. Het betreft een klein deel van het perceel; buiten de werkstrook blijft de vegetatie intact. In het volgende groeiseizoen zal de werkstrook spontaan gekoloniseerd worden vanuit de omgeving. In de eerste jaren na uitvoering van de maatregelen zal de vegetatie vooral bestaan uit éénjarigen en pionierplanten. De vegetatie heeft aanvankelijk een open karakter. Reeds na 2 a 3 jaar zal de vegetatie zich sluiten en meer en meer gaan lijken op de huidige vegetatie. Het natuurbeheertype kruiden- en faunarijkgrasland (N12.02) wordt gekenmerkt door veel variatie in structuur, waarbij hoge en lagere delen, met verspreid wat struweelvorming elkaar afwisselen. De soortensamenstelling van de vegetatie is daarbij van ondergeschikt belang. Bijna altijd bestaat de vegetatie uit een afwisseling van min of meer algemene grassen en kruiden. De vervangbaarheid en natuurlijk herstelvermogen van dit natuurbeheertype is dan ook groot. In voorliggende situatie, waarbij een langgerekte, maar smalle werkstrook door het perceel wordt aangelegd, kunnen soorten vanuit de onaangetaste delen, snel de gehele werkstrook koloniseren. Binnen 3 tot 5 jaar zal de oorspronkelijke situatie zich op spontane wijze hersteld hebben. Er vindt geen significante aantasting plaats van het areaal, of de wezenlijke kenmerken en waarden van dit perceel.

Bos- en natuurgebied buiten het NNN

Tracé 4 kruist enkele percelen die in de Omgevingsverordening aangewezen zijn als Bos- en natuurgebied buiten de NNN. Op het bestemmingsplan heeft alleen het gedeelte ten noorden van de N966 de aanduiding natuur. De percelen ten zuiden van de N966 hebben in het bestemmingsplan de aanduiding agrarisch, met de mogelijkheid deze te wijzigen naar bos of natuur. Deze percelen worden allen gekruist via een gestuurde boring. In- en uittredepunt liggen buiten de begrenzing. Dit betekent dat er bovengronds geen aantasting plaatsvindt in deze gebieden.

De houtopstand ter plaatse van tracé 3, langs de snelweg, is in de Omgevingsverordening aangewezen als Bos- en natuurgebied buiten het Natuurnetwerk Nederland. Op het bestemmingsplan hebben deze percelen de aanduiding bos. Het betreft een loofbos, in beheer bij Staatsbosbeheer. Op de beheertypenkaart is dit bos aangeduid als vochtig bos met productie (N16.02). Hier ligt het tracé met bijbehorende vloeistofvanger in het voormalige tracé (zandcunet) van de Rijksweg. De bomen die hier stonden hadden een slechte conditie en op het grootste gedeelte van het tracé waren struiken en bomen ziek. In het kader van onderhoud zijn deze (zieke) bomen dan ook gekapt. Met Staatsbosbeheer is afgesproken dat na uitvoering van de werkzaamheden hier geen bomen herplant worden (i.v.m. veiligheid / toekomstig onderhoud), maar gras- en kruidenvegetatie wordt ontwikkeld. De werkstrook behoud in de toekomst een natuurfunctie. Er vindt geen significante aantasting plaats van het areaal natuur buiten NNN. Wel verandert het karakter van de werkstrook van bos naar gras. De open corridor die als gevolg daarvan in het bos ontstaat, is dermate smal (< 15 m) dat dit niet van invloed is op robuustheid, samenhang en functioneren van het bossysteem. De geschiktheid van het bosperceel voor kenmerkende diersoorten wordt hierdoor niet aangetast, noch is dit van invloed op de verbindingsfunctie die dit bosperceel vervult voor plant- of diersoorten binnen de structuur van het NNN.

4.6.3 Soortenbescherming

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

Vleermuizen

In het plangebied van tracé 3 zijn geen aanwijzingen gevonden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Ter plaatse van tracé 4 is op gronden waar open ontgraving plaatsvindt de aanwezigheid van vleermuizen uitgesloten. Locaties waar vleermuizen zijn waargenomen worden door gestuurde boring (HDD) ontzien.

Naast verblijfplaatsen zijn diverse bosranden, houtopstanden en boomsingels een potentieel belangrijk onderdeel van de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Essentiële foerageergebieden of vliegroutes zullen door de tijdelijke en beperkte werkzaamheden echter niet worden ontnomen, omdat er overal afdoende alternatieven overblijven. De breedte van de werkstrook is beperkt tot 5 meter, waardoor er ook geen voor vleermuizen niet te overbruggen gaten zullen ontstaan in de geleidingsstructuur. Om verstoring zoveel mogelijk te beperken dient een aantal maatregelen te worden genomen. Deze zijn in paragraaf 5.2.2 van het betreffende rapport (Bijlage 5) benoemd.

Vogels

Tijdens het terreinbezoek zijn vanaf te openbare weg en voor het publiek opengestelde paden in het plangebied geen jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Een aantal gebieden kon niet afdoende worden onderzocht. Voor dit bestemmingsplan gaat het om het bos in de oksel van de A7 in het westen van tracé 3. Door middel van een nader onderzoek (Bijlage 6) is nabij deze locatie een nest gevonden. Een nader soortenonderzoek (Bijlage 7) heeft uitgewezen dat het waarschijnlijk gaat om een buizerdnest. Dit buizerdnest ligt op circa 40 meter ten zuiden van de werkstrook, op het grondgebied van de gemeente Menterwolde.

Als er tijdens de broedperiode van de buizerd (februari-augustus) gewerkt moet worden, dienen er voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen te worden getroffen om verstoring te voorkomen. Voor overige vogels geldt dat indien de werkzaamheden tijdens de broedperiode moeten worden uitgevoerd de maatregelen genoemd in paragraaf 6.1 van het rapport (Bijlage 5) nageleefd dienen te worden. Dit om te voorkomen dat vogels gaan broeden binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

Amfibieën

Het plangebied kent geen locaties waar mogelijk beschermde amfibieën voorkomen. Hierdoor kan op voorhand worden gesteld dat effecten op amfibieën als gevolg van de werkzaamheden is uitgesloten.

Overige soorten

Door afwezigheid van bepaalde biotopen is het voorkomen van vaatplanten, vissen, reptielen en ongewervelden niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Het bosgebied rondom tracé 3 is geschikt voor das en steenmarter, maar er zijn geen verblijfsplaatsen om en nabij het plangebied aangetroffen. Er zijn enkele graafsporen aangetroffen die van een das kunnen zijn, maar geen latrines of pijnpen. Bij tracé 4 is van overige beschermde zoogdieren geen sprake.

4.6.4 Conclusie

Met in acht neming van de genoemde aanbevelingen ten aanzien van het buizerdnest, kunnen belemmeringen binnen het aspect ecologie worden uitgesloten.

4.7 Archeologie & Cultuurhistorie

4.7.1 Archeologie

4.7.1.1 Algemeen

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.7.1.2 Beoordeling

AnteaGroup Archeologie heeft in voorliggend geval per tracé een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Voor de volledige rapporten (tracé 3 en 4) wordt respectievelijk verwezen naar bijlagen 8 en 9 (bureauonderzoek) bij deze toelichting.

In de gronden van de in het plangebied liggende tracé 3 bij de leidingstrook van gasleiding A-660 zijn bekende vindplaatsen aanwezig uit het mesolithicum en uit de late middeleeuwen. De hoge verwachting geldt in principe voor het gehele plangebied. Advies is om hier een verkennend en karterend booronderzoek uit te voeren.

Voor tracé 4 geldt ter plaatse van het intredepunt van de gestuurde boring (HDD) aan de westzijde van de Oostwolderweg een hoge archeologische verwachting. Advies is om hier een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase uit te voeren.

Tussen het uittrede punt van de eerste gestuurde boring in dit tracé tot aan de gestuurde boring onder de spoorlijn door ligt een bestaande aanbeveling voor karterende boringen. Er wordt echter geadviseerd om hier eerst een verkennend booronderzoek uit te voeren om de mate van intactheid van de bodem ter plaatse zelf te bepalen.

Ter plaatse van de gestuurde boringen (HDD) in zowel tracé 3 als 4 wordt geadviseerd om geen archeologisch onderzoek uit te voeren.

AnteaGroup heeft voor tracé 3 een verkennend en karterend booronderzoek uitgevoerd. Voor tracé 4 is enkel een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Hierna komen de resultaten van deze onderzoeken aan de orde.

4.7.1.2.1 Verkennend en karterend booronderzoek tracé 3

De volledige rapportages van het verkennend en karterend booronderzoek ter plaatse van tracé 3 zijn respectievelijk opgenomen in Bijlage 10 en 11. Hierna volgt het advies wat betrekking heeft op het deel van tracé 3 wat in de gemeente Oldambt is gelegen.

Op basis van de resultaten van het verkennend booronderzoek wordt het volgende (selectie)advies gedaan:

1. Geadviseerd wordt om het grootste gedeelte van het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling.
2. Geadviseerd wordt om het gebied tussen boringen 91 en 93 en 96 en 102 nader te onderzoeken middels een karterend booronderzoek.
3. De bodemopbouw is vanaf boring 115 - 120 en 123 -121 intact; bij boringen 124 en 125 is de bodem diep verstoord. Om te bepalen of er sprake is van een middeleeuwse vindplaats wordt geadviseerd hier een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) uit te voeren in het gebied tussen verkennende boringen 115 en 121.

Op basis van de resultaten van het karterend booronderzoek (Bijlage 11) wordt het geadviseerd om:

1. in het gebied tussen verkennende boringen 115 - 120 en 123 - 121 een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) uit te voeren;
2. het gebied tussen verkennende boringen 92 en 102 vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling.

Voor een visuele weergave van het bovenstaande (selectie)advies wordt verwezen naar de aanbevelingskaarten in de kaartenbijlage bij de betreffende onderzoeken (Bijlage 10 en 11).

4.7.1.2.2 Verkennen booronderzoek tracé 4

De volledige rapportage van het verkennend booronderzoek ter plaatse van tracé 4 is opgenomen in Bijlage 12. Hierna volgt het advies wat betrekking heeft op het deel van tracé 3 wat in de gemeente Oldambt is gelegen.

Op basis van de resultaten en conclusies van het veldonderzoek wordt geadviseerd om het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling.

4.7.1.3 Advies Libau

Libau, de adviesorganisatie voor cultureel erfgoed in Groningen en Drenthe, heeft in opdracht van de gemeente de archeologische rapportages beoordeeld. Het oordeel ten aanzien van het verkennend en karterend booronderzoek ter plaatse van tracé 3 is opgenomen in Bijlage 13. Het advies ten aanzien van het verkennend onderzoek ter plaatse van tracé 4 is opgenomen in Bijlage 14.

Het algemene oordeel luidt dat het veldwerk en de rapportages ervan goed en zorgvuldig zijn opgesteld. Wel verzoekt Libau enkele kleine tekstuele opmerkingen in de rapportage te verwerken, hierin is reeds voorzien. Libau onderschrijft de vrijgave van de meeste tracédelen, conform het advies van Antea. De uitkomsten van deze onderzoeken worden door de gemeente als bevoegd gezag onderschreven. Het proefsleuvenonderzoek (IVO-P) dient te worden uitgevoerd op basis van een vooraf door de gemeente als bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

4.7.2 Cultuurhistorie

4.7.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan *"een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden"* dient te bevatten.

4.7.2.2 Beoordeling

Er bevinden zich in het plangebied zelf geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden. Daarnaast heeft de ontwikkeling geen betrekking op of is deze niet van invloed op omliggende bebouwing of de omgeving.

Het plangebied doorkruist onder andere het natuurgebied Reiderwolde. De cultuurhistorische belangrijke kenmerken van dit gebied worden gevormd door de bebouwing op de grondmorene rug en de open ruimte in het midden. Reiderwolde maakt deel uit van het Schiereiland van Winschoten dat zijn naam dankt aan de aanwezigheid van stuwwallen die zijn gevormd in de voorlaatste ijstijd. Deze stuwwallen (drumlins genaamd) zijn van een bijzonder karakter vanwege hun ontstaanswijze – gestuwd door het landijs en daarna afgevlakt doordat het landijs er bij een volgende fase van uitbreiding overheen schoof en daaruit voortvloeiende, gestroomlijnde vorm. De in het gebied gelegen drumlin is nog gaaf en vormt door zijn hoge ligging een markant element in het verder open landschap. De drumlin van Reiderwolde is geplaatst op de landelijke lijst van waardevolle aardkundige objecten.

Ter plaatse waar de leiding (tracé 4) het natuurgebied Reiderwolde doorkruist wordt het gebied door middel van een gestuurde boring (HDD) ontzien.

Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor dit plan.

4.7.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er geen sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden. Wat betreft archeologie zal de gemeente op basis van genoemde onderzoeken en selectieadvies een selectiebesluit nemen.

4.8 Waterparagraaf

4.8.1 Beleid

4.8.1.1 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

4.8.1.2 Provincie Groningen

In de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De Omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie komt in de plaats van het Provinciaal Omgevingsplan (POP).

Vanuit waterveiligheid ligt de opgave in het op een zo natuurlijk mogelijke manier laten meegroeien van de kust met de zeespiegelstijging. De kustverdediging wordt aangepakt en met het Rijk (en Duitsland) werkt de provincie aan een gezondere Eems-Dollard. Daarnaast veroorzaakt klimaatverandering ook wateroverlast in de winter en droogte in de zomer. Om wateroverlast te bestrijden en watertekorten te beperken moeten verdere maatregelen worden genomen.

4.8.1.3 Waterschap Hunze en Aa's

Het beleid van het Waterschap Hunze en Aa's staat beschreven in het beheerprogramma 2016-2021. In het beheerprogramma staat met welke ambities en maatregelen het waterschap de ontwikkelingen en opgaven op het gebied van veiligheid, voldoende en schoon water oppakken. Het waterschap speelt onder andere in op klimaatverandering en Europese normen voor schoon en gezond water.

4.8.2 Waterparagraaf

4.8.2.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^{e} eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Het plangebied ligt in het beheersgebied van Waterschap Hunze en Aa's.

4.8.2.2 Watertoetsproces

Dit bestemmingsplan voorziet in de aanleg van twee nieuwe regionale gasleidingen, ter vervanging van de bestaande gasleiding in de waterkering van het Winschoterdiep. Deze bestaande gasleiding moet uit de waterkering worden verwijderd vanwege strengere normen ten aanzien van waterveiligheid. De voorgenomen ontwikkeling draagt daarmee bij aan verbetering van de waterveiligheid.

De planontwikkeling voorziet niet in het realiseren van bebouwing en van een toename van verharding is nauwelijks sprake. Na de werkzaamheden wordt alles weer conform de huidige situatie ingericht. Van blijvende invloeden op de waterhuishouding is dan ook geen sprake.

Het plan is voorbesproken met het waterschap. Voordat de werkzaamheden worden opgestart worden alle benodigde vergunningen (bijv. bij werkzaamheden in of nabij watergangen van het waterschap) aangevraagd.

Het waterschap is akkoord met de voorgenomen ontwikkeling.

4.9 Besluit milieueffectrapportage

4.9.1 Kader

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is;
- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het plan wordt genoemd in kolom 3 (plannen).
- Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn indien het plan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije

m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

4.9.2 Situatie plangebied

4.9.2.1 Artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming

In paragraaf 4.6.2.2 is reeds aangegeven dat het voorliggende plan geen negatieve invloed heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied. Dit temeer omdat het plangebied op ruime afstand van het plangebied van Natura-2000 gebied is gelegen. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk.

4.9.2.2 Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten.

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Gelet op de geringe impact van de ontwikkeling en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een activiteiten die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd.

4.9.2.3 Drempelwaarden Besluit m.e.r.

Dit bestemmingsplan voorziet in principe in een directe dubbelbestemming 'Leiding - Gas' voor wat betreft de binnen het plangebied geplande ontwikkeling en voldoet daarmee aan de definitie van een 'besluit' als bedoeld in het Besluit m.e.r. Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden.

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en is daarom niet direct m.e.r.-plichtig. Op basis van onderdeel D kan de in dit plan besloten ontwikkeling worden aangemerkt als: *'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding voor het transport van aardgas.'*

De ontwikkeling in dit bestemmingsplan is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien de volgende drempelwaarde wordt overschreden:

In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een buisleiding die over een lengte van 5 kilometer of meer is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied als bedoeld onder a, b (tot 3 zeemijl uit de kust) of d, van punt 1 van onderdeel A van deze bijlage.

De hiervoor genoemde gevallen hebben betrekking op leidingen onderdeel uitmakend van het hoofdtransportleidingsysteem (HTL). In voorliggend geval gaat het om aanpassingen aan het regionale transportleidingsysteem (RTL). In voorliggend geval is dan ook geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Indien de mogelijkheden van dit plan worden vergeleken met de drempelwaarde uit onderdeel D van het Besluit m.e.r. kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van het aanleggen van een buisleiding die over 5 kilometer of meer is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied. Daarnaast blijkt uit dit hoofdstuk en het volgende hoofdstuk dat dit bestemmingsplan geen belangrijk nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

4.9.3 Conclusie

Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen belangrijke nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

4.10 Niet Gesprongen Explosieven (NGE)

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een onderzoek Niet Gesprongen Explosieven (NGE) uitgevoerd door T&A Survey. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 15 bij deze toelichting.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de meest recente richtlijnen van de WSCS-OCE. Om hieraan te voldoen dienen verplichte bronnen geraadpleegd te worden. T&A heeft naast de verplichte bronnen ook een aantal aanvullende bronnen geraadpleegd. Een overzicht van deze bronnen is te vinden onder paragraaf 1.2 van het betreffende onderzoek opgenomen in Bijlage 15.

Het gehele onderzoek heeft geresulteerd in een kaart waarin (on)verdachte locaties zijn aangewezen. De onderstaande afbeelding is een uitsnede van deze kaart wat betrekking heeft op het plangebied. In figuur 4.1 en 4.2 zijn uitsneden van die kaart van tracé 3 en 4 te vinden.

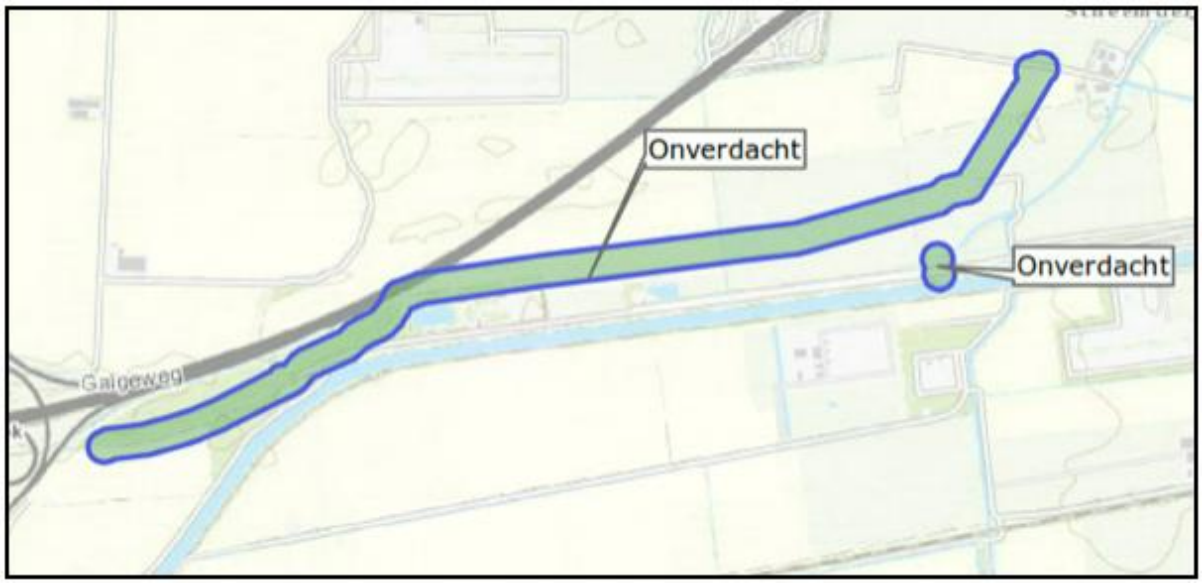

Figuur 4.1: Overzichtskaart probleeminventarisatie, uitsnede tracé 3 (Bron: T&A Survey)

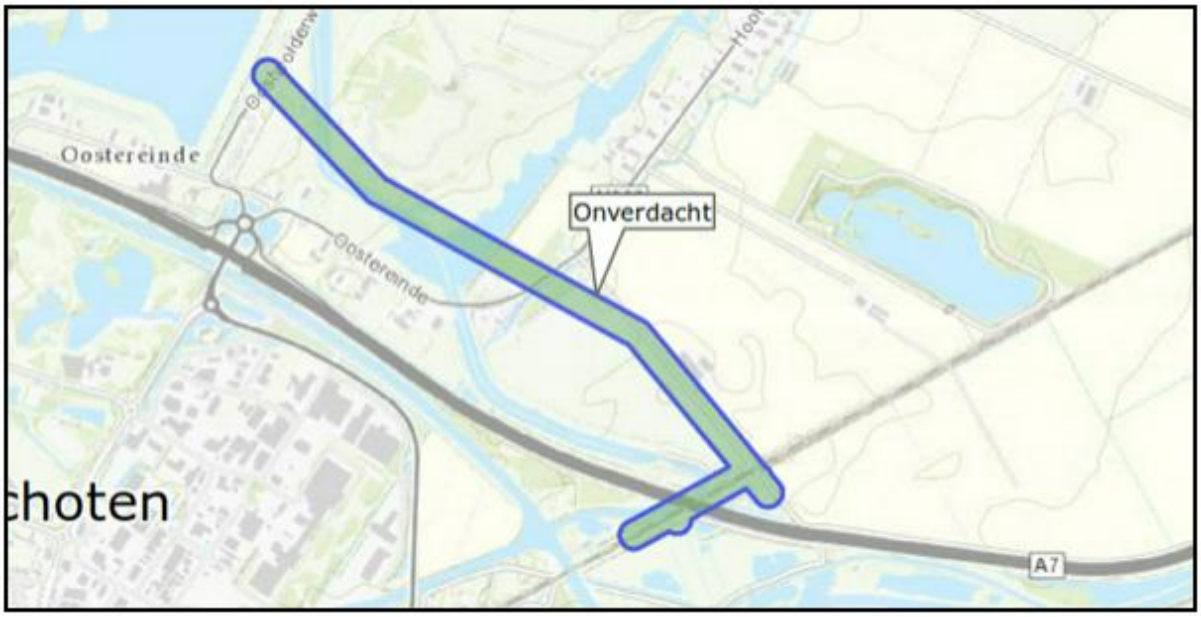

Figuur 4.2: Overzichtskaart probleeminventarisatie, uitsnede tracé 4 (Bron: T&A Survey)

Het plangebied is aangewezen als onverdacht gebied. Op dit onderdeel zijn geen belemmeringen voor het plan.

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten en planverantwoording

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

5.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- Inleidende regels (begrippen en wijze van meten);
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels (o.a. algemene afwijkingsregels);
- Overgangs- en slotregels.

5.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Begrippen (artikel 1)
  In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.
- Wijze van meten (artikel 2)
  Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de bestemmingen die in het plangebied voorkomt. De regels zijn onderverdeeld in o.a.:

- Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan:
- Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage, etc.);
- Nadere eisen: bevoegdheid van Burgemeester en Wethouders om nadere eisen te stellen.

- Specifieke gebruiksregels: opsommingen van afwijkingen die in strijd zijn met de bestemmingsomschrijving.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Anti-dubbeltelregel (Artikel 4)
  Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.

- Overige regels (Artikel 5)
  In dit artikel worden alle bestemmingen en artikelen opgenomen in de geldende bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten onverkort van toepassing verklaard. Het bestemmingsplan voorziet uitsluitend in een aanvulling op de verbeelding en het toevoegen/wijzigen van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas (artikel 3).

5.2.4 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

5.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

In dit bestemmingsplan is het nieuwe tracé middels de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' vastgelegd. De overige (dubbel-)bestemmingen opgenomen in de geldende bestemmingsplannen zijn onverkort van toepassing verklaard.

Leiding – Gas (Artikel 3);

Dit bestemmingsplan voorziet in het opnemen van een dubbelbestemming 'Leiding – Gas' ter plaatse van de nieuwe leidingen en afsluiterschema's.

<u>Verschillen dubbelbestemming</u>

De Gasunie wil de regels voor de bestemming 'Leiding – Gas' eenduidiger in bestemmingsplannen opgenomen hebben, hiervoor heeft de Gasunie een standaardregeling opgesteld. In deze regeling is onder meer een voorrangsbepaling opgenomen. Een dubbelbestemming 'Leiding - Gas' valt normaliter samen met enkele andere (dubbel-)bestemmingen. Op basis van jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dient een onderlinge rangorde te worden aangegeven (zie AbRvS 19 februari 2014, nr. 201304186/1/R4 , rechtsoverwegingen 4.5 en 4.6.). In het geldende bestemmingsplan is dit nu niet het geval.

Uitleg bestemming 'Leiding – Gas'

Functies

De voor Leiding - Gas aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken.

In de regels van deze dubbelbestemming is een voorrangsbepaling opgenomen. In deze bepaling is opgenomen dat de regels van deze dubbelbestemming primair gelden ten opzichte van de regels van iedere andere (dubbel-)bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt. De voorrangsbepaling geldt alleen wanneer er een strijdigheid ontstaat. Kortom, alle (dubbel-)bestemmingen die met de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' samenvallen blijven van toepassing tenzij de (onderliggende) (dubbel-)bestemming in strijd is met de dubbelbestemming 'Leiding – Gas'.

Bouwregels en afwijkingsmogelijkheid

In deze dubbelbestemming is in de bouwregels bepaald dat uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) mogen worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

Van deze bepaling kan middels een afwijkingsbevoegdheid worden afgeweken mits aangetoond wordt dat de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant.

Specifieke gebruiksregels

In verband met veiligheid en beheerbaarheid moeten de leidingen ten alle tijden bereikbaar zijn. In de specifieke gebruiksregels is dan ook opgenomen dat het volgende gebruik strijdig is met de bestemming:

“het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen ten behoeve van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.”

Omgevingsvergunningstelsel

In het omgevingsvergunningstelsel worden beperkingen gesteld aan de werkzaamheden die mogen worden uitgevoerd ter plaatse van de dubbelbestemming. Dit is van belang om de veiligheid te kunnen waarborgen. Onder meer is een omgevingsvergunning nodig voor het afgraven van gronden en het aanbrengen van diepwortelende beplanting en bomen.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Het (ver)leggen van leidingen is geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1. Bro. Dit betekent dat plankosten niet kunnen worden verhaald middels een exploitatieplan.

De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot de ambtelijke kosten, welke worden verrekend door middel van leges en/of door middel van een anterieure overeenkomst tussen de gemeente en Gasunie. Daarbij zullen ook afspraken worden gemaakt over eventuele planschade.

Hoofdstuk 7 Vooroverleg & zienswijzen

7.1 Vooroverleg

7.1.1 Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit bestemmingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

7.1.2 Provincie Groningen

Tijdens de voorontwerpfase van het voorliggend bestemmingsplan is de provincie Groningen om een vooroverlegreactie gevraagd. De provincie Groningen had de volgende opmerking:

1. In de toelichting van het bestemmingsplan en de quickscan flora en fauna wordt niet ingegaan op de effecten van de open ontgravingen op het betreffende NNN-gebied aan de Zijlkerweg. Verzocht wordt om dit alsnog te onderzoeken en te onderbouwen.
   a. Het bovenstaande is verwerkt de quickscan flora en fauna zoals opgenomen in Bijlage 5.
   b. Daarnaast is in paragraaf 4.6.2 de onderbouwing aangevuld.
2. In de toelichting van het bestemmingsplan en de quickscan flora en fauna wordt niet ingegaan op de effecten van de ingreep op de betreffende bos- en natuurgebieden buiten het NNN. Verzocht wordt dit alsnog te onderzoeken en te onderbouwen.
   a. Het bovenstaande is verwerkt de quickscan flora en fauna zoals opgenomen in Bijlage 5.
   b. Daarnaast is in paragraaf 4.6.2 de onderbouwing aangevuld.
3. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt niet ingegaan op de effecten van de ingreep op de glaciale rug. Verzocht wordt dit alsnog te onderbouwen en - voor zover nodig - de planregels in overeenstemming te brengen met de verordening.
   a. Het bovenstaande heeft geresulteerd in een aanvullende onderbouwing in paragraaf 3.2.2. De regels zijn onveranderd gebleven aangezien er geen strijdigheden zijn met de regels die gelden voor de glaciale rug. Tevens blijven de huidige geldende bestemmingen van toepassing.
4. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt niet ingegaan op de effecten van de ingreep op het grootschalig open landschap. Verzocht wordt dit alsnog te onderbouwen en - voor zover nodig - de planregels in overeenstemming te brengen met de verordening.
   a. Het bovenstaande heeft geresulteerd in een aanvullende onderbouwing in paragraaf 3.2.2. De regels zijn onveranderd gebleven aangezien er geen strijdigheden zijn met de regels die gelden voor het grootschalig open landschap. Tevens blijven de huidige geldende bestemmingen van toepassing.

Voor de volledige vooroverlegreactie wordt verwezen naar Bijlage 16

7.1.3 Waterschap Hunze en Aa's

In het voorliggend geval is waterschap Hunze en Aa's in een vroeg stadium betrokken bij de ontwikkeling. Voor de keuze van de locatie van de nieuwe leidingen is hiermee rekening gehouden met het effect van de nieuwe leiding voor het watersysteem en de waterhuishouding in het plangebied. Daarnaast zal het waterschap ook gedurende het planproces worden betrokken en zal te zijner tijd een vergunning worden aangevraagd of melding worden ingediend voor onder meer het uitvoeren van werkzaamheden in de keurzone, het draineren van de werkputten en het lozen op oppervlaktewater. Tevens is het waterschap Hunze en Aa's in de voorontwerpfase van dit bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg om een reactie gevraagd. Het waterschap had geen opmerkingen. De volledige vooroverlegreactie is opgenomen in Bijlage 17.

7.1.4 Veiligheidsregio Groningen

Tijdens de voorontwerpfase van het voorliggend bestemmingsplan is de Veiligheidsregio Groningen om een vooroverlegreactie gevraagd. Het voorontwerp heeft de Veiligheidsregio geen aanleiding gegeven tot het maken van opmerkingen waarvoor aanpassingen aan het plan benodigd waren. In Bijlage 18 bij de toelichting is de reactie van de Veiligheidsregio Groningen opgenomen.

7.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 27 juli gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Een ieder kon in deze periode een zienswijze indienen, van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

Regels

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**3**
Artikel 1	Begrippen	3
Artikel 2	Wijze van meten	5
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**6**
Artikel 3	Leiding - Gas	6
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**8**
Artikel 4	Anti-dubbeltelregel	8
Artikel 5	Overige regels	9
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**10**
Artikel 6	Overgangsrecht	10
Artikel 7	Slotregel	11

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
het bestemmingsplan 'Verlegging gasleidingen' met identificatienummer NL.IMRO.1895.01BP0007-0401 van de gemeente Oldambt.

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 belemmeringenstrook:
zone ter bescherming van gasleidingen of andere nutsvoorzieningen waarbinnen op grond van een zakelijk recht niet gebouwd mag worden;

1.4 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.5 bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012':
het bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012 met identificatienummer NL.IMRO.1895.BPBlauwestad2012-0401 vastgesteld op 26 juni 2013;

1.6 bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt':
het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt' met identificatienummer NL.IMRO.1895.01BP0001-0402 vastgesteld op 20 maart 2013;

1.7 bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014':
het bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014' met identificatienummer NL.IMRO.1895.01BP0005-0401 vastgesteld op 1 juni 2015;

1.8 bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad':
het bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad' met identificatienummer NL.IMRO.1895.18BP0006-0401 vastgesteld op 19 januari 2015;

1.9 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.10 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.11 bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.12 gebouw:
elk bouwwerk, met uitzondering van windturbines, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.13 omgevingsvergunning:
een vergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

1.14 voorbereidingsbesluit 'Voorbereidingsbesluit met het ook op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel':
het voorbereidingsbesluit 'Voorbereidingsbesluit met het oog op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel' met identificatienummer NL.IMRO.9920.VBagrarischebouwpc-VA01 vastgesteld op 9 november 2016;

1.15 voorbereidingsbesluit 'Windpark N33':
het voorbereidingsbesluit 'Windpark N33' met identificatienummer NL.IMRO.0000.EZvb15windN33-3001 vastgesteld op 8 oktober 2015;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van de regels wordt als volgt gemeten en berekend;

2.1 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Leiding - Gas

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken.

3.1.1 Voorrangsbepaling

De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere (dubbel)bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

3.2 Bouwregels

Op of in de in 3.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen ten behoeve van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.

3.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.5.1 Verbod

Het is verboden om op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Gas' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen en rooien van diepwortelende beplantingen en bomen;
b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het indrijven van voorwerpen in de bodem, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
d. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

3.5.2 Uitzonderingen

Het in 3.5.1 genoemde verbod is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden:

a. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
b. die het normale onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
c. zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
d. die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
e. Ter plaatse van de functieaanduiding “begraafplaats” zoals vervat in het bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012', voor zover het betreft;
    1. Het uitvoeren van grondbewerkingen zoals het delven van graven;
    2. Het aanbrengen van verharding;
    3. Planten/telen van beplanting en gewassen;
    4. Het graven van greppels en sloten;
    5. Het aanbrengen van drainage.

3.5.3 Toetsingscriteria

Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan worden verleend indien de betreffende werken en/of werkzaamheden de belangen van de leiding niet schaden.

3.5.4 Advies leidingbeheerder

Alvorens te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, als bedoeld in 3.5.1, wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen werken of werkzaamheden de belangen van de leiding niet worden geschaad en welke voorwaarden gesteld dienen te worden om eventuele schade te voorkomen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Overige regels

5.1 Reikwijdte en toepassing

Het bepaalde in de regels en op de verbeeldingen van het:

- bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012':
- bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt':
- bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014':
- bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad':
- voorbereidingsbesluit 'Voorbereidingsbesluit met het ook op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel':
- voorbereidingsbesluit 'Windpark N33':

blijven onverkort van toepassing, met dien verstande dat:

a. de verbeeldingen worden aangevuld met de verbeelding van dit plan;
b. artikel 26 van het bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012', artikel 26 het bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad', artikel 30 van het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt' en artikel 31 van het bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014' komen te vervallen en de bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten worden aangevuld met Artikel 3 van dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 6 Overgangsrecht

6.1 Overgangsrecht bouwwerken

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

6.2 Afwijking

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning eenmalig afwijken van lid 6.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 6.1 met maximaal 10%.

6.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Lid 6.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

6.4 Overgangsrecht gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

6.5 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 6.4, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

6.6 Verboden gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 6.4, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

6.7 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Lid 6.4 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 7 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Verlegging gasleidingen van de gemeente Oldambt.

LEGENDA

Plangebied
- Plangrens

Dubbelbestemmingen
- Leiding - Gas

Figuren
- hartlijn leiding - gas

Verklaring
- Ondergrond

Gemeente Oldambt

NAAM PLAN
Verlegging gasleidingen

NAAM CML-BESTAND	DATUM	BLAD VAN BLADEN	FORMAAT
NL.IMRO.1895.01BP0007-0401	8-11-2017	1 VAN 2	A0

Best M Ingenieursbureau
Bulkdrinerijk 338 1034 ZD Amsterdam
020 6338110 www.bestm.nl

BJZ.nu Bestemmingsplannen
Twentepoort Oost 16A 7609 BG Almelo
0546 454466 www.bjz.nu

TEKENAAR MvL

SCHAAL 1 :2500

LEGENDA

Plangebied
- Plangrens

Dubbelbestemmingen
- Leiding – Gas

Figuren
- hartlijn leiding – gas

Verklaring
- Ondergrond

Gemeente Oldambt

NAAM PLAN
Verlegging gasleidingen

NAAM CML-BESTAND	DATUM	BLAD VAN BLADEN	FORMAAT
NL.IMRO.1895.01BP0007-0401	8-11-2017	2 VAN 2	A0

Best M Ingenieursbureau
Bulkstoneiijk 338 1034 ZG Amsterdam
020 6338110 www.bestm.nl

BJZ.nu
Bestemmingsplannen
Twentepoort Oost 16A 7609 BG Almelo
0546 454466 www.bjz.nu

TEKENAAR	SCHAAL
MvL	1 :2500

LEGENDA

Plangebied
- Plangrens

Dubbelbestemmingen
- Leiding - Gas

Figuren
- hartlijn leiding - gas

Verklaring
- Ondergrond

Gemeente Oldambt

NAAM PLAN
Verlegging gasleidingen

NAAM CML-BESTAND	DATUM	BLAD VAN BLADEN	FORMAAT
NL.IMRO.1895.01BP0007-0401	8-11-2017	1 VAN 2	A0

Best M Ingenieursbureau
Bulkdrinerijk 338 1034 ZD Amsterdam
020 6338110 www.bestm.nl

BJZ.nu Bestemmingsplannen
Twentepoort Oost 16A 7609 BG Almelo
0546 454466 www.bjz.nu

TEKENAAR MvL

SCHAAL 1 :2500

LEGENDA

Plangebied
- Plangrens

Dubbelbestemmingen
- Leiding – Gas

Figuren
- hartlijn leiding – gas

Verklaring
- Ondergrond

Gemeente Oldambt

NAAM PLAN
Verlegging gasleidingen

NAAM CML-BESTAND	DATUM	BLAD VAN BLADEN	FORMAAT
NL.IMRO.1895.01BP0007-0401	8-11-2017	2 VAN 2	A0

Best M Ingenieursbureau
Bulkstoneiijk 338 1034 ZG Amsterdam
020 6338110 www.bestm.nl

BJZ.nu
Bestemmingsplannen
Twentepoort Oost 16A 7609 BG Almelo
0546 454466 www.bjz.nu

TEKENAAR	SCHAAL
MvL	1 :2500

Regels

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**3**
Artikel 1	Begrippen	3
Artikel 2	Wijze van meten	5
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**6**
Artikel 3	Leiding - Gas	6
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**8**
Artikel 4	Anti-dubbeltelregel	8
Artikel 5	Overige regels	9
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**10**
Artikel 6	Overgangsrecht	10
Artikel 7	Slotregel	11

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
het bestemmingsplan 'Verlegging gasleidingen' met identificatienummer NL.IMRO.1895.01BP0007-0401 van de gemeente Oldambt.

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 belemmeringenstrook:
zone ter bescherming van gasleidingen of andere nutsvoorzieningen waarbinnen op grond van een zakelijk recht niet gebouwd mag worden;

1.4 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.5 bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012':
het bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012 met identificatienummer NL.IMRO.1895.BPBlauwestad2012-0401 vastgesteld op 26 juni 2013;

1.6 bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt':
het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt' met identificatienummer NL.IMRO.1895.01BP0001-0402 vastgesteld op 20 maart 2013;

1.7 bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014':
het bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014' met identificatienummer NL.IMRO.1895.01BP0005-0401 vastgesteld op 1 juni 2015;

1.8 bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad':
het bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad' met identificatienummer NL.IMRO.1895.18BP0006-0401 vastgesteld op 19 januari 2015;

1.9 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.10 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.11 bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.12 gebouw:
elk bouwwerk, met uitzondering van windturbines, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.13 omgevingsvergunning:
een vergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

1.14 voorbereidingsbesluit 'Voorbereidingsbesluit met het ook op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel':
het voorbereidingsbesluit 'Voorbereidingsbesluit met het oog op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel' met identificatienummer NL.IMRO.9920.VBagrarischebouwpc-VA01 vastgesteld op 9 november 2016;

1.15 voorbereidingsbesluit 'Windpark N33':
het voorbereidingsbesluit 'Windpark N33' met identificatienummer NL.IMRO.0000.EZvb15windN33-3001 vastgesteld op 8 oktober 2015;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van de regels wordt als volgt gemeten en berekend;

2.1 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Leiding - Gas

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken.

3.1.1 Voorrangsbepaling

De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere (dubbel)bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

3.2 Bouwregels

Op of in de in 3.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen ten behoeve van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.

3.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.5.1 Verbod

Het is verboden om op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Gas' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen en rooien van diepwortelende beplantingen en bomen;
b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het indrijven van voorwerpen in de bodem, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
d. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

3.5.2 Uitzonderingen

Het in 3.5.1 genoemde verbod is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden:

a. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
b. die het normale onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
c. zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
d. die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
e. Ter plaatse van de functieaanduiding “begraafplaats” zoals vervat in het bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012', voor zover het betreft;
    1. Het uitvoeren van grondbewerkingen zoals het delven van graven;
    2. Het aanbrengen van verharding;
    3. Planten/telen van beplanting en gewassen;
    4. Het graven van greppels en sloten;
    5. Het aanbrengen van drainage.

3.5.3 Toetsingscriteria

Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan worden verleend indien de betreffende werken en/of werkzaamheden de belangen van de leiding niet schaden.

3.5.4 Advies leidingbeheerder

Alvorens te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, als bedoeld in 3.5.1, wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen werken of werkzaamheden de belangen van de leiding niet worden geschaad en welke voorwaarden gesteld dienen te worden om eventuele schade te voorkomen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Overige regels

5.1 Reikwijdte en toepassing

Het bepaalde in de regels en op de verbeeldingen van het:

- bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012':
- bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt':
- bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014':
- bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad':
- voorbereidingsbesluit 'Voorbereidingsbesluit met het ook op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel':
- voorbereidingsbesluit 'Windpark N33':

blijven onverkort van toepassing, met dien verstande dat:

a. de verbeeldingen worden aangevuld met de verbeelding van dit plan;
b. artikel 26 van het bestemmingsplan 'Blauwe Stad 2012', artikel 26 het bestemmingsplan 'Veegplan Blauwestad', artikel 30 van het bestemmingsplan 'Buitengebied Oldambt' en artikel 31 van het bestemmingsplan 'Buitengebied, Partiële herziening 2014' komen te vervallen en de bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten worden aangevuld met Artikel 3 van dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 6 Overgangsrecht

6.1 Overgangsrecht bouwwerken

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

6.2 Afwijking

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning eenmalig afwijken van lid 6.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 6.1 met maximaal 10%.

6.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Lid 6.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

6.4 Overgangsrecht gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

6.5 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 6.4, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

6.6 Verboden gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 6.4, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

6.7 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Lid 6.4 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 7 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Verlegging gasleidingen van de gemeente Oldambt.

GEMEENTE
OLDAMBT

Bestemmingsplan
Verlegging gasleidingen

November 2017

Vastgesteld

BJZ.nu
ruimtelijke ordening en projectrealisatie

BESTEMMINGSPLAN

"Verlegging gasleidingen"

Plannaam:	Verlegging gasleidingen
IMRO-idn:	NL.IMRO.1895.01BP0007-0401
Status:	Vastgesteld
Datum:	November 2017

BJZ.nu bestemmingsplannen

Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

t. 0546-45 44 66
e. info@bjz.nu
i. www.bjz.nu

Toelichting

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding **5**
1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging en begrenzing van het plangebied 5
1.3 De bij het plan behorende stukken 7
1.4 Vigerend planologisch kader 7
1.5 Leeswijzer 9

Hoofdstuk 2 Beschrijving huidige en gewenste situatie **10**
2.1 Inleiding 10
2.2 Huidige en gewenste situatie 10

Hoofdstuk 3 Beleidskader **13**
3.1 Rijksbeleid 13
3.2 Provinciaal beleid 14
3.3 Gemeentelijk beleid 15

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten **16**
4.1 Geluid (Wet geluidhinder) 16
4.2 Bodemkwaliteit 16
4.3 Luchtkwaliteit 18
4.4 Externe veiligheid 19
4.5 Milieuzonering 20
4.6 Ecologie 21
4.7 Archeologie & Cultuurhistorie 24
4.8 Waterparagraaf 26
4.9 Besluit milieueffectrapportage 27
4.10 Niet Gesprongen Explosieven (NGE) 29

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten en planverantwoording **31**
5.1 Inleiding 31
5.2 Opzet van de regels 31
5.3 Verantwoording van de regels 32

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid **34**

Hoofdstuk 7 Vooroverleg & zienswijzen **35**
7.1 Vooroverleg 35
7.2 Zienswijzen 36

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gasunie Grid Services B.V. (hierna Gasunie) gaat in Groningen onderhoudswerkzaamheden verrichten aan het gastransportnet. Het betreft voor een groot deel reguliere werkzaamheden die ook elders in het land plaatsvinden. Oudere onderdelen van het gastransportnet worden gerenoveerd of vervangen zodat het gastransportnet in goede staat blijft. Tegelijkertijd wordt specifiek in het aardbevingsgebied in Groningen een klein deel van het gastransportnet versterkt, zowel bovengronds als ondergronds, in verband met mogelijk krachtigere aardbevingen in de toekomst. Het netwerk wordt dus toekomstbestendig gemaakt. Bij het vervangen van onderdelen wordt bekeken of de ligging van het onderdeel voldoet aan de eisen van goede beheerbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid. Indien dit niet optimaal is, wordt verplaatsing onderzocht.

In dit kader is Gasunie van plan om delen van de regionale gasleiding N-508-50 Winschoten-Groningen te vernieuwen. Ook zullen bijbehorende afsluiterschema's, vloeistofvangers en aftakleidingen (N-508-48, N-508-05 en N-523-54) worden vernieuwd. De bestaande leiding ligt grotendeels in de waterkering langs het Winschoterdiep. Omdat er aan waterkeringen tegenwoordig strengere veiligheidseisen worden gesteld, kan de leiding niet één-op-één worden vervangen. Daarom zijn nieuw tracés bepaald voor delen van de leiding. De nieuwe tracés liggen in vijf gemeenten: Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren, Menterwolde en Oldambt.

In de gemeente Oldambt gaat het om twee tracés, te weten de gasleidingen N-508-50 (tracé 3) en N-523-54 (tracé 4), met bijbehorende afsluiterschema's (S-4858 en S-4575) en vloeistofvanger (S-4524).

Het doorvoeren van bovengenoemde aanpassingen aan het gasleidingnetwerk is niet in overeenstemming met de huidige planologische kaders. Een herziening van het bestemmingsplan is noodzakelijk. Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch-planologische kaders om het voornemen mogelijk te maken. Hierbij zal worden aangetoond dat het voornemen in overeenstemming is met 'een goede ruimtelijke ordening'.

De verlegging en versterking van leidingen in dit gebied heeft prioriteit vanuit het Rijk. De Crisis- en Herstelwet is daarom van toepassing op dit plan (Chw artikel 2, afdeling 2, bijlage 1). Hierbij geldt onder andere een afwijkende beroepsprocedure.

1.2 Ligging en begrenzing van het plangebied

Het plangebied bestaat uit twee onderdelen, namelijk: tracé 3 met afsluiterschema S-4575 en vloeistofvanger S-4524 en tracé 4 met afsluiterschema S-4858. In deze paragraaf wordt per tracé de ligging nader toegelicht en verbeeld.

Tracé 3

Tracé 3 ligt binnen twee gemeenten. Circa 700 meter ligt in de gemeente Menterwolde, de overige bijna 3 kilometer buisleiding ligt in de gemeente Oldambt. In figuur 1.1 is de ligging van dit deel van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving weergegeven. Met de rode lijn is de te leggen leiding aangegeven en met de paarse cirkel de indicatieve locatie van afsluiterschema S-4575. De nieuwe vloeistofvanger S-4524 ligt aan de westelijke uiteinde van het tracé, nabij de grens met de gemeente Menterwolde.

Figuur 1.1: Ligging tracé 3 (Bron: ArcGIS)

Tracé 4

Tracé 4 begint bij de Oostwolderweg en loopt tot net na de spoorlijnverbinding Groningen – Bad Nieuweschans. Hier is tevens een nieuw afsluiterschema (S-4858) geprojecteerd. In figuur 1.2 is de ligging van dit deel van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving weergegeven. Met de rode lijn is de leiding aangegeven en met de paarse cirkel de indicatieve locatie van afsluiterschema S-4858.

Het tracédeel tussen de Oostwolderweg en de Hoofdstraat wordt aangelegd in de vorm van een lange, circa 14 meter diepe horizontaal gestuurde boring.

Figuur 1.2: Ligging van het tracé 4 onder het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde (Bron: ArcGIS)

Voor de concrete begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding.

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan “Verlegging gasleidingen” bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1895.01BP0007-0401) en een renvooi;
- regels.

Op de verbeelding is de bestemming van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Vigerend planologisch kader

Het plangebied ligt binnen meerdere bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten. Per tracé wordt ingegaan op het vigerend planologisch kader.

Tracé 3

Het plangebied ter plaatse van tracé 3 is gelegen in onderstaande ruimtelijke plannen:

Plan	**Vaststellingsdatum**
Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt	20-03-2013
Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening 2014	01-06-2015
Voorbereidingsbesluit Windpark N33	08-10-2015
Voorbereidingsbesluit met het oog op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel	09-11-2016

In figuur 1.3 is een uitsnede van de verbeelding behorend bij het geldende bestemmingsplan opgenomen. Met de rode lijn (leiding) en paarse cirkel (afsluiterschema) is dit deel van het plangebied indicatief aangegeven.

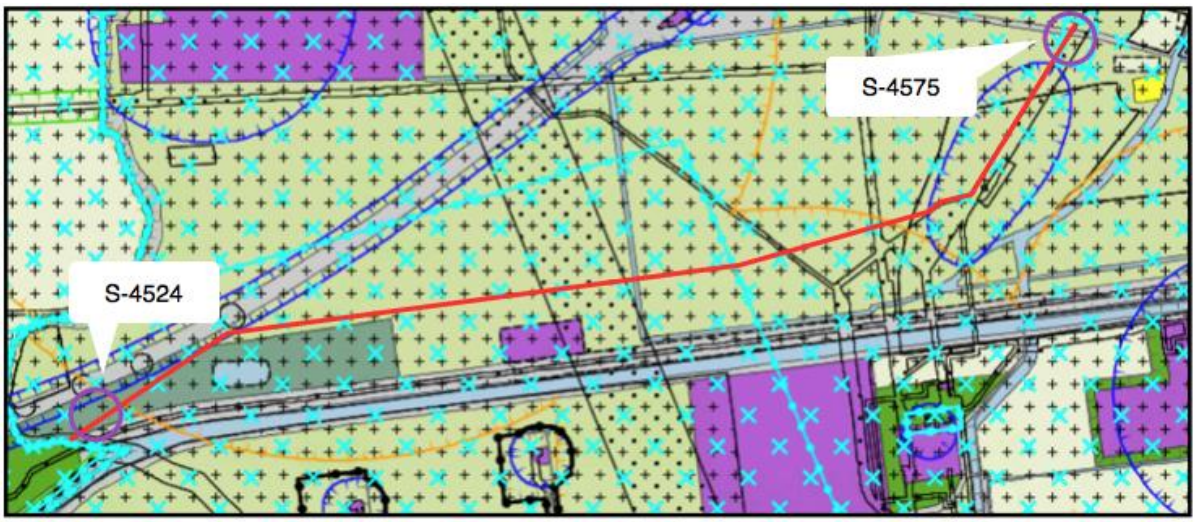

Figuur 1.3: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan(nen) ter plaatste van tracé 3 (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Tracé 4

Het plangebied ter plaatse van tracé 4 is gelegen in de volgende ruimtelijke plannen:

Plan	Vaststellingsdatum
Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt	20-03-2013
Bestemmingsplan Blauwe stad 2012	26-06-2013
Veegplan Blauwestad	19-01-2015
Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening 2014	01-06-2015
Voorbereidingsbesluit met het oog op de toepassing van het Groninger Verdienmodel bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op een aangrenzend agrarisch bouwperceel	09-11-2016

In figuur 1.4 is een uitsnede van de verbeelding behorend bij het geldende bestemmingsplan opgenomen. Met de rode (leiding) en paarse (afsluiterschema's) omlijningen is indicatief het plangebied aangegeven.

Figuur 1.4: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan(nen) ter plaatste van tracé 4 (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Beoordeling en strijdigheden

Het tracé loopt door gronden bestemd voor bos, natuur, verkeer en water. Gezien de aard van de ontwikkeling is het niet relevant om uitgebreid stil te staan bij de van toepassing zijnde enkelbestemmingen en om hier individueel strijdigheden te benoemen.

Daarnaast ligt het tracé door de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 4'. Binnen deze dubbelbestemmingen geldt respectievelijk dat bij het bouwen van bouwwerken of bij het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden over een oppervlakte groter dan 200 m² (Waarde – Archeologie 3) of 500 m² (Waarde – Archeologie 4) slechts vergunning wordt verleend indien er op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn of onevenredig worden geschaad. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om te voldoen aan één of meer van de onderstaande voorwaarden:

- een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
- een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen, of;

- een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Het betreffende onderzoek in het kader van dit bestemmingsplan wordt in paragraaf 4.7 van deze toelichting aangehaald en toegelicht.

Het leggen van gasleidingen en het (ver)plaatsen van een afsluiterschema's op gronden zonder de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' is niet toegestaan. Vanwege het ontbreken van de dubbelbestemming ter plaatse van het plangebied, is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Dit bestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch planologische kaders op basis waarvan de voorgenomen ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in Hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven de huidige en gewenste situatie in het plangebied.

In Hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Groningen en de gemeente Oldambt beschreven.

In Hoofdstuk 4 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

In de Hoofdstuk 5 en 6 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de economische uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 7 gaat in op het vooroverleg.

Hoofdstuk 2 Beschrijving huidige en gewenste situatie

2.1 Inleiding

Zoals reeds verwoord in de aanleiding gaat Gasunie in Groningen onderhouds- en renovatiewerkzaamheden verrichten aan het gastransportnet. Hierbij worden onderdelen vervangen waarvan de technische levensduur bijna is bereikt en daarnaast wordt een klein deel van het gastransportnet versterkt, zowel bovengronds als ondergronds, in verband met mogelijk krachtiger aardbevingen in de toekomst. Bij het vervangen van onderdelen wordt bekeken of de ligging van het onderdeel voldoet aan de eisen van een goede beheerbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid. Indien dit niet optimaal is, wordt verplaatsing onderzocht.

Een belangrijk onderdeel van het leidingnetwerk zijn afsluiterschema's. Ter plaatse van een dergelijke schema kunnen gastransporttechnische schakelingen uitgevoerd worden ten behoeve van onder andere:

- Het schakelen van leidingen;
- Het afsluiten van een gedeelte van het gastransportsysteem;
- Het gasvrij maken van een gedeelte van het gastransportsysteem ten behoeve van beheer en onderhoud en bij calamiteiten.

Hierna wordt ingegaan op de huidige en gewenste situatie.

2.2 Huidige en gewenste situatie

Zoals reeds beschreven is Gasunie voornemens om aanpassingen te verrichten aan het gasleidingnetwerk N-508-50 Winschoten-Groningen (en aftakkingen van de N-508-48, N-508-05 en N-523-54). Het gaat in totaal om een vijftal verleggingen van leidingen (tracés) en het verplaatsen en verwijderen van afsluiterschema's. Deze aanpassingen vinden plaats in een vijftal gemeenten, namelijk: Groningen, Hoogezand-Sappenmeer, Slochteren, Menterwolde en Oldambt. Een overzicht van de nieuwe tracés en de ligging ervan in de gemeenten is opgenomen in onderstaande tabel en figuur.

Tracé	Gemeente(n)	Leiding	Leidingtype
1	Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren	N-508-50, N-508-48, N-508-05	DN150
Uitlussing	Hoogezand-Sappemeer	N-508-50	DN150
2	Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde	N-508-50	DN150
3	Menterwolde, Oldambt	N-508-50	DN150
4	Oldambt	N-523-54	DN100

Figuur 2.1: Totale ontwikkeling gasleiding Groningen-Winschoten (Bron: AnteaGroup)

Het voorliggende plan heeft betrekking op de aanpassingen van het gasleidingnetwerk in de gemeente Oldambt. De bestaande leiding N-508-50 ligt grotendeels in de waterkering langs het Winschoterdiep, in een gebied waar aardbevingen voor kunnen komen. Doordat er aan waterkeringen strengere veiligheidseisen worden gesteld, kan de leiding niet één op één worden vervangen, maar zijn er twee nieuwe tracés bepaald (N-508-50; tracé 3 en N-523-54; tracé 4).

Bij het bepalen van de ligging van de nieuwe leidingen en afsluiterschema's is nadrukkelijk gekeken naar de meest wenselijke situatie vanuit beheer, veiligheid en bereikbaarheid. Geconstateerd is dat het leggen van een nieuwe leidingen en afsluiterschema's op locaties zoals beschreven in paragraaf 1.2 het meest wenselijk is.

De te leggen gasleidingen in het plangebied hebben in totaal een lengte van ongeveer 6 kilometer en zijn beiden ontworpen voor een werkdruk van 40 bar. De leiding van tracé 3 heeft een diameter van ongeveer 17 cm, de leiding van tracé 4 heeft een diameter van ongeveer 12 cm. De dekking van de geprojecteerde leiding zal plaatselijk verschillen. Als gemiddelde wordt rekening gehouden met een dekking van 1,25 tot 1,5 meter.

Ter plaatse waar tracé 4 het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde en een spoorlijn passeert wordt gebruik gemaakt van gestuurde boringen (HDD). Hier wordt de leiding circa 14 meter onder het maaiveld doorgestuurd. Op deze manier zijn de effecten van de werkzaamheden op deze gebieden minimaal.

Voor de overige delen van de tracés geldt dat de leidingen worden gelegd door middel van het graven van sleuven. Nadat de leiding is gelegd worden de gronden weer in oorspronkelijke staat hersteld (cultuurtechnische afwerking). De bovengrondse ruimtelijke structuur van het plangebied en zijn omgeving wijzigt feitelijk niet. Er zal geen permanente bebouwing worden opgericht en behoudens de bestrating boven de afsluiterschema's (ca. 40 m² per schema) zal er geen sprake van een toename van verharding.

In figuur 2.2 en figuur 2.3 zijn luchtfoto's opgenomen waarin met de rode, groene en gele lijnen respectievelijk de nieuw te leggen, de te verwijderen en de te behouden leidingen zijn aangegeven. De locaties van de afsluiterschema's zijn aangegeven met de paarse cirkels.

Figuur 2.2: Luchtfoto t.p.v. tracé 3 (Bron: ArcGIS)

Figuur 2.3: Luchtfoto t.p.v. tracé 4 en afsluiterschema S-4858 (Bron: ArcGIS)

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

3.1.1.1 Algemeen

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en heeft de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits Aanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving vervangen. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

3.1.1.2 Rijksdoelen en regionale opgaven

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Noord-Nederland (de provincies Friesland, Groningen en Drenthe) zijn:

- Het versterken van Energyport (Noord-) Nederland als internationaal energieknooppunt en kenniscentrum voor energievoorziening en -transitie, en:
- het aanwijzen van locaties voor de vestiging van energiecentrales in de Eemshaven;
- het robuust en compleet maken van het internationale hoofdenergienetwerk, waaronder de verbinding van Eemshaven via Ens naar Diemen (Noord-West 380kV-verbinding);
- het aanwijzen van leidingstroken voor buisleidingen en het ruimtelijk reserveren van locaties voor ondergrondse opslag;
- het aanwijzen van voorkeursgebieden voor grootschalige windenergie in Noord-Nederland;
- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (wegen, spoorwegen en vaarwegen), buisleidingen en het hoofdenergienetwerk in Noord-Nederland;
- De ontwikkeling van een robuust kustlandschap en zoetwatersysteem ter vergroting van de waterveiligheid en waterzelfvoorziening en het voorkomen van verdroging (o.a. door versterking van de Afsluitdijk en bijbehorende sluizencomplexen, Hoogwaterbeschermingsprogramma en deelprogramma's Zoet- watervoorziening, IJsselmeer en Waddengebied van het Deltaprogramma);
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000-gebieden en het Werelderfgoed (de Waddenzee).

3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

De in dit bestemmingsplan voorziene ontwikkeling raakt, gelet op de beperkte omvang en aard (aanpassing regionaal gasleidingnetwerk), geen rijksbelangen en er is geen sprake van enige vorm van belemmeringen met betrekking tot de doelen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Daarnaast is, gelet op de aard van de ontwikkeling, de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijke plan betreft het Omgevingsplan 2016-2020.

3.2.1 Omgevingsplan 2016 -2020

Het Omgevingsplan 2016-2020 bestaat uit een tweetal nota's te weten de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Beide nota's zijn op 1 juli 2016 door het college van de Gedeputeerde Staten vastgesteld.

De Omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving. Een belangrijk doel van de Omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarom zijn in deze Omgevingsvisie zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Er zijn ook onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

De Omgevingsverordening betreft het juridisch kader om het beleid, zoals verwoord in de Omgevingsvisie, tot uitvoering te brengen. De Omgevingsverordening maakt vooraf duidelijk aan gemeenten en waterschappen wat wel en niet aanvaardbaar is met het oog op provinciale belangen.

3.2.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het provinciaal beleid

In het Omgevingsplan wordt niet expliciet ingegaan op het aanpassen van het regionaal gasnetwerk in verband met aardbevingsrisico's. Wel wordt in het Omgevingsplan de risico's van aardbevingen onderschreven en aangegeven welke maatregelen er (kunnen) worden getroffen. Met de voorgenomen ontwikkeling vindt er een kwalitatieve verbetering van het gasleidingnetwerk plaats. Hierdoor kan de energiezekerheid en –veiligheid beter worden gewaarborgd. In voorliggend geval betreft het dan ook een project waarbij sprake is van een maatschappelijk belang.

Ten aanzien waar het tracé het NNN, Bos- en natuurgebied buiten het NNN en bergingsgebieden kruist wordt in paragraaf 4.6.2 onderbouwd wat hiervan de gevolgen zijn.

De werkzaamheden van tracé 5 vinden deels plaats te hoogte van een glaciale rug (artikel 2.57.1 Omgevingsverordening). Het plan voorziet in de aanleg van een ondergrondse gasleiding, afsluiterschema’s en vloeistofvanger. Hiertoe wordt een dubbelbestemming 'Leiding-Gas' toegevoegd aan de geldende bestemmingen. Geldende bestemmingen blijven dus mede van toepassing. De nieuwe dubbelbestemming maakt geen bodemingrepen mogelijk die zouden kunnen leiden tot aantasting van de glaciale rug, zoals afgraven, diepploegen, egaliseren of afschuiven. Dergelijke ingrepen zouden immers ook schadelijk kunnen zijn voor de leiding. Na aanleg van de leiding wordt het bestaande bodemprofiel en peilhoogte op cultuurtechnisch verantwoorde wijze hersteld.

Het tracé ligt gedeeltelijk in een gebied dat in de Provinciale Omgevingsverordening is aangewezen als Grootschalig open landschap (artikel 2.51 Omgevingsverordening). Het plan voorziet in de aanleg van een ondergrondse gasleiding, afsluiterschema’s en vloeistofvanger. Hiertoe wordt een dubbelbestemming Leiding-Gas toegevoegd aan de geldende bestemmingen. De dubbelbestemming maakt geen bovengrondse bouwwerken mogelijk, die zouden kunnen leiden tot aantasting van de openheid. Onderliggende bestemmingen blijven van toepassing.

Het gebied gelegen ten noorden van de Zijlkerweg en ten oosten van de spoorlijn is in de Provinciale Omgevingsverordening aangewezen als Noodbergingsgebied. Deze aanwijzing is in het geldende bestemmingsplan Buitengebied Oldambt vertaald in een dubbelbestemming Noodbergingsgebied, die wordt begrensd door de Zijlkerweg. De geplande gasleiding en het afsluiterschema liggen buiten deze dubbelbestemming, in relatief hoger gelegen gronden. Daarbij worden gasleidingen van Gasunie altijd waterbestendig uitgevoerd, in verband met wisselende grondwaterstanden, kruisingen met watergangen etc.

Geconcludeerd wordt dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling niet in strijd is met het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Oldambt heeft geen specifiek beleid ten aanzien van het leggen van nieuwe aardgasleidingen die onderdeel gaan uitmaken van een regionaal gasnetwerk. Het voornemen is noodzakelijk om het gasleidingnetwerk ter plaatse naar de toekomst toe aardbevingsbestendig te maken en hiermee de energiezekerheid te kunnen waarborgen. Het betreft in voorliggend geval dan ook een project met een maatschappelijk belang. De ontwikkeling vormt geen strijdigheid met de uitgangspunten opgenomen in gemeentelijke beleidsdocumenten. Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieu- en omgevingsaspecten bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieu- en omgevingsaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie, water, het Besluit milieueffectrapportage en Niet Gesprongen Explosieven (NGE).

4.1 Geluid (Wet geluidhinder)

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

4.1.2 Beoordeling

De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet niet in de realisatie van nieuwe geluidsgevoelige objecten. Het toetsen van de voorgenomen ontwikkeling aan de aspecten industrielawaai, wegverkeers- en railverkeerslawaai is niet noodzakelijk.

Wat betreft de geluidsproductie van de gasleidingen en afsluiterschema's op de omgeving wordt opgemerkt dat bij ondergrondse gasleidingen en afsluiterschema's geen sprake is van geluidsemissie. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek is in voorliggend geval dan ook niet vereist.

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor het uitvoeren van de voorgenomen ontwikkeling.

4.2 Bodemkwaliteit

4.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

4.2.2 Beoordeling

4.2.2.1 Historisch vooronderzoek

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling heeft AnteaGroup een historisch vooronderzoek uitgevoerd. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 1 bij deze toelichting. Hierna zijn de resultaten en aanbevelingen uit dit onderzoek opgenomen.

Ter plaatse van afsluiterschema's S-4524, S-4858 en S-4575 is de bodem nog niet eerder onderzocht. Hiermee zijn deze locaties verdacht voor de aanwezigheid van bodemverontreiniging met minerale olie, vluchtige aromaten (BTEXN) en tetrahydrothiofeen. De parameters minerale olie, BTEXN en tetrahydrothiofeen komen voor in aardgascondensaat. Tetrahydrothiofeen is een geurstof die aan het reukloze gas wordt toegevoegd.

Verder is nabij de NAM aan de Scheemderzwaag (tracé 3) mogelijk sprake van grondwaterverontreiniging. Bij gemaal Scheemda aan de Trekweg 1 te Scheemda wordt melding gemaakt van een monitoring en de noodzaak tot het opstellen van een saneringsplan. Tracé 4 kruist een spoorlijn aan het Winschoterzijl met daarachter een met puin verhard pad (puinpad) dat kan worden aangemerkt als asbestverdacht. Uit de verzamelde informatie blijkt dat op en nabij het nieuwe leidingtracé verder geen bodemverontreinigingen worden verwacht.

Op basis van deze resultaten worden een aantal aanbevelingen gedaan, deze komen hieronder aan de orde.

- Het uitvoeren van een verkennend asbestonderzoek ter plaatse van het puinpad (tracé 4) op basis van de NEN 5707 of NEN 5897.
- Bij tracé 3 bij het gemaal Scheemda aan de Trekweg 1 te Scheemda wordt aanbevolen om in het kader van de uit te voeren graafwerkzaamheden de locatie nader te beschouwen en mogelijk een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 uit te voeren.
- De tracés kruisen diverse slootdempingen waar mogelijk verontreinigd dempingsmateriaal is toegepast. Aanbevolen wordt om deze locaties nader te beschouwen en mogelijk een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 uit te voeren.

Verder worden een aantal aanbevelingen gedaan indien er graafwerkzaamheden bij asfaltwegen en watergangen plaatsvinden. Door middel van gestuurde boringen (HDD) worden asfaltwegen en ongezoneerde watergangen ontzien.

De grondwaterverontreiniging ter plaatse van de directe omgeving van de leidingtracés dienen nader te worden beschouwd. Binnen het plangebied van het voorliggend plan gaat het om twee locaties in de buurt van tracé 3, namelijk: nabij de NAM aan de Scheemderzwaag en bij het gemaal Scheemda aan de Trekweg 1 te Scheemda.

Ter plaatse van de overige locaties (die niet hierboven zijn genoemd) kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van de bodemkwaliteitskaarten van de provincie Groningen (opgenomen in bijlage 4 van het betreffende onderzoek). Op deze kaarten is te zien dat de overige gronden zijn aangemerkt als AW2000, ofwel schone grond.

4.2.2.2 Asbestonderzoek

Ter plaatse van het puinpad wat door tracé 4 wordt doorkruist, is door AnteaGroup een asbestonderzoek conform NEN 5897 uitgevoerd. Het volledige onderzoek is opgenomen in Bijlage 2 van deze toelichting. Hieronder volgen de relevante conclusies en worden de aanbevelingen benoemd.

Ter plaatse van het puinpad zijn op het maaiveld en in de opgeboorde grond geen asbestverdachte materialen waargenomen. Uit de analyseresultaten van het uitgevoerde asbestonderzoek blijkt dat ter plaatse van het puinpad in de puinlaag analytisch geen asbest is aangetoond. In de grond, onder het aanwezige puinmateriaal, zijn geen verhoogde gehalten aan onderzochte stoffen aangetoond.

Derhalve geeft het onderzoek geen aanleiding tot het uitvoeren van vervolgonderzoek en vormen de resultaten geen belemmering voor de geplande werkzaamheden. Op basis van de CROW132b zijn voor de werkzaamheden ter plaatse van het puinpad geen veiligheidsmaatregelen van toepassing.

4.2.3 Conclusie

Met inachtneming van de genoemde aanbevelingen en het uitvoeren van nader onderzoek op de genoemde locaties wordt dit onderdeel van de milieu- en omgevingsaspecten ondervangen. In het kader van detailengineering van de leidingen en aanlegmethode wordt het geadviseerde nadere bodemonderzoek in de loop van dit jaar uitgevoerd. Dit heeft geen consequenties voor de ligging van de geplande leidingtracé.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Algemeen

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip *"niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikst*ofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet milieubeheer vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO_2 en PM_{10} moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet milieubeheer nodig.

4.3.2 Beoordeling

Gelet op de aard en omvang van dit project kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

De regelgeving omtrent buisleidingen is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten.

4.4.2 Beoordeling

Ondergrondse gasleidingen zijn niet aan te merken als (beperkt) kwetsbare objecten (woningen, scholen etc.). In voorliggend geval brengt de aanpassing van het bestaande gasleidingtracé wel wijzigingen met zich mee voor wat betreft het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Op grond van artikel 8 van het Bevb is de Gasunie, als exploitant zijnde, verplicht om bij wijzigingen aan gasleidingen een onderzoek uit te voeren naar de invloed van die wijziging op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Een dergelijk onderzoek is tevens noodzakelijk op basis van artikel 11 van het Bevb, aangezien de bestemmingsplanprocedure wordt doorlopen ten behoeve de aanleg van buisleidingen.

Voor de locatie is per tracé een onderzoek uitgevoerd waarin de wijziging van het plaatsgebonden- en groepsrisico inzichtelijk is gemaakt. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoeken wordt verwezen Bijlage 3 (tracé 3) en Bijlage 4 (tracé 4) bij deze toelichting.

4.4.2.1 Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gedefinieerd als *"het risico op een plaats nabij een buisleiding, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die bepaalde plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met die buisleiding".* Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven door contouren rondom de leiding met risicowaardes van, indien aanwezig, 10^{-4}, 10^{-6}, 10^{-6}, 10^{-7} en 10^{-8} per jaar.

Berekening

Het plaatsgebonden risico van de nieuwe leidingdelen van gastransportleiding N-508-50 en N-523-54 voldoen aan de door de Nederlandse overheid in het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen gestelde voorwaarde dat het PR op een afstand van vier meter gemeten uit het hart van de leiding, die een ontwerpdruk van 40 bar heeft, niet hoger is dan 10^{-6} per jaar. Er bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen deze risicocontour (invloedsgebied).

4.4.2.2 Groepsrisico

Het groepsrisico is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers voorkomt. Het wordt in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gedefinieerd als *"de cumulatieve kansen per jaar per kilometer buisleiding dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een buisleiding en een ongewoon voorval met die buisleiding"*.

Berekening

Voor de nieuw aan te leggen gastransportleiding N-508-50 en N-523-54 zijn er geen scenario's gevonden met 10 of meer slachtoffers. Hierdoor is er conform het Besluit externe veiligheid buisleidingen geen sprake van groepsrisico.

4.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het voornemen in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid. Dit temeer in het voorliggende bestemmingsplan ter plaatse van de aan te leggen leidingen en afsluiterschema's een belemmeringenstrook is verankerd.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan of wijzigingsplan mogelijk is.

4.5.2 Beoordeling

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

- past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
- laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

In voorliggend geval zijn gasleidingen niet aan te merken als milieugevoelige of milieubelastende functies. Voor gasleidingen gelden de bepalingen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen. Gasleidingen zijn niet relevant in het kader van milieuzonering.

4.5.3 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.6 Ecologie

4.6.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met Natura 2000-gebieden en het Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten.

In het voorliggende geval is door AnteaGroup een Natuurtoets, een Natuurtoets nader onderzoek en een Natuurtoets nader soortenonderzoek uitgevoerd. Hierna zijn de conclusies uit het onderzoek opgenomen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de volledige onderzoeksrapporten die respectievelijk zijn opgenomen in Bijlage 5, 6 en 7 bij deze toelichting.

4.6.2 Gebiedsbescherming

4.6.2.1 Algemeen

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

4.6.2.2 Onderzoeksresultaten gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

In de Wet natuurbescherming heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ.

Het plangebied ligt niet op of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn effecten op dit gebied uit te sluiten.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie.

Het plangebied ligt binnen het NNN-gebied Blauwe stad/Reiderwolde (tracé 4). Provincie Groningen past geen externe werking toe. Dit houdt in dat alleen effecten getoetst dienen te worden die binnen het NNN plaatsvinden. Ter plaatse van het NNN-gebied wordt het nieuwe leidingtracé aangelegd door middel van een gestuurde (HDD) boring. Gezien de diepte van deze boring (circa 14 m onder maaiveld) en de tijdelijke aard van de werkzaamheden worden (blijvende) negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden uitgesloten.

Tracé 4 doorsnijdt nabij de Zijlkerweg, Beerta, een perceel dat onderdeel is van het Natuur Netwerk Nederland. Bij aanleg van de leiding en het afsluiterschema zal gewerkt worden met een werkstrook van 18 meter breed. Deze werkstrook zal (grotendeels) worden vergraven, gebruikt worden voor opslag van ontgraven grond of materieel. Na de werkzaamheden worden de ontgraven grondlagen weer in dezelfde volgorde teruggezet, zodat de uitgangsituatie zo goed mogelijk hersteld wordt. Eventueel wordt de bodem gewoeld om verdichtingen op te heffen. Gevolg van de ingreep is dat de vegetatie op de werkstrook geheel af zal sterven. Het betreft een klein deel van het perceel; buiten de werkstrook blijft de vegetatie intact. In het volgende groeiseizoen zal de werkstrook spontaan gekoloniseerd worden vanuit de omgeving. In de eerste jaren na uitvoering van de maatregelen zal de vegetatie vooral bestaan uit éénjarigen en pionierplanten. De vegetatie heeft aanvankelijk een open karakter. Reeds na 2 a 3 jaar zal de vegetatie zich sluiten en meer en meer gaan lijken op de huidige vegetatie. Het natuurbeheertype kruiden- en faunarijkgrasland (N12.02) wordt gekenmerkt door veel variatie in structuur, waarbij hoge en lagere delen, met verspreid wat struweelvorming elkaar afwisselen. De soortensamenstelling van de vegetatie is daarbij van ondergeschikt belang. Bijna altijd bestaat de vegetatie uit een afwisseling van min of meer algemene grassen en kruiden. De vervangbaarheid en natuurlijk herstelvermogen van dit natuurbeheertype is dan ook groot. In voorliggende situatie, waarbij een langgerekte, maar smalle werkstrook door het perceel wordt aangelegd, kunnen soorten vanuit de onaangetaste delen, snel de gehele werkstrook koloniseren. Binnen 3 tot 5 jaar zal de oorspronkelijke situatie zich op spontane wijze hersteld hebben. Er vindt geen significante aantasting plaats van het areaal, of de wezenlijke kenmerken en waarden van dit perceel.

Bos- en natuurgebied buiten het NNN

Tracé 4 kruist enkele percelen die in de Omgevingsverordening aangewezen zijn als Bos- en natuurgebied buiten de NNN. Op het bestemmingsplan heeft alleen het gedeelte ten noorden van de N966 de aanduiding natuur. De percelen ten zuiden van de N966 hebben in het bestemmingsplan de aanduiding agrarisch, met de mogelijkheid deze te wijzigen naar bos of natuur. Deze percelen worden allen gekruist via een gestuurde boring. In- en uittredepunt liggen buiten de begrenzing. Dit betekent dat er bovengronds geen aantasting plaatsvindt in deze gebieden.

De houtopstand ter plaatse van tracé 3, langs de snelweg, is in de Omgevingsverordening aangewezen als Bos- en natuurgebied buiten het Natuurnetwerk Nederland. Op het bestemmingsplan hebben deze percelen de aanduiding bos. Het betreft een loofbos, in beheer bij Staatsbosbeheer. Op de beheertypenkaart is dit bos aangeduid als vochtig bos met productie (N16.02). Hier ligt het tracé met bijbehorende vloeistofvanger in het voormalige tracé (zandcunet) van de Rijksweg. De bomen die hier stonden hadden een slechte conditie en op het grootste gedeelte van het tracé waren struiken en bomen ziek. In het kader van onderhoud zijn deze (zieke) bomen dan ook gekapt. Met Staatsbosbeheer is afgesproken dat na uitvoering van de werkzaamheden hier geen bomen herplant worden (i.v.m. veiligheid / toekomstig onderhoud), maar gras- en kruidenvegetatie wordt ontwikkeld. De werkstrook behoud in de toekomst een natuurfunctie. Er vindt geen significante aantasting plaats van het areaal natuur buiten NNN. Wel verandert het karakter van de werkstrook van bos naar gras. De open corridor die als gevolg daarvan in het bos ontstaat, is dermate smal (< 15 m) dat dit niet van invloed is op robuustheid, samenhang en functioneren van het bossysteem. De geschiktheid van het bosperceel voor kenmerkende diersoorten wordt hierdoor niet aangetast, noch is dit van invloed op de verbindingsfunctie die dit bosperceel vervult voor plant- of diersoorten binnen de structuur van het NNN.

4.6.3 Soortenbescherming

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

Vleermuizen

In het plangebied van tracé 3 zijn geen aanwijzingen gevonden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Ter plaatse van tracé 4 is op gronden waar open ontgraving plaatsvindt de aanwezigheid van vleermuizen uitgesloten. Locaties waar vleermuizen zijn waargenomen worden door gestuurde boring (HDD) ontzien.

Naast verblijfplaatsen zijn diverse bosranden, houtopstanden en boomsingels een potentieel belangrijk onderdeel van de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Essentiële foerageergebieden of vliegroutes zullen door de tijdelijke en beperkte werkzaamheden echter niet worden ontnomen, omdat er overal afdoende alternatieven overblijven. De breedte van de werkstrook is beperkt tot 5 meter, waardoor er ook geen voor vleermuizen niet te overbruggen gaten zullen ontstaan in de geleidingsstructuur. Om verstoring zoveel mogelijk te beperken dient een aantal maatregelen te worden genomen. Deze zijn in paragraaf 5.2.2 van het betreffende rapport (Bijlage 5) benoemd.

Vogels

Tijdens het terreinbezoek zijn vanaf te openbare weg en voor het publiek opengestelde paden in het plangebied geen jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Een aantal gebieden kon niet afdoende worden onderzocht. Voor dit bestemmingsplan gaat het om het bos in de oksel van de A7 in het westen van tracé 3. Door middel van een nader onderzoek (Bijlage 6) is nabij deze locatie een nest gevonden. Een nader soortenonderzoek (Bijlage 7) heeft uitgewezen dat het waarschijnlijk gaat om een buizerdnest. Dit buizerdnest ligt op circa 40 meter ten zuiden van de werkstrook, op het grondgebied van de gemeente Menterwolde.

Als er tijdens de broedperiode van de buizerd (februari-augustus) gewerkt moet worden, dienen er voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen te worden getroffen om verstoring te voorkomen. Voor overige vogels geldt dat indien de werkzaamheden tijdens de broedperiode moeten worden uitgevoerd de maatregelen genoemd in paragraaf 6.1 van het rapport (Bijlage 5) nageleefd dienen te worden. Dit om te voorkomen dat vogels gaan broeden binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

Amfibieën

Het plangebied kent geen locaties waar mogelijk beschermde amfibieën voorkomen. Hierdoor kan op voorhand worden gesteld dat effecten op amfibieën als gevolg van de werkzaamheden is uitgesloten.

Overige soorten

Door afwezigheid van bepaalde biotopen is het voorkomen van vaatplanten, vissen, reptielen en ongewervelden niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Het bosgebied rondom tracé 3 is geschikt voor das en steenmarter, maar er zijn geen verblijfsplaatsen om en nabij het plangebied aangetroffen. Er zijn enkele graafsporen aangetroffen die van een das kunnen zijn, maar geen latrines of pijnpen. Bij tracé 4 is van overige beschermde zoogdieren geen sprake.

4.6.4 Conclusie

Met in acht neming van de genoemde aanbevelingen ten aanzien van het buizerdnest, kunnen belemmeringen binnen het aspect ecologie worden uitgesloten.

4.7 Archeologie & Cultuurhistorie

4.7.1 Archeologie

4.7.1.1 Algemeen

Op grond van de Erfgoedwet dient er in ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden met archeologische waarden. In de Erfgoedwet is bepaald dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.7.1.2 Beoordeling

AnteaGroup Archeologie heeft in voorliggend geval per tracé een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Voor de volledige rapporten (tracé 3 en 4) wordt respectievelijk verwezen naar bijlagen 8 en 9 (bureauonderzoek) bij deze toelichting.

In de gronden van de in het plangebied liggende tracé 3 bij de leidingstrook van gasleiding A-660 zijn bekende vindplaatsen aanwezig uit het mesolithicum en uit de late middeleeuwen. De hoge verwachting geldt in principe voor het gehele plangebied. Advies is om hier een verkennend en karterend booronderzoek uit te voeren.

Voor tracé 4 geldt ter plaatse van het intredepunt van de gestuurde boring (HDD) aan de westzijde van de Oostwolderweg een hoge archeologische verwachting. Advies is om hier een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase uit te voeren.

Tussen het uittrede punt van de eerste gestuurde boring in dit tracé tot aan de gestuurde boring onder de spoorlijn door ligt een bestaande aanbeveling voor karterende boringen. Er wordt echter geadviseerd om hier eerst een verkennend booronderzoek uit te voeren om de mate van intactheid van de bodem ter plaatse zelf te bepalen.

Ter plaatse van de gestuurde boringen (HDD) in zowel tracé 3 als 4 wordt geadviseerd om geen archeologisch onderzoek uit te voeren.

AnteaGroup heeft voor tracé 3 een verkennend en karterend booronderzoek uitgevoerd. Voor tracé 4 is enkel een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Hierna komen de resultaten van deze onderzoeken aan de orde.

4.7.1.2.1 Verkennend en karterend booronderzoek tracé 3

De volledige rapportages van het verkennend en karterend booronderzoek ter plaatse van tracé 3 zijn respectievelijk opgenomen in Bijlage 10 en 11. Hierna volgt het advies wat betrekking heeft op het deel van tracé 3 wat in de gemeente Oldambt is gelegen.

Op basis van de resultaten van het verkennend booronderzoek wordt het volgende (selectie)advies gedaan:

1. Geadviseerd wordt om het grootste gedeelte van het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling.
2. Geadviseerd wordt om het gebied tussen boringen 91 en 93 en 96 en 102 nader te onderzoeken middels een karterend booronderzoek.
3. De bodemopbouw is vanaf boring 115 - 120 en 123 -121 intact; bij boringen 124 en 125 is de bodem diep verstoord. Om te bepalen of er sprake is van een middeleeuwse vindplaats wordt geadviseerd hier een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) uit te voeren in het gebied tussen verkennende boringen 115 en 121.

Op basis van de resultaten van het karterend booronderzoek (Bijlage 11) wordt het geadviseerd om:

1. in het gebied tussen verkennende boringen 115 - 120 en 123 - 121 een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) uit te voeren;
2. het gebied tussen verkennende boringen 92 en 102 vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling.

Voor een visuele weergave van het bovenstaande (selectie)advies wordt verwezen naar de aanbevelingskaarten in de kaartenbijlage bij de betreffende onderzoeken (Bijlage 10 en 11).

4.7.1.2.2 Verkennen booronderzoek tracé 4

De volledige rapportage van het verkennend booronderzoek ter plaatse van tracé 4 is opgenomen in Bijlage 12. Hierna volgt het advies wat betrekking heeft op het deel van tracé 3 wat in de gemeente Oldambt is gelegen.

Op basis van de resultaten en conclusies van het veldonderzoek wordt geadviseerd om het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkeling.

4.7.1.3 Advies Libau

Libau, de adviesorganisatie voor cultureel erfgoed in Groningen en Drenthe, heeft in opdracht van de gemeente de archeologische rapportages beoordeeld. Het oordeel ten aanzien van het verkennend en karterend booronderzoek ter plaatse van tracé 3 is opgenomen in Bijlage 13. Het advies ten aanzien van het verkennend onderzoek ter plaatse van tracé 4 is opgenomen in Bijlage 14.

Het algemene oordeel luidt dat het veldwerk en de rapportages ervan goed en zorgvuldig zijn opgesteld. Wel verzoekt Libau enkele kleine tekstuele opmerkingen in de rapportage te verwerken, hierin is reeds voorzien. Libau onderschrijft de vrijgave van de meeste tracédelen, conform het advies van Antea. De uitkomsten van deze onderzoeken worden door de gemeente als bevoegd gezag onderschreven. Het proefsleuvenonderzoek (IVO-P) dient te worden uitgevoerd op basis van een vooraf door de gemeente als bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

4.7.2 Cultuurhistorie

4.7.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan *"een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden"* dient te bevatten.

4.7.2.2 Beoordeling

Er bevinden zich in het plangebied zelf geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden. Daarnaast heeft de ontwikkeling geen betrekking op of is deze niet van invloed op omliggende bebouwing of de omgeving.

Het plangebied doorkruist onder andere het natuurgebied Reiderwolde. De cultuurhistorische belangrijke kenmerken van dit gebied worden gevormd door de bebouwing op de grondmorene rug en de open ruimte in het midden. Reiderwolde maakt deel uit van het Schiereiland van Winschoten dat zijn naam dankt aan de aanwezigheid van stuwwallen die zijn gevormd in de voorlaatste ijstijd. Deze stuwwallen (drumlins genaamd) zijn van een bijzonder karakter vanwege hun ontstaanswijze – gestuwd door het landijs en daarna afgevlakt doordat het landijs er bij een volgende fase van uitbreiding overheen schoof en daaruit voortvloeiende, gestroomlijnde vorm. De in het gebied gelegen drumlin is nog gaaf en vormt door zijn hoge ligging een markant element in het verder open landschap. De drumlin van Reiderwolde is geplaatst op de landelijke lijst van waardevolle aardkundige objecten.

Ter plaatse waar de leiding (tracé 4) het natuurgebied Reiderwolde doorkruist wordt het gebied door middel van een gestuurde boring (HDD) ontzien.

Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor dit plan.

4.7.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er geen sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden. Wat betreft archeologie zal de gemeente op basis van genoemde onderzoeken en selectieadvies een selectiebesluit nemen.

4.8 Waterparagraaf

4.8.1 Beleid

4.8.1.1 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

4.8.1.2 Provincie Groningen

In de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De Omgevingsvisie bevat de integrale lange termijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie komt in de plaats van het Provinciaal Omgevingsplan (POP).

Vanuit waterveiligheid ligt de opgave in het op een zo natuurlijk mogelijke manier laten meegroeien van de kust met de zeespiegelstijging. De kustverdediging wordt aangepakt en met het Rijk (en Duitsland) werkt de provincie aan een gezondere Eems-Dollard. Daarnaast veroorzaakt klimaatverandering ook wateroverlast in de winter en droogte in de zomer. Om wateroverlast te bestrijden en watertekorten te beperken moeten verdere maatregelen worden genomen.

4.8.1.3 Waterschap Hunze en Aa's

Het beleid van het Waterschap Hunze en Aa's staat beschreven in het beheerprogramma 2016-2021. In het beheerprogramma staat met welke ambities en maatregelen het waterschap de ontwikkelingen en opgaven op het gebied van veiligheid, voldoende en schoon water oppakken. Het waterschap speelt onder andere in op klimaatverandering en Europese normen voor schoon en gezond water.

4.8.2 Waterparagraaf

4.8.2.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^{e} eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Het plangebied ligt in het beheersgebied van Waterschap Hunze en Aa's.

4.8.2.2 Watertoetsproces

Dit bestemmingsplan voorziet in de aanleg van twee nieuwe regionale gasleidingen, ter vervanging van de bestaande gasleiding in de waterkering van het Winschoterdiep. Deze bestaande gasleiding moet uit de waterkering worden verwijderd vanwege strengere normen ten aanzien van waterveiligheid. De voorgenomen ontwikkeling draagt daarmee bij aan verbetering van de waterveiligheid.

De planontwikkeling voorziet niet in het realiseren van bebouwing en van een toename van verharding is nauwelijks sprake. Na de werkzaamheden wordt alles weer conform de huidige situatie ingericht. Van blijvende invloeden op de waterhuishouding is dan ook geen sprake.

Het plan is voorbesproken met het waterschap. Voordat de werkzaamheden worden opgestart worden alle benodigde vergunningen (bijv. bij werkzaamheden in of nabij watergangen van het waterschap) aangevraagd.

Het waterschap is akkoord met de voorgenomen ontwikkeling.

4.9 Besluit milieueffectrapportage

4.9.1 Kader

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is;
- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het plan wordt genoemd in kolom 3 (plannen).
- Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn indien het plan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije

m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

4.9.2 Situatie plangebied

4.9.2.1 Artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming

In paragraaf 4.6.2.2 is reeds aangegeven dat het voorliggende plan geen negatieve invloed heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied. Dit temeer omdat het plangebied op ruime afstand van het plangebied van Natura-2000 gebied is gelegen. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk.

4.9.2.2 Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten.

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Gelet op de geringe impact van de ontwikkeling en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een activiteiten die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd.

4.9.2.3 Drempelwaarden Besluit m.e.r.

Dit bestemmingsplan voorziet in principe in een directe dubbelbestemming 'Leiding - Gas' voor wat betreft de binnen het plangebied geplande ontwikkeling en voldoet daarmee aan de definitie van een 'besluit' als bedoeld in het Besluit m.e.r. Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden.

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en is daarom niet direct m.e.r.-plichtig. Op basis van onderdeel D kan de in dit plan besloten ontwikkeling worden aangemerkt als: *'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding voor het transport van aardgas.'*

De ontwikkeling in dit bestemmingsplan is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien de volgende drempelwaarde wordt overschreden:

In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een buisleiding die over een lengte van 5 kilometer of meer is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied als bedoeld onder a, b (tot 3 zeemijl uit de kust) of d, van punt 1 van onderdeel A van deze bijlage.

De hiervoor genoemde gevallen hebben betrekking op leidingen onderdeel uitmakend van het hoofdtransportleidingsysteem (HTL). In voorliggend geval gaat het om aanpassingen aan het regionale transportleidingsysteem (RTL). In voorliggend geval is dan ook geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Indien de mogelijkheden van dit plan worden vergeleken met de drempelwaarde uit onderdeel D van het Besluit m.e.r. kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van het aanleggen van een buisleiding die over 5 kilometer of meer is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied. Daarnaast blijkt uit dit hoofdstuk en het volgende hoofdstuk dat dit bestemmingsplan geen belangrijk nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

4.9.3 Conclusie

Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen belangrijke nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

4.10 Niet Gesprongen Explosieven (NGE)

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een onderzoek Niet Gesprongen Explosieven (NGE) uitgevoerd door T&A Survey. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar Bijlage 15 bij deze toelichting.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de meest recente richtlijnen van de WSCS-OCE. Om hieraan te voldoen dienen verplichte bronnen geraadpleegd te worden. T&A heeft naast de verplichte bronnen ook een aantal aanvullende bronnen geraadpleegd. Een overzicht van deze bronnen is te vinden onder paragraaf 1.2 van het betreffende onderzoek opgenomen in Bijlage 15.

Het gehele onderzoek heeft geresulteerd in een kaart waarin (on)verdachte locaties zijn aangewezen. De onderstaande afbeelding is een uitsnede van deze kaart wat betrekking heeft op het plangebied. In figuur 4.1 en 4.2 zijn uitsneden van die kaart van tracé 3 en 4 te vinden.

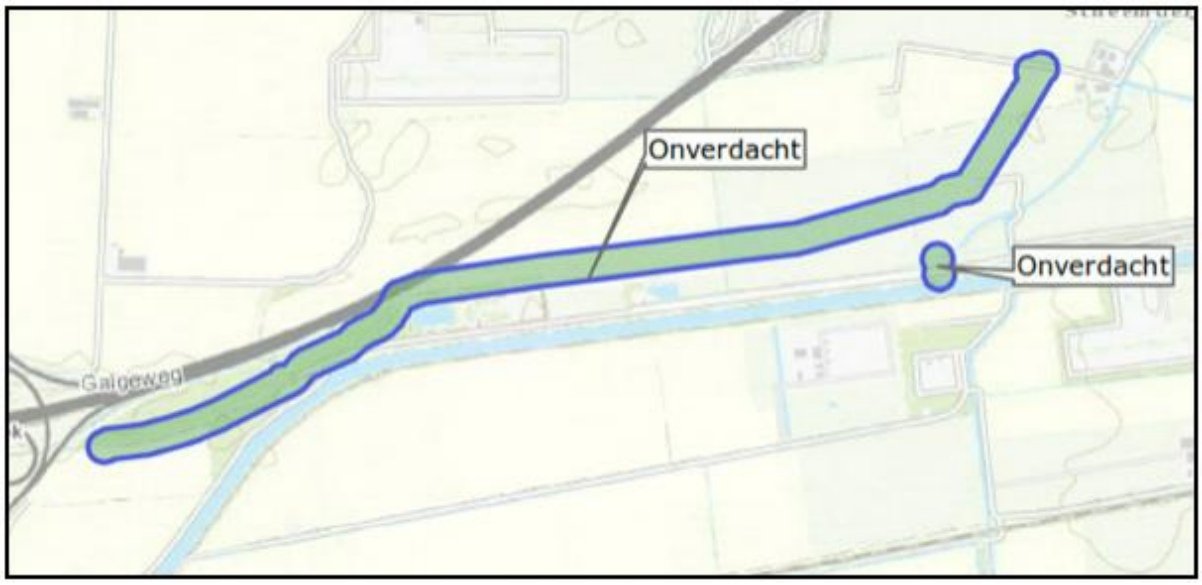

Figuur 4.1: Overzichtskaart probleeminventarisatie, uitsnede tracé 3 (Bron: T&A Survey)

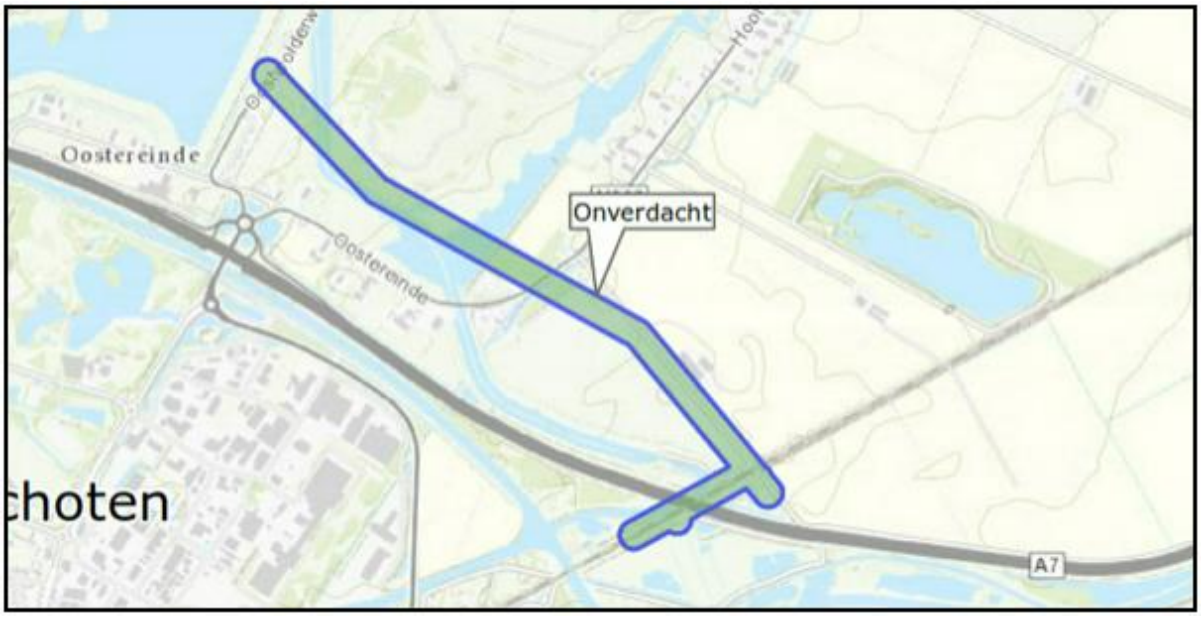

Figuur 4.2: Overzichtskaart probleeminventarisatie, uitsnede tracé 4 (Bron: T&A Survey)

Het plangebied is aangewezen als onverdacht gebied. Op dit onderdeel zijn geen belemmeringen voor het plan.

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten en planverantwoording

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

5.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- Inleidende regels (begrippen en wijze van meten);
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels (o.a. algemene afwijkingsregels);
- Overgangs- en slotregels.

5.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Begrippen (artikel 1)
  In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.
- Wijze van meten (artikel 2)
  Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de bestemmingen die in het plangebied voorkomt. De regels zijn onderverdeeld in o.a.:

- Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan:
- Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage, etc.);
- Nadere eisen: bevoegdheid van Burgemeester en Wethouders om nadere eisen te stellen.

- Specifieke gebruiksregels: opsommingen van afwijkingen die in strijd zijn met de bestemmingsomschrijving.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Anti-dubbeltelregel (Artikel 4)
  Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.

- Overige regels (Artikel 5)
  In dit artikel worden alle bestemmingen en artikelen opgenomen in de geldende bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten onverkort van toepassing verklaard. Het bestemmingsplan voorziet uitsluitend in een aanvulling op de verbeelding en het toevoegen/wijzigen van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas (artikel 3).

5.2.4 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

5.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

In dit bestemmingsplan is het nieuwe tracé middels de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' vastgelegd. De overige (dubbel-)bestemmingen opgenomen in de geldende bestemmingsplannen zijn onverkort van toepassing verklaard.

Leiding – Gas (Artikel 3);

Dit bestemmingsplan voorziet in het opnemen van een dubbelbestemming 'Leiding – Gas' ter plaatse van de nieuwe leidingen en afsluiterschema's.

<u>Verschillen dubbelbestemming</u>

De Gasunie wil de regels voor de bestemming 'Leiding – Gas' eenduidiger in bestemmingsplannen opgenomen hebben, hiervoor heeft de Gasunie een standaardregeling opgesteld. In deze regeling is onder meer een voorrangsbepaling opgenomen. Een dubbelbestemming 'Leiding - Gas' valt normaliter samen met enkele andere (dubbel-)bestemmingen. Op basis van jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dient een onderlinge rangorde te worden aangegeven (zie AbRvS 19 februari 2014, nr. 201304186/1/R4 , rechtsoverwegingen 4.5 en 4.6.). In het geldende bestemmingsplan is dit nu niet het geval.

Uitleg bestemming 'Leiding – Gas'

Functies

De voor Leiding - Gas aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken.

In de regels van deze dubbelbestemming is een voorrangsbepaling opgenomen. In deze bepaling is opgenomen dat de regels van deze dubbelbestemming primair gelden ten opzichte van de regels van iedere andere (dubbel-)bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt. De voorrangsbepaling geldt alleen wanneer er een strijdigheid ontstaat. Kortom, alle (dubbel-)bestemmingen die met de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' samenvallen blijven van toepassing tenzij de (onderliggende) (dubbel-)bestemming in strijd is met de dubbelbestemming 'Leiding – Gas'.

Bouwregels en afwijkingsmogelijkheid

In deze dubbelbestemming is in de bouwregels bepaald dat uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) mogen worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

Van deze bepaling kan middels een afwijkingsbevoegdheid worden afgeweken mits aangetoond wordt dat de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant.

Specifieke gebruiksregels

In verband met veiligheid en beheerbaarheid moeten de leidingen ten alle tijden bereikbaar zijn. In de specifieke gebruiksregels is dan ook opgenomen dat het volgende gebruik strijdig is met de bestemming:

“het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen ten behoeve van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.”

Omgevingsvergunningstelsel

In het omgevingsvergunningstelsel worden beperkingen gesteld aan de werkzaamheden die mogen worden uitgevoerd ter plaatse van de dubbelbestemming. Dit is van belang om de veiligheid te kunnen waarborgen. Onder meer is een omgevingsvergunning nodig voor het afgraven van gronden en het aanbrengen van diepwortelende beplanting en bomen.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Het (ver)leggen van leidingen is geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1. Bro. Dit betekent dat plankosten niet kunnen worden verhaald middels een exploitatieplan.

De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot de ambtelijke kosten, welke worden verrekend door middel van leges en/of door middel van een anterieure overeenkomst tussen de gemeente en Gasunie. Daarbij zullen ook afspraken worden gemaakt over eventuele planschade.

Hoofdstuk 7 Vooroverleg & zienswijzen

7.1 Vooroverleg

7.1.1 Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit bestemmingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

7.1.2 Provincie Groningen

Tijdens de voorontwerpfase van het voorliggend bestemmingsplan is de provincie Groningen om een vooroverlegreactie gevraagd. De provincie Groningen had de volgende opmerking:

1. In de toelichting van het bestemmingsplan en de quickscan flora en fauna wordt niet ingegaan op de effecten van de open ontgravingen op het betreffende NNN-gebied aan de Zijlkerweg. Verzocht wordt om dit alsnog te onderzoeken en te onderbouwen.
   a. Het bovenstaande is verwerkt de quickscan flora en fauna zoals opgenomen in Bijlage 5.
   b. Daarnaast is in paragraaf 4.6.2 de onderbouwing aangevuld.
2. In de toelichting van het bestemmingsplan en de quickscan flora en fauna wordt niet ingegaan op de effecten van de ingreep op de betreffende bos- en natuurgebieden buiten het NNN. Verzocht wordt dit alsnog te onderzoeken en te onderbouwen.
   a. Het bovenstaande is verwerkt de quickscan flora en fauna zoals opgenomen in Bijlage 5.
   b. Daarnaast is in paragraaf 4.6.2 de onderbouwing aangevuld.
3. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt niet ingegaan op de effecten van de ingreep op de glaciale rug. Verzocht wordt dit alsnog te onderbouwen en - voor zover nodig - de planregels in overeenstemming te brengen met de verordening.
   a. Het bovenstaande heeft geresulteerd in een aanvullende onderbouwing in paragraaf 3.2.2. De regels zijn onveranderd gebleven aangezien er geen strijdigheden zijn met de regels die gelden voor de glaciale rug. Tevens blijven de huidige geldende bestemmingen van toepassing.
4. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt niet ingegaan op de effecten van de ingreep op het grootschalig open landschap. Verzocht wordt dit alsnog te onderbouwen en - voor zover nodig - de planregels in overeenstemming te brengen met de verordening.
   a. Het bovenstaande heeft geresulteerd in een aanvullende onderbouwing in paragraaf 3.2.2. De regels zijn onveranderd gebleven aangezien er geen strijdigheden zijn met de regels die gelden voor het grootschalig open landschap. Tevens blijven de huidige geldende bestemmingen van toepassing.

Voor de volledige vooroverlegreactie wordt verwezen naar Bijlage 16

7.1.3 Waterschap Hunze en Aa's

In het voorliggend geval is waterschap Hunze en Aa's in een vroeg stadium betrokken bij de ontwikkeling. Voor de keuze van de locatie van de nieuwe leidingen is hiermee rekening gehouden met het effect van de nieuwe leiding voor het watersysteem en de waterhuishouding in het plangebied. Daarnaast zal het waterschap ook gedurende het planproces worden betrokken en zal te zijner tijd een vergunning worden aangevraagd of melding worden ingediend voor onder meer het uitvoeren van werkzaamheden in de keurzone, het draineren van de werkputten en het lozen op oppervlaktewater. Tevens is het waterschap Hunze en Aa's in de voorontwerpfase van dit bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg om een reactie gevraagd. Het waterschap had geen opmerkingen. De volledige vooroverlegreactie is opgenomen in Bijlage 17.

7.1.4 Veiligheidsregio Groningen

Tijdens de voorontwerpfase van het voorliggend bestemmingsplan is de Veiligheidsregio Groningen om een vooroverlegreactie gevraagd. Het voorontwerp heeft de Veiligheidsregio geen aanleiding gegeven tot het maken van opmerkingen waarvoor aanpassingen aan het plan benodigd waren. In Bijlage 18 bij de toelichting is de reactie van de Veiligheidsregio Groningen opgenomen.

7.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 27 juli gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Een ieder kon in deze periode een zienswijze indienen, van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:
De Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans vast te stellen.

Inleiding en doel
Iedere gemeente moet, nadat de Omgevingswet in werking is getreden, een omgevingsplan maken voor haar grondgebied. Voordat wij daarmee aan de slag gaan, willen wij ‘oefenen’ met het opstellen van een omgevingsplan. De wet biedt de mogelijkheid om als pilot een ‘bestemmingsplan met verbrede reikwijdte’ op te stellen. Wij hebben gekozen voor een pilot in het dorp Bad Nieuweschans. Als eerste stap hebben wij een Nota van Uitgangspunten opgesteld voor het nieuwe Omgevingsplan Bad Nieuweschans. Doel van dit voorstel is om de raad deze Nota te laten vaststellen.

Inhoudelijke afwegingen

Waarom Bad Nieuweschans
Een deel van de geldende bestemmingsplannen in Bad Nieuweschans zijn ouder dan tien jaar en moeten worden geactualiseerd. In Bad Nieuweschans zitten verschillende functies vlak bij elkaar: het kuuroord met zo’n 200.000 bezoekers per jaar, een kartonnage fabriek, beschermd dorpsgezicht, historische gebouwen waarvoor nieuwe functies wordt gezocht en een bedrijventerrein. Een interessant dorp om een pilot te doen.

Wat houdt het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in?
Wij hebben Bad Nieuweschans aangemeld als pilotproject in het kader van de Crisis- en herstelwet. In de 16e tranche (= wijziging) is dit initiatief aangewezen als pilotproject. Dit betekent dat we een bestemmingsplan kunnen opstellen met het karakter van een omgevingsplan. Wij mogen experimenteren met onder andere de volgende onderwerpen (zie voor een uitgebreide beschrijving bijlage twee van de Nota van Uitgangspunten):

- Verbrede reikwijdte; Het plan gaat over de totale fysieke leefomgeving en niet alleen over ruimtelijke aspecten. We mogen dus bijvoorbeeld natuur, welstand, duurzaamheid, gezondheid, milieu en veiligheid meenemen in het plan.
- Verordeningen; Gemeentelijke verordeningen kunnen integraal onderdeel uitmaken van het plan.
- Grondexploitatie; Er hoeft niet direct een gedetailleerde grondexploitatie te worden geleverd.
- Meldingsplicht; We kunnen een meldingsplicht opnemen (dus in plaats van een vergunning een melding. Dit bespaart tijd voor een procedure en minder kosten voor de initiatiefnemer).
- Looptijd; Planperiode is verlengd van tien naar twintig jaar.
- Ruimtelijke plannen; Er kan worden afgeweken van de verplichting om

Datum commissievergadering
15 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Nota van Uitgangspunten
Omgevingsplan Bad
Nieuweschans

Portefeuillehouder
Laura Broekhuizen

Contactpersoon
Engelko Abbas
Lammechien Hut

Agendapunt
9g

Casenummer
17.00447

Documentnummer
17.0034479

het plan te publiceren op ruimtelijke plannen en conform de landelijke standaarden. Uitgangspunt voor ons is dat het plan goed raadpleegbaar moet zijn voor inwoners, bedrijven, initiatiefnemers en toetsers.
- Beleidsregels; Er kunnen open normen in het bestemmingsplan worden opgenomen waarvan de uitleg afhankelijk is van een beleidsregel. De beleidsregel kan door het college worden vastgesteld.
- Beleidsregel welstand; We nemen welstandsnormen op in het omgevingsplan in concrete regels.
- Uitvoerbaarheid; Er kan worden afgeweken van de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Waarom experimenteren
Naar alle waarschijnlijkheid treedt de Omgevingswet in 2021 in werking. Elke gemeente moet vanaf dat moment een Omgevingsvisie hebben en vanaf dat moment zijn er geen bestemmingsplannen meer, maar moet de gemeente een Omgevingsplan opstellen voor haar hele grondgebied. Op 30 oktober 2017 heeft de raad de Omgevingsvisie vastgesteld. Een vervolg zijn de uitvoeringsprogramma's van de Omgevingsvisie, maar ook een Omgevingsplan. Om niet in één keer een Omgevingsplan voor de hele gemeente te moeten opstellen, willen we experimenteren met een Omgevingsplan voor een dorp. Tijdens dit experiment kunnen we kijken hoe zo'n traject kan lopen en welke onderwerpen we allemaal op wat voor een manier kunnen en moeten opnemen.

Proces
De pilot bestaat uit drie fasen.

1. Fase 1. In *fase 1* 'Ambitie bepalen' wordt er vooral geïnventariseerd. Wat is er al en wat willen we? Er is een informatieavond in het dorp georganiseerd (18 mei 2017) en er zijn bijeenkomsten geweest met het college (16 mei 2017), de raad (30 mei 2017) en collega's van verschillende vakgebieden (10 mei 2017) en met de stakeholders (6 november 2017).

2. Fase 2. We zijn nu bezig in *fase 2* 'Ambitie kleuren'. In deze tweede fase wordt de Nota van Uitgangspunten opgesteld aan de hand van alle informatie die in fase één is opgehaald. Deze Nota ligt nu aan de raad ter vaststelling voor.

3. Fase 3. Hier wordt het daadwerkelijke omgevingsplan opgesteld. Vervolgens wordt een zelfde procedure doorlopen als bij een regulier bestemmingsplan.

Nota van Uitgangspunten
In de Nota van Uitgangspunten is opgenomen welke onderdelen worden meegenomen in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte is een uitgelezen kans om gezamenlijk met inwoners, ondernemers en stakeholders dit traject te doorlopen. Samen met deze partijen zullen we de regels gaan opstellen voor de fysieke leefomgeving. Enkele onderwerpen die in de Nota van Uitgangspunten terugkomen zijn:
- We gaan uit van het begrip fysieke leefomgeving. Wat nemen we allemaal mee?
- We gaan onderzoeken in hoeverre we gebruik gaan maken van de mogelijkheden om beleidsregels op te stellen.
- We nemen de dorpsvisie die door het dorp Bad Nieuweschans is opgesteld mee, waarbij de actiepunten die gaan over de fysieke leefomgeving een planologische basis krijgen in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte.
- Beschermd dorpsgezicht krijgt weer een beschermende regeling.
- Verordeningen worden meegenomen voor zover mogelijk (bijvoorbeeld een deel van de algemene plaatselijke verordening).
- We gaan onderzoeken hoe we de digitale verbeelding kunnen verbeteren, zodat het plan voor bewoners en ondernemers beter raadpleegbaar is.

Het voorstel is om de Nota van Uitgangspunten vast te stellen.

Argumenten
Waarom een Nota van Uitgangspunten
Op basis van de Nota van Uitgangspunten wordt het 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte' opgesteld. Zoals de naam al aangeeft worden in de nota de uitgangspunten opgenomen die gelden bij de opstelling van het 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte'.

Na vaststelling Nota van Uitgangspunten verder met voorontwerp bestemmingsplan met verbrede reikwijdte.

Raadsvoorstel

Na vaststelling van de Nota van Uitgangspunten kunnen we verder met het opstellen van een voorontwerp bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Op basis van de Nota van Uitgangspunten wordt het bestemmingsplan opgesteld.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Het opstellen van dit Omgevingsplan voor Bad Nieuweschans is een pilot. Met deze pilot gaan we kijken hoe we de verschillende hierboven genoemde uitgangspunten gaan opnemen in een omgevingsplan. Dit zal tijd kosten en inspanning vergen om alles op een correcte manier op te nemen in het Omgevingsplan. Met deze pilot leren we hoe we een dergelijk traject kunnen aanpakken.

Integrale consequenties
Er is een projectgroep die stukken voorbereid. In deze projectgroep zitten verschillende disciplines uit de organisatie. Daarnaast worden stakeholders en het dorp nauw betrokken bij de opstelling.

Communicatie en burgerparticipatie
Zoals eerder is aangegeven zijn diverse partijen betrokken bij het opstellen van zowel de Nota van Uitgangspunten als straks bij het opstellen van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Het dorp is ook vertegenwoordigd in de projectgroep die alle stukken voorbereid. Qua formele procedure wordt later in het proces de gebruikelijke bestemmingsplan procedure gevolgd. Dat betekent voorontwerp bestemmingsplan, ontwerp bestemmingsplan en uiteindelijk zal aan de raad het plan ter vaststelling worden aangeboden. Bij de procedure van tot stand koming worden alle partijen betrokken die ook in het voortraject betrokken waren, zijnde: raad, dorp en stakeholders.

Vervolg
De komende periode wordt gewerkt aan het opstellen van een voorontwerp bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. De raad zal op de hoogte worden gehouden van het vervolg en hier ook bij worden betrokken.

Bijlage
Nota van Uitgangspunten.

Winschoten, 12 december 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017,

gelet op artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet en tot aanvulling van de bijlagen bij de Crisis- en herstelwet (zestiende tranche).

Besluit

De Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans vast te stellen.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt,

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans

Agendapunt
9g

Casenummer
17.00447

Documentnummer
17.0034479

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

GEMEENTE OLDAMBT

Nota van Uitgangspunten
Omgevingsplan Bad Nieuweschans

Rho

ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

NOTA VAN UITGANGSPUNTEN
OMGEVINGSPLAN
BAD NIEUWESCHANS

CODE 20161721 / 24-11-2017

GEMEENTE OLDAMBT 20161721/ 24-11-2017
NOTA VAN UITGANGSPUNTEN OMGEVINGSPLAN BAD NIEUWESCHANS

INHOUDSOPGAVE **blz**

1. INLEIDING 1

1. 1. Aanleiding 1
1. 2. Begrenzing plangebied 1
1. 3. Proces omgevingsplan 1
1. 4. Geldende bestemmingsplannen 2
1. 5. Leeswijzer 3

2. BESTEMMINGSPLAN MET VERBREDE REIKWIJDTE 4

2. 1. Wat houdt het experiment in? 4
2. 2. Waarom gaan we experimenteren? 6
2. 3. Hoe gaat de gemeente Oldambt dit doen? 6
2. 4. Gevolgen voor de gemeentelijke organisatie en vaardigheden 7

3. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE 9

3. 1. Het dorp Bad Nieuweschans 9
3. 2. Deelgebieden Bad Nieuweschans 9
3. 3. Beschrijving deelgebieden 10

4. BELEIDSKADER 11

4. 1. Omgevingsvisie gemeente Oldambt 11
4. 2. Dorpsvisie Bad Nieuweschans 12
4. 3. Relatie tussen de drie instrumenten 13

5. OPZET OMGEVINGSPLAN 15

5. 1. Opzet omgevingsplan 15
5. 2. Verbrede reikwijdte 15
5. 3. Beleidsregels 15
5. 4. Integratie gemeentelijke verordeningen 16
5. 5. Digitalisering 17

6. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN OMGEVINGSPLAN 19

7. AMBITIE BEPALEN 21

7. 1. Introductie 21
7. 2. Gemeentelijke organisatie en bestuur 21
7. 3. Bijeenkomst met het dorp 21
7. 4. Overleg ketenpartners en stakeholders 22

8. AMBITIE KLEUREN 23

8. 1. Indeling in gebieden 23
8. 2. Laag 1: Van en voor de Schanskers (het dorp en haar bewoners) 23

8. 3. Laag 2: Kuurdorp Bad Nieuweschans: dynamiek, kwaliteit en samenhang 26
8. 4. Laag 3: de regionale context: vertel het verhaal van de historie 27

9. PROCEDURE OMGEVINGSPLAN 28

9. 1. Nota van uitgangspunten 28
9. 2. Voorontwerpomgevingsplan 28
9. 3. Ontwerpomgevingsplan 28
9. 4. Vastgesteld omgevingsplan 29
9. 5. Beroep 29
9. 6. Planning 29

Bijlagen

Bijlage 1 Aanvraagformulier pilot
Bijlage 2 Overzicht verbrede reikwijdte bestemmingsplan
Bijlage 3 Kaart met deelgebieden en functies
Bijlage 4 Verslagen participatiebijeenkomsten

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

Voor u ligt de Nota van Uitgangspunten voor het nieuwe omgevingsplan Bad Nieuweschans. Deze Nota is een eerste stap in het actualiseren van de bestemmingsplannen voor het dorp Bad Nieuweschans. De gemeente Oldambt kiest ervoor om in plaats van een 'gewoon' bestemmingsplan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (hierna: omgevingsplan) te gaan opstellen. Aanleiding voor dit plan is ook de komst van de Omgevingswet op 1 januari 2021. De gemeente heeft de ambitie om nu al met de nieuwe instrumenten (omgevingsvisie, omgevingsplan) te oefenen. Dit doet de gemeente niet alleen, maar samen met inwoners, stakeholders en ketenpartners.

1. 2. Begrenzing plangebied

Het omgevingsplan wordt vastgesteld voor het dorp Bad Nieuweschans. In de volgende figuur is het plangebied weergegeven.

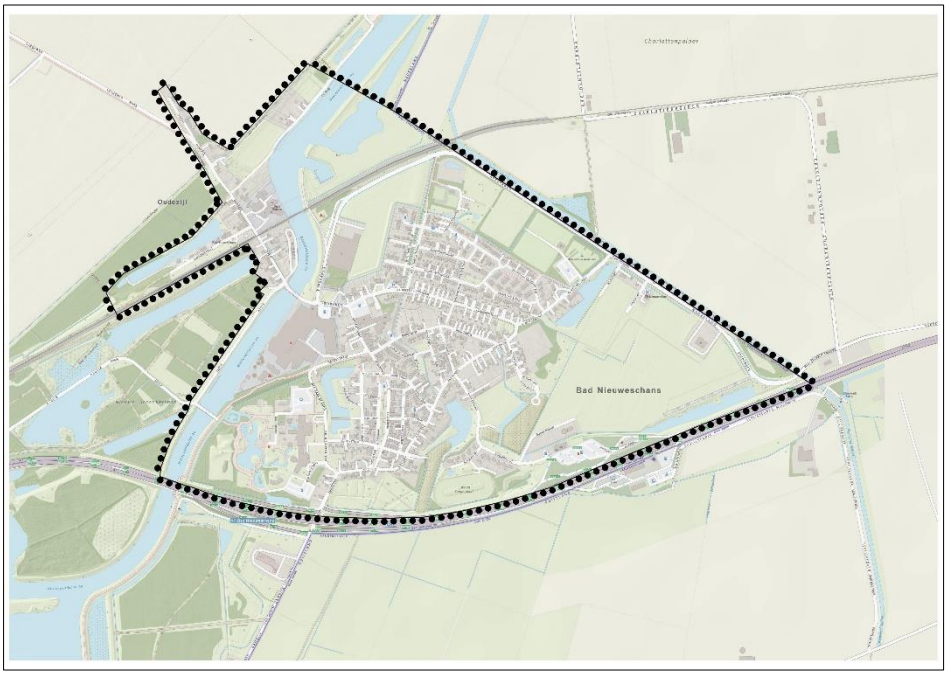

Figuur 1. Begrenzing plangebied omgevingsplan

1. 3. Proces omgevingsplan

De gemeente gaat aan de slag met het maken van een omgevingsplan. Hiermee wordt ingespeeld op een grote aanpassing van de huidige wet- en regelgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening en milieu. Het Rijk werkt momenteel aan de Omgevingswet die waarschijnlijk op 1 januari 2021 in werking treedt. De gemeente Oldambt heeft zich aangemeld als pilotproject om vooruit te kunnen lopen op deze

nieuwe wetgeving. De ervaringen die tijdens de pilot worden opgedaan kunnen dienen als blauwdruk voor het opstellen van het gemeente dekkend omgevingsplan dat de gemeente in de jaren na de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor het gehele grondgebied moet opstellen. De gemeente gaat voor Bad Nieuweschans een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte opstellen, we noemen dat alvast wel een omgevingsplan, ook al is dat het nog niet.[1] De reikwijdte van het omgevingsplan is breder dan die van het bestemmingsplan. Met het omgevingsplan kunnen regels worden gesteld voor alle activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Dit begrip omvat alles wat de kwaliteit van de fysieke leefomgeving bepaalt. Dus ook aspecten als duurzaamheid, gezondheid, welstand, landschap, milieu, veiligheid en cultureel erfgoed. Met een omgevingsplan kan beter worden ingespeeld op actuele maatschappelijke vraagstukken in Oldambt en de regio, zoals krimp en leegstand, omdat het de bredere sociaaleconomische doelstellingen verbindt aan de fysieke leefomgeving.

Het opstellen van een omgevingsplan is voor de gemeentelijke organisatie een mooie kans om zich voor te bereiden op de Omgevingswet en om na invoering van deze wet daadwerkelijk de kansen van deze wet te benutten. Ander voordeel van een Omgevingsplan is ook dat de regelgeving minder versnipperd is over verschillende verordeningen, maar één gemeentelijk instrument voor de fysieke leefomgeving.

1. 4. Geldende bestemmingsplannen

In Bad Nieuweschans gelden de volgende bestemmingsplannen:
- Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening 2014, 1 juni 2015
- Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt, vastgesteld 20 maart 2013
- Bestemmingsplan Wellnesscentrum Fontana, vastgesteld 28 mei 2014
- Bestemmingsplan Bolwerck Bad Nieuweschans, vastgesteld 28 mei 2014
- Wijzigingsplan passantenhaven Bad Nieuweschans, vastgesteld 5 maart 2013
- Bestemmingsplan Buitengebied Oldambt, vastgesteld 20 maart 2013
- Bestemmingsplan Benedenloop Westerwoldse Aa, Hamdijk, Bovenlanden en Kuurbos, vastgesteld 24 november 2009
- Bestemmingsplan Nieuweschans, vastgesteld 13 november 2007

Conform de Wet ruimtelijke ordening geldt een actualiseringsplicht na 10 jaar. De gemeente Oldambt kiest ervoor om voor Bad Nieuweschans in één keer een geheel nieuw omgevingsplan op te stellen. Hiermee verminderen we het aantal plannen en stemmen we de regels op elkaar af. En slaan we direct een slag in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet streeft er ook naar om te volstaan met één

[1] De mogelijkheden in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte zijn beperkter dan in een echt omgevingsplan onder de Omgevingswet. Op grond van het Besluit CHW mag op een aantal onderdelen worden afgeweken van bestaande wet- en regelgeving. Als de Omgevingswet met bijbehorende regelgeving in werking treedt zijn de mogelijkheden voor een omgevingsplan ruimer. We proberen hier wel zoveel mogelijk op voor te sorteren op basis van de kennis die voorhanden is.

omgevingsplan voor het gehele gemeentelijke grondgebied. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben alle gemeenten daarvoor nog tot 2029 de tijd. Het omgevingsplan voor Bad Nieuweschans is een eerste stap in die richting en zou als blauwdruk kunnen dienen voor de verder uitrol van een gemeente dekkend omgevingsplan.

1. 5. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de pilotstatus op grond van de Crisis- en Herstelwet nader toegelicht en wordt aangegeven wat dat betekent voor het omgevingsplan en voor de gemeentelijke organisatie. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van het dorp en de deelgebieden. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de Omgevingsvisie en de Dorpsvisie en wat daarvan de gevolgen zijn voor het omgevingsplan. Hoofdstuk 5 gaat in op het proces van de totstandkoming van deze startnotitie en in hoofdstuk 6 staat wat we in het voortraject aan input hebben opgehaald.

2. BESTEMMINGSPLAN MET VERBREDE REIKWIJDTE

2. 1. Wat houdt het experiment in?

Voordat een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte mag worden vastgesteld moet het plangebied in het Besluit uitvoering Crisis- en Herstelwet (Besluit CHW) worden opgenomen als pilotproject. Twee keer per jaar (1 maart en 1 oktober) wordt door het programma Eenvoudig Beter van het Ministerie een voorstel gedaan voor het toevoegen van een nieuwe groep plangebieden aan de lijst van artikel 7c en 7g van het Besluit CHW. Bad Nieuweschans is aangemeld als pilotproject in de 16e tranche. Naar verwachting wordt dit besluit eind 2017 definitief. Dit betekent dat daarna de gemeenteraad een bestemmingsplan mag vaststellen met het karakter van een omgevingsplan. De gemeente Oldambt gaat dus voor Bad Nieuweschans een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte vaststellen. Wat betekent dit pilotstatus nu eigenlijk?

Iedereen wil wonen, werken, ondernemen en recreëren in een aantrekkelijke leefomgeving. Daarvoor is overzichtelijke wet- en regelgeving nodig die aansluit bij de praktijk: de Omgevingswet. Voor de Omgevingswet zijn vier verbeterdoelen geformuleerd: het omgevingsrecht is inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk in het gebruik, de leefomgeving staat op een samenhangende manier centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving, een actieve en flexibele aanpak biedt overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken en besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en beter.
De Omgevingswet wil sturen op kwaliteit, ruimte bieden voor goede initiatieven en kwetsbare belangen beschermen.

Een omgevingsplan betekent:
- minder[2] en beter op elkaar afgestemde regels;
- meer loslaten;
- vertrouwen als uitgangspunt;
- integrale benadering van aspecten van de fysieke leefomgeving in één plan;
- meer ruimte voor lokale afwegingsruimte door de gemeente;
- meer ruimte en flexibiliteit voor wenselijke ontwikkelingen. Het bestemmingsplan gaat van oudsher uit van toelatingsplanologie, het omgevingsplan biedt meer ruimte voor uitnodigingsplanologie.

[2] Het aantal regels hoeft niet perse minder te zijn dan nu in bestemmingsplannen zijn opgenomen. Met het integreren van regels uit gemeentelijke verordeningen kan het totale pakket regels groter zijn dan u in het bestemmingsplan. Deregulering is een keuze van de gemeente.

- het waarborgen van omgevingskwaliteit.

Het omgevingsplan
Met de Omgevingswet wordt een belangrijk nieuw instrument geïntroduceerd waarmee enerzijds ontwikkelingen worden gestimuleerd en anderzijds regels voor activiteiten worden gesteld: het omgevingsplan. De gemeenteraad is verplicht hierin de regels op te nemen voor de 'fysieke leefomgeving'.

Met het oog op de doelen van de wet kunnen hierin regels komen over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook moeten er voor het gehele grondgebied van de gemeente functies aan locaties toegekend worden (vergelijkbaar met voorheen doeleindeomschrijvingen onder de bestemmingen). De verplichte evenwichtige toedeling hiervan moet plaatsvinden vanuit de zorg voor de fysieke leefomgeving en bijdragen aan de maatschappelijke doelen die zijn geformuleerd in de Omgevingswet. Expliciete aandacht moet er komen voor het aspect gezondheid. De mogelijke motieven voor het toekennen van functies worden aanzienlijk uitgebreid vergeleken met het bestemmingsplan (dat enkel een goede ruimtelijke ordening als motief kent). Daarnaast gaat het omgevingsplan straks in beginsel ook over alle verdere (algemene) gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving.

De gemeente Oldambt krijgt van de Minister van I&M de ruimte om onder andere met de volgende onderwerpen te experimenteren:

- het plan gaat over de totale fysieke leefomgeving en niet alleen over de ruimtelijke aspecten daarbinnen. Dat betekent dat ook milieumaatregelen en aspecten als natuur, water, welstand, duurzaamheid, veiligheid, gezondheid en cultureel erfgoed in het integrale plan kunnen worden meegenomen;
- onderdelen van gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving kunnen integraal deel uitmaken van het plan, zoals ook is voorzien in de Omgevingswet;
- grondexploitaties kunnen gefaseerd worden opgesteld. Dat betekent dat bij organische gebiedsontwikkeling niet direct een gedetailleerde grondexploitatie hoeft te worden geleverd, maar dat dit bij vergunningverlening ter sprake komt;
- onderzoeken kunnen gefaseerd worden gedaan; bij de vaststelling van het omgevingsplan is slechts globaal onderzoek nodig. De onderzoeken zijn pas relevant bij het beoordelen van een initiatief;
- de planperiode is van 10 jaar verlengd tot 20 jaar.

De uitgangspunten voor het omgevingsplan zijn opgenomen in hoofdstuk 5 en 7. In bijlage 2 is een compleet overzicht opgenomen van de afwijkingsmogelijkheden en per onderdeel is aangegeven of de gemeente Oldambt daar naar verwachting gebruik van zal maken in het omgevingsplan Bad Nieuweschans of niet. Een aantal onderwerpen verdienen nog nader onderzoek als het omgevingsplan wordt opgesteld.

2. 2. Waarom gaan we experimenteren?

De reden dat de gemeente aan het pilotproject van het Rijk deelneemt is omdat daarmee een plan wordt opgesteld dat beter bij het beleid past en dat na 1 januari 2021 een goede basis vormt voor het op te stellen omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente. De gemeente weet dat een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte nog geen omgevingsplan is, maar dat het wel een goede basis is voor het gemeentelijk omgevingsplan. Ook sluit een omgevingsplan beter aan op de doelstellingen dan een regulier bestemmingsplan:

- dereguleren: om onnodige vergunningsprocedures te voorkomen, wordt onderzocht of percelen mogelijk ruimer kunnen worden bestemd en op eenvoudige wijze een gewijzigd gebruik kan worden toestaan. Het huidige systeem van specifieke bestemmingen is hiervoor niet altijd toereikend, omdat met een 'gewoon' bestemmingsplan de uitvoerbaarheid uitgebreid moet worden aangetoond. Het omgevingsplan is hiervoor een beter instrument.
- actualiseringsperiode van 20 jaar: Onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) moeten we de bestemmingsplannen herzien binnen 10 jaar. Deze termijn is binnen het pilotproject verruimd naar 20 jaar. Hiermee hoeven we minder snel ons plan te herzien en besparen we kosten. Indien gewenst kan het plan wel tussentijds worden aangepast.
  Overigens zal onder de Omgevingswet de wettelijke actualiseringstermijn volledig zal komen te vervallen. Omgevingsplannen worden dan herzien op initiatief van raad of college. Dit biedt de vrijheid om een omgevingsplan eerder te herzien indien daar behoefte toe is en alleen voor gebieden en thema's waarvoor het nodig is. Wel komt er een verplichting om verleende omgevingsvergunningen binnen een periode van maximaal vijf jaar te verwerken in het omgevingsplan en ook instructies van het Rijk en provincie moeten binnen een bepaalde termijn worden verwerkt. Er blijft dus wel een soort actualisatieplicht onder de Omgevingswet.
- verbrede reikwijdte: aanverwante onderwerpen zoals bijvoorbeeld welstand, APV, erfgoedbeleid en milieu wil de gemeente in het plan kunnen opnemen. Het omgevingsplan wordt hiermee een instrument om alle beleid dat ziet op de fysieke leefomgeving te ordenen en te integreren. Dit samenbrengen versterkt de integrale afweging van ontwikkelingen en keuzes.
- minder plannen: het uitgangspunt voor een omgevingsplan is dat er onder de Omgevingswet één plan per gemeente wordt opgesteld. Op den duur wordt daarmee het aantal plannen en regelingen verminderd en wordt gezorgd voor een consistent beleid in de gehele gemeente.

2. 3. Hoe gaat de gemeente Oldambt dit doen?

Samen met ongeveer 110 andere gemeenten loopt de gemeente Oldambt vooruit op de Omgevingswet en wordt invulling gegeven aan het instrument omgevingsplan. In de provincie Groningen is Oldambt de tweede gemeente die hiermee aan de slag gaat, in de regio heeft de gemeente (samen met Stadskanaal) een voortrekkersrol. Ook Appingedam heeft zich aangemeld als pilotgemeente.

Goed overleg met ketenpartners, zoals de provincie Groningen, waterschap, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst en buurgemeenten is daarbij ook heel belangrijk. Er wordt nog bezien of in het kader van het experimenteren ook kan en mag worden afgeweken van de provinciale omgevingsverordening. Hiermee wordt optimaal invulling gegeven aan het experiment en aan het omgevingsplan. De verwachting is dat onder de Omgevingswet ook de provincies een stapje terug zullen doen en meer gaan overlaten aan de gemeente.
Een belangrijk onderdeel is een uitgebreid communicatie- en participatietraject met inwoners, bedrijven, stakeholders en ketenpartners. Uitgangspunt hierbij is wel dat al doorlopen trajecten, zoals bij de Omgevingsvisie, niet worden herhaald, maar dat de resultaten daarvan worden meegenomen in het omgevingsplan.

2. 4. Gevolgen voor de gemeentelijke organisatie en vaardigheden

Het meedoen aan de pilot maakt het voor de gemeente mogelijk om deels van de geldende wet- en regelgeving af te wijken en om voor te sorteren op de Omgevingswet. Meer specifiek stelt het de gemeente in staat om te oefenen met de nieuwe wettelijke bepalingen, de mogelijkheden van de Omgevingswet en dit in de toekomst breder toe te passen in de hele gemeente. De Omgevingswet brengt grote veranderingen voor de gemeentelijke organisatie met zich mee. De Omgevingswet kent andere instrumenten en vereist een integrale en interdisciplinaire aanpak, de fysieke leefomgeving is breder dan het huidige begrip ruimtelijke ordening. Ook staat niet meer het plan centraal, maar een initiatief. Dit betekent niet dat alles mag, dat is ook niet de insteek van de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie zijn de kaders opgenomen waar binnen ontwikkelingen mogelijk zijn, in het omgevingsplan wordt zowel ruimte geboden voor meer initiatieven als de randvoorwaarden en concrete regels opgenomen waaraan activiteiten worden getoetst.

Met het omgevingsplan kan de gemeente Oldambt al werkende weg hiermee aan de slag. Alle regels van de fysieke leefomgeving komen bij elkaar in het omgevingsplan. Deze regels komen er anders uit te zien dan die van een bestemmingsplan. Met de mogelijkheden van de pilot kan de gemeente zelf bepalen hoe het omgevingsplan eruit komt te zien, afwijken van de bij bestemmingsplannen voorgeschreven standaarden mag. Een voorbeeld hiervan is het werken met een mengpaneel waaraan initiatieven worden getoetst en een digitale opzet op maat ontwikkelen voor het omgevingsplan Bad Nieuweschans.
Het is in dit hele proces belangrijk dat de verschillende afdelingen, vergunningverleners en handhavers al in een vroegtijdig stadium met elkaar samenwerken om een omgevingsplan te maken waarmee iedereen kan werken. Er wordt ook bekeken wat dit voor de organisatie betekent. Niet alleen voor de organisatie, maar ook voor de vaardigheden en competenties van de medewerkers. De medewerkers moeten immers niet alleen over voldoende kennis van het omgevingsplan beschikken, maar ook over de competenties om integrale afwegingen te maken. Dit geldt zowel bij het opstellen als het uitvoeren van het omgevingsplan. Inhoud en competenties gaan gezamenlijk op. Door het opstellen van een omgevingsplan en het al werkende weg voorbereiden van de gemeentelijke organisatie op de komst van de Omgevingswet worden de kansen die de wet biedt goed benut.

Binnen de gemeente wordt gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet binnen de gemeentelijke organisatie. In dat kader is een Impactanalyse Omgevingswet opgesteld. Het doel van de impactanalyse is om meer duidelijkheid te verkrijgen over de consequenties van de invoering van de Omgevingswet. Zo kan gericht een plan van aanpak voor de verdere implementatie worden opgesteld en daarbinnen verantwoorde keuzes worden gemaakt. De impact is gemeten op de volgende onderwerpen: organisatie, organisatiecultuur, kwaliteit, digitalisering, planning en financiën. Uit deze impactmeting blijkt dat de projectorganisatie van de gemeente Oldambt al een aantal belangrijke stappen heeft gezet richting een gedegen implementatie. Een aantal van elkaar losstaande ontwikkelingen in de organisatie dienen verbonden worden met elkaar om de Omgevingswet tijdig te kunnen implementeren. De risico's voor een succesvolle implementatie is de kennisachterstand in de context van integraliteit en dienstverlening, het niet volledig digitaal en zaakgericht kunnen werken en het aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarnaast is uit dit onderzoek gebleken dat de gemeente Oldambt zich meer extern dient te richten en meer oog moet hebben voor de intensievere ketensamenwerking die de Omgevingswet vraagt.
Het omgevingsplan Bad Nieuweschans biedt kansen om met deze resultaten aan de slag te gaan en de aanbevelingen waar mogelijk in praktijk te brengen. In het proces wordt hiermee rekening gehouden.

3. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Bad Nieuweschans, een nog niet ontdekte “parel”.

3. 1. Het dorp Bad Nieuweschans

Bad Nieuweschans is een vestingdorp en ligt aan de grens met Duitsland. Het dorp is prima bereikbaar via de A7. Arriva verbindt het dorp via een frequente treinverbinding met Groningen en Leer. Het aantal voorzieningen is mede dankzij de toeristische aantrekkingskracht (wellness resort Fontana en het historische beschermd dorpsgezicht) meer dan redelijk. Bad Nieuweschans ontwikkelt zich tot samenhangend kuuroord met gezondheidstoerisme en wellnessaanbod. Het bedrijventerrein Bolwerck, met ook de vestiging van de Eems Dollard Regio, biedt nog voldoende ruimte voor bedrijven om zich te vestigen. Aansluitend op het dorp zijn recreatieve water- en fietsverbindingen aanwezig. Aan verbetering hiervan wordt gewerkt. De mogelijkheden om te wonen zijn divers.

In het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan is Bad Nieuweschans aangemerkt als een basisdorp. Dit zijn dorpen met (meestal) alleen een supermarkt, geldfunctie, huisarts, basisschool. Meestal zijn er geen aanvullende functies. Voor Bad Nieuweschans geldt dat er nog verschillende andere functies aanwezig zijn, maar niet genoeg om aangemerkt te worden als een centrumdorp.

Uitgangspunt omgevingsplan
Het omgevingsplan Bad Nieuweschans biedt de mogelijkheden om op zijn minst een basisdorp te kunnen blijven, uiteraard is dat niet af te dwingen. De aanvullende functies moeten passen in de regeling.

3. 2. Deelgebieden Bad Nieuweschans

Het dorp Bad Nieuweschans bestaat globaal uit de volgende deelgebieden. Op de kaart die is opgenomen als bijlage 3 staat een meer uitgebreide indeling in functies en deelgebieden. Hierop wordt in hoofdstuk 8 verder ingegaan.

De deelgebieden zijn:
- Kuuroord
- Beschermd dorpsgezicht
- Woongebieden
- Bedrijven
- Ontwikkelingsgebied

De indeling in gebieden is weergegeven in de volgende figuur.

Uitgangspunt omgevingsplan
De deelgebieden vormen de basis voor de gebiedsindeling in het omgevingsplan.

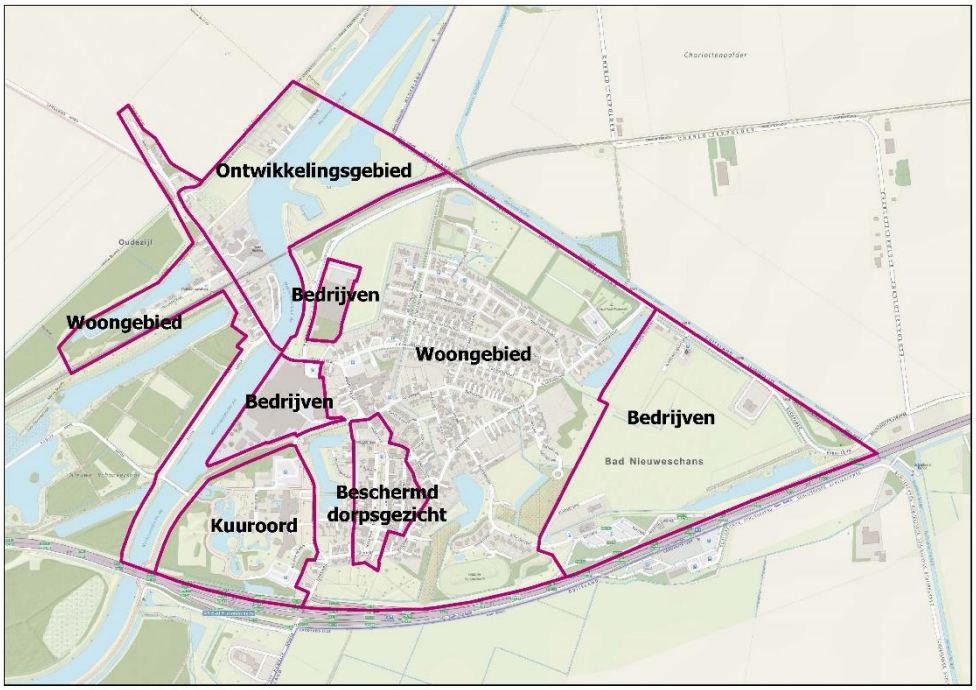

3. 3. Beschrijving deelgebieden

1. Kuuroord
Belangrijke drager voor het dorp is het wellness resort Fontana. Fontana herbergt thermale (bronnen)baden, sauna's en andere wellnessfaciliteiten en trekt jaarlijks meer dan 200.000 bezoekers. Samen met de kartonfabriek is Fontana een grote werkgever in het dorp.

2. Beschermd dorpsgezicht
Een deel van het dorp is in 1974 aangewezen als beschermd dorpsgezicht. De Hoofdwacht dateert uit 1631 en bevindt zich aan de Voorstraat. Verder is er ook een aantal monumentale woonhuizen aanwezig. In totaal telt Bad Nieuweschans 46 rijksmonumenten. Cultureel erfgoed is dus in grote mate aanwezig en een belangrijke drager in het dorp.

3. Woongebieden
Het grootste deel van het dorp bestaat uit woningen. Het woningaanbod schiet te kort, met name voor jongeren. In het dorp zijn daarnaast verschillende voorzieningen aanwezig, zoals een supermarkt, een dorpshuis, een school en sportvelden met bijbehorende faciliteiten.

4. Bedrijven
In Bad Nieuweschans is een kartonfabriek gevestigd van Solidus Solutions Board bv. De fabriek is ontstaan in 1888 als de Strokartonfabriek De Dollard, maar sinds 1975 wordt oud papier als grondstof gebruikt. Daarnaast is er het Bedrijventerrein Bolwerck, maar hier liggen nog veel braakliggende kavels.

5. Ontwikkelingsgebied
Het Ontwikkelingsgebied omvat het deel van het dorp waar sprake is voor ontwikkelingen, zoals in en rond de graansilo en de leegstaande fabriek in dit gebied.

4. BELEIDSKADER

4. 1. Omgevingsvisie gemeente Oldambt

Ter voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet, die in 2021 van kracht wordt, heeft de raad van de gemeente Oldambt op 30 oktober 2017 de Omgevingsvisie vastgesteld. Voor het omgevingsplan Bad Nieuweschans is de omgevingsvisie een belangrijk document, hierin staat het strategische beleid voor de gemeente Oldambt voor de komende jaren. De omgevingsvisie wordt vertaald in het omgevingsplan. De omgevingsvisie wordt uitgewerkt in een omgevingsplan, het tactische beleidskaders en één of meerdere programma's die op de uitvoering zijn gericht. De omgevingsvisie is dus kaderstellend bij het omgevingsplan en de programma's die voor een gebied of thema worden gemaakt. Inwoners en initiatiefnemers zijn niet direct gebonden aan de inhoud van de omgevingsvisie, maar krijgen er wel indirect mee te maken via een omgevingsplan.

Oldambt is een uniek gebied waar de inwoners trots op zijn. Die unieke positie komt tot uitdrukking in kernwaarden als ruimte, rust, landschap, gastvrijheid, verbindingen (ligging aan een snelweg, aan water en Duitsland), natuur, landbouw, toerisme en recreatie, water, duisternis en karakteristieke elementen. Met inachtneming van die kernwaarden is er ruimte voor kansen en flexibiliteit. Met de visie willen we ruimte bieden aan initiatieven, zonder dat deze initiatieven al bekend zijn. We willen uitnodigen tot ontwikkeling. Met behulp van de beschikbare instrumenten wil de gemeente initiatiefnemers helpen met hun bouwplannen in een vroeg stadium, zonder overbodige regels. Co-creatie is het uitgangspunt.

Uitgangspunt omgevingsplan
Er wordt flexibiliteit in het plan opgenomen waarmee ruimte wordt geboden aan initiatieven waarbij aandacht is voor de kernwaarden

Oldambt heeft een rijke historie waarvan twee pijlers aanknopingspunt zijn voor het in beeld brengen van het erfgoed. Dit zijn de verhaallijnen 'Graanrepubliek' en 'Dollardrand'. De ambitie is om het Oldambtster erfgoed te behouden en zichtbaar te maken. Cultuurhistorie kan integraal gebruikt worden bij verschillende vraagstukken. Het kan als middel worden ingezet op andere beleidsterreinen om doelstellingen te realiseren. Het beschermd dorpsgezicht van Bad Nieuweschans is één van de boekensteunen in Oldambt die van groot belang zijn voor de structuur van het landschap.

Uitgangspunt omgevingsplan
Het beschermd dorpsgezicht krijgt weer een beschermende regeling in het plan

4. 2. Dorpsvisie Bad Nieuweschans

De gemeente heeft de ambitie om dat wat inwoners belangrijk vinden, te gebruiken als basis voor nieuw beleid. De dorps- en wijkbelangenorganisaties zijn daarom ook gevraagd om te werken aan een visie voor hun eigen dorp of wijk. De omgevingsvisie biedt vervolgens ruimte om aan de hand van deze dorp- of wijkvisies de koers voor dorpen en wijken verder uit te werken. Voor Bad Nieuweschans is onder leiding van Dorpsbelangen een dorpsvisie opgesteld, deze is inmiddels vastgesteld door het bestuur van Dorpsbelangen op 19 oktober 2017. Ter voorbereiding daarvan is in het voorjaar van 2017 een enquête onder de dorpsbewoners gehouden. De resultaten van de enquête zijn input geweest voor de dorpsvisie. In het participatietraject om te komen tot een omgevingsplan voor Bad Nieuweschans is de Dorpsvisie een belangrijk document. In de visie staat een inventarisatie van wat voor de inwoners van het dorp belangrijk is en wat er nu en in de toekomst met het dorp moet gebeuren. Uitgangspunt voor de gemeente Oldambt is dat er meer verantwoordelijkheid bij het dorp zelf wordt neergelegd. Maar wat willen de Schanskers eigenlijk en wat moet de gemeente zelf blijven uitvoeren.
Op 13 november 2017 is de Dorpsvisie aangeboden aan het college van de gemeente Oldambt.

De kernpunten in de Dorpsvisie zijn wonen, duurzaamheid, milieu, zorg, welzijn, onderwijs, verkeer, vervoer en infrastructuur, veiligheid, sport, cultuur, natuur, werk, economie, recreatie en toerisme. Dit is een breed scala aan onderwerpen, maar allemaal relevant in Bad Nieuweschans. In de Dorpsvisie is een actieplan opgenomen met de volgende speerpunten:
Wonen:
- woningaanbod verbeteren; Acantus, nieuwbouw
- leegstand en verval tegengaan, saneren

Duurzaamheid en milieu:
- onderzoek naar locaties zon- en windenergie
- verkeerslawaai A7 en brug tegengaan, geluidscherm
- groenonderhoud naar hoger niveau
- snoeiafval sneller opruimen

Zorg en welzijn:
- optimaliseren huisartsenzorg

Verkeer, vervoer en infrastructuur:
- aanpak viaduct Hamdijk
- treintijden Arriva blijven checken
- 30-km zone beter inrichten, maatregelen treffen en handhaven
- andere route vrachtverkeer naar kartonfabriek
- sluipverkeer Mettingstraat tegengaan

- parkeerproblemen in woongebieden oplossen
- verbreden fietspaden richting Drieborg en Winschoten via Nieuw Beerta en Beerta
- straatkolken en rioleringen controleren

Veiligheid:
- oprichten buurtpreventie
- hondenpoep aanpakken, zakjes en schepjes verplichten, hondenbelasting

Sport, cultuur en natuur:
- bermen langs fietspaden tijdig maaien
- beter onderhoud wegen en voetpaden

Werk, economie, recreatie en toerisme:
- aanpak herstel graansilo
- ontwikkelingen rond de Remise
- positieve aspecten van Bad Nieuweschans benadrukken
- vraag naar volkstuinen ondersteunen
- mogelijkheden voor meer watersport onderzoeken
- camperplaats inrichten
- verfraaien Voorstraat: schijnwerpers op Hoofdwacht, muziekkoepel en fontein
- snel internet, breedband

Niet alle onderwerpen kunnen een plek krijgen in het omgevingsplan. In blauw zijn de acties weergegeven die vallen binnen de fysieke leefomgeving en die in het omgevingsplan kunnen worden opgenomen. In het omgevingsplan nemen we deze actiepunten mee in die zin dat ze planologische mogelijk worden gemaakt, de vraag of ze ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en of er budgetten beschikbaar zijn wordt niet in het omgevingsplan beantwoord. Dat is aan het college en de gemeenteraad en natuurlijk aan ondernemers en particulieren initiatiefnemers.

Uitgangspunt omgevingsplan
De actiepunten uit de Dorpsvisie die zien op de fysieke leefomgeving krijgen een planologische basis in het omgevingsplan, zie hiervoor de uitwerking in hoofdstuk 8 van deze Nota van Uitgangspunten.

4. 3. Relatie tussen de drie instrumenten

De Omgevingsvisie Oldambt geeft input voor het omgevingsplan. Hierbij geldt wel dat de omgevingsvisie globaal van aard is en ziet op het gehele grondgebied van de gemeente Oldambt. Bij de totstandkoming van de omgevingsvisie is ook een participatietraject doorlopen. Er is voor het omgevingsplan Bad Nieuweschans een apart communicatie- en participatieproces georganiseerd om verder in te zoomen op het dorp en de vraagstukken die daar spelen. De vraagstukken en ideeën vanuit het dorp zijn opgenomen in de Dorpsvisie.

De Omgevingsvisie en de Dorpsvisie leveren allebei input voor het omgevingsplan. In de volgende afbeelding is de verhouding tussen de drie instrumenten weergegeven.

5. OPZET OMGEVINGSPLAN

5. 1. Opzet omgevingsplan

Een omgevingsplan is meer dan alleen het bij elkaar vegen van de geldende bestemmingsplannen, beheersverordeningen en de gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Het omgevingsplan is een uitgelezen mogelijkheid om de ambitie van de gemeente gezamenlijkheid met de inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden kaders te vormen voor de invulling van de fysieke leefomgeving De gemeente heeft hierbij meer een verbindende en faciliterende rol dan een regulerende en toetsende rol. Dit gebeurt in nauw overleg met betrokkenen, met name het dorp Bad Nieuweschans zelf. We gaan samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke groeperingen het speelveld van de fysieke leefomgeving vormgeven. Daar waar mogelijk en gewenst treedt de gemeente terug en wordt het vormgeven van ontwikkelingen overgelaten aan de samenleving van de gemeente Oldambt.

Met het vorenstaande wil de gemeente ook invulling geven aan de algemene zorgplicht. Een ieder is verantwoordelijk voor een goede fysieke leefomgeving. Niet alleen de overheid. Dit betekent dat ook van de inwoners, initiatiefnemers en maatschappelijke groeperingen wordt verwacht dat ze gaan handelen conform de zorgplicht. Hierover gaat de gemeente met hen in gesprek.

5. 2. Verbrede reikwijdte

De verbrede reikwijdte betekent dat het omgevingsplan Bad Nieuweschans niet alleen gaat over de ‘goede ruimtelijke ordening’, zoals we die in bestemmingsplannen kennen. In het nieuwe omgevingsplan staat, net als onder de toekomstige Omgevingswet, de fysieke leefomgeving centraal. Dit betekent dat regels kunnen worden opgenomen over onder andere: het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid, het milieu en landschappelijke of stedenbouwkundige waarden, het uiterlijk van bouwwerken (welstand), duurzaamheid en natuurbescherming. De verbreding van de reikwijdte betekent onder meer dat milieuaspecten in het plan kunnen worden gereguleerd en dat maatregelen voor natuur, verkeer, cultuurhistorie en evenementen rechtstreeks in het plan kunnen worden opgenomen.

Uitgangspunt omgevingsplan
In het omgevingsplan wordt uitgegaan van het begrip fysieke leefomgeving, dat houdt in dat ook andere regels worden opgenomen dan in een ‘gewoon’ bestemmingsplan.

5. 3. Beleidsregels

Een mogelijkheid die de Crisis- en Herstelwet biedt is het werken met open normen die nader worden ingevuld door beleidsregels. Een voorbeeld van een open norm is: voldoende parkeergelegenheid. De beleidsregel hierbij geeft vervolgens aan hoe

we bepalen wat 'voldoende' is, bijvoorbeeld aan de hand van parkeernormen. Deze beleidsregels kunnen door de raad of het college worden vastgesteld. Als het gaat om een beleidsregel voor welstand kan alleen de raad deze vaststellen, dat staat expliciet in artikel 7c van het Besluit CHW. Andere beleidsregels kunnen ook door het college van B&W worden vastgesteld.
Het werken met open normen en beleidsregels biedt flexibiliteit in Bad Nieuweschans. De open norm in het omgevingsplan is langer houdbaar, de invulling van de beleidsregel kan eenvoudiger worden aangepast. Hiermee is de gemeente in staat om sneller in te spelen op maatschappelijke behoeftes en ontwikkelingen en meestal kan dat snel plaatsvinden door het college. Op voorhand is immers niet altijd goed in te schatten welke ontwikkelingen waar komen.

Uitgangspunt omgevingsplan
Voor het mogelijk maken van ontwikkelingen wordt indien nodig gebruik gemaakt van open normen die worden ingevuld met een beleidsregel, dit wordt bij het opstellen van het omgevingsplan onderzocht.

5. 4. Integratie gemeentelijke verordeningen

In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte mogen ook regels uit gemeentelijke verordeningen worden opgenomen. Alle gemeentelijke regels bij elkaar zetten dwingt tot een goede onderlinge afstemming en leidt naar verwachting tot meer eenduidige en effectieve regels en mogelijk ook tot deregulering, omdat alle activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving met elkaar in samenhang moeten worden afgewogen.

Om te bepalen welke regelingen in het omgevingsplan Bad Nieuweschans kunnen worden opgenomen worden de volgende stappen doorlopen:
1. Bepalen welke regelingen onderwerpen bevatten die betrekking hebben op en voldoende relevant zijn voor (inrichting) van de fysieke leefomgeving. In de Omgevingswet is geen definitie opgenomen van de fysieke leefomgeving, maar er is wel een niet-limitatieve opsomming opgenomen van onderwerpen die hier in ieder geval onder vallen: bouwwerken, infrastructuur, water(systemen), bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed.
2. Bepalen van het rechtskarakter van deze regelingen en als gevolg daarvan bepalen in welk instrument onder de Omgevingswet de betreffende regeling zal worden opgenomen. Het moet gaan om regels die rechtstreekse werking hebben voor burgers en hen binden of waar burgers (direct of indirect) rechten aan kunnen ontlenen.
3. Bepalen wat het motief van de regeling is. De doelstelling moet zijn de zorg voor een veilige, gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Het onderscheid ziet vooral op het onderscheid tussen fysieke leefomgeving en openbare orde. De laatste vallen buiten de reikwijdte van het experiment.
4. Bepalen wie het bevoegd gezag ten aanzien van de betreffende regel is. De Omgevingswet kent alleen de gemeenteraad en het college als bevoegd gezag.

Regelingen waarbij de burgemeester bevoegd gezag is vallen buiten de reikwijdte van het experiment.

5. De verordeningen worden meegenomen om te experimenteren, niet om deze inhoudelijk te veranderen. Het kan hierbij gaan om (delen van) de Algemene Plaatselijke Verordening en de Bouwverordening. Bovendien blijven deze verordeningen verder van toepassing op de rest van het gemeentelijk grondgebied. Voor Bad Nieuweschans worden de betreffende regels opgenomen in het bestemmingsplan, zodat voor dit plangebied een samenhangend instrument geldt voor de fysieke leefomgeving.
6. In het omgevingsplan worden zoveel mogelijk verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving meegenomen. De gemeente gaat hiermee ervaring op doen met het integreren van verordeningen in het bestemmingsplan. We betrekken de medewerkers van de gemeente die te maken hebben met de verordeningen die we wel meenemen in het project en de wijze van regelen, zodat deze ook gelijk goed aangehaakt zijn bij het omgevingsplan Bad Nieuweschans. Deze werkwijze maakt het mogelijk om alvast vooruit te lopen op de Omgevingswet en alvast te leren werken met de integratie van verordeningen in het bestemmingsplan.

Uitgangspunt omgevingsplan

Om op tijd te oefenen met de integratie van andere regels op het vlak van de fysieke leefomgeving nemen we zoveel mogelijk onderdelen van de gemeentelijke verordeningen op in het omgevingsplan.

5. 5. Digitalisering

Met een omgevingsplan hoef je als gemeente niet te voldoen aan de RO standaarden 2012, dat staat ook in het Besluit Chw. De gemeente maakt een keuze op welke manier de inhoud van het Chw bestemmingsplan[3] raadpleegbaar is en hoe deze digitaal wordt ontsloten. Dit kan via de website www.ruimtelijkeplannen.nl of via een eigen server waarop het authentieke plan interactief wordt gepresenteerd. Er zijn twee mogelijke opties om het Chw bestemmingsplan te presenteren:

1. Uitvoering met behulp van een contour op de website www.ruimtelijkeplannen.nl. De gemeente stelt een contour met daaraan gekoppeld pdf´s van kaart, toelichting en regels beschikbaar die via Ruimtelijkeplannen.nl raadpleegbaar is; via een andere weblocatie stelt de gemeente het Chw bestemmingsplan op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar.
2. Uitvoering met behulp van een interactief raadpleegbaar plan op Ruimtelijkeplannen.nl. De gemeente stelt het Chw bestemmingsplan beschikbaar als authentiek plan waarvan de volledige inhoud via de website www.ruimtelijkeplannen.nl interactief raadpleegbaar is.

De gemeente kiest voor **optie 1** in verband met een maximale beleidsmatige invulling van het experiment en daarmee voor een maximale technische vrijheid. Met

[3] In de werkafspraken over de digitale opzet en raadpleegbaarheid van pilots van Geonovum wordt een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte Chw bestemmingsplan genoemd.

deze optie voldoet de gemeente aan de minimum vereiste van artikel 7c, lid 9 onderdeel a Besluit CHW. De gemeente stelt via de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl de contour van het Chw bestemmingsplan beschikbaar met behulp van een uniek plan-identificatienummer. Voor de contour wordt het plantype 'beheersverordening' gebruikt. Op een door de gemeenteraad te bepalen internetadres stelt de gemeente het gehele Chw bestemmingsplan op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar. De contour die de gemeente via de landelijke voorziening beschikbaar stelt bevat een verwijzing naar dit internetadres. De gemeente is er zelf verantwoordelijk voor dat het Chw bestemmingsplan dat op het gemeentelijke internetadres te raadplegen is daar steeds beschikbaar is (met behulp van eigen planviewer), dat het niet zonder formeel besluit gewijzigd kan worden en dat het bestemmingsplan in deze vorm voldoende rechtszekerheid biedt. De authenticiteit, integriteit, volledigheid, beschikbaarheid en raadpleegbaarheid van het Chw bestemmingsplan moet de gemeente met deze optie zelf waarborgen. De reden hiervoor is dat de brongegevens van deze plannen niet beschikbaar zijn conform de landelijk geldende standaarden (Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012). Door het ontbreken van deze brongegevens kunnen deze plannen naar verwachting overigens niet worden meegenomen in de algemene technische overgang naar het omgevingsplan onder de Omgevingswet. Tot slot worden deze plannen ook niet geleverd aan de download service bij PDOK in het kader van de EU INSPIRE richtlijn. De gemeente dient dit mogelijk zelf te verzorgen.

Met **optie 2** wordt voldaan aan de minimum vereiste vanuit de Chw en aan de huidige RO Standaarden. De volledige inhoud van het Chw bestemmingsplan is interactief via de landelijke voorziening Ruimtelijkeplannen.nl te raadplegen. De gemeente hoeft hiermee geen eigen planviewer in te richten. Omdat de volledige inhoud van het plan via Ruimtelijkeplannen.nl beschikbaar is, gelden ook dezelfde waarborgen voor authenticiteit, integriteit, volledigheid, beschikbaarheid en raadpleegbaarheid als voor de reguliere bestemmingsplannen. Deze optie houdt beperkingen in aan de technische vrijheid die voortvloeien uit de RO Standaarden waardoor beleidsmatig niet alle mogelijkheden van de Chw kunnen benut. Door het beschikbaar zijn van de brongegevens van deze Chw bestemmingsplannen via de landelijke voorziening zal naar verwachting het plan op dezelfde manier als alle reguliere bestemmingsplannen en beheersverordeningen kunnen worden meegenomen in de technische overgang naar het omgevingsplan onder de Omgevingswet.

Uitgangspunt omgevingsplan

Voor Bad Nieuweschans kiezen we voor optie 1. De gemeente gaat onderzoeken op welke manier dit ingevuld wordt.

6. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN OMGEVINGSPLAN

In dit hoofdstuk zijn de algemene uitgangspunten opgenomen voor het omgevingsplan Bad Nieuweschans. In het volgende hoofdstuk en komt aan de orde welke vernieuwende aspecten in het omgevingsplan worden opgenomen.

Uit de Omgevingsvisie Oldambt blijkt dat er ruimte wordt geboden voor pionieren. Economische activiteiten worden bevorderd met een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De gemeente wil het aantrekkelijke vestigingsklimaat van Oldambt versterken.

Een wijze waarop het omgevingsplan ruimte kan bieden om ook daadwerkelijk te pionieren in Bad Nieuweschans is het opnemen van een zogenaamd afwegingskader in het omgevingsplan. De aanzet hiervoor is al gegeven in de Omgevingsvisie. Het afwegingskader kan worden geïllustreerd als een soort mengpaneel. In de volgende figuur is een voorbeeld opgenomen van een mengpaneel waarbij alleen naar het aspect milieu is gekeken. Voor het plangebied worden ook andere aspecten dan milieu opgenomen in het afwegingskader, uitgangspunt is immers de fysieke leefomgeving, dat is breder dan alleen milieu.

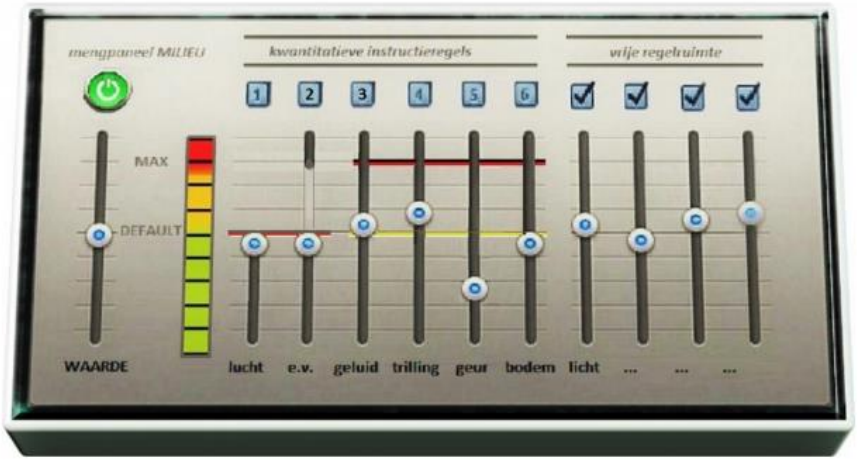

Voorbeeld van een mengpaneel

In het op te stellen voorontwerpomgevingsplan geven we aan welke aspecten voor welk deelgebied gelden en wat de onderlinge verhouding hiervan is, met andere woorden: hoe deze tegen elkaar worden afgewogen. In het ene deelgebied zijn bepaalde aspecten nu eenmaal belangrijker dan in de andere en andersom. In het omgevingsplan wordt bekeken welke schuifjes kunnen worden toegepast in de verschillende afwegingskaders voor de deelgebieden van het dorp. Hierbij valt te denken aan onderwerpen zoals:

- gezondheid
- duurzaamheid
- leefbaarheid
- wegverkeerslawaai

- externe veiligheid
- geur
- archeologie
- cultuurhistorie
- ruimtelijke kwaliteit
- natuur
- waterkwaliteit
- waterkwantiteit
-

Het lijstje is op dit moment vast nog niet volledig, ook per deelgebied in het dorp kan hier nog een andere invulling aan worden gegeven, in de fase Ambitie uitwerken kan blijken dat er nog meer of andere schuifjes in het afwegingskader worden opgenomen. We zien ook dat er meerdere mogelijkheden zijn voor de soort schuifjes die we gaan opnemen. Bepaalde schuifjes zijn ja of nee: een ontwikkeling voldoet wel of niet. Andere schuifjes hebben een bandbreedte: zolang een ontwikkeling maar tussen een minimale en maximale norm in zit. Sommige schuifjes vertegenwoordigen waarden: zoals cultuurhistorie, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. Met de schuifjes kan onderscheid worden gemaakt tussen thema's die worden geëist (minimum norm of waarde) en thema's die worden gestimuleerd (inzet is niet verplicht, maar wordt wel beloond).

Uitgangspunt omgevingsplan:
Toets aan kernwaarden en thema's van de Omgevingsvisie Oldambt met behulp van een afwegingskader voor ontwikkelingen in Bad Nieuweschans. Dit afwegingskader wordt in het omgevingsplan opgenomen of als beleidsregel

Zoals in paragraaf 5.5 is opgenomen wil de gemeente Oldambt bij de digitale opzet van het omgevingsplan kiezen voor een vernieuwende vorm. Voor de gemeente is belangrijk dat er een vorm wordt gekozen waar niet alleen de ambtelijke organisatie goed mee kan werken, maar vooral dat het plan goed raadpleegbaar en begrijpelijk is voor de inwoners van Bad Nieuweschans.

Uitgangspunt omgevingsplan:
De digitale opzet is vernieuwend ten opzichte van de huidige bestemmingsplannen
Het omgevingsplan Bad Nieuweschans is begrijpelijk en goed raadpleegbaar voor inwoners van het dorp (en voor een ieder)

7. AMBITIE BEPALEN

7. 1. Introductie

Om de ambitie voor het omgevingsplan Bad Nieuweschans te kunnen bepalen is de gemeentelijke projectgroep voordat is gestart met het opstellen van een plan blanco het proces ingegaan. De gemeente Oldambt willen optimaal invulling geven aan de participatie, zowel intern als extern. Om de ambities scherp te kunnen stellen is het gewenst om in een vroegtijdig stadium in overleg te gaan met het dorp en diverse maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers.
Het resultaat van de gehouden sessies zijn weergegeven in het volgende hoofdstuk, Ambitie kleuren. Deze Nota van Uitgangspunten wordt aan alle deelnemers in de participatiefase gezonden en door de gemeenteraad vastgesteld in januari 2018. En ook bij de uitwerking van deze uitgangspunten in het omgevingsplan worden de verschillende partijen betrokken. Ook dan vindt op bepaalde momenten in het proces communicatie en participatie plaats over het plan, in ieder geval in de voorontwerp- en ontwerpfase van het omgevingsplan.

7. 2. Gemeentelijke organisatie en bestuur

In informatiesessies zijn de medewerkers, het college en de gemeenteraad meegenomen in het proces. In de drie sessies zijn de interne en bestuurlijke ambities voor Bad Nieuweschans opgehaald. Belangrijke basis hiervoor is natuurlijk de inmiddels vastgestelde Omgevingsvisie. De bijeenkomst met de medewerkers van de gemeente Oldambt is gehouden op 10 mei 2017. Tijdens de collegevergadering van 16 mei 2017 is het college bijgepraat over het project. De vormvrije raadsbijeenkomst was op 30 mei 2017.

In al deze bijeenkomsten is een algemene inleiding over de Omgevingswet en meer in het bijzonder het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans gegeven. Daarna kon er verder worden gepraat over verschillende thema's die actueel zijn in Bad Nieuweschans en die relevant zijn voor het omgevingsplan. De verslagen van de eerste en derde bijeenkomst zijn opgenomen in bijlage 4.

7. 3. Bijeenkomst met het dorp

Op 18 mei 2017 is er een informatiebijeenkomst in het dorp georganiseerd. Er waren ongeveer 30-35 inwoners van Bad Nieuweschans aanwezig. Het verslag van deze bijeenkomst is opgenomen in bijlage 4. Er heeft een driedubbel traject gelopen in het dorp. Ten eerste is het proces van de totstandkoming van de Omgevingsvisie voor de gehele gemeente doorlopen waarbij ook inwoners van Bad Nieuweschans input hebben geleverd. Daarna de Dorpsvisie door en voor de inwoners zelf. Deels is het proces van de Dorpsvisie gecombineerd met de eerste fase (Ambitie bepalen) van het omgevingsplan.
Belangrijk voor de Schanskers is natuurlijk hoe met hun input op al deze fronten wordt omgegaan. Deze Nota van Uitgangspunten geeft hier, voor zover het de fysieke leefomgeving betreft, invulling aan. De uitwerking van deze uitgangspunten vervolgens plaats in het omgevingsplan. In samenwerking met de gebiedsregisseur

van de gemeente Oldambt voor het dorp Bad Nieuweschans zullen de actiepunten voor het dorp in tijd worden gezet en worden samen met het dorp afspraken gemaakt over de uitvoering hiervan. Dit is een vervolgtraject dat in principe los staat van het omgevingsplan, maar voor de uitvoering daarvan wel heel belangrijk.

7. 4. Overleg ketenpartners en stakeholders

Belangrijke overlegpartners in het voortraject zijn de medeoverheden en maatschappelijke organisaties. Het omgevingsplan kan van invloed zijn op hun beleidsvorming of uitvoering. Andersom kan het beleid van deze partijen ook invloed hebben op de invulling van het omgevingsplan.

Het gaat om de volgende medeoverheden en organisaties:

- Waterschap Hunze en Aa's
- Veiligheidsregio Groningen
- Provincie Groningen
- GGD
- Omgevingsdienst Groningen
- Acantus
- Solidus Solutions
- Politie
- Fontana Resort
- Buurgemeenten

Deze stakeholders en ketenpartners zijn geïnformeerd over het omgevingsplan. Met alle partijen is op 6 november 2017 overleg gevoerd. Tijdens dit overleg is een uitleg gegeven over het omgevingsplan. Het verslag van deze bijeenkomst is opgenomen in bijlage 4. Uitgangspunt is om ook in het vervolg alle partijen te informeren over het omgevingsplan en waar nodig en mogelijk te zorgen voor afstemming in het beleid en uitvoering.
De opzet van de bijeenkomst met de ketenpartners en stakeholders was anders dan normaal gesproken als een bestemmingsplan in procedure wordt gebracht. Gebruikelijk is om een voorontwerpbestemmingsplan naar de overlegpartners te sturen en daarna een reactie te ontvangen. Door te werken met deze opzet hebben ketenpartners en stakeholders nog voordat het omgevingsplan wordt opgesteld al de mogelijkheid om input te geven op het plan. Door de partijen werd deze opzet gewaardeerd en deze werkwijze is zeker voor herhaling vatbaar.

8. AMBITIE KLEUREN

8. 1. Indeling in gebieden

Als we kijken naar Bad Nieuweschans en de input die is opgehaald tijdens de verschillende sessies proberen te duiden, valt een ding in het bijzonder op: de gelaagdheid van het dorp:

- Laag 1: Van en voor de Schanskers (het dorp en haar bewoners)
- Laag 2: Kuurdorp Bad Nieuweschans: dynamiek, kwaliteit en samenhang
- Laag 3: De regionale context: vertel het verhaal van de historie

Deze lagenbenadering is ook in de kaart van het plangebied weergegeven, zie de kaart hieronder. De kaart is in groter en beter leesbaar formaat als bijlage 3 opgenomen.

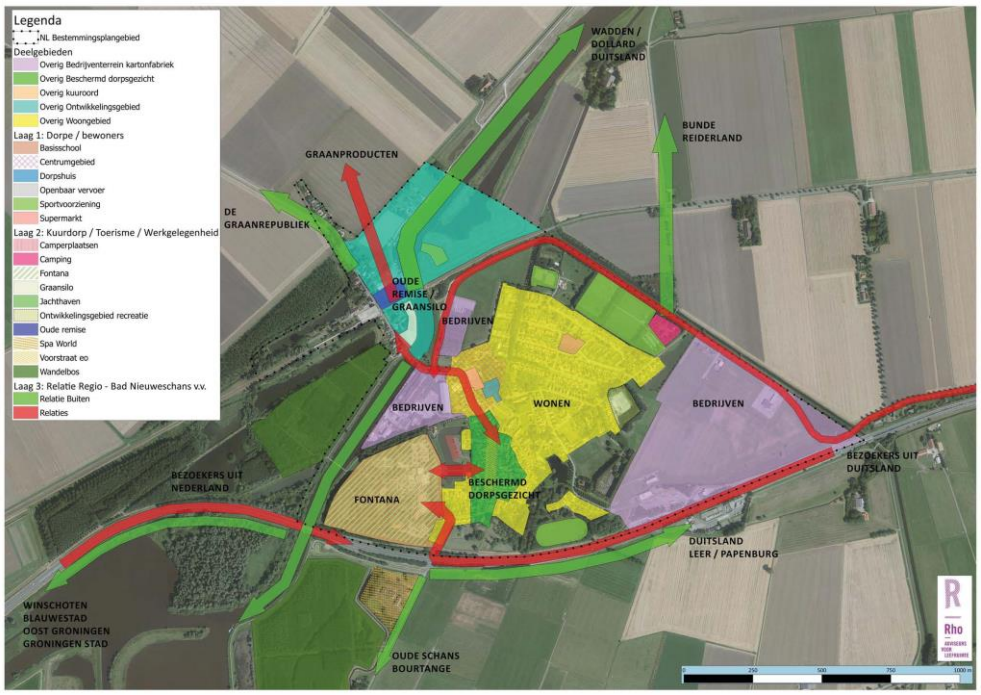

8. 2. Laag 1: Van en voor de Schanskers (het dorp en haar bewoners)

- Initiatieven vanuit het dorp zo veel mogelijk ondersteunen en faciliteren, waaronder festivals organiseren etc.
- Ruim baan voor leefbaarheid
- Meer ruimte door minder regels?
- Betaalbare woningen voor jong en oud
- Ruimte geven voor het hogere segment? (te eenzijdige sociaal-economische samenstelling van Bad Nieuweschans voorkomen)
- Woon-zorg combinaties
- Wat is nodig om hier prettig oud te worden?
- Subsidiepotje voor mensen die langer thuis willen/moeten blijven wonen
- Levensloopbestendige woningen

- Duurzaamheid, energieneutraal bouwen
- Bedrijventerrein beter benutten (bijvoorbeeld door wonen-werken toe te staan?) Zonnepanelenpark op Bolwerck.
- Wat te doen met locatie voormalige confectiefabriek De Nijkans?
- Beheer en onderhoud (uitstraling, openbaar groen, handhaving als het gaat om privé-terreinen).
- Actief beleid inzetten om leegstand Hoofdstraat aan te pakken
- Aandacht voor de 'zware industrie' in het dorp (de kartonfabriek) en de toekomstige ontwikkelingen hiervan

Wat betekent dit voor het omgevingsplan?

- Opnemen van een regeling voor evenementen, met het doel het faciliteren van initiatieven vanuit het dorp.
- Aanwijzen van woon-zorg gebieden waarbij de combinatie van wonen en zorg en het realiseren van ondersteunende, zorg gerelateerde functies voorop staat.
- Faciliteren gezondheidssteunpunt in het omgevingsplan.
- Ondersteunen en faciliteren vernieuwing dorpshuis 'de Akkerschans', verbreden van functies.
- Flexibele regeling voor activiteiten aan huis. Nog meer ruimte geven t.o.v. bestaande regeling voor beroep- en bedrijf aan huis (categorie 1 en 2, maximaal 50 m^2)
- Bedrijventerrein: huidige zonering handhaven, wonen-werken mogelijk maken. Nadruk moet liggen op de bedrijfsfunctie.
- Procedures vereenvoudigen, bijvoorbeeld door het opnemen van het instrument 'melding' voor ondergeschikte wijzigingen in gebruik.
- In omgevingsplan ook aangeven welke ontwikkelingen/functies er niet wenselijk zijn (seksinrichting, amusementshal).

Actiepunten Dorpsvisie Bad Nieuweschans

Zoals in paragraaf 4.2 is opgenomen staan in de Dorpsvisie verschillende actiepunten. De volgende actiepunten (die zien op de fysieke leefomgeving) krijgen een plek in het omgevingsplan. Soms is er wat overlap met het lijst hiervoor. In het kort is per actiepunt aangegeven wat de wensen vanuit het dorp zijn.

1. Woningaanbod verbeteren

   Het woningaanbod schiet te kort, vooral voor jongeren. Ouderen willen graag in Bad Nieuweschans blijven wonen, maar daarvoor zijn wel levensloopbestendige woningen nodig.

2. Leegstand en verval tegengaan, saneren

   Het omgevingsplan kan er niet voor zorgen dat er geen leegstand in het dorp komt, maar met de planologische regeling kunnen bijvoorbeeld wel meer functies mogelijk worden gemaakt. Hierdoor krijgt een pand meer gebruiksfuncties en is er daardoor meer ruimte voor ontwikkeling.

3. Onderzoek naar locaties zon- en windenergie

   In het omgevingsplan wordt onderzocht of er locaties zijn die geschikt zijn voor de opwekking van zonne-energie. Ook wordt onderzocht of kleinschalige windmolens (maximaal 15 meter) mogelijk kunnen worden gemaakt.

4. Verkeerslawaai A7 en brug tegengaan, geluidscherm

   Er wordt onderzocht in hoeverre er maatregelen nodig zijn ten gevolge van het geluid van het verkeer op de A7 en de brug. Mogelijk is er een geluidscherm nodig. Uiteraard moet dit worden afgestemd met Rijkswaterstaat en aan het realiseren van een geluidscherm zijn aanzienlijke kosten verbonden. Dit komt wel de leefbaarheid in het dorp ten goede.

5. Aanpak herstel graansilo

   Het omgevingsplan kan er niet voor zorgen dat de graansilo wordt hersteld (als bouwwerk), maar wel dat er meerder functies mogelijk zijn waardoor hopelijk partijen bereid zijn te investeren.

6. Ontwikkelingen rond de Remise

   De ontwikkelingen kunnen worden opgenomen in het bestemmingsplan. Vooruitlopend op het omgevingsplan wordt een aparte vergunningprocedure doorlopen. Deze vergunning wordt te zijner tijd verwerkt in het omgevingsplan.

7. Positieve aspecten van Bad Nieuweschans benadrukken

   Door het inspelen op actuele ontwikkelingen, meer ruimte voor initiatieven worden hopelijk de positieve aspecten van het dorp benadrukt. We kunnen dit niet afdwingen in het omgevingsplan, maar uiteraard wel stimuleren.

8. Onderzoek naar locaties voor zon- en windenergie

   Kleinschalige opwekking van zonne-energie maken we mogelijk conform het geldende beleid van de gemeente. Zijn er nog mogelijkheden voor kleinschalige windmolens? Grootschalige locaties moeten eerst worden onderzocht voordat we deze in het omgevingsplan kunnen opnemen, dit ook vanwege gevolgen voor omgeving en benodigde onderzoeken naar omgevingsaspecten. Daarnaast zijn er mogelijkheden op de kavels op Bedrijventerrein Bolwerck die nog niet zijn ingevuld. Er wordt samen het met dorp onderzocht in hoeverre we deze ontwikkelingen kunnen opnemen in het omgevingsplan.

9. Vraag naar volkstuinen ondersteunen

   Deze functie kan worden toegestaan in het omgevingsplan. Er wordt onderzocht of we hiervoor concrete locaties kunnen aanduiden op de verbeelding van het omgevingsplan.

10. Andere route vrachtverkeer naar kartonfabriek

    Dit wordt nog onderzocht.

11. Parkeerproblemen in woongebieden oplossen

    De gemeentelijke parkeerregeling kan in het omgevingsplan worden opgenomen, dus ook parkeernormen. Dit kunnen concrete normen zijn of een beleidsregel waarnaar in het omgevingsplan wordt verwezen. Mogelijk nieuwe locaties met parkeerplaatsen kunnen concreet worden bestemd in het omgevingsplan.

12. Camperplaats inrichten

Een camperplaats mogelijk maken op een specifieke locatie of op een nader te bepalen locatie. Bijvoorbeeld wel de functie mogelijk maken in een gebied, maar de locatie precies en de omvang nog met een vergunning concreet maken en daarmee een afwegingsmoment inbouwen en bepalen wat het afwegingskader is.

8. 3. Laag 2: Kuurdorp Bad Nieuweschans: dynamiek, kwaliteit en samenhang

- Relatie Fontana-dorp
- Wellness/kuuroord gerelateerde bedrijvigheid aantrekken en daarmee het gezicht van Bad Nieuweschans als kuurdorp versterken
- Hoe zorgen we er voor dat nieuwe initiatieven (Spa-world) ook investeren in dorp?
- Hoe maken we van gescheiden werelden een?
- Het moet voor bezoekers van Fontana ook aantrekkelijk zijn om het dorp te bezoeken
- Routing naar Fontana
- Actieprogramma ‘naar een samenhangend Kuuroord Bad Nieuweschans’. In het actieprogramma worden visie, ambitie en doelstellingen geformuleerde om van Bad Nieuweschans een aantrekkelijke wellness- en toeristische bestemming te maken. Het actieprogramma wordt ‘geïntegreerd’ in het omgevingsplan. Hierbij wordt wel gekeken of de onderwerpen nog actueel zijn en of het nog aansluit op de Dorpsvisie.

Actieprogramma ‘naar een samenhangend Kuuroord Bad Nieuweschans’
Belangrijke aandachtspunten en doelen:

- een heldere (bovenregionale) marktfocus op gezondheidstoerisme. Fontana kan meer betekenen in de groeimarkt van specialistische (meerdaagse) zorg;
- het dorp Bad Nieuweschans kan meer en een diverser aanbod ontwikkelen in wellness, recreatie, horeca en detailhandel. Dit alles binnen een (ruimtelijke) context van een aantrekkelijk en wervend (cultuur-) toeristisch en recreatieve omgeving. Het omliggende cultuurlandschap (de Graanrepubliek) en de Dollard als Werelderfgoed Waddenzee zijn unieke verkooppunten (unique selling points);
- in dit kader zal Bad Nieuweschans zijn specifieke (meerdaags verblijvende) zorgniches moeten ontwikkelen. Dat kan het beste in samenwerking met zorgprofessionals, die daarvoor de expertise in huis hebben;
- om zich te ontwikkelen tot een echt samenhangend kuuroord, zal tevens gewerkt moeten worden aan een maatregelen voor de verbetering van de structuur en de beeldkwaliteit van Bad Nieuweschans;
- versterking en uitbreiding van ondernemerschap en samenwerking binnen de netwerken in het dorp.

Deze aandachtspunten en doelen worden in het actieprogramma omgezet in een concrete strategie en in concrete projecten.

Wat betekent dit voor het omgevingsplan?

- Aanwijzen van zone/deelgebied waarin toeristisch recreatieve functies in combinatie met de woonfunctie gefaciliteerd worden (galerie, cadeauwinkeltjes)
- Faciliteren van ontwikkelingen op het vlak van wellness, gezondheid, zorg.
- Faciliteren van diverser aanbod in wellness, recreatie, horeca en detailhandel.

8. 4. Laag 3: de regionale context: vertel het verhaal van de historie

- De ecologische betekenis van de Westerwoldse Aa neemt toe. Omdat de Aa ook nog eens een grensrivier is met historisch belangrijke dorpen als Bad Nieuweschans en Oudeschans, is er in recreatieve zin meer mee te doen.
- Ligging van het dorp aan de grens met Duitsland.
- Dollard gebied is Waddengebied.
- Cultuurhistorische betekenis (‘Graanrepubliek’ Oldambt, beschermd dorpsgezicht Bad Nieuweschans)
- Versterken samenhang met andere vestigingsstadjes (Oudeschans, Bourtange).
- Cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken (vertel het verhaal, routes, infopanelen etc.)
- Recreatie en toerisme/ jachthaven/ vaarverbindingen
- Grensland-vestingstadje. Verschillende forten in Oost-Groningen, hier valt Bad Nieuweschans ook onder
- Aandacht voor de entrees van het dorp en voor de zichtbaarheid vanaf de A7

Oude Remise: Whiskey en bier
De Oude Remise in Bad Nieuweschans moet het centrum worden van de Graanrepubliek 2.0: vestiging van een mouterij, brouwerij, bakkerij en een proeflokaal. Het wordt een 'levend en open museum', dat het verhaal van de graanrepubliek in Oldambt moet vertellen. Ook wordt de productieketen uit de graanrepubliek weergegeven.

Project ‘Herstel van schansen: Eindeloze horizon’
Vestingwerken zichtbaar in het landschap. Voor Staatsbosbeheer voert Landschapsbeheer Groningen het beheer uit van twee schansen in Bellingwolde. Vorig jaar is het achterstallig onderhoud *weggewerkt*, waardoor de schansen weer zichtbaar zijn in het landschap. Zo is onder meer de zichtas hersteld. De komende jaren is het beheer gericht op behoud van het karakter van de cultuurhistorische landschapselementen. Kan Bad Nieuweschans hierbij aanhaken c.q. zich actief in positioneren?

Wat betekent dit voor het omgevingsplan?

- Opnemen van beschermende regels voor wat betreft het beschermd dorpsgezicht, deze regels zijn in het geldende bestemmingsplan opgenomen.
- Voorgestane ontwikkeling voor Oude Remise regelen ‘bij recht’ (met grote mate van flexibiliteit met het ook op eventuele toekomstige ontwikkelingen/aanpassingen/aanvullingen)
- Voorstraat: nastreven van een goede mengeling van functies (wonen/werken/toeristisch-recreatieve voorzieningen zoals een galerie of bed & breakfast).

9. PROCEDURE OMGEVINGSPLAN

Het opstellen van een nieuw omgevingsplan vraagt om een gestructureerde aanpak. Deze nota heeft dan ook tot doel om inzichtelijk te maken wanneer en waarom bepaalde processtappen onderdeel uitmaken van het totstandkomingsproces van het nieuwe omgevingsplan. Globaal bestaat het proces uit een vijftal stappen.

9. 1. Nota van uitgangspunten

De voorliggende Nota van Uitgangspunten heeft tot doel een duidelijk kader te scheppen voor het nieuwe omgevingsplan voor Bad Nieuweschans en bevat het verslag van de eerste belangrijke fase in het proces: het gezamenlijk bepalen in kleuren van de ambities voor Bad Nieuweschans in navolging op de Omgevingsvisie en de Dorpsvisie. Daarnaast biedt voorliggende nota inzicht in de planning van de werkzaamheden en de totale doorlooptijd van het proces. De vastgestelde nota van uitgangspunten is het eindresultaat van de fases **Ambitie bepalen** en **Ambitie kleuren**.
De Nota van Uitgangspunten wordt vastgesteld door het college van B&W en de gemeenteraad.

9. 2. Voorontwerpomgevingsplan

In deze fase zal de Nota van uitgangspunten in een voorontwerpomgevingsplan vertaald worden, dit betreft de fase **Ambitie uitwerken**. In deze fase wordt, na het besluit van het college van B&W om in te stemmen met het voorontwerp omgevingsplan, het plan ter inzage gelegd in het kader van inspraak en vooroverleg.
Het proces rondom het voorontwerpomgevingsplan wordt anders dan we normaal gesproken gewend zijn met omgevingsplannen. In deze nog informele fase van het omgevingsplan willen we opnieuw met de inwoners, bedrijven en organisaties in Bad Nieuweschans in gesprek om de uitgangspunten die we in de eerste fase hebben bepaald nader uit te werken.

Het voorontwerpomgevingsplan wordt daarnaast voorgelegd aan de overlegpartners en aan de expertgroep Bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (Programma Eenvoudig Beter). Ook gaan we in deze fase opnieuw in gesprek met de ketenpartners en stakeholders. Het omgevingsplan Bad Nieuweschans is een experiment en kan ook als zodanig dienen om deze fase van het proces anders in te kleden en hiermee meer input te halen uit het vooroverleg. De input wordt terug gekoppeld met college en raad en vormt de basis voor het daarna op te stellen ontwerpomgevingsplan.

9. 3. Ontwerpomgevingsplan

De ingekomen inspraak- en vooroverlegreacties en de input uit de voorontwerpfase worden samengevat en voorzien van een gemeentelijke reactie. Deze reacties leiden, samen met mogelijke ambtshalve aanpassingen, tot het ontwerp omgevingsplan. Na het besluit van het college van B&W om in te stemmen met het ontwerp omgevingsplan en de beantwoording van de inspraak- en overlegreacties zal het

plan op grond van afdeling 3.4 (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage gelegd.

9. 4. Vastgesteld omgevingsplan

De ingekomen zienswijzen worden samengevat en voorzien van een gemeentelijke reactie. Deze zienswijzen leiden, samen met mogelijke ambtshalve aanpassingen, tot het vast te stellen omgevingsplan. Na het besluit van de raad om in te stemmen met de eventuele wijzigingen en de vaststelling van het omgevingsplan wordt het plan opnieuw gedurende zes weken ter inzage gelegd. De termijn waarop dit plaatsvindt is of binnen twee weken na vaststelling, bij ongewijzigde vaststelling, of zes weken na vaststelling, bij gewijzigde vaststelling.

9. 5. Beroep

Tijdens de terinzagelegging van het vastgestelde omgevingsplan kan beroep worden ingesteld door belanghebbenden. Belangrijke voorwaarde hierbij is dat appellanten moeten aantonen dat zij ook al een zienswijze hadden ingediend. Deze eis geldt niet voor delen van het omgevingsplan die nog gewijzigd zijn vastgesteld. Na afloop van de termijn treedt het omgevingsplan in werking. Als er geen beroep wordt ingesteld is het omgevingsplan onherroepelijk. Wordt er wel beroep ingesteld dan treedt het omgevingsplan wel in werking, maar is deze nog niet onherroepelijk. Als er voorlopige voorziening wordt aangevraagd treedt het omgevingsplan pas in werking nadat uitspraak is gedaan door de voorzieningenrechter.

9. 6. Planning

De Nota van Uitgangspunten wordt in januari 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. In de maanden erna wordt gewerkt aan het voorontwerpomgevingsplan dat in het voorjaar van 2018 ter inzage wordt gelegd.

Bijlage 1 Aanvraagformulier bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

Dit aanvraagformulier is begin 2017 door het college van burgemeester en wethouders van Oldambt ingediend bij de toenmalige minister van Infrastructuur en Milieu.

1. Titel project
Pilot bestemmingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans
2. Indiener
Gemeente Oldambt Contactpersonen: Engelko Abbas en Lammechien Hut e-mail: engelko.abbas@gemeente-oldambt.nl / lammechien.hut@gemeente-oldambt.nl telefoonnummer: (0597) 48 20 00
3. Projectbeschrijving (korte beschrijving doel, locatie, betrokken partijen etc.)
De bestemmingsplannen die op dit moment voor het dorp Bad Nieuweschans gelden zijn ouder dan 10 jaar en moeten conform de wettelijke actualiseringsplicht op korte termijn geactualiseerd worden. In 2019 treedt de Omgevingswet in werking. Ter voorbereiding op de komst van deze wet hebben wij een programma opgesteld. Onder dit programma is een pilot omgevingsplan één van de drie projecten. Omdat het bestemmingsplan Bad Nieuweschans moet worden herzien en wij een pilot omgevingsplan willen opzetten, willen wij deze twee combineren. Bad Nieuweschans ligt in het noordoosten van Nederland en grenst direct aan Duitsland. Bad Nieuweschans is naar onze mening daarvoor een interessant project. We zijn bezig met een actieprogramma voor Bad Nieuweschans. Daarnaast zitten in Bad Nieuweschans diverse functies vlak bij elkaar: Bad Nieuweschans heeft een kuuroord / bronnenbad Fontana waar zo'n 200.000 bezoekers per jaar komen, er is een bedrijventerrein, een kartonnage fabriek, een beschermd dorpsgezicht. Voor enkele historische gebouwen wordt een nieuwe functie gezocht (voormalige graansilo en de voormalige remise) en een terrein van een voormalige fabriek waar plannen zijn voor herinrichting. Kortom een klein dorp, waar veel gebeurt. Het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gaan we opstellen conform de gedachte van de Omgevingswet, in samenspraak met het dorp. Vanuit het dorp Bad Nieuweschans zullen we verschillende personen vragen mee te denken om te komen tot een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte die door het hele dorp wordt gedragen. Binnen de gemeente zal een projectgroep zorgdragen voor input vanuit de verschillende beleidsvelden. Samen met een stedenbouwkundig bureau zullen we een vorm zoeken hoe dit praktisch vormgegeven kan worden.
4. Hoe draagt het project bij aan het bestrijden van de economische crisis?

Met het plan willen we 'meer mogelijk maken' zonder dat hier lange procedures voor hoeven worden gevolgd (dereguleren). Op deze manier willen wij nieuwe economische ontwikkelingen stimuleren. Het bronnenbad Fontana trekt jaarlijks 200.000 bezoekers. We willen deze bezoekers verleiden om niet alleen naar het bronnenbad te gaan, maar ook het dorp Bad Nieuweschans te bezoeken, wat extra bedrijvigheid, horeca en detailhandel doet aantrekken.

Naar verwachting levert ook de herinvulling van de voormalige graansilo en remise werkgelegenheid op.

5. Hoe draagt het project bij aan innovatieve ontwikkelingen?

Het plan speelt in op de maatschappelijke wens om te dereguleren. Daarnaast verwachten we door meer bestuurlijke afwegingsruimte toe te kennen, dat we sneller op nieuwe / innovatieve ontwikkelingen kunnen inspelen. De verbrede reikwijdte willen we gebruiken om meer zaken in het bestemmingsplan te betrekken dan onder reguliere wetgeving mogelijk is. Zoals: veiligheid, gezondheid, milieu, landschappelijke of stedenbouwkundige waarden, het uiterlijk van bouwwerken, duurzaamheid en natuurbescherming. We willen In het kader van deze pilot de burgers meer direct gaan betrekken bij de opstelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. De burgers kunnen direct participeren, waarbij de gemeente meer faciliterend zal zijn.

Daarnaast willen we met de pilot gaan kijken naar de relatie tussen omgevingsvisie en omgevingsplan.

6. Hoe draagt het project bij aan duurzaamheid?

Door beleid voor milieu, duurzaamheid en gebiedskwaliteiten op te nemen, worden de regels voor de fysieke leefomgeving geïntegreerd. Wij denken dat dit bijdraagt aan een betere borging van bestaande kwaliteiten. Door randvoorwaarden ten behoeve van duurzaamheid op te nemen als toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen verwachten we dat we hiermee een duurzame ontwikkeling stimuleren. In Bad Nieuweschans is een beschermd dorpsgezicht aangewezen.

We willen stimuleren dat de panden binnen het beschermde dorpsgezicht behouden blijven en waar nodig worden gerestaureerd. Daarnaast geldt voor alle panden dat er wordt gekeken naar de slechte woningen, als onderdeel van het huidig project 'Slechte woningen in het Oldambt' Op basis hiervan zijn inmiddels woningen geselecteerd en op een dynamische lijst geplaatst die te slecht zijn om in de markt te houden. Wij gaan gesprekken aan met eigenaren om de woning, middels een subsidie van maximaal € 10.000,- , te slopen onder voorwaarde dat de 'woonbestemming' er af gaat en het perceel bijvoorbeeld ten goede komt aan het openbaar gebied.

De monumentale graansilo moet worden gerestaureerd en er moet een nieuwe invulling komen. Ook voor de monumentale remise moet een nieuwe functie worden gezocht.

7. Tegen welke wettelijke grens loopt het project aan en wat zou aan wetten/regels moeten veranderen?

Het project sluit aan op artikel 7c (pilot bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) van het Besluit van 13 mei 2014 tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet en tot aanvulling van de bijlagen bij de Crisis- en herstelwet (zestiende tranche).

In de huidige situatie is een wijziging van gebruik of toegestaan, of vergunningplichtig. Wat wij wellicht in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte willen mogelijk maken is de tussenvorm om een meldingsplicht op te nemen voor kleine afwijkingen van het bestemmingsplan. Dit bespaart tijd voor een procedure, maar hiermee houden we wel zicht op wijzigingen in gebruik.

In een bestemmingsplan wordt beleid vertaald in juridische regels. Met de Crisis- en herstelwet willen we op onderdelen nadere regels opnemen. Ook willen we onderzoeken of aanverwant beleid zoals welstand, parkeerbeleid, monumentenbeleid en milieu in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kan worden opgenomen. Deze regels kunnen dan als afzonderlijk besluit aan het plan worden toegevoegd. Deze nadere regels kunnen dan ook in een later stadium worden vastgesteld en eventueel tussentijds worden vervangen. Daarnaast willen we in het bestemmingsplan regels opnemen voor milieu, duurzaamheid en gebiedskwaliteiten (regels voor de fysieke leefomgeving).

8. Tijdsplanning (start / einde)?

Start: januari 2017
Einde: vaststelling voorjaar 2018

Bijlage 2 Overzicht verbrede reikwijdte bestemmingsplan

Typering	Omschrijving	Toege-past?	Waarvoor?
Verbreide reikwijdte	Naast goede ruimtelijke ordening ook regels voor fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit	Ja	Naast regels voor ruimtelijk relevante onderwerpen worden ook regels gesteld ten aanzien van andere onderwerpen van de fysieke leefomgeving, zoals het beschermen van gezondheid en milieu, en het waarborgen van veiligheid. De reikwijdte van de fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit komen terug in de functietoedeling in het omgevingsplan met de bijbehorende regels.
Looptijd	Looptijd bestemmingsplan 20 jaar in plaats van 10 jaar	Ja	In 'gewone' bestemmingsplannen moet aangetoond worden dat de bestemming ook binnen de termijn van 10 jaar kan worden uitgevoerd. Met een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte is het mogelijk om 20 jaar vooruit te kijken. Hiermee kan beter worden ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen en kan meer flexibiliteit worden geboden.
Voorlopige bestemming	Voorlopige bestemming met looptijd van 10 jaar in plaats van 5 jaar (voorafgaand aan definitieve bestemming)	Nee	Op dit moment is niet duidelijk of van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Mogelijk wijzigt dit nog bij de totstandkoming van het omgevingsplan.
Verordeningen	Toevoegen lokale verordeningen met betrekking tot de fysieke leefomgeving	Ja	Om te oefenen met de verbrede reikwijdte wordt een aantal verordeningen opgenomen in het omgevingsplan.
Meldingsplicht	Verbod om zonder melding een activiteit te verrichten	Ja	Het gebruik maken van het instrument melding in plaats van een vergunning bespaart tijd voor een procedure en betekent minder kosten voor de initiatiefnemer. Desondanks is er voor de gemeente wel zicht op wijzigingen in gebruik.

Beleidsregels	Open normen opnemen in het bestemmingsplan, waarvan de uitleg afhankelijk is van een beleidsregel. Beleidsregel kan door B&W worden vastgesteld	Ja	Indien nodig worden voor de uitleg van open, kwalitatieve normen worden beleidsregels door het college vastgesteld. Hierbij sluiten we aan op de ambities zoals opgenomen in de Omgevingsvisie Oldambt
Beleidsregel welstand	Beleidsregel voor welstand moet door de raad worden vastgesteld	Ja	We sluiten of aan bij de huidige welstandsnota, in dat geval verandert er niets of we nemen de welstandsnormen op in het omgevingsplan. In dat laatste geval is welstand niet langer in een beleidsregel opgenomen, maar in concrete regels in het omgevingsplan. Wel zal de welstandsnota bij vaststelling van het omgevingsplan ook moeten worden aangepast.
Planschade	Planschade is voorzienbaar vanaf 3 jaar na aankondiging van het planvoornemen	Ja	Overigens wordt in de jurisprudentie inmiddels rekening gehouden met een termijn van voorzienbaarheid van ongeveer een jaar. Het is verstandig om de consequenties van de planschaderegeling tijdens de bestemmingsplanprocedure in beeld te brengen.
RO Standaarden	Afgeweken kan worden van de verplichting een bestemmingsplan op te stellen conform de landelijke standaarden (SVBP 2012)	Ja	Conform de werkafspraak van Geonovum zijn er meerdere opties voor de digitale opzet. Dit kan het plantype bestemmingsplan, beheersverordening of provinciale verordening zijn. Voordat het bestemmingsplan wordt opgesteld wordt hierin een keuze gemaakt. Uitgangspunt is in ieder geval dat het bestemmingsplan goed raadpleegbaar voor inwoners, bedrijven en initiatiefnemers en toetsers moet zijn
Beschikbaarstelling op RO-online	Afgeweken kan worden van de verplichting om het bestemmingsplan digitaal beschikbaar te stellen op de website www.ruimtelijkeplannen.nl	Nee	Het plan wordt beschikbaar gesteld op de website www.ruimtelijkeplannen.nl
Uitvoerbaarheid	Afgeweken kan worden van de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan	Ja	Meer flexibiliteit en het goed kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen betekent dat we nu nog niet 20 jaar vooruit kunnen kijken. Dat betekent dat we ook niet precies weten wat in die periode uitvoerbaar is.

Milieukwaliteitseisen	Afgeweken kan worden van de verplichting om te beschrijven op welke wijze de milieukwaliteitseisen bij het bestemmingsplan zijn betrokken	Ja	Hoe en wat is nu nog niet bekend, maar dit wordt uitgezocht bij de totstandkoming van het omgevingsplan.
Akoestisch onderzoek	Een hogere waardenbesluit kan worden opgenomen in het bestemmingsplan. Het akoestisch onderzoek kan minder gedetailleerd worden gedaan	Nee	Op voorhand is hiervoor geen aanleiding.
Exploitatieplan	Mogelijkheid om een exploitatieplan vast te stellen of een exploitatieovereenkomst te sluiten bij de omgevingsvergunning	Ja	Op dit moment is nog niet duidelijk welke ontwikkelingen wanneer plaatsvinden. Of en in hoeverre er sprake is van kostenverhaal is daarom op dit moment nog niet in te schatten. Daarom wordt dit uitgesteld tot het moment van vergunningverlening. Ook dit is een aspect dat goed moet worden uitgezocht bij de totstandkoming van het omgevingsplan.
Maatwerkregels	Mogelijkheid tot opname van gebiedsgerichte milieuvoorschriften of hogere grenswaarden voor geluid	Onbekend	Dit is afhankelijk van de regeling in het bestemmingsplan. We weten nog niet of hiervan wel gebruik wordt gemaakt
Delegatie	Delegatie aan B&W van de bevoegdheid tot wijzigen van onderdelen (gebieden of thema's) van het bestemmingsplan	Ja	Het komt de flexibiliteit van het omgevingsplan ten goede als bij de uitvoering delen van het bestemmingsplan door het college kunnen worden gewijzigd. Het delegatiebesluit kan worden genomen op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan, maar ook daarna. We gaan nog onderzoeken voor welke deelgebieden en/of thema's dit instrument wordt ingezet.

Bijlage 3 Kaart met deelgebieden en functies

Legenda

NL Bestemmingsplangebied

Deelgebieden
- Overig Bedrijventerrein kartonfabriek
- Overig Beschermd dorpsgezicht
- Overig kuuroord
- Overig Ontwikkelingsgebied
- Overig Woongebied

Laag 1: Dorpe / bewoners
- Basisschool
- Centrumgebied
- Dorpshuis
- Openbaar vervoer
- Sportvoorziening
- Supermarkt

Laag 2: Kuurdorp / Toerisme / Werkgelegenheid
- Camperplaatsen
- Camping
- Fontana
- Graansilo
- Jachthaven
- Ontwikkelingsgebied recreatie
- Oude remise
- Spa World
- Voorstraat eo
- Wandelbos

Laag 3: Relatie Regio - Bad Nieuweschans v.v.
- Relatie Buiten
- Relaties

WADDEN / DOLLARD DUITSLAND

BUNDE REIDERLAND

GRAANPRODUCTEN

DE GRAANREPUBLIEK

OUDE REMISE / GRAANSILO

BEDRIJVEN

WONEN

BEDRIJVEN

BEDRIJVEN

BEZOEKERS UIT DUITSLAND

BESCHERMD DORPSGEZICHT

FONTANA

BEZOEKERS UIT NEDERLAND

DUITSLAND LEER / PAPENBURG

WINSCHOTEN
BLAUWESTAD
OOST GRONINGEN
GRONINGEN STAD

OUDE SCHANS BOURTANGE

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

0 250 500 750 1000 m

Bijlage 4 Verslagen participatiebijeenkomsten

In het kader van de totstandkoming van deze Nota van Uitgangspunten zijn bijeenkomsten gehouden met medewerkers van de gemeente, het college van burgemeester en wethouders, de gemeenteraad, de inwoners van Bad Nieuweschans, stakeholders en ketenpartners. In deze bijlage zijn de verslagen van de bijeenkomsten opgenomen. De resultaten van de bijeenkomsten die hebben geleid tot concrete uitgangspunten voor het omgevingsplan zijn verwoord in hoofdstuk 7 van de Nota van Uitgangspunten.

- Bijeenkomst medewerkers gemeente Oldambt 10 mei 2017
- Bewonersbijeenkomst 18 mei 2017
- Vormvrije raadsbijeenkomst 30 mei 2017
- Bijeenkomst ketenpartners en stakeholders 6 november 2017

Workshop Omgevingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans

10 mei 2017 in de Akkerschans, Bad Nieuweschans

Met medewerking van bestuur en collega's,

Laura opent de bijeenkomst, waarna Joske Poelstra (Rho adviseurs voor leefruimte) een presentatie geeft over (de invoering van) de Omgevingswet en het programma van de middag. Belangrijke aandachtspunten en verbeterdoelen bij de Omgevingswet zijn:

- Vergroten afwegingsruimte;
- Burger/initiatiefnemer heeft inzicht wat wel/niet kan;
- Snellere besluitvorming;
- Integrale benadering.

Dit Omgevingsplan is een pilot onder de Crisis- en Herstelwet, maar heeft nog niet de status van Omgevingsplan in de zin van de Omgevingswet.
Doel van de middag is vanuit de organisatie input ophalen voor de startnotitie Omgevingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans. De input wordt middels pleintjes, waarbij over stellingen wordt gepraat, opgehaald.

Onderstaand de input:

Thema: Natuur, milieu, duurzaamheid en de toekomst van Bad Nieuweschans

<u>Stelling 1: Kartonfabriek verplaatsen ten behoeve van wellness, recreatie en toerisme</u>

Historie – hergebruik
Energiebron voor dorp
Innovatie/circulaire economie

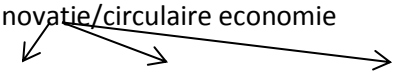

Gras bamboe nieuwe plek

Van brug een tunnel?
Grote brug

Kuurpark
Overnachtingen naast Fontana
Dorp versterken
Verkeer door Voorstraat
Vermarkten van Bad Nieuweschans
Verbinding Fontana - Voorstraat

Entree verbeteren
Woonboulevard (woningen) – zorg woontoren + restaurant boven in

Ouderen
Watersport
Hotel
Recreatie – verblijven
Spa World

<u>Stelling 2: Er moet voor de energievoorziening van Bad Nieuweschans een wind- en zonnepark ontwikkeld worden op het bedrijventerrein Bolwerck</u>

Bad → rust, ruimte 'beeld'
Geen allure bij entree

Invulling Bolwerck - vrachtauto's

Geen 'landmark'

Werkgelegenheid - actie
Geen goede combinatie; dorp - energiewinning
Kwaliteit woningbouw

Geen windmolens
Sport- wandel- en belevingspark

<u>Stelling 3: Het gebied rondom het station moet her ontwikkeld worden voor recreatie en toerisme met een grotere jachthaven en de bouw van recreatiewoningen door het slopen van de Remise en/of de Graansilo</u>

- behoud historie
- ontwikkeling jachthaven
- 'fietsen - zimmerfrei'
- uitkijkpunt
- hoogstaande overnachtingsmogelijkheid
- zelf regie marketing
- 'buitensport'

Actief vastgoed promoten
Doe iets met ruimte, gebied, historie

Openbare jachthaven
Niet slopen – herontwikkeling
Vaarverbinding Duitsland
Starterswoningen
Vrije sector
Investeren in aanbod ten behoeve van recreatie

Thema: Wonen, leven, voorzieningen, verkeer, veiligheid en ondernemen

Regels kunnen ook stimuleren
Kans om iets mogelijk te maken

rol gemeente
mengpaneel

Behoefte aan bepaald kader

welstand in Omgevingsplan

Ouderen kunnen blijven wonen in Bad Nieuweschans

Combi fysiek sociaal
Houding: alles kan, mits …..

Dorpsvisie belangrijk

identiteit nodig

Gezond verstand
eenvoudiger
minder regels

coördinatoren
bij de gemeente

'WIJ'

reuring – rust

verbinding

hoe ga je 'mits' organiseren?

sociale cohesie
zoveel mogelijk vrijlaten

draagvlak belangrijk

loslaten
-> wel basisvoorwaarden
Vertrouwen
Faciliteren

Levensloop bestendig wonen in het dorp

Wat is leefbaarheid?
Beleving

Aanpak 'rotte appels' door wie?

Vergunningverlening moet dialoog zijn

Wat is de speelruimte

Bij evenementen grenzen aangeven (gemeente faciliteren, veiligheid)
Zoek je de leefomgeving
die bij jouw wensen past
of pas je de leefomgeving aan?

wat is de ondergrens

Dorp laten meedenken over ontwikkelingen

Kan het wel met minder regels? Nee sommigen verwachten regels van de gemeente.

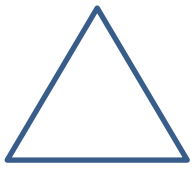

<u>Stelling 1: Als iemand zich onveilig voelt, kan beter de huisarts gebeld worden dan de overheid</u>

Eerst zelf oplossen

Niet voor elk wissewasje naar de overheid.

Rol dorpsbelangen? Gebiedsregisseur

Allebei even ver weg

Stelling 2: 100% veiligheid is vergelijkbaar met het streven naar 100% geluk

Geluk kan ook in een onveilige omgeving

Soms lever je veiligheid in voor geluk

Stelling 3: Er moeten in Bad Nieuweschans alleen starterswoningen worden gebouwd om jongeren in Bad Nieuweschans te houden.

Ook levensloopbestendig
Zorgfuncties

Is dat (stelling) voldoende of is er meer voor nodig?
Er moet 'iets' in Bad Nieuweschans komen, dat de jongeren vast houdt.
Stilte, rust

Wat heeft Bad Nieuweschans wel? - treinverbinding

Thema: cultuur, sport, vrije tijd en wellness

Stelling 1: De thema's 'Werelderfgoed Waddenzee' en 'De Graanrepubliek' kunnen Bad Nieuweschans als Kuuroord versterken en nog beter in de markt zetten.

Hoe de beide thema's linken aan Bad Nieuweschans? Afstand verkleinen door arrangementen

Mist: 'vesting'-> bijzonder dorp (over de dorpsgrens)

Kuuroord als onderdeel van 'bijzonder dorp' -> op welke wijze te koppelen?

Museum 'De Graanrepubliek' -> interactief natuurlijk

Verbinden met omgeving -> niet vergeten dat Bad Nieuweschans een grensdorp is
Middels vaarverbinding

Kenniscentrum Waddenzee!

Te veel 'paarden'-> kies!

Bad Nieuweschans is ook een vestingplaats -> terugbrengen

Bad Nieuweschans in grote wellness kader
Kans als kuuroord in relatie tot omgeving

Het dorp is meer dan een kuuroord, alhoewel het kuuroord wel voor bezoekers zorgt -> wellness is primaire ingang. Verbinden met nieuwe kansen à la Bata-viastad (in het dorp)

Hoe zorg je dat Fontana bezoekers, buiten de poort komen?
Middels (gezondheids)arrangementen:

- Fietsen
- Varen
- galerie

Hoe 'boor' je een nieuwe doelgroep aan? Bedenk ook wie is de doelgroep bij ontwikkelingen.

Zie wellness als onderdeel van het grote geheel
Voorstraat: is de brug een fysieke belemmering?
Wil je alles toestaan?

Fontana heeft twee goede restaurants

Verbinding met de bossen en zee kan beter (aan viaduct, toegangsweg wordt al gewerkt)

Denk ook aan alternatieve vervoermiddelen: elektrisch

Maak het dorp eenrichtingsverkeer: zo zien bezoekers meer van het dorp

Nu is er niet veel te doen in het dorp -> je gaat er niet voor vanaf de snelweg (zoals bij Bourtange)

Thematisch organiseren/verbinding met (bijvoorbeeld via varen)

Je moet beginnen met het gebied aantrekkelijk maken

Doelgroep: meerdaagse bezoekers Fontana. Deze bezoekers willen en kiezen voor kwaliteit: all inclusive.

Combineren met bijvoorbeeld een Bergmankliniek -> herstel in Bad Nieuweschans organiseren

Als voorbeeld wordt Bad Zwischenahn genoemd. Heeft dit dorp meer aantrekkingskracht? De ontwikkeling van Bad Zwischenahn heeft ook lang geduurd.

Betekent de realisatie van Spa World een versterking? Gaan deze bezoekers het dorp in? Er zijn trekkers in het dorp nodig. Voorstraat inrichten als Bataviastad. De routing in het dorp zodanig aanleggen dat men meer van het dorp ziet.

Stelling 2: Alle nieuwe functies in Bad Nieuweschans moeten een relatie hebben met het thema 'wellness'

Bij wellness wordt aan luxe/duur gedacht. SpaWorld meer dagrecreatie; ander publiek?

De 'lange' bezoeker van Fontana = potentie voor aanvullende activiteit

De stelling is te beperkend. Beter: nieuwe (gezondheid) ontwikkelingen mogen wellness niet schaden

Dorp moet leefbaar blijven

Wellicht aanvullen met paramedische klinieken met aanvullend slaap accommodatie

Kuren + vesting + verbinding Westerwoldse Aa

Stel nieuwe ontwikkelingen scoren wel groen (denk aan casino): wel/niet toestaan?

Link Graanrepubliek: streekproducten

Moeten aansluiten bij ondernemersinitiatieven dit vraagt maatwerk en duurzaam is wenselijk

Stelling is te beperkt, alhoewel 'welllness' wel een sterk punt van het dorp is.

Denk meer als Bad Zwischenahn: meer verwante functies (klinieken). Integraal kuurdorp: herstel voor lichaam en geest. Verbinding met nieuwe ziekenhuis Scheemda en revalidatieklinieken.

Bad Nieuweschans grenst aan Duitsland -> meer benutten -> samenwerking aangaan met Bunde.
Omgevingsplan met betrekking Bunde: 'wat brengt het jou, in plaats van wat brengt het ons.

Rustpunt wielrenners; deze komen veel door Bad Nieuweschans maar er zijn weinig faciliteiten. Ook in de regio is horeca wel aanwezig, maar komt het regelmatig voor dat deze gesloten is op momenten dat je bijvoorbeeld koffie wilt drinken.

Evenementen organiseren.

Wellness plus de geneugten van het leven? Mouterij zou passen -> biertje hoort bij de geneugten.
Wellness = gezondheidsbeleving

Een (gerenommeerd) casino in Bad Nieuweschans moet mogelijk zijn.

Een nieuwe ontwikkeling moet synergie opleveren.

Galeries zijn in het dorp niet meer vertegenwoordigd. Zou als een keten kunnen werken; je bezoekt een galerie, eet een broodje et cetera.

Combineren met revalidatie OZG Scheemda

Spa World ook zorg gerelateerd

Vaarrecreatie: Duitse verbinding = smal en ondiep richting Duitsland

Overigens moet je je afvragen of je moet inzetten voor het uitbreiden van vaarrecreatie richting de Waddenzee; veel mensen hebben niet het benodigde materiaal om te bevaren. Een en ander zou wel in arrangementvorm kunnen. Via Dekker bijvoorbeeld.

<u>Stelling 3: Er moet een recreatiepark (vakantiehuizen à la Center Parcs) ontwikkeld worden op de locatie Nijkans en het Bedrijventerrein Bolwerck</u>

Er 'moet' niks

Draai de stelling om: is er een markt voor?
Nu niet geschikt, markt niet klaar voor
Kan alleen gerealiseerd middels particulier initiatief
Markt aanboren kan middels: welkom heten -> rode loper strategie

Bij de afweging die gemaakt moeten worden voor een dergelijk initiatief moet een duidelijke invulling helder zijn (voor je het weet zit het park vol met gastwerkers)

Doet afbreuk aan (Kuur)dorp

Thie: Nijkans -> kans voor zorg- c.q. recreatiewoningen.

Belangrijk is de kwaliteit (die duurt) in relatie tot prijs

Mist: dynamiek, reuring jonge mensen. Wat kunnen we die bieden?

Naast A7; wel een goede plek? Kleinschalig kan?

Markt (nu een slechte tijd voor investeren) moet aangeven: Oldambt faciliteert

Optrekken met Bunde

Stel dat een Hoogeboom wil? Dan gelijk oppakken
Wegingsfactor met locatie Blauwestad

Gemeenschappelijk oppakken

De stelling is te gesloten; in het omgevingsplan moet worden opgenomen: moet 'open' zijn

Voorkeur voor een zonnepark boven een recreatiepark

Waarom wordt er niet over bedrijvigheid gesproken? Het is moeilijk om als overheid ontwikkelingen te sturen. Je kunt wel ruimte bieden voor creëren

Recreatiepark niet in Bad Nieuweschans, maar in Blauwestad toestaan. Dit opnemen in Omgevingsplan.

De ontwikkeling Nijkans is kleinschalig; recreatiewoningen met relatie zorg. Zorghotel? Verbinding met revalidatieoorden.

Fietsers moeten beter gefaciliteerd worden in het dorp.

Vestiging van een mouterij/brouwerij met proeflokaal: positief

Voorstraat als beleving straat inrichten; een en ander moet uit ondernemerschap komen

Cultuurhistorie -> geef het smoel!

Bewonersbijeenkomst
Omgevingsplan Bad Nieuweschans
18 mei 2017

In verband met het ophalen van input voor het Omgevingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans, gecombineerd met input voor de Dorpsvisie die het dorp zelf opstelt, is er op 18 mei 2017 een avond georganiseerd voor de bewoners van Bad Nieuweschans. De locatie van de avond was de Akkerschans in Bad Nieuweschans. Onderstaand volgt een weergave van de avond.

Wethouder Laura Broekhuizen heet iedereen welkom. Ze geeft aan dat de invoering van de Omgevingswet in 2019 gevolgen heeft. Alhoewel 2019 nog best ver weg lijkt, is de gemeente Oldambt bezig om de invoering van de Omgevingswet voor te bereiden. In verband hiermee wordt er gewerkt aan een Omgevingsvisie ('wat wil de gemeente op grote lijnen') en aan het Omgevingsplan Bad Nieuweschans. Het Omgevingsplan Bad Nieuweschans komt in de plaats van het bestemmingsplan en zal als voorbeeld dienen voor een Omgevingsplan voor de hele gemeente Oldambt.

Joske Poelstra van Rho adviseurs, het bureau wat de gemeente ondersteunt bij het opstellen van het Omgevingsplan, licht het programma van de avond toe.

- Welkom door wethouder Laura Broekhuizen
- Harm Arend Meijer; enquête
- Joske; de Omgevingswet
- Filmpjes en Stellingen

  PAUZE

- 'Pleintjes'
- Terugkoppeling pleintjes
- Afsluiting

Harm Arend Meijer, Dorpsbelangen Bad Nieuweschans, informeert de aanwezigen over de onlangs gehouden enquête in het dorp. De volledige uitslag volgt in het najaar. Er zijn zevenhonderd enquête formulieren verspreid, waarvan 146 (21%) formulieren ingevuld retour zijn gekomen. Bad Nieuweschans heeft 1450 inwoners en 700 woningen. Er zijn 450 arbeidsplaatsen in het dorp. Harm Arend noemt dat onder het kopje 'Toekomst' op de enquête, diverse suggesties door de bewoners zijn meegegeven, het onderwerp 'Verkeer, groen en staat onderhoud' is het meest bekritiseerde onderwerp. De enquête is gekoppeld aan de nieuwe Dorpsvisie waar parallel aan het Omgevingsplan door het dorp gewerkt wordt. De Dorpsvisie bestrijkt de komende tien jaar.

Joske geeft de aanwezigen een korte toelichting op de Omgevingswet. De Omgevingswet wordt naar verwachting in 2019 (*update november 2017: inmiddels 2021*) ingevoerd en zorgt er voor dat onze regels en wetten worden samengevoegd tot één wet. We hebben nu 26 wetten met 5.000 wetsartikelen dit wordt met de invoering van de Omgevingswet, één wet met 350 artikelen; een stuk overzichtelijker dus. De wet maakt ook dat de gemeente zelf veel kan regelen. Dit betekent dat de uitwerking van de Omgevingswet per gemeente kan verschillen.
De verbeterdoelen van de Omgevingswet zijn:

- Het vergroten van de afwegingsruimte

- De burger heeft (digitaal) inzicht in wat wel en niet kan
- Snellere besluitvorming
- Integrale benadering

In de Omgevingswet is participatie belangrijk; de gemeente Oldambt wil, alhoewel zij participatie al hoog in het vaandel heeft, hier gevolg aan geven.

Nu is het zo dat een gemeente diverse bestemmingsplannen en verordeningen kent. Met de invoering van de Omgevingswet komen deze samen in een (gemeente breed) Omgevingsplan. Daarnaast kent de Omgevingswet de Omgevingsvisie; een visie voor de gemeente op hoofdlijnen.
Het dorp zelf werkt aan de Dorpsvisie, deze vormt weer input voor het Omgevingsplan. De begrenzing van het Omgevingsplan is het dorp, exclusief het buitengebied.

De gemeente haalt eerst meningen en suggesties op en gaat dan aan de slag. De gemeente wil graag samenwerken aan het Omgevingsplan, met bewoners, maar ook met ketenpartners. Daarnaast wordt ook input voor het plan vanuit de gemeentelijk organisatie opgevraagd. Alle input samen vormt de startnotitie. Met de startnotitie worden de uitgangspunten voor het Omgevingsplan scherp gesteld. Aan de gemeenteraad zal worden gevraagd om deze startnotitie vast te stellen.

Er zijn filmpjes met korte interviews in het dorp gemaakt. Deze worden tijdens de avond stuk voor stuk vertoond en geven de aanleiding voor vier stellingen, waarbij per stelling de bezoekers aangeven of zij het er mee eens zijn of niet.

De eerste stelling, dat het instellen van eenrichtingsverkeer van Fontana door het dorp tot meer bezoekers leidt, wordt door de meerderheid van de aanwezigen positief ontvangen. Maar er is ook een behoorlijke groep die het niet eens is met de stelling;

- Reactie: prima idee, van eenrichtingsverkeer zou de middenstand kunnen profiteren. Wel moet vrachtverkeer helemaal uit het dorp geweerd worden.
- Reactie: Onzinnig idee. Het verkeer wat hier niet wil zijn, wil hier niet zijn. De mensen die het dorp willen bezoeken komen wel.
- Reactie: Het instellen van eenrichtingverkeer is al eerder geprobeerd en was geen succes. Verder wordt genoemd dat het busverkeer op zondag een aanfluiting is.
- Reactie: Het lost niks op om mensen te laten stoppen. Er kan beter iets worden gedaan aan het zware verkeer dat door het dorp rijdt.

Het tweede filmpje leidt tot de stelling dat er een vaste plek voor de oudere jeugd moet worden ingericht.
De meeste aanwezigen vinden deze stelling positief, er is een kleine groep die het oneens is met de stelling;

- Reactie: een vaste ‘plek’ voor de jeugd organiseren is onzinnig; ze gaan toch waar ze niet mogen zijn.
- Reactie: voorheen was er in het dorp een jeugdsoos. Nu is het wel weer tijd om iets dergelijks in te richten; voor ontwikkeling en gezelligheid.
- Reactie; er moet wel nagedacht worden over de uitvoering en de plaats van de jeugdplek. Als voorbeeld wordt genoemd dat de voetbalkooi te afgelegen ligt.

Het interview in het derde filmpje geeft de stelling; Bad Nieuweschans is meer dan de Voorstraat en Fontana, kijk ook naar andere kansen.
De meeste van de aanwezigen zijn het met deze stelling eens;

- Reactie: zeker eens met de stelling; al het geld voor Bad Nieuweschans gaat nu naar de Voorstraat.

- Reactie; geen ouderenwijkjes maken.
- Reactie; sowieso geen wijkjes ontwikkelen in Bad Nieuweschans, er staat al genoeg te koop in het dorp.
- Reactie; er staan inderdaad veel huizen te koop, maar de mensen kunnen die niet kopen; te duur. Ontwikkel een wijkje met betaalbare huurwoningen voor gezinnen. In het dorp is niks te huur.
- Reactie: de focus ligt nu te veel op de Voorstraat, het dorp wil méér zijn dan die Voorstraat. Er kan geld bespaard worden door de pomp, die de waterpartij aan de Voorstraat in beweging houdt, te vervangen door een kleinere. De elektriciteitskosten voor de huidige pomp zijn
  € 5.000,-. Het geld dat bespaard wordt door het aanleggen van een kleinere duurzame pomp, kan op andere plaatsen in het dorp worden gestoken. Deze suggestie leidt tot spontaan applaus van de aanwezigen

Na het vertonen van het vierde filmpje kan er gereageerd worden op stelling vier: de rust in het dorp is fijn, nieuwe voorzieningen (nieuwe functies, maatschappelijk) zijn niet nodig;

- Reactie: de voorzieningen in het dorp zijn goed. Er moet bestaansrecht zijn voor nieuwe voorzieningen; als je niet genoeg klandizie hebt is het zo over.
- Reactie: je moet altijd open staan voor nieuwe kansen. Accepteer het als sommige zaken niet functioneren.
- Reactie: voorheen was er een Keltisch Midzomerfestival in Bad Nieuweschans. Dat is altijd positief ontvangen. Iets dergelijks zou weer georganiseerd kunnen worden.
- Reactie: als je de bezoekers van Fontana het dorp in wilt trekken moet je nieuwe voorzieningen als winkels en horeca ontwikkelen. De panden zijn echter te duur voor mogelijke initiatiefnemers. Het huren van panden en wonen boven winkels zou ook mogelijk moeten zijn. Hier ligt een taak voor de gemeente.
- Reactie: in het dorp staan diverse verwijsborden die nergens naar leiden, zoals naar de glasblazerij, die er al niet meer is. Er zal juist wel een bordje moeten zijn die verwijst naar het museum en die is er nu niet.

PAUZE

<u>Vervolg van de avond</u>
Middels een vijftal ‘pleintjes’, die worden verbeeld door flipovers met daarop aangegeven een divers aantal onderwerpen, kunnen de aanwezigen discussiëren en hun ideeën en suggesties over de betreffende onderwerpen meegeven. Na een half uur wordt van de aanwezigen verwacht dat zij een ander ‘pleintje’ opzoeken, maar tussendoor kan er ook gewisseld worden van ‘pleintje’,
De onderwerpen van gesprek zijn:

- Voorzieningen en ondernemen
- Wonen, leven en ruimtelijke kwaliteit
- Verkeer, gezondheid en veiligheid
- Milieu, duurzaamheid en natuur
- Cultuur, sport en vrije tijd

Onderstaand volgt een weergave van wat er is aangegeven bij de diverse onderwerpen. Bedenk daarbij dat de meningen verschillen en ook zodanig worden weergegeven; wat tegenstellingen oplevert.

Cultuur, sport en vrije tijd

Ook verenigingen met eigen huisvesting - combinatie

(voetbalkantine/ijsbaangebouw)

Natuurzwembad
Wilgenplas opknappen

Sport en school

Fiets- en wandelpaden – wel mogelijkheden

Sporthal te duur voor gym.ver. (hoge drempel)
Voetbal -> Drieborg (huur lager)

Toerisme
Keltisch Festival 2.0 (het Keltisch festival gaf overlast voor omwonenden, maar zette Bad Nieuweschans wel op de kaart)
Voortrekkers nodig

Cultuur - dansclub
- zangvereniging
- kaarten

Markten
(wel kwaliteit, nu mist deze kwaliteit. Ook mag de markt minder vaak gehouden worden)

Streek producten markt

Jongeren → knutselen met kinderen
→ voetbal kooi (te afgelegen)
→ verlichting bij voetbalkooi is onvoldoende
Jeugdsoos is weg

Buurthuis zou voor iedereen moeten zijn, nu commercieel.
Kinderboerderij is vaak dicht net als de speeltuin, ook vaak dicht.

De jachthaven zou opgeknapt moeten worden.

Hangplek

Kunstroute Voorstraat

Activiteiten
Akkerschans

Het gebied Nieuwe Statenzijl - Vlagtwedde naar Ter Apel gezamenlijk vermarkten. Met bijvoorbeeld ook oude ambachten, streekproducten.

Het gebied om Bad Nieuweschans heen (de natuur) is erg mooi. Men weet dat niet!
Maak gebruik van de ligging aan de Werelderfgoed Waddenzee
Veel mensen met een krappe portemonnee in Bad Nieuweschans
Probeer, net als Giethoorn, Chinezen naar Bad Nieuweschans te trekken

Tijdens de nabespreking wordt aanvullend opgemerkt:

- Er is een goed verenigingsleven in Bad Nieuweschans
- Maak meer activiteiten mogelijk door subsidie
- Dorp moet zelf zorgen voor trekkers (energie uit dorp) -> gemeente ondersteunt en verleent subsidie
- Verlichting voetbalkooi is onvoldoende
- Om te fietsen en wandelen is het een fantastisch gebied
- Het voetballen in combinatie met Drieborg is op zich goed geregeld.

Voorzieningen en ondernemen

- Wandelroutes -> rondjes
- Meer samenwerking met Acantus

- Goede verlichting in ‘uithoeken’
- Combi wonen - werken
- Meer toerisme
- Onderhoud trottoirs
- Supermarkt ook open op zondagmorgen 10.00 uur (meningen zijn wisselend)
- Sneller actie!
- Koolzaadroute door het dorp
- Goedkopere bouwgrond
- Te hoge huren
- Potentie voor watersport
- Voorzieningen voor jeugd -> ‘eigen’ plek’, weg opknappen
- Puttens (wilgenplas) -> zwembad
- Invalidesteigers bij het vaar- en viswater
- Ruimere functies
- Jeugd concentratie voorziening
- Voor verenigingen betaalbare (sport) voorzieningen

Tijdens de nabespreking wordt aanvullend opgemerkt:

- Er zijn vijf wandelroutes en twee fietsroutes: zorg dat deze door het dorp gaan
- Houd de bezoekers (fietser/wandelaars) vast middels de juiste voorzieningen

Wonen, leven en ruimtelijke kwaliteit

Hofje ouderen? Kun je in Bad Nieuweschans oud worden?
Als je hulpbehoevend bent kun je niet in het dorp blijven, alhoewel men dit wel graag wil
Er worden in het dorp wel woningen gesloopt, maar er komt niks nieuws voor terug; er zijn meer huurwoningen nodig, als ook een soort ‘Tjamme’.

De jeugd moet je ook meenemen bij het ‘ouder’ worden. Ook de jeugd moet in Bad Nieuweschans kunnen blijven wonen; oud en jong hebben elkaar nodig. De jeugd blijft overigens langer thuis wonen (dit is een landelijke trend)

De huidige woningen voor ouderen zijn verouderd en moeten worden aangepast.

Voor de jongeren is betaalbare woonruimte nodig

De ruimte om de woningen zou beter onderhouden kunnen worden qua netheid (als voorbeeld worden winkelkarretjes bij het huis genoemd) Acantus heeft een conciërge ingesteld; deze is (terecht) streng

De Voorstraat is ’s avonds te donker, terwijl op andere plaatsen in het dorp de straatverlichting te fel is. Ook staan diverse lantaarnpalen scheef. Verder is het jammer dat je niet meer met de auto langs de Voorstraat kunt.

Het groen onderhoud is wel eens slechter geweest. De indruk is dat het verbetert. Aandachtspunt is het sneller opruimen van gewied onkruid; dit blijft nu een tijd liggen en dat is niet wenselijk. Ook het feit dat de goten richting de putten op diverse plaatsen vol liggen met afval en/of bladeren wordt genoemd.

De stoepen liggen er niet goed bij.

Er wordt ergernis uitgesproken over de hondenpoep die niet wordt opgeruimd. Een oplossing zou kunnen zijn het invoeren van hondenbelasting of beter nog huisdierenbelasting (denk aan katten).

Er moet meer (overheids-)geld naar Dorpsbelangen Bad Nieuweschans; de wens is anderhalf miljoen euro.

Een bank wordt zeer gemist in het dorp. Voorheen kwam er een bus waar je geldzaken kon regelen. Beschik je niet over internetbankieren, dan is het heel lastig om geldzaken te regelen.

Er zijn geen woningen voor starters (en jeugd), er is behoefte aan huurwoningen met een lage huur maar met goede kwaliteit)

Bad Nieuweschans heeft goede voorzieningen, ook al is het werk elders; het is geen probleem om in het dorp te wonen. Bad Nieuweschans biedt iets anders dan Winschoten, ook de prijzen zijn lager. De plussen van Bad Nieuweschans zijn: rust, veiligheid, elkaar groeten/kennen, natuur, onthaasten.

Levendige vestinguitstraling (stadje)

Bad Nieuweschans heeft veel eigen woningen die goed onderhouden worden. Leegstand in het dorp is wel een aandachtspunt

Dorpsbelangen wordt zeer gewaardeerd: als er iets bij hun gemeld wordt, duurt het niet lang voordat het opgepakt wordt.

Over de ideeën dat de jeugd overlast veroorzaakt verschillen de meningen; sommige bewoners bellen wel heel snel dat er (bijvoorbeeld muziek) overlast is.

De voetbalkooi ligt te afgelegen, vooral in de winter is de locatie niet fijn.

Iemand noemt dat je je buren niet meer kent, men is ook minder verdraagzaam

Je kunt oud worden in Bad Nieuweschans als je je daarop voorbereid; je woning tijdig laten aanpassen. Toch wordt in het dorp ook een verzorgingsfaciliteit gemist.

Je moet in deze tijd voor elkaar zorgen en naar elkaar omzien.

In het dorp is nieuwbouw nodig en niet alleen gericht op ouderen. Denk ook aan het realiseren van woonhuizen waar je kunt blijven tot je eventueel dement wordt. Bouw van aanleunwoningen is gewenst. Er zijn weinig aanleunwoningen in het dorp en diegene die er zijn, zijn verouderd.
Je kunt ook oud en jong bij elkaar zetten; de ouderen wonen (aangepast) beneden, de jongeren boven. Is wel lastig te realiseren in verband met het wegtrekken van de jeugd voor werk.

Er wordt veel voor Fontana gedaan, minder voor het dorp, dit moet anders.

Participeren is opgelegd. Er is bijna geen tijd voor.

Er is geen werk in Bad Nieuweschans. Het reizen naar bijvoorbeeld Groningen is duur en kost tijd, wonen in Groningen is ook duur, wonen in Bad Nieuweschans is goedkoper.

Het wonen in Bad Nieuweschans is fijn door de rust, gemoedelijkheid en veiligheid. Ook het feit dat men geworteld is in het dorp, de mooie omgeving en dat men vlakbij de grens woont wordt als pluspunten genoemd.

De uitstraling en kwaliteit van het dorp kan beter. Onderhoud tegelpaden is slecht, de herfstbladeren moeten eerder opgeruimd. Gelukkig zijn er inwoners die zelf aanpakken en opruimen.

Milieu, duurzaamheid en natuur

- Bouwbesluit minimaal
- Doel -> doorgeven bezit
- Promotie gebied
  Natuur ~~toerist~~ gemeenten in omgeving
- Leefbaarheid ⟷ levensloop bestendige woningen
- Bewustwording natuur omgeving
- Mediator - rol gemeente

Tijdens de nabespreking wordt aanvullend opgemerkt:

- Je moet het bouwbesluit aanhouden, anders krijg je bouw met een slechte kwaliteit
- Maak panden duurzamer (met subsidie), dan kun je deze doorgeven. Ook het levensloopbestendig maken is wenselijk alhoewel dit laatste in een monumentaal pand lastig is.
- Het gebied kan beter worden gepromoot (hele grensstreek tot en met Ter Apelkanaal aan toe)
- Maak mensen bewust van duurzaamheid; leg het uit dat geeft meer begrip
- De gemeente als mediator is gewenst; denk hierbij aan problemen met buren (is nu ook al een rol voor stadswachten/wijkagenten)
- Over ‘groene energie’ is wel gesproken, maar de meningen lopen erg uiteen. Windmolens zijn omstreden en er zijn zoveel zonnepanelen dat het stroomnet overbelast wordt.

Verkeer, gezondheid en veiligheid

- In het algemeen wordt ingebracht dat van het verkeer en parkeren in het dorp nogal wat overlast ontstaat:
  - Fietsers ondervinden hinder van de auto’s in het dorp;
  - Verkeersdrukte bij de scholen bij het brengen en halen van de kinderen;
  - Te weinig parkeerplaatsen bij de scholen;
  - Te weinig oversteekplaatsen in het dorp;
  - Het instellen van één richting verkeer brengt met zich mee dat er te hard wordt gereden, is ook geen oplossing. De wegen zijn te smal voor één richting verkeer;
  - Plaats een spiegel, aan de rechterkant, aan de Europaweg, nu gevaarlijk dat verkeer aan de andere kant niet goed wordt gezien, gevaarlijk.

- Met één richting verkeer moet je de bezoekers wat kunnen bieden om het centrum van Bad Nieuweschans te bezoeken, hetzelfde geldt voor de bezoekers van Fontana om die te verleiden om het centrum te bezoeken.
- In het weekend kan er pas om 8.40 uur van de trein gebruik worden gemaakt, waarom kan dat niet eerder?
- Het komt regelmatig voor dat de huisarts te snel verwijst naar de dokterspost in Winschoten en op donderdag is er geen dienst. Bewoners van Bad Nieuweschans moeten toch altijd terecht kunnen bij de huisarts? Oplossing, eerst het gesprek aangaan met de huisarts?
- De AED, er zijn meerdere exemplaren in het dorp aanwezig in de gebouwen, wat als de gebouwen op slot zitten en als een AED nodig is? Oplossing een kastje buiten met een code en na gebruik een nieuwe code?
- Staat van onderhoud van de voetpaden in het dorp.
- Er zit toch potentie in de omgeving, dan moeten de fiets- en voetpaden ook goed zijn en moet er sprake zijn van een goede verbinding:
  - Creëer een wandelpad rond de kolk;
  - Ontsluiting, wandel- en fietspad vanaf de Mettingstraat is onlogisch.
- Speeltuin is niet altijd open;
- Alles is op het kuuroord gericht, zij hebben een dusdanig strak programma dat er geen tijd en ruimte is voor andere activiteiten;
- Er zou meer interactie moeten komen tussen bezoekers van het kuuroord en het dorp, bijvoorbeeld door het cultureel programma te vergroten (een eigen 'bureau toerisme' voor Bad Nieuweschans).
- Uitvergroten van het thema Gezondheid in Bad Nieuweschans;
- Waarom geen camperstandplaatsen toestaan? Zorgt voor meer bezoekers.

<u>Afsluiting</u>
Na afloop van de toelichtingen op de 'pleintjes' bedankt Laura iedereen voor zijn of haar inbreng deze avond. De input wordt meegenomen met het opstellen van de Dorpsvisie en het Omgevingsplan. Met bestendige stappen gaan we zo, gezamenlijk, richting de invoering van de Omgevingswet. Harm Arend bedankt de gemeente, dat deze Bad Nieuweschans voor de pilot Omgevingsplan heeft gekozen en dat een en ander in samenwerking met het dorp wordt opgepakt.

Vormvrije raadsbijeenkomst
Omgevingsplan Bad Nieuweschans
30 mei 2017

Aanwezig: 15 raads- en commissieleden
Vanuit de gemeente en projectgroep: Gerda Kor, Dirk Davids, Ruurdjan Bakker, Roeland van Driesum, Be Wever, Engelko Abbas, Jeanine de Kleine, Jan Samberg, Harm Arend Meijer (dorpsbelangen) en Lammechien Hut
Vanuit Rho adviseurs: Mariëtte Hooftman en Peter van Dijk

In verband met het ophalen van input voor het Omgevingsplan Bad Nieuweschans is er op 30 mei 2017 een avond georganiseerd voor de raads- en commissieleden. Onderstaand volgt een weergave van de avond.

Programmaleider Gerda Kor heet iedereen welkom. Ze geeft aan dat de invoering van de Omgevingswet in 2019 gevolgen heeft. Alhoewel 2019 nog best ver weg lijkt, is de gemeente Oldambt bezig om de invoering van de Omgevingswet voor te bereiden. In verband hiermee wordt er gewerkt aan een Omgevingsvisie ('wat wil de gemeente op grote lijnen') en aan het Omgevingsplan Bad Nieuweschans. Het Omgevingsplan Bad Nieuweschans komt in de plaats van het bestemmingsplan en zal als voorbeeld dienen voor een Omgevingsplan voor de hele gemeente Oldambt.

Mariëtte Hooftman van Rho adviseurs, het bureau wat de gemeente ondersteunt bij het opstellen van het Omgevingsplan, geeft door middel van een presentatie aan wat de stand van zaken is bij het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Wat hebben we tot nu toe gedaan. Hoe is de projectgroep samengesteld etc. Nadat ze dit heeft verteld zijn er vier stellingen die we aan de raadsleden willen voorleggen.

Per stelling wordt aangegeven hoe daar door raadsleden / commissieleden op is gereageerd.

Stelling 1:
De rust in Bad Nieuweschans is fijn, nieuwe voorzieningen/ontwikkelingen zijn niet nodig

Wat vindt het dorp zelf? Dit moet het dorp zelf bepalen. Hierop reageert H.A. Meijer (dorpsbelangen Bad Nieuweschans) dat ze middels een enquête dit aan het dorp hebben voorgelegd. Het dorp profiteert te weinig van de vele bezoekers die Fontana bezoeken. Bad Nieuweschans wil laten zien dat Bad Nieuweschans meer is dan alleen Fontana.

Hotelgasten van Fontana komen soms wel in het dorp. Dagjes mensen niet. P. Spruyt, adjunct-directeur Fontana, is bestuurslid dorpsbelangen.
Fontana heeft een gesloten systeem. Alles is daar. De horeca in Bad Nieuweschans zelf is eenzijdig, alleen bars.

Waarom wordt het gebied rondom de Westerwoldsche Aa niet meegenomen in dit bestemmingsplan? Gerda Kor geeft aan dat het bestemmingsplan voor Bad Nieuweschans geactualiseerd moet worden. Voor het gebied ten zuiden van Bad Nieuweschans is een recent bestemmingsplan. Voor de pilot is daarom alleen ten noorden van de A7 aangewezen en dat is ook het gebied waarin we mogen experimenteren met het omgevingsplan.

Stelling 2:
Bad Nieuweschans is meer dan de Voorstraat en Fontana, kijk ook naar andere kansen

Voor inwoners is Bad Nieuweschans al meer dan alleen de Voorstraat en Fontana. Duitsers schijnen na het kuren graag te willen gokken, waarom niet wandelen / fietsen. Geeft het heffen van tol op de Duitse snelweg straks niet meer reuring in het dorp? De heer Meijer (dorpsbelangen) reageert hierop door te zeggen dat het dorp niet blij is met die reuring. Het dorp wil ook rust en al dat verkeer door het dorp is slecht voor het milieu. Vrachtauto's geven nu al overlast. Het moet goed wonen en leven zijn en blijven in Bad Nieuweschans. Dorpsbelangen heeft een enquête gehouden in het dorp voor input dorpsvisie.

Verbindingen zoeken en verbeteren met de Dollard. Supermarkt belangrijke trekker, Duitsers al voor 10.00 uur voor de deur. Bad Nieuweschans breder zien, meer als onderdeel van de hele vestingsroute langs de grens. Misschien milieu / autoverkeer ook zien als een kans. Ga huurfietsen verhuren.

Keltisch festival was een enorm succes. Nu te weinig bewoners vanuit het dorp die dit willen organiseren.
Idee: themamarkten.

Stelling 3:
De dorpsvisie wordt 1 op 1 overgenomen in het omgevingsplan

Ja, mits…..

Goed nadenken voor welke onderwerpen programma's opgesteld gaan worden en welke niet. Ideeën moeten wel passen binnen de kaders van bijvoorbeeld milieuregelgeving. Omgevingsdienst betrekken. Een programma kan ook worden aangepast aan de dorpsvisie. Ook de omgevingsvisie die we nu opstellen is niet 'in beton gegoten' en kan worden aangepast. Het zal voor ons allemaal een zoektocht zijn hoe al deze nieuwe plannen, visies en programma's in relatie tot elkaar staan.

Wel in de gaten houden dat het omgevingsplan ook zekerheid moet bieden aan belanghebbenden. Er zal veel nieuwe jurisprudentie komen.

Ja, mits blijft staan. Niet direct één op één.

Stelling 4:
Om meer ontwikkelingen te stimuleren zijn er minder regels nodig

Goede regels op de goede plek. Het belang van de regels moet afgewogen worden en tegenstrijdigheden eruit. Regels moeten nu hebben en doelmatig zijn. Het zou ook kunnen dat je doordat je meer vrijheid geeft er juist meer regels nodig zijn.

Er is meer vertrouwen nodig, in plaats van minder regels.

Tot slot stellen we nog de vraag op welke wijze de raad betrokken wil worden bij dit Omgevingsplan. Er wordt aangegeven dat de wijze waarop de raad betrokken is bij de omgevingsvisie erg prettig is. Daar waar in het vervolg proces dillema's zitten, keuzes gemaakt moeten worden, dan wil de raad graag hierbij betrokken worden en hierover discussiëren. Wellicht kan dit ook een keer besproken worden in het H2O overleg.

De verwachting is dat na de zomer de Nota van Uitgangspunten klaar zal zijn.
Gerda Kor bedankt de aanwezigen.

Verslag stakeholders en ketenpartners bijeenkomst Omgevingsplan Bad Nieuweschans

Datum: 6 november 2017
Locatie: De Akkerschans in Bad Nieuweschans
Deelnemers:

Jos Keizer	Fontana Resort
Jakob Kerkhof	Dorpsbelangen Bad Nieuweschans
Peter Hagedoorn	Dorpsbelangen Bad Nieuweschans
Harm Arend Meijer	Dorpsbelangen Bad Nieuweschans, lid projectgroep
Steven Wester	Provincie Groningen
Elbert-Jan van der Kooi	Provincie Groningen
Martje Folkertsma	GGD Groningen
Henriëtte Hutteman	Acantus
Martje Folkertsma	GGD Groningen
Gerrit Kraak	Solidus
Jenny Garst	Sociaal Werk Oldambt, lid projectgroep
Robert van Heuvelen	Politie
Sander Dijk	Waterschap
Mark-Olaf Sorkale	Veiligheidsregio
Ulrike Gross	Landkreis Leer
Hemmo Philbert	Gemeente Oldambt, lid projectgroep
Roeland van Driesum	Gemeente Oldambt, lid projectgroep
Lammechien Hut	Gemeente Oldambt, projectleider
Engelko Abbas	Gemeente Oldambt, projectleider
Sylvian Noeken	Gemeente Oldambt, lid projectgroep
Dineke Veenma	Gemeente Oldambt, lid projectgroep

Engelko heet iedereen welkom. Via een videoboodschap spreekt wethouder Laura Broekhuizen, die helaas niet bij de bijeenkomst aanwezig kan zijn, de stakeholders toe. Zij geeft een korte toelichting over de invoering van de Omgevingswet in 2021 en de pilot Omgevingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans en wenst de deelnemers een goede bijeenkomst toe.
De werkwijze van de middag wordt door Engelko toegelicht; de stakeholders gaan in vier groepjes uiteen. In dit groepje bespreken zij voor hun werkveld of organisatie/bedrijf belangrijke aandachtspunten voor het Omgevingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans. De opbrengst van de groepjes wordt plenair aan het einde van de bijeenkomst teruggekoppeld. De input wordt meegenomen bij het opstellen van de Nota van Uitgangspunten. Deze Nota van Uitgangspunten wordt in januari 2018 door de gemeenteraad vastgesteld waarna een verdieping van de notitie zal plaatsvinden in het omgevingsplan.
Na een voorstelrondje gaan de deelnemers aan de bijeenkomst in de vier groepjes aan de slag.

Plenaire terugkoppeling
De terugkoppeling van groep 1 wordt door Jos gedaan. Hij geeft aan dat de opdracht best lastig was; er zijn nauwelijks kaders meegegeven en je zit niet met álle

disciplines aan tafel. Maar het groepje 'schiet met hagel in de hoop dat er iets geraakt wordt'. De aandachtspunten van groepje 1 zijn:

- Het dorp Bad Nieuweschans ligt als het ware in een kom (bad). Met de klimaatverandering in het achterhoofd is er meer wateropvang nodig. Ook warmteafhandeling, zeker in de dicht bebouwde gedeelten van het dorp, verdiend aandacht.
- De hoofdlijn van het Omgevingsplan zou volgens groepje 1 moeten zijn; meer ruimte voor kansen, niet denken in beperkingen. De wereld en de techniek gaan snel en er moet binnen het Omgevingsplan ruimte zijn om daarop in te spelen.
- De entrees van het dorp moeten verbeterd worden, met name de entree vanaf de A7 en vanaf Oudezijl.
- In het plan moet ruimte zijn om in te zetten op toerisme. Dit is al één van de speerpunten van de gemeente. Vanuit dit onderwerp moet er ruimte komen voor campers en de benodigde voorzieningen die daarmee samenhangen.
- Het vestingkarakter van het dorp is nu beperkt zichtbaar. Hiervoor is een aantal jaren geleden een verbeelding gemaakt, maar deze verbeelding is niet verder uitgewerkt.
  Je zou het vestingverleden via de Voorstraat kunnen versterken. Onder andere ook middels markten en kunst.
- In het Omgevingsplan moet aandacht zijn voor de geluidsnormen in verband met de A7-brug over de Westerwoldsche Aa en de snelweg.
- De kwaliteit van bewoning moet verbetert. Eén en ander heeft ook te maken met de vergrijzing in het dorp; dit verdiend aandacht.
- Van het bedrijventerrein het Bolwerk kan een energie terrein gemaakt worden. Wellicht kun je hierbij gebruik maken van het opleggen van een tijdelijke bestemming.
  Jos merkt op dat Solidus en Fontana overleg hebben gehad over het profiteren van elkaars energie. Vanwege bepaald beleid is dit echter geen haalbare kaart gebleken en dat is jammer.

Harm Arend verzorgt de terugkoppeling van groep 2. In zijn groepje is vooral gefocust op 'woningen'.

- In het dorp zijn nieuwe woningen nodig, nieuwe woningen met kwaliteit. De nieuwbouw in Bad Nieuweschans dateert van 1980. Eerst moeten er echter woningen (en rotte appels) worden gesloopt.
- Over de mogelijke ontwikkeling van een zonnepark op het bedrijventerrein het Bolwerk worden al een aantal maanden gesprekken gevoerd. Het dorp is over deze ontwikkeling geïnformeerd en is positief gestemd hierover.
- Het groepje heeft nagedacht over wat je voor de toekomst met de Voorstraat zou kunnen doen. De ontwikkeling van meer activiteiten, onderdeel van recreatie en toerisme, als Bed & Breakfast en galeries is gewenst en zou kunnen lukken.
- In het gebied van de Oude Remise is ontwikkeling gestart maar dit zou verregaander opgepakt kunnen worden door in dat gebied ook camperplaatsen met voorzieningen te ontwikkelen (stuk braakliggende grond na de brug vanuit de

richting Oudezijl met verpauperde bebouwing) Verder zou je in die hoek van het dorp watersportvoorzieningen kunnen aanleggen.
- Bad Nieuweschans heeft 1400 inwoners en dit is een absolute ondergrens voor het behoud van voorzieningen. Als het inwoneraantal (verder) naar beneden gaat, raakt het voorzieningen kwijt. Er zijn in het dorp 450 arbeidsplaatsen. Deze medewerkers zouden in het dorp kunnen wonen, maar dit vraagt om goede kwaliteitswoningen die er nu niet zijn.

De aandachtspunten voor het Omgevingsplan van groep 3 worden door Peter toegelicht. Duidelijk is al wel dat er overlap in de aandachtspunten van de groepen bestaat.
- Fontana en Solidus zijn belangrijk voor het dorp.
- In het kader van recreatie en toerisme; benoem de historie van panden in het dorp.
- De entrees langs de snelweg verdienen aandacht. Zet hierbij in op de aantrekkingskracht van 'kuuroord' en 'vesting'.
- Bad Nieuweschans heeft sterke punten; het ligt aan de spoorlijn en de A7 en heeft een busverbinding.
- Het behoud van de basisschool in het dorp is een voorwaarde voor de levendigheid van het dorp en het behoud van de jeugd voor het dorp.
- Het niveau medewerkers bij Solidus ligt op MBO 3-4. Middels open dagen, wellicht samen met Fontana, zou het bedrijf als werkgever bekender kunnen worden gemaakt bij scholieren.
- De camping zou verplaatst kunnen worden naar de grond bij de entree vanaf de A7, compleet met camperplaatsen met voorzieningen.
- Rondom Bad Nieuweschans zijn mooie natuurgebieden. Bewegen is voor bewoners mogelijk. Dit moet wat beter uitgedragen worden. Het aanleggen van een wandelpad rond het Bolwerk is nog een optie.

Voor groep 4 wordt de input door Hemmo toegelicht. De stakeholders in groep 4 waren zeer divers qua vakgebied en dat leverde nieuwe invalshoeken op.
- De Veiligheidsregio benadrukt dat zij graag vooraan in processen wil worden betrokken. Zij kunnen dan op voorhand adviseren en meedenken. Mark-Olaf geeft aan dat de Veiligheidsregio een open houding nastreeft.
- Vanuit de politie wordt het aandachtspunt 'verkeer' benadrukt. In Bad Nieuweschans heb je twee soorten verkeer; vrachtverkeer die buiten het dorp om rijdt en bestemmingsverkeer. In de woongebieden moet er geen last zijn van het vrachtverkeer of sluipverkeer.
- Een plek voor jongeren wordt ook onder de aandacht gebracht. Het jeugdhonk is buiten het dorp gesitueerd, geen goede zaak.
- In het dorp wonen ouderen, een behoorlijke groep mensen heeft alleen een uitkering; hoe besteden die hun tijd; daar zouden voorzieningen voor kunnen worden ontwikkelt.
- Dorpsbelangen vindt vooral dat wonen veilig moet zijn. Goede woningen voor jongeren zijn ook noodzakelijk. Initiatieven in dit verband zijn op korte termijn gewenst.

- Vanuit de Landkreis Leer wordt aandacht gevraagd voor de toeristische veilige verbindingen. In dit verband wordt ook de oversteekplaats over de rondweg aangehaald, alsmede nieuwe functies voor het bedrijventerrein het Bolwerk. Vergeet bij nieuwe ontwikkelingen daar, niet de fiets- en wandelroutes mee te nemen.
- Vanuit recreatie en toerisme wordt de ontwikkeling met betrekking tot de Oude Remise benoemd. Maar ook vanuit het oogpunt van de Veiligheidsregio is deze ontwikkeling belangrijk. Er is namelijk een vergunning afgegeven voor het vervoer van onveilige stoffen over het spoor die langs het ontwikkelgebied loopt. Iets waar je rekening mee moet houden bij de ontwikkeling. Overigens moet die hele omgeving aantrekkelijker. Groep 4 vindt dat de gemeente hiervoor de verantwoordelijkheid moet nemen. Denk hierbij aan die vervallen schuurtjes/hobbymarkt. Het advies van groepje 4 is om op die plek iets voor de jeugd te creëren. Camperplaatsen met aanverwante voorzieningen en/of trekkershutten zou ook nog een optie voor die plek kunnen zijn.

Engelko bedankt iedereen voor zijn of haar inbreng. Zoals eerder gesteld wordt de input meegenomen in de Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Bad Nieuweschans. De bedoeling is dat deze in de januari vergadering van de gemeenteraad wordt vastgesteld. Na vaststelling zal de verdieping volgen; de regels, de plankaart, hoe flexibel kan het Omgevingsplan zijn, hoe zit het met tijdelijk bestemmen et cetera. Wellicht bestaat de mogelijkheid van het opnemen van een soort keuzemenu waarmee geschoven kan worden. Ook wordt de mogelijkheid van 'ontwikkeling met daaraan voorwaarden verbonden' (beloningsplanologie) voorgesteld. De stakeholders zullen de weergave van de bijeenkomst en de concept Nota van Uitgangspunten ontvangen.
Het Omgevingsplan met verbrede reikwijdte Bad Nieuweschans is een oefening (een pilot onder de Crisis- en Herstelwet) voor een gemeente breed Omgevingsplan.

Er zijn in het kader van dit Omgevingsplan al eerder bijeenkomsten geweest. Er zijn vrij veel overeenkomsten in de aandachtspunten en input die uit die bijeenkomsten aangedragen worden. Toch levert de bijeenkomst van de stakeholders nieuwe inzichten op. Wat heel duidelijk is dat er gekeken moet worden naar de A7-entree van het dorp, zeker zolang SpaWorld niet ontwikkeld wordt. Hemmo geeft aan dat hiervoor al ideeën vanuit het dorp zijn; het witten van de onderkant van het viaduct en deze met ledlampen verlichten. Hij geeft ook aan dat het dorp vooral zijn sterke punten moet vermarkten. De fietsroutes waarop Bad Nieuweschans is aangesloten bieden hiervoor een goed aanknopingspunt. Zelfs het feit dat Leeuwarden (verbonden met het Waddengebied) culturele hoofdstad van Europa is in 2018, zou je op die manier kunnen vermarkten in Bad Nieuweschans.

Het binnenhalen van privé klinieken en deze ontwikkelen op bedrijventerrein Bolwerk wordt nog benoemd. Dit zou Bad Nieuweschans als wellness dorp versterken. Jos vult hierop aan door te stellen wat volgens hem het hele concept omvat: het kuuroord is Bad Nieuweschans, waarin zich een kuurcentrum bevindt en het bronnenbad bij Fontana.

Er bestaat bij de stakeholders een behoefte om op elkaars aandachtspunten te reageren. Engelko geeft aan dat er op de Nota van Uitgangspunten en het verslag van de bijeenkomst gereageerd kan worden. Of er dan weer een stakeholdersbijeenkomst wordt georganiseerd is op dit moment nog niet duidelijk. Wel kan er altijd in klein verband toenadering worden gezocht. Bijvoorbeeld door Waterschap, GGD en Veiligheidsregio Groningen. Na discussie hierover wordt duidelijk dat hierop toch een bepaalde regie wenselijk is en dat het bevoegde gezag (gemeente Oldambt) verantwoordelijk blijft. Duidelijk wordt ook dat belangen onderling behoorlijk kunnen verschillen; bijvoorbeeld de ene stakeholder beheert water, de andere stakeholder heeft last van water.
Engelko geeft aan dat in de projectgroep Omgevingsplan zal worden besproken hoe de stakeholders betrokken blijven. Hierover vindt terugkoppeling plaats.

Tot slot geeft Harm Arend aan dat er voor Bad Nieuweschans een dorpsvisie is opgesteld die in week 46 (2017) aan het college zal worden aangeboden. Van de dorpsvisie is een luxe folder gemaakt die hij aan de stakeholders mee geeft.
Engelko bedankt iedereen nogmaals voor deelname aan de bijeenkomst en wenst iedereen een goede terugreis.

Raadsvoorstel

Voorgesteld raadsbesluit
De raad besluit:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve het bouwen van een woning met kantoor en het realiseren van een uitweg, op het perceel Verlengde Ekamperweg 1, 9682 VG Oostwold, kadastraal bekend gemeente Midwolda, sectie M, nummer 678, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning.
2. De definitieve verklaring van geen bedenkingen als afgegeven te verklaren indien blijkt dat er tegen de ontwerpverklaring en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend.

Inleiding en doel
Doel:
Een verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht is nodig om te kunnen besluiten op de aanvraag om omgevingsvergunning.

Inleiding:
De aanvraag
Op 10 november 2017 is door de heer K.F. Oudman een aanvraag ingediend voor het bouwen van een woning met kantoor en het realiseren van een uitweg, op het perceel Verlengde Ekamperweg 1, 9682 VG Oostwold, kadastraal bekend gemeente Midwolda, sectie M, nummer 678. Bij de woning gaat het om vervangende nieuwbouw. Het kantoor is nieuw.

De aanvraag bevat de volgende activiteiten:

- *het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan*, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het afwijken van het bestemmingsplan); en
- *het bouwen van een bouwwerk* als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het bouwen van de woning met kantoor); en
- *het maken van een uitweg,* als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voor het realiseren van een uitweg).

Strijdigheid met het huidige/vigerende bestemmingsplan
Het realiseren van de woning met kantoor is in strijd met de bestemmings- en bouwregels uit het geldende bestemmingsplan ‘Blauwestad 2012’.
De strijdigheid kan een reden zijn de omgevingsvergunning te weigeren, tenzij er goede redenen zijn om af te wijken van het bestemmingsplan.

In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wordt de mogelijkheid gegeven om een omgevingsvergunning te verlenen voor activiteiten die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Dit is mogelijk indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (*artikel 2.10, tweede lid en artikel 2.12, eerste*

Datum commissievergadering
15 januari 2018

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen, Verlengde Ekamperweg 1, Oostwold

Portefeuillehouder
Laura Broekhuizen

Contactpersoon
Dennis Rump

Agendapunt
9h

Casenummer
17.00445

Documentnummer
17.0034800

lid, onder a, onder 3° van de Wabo). In het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt gesteld dat deze vergunning pas kan worden verleend nadat de gemeenteraad heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben. Nadrukkelijk wordt gesteld dat de verklaring van geen bedenkingen alleen kan worden geweigerd indien de activiteit in strijd is met een goede ruimtelijke ordening (*artikel 6.5 van de Bor*).

Bij raadsbesluit zijn categorieën van gevallen aangewezen, waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist (vastgesteld op 20 april 2011 en gewijzigd op 19 december 2012). De aanvraag valt niet onder één van deze categorieën. Hierdoor is een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad noodzakelijk.

Het plan:
Het bouwplan betreft het bouwen van een woonhuis met kantoor voor financiële dienstverlening.

Ruimtelijke ordening
De locatie valt binnen het bestemmingsplan “Blauwestad 2012”.
Het bouwwerk is gepland op gronden met de bestemming “Wonen” (artikel 20), met specifieke bouwaanduiding – afwijkende oppervlakte en heeft de dubbelbestemming “Waarde -Landschap” (artikel 32).

Artikel 20, lid 20.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'wonen’ aangewezen gronden zijn onder meer bestemd voor:
a. woonhuizen, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan huis verbonden beroep c.q. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten;
h. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en carports;
met de daarbij behorende:
k. tuinen en erven;
m. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Het kantoorgedeelte valt niet aan te merken als een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit aan huis. Er is sprake van een volwaardig kantoor met circa acht medewerkers. Bij kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten aan huis dient sprake te zijn van een beperkte omvang en mogen deze activiteiten enkel worden uitgevoerd door de bewoner(s) van de woning en mag er geen sprake zijn van personeel.

Artikel 20, lid 20.2.1 Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden onder meer de volgende regels:
a. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woningen worden gebouwd;
f. de bouwhoogte van een hoofdgebouw zal ten hoogste 8,5 m bedragen, dan wel de bestaande bouwhoogte indien deze meer bedraagt en met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding ‘maximum aantal wooneenheden’ de bouwhoogte 9,5 m mag bedragen;
h. de inhoud van een woning bedraagt ten hoogste 600 m³, dan wel niet meer dan de bestaande inhoud, indien deze meer bedraagt;
k. ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding - afwijkende oppervlakte’ bedraagt de oppervlakte van hoofdgebouwen en de gebouwen genoemd onder 20.2.3 niet meer dan 300 m² per bouwperceel, dan wel de bestaande oppervlakte indien die meer bedraagt;

De bouwhoogte van de woning verloopt van 8,00 m[1] tot een hoogte van 9,77 m[1] en overschrijdt hiermee gedeeltelijk de toegestane bouwhoogte van een hoofdgebouw van ten hoogste 8,5 m[1].
De woning met kantoor heeft een inhoud van 1700 m[3] en overschrijdt hiermee de toegestane inhoud van 600 m[3].
De woning met kantoor heeft een bebouwd oppervlak van 285 m2.

Het plan is op de onderdelen gebruik, bouwhoogte en inhoud in strijd met het bestemmingsplan.

Artikel 32, lid 32.1 De voor ‘waarde – landschap’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de opbouw, het behoud en het herstel van de aan de gronden eigen landschappelijke en cultuurhistorische waarden in de vorm van het reliëf en de herkenbaarheid van de glaciale heuvels en ruggen.

Artikel 32, lid 32.2 Burgemeester en wethouders kunnen, indien hierdoor kan worden voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de in lid 32.1 omschreven waarden, nadere eisen stellen ten aanzien van de plaats en afmetingen van de gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

De beoogde woning met kantoor doet geen afbreuk aan het reliëf en de herkenbaarheid van de glaciale heuvels en ruggen.

Raadsvoorstel

Motivering
De nieuwbouw van een woning met kantoor zorgt voor een stedenbouwkundige en landschappelijke impuls voor de locatie, gelegen op de scheiding van de landelijke omgeving en de Blauwestad.
Met de nieuwbouw is er sprake van een kwaliteitsimpuls, zowel voor het landelijk gebied als voor de (schil) van de Blauwestad. Er sprake van een landmark met een onderscheidende architectuur. Het gedurfde hoogwaardige ontwerp rechtvaardigt een overschrijding van de maximale bouwhoogte.
Met het toestaan van de afwijkende bouwhoogte ontstaat er geen hinder voor omwonenden.

De huidige woning staat pal op de weg, op een hoeklocatie. De nieuwbouw van de woning met kantoor wordt op een ruime(re) afstand van het kruispunt gesitueerd. Dit komt dit ten goede aan de verkeersveiligheid.

Met de provincie is overvleg gevoerd. Daarbij is gesteld, dat de gezamenlijke oppervlakte van de bebouwing dient te voldoen aan de toegestaan maximale oppervlakte van 300 m² voor woningen en bijbehorende bouwwerken in de verordening. Er is geen sprake van strijdigheid met de Provinciale Omgevingsverordening, omdat de vervangende nieuwbouw, met een oppervlakte van 285 m^2, minder bedraagt dan de huidige oppervlakte van de bebouwing, nu 323 m^2. De provincie merkt daarbij tevens op dat de verordening niet van toepassing is op de in artikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht aangewezen categorieën van gevallen voor planologische gebruiksactiviteiten waarvoor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wabo kan worden verleend. Op grond daarvan zijn B&W bevoegd om in afwijking van het bestemmingsplan omgevingsvergunning te verlenen voor een bijbehorend bouwwerk buiten de bebouwde kom tot een oppervlakte niet meer dan 150 m².

Aanvrager heeft bij de aanvraag om omgevingsvergunning een ruimtelijke onderbouwing gevoegd, waarin aangegeven wordt waarom zij van mening is dat de omgevingsvergunning, met gebruikmaking van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, kan worden verleend.
In de ingediende ruimtelijke onderbouwing worden alle relevante aspecten naar behoren verwoord. Er zijn voldoende redenen om planologische medewerking te verlenen aan de aanvraag.

Argumenten
Beslispunt 1:
De vergunning kan worden verleend, aangezien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, hetgeen blijkt uit de aanvraag en bijbehorende ruimtelijke onderbouwing. Op basis hiervan is het mogelijk om een omgevingsvergunning te verlenen voor het gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan en hiermee de woning met kantoor te realiseren.

de aanvrager heeft bij de aanvraag omgevingsvergunning een ruimtelijke onderbouwing gevoegd, waarin wordt aangegeven waarom de omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan verleend kan worden. De ingediende ruimtelijke onderbouwing bevat alle relevante onderdelen en deze zijn naar behoren verwoord.

Beslispunt 2:
Wanneer er geen zienswijzen worden ingediend, zal het voornemen van het college om medewerking te verlenen niet wijzigen en zal er tevens geen grond zijn om voor te stellen een gewijzigde verklaring van geen bedenkingen af te geven. Om deze redenen stellen wij u voor om, wanneer geen zienswijzen worden ontvangen, de ontwerpverklaring aan te merken als definitieve verklaring van geen bedenkingen.

Neveneffecten, risico's en alternatieven
Indien de gemeenteraad geen verklaring van geen bedenkingen afgeeft, dient de omgevingsvergunning te worden geweigerd wegens het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan en een goede ruimtelijke ordening.

De verklaring van geen bedenkingen gaat over de activiteit handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken van het bestemmingsplan). Een verklaring van geen bedenkingen kan slechts geweigerd worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Er is geen grond om op basis van ruimtelijke ordeningsaspecten de verklaring te weigeren. De vergunning kan slechts worden geweigerd indien de activiteit in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit geen goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Integrale consequenties
Algemene (maatschappelijke) consequenties:
Niet van toepassing.

Juridische consequenties:
Het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen worden gedurende zes weken ter inzage gelegd. Een ieder kan zienswijzen naar voren brengen over het ontwerpbesluit omgevingsvergunning en het besluit op de vraag om het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen. Tegen de uiteindelijke beschikking kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank en vervolgens bestaat de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Personele consequenties:
Niet van toepassing.

Financiële consequenties:
Niet van toepassing.

Communicatie en burgerparticipatie
De ontwerpverklaring van geen bedenkingen wordt samen met het ontwerpbesluit gepubliceerd en ter inzage gelegd. Tevens wordt er aangegeven op welke wijze er zienswijzen kunnen worden ingediend.
Het ontwerpbesluit wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad verzonden.
Indien er zienswijzen worden ingediend wordt de gemeenteraad hiervan op op de hoogte gesteld. In het alsdan aan de gemeenteraad voor te leggen verzoek om afgifte van een definitieve (weigering) verklaring van geen bedenkingen, wordt dan ingegaan op deze zienswijzen.

Het definitieve besluit omgevingsvergunning en definitieve (weigering) verklaring van geen bedenkingen wordt in de Staatscourant geplaatst, digitaal beschikbaar gesteld via de website www.ruimtelijkeplannen.nl en wordt medegedeeld aan diegenen die zienswijzen naar voren hebben gebracht, middels toezending.

Vervolg
Op de aanvraag omgevingsvergunning dient officieel uiterlijk 10 mei 2018 te worden besloten (het betreft hier een termijn van orde). Na de raadsvergadering van 29 januari 2018 wordt het ontwerpbesluit en het besluit op de vraag om het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen zes weken ter inzage gelegd. Indien er geen zienswijzen worden ingediend dient het besluit binnen vier weken na afloop van de ter inzage ligging te worden genomen.

Bijlagen
1. Aanvraag omgevingsvergunning
    1. Aanvraagformulier
    2. Bestektekening (Tekening 171404-001)
    3. Situatie (Tekening 171404-003)
2. Ruimtelijke onderbouwing

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel en -besluit
Winschoten, 12 december 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

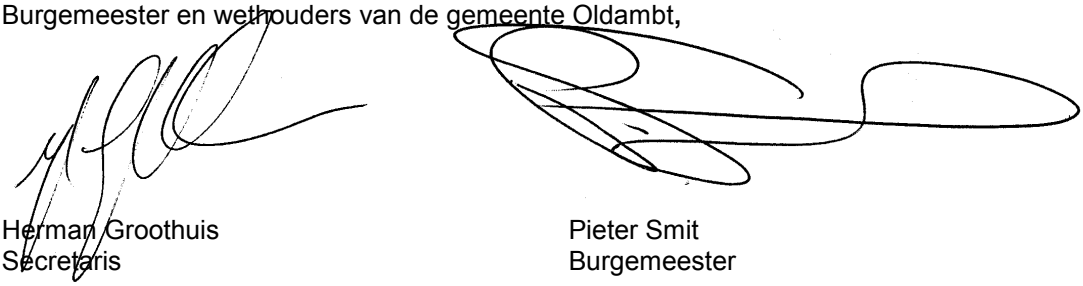

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2017,

gelet op artikel artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht

Besluit

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve het bouwen van een woning met kantoor en het realiseren van een uitweg, op het perceel Verlengde Ekamperweg 1, 9682 VG Oostwold, kadastraal bekend gemeente Midwolda, sectie M, nummer 678, conform de ingediende aanvraag omgevingsvergunning.
2. De definitieve verklaring van geen bedenkingen als afgegeven te verklaren indien blijkt dat er tegen de ontwerpverklaring en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend.

Winschoten, 29 januari 2018

De raad van de gemeente Oldambt,

Datum raadsvergadering
29 januari 2018

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen, Verlengde Ekamperweg 1, Oostwold

Agendapunt
9h

Casenummer
17.00445

Documentnummer
17.0034800

Pieter Norder
Griffier

Pieter Smit
Voorzitter

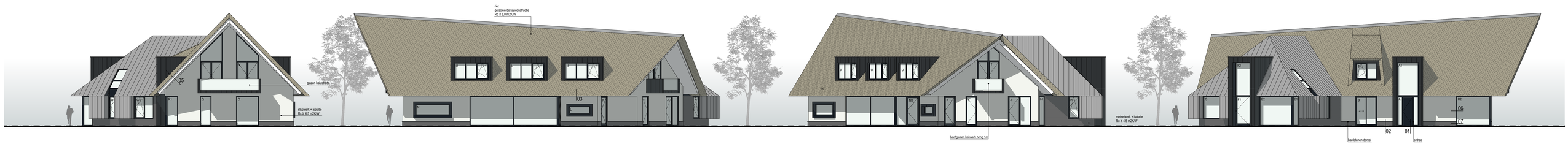

OOSTGEVEL | ZUIDGEVEL | NOORDGEVEL | WESTGEVEL

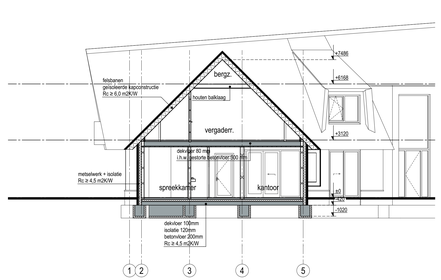

DOORSNEDE A-A

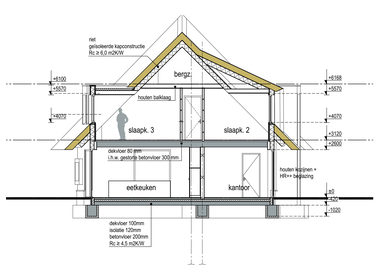

DOORSNEDE B-B

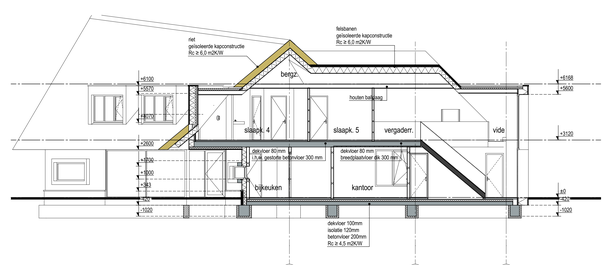

DOORSNEDE C-C

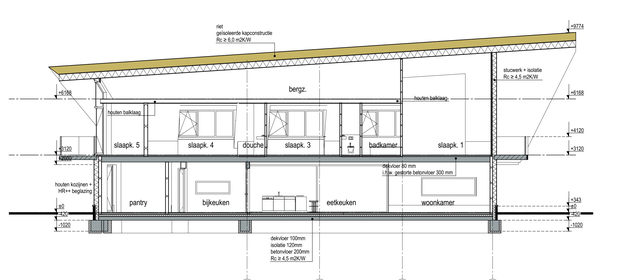

DOORSNEDE D-D

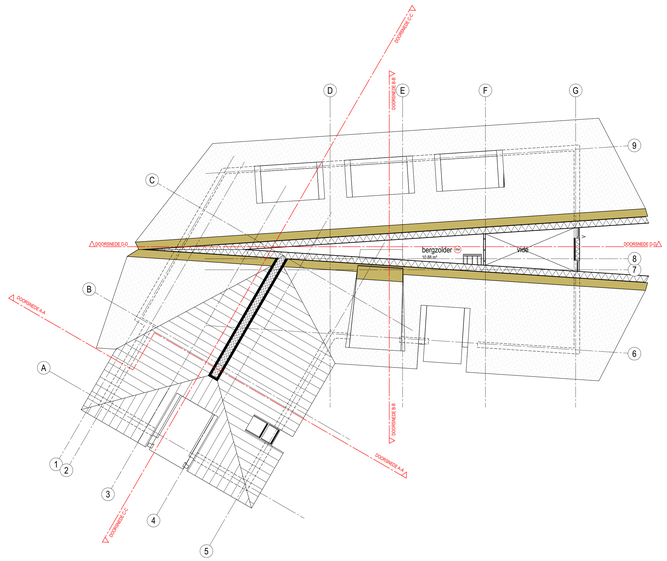

ZOLDER

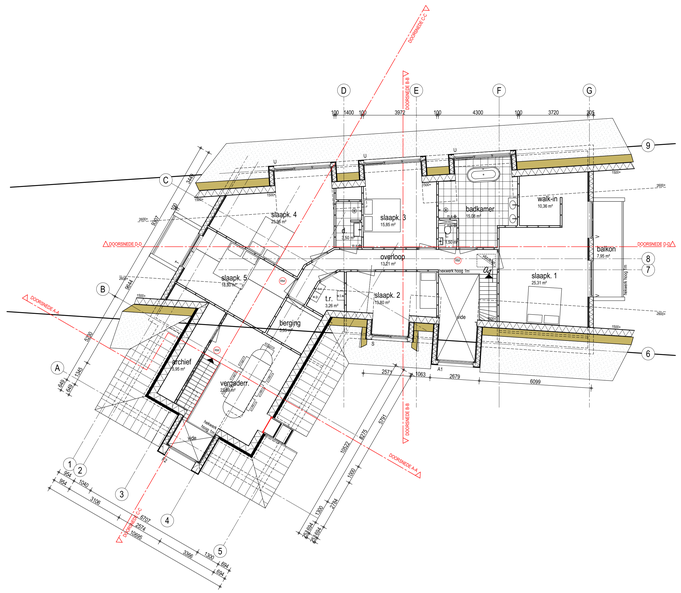

VERDIEPING

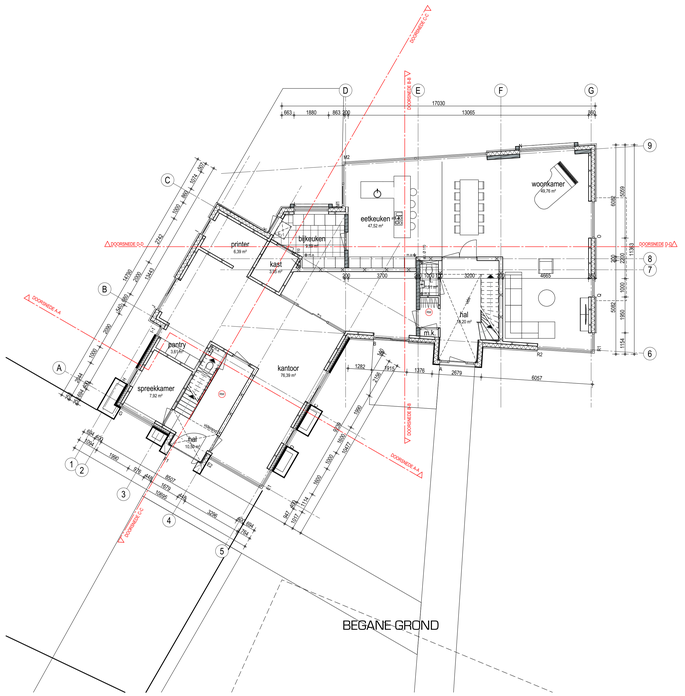

BEGANE GROND

RENVOOI MATERIALEN

gevels	schoon metselwerk - grijsachtig
	stucwerk - RAL 9001
kozijnen	aluminium - RAL7021
ramen	aluminium - RAL7021
deuren	aluminium - RAL7021
beglazing	HR++ beglazing
overstekken	hout - gebroken wit
boeiboorden	red cedar - gebroken wit
dakbedekking	aluminium felsbanen met zinkcoating - grijs
	riet - naturel

EISEN BOUWBESLUIT

dorpelhoogte maximaal 20 mm
dagmaat deuren minimaal 850x2300 mm
trap optrede maximaal 188 mm
trap aantrede minimaal 220 mm
hoogte vluchtwerken 1m
logelwerk toilet/badkamer tot plafond
hang- en sluitwerk volgens NEN 5087/5096, klasse 2
rookmelding volgens NEN 3215
elektrische installatie volgens NEN 1010
installatiegeluidsniveau ten hoogte 30dB in verblijfsruimte

LEGENDA

	schoon metselwerk
	hsb-wand
	beton
	isolatie
st.l.	standleiding
kr.l.	kruipluik
m.r.	matrand
h.w.a.	hemelwaterafvoer
m.a.	mechanische lucht afvoer
m.t.	mechanische lucht toevoer
c.v.	ketel centrale verwarming
m.k.	meterkast
k.k.	opstelplaats koelkast
w.m.	opstelplaats wasmachine
w.d.	opstelplaats wasdroger
v.w.	opstelplaats vaatwasser
u.g.	uitstortgootsteen
RM	rookmelder volgens NEN 2555

SITUATIE 1:500

Gemeente Winschoten
Sectie: - nr: -----

N
achtereef gebied
nieuw te bouwen woning
19475
1337
1332
5000
parkeren
5000
stoep
straat
stoep
5000
eigendom
sloot
sloot
sloot

PROJECT:
NIEUWBOUW WONING VERLENGDE EKAMPERWEG 1
OOSTWOLD

OPDRACHTGEVER:
FAM. OUDMAN

OMSCHRIJVING:
SITUATIE

STATUS:
DEFINITIEF

DATUM: A. 10-11-2017
B.
C.
FASE: OMGEVINGSVERGUNNING
GETEKEND: RSN
SCHAAL: 1:500
FORMAAT: A3

BLADNUMMER:
171404-003

© BONGERS architecten bv

BONGERS
architecten bna
Dorpsstraat 48
2969 AD Oud-Alblas
www.bongersarchitecten.nl
T 0184 69 2171
F 0184 69 9066
info@bongersarchitecten.nl

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING VERLENGDE EKAMPERWEG 1 OOSTWOLD

ORDITO.NL

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING VERLENGDE EKAMPERWEG 1 OOSTWOLD
GEMEENTE OLDAMBT

Planstatus	**ontwerp**
Datum	**24 - 10 - 2017**
Plan identificatie	
Auteur(s)	**Cristian van Kuijk, Rob de Wit**

Ordito b.v.
Postbus 94
5126 ZH
Gilze

E info@ordito.nl
T 0161 801 022
I www.ordito.nl
KVK 18078087

1. Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 3
1.3 Vigerend bestemmingsplan 4
1.4 Leeswijzer 4

2. Planbeschrijving 6
2.1 Bestaande situatie 6
2.2 Toekomstige situatie 7
2.3 Onderbouwing afwijkingen ten opzichte van het bestemmingsplan 9

3. Beleidskader 10
3.1 Rijksbeleid 10
3.2 Provinciaal beleid 10
3.3 Gemeentelijk beleid 14

4. Randvoorwaarden 17
4.1 Archeologie 17
4.2 Geluid 17
4.3 Bedrijven en milieuzonering 18
4.4 Bodem 18
4.5 Ecologie 18
4.6 Externe veiligheid 19
4.7 Luchtkwaliteit 21
4.8 Planologisch relevante leidingen 21
4.9 Water 21

5. Uitvoerbaarheid 23
5.1 Economische uitvoerbaarheid 23
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 23

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van onderhavig ruimtelijke onderbouwing is de ontwikkeling aan de Verlengde Ekamperweg 1 te Oostwold. Het plan betreft het vervangen van de bestaande woning door een nieuw te realiseren woning met een kantoor. Deze kantoorruimte is zelfstandig van aard en is bedoeld voor ca. 7 medewerkers. De oppervlakte van de vervangende nieuwbouw krijgt met ca. 285 m^2 een kleiner oppervlakte dan de huidige oppervlakte van 323 m^2. De ontwikkeling past niet binnen de kaders van het vigerende bestemmingsplan 'bestemmingsplan Blauwestad (geconsolideerde versie) van de gemeente Oldambt'.

De gemeente Oldambt heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan de beoogde ontwikkeling door middel van een omgevingsvergunning. Hiervoor moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening een ruimtelijke onderbouwing worden opgesteld. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt beschreven waarom de realisatie van een nieuw woning met kantoor ter vervanging van de bestaande woning aan de Verlengde Ekamperweg 1 ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarnaast wordt een toetsing gedaan op het relevante beleid en wordt verder ingegaan op de sectorale toetsing.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen in Oostwold tussen de ontwikkelingsgebieden De Wei, Het Dorp en Het Park. Het betreft een open landelijk gebied met weidevelden rondom het plangebied. Het perceel bevindt zich aan de Verlengde Ekamperweg 1 in de gemeente Oldambt. De woning ligt op de hoek van de Ekamperweg en de Verlengde Ekamperweg. De omliggende woningen liggen op een afstand van tussen de 75 en 175 meter. Op afbeelding 1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1 Ligging plangebied

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Op de locatie van het plangebied is het bestemmingsplan ‘bestemmingsplan Blauwestad (geconsolideerde versie) van de gemeente Oldambt’ (geconsolideerd op 25 juli 2015) van toepassing. Op afbeelding 2 is een uitsnede van het vigerend bestemmingsplan weergegeven. In het bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming ’Wonen’. Binnen deze bestemming zijn gebouwen ten behoeve van het wonen toegestaan. Al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan huis verbonden beroep c.q. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten.

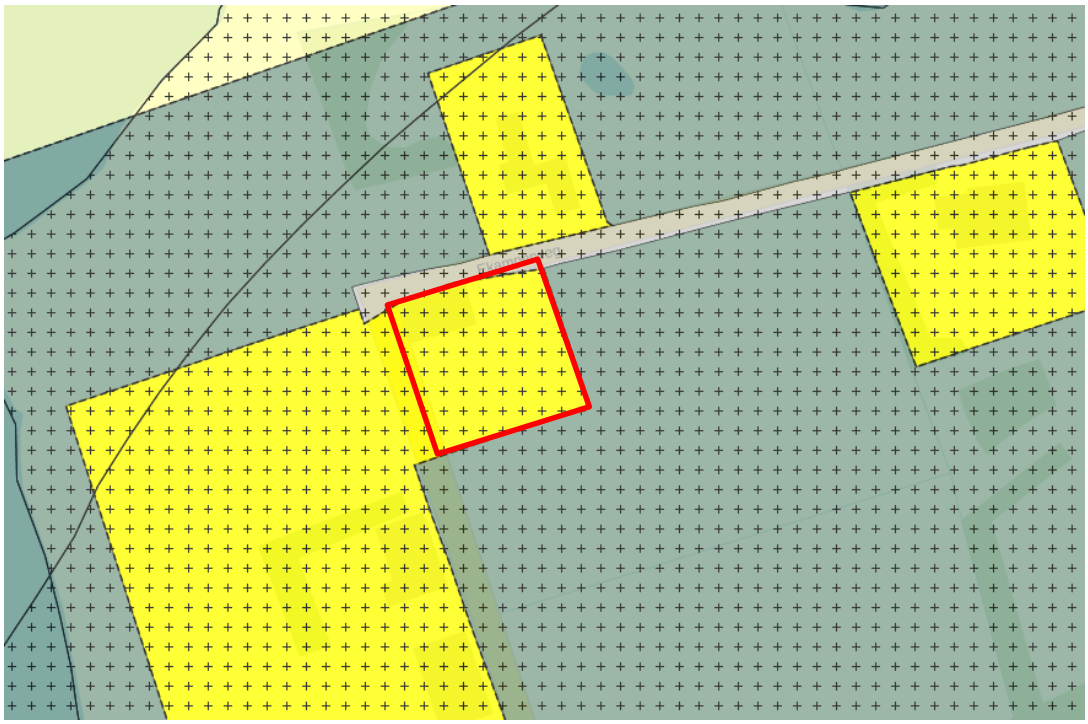

Afbeelding 2 Uitsnede vigerend bestemmingsplan

1.4 Actualisatie bestemmingsplan Blauwestad

De gemeente is voornemens om het vigerende bestemmingsplan Blauwestad te actualiseren. Gezien de planontwikkeling is overeengekomen dat het plangebied wordt opgenomen in de actualisatie. In deze actualisatie wordt voor het plangebied een groter bouwvlak opgenomen van 70 meter bij 70 meter.

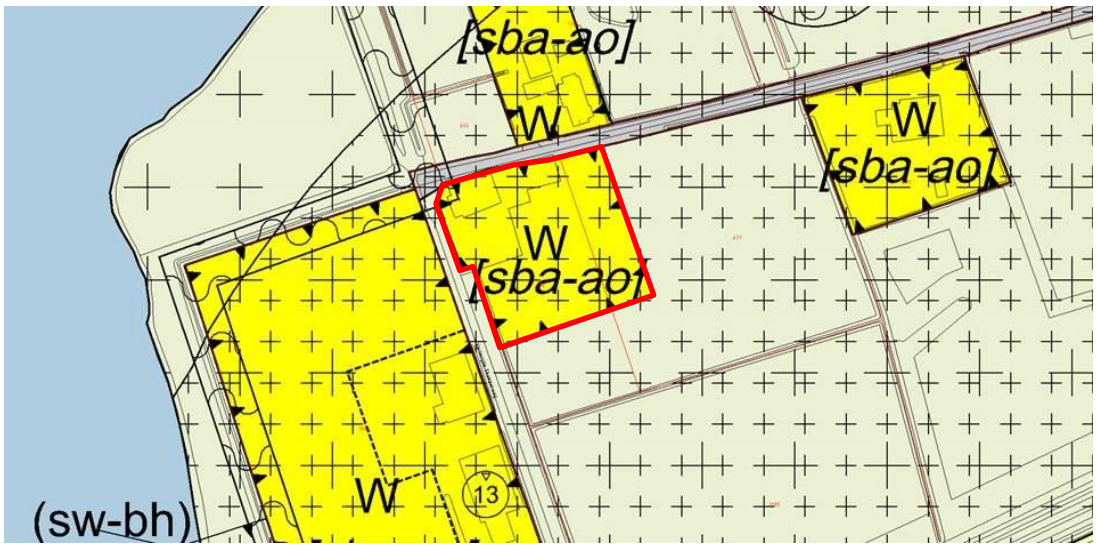

Afbeelding 3 Concept verbeelding actualisatie bestemmingsplan Blauwestad

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de bestaande en de toekomstige situatie beschreven. Het beleidskader van Rijk, provincie en gemeente wordt in hoofdstuk 3 toegelicht. Hoofdstuk 4 bevat de milieutechnische en planologische randvoorwaarden en de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken. In hoofdstuk 5 wordt de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid beschreven.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Bestaande situatie

In het plangebied staat een bestaande vrijstaande woonboederij, grenzend aan het gebied de ‘Blauwestad’. De woning staat op een perceel van 18.720 m^2. De woonboerderij heeft een oppervlakte van 323 m^2.

Afbeelding 4 Bestaande situatie Verlengde Ekamperweg 1

De ontsluiting van het plangebied vindt plaats op de Verlengde Ekamperweg. Deze weg gaat in oostelijke richting over in de Ekamperweg die aansluit op de N967. Deze provinciale weg N967 loopt in noordelijke richting door naar Oostwold en sluit in zuidelijke richting aan op de rijksweg A7. In zuidelijke richting loopt de Verlengde Ekamperweg ter hoogte van nummer 4 dood voor autoverkeer. Er is wel een fietsverbinding met de Hoofdstraat. De gemeente is bezig met een studie naar een nieuwe inrichting ter plaatse van dit kruispunt, waarbij een permanente ontsluings gerealiseerd kan worden.

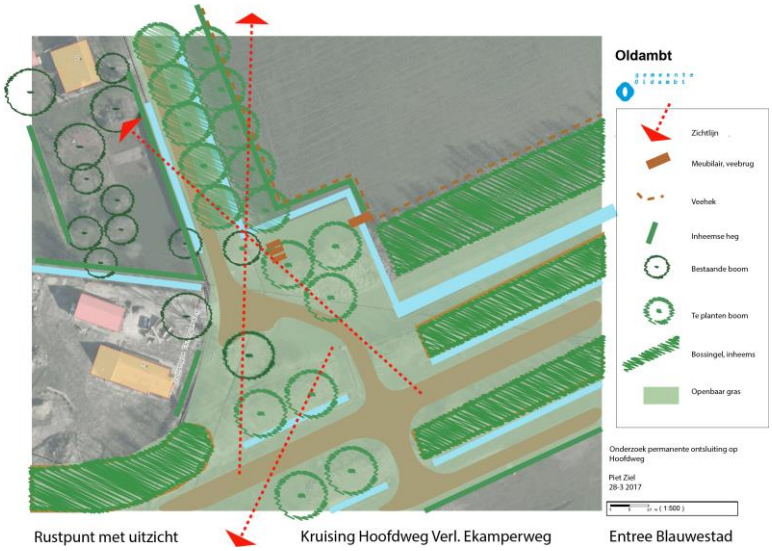

Afbeelding 5 studie inrichting kruising Hoofdweg/Verlengde Ekamperweg

In de omgeving zijn de vijf woongebieden van de ontwikkelvisie voor de Blauwestad gelegen, Het Riet, De Wei, Het Park, Het Wold en Het Dorp. Het plangebied maakt hier geen onderdeel van uit. Rondom het plangebied zijn agrarische activiteiten (grotendeels) beëindigd en zijn de boerderijen getransformeerd tot burgerwoningen in de vorm van woonboerderijen. De voormalige agrarische gronden hebben plaats gemaakt voor een open graslandschap met hier en daar kenmerkende houtsingels die de lijnen van het aanwezige slotenpatroon weergeven.

Afbeelding 6 Bestaande situatie woonboerderij

2.2 Toekomstige situatie

Aan de Verlengde Ekamperweg 1 in Oostwold wil de initiatiefnemer de bestaande woonboerderij slopen en vervangen door één nieuwe woning met een zelfstandig kantoor. Het kantoor is een op zichzelf staande functie. Deze ontwikkeling vindt plaats door middel van de realisatie van één nieuwe bouwmassa, waarbij in de architectonische uitwerking de woning en het kantoor goed als afzonderlijke elementen herkenbaar zijn.

Het plan betreft de realisatie van vervangende nieuwbouw met oppervlakte van 285 m^2. Deze oppervlakte is kleiner dan de huidige oppervlakte van het hoofdgebouw, aangezien de bestaande oppervlakte 323 m^2 telt.

Afbeelding 6 Ontwerp van de woning met kantoor

De woning bestaat uit twee bouwlagen met op de begane grond een woonkamer met open keuken en op de eerste verdieping vijf slaapkamers en twee badkamers. Daarnaast wordt een balkon gerealiseerd op de kopse kant van de woning. Het aan de woning grenzende kantoor kent op de begane grond twee afzonderlijke ruimtes die ingericht worden als kantoorvloer, een spreekkamer, een bijkeuken en een pantry met daarachter een printer- en serviceruimte ten behoeve van het kantoor. De woning en het kantoor hebben elk een afzonderlijke entree tot het gebouw. Op de eerste verdieping bevindt zich een vergaderruimte en een berging voor het kantoor.

Voor de woning en het kantoor wordt het parkeren geregeld op eigen terrein.

Het bouwplan past binnen het bestemmingsplan op de in paragraaf 2.3 van deze ruimtelijke onderbouwing te behandelen afwijking na.

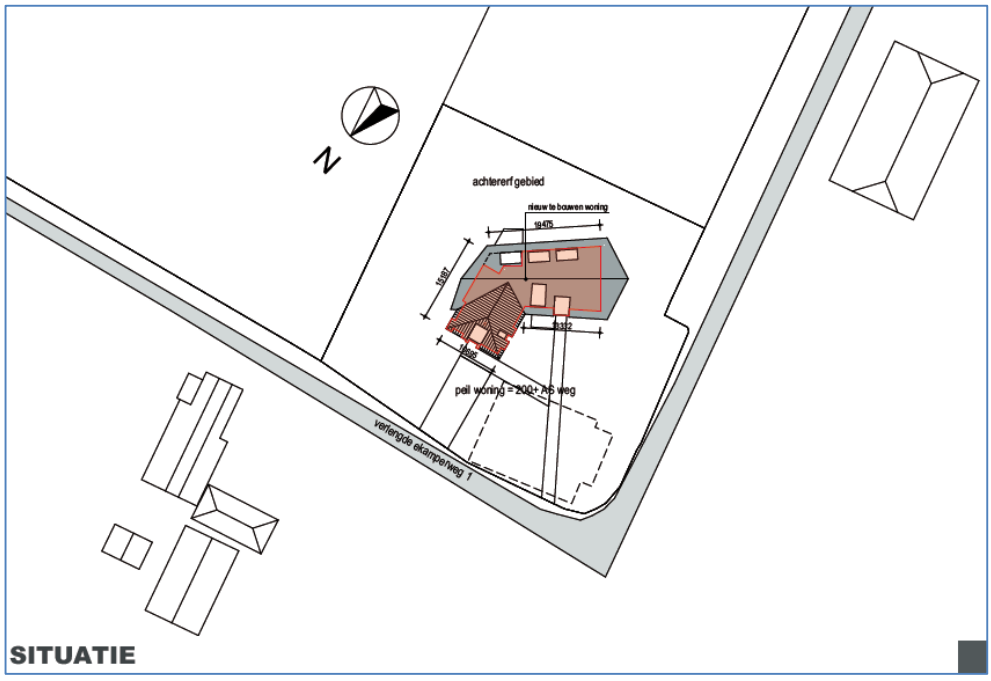

Afbeelding 7 Nieuwe verkaveling

2.3 Onderbouwing afwijking ten opzichte van het bestemmingsplan

Afwijking 1: Strijdig gebruik van de bestemming Wonen door kantoorfunctie

Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan 'Blauwestad' is in de bestemmingsplanvoorschriften in art. 20.5.2 onder b opgenomen:

Tot een strijdig gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in lid 20.5.1 wordt in ieder geval gerekend:
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan huis verbonden beroep c.q. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten, zodanig dat de bedrijfsvloeroppervlakte:
1) meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op een bouwperceel;
2) meer bedraagt dan 50 m^2.

Het kantoor kent een grotere vloeroppervlakte dan 50 m^2 en bedraagt meer dan 30% van de totale gezamenlijke begane grond vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op een bouwperceel.

Voor deze afwijking is geen mogelijkheid tot afwijken opgenomen in het vigerend bestemmingsplan. Er kan enkel afgeweken worden doormiddel van een buitenplanse afwijkingsprocedure met een omgevingsvergunning. Afwijking op basis van dit artikel komt voort uit art. 2.12, lid 1, sub a onder 3 Wabo.

Onderbouwing afwijking

De begane grond vloeroppervlakte van het kantoor bedraagt circa 104 m^2. Op de verdieping komt een spreekkamer en archief met een oppervlakte van ca. 30 m^2. Door de realisatie van een woning en een op zichzelf staande kantoorfunctie te combineren, ontstaat een compacte bouwmassa die aansluit bij de kenmerken van karakteristieke bebouwing in de omgeving van het plangebied. De totale bouwmassa van de woning en het kantoor samen blijft binnen de grenzen van het bestemmingsplan. Door duurzaam materiaalgebruik en karakteristieke elementen uit gebiedseigen bebouwing toe te passen, zorgt de ontwikkeling voor een nieuwe functie in de Blauwestad, zonder dat de ruimtelijke kwaliteit hierdoor aangetast wordt. De landelijke kwaliteit in en rondom het plangebied blijft behouden.

3. BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. Deze structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Daar streeft het Rijk naar met een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Dit doet het Rijk samen met andere overheden. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor het plangebied gelden geen opgaven van nationaal belang.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie 2016-2020
Door de provincie Groningen is op 1 juni 2016 de Omgevingsvisie 2016 – 2020 vastgesteld. In de omgevingsvisie wordt het beleid vastgesteld voor de inrichting en het beheer van de leefomgeving in de provincie Groningen.

Een belangrijk doel van de omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. In de nieuwe omgevingsvisie zijn de versies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen zoveel mogelijk samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Tevens zijn onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

In de omgevingsvisie is het beleid onderverdeeld in 5 verschillende thema's, waaronder weer 11 provinciale belangen zijn vertegenwoordigd:

Thema's	Belangen
Ruimte	Ruimtelijke kwaliteit Aantrekkelijk vestigingsklimaat Ruimte voor duurzame energie Vitale landbouw
Natuur en landschap	Beschermen landschap en cultureel erfgoed Vergroten biodiversiteit
Water	Waterveiligheid Schoon en voldoende water
Mobiliteit	Bereikbaarheid
Milieu	Tegengaan van milieuhinder Gebruik van de ondergrond

In de omgevingsvisie is het plangebied gelegen in het 'Buitengebied'. De laatste jaren verschuiven de traditionele grenzen tussen wonen, werken en recreëren. De kantoren vestigen zich in binnenstedelijke locaties en zzp'ers doen dit in voormalige boerderijen in het buitengebied. Het scheiden van functies past niet in de ruimtebehoefte van deze tijd. Er ontstaan een mix van functies. De provincie ziet mogelijkheden ontstaan voor nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied. Deze ontwikkelingen resulteren in een verbetering van de vitaliteit en de belevingswaarde in het buitengebied, waardoor de economische waarde stijgt.

Naast het versterken van de landschappelijke en culturele waarde van het buitengebied voor natuur en recreatie is het ontwikkelen en het behouden van de landschappelijke kernkarakteristieken van belang. Ook wil de provincie het buitengebied als woongebied aantrekkelijk houden en bedrijven de mogelijkheid bieden om zich te vestigen in vrijkomende bebouwing. De inrichting van het buitengebied dient daarom zowel vitaal als duurzaam te zijn.

Binnen het planvoornemen is rekening gehouden met het behoud van de landschappelijke kernkarakteristieken en worden deze waar mogelijk versterkt. Daarnaast is het gebied rond de (Verlengde) Ekamperweg aantrekkelijk als woongebied en met de voorgenomen ontwikkeling wordt dit in stand gehouden. Bovendien zorgt de kleinschalige bedrijvigheid voor een dynamiek binnen de omgeving van het plangebied zonder dat hierbij de woonkwaliteit aangetast wordt. Doordat het kantoor tegen de woning aan wordt gebouwd, waardoor sprake is van zuinig ruimtegebruik, omdat slechts één hoofdgebouw ontwikkeld hoeft te worden, waardoor de kernkarakteristiek intact blijft.

Afbeelding 8 Omgevingsvisie – Plangebied gelegen in het 'Buitengebied' van de Omgevingsvisie 2016-2020

Omgevingsverordening provincie Groningen
Op 19 april 2016 is de Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 vastgesteld. De omgevingsverordening is nauw verbonden met de Omgevingsvisie 2016-2020 en bevat een vertaling van de visie in regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. De regels in de omgevingsverordening richten zich op thema's zoals ruimtelijke ordening, water, mobiliteit en milieu. Door middel van diverse kaartbladen behorende bij de verordening, is te achterhalen welke regels waar gelden. Daarnaast bevat de verordening algemene regels. Onderstaand zijn de thema's nader uitgewerkt.

Verordeningskaarten
Van toepassing is kaart 8 met als onderwerp 'Regionale waterkeringen'. Op deze kaart staat aangegeven dat het plangebied zich bevindt binnen een zone waar de veiligheidsnorm voor regionale waterkeringen van T100 geldt. Op kaart 9 worden normen voor bergings- en afvoercapaciteit voor regionale wateren gegeven. Het plangebied bevindt zich in bebouwd gebied waarvoor een gebiedsnorm van 1:100 jaar regionale wateroverlast geldt.

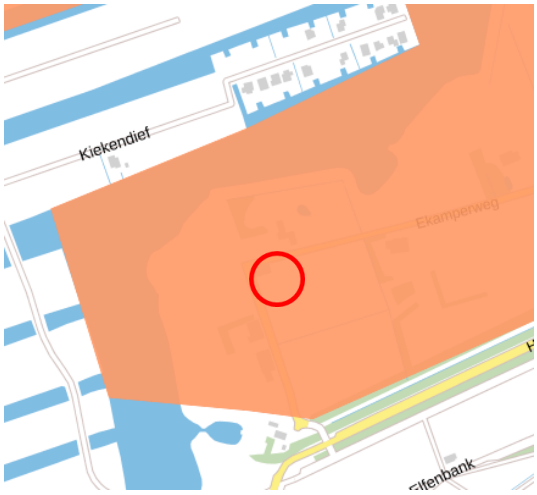

Afbeelding 9 Kaart 1 Buitengebied

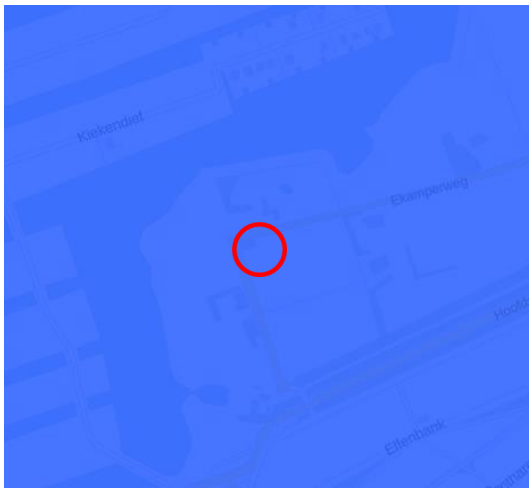
Afbeelding 10 Kaart 3 Veiligheid en milieu

Afbeelding 11 Kaart 7 Landschap

Afbeelding 12 Kaart 9 Bergings- en afvoercapaciteit

In de Omgevingsverordening van de provincie Groningen zijn voor deze drie kaarten de volgende regels opgenomen:

Kaart 1 Buitengebied
De toelichting op een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het buitengebied, biedt afhankelijk van en evenredig aan de aard, omvang en ruimtelijke gevolgen van een ruimtelijke ontwikkeling, inzicht in:

- de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied;
- de bestaande stedenbouwkundige, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied;
- de inpassing van de met het plan mogelijk gemaakte ruimtelijke ontwikkelingen in de directe en in de wijdere omgeving;
- de maatregelen die nodig worden geacht om eventuele aantasting van kwaliteiten en waarden binnen of buiten het plangebied als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling te salderen of te compenseren;
- de bijdrage die de met het plan mogelijk gemaakte ruimtelijke ontwikkeling kan leveren aan de bestaande of nieuwe kwaliteiten en waarden.

In het ontwerp van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling is rekening gehouden met de aspecten zoals deze hierboven genoemd zijn. In voorliggend plan is bovendien onderbouwd waarom de ruimtelijke ontwikkeling passend is binnen het gebied.

Kaart 3 Veiligheid en milieu: Bergingsgebieden
Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de op kaart 3 aangeduide bergingsgebieden, voorziet in bestemmingen en regels om de geschiktheid van deze gebieden voor de functie van berging te waarborgen. Deze regels houden in ieder geval een verbod in om op een andere wijze dan hoogwaterbestendig te bouwen en een verbod om op een andere wijze dan hoogwaterbestendig infrastructuur aan te leggen.

Kaart 7 Landschap: Glaciale ruggen
Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de op kaart 7, aangegeven glaciale ruggen stelt regels gericht op bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid daarvan.

Kaart 9 Normen bergings- en afvoercapaciteit: Waterkwantiteit
De normen waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren moet zijn ingericht staan per gebied aangeduid op kaart 9. Provinciale Staten stellen ook regels vast voor de beoordeling door het waterschap van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren. Gedeputeerde Staten stellen na overleg met het waterschap het tijdstip vast waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de verschillende regionale wateren moet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde normen.

Met de ontwikkeling van het plan wordt rekening gehouden met de hoogwaterbestendigheid van de bebouwing. De bebouwing wordt hoger gebouwd dan het maaiveld. Er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de glaciale ruggen, aangezien het plan wordt ontwikkeld op het bestaande bouwperceel.

Actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening
De provincie Groningen heeft tijdens het vaststellen van de Omgevingsvisie en –verordening gekozen voor een regelmatige actualisatie, zodat het beleid geoptimaliseerd blijft. Nu zijn de Omgevingsvisie en – verordening meer dan één jaar van kracht en er bestaat aanleiding om deze visie en deze verordening op een aantal onderdelen te wijzigen.

Eén van deze wijzigingen heeft betrekking tot het voorliggende planvoornemen. Het betreft de wijziging van artikel 2.13.4 Ruimte-voor-Ruimte-regeling. In de huidige regels is opgenomen dat de gezamenlijke oppervlakte van een woning en bijbehorende bijgebouwen met betrekking tot vervangende nieuwbouw niet meer mag bedragen dan 300 m^2. In de praktijk is gebleken dat dit artikel te beperkend is. In de actualisatie wordt dit artikel aangevuld met de mogelijkheid om een grotere oppervlakte dan 300 m^2 terug te bouwen als dat voor de ruimtelijke inpassing van de nieuwe bebouwing noodzakelijk is en deze oppervlakte niet meer bedraagt dan hetgeen gesloopt is.

De huidige oppervlakte van de woning bedraagt 323 m^2, waardoor vanuit deze actualisatie van de Omgevingsverordening ook niet meer dan 323 m^2 vervangende nieuwbouw plaats mag vinden. Het planvoornemen betreft het vervangen van de huidige woning met een oppervlakte van 323 m^2 door een woning met kantoor met een gezamenlijke oppervlakte van 285 m^2. Het plan is passend binnen het provinciale beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie (2009)
In december 2009 is de Toekomstvisie voor de gemeente Oldambt gepubliceerd. Hierin wordt aangegeven wat de sterke en zwakke punten zijn en waar de kansen en bedreigingen liggen voor de gemeente. Daarbij is gekeken naar het zelfbeeld en het imago van de gemeente.

De woonkwaliteit is door Blauwestad in de lift gekomen. Er is nadrukkelijker gekozen voor gevarieerd bouwen, zowel voor starters als spijtoptanten. Tevens omdat de afstand naar het werk steeds minder een probleem is, hebben veel mensen die elders werken gekozen voor een specifiek woonmilieu in het Oldambt, van wonen in stadswijken tot intieme dorpslinten. In de vele karakteristieke panden van Oldambt zijn bedrijven gekomen die leven van recreatie, cultuur, ambacht en zorg.

De gemeente ziet het als haar verantwoordelijkheid om starters op de woningmarkt en jonge mensen te helpen aan een eerste en passende woning. Het wegtrekken van jonge mensen om reden van studie en/of baan is niet altijd te voorkomen maar als jonge mensen willen blijven, is passende huisvesting een aandachtspunt. Tevens wordt er aangegeven dat de gemiddelde leeftijd van de bewoners in Oldambt op 49 ligt tegenover 38 in de rest van Nederland. Ook hier dient voorzichtig mee om te worden gegaan, omdat niet bekend is of mensen langer gezond zijn en zelfstandig kunnen blijven wonen in Oldambt. Ongetwijfeld zal ook de vergrijzing hierin een rol spelen.

Welstandsnota Beeldkwaliteit bebouwde omgeving (2012)
Op 21 maart 2013 is de Welstandsnota door de gemeenteraad van Oldambt vastgesteld. Deze bevat welstandsgebieden met elk hun eigen uitgangspunten. Deze vormen het kader waarbinnen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn. Vanuit de bijbehorende welstandskaart is op te maken dat het plangebied valt in gebied 23 ‘Erven’ (zie afbeelding 11). Voor dit gebied geldt dat vooral waardering is voor de oorspronkelijke opzet van langs de weg verspreide bebouwing op de groene erven. De oude Ekamperweg is een zeer oude nederzettingsstructuur. Door verbouwing en uitbreiding laat de kwaliteit van de architectuur te wensen over. Er geldt hier een beleid van ‘incidenteel’ wijzigen, waarbij voorop staat dat bij wijziging plaatsing, hoofdvorm, aanzicht en opmaak kunnen worden gewijzigd als reactie op de Blauwestad.

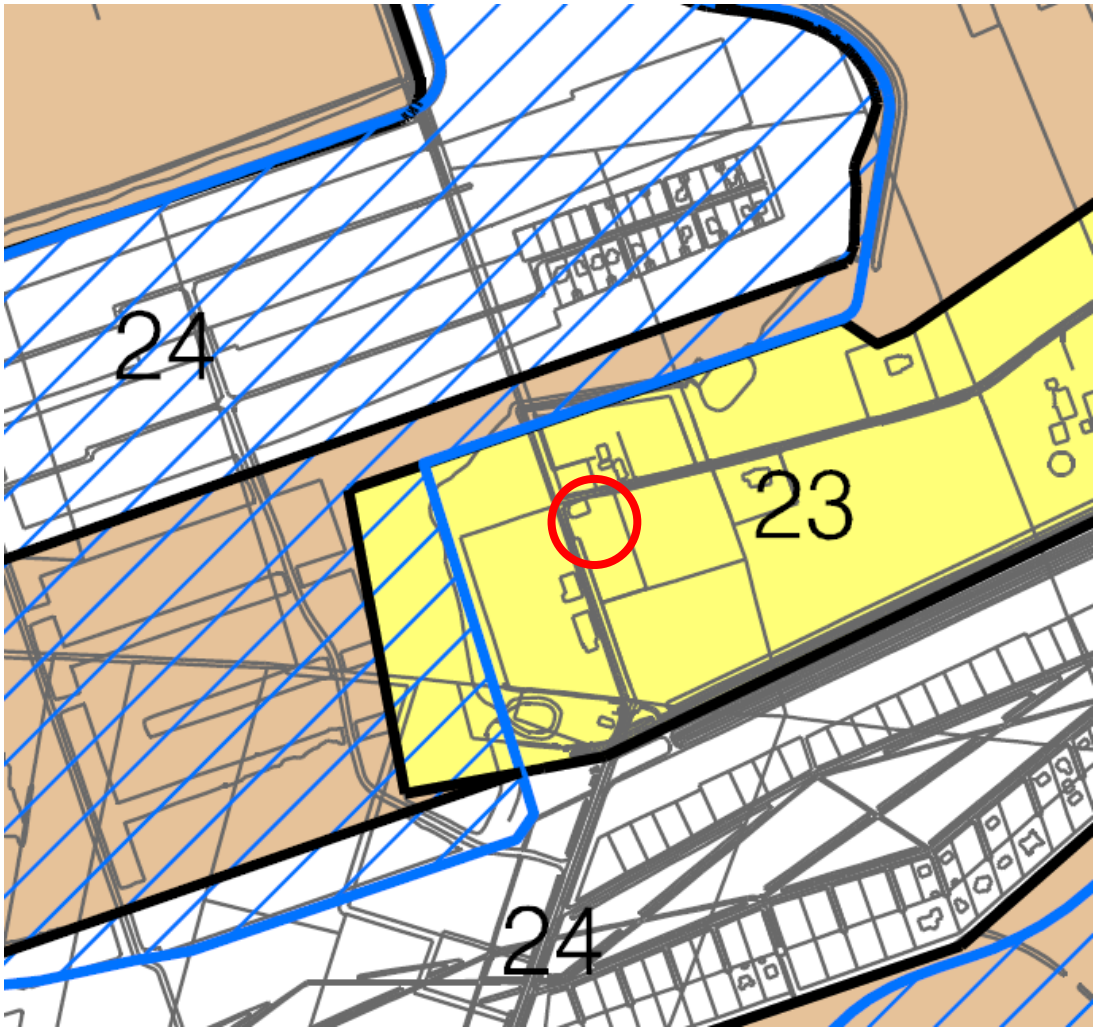

Afbeelding 13 Welstandsnota Gemeente Oldambt

Woonvisie Oldambt 2015-2020
De Woonvisie 2015-2020 is op 13 oktober 2015 door de Raad van de gemeente Oldambt vastgesteld. Hierin is de visie met betrekking tot het wonen in de gemeente vastgelegd.

De stip op de horizon is dat bewoners graag in Oldambt wonen. Dit komt door een aantrekkelijk stedelijk centrum met een groot voorzieningenniveau en leefbare dorpen en wijken. Oldambt biedt een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor alle typen huishoudens. Daaraan wil de gemeente Oldambt met de Woonvisie 2015-2020 een verdere bijdrage leveren. De woonvisie is gemaakt op het moment waarop de woningmarkt een vragersmarkt is geworden. Het consumentenvertrouwen is nog niet erg hoog en de prognoses voorspellen een verdere vergrijzing en bevolkingsdaling. De nadruk ligt daarom op het vergroten van de aantrekkelijkheid van de bestaande woningvoorraad en woonomgeving voor bewoners en nieuwe inwoners. Het doel van de Woonvisie 2015-2020 is de aantrekkelijkheid van Oldambt behouden en daar waar mogelijk de woonkwaliteit verhogen.

Door middel van een prestatiekader dient dit doel nagestreefd te worden. De centrale opgave van het prestatiekader richt zich op:

- de verbetering, verdunning en vernieuwing van de bestaande voorraad;
- het waar nodig aanvullen van deze voorraad met segmenten waar vraag naar ontstaat;
- keuze en behoud van evenwicht tussen vraag en aanbod in een stabiliserende en de krimpende vraag.

Door kwalitatieve toevoegingen en een stabiliserende en op termijn krimpende vraag anderzijds, ontstaat een sloop- en verdunningsopgave. Daarbij moet het behoud van een gezonde krapte in de woningmarkt het streven zijn. Kwalitatieve versterking van de bestaande woningvoorraad is de hoofdopgave.

Voor het plangebied is het vooral belangrijk om twee elementen uit de woonvisie te benoemen en dat zijn 'Woonlasten' en 'Levensloopbestendig bouwen'. In het kader van de woonlasten wordt met de woonvisie ingehaakt op de doelen met betrekking tot duurzaamheid. Het gaat daarbij om duurzaam bouwen, een levensloopbestendige woningvoorraad en een woonomgeving waarbij rekening wordt gehouden met huidige en toekomstige eisen ten aanzien van de openbare ruimte, groen, bereikbaarheid, sociale veiligheid en parkeergelegenheid. Daarbij gaat het ook steeds nadrukkelijker om energiebesparing, die door middel van ingrepen in de bestaande voorraad en maatregelen bij nieuwbouw voor besparingen zorgen. Naast deze woonlasten wordt ook ingezet op levensloopbestendig bouwen (zoals eerder in deze alinea benoemd is als een vorm van duurzaamheid). Als er sprake is van nieuwbouw zal de aandacht uitgaan naar grondgebonden wonen, woningen met twee slaapkamers, een ruime en daarmee flexibele begane grond, nabij voorzieningen.

De voorgenomen ontwikkeling van een woning met kantoor aan de Verlengde Ekamperweg is passend binnen de Woonvisie 2015-2020, omdat deze energie neutraal te bouwen is en er gebruik gemaakt wordt van veel natuurlijk, duurzame materialen.

4. RANDVOORWAARDEN

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening en op basis van jurisprudentie dient de uitvoerbaarheid van een ruimtelijk plan te worden aangetoond en moet worden onderbouwd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. In dit hoofdstuk zijn de sectorale aspecten beschreven die voor dit project relevant zijn. De conclusies zijn per aspect opgenomen in de betreffende paragraaf.

4.1 Archeologie

In het vigerend bestemmingsplan 'Blauwestad' is voor het plangebied de dubbelbestemming 'Archeologie' opgenomen, waardoor deze gronden aangewezen zijn voor het behoud van de archeologische waarden. In het kader van de ontwikkeling van een woning met aangrenzende kantoorruimte is een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd[1].

Archeologisch bureauonderzoek

Uit het archeologische verwachtingsmodel blijkt dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt voor de mogelijke aanwezigheid van vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum. Voor vindplaatsen uit het neolithicum tot en met de vroege bronstijd geldt een middelhoge verwachting. Voor de daarop volgende periode (midden bronstijd tot en met de vroege middeleeuwen) geldt een lage verwachting. Deze lage verwachting geldt eveneens voor de late middeleeuwen en de vroege en midden nieuwe tijd. Vanaf de late nieuwe tijd is bewoning aanwezig op de locatie volgens historische bronnen.
Aanbevolen is om de intactheid van de bodem vast te stellen door middel van een verkennend booronderzoek. Op basis van de resultaten van een verkennend booronderzoek kan de archeologische verwachting worden gehandhaafd dan wel naar beneden worden bijgesteld.

Het bevoegd gezag dient naar aanleiding van het bureauonderzoek aan te geven of daadwerkelijk een verkennend booronderzoek noodzakelijk is.

4.2 Geluid

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt en wegen die zijn aangeduid als 'woonerf'. Als er sprake is van geluidgevoelige bebouwing binnen een zone, dient er akoestisch onderzoek plaats te vinden. Voor woningen binnen een zone bedraagt de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel: 48 dB (artikel 82, lid 1 van de Wet geluidhinder). Burgemeester en wethouders kunnen voor bepaalde situaties een hogere waarde vaststellen.

In de omgeving van de Verlengde Ekamperweg bevinden zich geen relevante industrieterreinen en spoorwegen. Op de Verlengde Ekamperweg geldt een maximum snelheid van 60 km/h. De Verlengde Ekamperweg betreft een doodlopende weg waar slechts een zeer beperkt aantal vervoersbewegingen in het kader van bestemmingsverkeer van 3 woningen plaatsvindt. De weg heeft dermate lage verkeersintensiteiten dat niet verwacht wordt dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt overschreden. Het is niet noodzakelijk om akoestisch onderzoek uit te voeren gezien de functie en ligging van de Verlengde Ekamperweg in het wegennet.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

---

[1] *Archeologisch bureauonderzoek, Verlengde Ekamperweg 1 te Oostwold, Aeres Milieu B.V., 21 juli 2017, projectnummer AM17191*

4.3 Bedrijven en milieuzonering

Bij de planontwikkeling dient rekening te worden gehouden met eventuele milieuhinder door omliggende bedrijven. Uitgangspunt daarbij is dat bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden beperkt en dat ter plaatse van de woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor de afstemming tussen milieugevoelige en milieuhinderlijke functies wordt milieuzonering toegepast. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering (editie 2009). Milieuzonering beperkt zich tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof.

In de omgeving van het plangebied komen geen bedrijven voor die van invloed zijn op de te realiseren woningen.

Conclusie
Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

4.4 Bodem

Sinds 2008 is het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) in werking getreden. Het doel van het Bbk is duurzaam bodembeheer. Dat wil zeggen: een balans tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu, én gebruik van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen zoals woningbouw of de aanleg van wegen.

Op grond van artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (2008) moet een bodemonderzoek worden verricht om de realiseerbaarheid van een bestemmingswijziging te beoordelen. Voor alle bestemmingen waar een functiewijziging of een herinrichting mogelijk is moet ten minste een verkennend bodemonderzoek worden verricht.

Het perceel heeft reeds een bestemming Wonen. Gezien de historie van het plangebied, zijn geen verontreinigingen in de bodem te verwachten. De afwijkingen betreffen voornamelijk de overschrijding van de maximale oppervlakte en de functie kantoor. In het kader van de ruimtelijke onderbouwing lijkt een bodemonderzoek niet noodzakelijk. Wel kan de gemeente Oldambt als onderdeel van de omgevingsvergunningsaanvraag om een bodemonderzoek vragen.

Conclusie
Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de ontwikkeling.

4.5 Ecologie

Kader
Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet.
Deze nieuwe wet bestaat uit minder regels en is overzichtelijker dan de drie huidige wetten. De uitvoering van de Wet natuurbescherming komt grotendeels bij de provincie te liggen.

Het doel van de wet is om de biodiversiteit in Nederland te beschermen. Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht houdt in dat tegen de werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van activiteiten en ontwikkelingen op beschermde soorten. Vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten goed samen. Onder de Wet natuurbescherming geldt dat door de provincie onderzocht moet worden of de ruimtelijke ingrepen effect hebben op de beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde bosopstanden en dat het plan de natuurlijke kenmerken en/of soorten van het betrokken gebied niet significant aantast. Voor het onderhavig plan is een quickscan ecologie uitgevoerd.

Onderzoek

In de quickscan 'Natuurtoets Verlengde Ekamperweg 1 Oostwold'[2] is onderzocht of beschermde natuurwaarden in het geding zijn bij de voorgenomen ontwikkeling.

Effecten van het plan op beschermde soorten

Het slopen van de boerderij en het inrichten van een nieuw erf is niet van negatieve invloed op strikt beschermde soorten (categorie A en B). Door de aanleg van bomen op de kavelgrenzen wordt het gebied geschikter voor vleermuizen (vliegroutes).
Mogelijk is er in de aanlegfase wel effect op overige beschermde soorten (categorie C) (enkele amfibieën). Omdat de ingrepen plaatsvinden in het actieve seizoen van deze amfibieën, is het effect gering. Tenslotte heeft de ingreep geen invloed op de naburige, voor amfibieën zeer geschikte, erven. De instandhoudingstoestand van enkele categorie C-soorten komt daardoor niet in gevaar.

Effecten van het plan op beschermde gebieden

Het slopen van de boerderij en het inrichten van een nieuw erf is niet van invloed op beschermde gebieden.

Conclusie van het onderzoek

Er leven geen strikt beschermde soorten op het erf en in het graslandperceel. Het slopen van het pand en het inrichten van een erf is ook niet van negatieve invloed op strikt beschermde soorten (categorie A en B). De aanleg van bomenrijen is van positieve invloed op vleermuizen (categorie B). Mogelijk is er invloed op beschermde soorten van categorie C (enkele amfibieënsoorten). Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling onder voorbehoud van de zorgplicht. Door de ingrepen in het actieve seizoen uit te voeren, wordt het effect op deze categorie C-soorten geminimaliseerd. De instandhoudingstoestand van deze soorten in de omgeving van het plangebied, komt door het plan niet in gevaar.
Het plan heeft geen invloed op beschermde gebieden in de omgeving.

Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

4.6 Externe veiligheid

De externe veiligheidsaspecten bestaan uit risicocontouren vanuit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi), eventuele risicocontouren als gevolg van inrichtingen die vallen onder de Ministeriële regeling provinciale risicokaart, alsmede eventuele zones vanuit de risicoatlassen voor het transport van gevaarlijke stoffen en het provinciaal basisnet Groningen.

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op een ernstig ongeval in de omgeving door:

- Het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- Het transport van gevaarlijke stoffen (wegen, buisleidingen, waterwegen en spoorwegen);
- Het gebruik van luchthavens.

[2] *Natuurtoets Verlengde Ekamperweg 1 Oostwold, Zoon Ecologie, 2 augustus 2017*

Extern veiligheidsbeleid (EVB)
Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR). De externe veiligheid met betrekking tot luchthavens is niet van toepassing op het plangebied en er zal dan ook niet verder in gegaan worden op luchthavens in onderhavig plan.

Plaatsgebonden risico (PR)
Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op deze plaats permanent en onbeschermd verblijft. Een PR van 10^{-6} betekent dat omwonenden van bijvoorbeeld een LPG-tankstation op deze plaats een kans van één op een miljoen hebben om als gevolg van een ramp te overlijden.

Groepsrisico (GR)
Onder het groepsrisico wordt de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen verstaan. Het GR wordt niet uitgedrukt in een risicocontour maar in een FN-curve, waarbij het aantal slachtoffers wordt afgezet tegen de cumulatieve kans die ze als groep hebben om te overlijden. Het groepsrisico moet worden gezien as een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Onderzoek

Externe veiligheid speelt bij het planvoornemen een bescheiden rol. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen inrichtingen die risico's op het gebied van externe veiligheid met zich meebrengen. Met betrekking tot buisleidingen zijn geen hoge druk gasbuisleidingen in de directe nabijheid van het plangebied gelegen. Ter hoogte van de provinciale weg N967 ligt een buisleiding, maar deze ligt op meer dan 850 meter van het plangebied.

Transport gevaarlijke stoffen & gevaarlijke stoffen over de weg
Op een afstand van ca. 1000 meter ten zuiden van het plangebied loopt de rijksweg A7 van Groningen naar de Duitse grens. Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied van 200 meter van de rijksweg.

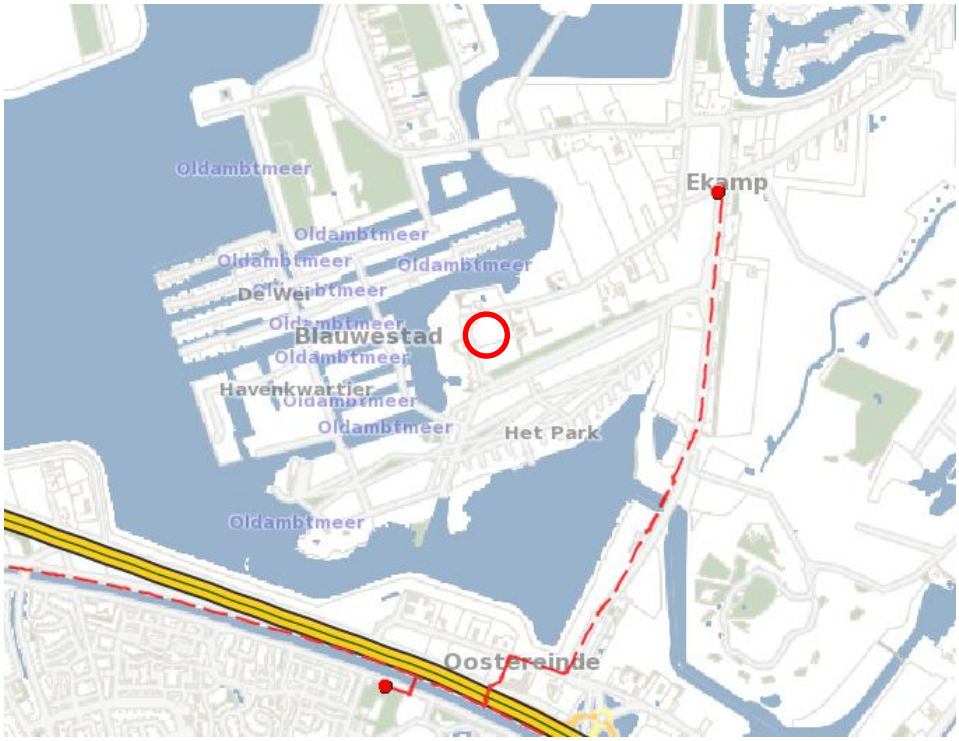

Afbeelding 14 Risicokaart

Conclusie
Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

4.7 Luchtkwaliteit

De Wet luchtkwaliteit die vastgesteld is op 15 november 2007 en geeft het kwaliteitsniveau aan waaraan de buitenlucht moet voldoen om ongewenste effecten van luchtverontreiniging op de gezondheid van mensen te voorkomen. In deze wet staan luchtkwaliteitsnormen voor onder meer stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10 en PM2,5).

Voorts wordt gekeken of een ontwikkeling wel of niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof die vastgelegd is in het 'Besluit niet in betekenende mate (luchtkwaliteitseisen)'. Deze 'NIBM-projecten' mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit en zonder luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd worden. Met de inwerkingtreding van het Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL) per 1 augustus 2009, dragen projecten "niet in betekenende mate" bij als de 3% grens niet wordt overschreden. Deze is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor fijn stof of stikstofdioxide. Dit komt overeen met 1,2 microgram per m3. Daarnaast zijn verschillende ontwikkelingen specifiek genoemd in de Ministeriële regeling 'Niet in betekenende mate bijdragen', waaronder woningbouw tot 3.000 woningen.

Het plan voor het vervangen van de bestaande woning aan de Verlengde Ekamperweg voor een woning met aangrenzend kantoor draagt niet in betekenende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Conclusie
Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de planontwikkeling.

4.8 Planologisch relevante leidingen

In het plangebied of de directe omgeving zijn geen planologisch relevante leidingen zoals rioolpersleidingen, gasleidingen of waterleidingen gelegen. Tevens zijn er geen hoogspanningslijnen of straalpaden aanwezig.

Conclusie
Derhalve kan worden geconcludeerd dat het aspect kabels en leidingen geen belemmering oplevert.

4.9 Water

Kader
Op grond van art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen met daarin beschreven de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie.

Het doel van deze waterparagraaf is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen. De waterhuishouding bestaat uit de overheidszorg die zich richt op het op en in de bodem vrij aanwezige water, met het oog op de daarbij behorende belangen. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater valt onder de zorg van de waterhuishouding. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) worden ook de gevolgen van het plan voor de waterkwaliteit en verdroging onderzocht. De belangrijkste beleidsdocumenten op het gebied van de waterhuishouding zijn de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het Nationaal Waterplan 2016-2021, de beleidslijn Ruimte voor de rivier en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). In het Nationaal Bestuursakkoord Water worden de gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor een integraal waterbeleid in de 21ste eeuw. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen gericht op: vasthouden, bergen en afvoeren van water (trits: kwantiteit) en het schoon houden, scheiden en zuiveren van water (trits: kwaliteit) ligt bij alle betrokkenen en het waterschap.

Beheerprogramma 2016-2021

Het beleid van het waterschap Hunze en Aa's is verwoord in het 'Beheerprogramma 2016-2021'. Het waterschap heeft de ruimtelijke zonering van de provincie vertaald naar een eigen zonering met water als belangrijkste element. Het waterschap benadrukt in haar functiezonering de volgende aspecten: de hoogte van de waterpeilen en het gewenste grondwaterregime (GGOR), een optimale wateraanvoer en- afvoer (waterkwantiteit), de waterkwaliteit voor verschillende functies en de inpassing van water in het landschap. Het waterschap zoekt daarbij naar duurzame oplossingen waarbij het water zoveel mogelijk binnen een plangebied wordt vastgehouden en relatief schoon water ook relatief schoon blijft. Een toename van het verharde oppervlak in risicogebieden of beekdalen wordt gecompenseerd met extra waterberging. Regenwater dat op verharde oppervlaktes valt en schoon genoeg is, dient zoveel mogelijk te worden vastgehouden of geborgen en eventueel hergebruikt. De laatste mogelijkheid is afvoeren via bestaande watergangen.

Keur en Legger

Daarnaast heeft het waterschap toegespitst beleid en beleidsregels op de verschillende aspecten uit het Beheerprogramma en heeft het waterschap een eigen verordening: de Keur en de legger. De keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. De legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van waterneutraal bouwen. Een toename in het verhard oppervlak mag geen onevenredig nadelige gevolgen hebben voor de omgeving. De watertoets is één van de instrumenten die het waterschap toepast om dit te bereiken. De watertoetsprocedure hoeft enkel doorlopen te worden als de ondergrens overschreden wordt. De ondergrens voor het uitvoeren van een watertoets is een toename van meer dan 150 m^2 in stedelijk gebied en van 1500 m^2 in landelijk gebied.

Toekomstige situatie

In onderstaande tabel is voor de huidige en toekomstige situatie de oppervlakteverharding inzichtelijk gemaakt.

Bruto oppervlakten	**Huidige situatie (m^2)**	**Toekomstige situatie (m^2)**
Totaal oppervlakte plangebied	18.720	18.720
Verhard oppervlak	323	285
Afname verhard oppervlak		38

Het totale verharde oppervlak in de toekomstige situatie bedraagt 285 m^2. Ten opzichte van de bestaande situatie neemt het verhard oppervlak in de toekomstige situatie af met 38 m^2.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat ten opzichte van de huidige bebouwde staat van het plangebied de verharding met 38 m^2 afneemt. Een compenserende maatregel is niet noodzakelijk, aangezien de totale verharding afneemt.

5. UITVOERBAARHEID

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 onder f Bro dient de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen te worden aangetoond. Onderhavig plan betreft een particulier initiatief op eigen gronden. Met de initiatiefnemer is een overeenkomst gesloten waarmee onder andere de kosten van de procedure en eventuele planschade verhaald worden.

Hiermee is de economische uitvoerbaarheid van voorliggend plan voldoende aangetoond.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerp van de omgevingsvergunning met de daarbij behorende ruimtelijke onderbouwing wordt ter inzage gelegd voor de vaststellingsprocedure. Tijdens deze periode is het mogelijk om zienswijzen in te dienen. Eventuele zienswijzen worden samengevat en voorzien van een antwoord in de nota zienswijze, die wordt toegevoegd als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing.